

ဝါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

၏

အမှတ် (၂၁) ကျမ်းစာ၊

ပါရာဇိကဏ်အာသာဇူကာ

တတိယအုပ်

[ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာကို နိဿယအဓိပ္ပာယ် စုံလင်စွာဖြင့်
တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။]

၁၃၂၃-ခု

ဂျပ်ထူဖုံး
နှုန်း-၁၃။

နယူးဘားမား ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်
အမရပူရမြို့။

မှတ်တမ်းအက္ခရာစဉ် မာတိကာ

တတ်ယပါရာဇိက.....	(၁၃၈)	စတုတ္ထပါရာဇိက.....	(၃၈၃)
ပဌမသံဃာဒိသေသ်....	(၄၈၀)	ဒုတိယသံဃာဒိသေသ်....	(၅၁၈)
တတိယသံဃာဒိသေသ်... ..	(၅၅၅)	စတုတ္ထသံဃာဒိသေသ်....	(၅၆၃)
ပဉ္စမသံဃာဒိသေသ်....	(၅၇၂)	

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
အကတဝိညတ္ထိ ၃၅၉
အကောသလ္လသန္တုတေ ၁၇၄
အက္ခန္ဓိ-ဝက်စွယ် ၈
အဂ္ဂကာရိကံ ၃၅၁
အစ္စန္ဒဝိရာဂ ၂၇၁
အစိရကာလာမိကာရိကံ ၅၇၇
အစောင့်အရှောက်တောင်းနည်း ၁၁၉
အဇာနမေဝ (မေဝံ) ၄၂၃
အဇ္ဈာစာရော ၅၂၃
အညံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ၄၀၈
အန္တရဓာပေတိ ၁၇၄
အတ္ထုပနာယိကံ ၄၁၂
အတ္ထဝသံ၏ အဖွင့်တမျိုး ၂၄၃
အဒုဟလ ၃၃၃
အဓိမတ္တံ ၂၀၄
အဓိမာနေန ၄၀၈
အဓိမာန မဖြစ်သူနှင့် ဖြစ်သူ ၄၀၉
အနာဂတ်ဝိဘတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်တမ်း ၃၈၅
အနာမာသဝတ္ထုများ ၅၄၆
အနိစ္စတာ ၂၇၀
အနုလ္လပနာမိပ္ပါယဿ ၄၄၅
အပရမ္ဘိဘာဂံဒေဟိန္ဒ သုဒိန္နဖြစ်ပုံ ၁၀၉
အပဿေန ၃၃၄
အဗ္ဗောဟာရိက	၄၀၉ (၄၈၃)
အမှန်မပြောလျှင် ကုစား၍မပေးရ ၅၀၈
အယျ (အရည်းကြီး) ၅၅၅

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
အရညံနာမာပေ၊အရညံ၌ ပါဠိပျက်တတ်ပုံ ၂၂
အလမရိယညာဏဒဿနံ ၄၀၃
အဝိပုဋ္ဌိသာရာဒိဝတ္ထုကံ ၃၉၉
အဝေဘဂီယ ၄၀၀
အသုဘာသုစိပဋိကူလ ၁၄၂
အသေစနကော	... ၁၇၂
အဟိံ, သုနခ, မနုဿကုဏပ ၃ မျိုးပြပုံ ၁၅၆
အာထဗ္ဗနိကာ ၂၀၉
အာန (အဿာသ) ၁၆၇
အာနာပါနဿတိ ၁၆၅
အာနာပါန၏ ဂုဏ်ထူး ၁၀၀
အာနာပါန ဩဠာရိကအတွက် မှတ်ချက် ၂၀၅
အာနာပါန၏ အစ, အလယ်, အဆုံး ၂၂၉
အာနာပါနအားထုတ်သူ၏ ပေါ့ပါးပုံ ၂၃၉
အာနာပါနမဖြစ်သူများ ၂၄၂
အာနာပါန၏ ဂရုကဘာဝနာဖြစ်ပုံ ၂၄၅
အာနာပါနနိမိတ် ထင်ပုံ ၁၄၇
အာပတ်တပါး၌ နိကာယသဒ္ဓါ ရူဇ္ဇိ ၄၉၀
အာဘိသမာစာရိက ၂၁၄
အာရာဓနိယော ၄၄၉
အာဝါသစသော ပလိဗောဓ ၂၁၅
အာဝါဟ ဝိဝါဟ ၅၇၃
အာသယတော ၁၄၂
အိပ်မက်မက်ခြင်း၏ အကြောင်း ၄ မျိုး ၄၀၉
ဣစ္ဆာပကတော ၄၂၀
ဣတိ၏ ပဒတ္တဝိပလ္လာသ ၅၁၀
ဣန္ဒြိယသမတ္တ ၂၅၅
ဣဒ္ဓိမယ ၂၀၉
ဤတိနှင့် ဥပဒ္ဓဝ ၂၀၉
ဥစ္စာလိင်္ဂပိုး ၅၀၁
ဥတ္တရိမနံဿဓမ္မ ၃၀၄
ဥတု ၃ ပါး လျောက်ပတ်သော ကျောင်း ၃ မျိုး ၁၀၃
ဥဒဗ္ဗလ ၅၁၇
ဥဒ္ဓတေ ၃၉၅

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
ဥန္တုဋ္ဌေ ၃၉၅
ဥပတ္တံ, ဩကိရိဏိ° ၄၆၇
ဥပမာ၏ ပုဒ်ပြီးပုံတမျိုး ၂၃၁
ဥပတ္တုန္တုနိ-လှည်းထောက် ၇
ဥပဟာရ ၅၇၅
ဥပေက္ခာနဲ့ မြူဟနာ ၁၄၆
ဥပ္ပန္နကို အဝိက္ခမ္ဘိတ ဟု ဖွင့် ၁၇၃
ဥလ္လပန ၄၄၅
ဥလ္လပတိ ၄၀၂
ဥဿုက္ကဝစန ၂၇၉
ဥဂဟတံ ၁၇၅
ဧကတ္ထုပဋ္ဌာန ၁၄၄
ဧဝံဝဏ္ဏ ပဋိဘာဂံ ၂၀၂
ဩကာသအားဖြင့် အသုဘ ၁၄၂
ဩစရက-စုံထောက် ၇၄
ဩတိဏ္ဏော ၅၂၀
ကံတိဟတ္ထာ ၄၇၁
ကတိကာယ ၄၅၂
ကတုပါသနာ ၄၇၀
ကပိမိဒ္ဓပရေတော ၄၉၄
ကဗန္ဓ ၄၆၈
ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများ ၂၁၉
ကမ္မဋ္ဌာန်းယူရာ၌ အဆစ်အပိုင်း ၅ ရပ် ၂၂၀
ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိဘာဝတ္ထိ ၃၀၂
ကရမရာနိတကျွန် ၆၆
ကာယဝိစိန္တုနိယကထာ ၁၄၀
ကာယံ ပနိဓာယ ၁၈၅
ကာယသင်္ခါရ၏သရုပ် ၂၀၈
ကာလံကတော ၂၇၇
ကာသာဝကဏ္ဍ ၄၀၅
ကာယသံသဂ္ဂံ ၅၂၂
ကိဇ္ဇေတ္ထ ၄၉၂
ကိတဝဿ ၄၀၄
ကိပ္ပိသ (အကတကိပ္ပိသော) ၂၇၆

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်

စာမျက်နှာ

ကိရ၏အနက် ၂၁၀
ကုလုပကော ၅၆၃
ကုဟက ၃၀၉
ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ၁၄၀
ကိုကာရပဋိဿာဝီ ၁၅
ကိုယ်ဝန်မတည်ခြင်း၏အကြောင်း ၃၅၀
ခမနီယံ ၃၉၀
ခယဝိရာဂ ၂၇၁
ဂဏနာ, အနုဗန္ဓနာစသောနည်းများ ၂၂၃
ဂရုဘဏ် ၄၀၀
ဂိလာနပစ္စယ ၅၆၅
ဂေဟဿိတပေမ ၅၀၉
ဂေါတြိဘုနော ၄၀၅
ဃရဏီ ၅၀၇
စတုစက္ကံ ၃၀၉
စတုဿစ္စဝိဒူ ၃၀၃
စရိယာနုကူလဖြစ်ပုံ ၁၀၄
စတ္တော, စသည် ၄၄၀
စပလေ ၃၉၅
စိစ္စ ၂၇၉
စိတ္တနိဂ္ဂဟ ၂၅၅
စိတ္တသင်္ခါရ ၂၆၆
ဆန္ဒာ ၅၇၃
ဆန္ဒိတတ္တံ ၁၆၂
ဆာတဇ္ဈိတ္တံ ၁၁၅
ဆေကာ, အနလသာ ၅၇၃
ဆေးကုကောင်း-မကုကောင်း ၃၅၉
ဆေးတောင်းလာ၍ ပရိယာယ် ပြောကောင်းပုံ ၃၆၄
ဇာတိဥဏ္ဍာ ၂၀၁
ဇာယတ္တနေ ၅၇၀
ဇာရတ္တနေ ၅၇၀
ဇိဝိတပရိက္ခာရ ၅၆၆
ဇိဝိတိန္ဒြေ ခွင်းပုံ ၂၀၄
ဌာနသော အဖွင့် ၁၇၄

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
တစ်ဏီကာမယား (ပြည့်တန်ဆာ)	၅၇၉
တမုဟုတ်ချင်းလာကြပုံ (ဘုရားခေါ်တော်မူလျှင်)	၁၆၆
တထာဂတပွေဝဒိတံ	၃၉၀
တင်ပလ္လင်ခွေထိုင်ခြင်း၏ ခိုင်မြဲပုံ	၁၀၄
ဏှားရသည်ဟု ဝန်ခံသူအား မေးစရာ	၄၁၆
တရားဆုံးဖြတ်သူတို့ သတိပြုဘွယ်	၁၃၇
တာဝကာလိက	၉၁
တူရိယာဟူသမျှ အနာမာသ	၅၅၁
တော မီးရှို့မှု	၃၇၀
ထေယျာဝဟာရ	၉၀
ထင်ရှားသော အာနာပါနကိုသာ ရေတွက်ပါ	၂၂၅
ဒက သောတံ	၄၀၀
ဒီဃံ အဿာသ	၁၀၀
ဒုကယုတ္တ-၂ ကောင်ကပ်လှည်း	၆
ဒုမ္ဘိက္ခကာလ၌ သံဃိကကျောင်းကို သုံးစွဲနည်း	၁၂၅
ဒုသဒ္ဓါပယာ	၄၅၇
ဓမ္မာတုအနုကူလဖြစ်ပုံ	၁၀၄
ဓုတ္တိကာ	၅၅၅
ဓုရံ နိက္ခိပတိ	၁၄
နိကစ္ဆ	၄၀၄
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ	၁၇၅
နိမိတ္တကမ္မ (သင်္ကေတနှင့်ထူးပုံ)	၀၀
နိမိတ်ဟု ပြောသင့်-မပြောသင့်	၂၅၀
နိရမ္ဘိ (ဗွိ) တွာ	၁၀
နိရုတ္တိပထ	၉၅
နေအခါအိပ်ချိန်	၄၀၂
ပက္ခဇာတ ၃ မျိုး	၇၀
ပက္ခန္ဓနပဋိနိသဂ္ဂ	၂၇၂
ပဉ္စမဟာသုပိန (ဘုရားအလောင်း အိပ်မက်ကြီးများ)	၄၉၀
ပဇ္ဇရ	၂၉၀
ပဋိပဒါ ဝိသုဒ္ဓိ	၁၄၆
ပဋိသန္တာရ ပြု-မပြုကောင်း	၃၆၉
ပဋိသလ္လာနာ	၁၆၃
ပဏ္ဍိတာ, ဗျတ္တာ	၅၇၂

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
ပဏ္ဍိတပလာသ (ရှင်လောင်း) ၃၆၀
ပဏ္ဍိတကာရံ ၅၁၂
ပဏံ (ပဏိတကံ) ၅၇၆
ပတိဗန္ဓိ ၃၅၀
ပတိသလ္လိယိတုံ ၁၅၀
ပဒဝါရဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ဒုတိယပါဒ ၆၁
ပဒသမ္ပန္န	... ၅၇၀
ပယောဂဆရာ ၃၇၃
ပရမနိပစ္စကာရ ၃၉၄
ပရိကပ္ပါဝဟာရ ၉၉
ပရိကန္တော (တ္ထော) ၃၉၀
ပရိမုခံ သတိ ၁၈၆
ပရိဝေသန ၅၇၅
ပရိစ္စာဂ ပဋိနိသဂ္ဂ ၂၇၂
ပရိစရိဿတိ ၂၇၀
ပလ္လင်္ဂ ၁၈၅
ပသယှာဝဟာရ ၉၉
ပဋိသတ္တမ္မ ၅၅၆
ပါကတိန္ဒြိယေ ၃၉၅
ပါဏာတိပါတ ၂၀၇
ပါန=ပါဏ (ပဿာသ) ၁၆၀
ပါရိဗန္ဓကတော ၁၄၄
ပါရိဗန္ဓိကာ ၅၄၃
ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်း ၂၁၀
ပိဏ္ဍပါတ ၅၆၄
ပိဏိန္ဒြိယာ ၃၀၇
ပိယဝစနံ ၄၈၀
ပုညသမ္ပတာ ၁၅၀
ပုပ္ဖါဝဋ္ဌိ ၅၁၇
ပုရိသပိသေသောနာမ ဣတဗ္ဗော ၅၉
ပေတလောကော ၄၇၀
ပေယျာလံ ၄၃၁
ပေါတ္တက ၃၇၂
ဗဟုလိကတော ၁၆၉

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
ဗိဘတ္တံ ၄၆၆
ဘတ္တသမ္ပဒဝိနောဒန (ဆွမ်းစားပြီးအိပ်ခြင်း) ၂၂၂
ဘာဝိတော ၁၆၉
ဘိက္ခာစာရ ၃၉၇
ဘီရု (ကတဘီရုတ္တာဏော၊) ၂၇၆
ဘေသဇ္ဇ ၅၆၅
မဂ္ဂါနန္ဒရ ဖလသဒိသာ ၃၂၅
မဂ်္ဂလိ ၄၆၆
မဏ္ဍနကဇာတိကော ၁၅၅
မတရား စာအောင်များ သတိထားဘွယ် ၁၀၃
မာတုဂါမအလောင်း၌ ပံသုကူကောက်နည်း ၉၇
မာနိတော ၃၉၄
မာရဓေယျံ ၁၆၀
မိန်းမအရုပ်ပါနေသော ဝတ္ထုကို ကိုင်ရာ၌ ပြုဘွယ် ၅၄၅
မုခရ ၃၉၅
မေဓာဝိနီ ၅၇၂
ယောကထံအဖွင့် ၂၁၂
ယထာနုသန္ဓိနာ ၃၄၀
ယာပနိယ ၃၉၀
ရဇော ဇလ္လံ ၁၇၅
ရန္ဓန ၅၇၅
ရတနသံယုတ္တ သိလာ၏ အနာမာသဖြစ်ပုံ ၅၄၀
ရဟန္တာ ဟု ဝန်ခံလျှင် စဉ်းစားဘွယ် ၄၁၉
ရဟန်းအသုံးအဆောင်သည် လူ၌ စေတီထိုက် ၃၆၀
လက်နက်ဟူသမျှ အနာမာသ ၅၅၀
လက်မှတ် မပါဘဲ ရထား သင်္ဘောစီးရာ၌	
လက်မှတ်စစ်က ခွင့်လွှတ်နိုင်မှု ၆၄
လာဠာဒါယီ ၄၀၁
လေးဆရာ ၄၇၅
လောမသ ၅၀၁
ဝဂ္ဂုမုဒါ ၁၅၇
ဝဠိတ္တီ ၃၅၁
ဝနိတော ၁၆၉
ဝဏ္ဏဝါ (ဗဟုဝစ်) ၃၀၇

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
ဝတ္ထိသီသံ	၄၈၆
ဝတ္ထုဝိပဉ္စပုဂ္ဂိုလ်	၄၇၆
ဝတ္ထုဝိသဒ ကြိယာ	၅၅၅
ဝနပွတ်	၃၃
ဝယံ	၅
ဝသလ	၅၆၇
ဝါရေယျံ	၅၇၄
ဝိဇ္ဇာမယ	၂၀၉
ဝိတုဇေတိ	၄၅၀
ဝိပဉ္စဋ္ဌနာဝါ	၂
ဝိပရိဏတေန	၅၂၁
ဝိသက္ကိယ ဒူတ	၃၁၄
ဝိသာသဂ္ဂါဟ	၈၈
ဝုဋ္ဌိတော	၁၆၄
ဝူပသမေတိ	၁၇၄
ဝေသာလီ အမည်ရပုံ	၁၃၀
သက္ကံတော	၃၉၄
သက်ပွ (ဣတိစိတ္တသက်ပွေါ)	၂၉၇
သင်္ကေတ, ဝိသင်္ကေတ	၃၀၈
သင်္ကေတ ကမ္မ	၇၈
သင်္ခမုဏ္ဍက	၃၀၇
သင်္ခေပတ္တကို ပိဏ္ဏတ္ထဟု ယူရသောဌာန	၁၇၇
သစ်ပင်ပိသော ရဟန်း၌မှတ်တမ်း	၃၇၇
သဗ္ဗရိတ္တံ	၅၇၇
သဗ္ဗေတနိကာ	၄၈၄
သဇ္ဇိတော	၅၇၅
သညာယဝိရာဂိတမ္ပိ	၅၃၅
သတော အဿာသတိ	၁၈၇
သတော ကာရီ	၁၈၇
သင်္ခေါ သံဝိဇ္ဇမာနံ	၃၉၁
သန္ဓမာနိကာ	၅
သနား၍ တံခိုးဖြင့်ချီးမြှောက်	၁၃၅
သပ္ပိမဏ္ဍော	၂၈၂
သမ္ပဟံသနာ	၁၄၆

အက္ခရာစဉ် ပုဒ်ဖွင့်	စာမျက်နှာ
သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၂၁၀
“သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကံ” နှင့်စပ်၍ ဝိနည်းစိုရ်များမှတ်ဘွယ် ၁၆
သမဏ ကုတ္တကော ၁၅၇
သမင်္ဂီဘူတော ၂၇၀
သံမာဓိ နိမိတ္တ ၁၄၄
သဟဓိပ္ပိက ၅၀၁
သာမိကေဟိ ဒိန္နတ္တာနှင့်စပ်၍ မှတ်သားဘွယ် ၄၇
သာရဏီယဓမ္မပူရက ၃၅၀
သာရဒ္ဓေ ၂၀၄
သာသန ဇောတက ၃၉၇
သိက္ခတိ, အာသေဝတိ ၂၀၀
သိခါပတ္တ အတ္ထ ၂၀၀
သုက္ခိယာတ ၆၀
သုခဝေါက္ခိဏ္ဏ ဒေါမနဿ ၃၄၆
သုတ္တန်နှင့် ဝိနည်းတို့၏ အဿာသ ပဿာသ ၁၀၉
သေဝိထိလော ၄၂၂
သေနာသန ၅၆၄
သေနာသန ပရိဘောဂဖြစ်လျှင် အပ်၏ ၅၄၉
သေရိဝိဟာရံ ၅၀၀
သေဝါလ ပဏက ကဒ္ဓမ ၄၆၉
သောဝီရက ဆေး ၃၀၁
သောဗ္ဗ, နရက, ပပါတ, ၂၉၉
သံဃာဒိသေသော ၄၉၅
သံဃိကကို တာဝကာလိက သုံးခွင့် ၁၃၃
သံဃိက ပစ္စည်း ဝေဘန်နည်း ၁၁၀
သံဃိကပစ္စည်းကို သုံးရာ၌ အပြစ်အမျိုးမျိုး ၁၁၃
သံဝိဒါဝဟာရ ပုဒ်ပြီးပုံ ၇၆
သားမြီဖျားချင်းထိအောင် ပစ်နိုင်သူ	
ဟာရကံ ၂၉၃
ဟံသဝဋ္ဌကစ္ဆန္တ ၁၄၀

နာဝဋ္ဌဘဏ္ဍာ အခဏ်း

နာဝဋ္ဌ - နာဝဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပဌမံ-
နာဝဋ္ဌမှ ရှေးဥျးစွာ၊ တာဝ - အစဉ်အတိုင်း၊ နာဝံ-လှေကို၊ ဒသေန္နော-
သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နာဝါနာမ ယာယ တရတိတိ - ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ တသ္မာ-
ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ ကူးသွားကြောင်းဟူသမျှကို နာဝါ ဟု ဟောတော်မူအပ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ-ဤနာဝဋ္ဌကထာ၌၊ ရဇနဒေါဏိကာပိ-ဆိုးရည်
ကျင်းကို၎င်း၊ ဝေဏုကလာပကောပိ - ဝါးစည်းငယ်ကို၎င်း၊ နာဝါတွေဝ -
နာဝါဟူ၍သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ပန-ဆက်၊ သီမာသမ္ပနနေ-သိမ်သမုတ်ရာ၌၊
အန္တော-သစ်သားအတွင်း၌၊ ခဏိတူဝါ-ထွင်း၍သော်၎င်း၊ [လောင်းလှေကို
ဆိုသည်။] ဖလကေဟိ-ပျဉ်ချပ်တို့ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာဝါ-ဖွဲ့စပ်၍သော်၎င်း၊ [သမ္ပန်ကို
ဆိုသည်။] ကတာ-သော၊ သမ္ပန္နိမေန-အလုံးစုံတို့၏အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေ
ဒေန-ဖြင့်၊ တိဏ္ဍံ-သုံးယေဝံတို့ကို၊ ဝါဟနိကာဝေ- ဆောင်နိုင်သည်သာလျှင်
ဖြစ်သော၊ ဝုနာဝါ- ခြံသောလှေသည်၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

ပန-ကား၊ ဣဓ- ဤ နာဝဋ္ဌကထာ၌၊ ကေသပိ - တယောက်ကိုလည်း၊
ဝါဟနိကာ-ဆောင်နိုင်သောလှေကို၊ နာဝါတွေဝ-ဟူ၍သာ၊ ဝုဇ္ဇတိ၊ ယံ ကိဉ္ဇိ-
သော၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံဝါ-ကာယိန္ဒြေဖြင့်ဖွဲ့အပ်သောဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ ဝါ-သက်ရှိ
ဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံဝါ-ကာယိန္ဒြေဖြင့်မဖွဲ့အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်
၎င်း၊ ဝါ - သက်မဲ့ဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ နာဝါယ နိက္ခိတ္တန္တိ - နာဝါယ နိက္ခိတ္တ
မည်၏၊ တဿ - ထိုနာဝဋ္ဌဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟာရလက္ခဏံ- ကို၊ ပေ၊ စ-ဆက်၊
နာဝံ အဝဟာရိဿာမိတိ အာဒိမှိ- အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒုတိယပရိယေသန
ဂမန အာမသန ဖန္နာပနာနိ - အဖေ ျိရှာခြင်း , သွားခြင်း, သုံးသပ်ခြင်း,
လှုပ်စေခြင်းတို့သည်၊ ဝုတ္တနယာနေဝ၊ ပန-ကား၊ ဗန္ဓနံ မောစေတီတိတ္ထေ-ဤ
ပါဠိ၌၊ ယာ-အကြင်လှေသည်၊ ဗန္ဓနေ- ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြီးကို၊ မုတ္တမတ္ထေ-
ဖြေအပ်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ ဌာနာ - မှ၊ န စဝတိ- မရွေ့၊ တဿာ - ထို

ဗန္ဓနံ မောစေတီတိ။ ။ “ယာ ဗန္ဓနေ မုတ္တမတ္ထေ ဌာနာ (န) စဝတိ ” ဟူသော
အဋ္ဌကထာဝယ် တချို့စာ၌ (န) မပါ၊ “ယာ ဗန္ဓနာ မုတ္တေန စဝတီတိ ဣမိနာ” ဟု
တည်၍ “ စဏ္ဍာသောတေ ဗဒ္ဓနာဝံ ပဋိက္ခိပတိ ” ဟု ဋီကာပါဠိရှိသောကြောင့် (န)
ပါရမည်၊ ရေက ငြိမ်နေသောကြောင့် တည်ရာမှ မရွေ့၊ စဏ္ဍာသောတ - ကြမ်းသော
ရေအယဉ်ဖြစ်လျှင် တည်ရာမှ ရွေ့မည်-ဟုလို၊ တည်ရာက မရွေ့မှ ထုလွှစဉ်းဖြစ်နိုင်၍၊
ရွေ့လျှင် ပါရာဇိက ဖြစ်ရာသောကြောင့်လည်း (န) ပါမှ သင့်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

လှေ၏၊ ဗန္ဓနံ-သည်၊ ယာဝ-လောက်၊ မုတ္တံ-လွတ်ပြီးသည်၊ ဝါ-ပြေပြီးသည်၊ နဟောတိ - မဖြစ်သေး၊ တာဝ- ထို ကြိုးမပြေသေးသမျှ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ မုတ္တေ - လွတ်ပြီးလသော်၊ ဝါ - ပြေပြီးလသော်၊ ထုလ္လစ္စယဓိ - သည်၎င်း၊ ပါရာဇိကမ္ဘိ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ [ပဌမ ဌာနာစာဝန မဖြစ်သေး စေဘဲ ဖြေလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ဌာနာစာဝနဖြစ်စေပြီးမှ ဖြေလျှင် ပါရာဇိက။] တံ- ထိုထုလ္လစ္စဉ်း၊ ပါရာဇိက ဖြစ်ပုံသည်၊ ပရတော- ဌ၊ အာဝိ ဘဝိဿတိ၊ [“တိရေဗန္ဓိတွာ၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ” ဟု နောက်၌ဆိုလတံ။] သေသံ-သည်၊ ဝုတ္တ နယမေဝ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယမှရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ- သော၊) ပါဠိဝဏ္ဏနာ - ပါဠိတော်အဖွင့်တည်း။

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ ဣတ္ထ-ဤ နာဝဋ္ဌကထာ၌၊ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော၊ ပါဠိတော်မှအလွတ်ဖြစ်သောအဆုံးအဖြတ်တည်း၊ စက္ခုသောတေ-ကြမ်းသော ရေအယဉ်၌၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပိတနာဝါယ-ထားအပ်သောလှေ၏၊ ဧကံ- သော၊ ဌာနံ - တည်း၊ ဗန္ဓနမေဝ- ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုးပင်တည်း၊ တသ္မိံ - ထို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးသည်၊ မုတ္တမတ္တေ - သော်၊ ပါရာဇိကံ၊ တတ္ထ - ထို ပါရာ ဇိကဖြစ်ရာ၌၊ ယုတ္တိ-အသင့်ယုတ္တိသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တာဝေ-သည်သာ၊ [ပါသေ ဗဒ္ဒသုကရောဝိယ- စသည်ဖြင့် (ဘူမဋ္ဌကထာ- အဖွင့်၌) ဆိုအပ်ပြီး- ဟူလို၊] ပန-ကား၊ ဝိပန္နဋ္ဌနာဝါ-ပျက်စီးသည်ဖြစ်၍ တည်သောလှေသည်၊ ယံယံ ဥဒ ကပ္ပဒေသံ - အကြင်အကြင် ရေအရပ်ကို၊ ဖရိတွာ - ဖြန့်၍၊ ဌိတာ - သည်၊ ဟောတိ၊ သော - ထို ရေအရပ်သည်၊ အဿာ - ထိုလှေ၏၊ ဌာနံ- တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုလှေကို၊ ဥဒ္ဓံ-သို့၊ ဥစ္စာရေန္တဿဝါ- မြှောက်ယူသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ အဓော - သို့၊ ဩပိလာပေန္တဿဝါ - နစ်မြုပ်စေသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ စတုသု- န်သော၊ ဒိသာသု- တို့၌၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ-ကို၊ အတိ က္ကာမေန္တဿဝါ - လွန်စေသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (တိက္ခုနော-၏၊) အတိ က္ကန္တမတ္တေ ပါရာဇိကံ၊ နိစ္စလေ-မတုန်လှုပ်သော၊ ဥဒကေ-၌၊ အပန္နနံ-အဖွဲ့ မရှိသော၊ အတ္တနော- ၏၊ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ ဌိတနာဝံ- ကို၊ ပုရ တောဝါ-မှသော်၎င်း၊ ပေ၊ ကမ္မန္တဿ- ဆွဲငင်သောရဟန်း၏၊ ဧကေန-သော၊ အန္တေန- သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ - ကို၊ အပရေန - သော၊ ဥဒကေ - ၌၊ ပတိဋ္ဌိ

ဝိပန္နဋ္ဌနာဝါ။ ။ဝိပန္နာ-ပျက်စီးသည်(ဟုတွာ)+တိဋ္ဌတိဝိပန္နဋ္ဌာ၊ လေမှန်တိုင်း စသည်ကြောင့် ပျက်စီး၍ ရေ၌မြုပ်နေသော ရေအောက်က မြေသို့လည်းမရောက်သေး သော လှေပျက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ အဓောဝါ ဩပိလာပေန္တဿ ” စသည်ဖြင့် ဆိုသည်။

တန္တေန- တည်သော အစွန်အားဖြင့်၊ အတိက္ကန္တမတ္တေ ပါရာဇိကံ၊ ဥဒ္ဓံ- သို့၊
 ကေသဂ္ဂမတ္တံ- မျှ၊ ဥဒကတော - မှ၊ မောစိတေ- လွတ်စေအပ်ပြီး သော်၎င်း၊
 အခေါ-၌၊ နာဝါတလေန-သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ- ကို၊ မုခဝန္တိ - နခမ်းရစ်ကို၊
 အတိက္ကန္တမတ္တေ- လွန်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကံ၊ တီရေ-၌၊ ဗန္ဓိတွာ-
 ၍၊ နိစ္စလေ-သော၊ ဥဒကေ-၌၊ ထပိတနာဝါယ- ၏၊ ဗန္ဓနဉ္စ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်း
 ကြီး၎င်း၊ ဌိတောကာသောစ- ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ ဌာနာနိ(ဟောန္တိ)၊ တံ-
 ထိုလှေကို၊ ပဌမံ - စွာ၊ ဗန္ဓနာ- မှ၊ မောစေတိ၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ပစ္ဆာ - ၌၊ ဆန္ဒ-
 နသော၊ အာကာရာနံ- တို့တွင်၊ အညတရေန- ဖြင့်၊ ဌာနာ- မှ၊ စာဝေတိ-
 အံ၊ ပါရာဇိကံ၊ ပဌမံ- စွာ၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝေတွာ- ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ - ၌၊ ဗန္ဓနံ-
 ကို၊ မောစနေပိ-၌လည်း၊ ဒေသဝနယော-တည်း။ [စာဝေတွာ၌ ထုလ္လစ္စဉ်း၊
 မောစနေ၌ ပါရာဇိကကို ညွှန်းသည်။]

ထလေ- ကြည်းကုန်း၌၊ ဥဿာရေတွာ-မြေခံတင်၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိတွာ-လှန်၍၊
 ထပိတ နာဝါယ - ထားအပ်သော လှေ၏၊ ဝါ - သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသောဝ-
 ထိအပ်သော အရပ်သည်သာ၊ ဌာနံ-တည်း၊ တဿာ-လှေ၏၊ ပေ၊ ပန-ကား၊
 နိက္ကဋ္ဌိတွာ - မှောက်၍၊ ထပိတနာဝါယ - ၏၊ မုခဝန္တိယာ - နခမ်းလုံးသည်၊
 ဖုဋ္ဌောကာသောဝ ဌာနံ၊ တဿာပိ - ၏လည်း၊ ပေ၊ ယတော ကုတောစိ-
 အမှတ်မထား တပီးပီးသော အရပ်မှ၊ (အတိက္ကန္တ - ၌စပ်)၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ-
 ကို၎င်း၊ ဥဒ္ဓမ္မ - ကို၎င်း၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံ- မျှ၊ အတိက္ကန္တမတ္တေ- ဖြစ်လသော်၊
 ပါရာဇိကံ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန - ကား၊ ထလေ-၌၊ ဥဿာရေတွာ-၍၊ ဒိန္နံ-
 နသော၊ ဒါရုဃဋီကာနံ- သစ်သားတုံး ငယ်တို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ထပိတနာဝါယ-
 ၏၊ ဒါရုဃဋီကာနံ - တို့၏၊ ဖုဋ္ဌောကာသောယေဝ ဌာနံ၊ တဿာ - ကြောင့်၊
 တတ္ထ- ထိုလှေ၌၊ မဉ္ဇပါဒ မတ္တကေသု ယေဝ-ညောင်စောင်း ခြေထိပ်တို့၌သာ၊
 [ဝေဖြင့် အလယ်အရပ်ကိုကန့်။]ပတိဋ္ဌိဘ ဗဒ္ဓသာဋကေ-တည်သောခေည်ရည်
 ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော အဝတ်၌၎င်း၊ (တနည်း)ပတိဋ္ဌိတထဒ္ဓသာဋကေ-တည်သော
 တောင့်မာသော အဝတ်၌၎င်း၊ နာဂဒန္တေသု - ၂ ချောင်း ၃ ချောင်းသော
 ဆင်စွယ်တို့၌၊ ထပိတဘိဏ္ဍိဝါလေစ - ထားအပ်သော ခက်ရင်း၌၎င်း၊ ဝုတ္တ
 နယေန ပိနိစ္စယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ ယောတ္ထဗဒ္ဓါယ-ကြီးဖြင့်ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ သဋ္ဌိသတ္တတိ ဗျာမပွံ
 မာဏံ - အလံခြောက်ဆယ် ခုနစ်ဆယ် ပမာဏရှိသော၊ ယောတ္ထံ - ကြီးကို၊
 အမောစေတွာဝ- မဖြေမှု၍သာ၊ အာကခိဘွာ-၍၊ ပထပိလဂ္ဂံ-မြေ၌ ကပ်ငြိ
 သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ယောတ္ထေန-နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ ထလေ-၌၊ ထပိတာယ-

သော၊ နာဝါယ - ၏၊ ဖုဋ္ဌောကာသမတ္တမေဝ - သည်သာ၊ ဌာနံ- သည်၊ န-
မဟုတ်သေး၊ အထခေါ - စင်စစ်ကား၊ ယောတ္တကောဋိတော - ကြီးအစွန်မှ၊
ပဋ္ဌာယ- ရှိ၊ ယာဝ - လောက်၊ နာဝါယ - ၏၊ ပထဝိယံ - ဌှ၊ ပတိဋ္ဌိတော
ကာသဿ - တည်သော အရပ်၏၊ ပစ္ဆိမန္တော - နောက်ဆုံး အစွန်းသည်၊
(အတ္ထိ)၊ တာဝ- ထိုနေခံဆုံး အစွန်တိုင်အောင်၊ ဒီဃတော-ဖြင့်၊ (ဌာနန္တိ-
ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။) တိရိယံ ပန - အနံအားဖြင့်ကား၊ နာဝါယ စ - ၏၎င်း၊
ယောတ္တဿစ- ၏၎င်း၊ ပထဝိယံ-ဌှ၊ ပတိဋ္ဌိတပရိယန္တပုမာဏံ-တည်သော
အဆုံးစွန် ပမာဏရှိသော အရပ်ကို၊ ဌာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တံ- ထိုလှေကို၊ ဒီဃ
တောဝါ- အလျားအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- အလျားလိုက် သော်၎င်း၊ တိရိယ
တောဝါ- အနံအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- အနံအလိုက်သော်၎င်း၊ ကမုန္တဿ-
၏၊ ဧကေန- သော၊ အန္တေန- သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ- ကို၊ အပရေန- သော၊
[ယောဇနာ၌ “ အပရန္တေန ” ဟု ရှိ၏။] ပထဝိယံ - ဌှ၊ ပတိဋ္ဌိတန္တေန -
တည်သော အစွန်အားဖြင့်၊ အတိက္ကန္တမတ္တေ - သော်၎င်း၊ ဥဒ္ဓံ- သို့၊ ကေသဂ္ဂ
မတ္တံ - မျှ၊ ယောတ္တေန၊ သဟ၊ ပထဝိတော - မှ၊ မောစိတေ - လွတ်စေအပ်
သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကံ။ [နာဝါယ ဟု ထည့်ရမည်ဖြစ်၍ အတိက္ကန္တမတ္တေ၊
မောစိတေတို့ကို လိင်္ဂဝိပ္ပလ္လာသဟု ကြံ။]

ပန - ကား၊ ယော - ရဟန်းသည်၊ တိတ္ထေ-ဆိတ်ကမ်း၌၊ ဌိတနာဝံ-ကို၊
အာရဟိတွာ-တက်စီး၍၊ ဝေယျစိတ္တော(ဟုတွာ)၊ အရိတ္တေနဝါ-ထိုးဝါးဖြင့်
သော်၎င်း၊ ဖိယေနဝါ-တက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဇေတိ-လျော်အံ့၊ ပါရာဇိကံ၊
ပန-ဆက်၊ ဆတ္တံ-ကို၊ ပဏာမေတွာဝါ- ညွတ်စေ၍ သော်၎င်း၊ စီဝရံ-ကို၊
ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တဒိတွာ-၍၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥက္ခိပိတွာဝါ-မြှောက်၍
သော်၎င်း၊ လင်္ကာရသဒိသံ-ရှက်နှင့် တူသည်ကို၊ ကတွာ၊ ဝါတံ-ကို၊ ဝဏှာ
ပေတိ-အံ့၊ ဗလဝါ-အားရှိသော၊ ဝါတောစ-လေသည်လည်း၊ အာဂမ္မ - ရှိ၊
နာဝံ-ကို၊ ဟရတိ-ဆောင်အံ့၊ ဝါတေနေဝ - သည်သာ၊ သာ- ထို လှေသည်၊
ဝါ-ကို၊ ဟဋ္ဌာ-ဆောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပုဂ္ဂလဿ - ၏၊ အဝဟာရော-
သည်၊ နတ္ထိ၊ ပယောဂေါ - သည်၊ အတ္ထိ၊ [ထီးကို စောင်း၍ဖွင့်ခြင်း၊ သင်္ကန်း
ဖြန့်ခြင်းပယောဂရှိ၏။] ပန-ထိုသို့ပင် ပယောဂ ရှိပါသော်လည်း၊ သော-ထို

ယောတ္တ ဗဒ္ဓါယစသည်။ ။ဤဝါကျ၌ ပနနောင် နာဝါယတချက်၊ ထပိတာယ
နောင် နာဝါယ တချက်ဟု ၂ ချက် တွေ့ရ၏။ တဝါကျတည်း၌ ထိုသို့ မရှိနိုင်ရကား
နောက်“နာဝါယ”သည် ပိုဟန်တူ၏။ “(န) ဖုဋ္ဌောကာသမတ္တမေဝ ”ဟု ရှိရမည်၊
တချို့စာအုပ်၌ (န) ကျ၏။

ပယောဂသည်၊ ဌာနာ- မှ၊ စာဝနပယောဂေါ- ရှေ့စေကြောင်း ပယောဂ
 သည်၊ န ဟောတိ - မဟုတ်၊ [ထီးဖွင့်မှု သင်္ကန်းလွှင့်မှု ပယောဂသည် လေ
 မလာခင် ပြုအပ်သော ပယောဂဖြစ်၍ ဌာနာစာဝနပယောဂ မဟုတ် ဟု
 ဆိုသည်။ လေလာနေတုန်း ပြုလျှင်ကား ဌာနာစာဝနပယောဂ ပင်တည်း။]
 ပန- ဆက်၊ တံ နာဝံ-ကို၊ ဧဝံ- ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ ဂစ္ဆန္တိ - သွားနေ
 သည်ကို၊ (နေတိ ဌာစပ်၊) ပကတိဂမနံ- ပကတိ သွားခြင်းကို၊ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ-
 ဖြတ်တောက်၍၊ အညံ-သော၊ ဒိသာဘာဝံ- ကို၊ ယဒိ နေတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)
 ပါရာဇိကံ၊ သယမေဝ-အလိုလိုသာလျှင် (သွားမြဲသာလျှင်၊) ယံကိဉ္စိ-သော၊
 ဂါမတိတ္ထံ-သို့၊ သမ္ပတ္တံ-ရောက်သောလျှင်၊ ဌာနာ-မှ၊ အစာဝေန္တောဝ-
 မရှေ့စေဘဲ သာလျှင်၊ ဝိတ္တိဏိတွာ - ရောင်း၍၊ ဂစ္ဆတိ- အံ၊ အဝဟာရော-
 သည်၊ နေဝ အတ္ထိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အဝဟာရ မရှိပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍာဒေယျံ-
 သည်၊ ဟောတိ - ဧ၊ ဣတိ - ဤကား ပါဠိမုတ္တက ဝိနိစ္ဆယတည်း၊ နာဝဋ္ဌ
 ကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ယာနဋ္ဌေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) တာဝ-ယာနဋ္ဌမှ ရှေးဥျးစွာ၊
 ယာနံ-ကို၊ ဒသေန္တော (ဟုတွာ) ယာနံနာမ ဝယုန္တိအာဒိ အာဟ၊ တတ္ထ-
 ထို ယာနံနာမ ဝယံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဥပရိ-၌၊ မဏ္ဍပသဒိသံ-မဏ္ဍပ်နှင့်
 တူစွာ၊ ပဒရစ္ဆန္တိ-ပျဉ်ချပ်တို့ဖြင့် မိုးအပ်သောယာဉ်သည်၊ ဝယံ-ဝယုမည်၏၊
 [ဘေးကာမပါဘဲ အပြန်မိုးထားအပ်သောယာဉ်၊] ဝါ- နည်း၊ သဗ္ဗပလံဂုဏ္ဍိ
 မံ - အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဆာဒေ
 တွာ-ဖုံးအုပ်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သောယာဉ်သည်၊ ဝယံ-မည်၏၊ [ရထား အလုံ
 ကဲ့သို့ အထက်၌၎င်း၊ ဘေး၌၎င်း မိုးကာအပ်သောယာဉ်၊] ဥဘောသု-န်သော၊
 ပသေသု-ဘေးတို့၌၊ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိမယာ-ရှေ့ ငွေအစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်
 ကုန်သော၊ ဂေါပါနသိယော - အခြင်ရနယ်တို့ကို၊ ဒတွာ - ပေး၍၊ (တန်း၍၊)
 ဂရုဋ္ဌပက္ခ ကနယေန-ဂဠုန်တောင်နည်းဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်သောယာဉ်သည်၊
 သန္ဓမာနိကာ-သံလျှင်မည်၏၊ ရထောစ - သည်၎င်း၊ သကဋ္ဌ- ၎င်း၊ ပါကဋ
 မေဝ-ထင်ရှားသည်သာ၊ တေသု-ထိုယာဉ်တို့တွင်၊ ယတ္ထကတ္တမိ-အမှတ်မထား

သန္ဓမာနိကာ။ ။ ဥပရိ စတုရသံ ဒါရသင်္ဘာတံ အာရောပေတွာ-အထက်ပေါ်၌
 ငှ ထောင့်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် သစ်သားအပေါင်းကိုတင်၍၊ တဿ ဝါမဒက္ခိဏပသေသု
 ဥဘောသု-ထိုအမိုး၏ ဝဲယာ ၂ ဘက်တို့၌၊ ဝါတာတပါဒိ ပရိဿယ ဝိနောဒနတ္ထံ ဂရုဋ္ဌ
 ပက္ခိနော ဥဘောပက္ခာဝိယ ကတာ - လေ နေပူစသော ဘေးရန်ကို ကာကွယ်ခြင်းငှါ
 ဂဠုန်တောင်ပမာ ၂ ဘက်ကာ၍ ပြုအပ်သောယာဉ်သည်၊ သန္ဓမာနိကာ၊-ဝိမတ်။

တပါးပါးသောယာဉ်၌၊ သဝိညာဏကံဝါ-အသက်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊
 အဝိညာဏကံဝါ- သော၊ ရာသိအာဒိဝသေန-အစု အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်၊ ထပိတံ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝေ
 န္တဿ-ရွေ့စေသောရဟန်း၏၊ နာဝဋ္ဌေစ-နာဝဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၎င်း၊ ထလဋ္ဌေစ-
 ၌၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန - အထူးကား၊ အယံ- ကား၊ ဝိသေသော - တည်း၊ ယာနဋ္ဌံ - သော၊
 တဏှုလ္လာဒိဘဏ္ဍံ-ဆန် အစရှိသောဘဏ္ဍာကို၊ ပိဋကေန-တောင်းဖြင့်၊ ဂဏှ
 တော-ယူသောရဟန်း၏၊ ပိဋကေ-ကို၊ အနုက္ခိတ္တေပိ-မကြံမြောက်အပ်သေးပါ
 သော်လည်း၊ ပိဋကံ-ကို၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်၍၊ တဏှုလ္လာဒိနံ-တို့၏၊ ကောဗဒ္ဓ
 ဘာဝေ - တစပ်ထည်း စပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝိကောပိတေ - ပျက်စေအပ်ပြီး
 သော်၊ ပါရာဇိကံ၊ [တောင်းထဲရှိဆန်နှင့် အေံ၌ရှိဆန်ကို အဆက်ပြတ်အောင်
 ပြုလျှင် ပါရာဇိက - ဟူလို၊] ထလဋ္ဌာဒိသုပိ-တို့၌လည်း၊ အယံ နယော-ကို၊
 လဗ္ဘတိ-အပ်၏၊ ယာနံ အဝဟရိဿာမိတိ အာဒိမိ-၌၊ ဒုတိယ ပရိယေသနာ
 ဒိနိ-တို့သည်၊ ဝုတ္တနယာနေဝ-နံသည်သာ၊ ပန-ကား၊ ဌာနာ စာဝေတိတိ
 ဧတ္ထ - ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒုကယုတ္တဿ - နွား ၂ ကောင်ဖြင့်
 ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ယာနဿ-၏၊ [ဒွိန္ဒံ- ၂ ကောင်တို့၏ + သမူဟော ဒုကံ၊
 ဒုကေန+ယုတ္တံ ဒုကယုတ္တံ၊] ဒွိန္ဒံ-နံသော၊ ဂေါဏာနံ- တို့၏၊ အဋ္ဌ-နံသော၊
 ပါဒါ- ခြေတို့၎င်း၊ ဒွေ - နံသော၊ စက္ကာနိစ - လှည်းဘီးတို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊
 ဒသ- နံသော၊ ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ တံ- ယာဉ်ကို၊ ထေယျစိတ္တဿ-ရှိသည်
 ဖြစ်၍၊ ဓူရေ - လှည်းဥား၌၊ နိသီဒိတွာ - ၍၊ ပါဇယတော - မောင်းနှင်သော
 ရဟန်း၏၊ ဂေါဏာနံ - တို့၏၊ ပါဒုဒ္ဓါရေ - ခြေတို့ကို ကြံမြောက်ရာ အခါ၌၊
 ထုလ္လစ္စယံ၊ ပန - ကား၊ စက္ကာနံ-တို့၏၊ ပထဝိယံ-၌၊ ပတိဋ္ဌိတပ္ပဒေသတော-
 တည်ရာအရပ်မှ၊ ကေသဂ္ဂမတ္ထေ- သည်၊ အတိတ္တန္တေ - သော်၊ ပါရာဇိကံ။

ပန-ဆက်၊ ဂေါဏာ-တို့သည်၊ အယံ-ဤလှည်းမောင်းသူသည်၊ အမှာကံ-
 တို့၏၊ န သာမိကော-အရှင်မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဥ တွာ-၍၊ ဓူရံ-လှည်းထမ်းပိုး
 ကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ-၍၊ အာကမုန္တာ-ဆွဲကုန်လျက်၊ ဝါ-ရုံးကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိဝါ-
 ရပ်မူလည်း ရပ်ကုန်အံ့၊ ဖန္ဒန္တိဝါ-လှုပ်မူလည်း လှုပ်ကုန်အံ့၊ တာဝ ရက္ခတိ-
 ပါရာဇိကမှ စောင့်သေး၏၊ ပန-ကား၊ ဂေါဏေ-တို့ကို၊ ဥဇုကံ-ဖြောင့်၊ ပဋိ
 ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဓူရံ-ထမ်းပိုးသို့၊ အာရောပေတွာ-တက်ရောစေ၍၊ ဒဠိ-
 တင်းတင်းကြပ်ကြပ်၊ ယောဇေတွာ- ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ- ကပ်၍၊ ပါဇနေန-နှင်တံ
 ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ထိုး၍၊ ပါဇန္တဿ-မောင်းနှင်သောရဟန်း၏၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-

ဖြင့်သာ၊ တေသံ-တို့၏၊ ပါဒုဒ္ဓါရေ-၌၊ ထုလွံစွယံ၊ စက္ကာတိက္ကမေ-လှည်းဘီး
 တို့၏ တည်ရာအရပ်ကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ၊ သကဒ္ဓမေ - ညွှန်နှင့်တကွ
 ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေ-၌၊ ကေ-သော၊ စက္ကံ-သည်၊ ကဒ္ဓမေ-၌၊ လဂ္ဂံ-ပြသည်၊ သစေပိ
 ဟောတိ၊ ဒုတိယံ - သော၊ စက္ကံ - ကို၊ ဂေါဏာ - တို့သည်၊ ပရိဝတ္ထေန္တာ-
 ပတ်ဝန်းကျင် လိမ့်စေကုန်လျက်၊ ပဝတ္ထေန္တိ - လည်စေကုန်အံ့၊ ကေဿ -
 လှည်းတဘီး၏၊ ဌိတက္ကာ- တန်ရပ်နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝဟာရေ-
 သည်၊ န တာဝ ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ ပန-ဆက်၊ ဂေါဏေ-တို့ကို၊ ပုန-ဖန်၊
 ဥဇုကံ၊ ပေ၊ ဌိတစက္ကေ- သည်၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံ- မျှ၊ ဖုဋ္ဌောကာသံ- ကို၊ အတိက္က
 န္တေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ၊ ပန-ကား၊ စတုက္ကယုတ္တဿ-နွား ၄ ကောင်ဖြင့် ကပ်
 ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်၏၊ အဋ္ဌာရသ-န်သော၊ ဌာနာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊
 အဋ္ဌကယုတ္တဿ - ၏၊ စတုတ္ထိံ သ - ၃၄ ပါးသော၊ ဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဧတေနပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ ယုတ္တယာနဿ - ၏၊ ဌာနဘေဒေါ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော။

ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်ယာဉ်ကို၊ အယုတ္တကံ- နွားတို့ဖြင့် မကပ်ယှဉ်အပ်၊
 ဓုရေ-၌၊ ကောယ-တခုသော ထောက်တိုင်ဖြင့်၎င်း၊ [လှည်းဥျား၏ အလယ်၌
 ထောက်တိုင်တခုဖြင့် ထောက်ထားခြင်းဖြင့်၊] ပစ္ဆတော- လှည်းနောက်ခြီး
 ၌၊ ဒွိဟိ-န်သော၊ ဥပတ္ထမ္ဘနီဟိစ-ထောက်တိုင်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဥပတ္ထမ္ဘေတွာ-
 ထောက်၍၊ ထပိတံ - ထားအပ်၏၊ တဿ - ထို ယာဉ်၏၊ တိတ္ထံ - န်သော၊
 ဥပတ္ထမ္ဘနီနံ-ထေခံတိုင်တို့၏၎င်း၊ စက္ကာနဉ္စ-တို့၏၎င်း၊ ဝသေန ပဉ္စ ဌာနာနိ
 (ဟောန္တိ)၊ ဓုရေ- ၌၊ ဥပတ္ထမ္ဘနီ- သည်၊ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ- အောက်အဘို့၌၊
 ကပ္ပကတာ- ၂ ခွဲပြုအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ [ယထာ ဒွိဟိဘာဂေဟိ ဟေဋ္ဌာ
 ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝေ ကတာ၊] ဆဋ္ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပန- ကား၊ ပစ္ဆတော - ၌၊
 အနုပတ္ထမ္ဘေတွာ-၍၊ ဓုရေ-၌၊ ဥပထမ္ဘိတဿေဝ- ထေခံအပ်သောယာဉ်၏
 သာလျှင်၊ ဥပတ္ထမ္ဘနီဝသေန- ဖြင့်၊ တိဏိဝါ- န်သော၊ စက္ကာရိဝါ- န်သော၊
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ [လှည်းဥျား၌ ထောက်တိုင်၏ အခွမရှိလျှင် ၃, ရှိလျှင် ၄,]
 ဓုရေန - ဖြင့်၊ ဖလကဿဝါ- ပျဉ်ချပ်၏သော်၎င်း၊ ဒါရကဿဝါ - သစ်တုံး
 ငယ်၏သော်၎င်း၊ ဥပရိ-၌၊ ထပိတဿ-ထားအပ်သောလှည်း၏၊ ပေ၊ ပထပိယံ-
 ၌၊ ထပိတဿ - ၏၊ တထာ - ထို အတူ ၃ ဌာနတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တံ-
 လှည်းကို၊ ဓုရံ-ကို၊ ကခိတွာဝါ- ဆွင်၍သော်၎င်း၊ ဥက္ခိပိတွာဝါ - ရှံသော်
 ၎င်း၊ ပုရတောစ- မှ၎င်း၊ ပစ္ဆတောစ- မှ၎င်း၊ ပေ၊ စက္ကာနံ- တို့၏၊ ပတိဋ္ဌိတ
 ဋ္ဌာနေ- သည်၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံ- မျှ၊ အတိက္ကန္တမတ္ထေ- သော်၊ ပါရာဇိကံ။

စက္ကာနိ- လှည်းဘီးတို့ကို၊ အပနေတွာ- ဖယ်ရှား၍၊ ဝါ-ဖြုတ်၍၊ ဒွိဟိ-
 ၂ ခုကုန်သော၊ အက္ခသီသေဟိ-ဝင်ရိုး အဥျးတို့ဖြင့်၊ ဝါ-ဝင်ရိုးအစွန်တို့ဖြင့်၊
 ဒါရူနံ- သစ်သားတုံးတို့၏၊ ဥပရိ၊ ထပိတဿ - ထားအပ်သောယာဉ်၏၊ ဒွေ
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ တံ- ထိုယာဉ်ကို၊ ကမုန္တောဝါ- ဆွင်လျက်သော်၎င်း၊
 ဥက္ခိပန္တောဝါ-မြောက်ပင့်လျက်သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဘူမိယံ၊ ထပိတဿ-၏၊ ဓုရေ
 နစ - ထမ်းပိုး အားဖြင့်၎င်း၊ စတူဟိ - နံသော၊ အက္ခဒွိဟိစ - ဝက်စွယ်တို့
 အားဖြင့်၎င်း၊ (ပတိဋ္ဌိတ၏ ဝိသေသနာ) ပတိဋ္ဌိတဝသေန - တည်ရာ အရပ်၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စ ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ တံ- ထိုယာဉ်ကို၊ ဓုရေ-၌၊ ဂဟေတွာ၊
 ကမုတော- ၏၊ ဥဒ္ဓိနံ - ဝက်စွယ်တို့၏၊ ပစ္စိမန္တေဟိ- နောက်အစွန်တို့သည်၊
 ပုရိမန္တေ - ရှေ့အစွန်ကို၊ အတိက္ကန္တေ - လွန်အပ်သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊
 ဥဒ္ဓိသု- တို့၌၊ ဂဟေတွာ၊ ပေ၊ ပသေ - နံပါး၌၊ ဂဟေတွာ ကမုတော၊ ဥဒ္ဓိနံ
 ယေဝ- တို့၏ပင်၊ တိရိယံ- ဖီလာ၊ ပတိဋ္ဌိတဌာနဿ- တည်ရာအရပ်ကို၊ အတိ
 က္ကမေန- ခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ မဇ္ဈေ- ၌၊ ဂဟေတွာ၊ ဥက္ခိ
 ပတော- ၏၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံ-မျှ၊ (ယာနေ-သည်) ပထဝိတော၊ မုတ္တေ-လွတ်
 လသော်၊ ပါရာဇိကံ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဥဒ္ဓိခါဏုကာ - ဝက်စွယ်ငုတ်တို့သည်၊
 န ဟောန္တိ- အံ၊ သမမေဝ - အညီအမျှသာလျှင်၊ ဗာဟံ - ဘောင်ကို၊ ကတွာ
 မဇ္ဈေ၊ ဝိဇ္ဈိတွာ - ထွင်း၍၊ အက္ခသီသာနိ - ဝင်ရိုး အစွန်တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊
 ပဝေသိတာနိ - သွင်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ကုန်အံ၊ တံ - ထိုယာဉ်သည်၊
 ဟေဋ္ဌိမတလဿ-အောက်အပြင်၏၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သဗ္ဗံ-သော၊
 ပထဝိ - ကို၊ ဖုသိတွာ၊ တိဋ္ဌတိ - ၏၊ တတ္ထ- ထိုယာဉ်၌၊ စတူသု- ကုန်သော၊
 ဒိသာသု - တို့၌၎င်း၊ ဥဒ္ဓဉ္စ- ၌၎င်း၊ ဖုဋ္ဌဌာနာတိက္ကမဝသေန-ထိအပ်သော
 အရပ်ကို လွန်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဘူဒိယံ-၌၊ နာဘိယာ - ပုံတောင်းချက်မဖြင့်၊ ထပိတစက္ကာဿ-ထားအပ်
 သော လှည်းဘီး၏၊ ကေမေဝ ဌာနံ (ဟောတိ)၊ တဿ - ထို လှည်းဘီး၏၊
 ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ ပရိစ္ဆေဒေါ (ဟောတိ)၊ [ဘေး ၄ ဘက်နှင့် အထက်
 အရပ်ကို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ - ဟု ဆိုလိုသည်။] နေမိပသေနစ - အကွပ်
 တကူဘေးဖြင့်၎င်း၊ နာဘိယာစ - ဖြင့်၎င်း၊ ဖုသိတွာ - မြေ၌ထိ၍၊ ဌိတဿ-

အက္ခဒွိဟိ။ ။အက္ခဒါရုနော - ကို၊ သမ္ပဒိစ္စကာ - ခံတတ်ကုန်သော၊ ဟေဋ္ဌိမ
 ဘာဂေ ကပ္ပကတာ - အောက်အဘို့က ၂ ခုပြုအပ်ကုန်သော၊ ဒွေ ဒါရုဇဏှာ အက္ခဒွိ
 ယောနာမ၊ တာသံ ကပ္ပကတာနံ ဒွိန္ဒံ-တို့၏၊ ကပ္ပသီသာနိ - အခွတို့၏ အစွန်ဖြစ်ကုန်
 သော၊ စက္ကာရိ ဣဓ အက္ခဒွိယောတိ ဝုစ္စန္တိ။ - ဝိမတိ။

တည်သောလှည်းဘီး၏ [တဖက်စောင်းထောင်လျက် တည်သောဘီး၏၊] ဒွေ
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ နေမိယာ-၏၊ ဥဋ္ဌိတဘာဂံ - ထောင်နေသော အဘို့ကို၊
 ပါဒေန-ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ- နင်း၍၊ ဘူမိယံ၊ ဖုသာပေတွာ-ထိစေ၍၊ အရေသု
 ဝါ-အကန့်ဒေါက်ဆန်တို့၌သော်၎င်း၊ နေမိယာဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ၊
 ဥက္ခိပန္တဿ-၏၊ အတ္တနာ၊ပေ၊တသ္မာ၊ တသ္မိံ-ထိုမိမိပြုအပ်သောအရပ်သည်၊
 ဌိတေပိ-တည်နေပါသော်လည်း၊ အဝသေသဌာနေ- ကြွင်းသောအရပ်သည်၊
 အတိက္ကန္တမတ္ထေ - လွန်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ [တည်ရာမှ တဆံဖျားမှ လွန်
 လသော်-ဟူလို။] ပါရာဇိကံ၊ ဘိတ္တိံ-နံရံကို၊ နိဿာယ-၍၊ ထပိတ စက္ကဿာ
 ပိ-ထားအပ်သော လှည်းဘီး၏လည်း၊ ပေ၊တတ္ထ-ထိုလှည်းဘီး၌၊ ပဌမံ-စွာ၊
 ဘိတ္တိတော - မှ၊ မောစေန္တဿ - ၏၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ပထဝိတော-မှ၊
 ကေသဂ္ဂမတ္တုဒ္ဓါရေ-တဆံဖျားမျှ ကြွမြောက်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ၊ ပန-ကား၊
 ပဌမံ - စွာ၊ ဘူမိတော- မှ၊ မောစေန္တဿ - ၏၊ ဘိတ္တိယံ-၌၊ ပတိဋ္ဌိတဌာနံ-
 တည်သော အရပ်သည်၊ သစေန ကုပ္ပတိ-အကယ်၍ မပျက်စီးသေးအံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ ဧသေဝ နယော - တည်း၊ [မြေမှလွတ်စဉ် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ နံရံမှ တဆံ
 ဖျားမျှလွတ်လျှင် ပါရာဇိက-ဟူလို။] အထ- သို့မဟုတ်၊ အရေသု-တို့၌၊ ဂဟေ
 တွာ-၍၊ ဟေဌာ-သို့၊ ကမုန္တဿ-ဆွဲချသောရဟန်း၏၊ ဘိတ္တိံ-ကို၊ ဖုသိတွာ-
 ၍၊ ဌိတောကာသဿ-တည်သောအရပ်၏၊ ဥပရိမော- အထက်၌ဖြစ်သော၊
 အန္တော- အစွန်သည်၊ ဟေဋ္ဌိမံ- အောက်၌ဖြစ်သော အစွန်ကို၊ အတိက္ကမတိ၊
 ပါရာဇိကံ။

မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေ-ခရီးသွားနေသော၊ ယာနေ-၌၊ ယာနဿာမိကော-သည်၊
 ကေနစိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊
 ဩရောဟိတွာ - သက်ဆင်း၍၊ မဂ္ဂါ-လမ်းမှ၊ ဩက္ကန္တော - သည်၊ ဟောတိ၊
 အထ-ထိုအခါ၌၊ အညော-သော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ပဋိပထံ-ရှေးရှုဖြစ်သော
 ခရီးကို၊ ဝါ- ခရီးရင်ဆိုင်၊ အာဂစ္ဆန္တော- သော်၊ အာရက္ခသုညံ - အစောင့်
 အရှောက်မှ ကင်းဆိတ်သော ယာဂ်ကို၊ ပဿိတွာ-၍၊ ယာနံ-ကို၊ အဝဟရိ
 သာမိ-ခိုးဆောင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာရောဟတိ-တက်စီးအံ့၊ တဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂံ- ကို၊ ဝိနာယေဝ - ၍သာလျှင်၊ ဝေါဏာ - တို့သည်၊
 ဂဟေတွာ-၍၊ ပက္ကန္တာ-ဖဲသွားကုန်အံ့၊ အဝဟာရော-သည်၊ နတ္ထိ၊ သေသံ-
 ကြွင်းသောအစီအရင်သည်၊ နာဝါယံ-လျှော့၌၊ ဝုတ္တသဒိသံ - ဆိုအပ်ပြီးသော
 အစီအရင်နှင့် တူ၏၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ [ယဒိပန တံ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တံ ပကတိ
 ဝမနံ ပစ္ဆိန္နိတွာ -စသည်ကိုညွှန်းသည်။] ယာနဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဣတော- ဤ ယာနဋ္ဌကထာမှာ ပရံ - ဌ၊ (ဒဿိတောဌစပ်။) ဘာရော
 ယေဝ-ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးသည်ပင်၊ ဘာရဋ္ဌံ-ဘာရဋ္ဌ မည်၏၊ [ဘာရော ဟုတွာ
 တိဋ္ဌတီတိ ဘာရဋ္ဌံ=ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုး အဖြစ်ဖြင့် တည်သော ဘဏ္ဍာ။] သော-
 ထို ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကို၊ သီသဘာရာဒိဝသေန - သီသဘာရ အစရှိသည်တို့၏
 အပြားအားဖြင့်၊ စတုဓာ-အားဖြင့်၊ ဒဿိတော- ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို
 သီသဘာရ အစရှိသည်တို့၌၊ [တတ္ထနောက်၌ “ သီသဘာရာဒိသု ” ဟု ရှိသည်
 ကား တတ္ထအစွဲကို နောက်မှ ထည့်ထားအပ်သော အပို ပါဌ်သာတည်း။]
 အသမ္မောဟတ္ထံ-မတွေဝေခြင်း အကျိုးငှါ၊ သီသာဒိနံ-တို့၏၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-
 ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တတ္ထ-ထို သီသအစရှိသည်တို့တွင်၊ တာဝ-ခန္ဓစသည်တို့မှ
 ရှေးဥပုစ္စာ၊ သီသဿ - ၏၊ ပုရိမဂလေ - ရှေ့ဖြစ်သော လည်ပင်း၌၊ ဝါ-
 လည်ပင်း၏ ရှေ့၌၊ ဂလဝါဋကော - လည်ပင်း၏ တွင်းငယ်သည်၎င်း၊ ဝါ-
 လည်ချိုင့်သည်၎င်း၊ [ဂလ + အာဝါဋက၊ အဘိဓာန်၌ “ အာဝါဋ ” ဟု
 တွင်းဟော ပရိယာယ် ရှိ၏၊ “ ဝါဋ ” ဟု မရှိ၊] ပိဋ္ဌိဂလေ- နောက်ဖြစ်သော
 လည်ပင်း၌၊ ဝါ-လည်ပင်း၏နောက်၌၊ ကေသဉ္စိ-အချို့ သူတို့၏၊ ကေသန္တေ-
 ဆံပင်တို့၏အဆုံး၌၊ အာဝတ္ထော- ဗွေသည်၊ ဟောတိ- ရှိတတ်၏၊ ဂလဿေ
 ဝ - လည်ပင်း၏ပင်၊ ဥဘောသု - ၂ ဘက်ကုန်သော၊ ပဿေသု - ဘေးတို့၌၊
 ကေသဉ္စိ-တို့၏၊ ကေသာ-တို့သည်၊ ဩရုယျ-အောက်သို့ ဆင်း၍၊ ဇာယန္တိ-
 ပေါက်ကုန်၏၊ ယေ-ယင်း ဆံပင်တို့ကို၊ ကဏ္ဍစူဠိကာတိ-နားပန်းဆံတို့ ဟူ၍၊
 ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ-ထို ဆံပင်တို့၏၊ အာဓောဘာဂေါ-အောက်အဘို့၎င်း၊ ဣတိ
 အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေါ-အောက်၌ဖြစ်သော အပိုင်း
 အခြားတည်း၊ တတော - ထို အောက်အပိုင်းအခြားမှ၊ ဥပရိ- အထက်သည်၊
 သီသံ-သီသမည်၏၊ ဧတ္ထန္တရေ-ဤအရပ်အတွင်း၌၊ ဌိတဘာရော-တည်သော
 ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးသည်၊ သီသဘာရောနာမ - သီသဘာရမည်၏၊ ဝါ- ဥပုစ္စာ
 ဝန်မည်၏၊ ဥဘောသု ပဿေသု၊ ကဏ္ဍစူဠိကာဟိ- တို့မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဟေဋ္ဌာ-
 အောက် အရပ်သည်၎င်း၊ ကပ္ပရေဟိ - တတောင်ဆစ်တို့မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဥပရိ-
 သည်၎င်း၊ ပိဋ္ဌိဂလာဝတ္ထတောစ- လည်ပင်း၏ နေခံဗွေမှ၎င်း၊ ဂလာဝါဋက
 တောစ-လည်ချိုင့်မှ၎င်း၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဟေဋ္ဌာ-သည်၎င်း၊ ပိဋ္ဌိဝေမဇ္ဈာဝတ္ထတော
 စ-ကြောက်ကုန်း၏အလယ်ဗွေမှ၎င်း၊ ဥပရိစ္ဆေဒမဇ္ဈေ-ရင်အပိုင်းအခြား
 အလယ်၌၊ ဟဒယအာဝါဋတောစ-နှလုံးတွင်းချိုင့်မှ၎င်း၊ ဝါ- ရင်ချိုင့်မှ၎င်း၊
 ပဋ္ဌာယ၊ ဥပရိ- သည်၎င်း၊ ခန္ဓော - ခန္ဓမည်၏၊ ပေ၊ ခန္ဓဘာရောနာမ- မည်၏၊
 ဝါ - ပခုံးဝန်မည်၏။

ပန- ကား၊ ပိဋိဝေမဇ္ဈာဝတ္တတော - ကြောက်ကုန်း၏ အလယ်ဗွေမှ၎င်း၊ ဟဒယအာဝါဠတောစ - မှ၎င်း၊ ပဋ္ဌာယ, ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ယာဝပါဒ နခသိခါ - ခြေသည်းဖျား တိုင်အောင်သော အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ- ဤ ခြေသည်းဖျားတိုင်အောင်သော အရပ်သည်၊ ကဋိပရိစ္ဆေဒေါ-ခါး အပိုင်း အခြားတည်း၊ ပေ၊ ကဋိဘာရောနာမ-မည်၏၊ ဝါ- ခါးဝန်မည်၏၊ ပန- ကား၊ ကပ္ပရတော ပဋ္ဌာယ , ဟေဋ္ဌာ - ၌၊ ယာဝဟတ္ထနခသိခါ - လက်သည်းဖျား တိုင်အောင်သောအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤ လက်သည်းဖျားတိုင်အောင် သောအရပ်သည်၊ ဩလမ္ဗက ပရိစ္ဆေဒေါ- တွဲရရွဲချရာအရပ်၏ အပိုင်းအခြား တည်း၊ ပေ၊ ဩလမ္ဗကောနာမ - မည်၏၊ ဝါ - တွဲရရွဲဆွဲအပ်သော ဝန်မည်၏၊ [ဩလမ္ဗိယတေ-တွဲရရွဲဆွဲအပ်၏၊ ဣတိ ဩလမ္ဗကော၊ လဗိဓာတ်, ဣပစ္စည်း ကံဟောကြံ။] ဣဒါနိ- ၌၊ သီသေ ဘာရန္တိအာဒိသု - တို့၌၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ် လတံကား၊ အနုပုဗ္ဗ ဝိနိစ္ဆယော - အစဉ်အတိုင်းသော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ယောဘိက္ခု, ဣဒံ - ဤဘဏ္ဍာကို၊ ဂဟေတွာ, ဧတ္ထ- ဤ မည်သောအရပ်သို့၊ ယာဟိ-သွားပါလော၊ ဣတိ- သို့၊ သာမိကေဟိ, အနာဏတ္တော-မစေခိုင်း အပ်ဘဲ၊ သယမေဝ - အလိုလိုသာလျှင်၊ မယံ- အား၊ ဣဒံနာမ-ဤ မည်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ဒေထ-ပေးလိုက်ကြလော၊ အဟံ, ဝေါ- တို့၏၊ ဘဏ္ဍံ, ဝဟာမိ- ဆောင်သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ တေသံ-ထို ဥစ္စာရှင်တို့၏၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ သီသေန- ဖြင့်၊ အာဒါယ, ဂစ္ဆန္တော - စဉ်၊ ပေ၊ ယထာဝုတ္တ သီသပရိစ္ဆေဒံ- အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဥျားခေါင်း အပိုင်းအခြားကို၊ အနတ္တော မေန္တောဝ-မလွန်စေဘဲသာလျှင်၊ ဣတော စိတောစ, ဗံသန္တော-ပွတ်တိုက် လျက်၊ သာရေတိပိ - ရွေ့မူလည်း ရွေ့စေအံ့၊ ပေ၊ ခန္တံ - ပခုံးသို့၊ ဩရောပိတ မတ္ထေ- သော်၊ သာမိကာနံ- တို့၏၊ ဝဟတု- ဆောင်သွားပါစေ၊ ဣတိ စိတ္တံ- ဤသို့သောစိတ်သည်၊ ကိဗ္ဗာပိအတ္ထိ-အကယ်၍မူလည်း ရှိစေဥျားတော့၊ ပန- ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ တေဟိ - ထို ဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ အနာဏတ္တော- မစေခိုင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပေ၊ ပန- ဆက်၊ ခန္တံ- သို့၊ အနောရော ပေတွာပိ-မချမူ၍လည်း၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

အနာဏတ္တော။ ။ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍာ မဟုတ်ဟု ပြလို၍ “အနာဏတ္တော”ဟု ဆိုသည်။ ဥစ္စာရှင်က ယူသွားပါလေ- ဟု ခိုင်းလျှင် အပ်နှံအပ်သော ဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍာ ဖြစ်ရကား ပခုံးပေါ် ချရုံမျှဖြင့် ပါရာဇိကမကျ၊ ဥစ္စာရှင်က စုရန်ကွေ့ပပြုမှ ပါရာဇိက ကျသည်။

ပန- ကား၊ ယမကဘာရဿ - အစုံဖြစ်သော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး၏၊ ကော-
 တဘက်သော၊ ဘာရော - သည်၊ သီသေ - ဌ၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ကော (ဘာရော)
 ပိဋ္ဌိယံ-ကျောံကုန်း၌၊ (ပတိဋ္ဌာတိ)၊ တတ္ထ- ထို ယမကဘာရ၌၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊
 သုဒ္ဓသီသဘာရာဒီနံယေဝ - သက်သက်သော သီသဘာရ အစရှိသည် တို့၏
 သာလျှင်၊ ဝသေန၊ အယံ ဒေသနာ-ကို၊ အာရဒ္ဓါ - အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ၊
 [ပါဠိတော်၌ ယမကဘာရမပါဘဲ သီသဘာရစသည်သာ ပါသည် - ဟူလို၊]
 စ- ဆက်၊ ယော အယံ- အကြင် အဆုံးအဖြတ်ကို ၊ ပေ၊ ခန္ဓဘာရာဒီသုပိ၊ အယ
 မေဝ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်သည်သာ၊ ဝိနိစ္ဆယော- တည်း၊ ပန-
 ကား၊ ဟတ္ထေဘာရံတိ ဧတ္ထ- ၌၊ ဟတ္ထေန- ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ၊ ဩလမ္မကော-
 တွဲရရဲ့ဆွဲအပ်သောဝန်ကို၊ ဟတ္ထေဘာရေတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ သော-ထို တွဲရရဲ့
 ဆွဲအပ်သောဝန်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ပဌမံယေဝ - လျှင်၊ ဘူမိတောဝါ- မြေမှ
 မူလည်း၊ ဂဟိတော-ယူအပ်သည်၊ ဟောတု-စေ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-စင်ကြယ်သော
 စိတ်ဖြင့်၊ သီသာဒီဟိဝါ- ဥျားခေါင်း အစရှိသည်တို့မှမူလည်း၊ (ဂဟိတော
 ဟောတု)၊ ဟတ္ထေ ဘာရောတွေဝ-ဟူ၍သာ၊ သင်္ချံ ဝစ္ဆတိ၊ တံ- ထိုဘဏ္ဍာကို၊
 ထေယျစိတ္တေန၊ တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (ခိုး၍ဖြစ်လောက်သော-
 ဟူလို) ဂဟနဋ္ဌာနံ-တောရှုပ်အရပ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ ဘူမိယံဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝစ္ဆာ
 ဒီသုဝါ- ခြံ အစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း၊ နိက္ခိပန္နဿ- ချသောရဟန်း၏၊ ပေ၊
 ပန- ကား၊ ဘူမိတော ဂဏ္ဍတီတိတ္ထေ - ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)
 တေသံ ဘာရာနံ - တို့တွင်၊ ယံကိစ္ဆိ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဝန်ကို၊
 ပါတရာသာဒိကာရဏာ - နံနက်စာ စားလိုခြင်း အစရှိသော အကြောင်း
 ကြောင့် ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓရန္တဿ - ကြွမြှောသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ဣတိ - တည်း၊....ဘာရဋ္ဌကထာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

အာရာမဋ္ဌေပိ-အာရာမဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ တာဝ-အာရာမဋ္ဌမှ ရှေးဥျားစွာ၊
 အာရာမံ-ကို၊ ဒေသေန္တော (ဟုတွာ)၊ အာရာမောနာမ ပုပ္ဖါရာမော ဖလာ
 ရာမောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ၊ တေသု-ထို ပန်းခြံ၊ သစ်သီးခြံ
 တို့တွင်၊ ဝသိကာဒီနံ - မိုဃ်းဆွေပန်း အစရှိသည်တို့၏၊ ပုပ္ဖနကော- ပွင့်ရာ
 အရပ်သည်၊ ပုပ္ဖါရာမော-ပုပ္ဖါရာမမည်၏၊ [ပုပ္ဖန္တိ ဧတ္တာတိ ပုပ္ဖနော၊ ပုပ္ဖနော
 ယေဝ ပုပ္ဖနကော၊ ပုပ္ဖါနံ + အာရာမော ပုပ္ဖါရာမော။] အမ္မဖလာဒီနံ-
 သရက်သီး အစရှိသည်တို့၏၊ ဖလနကော-သီးရာ အရပ်သည်၊ ဖလာရာမော-
 မည်၏၊ အာရာမေ- အာရာမ၌၊ ဝါ- ခြံ၌၊ စတူဟိ - ကုန်သော၊ ဌာနေဟိ-
 ဘူမဋ္ဌစသောဌာနတို့ဖြင့်၊ နိက္ခိတ္တဿ-ထားအပ်သောဘဏ္ဍာ၏၊ ဝိနိစ္ဆယော-

သည်။ ဘူမဋ္ဌာဒီသု - ဘူမဋ္ဌ အစရှိသော ဘဏ္ဍာတို့၌၊ ဝုတ္တနယောဝေ၊ ပန-
 ကား၊ တတ္ထဇာတကေ - ထိုခြံ၌ပေါက်သော၊ ဘဏ္ဍေ-ဘဏ္ဍာတွင်၊ မူလန္တိ-
 ကား၊ ဥသီရ ဟိရိဝေရာဒိကံ-ပန်းရင်း၊ ဖာလာ အစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊
 မူလံ-အမြစ်တည်း၊ တံ-ထို အမြစ်ကို၊ ဥပ္ပါဋေတွာ-နှုတ်၍၊ ဂဏှန္တဿဝါ-
 ယူသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဥပ္ပါဋိတံ - နှုတ်ပြီးကို၊ ဂဏှန္တဿဝါ - သော၊
 (ဘိက္ခုနော-၏) ၊ပေ၊ ကန္ဓာပိ- အဥကိုလည်း၊ မူလေနဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊
 သင်္ဂဟိတော၊ [ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်မလာသောကန္ဓကို မူလဖြင့်သိမ်းယူပါ-
 ဟူလို၊] စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ အမြစ်၌၊ ဥပ္ပါဋေန္တဿ-နှုတ်ယူသော ရဟန်း၏၊
 အပ္ပမတ္တကေပိ-အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော အမြစ်သည်၊ အန္တိန္ဒေ-မပြတ်
 သေးမီ၊ ထုလ္လစ္စယမေဝ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ထုလ္လစ္စဉ်း အာပတ်
 သင့်ရာ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဘိသေ-ကြာစွယ်၌၊ ပေ၊ တစန္တိ-ကား၊ ဘေသဇ္ဇ
 ဣာယဝါ- ဆေးအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ရဇနတ္ထာယဝါ - ဆိုးရည် အကျိုးငှါ
 သော်၎င်း၊ ဥပယောဂဂမနုပဝံ - ယှဉ်ကပ်အပ် သုံးစွဲအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့
 ရောက်သော အခေါက်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ [ဥပယုဇ္ဇိတဗ္ဗောတံ ဥပ
 ယောဂေါ၊ ဥပယောဂံ-သုံးစွဲအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတံ-ရောက်တတ်၏၊
 ဣတံ ဥပယောဂဂမနံ၊ ဥပယောဂဂမနံ ဥပဂစ္ဆတိတံ ဥပယောဂဂမနုပဝံ=
 သုံးလောက်စွဲလောက်သော-ဟူလို။] ယံကိဉ္စိ- သော၊ ရုက္ခတ္ထစံ- သစ်ခေါက်
 တည်း၊ တံ- ထိုသစ်ခေါက်ကို၊ [စာအုပ် အများ၌ “တံ” ကျနေသည်။] ဥပ္ပါ
 ဋေတွာ-ခွါ၍၊ ဂဏှန္တဿဝါ- သော၊ ဥပ္ပါဋိတံ - ခွါအပ်ပြီးကို၊ ဂဏှန္တဿ
 ဝါ- သော၊ (ဘိက္ခုနော- ၏) ၊ပေ၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပုပ္ဖန္တိ-ကား၊ ဝဿိကမလ္လိကာဒိကံ - မိုဃ်းဆွေပန်း၊ ကြက်ရုံးပန်း အစ
 ရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ပုပ္ဖံ-ပန်းတည်း၊ တံ-ထိုပန်းကို၊ ဩစိနိတွာ-ဆွတ်၍၊
 ဂဏှန္တဿဝါ-သော၊ ဩစိနိတံ - ဆွတ်အပ်ပြီးကို၊ ဂဏှန္တဿဝါ - သော၊
 (ဘိက္ခုနော)ဥပ္ပလပဒုမေသု-ကြာညို၊ ပဒုမ္မာကြာတို့၌၊ ပေ၊ ဟိ-မှန်၊ ပုပ္ဖါနံပိ-
 ပန်းတို့၏လည်း၊ ဝဏံဝါ - အညှာသည် သော်၎င်း၊ ဗန္ဓနံဝါ - အညှာဝယ်
 ပန်းတို့၏ ဖွဲ့တည်ရာ အရပ်သည်သော်၎င်း၊ [ဗန္ဓနန္တိ- ပုပ္ဖါနံ ဝဏေ ပတိဋ္ဌိတ
 ဌာနံ၊] အန္တိန္ဒေ- သည်၊ (သမာနံ)၊ ရက္ခတိ - ၏၊ ပန - ဆက်၊ ဝဏှန္တိရေ-
 အညှာ၏ အတွင်း၌၊ ကေသဉ္စိ - အချို့ပန်းတို့၏၊ သူစိကာ - အမျှင်သည်၊
 ဟောတိ-ရှိတတ်၏၊ သာ-ထို အမျှင်သည်၊ န ရက္ခတိ၊ ဖလန္တိ - ကား၊ အမ္မ
 ဖလတာလဖလာဒိကံ-သရက်သီး၊ ထန်းသီး အစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်
 မထား တပါးပါးသော အသီးတည်း၊ တံ - ထို အသီးကို၊ ပေ၊ လဂ္ဂိတ

ကထာယံ-ချိတ်ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို ပြဆိုရာစကားရပ်၌၊ ဝုတ္တော - ပြီ၊ အပနေတွာ- သစ်ပင်မှ ဖယ်၍၊ ထပိတံ - ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ဘူမဋ္ဌာဒိ သင်္ဂဟိတမေဝ-ဘူမဋ္ဌအစရှိသော ဘဏ္ဍာဖြင့် သိမ်းယူအပ်သည်သာ။

အာရာမံ အဘိယုဉ္ဇတိတိ - ကား၊ ပရသန္တကံ - သူတပါးတို့၏ ဥစ္စာကို၊ အယံ - ဤ ဥစ္စာသည်၊ မမ-၏၊ သန္တကော - တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မုသာ - ကို၊ ဘဏိတွာ-ပြော၍၊ အဘိယုဉ္ဇတိ-မိမိရမှု ရှေးရှုအားထုတ်၏၊ [“စောဒေတိ-စောဒနာ၏၊ အဋ္ဌကရောတိ - တရားစွဲ၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်နက်ဖွင့်၏၊] အဒိန္နာ ဒါနဿ-၏၊ ပယောဂတ္တာ- ပယောဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတ်)၊ သာမိကဿဝိမတိ° ဥပ္ပါဒေတိတိ- ကား၊ ဝိနိစ္ဆယကုသလတာယ - ဆုံးဖြတ်မှု၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဗလဝနိဿိတာဒိဘာဝေနဝါ-အားရှိသူကို မှီရသူ အစရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်၎င်း၊ အာရာမဿာမိကဿ-၏၊ သံသယံ- သံသယကို၊ (ယုံမှားမှုကို) ဇနေတိ- ဖြစ်စေအံ့၊ ကထံ- သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ တံ- ထိုတရားစွဲသော ရဟန်းကို၊ တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [ဝိနိစ္ဆယကုသလ, ဗလဝနိဿိတ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊] ဝိနိစ္ဆယပ္ပသုတံ - အဆုံးအဖြတ်၌ လေ့ကျက်နေသည်ကို၊ [ဝိနိစ္ဆယေ နိယုတ္တံ (ယှဉ်နေသည်ကို)ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်။] ဒိသွာ, သာမိကော-အာရာမိရင်သည်၊ စိန္တေတိ၊ (ကိ°)၊ အဟံ ဣမံ အာရာမံ, အတ္တနော - မိမိ၏ဥစ္စာကို၊ ကာတံ, သက္ခိဿာမိနုခေါ- စွမ်းနိုင်ပါအံ့လော၊ န သက္ခိဿာမိနုခေါ- လော၊ ဣတိ၊ (စိန္တေတိ)၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ တဿ-ထိုအာရာမိရင်၏၊ ဝိမတိ-တူးတောယုံမှားခြင်းသည်၊ ဝါ - ကို၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ - ဖြစ်လသော်၊ ဇေန - ထိုတရားစွဲသော ရဟန်းသည်၊ ဥပ္ပါဒိတာ - ဖြစ်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဓုရံ နိက္ခိပတိတိ- ကား၊ ယဒါပန-ကား၊ သာမိကော-သည်၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ ထဒ္ဓေါ-ခက်ထန်၏၊ ကက္ခဋ္ဌော - ကြမ်းတန်း၏၊ မေ-၏၊ ဇိဝိတမြဟ္မစရိယန္တ ရာယမ္ပိ-အသက်၏အန္တရာယ်, မြဟ္မစရိယ၏ အန္တရာယ်ကိုမူလည်း၊ ကရေယျ- ပြုရာ၏၊ ဒါနိ-၌၊ မေ - အား၊ ဣမိနာ အာရာမေန-ဖြင့်၊ အလံ - တော်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဓုရံ - လုလ္လဝိရိယကို၊ နိက္ခိပတိ - လျော့ချအံ့၊ အဘိယုဉ္ဇကော - တရားစွဲသော

ဓုရံနိက္ခိပတိ။ ။ ဥဿာဟံ ထပေတိ-အားထုတ်ခြင်းကို ရပ်ထားလိုက်၏၊ ဓုရံကို ဥဿာဟံ ဟု ဖွင့်၏၊ နိက္ခိပတိအရ “ချထားခြင်း” ဟူသည်လည်း တစုံတခုကို အော်၌ ချထားခြင်းမျိုး မဟုတ် , ဆက်၍ အားမထုတ်တော့ဘဲ ဝိရိယကို ရပ်ထားလိုက်ခြင်း တည်း-ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် “အတ္တနော သန္တကကရဏေ (ကိုယ့်ဥစ္စာဖြစ်အောင် ပြုခြင်း၌) နိရုဿာဟော ဟောတိတိ အတ္ထော” ဟု ဇီက၌ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

ရဟန်းသည်၊ သယမ္ဗိ-ကိုယ်တိုင်ကလည်း၊ ကတဓုရနိက္ခေပေါ-ပြုအပ်ပြီးသော လုဠ္ဗဝီရိယကို လျော့ချခြင်းရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇတိ။

စပန - ထပ်၍ဆက်ဥားအံ့၊ သာမိကေန - သည်၊ ဓုရေ - ကို၊ နိက္ခိတ္တေပိ - လျော့ချအပ်ပြီး ပါသော်လည်း၊ အဘိယုဇ္ဇကော - သည်၊ ဓုရံ - ကို၊ အနိက္ခိ ပိတွာဝ-လျှင်၊ ဣမံ-ဤရဟန်းကို၊ သုဠု-စွာ၊ ပီဠေတွာ - နှိပ်စက်ပြီး၍၊ မမ- ၏၊ အာဏာပဝတ္တိ - အာဏာဖြစ်ပုံကို၊ ဝါ - အာဏာစွမ်းကို၊ ဒဿေတွာ- ပြုပြီး၍၊ ကိင်္ကာရပ္ပဋိဿာဝိဘာဝေ - ကိင်္ကာရပ္ပဋိဿာဝိ အဖြစ်၌၊ ဝါ - အဘယ်ကို ပြုရပါမည်နည်းဟု မေးလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်၌၊ နံ - ထို ဥစ္စာရှင်ကို၊ (ပိုဟန်တူ၏။) ထပေတွာ - ထားပြီး၍၊ ဒဿာမိ - ပြန်ပေးအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဒါတဗ္ဗဘာဝေ- ပြန်ပေးထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌၊ သဥဿာဟော- အားထုတ် ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်။ အထ ဟောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တာဝရက္ခတိ၊ အဘိ ယုဇ္ဇကော၊ အစ္စန္ဒိန္တာ-လုယူပြီး၍၊ ဒါနိ- ၌၊ နံ-ထိုအာရမ်ကို၊ ဣမဿ- ဤ ဥစ္စာရှင်အား၊ နဒဿာမိ - မပေးတော့အံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဓုရံ၊ အထာပိ နိက္ခိ ပတိ- အကယ်၍မူလည်း လျော့ချအံ့၊ သာမိကောပန-ကား၊ ဓုရံ၊ နနိက္ခိပတိ- အံ့၊ ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို၊ ပရိယေသတိ-ရှာနေသေးအံ့၊ ကာလံ-လျောက် ပတ်သောအခါကို၊ (သူကနိုင်လောက်ရာ အခါကို)၊ အာဂမေတိ- ဆိုင်းငံ့နေ သေးအံ့၊ လဇ္ဇိပရိသံ-ကို၊ တာဝ နလဘာမိ-မရသေး၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ ဇာနိဿာမိ- သိရအံ့၊ ဝါ - သိရလိမ့်မပေါ့၊ ဣတိ-သို့၊ ပုနဂဟဏေဃေဝ - ပြန်၍ယူခြင်း၌ သာလျှင်၊ ပေယဒါပန-ကား၊ သောပိ- ထိုတရားစွဲသော ရဟန်းသည်လည်း၊ န ဒဿာမိ-ပြန်မပေးတော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၎င်း၊ သာမိကောပိ၊ န လစ္ဆာမိ- ရမည်မဟုတ်တော့၊ ဣတိ- ၎င်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥဘောပိ - ၂ ယောက်လုံးတို့သည် လည်း၊ ဓုရံ၊ နိက္ခိပန္နိ- ကုန်အံ့၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ အဘိယုဇ္ဇိန္တာ၊ ဝိနိစ္ဆယံ-ကို၊ ကုရုမာနော - ပြုနေစဉ်၊ ဝိနိစ္ဆယေ- သည်၊ အနိဋ္ဌိတေ - မပြီးသေးမီ၊ သာမိ ကေနပိ၊ ဓုရနိက္ခေပေ-ကို၊ အကတေ- မိ၊ ပေ၊ တတော- ထိုခြံမှ၊ ကိန္နိ-သော၊ ပုပ္ဖံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဖလံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဂဏှတိ-အံ့၊ ဘဏ္ဍေနေ- ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော။

“ကိင်္ကာရပ္ပဋိဿာဝိဘာဝေ။ ။ကိင်္ကာရံ - ပြုအပ်သော အမှုကား အဘယ်ပါ နည်း ဟူသောစကားကို+ပဋိဿာဝိ-ကြားစေလေ့ရှိသူ၊ ဝါ-မေးလေ့ရှိသူ၊ “ဘာလုပ် စရာရှိပါသလဲ” ဟု မေး၍ ခိုင်းသမျှကို ပြုလေ့ရှိသူကို “ကိင်္ကာရပ္ပဋိဿာဝိ” ဟု ခေါ်၏။ တဿ+ဘာဝေါ ကိင်္ကာရပ္ပဋိဿာဝိဘာဝေါ-ခိုင်းသမျှကို ပြုလုပ်ရခြင်း။

ဓမ္မစရန္တာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုသံဃေဝါ - ဌသော်၎င်း၊ ရာဇကုလေဝါ-ဌ
 သော်၎င်း၊ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကရောန္တာ- စဉ်၊ သာမိတံ ပရာဇေတီတိ-ကား၊ ဝိနိစ္ဆ
 ယိကာနံ-တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော တရားသူကြီးတို့အား၊ ဥက္ကောဋ်-
 တံစိုးလက်ဆောင်ကို၊ ဒတ္တာ - ပေးပြီး၍၊ ကုဋသက္ခိံ - ကောက်ကျစ်သော
 သက်သေကို၊ ဩတာရေတွာ - သွင်းချ၍၊ အာရာမဿာမိကံ - ကို၊ ဇိနာတိ-
 နိုင်အံ့၊ ဣတိအတ္ထော၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာတိ- ကား၊ ကေဝလံ-အခြား
 ရဟန်းများနှင့်မဘက် သက်သက်၊ တဿေဝ-ထို တရားစွဲသောရဟန်း၏သာ၊
 (ပါရာဇိကံ) န (ဟောတိ)- ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး၊ သန္တိစ္စ- သညာနှင့်တကွ
 စေ့ဆော်၍၊ တဿ - ထို တရားစွဲသောရဟန်း၏၊ အတ္တသာမနေ - ကိစ္စကို
 ပြီးစေခြင်း၌၊ ပဝတ္တာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- ပါဝင်ကုန်သော၊ ကုဋဝိနိစ္ဆယိ
 ကာနမ္မိ-ကောက်ကျစ်သောတရားသူကြီး ဝိနည်းမိရ်တို့၏၎င်း၊ [ကုဋဝိနိစ္ဆယေ
 နိယုတ္တာနံ ဝိနယဓရာနံ၊] ကုဋသက္ခိံနမ္မိ- ကောက်ကျစ်သော သက်သေရဟန်း
 တို့၏၎င်း၊ သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဣ- ဤသို့ တရားစွဲရာ၌၊
 သာမိကဿ - ၏၊ ပေ၊ ဟိ - မှန်၊ အနိက္ခိတ္တရုရော - မချအပ်သေးသော လုလ္လ
 ဝိရိယရှိသူသည်၊ အပရာဇိတောဝ - ရှုံးစေအပ်သူ မဟုတ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊
 ဓမ္မ စရန္တာ ပရာဇေတီတိ-ကား၊ ဓမ္မေန- ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်၊ ဝိနယေ
 န- စောဒနာသာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ သတ္တုသာသနေန - မြတ်စွာဘုရား အဆုံး
 အမတော်ဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယဿ-၏၊ ပဝတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ [တရား
 စွဲသော ရဟန်းကိုယ်တိုင်။] ပရာဇယံ သစေ ပါပုဏာတိ၊ ဝေမ္မိ-ဤသို့ ရှုံးခြင်းသို့
 ရောက်ပါသော်လည်း၊ မုသာဝါဒေန-ဖြင့်၊ သာမိကာနံ-တို့ကို၊ ဝိဠာကရဏ
 ပစ္စယာ- ညှဉ်းဆဲမှုကို ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ အာပ
 ဇ္ဇတိ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ အာရာမဋ္ဌကထာ - အာရာမဋ္ဌဘဏ္ဍာကို ဆိုရာ
 စကားရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကံ။ ။ ဤနေရာကို သတိထား၍ ဒုတိယပါရာဇိကကို လေးစား
 သော လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်များသည် တရားသူကြီး ဝိနည်းမိရ် လုပ်ရလျှင်၎င်း၊ သက်သေပါရ
 လျှင်၎င်း၊ အဂတိမလိုက်မိအောင် အထူးဆင်ခြင်ရာ၏၊ တရားသူကြီး ဝိနည်းမိရ် မလုပ်
 အောင်၊ သက်သေမလိုက်ရအောင် ရှောင်နိုင်လျှင်ကား သာ၍အပြစ်ကင်း၏၊ မရှောင်
 သာ၍ ဝိနည်းမိရ် လုပ်ရလျှင်ကား သံသယဖြစ်လောက်သော အရာဝယ် မိမိက အပြီး
 အပြတ် မဆုံးဖြတ်လိုက်သေးဘဲ မိမိ ထင်မြင်ချက်ကိုသာ ပြောပြ၍ အခြားဝိနည်းမိရ်ထံ
 အဆုံးအဖြတ်ခံပါဥျား-ဟု ညွှန်ပြပါလေ။

ဝိဟာရဋ္ဌေပိ - ဝိဟာရဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ စတူဟိ၊ ဌာနေဟိ- ဘူမိစသော
 ဌာနတို့ဖြင့်၊ နိက္ခိတ္တံ - ထားအပ်သောဘဏ္ဍာသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ၊ စ-ဆက်၊
 ဋ္ဌေ - ဤ ဝိဟာရဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ အဘိယောဂေပိ- တရားစွဲခြင်း၌လည်း၊ စာတုဒ္ဓိ
 သံ- အရပ်လေးမျက်နှာရှိသော၊ ဝါ - အရပ်လေးမျက်နှာ၌ အပိတ်အပင်မရှိ
 လှည့်လည်သွားလာသော၊ သံသံ- ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရည်စူး၍၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊
 ဒိန္နံ - သော၊ ဝိဟာရံဝါ - ကျောင်းတိုက်ကို သော်၎င်း၊ ပရိဝေဏံဝါ -
 ကျောင်းတိုက်အတွင်း ပရိဝုဏ်ကိုသော်၎င်း၊ အာဝါသံဝါ- ပရဝုဏ်အတွင်း
 ကျောင်းကိုသော်၎င်း၊ မဟန္တမ္ပိ - အကြီးကို၎င်း၊ ခုဒ္ဒကမ္ပိ - ကို၎င်း၊ အဘိယုဉ္ဇ
 တော-တရားစွဲသောရဟန်း၏၊ အဘိယောဂေ-သည်၊ နရုဟတိ-မတက်ရေခံ၊
 ဝါ - အထမမြောက်၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာ - လု၍၊ ဂဏှိတံပိ, န သက္ကောတိ - နိုင်၊
 ကသ္မာ-နည်း၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏၊ ဓုရနိက္ခေပါဘာဝတော-
 ဓုရနိက္ခေပ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ကသ္မာ-အဘယံကြောင့် ဓုရ
 နိက္ခေပ မရှိသနည်း၊)ဟိ-အကြံကြောင့်၊ ဋ္ဌေ - ဤဝိဟာရစသည်၌၊ သဗ္ဗေ-
 ကုန်သော၊ စာတုဒ္ဓိသာ - ကုန်သော၊ ဝါ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဓုရ
 နိက္ခေပံ-ကို၊ နကရောန္တိ၊ ဣတိ-ကြောင့်တည်း၊ ပန- ကား၊ ဒီဃဘာဏကာဒိ
 ဘေဒဿ- ဒီဃဘာဏကအစရှိသော အပြားရှိသော၊ ဂဏဿဝါ- ဂိုဏ်း၏
 သော်၎င်း၊ ဧကပုဂ္ဂလဿဝါ- တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏သော်၎င်း၊ သန္တ ကံ-ကို၊
 အဘိယုဉ္ဇိတွာ-၍၊ ဂဏှန္တော-ယူသောရဟန်းသည်၊ တေ-ထို ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ကို၊ ဓုရံ, နိက္ခိပါပေတံ - လျှော့ချစေခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ တသ္မာ, တတ္ထ-
 ထို ဝိဟာရဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။...ဝိဟာရဋ္ဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ခေတ္တဋ္ဌေပိ-ခေတ္တဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ တာဝ-ခေတ္တဋ္ဌမှ ရှေးဥျားစွာ၊ ခေတ္တံ-
 လယ်ယာကို၊ ဒသေန္တော (ဟုတွာ)၊ ခေတ္တိနာမ၊ ပေ၊ ဇာယတိတိ - ဟူ၍၊
 အာဟ၊ တတ္ထ-ထိုခေတ္တိနာမ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍန္တိ -ကား၊ သာလိ
 အာဒိနိ- သလေး အစရှိကုန်သော၊ သတ္တ-န်သော၊ ခညာနိ- စပါးတို့တည်း၊
 အပရဏ္ဍန္တိ-ကား၊ မုဂ္ဂမာသာဒိနိ- ဝဲနေခံဝဲကြီး အစရှိကုန်သော ဝဲတို့တည်း၊
 ဥစ္ဆုခေတ္တာဒိကမ္ပိ-ကြံခင်းအစရှိသည်ကိုလည်း၊ ဧတ္ထေဝ-ဤခေတ္တ၌ပင်၊ သင်္ဂ
 ဟိတံ - သိမ်းယူအပ်၏၊ ဣဓာပိ - ဤခေတ္တဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊
 တတ္ထဇာတကေ-ထိုလယ်ယာ၌ ပေါက်သော ဘဏ္ဍာတွင်၊ သာလိသီသာဒိနိ-
 သလေးနှင့် အစရှိသည်တို့ကို၊ နိရမ္ပိတွာဝါ - မဖြတ်မူ၍သော်၎င်း၊ ဧကမေကံ-
 တနှံစီ တနှံစီကို၊ ဟတ္ထေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ [ဝေဖြင့် တစဉ်ကိုကန့်။] ဆိန္ဒု
 တွာဝါ-သော်၎င်း၊ အသိတေန-တစဉ်ဖြင့်၊ လာယိတွာဝါ-ရိတ်၍ သော်၎င်း၊

ဗဟုနိ- များစွာသော ဝဲပင်တို့ကို၊ ကေတော - တပေါင်းတည်း၊ ဥပ္ပါဋေတွာ
 ဝါ - နှုတ်၍သော်၎င်း၊ ဂဏှန္တဿ - ၏၊ ယသ္မိံဗိဇေဝါ - အကြင်အစေ့၌
 သော်၎င်း၊ (ယသ္မိံ) သီသေဝါ-အကြင်အနှံ၌သော်၎င်း၊ (ယသံ) မုဋ္ဌိယံဝါ-
 အကြင်လက်ဆုပ်၌သော်၎င်း၊ (ယသ္မိံ) မုဂ္ဂမာသာဒိဖလေဝါ-အကြင် ဝဲနေခံ
 ဝဲကြီးအစရှိသော အသီး၌သော်၎င်း၊ ဝတ္ထု- ပါရာဇိကဝတ္ထုသည်၊ ပူရတိ-
 ပြည့်၏၊ တသ္မိံ (ဗိဇေဝါ) - ကိုသော်၎င်း၊ (တသ္မိံ သီသေဝါ , တသံမုဋ္ဌိ
 ယံဝါ , တသ္မိံ မုဂ္ဂမာသာဒိဖလေဝါ-ကိုသော်၎င်း၊) ဗန္ဓနာ- အဖွဲ့အညွှာမှာ
 မောစိတမတ္တေ-လွတ်စေအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ပန- ကား၊ အတ္ထိန္ဒမာနော - မပြတ်သေးသော၊ ဒဏှကောဝါ - ရိုးတံသည်
 သော်၎င်း၊ ဝါကောဝါ - လျော်မျှင်သည်သော်၎င်း၊ တဇောဝါ - အခေါက်
 အခွံသည်သော်၎င်း၊ အပ္ပမတ္တကောပိ - အနည်းငယ် သည်လည်း၊ ရက္ခတိ၊
 ဝိဟိနာဋ္ဌ- ကေခံရိုးသည်၊ ဒီဃမ္ပိ- အရှည်သည်လည်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ယာဝ-
 လောက်၊ အန္တောနာဠတော - ကောက်ရိုးအတွင်းမှာ၊ ဝိဟိသီဒဏှကော-
 ကောက်နှံတံသည်၊ နနိက္ခမတိ-သေး၊ တာဝ-လောက်၊ ရက္ခတိ၊ ကေသဂ္ဂမတ္တ
 မ္ပိ, နာဠတော- ကောက်ရိုးမှာ၊ ဒဏှကဿ - ရိုးတံ၏၊ ဟေဋ္ဌိမတလေ- သည်၊
 နိက္ခန္တေ - သော်၊ ဘဏှဋ္ဌေန ကာရေတဗ္ဗော၊ ပန - ကား၊ အသိတေန
 လာယိတွာ, ဂဏှတော - ၏၊ မုဋ္ဌိဂတေသု - လက်ဆုပ်၌ ရောက်ကုန်သော
 ကောက်ပင်တို့သည်၊ ဟေဋ္ဌာ - ၌၊ ဆိန္ဒေသုပိ - ပြတ်ပြီးပါကုန် သော်လည်း၊
 သီသာနိ-အနှံတို့သည်၊ ဇဋိတာနိ-ရှုပ်ထွေးနေကုန်သည်၊ [ပြတ်ပြီးနှင့် မပြတ်
 သေးတို့ ရှုပ်ထွေးနေကြသည်။] သစေ(ဟောန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ တာဝ ရက္ခန္တိ၊
 ပန-ကား၊ ဝိဇေတွာ- ဖြေရှင်းပြီး၍၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံပိ, ဥက္ခိပတော-၏၊ ဝတ္ထု
 သစေပူရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ သာမိကေဟိ
 လာယိတွာ, ထပိတံ- ထားအပ်သောကောက်ကို၊ သဘုသံဝါ- ဖွဲ့နှင့်တကွကို

နိရမ္ပိတွာဝါ၊ ပေ၊ ဂဏှန္တဿ။ ။ ဝါ - ပါသော ကြိယာဝိသေသန ပုဒ်များကို
 ဂဏှန္တဿ၌စပ်၊ နိရမ္ပိတွာဂဟဏ-ဟူသည် ကောက်ပင်အနှံကို မဖြတ်ဘဲ ကောက်သီး
 ကလေးများကို ချွေ၍ယူခြင်းတည်း၊ [အဗ္ဗဓာတ်သာ ဟိံသာအနက်ရှိသောကြောင့်
 “နိရမ္ပိတွာ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်ထင်သည်၊] ရုဘိဓာတ်ကြံ၍ “နိရမ္ပိတွာ” ဟု ပြင်ကြ
 ၏၊ ရှေ့က ပတိသေဓနိအက္ခရာရှိ၍ နောက်၌ သရရှိလျှင် (ရ) လာရိုးတည်း၊ မလာ
 နိုင်လျှင် “နိ” ဟု ဒီဃရှိရိုးတည်း၊ ထို ရုဘိဓာတ်မှန်လျှင် “နိ” မရှိနိုင်] ကေမေကံတိ-
 ကေမေကံ ဝိဟိသီသံ၊ ဥပ္ပါဋေတွာဝါတိ မုဂ္ဂမာသာဒိနိ ဥဒ္ဓရိတွာဝါ။ [ရှေ့ဝါ ၄ ချက်နှင့်
 ယသ္မိံ ဗိဇေဝါ-စသည်၌ ဝါ ၄ ချက်ကို အစဉ်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်စပ်ပါ။]

သော်၎င်း၊ အဘူသံဝါ - ဖွဲ မရှိသည်ကိုသော်၎င်း၊ ကတွာ, ဂဏှတော- ဇာ၊
 ယေန - အကြင်ကောက်ဖြင့်၊ ဝတ္ထု ပူရတိ၊ တသ္မိံ - ထိုကောက်ကို၊ ဂဟိတေ-
 ယူအပ်ပြီးသော်၊ ပါရာဇိကံ၊ သစေပရိကပေတိ - အကယ်၍ ကြံအံ့၊ (ကိံ)၊
 ဣဒံ- ဤကောက်ကို၊ မဒ္ဒိတွာ-နယ်၍၊ ပပေေါဒေတွာ-ခါ၍ (လေ့၍) သာရ
 မေဝ - အနှစ်ကိုသာ၊ ဂဏှိဿာမိ, ဣတိ - သို့၊ (သစေပရိကပေတိ)၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ တာဝရက္ခတိ၊ ပေပစ္စာ-၌၊ ဘာဇနဂတေ-တောင်း၌ရောက်သည်ကို၊
 ကတမတ္ထေ - ပြုအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန -
 ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤခေတ္တဌဘဏ္ဍာ၌၊ အဘိယောဂေါ-သည်၊ ဝုတ္တနယောဂေ။

ခိလသင်္ကာမနာဒိသု- ငုတ်တိုင်ကို ပြောင်းရွှေ့ခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိ
 ဣယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပထဝီနာမ-မြေမည်သည်၊ အနန္ဒါ - မပိုင်းဖြတ်
 အပ်သော အဘိုးရှိ၏၊ ဝါ-အဘိုးတန်၏၊ တသ္မာ, ဧကေနေဝ-တခုသာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ ခိလေန - ငုတ်တိုင်ဖြင့်၊ ဣတော - ဤဘက်မှ၊ ကေသဂ္ဂမတ္တဗ္ဗိ -
 ဖြစ်သော၊ ပထဝိပဒေသံ-မြေအရပ်ကို၊ သာမိကာနံ - တို့၏၊ ပဿန္တာနံဝါ-
 မြင်ကုန်စဉ်သော်၎င်း၊ အပဿန္တာနံဝါ-၎င်း၊ အတ္တနော-၏၊ သန္တကံ သစေ
 ကရောတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ တသ္မိံ ခိလေ - ကို၊ နာမံ - ကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ - ဖြတ်၍
 သော်၎င်း၊ ဝါ - ထွင်း၍သော်၎င်း၊ အတ္ထိန္ဒိတွာဝါ - မဖြတ်မူ၍ သော်၎င်း၊
 ဝါ- မထွင်းမူ၍သော်၎င်း၊ သင်္ကာမိတမတ္ထေ - ပြောင်းရွှေ့စေအပ်ပြီးကာမျှ
 ဖြစ်လသော်၊ တဿစ - ထို ပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်း၏၎င်း၊ ယေ - အကြင်
 ရဟန်းတို့သည်၊ အဿ-ထို ပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်း၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ဧကစ္ဆန္တာ-
 တူသော ဆန္ဒရှိကုန်၏၊ (တေသံ) စ - ထို ရဟန်းတို့၏၎င်း၊ သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊
 ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဒ္ဓိဟိ-ကုန်သော၊ ခိလေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဂဟေ
 တဗ္ဗံ-ယူထိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ပဌမေ ခိလေ-ကို၊(သင်္ကာမိ
 တေ-သော်) ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ ဒုတိယေ-သော၊ ခိလေ-ကို၊(သင်္ကာမိ
 တေ) ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တိဟိ-ခု ခု သော ငုတ်တိုင်တို့ဖြင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗံ
 သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ပဌမေ-ပဌမ ငုတ်တိုင်ကို၊(သင်္ကာမိတေ-သော်)၊
 ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ဒုတိယေ-ကို၊ (သင်္ကာမိတေ) ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊
 တတိယေ-ကို၊(သင်္ကာမိတေ) ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဧဝံ - ဤသို့လျှင်၊ ဗဟု
 ကေသုပိ- များစွာသော ငုတ်တိုင်တို့တွင်လည်း၊ အဝသာနေ- အဆုံး၌၊ ဒွေ-
 ၂ ခုသော ငုတ်တိုင်တို့ကို၊ ထပေတွာ - ချန်ထား၍၊ ပုရိမေဟိ - ရှေ့ဖြစ်သော
 ငုတ်တိုင်တို့ကြောင့်၊ ဝါ - ရှေ့ဖြစ်သော ငုတ်တိုင်တို့ကို ပြောင်းရွှေ့စေခြင်းတို့
 ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်- ကို၎င်း၊ အဝသာနေ-၌၊ ဒိန္နံ- ၂ ခုတို့တွင်၊ ဧကေန-တခုသော

ငုတ်တိုင်ကြောင့်၊ ဝါ- ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ-ကိုင်း၊ ဣတရေန-အခြားသော နောက်ဆုံး ငုတ်တိုင်ကြောင့်၊ ဝါ - အခြားသော နောက်ဆုံး . ငုတ်တိုင်ကို ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ - ကိုင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဗ္ဗ-ထို ပါရာဇိက ကိုလည်း၊ သာမိကာနံ-တို့၏၊ ဓုရနိက္ခေပေန-ကြောင့်၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ကြိုးရွှေ့စေခြင်း စသည်တို့၌၊ ဧဝံ- ဤအတူတည်း။

ရဇ္ဇုဝါတိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤအရပ်သည်၊ မမ-၏၊ သန္တကံ-တည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဣပေတုကာမော-သိစေလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ရဇ္ဇုဝါ-ကြိုးကိုသော်လည်း၊ ပသာရေတိ - ဆန့်တန်းအံ့၊ ယဋ္ဌိံဝါ - တာဝါးကိုသော်လည်း၊ ပါတေတိ- ကျစေအံ့၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ဣဒါနိ - ၌၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ ပယောဂေဟိ- ပယောဂတို့ဖြင့်၊ အတ္တနော သန္တကံ, ကရိသာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာ အခါ၌၊ တေသံ - ထို ၂ ခုသော ပယောဂတို့တွင်၊ ပဌမေ - ပဌမ ပယောဂ ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ ဒုတိယေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဝတိံဝါတိ-ကား၊ ပရဿ-၏၊ ခေတ္တံ-ကို၊ (ကာတုကာမော ၌စပ်, ပရိက္ခေပ ဝသေန၌ မစပ်နှင့်၊) ပရိက္ခေပဝသေန - ကာရံခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတ္တနော-မိမိ၏ ဥစ္စာကို၊ ကာတုကာမော(ဟုတွာ)၊ ဒါရုနိ-သစ်သားတို့ကို၊ နိဓဏတိ - တူးစိုက်အံ့၊ ပေ၊ ကေသ္မိံ - တခုသော နောက်ဆုံးပယောဂသည်၊ အနာဂတေ- မရောက်သေးမီ၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ တတ္ထကေန-ထိုမျှ လောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော တိုင်စိုက်ရုံဖြင့်၊ အသက္ကောန္တော - မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်အောင် မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ - ၌၊) သာခါပရိဝါရေနေဝ- သစ်ခက်အကာအရံဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္တနော- မိမိ၏ ဥစ္စာကို၊ ကာတုံ, သစေ သက္ကောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ သာခါပါတနေပိ-သစ်ခက်တို့ကို ကျစေခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ယေန ယေန - အကြင်အကြင်ဝတ္ထုဖြင့်၊ ပရိက္ခံပိ တွာ- ၌၊ အတ္တနော- မိမိ ဥစ္စာကို၊ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထို ဝတ္ထု၌၊ ပဌမပယောဂေဟိ - ရှေး ပယောဂတို့ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ - ကိုင်း၊ အဝသာနေ-၌၊ ဒွိန္ဒံ- ၂ခုသောပယောဂတို့တွင်၊ ဧကေန-ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ- ကိုင်း၊ ဣတရေန- အခြားသော နောက်ဆုံး ပယောဂကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ မရိယာဒံဝါတိ - ကား၊ ပရဿ - ၏၊ ခေတ္တံ - ကို၊ ဣဒံ - ဤ အရပ်သည်၊ မမံ - ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣပေတုကာမော (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော-၏၊ ခေတ္တမရိယာဒံ-လယ်ယာ အပိုင်း အခြားကို၊ ကေဒါရပါဠိံ - လယ်ကံသင်းကို၊ [ခေတ္တမရိယာဒံကိုပင် ကေဒါရပါဠိံ - ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောင်းရွှေ့စေလသော်၊ ပရဿ - ၏၊

ခေတ္တံ-ကို၊ အတိက္ကမတိ-လွမ်းမိုး၏၊ ဧဝံ-ဤလွမ်းမိုးနိုင်လောက်အောင်သော
 အခြင်းအရာဖြင့်၊ သင်္ကာမေတိ - အံ့၊ ပံသုမတ္တိကာဒီဟိဝါ - မြေမှုန့်မြေညက်
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်မူလည်း၊ ဝဗျေတွာ-တိုးပွားစေ၍၊ ဝိတ္ထတံ-ကျယ်ပြန့်သော
 ကံသင်းကို၊ ကရေတိ-အံ့၊ အကတံဝါ-မပြုအပ်သေးသော ကံသင်းကိုမူလည်း၊
 ပတိဋ္ဌာပေတိ-တည်စေအံ့၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ခေတ္တဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝတ္ထုဋ္ဌေပိ-ဝတ္ထုဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ တာဝ-ဝတ္ထုဋ္ဌမှ ရှေးဥျားစွာ၊ ဝတ္ထိ-
 ဝတ္ထုကို၊ ဒသေန္နော (ဟုတွာ)၊ ဝတ္ထုနာမ၊ ပေ၊ ဝတ္ထုတိ - ဟူ၍၊ အာဟ၊
 တတ္ထ-ထို ဝတ္ထုနာမအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဗိဇံဝါ-မျိုးစေ့ကိုသော်၎င်း၊ ဥပ
 ရောပကေဝါ - အနီး၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော အပင်ငယ်တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဝါ-
 ပျိုးပင်တို့ကိုသော်၎င်း၊ အရောပေတွာဝ - မစိုက်သေးမူ၍ သာလျှင်၊ ကေဝလံ-
 (မျိုးစေ့၊ ပျိုးပင်မဘက်) သက်သက်၊ ဘူမိ - ကို၊ သောဓေတွာ, တိဏ္ဍိ - ၃ မျိုး
 ကုန်သော၊ ပါကာရာနံ-တံတိုင်းတို့တွင်၊ [အုဋ္ဌ, ကျောက်, သစ်သား။] ယေန
 ကေနစိ-အံ့မှတ်မထား တပါးပါးသောတံတိုင်းဖြင့်၊ ပရိက္ခိပိတွာဝါ-ကာရံ၍
 သော်၎င်း၊ အပရိက္ခိပိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ပုပ္ဖါရာမာဒိနံ- ပန်းခြံ အစရှိသည်
 တို့၏၊ အတ္ထာယ, ထပိတော- သော၊ ဘူမိဘာဂေါ-မြေအဘို့သည်၊ အာရာမ
 ဝတ္ထုနာမ-မည်၏၊ ဝါ-ခြံရာမည်၏၊ ဧတေနော နယေန-ဖြင့်ပင်၊ ကေဝိဟာရ
 ပရိဝေဏ အာဝါသာနံ - တခုသော ကျောင်းတိုက် , တခုသော ပရိဝေဏ ,
 တခုသောကျောင်းတို့၏၊ အတ္ထာယ ပေ၊ ယောပိ - အကြင်အရပ်သည်လည်း၊
 ပုဗ္ဗေ-၌၊ အာရာမောစ-သည်သော်၎င်း၊ ဝိဟာရောစ-သည်သော်၎င်း၊ ဟုတွာ,
 ပစ္ဆာ-၌၊ ဝိနဿိတွာ-ပျက်စီး၍၊ ဘူမိမတ္ထေ-မြေမျှသည်၊ ဌိတေ-သော်၊ အာရာမ
 ဝိဟာရကိစ္စံ- အာရာမကိစ္စ, ကျောင်းကိစ္စကို၊ န ကရေတိ- မပြုနိုင်၊ သောပိ-
 ထိုအရပ်ကိုလည်း၊ [ခြံ-နေရာဟောင်း, ကျောင်းနေရာဟောင်းကိုလည်း၊]
 အာရာမ ဝိဟာရဝတ္ထုသင်္ဂဟေနော - အာရာမဝတ္ထု, ဝိဟာရဝတ္ထု၌ သွင်းယူ
 ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟိတော- အပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဝတ္ထုဋ္ဌကထာ၌၊
 ဝိနိစ္ဆယော- သည်၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ဝတ္ထုဋ္ဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဝါမဋ္ဌေ - ဝါမဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ ယံ- အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ တံ - ကို၊ ဝုတ္တ
 မေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ [“ ဝါမောနာမ ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ။]

အရညဋ္ဌေ - အရညဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၊ တာဝ - အရညဋ္ဌမှ ရှေးဥျားစွာ၊ အရညံ-
 တောကို၊ ဒသေန္နော (ဟုတွာ)၊ အရညံနာမ ယံ မနုဿာနံ ပရိဂ္ဂဟိတံ
 ဟောတိ အရညန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို အရညံနာမ အစရှိသောပါဠိ

ရပ်၌၊ ယသ္မာ၊ အရညံနာမ- တောမည်သည်။ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတမ္ဘိ - သိမ်းပိုက်အပ်သော တောသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ [လူတို့၏ ဝရံ ခံထားအပ်သော သစ်တောစသည်ကိုဆိုသည်။] အပရိဂ္ဂဟိတမ္ဘိ- မသိမ်းပိုက် အပ်သော တောသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။ ဣပေန-ဤ ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာ ပုဒ်၌ကား၊ ယံ - အကြင်တောသည်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ - လူတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သည်။ သာရက္ခံ-အစောင့်အရှောင်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)။ ယတော-အကြင် တောမှ၊ မူလေန - အဖိုးနှင့်၊ ဝိနာ၊ ကဋ္ဌလတာဒီနိ- ထင်း၊ နွယ်အစရှိသည် တို့ကို၊ ဝဟေတံ-ငှါ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ န လတ္တတိ၊ တံ-ထို ပိုင်ရှင်ရှိသောတောကို၊ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ , ယံ မနုဿာနံ ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟောတီတိ - ဟူ၍၊ ဝတွာ- ဟောတော်မူပြီး၍၊ ပုန, အရညန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တေန- ထိုစကားရပ်ဖြင့်၊ ဣမမတ္ထံ-ကို၊ ဒဿေတိ၊ (ကိံ-အဘယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿေတိ - သနည်း။) ပရိဂ္ဂဟိတဘာဝေါ-သည်။ အရညဿ-တော၏၊ န လက္ခဏံ-လက္ခဏာမဟုတ်၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ယံ-အကြင်အရပ်သည်။ အတ္တ နော - ၏၊ အရညလက္ခဏေန - တော၏လက္ခဏာဖြင့်၊ [“ အရညံနာမ ထပေတွာ ဝါမဉ္ဇ ဝါမူပစာရဉ္စ အဝသေသံ အရညံနာမ ” ဟူသော တော၏ လက္ခဏာဖြင့်-ဟူလို။] အရညံ-အရညမည်၏၊ မနုဿာနဉ္စ- တို့သည်လည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတံ-သိမ်းပိုက်အပ်၏၊ တံ-ထိုအရညလည်းမည်, လူတို့လည်း သိမ်းပိုက် အပ်သောအရပ်သည်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ - ဤ သိက္ခာပုဒ်၏အနက်၌၊ အရညံ - အရညမည်၏၊ ဣတိ - ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒဿေတိ)။ တတ္ထ-ထို အရ ညဋ္ဌာဏာ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-သည်။ အာရာမဋ္ဌာဒိသု , ပုတ္တသဒိသော-ဆိုအပ် ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့်တူ၏၊ ပန-အထူးကား၊ ဣတ္ထ-ဤ အရညဋ္ဌကထာ၌၊ တတ္ထဇာတကေသု - ထိုတော၌ပေါက်သော သစ်ပင်တို့တွင်၊ ဧကသ္မိံ ဝိ- တပင် လည်းဖြစ်သော၊ မဟဉ္စရက္ခေ - များသော အဘိုးရှိသော သစ်ပင်ကို၊ ဆိန္ဒု မတ္ထေ-ဖြတ်အပ်ပြီးကာမှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပုန အရညံတိ ဝတ္ထံ။ ။ “အရညံနာမ၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ တံ အရညန္တိ” ဟု စာအများ ရှိ၏၊ ထိုပါဠိ၌ “ တံ ” ဟု မပါသင့်၊ “ တသ္မာ ယံ မနုဿာနံ ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟောတီတိ ဝတွာ ပုန အရညန္တိ ဝတ္ထံ ” နှင့် နောက် အဓိပ္ပာယ်ပြုဝါကျကို ထောက်ပါ၊ ပါဠိတော်၌ ကား- “ယံ-အကြင်အရပ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ မနုဿာနံ- တို့သည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ-သည်၊ အရညံ-တော၏ လက္ခဏာရှိသော တောသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (တံ-ထိုအရပ်သည်၊) အရညံနာမ - မည်၏” ဟု တ ဟူသော နိယမကို အပိုထည့်၍ ပေးရသည်။ ရှေ့ ဘူမဋ္ဌ စသော ကထာများ၌လည်း ဤသို့ချည်း တ သဒ္ဓါထည့်၍ ပေးရသည်။

စ - ဆက်၊ လတံဝါတိ ဧတ္ထ - ဌ၊ ဝေတ္ထောပိ - ကြိမ်သည်၎င်း၊ လတာပိ-
 နွယ်သည်၎င်း၊ လတာဝေ-လတာမည်သည်သာ၊ တတ္ထ-ထိုကြိမ်၊ နွယ်တို့တွင်၊
 ယော ဝေတ္ထောဝါ - အကြင် ကြိမ်သည်သော်၎င်း၊ (ယာ)လတာဝါ-သော်
 ၎င်း၊ ဒီဃာ - ရှည်သည်၊ ဟောတိ၊ မဟာရုက္ခေစ - သစ်ပင်ကြီး တို့ကို၎င်း၊
 ဂစ္ဆေစ - ခြံတို့ကို၎င်း၊ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာဝါ - ထိုးဖောက်၍ သော်၎င်း၊ [သစ်ကိုင်း
 တို့၏ အကြား၌ ထိုးဝင်၍သွားသည်။] ဝေဌေတွာဝါ - ရစ်ပတ်၍သော်၎င်း၊
 ဂတာ-သွားသည်၊ (ဟောတိ)၊ သာ-ထိုနွယ်သည်၊ မူလေ-အရင်း၌၊ ဆိန္ဒာ-
 ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနာ)ပိ၊ အဝဟာရံ- ကို၊ န ဇနေတိ - မဖြစ်စေနိုင်၊
 အဂ္ဂေ-အဖျား၌၊ ဆိန္ဒာ(သမာနာ)ပိ၊ (အဝဟာရံ န ဇနေတိ)၊ ပန- အနွယ်
 ကား၊ ယဒါ၊ အဂ္ဂေပိ - ၌၎င်း၊ မူလေပိ- ၌၎င်း၊ ဆိန္ဒာ- ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၊
 ဟောတိ-၏၊ ပန- ဆက်၊ ဝေဌေတွာ - သစ်ပင်၊ ခြံတို့ကို ရစ်ပတ်၍၊ ဌိတာ-
 သည်၊ သစေ နဟောတိ-အံ၊ တဒါ အဝဟာရံ ဇနေတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝေဌေ
 တွာ , ဌိတာ - တည်သော နွယ်သည်၊ ရုက္ခတော - ရစ်ပတ်ရာ သစ်ပင်မှ၊
 မောစိတမတ္တာ-လွတ်စေအပ်ပြီးကာမျှသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ- ဖြစ်မှ၊) အဝ
 ဟာရံ ဇနေတိ၊ တိဏံဝါတိဧတ္ထ-၌၊ တိဏံဝါ - သက်ငယ်မြက်သည်မူလည်း၊
 ဟောတု - စေ၊ ပဏ္ဍိဝါ - သစ်ရွက်သည် မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ [ပဏ္ဍိဝါတိ
 တာလပဏ္ဍာဒိပဏ္ဍိဝါ။]သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော မြက်၊ သစ်ရွက်ကို၊ တိဏဂ္ဂဟ
 ဏေနေဝ-တိဏ သဒ္ဓါဖြင့်ပင်၊ ဂတိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ တံ- ထို မြက်၊ ထန်းရွက်
 အစရှိသည်ကို၊ ဂေဟတ္ထာဒနာဒိနံ-အိမ်မိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ-
 အကျိုးငှါ၊ ပရေဟိ-တို့သည်၊ ဆိန္ဒံ-ဖြတ်အပ်ပြီးသောမြက်၊ ထန်းရွက်စသည်
 ကို၊ ဂဏှန္တောဝါ- ယူသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ဆိန္ဒိတွာ-
 ၍၊ ဂဏှန္တောဝါ- ယူသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခု-ကို)ဘဏ္ဍေ န- ဖြင့်၊
 ကာရေတဗ္ဗော။

စ-ဆက်၊ ဧဝံလံ- လျှော်မျှင်စသည် မဘက်သက်သက်၊ တိဏပဏ္ဍမေဝ-
 သည်သာ၊ န-မဟုတ်သေး၊ အညဗ္ဗိ-သော၊ ယံကိဗ္ဗိ-သော၊ ဝါကဆလ္လိအာဒိံ -
 လျှော်မျှင်၊ သစ်ခေါက် အစရှိသည်ကို၊ ယတ္ထ- အကြင်လျှော်မျှင်၊ သစ်ခေါက်
 စသည်၌၊ သာမိကာ - တို့သည်၊ သာလယာ - တွယ်တာခြင်း ရှိကုန်သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ တံ - ထို လျှော်မျှင်၊ သစ်ခေါက် အစရှိသည်ကို၊ [ဝါကဆလ္လိ
 အာဒိံ ပုဒ်ကိုပင် “ ယတ္ထ သာမိကာ သာလယာ တံ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။]
 ဂဏှန္တော-ကို၊ ဘဏ္ဍေ န ကာရေတဗ္ဗော၊ တစ္ဆေတွာ-ရွေ၍၊ ထပိတော-
 သော၊ အဒ္ဓဂတောပိ - ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊

[စိရကာလံ တတ္ထေဝ ဌိတောပိ။] ရုက္ခော - ကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်သစ်ပင်သည်။ အဂ္ဂေစ-၌၎င်း၊ မူလေစ-၌၎င်း၊ ဆိန္ဓော-ဖြစ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ အဿ-ထိုသစ်ပင်၏၊ သာခါပိ-တို့သည်လည်း၊ ပူတိကာ-ပုတ်ဆွေးကုန်သည်။ ဇာတာ - နံပြီ၊ ဆလ္လိယောပိ - အခေါက်တို့သည်လည်း၊ ဂဠိတာ- လျှောက်ကုန်ပြီ၊ အယံ- ဤသစ်ပင်ကို၊ သာမိကေဟိ၊ ဆဒ္ဓိတော-စွန့်ပစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ [ပံသုကုလသညာယ ဂဟဏံ ဝုတ္တံ။] လက္ခဏန္တိန္ဒဿာပိ-ထွင်းအပ်သော အမှတ်တံဆိပ် ရှိသော သစ်ပင်၏လည်း၊ ယဒါ၊ လက္ခဏံ - အမှတ်တံဆိပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဆလ္လိယာ-ဖြင့်၊ ပရိယောနန္ဒံ - မြှေးယှက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ [ဣမိနာ သာမိကာနံ နိရပေက္ခတံ ဒဿေတိ။] တဒါ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဂေဟာဒီနံ-တို့၏၊ အတ္ထာယ၊ ရုက္ခေ- တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတုာ-ဖြတ်ပြီး၍၊ ယဒါ၊ တာနိ-ထို အိမ်အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ ကတာနိ- ပြုအပ်ပြီးကုန်သည် ၎င်း၊ အဇ္ဈာဝုတ္ထာနိစ- နေအပ်ပြီးကုန်သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ၊ [ကတာနိ-ပရိနိဠိ တာနိ၊ မနုဿေဟိစ အဇ္ဈာဝုတ္ထာနိ။] (တဒါ)၊ ဒါရူနိ - သစ်သားတို့သည်၊ [ဂေဟာဒီနံ ကတတ္တာ တတော အဝသိဠ ဒါရူနိ။] အရညေ-၌၊ ဝဿေနစ- မိုဃ်းကြောင့်၎င်း၊ အာတပေနစ-နေပူကြောင့်၎င်း၊ ဝိနဿန္တိ-ပျက်စီးကုန်၏၊ ဤဒိသာနိပိ - ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော သစ်သားတို့ကိုလည်း၊ ဒိသ္မာ - ၍၊ (ဂဟေတုံ၌စပ်၊) ဆဒ္ဓိတာနိ-စွန့်ပစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဟေတုံ- ပံသုကုလသညာဖြင့် ယူခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ ယသ္မာ , အရည သာဓိကာ- သစ်တော ပိုင်ရှင်တို့သည်၊ ဧတေသံ - ဤ သစ်သားတို့၏၊ အနိ သာရာ - အစိုးရသူ မဟုတ်ကုန်၊ ယေဟိ - အကြင်သူတို့သည်၊ အရညဿာမိ ကာနံ-တို့အား၊ ဒေယျဓမ္မံ-ပေးထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဒတ္တာ- ပြီး၍၊ ဆိန္ဒာနိ- ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဧတေဝ - ထို ဝယ်သူတို့သည်သာ၊ ဣဿရာ- ကုန်၏၊ ဧတေဟိစ- ထို ဝယ်သူတို့သည်လည်း၊ တာနိ-ထိုသစ်သား တို့ကို၊ ဆဠိတာနိ-နံပြီ၊ တတ္ထ - ထိုသစ်သားတို့၌၊ နိရာလယာ- တွယ်တာခြင်း မရှိကုန်သည်၊ ဇာတာ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ထို ကြောင့်တည်း။

ယောပိဘိက္ခု၊ ပဌမံယေဝ - အစကပင်၊ အရညပါလာနံ - သစ်တော စောင့်တို့အား၊ ဒေယျဓမ္မံ ဒတ္တာ, အရညံ-သစ်တောသို့၊ ပဝိသိတွာ , ယထာ ရုစိတေ- အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ရုက္ခေ-တို့ကို၊ ဂါဟာပေတိ- ထုတ်ယူစေ၏၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ ဧတေသံ - ထို သစ်တောစောင့် တို့၏၊ အာရက္ခဌာနံ - စောင့်ရှောက်ရာ အရပ်သို့၊ အဂတိံဘာပိ - မသွားမူ၍လည်း၊

ယထာရူစိတေန - အကြင် အကြင်အလိုရှိအပ်သော၊ မဂ္ဂေန - ဖြင့်၊ ဝန္တံ - ထွက်သွားခြင်းငှါ၊ ဝန္တံ-အပ်၏၊ ပဝိသန္တော-စဉ်၊ အဒတွာ- မပေးခဲ့သေး မူ၍၊ နိက္ခန္တော-ထွက်လသော်၊ ဝါ-ထွက်ခါမှ၊ ဒဿာမိ- အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ရုက္ခေ - တို့ကို၊ ဝါဟာပေတွာ - ပြီး၍၊ နိက္ခန္တော-သော်၊ တေသံ-ထို သစ်တောစောင့်တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗ-ပေးထိုက်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဒတွာ-၍၊ ဝစ္ဆတိ-သွားအံ့၊ ဝန္တံဝေ - ကေန အပ်သည်သာ၊ အာဘောဂံ- နှလုံးသွင်း မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ အထာပိ ဝစ္ဆတိ-အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်းမှုကိုပြု၍ သွားသနည်း၊) ဒေဟိ - ပေးပါလော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဒဿာမိ - ပေးအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဘောဂံကတွာ အထာပိ ဝစ္ဆတိ)၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ, ဝုတ္တေ-သော်၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ-ပေးရာသည်သာ၊ ဝါ-ပေးရ မည်သာ၊ ကောစိ-တစုံတယေဝံသော ဒါယကာသည်၊ အတ္တနော ဓနံ ဒတွာ, ဘိက္ခုဿ-အား၊ ဝါ-၏၊ ဝန္တံ-ငှါ၊ ဝါ-သွားခွင့်ကို၊ ဒေထ- ပေးလိုက်ပါ ကုန်၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ(ဝေံသတိ)၊ လဒ္ဓကပ္ပမေဝ-ရအပ်သောအပ်ခြင်း၏ အကြောင်းရှိသည်သာ၊ (ဝန္တံ၊ ဝန္တံ)။ [ဤ“ဝန္တံ၊ ဝန္တံ” ပိုဟန် တူ၏။]

ပန- ဆက်၊ ကောစိ - သော၊ ဣဿရဇာတိကော - အစိုးရသူ၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောရှိသူသည်၊ ဓနံ အဒတွာဝ, ဘိက္ခုနံ - တို့၏၊ ဘာဂံ - ကို၊ မာဂဏှထ, ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝါရေတိ-အကယ်၍တားမြစ်အံ့၊ အရညပါလာ စ- တို့သည်ကား၊ မယံ- ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၎င်း၊ တာပသာနဉ္စ- တို့၏၎င်း၊ ဘာဂံ, အဂဏှန္တာ - မယူကုန်လသော်၊ ကုတော- မှ၊ လစ္ဆာမ- ရကုန်တော့အံ့နည်း၊ ဘန္တေ - တို့၊ ဒေထ၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ ပန - ကား၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ အရညပါလေသု- တို့သည်၊ နိဒ္ဒါယန္တေသုဝါ-အိပ်ပျော်နေကုန်စဉ် သော်၎င်း၊ ကိဋ္ဌာပသုတေသု ဝါ- ပျော်ပါး ကစားခြင်း၌ လေ့ကျက်နေကုန်စဉ် သော်၎င်း၊ ကတ္တစိ - တစုံ တခုသော အရပ်သို့၊ ပဏ္ဏန္တေသုဝါ - ဖဲသွားကုန် သော်၎င်း၊ အာဂတ္တာ, အရညပါလာ-တို့သည်၊ ကုဟိ - နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ပက္ခောသိတွာပိ - လှမ်း ခေါ်၍လည်း၊ အဒိသွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဝစ္ဆတိ-၏(တဿ-ထိုရဟန်း၏) ဘဏ္ဍာဒယံ (ဟောတိ)၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ အာရက္ခဋ္ဌာနံ ပတွာ, ကမ္မဋ္ဌာနာဒိနိ - တို့ကို၊ မနသိ ကရောန္တောဝါ - နှလုံးသွင်းလျက် သော်၎င်း၊ အညဝိဟိတော-တပါးသောအာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-သော်၎င်း၊ အသတိယာ- သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ-အမှတ်တမဲ့၊ အတိက္ကမ တိ - လွန်သွား၏၊ တဿာပိ - ၏လည်း၊ ဘဏ္ဍာဒယုမေဝ (ဟောတိ)၊

ယဿာပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ တံဌာနံ-ထိုစောင့်ရှောက်ရာအရပ်သို့၊
 ပတ္တဿ - ရောက်စဉ်၊ စောရောဝါ - ဒါးမြဲသည်သော်၎င်း၊ ဟတ္ထိဝါ , ဝါဠု
 မိဂေါဝါ-ခြင်သို့ သစ်ကျား စသော သားရဲသည်သော်၎င်း၊ မဟာမေဃော
 ဝါ-သော်၎င်း၊ ဝုဠဟတိ-ထလာအံ့၊ ဝါ- တက်လာအံ့၊ သောစ- ထိုရဟန်း
 သည်လည်း၊ တမှာ ဥပဒ္ဒဝါ - ထို ဘေးရန်မှ၊ မုစ္ဆိတုကမ္ပတာယ - လွတ်လို
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟသာ တံဌာနံ, အတိက္ကမတိ- အံ့၊ တာဝရက္ခတိ၊
 ပန-ထိုသို့ပင်စောင့်ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊
 အရညေ-၌၊ ဣဒံ အာရက္ခဌာနံနာမ-မည်သည်၊ သုက္ခယာတတောပိ-ကင်းခွန်
 ကောက်ရာ အရပ်ထက်လည်း၊ ဂရုကတရံ - သာ၍လေး၏၊ ဟိ - မှန်၊ သုက္ခ
 ယာတဿ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒံ-သို့၊ အနောက္ကမိတွာ-မသက်ရေခံမူ၍၊ ဒုရတောဝ-
 မှပင်၊ ပရိဟရန္တာ-ရှောင်သွားသောရဟန်းသည်၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ အာပဇ္ဇတိ၊
 ဣဒံ ပန- ဤစောင့်ရှောက်ရာအရပ်ကိုကား၊ ထေယျစိတ္တေန, ပရိဟရန္တဿ-
 ရှောင်လွှဲသောရဟန်း၏၊ အာကာသေန, ဂစ္ဆတောပိ-တန်ခိုးဖြင့် သွားသော
 ရဟန်း၏လည်း၊ ပါရာဇိကမေဝ(ဟောတိ)၊ တသ္မာ, ဧတ္ထ- ဤစောင့်ရှောင်ရာ
 အရပ်၌၊ အပ္ပမတ္တေနဝ-မမေ့မလျော့ မပေါ့ မဆသည်သလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊
 ဣတိ-တည်း၊...အရညဋ္ဌကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပန - ကား၊ ဥဒကေ - ရေ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဘာဇန
 ဂတန္တိ - ကား၊ ဥဒကဒုလ္လဘကာလေ - ရေ၏ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ရာအခါ၌၊
 ဥဒကမဏိကာဒိသု - ရေအိုးစရီး အစရှိကုန်သော၊ [မဟာကုစ္ဆိကာ ဥဒက
 စာဋိ-ဝမ်းမှိုက်ကျယ်သော ရေအိုးစရီးသည်၊ ဥဒကမဏိကော၊ သ မေခလာ
 (ခါးစည်းကြိုးပါသော) စာဋိ ဥဒကမဏိကောတိပိ ဝဒန္တိ။] ဘာဇနေသု-
 အိုးတို့၌၊ သင်္ဂေါပေတွာ - လုံခြုံစေ၍၊ ထပိတံ (ဟောတိ)၊ တံ - ထိုရေသည်၊
 ဝါ-ကို၊ ယသ္မိံဘာဇနေ-၌၊ ထပိတံ ဟောတိ၊ တံဘာဇနံ- ကို၊ အာဝိဋ္ဌိတွာ
 ဝါ-စောင်းငှဲ၍သော်၎င်း၊ ဆိဒ္ဓံ-အပေါက်ကို၊ ကတွာဝါ-သော်၎င်း၊ တတ္ထ-
 ထို အိုးစရီး စသည်တို့၌၎င်း၊ ပေါက္ခရဏီတဋ္ဌာကေသုစ - လေးထောင့်ကန်၊
 တဘက်ဆည်ကန်တို့၌၎င်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာဇနံ-အိုးခွက်ကို၊ ပဝေသေတွာ
 ဝါ-သွင်း၍သော်၎င်း၊ ဂဏ္ဍန္တဿ - ယူသော ရဟန်း၏၊ သပ္ပိတေလေသု-

ဣဒံ၊ ပေ၊ ပါရာဇိကမေဝ ။ ။ ဤ စကားကို ထောက်၍ ရထား , သင်္ဘော ,
 ရုံပွဲများ၌ လက်မှတ်မယူဘဲ လက်မှတ်စစ်ရာဌာန, လက်မှတ်သိမ်းရာဌာနကို ရှောင်လွှဲ၍
 သွားသောရဟန်းတို့မှာ ပါရာဇိကတည်း ဟု မှတ်၊ အတင်းသွားသူ အတင်းဝင်သူမှာ
 ပါရာဇိက ဟု အထူးဆိုဘွယ် မလို။

ထောပတ်, ဆီတို့၌၊ ဝုတ္တနယေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော၊ ပန - ဆက်၊ မရိယာဒစ္ဆေဒေန - ကန်ဘောင် ကန်ရိုးကို ဖြတ်ချိုးခြင်း၌၊ တတ္ထဇာတကဘူတ ဝါမေန - ထိုကန်ရိုး၌ပေါက်သော ဘူတဝါမ်သစ်ပင်နှင့်၊ သဒ္ဓိဗ္ဗိ၊ မရိယာဒံ-ကန်ရိုးကို၊ ဆိန္ဒန္တိဿ-ဖြတ်ချိုးသော ရဟန်း၏၊ အဒိန္နာဒါနဿ-၏၊ ပယော ဝတ္တာ-သဟပယောဝဂ်အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်ဥုးအံ၊ တဗ္ဗ - ထို ဒုက္ကဋ်အာပတ် သည်လည်း၊ ပဟာရေ ပဟာရေ - ပုတ်ခတ်တိုင်း ပုတ်ခတ်တိုင်း၌၊ ဟောတိ၊ အန္တော- ကန်၏အတွင်း၌၊ ဌတွာ - တည်၍၊ ဗဟိ မုခေါ-ကန်၏ပြင်ဘက်သို့ ရှေ့ရသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဆိန္ဒန္တော - ဖြတ်ချိုးသော ရဟန်းကို၊ ဗဟိအန္တေန - ကန်၏ပြင်ဘက် အစွန်ဖြင့်၊ ကာရေတဗျော၊ ပေ၊ အန္တောစ - ကန်၏ အတွင်း၌၎င်း၊ ဗဟိစ - ၌၎င်း၊ ဆိန္ဒိတွာ - ပြီး၍၊ မဇ္ဈေ- အလယ်ခေါင်၌၊ ထပေတွာ - တန့်ရပ်ထား၍၊ တံ-ထိုအလယ်အရပ်ကို၊ ဆိန္ဒန္တော - ချိုးဖြတ်သော ရဟန်းကို၊ မဇ္ဈေန ကာရေတဗျော၊ မရိယာဒံ - ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-ကို၊ ကတွာ - ပြီး၍၊ ဝါဝေါ - နွားမတို့ကို၊ ပက္ကောသတိ - ကိုယ်တိုင် ခေါ်အံ့၊ ဝါမဒါရကေဟိဝါ- ရွာသားကလေး တို့သည်မူလည်း၊ ဝါ- တို့ကို မူလည်း၊ ပက္ကောသာပေတိ- ခေါ်စေအံ့၊ ဝါ-အခေါ်ခိုင်းအံ့၊ တာ-ထိုနွားမ တို့သည်၊ အာဝတ္တံ၊ ခုရေဟိ-ခွါတို့ဖြင့်၊ မရိယာဒံ, ဆိန္ဒန္တိ- နင်းချိုးကုန်အံ့၊ တေနဝ- ထိုရဟန်းသည်သာ၊ [ကန်ရိုးကို အားနည်းအောင် ပြုထားသော ရဟန်းသည်သာ၊] ဆိန္ဒာ-ချိုးဖြတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ။

မရိယာဒံ ဒုဗ္ဗလံကတွာ, ဝါဝေါ-တို့ကို၊ ဥဒကေ-၌၊ ပဝေသေတိ-ဝင်စေ အံ့၊ ဝါ-သွင်းအံ့၊ ဝါမဒါရကေဟိဝါ- တို့သည်သော်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော် လည်း၊ ပဝေသာပေတိ- ဝင်ပစေဟု စေခိုင်းအံ့၊ ဝါ-အသွင်းခိုင်းအံ့၊ ကာဟိ- ထို နွားမတို့သည်၊ ဥဋ္ဌာဝိတဝိစိယော - ထစေအပ်သော လှိုင်းတို့သည်၊ မရိယာဒံ, ဘိန္ဒိတွာ-ဖျက်ခွဲ၍၊ ဝစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝါမဒါရကေဝါ-တို့ကိုမူလည်း၊ ဥဒကေ-၌၊ ကိဠထ- ကစားကြကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- အံ့၊ ကိဠန္တေဝါ- ကစားနေသော ကလေးတို့ကိုသော်၎င်း၊ ဥတြာသေတိ - လန့်ပြေးစေအံ့၊ တေဟိ- ထို ရွာသားကလေးတို့သည်၊ ပေ၊ အန္တောဥဒကေ- ရေ၏အတွင်း၌၊ ဇာတရက္ခံ-ပေါက်သောသစ်ပင်ကို၊ ဆိန္ဒတိ - ကိုယ်တိုင်ဖြတ်အံ့၊ အညေနဝါ-

မရိယာဒံ ဒုဗ္ဗလံကတွာ။ ။ကေန ကျိုးပြတ်ခြင်းသဘောရှိကြောင်း ပြခြင်းငှါ၎င်း ဘဏ္ဍဒေယျ၏အရာကို ပြခြင်းငှါ၎င်း “ မရိယာဒံ ဒုဗ္ဗလံကတွာ ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ အားနည်းအောင်မပြုဘဲလည်း အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သမျှ ပယောဝကိုပြုလျှင် ကန်ရိုးကို ချိုး၍ ထွက်သွားသောရေ၏ တန်ဖိုးအလိုက် ခိုးခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်သာ။

အခြားသူသည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဆိန္ဒ္ဒာပေတိ-ဖြတ်စေအံ့၊ ပတန္တေန-
လည်းသော၊ တေနပိ - ထိုသစ်ပင်သည်လည်း၊ ပေ၊ တဠာကရက္ခဏတ္ထာယ-
တဘက်ဆည်ကန်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ တဠာကတော-မှ၊ နိဗ္ဗဟန
ဥဒကံဝါ-ထုတ်ပစ်အပ်သော ရေကိုသော်၎င်း၊ [“ရေများစွာပြန်၍ ကန်ရိုးကို
မချိုးပါစေလင့်” ဟု ကြံ၍ ကန်ရိုးကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ကန်ရိုး၏ဘေး
တဘက်ဖြင့် လွှတ်ပစ်အပ်သော ရေ။] နိဒ္ဒမနတုမ္ဘံဝါ - ရေကိုထုတ်ကြောင်း
ပြန်ကိုသော်၎င်း၊ ပိဒဟတိ- ပိတ်အံ့၊ အညတော-အခြားအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ -
သွားသော၊ ဥဒကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်
ဖွဲ့ဆည်းလသော်၊ ဧတ္ထ - ဤ တဘက်ဆည်ကန်သို့၊ ပဝိသတိ - ၏၊ ဧဝံ - ဤ
ဝင်လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါဠိဝါ - ကံသင်းကိုသော်လည်း၊
ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့ဆည်းအံ့၊ မာတိကံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ဥဇုကံ-အောင်၊ ကရောတိ-
အံ့၊ တဿ-ထို သူတပါး တဘက်ဆည်ကန်၏၊ ဥပရိဘာဂေ-၌၊ ဌိတံ-သော၊
အတ္တနော-၏၊ တဠာကံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဘိန္ဒုတိ-ဖေါက်ချလိုက်အံ့၊ ဥဿန္တံ-
များသော၊ ဥဒကံ - သည်၊ မရိယာဒံ - သူတပါး၏ ကန်ဘောင် ကန်ရိုးကို၊
ဂဟေတွာ, ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ ပေ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဖြတ်ချိုးခြင်းတို့၌၊ နိက္ခန္ဓ
ဥဒကဿ နှိရူပေန - ထွက်သွားသော ရေ၏ တန်ဖိုးအား လျောက်ပတ်သော၊
အဝဟာရေန-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ နိဒ္ဒမနပနာဠိ - ရေထုတ်ကြောင်းပြန်ကို၊
ဥဿါဠေတွာ- ဖွင့်၍၊ နိဟရန္တဿာပိ- ၏လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ပန - ဆက်၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ မရိယာဒါယ- ကို၊ ဒုဗ္ဗလာယ- ကို၊
ကတာယ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ အတ္တနော-၏၊ (နွားမဟူသော မိမိတို့၏)၊ ဓမ္မတာ
ယ-ဖြင့်၊ အာဂတ္တာဝါ-သော်၎င်း၊ အနာဏတ္ထေဟိ- မစေခိုင်းအပ်ကုန်သော၊
ဂါမဒါရကေဟိ - ရွာသားကလေးတို့သည်၊ အာရောပိတာ - ကန်တွင်းသို့
တက်စေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာဝါ- ၎င်း၊) ဂါဝိယော- တို့သည်၊ ခုရေဟိ-
ခွါတို့ဖြင့်၊ မရိယာဒံ - ကို၊ ဆိန္ဒုန္တိ- ချိုးဖြတ်ကုန်အံ့၊ အတ္တနောယေဝ-၏သာ
လျှင်၊ ဓမ္မတာယ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ အနာဏတ္ထေဟိ - နသော၊ ဂါမဒါရကေဟိ-
တို့သည်၊ ဥဒကေ- ၌၊ ပဝေသိတာ- သွင်းအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာဝါ-၎င်း၊)
ဂါဝိယော- တို့သည်၊ ဝိစိယော- လှိုင်းတို့ကို၊ ဥဠာပေန္တိ - ထစေကုန်အံ့၊ ဂါမ
ဒါရကာဝါ - တို့သည်မူလည်း၊ သယမေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ပဝိသိတွာ-
ဝင်၍၊ ကီဠန္တာ-န်လျက်၊ (ဝိစိယော-တို့ကို) ဥဠာပေန္တိ - နအံ့၊ အန္တော ဥဒ
ကေဝါ-ရေ၏အတွင်း၌သော်လည်း၊ ရုက္ခော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အညေန-သည်၊
ဆိန္ဒုမာနော - ဖြတ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ပတိတွာ- လဲ၍၊ (ဝိစိယော) ဥဠာ

ပေတိ၊ ဥဋ္ဌာပိတာ - နသော၊ ဝိစိယော - တို့သည်၊ မရိယာဒံ - ကို၊ ဘိန္ဒုန္တိ-
 ဖျက်ခွဲကုန်အံ့၊ မရိယာဒံ - ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ - ကို၊ ကတွာ - ၍၊ သုက္ခတဋ္ဌာကဿ-
 ခြေခံသော တဘက်ဆည်ကန်၏၊ ဥဒက နိဗ္ဗဟနဋ္ဌာနံဝါ-ရေထုတ်ရာအရပ်ကို
 သော်၎င်း၊ ဥဒက နိဗ္ဗမနတုမ္ဘဝါ - ရေထုတ်ကြောင်း ပြန်ကို သော်၎င်း၊ ပိဒ
 ဟတိ- ပိတ်အံ့၊ အညတော- အခြားအရပ်သို့၊ ဂမနမဂ္ဂေဝါ - သွားကြောင်း
 လမ်း၌သော်လည်း၊ ပါဠိ - ကန်သင်းကို၊ ဗန္ဓတိ - အံ့၊ သုက္ခမာတိကံဝါ-
 ကိုလည်း၊ ဥဇုကံ- ဖြောင့်ဖြောင့်၊ ကရောတိ- အံ့၊ ပေ၊မရိယာဒံ - ကို၊ ဘိန္ဒုတိ၊
 သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ပယောဂတို့၌၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိဒါယေ- နွေအခါ၌၊ သုက္ခဝါပိ
 ယာ-ခြောက်သော ရေကန်၏၊ မရိယာဒံ-ကို၊ ယာဝ တလံ- အောက်အပြင်
 တိုင်အောင်၊ ပါပေတွာ - ရောက်စေ၍၊ ဘိန္ဒုတိ - ဖေါက်ထားအံ့၊ ပစ္စာ- ၌၊
 ဒေဝေ-သည်၊ ဝုဋ္ဌေ-ရွာလသော်၊ အာဂတာဂတံ- လာတိုင်းလာတိုင်းသော၊
 ဥဒကံ- သည်၊ ပလာယတိ - ထွက်ပြေးအံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ တပ္ပစ္စ
 ယာ-ထိုထွက်ပြေးသော ရေဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သဿံ-ကောက်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်နိုင်၏၊ တံတော-
 ထိုကေခံမှ၊ ပါဒမတ္တုန္တနကမ္ဘိ-တမတ်မျှတန်သည်လည်းဖြစ်သောကောက်ကို၊
 အဒေန္တော- အစားမပေးလသော်၊ ပေ၊ အဿမဏော- သည်၊ ဟောတိ-၏၊
 ပန - ဆက်၊ သဗ္ဗသာဓာရဏံ - အလုံးစုံသော လူတို့နှင့် ဆက်ဆံသော၊ ယံ
 တဋ္ဌာကံ- သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တဋ္ဌာကေ- ၌၊ ဥဒကဿ-ရေ၏၊ သဗ္ဗေပိ-
 ကုန်သော၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ ဣဿာရာ - အစိုးရတို့တည်း၊ ပန - ဆက်၊
 အဿ-ထိုတဘက်ဆည်ကန်၏၊ ဟေဋ္ဌတော-၌၊ သဿာနိ-တို့ကို၊ ကရောန္တိ-
 ပြုလုပ်ကုန်၏၊ သဿပါယနတ္ထံ-ကောက်တို့ကို ရေသောက်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊
 တဋ္ဌာကတော - မှ၊ မဟာမာတိကာ - အများဆိုင် မြောင်းကြီးသည်၊ နိက္ခ
 မိတွာ, ခေတ္တမဇ္ဈေန - ဖြင့်၊ ယာတိ-အံ့၊ သာပိ - ထို အများဆိုင် မြောင်းကြီး
 သည်လည်း၊ သဒါ-သိမ်း၊ သန္ဓနကာလေ- စီးရာအခါ၌၊ သဗ္ဗသာဓာရဏာ-
 ၏၊ ပန-ကား၊ တတော-ထိုအများဆိုင်မြောင်းကြီးမှ၊ ခုဒ္ဒကမာတိကာယော-
 တို့ကို၊ နိဟရိတွာ - ထုတ်ဆောင်၍၊ ဝါ - သွယ်၍၊ အတ္တနောအတ္တနော-၏၊
 ကေဒါရေသု-လယ်တို့၌၊ ဥဒကံ, ပဝေသေန္တိ- ဝင်စေကုန်၏၊ ဝါ-သွင်းကုန်
 ၏၊ တံ-ထိုရေကို၊ အညေသံ-တို့အား၊ ဂဟေတံ-ငှါ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ နဒေန္တိ။

နိဒါယသမယေဝ-၌ပင်၊ ဥဒကေ - သည်၊ မန္တိဘူတေ - နည်းသည်ဖြစ်၍
 ဖြစ်လသော်၊ ဝါရေန - အလှည့်ကျအားဖြင့်၊ ဥဒကံ ဒေန္တိ၊ ယော - အကြင်

လယ်ရှင်သည်၊ ဥဒကဝါရေ- ရေယူလှည့်သည်၊ သမ္ပတ္တေ - သော်၊ န လဘတိ၊ တဿ - ထိုလယ်ရှင်၏၊ သဿာနိ - တို့သည်၊ မိလာယန္တိ - ညှိုးနှမ်းကုန်၏၊ တသ္မာ, အညေသံ- အခြားသူတို့၏၊ ဝါရေ - အလှည့်၌၊ အညော ဂဟေတုံ န လဘတိ၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ ယောဘိက္ခု ပရေသံ, ခုဒ္ဒကမာတိကာ တောဝါ- မှသော်၎င်း၊ ပေ၊ ပဝေသေတိ - အံ့၊ အဋ္ဌဝိမုခံဝါ - တောအုပ်သို့ ရှေးရှုကိုသော်လည်း၊ ဝါဟေတိ - ဆောင်စေအံ့၊ ဝါ - မျှောအံ့၊ အဿ- ထို ရဟန်း၏၊ အဝဟာရောဝ ဟောတိ၊ ယောပိ - အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ စိရေန - ကြာမြင့်မှ၊ မေ-၏၊ ဥဒကဝါရေ - ရေသွင်းလှည့်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣဒဉ္စသဿံ - သည်လည်း၊ မိလာယတိ, ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပရေသံ- တို့၏၊ ကေဒါရေ-၌၊ ပဝိသန္တဿ-ဝင်သော၊ ဥဒကဿ-၏၊ ပဝိသနမဂ္ဂံ-ဝင်ကြောင်း လမ်းကို၊ ပိဒဟိတွာ, အတ္တနော-၏၊ ကေဒါရံ, ပဝေသေတိ - အံ့၊ (အဿ- ထိုရဟန်း၏၊) အဝဟာရောဝ-ပင်တည်း။

ပန-ဆက်၊ တဠာကတော-မှ၊ ဥဒကေ-သည်၊ အနိဂ္ဂတေ(ဝါ)-မထွက် သေးမီသော်၎င်း၊ ပရေသံ, မာတိကာမုခံ- မြောင်းငယ်သို့ရှေးရှု၊ အသမ္ပတ္တေ ဝါ-မရောက်သေးမီသော်၎င်း၊ [တဠာကတော နိက္ခမိတွာ မဟာမာတိကာယ ဝေ ဌိတေ။] သုက္ခမာတိကံယေဝ-ကိုသာ၊ [တတ္ထ တတ္ထ ဗန္ဓတိ၌စပ်။] ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖွဲ့လသော်၊ အာဂစ္ဆန္တိ - လာသော၊ ဥဒကံ- သည်၊ အညေသံ-တို့၏၊ ကေဒါရေ-တို့သို့၊ အပ္ပဝိသိတွာ-မဝင်မူ၍၊ အတ္တနော ယေဝ ကေဒါရံ, ပဝိသတိ- ၏၊ ဝေ- ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ သစေ ဗန္ဓတိ၊ (ဝေသတိ)၊ အနိက္ခန္တေ - ရေ မထွက်သေးမီ၊ ဗဒ္ဓါ-ဖွဲ့အပ်သည် (သမာနာ- သော်၊) သုဗဒ္ဓါ - ကောင်းစွာ ဖွဲ့အပ်သည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏၊) နိက္ခန္တေ - ရေထွက်လသော်၊ ဝါ - ရေထွက်မှ၊ ဗဒ္ဓါ- ဖွဲ့အပ်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊) ဘဏ္ဍဒေယျံ(ဟောတိ)၊ တဠာကံ- သို့၊ ပေ၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ တဠာကံ- ကို၊ နိဿာယ, ခေတ္တဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ကတတ္တာ - တည်း၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိအာဒိသု - တို့၌၊ အဝဟာရော - တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ တံ - ထို စကားသည်၊ ဝတ္ထု ကာလဉ္စ ဒေသဉ္စာတိ - ဟူသော၊ ဣမိနာ လက္ခဏေန - နှင့်၊ န သမေတိ၊ [ကန်၌ တည်သောရေ၏ သမ္ပသာဓာရဏဖြစ်ရကား ထိုရေ၏အပရိဂ္ဂဟိတ(မည်သူမျှ မသိမ်းပိုက်အပ်သော) ဝတ္ထုဖြစ်ခြင်းကို “ ဝတ္ထုဟူသော ထို လက္ခဏာနှင့် မညီခြင်း” ဟု ဆိုသည်။] တသ္မာ၊ ပေ၊ ယုတ္တံ-အသင့်တည်း၊ ဣတိ - တည်း၊... ဥဒကကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဒန္တပေါနံ - ဒန်ပူကို၊ အာရာမဋ္ဌက ဝိနိစ္ဆယေန - အရာမိ၌ တည်သော ဘဏ္ဍာကို ဆုံးဖြတ်ကြောင်း နည်းဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ - ၏၊ ပန - အထူးကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ သံဃဿ-သံဃာ၏၊ ဝေတနဘဋ္ဌော- အခဖြင့် မွေးမြူအပ်သူသည်၊ ဝါ- အစားသည်၊ ဟုတ္တာ၊ ဒေဝသိကံဝါ - နေ့တိုင်းသော်၎င်း၊ ပက္ခမာသဝါရေနဝါ- တပက္ခ တကြိမ်၊ တလတကြိမ်အားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ဒန်ပူကို၊ အာဟရတိ-ပို့ဆောင်၏၊ သော-ထိုသူသည်၊ တံ-ထို ဒန်ပူကို၊ အာဟရိတွာ-ပြီး၍၊ ဆိန္ဒိတွာပိ-ဖြတ်ပြီး၍ လည်း၊ ယာဝ-လောက်၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ န သမ္ပဋိစ္ဆာပေတိ-လက်မခံစေရ သေး၊ ဝါ- မအပ်နှံရသေး၊ တာဝ- ထို မအပ်နှံရသေးသမျှ၊ တဿေဝ - ထို သူ၏သာလျှင်၊ (သန္တကံ-သည်) ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ တံ- ထို ဒန်ပူကို၊ ဝေယျ စိတ္တေန၊ ဝဏ္ဏန္တော-ယူသော ရဟန်းကို၊ ဘဏ္ဍေန္တေန ကာရေတဗ္ဗော၊ ပန- ဆက်၊ တတ္ထဇာတကံ- ထို သံဃိကကျောင်းတိုက်၌ ပေါက်သော ဒန်ပူသည်၊ [ခင်ပုတ်နွယ်စသည်ကို ဆိုသည်။] ဝရုဘဏ္ဍံ-ဝရုဘဏ်တည်း၊ တမ္ဗိ-ထို ဒန်ပူ ကိုလည်း၊ ဘိက္ခုသံဃေန-သည်၊ ရက္ခိတဂေါပိတံ-စောင့်ရှောက်အပ် လုံခြုံ စေအပ်သော ဒန်ပူကို၊ ပေ၊ ဝဏ္ဏပုဂ္ဂလဂိဟိခနုဿ သန္တကေပိ-ဂိုဏ်း၊ တယေဝံ သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူဝတ်ကြောင်တို့၏ ဥစ္စာလည်း ဖြစ်သော၊ ဆိန္ဒိကေစ - ဖြတ် အပ်ပြီးလည်း ဖြစ်သော၊ အန္တိန္ဒကေစ - မဖြတ်အပ်သေးလည်း ဖြစ်သော၊ တေသံ-ထိုဂိုဏ်း၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ အာရာ မုယျာနဘူမိသု-ခြံမြေ၊ ဥယျာဉ်မြေတို့၌၊ ဇာတေပိ - ပေါက်သော ဒန်ပူ၌ လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ [“ဇာတံ” ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်၊ ယောဇနာ၌ ဇာတေကို သန္တကေပိသို့ လှည့်၍စပ်၏။]

သာမဏေရာ- တို့သည်၊ ဝါရေန- အလှည့်ကျအားဖြင့်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ဘို့၊ ဒန္တကဋ္ဌံ- ကို၊ အာဟရန္တာ-တောထံမှ ဆောင်ကုန်လသော်၊ အာစရိ ယုပဇ္ဈာယာနမ္ဗိ - ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ် တို့ဘို့လည်း၊ အာဟရန္တိ - ဆောင်ခဲ့ကြ ကုန်၏၊ တံ- ထိုဒန်ပူသည်၊ (ဟောတိ၌စပ်) ဝါ-ကို၊ ယာဝ- လောက်၊ ဆိန္ဒိ တွာ-ပြီး၍၊ သံဃံ-ကို၊ န ပဋိစ္ဆာပေန္တိ-လက်မခံစေကြကုန်သေး၊ ဝါ-မအပ်နှံ ကြကုန်သေး၊ တာဝ - ထို မအပ်နှံကြကုန်သေးသမျှ၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော ဒန်ပူသည်၊ တေသံယေဝ- ထို သာမဏေတို့၏သာလျှင်၊ (သန္တကံ) ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ တမ္ဗိ-ထို ဒန်ပူကိုလည်း၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ ယဒါ၊ တေပိ-ထို သာမဏေ တို့သည်လည်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-ပြီး၍၊ သံဃဿ-အား၊ ပဋိစ္ဆာပေတွာ- ပြီး၍၊ ဝါ- ပြီး၌၊ ယထာသုခံ- ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဘိက္ခုသံဃော - သည်၊ ပရိ

ဘုဉ္ဇတု- သုံးစွဲပါစေ၊ ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒန္တကဋ္ဌမာဋ္ဌကေ- ဒန်ပူစင်
 ပေါ်၌၊ နိက္ခိပန္နိ- ထားကုန်၏၊ တတော - ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ အဝဟာရော
 နတ္ထိ၊ ပန- ထိုသို့ပင် အဝဟာရမရှိပါသော်လည်း၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဇာနိ
 တဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဒေဝသိကံ, သံဃမဇ္ဈေ-
 ၌၊ ဩသရတိ- သက်ရောက်၏၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-၌၊
 ကေမေဝ- တချောင်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌံ- ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူရာ၏၊
 ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းကို၊ ဝါ-သည်၊ ဒေဝသိကံ၊ န ဩသရတိ-
 သံဃာ့အလယ်၌ မသက်ရော၊ ပဓာနဃရေ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌၊ ဝသိတွာ,
 ဓမ္မဿဝနေဝါ - တရားနာရာအခါ၌ သော်၎င်း၊ ဥပေါသထဂ္ဂေဝါ- ဥပုသ်
 ကျောင်းဆောင်၌သော်၎င်း၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊
 ပမာဏံ - အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်သား၍၊ စတ္တာရိ-
 ငှ ချောင်းသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စ - ကုန်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌာနိ - တို့ကို၊
 အတ္တနော-၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ - နေရာအရပ်၌၊ ထပေတွာ, ခါဒိတဗ္ဗာနိ-ခဲစား
 နိုင်ကုန်၏၊ တေသု- ထို ဒန်ပူတို့သည်၊ ဒိဏေသု- ကုန်ကုန်လသော်၊ ပန, ဒန္တ
 ကဋ္ဌမာဋ္ဌကေ - ၌၊ ဗဟူနိ - များစွာသောဒန်ပူတို့သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ
 ယေဝ-အကယ်၍မူလည်း ရှိမြဲရှိကုန်သေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုနပိ အာဟရိတွာ,
 ခါဒိတဗ္ဗာနိ-နိုင်ကုန်၏။ [“ဒန်ပူ” ဟူသည် ယခုခေတ်ဒန်ပူများကဲ့သို့ တဘက်က
 ချွန်၍ တဘက်က ဖွာထားသောဒန်ပူမဟုတ်၊ ရိုးရိုး(မချွန် မဖွာဘဲ) ဖြတ်ထား
 သော ဒန်ပူတည်း၊ ထိုဒန်ပူကို သွားဖြင့် ကိုက်ဝါး၍ အရည်ထွက်စေရ၊ ပွတ်
 တိုက်ရသောကြောင့် “ခဲစား” ဟု ဆိုသည်။]

ပန-ကား၊ ပမာဏံ-ကို၊ အသလ္လက္ခေတွာ ယဒိအာဟရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 တေသု-ထိုဒန်ပူတို့သည်၊ [ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းနေ ရဟန်းယူထားသော ဒန်ပူ
 တို့သည်။] အက္ခိဏေသုယေဝ- မကုန် ကုန်သေးမှီပင်၊ မာဋ္ဌကေ- ဒန်ပူစင်၌၊
 ဒိသန္တိ - ကုန်ကုန်အံ့၊ တတော - ထိုသို့ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ကေစိ - ကုန်သော၊
 ထေရာ- တို့သည်၊ ယေဟိ- အကြင်သူတို့သည်၊ ဂဟိတာနိ - အပိုအမို ယူအပ်
 ကုန်ပြီ၊ တေ - ထိုသူတို့သည်၊ ပဋိအာဟရန္တ၊ - တဖန်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝဒေယျု-န်ရာ၏၊ ကေစိ, (ထေရာ - တို့သည်၊) [ဝဒေယျု၌စပ်။]

အဝဟာရော နတ္ထိ။ ။ အလိုရှိသလို သုံးဘို့ထားခြင်း, ဝါ စဉ်အားဖြင့် ဝေဘန်
 ရမည့်ဘဏ္ဍာ မဟုတ်ခြင်း, အစောင့်အရှောက်မရှိခြင်း, အားလုံးသံဃာနှင့် ဆက်ဆံ
 ခြင်းကြောင့် ထေယျစိတ်ဖြင့် ယူစေကာမူ အဝဟာရမဖြစ်။ [ဝတ္တံတိ ဒန္တကဋ္ဌဂ္ဂဟဏေ
 ဝတ္တံ၊ ထို့ကျင့်ဝတ်ကိုပင် “ယောဟိ” စသည်ဖြင့် ပြသည်။]

ခါဒန္တ၊ - ခဲစားပါစေကုန်၊ ပုန သာမဏေရာ , အာဟရိဿန္တိ - ဆောင်ပါ
 ကုန်လတံ၊ ဣတိ (ဝဒေယျံ)၊ တသ္မာ , ဝိဝါဒပရိဟရဏတ္ထံ - ငြင်းခုံမှုကို
 ရှောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပမာဏံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ ပန - ထိုသို့ပင် ပမာဏကို
 မှတ်သားထိုက်ပါ သော်လည်း၊ ဂဟဏေ - ယူခြင်းကြောင့်၊ ဒေါသော -
 အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ မဂ္ဂံ-ခရီးသို့၊ ဂစ္ဆန္တေနာပိ-သွားသောရဟန်းသည်လည်း၊
 ကေဝါ - တချောင်းကိုသော်၎င်း၊ ဒွေဝါ - တို့ကိုသော်၎င်း၊ ထဝိကာယ -
 လွယ်အိပ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ - ထည့်၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ - သွားနိုင်၏၊ ဣတိ - တည်း။...
 ဒန္တကဋကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဝနဿ-တော၏၊ ပတိ-အရှင်တည်း၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဝနပ္ပတိ-ဝနပ္ပတိ
 မည်၏၊ [“ဝနသုတိ” ဟု သက္ကတရှိ၏၊ ပျောက်သော (သ်) အစား ဒွေဘော်
 လာ၍ “ဝနပ္ပတိ” ဟု ဖြစ်သည်။] တေ - ဤ ဝနပ္ပတိဟူသော အမည်သည်၊
 ဝနဇေဋ္ဌကရုက္ခဿ-တော၌ အကြီးဆုံးသစ်ပင်၏၊ အဓိဝစနံ- အမည်တည်း၊
 ပန - ထိုသို့ပင် အကြီးဆုံးသစ်ပင်၏ အမည်ဖြစ်ပါ သော်လည်း၊ ဣဓ - ဤ
 သိက္ခာပုဒ်၌၊ အဗ္ဗလဗုဇ ပနသာဒိကော-သရက်ပင်, တောင်ပိန္နဲပင်, အိမ်ပိန္နဲပင်
 အစရှိသော၊ သဗ္ဗောပိ - သော၊ မနုဿေဟိ - တို့သည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတရက္ခော-
 သိမ်းပိုက်အပ်သောသစ်ပင်ကို၊ အဓိပ္ပေတော၊ [ဝနပ္ပတိကိုဥပလက္ခဏနည်း
 အားဖြင့် မှတ်၍ဆိုသည်၊ ပိုင်ရှင်ရှိသော သစ်ပင်အားလုံးကို ဤ သိက္ခာပုဒ်၌
 ယူပါ။] ဝါပန- သည်သာ မကသေး၊ ယတ္ထ - အကြင်သစ်ပင်၌၊ မရိစဝလ္လိ
 အာဒိနိ-ငြုတ်နွယ်အစရှိသည်တို့ကို၊ အာရောပေန္တိ-တင်ကြကုန်၏၊ (သောပိ-
 ထို ငြုတ်နွယ်စသည်တင်ရာ သစ်ပင်ကိုလည်း၊ အဓိပ္ပေတော၊) သော - ထို
 သစ်ပင်သည်၊ ဆိဇ္ဇမာနော-ဖြတ်အပ်သော်၊ ကောယပိ-သော၊ ဆလ္လိယာဝါ-
 အခေါက်အားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဝါကေနဝါ - လျှော်မျှင်အားဖြင့် သော်၎င်း၊
 သကလိကာယဝါ-အပွေးအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဖေဂ္ဂုနာဝါ-အကာအားဖြင့်
 သော်၎င်း၊ သမ္ပန္နောဝ - ဆက်စပ်နေသည်သာ၊ ဟုတွာ, [ထက်ပိုင်း မပြတ်
 သေးဘဲ စပ်နေသေးသည်ကို ဆိုသည်။] ဘူမိယံ-၌၊ သစေ ပတတိ- အကယ်၍
 လည်းအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ တာဝ ရက္ခတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်သစ်ပင်သည်၊
 ဆိန္နော-ပြတ်ပြီးသည်၊ (သမာနော) ပိ၊ ဝလ္လိဟိဝါ-နွယ်တို့သည်သော်၎င်း၊
 (သန္ဓာရိတတ္တာ၌စပ်) ဝါ-တို့နှင့်သော်၎င်း၊ (သမ္ပန္နော၌စပ်။) သာမန္တရက္ခ
 သာခါဟိဝါ-အနီး၌ဖြစ်သောသစ်ပင်၏ အခက်တို့သည်သော်၎င်း၊ ဝါ-တို့နှင့်
 သော်၎င်း၊ သမ္ပန္နော-ဆက်စပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သန္ဓာရိတတ္တာ-ကောင်းစွာ
 ဆောင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဇုကမေဝ - မတ်မတ်သာလျှင်၊

တိဋ္ဌတိ၊ ပတန္ဒြာဝါ- လည်းပြန်သော်လည်း၊ ဘူမိံ နပါပုဏ္ဏာတိ၊ တတ္ထ-ထို သစ်ပင်၌၊ ပရိဟာရော-ပါရာဇိကမှ ရှောင်လွှဲခြင်းသည် ၊နတ္ထိ၊ အဝဟာရော ဝေ- သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ယောပိ - အကြင် သစ်ပင်သည်လည်း၊ ကကစေန- လွှဖြင့်၊ ဆိန္ဒော - ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနော - လျက်၊) အန္တိန္ဒောဝိယ- မပြတ်သေးသကဲ့သို့၊ ဟုတွာ, တထေဝ - ထိုအတိုင်းသာလျှင်၊ (ဥဇုကမေဝကို ညွှန်းသည်၊) တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ တသ္မိံ ပိ-ထိုသစ်ပင်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော- ပင်တည်း၊ [အဝဟာရပင်ဖြစ်သည်-ဟုလို]။

ပန - ကား၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ရုက္ခံ-ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-ကို၊ ကတွာ, ပစ္ဆာ-၌၊ စာလေတွာဝါ- ကိုယ်တိုင် လှုပ်စေ၍မူလည်း၊ ပါတေတိ-လည်းစေ အံ့၊ အညေနဝါ - အခြားသူသည်မူလည်း၊ ဝါ- ကိုမူလည်း၊ စာလာပေတိ- လှုပ်ပစေဟု စေခိုင်းအံ့၊ အညံ-အခြားသော၊ အဿ-ထိုလှည်းလိုအပ်သော သစ်ပင်၏၊ သန္တိကေ-အနီး၌၊ ရုက္ခံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ဆိန္ဒိတွာ, အဇ္ဈောတ္ထ ရတိ - ကိုယ်တိုင် လွှမ်းမီအံ့၊ ပရေနဝါ - သူတပါး သည်သော်လည်း၊ ဝါ- ကိုသော်လည်း၊ အဇ္ဈောတ္ထရာပေတိ - လွှမ်းမီပစေဟု စေခိုင်းအံ့၊ မက္ကဋေဝါ- မျောက်တို့ကိုသော်လည်း၊ ပရိပါတေတွာ - ထက်ဝန်းကျင်လိုက်၍၊ တတ္ထ-ထို သစ်ပင်သို့၊ [မိမိလှည်းလိုအပ်သော သစ်ပင်ပေါ်သို့။] အာရောပေတိ- တက်စေ အံ့၊ ဝါ-တင်ပေးအံ့၊ အညေနဝါ - အခြားသူသည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ အာရောပါပေတိ - တက်ပစေ ဟု စေခိုင်းအံ့၊ ဝါ - အတင်ခိုင်းအံ့၊ ဝဂ္ဂုလိ ယောဝါ - လင်းဆွဲတို့ကိုသော်လည်း၊ တတ္ထ-ထိုသစ်ပင်သို့၊ အာရောပေတိ- အံ့၊ ဝါ-အံ့၊ ပရေနဝါ- သည်သော်လည်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ အာရောပါ ပေတိ၊ တာ-ထိုမျောက်, လင်းဆွဲတို့သည်၊ တံ ရုက္ခံ- ကို၊ ပါတေန္တိ-လည်းစေ ကုန်အံ့၊ တထေဝ-ထိုရဟန်း၏သာလျှင်၊ အဝဟာရော (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ ရုက္ခေ - ကို၊ ဒုဗ္ဗလေ- ကို၊ ကတေ- သော်၊ အညော-သည်၊ အနာဏတ္ထော ဝေ-မစေခိုင်းအပ်ဘဲသာလျှင်၊ တံ- ထိုသစ်ပင်ကို၊ စာလေတွာ ပါတေတိ၊ ရုက္ခေနဝါ-အခြားသစ်ပင် တပင်ဖြင့် မူလည်း၊ အဇ္ဈောတ္ထရတိ- အံ့၊ အတ္တနော, ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ [ဘယ်သူကမှ မတင်ဘဲ-ဟုလို၊] မက္ကဋာဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ ဝဂ္ဂုလိယော ဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ အာရောဟန္တိ-တက်ကုန်အံ့၊ ပရောဝါ-အခြားသူသည် သော်လည်း၊ အနာဏတ္ထော-ဘဲ၊ အာရောပေတိ-တက်စေအံ့၊ ဝါ-တင်ပေး အံ့၊ သယံဝါ - ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ဝါတမုခံ - လေလမ်းကို၊ သစေ သောဓေတိ၊ [လေလာလျှင် လဲသွားအောင် နဂိုရိက လေလမ်းကို ပိတ်နေ

သော သစ်ခက်ချုံနွယ်များကို ရှင်းလင်းသည်-ဟူလို၊ “သယံဝါ သစေ” ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ၊ “သယံဝါ” ဟု ရှိသောကြောင့် သေ-မလို။] ဗလဝဝါတော- အားရှိသော လေသည်၊ အာဂတိံဘရက္ခံ ပါတေတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ပယောဂတို့၌၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ သစ်ပင်ကို လှဲရာ၌၊ ဝါတမုခ သောဓနံ - လေလမ်းကို သုန်သင်ခြင်းသည်၊ ဝါတေ- သည်၊ အသဗ္ဗတ္ထေ-မရောက်သေးမီ၊ သုက္ခမာတိကာယ-ကို၊ ဥဇုကရဏာဒိဟိ- တို့နှင့်၊ သမေတိ - ညီမျှ၏၊ အညထာ - တပါးသော အပြားအားဖြင့်၊ နော (သမေတိ)၊ ရုက္ခံ - ကို၊ အာဝိဇ္ဇိတွာ - လှည့်ပတ်၍၊ သတ္ထေနဝါ - ဒါးဖြင့် မူလည်း၊ အာကောဇေတိ- ခေါက်အံ့၊ ဝါ-ပေါက်အံ့၊ [အခေါက် အခွံတွေကို ဒါးဖြင့် ပတ်ပတ်လည်ရစ်ထားခြင်းကို ဆိုသည်။] အဂ္ဂိံဝါ - ကိုသေလည်း၊ ဒေတိ-အံ့၊ မဏ္ဍုကကဏ္ဍကံ - ငါးမန်း၏ ဆူးဖြစ်သော၊ ဝိသံဝါ- အဆိပ်ကို သော်လည်း၊ ဒေတိ-အံ့၊ [မဏ္ဍုကာနံ နဂံဋေ အဂ္ဂကောဋိယံ ဌိတကဏ္ဍကံတိ ဝဒန္တိ၊ ဧကံ ဝိသမစ္ဆကဏ္ဍကံ (အဆိပ်ရှိသော ငါး၏ဆူး) ဣတိဝိ ဝဒန္တိ။] အာကောဇေတိ - စိုက်နှက်အံ့၊ ယေန - ယင်းကဲ့သို့ ဒါးဖြင့် ပေါက်ခြင်း၊ မီး တိုက်ခြင်း၊ အဆိပ် စိုက်နှက်ခြင်းကြောင့်၊ သော - ထို သစ်ပင်သည်၊ မရတိ- သေအံ့၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပယောဂတို့၌၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-ပင်တည်း၊ ဣတိ-တည်း၊....ဝနပ္ပတိကထာ- နိဋ္ဌိတာ။

ဟရဏကေ - ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ အညဿ ဟရဏကံ၊ပေ၊ အာမသတိတိ - ကား၊ [ဟရဏကံတိ- ဟရိယမာနံ၊ ယုပစ္စည်း ကံဟော၊ က-သုတ္ထ။] ပရံ - တပါးသူကို၊ [ဒိသွာ၌ သာမညကံ၊] သီသဘာရာဒိဟိ- ဥျားခေါင်းဝန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဘဏ္ဍံ - ကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ဝစ္ဆန္တံ - သွားနေသည်ကို၊ [ဝိသေသကံ။] ဒိသွာ, တေ-ဤ ဘဏ္ဍာကို၊ ဟရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝေဝေန-အဟုန်ဖြင့်၊ ဝတိံဘ- လိုက်၍၊ အာမသတိ-အံ့၊ ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးသပ် ခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ဖန္ဒာပေတိတိ-ကား၊ အာကမုနဝိကမုနံ - ရှေးရှု ဆွဲငင်ခြင်း , ထိုမှ ဤမှ ဆွဲငင်ခြင်းကို၊ [အဘိမုခံ ကတွာ ကမုနံ အာကမုနံ၊ သေသဒိသာကမုနံ ဝိကမုနံ။] ကရေတိ - အံ့၊ သာမိကော, န မုဗ္ဗတိ-ဘဏ္ဍာကို မလွှတ်သေးအံ့၊ တေန-ထိုသို့ မလွှတ်သေး ခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)။

ဌာနာ စာဝေတိတိ-ကား၊ အာကမုတွာ, သာမိကဿ-၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မောစေတိ-လွတ်စေအံ့၊ တေန-ထိုသို့ လွတ်စေခြင်းကြောင့်၊ အဿ-၏၊ ပါရာ

ဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ [ဘဏ္ဍာလုသွားသောရဟန်းကို။] ဘဏ္ဍာသာမိကော-သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ ပေါထေတွာ-ပုတ်ခတ်၍၊ ပုန တံဘဏ္ဍံ၊ မောစာပေတွာ-လွတ်စေ၍၊ ဂဏှေယျ-ပြန်ယူအံ့၊ ဘိက္ခု၊ ပဌမဂ္ဂဟဏေနေဝ - ပဌမ ယူခြင်းကြောင့်ပင်၊ ပါရာဇိကော - သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေအပ်သူသည်၊ (ဟောတိ)၊ သီသတောဝါ-မှသော်၎င်း၊ ကဏ္ဍတောဝါ- နားမှသော်၎င်း၊ ဝိဝတောဝါ- လည်ပင်းမှသော်၎င်း၊ ဟတ္ထတောဝါ- သော်၎င်း၊ အလင်္ကာရံ-တန်ဆာကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ-ဖြတ်၍သော်၎င်း၊ မောစေတွာဝါ - ဖြုတ်၍သော်၎င်း၊ ဂဏှန္တဿ - ၏၊ သီသာဒီဟိ - တို့မှ၊ မောစိတမတ္ထေ-လွတ်စေအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဝလယံဝါ-လက်ကော်ကွင်းကိုသော်၎င်း၊ ကဋကံဝါ-လက်ကြပ်ကိုသော်၎င်း၊ အနီဟရိတွာ-မထုတ်ဆောင်မှု၍၊ အဂ္ဂဗဟံ-လက်မောင်းဖျားကို၊ ခံသန္ဓောဝ- ပွတ်တိုက်လျက်သာလျှင်၊ အပရာပရံဝါ- ထိုမှ ဤမှမူလည်း၊ သာရေတိ-ရွေ့ စေအံ့၊ အာကာသဂတံဝါ- ကိုမူလည်း၊ ကရောတိ-အံ့၊ တာဝရက္ခတိ၊ ရုက္ခမူလ စီဝရဝံသေသု-သစ်မြစ်၊ သင်္ကန်းတန်းဝါးတို့၌၊ ဝလယမိဝ-ကွင်းသည်ကဲ့သို့၊ ပါရာဇိကံ - ကို၊ န ဇနေတိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ သဝိညာဏကတ္တာ - တည်ရာက သဝိညာဏက၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [သစ်မြစ်၊ သင်္ကန်းတန်းဝါးတို့၌ ကွင်းကိုမြှော့လိုက်လျှင် ပါရာဇိကကျသော်လည်း ဤ၌ လက်မောင်းက သဝိညာဏကဖြစ်သောကြောင့် ပါရာဇိကမကျ-ဟူလို။] ဟိ-မှန်၊ သဝိညာဏက ကောဋ္ဌာသဂတံ - အသက်ရှိသူ၏ အင်္ဂါအစု၌ရေခံသော တန်ဆာသည်၊ ယာဝ-လောက်၊ တတော-ထိုသဝိညာဏကကောဋ္ဌာသမှ၊ န နီဟဒ္ဓံ- မထုတ်ဆောင်အပ်သေး၊ တာဝ- လေခံ၊ တတ္ထေဝ-ထို သဝိညာဏက ကောဋ္ဌာသ၌သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ အင်္ဂုလိမုဒ္ဓိကပါဒကဋက ကဋူပဂ ပိဋန္ဓနေသု- လက်စွပ်၊ ခြေကျင်း၊ ခါးတန်ဆာတို့၌၊ ဒေသဝနယော။

ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပရဿ- ၏၊ နိဝတ္ထသာဓကံ- ဝတ်အပ်သောအဝတ်ကို၊ အန္တိန္ဒတိ- လုယူအံ့၊ ပရော - အခြားသော ဥစ္စာရှင်သည်၊ လဇ္ဇိတာယ - ရှက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟသာ၊ န မုဒ္ဓတိ- မလွှတ်အံ့၊ ဧကေန-တဘက်သော၊ အန္တေန - ဖြင့်၊ စောရော - ခိုးသူရဟန်းသည်၊ ကမုတိ-အံ့၊ ဧကေနအန္တေန၊ ပရော- သည်၊ (ကမုတိ)၊ တာဝရက္ခတိ၊ ပရဿ- ခိုးသူမှ တပါးသောဥစ္စာရှင်၏၊ ဟတ္ထတော- မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ- သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံ - ထိုအဝတ်ကို၊ ကမုန္တဿ- ဆွင်စဉ်၊ ဆိန္ဒိတွာ- ပြတ်၍၊ ဧကဒေသော - တပိုင်းတစ်ခုသည်၊ ဟတ္ထဂတော- လက်၌ရောက်သည်။

အထာပိ ဟောတိ-အံ၊ သောစ-ထို အဝတ်ပိုင်းသည်လည်း၊ ပါဒံ-တမတ်ကို၊ အဂ္ဂတိ - အံ၊ ပါရာဇိကမေဝ - သည်သာ၊ သဟဘဏ္ဍဟာရကန္တိ - ကား၊ သဘဏ္ဍဟာရကံ-ဘဏ္ဍာကို ဆောင်သူနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ နေဿာမိ-အံ၊ ဣတိ စိန္တေတွာ, ဣတော- ဤအရပ်သို့၊ ယာဟိ- သွားလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏ္ဍဟာရကံ- ဘဏ္ဍာ ဆောင်ယူလာသူကို၊ တဇ္ဇေတိ- ခြိမ်းချောက်အံ၊ သော- ထို ဘဏ္ဍာဆောင်လာသူသည်၊ ဘိတော (ဟုတွာ)၊ စောရေန-ခိုးသူ ရဟန်းသည်၊ အမိပ္ပေတ ဒိသာဘိမုခေါ - အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့ ရှေးရှုသည်၊ ဟုတွာ, ဧကံ-သော၊ ပါဒံ-ကို၊ သင်္ကာမေတိ-ရှေ့ စေအံ၊ စောရဿ-ခိုးသူရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ ဒုတိယေ-ဒုတိယခြေလှမ်းကို၊ (သင်္ကာမိတေ-သော်၊) ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပါတာပေတိတိ - ကား၊ စောရော-သည်၊ ဘဏ္ဍဟာရကဿ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ အာဝုဓံ-ကို၊ ဒိသ္မာ, သာသင်္ကော-ရွံရှားခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ, ပါတာပေတွာ-ကျပစေဟု စေခိုင်း၍၊ ဝါ - အချခိုင်း၍၊ ဝဟေတုကာမော (ဟုတွာ)၊ ကေမန္တိ - သို့၊ ပဋိက္ကမ္မ - ဖဲ၍၊ သန္တဇ္ဇေတွာ-၍၊ ပါတာပေတိ-အံ၊ ပရဿ-၏၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပန - ဆက်၊ ပါတာပေတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ အာဒိ- အစရှိသော စကားကို၊ ပရိကပ္ပဝသေန - ကြံဆအပ်သောဘဏ္ဍာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အဟံ) ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ပါတာပေတွာ - ပြီး၍၊ ဝါ- ပြီးမှ၊ ယံ- အကြင်ဘဏ္ဍာသည်၊ မမ- အား၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်၏၊ တံ-ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ဝဟေဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိကပ္ပေတွာ, ပါတာပေတိ- ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါတာပနေစ - ကြောင့်၎င်း၊ အာမသနေစ - ကြောင့်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ဖန္ဒာပနေ - ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပါဒဂ္ဂနကဿ-တမတ်တန်သောဘဏ္ဍာကို၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝနေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံ - ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ပစ္ဆာ - ၌၊ ပတိပါတိယမာနဿ - ဘဏ္ဍာယူလာသူက တဘန် ချစေအပ်သည် ဖြစ်၍၊ မုဉ္ဇတောပိ - လွှတ်ချသောရဟန်း၏လည်း၊ သမဏဘာဝေါနတ္ထိယေဝ၊ ယောပိ - အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဘဏ္ဍဟာရကံ - ဘဏ္ဍာဆောင်လာသူကို၊ အတိက္ကမန္တံ-လွန်သွားသည်ကို၊ ဒိသ္မာ, အနုဗန္ဓန္တော- လိုက်လျက်၊ တိဋ္ဌ တိဋ္ဌ - ရပ်လောရပ်လော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ပါတေဟိ- ကျစေလော၊ ဝါ-ချခဲ့လော၊ ဣတိ ဝတွာ, ပါတာပေတိ-အံ၊ တဿာပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ တေန-ထိုဘဏ္ဍာဆောင်လာသူသည်၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ- လွှတ်အပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ တိဋ္ဌ တိဋ္ဌ- လော၊

ဣတိ၊ ဝဒတိ-၏၊ ပါတေဟိ-လော၊ ဣတိ န ဝဒတိ၊ ဣတရောစ- အခြားသော ဘဏ္ဍာဆောင်လာ သူသည်လည်း၊ တံ - ထို ရဟန်းကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ သေ-ဤရဟန်းသည်၊ မံ-ကို၊ သစေ ပါပုဏေယျ-အကယ်၍ရေခံအံ့၊ ဝါ- အကယ်၍မှီလာအံ့၊ မံ- ကို၊ ဃာတေယျာပိ- သတ်မှုလည်း သတ်ရာ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ သာလယောဝ - ဘဏ္ဍာ၌ တွယ်တာခြင်းရှိသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ, တံ ဘဏ္ဍံ, ဝဟနဋ္ဌာနေ-ချရှုပ်အရပ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်ထားခဲ့၍၊ ပုန, နိဝတ္တိတွာ- ပြန်နစ်၍၊ ဝဟေဿာမိ- အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပက္ခမတိ- အံ့၊ ပါတနပစ္စယာ-ကျစေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ပန-ထိုသို့ပင်ကျစေတုန်းက ပါရာဇိကမရှိပါသော်လည်း၊ အာဂတိံ ဝေယျ စိတ္တေန, ဝဏ္ဏတော- ၏၊ ဥဒ္ဓါရေ - ကြွမြောက်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ။

ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုခိုးသူရဟန်း၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ အထ ဟောတိ- အံ့၊ (ကိံ)၊ မယာ-သည်၊ ပါတာပေန္တေနောဝ - ကျစေတုန်းကပင်၊ ဝါ-အချ ခိုင်းတုန်းကပင်၊ ဣဒံ- ဤဘဏ္ဍာကို၊ မမ - ၏၊ သန္တကံ - ကို၊ ကတံ- ပြီ၊ ဣတိ (ဧဝံ)-ဤအကြံသည်၊ (အထဟောတိ)၊ တတော-ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ နံ- ထိုဘဏ္ဍာကို၊ သကသညာယ-မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်၊ ဝဏ္ဏတိ- အံ့၊ ဝဟဏေ- ယူရာအခါ၌၊ ရက္ခတိ၊ ပန- ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကမှ စောင့်သေး ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ ဟောတိ၊ ဒေဟိ - ပြန်ပေးလော၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ အဒေန္တဿ - ပြန်မပေးသော ရဟန်း၏၊ သာမိကာနံ , ဓရ နိက္ခေပေ- ၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ သော - ထို ဥစ္စာရှင်သည်၊ ဣမံ - ဤ ဘဏ္ဍာကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ ဝတော - ပြီ၊ ဒါနိ, ဣဒံ- ဤဘဏ္ဍာသည်၊ အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ - စွဲ၍မနေအပ်၊ ဝါ - မသိမ်းပိုက်အပ်၊ [အပ္ပရိဂ္ဂဟိတကံ၊ အဿာမ်ကံတိ အတ္ထော။] ဣတိ- သို့၊ ပံသုကူလသညာယ-ဖြင့်၊ ဝဏ္ဏန္တေပိ- ယူသောရဟန်း၌လည်း၊ ဒေဝဝနယော၊ [ဘဏ္ဍဒေယျ-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ သာမိကော၊ ပေ၊ ဝုတ္တမတ္တေနောဝ-ပြောအပ်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်၊ ဩလောကေန္တော- သော်၊ တံ - ထို ရဟန်းကို၊ ဒိသ္မာ, ဣဒါနိ, ဣဒံ - ဤ ဘဏ္ဍာသည်၊ မယံ-ငါ၏ ဥစ္စာသည်၊ န-မဟုတ်တော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဓရနိက္ခေပံ ကတွာ, နိရာလယော-ဘဏ္ဍာ၌ တွယ်တာခြင်းမရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဆဇ္ဇေတွာ- ၍၊ အထပလာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တံ- ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓါရေ-ကြွမြေခံ ရာ အခါ၌၊ ဒုက္ကဋံ(ဟောတိ)၊ အာဟရာပေန္တေ - ဥစ္စာရှင်တို့က ဆောင်စေ လသော်၊ ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အဒေန္တဿ-ပြန်မပေးသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကဿာ - နည်း၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂေန- ကြောင့်၊

ဆဒ္ဓိတတ္တာ - ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တိ၊ ပန-
 ကား၊ အညာသု - မဟာအဋ္ဌကထာမှ အခြားသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝိစာရ
 ဣာဝေ - စိစစ်ခြင်းသည်ပင်၊ နတ္ထိ၊ ပုရိမနယေနေဝ - ဖြင့်ပင်၊ သကသညာ
 ယဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပံသုကူလသညာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဂဏှန္တေပိ-
 ယူသော ရဟန်း၌လည်း၊ အယမေဝ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်ပင်၊
 ဝိနိစ္ဆယော-ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတည်း၊ ဣတိ-တည်း။...ဟရဏကထာ-
 သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပနိမိမိ-အပ်နှံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊(ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံဝေဒိတဗ္ဗော)၊
 နာဟံ ဂဏှာမိတိ - ကား၊ သမ္ပဇာန မုသာဂါဒေပိ - ကောင်းစွာ အပြား
 အားဖြင့်သိလျက် ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ပြောခြင်းကြောင့်လည်း၊ အဒိန္နာ
 ဒါနဿ- ၏၊ ပယောဂတ္တာ- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ တုမှေ-တို့သည်၊
 ကိံ-ကို၊ ဘဏထ-န်သနည်း၊ ဣဒံ-ဤ အပ်နှံအပ်လျက် မအပ်နှံ ဟု ပြောခြင်း
 သည်၊ မယံ-အား၊ နေဝ အနုရူပံ-မလျောက်ပတ်၊ (ဣဒံ- ဤ မအပ်နှံအပ်ဘဲ
 အပ်နှံ၏ ဟု ပြောခြင်းသည်)၊ တုမှာကံ - တို့အား၊ န အနုရူပံ - ပတ်၊ ဣတိ
 အာဒိနိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝဒန္တဿာပိ-ပြောသော ရဟန်း၏
 လည်း၊ ဒုက္ကဋမေဝ (ဟောတိ)၊ ရဟော - ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌၊ မယာ-
 သည်၊ ဧတဿ-ရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ထပိတံ-အပ်နှံထားအပ်ပြီ၊ အညော-
 ငါတို့ ၂ ဥျးမှ အခြားသော၊ ကောစိ - သည်၊ န ဇာနာတိ-မသိ၊ မေ - အား၊
 ဒဿတိ နုခေါ- ပြန်ပေးဥျးလတံလော၊ နော ဒဿတိနုခေါ- လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ သာမိကော-သည်၊ ဝိမတိံ-ကို၊ ဥပ္ပါဒေတိ-အံ့၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ထုလ္လစ္စယံ
 (ဟောတိ)၊ တဿ-ရဟန်း၏၊ ဖရုသာဒိဘာဝံ-ကြမ်းတန်းသူ၏အဖြစ် အစရှိ
 သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ - ၍၊ သာမိကော-သည်၊ မယံ- အား၊ န ဒဿတိ-
 တံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဓရံ-ကို၊ နိက္ခိပတိ-အံ့၊ တတြ - ထိုသို့ လုလ္လကို လျှော့ချရာ၌၊
 [ယောဇနာ၌ “ တတြာတိ စောရဘဏ္ဍဿာမိကေသု ” ဟု နိဒ္ဒါရဏဖွင့်၏။]
 အယံ ဘိက္ခု-ဤအပ်နှံထားရာ ရဟန်းသည်၊ ကိလမေတော-ပင်ပန်းစေ၍၊ ဝါ-
 နှိပ်စက်ပြီးမှ၊ နံ-ထို ဘဏ္ဍာကို၊ ဒဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဒါနေ- ပေးခြင်း၌၊
 သဥဿာဟော-အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သစေ(ဟောတိ)၊ ဧဝံသတိ၊
 တာဝရက္ခတိ- ပါရာဇိက အာပတ်မှ စောင့်သေး၏၊ သော- ထို အပ်နှံအပ်ရာ
 ရဟန်းသည်၊ ဒါနေ-၌၊ နိရုဿာဟော - အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်၊ သစေပိ
 ဟောတိ၊ ဧဝံသတိပိ-လည်း၊ ဘဏ္ဍဿာမိကောပန-သည်ကား၊ ဂဟဏေ-
 ပြန်ယူခြင်း၌၊ သဥဿာဟော သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ, ရက္ခတေဝ - သည်

သာ၊ ပန-ကား၊ သော-ထိုအပ်နှံအပ်ရာ ရဟန်းသည်၊ ဒါနေ-၌၊ နိရုဿာဟော
 ယဒိ ဟောတိ၊ ဘဏ္ဍာဿာမိကောပိ- သည်လည်း၊ မယံ-အား၊ န ဒဿတိ-
 တံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဓရံ-ကို၊ နိက္ခိပတိ-အံ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဥဘိန္ဒ - တို့၏၊ ဓရနိက္ခေပေန-
 ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ မုခေန- နှုတ်ဖြင့်၊ ဒဿာမိ-
 အံ၊ ယဒိပိဝဒတိ-အံ၊ စိတ္တေနပန-ဖြင့်ကား၊ အဒါတုကာမော-မပေးလိုသည်၊
 ယဒိ ဟောတိ၊ ဧဝံပိ- ဤသို့ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ သာမိကဿ-၏၊ ဓရနိက္ခေ
 ပေ-၌၊ ပါရာဇိကံ ဟောတိ။

ပန - ဆက်၊ တံ ဥပနိဓိနာမ - ထိုအပ်နှံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာမည်သည်၊
 သင်္ဂေါပနတ္ထာယ - လုံခြုံစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အတ္တနော - ၏၊ ဟတ္ထေ - ၌၊
 ပရေဟိ - တို့သည်၊ ထပိတဘဏ္ဍံ - တည်း၊ (“တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့
 လုံခြုံအောင် အပ်နှံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏အဖြစ်ကြောင့် ” ဟု တသ္မာ
 ထည့်၍ပေး။) အဂုတ္တဒေသတော-မလုံခြုံသော အရပ်မှာ၊ ဌာနာ စာဝေတွာ၊
 ဂုတ္တဌာနေ - လုံခြုံသော အရပ်၌၊ ထပနတ္ထာယ - ထားခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဟရ
 တော - ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေနပိ - ဖြင့်လည်း၊ ဌာနာ၊
 စာဝေန္တဿ-၏၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ အတ္တနော ဟတ္ထေ၊
 နိက္ခိတ္တတ္တာ-အပ်နှံထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် အဝ
 ဟာရမရှိပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍာဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊ ပရိ
 ဘုဉ္ဇန္တေပိ- သုံးစွဲသော ရဟန်း၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ [ဘဏ္ဍာဒေယျပင်-
 ဟူလို၊] တာဝကာလိကဂ္ဂဟဏေပိ-အခိုက်အတန့်မျှ ယူခြင်း၌လည်း၊ တထေ
 ဝ- ထို့ အတူ (ဘဏ္ဍာဒေယျ) ပင်တည်း၊ ဓမ္မံစရန္တာတိအာဒိ - အစရှိသော
 စကားသည်၊ ဂုတ္တနယမေဝ- သည်သာ၊ အယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-
 ပါဠိဝိနိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယမှရှေးဥျားစွာ၊ ပါဠိဝဏ္ဏနာ-ပါဠိတော်၏အဖွင့်တည်း။

ပန - ကား၊ ဣ-ဤ ဥပနိဓိဘဏ္ဍာ၌၊ ပါဠိဝိနိမုတ္တက ဝိနိစ္ဆယော - ကို၊
 ပတ္တစတုက္ကာဒိဝသေန-ပတ္တစတုက္ကအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧဝံ-သို့၊
 ဂုတ္တော - ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-
 သည်၊ ပရဿ-၏၊ မဟဋ္ဌေ-များသော အဘိုးရှိသော၊ ပတ္ထေ-၌၊ လောဘံ-
 ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ တံ-ထိုသပိတ်ကို၊ ဟရိတုကာမော- ခိုးဆောင်လို
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဿ-ထိုသပိတ်၏၊ ထပိတဌာနံ-ထားအပ်ရာ အရပ်ကို၊
 သုဠု - စွာ၊ သလ္လက္ခေတွာ - ပြီး၍၊ အတ္တနောပိ၊ ပတ္တံ - ကို၊ တဿေဝ-ထို
 သပိတ်၏ သာလျှင်၊ သန္တိကေ - အနီး၌၊ ထပေသိ-ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊
 ပစ္စုသုသမယေ - မိုးသေခံအခါ၌၊ အာဂတံ၊ ဓမ္မံ- ပါဠိအဋ္ဌကထာဓမ္မကို၊

ဝါစာပေတွာ- ဆိုစေပြီး၍၊ ဝါ-ပိုချပြီး၍၊ နိဒ္ဒါယမာနံ- အိပ်ပျော်နေသော၊ မဟာထေရံ- ကို၊ အာဟ၊ (ကိ°)၊ ဘန္တေ- ရား၊ ဝန္ဓာမ်- န်၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဧသော- ဤသူသည်၊ ကော- အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ ဘန္တေ- ရား၊ အဟံ အာဂန္တုကဘိက္ခု- တပည့်တော် အာဂန္တုကရဟန်းပါတည်း၊ ကာလ သေဝ - စောစော၌ပင်၊ ဝန္တုကာမော- ပြန်သွားလိုသည်၊ အမှိ- ဖြစ်ပါ၏၊ အသုကသ္မိဇ္ဇဌာနေ- ထိုမည်သော အရပ်၌လည်း၊ မေ- သည်၊ ဤဒိသေနနာမ- ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သည်မည်သော၊ အံသဗဒ္ဒကေန- ပခုံးလွယ်ကြီးဖြင့်၊ ဤဒိသာယ- သော၊ ပတ္တတ္ထဝိကာယ- သပိတ်အိပ်ဖြင့်၊ [ဣတ္ထန္တုတလက္ခဏ။] ပတ္တော- ကို၊ ထပိတော- ထားအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ, သာဓု- တောင်းပန်ပါ၏၊ အဟံ, တံ- ထို သပိတ်ကို၊ လဘေယျံ - ရလိုပါ၏၊ ဝါ - ရပါရစေ၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်အံ့၊ ထေရော ပဝိသိတွာ, တံ- ထို ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဝဏှိ- အံ့၊ ဥဒ္ဓါရေ ယေဝ - အခါ၌ပင်၊ စောရဿ - ခိုးသူရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အာဂတ္တာ - လာ၍၊ [သပိတ်ယူရာမှ ထွက်လာ၍။] တံ- သင်သည်၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ အသိ-နည်း၊ အဝေလာယ- အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ အာဂတော- လာဘိ၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝုတ္တေ - ငေါက်ငန်း ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဘိတော (ဟုတွာ)၊ သစေ ပလာယတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ- သို့၊ ပတွာဝ- ရောက် ပြီး၍သာလျှင်၊ ပလာယတိ- ပြေးရာရောက်၏၊ ထေရဿပန- န်ကား၊ သုဒ္ဓစိတ္တတ္တာ - ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)။

ထေရော, တံ-ထို ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဝဏှိသာမိ - အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အညံ- အခြားသပိတ်ကို၊ ဝဏှိ-အံ့၊ ဧသေဝနယော၊ [“ဥဒ္ဓါရေ ယေဝ စောရဿ ပါရာဇိကံ” ဟူသော နည်းပင်တည်း-ဟူလို။] ပန - ဆက်၊ အဟံ - ဤနည်းသည်၊ အညံ - သော၊ တာဒိသမေဝ - ထို ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ်နှင့် အလားတူ သပိတ်ကိုသာလျှင်၊ ဝဏှန္တေ- ယူပေးသော ထေရ်ကြီး ၌၊ ယုဇ္ဇတိ - သင့်၏၊ [“ ပါရာဇိကဟူသော စကားသည်သင့်၏ - ဟူလို။] (ကိသ္မိ°ဝိယ - အဘယ်ဝတ္ထု၌ ကဲ့သို့နည်း၊) မနုဿဝိဂ္ဂဟေ - မနုဿဝိဂ္ဂဟ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဏတ္တသဒိသဝတ္ထုသ္မိ°ဝိယ - စေခိုင်းအပ်သူနှင့် တူသူကို သတ်မိသော ဝတ္ထု၌ကဲ့သို့တည်း။ [ထိုဝတ္ထု၌လည်း ပါရာဇိကကျ၏။] ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယံ - ၌၊ ပဒဝါရေန - ခြေလှမ်းအကြိမ်ဖြင့်၊ ကာရေ တဗ္ဗော- န်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [မထေရ်ယူပေးအပ်သော သပိတ်ကို ယူသွား သောခိုးသူရဟန်းကို ဒုတိယခြေလှမ်းဖြင့် ပါရာဇိကဆုံးဖြတ်ထိုက်၏-ဟူလို၊] တံ-ထိုစကားသည်၊ အညံ- သော၊ အတာဒိသမေဝ- ထိုကဲ့သို့ မရှုအပ်သော

သပိတ်ကိုသာလျှင်၊ ဂဏှန္တ - ယူပေးသောထေရ်၌၊ ယုဇ္ဇတိ-၏၊ တံမညမာ
 နော - ထို ခိုးသူရဟန်းသည် ညွှန်ပြအပ်သော သပိတ် ဟု မှတ်ထင်သည်။
 (ဟုတွာ-၍၊) အတ္တနော-၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဏှိတွာ-၍၊ အဒါသိ-အံ၊ စောရဿ-
 ခိုးသူရဟန်းအား၊ သာမိကေန - သည်၊ ဒိန္နတ္တာ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊
 ပန-ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကမရှိပါသော်လည်း၊ အသုဒ္ဓစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-
 ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် ဟောတိ၊ တံမညမာနော-သည်၊ (ဟုတွာ) စောရဿေဝ-၏
 သာလျှင်၊ ပတ္တံ - ကို၊ ဂဏှိတွာ အဒါသိ၊ ဣဓာပိ - ဤသို့ ပေးရာ၌လည်း၊
 စောရဿ-၏၊ အတ္တနော- ၏၊ သန္တကတ္တာ- ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ပန-
 သော်လည်း၊ အသုဒ္ဓစိတ္တေန- ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ - ဒုက္ကဋ်
 ပင်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ယူခြင်းတို့၌၊ ထေရဿ-၏၊ အနာပတ္တိ။

အပရော- အခြားရဟန်းသည်၊ ပတ္တံ-ကို၊ စောရဿာမိ-ခိုးအံ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ တထေဝ - ထို အတူသာလျှင်၊ [စာချပြီး၍ အိပ်ပျော်နေသည်ကို
 “တထေဝ” ဟုဆိုသည်။] နိဒ္ဒါယမာနံ-အိပ်ပျော်နေသော၊ ထေရံ ဝန္တိ၊ အယံ-
 သည်၊ ကော-နည်း၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တေ-မေးအပ်သော်၊ ဘန္တေ၊ အဟံ
 ဂိလာနဘိက္ခု - တပည့်တော် ဂိလာနရဟန်းပါတည်း၊ မေ - အား၊ ကေ -
 တလုံးသော၊ ပတ္တံ - ကို၊ တာဝဒေထ - ပေးတော်မူပါကုန်ဥျား၊ ဂါမဒ္ဓါရံ -
 ရွာတံခါးသို့၊ [ရဟန်းများနှင့် လျှောက်ပတ်သောစကား အသုံးအနှုန်းဖြင့်
 “ဂါမဒ္ဓါရံ ” ဟု ဆိုသည်။ “ အန္တောဂါမံ ” ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်။] ဂဇိန္ဒာ
 ဘေသဇ္ဇံ အာဟရိဿာမိ- အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်အံ၊ ထေရော၊ ဣဓ-ဤ
 ကျောင်း၌၊ ဂိလာနော နတ္ထိ၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ စောရော ဘဝိဿတိ၊
 ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ-ပြီး၍၊ ဣမံ-ဤသပိတ်ကို၊ ဟရတု-ဆောင်ပစေ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဝေရိဘိက္ခုဿ-ရန်သူရဟန်း၏၊ ပတ္တံ နိဟရိတွာ၊
 အဒါသိ- ပြီး၊ ဒိန္နဓိ- ၂ ပါးလုံးတို့၏လည်း၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ၌ပင်၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ဝေရိဘိက္ခုဿ၊ ပတ္တော-တည်း၊ ဣတိ သညာယ- ဤသို့သော
 အမှတ်သညာဖြင့်၊ အညဿ-၏၊ ပတ္တံ၊ ဥဒ္ဓရန္တေပိ-ထုတ်ဆောင်သောရဟန်း
 ၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤသပိတ်သည်၊ ဝေရိဿ-ရန်သူ
 ရဟန်း၏သပိတ်တည်း၊ ဣတိ သညာယ၊ စောရဿေဝ-၏သာလျှင်၊ ပတ္တံ ဥဒ္ဓ
 ရိတွာ သစေ ဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ အယံ - ဤသပိတ်သည်၊ ဝေရိဿ- ၏၊
 (ပတ္တော-တည်း)၊ ဣတိ-သို့၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အတ္တ
 နော ပတ္တံ , အထ ဒေတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဘိန္ဒဓိ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊
 ကော-သော၊ မဟာထေရော၊ ဥပဋ္ဌာကံ = အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ ဒဟရ

ဘိက္ခု-ရဟန်းငယ်ကို၊ (အာဟန္တစင်၊) ပတ္တစီဝရံ ဂဏှ၊ပေ၊စရိဿာမာတိ-
 စရိဿာမဟူ၍၊ ဝါ-သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူလော့၊ ထို မည်သောရွာသို့ သွား၍
 ဆွမ်းအလိုငှါ လှည့်လည်ချေကြစို့ဟူ၍၊ အာဟ - ပြီး၊ ဒဟရော- ရဟန်းငယ်
 သည်၊ ဂဟေတွာ - သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူ၍၊ ထေရဿ- ၏၊ ပစ္ဆတော ပစ္ဆ
 တော-မှ၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ ထေယျစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ , သီသေ- ဌ၊ ဘာရံ- ကို၊
 ခန္ဓေ - ဌ၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊
 အာဏတ္တိယာ-စေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-တည်း၊ပန-သို့မဟုတ်၊ မဂ္ဂတော-
 သွားမြဲလမ်းမှ၊ ဩက္ကမ္မ- ဖဲ၍၊ အဋ္ဌပိ - တောအုပ်သို့၊ သစေ ပဝိသတိ၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [ဒုတိယခြေလှမ်း၌ ပါရာဇိက- ဟူလို၊]
 အထ - သို့မဟုတ်၊ နိဝတ္တိတွာ , ဝိဟာရာဘိမုခေါ - ကျောင်းသို့ ရှေးရှုသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ပလာယိတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ-ဝင်ပြီး၍၊ ဂစ္ဆတိ-ရှေ့ ဆက်လက်
 သွားအံ့၊ ဥပစာရာတိက္ကမေ - ကျောင်းဥပစာကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ မဟာထေရဿ-၏၊ နိဝါသန ပရိဝတ္တနဋ္ဌာနတော-သင်းပိုင်ကို
 လဲလှယ်ဝတ်ရာအရပ်မှ၊ ဂါမာဘိမုခေါ (ဟုတွာ)၊ အထာပိ ပလာယတိ-အံ့၊
 (ဧဝံသတိ)၊ ဂါမူပစာရာတိက္ကမေ- ၌၊ [ရွာ၏ ဟိုဘက်ဥပစာကို လွန်ရာအခါ
 ၌၊]ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ဥဘောပိ- ၂ ပါးလုံးတို့သည်လည်း၊ ပိဏ္ဍာယ, စရိတွာ-
 ပြီး၍၊ ဘုဒ္ဓိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ဂဟေတွာဝါ- ဆွမ်းကိုယူ၍သော်၎င်း၊ ယဒိ
 နိက္ခမန္တိ၊ ထေရောစပုနပိ, တံ - ထို ရဟန်းငယ်ကို၊ ပတ္တစီဝရံ ဂဏှ, ဝိဟာရံ
 ဂမိဿာမာတိ-ဂမိဿာမဟူ၍၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တတြစ-ထိုသို့ ပြောရာ၌လည်း၊
 သော-ထိုရဟန်းငယ်သည်၊ ပုရိမနယေနော၊ပေ၊အဂ္ဂပသန္တေနော-မငြိမ်း
 အေးသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ထေယျစိတ္တေန၊ ဂစ္ဆတိ-ရှေ့သို့သွားအံ့၊
 ဥပစာရာတိက္ကမေ - ကျောင်း၏ ဟိုဘက်ဥပစာကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ အနာဏတ္ထော - သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ဂဏှတိ-သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူ၏၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ သီသေ-၌၊
 ဘာရံ- ကို၊ ခန္ဓေ - ၌၊ ကရဏာဒိသုပိ- တို့၌လည်း၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 သေသံ - ကြွင်းသောအစီအရင်သည်၊ ပုရိမသဒိသမေဝ - ရှေ့ အစီအရင်နှင့်
 တူသည်သာ။

သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ။သေသန္တိ- မဂ္ဂုက္ကမန (လမ်းမှ ဖဲခြင်း) ဝိဟာရာဘိ
 မုခဂမနာဒိ သဗ္ဗံ၊ ပုရိမသဒိသမေဝါတိ- အနာဏတ္တိယာ ဂဟိတေပိ (မခိုင်းဘဲ ယူအပ်
 ပါသော်လည်း) သာမိကဿ ကထေတွာ ဂဟိတတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝိဟာရူပစာရာဒိ
 သဗ္ဗံ ခေတ္တမေဝါတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အသုကံနာမ- သော၊ ဝိဟာရံ ဝတ္တံ၊ စီဝရံ၊ ခောဝိတွာ- ဖွတ်လျော်ပြီး၊ ဟေ- ပြန်ခဲ့လော၊ ဣတိဝါ- ဤသို့ သော်၎င်း၊ ရဇိတွာ - ဆိုးပြီး၍၊ ဟေ - ပြန်ခဲ့လော၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဝုတ္တော (သမာနော - သော်၊) သာဓုတိ - ကောင်းပါပြီ ဟူ၍၊ ဝဟေတွာ ဝစ္ဆတိ၊ တဿပိ - ထို ရဟန်း၏လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ပေ၊ မဂ္ဂါ- သွားမြဲ လမ်းမှာ၊ ဩက္ကမနေ-ဖဲခြင်း၌၊ ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော၊ တံဝိဟာရံ - သို့၊ ဝတ္တံ- ရောက်၍၊ တတ္ထေဝ - ထိုကျောင်း၌ပင်၊ ဝသန္တော - လျက်၊ ထေယျ စိတ္တေန၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တော-သုံးစွဲလျက်၊ ဇိရာပေတိ-ဆွေးမြေ့စေအံ့၊ စောရာဝါ- တို့သည်မူလည်း၊ တဿ - ရဟန်း၏၊ တံ - သင်္ကန်းကို၊ ဟရန္တိ - နအံ့၊ အဝ ဟာရော နတ္ထိ၊ ပန-သော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ ဟောတိ၊ တတော-ထိုကျောင်း မှ၊ နိက္ခမိတွာ - ထွက်၍၊ အာဝစ္ဆတောပိ - ပြန်လာသော ရဟန်း၏လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ [အန္တရာမဂ္ဂေ ထေယျစိတ္တံ ဥပ္ပဒေတွာ-စသည်ညွှန်းသည်။]

ပန-ကား၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အနာဏတ္တော- ဘဲ၊ ထေရေန- သည်၊ နိမိတ္တေ - နိမိတ်ကို၊ ကတေဝါ - ပြုအပ်သော်၎င်း၊ [ငါ၏ သင်္ကန်း နှမ်းနေပြီ၊ ဘယ်သူများ ဆိုးပေးပါမလဲ ဟု ဆိုးပေးစေလိုသော အရိပ်နိမိတ် ပြုအပ်သော်။] သယမေဝ - မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ကိလိဋ္ဌံ - ညစ်နွမ်းသော သင်္ကန်းကို၊ သလ္လဒက္ခတွာဝါ-မှတ်သားပြီး၍သော်၎င်း၊ ဘန္တေ၊ စီဝရံ၊ ဒေထ- ပေးလိုက်ပါကုန်၊ အသုကံနာမဝါမံ ဝတ္တံ၊ ရဇိတွာ-ပြီး၍၊ အာဟရိဿာ မိ-ပြန်ဆောင်ခဲ့ပါအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဝဟေတွာ၊ ဝစ္ဆတိ-၏၊ တဿ- ထို ရဟန်း၏၊ ပေ၊ ကဿာ - နည်း၊ အနာဏတ္ထိယာ- မစေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝဟိ တတ္တာ-တည်း၊ မဂ္ဂါ - မှ၊ ဩက္ကမတောပိ - ဖဲသွားသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ပဋိ ဝတ္တိတွာ၊ တမေဝ ဝိဟာရံ-သို့ပင်၊ အာဝတ္တံ၊ ဝိဟာရသီမံ-ကျောင်းအပိုင်း အခြားကို၊ အတိက္ကမတောပိ-လွန်သွားသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနော၊ [မစေခိုင်းအပ်ဘဲ ထေရ်နှင့်အတူ သပိတ်သင်္ကန်းယူသွားပုံကိုပြသော “ယော ပန အနာဏတ္တော ” စသော ဝါရကိုညွှန်းသည်။] ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထိုရွာသို့၊ ဝတ္တံ၊ ရဇိတွာ-ပြီး၍၊ ပစ္စာဝစ္ဆတောပိ- ပြန်လာသော ရဟန်း၏လည်း၊ ထေယျစိတ္တေ - သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ဧသေဝ နယော၊ ပန- ဆက်၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဝတော-ရောက်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း တိုက်၌၊ (ဝသန္တော)ဝါ - နေလျက်သော်၎င်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဝိဟာရေ- ကျောင်းတိုက်တိုက်၌၊ (ဝသန္တော)ဝါ- သော်၎င်း၊ တမေဝ ဝိဟာရံ- ထို မူလကျောင်းတိုက်သို့သာ၊ ပစ္စာဝတ္တံ- ပြန်လာ၍၊ တဿ-ထို မူလကျောင်း

တိုက်၏။ ကေပသေ-တခုသောဘေး၌၊ [ကျောင်းတိုက်က ကြီးလွန်း၍ မိမိကို မမြင်စေဘဲ ကျောင်းတိုက်အတွင်း တခုသောကျောင်း၌ နေလျက်၊] ဥပစာရ သီမံ-ဥပစာရသိမ်ကို၊ အနတိတ္တမိတွာ- မလွန်မူ၍၊ ဝသန္တောဝါ-သော်၎င်း၊ ထေယျစိတ္တေန၊ ပရိဘုဇ္ဇန္တော- လျက်၊ ဇိရာပေတိ-အံ၊ စောရာဝါ- တို့သည် သော်လည်း၊ တဿ- ထို ရဟန်း၏၊ တံ- ထို သင်္ကန်းကို၊ ဟရန္တိ၊ ယထာဝါ တထာဝါ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း၊ [မီး လောင်ခြင်း၊ ခြံစားခြင်း စသော အကြောင်းကြောင့်၊] နဿတိ-ပျက်စီးအံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ပန- ကား၊ ဥပစာရသီမံ- ကို၊ အတိတ္တမတော- လွန်သွားသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ထေရေန-သည်၊ နိမိတ္တေ-ကို၊ ကရိယမာနေ-သော်၊ ဘန္တေ, ဒေထ-ပေးလိုက်ပါကုန်၊ အဟံ, ရဇိတွာ-ပြီး၍၊ အာဟရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-ပြီး၍၊ ဘန္တေ, ကတ္တ-အဘယ်အရပ် သို့၊ ဂတိံ, ရဇာမိ-ဆိုးရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆတိ - အံ့၊ ထေရောစ, နံ-ထို ရဟန်းကို၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်သို့၊ (ဂတိံ ရဇိတံ) ဣစ္ဆသိ၊ တတ္ထ-သို့၊ ဂတိံ ရဇာဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ အယံ-ဤ ရဟန်းသည်၊ ဝိသဠ ဒူတောနာမ - စွန့်လွှတ်အပ်သော တမန်မည်၏၊ (တသ္မာ)၊ ထေယျစိတ္တေန, ပလာယန္တောပိ-ပြေးပါသော်လည်း၊ အဝဟာရေန နကာရေတဗ္ဗော၊ ပန- ဆက်၊ ထေယျစိတ္တေန , ပလာယတောပိ- ၎င်း၊ ပရိဘောဂေနဝါ - သုံးစွဲ ခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း၊ အညထာဝါ- တပါးပါးသော အကြောင်းအားဖြင့် သော်၎င်း၊ (တနည်းနည်းဖြင့်သော်၎င်း - ဟူလို။) နာသယတောပိ-ပျက်စီး စေသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံမေဝ ဟောတိ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းတပါးသည်၊ ဘိက္ခုဿ - ရဟန်းတပါး၏၊ ဟတ္ထေ , ကိဉ္ဇိ- သော၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ပဟိဏတိ - ပေးပို့ အံ့၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ မှာ၍ ပေးပို့ သနည်း၊) အသုကဝိဟာရေ-၌၊ အသုကဘိက္ခုဿ-အား၊ ဒေဟိ-ပေးပါလေ၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ပေးပို့ အံ့၊ တဿ-ထိုတမန်ရဟန်း၏၊ ထေယျစိတ္တေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု- အလုံးစုံသော အရာတို့၌၊ [သီသေဘာရံ ခန္ဓေ

ထေယျ၊ ပေ၊ ဇိရာပေတိ။ ။ ထေယျစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ဌာနာ စာဝနံ အကတွာ နိဝတ္တ ပါရုတနိဟာရေနေဝ (ဝတ်မြဲအတိုင်း, ရမ်းမြဲအတိုင်းသာလျှင်) ပရိဘုဇ္ဇန္တော ဇိရာ ပေတိ၊ ဤသို့ ဌာနာစာဝန မပြုဘဲ ဝတ်ထားသည့်အတိုင်း ဆွေးမြေ့စေမှသာ ဘဏ္ဍာ ဒေယျ၊ ဌာနာစာဝေန္တဿ ပန ထေယျစိတ္တေ သတိ ပါရာဇိကမေဝ၊ သီသေ ဘာရံ ခန္ဓေ ကရဏာဒိသု ဝိယ။

ကရဏ အစရှိသောအရာတို့၌- ဟူလို။] အသုကံနာမ၊ ပေ၊ ဟေတိ၊ ဧတ္ထ-ဟေတိ ဟူသော ဣစ္စကားရပ်၌၊ ဝုတ္တသဒိသော-ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)၊ အပရော - တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဟိဏိတုကာမော-အပို့ခိုင်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကော-သည်၊ ဂဟေတွာ, ဂမိဿတိနုခေါ-သွားပါလတံနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ နိမိတ္တံ, ကရောတိ-၏၊ တတြ- ထိုသို့ပြုရာ၌၊ ဧကော - ရဟန်းတပါးသည်၊ ဘန္တေ, ဒေထ-ကုန်၊ အဟံ- သည်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂမိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဂဟေတွာ-၍၊ စေ ဂစ္ဆတိ- အံ၊ တဿ- ရဟန်း၏ ထေယျစိတ္တေ- သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု-တို့၌၊ ဒေထ ဘန္တေ စိဝရံ၊ ပေ၊ အာဟရိဿာမိတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဝုတ္တသဒိသော-သော၊ ဝိနိစ္ဆယော(ဟောတိ)၊ ထေရေန-သည်၊ စိဝရတ္ထာယ-ငှါ၊ ဝတ္ထံ-အဝတ်စကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဥပ္ပဋ္ဌာကကုလေ-အလုပ်အကျွေးအိမ်၌၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အထ - ထို အခါ၌၊ အဿ - ထို ထေရ်၏၊ အန္တေ ဝါသိကော - အနီးနေ တပည့်သည်၊ ဝတ္ထံ - ကို၊ ဟရိတုကာမော-သည်၊(ဟုတွာ)၊ တတြ- ထိုအိမ်သို့၊ ဂတိံ-၍၊ တံဝတ္ထံ- ကို၊ ဒေထ ကိရ- ပေးလိုက်ပါကုန်တဲ့၊ ဣတိ - သို့၊ ထေရေန - သည်၊ ပေသိတောဝိယ-စေခိုင်းအပ်သူသည် ကဲ့သို့၊ ဝဒတိ-အံ၊ တဿ-ထို အန္တေ ဝါသိက ရဟန်း၏၊ ဝစနံ-ကို၊ သဒ္ဓဟိတွာ-၍၊ ဥပါသကေန - သည်၊ ထပိတံ - ထားအပ်သော အဝတ်စကို၊ ဥပါသိကာဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ဥပါသိကာယ-သည်၊ ထပိတံ-ကို၊ ဥပါသကောဝါ- သည်သော်၎င်း၊ အညော - သော၊ ကောစိဝါ - တစုံ တယောက်သည်သော်၎င်း၊ နိဟရိတွာ-၍၊ ဒေတိ - အံ၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ၌ သာလျှင်၊ အဿ-ထို အန္တေ ဝါသိက ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ထေရဿ-၏၊ ဥပ္ပဋ္ဌာကေဟိ-တို့သည်၊ ဣမံ - ဤအဝတ်ကို၊ ထေရဿ- အား၊ ဒဿာမ - လှူကုန်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အတ္တနော- ၏၊ ဝတ္ထံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပိတံ သစေဟောတိ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထို ထေရ်၏၊ အန္တေ ဝါသိကော - သည်၊ [ထိုအကြံကို တနည်းနည်းဖြင့်သိသော တပည့်။] တံ-ထိုအဝတ်ကို၊ ဟရိတုကာမော- ဆောင်ယူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တတ္ထ- ထိုထေရ်၏အလုပ်အကျွေးအိမ်သို့၊ ဂတိံ (ဝဒတိ-၌စပ်)၊ ထေရဿ-အား၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဒါတုကာမာ-လှူလိုကုန်သည်၊ အတ္တကိရ- ဖြစ်ကုန်သတဲ့ ဟု ကြားရ၏၊ တံ-ထို အဝတ်ကို၊ ဒေထ- ပေးလိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ၊ တေစ - ထို အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့သည်လည်း၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏ စကားကို၊ သဒ္ဓဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ [ထေရ်တို့တောင်းသည်-ဟု ယုံကြည်၍။]

ဘန္တေ မယံ၊ ဘောဇေတွာ- ဆွမ်းကျွေးပြီး၍၊ ဝါ- မှ၊ ဒဿာမ - လှူကုန်အံ၊
 ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ထပယိမှ - ထားပါကုန်ပြီ၊ ဟန္တ-ရော့၊ ဂဏှာဟိ-ယူသွား
 ပါလော၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒေန္တိ-ပေးလိုက်ကုန်အံ၊ သာမိကေဟိ-
 တို့သည်၊ ဒိန္နတ္တာ - ပေးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ပန -
 ထိုသို့ပင် ပါရာဇိက မရှိသော်လည်း၊ အသုဒ္ဓစိတ္တေန - ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ -
 ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၎င်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျဉ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းတပါးသည်၊ ဘိက္ခုဿ-ရဟန်းတပါးအား၊ ဝတွာ-မှာ၍၊
 ဝါမံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-အံ၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ သွားသနည်း၊) ဣတ္ထန္နာမော-
 ဤအမည်ရှိသော ဒါယကာသည်၊ မမ - အား၊ ဝဿာဝါသိကံ - မိုဃ်းလ
 ပတ်လုံး နေကုန်သော ရဟန်းတို့အားလှူအပ်သော သင်္ကန်းကို၊ [ဤသင်္ကန်း
 ကို “ ဝါဆိုသင်္ကန်း ” ဟု ခေါ်ကြ၏၊ စင်စစ်ကား ဝါဆိုသင်္ကန်းမဟုတ် ،
 ဝါကျွတ်သင်္ကန်းတည်း။] ဒဿတိ - လှူပါလတံ၊ တံ - ထိုသင်္ကန်းကို၊ ဂဟေ
 တွာ - ၍၊ ထပေယျာသိ - ထားလိုက်ပါလော၊ ဣတိ - ဤသို့ မှာ၍သွားအံ၊
 သောဘိက္ခု - သည်၊ သာရူတိ - ကောင်းပါပြီဟု (ဝန်ခံပြီး၍)၊ တေန- ထို
 ဒါယကာသည်၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သော၊ မဟဉ္စ သာဋကံ-များသောအဘိုးရှိသော
 အဝတ်ကို၊ အတ္တနာ - သည်၊ လဒ္ဓေန - ရအပ်သော၊ အပ္ပဉ္စ သာဋကေန -
 နည်းသောအဘိုးရှိသောအဝတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - အတူ၊ ထပေတွာ-၍၊ အာဂတေ
 န-ပြန်လာသော၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ အတ္တနော - ၏၊ မဟဉ္စ သာဋက
 သ - ကို၊ လဒ္ဓဘာဝံ - ကို၊ ဥတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဥတွာဝါ - မသိဘဲ
 သော်၎င်း၊ မေ - ၏၊ ဝဿာဝါသိကံ - ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ ဒေဟိ-
 ပေးပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ တဝ-အရှင်ဘုရား၏ အတွက်၊ ထူလ
 သာဋကော-ကြမ်းသောအဝတ်ကို၊ လဒ္ဓေါ-ရအပ်ပြီ၊ မယံပန- တပည့်တော်
 ၏ကား၊ သာဋကော၊ မဟဉ္စ ဝါ-၏၊ ဒွေပိ- ၂ ထည်လုံးတို့ကိုလည်း၊ အသုက
 သ္မိံ နာမ ဩကာသေ-ထိုမည်သောအရပ်၌၊ ထပိတာ-န်ပြီ၊ ပပိသိတွာ၊ ဂဏှာ
 ဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ပပိသိတွာ၊ ထူလ

သာမိကေဟိ ဒိန္နတ္တာ ။ ။ ရဟန်းက လိမ်၍တောင်း၏၊ ဥစ္စာရှင်တို့က ထေရ်သို့
 တောင်းသည်ထင်၍ပေး၏၊ ဥစ္စာရှင်တို့ကပေးသောကြောင့် ပါရာဇိကမရှိ၊ ဤစကားကို
 ကောက်ချက်ချလျှင် ဥစ္စာရှင်တို့၏ ကိုယ်စားလည်က (မင်းမှုထမ်းက) ပေးလျှင်လည်း
 ပါရာဇိက မရှိဟုပင် စကားကျ၏၊ သို့သော် အသုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် ယူသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်
 အာပတ်နှင့် ဘဏ္ဍဒေယျဖြစ်သည်၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်သွားဖြင့် အလားတူ ခိုင်းခြင်းများကို
 စဉ်းစားကြပါလေ။

သာဓုကေ-ကို၊ ဂဟိတေ-ပြီးသော်၊ ဣတရဿ-အခြားသောရဟန်း၏၊ ဝါ-
 သည်၊ ဣတရံ-အခြားသောများသော အဘိုးရှိသောအဝတ်ကို၊ ဂဏှတော-
 ယူလသော်၊ ဥဒ္ဓါရေ-၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ သာဓု
 ကေ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ နာမံ - နာမည်ကို၎င်း၊ အတ္တနော - ၏၊ သာဓုကေ၊
 တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ နာမံစ - ကို၎င်း၊ လိခိတွာ-ရေးပြီး၍၊ ဂစ္ဆ - သွားချေ၊
 နာမံ - ကို၊ ဝါစေတွာ - မိမိဘာသာ ဆိုစေ၍၊ ဝါ-ဖတ်၍၊ ဂဏှာဟိ-လော၊
 ဣတိ၊ အထာပိ ဝဒတိ- အကယ်၍မူလည်း ပြောအံ့၊ တတြာပိ-ထိုသို့ ပြောရာ
 ၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ [“ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ” ဟူသော နည်းပင်-ဟူလို။]
 ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အတ္တနာစ - သည်၎င်း၊ တေနစ-ထို
 ရဟန်းသည်၎င်း၊ လဒ္ဓသာဓုကေ- တို့ကို၊ ကေတော - တပေါင်းထည်း၊ ထပေ
 တွာ-ပြီး၍၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝေ-သို့၊ ဝဒတိ-၏၊(ကိ)၊ တယာစ-သည်၎င်း၊
 မယာစ- သည်၎င်း၊ လဒ္ဓသာဓုကာ- တို့ကို၊ ဒွေပိ - ၂ ထည်လုံးတို့ကိုလည်း၊
 အန္တောဂဗ္ဗ-အခန်းတွင်း၌၊ ထပိတာ-ကုန်ပြီ၊ ဂစ္ဆ -သွားချေ၊ ယံ-အကြင်
 အဝတ်ကို၊ (ဂဏှိတံ)၊ ဣစ္ဆသိ-၏၊ တံ-ထိုအဝတ်ကို၊ ဝိစိနိတွာ-ရှေးချယ်၍၊
 ဂဏှာဟိ - လော၊ ဣတိ - သို့၊ (ဝဒတိ)၊ သောစ - ထို ရဟန်းသည်လည်း၊
 လဇ္ဇာယ - ရှက်ခြင်းကြောင့်၊ [အကောင်းကို ယူရမှာ ရှက်သောကြောင့်။]
 အာဝါသိကေန-ကျောင်းနေရဟန်းသည်၊ လဒ္ဓံ-သော၊ ထူလသာဓုကမေစ-
 ကိုသာ၊ ဂဏှေယျ-ယူရာ၏၊ တတြ-ထိုသို့ယူရာ၌၊ အာဝါသိကဿ-၏၊ ဝါ-
 သည်၊ ဝိစိနိတွာ - အာဂန္တုရဟန်းက ရှေးချယ်ပြီး၍၊ ဂဟိတာဝသေသံ -
 ယုအပ်ပြီးမှ အကြွင်းဖြစ်သော၊ ဣတရံ - အခြားသော (များသောအဘိုး
 ရှိသော)သင်္ကန်းကို၊ ဂဏှတော-သော်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

အဂန္တုကော- အာဂန္တုကဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အာဝါသိကာနံ-
 တို့သည်၊ စီဝရကမ္မံ- သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တာနံ- ပြုကုန်စဉ်၊ သမိပေ-၌၊
 ပတ္တစီဝရံ၊ ထပေတွာ- ပြီး၍၊ ဧတေ-ဤ အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ သင်္ဂါ
 ပေဿန္တိ - လုံခြုံစေကုန်လတံ့၊ ဝါ- စောင့်ရှောက်ကုန်လတံ့၊ ဣတိ- သို့၊ မည
 မာနော - မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ) နှာယိတံ့ဝါ - ရေချိုးခြင်းငှါသော်၎င်း၊
 အညတြဝါ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော အရပ်သို့သော်၎င်း၊ ဂစ္ဆတိ-
 အံ့၊ နံ- ထို သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ အာဝါသိကာ- တို့သည်၊ သစေ သင်္ဂါပေန္တိ၊
 ဣစ္စေတံ-ဤသို့ စောင့်ရှောင့်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နောစေ (သင်္ဂါ
 ပေန္တိ)၊ နဋ္ဌေ-ပျောက်ပျက်လသော်၊ ဝိဝါ-ကြွေးသည်၊ ဝါ-ဘဏ္ဍာစားသည်၊
 န ဟောတိ၊ သော-ထို အာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣဒံ-ဤ သပိတ်

သင်္ကန်းကို၊ ထပေထ-သိမ်းထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ ဝတ္တာ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတရေစ-
 အခြားသော အာဝါသိကရဟန်းတို့ သည်လည်း၊ သ ကိစ္စပ္ပသုတတ္တာ - မိမိ
 ကိစ္စ၌ လေ့ကျက်နေကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ န ဇာနန္တိ-မသိလိုက်ကုန်အံ့၊
 [ထိုသူ ပြောအပ်သောစကားကို မကြား၍ မသိလိုက်ကြ။] ဒေသဝနယော၊
 [“နဋ္ဌေ ဂိဝါန ဟောတိ” ဟူသောနည်းပင်- ဟူလို။] တေ-ထို အာဝါသိက
 ရဟန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣဒံ-ဤ သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ ထပေထ-
 သိမ်းထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ)
 မယံ၊ ဗျာဝဋ္ဌာ - အလုပ်ကိစ္စ၌ ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရကုန်၏၊ ဣတိ - ဤသို့
 ပြော၍၊ အထာပိ ပဋိက္ခိပန္တိ - ကုန်အံ့၊ [စိတ်ဖြင့် ပယ်လျှင်လည်း အပယ်ပင်
 တည်း။] ဣတရေစ - အခြားသော အာဂန္တုကရဟန်းသည်လည်း၊ အဝ
 သံ - မချွတ်ကေန်၊ ထပေဿန္တိ - သိမ်းထားကုန်လတံ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊
 အနာဒိယိတွာ - ပယ်အပ်သောစကားကို မနာယူ၍၊ ဂစ္ဆတိ - အံ့၊ ဒေသဝ
 နယော၊ [“နဋ္ဌေ ဂိဝါန ဟောတိ” ဟူသောနည်းပင်-ဟူလို။] ပန - ဆက်၊
 တေန-ထို အာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ ယာစိတာ-တောင်းပန်အပ်ကုန်သည်၊
 (ဟုတွာဝါ - ၎င်း၊) အယာစိတာ - မတောင်းပန်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ
 ဝါ- ၎င်း၊) မယံ၊ ထပေဿာမ - သိမ်းထားလိုက်ကုန်အံ့၊ တံ- သည်၊ ဂစ္ဆ-
 သွားလိုရာ သွားလော၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တံ - ထို သပိတ်
 သင်္ကန်းကို၊ သင်္ဂေါပိတဗ္ဗံ - လုံခြုံစေထိုက်၏၊ ဝါ - စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊
 နောစေ သင်္ဂေါပေန္တိ-အကယ်၍မစောင့်ရှောက်ကုန်အံ့၊ နဋ္ဌေ ဂိဝါ(ဟောတိ)၊
 ကသ္မာ-နည်း၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိ တတ္တာ-လက်ခံထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယောဘိက္ခု၊ ဘဏ္ဍာဝါရိကော-ဘဏ္ဍာစိုးသည်၊ ဟုတွာ၊ ပစ္စု သသမယေ
 ဝေ-၌ပင်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပတ္တစိဝရာနိ-တို့ကို၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ-ပြာသာဒ်၏
 အောက်ထပ်သို့၊ ဩရောပေတွာ- ချ၍၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ အပိဒဟိတွာ-မပိတ်
 မူ၍၊ တေသမ္ဘိ- ထို သပိတ် သင်္ကန်းရှင် ရဟန်းတို့အားလည်း၊ အနာရောစေ
 တွာဝ-မလျောက်ခဲ့ဘဲသာ၊ ဒုရေ-၌၊ ဘိက္ခာစာရံ- ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်
 အပ်သောအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ - အံ့၊ တာနိ - ထို သပိတ် သင်္ကန်းတို့ကို၊ စောရာ
 စေ ဟရန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿေဝ - ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏ သာလျှင်၊ ဂိဝါ
 (ဟောတိ)၊ ပန - ကား၊ ယော- အကြင် ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုဟိ-
 တို့သည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပတ္တစိဝရာနိ-တို့ကို၊ ဩရောပေထ-အေဝံသို့ ချပါကုန်၊
 သလာကဂ္ဂဟဏဿ - စာရေးတံမဲ ယူခြင်း၏၊ ကာလော- အချိန်တန်ပါပြီ၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-သည်၊ (သမာနော) သမာဂတာ-အညီအညွတ် ရေဝံလာ

ကြကုန်သည်။ ဝါ- အားလုံး စုံကြကုန်သည်။ အတ္ထ- ဖြစ်ကုန်၏လော၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိတွာ, အာမ - မှန်ပါ၊ သမာဂတာ အမှာ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ ပတ္တစိဝရာနိ, နိဟရိတွာ - ပြီး၍၊ နိက္ခမိတွာ, ဘဏ္ဍဂါရဒ္ဒါရံ- ဘဏ္ဍာတိုက် အထက်ထပ်တံခါးကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ပိတ်ပြီး၍၊ တုမေ ပတ္တစိဝရာနိ, ဝဟေတွာ- ပြီး၍၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒဒ္ဒါရံ-ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်တံခါးကို၊ ပဋိဇှိတွာ- စောင့်ရှောက်ပြီး၍၊ ဝစ္ဆေယျာထ - သွားကြကုန်၊ ဣတိဝတွာ, ဝစ္ဆတိ-အံ၊ စ- ဆက်၊ တတြ - ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကော - သော၊ အလသဇာတိကော - ပျင်းရိသု၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ဘိက္ခုသု - တို့သည်၊ ဝတေသု-သွားပြီးကုန်လသော်၊ ပစ္စာ-မှာ၊ အက္ခိနိ-မျက်လုံးတို့ကို၊ ပုဇ္ဇန္တော- သုတ်လျက်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ-ရေရှိရာအရပ်သို့၊ မုခဓောဝနတ္ထံ- မျက်နှာသစ်ခြင်းငှါ၊ ဝစ္ဆတိ- အံ၊ တံ ခဏံ - ထိုခဏကို၊ ဝါ- ထိုအလစ်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ စောရာ-ချောင်းနေသော ခိုးသူတို့သည်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပတ္တ စိဝရံ, ဟရန္တိ- နအံ၊ သုဟဋံ- ကောင်းစွာ ဆောင်အပ်ပြီ၊ [ဆောင်သွားတာ ကောင်းသည်-ဟူလို။] ဘဏ္ဍဂါရိကဿ ဂိဝါ န ဟောတိ။

ကောစိ - တစုံတယေခံသော ရဟန်းသည်၊ ဘဏ္ဍဂါရိကဿ- ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းအား၊ အနာရောစေတွာဝ - မပြောမူ၍သာ၊ ဘဏ္ဍဂါရေ - ၌၊ အတ္ထနော-၏၊ ပရိက္ခာရံ - ပရိက္ခရာကို၊ သစေ ထပေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တသ္မိမ္မိ- ထို ပရိက္ခရာသည်လည်း၊ နဋ္ဌေ - သော်၊ ဘဏ္ဍဂါရိကဿ - ၏၊ ဂိဝါ န ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ဘဏ္ဍဂါရိကော, တံ - ထိုပရိက္ခရာကို၊ ဒိသွာ, အဋ္ဌာ နေ - မသင့်လျော်သော အရပ်၌၊ ထပိတံ-ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ဝဟေတွာ, သစေ ထပေတိ- အကယ်၍ ရှေ့ ထားအံ့၊ နဋ္ဌေ၊ တဿ-ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း ၏၊ ဂိဝါ (ဟောတိ)၊ ထပိတဘိက္ခုနာ - ထားအပ်သော ပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဝါ-ပရိက္ခရာကို ထားသွားသောရဟန်းသည်၊ [ဝုတ္တော၌စပ်၊] ဘန္တေ မယာ, ဤဒိသောနာမ - သော၊ ပရိက္ခာရော - ကို၊ ထပိတော- ပြီ၊ ဥပဓာရေယျာထ - စူးစမ်းလိုက်ပါကုန်၊ ဝါ- သတိထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တော-သည်၊ (သမာနော)၊ သာဓူတိ-ဟူ၍၊ သစေပိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိဝါ-သော်၎င်း၊) ဒုန္နိက္ခိတ္တံ - မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်၏ဟု၊ မည မာနော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညသ္မိံ - အခြားသော၊ ဌာနေ - ၌၊ သစေပိ ထပေတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိဝါ- သော်၎င်း၊) တဿဝ- ထိုဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏ သာ၊ ဂိဝါ(ဟောတိ)၊ အဟံ, နဇနာမိ-နားမလည်၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပန- ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏ကား၊ [စူးစမ်းလိုက်ပါ ဟု လျှောက်သောအခါ

ငါနားမလည် ဟု ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏ကား။] ဂီဝါ (နတ္ထိ)၊ ယောဝိ-
 အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ တဿ - ထို ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းသည်၊ ပဿန္တ
 သေဝ-မြင်စဉ်ပင်၊ ထပေတိ- အံ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဗ္ဗ- ကိုလည်း၊ နသမ္ပဒိစ္ဆာ
 ပေတိ-အံ၊ ဝါ - မအပ်နှံအံ၊ နဋ္ဌံ - ပျောက်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ သုနဋ္ဌမေဝ-
 ကောင်းစွာ ပျောက်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ [ပျောက်တာ ကောင်းသည်-
 ဟူလို။] တံ - ထို ပရိက္ခရာကို၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကော - သည်၊ အညတြ- ဌ၊ သစေ
 ထပေတိ-အကယ်၍ရှေ့ ထားအံ၊ (ဧဝံသတိ) နဋ္ဌေ ဂီဝါ (ဟောတိ)၊ ဘဏ္ဍာ
 ဂါရိ-ဘဏ္ဍာတိုက်သည်၊ သုဂုတ္တံ-ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ ဝါ-
 လုံခြုံသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ သံဃဿစ- ၏၎င်း၊ စေတိယဿစ - ၏၎င်း၊
 သဗ္ဗော-သော၊ ပရိက္ခရာ-ကို၊ တတ္ထေဝ-ထိုဘဏ္ဍာတိုက်၌ပင်၊ သစေ ထပိ
 ယတိ - အကယ်၍ ထားအပ်သည်ဖြစ်အံ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကောစ - သည်ကား၊
 ဗာလော-နားမလည်သည်၊ အဗျတ္တော- မထက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒွါရံ၊ ဝိဝရိ
 တွာ-ဖွင့်၍၊ ဓမ္မကထံ-ကို၊ သောတံဝါ - နာခြင်းငှါသော်၎င်း၊ အညံ-သော၊
 ကိဉ္စိ-ကို၊ ကာတံဝါ-ငှါသော်၎င်း၊ ကတ္ထစိ-တစုံတခုသော အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-
 သွားအံ၊ တံ ခဏံ - ထို အခွင့်ကို၊ ဝါ - ထို အလစ်ကို၊ ဒိသ္မာ - ၍၊ စောရာ-
 ချောင်းနေသော သူခိုးတို့သည်၊ ယတ္ထကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော
 ပရိက္ခရာကို၊ ဟရန္တိ-ကုန်၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ပရိက္ခရာသည်၊ တဿ-ထို
 ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏၊ ဂီဝါ (ဟောတိ)။

ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ-သည်၊ နိက္ခမိတွာ, ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ စင်္ဂမန္တဿဝါ-
 စင်္ကြံသွားစဉ်သော်၎င်း၊ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ, သရိရံ-ကိုယ်ကို၊ ဥတံ-အအေးငွေ
 ကို၊ ဝါ-လေညှင်းကို၊ ဝါဟာပေန္တဿဝါ-ယူစေစဉ်သော်၎င်း၊ တတ္ထေဝ-ထို
 ဘဏ္ဍာတိုက်၌ပင်၊ သမဏဓမ္မာနုယောဂေန - ရဟန်းတရားကို အားထုတ်
 ခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္နဿဝါ-နေစဉ်သော်၎င်း၊ တတ္ထေဝ-၌ပင်၊ နိသိဒိတွာ, ကေနစိ-
 သော၊ ကမ္မေန- အလုပ်ဖြင့်၊ ဗျာဝဋ္ဌဿဝါ- ကြောင့်ကြစိုက်နေစဉ်သော်၎င်း၊
 ဥစ္စာရပဿာဝ ဝိဇ္ဇိတဿာပိ - ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်သည် နှိပ်စက်အပ်သည်
 ဖြစ်၍လည်း၊ သတော- ဖြစ်စဉ်၊ တတ္ထေဝ-ထို ဘဏ္ဍာတိုက်၌ပင်၊ ဥပစာရေ-
 အနီး၌၊ ဝိဇ္ဇမာနေ - ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာအရပ် ထင်ရှားရှိပါလျက်၊
 [ဘဏ္ဍာဂါရဿ သမိပေ (ဥပစာရအဖွင့်) ဥစ္စာရပဿာဝဋ္ဌာနေ ဝိဇ္ဇ
 မာနေ။] ဗဟိ-သို့၊ ဂစ္ဆတောဝါ-သွားစဉ်သော်၎င်း၊ အညေန-အခြားသော၊
 ကေနစိ-သော၊ အာကာရေန-အကြောင်းကြောင့်၊ ပမတ္တဿ-မေ့လျော့သည်
 ဖြစ်၍၊ သတောဝါ - ဖြစ်စဉ်သော်၎င်း၊ ဒွါရံ-ကို၊ ဝိဝရိတွာဝါ- ဖွင့်၍သော်

၎င်း၊ ဝိဝဋ္ဌမေဝ-ဖွင့်အပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော တံခါးသို့၊ ပဝိသိတွာဝါ-
 သော်၎င်း၊ သန္တိ - ဘဏ္ဍာတိုက်၏ အစပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ - ဖောက်ဖြတ်၍
 သော်၎င်း၊ ယတ္ထကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခရာကို၊ တဿ-
 ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏၊ ပမာဒပစ္စယာ - မေ့လျော့ခြင်း၊ ဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်၊ စောရာ၊ ဟရန္တိ - ကုန်၏၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော ပရိက္ခရာသည်၊
 တဿေဝ-ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း သာလျှင်၊ ဝိဝါ(ဟောတိ)၊ [ဝိဝါ-ဟု လာသော
 ဤနေရာများ၌ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မပါရကား အစားမပေး နိုင်သော်
 လည်း အပြစ်ဖြစ်စရာမရှိ-ဟု ထင်သည်။]

ပန - ဆက်၊ ဥဏှသမယေ - ပူသောအခါ၌၊ ဝါတပါနံ - လေသောက်
 ပြုတင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ, နိပဇ္ဇိတံ - အိပ်ခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ဣတိ - သို့၊
 ဝဒန္တိ - ကုန်၏၊ ပန-ကား၊ ဥစ္စာရပီဠိတဿ-ဖြစ်၍၊ တသ္မိံ-ထိုဘဏ္ဍာတိုက်၌၊
 ဥပစာရေ- အနီး၌၊ အသတိ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာအရပ် မရှိလသော်၊ အညတ္ထ-
 အခြားအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ - ၏၊ ဝိလာနပက္ခေ - ၌၊ ဌိတတ္တာ - ကြောင့်၊
 အဝိသယော- အရာမဟုတ်၊ တသ္မာ ဝိဝါန ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ ယော-
 ရဟန်းသည်၊ အန္တော - ဘဏ္ဍာတိုက် အတွင်း၌၊ ဥဏှပီဠိတော - အပူသည်
 နှိပ်စက်အပ်သည်၊(ဟုတွာ)၊ ဒွါရံ-ကို၊ သုဂုတ္တံ-ကို၊ ကတွာ, ဗဟိ-သို့၊ နိက္ခမတိ-
 အံ၊ စောရာစ, နံ-ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်းကို၊ ဂဟေတွာ-ဖမ်း၍၊ ဝိဝရ-လော၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ၊ ယာဝ တတိယံ-၃ ကြိမ်တိုင်အောင်၊ န ဝိဝရိတဗ္ဗ-
 မဖွင့်ရာ၊ ပန-ဆက်၊ တေစောရာ-တို့သည်၊ သစေ န ဝိဝရတိ-အံ၊ (ဝေံသတိ)၊
 တုဉ္စ-ကိုယ်တော် ကိုလည်း၊ မာရေဿာမ-နံအံ၊ ဒွါရဉ္စ-ကိုလည်း၊ ဘိန္ဒိတွာ-
 ဖောက်ဖျက်၍၊ ပရိက္ခာရံ - ကို၊ ဟရိဿာမ - ကုန်အံ၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊
 ပရသု အာဒိနိ-တို့ကို၊ ယဒိ ဥက္ခိပန္တိ-အကယ်၍မြှောက်ကုန်အံ၊ မယိ-သည်၊
 မတေစ-သေသော်၎င်း၊ သံဃဿ-၏၊ သေနာသနေ-သည်၊ နဋ္ဌေစ-ပျက်စီး
 သော်၎င်း၊ ဂုဏော-အကျိုးကျေးဇူးသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိဝရိ
 တံ ဝန္တတိ၊ ဣဓာပိ- ဤသို့ ဖွင့်ပေးရာ၌လည်း၊ အဝိသယတ္တာ- ကြောင့်၊ ဝိဝါ
 နတ္ထိ ဣတိ ဝဒန္တိ။

ကောစိ-သော၊ အာဂန္တုကော-အာဂန္တုက ရဟန်းသည်၊ ကုဉ္စိကံဝါ-
 သံကောက်ကိုသော်လည်း၊ ဝါ-သော့ကိုသော်လည်း၊ သစေ ဒေတိ၊ ဒွါရံဝါ-
 ကိုသော်လည်း၊ သစေ ဝိဝရတိ - အကယ်၍ ဖွင့်ပေးအံ၊ [ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း
 ဖမ်းထားသည်ကို မြင်ရသောကြောင့် အာဂန္တုကရဟန်းက သူခိုးတို့အား
 သံကောက်(သော့)ကိုသော်လည်း ပေးအံ၊ တံခါးကိုသော်လည်း ဖွင့်ပေးအံ-

ဟူလို။] (ဧဝံသတိ)။ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှလောက်သော ဘဏ္ဍာကို၊ စောရာ၊ ဟရန္တိ-ကုန်၏၊ သဗ္ဗံ- သော၊ (တံ-ထို ဘဏ္ဍာသည်။) တဿ-ထို အာဂန္တုက ရဟန်း၏၊ ဂီဝါ (ဟောတိ)။ သံဃေန - သည်။ ဘဏ္ဍာဂါရ ဂုတ္တတ္ထာယ- ဘဏ္ဍာတိုက်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ သုစိယန္တကဉ္စ - ကျည်ငယ် ယန္တယားသည်၎င်း၊ (ဟောတိ ဌ္ဗစပ်။) ဝါ - ကို၎င်း၊ (ဒိန္နာဌ္ဗစပ်။) ကုဉ္စိက မုဒ္ဒိကာစ- သံကောက်၊ မင်းတုတ်သည်၎င်း၊ ဝါ-ကို၎င်း၊ ယောဇေတွာ-၍။ ဒိန္နာ-ပေးအပ်သည်။ ဟောတိ-အံ့။ ဘဏ္ဍာဂါရိကော၊ ယဒိကမတ္တံ-ကျည်ငယ် မျက်၊ ဒတွာ-ပေး၍။ [လျှို၍-ဟူလို။] နိပဇ္ဇတိ-အိပ်အံ့။ ပေ၊ ဟရန္တိ-ကုန်အံ့။ တဿေဝ - ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏သာ၊ ဂီဝါ (ဟောတိ)။ ပန - ဆက်။ သုစိယန္တကဉ္စ-ကို၎င်း၊ ကုဉ္စိက မုဒ္ဒိကဉ္စ-ကို၎င်း၊ ယောဇေတွာ-တပ်၍၊ နိပဇ္ဇံ- အိပ်နေသော၊ ဧတံ - ဤ ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်းကို၊ စောရာ အာဂတ္တံ၊ ပိဝရ- လော၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ပြောရာ၌၊ ပုရိမ နယေနေဝ- သာလျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏ [ယာဝတတိယံ န ပိဝရိတဗ္ဗံ-စသောနည်းကို ညွှန်သည်။] ဧဝံ - သို့၊ ဂုတ္တံ - စောင့်ရှောက် အပ်သည်ကို၊ ကတွာ၊ နိပဇ္ဇေ- အိပ်လသော်၊ ဝါ-အိပ်ပါလျက်၊ ဘိတ္တိံ -ကို၊ (ဘိန္ဒိတွာဝါ-ဖေ၀ါက်ဖျက်၍ သော်၎င်း၊) ဆဒနံ- ကို၊ ဘိန္ဒိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ဥမဏေန- ဥမင်လိုက်ဖြင့်၊ ပပိသိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ သစေ ဟရန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)။ တဿ-ထို ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်း၏၊ ဂီဝါ န (ဟောတိ)။

ဘဏ္ဍာဂါရေ-၌၊ အညေပိ - ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းမှ တပီးလည်း ဖြစ်ကုန် သော၊ ထေရာ-တို့သည်၊ သစေ ဝသန္တိ၊ ဒွါရေ- ကို၊ ပိဝဇေ- ဖွင့်အပ်သော်၊ အတ္တနော အတ္တနော - ၏၊ ပရိက္ခာရံ ဂဟေတွာ , သစေ ဝန္တန္တိ - ကုန်အံ့။ ဘဏ္ဍာဂါရိကော - သည်၊ တေသု-ထို ထေရ်တို့သည်၊ ဂတေသု - လသော်၊ ဒွါရံ-ကို၊ သစေ န ဇဂ္ဂတိ-အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ တတ္ထ- ထိုသို့ မစောင့်ရှောက်ရာ၌၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော ဘဏ္ဍာကို၊ သစေ အဝဟရိ ယတိ- အကယ်၍ ခိုးအပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)။ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ - ၏၊ ဣဿရတာယ-အစိုးရ(တာဝန်ခံ)၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿေဝ- သာလျှင်၊ ဂီဝါ(ဟောတိ)။ ပန-ထိုသို့ပင် ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းမှာသာ ကြွေး ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ထေရေဟိ - ဘဏ္ဍာတိုက်၌ နေသော ထေရ်တို့သည်၊ သဟာယေဟိ - အဖော်တို့သည်၊ ဘပိတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ [အစားပေးသော အခါ တတ်နိုင်သမျှ ကူညီ၍ ပေးကြပါ - ဟူလို။] အယံ-ဤ အဖော်ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ တတ္ထ-ထို ဘဏ္ဍာ ပျောက်ရာ၌၊ သာမိစိ - လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်

သော ကျင့်ဝတ်တည်း။ [ဘဏ္ဍာဂါရေ ဝသန္တာနံ ဣဒံ ဝတ္ထိ။] ဘဏ္ဍာဂါရိ
 ကော-သည်။ တုမှေ-တို့သည်။ ဗဟိ-၌၊ ဌတွာဝ-၍ သာလျှင်၊ တုမှာကံ-တို့၏၊
 ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ဂဏှထ-နလော၊ မာ ပဝိသိတ္ထ-မဝင်ခဲ့ကုန်လင့်၊ ဣတိ-သို့၊
 ယဒိဝဒတိ-အံ၊ တေသဉ္စ-ထို ရဟန်းတို့တွင်လည်း၊ ဧကော-သော၊ လောလ
 မဟာထေရော - လော်လီသော မဟာထေရ်သည်။ [မန္ဓော မောမူဟော၊
 ဟသိတကီဠိတပ္ပသုတောဝါ မဟာထေရော-နံသော ညံဖျင်းသော၊ တနည်း-
 ရယ်မြူးပျော်ရွှင်လေ့ရှိသော မဟာထေရ်၊] သာမဏေရေဟိစေဝ-တို့နှင့်၎င်း၊
 ဥပဋ္ဌာကေဟိစ - အလုပ် အကျွေး ဒါယကာတို့နှင့်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဘဏ္ဍာ
 ဂါရံ-သို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ နိသီဒတိ စေဝ-ထိုင်လည်း ထိုင်အံ၊ နိပဇ္ဇတိစ-
 အံ၊ ယတ္ထကံ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-သည်။ နဿတိ-၏၊ သဗ္ဗံ-သော၊ (တံ-ထိုဘဏ္ဍာ
 သည်။) တဿ - ထို လော်လီသော မဟာထေရ်၏၊ ဂိဝါ (ဟောတိ၊) ပန-
 ထိုသို့ပင် လော်လီသော မဟာထေရ်မှာ ကြွေးမြီဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍာ
 ဂါရိကေန-သည်၎င်း၊ အဝသေသတ္ထေရေဟိစ-တို့သည်၎င်း၊ သဟာယေဟိ-
 တို့သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-၏။

အထ-သို့မဟုတ်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကောဝ-သည်ပင်၊ လောလသာမဏေရေစ-
 တို့ကို၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကေစ- တို့ကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ - ခေါ်၍၊ ဘဏ္ဍာဂါရေ - ၌၊
 နိသီဒတိစေဝ နိပဇ္ဇတိစ၊ ယံ-ဘဏ္ဍာသည်။ တတ္ထ-ထိုဘဏ္ဍာတိုက်၌၊ နဿတိ-
 ၏၊ သဗ္ဗံ- သော၊ (တံ- သည်။) တဿေဝ-ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏သာ၊ ဂိဝါ
 (ဟောတိ)၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကေနေဝ - သည်သာ၊ တတ္ထ-ထို
 ဘဏ္ဍာတိုက်၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ - ၏၊ အဝသေသေဟိ - ကြွင်းကုန်သော ရဟန်းတို့
 သည်၊ ရုက္ခမူလေ- သစ်ပင်၏အနီး အောက်၌၊ အပ္ပေဝ ဝသိတဗ္ဗံ- နေသော်
 လည်း နေရာ၏၊ ဘဏ္ဍာဂါရေစ- ၌ကား၊ န ဝသိတဗ္ဗံ- ရာ၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်
 အပ်၏၊ ပန- ဆက်၊ ယေ- အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တနော အတ္တနော- ၏၊
 ဝသနဂဗ္ဗေသု-နေရာအခန်းတို့၌၊ သဘာဂဘိက္ခူနံ-သဘောတူသောရဟန်း
 တို့၏၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ထပေန္တိ - ထားတတ်ကြကုန်၏၊ [အတ္တနော အတ္တနော
 ဝသနဂဗ္ဗေသု သဘာဂဘိက္ခူနံ ပရိက္ခာရံ ထပေန္တိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ -
 ဇီကာ၊] ပရိက္ခာရေ- သည်၊ နဋ္ဌေ-သော်၊ ယေဟိ- အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊
 ထပိတော - ပြီ၊ တေသံယေဝ- ထို ထားသွားသော ရဟန်းတို့၏သာ၊ ဂိဝါ
 (ဟောတိ)၊ ပန- ထိုသို့ပင် ထားသွားသော ရဟန်းတို့မှာသာ ကြွေးမြီဖြစ်ပါ
 သော်လည်း၊ ဣတရေဟိ- အခြားသော ထေရ်တို့သည်၊ [ထိုအခန်း၌ နေကြ
 သော အခြားထေရ်များ၊] သဟာယေဟိ-တို့သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ဆက်၊ သံဃော-သည်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ-အား၊ ဝိဟာရေယေဝ-
 ဌာသ၊ ယာဂုဘတ္တံ - ယာဂုထမင်းကို၊ ယဒိ ဒါပေတိ- စေအံ၊ သောစ - ထို
 ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း သည်လည်း၊ ဘိက္ခာစာရတ္ထာယ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဝါမံ-သို့၊ (ယဒိ)ဂစ္ဆတိ-အံ၊ (ဝေဝံသတိ)၊ နဋ္ဌိ-သည်၊ တဿေဝ-
 ထို ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း၏သာ၊ ဂီဝါ(ဟောတိ)၊ ဘိက္ခာစာရံ-သို့၊ ပဝိသန္တေဟိ-
 တို့သည်၊ အတိရေကစီဝရ ရက္ခဏတ္ထာယ-အပိုအလွန်သင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်
 ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ထပိတဝိဟာရ ဝါရိကဿာပိ-ထားအပ်သောကျောင်းစောင့်
 အလှည့်၌ ယှဉ်သောရဟန်း၏လည်း၊ ဝါ - ထားအပ်သော ကျောင်းစောင့်
 အလှည့်ကျသောရဟန်း၏လည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ ယာဂုဘတ္တံဝါ-ကိုသော်
 ၎င်း၊ နိဝါပံဝါ - ရိက္ခာကိုသော်၎င်း၊ လဘမာနဿေဝ - ရလျက်သာလျှင်၊
 ဘိက္ခာစာရံ-သို့၊ ဂစ္ဆတော-သွားလသော်၊ ဝါ-သော၊(ထပိတဝိဟာရ ဝါရိ
 ကဿာပိ-၏လည်း၊)ယံ-အကြင်အတိရေကသင်္ကန်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုဘဏ္ဍာ
 တိုက်၌၊ နဿတိ-၏၊ သဗ္ဗံ- သော၊ (တံ-ထိုအတိရေကသင်္ကန်းသည်၊) ဂီဝါ
 ဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-အခြားသော ပရိက္ခာတို့နှင့်မဘက် သက်သက်၊
 ဧက္ကမမေဝ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အတိရေကသင်္ကန်း သည်သာ၊
 (ဂီဝါ- သည်၊) န- မဟုတ်သေး၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဝိယ- ၎င်းကဲ့သို့၊ [ဂီဝါ
 ၌စပ်၊] ယံ - အကြင်ဘဏ္ဍာသည်၊ တဿ- ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော
 ရဟန်း၏၊ ပမာဒပစ္စယာ- ကြောင့်၊ နဿတိ၊ သဗ္ဗံ-သော၊ (တံ-သည်၊) ဂီဝါ
 (ဟောတိ)။

ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်သည်၊ မဟာ-ကျယ်ဝန်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊
 အညံ ပဒေသံ - အခြားအရပ်ကို၊ ရက္ခိတံ - ငှါ၊ ဂစ္ဆန္တဿ - စဉ်၊ အညသ္မိံ
 ပဒေသေ-၌၊ နိက္ခိတ္တံ-ထားအပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ သစေ ဟရန္တိ၊ (ဝေဝံသတိ)၊
 အဝိသယတ္တာ-မစွမ်းနိုင်သောအရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂီဝါ န ဟောတိ၊ ပန-
 ဆက်၊ ဤဒိသေ-သော၊ (ကျယ်ဝန်းသော)ဝိဟာရေ-၌၊ ဝေမဇ္ဈေ-အလယ်၌၊
 သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ ဩသရဏဋ္ဌာနေ- သက်ရေခံရာအရပ်၌၊
 ပရိက္ခာရေ-တို့ကို၊ ထပေတွာ-စုထား၍၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ ဝိဟာရ ဝါရိ
 ကာဝါ - ကျောင်းစောင့်အလှည့်၌ ယှဉ်သောရဟန်းတို့ကိုသော်လည်း၊ ဝါ-
 ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့ကိုသော်လည်း၊ [ဝိဟာရဝါရေ-
 ကျောင်းစောင့်အလှည့်၌+နိယုတ္တော ဝိဟာရဝါရိကော။] နတ္ထယော- ၂ ပါး
 ၃ ပါးတို့ကို၊ ထပေတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ တေသံ-ထို ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော
 ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပမတ္တာနံ - မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဣတောစ - ဤ

အရပ်၌၎င်း၊ ဣတောစ-၌၎င်း၊ ရက္ခတံယေဝ (ရက္ခန္တာနံယေဝ)-စောင့်ရှောင်
 ကုန်စဉ်ပင်၊ ကိဉ္ဇိ - တစုံတခုသော ဘဏ္ဍာသည်၊ သစေ နဿတိ - အကယ်၍
 ပျောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂိဝါ န ဟောတိ၊ ဝိဟာရဝါရိကေ-ကျောင်းစောင့်
 အလှည့်ကျသောရဟန်းတို့ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-တုပ်နှောင်၍၊ ဟရိတဘဏ္ဍမ္ဘိ-ဆောင်ယူ
 အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၎င်း၊ စောရာနံ-တို့၏၊ ပဋိပထံ-သို့၊ ဂတေသု-ကုန်စဉ်၊
 [သူခိုးများ လာမှန်းသိသောကြောင့် တင်ကြို၍ အသံပြုမည် ဟု ရှေးရှုရင်ဆိုင်
 သွားကြစဉ်။] အညေနမဂ္ဂေန - အခြားလမ်းဖြင့်၊ ဟရိတဘဏ္ဍမ္ဘိ- သည်၎င်း၊
 တေသံ- ထို ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့၏၊ ဂိဝါ န ဟောတိ။

ဝိဟာရဝါရိကာနံ-တို့အား၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဒါတဗ္ဗံ-သော၊ ယာဂုဘတ္တံဝါ-
 သည်၎င်း၊ နိဝါပေါဝါ-ရိက္ခာသည်၎င်း၊ သစေ န ဟောတိ-အကယ်၍ မရှိအံ့၊
 (ဧဝံသတိ)၊ တေဟိ - ထို ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့သည်၊
 ပတ္တဗ္ဗလာဘတော - ရောက်ထိုက် ရထိုက်သောလာဘ်ထက်၊ အတိရေကာ-
 ကုန်သော၊ ဒုတ္တယော - ကုန်သော၊ ယာဂုသလာကာ- ယာဂုစာရေးတံတို့ကို
 ၎င်း၊ တေသံ - တို့၏၊ ပဟောနက ဘတ္တသလာကာစ - လောက်သော ဆွမ်း
 စာရေးတံတို့ကို၎င်း၊ ထပေတံ - ၄၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ပန - ထိုသို့ပင် အပ်ပါ
 သော်လည်း၊ နိဗန္ဓံ - အမြဲမပြတ်၊ ကတွာ , န ထပေတဗ္ဗာ - ကုန်၊ [တအိမ်
 ထည်း၌ သလာကဘတ်ကို ကျောင်းစောင့်ကျသော ကိုယ်တော်များ အတွက်
 ချည်း မထားပါနှင့်-ဟူလို။]

(ကသ္မာ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ မနဿာ - တို့သည်၊ ဝိဟာရ
 ဝါရိကာယေဝ - ကျောင်းစောင့် အလှည့်ကျသော ကိုယ်တော်တို့ချည်းသာ၊
 အမှာကံ-တို့၏၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဉ္ဇန္တိ-စားနေကြကုန်၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဝိပ္ပဋိသာရိ
 နော-နလုံး မသာယာခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ [တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ နိဗန္ဓံ ကတွာ န ထပေတဗ္ဗာဟု ပြန်လှည့်။] တသ္မာ-ထိုသို့ အမြဲမထား
 ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ပြောင်းလွှဲ၍၊ (ကျောင်းစောင့်
 မဟုတ်သူတို့ကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ကိုဖြစ်စေ ပြောင်းလွှဲ၍၊) ထပေတဗ္ဗာ - ကုန်၏၊
 တေသံ - ထို ကျောင်းစောင့် အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့၏၊ သဘာဂါ-
 သဘောတူရဟန်းတို့သည်၊ သလာကဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-ကိုယ်စား
 ဆောင်၍၊ သစေ ဒေန္တိ၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ပေးခြင်းသည်၊ ကုသလံ-၏၊ နောစေ
 ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝါရိ-အလှည့်ကို၊ ဝါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ နိဟရာပေတဗ္ဗံ-
 ဆောင်ယူစေထိုက်၏။ [ကျောင်းစောင့် မဟုတ်သော ရဟန်းတို့က တလှည့်စီ
 ယူပေးကြပါ-ဟူလို။]

ဝိဟာရဝါရိကော - သည်၊ ဒွတ္တိယော - ကုန်သော၊ ယာဂုသလာကာ-
 တို့ကို၎င်း၊ စတုပဉ္စ- ၄ ၃ ၅ ၃ ကုန်သော၊ သလာက ဘတ္တာနိစ- တို့ကို၎င်း၊
 လဘမာနောဝ-ရလျက်သာလျှင်၊ ဘိက္ခာစာရံ-သို့၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍
 သွားသေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဘဏ္ဍာဝါရိကဿဝိယ-၏ကဲ့သို့၊ သဗ္ဗံ-သော၊
 နဋ္ဌံ-ပျောက်သောဘဏ္ဍာဘည်၊ ဝိဝါ ဟောတိ၊ သံဃဿ-၏၊ ဝါ-သံဃာမှာ၊
 ဝိဟာရပါလာနံ- ကျောင်းစောင့်ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-သော၊ ဘတ္တံဝါ-
 သည်၎င်း၊ နိဝါပေါဝါ-သည်၎င်း၊ သစေ နတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ဝိဟာရဝါရံ-ကျောင်းစောင့်လှည့်ကို၊ ဂဟေတွာ , အတ္တနော အတ္တနော-၏၊
 နိဿိတကေ-တပည့်တို့ကို၊ သစေ ဇဂ္ဂန္တိ-အကယ်၍ စောင့်စေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ)၊ သမ္ပတ္တဝါရံ-ရောက်လာသော အလှည့်ကို၊ အဂ္ဂဟေတံ-မယူခြင်းငှါ၊
 (မယုဘဲနေခြင်းငှါ) န လတ္တတိ-မရအပ်၊ အညေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ကရေန္တိယထာ-သကဲ့သို့၊ တထေဝ-ထို့ အတူသာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ပန-
 ထိုသို့ပင် သူများနည်းတူပြုရမည် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊
 (နပါပေတဗ္ဗော-၌စပ်၊) ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ဝါ-မှာ၊ သဘာဂေါ-
 သော၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ဒါတာ-ပေးတတ် သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နတ္ထိ၊
 အသဟာယဿ- အဖေမရှိသော၊ အဒုတိယဿ- ၂ ယောက်မြောက် မရှိ
 သော၊ (တနည်း၊) အသဟာယကဿ ဝါ- လုံးဝ အဖေမရှိသည်မူလည်း
 ဖြစ်သော၊ အတ္တဒုတိယဿဝါ- မိမိလျှင် ၂ ယောက်မြောက် ရှိသည်မူလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဧဝရူပဿ-သော၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏အပေါ်၌၊) ဝါရော-ကို၊
 န ပါပေတဗ္ဗော-မရောက်စေထိုက်။

နိဿိတကေ ဇဂ္ဂန္တိ။ ။ အတ္တနော အတ္တနော နိဿိတကေ ဘိက္ခာစရိယာယ
 ပေါသေန္တော (မိမိတပည့်များကို ဆွမ်းခံကျွေးလျက်) နိဿိတကေဟိ ဝိဟာရံ ဇဂ္ဂါ
 ပေန္တိ (မိမိတပည့်တို့ကို ကျောင်းကို စောင့်ရှောက်စေကုန်၏) ။

အသဟာယကဿ၊ ပေါနပါပေတဗ္ဗော။ ။ အသဟာယကဿ အဒုတိယဿာ
 တိပါဌော ယုတ္တော၊ ပစ္စိမံ ပုရိမဿေဝ ဝေဝစနံ၊ ဤအလို ဝါသဒ္ဓါ မပါသင့်၊ အသဟာ
 ယကဿဝါ အတ္တဒုတိယဿဝါ ဣမသ္မိံ ပနပါဌေ - ဤသို့ ပါဌ်ရှိရာ၌ကား “ အတ္တ
 ဒုတိယ ” ဟူသည် မိမိနှင့်တကွ အဖေမရှိသူတည်း၊ ထိုသို့ ၂ ပါးဖြစ်ရာ၌ တပါးက
 ကျောင်းစောင့်၍ အဖေမရှိသူ အဖေမရှိသူလျှင် တပါးခံအပ်သော ဆွမ်းသည် ၂ ပါး
 မလောက်၊ ထို့ကြောင့် အတ္တဒုတိယကိုလည်း ကျောင်းစောင့်အလှည့် မချဘို့ရန်တား
 မြစ်သည်-ဟု သာရတ္ထဖွင့်ပြီးလျှင် ထိုစကားသည် “ ယဿ သဘာဂေါ၊ ပေါ ဒါတာ
 နတ္ထိ-ဆွမ်းယူပေးမည့် သဘာဂမရှိ ” ဟူသောစကားဖြင့် စဉ်စားသင့်၏-ဟု မိန့်သည်။

ယမ္ဗိ-အကြင်ပစ္စည်းကိုလည်း၊ ပါကဝတ္တတ္ထာယ-ချက်အပ်သော ဆွမ်းဝတ် အကျိုးငှါ၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ထပေန္တိ - နံ၏၊ တံ-ထိုပစ္စည်းကို၊ ဂဟေတွာ-ဝေစု ယူ၍၊ ဥပဇိဝန္တေန-မှီ၍ အသက်မွေးသော ရဟန်းသည်၊ ဌာတဗ္ဗံ-စောင့်ရှောက် လှည့်၌တည်ရာ၏၊ ယော-ရဟန်းသည်၊ တံ- ထိုပစ္စည်းကို၊ န ဥပဇိဝတိ-မှီ၍ အသက်မမွေး၊ သော-ကို၊ ဝါရံ-အလှည့်ကို၊ နဂါဟေတဗ္ဗော-မယူစေထိုက်၊ ဖလာဖလတ္ထာယပိ - သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီးကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုး ငှါလည်း၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ထပေန္တိ-နံ၏၊ ဇဂ္ဂိတွာ-စောင့်ရှောက်၍၊ ဂေါပေတွာ-လုံခြုံစေ၍၊ ဖလဝါရေန-သစ်သီးအလှည့်အားဖြင့်၊ ဘာဇေတွာ- ဝေဘန်၍၊ ခါဒန္တိ-နံအံ၊ ယော-ရဟန်းသည်၊ တာနိ- သစ်သီးတို့ကို၊ ခါဒတိ- အံ၊ တေန-ရဟန်းသည်၊ ဌာတဗ္ဗံ - စောင့်ရှောက်အလှည့်၌ တည်ရာ၏၊ အနုပ ဇိဝန္တော-ကို၊ န ဂါဟေတဗ္ဗော-ထိုက်၊ သေနာသန မဇ္ဈပိဋ ပစ္စတ္ထရဏရက္ခ ဏတ္ထာယပိ - ကျောင်း၌ထားအပ်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ အခင်း တို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါလည်း၊ ထပေန္တိ - နံအံ၊ အာဝါသေ - ၌၊ ဝသန္တေန- သည်၊ ဌာတဗ္ဗံ - စောင့်ရှောက်အလှည့်၌ တည်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ အဗ္ဘောကာသိကော(ဝါ)-လွင်တီးခေါင်၌ နေသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ရုက္ခ မူလိကောဝါ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌နေသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခု- ကို၊ ဝါရံ- ကို) န ဂါဟေတဗ္ဗော- ထိုက်။

ကော - တပါးသည်၊ နဝကော - သီတင်းငယ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ပန- ထိုသို့ပင် သီတင်းငယ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဗဟုဿုတော - သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဗဟုနံ - များစွာသော ရဟန်းတို့အား၊ ဓမ္မံ-ပါဠိအဋ္ဌကထာတရားကို၊ ဝါစေ တိ- ဆိုစေ၏၊ ဝါ - ပို့ချ၏၊ ပရိပုစ္ဆံ - အဖန်ဖန်မေးမြန်းအပ်သော ပြဿနာ၏ အဖြေကို၊ ဝါ-အဋ္ဌကထာကို၊ [ပုစ္ဆိ တပညာဝိသဇ္ဇနံ, အဋ္ဌကထံဝါ။] ဒေတိ- ပေး၏၊ ပါဠိ - ပါဠိတော်ကို၊ ဝဏ္ဏတိ - အဋ္ဌကထာဖွင့်သကဲ့သို့ ဖွင့်လှစ်၏၊ ဓမ္မကထံ-ကို၊ ကထေတိ - ပြောဟော၏၊ သံဃဿ- ၏၊ ဘာရံ- တာဝန်ကို၊ နိတ္ထရတိ - ထုတ်ဆောင်၏၊ ဝါ-ရွက်ဆောင်၏၊ အယံ-ဤ သီတင်းငယ်ရဟန်း ကို၊ လာဘံ - ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တောပိ - သုံးဆောင် သော်၎င်း၊ အာဝါသေ - ကျောင်း၌၊ ဝသန္တောပိ - နေသော်၎င်း၊ ဝါရံ - ကို၊ န ဂါဟာပေတဗ္ဗော၊

ဥပဇိဝန္တေန ဌာ တဗ္ဗံ ။ ။ ဆွမ်းချက်ဘို့ အကျိုးငှါ ထားအပ်သော ဆန် ဆီ စသည်ကို ဝေစုယူသောအားဖြင့် မှီ၍ အသက်မွေးသော ရဟန်းသည် သပိတ် သင်္ကန်း စောင့်ရှောက်ဘို့ရာ အလှည့်ကျလာလျှင် ထို အလှည့်၌ တည်ရမည်၊ အဗ္ဘောကာသိက ပုဂ္ဂိုလ်, ရုက္ခမူလိကပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအလှည့်ကို မယူဘဲ မနေရ-ဟူလို။

ပုရိသဝိသေသောနာမ - ယောက်ျားထူးမည်သည်ကို၊ ဉာတဗ္ဗော - အလိုက် သိထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ဆရာတို့ ဆိုကြကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥပပါသထာ ဝါရ ပဋိမာဃရဇဂ္ဂကဿ - ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် , ဆင်းတုတော်တိုက်ကို စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းအား၊ ဒိဂုဏံ - နှစ်ဆတက်ဖြစ်သော၊ [ဝါစဉ် အားဖြင့် ရအပ်သောအဘို့ထက် ၂ ဆတက် အဘို့ဖြစ်သော၊] ယာဂုဘတ္တံ - ကို၎င်း၊ ဒေဝသိကံ - တိုင်း၊ တဏှာလ နာဠိ - တကွမ်းစားသော ဆန်ကို၎င်း၊ သံဝစ္ဆရေ - တနှစ်၌၊ တိစီဝရံ - ကို၎င်း၊ ဒသဝိသ ဝ္ဋနကံ-တဆယ် နှစ်ဆယ် ထိုက်တန်သော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ-ကို၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗိ-ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ - သည်၊ တံ-ထိုယာဂုဆွမ်းအစရှိသည်ကို၊ လဘမာနသေဝ- ရလျက်သာလျှင်၊ ပမာဒေန-မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ [အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့နေခြင်း ကြောင့်။] တတ္ထ - ထို ကျောင်း၌၊ ကိဗ္ဗိ - တစုံတခုသော ဘဏ္ဍာသည်၊ သစေ နဿတိ-အံ့၊(စေသတိ)၊ သဗ္ဗိ-အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဂိဝါ(ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဗန္ဓိတွာ-တုပ်နှောင်၍၊ ဗလက္ကာရေန-အားကိုပြုသဖြင့်၊ ဝါ-အနိုင် အထက်၊ အစ္ဆိန္ဒိ-လုယူအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဂိဝါ န(ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထိုသို့ စောင့်ရှောက်စေရာ၌၊ စေတိယဿဝါ - ၏သော်၎င်း၊ သံဃဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ သန္တကေန - ဖြင့်၊ စေတိယဿ - ၏၊ သန္တကံ, ရက္ခာပေတံ - စေခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ စေတိယဿ - ၏၊ သန္တကေန - ဖြင့်၊ သံဃဿ သန္တကံ ရက္ခာပေတံ န ဝန္တတိ၊ ပန - ဆက်၊ စေတိယဿ-၏၊ သန္တကေန- နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဝါ-ရော၍၊ သံဃဿ-၏၊ ယံ သန္တကံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပိတံ, ဟောတိ-၏၊ တံ-ထို ဥစ္စာသည်၊ ဝါ- ကို၊ စေတိယသန္တကေ - ကို၊ ရက္ခာ ပိတေ - စောင့်ရှောက်စေအပ်သော်၊ ရက္ခိတမေဝ - စောင့်ရှောက်အပ်သည် မည်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ ဧဝံ - ဤသို့ စောင့်ရှောက်

ပုရိသဝိသေသော ။ ။ ဗဟုသုတပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ သံဃာကို စာချသော ပုဂ္ဂိုလ်, မေးလျှောက်အပ်သောပြဿနာကို ဖြေသောပုဂ္ဂိုလ်, ပါဠိတော်ကို အဋ္ဌကထာဖွင့်သလို ဖွင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (ဝါကြီးသူကို မဆိုထားဘိ) ဝါငယ်သူပင်ဖြစ်သော် လည်း ပုရိသဝိသေသဖြစ်၏၊ သံဃာအား ကျေးဇူး များသောကြောင့် အများသံဃာ ကဲ့သို့ တာဝန်ဝတ္တရားကို မပေးပါနှင့်၊ ဗဟုသုတဖြစ်သော်သည်း ကိုယ့်တပည့် တပါး ၂ ပါးစသည်ကိုသာစာချ၍ အများသံဃာအား ကျေးဇူးမများလျှင်ကား အများထုံးစံ အတိုင်း တာဝန်ပေးရမည်၊ ရဟန်းသံဃာများ၏ ဆွမ်းစားကျောင်းတာဝန် စသည်ကို ယူထားသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ပုရိသဝိသေသပင်၊ ဓမ္မကထိကလည်း သူ၏ လာဘ်က အများသံဃာအား ကျေးဇူးများမှ တာဝန်မပေးဘဲ ထားနိုင်သည်၊ သူ့လာဘ်ကို သူ့ အတွက်နှင့် သူ့ဆိုင်ရာအတွက်သာသုံးစွဲလျှင် တိုက်တာ၏တာဝန်ကို ပေးရမည်သာ။

ခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ။ [ဤနည်း၌ စေတီတော်၏ ဥစ္စာဖြင့် သံဃာ့ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ရာ ရောက်သော်လည်း အပ်၏ - ဟူလို။] ပက္ခဝါရေန - ၁၅ ရက် တကြိမ် အားဖြင့်၊ ဥပေါသထာဂါရာဒီနိ-တို့ကို၊ ရက္ခတောပိ - စောင့်ရှောက်သော ရဟန်း၏လည်း၊ ပမာဒဝသေန-ဖြင့်၊ နဋ္ဌိ- ပျောက်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝိဝါယေဝ- သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ- တည်း။ ဥပနိဓိကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

တတော - ထိုအရပ်မှာ (နိဟရန္တာ - ထုတ်ဆောင်သူတို့သည်) သုက္ခံ - ကင်းခွန်ကို၊ ဟနန္တိ - ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ကင်းခွန်ကို ဖျက်ဆီးကုန်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ - ထို အရပ်သည်၊) သုက္ခံဃာတံ - သုက္ခံဃာတံ မည်၏၊ ဧတံ - ဤ သုက္ခံဃာတံဟူသော အမည်သည်၊ သုက္ခံဌာနဿ - ကင်းခွန်ကောရာအရပ်၏၊ အဓိဝစနံ - တည်း၊ ဟိ - မှန်၏၊ တံ - အရပ်ကို၊ (ဝုတ္တံ - ဌာနံ) ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တတော - ထိုအရပ်မှာ၊ သုက္ခံဃာတံ - ကင်းခွန်ပေးထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍံ - ကို၊ အဒတ္တာ - ၍၊ နိဟရန္တာ - ထုတ်ဆောင်သူတို့သည်၊ ရညော - ၍၊ သုက္ခံ - ကို၊ ဟနန္တိ ဝိနာသေန္တိ - ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ သုက္ခံဃာတံ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ပြီ။

တတြ ပဝိသိတွာတိ - ကား၊ တတြ ပဗ္ဗတခဏ္ဍာဒီသု - ထို တောင် အပြတ် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ဝါ - ထိုတောင်ကြား အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော နဒီတိတ္ထံ , ဝါမဒ္ဒါရတို့ကို ယူ၊] ရညာ - သည်၊ ပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ - ၍၊ ထပိတေ - သော၊ သုက္ခံဌာနေ - ၌၊ ပဝိသိတွာ - ၍၊ ရာဇဂ္ဂံ ဘဏ္ဍံတိ - ကား၊ ရာဇာရဟံ - မင်းအား ထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍံ - ကို၊ [“ရညာ + ဝယျတေတိ ရာဇဂ္ဂံ၊ ဝဟဓာတ်, ကိပစ္စည်း၊ မင်းသည် ယူထိုက်သော ဘဏ္ဍာ” ဟု ပြု၊] ယတော - အကြင် ဘဏ္ဍာမှာ၊ ရညော - အား၊ ပဉ္စမာသကံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ အတိရေကပဉ္စမာသကံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ အန္ဓနကံ - ထိုက်တန်သော၊ သုက္ခံ - သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ - သည်၊ ဟောတိ - ၍၊ တံ ဘဏ္ဍံ - ကို၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ ရာဇကန္တိပိ - ကံ ဟူ၍လည်း၊ ပါဠော - ပါဠိရှိသေး၏၊ အယမေဝ - ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အတ္ထော -

တံ ဟိ ယသ္မာ တတော။ ။ စာအုပ်များ၌ “ယသ္မာ” ဟု တွေ့ရ၏၊ ဤဝါကျ မျိုး၌ “ဟိ” သည်ပင် ဒဇ္ဇိ - ကာရဏ ၂၂ ချက်လုံးကို ထွန်းပြနိုင်သောကြောင့် “ယသ္မာ” ဟု သီးခြားထားလေ့ မရှိ၊ တတောကို နိဟရန္တာ၌ စပ်ရသောကြောင့် ဝိဂြိုဟ်တွင်း၌ ပါသော တတောကိုလည်း နိဟရန္တာထည့်၍ ဝိဂြိုဟ်သည်၊ ဝိမတိ၌ကား “သုက္ခံ” ယတ္ထ ဟနန္တိ - မပေးလျှင် အတင်းညှဉ်းဆဲ၍လည်း ယူကြကုန်၏” ဟု အဓိကရဏသာဓိလည်း ဖွင့်၏၊ [ဟနန္တိ တတောတိ ဃာတံ၊ သုက္ခံဃာ + ဃာတံ သုက္ခံဃာတံ။]

ရာဇာရဟံ ဘဏ္ဍံဟူသော အနက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ရာဇကန္တိ- ရာဇာယတ္တံ- (သာရတ္ထ)၊ “ရညော + ဣဒံ ရာဇကံ” ဟု ပြု၍ ရာဇာရဟံ ဘဏ္ဍံ ဟူသော အနက်ပင်မှတ်ပါ- ဟူလို။] ထေယျစိတ္တောတိ- ကား၊ ဣတော-ဤဘဏ္ဍာမှ၊ ရညော-အား၊ သုက္ခံ - ကို၊ န ဒဿာမိ- အံ၊ ဣတိ - သို့၊ ထေယျစိတ္တံ - ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-၍၊ တံ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အာမသတိ - အံ၊ ဒုက္ကဋံ၊ ထပိတဋ္ဌာနတော- ထားအပ်ရာ အရပ်မှ၊ [မူလက ထည့်၍ ယူအပ်ရာ “တောင်း” စသော အရပ်၊] ဝဟေတွာ- ရှိ၊ ထဝိကာယဝါ - အိပ်၍သော်လည်း၊ ပက္ခိပတိ - အံ၊ ပဋိစ္ဆန္တ ဋ္ဌာနေဝါ- ဖုံးကွယ်အပ်သော အရပ်၌သော်လည်း၊ ဥရုနာ-နှင့်၊ သန္တိ-ကွ၊ ဗန္ဓတိ - ဖွဲ့ချည်အံ၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ သုက္ခံဋ္ဌာနေန - ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆန္တတ္တာ - ပိုင်ခြား အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဋ္ဌာနာစာဝနံ - သည်၊ န ဟောတိ၊ သုက္ခံဋ္ဌာန ပရိစ္ဆေဒံ-ကို၊ ဒုတိယံ ပါဒံ-ကို၊ အတိတ္တာမေတိ-အံ၊ ပါရာဇိကံ။

ဗဟိသုက္ခံဋ္ဌာနံ ပါတေတိတိ-ကား၊ ရာဇပုရိသာနံ-မင်းချင်းယောက်ျား တို့၏၊ အညဝိဟိတဘာဝံ - တပါးသော အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိကုန် သည်၏ အဖြစ်ကို၊ [အခြားအလုပ်၌ ဝရုစိုက်နေကြသည်ကို၊] ပဿိတွာ- မြင်၍၊ အန္တော-ကင်းခွန်ကောက်ရာအရပ်၏ အတွင်း၌၊ ဋ္ဌိတောဝ-တည်လျက် သာလျှင်၊ ဗဟိ-၌၊ ပတနတ္ထာယ-ကျခြင်း အကျိုးငှါ၊ ခိပတိ-ပစ်ချအံ၊ တံ-ထို ဘဏ္ဍာသည်၊ အဝဿံ-မချွတ်၊ ပတနကံ - ကျလတံသည်၊ စေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ တံ- ထို ဘဏ္ဍာသည်၊ ရုက္ခေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ခါဏုမိဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပဋိဟတံ- ထိခိုက်သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ ဗလဝါတဝေဂုက္ခိတ္တံ - အားရှိသော လေ အဟုန်သည် တိုက်လွှင့်အပ်သည်၊ ဟုတွာဝါ၊ [လေအဟုန်က ပြင်းထန်သော ကြောင့် ပြန်လာအံ-ဟူလို။] ပုန, အန္တောယေဝ -ကင်းခွန်ကောက်ရာ အရပ် အတွင်းသို့သာ၊ စေ ပတတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ပုန , ဝဏှိတွာ - ၍၊ ခိပတိ-ပစ်ပြန်အံ၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ [အဝဿံ ပတနကံ၊ ဟတ္ထတော မုတ္တ မတ္ထေကို ညွှန်းသည်။] ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဘူမိယံ-၌၊ ပတိတွာ-ကျပြီး၍၊ ဝန္တန္တိ-လိမ့်လျက်၊ ပုန , အန္တော - ကင်းခွန်ကောက်ရာ အရပ်၏အတွင်းသို့၊

ဒုတိယံ ပါဒံ အတိတ္တာမေတိ ။ ။ ပဌမခြေကို သုက္ခံဋ္ဌာန၏ အပြင်ဘက်၌ ထားပြီး၍ အတွင်းဘက်က ဒုတိယခြေကို မြောက်လိုက်လျှင်ပင် ပါရာဇိက ဟု ဆိုကြ၏။ ဘာကြောင့်နည်း....မြောက်အပ်ပြီးခြေသည် အပြင်၌ မတည်သေးသော်လည်း အပြင် ဘက်၌ တည်သည်မည်သောကြောင့် (ဧကန် တည်မည်ဖြစ်သောကြောင့်) တည်း၊ ပဒ ဝါရဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရသမျှ၌ ဤနည်းချည်းသာ ဟု ဆိုကြသည်။-သာရတ္ထ။

ပဝိသတိ - ဝင်လာအံ့၊ [ကျရာ အရပ်က ကုန်းမြင့် စသည် ဖြစ်၍ လိမ့်လျက် ပြန်ဝင်လာအံ့-ဟုလို။] ပါရာဇိကမေဝ - ပင်တည်း၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိသင်္ခေပဋ္ဌကထာသု- တို့၌၊ ဗဟိ-၌၊ ပတိတံ-ကျပြီးသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဌတွာ-ရပ်တန့်ပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ ဝန္တန္တံ-လျက်၊ သစေ ပဝိသတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊[ဤစကားဖြင့် မဟာအဋ္ဌကထာ စကားကို ထောက်ခံ သည်။] အတိဋ္ဌမာနံယေဝ- မရပ်တန့်မူ၍သာလျှင်၊ ဝန္တိတွာ- လိမ့်၍၊ သစေ ပဝိသတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ၊ အန္တော-၌၊ ဌတွာ - ၍၊ ဟတ္ထေနဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဒေနဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ယဋ္ဌိယာဝါ- တောင်ဝှေးဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝန္တေတိ-ကိုယ်တိုင် လိမ့်ပို့အံ့၊ အညေနဝါ-အခြား သူသည်သော်လည်း၊ ဝန္တာပေတိ-လိမ့်ပို့စေအံ့၊ အဋ္ဌတွာ-မတန့်ရပ်မူ၍၊ ဝန္တ မာနံ-လျက်၊ ဝတံ-သွားသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အန္တော-၌၊ ဌတွာ- ရပ်တန့်ပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ဗဟိ-သို့၊ ဝန္တန္တံ- ထွက်သွားသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ရက္ခတိ၊ [ရဟန်း၏ပယောဂဖြင့် သွားသော အဟုန်က အတွင်း၌ရပ်တန့်ခိုက်ဝယ် ငြိမ်းသွား၏၊ ထို့ကြောင့် ရပ်ပြီးမှ ဆက် သွားလျှင် ရက္ခတိ ဟု ဆိုသည်။] ဝန္တိတွာ - သူ့ဘာသာလိမ့်၍၊ ဝမိဿတိ- သွားလတံ၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ကြံ၍သော်၎င်း၊ အညော-သည်၊ နံ-ထို ဘဏ္ဍာ ကို၊ ဝန္တေဿတိ-လိမ့်စေလတံ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ အန္တော-၌၊ ထပိတံ-ထားအပ် သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ပစ္စာ-၌၊ သယံ-အလိုလို၊ ဝန္တမာနံဝါ-လိမ့်လျက်သော် ၎င်း၊ အညေန- သည်၊ ဝန္တိတံဝါ- လိမ့်စေအပ်သည်သော်၎င်း၊ (ဟုတွာ)၊ ဗဟိ-သို့၊ ဝန္တတိ-အံ့၊ ရက္ခတိယေဝ၊ ပန-ဆက်၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-ဖြင့်၊(အပြင်သို့ လိမ့်စေလိုသော စိတ်မရှိဘဲ)ထပိတေ-ထားအပ်သောဘဏ္ဍာသည်၊ တထာ- ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [အလိုလိုလိမ့်ခြင်း၊ သူများက လိမ့်ပို့ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။] ဝန္တန္တေ-သော်၊ ဝတ္ထပ္ပမေဝ နတ္ထိ။

ဒွေ-ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂကေ-အထုပ်တို့ကို၊ ဧကောဗဒ္ဓေ-တခုတည်း ဖွဲ့အပ်သည် တို့ကို၊ [အထုပ် ၂ ထုပ် တွဲချည်ထားသည်ကို ဆိုသည်။] ကတွာ , သုက္ကံဋ္ဌာန သီမန္တရေ - ကင်းခွန်ကောက်ရာ သီမန္တရိတ်၌၊ [အပိုင်း အခြား၏ အကြား အရပ်ကို “သီမန္တရိတ်”ဟု ခေါ်သည်။] ထပေတိ-အံ့၊ [၂ ထုပ်တွဲ ချည်ထား ရာဝယ် တထုပ်ကို အပိုင်းအခြားတွင်း၌ , တထုပ်ကို အပြင်၌ ထားသည်။] ဗဟိ- အပြင်၌၊ ဝါ-အပြင်က , ပုဂ္ဂကေ - ၌၊ သုက္ကံ - အခွန်သည်၊ ပါဒံ - ကို၊ ကိပ္ပာပိ အဋ္ဌတိ- ၏၊ ပန-လည်း၊ တေန - ထို ပြင်ဘက် အထုပ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ဧကောဗဒ္ဓတာယ- ကြောင့်၊ အန္တော-၌၊ ဝါ-က၊ ပုဂ္ဂကော - သည်၊ ရက္ခတိ၊

ပန-ဆက်၊ ပရိဝတ္တိတွာ - ပြောင်းပြန် လှည့်၍၊ အဗ္ဘန္တရိမံ - အတွင်းဘက် အထုပ်ကို၊ ဗဟိ-၌၊ သစေ ထပေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကာဇေပိ-၌လည်း၊ ကောဗဒ္ဓံ ကတွာ , ထပိတေ - ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ ဧသေဝနယော၊ ပန - ဆက်၊ အဗန္ဓိတွာ - မဖွဲ့ချည်မှု၍၊ ကာဇကောဋိယံ- ထမ်းပိုးစွန်၌၊ ထပိတမတ္တမေဝ-ထားအပ်ကာမျှသည်သာလျှင်၊ သစေဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ဗဟိ-သို့၊ နိဟရိဿတိ-လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြို၍၊ ဂစ္ဆန္တေ - သွားနေသော၊ ယာနေဝါ- ၌သော်၎င်း၊ (ဂစ္ဆန္တေသု-န်သော၊) အဿပိဋ္ဌိ အာဒိသုဝါ- မြင်းကျောက်ကုန်းအစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း၊ ထပေတိ-တင်လိုက်အံ့၊ နိဟဇေ ပိ - ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီး သော်လည်း၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ န ဟောတိ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ အတြိ-ဤ ကင်းခွန်ကောက်ရာအရပ်သို့၊ ပဝိဋ္ဌဿ- ဝင်လာသူ၏၊ သုက္ - ကို၊ ဂဏ္ဍန္တ၊ - ကုန်လော၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တတ္တာ- (အစိုးရမင်းတို့က) ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣဒဉ္စ - ဤ ဘဏ္ဍာ သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သုက္ဋ္ဌာနဿ-၏၊ ဗဟိ-၌၊ ဌိတံ-၏၊ [တနည်း- ထပိတံ - ၏၊] တေနစ - ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ န နိတံ-မထုတ်ဆောင်အပ်၊ တသ္မာ နေဝဘဏ္ဍာဒေယျံ န ပါရာဇိကံ၊ ဌိတယာနာဒိသု - ရပ်တည်နေသော ယာဉ်အစရှိသည်တို့သည်၊ [ဂတေသု၌စပ်၊] ဝါ-တို့၌၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂံ-ကို၊ ဝိနာ-၍၊ ဂတေသု-သွားကုန် လသော်၊ ထေယျစိတ္တေ-သည်၊ သတိပိ အဝဟာရော နေဝအတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ထပေတွာ-တင်ထားပြီး၍၊ ယာနာဒိနိ-တို့ကို၊ ပါဇေန္တော-မောင်းနှင်လျက်၊ ယဒိအတိတ္တာမေတိ-အကယ်၍ လွန်စေအံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ)၊ ဟတ္ထိသုတ္တာဒိသု- ဆင်ကျမ်းအတတ်အစရှိသည်တို့၌၊ ကတပရိစယတ္တာ-ပြုအပ်ပြီးသောအလေ့ အကျက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုရတော - ၌၊ ဌတွာ - ၍၊ ရေ- အမောင်၊ (ဆင်ကိုခေါ်သည်၊) ဧဟိ- လော၊ ဣတိ- သို့၊ ယဒိ ပက္ခောသတိ၊ (ဧဝံသတိ ဝါ၊) သီမာတိက္ကမေ-အပိုင်းအခြားကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊

ဗဟိဌိတံ ။ ။ ဂဏ္ဍိပုဒ်များ၌ “ ဗဟိ ထပိတံ ” ဟု ရှိ၏၊ သုက္ခာတ မရောက်မီ အပြင်ဘက်တုန်းက လှည်းစသည်အပေါ်၌ ထားအပ်သောကြောင့် ဘဏ္ဍာဒေယျလည်း မထိုက် , သူ့ကိုယ်တိုင် မဆောင်အပ်သောကြောင့် ပါရာဇိကလည်း မကျ-ဟုဆိုလို၏၊ အာစရိယဝါဒ၌ကား “ ဗဟိဌိတံ ” ဟု ပါ၌ပြင်၍ သုက္ခာတ၏အတွင်းသို့ ရေခံပြီးသော ယာဉ်စသည် အပေါ်၌ ထားသော်လည်း ရဟန်းပယောဂ မပါဘဲ ယာဉ်ကသွားသော ကြောင့် ဘဏ္ဍာသည် အလိုလို အပြင်၌တည်ပြီး ဖြစ်ရကား ဘဏ္ဍာဒေယျ မထိုက်၊ သူ့ကိုယ်တိုင် မဆောင်သောကြောင့် ပါရာဇိကလည်း မကျ-ဟု ဆိုကြသတတ်။

ဧဠက လောမသိက္ခာပဒေ - ဌ၊ ဣမသ္မိံဌာနေ - ဌ၊ ဣကဲ့သ္မိသော အရာဌာနဌ၊
 အညံ - ကိ၊ ဟရာပေတိ - အံ၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣမ - ဌ၊ သိက္ခာပုဒ်ဌ၊
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တတြိ - ထိုဧဠကလောမ သိက္ခာပုဒ်ဌ၊ အညဿ-
 အခြားသူသည်၊ ဝါ-၏၊ ယာနေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဘဏ္ဍဝါ-၌သော်၎င်း၊
 အဇာနန္တဿ - စဉ်၊ ပက္ခိပိတွာ တိယောဇနံ, အတိတ္တာမေတိ - အံ၊ (ဧဠက
 လောမာနိ - တို့သည်၊) နိသဂ္ဂိယာနိ - စွန့်အပ်စွန့်ထိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ဣတိ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဣမ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

သုက္ခိဌာနေ-၌၊ သုက္ခိ-ကင်းခွန်ကို၊ ဒတွာဝ-ပေး၍သာ၊ ဝန္တိ-၎င်း၊ ဝန္တိ-
 အပ်၏၊ ဧကော-ရဟန်းတပါးသည်၊ အာဘောဂံ-ကို၊ ကတွာ , ဝစ္ဆတိ-၏၊
 (ကိ)၊ သုက္ခိ-ကို၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သ္မိ၊ (သုက္ခိကာ-ကင်းစောင့်တို့သည်၊)
 သစေ ဝက္ခန္တိ - ကုန်အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒဿာမိ - ပေးအံ၊ နောစေဝက္ခန္တိ-
 ကုန်အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝမိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-သ္မိ၊ (အာဘောဂံ ကတွာဝစ္ဆတိ)၊
 တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဧကော-သော၊ သုက္ခိကော-ကင်းစောင့်သည်၊ [သုက္ခိ-
 ကင်းခွန်ကောက်ရာ၌ + နိယုတ္တော သုက္ခိကော။] ဧသော ဘိက္ခု - အဲဟို
 ရဟန်းသည်၊ ဝစ္ဆတိ - ၏၊ နံ - ထိုဘဏ္ဍာကို၊ [“ နံတိပခံ ဘဏ္ဍန္တိပဒဿ
 ပိသေသနံ ” ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သောကြောင့် ရှေးက “ နံ ဘဏ္ဍံ ” ဟု ရှိဟန်
 တူ၏။] သုက္ခိ-ကို၊ ဝဏ္ဏထ-ယူလိုက်ကုန်လော၊ [“ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝဏ္ဏထ-
 ဖမ်းကြကုန်၊ သုက္ခိ- ကို၊ ဝဏ္ဏထ-ယူကြကုန် ” ဟုလည်း ရှေး နိဿယများ
 ပေးကြ၏။] ဣတိ-သ္မိ၊ ဝဒတိ-အံ၊ အပရော-အခြားသော၊ (သုက္ခိကော)၊
 ပဗ္ဗဇိတဿ- ရသေ့ ရဟန်း၏၊ ဝါ- မှာ၊ သုက္ခိ-သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှာ
 ရှိပါအံ့နည်း၊ ဝစ္ဆတု-သွားပါစေ၊ ဣတိ-သ္မိ၊ ဝဒတိ-အံ၊ လဒ္ဓကပ္ပံ-ရအပ်သော
 အပ်သောအကြောင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဝန္တိဗ္ဗံ - သွားကောင်း၏၊ [ကင်းကေဝံ
 တို့က သွားခွင့်ပေးသောကြောင့် သွားကောင်း၏ - ဟုလို၊ “ သို့ဖြစ်လျှင်
 ရထား သင်္ဘော ၌လည်း လက်မှတ်စစ်တို့က ခွင့်လွှတ်လျှင် လက်မှတ် မပါ
 သော်လည်း စီးခွင့်ရ၏ ” ဟု ယူသင့်၏။] ဘိက္ခုနံ- တို့အား၊ သုက္ခိ အဒတွာ
 ဝန္တိ, နဝန္တိ-မအပ်၊ ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ ဝဏ္ဏ-ယူပါလော၊ ဣတိ-သ္မိ၊
 ဝုတ္တေပန-ဆိုအပ်သော်ကား၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ သုက္ခိ-ကို၊ ဝဏ္ဏန္တေဟိ-ယူကုန်
 သော ကင်းကောက်တို့သည်၊ ပတ္တစိဝရံ - ကို၊ ဝဟေတဗ္ဗံ - ယူရာသည်၊ ဝါ-
 ယူရသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ တေန-ထို သပိတ်သင်္ကန်းဖြင့်၊ ကိ -
 အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ ဝစ္ဆတု - သွားပါလော၊ ဣတိ - သ္မိ၊ ဝုတ္တေပိ-
 သော်လည်း၊ လဒ္ဓကပ္ပမေဝ-သာ၊ သုက္ခိ ကာ-တို့သည်၊ သစေပိ နိဒ္ဒါယန္တိဝါ-

အကယ်၍ မူလည်း အိပ်ပျော်နေကုန်အံ့၊ ဇူတံဝါ - ကြွေအန်ကို မူလည်း၊
 (သစေပိ) ကိဋ္ဌန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ကစားနေကုန်အံ့၊ ယတ္ထကတ္ထစိဝါ-သို့
 မူလည်း၊ ဂတာ-သွားကုန်သည်၊ (သစေပိ ဟောန္တိ)၊ အယဉ္ဇ-ဤ ရဟန်း
 သည်လည်း၊ သုက္ခိကာ-တို့သည်၊ ကုဟိံ-အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပက္ခော
 သိတွာပိ၊ (သစေပိ) နပဿတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ လဒ္ဒကပ္ပမေဝ၊ သုက္ခိဋ္ဌာနံ-
 သို့၊ ပတွာ-၍၊ အညုဝိဟိတော-သည်၊ [အညုဝိဟိတသရုပ်ကိုပြလို၍ “ကိဋ္ဌိ”
 စသည် မိန့်။] ကိဋ္ဌိ - တစုံတခုကို၊ စိန္တေန္တော- ကြံသည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ သဇ္ဈ
 ယန္တော-သရဇ္ဈာယ်သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ မနသိကာရံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်း
 မှုကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တော - အားထုတ်သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ စောရ ဟတ္ထိ သီဟ
 ဗျုတ္တိဒီဟိ-တို့သည်၊ သဟသာ , ဝုဋ္ဌာယ - ထ၍၊ သမနုဗန္ဓော - အစဉ်လိုက်
 အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ မဟာမေဃံ - ကို၊ ဥဋ္ဌိတံ-တက်လာသည်ကို၊ ဒိသွာ,
 ပုရတော - ဌှ၊ သာလံ - သို့၊ ပဝိသိတု ကာမော (ဟုတွာ)ဝါ၊ တံဋ္ဌာနံ - ထို
 ကင်းခွန်ကောံရာအရပ်ကို၊ သစေပိ အတိက္ကမတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ လဒ္ဒကပ္ပမေဝ။

သုက္ခိ ပရိဟရတိတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဥပစာရံ-သို့၊ ဩက္ကမိတွာ-သက်ရေခံပြီး၍၊
 ဝါ- မှ၊ ကိဉ္ဇာပိ ပရိဟရတိ - အကယ်၍မူလည်း ရှောင်လွှဲအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊
 အဝဟာရောယေဝ-ပင်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္တုကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-
 ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ပရိဟရန္တိ-ရှောင်လွှဲသောရဟန်းကို၊
 ရာဇပုရိသာ-တို့သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌန္တိ-ညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကေဝလံ-
 အဝဟာရမဘက် သက်သက်၊ အာဒိနဝံ-ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ [ဝုတ္တံ၌စပ်။]
 ဥပစာရံဩက္ကမိတွာ, ပရိဟရတော-၏၊ ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ အနောက္ကမိတွာ
 ပရိဟရတော အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ-ဤ မဟာအဋ္ဌကထာ
 စကားသည်၊ ပါဠိယာ-နှင့်၊ သမေတိ၊ [“သုက္ခိ ပရိဟရတိ၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋ်ဿ”
 ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် ညီညွတ်သည်- ဟူလို။] ဧတ္ထ-ဤ ကင်းခွန်ကောံရာ
 အရပ်၌၊ ဒီဟိ , လဒ္ဓုပံ၊ တေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဥပစာရော - ကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊
 ဣတိ-တည်း။.....သုက္ခိဋ္ဌာတကထာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတော-ဤ သုက္ခိဋ္ဌာတမှ၊ ပရသ္မိံ - နေခံဖြစ်သော ပါဏ၌၊ ဧကံသေန-
 စင်စစ်အားဖြင့်၊ အဝဟာရကပ္ပဟောနကပါဏံ - ခိုးခြင်းငှါ လောက်သော
 သတွာကို၊ ဒဿေန္တော - မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ မနုဿပါဏောတိ- ဟူ၍၊
 အာဟ - မူပြီ၊ [တိရစ္ဆာန်က ပါရာဇိကလောက်ကို မသေချာ၊ ထို့ ကြောင့်
 ကေန ပါရာဇိကလောက်သော လူကိုပြသည်။] တမ္ဗိ- ထို လူသတွာကိုလည်း၊
 ဘုဇိဿံ - ကျွန် မဟုတ်သူကို၊ ဟရန္တဿ - ခိုးဆောင်သောရဟန်း၏၊ အဝ

ဟာရော-သည်းနတ္ထိ၊ [ပရပရိဂ္ဂဟိတ မဟုတ်သောကြောင့် အဝဟာရ မဖြစ်၊ ဘုဇိဿန္တိ အဒါသံ၊ “တော်လှန်” ဟု မပေးနှင့်၊ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လာ သူကိုသာ “တော်လှန်” ဟု ပေးရသည်။] ယောပိ ဘုဇိဿော-သည်လည်း၊ မာတရာဝါ - သည်သော်၎င်း၊ ပိတရာ ဝါ - ၎င်း၊ အာထပိတော-အပ်နှံထား အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ [ခိုင်းဘို့ရန်ကြွေးရှင်တို့ထံ အပ်နှံထားအပ်သည်၊] အတ္တနာ ဝါ-ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဥပရိ-၌၊ ကတွာ-၍၊ ပညာသံဝါ- ငါးဆယ်သော အသပြာကိုသော်၎င်း၊ သဗ္ဗိ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ အဂ္ဂဟေသိ - ယုဗြိ၊ တမ္ဗိ-ထိုကျွန် မဟုတ်သူကိုလည်း၊ ဟရန္တဿ-၏၊ အဝဟာရော- သည်၊ နတ္ထိ၊ [မိဘတို့သည် သား၏ဥစ္စာရှင် မဟုတ်ကြ၊ အပ်နှံရာ လူတို့လည်း မပိုင်း ထို့ကြောင့် အဝဟာရ မဖြစ်။] ပန-ထိုသို့ပင် အဝဟာရ မရှိပါသော်လည်း၊ ဓနံ-သည်၊ ဂတဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သောအရပ်၌၊ ဝဗ္ဗတိ-တိုးပွား၏၊ [လစဉ် အတိုးတက်၏၊] အန္တောဇာတ၊ ပေ၊ ဘေဒံ - အန္တောဇာတကျွန် , ဓနက္ကိတ ကျွန်, ကရမရာနိတကျွန်အပြားရှိသော၊ ဒါသံယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ ဟရန္တဿ- ၏၊ အဝဟာရော- သည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ- မှန်၊ တမေဝ - ထို ကျွန်ကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ-၍၊ ပါဏောနာမ မနဿပါဏော ဝုစ္စတိတိ - ဟူသော၊ ဣဒံ-ဤ စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ကျွန်တို့တွင်၊ ဂေဟဒါသိယာ-အိမ်၌နေသော ကျွန်မ၏၊ ကုစ္ဆိမ္မိ - ဝမ်း၌၊ ဒါသဿ - ကျွန်ယောက်ျား၏ အတွက်ကြောင့်၊ ဇာတော- ပေါက်ဖွားသော ကျွန်သည်၊ ဝါ- သားပေါက်သည်၊ အန္တောဇာတကော- အန္တောဇာတက ကျွန်မည်၏၊ [အန္တော-အိမ်တွင်း၌+ဇာတော-ပေါက်ဖွား သောကျွန်တည်း၊ ကျွန်မသည် ကျွန်ယောက်ျားနှင့်ညားတတ်၍ ဒါသဿ ဟု ဆိုသည်၊ အခြားယောက်ျားကြောင့် ပေါက်ဖွားသူလည်း အန္တောဇာတပင် တည်း။] ဓနေန-ဥစ္စာဖြင့်၊ ကိတော-ဝယ်အပ်သော ကျွန်သည်၊ ဓနက္ကိတော- ဓနက္ကိတ ကျွန်မည်၏၊ ဝါ - ငွေဝယ်ကျွန် မည်၏၊ ပရဒေသတော - သူတပါး တိုင်းနိုင်ငံအရပ်မှ၊ မာရေတွာ-ညှဉ်းဆဲ၍၊ [ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်၍။] အာနေ တွာ-၍၊ ဒါသဗျံ-ကျွန်၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဂါမိတော-ကပ်ရောက်စေအပ်သော

ပရဒေသတော ဟရိတွာ။ ။ပရဒေသံ ပိလုမ္မကေဟိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒီဟိ မဟာစောရေဟိ (ခိုးသူ အကြီးစားတို့သည်) ပရဒေသတော ဟရိတွာ၊ ဤ ဟရိတွာ နောင်“အာနေတွာ”ဟု ရှိနေပြန်၏၊ ပိုဟန်တူသည်၊ “ကရေန-လက်ဖြင့်+မာရေတွာ- ညှဉ်းဆဲ၍+အာနိတော - ဆောင်ယူအပ်သူတည်း၊ ကရမရာနိတော - သူ” ဟု ဝိဂ္ဂဟ ပြုရသောကြောင့် “မာရေတွာ အာနေတွာ” ဟု သော်လည်း ဖြစ်တန်ရာ၏။

ကျွန်ကို၊ ကရမရာနီတောတိ- ကရမရာနီတကျွန် ဟူ၍၊ ဝါ-သုံ့ ပန်းကျွန်ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗျော၊ ဝေရူပံ- သော၊ ပါဏံ- ကို၊ ဟရိဿာမိ- ခိုးဆောင်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ အာမသတိ- သုံးသပ်အံ့၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ဟတ္ထေ ဝါ-၌သော် ၎င်း၊ ပါဒေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ ဥက္ကိပန္နော - မြောက်လျက်၊ ဖန္ဒာပေတိ၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဥက္ကိပိတွာ - မြောက်၍၊ ဝါ - ထမ်း၍၊ ပလာယိတုကာမော - ထွက်ပြေး လိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကေသဂ္ဂ မတ္တမ္ဘိ - မျှလည်း၊ ဌိတဋ္ဌာနတော-တည်ရာအရပ်မှ၊ အတိက္ကာမေတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကေသေသုဝါ- တို့၌သော်၎င်း၊ ဟတ္ထေသုဝါ- တို့၌သော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ - ၍၊ ကမုတိ - ဆွေငင်အံ့၊ ပဒဝါရေန ကာရေတဗျော၊ ပဒသာ နေဿာမိတိ - ကား၊ တဇ္ဇန္နောဝါ - ခြိမ်းချောက်လျက်သော်၎င်း၊ ပဟရန္နောဝါ - သော်၎င်း၊ ဣတော-ဤဘက်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆာဟိ-လော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ဝုတ္တဒိသာဘာဝံ - ပြောအပ်သော အရပ် အဘို့သို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ - သွားသော ကျွန်၏၊ ဒုတိယ ပဒဝါရေ - ၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ယေပိ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ တေန- ထို ခိုးသူရဟန်းနှင့်၊ သန္ဓိံ , ကေစ္ဆန္ဒာ - တူသော ဆန္ဒရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ကုန်၏၊ သဗ္ဗေသံ - ကုန်သော၊ (တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏) ကေက္ခဏေ- တပြိုင်နက်သော ခဏ၌၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဘိက္ခု-သည်၊ ဒါသံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ သုခဒုက္ခံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ အပုစ္ဆိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ဂစ္ဆ -လော၊ ပလာယိတွာ-ထွက်ပြေး၍၊ သုခံ- ချမ်းချမ်းသာသာ၊ ဇိဝ-အသက်မွေးချေလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ သော- ထို ကျွန်သည်၊ စေ ပလာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒုတိယပဒဝါရေ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံ-ထို ကျွန်ကို၊ အတ္တနော-၏၊ သမိပံ-သို့၊ အာဂတံ-ရောက်လာ သည်ကို၊ အညော-အခြားရဟန်းသည်၊ ပလာယ-ပြေးလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒ တိ-အံ့၊ ဘိက္ခုသတံ- ရဟန်းတရာသည်၊ ပဋိပါဠိယာ-အားဖြင့်၊ အတ္တနော အတ္တနော-၏၊ သမိပံ-သို့၊ အာဂတံ-ရောက်လာသော ကျွန်ကို၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝေဂသာ - အဟုန်ဖြင့်၊ ပလာယန္တိ ယေဝ - ပြေးလာ သည်သာလျှင် ဖြစ်သော ကျွန်ကို၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌၊ တံ-သင့်ကို၊ သာမိကာ - အရှင်တို့သည်၊ န ဂဏ္ဍန္တိ- မဖမ်းနိုင်ကုန်၊ (တာဝ- ထိုမျှလေခံသော အရပ်တိုင်အောင်၊) ပလာယ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏတိ၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ သဏိကံ-ဖြေးဖြေး၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားနေသော ကျွန်ကို၊ သစေ

ဘဏတိ-အံ၊ သောစ - ထိုကျွန်သည်လည်း၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဝစနေန-
 ကြောင့်၊ သီဃံ-စွာ၊ သစေ ဂစ္ဆတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ပါရာဇိကံ၊ ပလာယိတွာ-
 ရှိ၊ အညံ - သော၊ ဂါမံဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ဒေသံဝါ- ၎င်း၊ ဂတံ-ရောက်နေ
 သော ကျွန်ကို၊ ဒိသွာ- ရှိ၊ တတောပိ - ထို အရပ်မှလည်း၊ ပလာပေန္တဿ -
 ပြေးစေသော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကမေဝ။ [ပလာယဓာတ်ဖြစ်၍ “ပလာယေ
 န္တဿ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။]

အဒိန္နာဒါနံ နာမ - အဒိန္နာဒါန ပါရာဇိက မည်သည်၊ ပရိယာယေန -
 ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ မုစ္ဆတိ - အာပတ်မှ လွတ်၏၊ [“ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိ
 ယေယျ”ဟု ဟောတော်မူရကား ပရိယာယ် စကားသည် အာဒိယန မဟုတ်
 သောကြောင့် လွတ်သည်။] ဟိ-ချဲ့၊ ယော-ရဟန်းသည်၊ ဝေ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ၊
 (ကိံ) တံ-သည်၊ ဣဓ-ဤအရပ်၌၊ ကိံ ကရောသိ-ဘာလုပ်နေသနည်း၊ တေ-
 သည်၊ ပလာယိတုံ-ငှါ၊ န ဝန္တတိ ကိံ - မသင့်သလော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်
 ၎င်း၊ ကတ္ထစိ- အစုံတခုသောအရပ်သို့၊ ဂတိံ-၍၊ သုခံ-စွာ၊ ဇိဝိတုံ-ငှါ၊ န
 ဝန္တတိ ကိံ - မသင့်သလော၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ ဒါသ ဒါသိယော - ကျွန်
 ယောက်ျား၊ ကျွန် မိန်းမတို့သည်၊ ပလာယိတွာ - ရှိ၊ အသုကံနာမ ပဒေသံ-
 သို့၊ ဂတိံ-၍၊ သုခံ- စွာ၊ ဇိဝန္တိ - န၏၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ (ဝဒတိ - အံ၊) ပေ၊
 ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ မယံ-တို့သည်၊ အသုကံ နာမ ပဒေသံ-သို့၊
 ဂစ္ဆာမ- နအံ၊ တတြ- ထိုအရပ်သို့၊ ဂတာ - ရောက်သူတို့သည်၊ သုခံ ဇိဝန္တိ၊
 အမှေဟိ - တို့နှင့်၊ သန္တိ - ကွ၊ ဂစ္ဆန္တာနံစ - တို့၏လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေပိ -
 လမ်းခရီးအကြား၌လည်း၊ ပါထေယျာဒိဟိ-ရိက္ခာအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကိလမ
 ထောပိ-ပင်ပန်းခြင်းသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ- ရှိ၊ သုခံ-စွာ၊ အတ္တ
 နာ-နှင့်၊ သန္တိံ၊ အာဂစ္ဆန္တံ - လိုက်လာသောကျွန်ကို၊ မဂ္ဂဂမနဝသေန- ခရီး
 သွားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂစ္ဆတိ - အံ၊ ထေယျစိတ္တေန- ဖြင့်၊ နဂစ္ဆတိ-
 သွားသည်မဟုတ်အံ၊ အဝဟာရော - သည်၊ နေဝ အတ္ထိ၊ စ - ဆက်၊ အန္တရာ
 မဂ္ဂေ- ၌၊ စောရေသု-တို့သည်၊ ဥဋ္ဌိတေသု-ထကုန်လသော်၊ အရေ-ဟဲ့ကောင်၊
 စောရာ- တို့သည်၊ ဥဋ္ဌိတာ- နပြီ၊ ဝေဂေန - ဖြင့်၊ ပလာယ - လော၊ ဟိ-
 လာလော၊ ယာဟိ-သွားလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တဿာပိ- ၏လည်း၊ စောရ
 န္တရာယ မောစနတ္ထာယ-ငှါ၊ ဝုတ္တတ္တာ- ကြောင့်၊ အဝဟာရံ-ကို၊ နဝဒန္တိ-န၊
 ဣတိ-တည်း။....ပါဏကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

အပဒေသု - အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့တွင်၊ အဟိနာမ - မြွေမည်သည်၊ သဿာမိကော-ပိုင်ရှင်ရှိသော၊ အဟိတုဏ္ဍိကာဒီဟိ- မြွေအလမ္ပိယ အစရှိသူတို့သည်၊ ဂဟိတသပ္ပေါ-ဖမ်းယူအပ်ပြီးသောမြွေတည်း၊ ယံ-ယင်းမြွေကို၊ ကိဋ္ဌာပေန္နာ- ကစားစေကုန်လသော်၊ အမုမ္ဘိ - တကျပ်ထက်ဝက် ငါးမူးကို ၎င်း၊ ပါဒမ္ဘိ-တကျပ်၏ လေးပုံတပုံ တမတ်ကို၎င်း၊ ကဟာပဏမ္ဘိ - တကျပ်ကို ၎င်း၊ လဘန္တိ-ရတတ်ကြကုန်၏၊ မုဉ္ဇန္တာပိ-လွှတ်ကုန်သော်လည်း၊ [သူတပါးတို့က အလွတ်ခိုင်း၍ လွှတ်ရကုန်သော်လည်း။] ဟိရညံဝါ - ငွေကိုသော်၎င်း၊ သုဝဏ္ဏံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာဝ - ယူပြီး၍သာလျှင်၊ ဝါ - မှသာလျှင်၊ [အလွတ်ခိုင်းသူတို့ အထံမှ ယူပြီးမှသာလျှင်။] မုဉ္ဇန္တိ - လွှတ်ကြကုန်၏၊ တေထိ မြွေအလမ္ပိယ အစရှိသူတို့သည်၊ ကဿစိ - သော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ နိသိန္ဓောကာသံ - နေရာအရပ်သို့၊ ဂတ္တာ - ၍၊ သပ္ပကရဏ္ဍံ - မြွေပခြုပ်ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ နိဒ္ဒါယန္တိဝါ- အိပ်သော်လည်း အိပ်တတ်ကြကုန်၏၊ ကတ္တစိ- သို့၊ ဂစ္ဆန္တိဝါ-သွားသော်လည်း သွားတတ်ကြကုန်၏၊ တတြ-ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ တံ ကရဏ္ဍံ-ကို၊ သစေ အာမသတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ကရဏ္ဍကံ-ပခြုပ်ကို၊ ဥဿါဇေတွာ-ဖွင့်၍၊ သပံ-ကို၊ ဝိဝါယ-၌၊ သစေ ဂဏ္ဍတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒုက္ကဋံ(ဟောတိ)၊ ဥဒ္ဓရတိ-ထုတ်ဆောင်အံ့၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဥဇုကံ ကတွာ , ဥဒ္ဓရန္တဿ - ထုတ်ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ကရဏ္ဍတလတော- ပခြုပ်အပြင်မှ၊ သပ္ပဿ - ၏၊ နဂံဋ္ဌေ-အခြီးသည်၊ ကေသဂ္ဂမတ္တံ- မျှ၊ မုတ္တေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဃံသိတွာ-ပွတ်တိုက်၍၊ ကမုန္တဿ-၏၊ နဂံဋ္ဌေ-သည်၊ မုခဝန္တိတော-ပခြုပ်နခမ်းရစ်မှ၊ မုတ္တမတ္တေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ကရဏ္ဍမုခံ-ပခြုပ်အဝကို၊ ဤသကံ-ဇဉ်းငယ်၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ ပဟာရံ-ပုတ်ခတ်ခြင်းကို၊ [ဝါ-မလိုဟု ထင်သည်၊] ဒတွာ-၍၊ ရေ-ဟဲ့ကောင်၊ ဧဟိ-လာလော၊ ဣတိ- သို့၊ နာမေန-နာမည်ဖြင့်၊ [မြွေ - ဟူသော နာမည် , သို့မဟုတ် သခင်က မှည့်အပ်သော နာမည်ဖြင့်၊] ပက္ခောသိတွာ-၍၊ နိက္ခာမေတိ- အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တထေဝ - ထို အတူ(ဇဉ်းငယ်)သာလျှင်၊ ဝိဝရိတွာ, မဏ္ဍုကသဒ္ဓံဝါ-ဖါးအသံကိုသော်၎င်း၊ မူသိကသဒ္ဓံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ လာဇာဝိကိရဏံဝါ-ပေါက်ပေါက်ကြဖြန့်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ ကတွာ နာမေန, ပက္ခောသတိ-အံ့၊ အစ္စရိကံဝါ- လက်ဖြောံကိုမူလည်း၊ ပဟရတိ- ပုတ်ခတ်အံ့၊ ဧဝံ - ဤနည်းဖြင့်၊ နိက္ခန္တေပိ- ထွက်ပြန်သော်လည်း၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

မုခံ-ပခြုပအံကို၊ အဝိဝရိတွာပိ - လည်း၊ ဧဝံ - ဤသို့ ပုတ်ခတ်ခြင်း၊ ဖါးသံပြုခြင်း အစရှိသည်ကို၊ ကတေ-သော်၊ ဆာတော-ဆာသော၊ သပ္ပေ- သည်၊ သီသေန- ဖြင့်၊ ကရဏ္ဍပုဋ် - ပခြုပအဖုံးကို၊ အာဟစ္စ- တိုးဝှေ့၍၊ ဩကာသံ-ထွက်လောက်ရာ အရပ်ကို၊ ကတွာ , ပလာယတိ - အံ၊ ပါရာဇိက မေဝ-ပင်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ မုခေ-ကို၊ ဝိဝရိတေ-ဖွင့်အပ်ပြီးသော်၊ သယမေဝ- အလိုလိုသာလျှင်၊ သပ္ပေ-သည်၊ နိက္ခမိတွာ သစေ ပလာယတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ဘဏ္ဍဒေယျ(ဟောတိ)၊ မုခံ-ကို၊ ဝိဝရိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဝိဝရိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ကေဝလံ- (ဖွင့်-မဖွင့် မဘက်) သက်သက်၊ မဏ္ဍုကမူသိကသဒ္ဓိ- ကိုသော်၎င်း၊ လာဇာဝိကိရဏမေဝစ - ကိုသာလျှင် သော်၎င်း၊ အထာပိ ကရေတိ-အံ၊ နာမံ ဂဟေတွာ,(အထာပိ) န ပက္ခောသတိ - အံ၊ အစ္စရိကံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊(အထာပိ) နပဟရတိ-အံ၊ သပ္ပေ၊ ဆာတတ္တာ-ကြောင့်၊ မဏ္ဍုကာဒိနိ, ခါဒိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ နိက္ခမိတွာ (အထာပိ) ပလာယတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ - ပင်တည်း၊ မစ္ဆော - သည်၊ ကေဝလံ - အခြားသော ဥဒကဋ္ဌဘဏ္ဍာ မဘက် သက်သက်၊ ဣမ - ဤ အပဒ ကထာ၌၊ အပဒဂ္ဂဟဏေန-အပဒ သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဝါ-အပဒ ဟူသော အမည်ဖြင့်၊ အာဂတော - ပါလာပြီ၊ [မစ္ဆသည် ဥဒကဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌ ပါခဲ့ပြီးသော်လည်း အပဒဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ပါဠိတော်ဝယ် ထပ်၍ပါပြန်သည်-ဟုလို။] ပန- ဆက်၊ ဣ - ဤ အပဒဘဏ္ဍာ၌၊ ယံ - အကြင် စကားကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ - ၏၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ဥဒကဋ္ဌ-၌၊ ဝတ္ထမေဝ-ပြီးသည်သာ၊ ဣတိ-တည်း။....အပဒ ကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွိပဒေသု-အခြေ ၂ ချောင်း ရှိသော သတွာတို့တွင်၊ ယေ-အကြင် သတွာ တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ အဝဟရိတံ - ၄၊ သက္ကာ - န်၏၊ တေ-သတွာတို့ကို၊ ဒဿေန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မနုဿာ ပက္ခဇာတာတိ- ဟူ၍၊ အာဟ-မူပြီ၊ ဒေဝတာ ပန-တို့သည်ကား၊ ဝါ- တို့ကိုကား၊ အဝဟရိတံ- ၄၊ န သက္ကာ- ကုန်၊ (ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ မပါ - ဟုလို) ဇာတာ - ပေါက်ကုန်သော၊ ပက္ခာ- အတောင်တို့သည်၊ (သန္တိ- န်၏)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပက္ခဇာတာ- တို့ မည်၏၊ တေ-ထို ပက္ခဇာတ သတွာတို့သည်၊ လောမပက္ခာ - အမွေးဟူသော အတောင်ရှိသော သတွာတို့၎င်း၊ မ္ဗပက္ခာ-အရေဟူသော အတောင်ရှိသော သတွာတို့၎င်း၊ အဋ္ဌပက္ခာ - အရိုးဟူသော အတောင်ရှိသော သတွာတို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓာ-ရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို ၃ မျိုးတို့တွင်၊ မောရကုက္ကုဋ္ဌာဒယော- ဥဒေါင်း၊ ကြက်အစရှိသော သတွာတို့သည်၊ လောမပက္ခာ-တို့တည်း၊ ဝဂ္ဂုလိ

အာဒယော - လင်းနို့ အစရှိသော သတွာတို့သည်၊ စမ္ပပက္ခာ - တို့တည်း၊
 ဘမရာဒယော-ပိတုန်း အစရှိသော သတွာတို့သည်၊ အဋ္ဌိပက္ခာ - တို့တည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗျာ-န်၏၊ သဗ္ဗေပိ-န်သော၊ တေ မနုဿာစ-တို့သည်၎င်း၊
 တေပက္ခဇာတာစ - ထို ပေါက်သော အတောင်ရှိသော သတွာတို့သည်၎င်း၊
 ကေဝလံ-အခြားပါဏမဘက် သက်သက်၊ ဣဓ-ဤဒွိပဒဘဏ္ဍာ၌၊ ဒွိပဒဂ္ဂဟ
 ဣန-ဖြင့်၊ အာဂတာ-န်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဒွိပဒ ဘဏ္ဍာ၌၊ ယံ-စကား
 ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗိ-၏၊ တံ-သည်၊ အာကာသဋ္ဌေစ-ဋ္ဌဘဏ္ဍာ၌၎င်း၊ ပါဏေစ-ပါဏ
 ဘဏ္ဍာ၌၎င်း၊ ဝတ္တနယမေဝ-သည်သာ၊ ဣတိ-တည်း။...ဒွိပဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုပ္ပဒေသု - စတုပ္ပဒသတွာတို့တွင်၊ ပသုကာတိ - ကား၊ ပါဠိယံ - ၌၊
 အာဂတာဝသေသာ-တိုက်ရိုက်လာသော သတွာတို့မှကြွင်းကုန်သော၊ [ပါဠိ
 တော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော ဟတ္ထိ၊ အဿ၊ ဩဋ္ဌ၊ ဝေါဏ၊ ဝဒြာ၊ သတွာတို့မှ
 ကြွင်းကုန်သော။] သဗ္ဗာ- သော၊ စတုပ္ပဒဇာတိ- အခြေလေးချောင်းရှိသော
 သတွာတို့၏အမျိုးဇာတ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗျာ-၏၊ ဟတ္ထိအာဒယော-
 တို့သည်၊ ပါကဋာယေဝ၊ တတ္ထ - ထို သတွာတို့တွင်၊ ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊
 ဟတ္ထိ -ကို၊ အာမသန္တဿ-၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ပန- ဆက်၊ ယော-
 အကြင်ရဟန်းသည်၊ မဟာဗလော - ကြီးသော အားရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဗလ
 မဒေန-ဗလမာန်ဖြင့်၊ တရုဏံ-ငယ်သော၊ ဘိက္ခံ ဣပံ-ဆင်ပေါက်ကလေးကို၊
 [ဘိက္ခံဘိက္ခံ ဟု အသံပြုတတ်သောကြောင့် ဆင်ပေါက်ကလေးကို “ဘိက္ခံ
 ဣပံ”ဟု ခေါ်၏။] နာဘိမူလေ-ချက်၏အရင်း၌၊ သီသေန-ဖြင့်၊ ဥစ္စာရေတွာ-
 မြှောက်၍၊ ဝဏ္ဏန္တာ - ယူလျက်၊ စတ္တာရော - လေးဘက်ကုန်သော၊ ပါဒေ-
 တို့ကို၎င်း၊ သောဏ္ဍဉ္စ - နှာမောင်းကို၎င်း၊ ဘူမိတော - မှ၊ ကေသဂ္ဂမတ္တဗ္ဗိ-
 မျှလည်း၊ မောစေတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပန- ဆက်၊ ဟတ္ထိ- ဆင်သည်၊ ကောစိ - အချို့ဆင်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဟတ္ထိ
 သာလာယံ-ဆင်တင်းကုန်၌၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပိတော ဟောတိ၊ ကောစိ-
 အချို့ဆင်သည်၊ အန္တာဝတ္ထုမှိ - အိမ်ယာအတွင်း၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ ကောစိ-
 သည်၊ ရာဇင်္ဂဏေ - မင်းယင်ပြင်၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ တတ္ထ - ထိုဆင်တို့တွင်၊ ဟတ္ထိ
 သာလာယံ-၌၊ ဂီဝါယ-၌၊ ဗန္ဓိတွာ, ထပိတဿ-ထားအပ်သောဆင်၏၊ ဂီဝါ
 ဗန္ဓနဉ္စ - လည်ဖွဲ့ကြိုး၎င်း၊ စတ္တာရော- န်သော၊ ပါဒါစ- တို့၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ပဉ္စဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ ဂီဝါယစ - ၌၎င်း၊ ကေသ္မိံ - သော၊ ပါဒေစ - ၌၎င်း၊
 အယသင်္ခလိကာယ-သံကြိုးဖြင့်၊ ဗဒ္ဓဿ-ဖွဲ့ချည်အပ်သောဆင်၏၊ ဆ ဌာနာနိ
 (ဟောန္တိ)၊ ဂီဝါယစ-၌၎င်း၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ပါဒေသုစ-တို့၌၎င်း၊ ဗဒ္ဓဿ-

၏။ သတ္တဋ္ဌာနာနိ(ဟောန္တိ)။ တေသံ- ထိုဋ္ဌာနတို့၏။ ဝသေန-ဖြင့်။ ဖန္ဒာပန
 ဋ္ဌာနာစာဝနာနိ-တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အဗဒ္ဓဿ- မဖွဲ့ချည်အပ်သော ဆင်၏။
 သကလာ - သော။ ဟတ္ထိသာလာ - သည်။ ဋ္ဌာနံ (ဟောတိ)။ တတော - ထို
 ဆင်တင်းကုန်မှ။ အတိက္ကမနေ-လွန်ရာအခါ၌။ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။ အန္တော
 ဝတ္ထုမှိ-၌။ ဌိတဿ - တည်သော ဆင်၏။ သကလံ- သော။ အန္တောဝတ္ထု
 မေဝ-သည်သာ။ ဋ္ဌာနံ (ဟောတိ)။ တဿ-ထို ဆင်၏။ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာတိက္ကမနေ-
 အိမ်ယာတံခါးကို လွန်ရာအခါ၌။ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။ ရာဇင်္ဂဏေ - ၌။
 ဌိတဿ-တည်သောဆင်၏။ သကလနဂရံ-သည်။ [မြို့ရိုးအတွင်းကို ဆိုသည်။]
 ပေ။ တဿ-ထို ဆင်၏ပေ။ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဗဟိနဂရေ - ၌။ ဌိတဿ - တည်သော ဆင်၏။ ဌိတဋ္ဌာနမေဝ- သည်သာ။
 ဋ္ဌာနံ (ဟောတိ) တံ - ထို ဆင်ကို။ ဟရန္တော - ခိုးဆောင်သော ရဟန်းကို။
 ပဒဝါရေန-ဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗော။ နိပန္ဓဿ-အိပ်နေသောဆင်၏။ ဧကမေဝ-
 သော။ ဋ္ဌာနံ(ဟောတိ)။ တံ-ထိုဆင်ကို။ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်။ ဥဋ္ဌာပေန္တဿ-
 ထစေသော ရဟန်း၏။ ဥဋ္ဌိတမတ္ထေ - ထပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်။ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)။ အဿေပိ-မြင်း၌လည်း။ အယမေဝ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံး
 အဖြတ်သည်ပင်။ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။ ပန-အထူးကား။ သော-ထိုမြင်းသည်။
 စတူသု-န်သော။ ပါဒေသု-တို့၌။ ဗဒ္ဓေါ-သည်။ သစေ ဟောတိ။ (ဝေံသတိ)။
 အဋ္ဌဋ္ဌာနာနိ - တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - န်၏။ ဩဋ္ဌေပိ - ကုလားအုတ်၌လည်း။
 သေနဒယာ။ ဂေါဏောပိ-သည်လည်း။ ကောစိ-အချို့နွားသည်။ [ဟတ္ထိပန
 ကောစိနှင့် အသွားတူသောကြောင့် “ဂေါဏောပိ ကောစိ” ဟု ရှိရမည်။]
 ဂေဟေ - ၌။ ဗန္ဓိတွာ-၍။ ထပိတော ဟောတိ။ ကောစိ - သည်။ အဗဒ္ဓေါ-
 သည်သာ။ (ဟုတွာ)။ တိဋ္ဌတိ။ ပန-ဆက်။ ကောစိ-သည်။ ဝဇေ-နွားခြံ၌ပေ။
 တတ္ထ-နွားတို့တွင်။ ဂေဟေ-၌။ ဗန္ဓိတွာ-၍။ ထပိတဿ-ထားအပ်သောနွား၏။
 စတ္တာရော-န်သော။ ပါဒါ- တို့၎င်း။ ဗန္ဓနဉ္စ- ဖွဲကြိုး၎င်း။ ဣတိ-သို့။ ပဉ္စဋ္ဌာနာနိ
 နာနိ(ဟောန္တိ)။ အဗဒ္ဓဿ-၏။ သကလံ-သော။ ဂေဟံ-သည်။(ဋ္ဌာနံ-တည်း)။
 ဝဇေပိ-၌လည်း။ ဗဒ္ဓဿ-၏။ ပဉ္စဋ္ဌာနာနိ။ အဗဒ္ဓဿ-၏။ သကလော-သော။
 ဝဇော - သည်။ (ဋ္ဌာနံ - တည်း)။ တံ - ထိုနွားကို။ ဝဇဒ္ဓါရံ - ခြံတံခါးကို။
 အတိက္ကာမေတိ။ ပါရာဇိကံ။ ဝဇံ-ကို။ ဘိန္ဒိတွာ-ဖောက်ဖျက်၍။ ဟရန္တော-
 ခိုးဆောင်သောရဟန်းသည်။ ခဏ္ဍဒ္ဓါရံ-မိမိချိုးဖောက်အပ်သောအပေါက်ကို။
 [အတ္တနာ ခဏ္ဍိတဒ္ဓါရံ။] အတိက္ကာမေတိ။ ပါရာဇိကံ။ ဒ္ဓါရံ- ကို။ ဝိဝရိတွာ
 ဝါ-ဖွင့်၍သော်၎င်း။ ဝဇံ-ခြံကို။ ဘိန္ဒိတွာ ဝါ- ဖောက်ပြီး၍သော်၎င်း။ ဗဟိ-

ခြံ၏ပြင်ဘက်၌၊ ဌိတော-လျက်၊ နာမေန-ဖြင့်၊ ပက္ခောသိတွာ-၍၊ နိက္ခာမေတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ သာခါဘင်္ဂံ-ချိုးအပ်သော သစ်ခက်ကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ [စိမ်းစို၍ စားဘို့ရန်ကောင်းသော ချိုးအပ်သောသစ်ခက်ကို ပြ၍] ပက္ခောသန္တဿာပိ-၏လည်း၊ ဒေဝဝနယော။

ဒွါရံ- ကို၊ အဝိဝရိတွာ - ၍၊ ဝဇံ-ကို၊ အဘိန္ဒိတွာ - ၍၊ သာခါဘင်္ဂံ -ကို၊ စာလေတွာ-၍၊ ပက္ခောသတိ-အံ၊ ဂေါဏော-သည်၊ ဆာတတာယ-ကြောင့်၊ ဝဇံ-ကို၊ လဇော်တွာ-ခုန်ကျော်၍၊ နိက္ခမတိ- အံ၊ ပါရာဇိကမေဝ-ပင်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဒွါရေ-ကို၊ ဝိဝရိတေ(ဝါ)-ဖွင့်အပ်ပြီးသော်၎င်း၊ ဝဇေ-ကို၊ ဘိန္ဒေ ဝါ-ချိုးဖျက်အပ်ပြီးသော်၎င်း၊ သယမေဝ သစေ နိက္ခမတိ(ဝေံသတိ)၊ ဘဏ္ဍ ဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ဒွါရံ - ကို၊ ဝိဝရိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဝိဝရိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ဝဇမ္ဗိ - ကိုလည်း၊ ဘိန္ဒိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ အဘိန္ဒိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ကေဝလံ - သက်သက်၊ သာခါဘင်္ဂံ, စာလေတိ - လှုပ်ပြအံ၊ န ပက္ခောသတိ - မခေါ်အံ၊ ဂေါဏော ဆာတတာယ , ပဒသာဝါ - ခြေဖြင့် သော်လည်း၊ (နိက္ခမတိ - အံ) လဇော်တွာဝါ - သော်လည်း၊ နိက္ခမတိ-အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျ မေဝ-ပင်တည်း၊ ကော-အချို့နွားသည်၊ မဇ္ဈေဂါမေ-ရွာလယ် ၌၊ ဗဒ္ဒေါ - ဖွဲ့ချည်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဌိတော - ရပ်နေ၏၊ ကော-သည်၊ နိပန္နော - အိပ်နေ၏၊ ဌိတဂေါဏဿ - ရပ်နေသောနွား၏၊ ပဗ္ဗဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ နိပန္နဿ-အိပ်နေသောနွား၏၊ ဒွေဌာနာနိ(ဟောန္တိ)၊ တေသံ-ထို ဌာနတို့၏ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိပန္နံ - အိပ်နေသော နွားကို၊ အနုဌာပေတွာ- မထစေမူ၍၊ တတ္ထေဝ - ထိုအရပ်၌ပင်၊ ဃာတေတိ- သတ်အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ သုပရိက္ခိတ္ထေ - ကောင်းစွာ ကာရံအပ်သော၊ [လုံလုံခြံခြံ ကာရံအပ်သော။] ဒွါရယုတ္ထေ - တံခါးနှင့် ယှဉ်သော၊ ဂါမေ-၌၊ ဌိတဂေါဏဿ-၏၊ သကလဂါမော, ဌာနံ-တည်း၊ အပရိက္ခိတ္ထေ- မကာရံအပ်သော ရွာ၌၊ ဌိတဿဝါ- ရပ်နေသောနွား၏၎င်း၊ စရန္တဿဝါ-၏၎င်း၊ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အက္ကန္တဌာနမေဝ - နင်းအပ်သော အရပ်သည်သာလျှင်၊ ဌာနံ-တည်း၊ ဂဗြဘပသုကာသုပိ- မြည်း၊ ကြွင်းသော သားကောင်မျိုးတို့၌လည်း၊ [ဇာတိပုဒ်ကို၌ “ပသုကာ” ဟု ဣတ္ထိလိန်ထား သည်။] အယမေဝ, ဝိနိစ္ဆယော- တည်း၊ ဣတိ- တည်း။... စတုပ္ပဒကထာ- သည်၊ နိဌိတာ။

ဗဟုပ္ပဒေသု- များသော အခြေရှိသော သတ္တုတို့တွင်၊ ကောယ - သော၊ သတပဒိယာ-ကင်းခြေများဖြင့်၊ ဝတ္ထု-ပါရာဇိကဝတ္ထုသည်၊ သစေ ပူရတိ-

အံ၊ (ဝေဝသတိ)၊ တံ- ထို ကင်းခြေများကို၊ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ (ကင်းခြေများ၏ ခြေဖြင့်) နေန္တဿ-ခေါ်ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ နဝနဝတိ-၉၉ ချက်သော၊ ထုလ္လစ္စယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ဧတံ-သော၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ [ရွှေခြေ ၉၉ လှမ်း၌ ထုလ္လစ္စဉ်း၊ နောက်ဆုံးခြေလှမ်း တလှမ်း၌ ပါရာဇိက-ဟူလို။] သေသံ- သည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ, ဣတိ-တည်း။...ဗဟုပ္ပဒကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

(ယော - အကြင်စုံထောက် ရဟန်းသည်) ဩစရတိ (အဝ + စရတိ) - သက်ဝင်လှည့်လည်တတ်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော-သည်) ဩစရကော- မည်၏၊ [ဩစရတိ၌ အဝသဒ္ဒါ၏ အန္တော အနုပဝိသန အနက်ကို ပြလို သောကြောင့် တတ္ထတတ္ထ စသည်မိန့်။] တတ္ထတတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ အန္တော- အတွင်းသို့၊ အနုပဝိသတိ-အစဉ်အတိုင်းသက်ဝင်တတ်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဩစရိတွာတိ-ကား၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ ဥပဓာရေတွာ - စူးစမ်း၍၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အဓိပ္ပာယ်နက်တည်း၊ အာစိက္ခတီတိ-ကား၊ ပရကုလေ သုဝါ - သူတပါးတို့၏ အိမ်တို့၌သော်၎င်း၊ ဝိဟာရာဒိသုဝါ - တို့၌သော်၎င်း၊ ဒုတ္ထပိတံ - မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော၊ အသံဝိဟိတာရက္ခံ - မစီရင် အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိသော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အညဿ-သော၊ စောရ ကမ္မံ-ခိုးမှုကို၊ ကာတံ-ငှါ၊ ပဋိဗလဿ- စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းအား၊ အာရော စေတိ-အံ၊ အာပတ္တိ ဥဘိန္ဒံ ပါရာဇိကဿာတိ-ကား၊ အဝသံ- မချွတ်ကေန၊ ဟာရိယေ - ဆောင်အပ်လတံ့သော၊ ဘဏ္ဍေ - ၌၊ ဩစရကဿ - စုံထောက် ရဟန်း၏၊ အာဏတ္တိက္ခဏေ - စေခိုင်းရာခဏ၌၎င်း၊ ဣတရဿ - စုံထောက် ရဟန်းမှ တပါးသောခိုးမည့်ရဟန်း၏၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝနေ-၌၎င်း၊ ဣတိဝေ- သို့၊ ဥဘိန္ဒံ-တို့၏၊ ပါရာဇိကဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ ယော - ရဟန်းသည်၊ [ပရိယာယကထံ ကရေတိ- ၌စပ်။] ဝေဟေ-၌၊ ပုရိသော- သည်၊ နတ္ထိ၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အသုကသ္မိံ နာမ ပဒေသေ-၌၊ ထပိတံ-၏၊ အသံဝိဟိတာရက္ခံ- ရှိ၏၊ ဒွါရံ-ကို၊ အသံဝုတံ-မစောင့်ရှောင်အပ်၊ ဝါ-မပိတ်အပ်၊ ဝတမတ္ထေနေဝ-ရောက်လျှင်ရောက်ခြင်းပင်၊ အဝဟရိတံ-ငှါ၊ သက္ကာ-၏၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဝတ္တံ- ၌၊ တံ- ဘဏ္ဍာကို၊ ဟရေယျ-၏၊ ကောစိ-သော၊ ပုရိသကာရူပဇီဝိ-ယောက်ျား၏လုလ္လကိုမှီ၍အသက်မွေးလေ့ ရှိသော၊ [ပုရိသကာရ-ယောက်ျားတို့ပြုအပ်သောလုလ္လကို၊ ဥပဇီဝိ-မှီ၍အသက် မွေးလေ့ရှိသော၊] (သော- ထိုသူသည်)၊ နတ္ထိနာမ - မရှိလေရောင်တကား၊ ဝါ-မရှိလေရော့သလား၊ ဣတိအာဒိနာ - သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပရိယာယ ကထံ-ကို၊ ကရေတိ- ၏၊ တဉ္စ = ထို ပရိယာယ်စကား ကိုလည်း၊ သုတွာ-၍၊

အညော- အခြားခိုးမည့် ရဟန်းသည်၊ အဟံ-သည်၊ ဒါနိ-၌၊ ဟရိဿာမိ-
 အံ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ဝတ္ထိာ-၍၊ ဟရတိ - အံ၊ တဿ - ထို ခိုးသူရဟန်း၏၊ ဌာနာ
 စာဝနေ ပါရာဇိကံ၊ ပန-ကား၊ ဣတရဿ - အခြားသော ပရိယာယ်စကား
 ပြောသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ- တည်း၊ (ကသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣတရဿ-၏၊
 အနာပတ္တိ- သည်၊ ဟောတိ- နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ ပရိယာယေန-
 ဖြင့်၊ အဒိန္နာဒါနတော - မှ၊ မုစ္စတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ဣတရဿ အနာ
 ပတ္တိ)၊ ဣတိ- တည်း....ဩစရကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

(ယော - အကြင်ရဟန်းသည်)၊ ဩဏိံ - ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊
 ရက္ခတိ - ၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော - သည်) ဩဏိရက္ခော - ကွမည်၏၊
 [ဩဏိတံ, အာနိတံတိ အတ္ထော၊(ဋီကာ)၊ အဝ+နိယတေ-ဆောင်ယူအပ်၏၊
 ဣတိ ဩဏိ-ဟုပြု။]ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပရေန-အခြားသောဘဏ္ဍာရှင်
 သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနဌာနေ- နေရာအရပ်၌၊ အာဘတံ- သော၊ ဘဏ္ဍံ-
 ကို၊ ဘန္တေ-ဘုရား၊ ယာဝ-လော၊ အဟံ၊ ဣဒံ နာမ ကိစ္စံ-ကို၊ ကတွာ-ပြီး၍၊
 အာဂစ္ဆာမိ - ပြန်လာ၏၊ တာဝ - ထို ပြန်လာသည့် တိုင်အောင်၊ ဣဒံ - ဤ
 ဘဏ္ဍာကို၊ မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်လောက်၊ ဩလောကေထ-ကြည့်ရှုလိုက်ပါကုန်၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ဧတံ- ဤ ဩဏိရက္ခဟူသော
 အမည်သည်၊ တဿ-ထို ခေတ္တထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို စောင့်ရှောက်သော
 ရဟန်း၏၊ အမိဝစနံ - တည်း၊ ဧတေနဝ - ကြောင့်ပင်၊ ဩဏိရက္ခောနာမ
 အာဟဋံ ဘဏ္ဍံ ဝေါပေန္တောတိ - ဟူ၍၊ အာဟ - မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို အပ်နှံ
 အပ်သော ဘဏ္ဍာ၌၊ ဩဏိရက္ခော - ဆောင်ယူ အပ်သော ဘဏ္ဍာကို
 စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းသည်၊ ယေဘုယျန-ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ လဗ္ဗေတွာ-
 အမှတ်တံဆိပ် ခပ်နှိပ်၍၊ ထပိတဘဏ္ဍံ-ကို၊ အမောစေတွာဝ- မဖြေမှု၍သာ၊
 ဟေဌာပသိဗ္ဗကံ ဝါ-အိပ်၏ အောံဘက်ကို သော်၎င်း၊ ပုဋကံ ဝါ- အထုပ်ကို
 သော်၎င်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖောက်၍၊ ဝါ-ဖြတ်၍၊ ကိန္ဓိမတ္တံ- ဇိုးဇဉ်းအနည်းငယ်
 မျှကို၊ ဝဟေတွာ-ပြီး၍၊ သိဗ္ဗနာဒိံ - ပြန်၍ချုပ်ခြင်း အစရှိသည်ကို၊ ပုန-တဖန်၊
 ပါကတိတံ - ပင်ကိုယ်အတိုင်း ဖြစ်သည်ကို၊ ကရောတိ - ၏၊ ဧဝံ- ဤနည်းဖြင့်၊
 ဝဏှိဿာမိ - အံ၊ ဣတိ - ကြံ၍၊ အာမသနာဒိနိ - တို့ကို၊ ကရောန္တဿ - ၏၊
 အနုရူပါ-တန်ဘိုးအားလျော်ကန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-
 န်၏၊ [လုံခြုံအောင်သိမ်းဘို့အပ်ခြင်း မဟုတ်, ခေတ္တစောင့်ရှောက်ရုံအပ်ထားခြင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် ဌာနာစာဝနေဖြစ်ရုံမျှဖြင့် ပါရာဇိကကျ၏။]ဣတိ- တည်း။....
 ဩဏိရက္ခကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သံဝိဓာယ - သဘောတူစီစဉ်၍၊ ဝါ - တိုင်ပင်၍၊ အဝဟာရော - သည်၊ သံဝိဒါဝဟာရော - သံဝိဒါဝဟာရမည်၏။ အညမညသညတ္တိယာ - အချင်းချင်း သိစေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ - အချင်းချင်း နားလည်မှုဖြင့်၊ ကတာဝဟာရော - ပြုအပ်သော ခိုးခြင်းတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သံဝိဒဟိတ္တာတိ - ကား၊ ကေန္တန္တတာယ - တူသော ဆန္ဒရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကေဇ္ဈာသယတာယ - တူသော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သမ္ပန္နယိတွာ - တိုင်ပင်၍၊ ဣတိအတ္ထော၊ တတြ - ထိုသို့ သဘောတူတိုင်ပင်၍ ခိုးရာ၌၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ဝိနိစ္ဆယော - တည်း၊ သမ္ပဟုလာ - ကုန်သော၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ အသုကံနာမ ဂေဟံ - သို့၊ ဝတ္ထော - ၍၊ ဆဒနံ - ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ - ဖောက်၍၊ (ဘဏ္ဍံ - ကို၊ ဟရိဿာမ - ဆောင်ချေကြစို့၊ ဣတိ) ဝါ - ဤသို့သော်၎င်း၊ သန္နိ - အိမ်၏အစပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ - ဖြတ်တော်၍၊ ဘဏ္ဍံ ဟရိဿာမ၊ ဣတိ ဝါ - သော်၎င်း၊ သံဝိဒဟိတ္တာ - သဘောတူတိုင်ပင်၍၊ ဝတ္ထန္တိ - ကုန်၏၊ တေသု - ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကော - တပါးသည်၊ ဘဏ္ဍံ၊ အဝဟာရတိ - ၏၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ဥဒ္ဓါရေ - ၌၊ သဗ္ဗေ သံ - တို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ စ - သာဓကကား၊ ပရိဝါရေပိ - ၌လည်း၊ စတုရော ဇနာ သံဝိဓာယ၊ ပေ၊ ကုသလေဟိ စိန္တိတာတိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ ဝါထာစကားကို၊ (သံဝိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [စတုရော - ကုန်သော၊ ဇနာ - ရဟန်းတို့သည်၊ သံဝိဓာယ - ၍၊ ဝါ - ၍၊ ဝရဘဏ္ဍံ - တမတ်၊ တမတ်ထက် လွန်သော ဝရဘဏ်ကို၊ အဝါဟရံ - ခိုးဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ တယော - သုံးယေခံ သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပါရာဇိကာ - ပါရာဇိကကျကုန်၏၊ ဧကောဝ - တပါး သည်သာ၊ န ပါရာဇိကော - ပါရာဇိကမကျ၊ သောပဉ္စာ - ဤပြုဿနာကို၊ ကုသလေဟိ - ဝိနည်းကျမ်းကျင်၊ ပညာရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ - ကြံအပ်ပြီ၊ (ပရိဝါ ပါဠိတော်၌ “တယော ပါရာဇိကာ၊ ဧကော န ပါရာဇိကော” ဟုသာ ရှိ၏)]။

အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ တဿ - ထို ဝါထာစကား၏၊ အတ္ထော - တည်း၊ စတ္တာရော - ကုန်သော၊ အာစရိယန္တေ ဝါသိကာ - ဆရာ , တပည့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနာ - ရဟန်းတို့သည်၊ ဆမာသကံ - ခြောက်ပုံဖြစ်သော၊ ဝရ

သံဝိဓာယ၊ ပေ၊ သံဝိဒါဝဟာရော။ ။ သံဝိဓာယ၌ ဝိပုဗ္ဗ, ဓာဓာတ်, တွာကို ယပြု “သံဝိဓာယ-သဘောတူ စီစဉ်၍ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ ဝါ-တိုင်ပင်၍ (ဝေါဟာရတ္ထ) + အဝဟာရော သံဝိဓာဝဟာရော” ဟု ဖြစ်သင့်လျက် ဝိဓာယကို မောဂ္ဂလ္လာန် တဒမိနာဒိနိ သုတ်ဖြင့် ဝိဒေပြု, နောက် အကို ဒိဃပြု၊ တနည်း - “ ဝိဒါ ” ဟု တခါတည်းပြု။ [သံဝိဓာယ + အဝဟာရော၊ သျာဒိသျာဒိနေကတ္တံတံ သမာသော၊ ဝိဓာယဿ ဝိဒါဒေသော၊ သံဝိဒါဝဟာရော၊ (မောဂ္ဂလ္လာန် ပဋိကော)။]

ဘဏ္ဍ-ကို၊ အာဟရိတုကာမာ- ကုန်သည်၊ ဇာတာ - ကုန်ပြို၊ တတ္ထ-ထို ဆရာ
 တပည့်တို့တွင်၊ အာစရိယော - သည်၊ ဝါ-ဆရာက၊ (အာဟန္တဝပ်) တွံ- သင်
 ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ ဝါ-က၊ ဧကံ မာသဏံ-တစ်ကို၊ ဟရ-လော၊ တွံ-သင် ဓမ္မ
 ရက္ခိတသည်၊ ဝါ-က၊ ဧကံ-တစ်ကို၊ (ဟရ-လော) တွံ-သင် သံဃရက္ခိတသည်၊
 ဝါ-က၊ ဧကံ-တစ်ကို၊ (ဟရ-လော) အဟံ-ငါဆရာသည်၊ ဝါ-က၊ တယော-
 သုံးပဲတို့ကို၊ ဟရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ ပန-ကား၊ အန္တေဝါသိ
 ကေသု-တို့တွင်၊ ပဌမော-ပဌမဖြစ်သော ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ တုမှေ-
 တို့သည်၊ တယော-သုံးပဲတို့ကို၊ ဟရထ-ကုန်၊ တွံ-သင် ဓမ္မရက္ခိတသည်၊ ဧကံ-
 တစ်ကို၊ ဟရ - လော၊ တွံ - သင် သံဃရက္ခိတသည်၊ ဧကံ (ဟရ)၊ အဟံ-
 တပည့်တော် ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ ဧကံ-ကို၊ ဟရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ အာဟ၊ ဣတ
 ရေပိ-ဗုဒ္ဓရက္ခိတမှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ- ဓမ္မရက္ခိတ သံဃရက္ခိတ
 ၂ ယောက်တို့သည်၊ ဝေမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ အာဟံသု၊ တတ္ထ - ထိုသို့
 တိုင်ပင်၍ခိုးရာ၌၊ အန္တေဝါသိကေသု - တို့တွင်၊ ဧကမေကဿ - တယောက်
 တယောက်၏၊ ဧကေကော မာသကော-တစ်စီတစ်စီသည်၊ သာဟတ္ထိကော-
 မိမိလက်ဖြင့် ခိုးအပ်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တေန - ထိုတစ်ကြောင့်၊ ဝါ- ထို
 တစ်ကိုခိုးခြင်းကြောင့်၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိယော (ဟောန္တိ)။

ပဉ္စ - ငါးပဲတို့သည်၊ အာဏတ္ထိကာ - စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ခိုးအပ်ကုန်သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ တေဟိ - ထို ၅ ပဲတို့ကြောင့်၊ တိဏ္ဏမ္ပိ - ၃ ပါးလုံးတို့၏လည်း၊
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အာစရိယဿ ပန - ကား၊ တယော- ၃ ပဲတို့သည်၊
 သာဟတ္ထိကာ (ဟောန္တိ)၊ တေဟိ - ထို ၃ ပဲတို့ကြောင့်၊ အဿ - ထို ဆရာ
 ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တယော အာဏတ္ထိကာ (ဟောန္တိ)၊
 တေဟိပိ - ထို ၃ ပဲတို့ကြောင့်လည်း၊ ထုလ္လစ္စယမေဝ - ပင်တည်း၊ ဟိ - မှန်၊
 ဣမသ္မိံ အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပဒေ - ၌၊ သာဟတ္ထိယံဝါ - မိမိလက်ဖြင့် ဖြစ်စေ
 အပ်သော ခိုးခြင်းသည်လည်း၊ အာဏတ္ထိယဿ- စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်
 သော ခိုးခြင်း၏၊ (အင်္ဂံ - အင်္ဂါသည်၊ န ဟောတိ၊) အာဏတ္ထိယံဝါ -
 သည်လည်း၊ သာဟတ္ထိယဿ- ၏၊ အင်္ဂံ န ဟောတိ၊ [သာဟတ္ထိယံ၌ ဌာနာ
 စာဝနဖြစ်မှ ပါရာဇိက၊ အာဏတ္ထိယံ၌ကား စေခိုင်းရာကာလ၌ ပါရာဇိက၊
 ဤသို့ ကာလချင်းမတူသောကြောင့် အချင်းချင်း အင်္ဂါမဖြစ်။] ပန-အနွယ်
 ကား၊ သာဟတ္ထိယံ - ကို၊ သာဟတ္ထိယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ ကာရေတဗ္ဗံ - ၏၊
 အာဏတ္ထိယံ - ကို၊ အာဏတ္ထိယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ (ကာရေတဗ္ဗံ)၊ တေန-
 ကြောင့်၊ စတုရောဇနာ၊ ပေ၊ စိန္တိတတိ- ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

အပိစ-သည်သာ မကသေး၊ သံဝိဒါဝဟာရေ- ဌ၊ အသမ္မောဟတ္ထံ- ငှါ၊
 ကေဘဏ္ဍံ-တမျိုးတည်းသော ဘဏ္ဍာရှိသော၊ ကေဋ္ဌာနံ-တခုသောအရပ်၎င်း၊
 ကေဘဏ္ဍံ-သော၊ နာနာဋ္ဌာနံ - အမျိုးမျိုးသော အရပ်၎င်း၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊
 ဣဒမ္ပိ စတုက္ကံ-ဤ စတုက္ကံကိုလည်း၊ အတ္ထတော - အားဖြင့်၊ သလ္လက္ခေတမ္ပံ-
 မှတ်သားထိုက်၏၊ တတ္ထ - ထို ၄ မျိုးသော စတုက္ကံတို့တွင်၊ ကေဘဏ္ဍံ ကေ
 ဋ္ဌာနန္တိ-ဟူသည်ကား၊ ကေကုလဿ-တခုသောအမျိုး၏၊ အာပဏာဖလကေ-
 ဈေးဆိုင်ပျဉ်ချပ်၌၊ ပဉ္စမာသကံ-ငါးပဲသော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဒုတ္ထပိတံ-မကောင်း
 သဖြင့် ထားအပ်သည်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ သမ္ပဟုလာ - န်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ကံ - ရဟန်းတပါးကို၊ အာဏာပေန္တိ၊ (ကိံ)၊ ဝစ္ဆ - သွားချေ၊ ဧတံ-ဤ
 ငါးပဲသောဘဏ္ဍာကို၊ အာဟရ - ဆောင်ချေလော၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဏာ
 ပေန္တိ - စေခိုင်းကုန်အံ့၊ တဿ - ထို စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်း၏၊ ဥဒ္ဓါရေ-
 ကြမြောက်ရာအခါ၌၊ သမ္ပေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ ပါရာဇိကံ၊ ကေ
 ဘဏ္ဍံ နာနာဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ ကေကုလဿ-၏၊ ပဉ္စသု-ငါးခုကုန်သော၊ အာပဏာ
 ဖလကေသု-တို့၌၊ ကေကမာသကံ-တပဲစီ တပဲစီကို၊ ဒုတ္ထပိတံ-ကို၊ ပေ၊ နာနာ
 ဘဏ္ဍံ ကေဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ ဗဟုနံ-များစွာကုန်သောလူတို့၏၊ သန္တကံ-သော၊
 ပဉ္စမာသကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ အတိရေကပဉ္စမာသကံဝါ - ၎င်း၊ အဋ္ဌနကံ-
 ထိုက်တန်သော၊ ဘဏ္ဍံ - ကို၊ ကေသ္မိံ ဌာနေ -၌၊ ပေ၊ နာနာဘဏ္ဍံ နာနာ
 ဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ ပဉ္စန္ဒံ - န်သော၊ ကုလာနံ - တို့၏၊ ပဉ္စသု - န်သော၊ အာပဏာ
 ဖလကေသု-တို့၌၊ ကေကမာသကံ-ကို၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ၊ ဣတိ-သို့၊ (သလ္လက္ခေ
 တမ္ပံ)၊ ဣတိ-တည်း။...သံဝိဒါဝဟာရကထာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သင်္ဂေတကမ္ပန္တိ - ကား၊ သဉ္စာနနကမ္ပံ - သိကြောင်း အမှတ်အသားကို
 ပြုခြင်းတည်း၊ ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန-အချိန်အခါကိုပိုင်းခြားခြင်း၏ အစွမ်း
 ဖြင့်၊ သညာဏကရဏံ - သိကြောင်း အမှတ်အသားကို ပြုခြင်းတည်း၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ အမှတ်အသားကို ပြုရာ၌၊ ပုရေဘတ္တံ-ဆွမ်း၏
 ရှေ့အဘို့၌၊ ဝါ-နံနက်အခါ၌၊ အဝဟရ-ခိုးဆောင်ချေလော၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေ-
 သော်၊ အဇ္ဇဝါ - ၌သော်လည်း၊ ပုရေဘတ္တံ - နံနက်အခါ၌၊ အဝဟရတု-
 ခိုးဆောင်ပစေ၊ သွေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ အနာဂတေ - အနာဂတ် ဖြစ်သော၊

သညာဏကရဏံ။ ။သင်္ဂေတကို သညာဏ၊ ကမ္ပကို ကရဏ ဟု ဖွင့်၏။ သံ ပုဗ္ဗ
 ကိတဓာတ်သည် သညာဏအနက်ကို ဟော၏။ သံကိတတိ ဧတေနာတိ သံကေတော=
 သိမှတ်ကြောင်း ဖြစ်သော (နံနက်ကာလ စသော) အမှတ်အသား၊ သင်္ဂေတဿ+
 ကမ္ပံ သင်္ဂေတကမ္ပံ။

သံဝစ္ဆရေဝါ-၌သော်၎င်း၊(ပုရေဘတ္တံ-၌၊အဝဟရတု-ပစေ၊)ဝိသင်္ကေတော-
 ချတ်ယွင်းသော အမှတ်အသားသည်၊ နတ္ထိ၊ ဥဘိန္ဒုမိ-အာဏာပက အာဏတ္တ
 ရဟန်း ၂ပါးလုံးတို့၏လည်း၊ ဩစရကေ-ဩစရကကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊
 [“အဝသံဟာရိယေဘဏ္ဍေ”စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊]
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အဇ္ဇ၊ ပုရေဘတ္တံ- ၌၊ ဟရ-လော၊ ဣတိ
 ဝုတ္တေ- သော်၊ သွေ သစေ အဝဟရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဇ္ဇာတိ- အဇ္ဇ ဟူ၍၊
 နိယမိတံ-မှတ်သားအပ်သော၊ တံသင်္ကေတံ-ထို အမှတ်အသားကို၊ အတိက္ကမ္မ-
 လွန်၍၊ ပစ္စာ- ၌၊ အဝဟရံ- ခိုးဆောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ သွေ - ၌၊
 ပုရေဘတ္တံ- ၌၊ အဝဟရ-လော၊ ဣတိ ဝုတ္တေ အဇ္ဇ ပုရေဘတ္တံ သစေ အဝ
 ဟရတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ သွေတိ-သွေဟူ၍၊ နိယမိတံ- သော၊ တံသင်္ကေတံ-သို့၊
 အပ္ပတွာ-မရောက်မူ၍၊ ပုရေ- ရှေး၌၊ အဝဟရံ ဟောတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ အဝဟရ
 န္တဿ-ခိုးလသော်၊အဝဟာရကသေဝ-ခိုးဆောင်သော ရဟန်း၏သာလျှင်၊
 ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ မူလဋ္ဌဿ-အရင်း၌ တည်သော ခိုင်းသော ရဟန်း၏၊
 အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ သွေ- ၌၊ ပုရေဘတ္တံ - ၌၊ (အဝဟရ)၊ ဣတိ ဝုတ္တေ၊
 တဒဟေဝဝါ-ထို နေ၌သာလျှင်သော်၎င်း၊ သွေ-၌၊ ပစ္စာဘတ္တံဝါ - ၌သော်
 ၎င်း၊ ဟရန္တောပိ-ခိုးဆောင်သော ရဟန်းကိုလည်း၊ တံသင်္ကေတံ - ၏၊ ပုရေ
 စ-၌သော်၎င်း၊ ပစ္စာစ-၌၎င်း၊ ဟရတိတိ-ခိုးသောရဟန်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗျော၊
 [(တနည်း)-တံသင်္ကေတံ-သို့၊(အသမ္ပတွာ)၊ ပုရေစ-၌သော်၎င်း၊(တံသင်္ကေ
 တံ- ကို၊ အတိက္ကမ္မ၊) ပစ္စာစ-၌သော်၎င်း၊ ဟရတိတိ ဝေဒိတဗျော။] ပစ္စာ
 ဘတ္တရတ္ထိဒိဝေသုပိ-ပစ္စာဘတ်အခါ၊ ညဉ့်၊ နေ့ဘို့၌လည်း၊ သေ နယော။

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ သင်္ကေတကမ္မကထာ၌၊ ပုရိမယာမ၊ ပေ၊ သံဝစ္ဆရာဒိ
 ဝသေနာပိ-ပုရိမယာမ် , မစ္ဆိမယာမ် , ပစ္ဆိမယာမ် , လဆုတ်ပက္ခ, လဆန်း
 ပက္ခ , လ , ဥတု , နှစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ သင်္ကေတ
 ဝိသင်္ကေတတာ - သင်္ကေတ၏ အဖြစ် , ဝိသင်္ကေတ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗျော၊
 ပုရေဘတ္တံ-၌၊ ဟရ-လော၊ ဣတိဝုတ္တေ, ပုရေဘတ္တမေဝ- ၌ပင်၊ ဟရိဿာမိ-
 အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝါယမန္တဿ-အားထုတ်နေစဉ်၊ ပစ္စာဘတ္တံ-ညချမ်း
 အခါသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သွားအံ့၊ ဣတ္ထ-ဤသို့ဖြစ်သွားရာ၌၊ ကထံ-အဘယ်သို့

တံသင်္ကေတံ။ ။ တံသင်္ကေတန္တိ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဒဠ္ဗဗ္ဗံ၊ ဤ အလို
 “တံသင်္ကေတံ-၏”ဟုပေး၊ အထဝါ-တံ သင်္ကေတံ အသမ္ပတွာ ပုရေဝါ, တံ သင်္ကေတံ
 အတိက္ကမ္မ ပစ္စာဝါတိ ဝေမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗျော၊ ဤအလို အသမ္ပတွာ အတိက္ကမ္မ
 တို့ကို ထည့်၍ ပေး။

မှတ်ရမည်နည်း၊ ဣတိ- ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ- မဟာပဒုမထေရ်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌော - သော၊) မဟာသုမထေရော- သည်၊ အာဟ၊ (ကိံ)၊ သော - ဤ ပယောဂသည်၊ ပုရောဘတ္တပယောဂေါ - ပုရောဘတ် အခါ၌ ဖြစ်စေအပ်သော ပယောဂပင်တည်း၊ တသ္မာ, မူလဋ္ဌော-အရင်း၌တည်သော စေခိုင်းသော ရဟန်းသည်၊ န မုစ္စတိ - အာပတ်မှ မလွတ်၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ပန - ကား၊ မဟာပဒုမထေရော - သည်၊ အာဟ၊ (ကိံ)၊ ကာလပရိစ္ဆေဒိ- ကာလ အပိုင်း အခြားကို၊ အတိက္ကန္တတ္တာ - လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိသင်္ကေတံ - အမှတ်အသား၏ ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ မူလဋ္ဌော မုစ္စတိ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဣတိ-တည်း။.... သင်္ကေတ ကမ္မကထာ- နိဋ္ဌိတာ။

နိမိတ္တကမ္မန္တိ-ကား၊ သညုပ္ပါဒနတ္ထံ-အမှတ်အသားကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကဿစိ-တစုံတခုသော၊ နိမိတ္တဿ-အရိပ်နိမိတ်ကို၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းတည်း၊ တံ - ထို အရိပ်နိမိတ် ပြုခြင်းကို၊ အက္ခိံဝါ နိခဏိဿာမိတိ အာဒိနာ-သော၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော “ ဘမုကံဝါ ဥက္ခိပိဿာမိ (မျက်မှောင်ကိုသော်လည်း မြောက်အံ့၊ ဝါ- မျက်စ ပစ်အံ့၊) သီသံဝါ ဥက္ခိ ပိဿာမိ (ဥျးခေါင်းသော်လည်း မြောံအံ့၊ ဝါ- ခေါင်းမော်အံ့၊) ” တို့ကိုယူ။] နယေန - ဖြင့်၊ တိဝိဓာ - အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ နိမိတ္တကမ္မကထာ၌၊ အညမ္ပိ - ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော သုံးပါးမှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဟတ္ထ လဗ်န၊ ပေ၊ ဥက္ကာသနာဒိံ - လက် မြောံခြင်း, လက်ခုတ်တီးခြင်း, လက်ဖျောက်တီးခြင်း, လည်ပင်းမော်ခြင်း, ချောင်းဟန်ခြင်း အစရှိသော၊ အနေကပ္ပကာရံ - များသော အပြားရှိသော အရိပ်နိမိတ် ပြုခြင်းကို၊ သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ-သိမ်းယူထိုက်၏၊ ဣတ္ထ-ဤအရိပ်နိမိတ်ကို ပြုရာ၌၊ သေသံ - သည်၊ သင်္ကေတကမ္မေ - သင်္ကေတကမ္မ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဣတိ-တည်း။.... နိမိတ္တကမ္မကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သင်္ကေတနှင့် နိမိတ္တ ။ ။ သင်္ကေတကမ္မ၌ အချိန်ကာလကို သတ်မှတ်၏၊ ထို သတ်မှတ်အပ်သော အချိန်၌ခိုးမှ သင်္ကေတပြုသူမှာ အာပတ်သင့်၏၊ အချိန်လွန်သွား လျှင် အာပတ်မသင့်၊ နိမိတ္တကမ္မ၌ကား အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း ကြိယာသာရှိ၏၊ ထို နိမိတ် ပြုသည့်အတိုင်းခိုးလျှင် အချိန်ကာလလွန်သော်လည်း နိမိတ်ပြုသူမှာ အာပတ်ပင်တည်း။ [န ဟိ သင်္ကေတကမ္မံဝိယ နိမိတ္တကမ္မံ ဒဠုဗ္ဗံ၊ တတ္ထ ဟိ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ အတ္ထိ၊ ဣမ (ဤနိမိတ္တကမ္မ၌) နတ္ထိ၊ ကာလဝသေန ဟိ သင်္ကေတကမ္မံ ဝုတ္တံ၊ ကြိယာဝသေန (အရိပ် နိမိတ်ပြုခြင်း အမူအရာ၏အစွမ်းဖြင့်) နိမိတ္တကမ္မန္တိ အယမေ တေသံ ဝိသေသော။]

ဣဒါနိ-၌၊ ဧတေသွေဝ သင်္ကေတကမ္မနိမိတ္တကမ္မေသု-ဤသင်္ကေတကမ္မ၊
 နိမိတ္တကမ္မတို့၌ပင်၊ အသမ္မောဟတ္ထံ - မတွေဝေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊
 အာဏာပေတိတိအာဒိ - အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ၊ တတ္ထ-ထိုစကား
 ရပ်၌၊ သော တံ မညမာနော တန္တိ - ကား၊ သော အဝဟာရကော - ထို
 ခိုးတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ယံ-အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊ အာဏာပကေန-စေခိုင်း
 သော ရဟန်းသည်၊ နိမိတ္တသညံ - ယူခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အမှတ်
 အသားကို၊ ကတွာ၊ [ဤဒိသံနာမဘဏ္ဍန္တိ-ဤ မည်သော ဘဏ္ဍာဟူ၍၊ ဝဏ္ဏ
 သဏ္ဍာနာဒိဝသေန ဂဟဏဿ (ယူခြင်း၏) နိမိတ္တဘူတံ (အကြောင်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော) သညာဏံကတွာ။] ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ - ထို ပြောဆိုအပ်သော ဘဏ္ဍာ
 သည်၊ ဧတံ - ဤ ဘဏ္ဍာတည်း၊ ဣတိ - သို့၊ မညမာနော - မှတ်ထင်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ [ဤအဖွင့်ကိုထောက်၍ တံနှင့် မညမာနောကို သမာသ် မဟုတ်၊
 ၂ ပုဒ် ဟု မှတ်။] တမေဝ - ထို ဘဏ္ဍာကိုပင်၊ အဝဟရတိ - အံ၊ ဥဘိန္ဒံ -
 အာဏာပက အာဏတ္ထ ရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ သော
 တံ မညမာနော အညန္တိ - ကား၊ ယံ- အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟရ - လော၊
 ဣတိ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထို ပြောဆိုအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဧတံ - ဤ ဘဏ္ဍာ
 တည်း၊ ဣတိ မညမာနော (ဟုတွာ)၊ အညံ - အခြားသော၊ တသ္မိံ ယေဝ
 ဌာနေ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟရတိ- အံ၊
 မူလဋ္ဌဿ - အရင်း၌တည်သော အာဏာပကရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ။

အညံ မညမာနော တန္တိ - ကား၊ အာဏာပကေန - သည်၊ နိမိတ္တသညံ-
 ခိုးယူခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အမှတ်အသားကို၊ ကတွာ - ပြ၍၊ ဝုတ္တဘဏ္ဍံ-
 သည်၊ အပ္ပုဋ္ဌံ - နည်းသောအဖိုးရှိ၏၊ ဣဒံ - ဤဘဏ္ဍာသည်၊ အညံ-ပြောဆို
 အပ်သောဘဏ္ဍာမှ အခြားသော၊ တသ္မေဝ - ထို ပြောဆိုအပ်သောဘဏ္ဍာ
 ၏ပင်၊ သမိပေ, ထပိတံ-သော၊ သာရဘဏ္ဍံ-ကောင်းမြတ်သောဘဏ္ဍာတည်း၊
 ဣတိဧဝံ - သို့၊ အညံ- အခြားဘဏ္ဍာဟူ၍၊ မညမာနော(ဟုတွာ)၊ တမေဝ-
 ထို ပြောဆိုအပ်သော ဘဏ္ဍာကိုပင်၊ အဝဟရတိ၊ ဥဘိန္ဒမ္ဗိ - တို့၏လည်း၊
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အညံ မညမာနော အညန္တိ- ကား၊ ပုရိမနယေနေဝ-
 ပင်၊ ဣဒံ- ဤဘဏ္ဍာသည်၊ အညံ- ပြောဆိုအပ်သောဘဏ္ဍာမှ အခြားသော၊
 တသ္မေဝ-ထို ပြောဆိုအပ်သောဘဏ္ဍာ၏ပင်၊ သမိပေ, ထပိတံ-သော၊ သာရ
 ဘဏ္ဍံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မညတိ-၏၊ တံ-ထိုဘဏ္ဍာသည်၊ အညမေဝ-ပြောဆို
 အပ်သောဘဏ္ဍာမှ တခြားသည်ပင်၊ စေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တသ္မေဝ-
 ထို ခိုးသောရဟန်း၏သာ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဣတ္ထန္ဒာမဿ ပါဝဒါတိ အာဒိသု-တို့၌၊ ဧကော-သော၊ အာစရိယော-
 ကို၎င်း၊ တယော- ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတပေါနာမကာ- အမည်ရှိကုန်သော၊
 အန္တေဝါသိကာ - တို့ကို၎င်း၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တတ္ထ - ထို ဆရာတပည့်တို့တွင်၊ ဘိက္ခု
 ဘိက္ခု၊ အာဏာပေတိတိ- ကား၊ အာစရိယော- သည်၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-
 ကို၊ ကတ္ထစိ- တစုံတခုသော အရပ်၌၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သားပြီး၍၊ တဿ-
 ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ဟရဏတ္ထာယ- ၄၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတံ- ကို၊ အာဏာပေတိ-၏၊ ဣတ္ထ
 န္ဒာမဿ ပါဝဒါတိ- ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ- တ၊ တံ၊ ဝစ္ဆ- ချေ၊ တေမတ္ထံ- ဤ
 အကြောင်းကို၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ- အား၊ ပါဝဒ-ပြောချေလော၊ ဣတ္ထန္ဒာမော
 ဣတ္ထန္ဒာမဿ ပဝဒတုတိ - ကား၊ [အဇ္ဇတ္တနိ နှောင်းရာ၌ကဲ့သို့ လာသော
 အ အက္ခရာမရှိသောကြောင့်“ပဝဒတု”ဟု ရှိသင့်၏၊ သို့မဟုတ် ပါဝစနံကဲ့သို့
 အကို ဒီဃပြု။] ဓမ္မရက္ခိတောပိ- သည်လည်း၊ သံဃရက္ခိတဿ-အား၊ ပဝဒ
 တု - တဆင့်ပြောစေ၊ ဣတ္ထန္ဒာမော၊ ပေါ အဝဟရတုတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊
 တယာ- သင် ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ အာဏတ္တေန- သော၊ ဓမ္မရက္ခိတေန-သည်၊
 အာဏတ္တော-သော၊ သံဃရက္ခိတော-သည်၊ ဣတ္ထန္ဒာမံ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊
 အဝဟရတု-ခိုးပါစေ၊ ဟိ- ထိုသို့ခိုင်းသင့်၏၊ (တနည်း)ဟိယသ္မာ- ကြောင့်၊
 အမှေသု-ငါတို့ ဆရာတပည့်လေးယေခံတို့တွင်၊ သော-ထို သံဃရက္ခိတသည်၊
 ပီရဇာတိကော - ရဲရင့်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိ၏၊ ဣမသ္မိံ ကမ္မေ - ဤ
 အလုပ်မျိုး၌၊ ပဋိပလော-စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သံဃရက္ခိတော ဣတ္ထ
 န္ဒာမံ ဘဏ္ဍံ အဝဟရတု။)

အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်ဿာတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊ အာဏာပေန္တဿ - သော၊
 အာစရိယဿ-၏၊ တာဝ-ထုလ္လစွဉ်းမှ ရှေးဥျားစွာ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ သာ အာဏတ္တိ - သည်၊ ယထာဓိပ္ပာယ် - အလိုအားလျော်စွာ၊ သစေ
 ဝစ္ဆတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ [ဆရာ့အလိုအတိုင်း ဒုတိယ ဗုဒ္ဓရက္ခိတက တတိယ ဓမ္မ
 ရက္ခိတအား ပြော, တတိယက စတုတ္ထသံဃရက္ခိတအား ပြောလျှင် - ဟူလို၊]
 ယံ ထုလ္လစွယံ-ကို၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အာဏတ္တိက္ခဏေ-စေခိုင်းရာ
 ခဏ၌၊ တဒေဝ-ထို ထုလ္လစွဉ်းသည်သာ၊ ဟောတိ၊ [ဘဏ္ဍာကို မယူရသေး,
 ခိုင်းသောစကားကို လက်ခံရုံရှိသေး၍ ထုလ္လစွဉ်းသာ၊ ဝေဖြင့် ဒုက္ကဋ် ပါရာ
 ဇိကကိုကန့်။] အထ- သို့မဟုတ်၊ တံ ဘဏ္ဍံ-သည်၊ အဝဿံ-မချွတ်၊ ဟာရိယံ-
 ဆောင်ယူအပ်လတံသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရတော - ၌၊ ယံ-
 အကြင်ပါရာဇိကကို၊ အာပတ္တိ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကဿာတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊
 တတော - ထိုစကားကြောင့်၊ ဣမဿ - ဤ စေခိုင်းသောဆရာ၏၊ တံဏေ

ယေဝ-ထိုစေခိုင်းရာခဏ၌ပင်၊ (တံ)ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့
သော၊ အယံယုတ္တိ-ဤ အသင့်ယုတ္တိကို၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဤကဲ့သို့သော
အရာတို့၌၊ [ဤဒိသေသု ဌာနေသု၊] ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သော ဣတရဿ အာရောစေတိတိ-ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော-သည်၊ ဓမ္မရက္ခိ
တဿ-အား၎င်း၊ ဓမ္မရက္ခိတော-သည်၊ သံဃရက္ခိတဿစ-အား၎င်း၊ အမှာ
ကံ-တို့၏၊ အာစရိယော-သည်၊ ဧဝံ ဝဒတိ၊ (ကိံ)၊ ဣတ္ထန္ဒာမံ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-
ကို၊ အဝဟရ ကိရ- ခိုးလောတဲ့၊ အမှေသုစ- တို့တွင်လည်း၊ တံ- သင် သံဃ
ရက္ခိတသည်၊ ဝီရပုရိသော - သည်၊ (ဟောတိ)ကိရ - ဖြစ်သတဲ့၊ ဣတိ
အာရောစေတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြောလသော်၊ တေသမ္ပိ-ထို ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ဓမ္မရက္ခိတ
တို့၏လည်း၊ ဒုက္ကဋံ၊ [အာရောစနကြောင့် ဒုက္ကဋံ၊]အဝဟာရကော ပဋိဂ္ဂဏှာ
တိတိ- ကား၊ သာဓု- ကောင်းပြီ၊ ဟရိဿာမိ- အံ၊ ဣတိ- သို့၊ သံဃရက္ခိ
တော-သည်၊ သမ္ပဋိစ္ဆတိ-လက်ခံအံ၊ မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာတိ-
ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္ထေ-လက်ခံအပ်ခါမျှ ဖြစ်လသော်၊
အာစရိယဿ ထုလ္လစ္စယံ၊ [လက်ခံခါမှမဟုတ် , ရှေ့ ခိုင်းတုန်းကပင် သင့်ခဲ့
သည်၊] (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အာစရိယဿ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊) ဟိယသ္မာ-
ကြောင့်၊ မဟာဇနော - များစွာသော တပည့်အပေါင်းကို၊ တေန-ထိုဆရာ
သည်၊ ပါပေ-၌၊ နိယောဇိတော-တိုက်တွန်းအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အာစရိ
ယဿ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊) သော တံ ဘဏ္ဍန္တိ - ကား၊ သော သံဃရက္ခိ
တော - သည်၊ တံ ဘဏ္ဍံ- ကို၊ စေ အဝဟရတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေသံ-
န်သော၊ စတုန္ဒမ္ပိ-န်သော၊ ဇနာနံ-ဆရာ တပည့်ရဟန်းတို့၏၊ ပါရာဇိကံ၊ စ-
ဆက်၊ ကေဝလံ-ရဟန်းအများ မဘက်သက်သက်၊ စတုန္ဒ-န်သော၊ (ဇနာနံ-
တို့၏သာ၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊) န- မဟုတ်သေး၊ ဧတေန ဥပါယေန-ဖြင့်၊ ဝိသ
ကေတံ-အမှတ်အသား၏ချွတ်ယွင်းခြင်းကို၊ အကတွာ-၍၊ ပရမ္ပရာယ-အဆက်
ဆက်အားဖြင့်၊ အာဏာပေန္တံ- သော၊ သမဏသတံဝါ- ရဟန်းတရာသည်မူ
လည်း၊ (ဟောတု-စေ၊) သမဏသဟသံဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊
သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏၊ ပါရာဇိကမေဝ-ပင်တည်း။

ဒုတိယဝါရေ-၌၊ သော အညံ အာဏာပေတိတိ - ကား၊ အာစရိယေန-
သည်၊ အာဏတ္ထော - သော၊ သောဗုဒ္ဓရက္ခိတော - သည်၊ ဓမ္မရက္ခိတံ - ကို၊
အဒိသ္မာဝါ- မမြင်၍သော်၎င်း၊ ဝါ- မမြင်ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ အဝတ္ထု
ကာမော- မပြောလိုသည်၊ ဟုတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝါ- ကြောင့်သော်၎င်း၊
သံဃရက္ခိတမေဝ-သို့သာ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အာစရိယော၊

ဧဝံ- သို့၊ အာဟ၊ (ကိ°)၊ ဣတ္ထန္ဒာမံ - သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဝဟရ ကိရ -
 ခိုးလောတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ ဣတိ-သို့၊ အာဏာပေတိ - အံ၊ အာပတ္တိ
 ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ အာဏတ္တိယာ-ကြောင့်၊ တာဝ-သံဃရက္ခိတမှ ရှေးဥျား
 စွာ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ - ဧ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိ ဒုက္က
 ဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ သမ္ပုဋိန္ဒိတေ - သော်၊ မူလဋ္ဌဿေ
 ဝ-အရင်းမူလ အစဉ်တည်သော ဆရာရဟန်း၏သာလျှင်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ(ဟောတိ)၊
 ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန-ကား၊ သော - ထို သံဃရက္ခိတသည်၊ တံဘဏ္ဍံ၊ သစေ
 အဝဟရတိ - အကယ်၍ ခိုးဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဏာပကဿ - စေခိုင်း
 သော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿစ - ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၎င်း၊ အဝဟာရကဿ - သော၊ သံဃ
 ရက္ခိတဿစ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဘိန္ဒုဗ္ဗိ - တို့၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊
 ပန-ဆက်၊ မူလဋ္ဌဿ- သော၊ အာစရိယဿ- ဧ၊ ဝိသကေတတ္တာ- အမှန်
 အသား၏ ချွတ်ယွင်းခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကေန-ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊
 ဓမ္မရက္ခိတဿ- ဧ၊ အဇာနနတာယ - ကြောင့်၊ သဗ္ဗေန - အလုံးစုံသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံအကုန်အစင်၊ [ဒုက္ကဋ္ဌံ ထုလ္လစ္စဉ်းပါရာဇိက
 အာပတ်အားလုံး-ဟူလို။] အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော၊
 ဒိန္ဒံ - ဆရာ , ဓမ္မရက္ခိတဟူသော ၂ ပါးတို့၏၊ သောတ္ထိဘာဝံ - ချမ်းသာကုန်
 သည်၏ အဖြစ်ကို၊ [အာပတ်မသင့်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။] ကတွာ, အတ္တနာ-
 သည်၊ (ကြိယာဝိသေသန)၊ နဋ္ဌော- ပျက်စီးရရှာလေပြီ။

ဣတော-ဤဝါရမှ၊ ပရေသု- ကုန်သော၊ စတူသု- ကုန်သော၊ အာဏတ္တိ
 ဝါရေသု - အာဏတ္တိဝါရတို့တွင်၊ [ဤ ဝါရများ၌ ဆရာ တပည့်များသာ
 မဟုတ်, ရဟန်းအားလုံးနှင့် ဆိုင်သည်။] တာဝ = ဒုတိယဝါရ စသည်တို့မှ
 ရှေးဥျားစွာ၊ ပဋ္ဌမေ - ပဋ္ဌမဝါရ၌၊ သော ဂတ္ထိာ ပုန ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ-ကား၊
 ဘဏ္ဍဋ္ဌာနံ - ဘဏ္ဍာထားရာအရပ်သို့၊ ဂတ္ထိာ-ပြီး၍၊ အန္တောစ-၌၎င်း၊ ဗဟိ
 စ-၌၎င်း၊ အာရက္ခံ ဒိသ္မာ အဝဟရိတံ အသက္ကောန္တော(ဟုတ္တာ)၊ အာဂစ္ဆ
 တိ- ပြန်လာ၏၊ ယဒါ သက္ကောသိ တဒါတိ - ကား၊ အဇ္ဇေဝ - ၌သာ၊ အဝ
 ဟဋံ-ခိုးအပ်သည်၊ ဝါ - ခိုးကောင်းသည်၊ ဟောတိ ကိ° -ဖြစ်သလော၊ ဂစ္ဆ
 ချေ၊ ယဒါ (အဝဟရိတံ) သက္ကောသိ၊ တဒါ, နံ- ထို ဘဏ္ဍာကို၊ အဝဟရ၊
 ဣတိ-ဤသို့စေခိုင်းအံ့၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ပုန, အာဏတ္တိ
 ယာဝိ- ကြောင့်လည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ တံ ဘဏ္ဍံ-သည်၊
 ဝါ-ကို၊ အဝသံ, ဟာရိယံ-ဆောင်ထိုက်သည်၊ ဝါ-ဆောင်အပ်လတံသည်၊
 သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အတ္တသာဓိကစေတနာနာမ - ခိုးခြင်းတည်း

ဟူသောအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော စေတနာမည်သည်၊ မဂ္ဂါနန္ဒရဖလသဒိ
 သာ - အခြားမဲ့၌ အကျိုးရှိသော မဂ်စေတနာနှင့် တူ၏။ တသ္မာ , အယံ -
 ဤ ရဟန်းသည်၊ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ - ၌ပင်၊ ပါရာဇိကော - သည်၊
 (ဟောတိ)၊ [မဂ်စေတနာသည် ဖိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးကို ချက်ခြင်း
 ပေးသကဲ့သို့ ခိုးခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော စေတနာ
 သည်လည်း ပါရာဇိက တည်းဟူသော အကျိုးကို ချက်ခြင်းပေး၏ - ဟုလို။]
 အဝဟာရကော - သည်၊ သဗ္ဗိဝဿာတိက္ကမေန - အနှစ်ခြောက်ဆယ်လွန်ရာ
 အခါ၌၊ တံ တဏှံ, သစေပိ အဝဟရတိ- အကယ်၍မူလည်း ခိုးစေဥးတော့၊
 အာဏာပကောစ-သည်လည်း၊ အန္တရာယေဝ-အနှစ်ခြောက်ဆယ်၏ အကြား
 ၌သာ၊ ကာလံဝါ - သေခြင်းကိုမူလည်း၊ (သစေပိ) ကရောတိ - ဥးတော့၊
 ဟိနာယဝါ-ယုတ်ညံ့သော လူ့ အဖြစ်အကျိုးငှါမူလည်း၊ (သစေပိ) အာဝတ္တ
 တိ- အကယ်၍မူလည်း လည်စေဥးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ - ဤသို့ ဖြစ်ပါသော်
 လည်း၊) အဿမဏောဝ - ရဟန်းမဟုတ်တော့သည် သာလျှင်၊ ဟုတွာ - ၍၊
 ကာလံဝါ - ကိုမူလည်း၊ ကရိဿတိ-တံ၊ ဟိနာယဝါ- ငှါမူလည်း၊ အာဝတ္တိ
 သတိ-တံ၊ ပန-ကား၊ အဝဟာရကဿ-၏၊ အဝဟာရက္ခဏေယေဝ-ခိုးရာ
 ခဏ၌သာ၊ ပါရာဇိကံ။

ဒုတိယဝါရေ - ၌၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တံ - ထို(မာ အဝဟရိ- ဟူသော)
 စကားကို၊ သဏိကံ-ဖြေးဖြေး၊ ဝါ-တိုးတိုး၊ ဘဏန္ဒော-ပြောသည်၊ (ဟုတွာ)
 ဝါ-ဖြစ်၍သော်၎င်း၊ ဝါ-ကြောင့်သော်၎င်း၊ တဿ-ထို စေခိုင်းအပ်သော
 ရဟန်း၏၊ ဗမိရတာယ ဝါ- နားထိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ မာ
 အဝဟရိတိ - ဟူသော၊ ဧတံ ဝစနံ - ကို၊ န သာဝေတိ - မကြားသိစေနိုင်၊
 တသ္မာ-ကြောင့်၊ မူလဋ္ဌော-သည်၊ န မုတ္တော-ပါရာဇိကမှ မလွတ်၊ ပန-ကား၊
 တတိယဝါရေ - ၌၊ သာဝိတတ္တာ - ကြားသိစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 မုတ္တော- ၍၊ [“ကြားသိစေအပ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ” ဟူသည် ကြားခြင်း၊
 ပြောအပ်သောစကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိခြင်းတည်း၊ ထို့ ကြောင့် အာပတ်မှ
 လွတ်သည်၊] စတုတ္ထဝါရေ-၌၊ တေန- ထို အာဏာပက ရဟန်းသည်၊ သာဝိ
 တတ္တာစ-ကြောင့်၎င်း၊ ဣတရေန - အခြားသော စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်း
 သည်၊ သာမုတိ-ကောင်းပြီဟူ၍၊ သမ္ပုဋိစ္ဆိတ္တာ-၍၊ ဩရတတ္တာစ-ရှောင်ကြဉ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဥဘောပိ-အာဏာပက အာဏတ္တရဟန်း ၂ပါး
 လုံးတို့သည်လည်း၊ မုတ္တော-အာပတ်မှလွတ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-တည်း၊အာဏတ္တိ
 ကဿ နိဗ္ဗိတာ။

ဣဒါနိ-၌၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထို ဘဏ္ဍာတို့၌၊ [ဘူမဋ္ဌ ထလဋ္ဌာဒီသု၊] ဌာနာ စာဝန ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တဿ-သော၊ အဒိန္နာဒါနဿ- ဒါန၏၊ အင်္ဂံ (၈)- အင်္ဂါကို၎င်း၊ ဝတ္ထုဘေဒေန-ဖြင့်၊ [အဝဟရိတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုဿ ဝရုကလဟုက ဘေဒေန၊] အာပတ္တိဘေဒံစ- ကို၎င်း၊ ဒသေန္နော(ဟုတွာ) ပဉ္စဟိ အာကာ ရေဟိတိအာဒိံ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိတိ-ကား၊ ပဉ္စဟိ-နံသော၊ ကာရဏေဟိ- အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဉ္စဟိ - နံသော၊ အင်္ဂေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တတြ - ထို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အယံ၊ သင်္ခေပတ္တော-အကျဉ်းချုပ် အနက်တည်း၊ အဒိန္နံ-ကို၊ အာဒိယန္တဿ-၏၊ [ပါရာဇိကော ဟောတိ၌စပ်၊] ပရပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ ဟောတိတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တေဟိ-နံသော၊ ပဉ္စဟိ-နံသော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်း အင်္ဂါတို့ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ၊) တတော - ထို ၅ ပါးတို့ အောက်၊ ဥုနေဟိ - ယုတ်လျော့ကုန်သော၊ (အာကာရေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ န ဟောတိ၊) ဣတိ အယံ-ကား၊ သင်္ခေပတ္တော- တည်း။

တတြ - ထို ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဣမေ - ဤ ဆိုအပ်လတံတို့ကား၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ အာကာရာ-အကြောင်းတို့တည်း၊ ဝါ- အင်္ဂါတို့တည်း၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ - လူတည်းဟူသော သူတပါးသည် သိမ်းပိုက် အပ်သော ဘဏ္ဍာ၎င်း၊ [မနုဿဘူတေန ပရေန+ပရိဂ္ဂဟိတံ။] ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညိတာ-သူတပါးသိမ်းပိုက်အပ်သော ဘဏ္ဍာ ဟု အမှတ်ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ပရိက္ခာရဿ-၏၊ ဝရုဘာဝေါ-လေးသည်၏အဖြစ်၎င်း၊ [တမတ်, တမတ်တန် ထက် အလွန်ဖြစ်သော ပရိက္ခရာကိုဆိုသည်။] ထေယျစိတ္တံ - ၎င်း၊ ဌာနာ - မှ၊ စာဝနံ-၎င်း၊ ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးတို့ကား၊ (ပဉ္စ , အာကာရာ-တို့တည်း၊) ပန-ကား၊ ဣတော-ဤဝါရမှ၊ ပရေဟိ-နံသော၊ ဒ္ဓိဟိ-ကုန်သော၊ ဝါရေဟိ- တို့ဖြင့်၊ [ပါဠိတော်၌ လာသောဝါရ ၂ ပါးတို့ဖြင့်။] လဟုကေ - လဟုက ဖြစ်သော၊ ပရိက္ခာရေ-၌၊ ဝတ္ထုဘေဒေန-ဝတ္ထုအပြားအားဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယဉ္စ- ကို၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌ-ကို၎င်း၊ ဒဿိတံ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ကား၊ ဆဟာကာရေ ဟိတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တဝါရတ္ထယေ-ဟောတော်မူအပ်သော

ဆဟာကာရေဟိ။ ။ဤဝါရ၌ “ပရပရိဂ္ဂဟိတ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညာ” တို့သည် ပါဠိတော်၌ မပါ၊ “သို့ဖြစ်လျှင် ထို အင်္ဂါ ၂ ပါးမရှိဘဲ ပါရာဇိကဖြစ်ရတော့မည်လား” ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား - န သကသညီ ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် ပရပရိဂ္ဂဟိတ ဝတ္ထုကိုပြု၏၊ နဝိဿာသဂ္ဂါဟိ, န တာဝကာလိကံ တို့ဖြင့် ပရပရိဂ္ဂဟိတသညာကို ပြ၏။

ဝါရသုံးပါးအပေါင်း၌၊ သကသညိတာ-မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊
 န - မဟုတ်၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟိတာ - အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်
 သည်၊ န - မဟုတ်၊ [“ နဝိဿာသဂ္ဂါဟိတာ - အကျွမ်းဝင်ခြင်းဖြင့် ယူခြင်း
 ရှိသည် မဟုတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း” ဟု ပေးလျှင် အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း သဒ္ဒါ
 နည်းကား မကျ။] တာဝကာလိကတာ- ထို သုံးစွဲရာကာလမျှ ယူခြင်းရှိသူ၏
 အဖြစ်သည်၊(သဒ္ဒတ္ထ)၊ ဝါ-ခဏမျှငှါးခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊(အဓိပ္ပာယ်တ္ထ)၊
 န-မဟုတ်၊ ပရိက္ခာရဿ-၏၊ ဂရုကဘာဝေါ-၎င်း၊ ဝေယျစိတ္တံ-၎င်း၊ ဌာနာ-
 မှ၊ ဗာဝနံ-၎င်း၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဆ-ကုန်သော၊ အာကာရာ- တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထာပိ-ဤ သုံးဝါရတွင်လည်း၊ ဝတ္ထုဘေဒန- ဝတ္ထု၏ ကွဲပြား
 ခြင်းကြောင့်၊ ပဌမဝါရေ-၌၊ ပါရာဇိကံ- ကို၊ (ဝုတ္တံ)၊ ဒုတိယ တတိယေသု-
 တို့၌၊ ထုလ္လစ္စယဒုက္ကဋာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ၊ ပန-ဆက်၊ တတော-ထိုဝါရ ၃ပါးမှ၊
 ပရေသု-ကုန်သော၊ တိသု-ကုန်သော၊ ဝါရေသု-တို့၌၊ ဝတ္ထုဘေဒ-သည်၊
 ဝိဇ္ဇမာနေပိ - ထင်ရှား ရှိပါသော်လည်း၊ ဝတ္ထုဿ - ၏၊ ပရေဟိ- တို့သည်၊
 အပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ-မသိမ်းပိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋမေဝ ဝုတ္တံ။

တတြိ-ထို သုံးဝါရအပေါင်း၌၊ ယဒေတံ(ယံ+တံ)-အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊
 နစ ပရပရိဂ္ဂဟိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ - ထိုဘဏ္ဍာသည်၊
 အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ- စိုးအုပ်၍ မတည်နေစေအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ-
 မသိမ်းပိုက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဆဒ္ဓိတံ-ပိုလျှံသဖြင့် စွန့်ပစ်အပ်သည်
 မူလည်းဖြစ်သော၊ ဆိန္ဒမူလကံ - ရှာမရသဖြင့် ပြတ်သော အာလယဟူသော
 အမြစ်အရင်း ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ [ဤသုံးမျိုးဖြင့် အဿာမိက ဝတ္ထု
 သရုပ်ကို ပြသည်။] အဿာမိကဝတ္ထုဝါ - ဥစ္စာရှင် မရှိသော ဝတ္ထုသည်
 မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အတ္တနော- ၏၊ သန္တကံဝါ-ဥစ္စာသည်မူလည်း၊

ထို့ကြောင့် ပရပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထု၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညာတို့သည် အနက်သဘောအားဖြင့်
 ဤဆဋ္ဌဝါရ၌ ပါရှိသည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကဖြစ်ရသည်-ဟူလို။ [န သကသညိတိ
 ဣမိနာ ပန ပရပရိဂ္ဂဟိတံ ဝတ္ထု ကထိတံ၊ နစ ဝိဿာသဂ္ဂါဟိ နစ တာဝကာလိကန္တိ
 ဣမေဟိ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညာ ကထိတာ။]

အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ စသည် ။ ။ ငါ၏ဥစ္စာဟု မသိမ်းပိုက်အပ်သည်ကို အနဇ္ဈာ
 ဝုတ္တက ဟု ဆိုသည်၊ တော၌ သစ်မြစ် , သစ်ရွက်စသည်တည်း၊ ထင်းခွေသွား စသူတို့က
 အလွန်လေးသဖြင့် တောထဲ၌စွန့်ပစ်ထားအပ်ခဲ့သော ထင်းစသည်ကို ဆဒ္ဓိတဟု ဆို၏၊
 ပျောက်၍ ရှာသောအခါ မတွေ့သောကြောင့် အာလယပြတ်နေသည်ကို ဆိန္ဒမူလက ဟု
 ဆို၏။

(ဟောတု-စေ) ဥဘယမ္ဗိ- ၂ ပါးစုံသည်လည်း၊ [အဿာမိကနှင့်အတ္တသန္တက ၂ ပါးစုံ၊] နစ ပရပရိဂ္ဂဟိတတို့ဝ-နစ ပရပရိဂ္ဂဟိတံဟူ၍သာ၊ သင်္ချံ- သို့၊ ဂစ္ဆတိ- န၊ ပန- ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤဝါရ၌၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညာစ- သည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ထေယျစိတ္တေနစ- ဖြင့်လည်း၊ ဂဟိတံ- သည်၊ (ဟောတိ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ န ဝုတ္တာ-ဟောတော် မမူအပ်၊ ဣတိ- အာပတ္တိဘေဒ အပြီးတည်း။

ဧဝံ- သို့၊ ဝတ္ထုဝသေနစ - ဖြင့်၎င်း၊ စိတ္တဝသေနစ - ဖြင့်၎င်း၊ အာပတ္တိ ဘေဒံ-ကို၊ ဒသေတွာ-ပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ အနာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ပေ၊ အာဟ- ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအနာပတ္တိ သသညိဿအစရှိသောစကားရပ်၌၊ သသညိဿာတိ- ကား၊ သကသညိဿ - မိမိ၏ဥစ္စာဟူသော အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ [ပါဠိတော်၌ သသညိဿပုဒ်ဝယ် သသည် သက အနက်ဟောတည်း(သဟ အနက်ဟော မဟုတ်) ဟု သိစေလို၍ သကသညိဿ ဟု ဖွင့်၏၊ ထို သကသညိဿကို ထပ်၍ ဖွင့်လိုသောကြောင့် “ မယံ သန္တကံ ” စသည်ကို မိန့်၊] ဣဒံ ဘဏ္ဍံ - သည်၊ မယံ-၏၊ သန္တကံ-တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သသညိဿ-ဖြစ်၍၊ ပရဘဏ္ဍကမ္ဗိ- ကိုလည်း၊ ဂဏှတော-ယူသော ရဟန်း၏၊ ဂဟဏေ-၌၊ အနာပတ္တိ-တည်း၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီးသော ဘဏ္ဍာကို၊ ပုန-တဖန်၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးထိုက်၏၊ သာမိ ကေဟိ-တို့သည်၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ - သည်၊ (သမာနော)၊ သစေ န ဒေတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တေသံ - ထို ဥစ္စာရှင်တို့၏၊ ဓုရနိက္ခေပေ- ရဘို့ရန်အားထုတ်မှုလုလွှကို လျော့ချရာအခါ၌၊ ပါရာဇိကံ။

ဝိဿာသဂ္ဂါဟေတိ-ကား၊ ဝိဿာသဂ္ဂဟဏေပိ-အကျမ်းဝင်သဖြင့်ယူခြင်း ကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟလက္ခဏံ- ဝိဿာသဂ္ဂါဟလက္ခဏာကို၊ ဣမိနာသုတ္တေန - ဤ ပါဠိတော်ဖြင့်၊ [ဝိနည်း မဟာဝါ၊ စိဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်ဖြင့်၊] ဇာနိတဗ္ဗံ - ၏၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ သန္ဓိ ဌောစ-ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူးကာမျှ မိတ်ဆွေသည်လည်း၊ ဟောတိ - အံ၊ သမ္ဘတ္တောစ - ကောင်းစွာ မိမိကို ဆည်းကပ်တတ်သော

သကသညိဿ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ ။ ။ မိမိဥစ္စာ ဟု အမှတ်ရှိရုံမျှဖြင့် အာပတ်သင့်- မသင့် လျဉ်းပါးဘွယ် မရှိ၊ မိမိ ဥစ္စာ ဟု အမှတ်ရှိပြီးလျှင် သူတပါးဥစ္စာကို ယူရာအခါ ၌သာ အာပတ်သင့်လေသလား ဟု ယုံမှားဘွယ် ရှိ၍ “အနာပတ္တိ သသညိဿ ” ဟု ဟောတော်မူသည်၊ ထို့ကြောင့် “ မယံ သန္တကံ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ ” ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်၊ ပါဠိတော်၌လည်း “သသညိဿ ပရဘဏ္ဍကမ္ဗိ ဂဏှတော ဂဟဏေ အနာ ပတ္တိ ” ဟု အပိုထည့်၍ ပေးရသည်။

မိတ်ဆွေရင်းသည်လည်း၊ ဝါ - ကောင်းစွာ မိမိက ဆည်းကပ်အပ်သော
 မိတ်ဆွေရင်းသည်လည်း၊(ဟောတိ)၊ အာလပိတောစ-ပြောဆိုအပ်ဘူးသည်
 လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဇိဝတိစ - အသက်ရှင်ဆဲလည်း ဖြစ်အံ့၊ မေ - သည်၊
 ဂဟိတေ - ယူအပ်သော်၊ ဝါ - ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တမနော-
 မိမိစိတ်ရှိသူသည်၊ ဝါ - နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သူသည်၊ ဘဝိဿတိ - လတံ၊
 ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဇာနာတိ- အံ့၊ [အဋ္ဌကထာ စာအုပ်များ၌ “ဂဟိတေစ
 အတ္တမနော ဟောတိ” ဟု ရှိသော်လည်း ပါဠိတော်ရင်း၌ကား “ဇာနာတိစ
 ဂဟိတေ မေ အတ္တမနော ဘဝိဿတိ” ဟု ရှိ၏။]

ဣတိ - သို့၊ ပဉ္စဟိ - ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ - တို့နှင့်၊ သမန္ဓာဂတဿ -
 ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာကို၊ ဝိဿာသံ-အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဂဟေတံ-ငှါ၊
 အနုဇာနာမိ- ၏၊ တတ္ထ- ထို အနုဇာနာမိတိက္ခဝေ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ သ
 န္ဓိဋ္ဌောတိ-ကား၊ ဒိဋ္ဌမတ္တကမိတ္တော-ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူး
 ကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေတည်း၊ သမ္ဘတ္တောတိ-ကား၊ ဒဠ္ဇဒိတ္တော-ခိုင်မြဲသော
 မိတ်ဆွေတည်း၊ အာလပိတောတိ - ကား၊ မမ-၏၊ သန္တကံ - ကို၊ (ဂဏှေ
 ယျာသိဉ္စစပ်၊) ယံ-အကြင်ဥစ္စာကို၊ ဣစ္ဆသိ-၏၊ တံ-ထိုဥစ္စာကို၊ ဂဏှေယျာ
 သိ-လော၊ အာပုစ္ဆိတွာ- ပန်ပြော၍၊ ဂဟဏေ- ၌၊ ကာရဏံ-သည်၊ နတ္ထိ၊
 [“ခွင့်တောင်းနေဘွယ်မလို” ဟု ဆိုလိုသည်။] ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆို
 အပ်ဘူးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊)ဇိဝတိတိ-ကား၊ အနုဋ္ဌာနသေယျာယ-ထခြင်း
 မရှိသော အိပ်ခြင်းဖြင့်၊ [ယာယ သေယျာယ သယံတော ကာလံ ကရောတိ၊
 သာ အနုဋ္ဌာနသေယျာနာမ၊]သယံတော-အိပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ၊ ယာဝ-
 လောက်၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒံ-ဇိဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်းသို့၊ ဝါ-စုတိသို့၊ န ပါပု
 ဏာတိ-မရောက်သေး၊ (တာဝ-ထိုမျှလောက်တိုင်အောင်တည်း၊) ဂဟိတေ
 အတ္တမနောတိ-ကား၊ ဂဟိတေ-သော်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ တုဋ္ဌစိတ္တော- နှစ်သက်
 ဝမ်းမြော်သောစိတ်ရှိသူသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ ဝေရူပဿ - ဤသို့သဘော
 ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ [ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူအားလုံးနှင့် ဆိုင်သည်။] သန္တကံ - ကို၊
 (ဂဟေတံဉ္စစပ်၊) မေ-သည်၊ ဂဟိတေ-သော်၊ အတ္တမနော-သည်၊ ဘဝိဿ
 တိ-လတံ၊ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တေန-သိသောရဟန်းသည်၊ ဂဟေတံ ဝဇ္ဇတိ။

စ - ဆက်၊ အနဝသေသပရိယာဒါနဝသေန - အကြွင်းအကျန်မရှိသော
 အင်္ဂါတို့ကို သိမ်းယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ တောနိအင်္ဂါနိ-တို့ကို၊
 ဝုတ္တာနိ - ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟော-
 ဝိဿာသဂ္ဂါဟသည်၊ သန္ဓိဋ္ဌော ဇိဝတိ ဂဟိတေ အတ္တမနော - သုန္ဓိဋ္ဌော၊

ဇိဝတိ , ဂဟိတေအတ္တမနော ဟူသော သုံးပါးတို့၎င်း၊ သန္တက္ကော ဇိဝတိ ဂဟိတေ အတ္တမနော - သန္တက္ကော, ဇိဝတိ, ဂဟိတေ အတ္တမနောဟူသော သုံးပါးတို့၎င်း၊ အာလပိတော ဇိဝတိ ဂဟိတေ အတ္တမနော-အာလပိတော, ဇိဝတိ , ဂဟိတေအတ္တမနော ဟူသော သုံးပါးတို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ တိဟိ- ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ - အင်္ဂါတို့ဖြင့်၊ ရူဟတိ - တက်ရောက်၏၊ ဝါ - အထ မြေခံ၏၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ဥစ္စာရှင်သည်၊ ဇိဝတိ- အသက်ရှင်သေး၏၊ စ-ထိုသို့ပင် အသက်ရှင်သေးပါသော်လည်း၊ ဂဟိတေ-သော်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ အတ္တမနော- သည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်၊ တဿ-ထိုဥစ္စာရှင်၏၊ သန္တကံ- ကို၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန- ဝိဿာသဂ္ဂါဟဖြင့်၊ ဂဟိတံ (သမာနံ)ပိ၊ ပုန, ဒါတဗ္ဗံ- ပေးရာ၏၊ (တနည်း) ပုနဒါတဗ္ဗံ - ပြန်ပေးရမည်၊ စ - ဆက်၊ ဒဒမာနေန - ပြန်ပေးသောရဟန်းသည်၊ တာဝ-ဂဟိတေ အနတ္တမနဏိဥစ္စာမှ ရှေးဥျးစွာ၊ မတကဓနံ-သေသူ၏ ဥစ္စာကို၊ (ဒါတဗ္ဗံ၌စပ်) [ဤမတကဓနံဟူသောပါဌ်၌ မတကအရ ယူနေတုန်း သေသူလည်းပါ၏၊ ယူပြီးမှ သေသူလည်း ပါ၏။] ဂဟဋ္ဌာဝါ-လူဝတ်ကြောင်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဗ္ဗဇိတာဝါ-ရသေ့ ရဟန်းသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တဿ- ထို သေသူ၏၊ ဓနေ-၌၊ ဣဿရာ-အစိုးရကုန်၏၊ ဝါ-အမွေခံဖြစ်ကုန်၏၊ တေသံ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ-ထို အမွေခံတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဝါ-ပေးရမည်၊ အနတ္တမနဿ- မိမိစိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တကံ, တဿဝ- ထိုပုဂ္ဂိုလ် အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဌမံယေဝ-ရှေးဥျးစွာသာလျှင်၊ ဝါ-အစကပင်၊ မမ-၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ဂဏှန္တေန- ယူသော၊ တယာ-သည်၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝစီဘေဒေနဝါ-စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ-နှုတ်မြွက်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန ဝါ-စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သော်၎င်း၊ အနမောဒိတွာ-ဝမ်းမြောက်ပြီး၍၊ ပစ္စာ-၌၊ ကေနစိ - သော၊ ကာရဏေန - ကြောင့်၊ ကုပိတော - စိတ်ဆိုးသည်၊ (ဟောတိ)၊ (သော- ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်) ပစ္စာဟရာပေတံ- တဖန်ဆောင်စေ ခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပြန်တောင်းခြင်းငှါ၊ န လဘတိ-မရ၊ ယောပိ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း၊ အဒါတုကာမော- ပေးခြင်းငှါ အလိုမရှိ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ အဓိဝါသေတိ-လက်ခံ၏၊ ကိဉ္စိ-ဘာကိုမျှ၊ နဝဒတိ-မပြော၊ [ကန့်ကွက် စကား မပြော-ဟူလို။] သောပိ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ပုနပစ္စာဟရာပေတံ န လဘတိ၊ ပန-ကား၊ ယော - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မယာ- ငါသည်၊ ဝါ-

တပည့်တော်သည်၊ တုမှာတံ- သင်တို့၏၊ ဝါ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပါပြီ၊ (ဣတိ) ဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ပရိဘုတ္တိ-သုံးစွဲအပ်ပါပြီ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဂဟိတံဝါ-ယူအပ်ပြီးသည် သော်လည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပစေ၊ ပရိဘုတ္တိဝါ-သော်လည်း၊ (ဟောတု)၊ မယာ ပန-ကား၊ တံ- ထို ဥစ္စာကို၊ ကေနစိဒေဝ - သော၊ ကရဏီယေန - ကြောင့်၊ ထပိတံ-ပြီ၊ ပါကတိကံ - ပင်ကိုယ်အတိုင်းဖြစ်သည်ကို၊ ကာတံ၊ ဝန္တတိ-သင့်၏၊ [ယူအပ် သမျှ၊ သို့မဟုတ် သုံးစွဲအပ်သမျှကို အစားပေးသင့်သည်- ဟူလို။] ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- ၏၊ အယံ- ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပစ္စာဟရာပေတုံ လဘတိ။

တာဝကာလိကေတိ- ကား၊ ပဋိဒဿာမိ - ပြန်ပေးအံ့၊ ပဋိကရိဿာမိ- အစားပြုအံ့၊ ဣတိဝေ-ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ ဂဏှန္တဿ-၏၊ တာဝကာလိကေ- ထိုသုံးစွဲရာကာလ၌ ဖြစ်သော၊ [တာဝကာလံ-ထို သုံးစွဲရာကာလ၌+ပဝတ္တံ- ဖြစ်သော ယူခြင်းတည်း၊ တာဝကာလိကံ-ခြင်း၊] ဂဟဏေပိ-ယူခြင်း၌လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် အနာပတ်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဂဟိတံ- ယူအပ်ပြီးသော ဥစ္စာကို၊ (ဒါတဗ္ဗံ၌စပ်၊) ဘဏ္ဍဿာမိကော - သော၊ ပုဂ္ဂလောဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်တယေခံသည်သော၎င်း၊ ဂဏောဝါ-ဂိုဏ်းသည်သော်၎င်း၊ ဧတံ - ဤ ဥစ္စာသည်၊ တုယေဝ-သင်၏ ဥစ္စာသည်သာ၊ ဟောတု - ဖြစ်ပါစေ တော့၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ အနုဇာနာတိ-အံ့၊ ဣစ္စေတံ - ဤသို့ ခွင့်ပြုခြင်းသည်၊ ကုသလံ-၏၊ နောစေ အနုဇာနာတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အာဟရာပေန္တေ - ဆောင် စေ လသော်၊ ဝါ-ပြန်တောင်းလသော်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ သံဃသန္တကံ- ကို၊ ပဋိဒါတုမေဝ- ပြန်ပေးခြင်းငှါသာ၊ ဝန္တတိ-သင့်၏၊ [သံဃာအားလုံးကို သဘောတူခွင့်ပြုအောင် မတတ်နိုင်ခြင်း၊ သံဃာကလည်း သံဃိကပစ္စည်း တခု ကိုမျှ ခွင့်မပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် ကေန ပြန်ပေးသင့်သည်။]

ပန-ကား၊ ပေတပရိဂ္ဂဟေတိ ဣတ္ထ-၌၊ ပေတ္တိဝိသယေ - ပြိတ္တာတို့၏ဖြစ်ရာ နယ်၌၊ ဥပ္ပန္နာပိ- ဖြစ်သောပြိတ္တာတို့သည်၎င်း၊ [စာအုပ်များ၌ “ဥပပန္နာ”ဟု ဣတ္ထရ၏၊ အဓာရနှင့်တွဲရာ၌ “ဥပ္ပန္နာ”ဟု သာ ရှိရိုးတည်း၊ သို့မဟုတ် “ပေတ္တိ ဝိသယံ ဥပပန္နာ ”ဟု ရှိရမည်။] ကာလင်္ကတွာ-သေပြီး၍၊ တသ္မိယေဝ အတ္တ ဘာဝေ - ထို အတ္တဘော၌ပင်၊ ဝါ - ထို အလောင်းကောင်၌ပင်၊ နိဗ္ဗတ္တာပိ-

ပဋိဒဿာမိ။ ။ယံ ဂဟိတံ တဒေဝဝါ- ယူအပ်သောဝတ္ထုကို ဖြစ်စေ၊ အညံဝါ တာဒိသံ-ယူအပ်သောဝတ္ထုနှင့် အလားတူကိုဖြစ်စေ၊ ပုန ဒဿာမိတိအတ္ထော၊-ဋီကာ၊ ဤဋီကာဖွင့်၌ “အလားတူဝတ္ထုကို ပြန်ပေးခြင်း”နှင့် “ပဋိကရဏ-အစားပြုပေးခြင်း သည်” သဘောတူဖြစ်ရကား ရှေးက “ပဋိကရိဿာမိ”ပါဟန် မတူ။

ဖြစ်သော ပြိတ္တာတို့သည် ၎င်း၊ [ဝိနိတဝတ္ထု၌ လာလတံသောအဝတ်ကို စွဲ၍ ပြိတ္တာဖြစ်နေသူမျိုးတည်း။] စာတုမဟာရာဇိကာဒယော-စာတုမဟာရာဇိက အစရှိကုန်သော၊ ဒေဝါပိ-တို့သည် ၎င်း၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော သတ္တတို့သည်၊ ပေတာတွေဝ-ပြိတ္တာတို့ဟူ၍သာ၊ သင်္ချိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂတာ-ကုန်၏၊ တေသံ- ထိုပြိတ္တာတို့၏၊ ပရိဂ္ဂဟေ- သိမ်းပိုက်အပ်သော ဥစ္စာကို ယူခြင်းကြောင့်၊ [“ပရိဂ္ဂဟဂဟဏေ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဂဟဏပုဒ်အကြေကြံ။] အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ဒေဝရာဇာ, သက္ကော-သည်၊ အာပဏံ- အိမ်ဈေးကို၊ ပသာရေတွာ - ဖြန့်ခင်း၍၊ နိသိန္ဓော-သည်၊ သဗေပိ ဟောတိ- အကယ်၍မှလည်း ဖြစ်စေဥားတော့၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော - ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ် ရှိသော၊ ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ [သိကြားမင်း ဈေးဆိုင် ခင်း၍ ထိုင်နေကြောင်းကို၊] ဥတွာ, အတ္တနော- ၏၊ စီဝရတ္ထာယ-ငှါ၊ သတ သဟဿ သ္မနကမ္ပိ-တသိန်းတန်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သာဓုကံ-ကို၊ တဿ- ထိုသကြားမင်းသည်၊ မာဂဏ္ဍမာဂဏ္ဍ - မယုနှင့် မယုနှင့်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တ သာပိ- ပြောစဉ်လည်း၊ ဂဟေတွာ, သဗေပိ ဂစ္ဆတိ- တော့၊ (ဧဝံသတိပိ- ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ပန - မြောက်ပင့်ဘွယ်ရာ၊ သမ္ဘာဝနာကား၊ ဒေဝတာ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-၍၊ ဗလိကမ္ပံ-ပူဇော်ပသမှုကို၊ ကရောန္တေဟိ - တို့သည်၊ ရုက္ခာဒိသု- တို့၌၊ လဂ္ဂိတသာဓုကေ- ဆွဲချိတ်ထား အပ်သောအာတ်၌၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ - ယူကောင်း၏ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ။ [နတ်ကတော်စသူတို့ မစောင့်ရှောက်အပ်သောအဝတ်ကို ဆိုသည်၊ စောင့်ရှောက်ထားလျှင် မယူသင့်။]

တိရစ္ဆာနဂတ ပရိဂ္ဂဟေတိ - ကား၊ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ - တို့၏လည်း၊ ပရိဂ္ဂဟေ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ-ချဲ့၊ နာဂ ရာဇာဝါ- နဂါးမင်းသည်သော် ၎င်း၊ သုပဏ္ဏမာဏဝကောဝါ- ဂဠုန်လုလင် ငယ်သည်သော် ၎င်း၊ မနုဿရူပေန - လူ့ အသွင်ဖြင့်၊ ဝါ - လူယောင်ဆောင် သဖြင့်၊ အာပဏံ သဗေပိ ပသာရေတိ၊ တတောစ - ထို အိမ်ဈေးမှလည်း၊ အဿ-ထို နဂါးမင်း၏၊ ဝါ-ထို ဂဠုန်လုလင်ငယ်၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ကောစိ- သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ပရိမနယေနေဝ ဂဟေတွာ, သဗေပိ ဂစ္ဆတိ- တော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ ဝန္တတိ၊ သီဟောဝါ - ကိုသော် ၎င်း၊ ဗုဒ္ဓေါဝါ - ကိုသော် ၎င်း၊ မိဂမဟိံ သာဒယော- သမင်, ကျွဲအစရှိသော သတ္တတို့ကို၊ ဝမိတွာ-သတ်ပြီး ၍၊ ခါဒန္တော- ခဲစားနေသည်ကို၊ ဇိဗန္တောပိဋိတော - ဆာလောင်ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ၍၊ ဝါ- ကြောင့်) အာဒိတောဝ-အစဉ်ပင်၊ န

ဝါရေတဗ္ဗော-မတားမြစ်ထိုက်၊ (မချော့မမောင်းထိုက်၊) ဟိ-မှန်၊ အနတ္တဗ္ဗိ-
 အကျိုးမဲ့ကိုလည်း၊ ကရေယျ-ရာ၏၊ [မြဲသေ့ ကျားတို့ ဆာဆာလောင်လောင်
 နှင့် စားနေတုန်း မတားမြစ်လေနှင့်၊ မိမိကိုရန်မူမှာ စိုးရိမ်ရသည် - ဟူလို့။]
 ပန-ဆက်၊ ထောကေ-ကို၊ ခါယိတေ-စားအပ်ပြီးသော်၊ [အဆာပြေအောင်
 စားပြီးသော်။] ဝါရေတုံ, ယဒိသက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝါရေတွာ ဂဟေတုံ
 ဝဇ္ဇတိ၊ သေနာဒယောပိ - သိန်း အစရှိသော ငှက်တို့ကိုလည်း၊ အာမိသံ -
 အာမိသကို၊ ဂဟေတွာ, ဂစ္ဆန္တေ-သွားနေသည်တို့ကို၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊
 (ကျအောင်ချောက်လှန့်၍၊) ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊

ပံသုကူလသညိဿာတိ - ကား၊ ဣဒံ-ဤဥစ္စာသည်၊ အဿာမိကံ-ပိုင်ရှင်
 မရှိ၊ ပံသုကူလံ-ပံသုကူတည်း၊ ဣတိဧဝံ-ဤသို့၊ သညိဿာပိ-အမှတ်ရှိသော
 ရဟန်း၏လည်း၊ ဂဟဏေ - ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊
 တံ-ထိုဥစ္စာသည်၊ သဿာမိကံ-ပိုင်ရှင်ရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 အာဟရာပေန္တေ - လသော်၊ ဒါတဗ္ဗံ - ပေးရာ၏၊ ဥမ္မတ္တကဿာတိ- ကား၊
 ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ [ပဌမပါရာဇိက၌။] ဝုတ္တပ္ပကာရဿ-သော၊ ဥမ္မတ္တကဿာပိ-
 ၏လည်း၊ (ဂဟဏေ - ကြောင့်၊) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အာဒိကမ္ပိကဿာ
 တိ-ကား၊ ဣဓ-ဤ ဒုတိယပါရာဇိက၌၊ ဓနိယော-သည်၊ အာဒိကမ္ပိကော-
 အစဆုံးခိုးမှု၌ ယှဉ်သူတည်း၊ တဿ- ထို အရှင်ဓနိယ၏၊ (ဂဟဏေ) အနာ
 ပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အဝသေသာနံ-အရှင်ဓနိယမှ ကြွင်းကုန်သော၊
 ရဇကဘဏှိကာဒိစောရာနံ-ကဝါသည်တို့၏ဘဏှာထုပ် အစရှိသည်ကို ခိုးယူ
 ကုန်သော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာဒိနံ-တို့၏၊ အာပတ္တိယေဝ(ဟောတိ)၊ ဣတိ-တည်း၊
 ပဒဘာဇနိယဝဏှနာ- ပဒဘာဇနိယအဖွင့်သည်၊ ဝါ- ပဒဘာဇနိယပုဒ်တို့ကို
 ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပန-ကား၊ သမုဋ္ဌာနဉ္စ ကြိယာ !ပေ၊ ကုသလံ ဝေဒနာယစာတိ-ဟူသော၊
 ဣမသ္မိံ ပကိဏှကေ - ဤ ရောပြွမ်းသော စကားရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော- ကို၊ ဧဝံ
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊) [ဤ ဂါထာ၏အနက်ကို ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ၊]
 ဣဒံသိက္ခာပဒံ-သည်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ- ၃ ပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရှိ၏၊ [တိသမုဋ္ဌာနံ
 အရကို ပြုလိုသောကြောင့် “ သာဟတ္ထိကံ ” စသည်မိန့်၊] သာဟတ္ထိကံ-
 သာဟတ္ထိက ခိုးခြင်းသည်၊ ကာယတောစ - ကိုယ်ကြောင့်၎င်း၊ စိတ္တတောစ-
 စိတ်ကြောင့်၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်၏၊ အာဏတ္ထိကံ-အာဏတ္ထိကခိုးခြင်းသည်၊
 ဝါစတောစ - ကြောင့်၎င်း၊ စိတ္တတောစ - ၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ သာဟတ္ထိကာ
 ဏတ္ထိကံ - သာဟတ္ထိက အာဏတ္ထိကခိုးခြင်းသည် ၊ပေ၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ ကြိယ

သမုဋ္ဌာနဉ္စ - ကြိယသမုဋ္ဌာန်လည်းဖြစ်၏။ ဝါ- မပြုထိုက်သော လွန်ကျူးမှုကို ပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဟိ-မှန်၊ ကရောန္တောယေဝ-ပြုသူသည်သာ၊ ဧတံ-ဤ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ရောက်၏၊ အကရောန္တော-သည်၊ (ဧတံ- ဤသို့၊ န အာပဇ္ဇတိ - မရောက်၊) အဒိန္နံ- ကို၊ အာဒိယာမိ- ငါယူ၏၊ ဣတိ သညာယ- ဤသို့သော အမှတ်သညာ၏၊ အဘာဝေန - မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ - အတွက်၊ မုစ္ဆနတော-အာပတ်မှ လွတ်ခြင်းကြောင့်၊ သညာဝိမောက္ခံ-သညာဝိမောက္ခ တည်း၊ ဝါ- ဝိတိက္ကမသညာ၏ မရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိသောသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သစိတ္တကံ-သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ လောကဝဇ္ဇိ- လောက၌ အပြစ်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယကမ္မံ - ကာယကံရှိ၏၊ ဝစီကမ္မံ - ၏၊ အကုသလစိတ္တံ - ၏၊ တုဋ္ဌော - နှစ်သက်သည်၊ (ဟုတ္တာဝါ- ရှိသော်၎င်း၊) ဘီတော - သည်၊ (ဟုတ္တာဝါ၊) မဇ္ဈတ္တော- အလယ်အလတ်၌ တည်သော သဘောရှိသည်၊ ဝါ - လျစ်လျူရှုသည်၊ (ဟုတ္တာဝါ၊) တံ-ထို အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-ထို့ ကြောင့်၊ တိဝေဒနံ- ၃ ပါးသောဝေဒနာ ရှိသောသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော အဆုံး အဖြတ်ကို၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ- ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဝိနိတဝတ္ထု ကထာသု - ဝိနိတဝတ္ထု ကထာတို့၌၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု - ကို၊ အနုပညတ္တိယံ - အနုပညတ်၌၊ ဝုတ္တမေဝ - သည်သာ၊ ဒုတိယ ဝတ္ထုမိ - ၌၊ စိတ္တိနာမ- သည်၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ-ပုထုဇဉ်တို့၏ (သန္တာန်၌) ရာဂါဒိဝသေန- ဖြင့်၊ ပကတိံ -ပင်ကိုယ်သဘောကို၊ ဝိဇဟိတွာ-စွန့်၍၊ ဓာဝတိ-ပြေးသွား၏၊ သန္တာဝတိ-လွန်စွာ ပြေးသွား၏၊ [သုဋ္ဌု+ဓာဝတိ၊] ဝိဓာဝ တိ-အထူးထူး အပြားပြားပြေးသွား၏၊ [ဝိဝိဓာ နာနပ္ပကာရေန+ဓာဝတိ၊] ဘဂဝါ-သည်၊ ကာယ ဝစီဒ္ဓါရဘေဒံ-ကာယဒ္ဓါရ ဝစီဒ္ဓါရ အထူးအပြားကို၊ ဝိနာပိ-ကြည့်၍ လည်း၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန-စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ အာပတ္တိံ -ကို၊ သစေ ပညပေ ယု-မူအံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ကော- သည်၊ အတ္တာနံ- ကို၊ အနာပတ္တိကံ-အာပတ် မရှိသည်ကို၊ ကာတံ-ငှါ၊ သက္ကုဏေယျ-စွမ်းနိုင်အံ့နည်း၊ (န သက္ကုဏေယျ

သာ ဟတ္ထိကာဏတ္တိကံ။ ။ “သစ်တုံးကြီးက အလွန်လေး၏၊ သင်ကတဖက် ငါက တဖက်မြေခံကြစို့” ဟု ပြော၍ခိုးယူရာ၌ သာဟတ္ထိက အာဏတ္တိက ၂ မျိုးရဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ ၂ မျိုးရသော်လည်း အာပတ် ဆုံးဖြတ်သောအခါ သာဟတ္ထိကစေတနာကြောင့် ဌာနာစာဝန ဖြစ်လျှင် သာဟတ္ထိကအင်္ဂါဖြင့် ၊ အာဏတ္တိက စေတနာကြောင့် ဌာနာ စာဝနဖြစ်လျှင် အာဏတ္တိကစေတနာဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရသည်။

ဝေ-သည်သာ၊) တေန - ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု စိတ္တုပ္ပါဒေတိ-ဟူ၍၊
 အာဟ-မူပီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့် အာပတ်မသင့်ပါသော်လည်း၊
 (ဘိက္ခုနာ နာမ- မည်သည်။) စိတ္တဝသိကေန - စိတ်အလိုသို့ လိုက်သူသည်၊
 န ဘဝိတဗ္ဗ- မဖြစ်ရာ၊ ပဋိသန္ဓ်နိဗ္ဗာန-အပြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
 [တထာဝရစိတ္တုပ္ပါဒေ- ထိုသို့ သဘောရှိသော စိတ်ဖြစ်ခြင်း၌၊ အာဒိနဝ ပစ္စ
 ဝေက္ခဏ ဗလေန၊] စိတ္တံ - ကို၊ နိဝါရေတဗ္ဗဗေဝ - တားမြစ်ထိုက်သည်သာ၊
 ဣတိ- ဤကား အဆုံးမတည်း၊ အာမသန ဖန္ဒာပန ဌာနာစာဝနဝတ္ထုနိ-
 အာမသနဝတ္ထု , ဖန္ဒာပနဝတ္ထု , ဌာနာစာဝန ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာ
 နေဝ-ရှိကုန်သည်သာ၊ တတော--ထိုဝတ္ထုတို့မှ၊ ပရာနိ-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊
 ထေယျစိတ္တော ဘူမိတော အဂ္ဂဟေသီတိ ဝတ္ထုပရိယောသာနာနိစ- ထေယျ
 စိတ္တော ဘူမိတော အဂ္ဂဟေသီ ဝတ္ထုအဆုံးရှိသော ဝတ္ထုတို့ သည်လည်း၊
 (ဥတ္တာနတ္တာနေဝ-ကုန်သည်သာ။)

နိရုတ္တိပထဝတ္ထုသ္မိံ - နိရုတ္တိပထဝတ္ထု၌၊ အာဒိယိတိ-ကား၊ ဂဏှိ-ယူပြီး၊
 တံ-သည်၊ စောရော-သည်၊ အသိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပရာမသိ-သုံးသပ်ပြီး၊ ဝါ-
 စွပ်စွဲပြီး၊ [အာဒိယိ - အရ လက်ဖြင့် ယူသည် ဟု ထင်မည် စိုးသောကြောင့်
 “ပရာမသိ-သူစိုးစွပ်စွဲပြီး” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ ဣတရော - အခြားသော
 သင်္ကန်းသိမ်းထားသော ရဟန်းသည်၊ [ပဋိညံ အဒါသိ၌ စပ်၊] ကေန အဝ
 ဟဒန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ - သင်္ကန်းရှင်က ပြောဆိုအပ်သော်၊ မယာ အဝဟဒန္တိ-
 ဟူ၍၊ ပုစ္ဆာသဘာဝေန-အမေးနှင့် သဘောတူသဖြင့်၊ [ပုစ္ဆာနုရူပေန၊] ပဋိညံ-
 ဝန်ခံခြင်းကို၊ အဒါသိ - ပြီ၊ ဟိ - မှန်၊ ဣတရေန - အခြားသော သင်္ကန်းရှင်
 ရဟန်းသည်၊ ကေန ဂဟိတန္တိ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ ကေန အပနိတန္တိ-၎င်း၊ ကေန
 ထပိတန္တိ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝုတ္တံ-ပြောဆိုအပ် သည်၊ ယဒိ အဘဝိဿ-အံ့၊ အထ-
 ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ အယမ္ဗိ-ဤ ရဟန်းသည်လည်း၊ [သင်္ကန်းသိမ်းထားသော
 ရဟန်းသည်လည်း၊] မယာဂဟိတန္တိဝါ- ဟူ၍သော်၎င်း၊ မယာ အပနိတန္တိ
 ဝါ, မယာ ထပိတန္တိဝါ-၎င်း၊ ဝဒေယျ-ပြန်၍ ပြောရာ၏၊ မုခံနာမ-ပါးစပ်
 မည်သည်ကို၊ ဘုဇ္ဇနတ္တာယစ-စားခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ကထနတ္တာယစ-စကား
 ပြောခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ ကတံ- ကံသည် ပြုအပ်ပြီး၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ထေယျ
 စိတ္တံ-ကို၊ ဝိနာ-ကြည့်၍၊ အဝဟာရော-သည်၊ နတ္ထိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ
 ဘိက္ခု နိရုတ္တိပထေတိ- ဟူ၍၊ အာဟ-မူပီ၊ [နိရုတ္တိဝေ - ထုတ်ဖော် ပြောဆို
 အပ်သော စကားသည်ပင် + ပထော - အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရခြင်း၏
 အကြောင်းတည်း၊] ဝေါဟာရဝစန မက္ခေ-ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားမျှ၌၊ အနာ

ပတ္တိ-တည်း၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ တတော-ထိုဝတ္ထုမှ၊ ပရံ- ဌ၊ ဝေဋ္ဌနဝတ္ထု၊ ပရိယောသာနံ-ဝေဋ္ဌနဝတ္ထု၊ အဆုံးရှိသော၊ သဗ္ဗိ-အလုံးစုံသော ဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အဘိန္ဒသရီရဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ အဓိဝတ္ထောတိ - ကား၊ သာဓကတဏှာယ- အဝတ်၌ တပ်မက်ခြင်းကြောင့်၊ တသ္မိံ ယေဝသရီရေ - ထို အလောင်းကောင် ၌ပင်၊ နိဗ္ဗတ္ထော - ဖြစ်ရပြီ၊ အနာဒိယန္တောတိ- ကား၊ တဿ- ထိုပြိတ္တာ၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ အဂဏှန္တော-မယူဘဲ၊ ဝါ-နည်း၊ အာဒရံ-လေးစားခြင်းကို၊ အကရောန္တော- မပြုဘဲ၊ (တနည်း) အာဒရံ အကရောန္တော-ဂရုမစိုက်ဘဲ၊ (ဂဏှိ-ယူပြီ)တံ သရီရံ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ-ကား၊ ပေတော-သည်၊ အတ္တနော-၏၊ အာနုဘာဝေန-တန်ခိုးဖြင့်၊ တံသရီရံ-ထို အလောင်းကောင်ကို၊ ဥဋ္ဌာပေသိ- ထစေပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ တံ သရီရံ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ဒွါရံ ထကေသိတိ- ကား၊ ဘိက္ခုဿ- ၏၊ သုသာနသမိပေယေဝ- သုသာန်၏အနီး၌ပင်၊ ဝိဟာရော- သည်၊ (ဟောတိ- ရှိ၏၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘိရုကဇာတိကော-ကြောင့်တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ခိပ္ပမေဝ- ကပြာကယာသာလျှင်၊ တတ္ထ - ထိုကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်ပြီး၍၊ ဒွါရံ-ကို၊ ထကေသိ-ပိတ်လိုက်ပြီ၊ တတ္ထေဝ ပရိပတိတိ-ကား၊ ဒွါရေ- ကို၊ ထကိတေ-ပိတ်အပ်ပြီးသော်၊ ပေတော-သည်၊ သာဓကေ-အဝတ်၌၊ နိရာ လယော- တွယ်တာခြင်းမရှိတော့သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ တံ သရီရံ-ထိုအလောင်း ကောင်ကို၊ ပဟာယ- ၍၊ ယထာကမ္မံ- ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတော- သွားပြီ၊ [ထိုပြိတ္တာလည်း ဘဝပြောင်းသွားပြီ၊] တသ္မာ - ကြောင့်၊ တံ သရီရံ - သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို တံခါးအနီး၌ပင်၊ ပရိပတိတံ-လည်းလေပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အဘိန္ဒသရီရေတိ-ကား၊ အတ္တုဏှေ-လောလော လတ်လတ်ဖြစ်သော၊ အလ္လသရီရေ - စိုစိုဖတ်ဖတ် အလောင်းကောင်၌၊ [အတ္တုဏှေကိုပင် အလ္လ သရီရေဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ပံသုကူလံ-ပံသုကူကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-မကေဝံယူထိုက်၊ ဂဏှန္တဿ-ကေဝံယူသော ရဟန်း၏၊ ဝေရူပါ-န်သော၊ ဥပဒ္ဒဝါ-ဘေးရန် တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌ-သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ပန- အန္ဓယကား၊ ဘိန္ဒေ - ပျက်သော အလောင်းကောင်၌၊ (ပံသုကူလံ - ကို) ဂဟေတုံ - ကောက်ယူခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥျးအံ၊ ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဘိန္ဒု- ပျက်သော အလောင်းကောင်သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ကာက ကုလလ သောဏ သိင်္ဂါလာဒိဟိ - ကျီး၊ စွန်၊ အိမ်ခွေး၊ တောခွေး အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။

မုခတုဏ္ဏကေန ဝါ - နှုတ်သီးဖျားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဒါဌာယ ဝါ - အစွယ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ဤသကံ - စဉ်းငယ်၊ ဖါလိတမတ္တေနာပိ - ဖေါက်အပ်ကာမျှဖြင့် လည်း၊ (ဘိန္ဒု-သည်၊ ဟောတိ-၏) ပန-ဆက်၊ ပတတော-လည်းကျသော၊ ယဿ - အကြင် အလောင်းကောင်၏၊ ခံသနေန - ပွတ်တိုက်မိခြင်းကြောင့်၊ ဆဝိမတ္တံ-အရေပါးမျှသည်၊ ဆိန္ဒု-ပြတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ စမ္ပံ-အရေထူသည်၊ အန္တိန္ဒု-မပြတ်သေးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့) တေံ-ဤ အလောင်းကောင်သည်၊ အဘိန္ဒုမေဝ-မပျက်သေးသည်သာ၊ (ဟောတိ) ပန - အနွယ်ကား၊ စမ္ပေ-သည်၊ ဆိန္ဒု-သော်၊ ဘိန္ဒု - ပျက်သောအလောင်းကောင်သည်၊ (ဟောတိ)။

ယဿာပိ- အကြင် အလောင်းကောင်၏လည်း၊ သဇီဝကာလေယေဝ - အသက်ရှင်ရာအခါ၌ပင်၊ ပဘိန္ဒု-အပြားအားဖြင့်ပျက်ကုန်သော၊ ဂဏ္ဏကုဋ္ဌ ပိဋကဝါ - မြင်းဖုနာ , နူနာ , သွေးစုနာတို့သည်သော်၎င်း၊ ဝဏောဝါ- အခြားအနာသည် သော်၎င်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဣဒမ္ပိ - ဤအလောင်းကောင် သည်လည်း၊ ဘိန္ဒု- ပျက်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်တော့၏)၊ တတိယဒိဝသတော- သုံးရက်မြေခံနေမှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝေန- ဖူးဖူးရောင်သော အလောင်းကောင် အစရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကုဏပဘာဝံ-အကောင်ပုတ်၏ အဖြစ်သို့၊ ဥပဂတမ္ပိ-ကပ်ရောသောအလောင်းကောင်သည်လည်း၊ ဘိန္ဒုမေဝ- ပျက်သော အလောင်းကောင် မည်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ သဗ္ဗေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သမ္ပံ- အလုံးစုံ အကုန်အစင်၊ အဘိန္ဒုပိ-မပျက်သေးသောအလောင်းကောင်၌လည်း၊ သုသာနဂေါပကေ ဟိဝါ - သုသာန်စောင့်တို့သည် သော်၎င်း၊ ဝါ - တို့ကိုသော်၎င်း၊ အညေဟိ- ကုန်သော၊ မနုဿေဟိဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဂါဟာ ပေတံ - ယူစေခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ အညံ - အခြားသူကို၊ နောစေ လဘတိ-အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ သတ္တကေနဝါ-ဒါးငယ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေနစိဝါ-တစုံတခုသော ဝတ္ထုဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဏံ - အနာကို၊ ကတွာ, ဂဟေတမ္ပံ - ယူထိုက်၏၊ ဝါ- ယူကောင်း၏၊ ပန-ဆက်၊ ဝိသဘာဂသရီရေ-သဘောမတူသော မာတုဂါမ အလောင်းကောင်၌၊ သတိံ - ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ သမဏသညံ- ငါရဟန်း ဟူသော အမှတ်သညာကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-၍၊ သီသေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဟတ္ထပါဒပိဋိယံဝါ-လက်ဖမိုး ခြေဖမိုး၌သော်၎င်း၊ ဝဏံကတွာ, (ပံသုကူလံ- ကို)၊ ဂဟေတံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏။

တဒနန္တရေ - ထို အဘိန္ဒုသရီရဝတ္ထု၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊ ကုသံ သင်္ကာမေတွာ စိဝရံ အဂ္ဂဟေသီတိ - ကား၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ အာဒိ

ယေယျာတိ ဣမဿ ပဒဿ-၏။ အတ္တဝဏ္ဏနာယံ- ဌှ၊ နာမမတ္တေန - နာမည် မျှဖြင့်၊ ဒဿိတေသု - ပြအပ်ပြီးကုန်သော၊ ထေယျာဝဟာရ၊ ပေ၊ ကုသာဝ ဟာရေသု-တို့တွင်၊ [ဤငါးမျိုးကို ရှေး၌ နာမည်မျှသာပြခဲ့သေးသည်၊ အကျယ် မဖွင့်ပြခဲ့ရသေး။] ကုသာဝဟာရေန- ကုသာဝဟာရဖြင့်၊ အဝဟရိ-ခိုးယူပြီး၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ဣမေသံ အဝဟရာနံ-ဤခိုးခြင်းငါးမျိုးတို့၏၊ ဝေ- ဤဆိုအပ်လတံသောနည်းဖြင့်၊ နာနတ္ထံ- ထူးကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ - ချဲ့၊ ယောကောစိ - တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သဿာမိကံ- သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ရတ္ထိဘာဂေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဒိဝသဘာဂေဝါ-၌သော် ၎င်း၊ သန္ဓိန္ဒေဒါဒီနိ - အိမ်၏ အစပ်ကို ဖောက်ဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကတ္တာ, အဒိဿမာနော - မမြင်အပ်သည်၊ ဝါ - ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုးသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အဝဟရတိ - ၏၊ ကုဋမာန ကုဋကဟာပဏာဒီနိ - ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသော ချင့်တောင်း ချင့်ခွက်, ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော အသပြာ အစ ရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေတွာဝါ- လှည့်ပတ်၍သော်လည်း၊ ဂဏှတိ- ၏၊ [အာဒိ သဒ္ဓေန တုလာကုဋ ကံသကုဋ ဝဉ္ဇနာဒိ (ချိန်စဉ်းလဲ , ရွှေခွက်စဉ်းလဲခြင်း , အမျိုးမျိုးလိမ်ခြင်း အစရှိသည်ကို) သင်္ဂဏှာတိ၊ ထိုအကျယ်ကို ငိုကာ၌၎င်း, သီလက္ခန်မြဟ္မဇာလသုတ်ဖွင့်၌၎င်း ယူပါ။] ဝေ-ဤ ၊ နည်းဖြင့်၊ ဂဏှတော- သော၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ အဝဟာရော - ကို၊ ထေယျာဝဟာရောတိ- ဟူ၍၊ ဝါ - ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး စဉ်းလဲ၍ ခိုးခြင်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန - အန္ဓယကား၊ ယော - အကြရဟန်းသည်၊ ပရေ- သူတပါးတို့ကို၊ ပသယ - လွှမ်းမိုး၍၊ ဗလသာ - မိမိ၏အားစွမ်းဖြင့်၊ အဘိဘုယျ - လွှမ်းမိုး၍၊ (တေသံ-ထိုသူတပါးတို့၏၊ သန္တကံ, ဂဏှတိ-၏) [ဤစကားရပ်ဖြင့် သူတပါး ၃၈၀ ကို အတင်းလုယူခြင်းကိုပြ၏။] အထဝါ ပန - ကား၊ သန္တဇ္ဇေတွာ - ခြမ်းချောက်၍၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဒသေတွာ-ပြ၍၊ တေသံ သန္တကံ ဂဏှတိ၊ [ဤစကားရပ်ဖြင့် ခြောက်လှန့်၍ ယူခြင်းကိုပြ၏။] (ကေဝိယ - အဘယ်သူတို့ ကဲ့သို့နည်း၊) ပန္တဃာတ ဝါမဃာတာဒီနိ - လမ်း၌ လုယူနှိပ်စက်ခြင်း, ရွာ၌ လုယူနှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တာ-ကုန်သော၊ ဒါမရိကစောရာ

ထေယျာဝဟာရ ။ ။ ထေနဿ + ဘာဝေါ ထေယံ၊ ထေယျေန - ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုး ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော အမှုမျိုးဖြင့်+ အဝ ဟာရော-ထေယျာဝဟာရော၊ (ပသယာဝဟာရကဲ့သို့ ဒါးမြတိုက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ) ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးလုပ်၍ ညဉ့်အခါ သူတပါး၏အိမ်အဆက်အစပ်ကို ဖောက်၍ခိုးခြင်း, ကုဋကဟာပဏ-မမှန်သေဥဋ္ဌေတို့ဖြင့် ရောင်းချ-ဝယ်ယူခြင်းများတည်း။

ဝိယ- တောပုန်းဒါးမြတို့ကဲ့သို့၎င်း၊ [ဒါ-ဖြတ်တောက်၍ + မရိက-ညှဉ်းပန်း
 နှိပ်စက်သူများ။] ကောဝေသေန - ဒေါသ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရဃရဝိလောပံ-
 သူတပါးအိမ်ကို လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ ကရောန္တာ-ပြုသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော၊ အတ္တနော-မိမိ၏အတွက်၊ ပတ္တဗလိတော-ရောက်ထိုက်ရထိုက်သော
 အခွန်ထက်၊ အမိကံ- အပိုအလွန်ကို၊ ဗလက္ကာရေန - အားကို ပြုသဖြင့်၊ ဝါ-
 အနိုင်အထက်၊ ဂဏ္ဍန္တာစ - ယူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ရာဇရာဇမဟာ
 မတ္တာဒယောဝိယ-မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီး အစရှိသူတို့ကဲ့သို့၎င်းတည်း၊ ဧဝံ-
 သို့၊ ဂဏ္ဍတော - သော၊ တဿ- ထို ရဟန်း၏၊ အဝဟာရော - ကို၊ ပသယှာ
 ဝဟာရောတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အနိုင်အထက်လွှမ်းမိုး၍ ယူခြင်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ ပရိကပ္ပေတွာ-ကြံဆ၍၊ ဂဏ္ဍတော-ယူသော ရဟန်း၏၊ အဝ
 ဟာရော-ကို၊ ပရိကပ္ပါဝဟာရောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သော-ထို ပရိကပ္ပါဝ
 ဟာရသည်၊ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပဩကာသပရိကပ္ပဝသေန - ဘဏ္ဍကို ကြံဆခြင်း၊
 အရပ်ကို ကြံဆခြင်း၏အပြားအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓော-၏၊ တတြ-ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊
 အယံ - ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပေါ- တည်း၊ ဣစ - ဤလောက၌၊
 ကေစ္စော- အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာဠကတ္ထိကော - အဝတ်ဖြင့် အလိုရှိသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ အန္တောဂတ္တံ - အခန်းတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ, သာဠကော - သည်၊
 သစေ ဘဝိဿတိ-အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဂဏ္ဍိဿာမိ- အံ၊ သုတ္တံ-ချည်သည်၊ သစေ
 (ဘဝိဿတိ၊ ဝေံသတိ)၊ န ဂဏ္ဍိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိကပ္ပေတွာ-ကြံဆ၍၊
 အန္ဓကာရေ-၌၊ ပသိဗ္ဗကံ-အိတ်ကို၊ ဂဏ္ဍတိ-ယူ၏၊ တတြ-ထိုအိတ်၌၊ သာဠ

ပသယှာဝဟာရ ။ ။ ပပုဗ္ဗ သဟဓာတ်သည် အဘိဘဝနအနက်ကို ဟော၏၊
 တွာပစ္စည်း ယပြု၊ ဟနှင့် ယ ရှေ့နောက်ပြန်၊ ပသယှ - ဥစ္စာရှင်ကို လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၍၊
 အဝဟာရော-ဆောင်ယူခြင်း၊ ပသယှာဝဟာရော-ခြင်း၊ တောပုန်းဒါးမြလုပ်၍ ခရီး
 သွားများကိုလုယက်သော ပန္နဗာတက (လမ်းဖျက်) လူဆိုးတို့၏ယူခြင်းမျိုး၊ တအိမ်
 ဖြစ်စေ ရွာလုံးကျွတ်ဖြစ်စေ ဒါးမြတိုက်သော ဂါမဗာတက (ရွာဖျက်) လူဆိုးတို့၏
 ယူခြင်းမျိုးနှင့် ရသင့်သော အခွန်အတုပ်ထက် အပိုအမို ခြိမ်းချောက်၍ မင်းမှုထမ်းတို့၏
 ယူခြင်းမျိုးတည်း။ [ယခုအခါ ရပ်ရွာဘုန်းကြီးအချို့သည် “ ငါပြောသလို အလှူငွေ
 မထည့်လျှင် သပိတ်မှောက်မည်” စသည်ဖြင့် ချိန်းချောက်၍ အလှူငွေထည့်စေကြ၏၊ ထို
 အမှုလည်း (မပေးချင်ဘဲ ပေးရလျှင်) ပသယှာဝဟာရပင်တည်း။]

ပရိကပ္ပါဝဟာရော။ ။ ပရိကပ္ပေန-ကြံဆခြင်းအားဖြင့်+ အဝဟာရော-ခိုးခြင်း
 သည်၊ ပရိကပ္ပါဝဟာရော-မည်၏၊ ဘဏ္ဍဿ+ပရိကပ္ပေါ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပေါ-ဘဏ္ဍကို
 ကြံဆခြင်း၊ ဩကာသဿ+ ပရိကပ္ပေါ ဩကာသပရိကပ္ပေါ။

ကော စေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ သုတ္တံ-
 သည်၊ စေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ရက္ခတိ-၏၊ ဗဟိ-သို့၊ နိဟရိတွာ-၍၊ မုဉ္ဇိတွာ-
 ဖြေ၍၊ သုတ္တန္တိ-ချည်ဟူ၍၊ ဥတွာ ပုန ဟရိတွာ-(ပြန်ပို့၍) ယထာဌာနေ-
 အကြင်အကြင် တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊ ဝါ- နဂိုရ်နေရာ၌၊ ထပေတိ-အံ့၊
 ရက္ခတိယေဝ- သာ၊ သုတ္တန္တိ-၍၊ ဥတွာပိ-သိပြီး၍လည်း၊ (ဝတ္ထတိ၌စပ်၊)
 ယံ-အကြင် ဝတ္ထုကို၊ လဒ္ဓံ-ပြီ၊ တံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့
 ကြံ၍၊ ဝတ္ထတိ - အံ့၊ ပဒဝါရေန - ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ [မြေပေါ်မချဘဲ
 တဆက်ထည်း ယူသွားခြင်းကိုဆိုသည်။] ဘူမိယံ- ၌၊ ထပေတွာ-ချထားပြီး၍၊
 ဝါ- မှ၊ ဂဏှတိ - ယူသွားအံ့၊ ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ စောရော
 စောရောတိ - သူခိုး သူခိုးဟူ၍၊ သာမိကေဟိ - တို့သည်၊ ပရိယုဋ္ဌိတော -
 လိုက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဆဒ္ဓေတွာ၊ ပလာယတိ- အံ့၊ ရက္ခတိ၊ သာမိကာ-
 တို့သည်၊ တံ-ထိုချထားအပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ ဂဏှန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့
 ယူသွားခြင်းသည်၊ ကုသလံ-၏၊ အညော-ဥစ္စာရှင်မှ အခြားသော၊ ကောစိ-
 သည်၊ စေ ဂဏှတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အထ-
 သို့မဟုတ်၊ သာမိကေသု - တို့သည်၊ နိဝတ္ထေသု - ပြန်နစ်ကုန်လသော်၊ သယ
 မေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ [ဘဏ္ဍာခိုးသော ရဟန်းကိုယ်တိုင်သာ။] တံ- ထို
 ဘဏ္ဍာကို၊ ဒိသ္မာ၊ (ဂဏှတိ၌စပ်၊) ပဂေဝ- ရှေးဥျားမဆွ အစကပင်၊ ဧတံ-
 ဤဘဏ္ဍာကို၊ မယာ၊ နိဟရံ - ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဒါနိ- ၌၊ မမ-၏၊ သန္တ ကံ-
 တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဏှတိ-ကောက်ယူအံ့၊ ရက္ခတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပါရာ
 ဇိကမှ စောင့်သေးပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ဂဏှန္တ
 သာပိ-ယူသော ရဟန်း၏လည်း၊ ဒေဝဝနယော-တည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိအာဒိသု-တို့၌၊ သာဓကတ္ထိကော-သည်၊
 (ဟုတွာ)ပိ၊ သာဓကပသိဗ္ဗကမေဝ-အဝတ်အိတ်ကိုပင်၊ ဂဟေတွာ၊ နိက္ခန္ဓော-
 ထွက်လသော်၊ ဗဟိ- ၌၊ ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ မုဉ္ဇိတွာ - ဖြေ၍၊ အယံ- ဤဟာသည်၊
 သာဓကော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒိသ္မာ၊ ဝတ္ထန္တော-သွားသော ရဟန်းကို၊
 ပါဒုဒ္ဓါရေနေဝ-ခြေကို မြှောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ဝုတ္တံ၊ ပန - ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤ မဟာပစ္စရိ အစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ သစေ
 သာဓကော ဘဝိဿတိ ဂဏှိဿာမိတိ - ဂဏှိဿာမိဟူ၍၊ ပရိကပ္ပိတတ္တာ-
 ကြံဆအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိကပ္ပေါ - ကြံဆခြင်းသည်၊ ဒိဿတိ-
 ထင်ရှား၏၊ ဒိသ္မာ - မြင်ပြီး၍၊ ဝါ - မြင်ပြီးမှ၊ ဟဒုတ္တာ - ဆောင်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိကပ္ပါဝဟာရော-ပရိကပ္ပါဝဟာရသည်၊ န ဒိဿတိ၊ ပန-

ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ယံ-အကြင်ဘဏ္ဍာကို၊ ပရိကပ္ပိတံ-ပြီ၊ တံ-ထိုဘဏ္ဍာကို၊ အဒိဋ္ဌိ-မတွေ့မြင်အပ်၊ ပရိကပ္ပိတဘာဝေ-ကြံဆအပ်သည်၏ အဖြစ်၌၊ ဌိတံယေဝ - တည်သော ဘဏ္ဍာကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓရန္တဿ - ၏၊ အဝဟာရော-ကို၊ ဝုတ္တော၊ တဿ၊ တတ္ထ-ထို မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ပရိကပ္ပိ ဝဟာရော ဒိဿတိ၊ တံ မညမာနော တံ အဝဟရီတိ ပါဠိယာစ - ပါဠိတော် နှင့်လည်း၊ သမေတိ၊ ဣတိ - ဤ သို့မှတ်အပ်၏၊ တတ္ထ - ထို ပရိကပ္ပိတို့တွင်၊ သစေ၊ ပေ၊ အာဒိနာ - သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ပဝတ္တော- သော၊ ယွာယံ ပရိ ကပ္ပေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤကြံဆခြင်းသည်၊ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပေါနာမ- ၏။

ပန-ကား၊ ဩကာသပရိကပ္ပေါ- အရပ်ကို ကြံဆခြင်းကို၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ် လတံသောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣဓ-၌၊ ဧကစ္စော-သော၊ လောလဘိက္ခု- လော်လီသောရဟန်းသည်၊ ပရပရိဝေဏံဝါ-သူတပါး ပရိဝုဏ်သို့သော်၎င်း၊ ကုလဃရံဝါ-အမျိုး အိမ်သို့သော်၎င်း၊ အရညေ-၌၊ ကမ္မန္တသာလံဝါ-အလုပ် တဲသို့သော်၎င်း၊ ပဝိသိတွာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ ကထာသလ္လာပေန-စကား ပြောခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္ဓောဝ-ထိုင်လျက်သာလျှင်၊ [စာအုပ်အများ၌ “နိသိန္ဓော ဝါ” ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊ တချို့ စာအုပ်များ၌ကား “နိသိန္ဓော” ဟုသာ ရှိ၏။] ကိဉ္စိ-သော၊ လောဘနေယျံ-လိုချင်ထိုက်သော၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ဩလောကေ တိ- ၏၊ ပန - ဆက်၊ ဩလောကေန္တောစ - ကြည့်ပြန်သော်လည်း၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ ဒွါရပမုခ ဟေဋ္ဌာပါသာဒ ပရိဝေဏ ဒွါရကောဋ္ဌက ရုက္ခမူလာဒိ ဝသေန-တံခါး၊ ဆင်ဝင်စမုန်၊ ပြာသာဒ် အေဝံထပ်၊ ကျောင်းတကျောင်း၏ ပရိဝုဏ် , တံခါးမုန် , သစ်ပင်၏အနီးအောက် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိစ္ဆေဒံ-ကို၊ ကတွာ , မံ -ကို၊ ဧတ္ထန္တ ရေ-ဤ အပိုင်းအခြားအတွင်း၌၊ သစေ ပဿိဿန္တိ-အကယ်၍ ဥစ္စာရှင်တို့မြင်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒဠုကာမတာယ- ကြည့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂဟေတွာ , ဝိစရန္တောဝိယ - လှည့်လည်သကဲ့သို့၊ ဧတေသံယေဝ - ဤ ဥစ္စာရှင်တို့အားသာ၊ ဒဿာမိ- ပြန်ပေးအံ့၊ နောစေ ပဿိဿန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဟရိဿာမိ- ဆောင်ယူသွား အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိကပ္ပေတိ-၏၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ တံ-ထို ပရိ ကပ္ပရာကို၊ အာဒါယ-၍၊ ပရိကပ္ပိတ ပရိစ္ဆေဒေ-ကို၊ အတိတ္တန္တ မတ္တေ-လွန်အပ် ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဥပစာရသိမံ - ဥပစာရသိမ်၏ အပိုင်းအခြားကို၊ သစေ ပရိကပ္ပေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဒဘိမုခေါဝ-ထိုဥပစာရ သိမ်သို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင်(ဟုတွာ)၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဒိနိ-တို့ကို၊ မနသိ ကရောန္တောဝါ - လျက်သော်၎င်း၊ အညဝိဟိတော - တပါးသော

အာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ-သော်၎င်း၊ အသတိယာ-
 သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ-အမှတ်တမဲ့၊ ဥပစာရသီမံ-ကို၊ အတိက္ကမတိ-လွန်သွား
 အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ အဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ ဌာနံ-ထို ဥပစာရ
 သိမ်အရပ်သို့၊ ပတ္တဿ - ရောက်စဉ်၊ စောရောဝါ - ဒါးမြည်သော်၎င်း၊
 ဟတ္ထိဝါ - သော်၎င်း၊ ဝါဠမိဂေါဝါ - ခြင်္သေ့ သစ် ကျားစသော ရဲရင့်သော
 သားကောင်သည်သော်၎င်း၊ မဟာမေဃောဝါ - သော်၎င်း၊ အထာပိ ဥဋ္ဌ
 ဟတိ-အကယ်၍မူလည်း ထအံ့၊ သောစ- ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ တမှာ ဥပဒ္ဒ
 ဝါ-မှ၊ မုစ္ဆိတုကမုတယ- ကြောင့်၊ သဟသာ- လျှင်၊ တံ ဌာနံ-ထို ဥပစာရ
 သိမ်အရပ်ကို၊ အတိက္ကမတိ-လွန်သွားအံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-သာတည်း၊ ပန-
 ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤဥပစာရသိမ်ကိုလွန်ရာ၌၊ ကေစိ-အချို့ ဆရာတို့သည်၊ ယသ္မာ၊
 မူလေ- အရင်းမူလအစ၌၊ ထေယျစိတ္တေန၊ ဂဟိတံ - ပြီ၊ တသ္မာ န ရက္ခတိ၊
 အဝဟာရောယေဝ-သာတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊
 တာဝ-မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာမှရှေးဥျားစွာ၊ မဟာအဋ္ဌကထာနယော-တည်း။

ပန-ကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အန္တောပရိစ္ဆေဒေ-
 ကြံဆအပ်သော အပိုင်းအခြား၏အတွင်း၌၊ ဟတ္ထိံ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ အဿံ
 ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အဘိရုဟိတွာ- တက်စီး၍၊ တံ-ထိုဆင်ကို၊ ဝါ-ထိုမြင်းကို၊
 သစေပိ နေဝပါဇေတိ - အကယ်၍မူလည်း ကိုယ်တိုင်မမောင်းအံ့၊ သစေပိ န
 ပါဇာပေတိ-အကယ်၍မူလည်း သူတပါးကိုမမောင်းစေအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိ
 ဧတ္ထဒေ-ကို၊ အတိက္ကန္တေပိ-လွန်အပ်ပါသော်လည်း၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ဘဏ္ဍ
 ဒေယျမေဝ- သာတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ၊ တကြ- ထိုသို့ ကြံဆရာ၌၊ ဝါ-ထို
 ကြံဆခြင်း ၊ မျိုးတို့တွင်၊ သစေ မံ၊ ပေ၊ ဒဿာမီတိ- ဟူ၍၊ ပဝတ္ထော- သော၊
 ယွာယံ ပရိကပ္ပေါ- သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ - ဤ ကြံဆခြင်းသည်၊ ဩကာသ
 ပရိကပ္ပေါနာမ-မည်၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဒိန္နံပိ- ကုန်သော၊ ဣမေသံ ပရိကပ္ပေါနံ-
 တို့၏၊ ဝသေန- အားဖြင့်၊ ပရိကပ္ပေတွာ၊ ဝဏ္ဏတော-ယူသောရဟန်း၏၊ အဝ
 ဟာရော-ကို၊ ပရိကပ္ပေါဝဟာရေတိ-ဟူ၍၊ ပေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ - ဖုံးအုပ်၍၊ အဝဟာရဏံ - သည်၊ ပဋိစ္ဆန္တာ
 ဝဟာရော-မည်၏၊ သော - ထိုပဋိစ္ဆန္တာဝဟာရကို၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်လတံ့သော
 နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏၊ ယောဘိက္ခု - သည်၊ မနဿာနံ- တို့၏၊ ဝါ-
 တို့သည်၊ ဥယျာနာဒိသု - တို့၌၊ ကိဠန္တာနံဝါ - ကစားကုန်စဉ် သော်၎င်း၊
 ပဝိသန္တာနံဝါ-သော်၎င်း၊ ဩမုစ္ဆိတွာ - ချွတ်၍၊ ထပိတံ-သော၊ အလင်္ကာရ
 ဘဏ္ဍံ- တန်ဆာ ဘဏ္ဍာကို၊ [အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကာဒိ အလင်္ကာရဘဏ္ဍံ] ဒိသွာ- ၍၊

(ပဋိစ္စာဒေတိ-၌ စပ်၊) ဩနမိတွာ- အောက်သို့ညွတ်၍၊ ဝါ- ကုန်း၍၊ သစေ
 ဂဟေဿာမိ-အံ၊(ဧဝံသတိ၊)သမဏော-သည်၊ ကိ- အဘယ်ကို၊ ဂဏှာတိ-
 သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြည့်၍၊ မံ-ကို၊ ဇာနိတွာ- ၍၊ ဝိဟေဋ္ဌေယျု- ညဉ်းဆဲ
 ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ပံသုနာဝါ - ဖုံဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဏ္ဏေနဝါ-
 သစ်ရွက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဋိစ္စာဒေတိ - ဖုံးအုပ်အံ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ ကြံ၍
 ဖုံးအုပ်သနည်း၊) ပစ္စာ-၌၊ ဂဏှိဿာမိ- အံ၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍ ဖုံးအုပ်အံ၊
 တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော ဖုံးအုပ်ခြင်း
 ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓါရော-ကြမြောက်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ - မရှိသေး၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝ
 ဟာရော-သည်၊ န တာဝ ဟောတိ-သေး၊ ပန-ကား၊ ယဒါ-၌၊ တေ မနုဿာ-
 တို့သည်၊ အန္တောဂါမိ-သို့၊ ပဝိသိတုကာမာ-န်သည်၊(ဟုတွာ)တံ ဘဏ္ဍကံ-
 ထိုဘဏ္ဍာငယ်ကို၊ ဝိစိနန္ဒာပိ-စူးစမ်း ရှာဖွေကုန်သော်လည်း၊ အပဿိတွာ-
 ၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ အန္ဓကာရော-မှောင်ပြီ၊ သွေ - ၌၊ ဇာနိဿာမ-န်အံ၊ ဣတိ-
 သို့၊ သာလယာဝေ- တွယ်တာခြင်းရှိကုန်သည်သာ၊ (ဟုတွာ)ဂတာ-န်သည်၊
 ဟောန္တိ-န်အံ၊ အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ တံ-
 ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ဥဒ္ဓရတော-ထုတ်ဆောင်လသော်၊ ဥဒ္ဓါရေ-၌၊ ပါရာဇိကံ။

ပဋိစ္စန္ဒကာလေယေဝ- ဖုံးအုပ်အပ်ရာ အခါ၌ပင်၊ တံ-ဘဏ္ဍာသည်၊ မမ-
 ၏၊ သန္တကံ-တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ သကသညာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒါနိ-၌၊
 တေ- ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ ဂတာ - ပြန်သွားကုန်ပြီ၊ ဣဒံ - ဤဘဏ္ဍာသည်၊
 ဆဒ္ဓိတဘဏ္ဍံ-စွန့်ပစ်အပ်သော ဘဏ္ဍာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပံသုကုလသညာယ
 ဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဂဏှန္တဿ ပန- ယူသော ရဟန်း၏ကား၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊
 တေသု - ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ ဒုတိယဒိဝသေ- ၌၊ အာဂတိံ-၍၊ ဝိစိနိတွာ-
 ရှာ၍၊ အဒိသွာ-၍၊ ဓရနိက္ခေပံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဂတေသုပိ-ပြန်သွားကုန်
 သော်လည်း၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သောဘဏ္ဍာသည်၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-ပင်တည်း၊
 ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပယောဂေန-ကြောင့်၊
 တေဟိ-ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ နဒိဋ္ဌံ-မတွေ့မြင်အပ်၊(တသ္မာ-ကြောင့်တည်း၊)
 ပန-ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ တထာရူပံ - ထိုသို့ သဘောရှိသော၊
 ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဒိသွာ- ၍၊ ယထာဌာနေ- တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊ ဌိတံယေဝ-

တဿ ဟေ ပ နဒိဋ္ဌံ ။ ။ သူ၏ ဖုံးထားမှု ကာယပယောဂကြောင့် ရှာဖွေသူများ
 မတွေ့ဘဲ ရှိရကား ထိုရဟန်းမှာ ဘဏ္ဍဒေယျထိုက်သည်-ဟုလို၊ သို့ဖြစ်လျှင် စာမေးပွဲ
 ကို မတရားဖြေ၍ အောင်သောအခါ မိမိ၏ မတရားပြုမှု ပယောဂကြောင့် မိမိကို အမှန်
 ထင်၍ လ၉ပေးသည်ကို ယူထ၉လျှင်လည်း ဘဏ္ဍဒေယျပင် ဖြစ်ဘွယ်ရှိသည်။

တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ - ဤ၊ ထေယျစိတ္တော - ထေယျစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ပါဒေန - ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ - ဖိနင်း၍၊ ကဒ္ဒမေဝါ - ညွှန်၌သော်၎င်း၊ ဝါလိကာယဝါ - သဲ၌သော်၎င်း၊ ပဝေသေတိ - အံ့၊ တဿ - ရဟန်း၏၊ ပဝေသိတမတ္ထေယေဝ - သွင်းအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော်သာ၊ ပါရာဇိကံ [ဌာနာစာဝန ဖြစ်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသည်-ဟုလို။]

ပန - ကား၊ ကုသံ - ကမ္မည်း (ကဗျည်း)ကို၊ ဝါ - မဲကို၊ သင်္ကာမေတွာ - ပြောင်းရွှေ့၍၊ အဝဟရဏံ - ကို၊ ကုသာဝဟာရေတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သောပိ - ထို ကုသာဝဟာရကိုလည်း၊ ဧဝံ - ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ယောဘိက္ခု - သည်၊ ကုသံ - ကမ္မည်း (ကဗျည်း)ကို၊ ပါတေတွာ - ကျစေ၍၊ (တနည်း) ကုသံပါတေတွာ - မဲချ၍ [ဝိလိဝမယံ ဝါ - နှိုးဖြင့်ပြုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ တာလပဏ္ဍမယံ ဝါ ကတသညာဏံ - ပြုအပ်သော အမှတ်အသား (အက္ခရာစာလုံး စသည်ရှိသော) ကုသံပါတေတွာ။] စိဝရေ - ကို၊ ဘာဇိယမာနေ - ဝေဘန်အပ်သော်၊ အတ္တနော - ၏၊ ကောဋ္ဌာသဿ - ၏၊ သမိပေ - ၌၊ ဌိတံ - သော၊ သမဋ္ဌတရံ ဝါ - နည်းသော အဖိုးရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ [သမဋ္ဌတရန္တိ အပ္ပဋ္ဌတရံ။] မဟဋ္ဌတရံ ဝါ - များသော အဖိုးရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အဋ္ဌေန - အဖိုးအားဖြင့်၊ သမသမံ ဝါ - ထပ်တူထပ်မျှမူလည်းဖြစ်သော၊ ပရဿ - ၏၊ ကောဋ္ဌာသံ - အဘို့ကို၊ ဟရိတုကာမော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော - ၏၊ ကောဋ္ဌာသေ - ၌၊ ပတိတံ - သော၊ ကုသဒဏ္ဍကံ - ကဗျည်းတံကို၊ ပရဿ ကောဋ္ဌာသေ ပါတေတုကာမော (ဟုတွာ)၊ ဥဒ္ဓရတိ - ကြွမြှောက်အံ့၊ တာဝရက္ခတိ - ၏၊ ပရဿ - ၏၊ ကောဋ္ဌာသေ - ၌၊ ပါဒေတိ - အံ့၊ ရက္ခတေဝ၊ ပန - ကား၊ ယဒါ - ၌၊ တသ္မိံ - ထိုကဗျည်းတံသည်၊ ပတိတေ - ကျပြီးလသော်၊ ပရဿ - ၏၊ ကောဋ္ဌာသတော - မှ၊ ပရဿ၊ ကုသဒဏ္ဍကံ - ကို၊ ဥဒ္ဓရတိ - အံ့၊ ဥဒ္ဓမတ္ထေ - ကြွမြှောက်အပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ၊ ပဌမတရံ - စွာ၊ ပရကောဋ္ဌာသတော - မှ၊ ကုသဒဏ္ဍကံ - ကို၊ အတ္တနော - ကောဋ္ဌာသေ၊ ပါတေတုကာမတာယ - ကြောင့်၊ သစေ ဥဒ္ဓရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဓါရေ - ၌၊ ရက္ခတိ၊ ပါတနေ - ကျစေရာအခါ၌၊ ရက္ခတိ၊ ပန - ကား၊ အတ္တနော၊ ကောဋ္ဌာသတော - မှ၊ အတ္တနော ကုသဒဏ္ဍကံ၊ ဥဒ္ဓရတိ - အံ့၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ၌သာလျှင်၊ ရက္ခတိ၊ တံ - ထိုကဗျည်းတံကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ ပရကောဋ္ဌာသေ၊ ပါတေန္တဿ - ကျစေသောရဟန်း၏၊ ဟတ္ထတော မုတ္တမတ္ထေ - သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ပန - ကား၊ ဒွိသုပိ - ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေသု - တို့၌၊ ပတိတဒဏ္ဍကေ - ကျပြီးသော ကဗျည်းတံတို့ကို၊ အဒဿနံ - မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ သစေ

ဂမေတိ-အကယ်၍ ရောက်စေအံ့၊ ဝါ-ဖယ်ပစ်အံ့၊ တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ အဝသေသဘိက္ခုသု - (မိမိတို့ ၂ ယောက်မှ) ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂတေသု-ယူသွားကုန်လသော်၊ ဣတရော-အခြားရဟန်းသည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ မယံ-၏၊ ဒဏ္ဍကော-ကဗျည်းတံသည်၊ န ပညာယတိ-မထင်ရှားပါ တကား၊ ဝါ-မထွေပါတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအံ့၊ အာဂုသော, မယုမ္ဗိ - ၏လည်း၊ (ဒဏ္ဍကော) န ပညာယတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအံ့၊ ဘန္တေ မယံ,ဘာဂေါ-အဖို့ သည်၊ ကတမောပန- နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးလသော်၊ အယံ-ဤ အဖို့ သည်၊ တုယံ, ဘာဂေါ - တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊ အတ္တနော ဘာဂံ , ဒသေတိ-အံ့၊ တသ္မိံ-ထို ရဟန်းသည်၊ ဝိဝဒိတွာဝါ- ငြင်းခုံ၍ သော်၎င်း၊ အဝိဝဒိတွာဝါ - မငြင်းခုံဘဲ သော်၎င်း၊ တံ- ထို အဖို့ကို၊ ဂဏှိတွာ, ဂတေ-သော်၊ ဣတရော-အခြားရဟန်းသည်၊ တဿ - ထို ယူသွားသော ရဟန်း၏၊ ဘာဂံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရတိ-အံ့၊ ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ အဟံ-သည်၊ မမ - ၏၊ ဘာဂံ-ကို၊ တုယံ-အား၊ နဒေမိ-မပေး၊ တံပန-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာဂံ-ကို၊ ဥတွာ, ဂဏှ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆို အပ်သော်၊ အယံ-ဤအဖို့ သည်၊ မမ-ငါ၏ အဖို့ သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တောပိ-သိလျက်လည်း၊ တသေဝ-ထိုရဟန်း၏သာလျှင်၊ ဘာဂံ - ကို၊ သစေပိ ဂဏှာတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဓါရေ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ ဣတရော-သည်၊ အယံ-ဤအဖို့သည်၊ တုယံဘာဂေါ-သင့်အဖို့ တည်း၊ အယံ-ဤအဖို့သည်၊ မယံဘာဂေါ-ငါ့ အဖို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမိနာ ဝိဝါဒေန - ဤ ငြင်းခုံနေခြင်းဖြင့်၊ ကိံ - ဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ စိန္တေတွာ၊ မယံ-၏၊ ပတ္တောဝါ-ရောက်ထိုက် ရထိုက်သောအဖို့သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပစေ၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ (ပတ္တောဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု)၊ ယော-အကြင်အဖို့သည်၊ ဝရဘာဂေါ-ကောင်းမြတ်သောအဖို့တည်း၊ တံ-ထို ကောင်းမြတ်သောအဖို့ကို၊ တုမေ ဂဏှထ၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒိန္နကံနာမ-ပေးအပ်သောဥစ္စာမည်သည်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ယူကောင်း သည်၊ ဟောတိ၊ ဧတ္ထ - ဤ ပေးအပ်သောဥစ္စာကိုယူရာ၌၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ဝိဝါဒဘိရုကော-ငြင်းခုံရခြင်းမှကြောင့်သော၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ “ယံ-အကြင် အဖို့သည်၊ တုယံ-အား၊ ရုစ္စတိ-၏၊ တံ-ထိုအဖို့ကို၊ ဂဏှ-လော၊” ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော - ၏၊ ပတ္တံ - ရောက်ထိုက် ရထိုက်သော၊ ဝရ ဘာဂံ-ကို၊ ထပေတွာ- ထားခဲ့၍၊ လာမကံယေဝ- ညံ့သော အဖို့ကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ, သစေပိ ဂစ္ဆတိ- အံ့၊ တတော- ထိုသို့ သွားခြင်းကြောင့်၊ ဣတရ

သ - အခြားရဟန်း၏၊ ဝိစိနိတာဝသေသံ - ရှေးချယ်အပ်ပြီးသော အဖို့မှ ကြွင်းကျန်သောအဖို့ကို၊ ဝဏ္ဏန္တဿာပိ - ယူပြန်သော်လည်း၊ ဝါ - ယူသည် လည်းဖြစ်သော၊ (ဣတရဿ - ၏) အဝဟာရော , နတ္ထေဝ - သာ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။...ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာသု - ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ (ဝုတ္တိ၌စပ်၊) ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤနေရာ၌၊ ကုသသင်္ကာမနဝသေန-ကမ္မည်းတံကို ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စိဝရဘာဇနိယမေဝ- သင်္ကန်းကို ဝေဘန်ခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဧကံ-တမျိုးသည်၊ အာဂတံ-လာ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် စိဝရဘာဇနိယ တမျိုးသာ လာပါသော်လည်း၊ စတုန္ဒမ္ဗိ-ကုန်သော၊ ပစ္စယာနံ-ပစ္စည်းတို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိံ-စ- ဖြစ်ပုံကို၎င်း၊ ဘာဇနိယဉ္စ - ဝေဘန်ပုံကို၎င်း၊ နိဟရိတွာ, ဒသေတဗ္ဗံ - ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တိံ၊ စ-ဆက်၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဝတွာ - ဆိုပြီး၍၊ စိဝရက္ခန္ဓကေ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှတု၊ပေ၊အနုဇာနာတူတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ ဇိဝကဝတ္ထု-ဤဇိဝကဝတ္ထု ကို၊ အာဒိံကတွာ , ဥပ္ပန္န စိဝရကထာ - ဖြစ်သော စိဝရကထာကို၎င်း၊ (ကထိတာ၌စပ်၊) သေနာသနက္ခန္ဓကေ - ၌၊ တေနခေါပနသမယေန ပေ၊ ကာတုန္တိ-ဟူသော၊ ဣဒံ သုတ္တံ-ဤပါဠိကို၊ အာဒိံ ကတွာ,ပိဏ္ဍပါတကထာ- ပိဏ္ဍပါတကထာကို၎င်း၊ သေနာသနက္ခန္ဓကေယေဝ-၌ပင်၊ တေနခေါပနသမ ယေန၊ပေ၊ ပဋိသင်္ခရောန္တေတိ - ဟူသော၊ ဣဒံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု - ကို၊ အာဒိံ ကတွာ, အာဂတသေနာသနကထာ-ကို၎င်း၊ တဒဝသေသာ-ထို ကထာတို့မှ ကြွင်းသော၊ သပ္ပိ အာဒိဘေသဇ္ဇ ကထာစ - ထောပတ်အစရှိသော ဆေးနှင့် စပ်သောကထာကို၎င်း၊ ဝိတ္ထာရေန- ဖြင့်၊ ကထိတာ - ပြီ၊ မယံပန-တို့သည် ကား၊ တံသဗ္ဗံ - ထို အလုံးစုံသော ကထာကို၊ အာဂတာဂတဋ္ဌာနေယေဝ - လာရာလာရာ ပါဠိရပ်၌သာ၊ ကထယိဿာမ- ကုန်အံ့၊ ဧဝံ- သို့၊ ကထနေ-၌၊ ကာရဏံ - ကို၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝ၊ [“ ပဌမပါရာဇိက ဥတ္တိစတုတ္ထေနကမ္မေန ဥပသမ္ပန္နောနာမ” ပုဒ်အဖွင့်၌ ဆိုခဲ့ပြီ-ဟူလို၊] ဣတော- ဤ ကုသသင်္ကာမန ဝတ္ထုမှ၊ ပရိ-နောက်ဖြစ်သော၊ ဇန္တာယရဝတ္ထု-ဇန္တာယရဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တာ နတ္ထမေဝ-သာ။

ပဉ္စသု - ကုန်သော၊ ဝိဃာသဝတ္ထုသု - ဝိဃာသဝတ္ထုတို့၌၊ တေဘိက္ခူ - တို့သည်၊ [ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်မှ ဆင်းလာကြသော ရဟန်းတို့သည်။] အနုပသမ္ပန္နေဟိ-လူ သာမဏေတို့သည်၊ (ကာရိတ်ကတ္တား၊) ဝါ- တို့ကို၊ (ဓာတ်ကံ၊) ကပ္ပိယံ- အပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတွာ - ပြုစေ၍၊ (တနည်း) ကပ္ပိယံ ကာရာ ပေတွာ - ကပ္ပိခိုင်း၍၊ [ချက်စေခြင်းကို ဆိုသည်။] ပရိဘုဉ္ဇိံ သု - ကုန်ပြီ၊ ပန-

ဆက်၊ ဝိဃာသံ - စားကြွင်းကို၊ [ဃသိတဗ္ဗော ဘက္ခိတဗ္ဗောတိ ဃာသော၊
 ဝိရူပေါ+ ဃာသော ဝိဃာသော - ဖေါက်ပြန်သော+ အစာ၊ ခါဒိတာဝသေ
 သံ-(စားအပ်ပြီးမှ အကျန်)ဥစ္ဆိဋ္ဌံဝါ-စွန့်ပစ်အပ်သော အစာ။] ဂဏှဒန္တန-
 ယူသော ရဟန်းသည်၊ ခါဒိတာဝသေသံ - စားအပ်ပြီးမှ ကြွင်းကျန်သော၊
 ဆဒ္ဓိတံ-စွန့်ပစ်အပ်သော အစာကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူနိုင်၏၊ ဝါ-ယူကောင်း၏၊
 ခါဒန္တ-စားနေသော သတ္တာတို့ကို၊ ဆဒ္ဓါပေတွာ-၍၊ ဂဏှိတံ - ယူခြင်းငှါ၊
 ယဒိ သက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေမ္ဗိ- ဤ စားအပ်ဆဲ အစာကိုလည်း၊ (ဂဏှိ
 တံ) ဝနုတိ - အပ်၏၊ ပန- ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ အတ္တဂုတ္တတ္တာယ-
 မိမိကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ ပရာနုဒယတာယစ - တပါးသော
 ခြင်္သေ့စသောသတ္တာ၌ သနားခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်အကျိုးငှါ၎င်း၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-
 မယူထိုက်၊ ဝါ- မယူသင့်။

ဩဒန၊ ပေ၊ ဝတ္ထု၊ သု-ဆွမ်းကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊ ခဲဘွယ်ကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊
 မုံကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊ ကြီကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု၊ တည်သီးကို ဝေဘန်ရာဝတ္ထု
 တို့၌၊ အပရဿ ဘာဝံ ဒေဟိတိ-ဟူ၍၊ အသန္တံ- ထင်ရှားမရှိသော၊ ပုဂ္ဂလံ-
 ကို၊ အာဟ၊ (အပရဿ ဟု ပြောပြီ-ဟူလို။) အမူလကံ အဂ္ဂဟေသိတိ-ကား၊
 သာမိကေသု-အလှူ ရှင်တို့သည်၊ ဒေန္တေသု-ပေးနေကုန်စဉ်၊ ဧဝံ-ဤသို့ အခြေ
 အမြစ်မရှိသောဥစ္စာကို၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူပြီ၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု ပါရာဇိကဿာ
 တိ-ကား၊ သာမိကေဟိ-တို့သည်၊ ဒိန္တံ-ပေးအပ်သောဝတ္ထုကို၊ အဂ္ဂဟေသိ၊
 တေန-ထို ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ၊ အာပတ္တိ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယဿာတိ-ကား၊ အနေန-
 ဤရဟန်းသည်၊ ယော သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ-အကြင်သမ္ပဇာနမုသာဝါဒကို၊
 ဝုတ္တာ - ဆိုအပ်ပြီ၊ တသ္မိံ ပန - ထို သမ္ပဇာနမုသာဝါဒကြောင့်ကား၊ ပရ
 တော-၌၊ တေကဋုလယာဂုဝတ္ထုသ္မိံဝိယ - တေကဋုလယာဂုဝတ္ထု၌ကဲ့သို့၊
 [ထို ဝတ္ထု၌ မုသားပြော၍ ယာဂုကို တောင်းခြင်းကြောင့် မုသာဝါဒချင်း
 တူသည်။] ပါစိတ္တိယံ-ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

အတ္တ၊ ပေ၊ နုဒယတာယစ ။ ။ ခြင်္သေ့စသော သတ္တာတို့သည် မိမိတို့စားနေစဉ်
 လုယူသူကိုရန်မူတတ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ရန်မူလျှင် မလုံခြုံသောကြောင့် မိမိကိုလုံခြုံစေခြင်းငှါ၊
 [တံနိမိတ္တဥပဒ္ဒဝတော- ထိုယူခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဘေးဥပါဒ်မှ၊ အတ္တာနံ
 ရက္ခဏတ္တာယ။] ထို ခြင်္သေ့စသော တိရစ္ဆာန်တို့၌ သနားခြင်းကို “ ပရာနုဒယ ” ဟု
 ဆိုသည်၊ သူတို့ဆာလောင်၍ စားနေသည်ကို ထွက်ပြေးအောင်လုပ်၍ ယူခြင်းသည်
 သူတို့ကို မသနားရာရောက်၏။ [ပရမ္ပိ + အနုဒယာ ယဿာတိ ပရာနုဒယော။]

ပန-ဆက်၊ ဂဟဏေ-ယူခြင်း၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-
 တည်း၊ သံဃဿ-၏၊ သန္တကံ-ကို(သာမညကံ)၊ သမ္မတေနဝါ-သံဃာသည်
 သမုတ်အပ်သော ရဟန်းသည် သော်၎င်း၊ ဝါ- သမ္မုတိရသော ရဟန်းသည်
 သော်၎င်း၊ အာဏတ္တေဟိ - သမ္မတရဟန်းသည် စေခိုင်းအပ်ကုန်သော၊
 [သမ္မတေန အာဏတ္တေဟိ။] အာရာမိကာဒီဟိဝါ - အာရာမစောင့် အစရှိသူ
 တို့သည်သော်၎င်း၊ ဒိယျမာနံ- ပေးအပ်သည်ကို၎င်း၊ (ဝိသေသကံ)၊ ဂိဟိနံ-
 လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ သန္တကံ-ကို(သာမညကံ)၊ သာမိကေနဝါ-ဥစ္စာရှင်သည်
 သော်၎င်း၊ အာဏတ္တေနဝါ - ဥစ္စာရှင်သည် စေခိုင်းအပ်သူသည် သော်၎င်း၊
 ဒိယျမာနံစ- ကို၎င်း၊ (ဝိသေသကံ)၊ အပရဿဘာဂံ ဒေဟိတိ - ဟိဟူ၍၊ ဝါ-
 အခြားတယောက်၏ အဖို့ကို ပေးပါဥျး ဟူ၍၊ ဝတ္တာ - ပြော၍၊ ဂဏှတော-
 ယူသောရဟန်း၏၊ ဘဏှဒေယျံ (ဟောတိ)၊ အညေန - ဆိုအပ်ပြီးသော ၄
 မျိုးမှ အခြားသူသည်၊ [ဆိုအပ်ခဲ့သော သမ္မတ, အာဏတ္တ, သာမိက, အာဏတ္တ
 ၄ မျိုးမှ တပါးသူသည်၊] ဒိယျမာနံ - ကို၊ ဂဏှန္တော - ယူသောရဟန်းကို၊
 ဘဏှဒေယေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [အပရဿ ဘာဂံ ဒေဟိတိ - အသန္တံ ပုဂ္ဂလံ
 ဒေသေတွာ - မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို (မည်သူ၏အတွက် ဟု ညွှန်ပြ၍) ဂဟိတတ္တာ
 ဘဏှဒေယန္တိ ဝုတ္တံ။]

အသမ္မတေနဝါ-မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းသည်သော်၎င်း၊ အနာဏတ္တ
 နဝါ - မစေခိုင်းအပ်သူသည် သော်၎င်း၊ ဒိယျမာနေ - ပေးအပ်သော်၊ ဝါ-
 ပေးအပ်စဉ်၊ [ဂဏှန္တော စပ်ဘို့ရန် “ ဒိယျမာနံ ” ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။]
 အပရမ္ဘိ ဘာဂံဒေဟိတိ - ဟိဟူ၍၊ ဝါ - နောက်တဖို့ကိုလည်း ပေးပါဥျးဟူ၍၊
 ဝတ္တာ ဝါ- သော်၎င်း၊ ကုဋဝဿာနိ - ကေဝံကျစ်သောဝါတို့ကို၊ ဂဏှတွာ
 ဝါ - ရေတွက်၍သော်၎င်း၊ [၁၀ ဝါ မရဘဲ “ ၁၀ ဝါ ရပြီ ” စသည်ဖြင့်
 ရေတွက်၍၊] ဂဏှန္တော-ယူသောရဟန်းကို၊ ပတ္တစတုက္ကေဝိယ - ပတ္တစတုက္က
 ၌ကဲ့သို့၊ တဿ - ထို ပေးသူ၏၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ကြွမြောက်ရာ အခါ၌ပင်၊
 ဘဏှဒေယေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [အပရံပိ ဘာဂံ ဒေဟိပိ ဝုတ္တေတိ - “ နောက်
 တဖို့ကို ပေးပါဥျး ” ဟု ပြောအပ်သော်လည်း၊ သံဃသန္တကတ္တာ အမူလက
 မေဝ (အခြေအမြစ်ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသော အဖို့ကိုပင်) ဂဟိတံတိ ဥဒ္ဓါရေယေဝ
 ဘဏှဒေယေန ကာရေတဗ္ဗော၊] ဣတရေဟိ - အခြားသူတို့သည်၊ [အသမ္မတ,
 အနာဏတ္တတို့မှ တပါးသော သမ္မတ , အာဏတ္တ တို့သည်။] ဒိယျမာနံ -
 ပေးအပ်သော ပစ္စည်းကို၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဂဏှတော - ယူသော ရဟန်း၏၊
 [အပရံပိ ဘာဂံဒေဟိ ဟု ဆို၍ ဖြစ်စေ, ကုဋဝဿ စသည်ကို ရေတွက်၍ဖြစ်စေ

ယူခြင်းကို“ဝေ”ဟု ဆိုသည်။]ဘဏ္ဍဒေယျ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ သာမိကေ န-ဥစ္စာရှင်သည်၊ ဝါ-က၊ ဣမဿ - ဤရဟန်းအား၊ ဒေဟိ- အပိုပေးလိုက် ပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဒါပိတံဝါ- ပေးစေအပ်သော ဥစ္စာကိုသော် ၎င်း၊ သယံ - ဥစ္စာရှင်ကိုယ်တိုင်၊ ဒိန္နံဝါ - ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုသော်၎င်း၊ သုဒိန္နံ - ကောင်းစွာ ပေးအပ်ပြီ၊ ဣတိအယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣတ္ထ - ဤ အပရဿ ဘာဝံဒေဟိ စသောစကားရပ်၌၊ သဗ္ဗ အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယတော- အလုံးစုံသော အဋ္ဌကထာတို့၏အဆုံးအဖြတ်မှ၊ သာရော-ကောင်းမြတ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း။

ဩဒနိယဗရာဒိဝတ္ထုသု-ဩဒနိယဗရ အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ ဩဒနိယ ဗရံနာမ-ဩဒနိယဗရ မည်သည်၊ ဝိက္ကယိကဘတ္တပစန ဗရံ-ရောင်းသူတို့၏ ထမင်းချက်ရာအိမ်တည်း၊ ဝါ-ထမင်းချက်ရုံတည်း၊ [အဘိဓာန်၌ ရောင်းသူကို “ဝိက္ကယိက”ဟု ရှိ၏၊ ဝိက္ကယံ- ရောက်ခြင်းကို+ ကရေတိဘိ ဝိက္ကယိကော။] သူနဗရံနာမ- မည်သည်၊ ဝိက္ကယိက မံသပစနဗရံ - ရောင်းသူတို့၏ အသား ချက်ရာအိမ်တည်း၊ ဝါ- အသားချက်ရုံတည်း၊ ပူပဗရံနာမ- မည်သည်၊ ဝိက္က ယိကခဇ္ဇကပစနဗရံ - ရောင်းသူတို့၏ ခဲဘွယ်ချက်ရာအိမ်တည်း၊ [ပေါင်မို့ဖို စသည်မျိုးကိုဆိုသည်။] ဣတ္ထ-ဤဝတ္ထုတို့၌၎င်း၊ ပရိက္ခာရဝတ္ထုသုစ-ပရိက္ခာရ ဝတ္ထုတို့၌၎င်း၊ သေသံ - ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပါကဋမေဝ - သာ။ [ပင်ကိုယ်အတိုင်းထားအပ်သော လက်ဝတ်တန်ဆာမလုပ်ရသေးသောဝတ္ထု ကို “ဘဏ္ဍာ ” ဟု ခေါ်၏၊ အသုံးအဆောင် တန်ဆာစသည် လုပ်ပြီးသော ဝတ္ထုကို “ပရိက္ခရာ” ဟု ခေါ်သည်။]

ဝိဋ္ဌာတ္ထုသ္မိံ - ဝိဋ္ဌဝတ္ထု၌၊ သောဘိက္ခု- သည်၊ [ထို ဝတ္ထု၌ လာသော ရဟန်းသည်၊] ပရိကပ္ပေတွာ - ကြံဆ၍၊ ဧတံဌာနံ - ဤ အရပ်သို့၊ သဗ္ဗတ္ထံ- ရောက်ပြီးသော ဘဏ္ဍာကို၊ ဝဏှိ သာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သင်္ကာမေသိ- ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ သင်္ကာမနေ-

သုဒိန္နံ။ ။ “အပရဿ ဘာဝံ ဒေဟိ-အခြားတယောက်ဖို့ ပေးပါဥျး”ဟု ဆို၍ တောင်းရာ၌ “အခြားတယောက် မရှိသောကြောင့် ဥစ္စာရှင်၏ ဘဏ္ဍာကိုပင် ညာ၍ တောင်းရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် အောက်၌ ဘဏ္ဍဒေယျဟု ဆိုခဲ့သည်၊ ဤနေရာ၌ကား “ အပရံပိဘာဝံ ဒေဟိ-အခြားတဖို့ ပေးပါ ” ဟု တောင်းသောကြောင့် ဥစ္စာကိုပင် ထပ်တောင်းရာ ရောက်သောကြောင့် ဥစ္စာရှင်က ပေးရာ၊ အပေးခိုင်းရာ၌ ဘဏ္ဍဒေယျ မထိုက်၊ ထို့ကြောင့် သုဒိန္နံ ဟု ဆိုသည်၊ သို့သော် အညာတကဝိညတ္တိကား ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၌၊ အဝဟာရော၊ နတ္ထိ-မရှိသေး၊ ပန-ဆက်၊ သင်္ကာမေတွာ-
 ပြီး၍၊ ပရိကပ္ပိတောကာသတော-ကြံဆအပ်သော အရပ်မှ၊ ဂဟဏေ-၌၊
 ပါရာဇိကံ၊ ဝုတ္တိ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ စ - ဆက်၊ ဧဝံ - သို့၊ ဟရန္တော-
 ဆောင်သောရဟန်းကို၊ (ကာရေတဗ္ဗောဉ္စဝါ) ပိဋကေ-အင်းပျဉ်၌၊ ထေယျ
 စိတ္တံ-သည်၊ ယဒိ နတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ထဝိကံ- သပိတ်အိတ်စသည်ကို၊ အဋ္ဌါ
 ပေတွာ - အဘိုးဖြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ ပိဋကေပိ-
 ၌လည်း၊ (ထေယျစိတ္တံ) ယဒိ အတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဘော - ၂ မျိုးလုံးတို့ကို၊
 အဋ္ဌါပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဘိသိအာဒိနိ- ဘိသိ
 အစရှိကုန်သော၊ တိဏိဝတ္ထုနိ ပါကဏှာနေဝ၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟာဒိသု-ဝိဿာ
 သဂ္ဂါဟ အစရှိကုန်သော၊ တိသုဝတ္ထုသု၊ [ဝိဿာသဂ္ဂါဟနှင့် သကသညီ
 ၂ ဝတ္ထု။] ဂဟဏေ - ယူခြင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အာဟရာ
 ပေန္တေသု-ဥစ္စာရှင်တို့က ဆောင်စေကုန်လသော်၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊
 ပိဏ္ဍာယ-၄၊ ပဝိဋ္ဌဿ-ဝင်သော ရဟန်း၏၊ ပဋိဝိသော-အဖို့သည်၊ ဝါ-ကို၊
 အန္တောဥပစာရသိမာယံ - ဥပစာရသိမ်၏အတွင်း၌၊ [ကျောင်းတိုက် ဥပစာ
 အတွင်းကို ဆိုသည်။] ဌိတဿေဝ- တည်သော ရဟန်း၏ (အတွက်သာ)၊
 ဂဟေတုံ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဒါယကာ-အလှူရှင်တို့သည်၊ ဘန္တေ-
 တို့၊ ဗဟိဥပစာရဋ္ဌာနမ္ပိ- ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ဘက်၌ တည်သော ရဟန်းတို့၏
 အတွက်လည်း၊ ဘာဂံ-ကို၊ ဂဏှထ၊ အာဂတိံ၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ - သုံးစွဲကြပါ
 ကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ - သို့၊ ယဒိ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ - ဤသို့ လျှောက်ကုန်လသော်၊
 အန္တောဂါမဋ္ဌာနမ္ပိ-ရွာတွင်း၌ တည်ကုန်သောရဟန်းတို့၏လည်း၊ (ဘာဂံ)
 ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ-ဤဝတ္ထုတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊
 ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သာ။

သတ္တသု- န်သော၊ အဗ္ဗစောရကာဒိဝတ္ထုသု- အဗ္ဗစောရက အစရှိသော
 ဝတ္ထုတို့၌၊ ပံသုကူလသညာယ - ပံသုကူဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ ဂဟဏေ -
 ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ တတြ- ထိုသို့ သုံးစွဲရာ၌၊ အယံ- ကား၊
 ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ သာမိကာပိ-တို့သည်လည်း၊ သာလယာ-တွယ်တာခြင်း
 ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ - နအံ၊) စောရာပိ သာလယာ (ဟောန္တိ)၊ ပံသုကူလ

ဝိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌဿ ။ ။ ဝိဿာသဂ္ဂါဟဝတ္ထု၌ ဆွမ်းခံဝင်သောရဟန်း၏ အဖို့ကို
 ယူထားသောကြောင့် ဤစကားကို ဆိုသည်၊ သံသိကပစ္စည်းကို ဝေဘန်သောအခါ
 ဥပစာရသိမ်တွင်းရှိ သံဃာသာ ဝေကောင်း၏၊ ဒါယကာက အထူးမလျှောက်လျှင်
 ဥပစာရသိမ်အပြင်ဘက်၌ ရောက်နေသူများအတွက် မဝေကောင်းကြောင်း သတိပြုပါ။

သညာယ-ဖြင့်၊ ခါဒန္တဿ-ခဲစားသောရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန၊ ဝဏ္ဏတော - ယူသောရဟန်း၏၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ - ဌ်ပင်၊ အဝဟာရော (ဟောတိ)၊ ပေါသာမိကာ၊ နိရာလယာ-တွယ်တာခြင်းမရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ စောရာ သာလယာ (ဟောန္တိ)၊ ပုန၊ ဝဏ္ဏိယာမ-န်အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကိသ္မိန္ဒိဒေဝ - သော၊ ဝဟနဋ္ဌာနေ - ရှုပ်ထွေးသောအရပ်၌၊ ခိပိတွာ-ပစ်ချ၍၊ ဝတော-န်သည်၊ (ဟောန္တိ - န်အံ) [စောရာ သာလယာကိုပင် “ပုန၊ ပေါဝတာ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဒေဝဝနယော၊ ဥဘောပိ - သာမိကစောရ ၂ ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ နိရာလယာ (ဟောန္တိ)၊ ပေါ၊ ထေယျစိတ္တေန (ခါဒတော) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ [ဝိဟိသန္တကမှတပါး သံဃသန္တက ၌ကား၊] သံဃဿ-၏၊ အမ္ဘာဒိသု- အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သံဃာရာမေ-၌၊ ဇာတံဝါ-ဖြစ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အာနေတွာ-၍၊ ဒိန္နံဝါ-လှူအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ပဗ္ဗမာသကံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ အတိရေကပဉ္စမာသကံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အဋ္ဌနကံ- ထိုက်တန်သောသရက်သီး စသည်ကို၊ အဝဟရန္တဿ - ၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပစ္စန္ဓေ - တိုင်းပြည်၏ အစွန်အဖျား၌၊ စောရုပဒ္ဒဝေန - ခိုးသူဘေးကြောင့်၊ ဝါမေသု - ရွာတို့သည်၊ ဝုဠဟန္တေသု-ထွက်ပြေးကုန်လသော်၊ [ဝါမဖြင့် ဝါမိကကို (အဘေဒေါပစာရ၊ ဌာနုပစာရအားဖြင့်) ယူ၊ တစုံတခုသောဘေးကြောင့် ထွက်ပြေးရခြင်းကို “ဝုဠဟန္တေသု” ဟု ဆိုသည်။] ဘိက္ခုပိ - တို့သည်လည်း၊ ဝိဟာရေ - တို့ကို၊ ဆဇေတွာ၊ (ဝစ္ဆန္တိ၌စပ်၊) ပုန , ဇနပဒေ - ဇနပုဒ်သည်၊ အာဝသန္တေ - ပြန်လာ၍ နေလသော်၊ [ဇနပဒဖြင့် ဇာနပဒိကကိုယူ၊ ဇာနပဒိကေသု ပုန အာဂတိံ ဝသန္တေသု။] အာဂမိဿာမ-ငါတို့လည်းပြန်လာကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သ ဥဿာဟာဝ - ပြန်လာဘို့ရန် အားထုတ်ခြင်း ရှိကုန်သည်သာ၊ (ဟုတွာ)၊ ဝစ္ဆန္တိ-န်အံ၊ ဘိက္ခု-အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ တာဒိသံ-သော၊ (သံဃာ မရှိသော)၊ ဝိဟာရံ - သို့၊ ပတွာ - ၍၊ အမ္ဘပက္ကာဒိနိ - သရက်သီးမှည့် အစရှိသည်တို့ကို၊ [ပရိဘုဉ္ဇန္တိ - ၌စပ်၊] ဆဒ္ဓိတကာနိတိ - စွန့်ပစ်အပ်ကုန်ပြီဟူ၍၊ ပံသုကူလသညာယ- ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ - န်အံ၊ အနာပတ္တိ- တည်း။

အဝိသေသေန ဝုတ္တံ။ ။ ပြန်လာမည်ဟု သ ဥဿာဟ၊ နိရုဿာဟ ဟု မခွဲခြားဘဲ သာမညစကားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ၊ ထိုစကားသင့်၏၊ - သံဃိကပစ္စည်း၌ ၂ ပါး ၃ ပါးက နိရုဿာဟဖြစ်ရုံဖြင့် အသံဃိကမဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် သ ဥဿာဟ နိရုဿာဟဟု အထူးဆိုဘွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့်ပင် သာမညအားဖြင့် ဆိုသည်။

ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇတော-၏၊ အဝဟာရော- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဘဏ္ဍိ- ကို၊ အဋ္ဌါပေတွာ- စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော- ၏၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ဌ်၎င်း၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယဉ္ဇ-ဌ်၎င်း၊ အဝိသေသေန- သာမည အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ (ကိံ)၊ ဆဒ္ဓိတဝိဟာရေ ပန၊ပေ၊ သန္တကတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဆဒ္ဓိတဝိဟာရေပန-ဌ်ကား၊ ဖလာဖလံ-သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီး ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇတော- ၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ကသ္မာ-နည်း၊ အာဂတာနာဂတာနံ-ရောက်လာကုန်ပြီး၊ မရေခံလာကုန်သေးသော ရဟန်းတို့၏၊ သန္တကတ္တာ- ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။]

ပန-ကား၊ [သံဃိကအဘိဓမ္မာ တပါးကား။] ဂဏသန္တကေ-ဂိုဏ်း၏ဥစ္စာ ဖြစ်သောကျောင်းဌ်၎င်း၊ [သုတ္တန္တိက စသောဂိုဏ်းကိုဆိုသည်။]ပုဂ္ဂလိကစ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဖြစ်သော ကျောင်းဌ်၎င်း၊ သ ဥဿာဟမတ္တမေဝ-ပြန်လာဥျး မည်ဟု အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသည်သာ၊ ပမာဏံ-ပမာဏတည်း၊ [ဥစ္စာရှင်ကို ဂဏ - ပုဂ္ဂလဟု ပိုင်းခြားပြီးဖြစ်၍ ထိုသူတို့က ပြန်လာမည်ဟု ဥဿာဟရိသေးလျှင် ပါရာဇိက, ဥဿာဟမရိလျှင် ပါရာဇိကမဟုတ်-ဟူလို။] ပန - ဆက်၊ တတော - ထိုဂိုဏ်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သောပစ္စည်း , ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ပစ္စည်းမှာ အဗ္ဗပတ္တာဒိံ - ကို၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ - အမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သစေဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကုလဒူသကဒုက္ကဋ်- ကုလဒူသကဒုက္ကဋ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန, ဒေန္တော-ပေးသော ရဟန်းကို၊ အဋ္ဌေန ကာရေတဗ္ဗော၊ သံဃိကေပိ - သံဃိကဥစ္စာဌ်လည်း၊ ဒေဝဝနယော၊ သေနာသနတ္ထာယ-ကျောင်းအကျိုးငှါ၊ နိယမိတံ-မှတ်သား

ဆဒ္ဓိတ၊ပေ၊ပါရာဇိက။ ။ဤစကားသည် မဟာပစ္စရိ သင်္ခေပဋ္ဌကထာတို့ စကား တည်း၊ “ဆဒ္ဓိတဝိဟာရေပန”ဟု “ပန”ပါသည်ကား ထိုအဋ္ဌကထာများ၏ ကျမ်းရင်း ဌ်ပင် ပါသောကြောင့်တည်း၊ “န ပါရာဇိကံ”ဟု န-ပါသည်ကား မသင့်၊ “အာဂတာ ပေ၊သန္တကတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်ကို ထောက်ပါ၊ ဆဒ္ဓိတဝိဟာရဟူသည် တစုံတခု သော ဘေးကြောင့် သံဃာမနေဘဲ စွန့်အပ်သော (ပြခွဲသော) ကျောင်းတည်း၊ ရှေ့၌ ထိုကဲ့သို့ ဆဒ္ဓိတ ကျောင်းရှိ အဗ္ဗပတ္တ စသည်ကို ထေယျစိတ်ဖြင့် သုံးလျှင် အဝဟာရ ဟူသောစကားနှင့် အလားတူပင်၊ နောက်ဌ်လည်း “ တတော ပေ၊ ထေယျစိတ္တေန ဒေန္တော အဋ္ဌေန ကာရေတဗ္ဗော၊ သံဃိကေပိ ဒေဝဝနယော”ဟု ဆိုလတံ့၊ တချို့က “အာဂတာနာဂတာနံ သန္တကတ္တာ”ကိုကြည့်၍ ထို အာဂန္တုကများလည်း ဆိုင်သော ကြောင့် “န ပါရာဇိကံ”ဟု (န) ပါသောပါဌ်ကို နှစ်သက်ကြပေလိမ့်မည်၊ သို့သော် သူတို့ချည်း မပိုင်, အများသံဃာပိုင် ဖြစ်သောကြောင့် (ဘုံပစ္စည်းကို ကိုယ့်အတွက် သုံးစွဲရာ၌ ခိုးရာရောက်သကဲ့သို့, ဤဌ်လည်း) ခိုးရာရေခံသည်၊ ထို့ကြောင့် န-မပါသင့်။

အပ်သော ပစ္စည်းကို၊ [“ ကျောင်းပြုပြင်ဘို့ ” စသည်ဖြင့် ကျောင်းကိုမှတ်၍ လှူအပ်သောပစ္စည်း- ဟူလို၊ ဥပလက္ခဏနည်းဖြင့် သေနာသနကို မှတ်၍ပြု၏။ ပစ္စည်းလေးပါးကို သတ်မှတ်၍လှူရာ၌လည်း နည်းတူ။] ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊ ဒဒတော - ၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ဣဿရဝတာယ- အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဒဒတော) ထုလွှစွယ် (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန (ဒဒတော) ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုသည်၊ နောစေ ပဟောတိ - အကယ်၍ ပါရာဇိက မလောက်အံ့၊(ဝေံသတိ)၊ အဒ္ဓေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [တန်ဖိုးအလိုက် ဒုက္ကဋံ၊ ထုလွှစွန်းဆုံးဖြတ်ပါ- ဟူလို၊] ဥပစာရသီမာယ - ၏၊ ဗဟိ-၌၊ နိသီဒိတွာ- နေ၍၊ ဣဿရဝတာယ- ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇတော-၏၊ ဂီဝါ- သည်၊ (ဟောတိ)။

ဃဏ္ဍိံ - ခေါင်းလောင်းကို၊ ပဟရိတွာ - ခေါက်၍၊ [ဃဏ္ဍိသဒ္ဓါသည် ခေါင်းလောင်း၊ ကြေးစည်၊ တုံး၊ စည်၊ သန်ချောင်းများကိုလည်း ဟောနိုင်၏။] ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ ယောသေတွာ - ကြွေးကြော်၍၊ မယံ - ငါ၏အတွက်၊ ပါပုဏာတိ-ရောံ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခါဒိတံ-ခဲစားအပ်သော သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီးကို၊ သုခါဒိတံ - ကောင်းစွာ ခဲစားအပ်ပြီ၊ ဃဏ္ဍိံ, အပ္ပဟရိတွာ-၍၊ ကာလမေဝ, ယောသေတွာ-၍၎င်း၊ [မယံ ပါပုဏာတိ - စသည်ဆက်။] ဃဏ္ဍိမေဝ-ကိုသာ၊ ပဟရိတွာ-၍၊ ကာလံ, အယောသေတွာ-၍၎င်း၊ ဃဏ္ဍိမ္ဗိ, အပ္ပဟရိတွာ-မူ၍၊ ကာလမ္ဗိ, အယောသေတွာ-မူ၍၊ အညေသံ-အခြားရဟန်း တို့၏၊ နတ္ထိဘာဝံ, ဥတွာ-သိ၍၎င်း၊ မယံပါပုဏာတိတိ- ငါ့အတွက်ရောက်၏ ဟူ၍၊ ခါဒိတမ္ဗိ-ခဲစားအပ်သောဖလာဖလကိုလည်း၊ သုခါဒိတမေဝ၊ ပုပ္ဖါရာမ ဝတ္ထုဒ္ဓယံ-ပုပ္ဖါရာမဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်းသည်၊ ပါကဋမေဝ။

ဣဿရဝတာယ ။ ။ “ သူတပါးကို ခွင့်ပန်နေဘွယ်မလို၊ ဤ နေရာမှာ ငါသာ လိုရင်း” ဟု အစိုးတရအနေအားဖြင့် ပေးလျှင် ထုလွှစွန်းအာပတ်သင့်၏။ ယခုအခါ အချို့ဘုန်းကြီးများသည် (သရက်သီး၊ ငှက်ပြောသီးစသော) သံဃာပိုင်ပစ္စည်းများကို အစိုးတရလုပ်၍ ပေးမိတတ်ကြ၏။ သံဃာက မကြေနပ်၍ အစားတောင်းလျှင် ဘဏ္ဍာ စား ပေးရမည်။ [ဣဿရောယေဝ ဣဿရဝါ၊ သုတ္တံ ဝန္တုသက်။]

သုခါဒိတံ ။ ။ (ဝေဘဂီယ ဘဏ္ဍာဖြစ်လျှင်) ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ ဖြစ်စေ ပြင်ဘက်၌ ဖြစ်စေ တည်ရှိသော သံဃိကပစ္စည်းကို ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ တည်နေ သော ရဟန်းတို့သည် ဝေခြင်းငှါ မအပ်၊ ကျောင်းတိုက်တွင်းရှိ ရဟန်းတို့သည်သာ အများသိအောင် ပြုပြီးမှ ဝေဘန်ကောင်း၏။ “ ဃဏ္ဍိံပဟရိတွာ ၊ ပေ ၊ သုခါဒိတံ ” ဟူသော စကားသည် ကျောင်းတိုက်တွင်းမှာနေ၍ ခေါင်းလောင်းထိုးမှု စသည်ဖြင့် အများကြားအောင် ပြုပြီးမှ မိမိအတွက်ကျ-ရအောင် လုပ်ပြီး၍ စားအပ်သောကြောင့် “သုခါဒိတံ”ဆိုသည်-ဟု ဋီကာများဖွင့်ကြ၏။

ဝတ္ထုဝါဒကဝတ္ထုတ္တယေ - ဝတ္ထုဝါဒကဝတ္ထု ၃ ပါးအပေါင်း၌၊ ဝတ္ထော
 ဝဇ္ဇေမိတိ-ကား၊ တယာ-သည်၊ ဝတ္ထော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ ဟုတွာ၊ တဝ-
 ၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ (တနည်း)တဝ ဝစနေန-သင့်အပြောဖြင့်၊ ဝဒါမိ-
 ပြောလိုက်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [တယာ ဝတ္ထော ဟုတွာကိုပင် “တဝ ဝစနေန”
 ဟု အဖြောင့်ဖွင့်သည်။] အနာပတ္တိ ဘိက္ခု၊ ပါရာဇိကဿာတိ - ကား၊ သာမိ
 ကေဟိ-တို့သည်၊ ဒိန္နတ္တာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ နစ ဘိက္ခုဝေ၊ ပေ၊
 ဝတ္ထုဗ္ဗောတိ - ကား၊ အဟံ - သည်၊ တယာ - သည်၊ ဝတ္ထော ဟုတွာ , တဝ
 ဝစနေန-ဖြင့်၊ ဝဒါမိ-ပြောလိုက်အံ့၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အညော-အခြားသော၊
 ဘိက္ခု-ကို၊ အညေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နဝတ္ထုဗ္ဗော-မပြောဆိုထိုက်၊
 ဣတိအတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ပရိစ္ဆေဒံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ-၍၊ [“မည်၍
 မည်မျှတန်သောပစ္စည်း” ဟု တန်ဘိုးပမာဏ အပိုင်းအခြားကို၎င်း၊ သင်္ကန်း-
 သို့မဟုတ် ဆွမ်းစသည်ဖြင့် ပစ္စည်းဝတ္ထု အပိုင်းအခြားကို၎င်း “ပရိစ္ဆေဒ” ဟု
 ဆိုသည်။] ဣတ္ထန္တာမံ - ဤ အမည်ရှိသော ပစ္စည်းကို၊ တဝ ဝစနေန - ဖြင့်၊
 ဂဏှိဿာမိ - ယူလိုက်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတ္ထု - ဆိုခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝတ္ထော
 ဝဇ္ဇေမိတိ-ကား၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ ဝတ္ထော ဟုတွာ , မမ ဝစနေန-
 ဖြင့်၊ ဝဒေဟိ - ပြောပါလေလော့၊ ဣတိအတ္ထော၊ သေသံ - ကြွင်းသောပုဒ်
 အပေါင်းသည်၊ ဝတ္ထနယမေဝ - သာ၊ စ - ဆက်၊ ဒွိသု - ၂ ပါးကုန်သော၊
 ဣမေသုပိ ဝတ္ထုသု-တို့၌လည်း၊ ပရိစ္ဆေဒံကတွာ , (မည်သည့်ပစ္စည်းကို မည်မျှ
 လောက် ပြောပါမည်ဟု အပိုင်းအခြားပြု၍) ဝတ္ထု-ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဟိ-အကျိုး
 ကား၊ ဣတာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အပိုင်းအခြားကို ပြု၍
 ပြောဆိုခြင်းဖြင့်၊ ဥပါရမ္ဘာ-စွပ်စွဲခြင်းမှ၊ [ကိုယ်တော်တွေ့နယ် အလိုက်မသိ
 လိုက်တာ၊ ပစ္စည်းကို အပိုင်းအခြား မရှိဘဲ ပြောကြတယ် - ဟု အပြစ်တင်
 ခြင်းမှ။] မုတ္ထော-လွတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

မဏိဝတ္ထုတ္တယဿ-မဏိဝတ္ထု ၃ ပါးအပေါင်း၏၊ မဇ္ဈိမေ - အလယ်ဖြစ်
 သော၊ ဝတ္ထုသ္မိ - ၌၊ နာဟံအကလ္လကောတိ-ကား၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊
 ဝိလာနော- မကျန်းမာသူသည်၊ န - မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သေသံ-
 ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပါကဋမေဝ။

ဝတ္ထုဝါဒကဝတ္ထုတ္တယေ။ ။ “ဝတ္ထော ဝဇ္ဇေမိ” ဟု လာသော ဝတ္ထုများကို
 “ဝတ္ထုဝါဒကဝတ္ထု” ဟု ခေါ်သည်၊ ဒုတိယဝတ္ထု၌ ယုဂသာဠကံကို “သာဠကယုဂံ”
 ဟု၎င်း၊ တတိယဝတ္ထု၌ တုလံကို “ပလသတံ-ပိုလ်အချိန်တရာ” ဟု၎င်း၊ ဒေါဏ်ကို
 “သောဠသနာဠိမတ္တံ-၁၆ ကွမ်းစားမျှ” ဟု၎င်း၊ ဋီကာဖွင့်သည်။

သူကရဝတ္ထုဒွယေ- သူကရဝတ္ထု ၂ ပါး အပေါင်း၌၊ ပဌမဿ-ရှေးဥုး
 စွာသော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ ဆာတဇ္ဈတ္တံ - ဆာလောင်ခြင်းသည် နှိပ်စက်
 အပ်သော စိတ်ရှိသည်ကို၊ ဒိသ္မာ, ကာရုညေန - သနားခြင်းကြောင့်၊ မောစိ
 တတ္တာ-လွတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ ကိဉ္ဇာပိ(ဟောတိ)၊ ပန-
 ထိုသို့ပင် အနာပတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သာမိကေသု - ဥစ္စာရှင် တို့သည်၊
 အသမ္ပုဋိန္ဒန္တေ သု-လက်မခံကုန်လသော်၊ [လွတ်လိုက်သည်ကို မကြေနှပ်လျှင်-
 ဟူလို။] ဘဏ္ဍဒေယျံ(ဟောတိ)၊ တာဝမဟန္တော-ထိုဝက်လောက်ကြီးသော၊
 မတသူကရောဝါ- သေပြီးသော ဝက်ကိုသော်လည်း၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်
 ယူ၍၊ ဒါတဗ္ဗော - ၏၊ တဒဿနကံ - ထိုဝက်၏ တန်ဖိုးရှိသော၊ ဘဏ္ဍံဝါ-
 သော်လည်း၊ (ဒါတဗ္ဗံ-၏) ပါသဿာမိကေ-ကျော့ကွင်းရှင်တို့ကို၊ ကုဟိဋ္ဌိပိ-
 တစုံတခုသော အရပ်၌လည်း၊ သစေနပဿတိ-အကယ်၍ မမြင်အံ့၊ (ဝေံသတိ)
 ပါသဿာမန္တာ-ကျော့ကွင်း၏ အနီး၌၊ တဒဿနကံ - ထို ဝက်၏ အဖိုးကို
 ထိုက်တန်သော၊ သာဇကံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ကာသာဝံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊
 ထာလကံဝါ - ခွက်ကို သော်၎င်း၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်
 ထားလသော်၊ တေ- ထိုဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ အာဂတာ- ရောက်လာကုန်သည်၊
 (သမာနာ) ပဿန္တိ-မြင်နိုင်ကုန်၏၊ ဤဒိသေ, ဌာနေ-အရပ်၌၊ ထပေတွာဝ-
 ထား၍သာလျှင်၊ ဝန္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပန-ကား၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ မောစန္ဒ
 သ- လွတ်ပစ်သော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကမေဝ-သာတည်း။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဝက်တို့တွင်၊ ကောစိ-အချို့သော၊ သူကရော- သည်၊
 စဏ္ဍသောတဗဒ္ဓနာဝါဝိယ-ကြမ်းသော ရေအယဉ်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော လှေ
 သည်ကဲ့သို့၊ [ကြမ်းသော ရေပြင်မှာ တည်နေသည့် အတွက် ချည်ထားကြောင်း
 ကြီးကို ဖြုတ်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် နေရာမှ ရွေ့ သွားမည့် လှေကဲ့သို့။]
 ပါသံ-ကျော့ကွင်းကို၊ ပါဒေန-ခြေဖြင့်၊ ကခိတွာ- ဆွဲငင်၍၊ (တနည်း) ပါဒေန
 ကခိတွာ-ရုံးကန်၍၊ ပါသေ-သည်၊ ဆိန္ဒမတ္တေ - ပြတ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊

ဆာတဇ္ဈတ္တံ။ ။ “ဇိဗန္တောဒုက္ခေန- ဆာလောင်ခြင်း ဆင်းရဲသည်၊ ဝိဋ္ဌိတအတ္တ
 သန္တာနံ-နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်အစဉ်ရှိသည်ကို” ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ “ဆာတ+အမိ+
 အတ္တ” ဟုခွဲ၍ ဆာတကို ဇိဗန္တော, အမိကို ဝိဋ္ဌိတ, အတ္တကို အတ္တသန္တာနံ” ဟု သာရတ္ထ
 ဖွင့်သည်၊ ဝိမတိ၌ကား “ဆာတေန ဇိဗန္တောယ ဥဒရဂ္ဂိနာ ဗျတ္တံ ဒနံ၊ ဝိဋ္ဌိတံတိ အတ္ထော”
 ဟု ဖွင့်၊ “ဆာတ+ဗျတ္တံ” ဟု ခွဲ၍ “ဆာတ” အရ ဆာခြင်းဟူသော ဇိဗန္တောကို၎င်း၊
 ဗျတ္တံ၌ ဈေမတ်၏ ဒဟန အနက်ကို၎င်း ဖွင့်သည်၊ “ ဆာခြင်းကြောင့် ဝမ်းမီးသည်
 လောင်အပ်သည်ကို” ဟု ပေး။ [မြန်မာကလည်း “ဆာ+လောင်” ဟု ခေါ်သည်။]

ဌာနာစာဝနာဓမ္မေန-ဌာနာစာဝန သဘောရှိသော၊ ဌာနေန-တည်ခြင်းဖြင့်၊
 ဌိတော - တည်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ကောစိ (သူကရော) အတ္ထနော - ၏၊
 ဓမ္မတာယ-သဘောအားဖြင့်၊ ဌိတော(ဟောတိ)၊ [ရိုးရိုးရပ်နေသော ဝက်ကို
 ဆိုသည်။] ကောစိ (သူကရော) နိပဇ္ဇော - အိပ်နေသည် (ဟောတိ)၊ ကောစိ
 (သူကရော) ကုဋပါသေန - ကောက်ကျစ်သော ကျော့ကွင်းဖြင့်၊ ဗဒ္ဒေါ
 ဟောတိ၊ ယဿ-အကြင်ကျော့ကွင်း၏၊ အန္တေ-အဆုံး၌၊ ဓနုကံဝါ-လေးငယ်
 သည်သော်၎င်း၊ ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အင်္ဂုသကောဝါ-ချွန်းချိတ်သည်သော်၎င်း၊
 ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အညော-သော၊ ကောစိ- သော၊ ဒဏ္ဍကောဝါ-ဒုတ်ငယ်
 သည်သော်၎င်း၊ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဗဒ္ဒေါ, ဟောတိ - ၏၊ ယော - ယင်း
 လေးငယ် , သို့မဟုတ် ချွန်းချိတ် , သို့မဟုတ် တစုံတခုသော ဒုတ်ငယ်သည်၊
 တတ္ထတတ္ထ- ထိုထို အရပ်၌၊ ရုက္ခာဒိသု, လဂ္ဂိတွာ - ချိတ်၍၊ သူကရဿ - ၏၊
 ဂမနံ - ကို၊ နိဝါရေတိ - တားမြစ်နိုင်၏၊ (သော - ထို ကျော့ကွင်းသည်၊)
 [လေးငယ် , သို့မဟုတ် ချွန်းချိတ် , သို့မဟုတ် ဒုတ်ငယ်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်ရာ
 ကျော့ကွင်းသည်။] ကုဋပါသောနာမ-ကောက်ကျစ်သော ကျော့ကွင်းမည်၏။

တတြ - ထိုဝက်တို့တွင်၊ ပါသံ - ကို၊ ကဒ္ဒိတွာ - ဆွင်၍၊ ဝါ- ရုန်းကန်၍၊
 ဌိတဿ - တည်သောဝက်၏၊ ပါသဗန္ဓနံ - ကျော့ကွင်းကို ချည်ကြောင်းကြီး
 ဟူသော၊ ဧကမေဝ-သော၊ ဌာနံ- ဌာနတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုဝက်သည်၊
 ပါသေ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ မုတ္တမတ္ထေဝါ-ပြေပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ဝါ-ဖြေအပ်
 ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ဆိန္ဓမတ္ထေဝါ - ပြတ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ဝါ-
 ဖြတ်အပ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ပလာယတိ - ပြေးနိုင်၏၊ အတ္ထနော-၏၊ ဓမ္မ
 တာယ - အားဖြင့်၊ ဌိတဿ - တည်သောဝက်၏၊ ဗန္ဓနဉ္စ - ဖွဲ့ချည်ကြောင်း
 ကြီး၎င်း၊ စတ္တာရော - လေးဘက်ကုန်သော၊ ပါဒါ - တို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ပဉ္စ
 ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ နိပဇ္ဇဿ-အိပ်နေသောဝက်၏၊ ဗန္ဓနဉ္စ-၎င်း၊ သယနဉ္စ-
 အိပ်ရာ၎င်း၊ ဣတိ ဒွေ ဌာနာနိ (ဟောန္တိ)၊ ကုဋပါသဗဒ္ဓဿ - ကောက်ကျစ်
 သောကျော့ကွင်းဖြင့် ဖွဲ့အပ်သောဝက်၏၊ ယတ္ထယတ္ထ-အကြင် အကြင်အရပ်သို့၊
 ဂစ္ဆတိ- ရောက်၏၊ တံ တဒေဝ- ထိုထို ရောက်ရာအရပ်သည်ပင်၊ ဌာနံ-ဌာန
 တည်း၊ တသ္မာ, တံ - ထိုဝက်ကို၊ တတော တတော- ထိုထိုအရပ်မှ၊ မောစေ
 န္တာ - ဖြေ၍လွှတ်ကုန်သော၊ ဒသပိ- တကျိပ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသတိပိ-
 ဖြစ်သော၊ သတိပိ- ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊
 တတ္ထတတ္ထ-သို့၊ အာဂကံ-ရောလာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ, ဧကမေဝ-သော၊ ဒါသံ-
 ကို၊ ပလာပေန္တာဝိယ- ပြေးစေသောရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ပုရိ

မာနံ - ကုန်သော၊ တိဏ္ဍံ - ၃ မျိုးသောဝက်တို့၏၊ [ပါသံ ပါဒေန ကမိတွာ-
 စသော ဝက် ၃ မျိုးကိုဆိုသည်။] စတုပ္ပဒကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တနယေန၊ ဖန္ဒာပန
 ဌာနာစာဝနာနိ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သုနခဒဋ္ဌိ-ခွေးသည် ကိုက်ယူအပ်သော၊
 [သာမိကေဟိ ဝိသဇ္ဇိတသုနခေန ဝဟိတံ၊] သူကရံ-ကို၊ ဝိသဇ္ဇာပေန္တဿာပိ-
 လွှတ်စေသောရဟန်း၏လည်း၊ ကာရုညာဓိပ္ပာယေန-သနားခြင်း၌ဖြစ်သော
 အလိုကြောင့်၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊ ထေယျစိတ္တေန-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ။

ပန-ကား၊ ပါသဌာနံဝါ-ကျော့ကွင်းရှိရာအရပ်သို့သော်၎င်း၊ သုနခသမိပံ
 ဝါ- ခွေး၏အနီးသို့သော်၎င်း၊ အသမ္ပတ္တိံ - မရောက်လာသေးသောဝက်ကို၊
 ပဋိပထံ-ခရီးရင်ဆိုင်၊ ဝတ္တံ-သွားနှင့်၍၊ ပဌမမေဝ-လျှင်၊ ပလာပေန္တဿ-
 ပြေးစေသောရဟန်း၏၊ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ ယောပိ - အကြင်ရဟန်းသည်
 လည်း၊ ဗဒ္ဓသူကရဿ-ဖွဲ့ခိနေသောဝက်အား၊ ယာသဉ္စ-အစာကို၎င်း၊ ပါနီ
 ယဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ဗလံ-ကို၊ ဝါဟာပေတွာ- ပြီး၍၊ ဥတြဿော-
 ထိတ်လန့်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပလာယိဿတိ-လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-
 ကြွေးကြော်ခြင်းကို၊ (ချောလှန့်ခြင်းကို) ကရောတိ-အံ့၊ သော-ထိုဝက်သည်၊
 စေပလာယတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပါသံ-ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-အား
 မရှိသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ [ကျော့ကွင်းကို ပြတ်လွယ်အောင်ပြု၍၊] ဥက္ကဋ္ဌိသဒ္ဓေ
 န-ကြွေးကြော်သံဖြင့်၊ ပလာပေန္တဿာပိ - ၎င်းလည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-
 ဆက်၊ ယော-ရဟန်းသည်၊ ဗလံ-အားကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ပလာယိဿတိ-အံ့၊
 ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ယာသဉ္စ - အစာကို၎င်း၊ ပါနီယဉ္စ - သောက်ရေကို၎င်း၊
 ဒတွာ-၍၊ ဝတ္တတိ-အံ့၊ သော-ဝက်သည်၊ စေ ပလာယတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဘဏ္ဍ
 ဒေယျံ၊ ပါသံ-ကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-ကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဝတ္တန္တဿာပိ- ၎င်းလည်း၊ ဧသေဝ
 နယော၊ (ပါသေ-ကို) ဆိန္ဓေဝါ- ဖြတ်အပ်သော်၎င်း၊ ဒမေဝါ- မီးလောင်
 အပ်သော်၎င်း၊ ပလာယိဿတိ - တံ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပါသသန္တိကေ -
 ကျော့ကွင်း၏အနီး၌၊ သတ္တံဝါ-ဒါးကိုသော်၎င်း၊ အဂ္ဂိံဝါ-မီးကိုသော်၎င်း၊
 ထပေတံ- အံ့၊ သူကရော - သည်၊ ပါသံ- ကို၊ စာလေန္တော - လှုပ်စေလျက်၊
 (ပါသေ-ကို) ဆိန္ဓေဝါ- ဖြတ်အပ်သော်၎င်း၊ ဒမေဝါ- မီးလောင်အပ်သော်
 ၎င်း၊ ပလာယတိ-အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ၊ ပါသံ-ကို၊ ယဋ္ဌိယာ- လှန်တံဝါးနှင့်၊
 သဟ-ကွ၊ ပါတေတိ- ကျစေအံ့၊ [ကျော့ကွင်းထောင်ကြောင်း ဒုတ်နှင့်တကွ
 အောက်၌ဖြုတ်ချထားအံ့၊] ပစ္ဆာ-၌၊ သူကရော-သည်၊ တံ-ထိုကျော့ကွင်းကို၊
 မဒ္ဒန္တော - နင်းလျက်၊ ဝတ္တတိ - အံ့၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ၊ [ကျော့ကွင်းတခုလျှင်
 တကောင်သာ မိနိုင်ရကား တကောင်အတွက် ဘဏ္ဍာစားပေးပါ။]

သူကရော- သည်၊ အဒုဟလ ပါသာဏေဟိ- လတ်တလော သေစေတတ်
 သော ဖိကျောံတို့ဖြင့်၊ အတ္တန္တော-ဖိအပ်သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ တံ- ထိုဝက်ကို၊
 ပလာပေတုကာမဿ-ပြေးစေလိုသည်ဖြစ်၍၊ အဒုဟလံ-ဖိကျောက်ကို၊ ကာရု
 ညေန- သနားခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခိပတော - ကြွမြောက်သောရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍ
 ဒေယံ၊ ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊ (ဥက္ခိပတော) ပါရာဇိကံ၊ ဥက္ခိတ္တမတ္ထေ -
 ကြွမြောက်အပ်ပြီးကာမျှ၊ အဂဇ္ဈိာ-မသွားသေးမှ၍၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ဂစ္ဆတိ-အံ၊
 ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ- ဘဏ္ဍဒေယျသာတည်း၊ [ဝေဖြင့် ပါရာဇိက မကျသေးဟု
 ကန်၊] ဥက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ထပိတံ-သော၊ အဒုဟလံ- ကို၊ ပါတေတိ-အံ၊ ပစ္ဆာ-
 ၌၊ သူကရော- သည်၊ တံ-ထို ဖိကျောက်ကို၊ မဒ္ဒန္တော - လျက်၊ ဂစ္ဆတိ- အံ၊
 ဘဏ္ဍဒေယံ၊ ဩပါတေ-တွင်း၌၊ ပတိတသူကရဗ္ဗိ- ကျနေသောဝက်ကိုလည်း၊
 ကာရုညေန- ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓရတော- ထုတ်ဆယ်သောရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍဒေယံ၊
 ထေယျစိတ္တေန - ဖြင့်၊ (ဥဒ္ဓရတော) ပါရာဇိကံ၊ ဩပါတံ - ကို၊ ပူရေတွာ-
 ပြည့်စေ၍၊ နာသေတိ-ဖျက်ဆီးအံ၊ [တွင်းကို ဖို့ထားအံ၊] ပစ္ဆာ-၌၊ သူကရော-
 သည်၊ တံ - ထိုတွင်းကို၊ မဒ္ဒန္တော - လျက်၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဘဏ္ဍဒေယံ၊ သူလေ-
 တံကျင်၌၊ ဝိဒ္ဓိ-ထိုးဖောက်အပ်သောဝက်ကို၊ ကာရုညေန- ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓရတိ-
 အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယံ၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ (ဥဒ္ဓရတိ)၊ ပါရာဇိကံ၊ သူလံ-ကို၊ ဥဒ္ဓ
 ရိတွာ-ထုတ်ဆယ်၍၊ ဆဒ္ဓေတိ-အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယံ။ [ကျသော သားကောင်များ
 မတက်နိုင်အောင်တွင်းတူးခြင်း၊ ထိုတွင်း၌ကျသော သားကောင်များကို စူးစေ
 လို၍ ဒုတ်တံအချွန်ကို ထောင်ထားခြင်းကို ပြုတတ်ကြသည်။]

ပန- ဆက်၊ ဝိဟာရဘူမိယံ-ကျောင်းတိုက်၏နယ်မြေ၌၊ [ဝိဟာရသာမန္တာ
 အညပဒေသေ-ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ကျောင်းအနီးရှိတောချုံအရပ်ကို “ ဝိဟာ
 ရဘူမိ ” ဟုမှတ်၊] ပါသေဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ အဒုဟလံဝါ - ဖိကျောက်ကို
 သော်၎င်း၊ ဩဒ္ဓန္တာ - ထောင်ထားသူတို့ကို၊ ဝါရေတဗ္ဗာ - တားမြစ်ထိုက်
 ကုန်၏၊ (ကိံ-ကုန်သနည်း)၊ ဧတံ-ဤ အရပ်သည်၊ မိဂရူပါနံ- သားကောင်
 အပေါင်းတို့၏၊ ပဋိဿရဏဋ္ဌာနံ-ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာအရပ်ပါတည်း၊
 ဣမ - ဤအရပ်၌၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ ကရောထ- မပြုကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ - ဤသို့
 ပြော၍တားမြစ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရားတို့၊ ဟရာပေထ-ဆောင်စေ
 ကြပါကုန်လော့၊ ဝါ-ဖယ်ရှားစေကြပါကုန်လော့၊ ဣတိ၊ သစေ ဝဒန္တိ-နံအံ၊
 (ဧဝံသတိ)၊ ဟရာပေတံ-၎င်း၊ ဝန္တတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သယံ-မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၊
 [ထောင်ထားသော မုဆိုးများကိုယ်တိုင်၊] (သစေ) ဟရန္တိ - အကယ်၍
 ဆောင်ယူသွားကုန်အံ၊ ဝါ-အကယ်၍ဖယ်ရှားကုန်အံ၊ သုန္ဒရမေဝ-ကောင်း

သည်သာ၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ (သစေ) နေဝဟရန္တိ - အကယ်၍မူလည်း
 ကိုယ်တိုင် မဖယ်ရှားကုန်အံ့၊ ဟရိတုံ- ၄၊ (သစေ) နဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ
 သန္တေသု-ဤသို့ဖြစ်ကုန်လသော်၊) ရက္ခံ- အစောင့်အရှောက်၊ ယာစိတွာ-၍၊
 ဟရာပေတုံ- ၄၊ ဝဇ္ဇတိ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သဿရက္ခဏကာလေ-ကေခံကို
 စောင့်ရှောက်ရာအခါ၌၊ ခေတ္တေသု - လယ်တို့၌၊ ပါသေစ - တို့ကို၎င်း၊ အဒု
 ဟလပါသာဏာဒီနိစ - တို့ကို၎င်း၊ ကရောန္တိ - ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ (ကိံ-
 အဘယ်သို့ကြံ၍ ပြုကြကုန်သနည်း၊ မံသံ- အသားကို၊ ခါဒန္တာ- ခဲစားကြကုန်
 လျက်၊ ဝါ-ခဲစားကြရင်း၊ သဿာနိ-ကောက်တို့ကို၊ ရက္ခိဿာမ- စောင့်ကုန်
 အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ (ကရောန္တိ)၊ သဿကာလေ- ကောက်ကိုစောင့်ရာ
 အချိန်သည်၊ ဝိတိဝတ္ထေ-ကုန်လွန်လသော်၊ တေသု- ထိုလယ်တောစောင့်သူ
 တို့သည်၊ အနာလယေသု- အာလယ မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ [ထောင်ထားသော
 ကျော့ကွင်းတို့၌ တွယ်တာခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။] ပတ္တန္တေသု- ဖဲသွားကုန်
 လသော်၊ တတ္ထ-ထိုကျော့ကွင်း စသည်တို့၌၊ ဗဒ္ဓံဝါ - ဖွဲ့မိနေသော သတ္တာကို
 သော်၎င်း၊ ပတိတံဝါ - ကျနေသော သတ္တာကိုသော်၎င်း၊ မောစေတုံ -
 လွတ်စေခြင်း၎င်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။

မိဂဝတ္ထုဒ္ဒယေပိ - မိဂဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်း၌လည်း၊ သူကရဝတ္ထုသု -
 သူကရဝတ္ထုတို့၌၊ ဝုတ္တသဒိသောယေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးဖြတ်နှင့်
 တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)၊ မစ္ဆဝတ္ထုဒ္ဒယေပိ -
 ၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ ပန-အထူးကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊
 ကုမိန မုခံ-မြူးဝကို၊ ဝါ - မြူးအပေါက်ကို၊ ဝိဝရိတွာဝါ - ဖွင့်၍သော်၎င်း၊
 ပစ္စာပုဗ္ဗကံ - မြူးနောက်ပိတ်ကို၊ မုဒ္ဓိတွာဝါ - ဖြေ၍သော်၎င်း၊ ပဿေန-
 နံပါး၌၊ ဆိဒ္ဓံ-အပေါက်ကို၊ ကတွာဝါ-သော်၎င်း၊ (တနည်း) ဆိဒ္ဓံ ကတွာဝါ-
 အပေါက်ဖောက်၍သော်၎င်း၊ ကုမိနတော-မှ၊ မစ္ဆေ - တို့ကို၊ ပေါထေတွာ-
 ရိုက်ပုတ်၍၊ ပလာပေန္တဿ - ထွက်ပြေးစေသော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ဘတ္တသိတ္တာနိ-ထမင်းလုံးတို့ကို၊ ဒသေတွာ-ပြု၍၊ ဧဝံ- ဤဆိုအပ်

ရက္ခံ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ ။ ။ မင်း၊ အမတ်စသော ဆိုင်ရာအစိုးရထံသွား၍ “ ကျောင်း
 အနီး၌ သားကောင်များကို မထောင်ကြဘို့ရန် တားမြစ်ပေးပါ ” ဟု အစောင့်အရှောက်
 တောင်းခြင်းဟူသည် “ ထောင်ထားသည်ကို အဖယ်ခိုင်းခြင်း၊ မထောင်ဘို့ရန် တားမြစ်
 စေခြင်း ” တည်း၊ ထိုသို့တောင်းရာ၌ “ မည်သူဟာ ကျောင်းအနီးမှာ ထောင်ထား
 သည် ” ဟု နာမည်ကိုကား မညွှန်ပြရ၊ နာမည်ညွှန်ပြလျှင် ထိုသူ့ကိုဖမ်း၍ ဒဏ်တပ်သော်
 ဘဏ္ဍဒေယျထိုက်လိမ့်မည်၊ ဒဏ်မတပ်လျှင်ကား အပြစ်မရှိပါ။

ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ [ကုမိနမုခံ ဝိဝရိတွာဝါစသော နည်းဖြင့်။] ပလာပေန္တ
 သာပိ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကုမိနေန-နှင့်၊ သဟ၊ ဥဒ္ဓရတောပိ-ထုတ်ဆယ်
 သော ရဟန်း၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကေဝလံ - (ပုတ်ခတ်ခြင်း၊
 ထမင်းလုံးပြခြင်း မဘက်) သက်သက်၊ ကုမိနမုခံ-မြူးဝကိုမူလည်း၊ [နေဝံမှ
 ဝါကိုလိုက်စေ။] ဝိဝရတိ-အံ၊ ပစ္ဆာပုဋကံ- နောက်ပိတ်ကိုမူလည်း၊ မုဗ္ဗတိ-
 အံ၊ ဆိဒ္ဓံဝါ - ကိုမူလည်း၊ ကရောတိ-အံ၊ မစ္ဆာပန - ကား၊ အတ္တနော၊ ဓမ္မ
 တာယ-အားဖြင့်၊ ပလာယန္တိ - ထွက်သွားကုန်အံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ (ဟောတိ)၊
 ဧဝံ-သို့၊ [မြူးပေါက်ဖွင့်ခြင်း စသည်ကို၊] ကတွာ ဘတ္တသိတ္တာနိ၊ ဒသေတိ-
 ပြအံ၊ မစ္ဆာ၊ ဂေါစရတ္တာယ-စားကျက်အကျိုးငှါ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ပလာယန္တိ-
 နအံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-ပင်တည်း။

မုခံ-မြူးပေါက်ကို၊ အဝိဝရိတွာ-မူ၍၎င်း၊ ပစ္ဆာပုဋကံ၊ အမုဗ္ဗိတွာ-၎င်း၊
 ပသေန ဆိဒ္ဓံ၊ အကတွာ-၎င်း၊ ကေဝလံ-(ဖွင့်ခြင်းစသည်မဘက်)သက်သက်၊
 ဘတ္တသိတ္တာနိ၊ ဒသေတိ-အံ၊ မစ္ဆာပန-ကား၊ ဆာတဇ္ဈတ္တာ-ဆာလောင်
 ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သီသေန - ဖြင့်၊
 ပဟရိတွာ - တိုးဝှေ့၍၊ ဩကာသံ- ထွက်ခွင့်ကို၊ ကတွာ၊ ပေ၊ တုစ္ဆကုမိနဿ-
 အချီးနှိုသောမြူး၏၊ မုခံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဝိဝရတိ-ဖွင့်ထားနှင့်အံ၊ ပစ္ဆာပုဋကံ
 ဝါ-လည်း၊ မုဗ္ဗတိ-ဖြေထားနှင့်အံ၊ ဆိဒ္ဓံဝါ-လည်း၊ ကရောတိ-ပြုထားနှင့်အံ၊
 အာဂတာဂတာ - လာကုန် လာကုန်သော၊ မစ္ဆာ - တို့သည်၊ ဒွါရပ္ပတ္တာ-
 အပေါက်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုဋက ဆိဒ္ဓေဟိ - နောက်ပိတ်
 အပေါက်တို့ဖြင့်၊ ပလာယန္တိ-နအံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ-ပင်တည်း၊ တုစ္ဆကုမိနံ-
 ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂုဗ္ဗေ-ချို၍၊ ခိပတိ-ပစ်ချအံ၊ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ၊ [ထိုမြူး၌
 ဝင်နိုင်သောငါးများ၏ တန်ဘိုးဖြင့်ဘဏ္ဍာစားပေးရမည်။] ဣတိ-အပြီးတည်း။

ယာနေ-ယာဉ်၌၊ ဘဏ္ဍံ-သည်၊ ပီဋေ-၌၊ ထဝိကာယ-နှင့်၊ သဒိသံ-၏၊
 [ပီဋဝတ္ထုသ္မိံ - စချိုသောဝတ္ထု၌ ထဝိကာကို ခိုးပုံနှင့်တူ၏။] မံသပေသိဝတ္ထုမှိ-
 မံသပေသိဝတ္ထု၌၊ အာကာသေ-၌၊ သစေ ဂဏ္ဍတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂဟိတဋ္ဌာန
 မေဝ - ယူအပ်ရာ အရပ်သည်ပင်၊ ဌာနံ - တည်း၊ တံ - ထိုဌာနကို၊ ဆဟိ
 အာကာရေဟိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဌာနာ စာဝနံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧတ္ထ-ဤမံသပေသိ
 ဝတ္ထု၌၎င်း၊ ဒါရူ၊ ပေ၊ ဝတ္ထုသုစ-ဒါရူဝတ္ထု၊ ဂေါပါလကဝတ္ထု၊ ရဇကဝတ္ထု၊
 သာဋကဝတ္ထု တို့၌၎င်း၊ သေသံ-ကြွင်းသောအစီအရင်ကို၊ အဗ္ဗစောရကာဒိ
 ဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ဂုတ္တနယေန ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ကုဒ္ဓိဝတ္ထုသ္မိံ-ကုဒ္ဓိဝတ္ထု၌၊ ယော-
 ရဟန်းသည်၊ သပ္ပိတေလာနိ - ထောပတ် ဆီ အစရှိကုန်သော၊ အပါဒဋ္ဌန

ကာနိ-တမတ်မတန်သော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပုန-ဖန်၊ ဝေ-ဤသို့၊
 နကရိဿာမိ - အံ၊ ဣတိ - သို့၊ သံဝရေ-စောင့်စည်းမှု၌၊ ဌတွာ- တည်ပြီး၍၊
 ဒုတိယဒိဝသာဒိသုပိ-တို့၌လည်း၊ ပုန၊ စိတ္တေ-ယူကြောင်းစိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-
 သော်၊ ဝေမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဓုရနိက္ခေပံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တော-
 သော်၊ သဗ္ဗမ္ပိ-သော၊ တံ-ထိုထောပတ် ဆီစသည်ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ-အံ၊ ပါရာ
 ဇိကံ-သည်၊ နေဝ အတ္ထိ၊ ဒုက္ကဋံဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ထုလ္လစ္စယံဝါ-သို့သော်၎င်း၊
 အာပဇ္ဇတိ၊ [တဲတန်အောက်ဖြစ်လျှင် ဒုက္ကဋံ , တဲတန်အထက် တမတ်တန်
 အောံဖြစ်လျှင် ထုလ္လစ္စဉ်းဟူလို။] ပန-ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကမကျပါသော်လည်း၊
 ဘဏ္ဍဒေယျံ ဟောတိ၊ အယမ္ပိဘိက္ခု - ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ လာသောရဟန်း
 သည်လည်း၊ ဝေမေဝ - ဤ အတိုင်းသာ၊ အကာသိ - ပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊
 အနာပတ္တိ ဘိက္ခု ပါရာဇိကဿာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဓုရနိက္ခေပံ-
 ကို၊ အကတွာ-၍၊ ဒိဝေဒိဝေသေ-၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊
 ထောကံ ထောကမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇတော-၏၊ ယသ္မိံဒိဝေသေ-၌၊ ပါဒန္တန
 ကံ-တမတ်တန်သည်၊ ပူရတိ-၏၊ တသ္မိံ-ထိုနေ၌၊ ပါရာဇိကံ၊ သံဝိဒါဝဟာရ
 ဝတ္ထုနိ- ဝတ္ထုတို့ကို၊ သံဝိဒါဝဟာရေ- ရ၌၎င်း၊ မုဠိဝတ္ထုနိ- တို့ကို၊ ဩဒနိယ
 ယရာဒိဝတ္ထုသု- တို့၌၎င်း၊ ဒွေ-န်သော၊ ဝိဿာသဝတ္ထုနိ - တို့ကို၊ အမ္မစောရ
 ကာဒိဝတ္ထုသု - တို့၌၎င်း၊ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယနယေန - ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - န၏၊
 ဒွေ-န်သော၊ တိဏဝတ္ထုနိ-တိဏဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ-သည်သာ။

အမ္မဘာဇာပနာဒိဝတ္ထုသု - အမ္မဘာဇာပန အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊
 တေဘိက္ခု - ထို အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ [ဤဝတ္ထုများ၌ လာသော
 ရဟန်းများ။] ပရိစ္ဆန္ဒဘိက္ခုကံ - ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ရဟန်းရှိသော၊ [ဝိသ
 တိံသာဒိဝေသေန - ပရိစ္ဆန္ဒာ ဘိက္ခု ဧတ္ထာတိ ပရိစ္ဆန္ဒဘိက္ခုကံ။] ကေ -
 တခုသော၊ ဂါမကာဝါသံ-ရွာငယ်ကျောင်းတိုက်သို့၊ အဂမံသု-ရောက်သွား
 ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ - ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ဘိက္ခု - အာဝါသိက ရဟန်းတို့သည်၊
 ဖလာဖလံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇမာနာပိ-သုံးဆောင်ကြပါကုန် သော်လည်း၊ တေသု-
 ထို အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ အာဂတေသု - ရောက်လာကုန် လသော်၊

ဓုရ၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ ။ ။ ထောပတ်စသည်ကို ဇွန်းဖြင့် တခါခပ်၍ သောက်ရာ၌
 တမတ် မတန်သော်လည်း နေ့စဉ်သောက်မည် ဟု ကြံ၍ အနည်းငယ်စီ ခပ်သောက်ရာ၌
 တမတ်တန် ပြည့်သောအခါ ပါရာဇိက ကျ၏၊ ဤစကားကို ထောက်၍ မီးရထား
 စသည်ကို တဲလမ်း၌ ပိုက်ဆံမပေးဘဲ (ဆိုင်ရာကလည်း ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ) နေ့စဉ်
 စီးလျှင် တမတ်တန် ပြည့်သောအခါ ပါရာဇိကကျ၏-ဟုမှတ်။

ထေရာနံ-အာဂန္တုကထေရ်တို့အား၊ ဖလဝါနိ-တို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ကပ္ပိယကာရကေ- ကပ္ပိယကာရကတို့ကို၊ န အဝေါစုံ-မပြောကြကုန်၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဝါ - ထိုသို့ မပြောခြင်းကြောင့်၊ တေဘိက္ခူ - ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်၊ သံဃိကံ - သံဃိက သစ်သီးသည်၊ အမှာကံ - ငါတို့အတွက်၊ န ပါပုဏာတိ ကိံ - မရောက်သတဲ့လော၊ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ ဃဏ္ဍိံ-ကို၊ ပဟရိတွာ-တီး၍၊ ဘာဇောပေတွာ - ဝေဘန်စေ၍၊ တေသံပိ-ထိုအာဝါသိက ရဟန်းတို့အားလည်း၊ ဝဿဂ္ဂေန - ဝါစဉ်ဖြင့်၊ ဘာဝံ- အဖို့ကို၊ ဒတွာ - ၍၊ အတ္တနာပိ - မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိံ သု - ပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ နေသံ-ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့အား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနာပတ္တိံ ဘိက္ခဝေ ပရိဘောဂတ္ထာယာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ [ပရိဘောဂတ္ထာယာတိ- “ သံဃိကပရိဘောဂဝသေန ဝဟဏေတိ ပါဌသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ” ဤ ပါဌကြွင်းကိုထည့်၍ ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ-ဟူလို။] တသ္မာ, ဣဒါနိပိ-ယခုခေတ်၌လည်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ အာဝါသိကာ - တို့သည်၊ အာဂန္တုကာနံ-တို့အား၊ နဒေန္တိ-ကုန်၊ ဖလဝါရေစ-သစ်သီးဝေရာ အလှည့် အကြိမ်သည်လည်း၊ သမ္ပတ္တေ-သော်၊ အညေသံ-အခြားသော အာဂန္တုက ရဟန်းတို့၏၊ အတ္ထိဘာဝံ-ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်လျက်၊ စောရိကာယ-ခိုးသူ၏ အမှု အရာဖြင့်၊ ဝါ-ခိုးကြောင် ခိုးဝှက်၊ အတ္တနာဝ- မိမိတို့ချည်းသာ၊ ခါဒန္တိ-နိ၏၊ တတ္ထ- ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ အာဂန္တုကေဟိ - တို့သည်၊ ဃဏ္ဍိံ ပဟရိတွာ, ဘာဇောတွာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိံတုံ ဝန္တတိ။ [ဤစကားဖြင့် ကထိန်ခေတ်ဝယ် သင်္ကန်း များမှ တပါး အခြားသော သံဃိကပစ္စည်းများကို ဝေချိန်၌ အာဂန္တုရှိလျှင် အာဂန္တုကိုလည်း ပေးရမည်-ဟု သတိပြုပါလေ။]

ပန-ကား၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ အာဝါသိကာ-တို့သည်၊ ရုက္ခေ-တို့ကို၊ ရက္ခိတွာ, ဖလဝါရေ - သစ်သီး ဝေလှည့်သည်၊ သမ္ပတ္တေ - သော်၊ ဘာဇောတွာ ခါဒန္တိ၊ [ရောက်လာကြသော အာဂန္တုက ရဟန်းတို့အားလည်း ဝေဘန်၍ စားကြသည်ကို “ ဘာဇောတွာ ခါဒန္တိ ” ဟု ဆိုသည်။] စတုသု-ကုန်သော၊ ပစ္စယေသု - ပစ္စည်းတို့၌၊ သမ္မာ - စွာ၊ ဥပနေန္တိ-ကပ်ဆောင်ကြ ကုန်၏၊ [အဗ္ဗဖလဝါဒိနိ ဝိက္ခိဏိတွာ စိဝရာဒိသု စတုသု ပစ္စယေသု သမ္မာ ဥပနေန္တိ၊ သစ်သီးကို သင်္ကန်းဖြင့် ဖြစ်စေ ဆွမ်းစသည်ဖြင့်ဖြစ်စေ လဲလှယ်၍ သုံးစွဲကြသည်- ဟူလို။] တတ္ထ- ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ အာဂန္တုကာ-တို့သည်၊ အနိဿရာ-အစိုးမရကုန်၊ ယေပိ ရုက္ခာ- တို့ကိုလည်း၊ စိဝရတ္ထာယ-၄၊ နိယ မေတွာ-မှတ်သားပြီး၍၊ ဒိန္နာ-ပေးလှူအပ်ကုန်ပြီ။ [“ ဤသစ်ပင်က အသီးတို့ကို

ကပ္ပိယများက ရောင်း၍ သင်္ကန်းလုပ်ကြပါ” ဟု သင်္ကန်းအကျိုးငှါ သတ်မှတ်၍ လှူအပ်သော သစ်ပင်များ-ဟူလို။] တေသုပိ- ထို သစ်ပင်တို့၌လည်း၊ အာဂန္တုကာ အနိဿရာ၊ [သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းကို သတ်မှတ်၍ လှူအပ်သောကြောင့် အာဂန္တုကာ ရဟန်းများသည် ဝေဘန်၍ စားခြင်းငှါ အစိုးမရကြ။] သေသပစ္စယတ္ထာယ-ကြွင်းသော ပစ္စည်းအကျိုးငှါ၊ နိယမေတွာ, ဒိန္နသုပိ- လှူအပ်သော သစ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ ပန - ကား၊ ယေ - အကြင် သစ်ပင်တို့ကို၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [သင်္ကန်းစသောပစ္စည်းအတွက် ဟု] အနိယမိတာ - မသတ်မှတ်အပ်ကုန်၊ အာဝါသိကာစ - တို့သည်လည်း၊ တေ- ထိုသစ်ပင်တို့ကို၊ ရက္ခိတွာ, ဂေါပေတွာ- လုံခြုံစေ၍၊ စောရိကာယ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ တေသု-ထိုသစ်ပင်တို့၌၊ အာဝါသိကာနံ-တို့၏၊ ကတိကာယ-ကတိကဝတ်၌၊ န ဌာတဗ္ဗံ-မတည်ရာ။ [အာဂန္တုကာ ရဟန်းများသည် ခေါင်းလောင်းထိုးပြီး ဝေဘန်၍စားနိုင်ကြသည်-ဟူလို။] ယေ-အကြင်သစ်ပင်တို့ကို၊ ဖလပရိဘောဂတ္ထာယ - အသီးကို သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဒိန္နာ - နံပြီ၊ အာဝါသိကာပိ-တို့သည်လည်း၊ နေ-ထို သစ်ပင်တို့ကို၊ ပေ၊ တေသုယေဝ-ထို သစ်ပင်တို့၌သာ၊ တေသံ-ထို အာဝါသိကရဟန်းတို့၏၊ ကတိကာယ-၌၊ ဌာတဗ္ဗံ-ရာ၏။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊ စတုန္ဒ-နံသော၊ ပစ္စယာနံ-တို့ကို၊ နိယမေတွာ, ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သော သစ်သီးကို၊ ထေယျစိတ္တေန, ပရိဘုဉ္ဇန္တော-ကို၊ ဘဏ္ဍံအဿိ၊ ပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပရိဘောဂဝသေန-ဖြင့်၊ တမေဝ-ထို သစ်သီးကိုပင်၊ ဘာဇေတွာ၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ သစ်သီးတို့တွင်၊ ယံ-

တေသံ ကတိကာယ ဌာတဗ္ဗံ။ ။ ဘာဇေတွာ န ခါဒိတဗ္ဗန္တိဝါ (ဝေဘန်၍ မစားကြရ- ဟူ၍၎င်း) ဧတ္ထကေသု ရုက္ခေသု ဖလာနိ ဂဏိဿာမာတိဝါ (ဤမျှလောက် ကုန်သော သစ်ပင်တို့က အသီးတို့ကို ဆွတ်ယူကြစို့၊ ဟူ၍၎င်း) ဧတ္ထကာနိ ဖလာနိ ဂဏိဿာမာတိဝါ (ဤမျှလောက်ကုန်သော အသီးတို့ကို ယူကြစို့၊ ဟူ၍၎င်း) ဧတ္ထကာနံ ဒိဝသာနံ အပ္ပန္နရေ ဂဏိဿာမာတိဝါ (ဤနေ့ ဤရက် အတွင်း၌ ယူကြစို့၊ ဟူ၍၎င်း) န ကိဉ္စိ ဂဏိဿာမာတိဝါ (အနည်းငယ် တလုံးတလေကိုမျှ မယူကြကုန်အံ့ ဟူ၍၎င်း) ဧဝံကတာယ အာဝါသိကာနံ ကတိကာယ အာဂန္တုကေဟိ ဌာတဗ္ဗံ။

စတုန္ဒပစ္စယာနံ ။ ။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ “ အနိဿရာ ” ဟူသောစကားဖြင့် ပြုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပင် မဟာပစ္စရိ၌ “ စတုန္ဒ ပစ္စယာနံ ” စသည်ဖြင့် အကျယ်ပြသည်၊ ဘဏ္ဍဒေယျဉ္ဇာတိ-တိုင်အောင် မဟာပစ္စရိစကားတည်း၊ “ ပရိဘောဂဝသေနေဝ တံ ” ၌ ဧဝံကို “ တမေဝ ” ဟု တံ၌ ရှေ့၊ စတုပစ္စယအတွက် သတ်မှတ်၍ လှူထားသော ထို သစ်သီးစသည်ကိုပင် သုံးဆောင်စားသေခံခြင်းအားဖြင့် ဝေစားလျှင် ဘဏ္ဍဒေယျ-ဟူလို။

အကြင်သစ်သီးကို၊ သေနာသနတ္ထာယ - ၄၊ နိယမိတံ- ပြီ၊ တံ-ထိုသစ်သီးကို၊ ပရိဘောဂဝသေနေဝ - လျှင်၊ ဘာဇေတွာ, ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ- န၊ ထုလ္လုစ္စယဉ္ဇ- သည်၎င်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျဉ္ဇ-သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။

ဩဒိဿ - ရည်စူး၍၊ စိဝရတ္ထာယ, ဒိန္နံ- လှူအပ်သောသစ်သီးကို၊ စိဝရေ ယေဝ-၌သာ၊ ဥပနေတဗ္ဗံ- ကပ်ဆောင်ထိုက်၏၊ ဒုန္တိကွံ- ထမင်း၏ မရှိခြင်း သည်၊ ဝါ - ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ပိဏ္ဍပါတေန - ဖြင့်၊ သစေ ကိလမန္တိ - အကယ်၍ ပင်ပန်းကုန်အံ့၊ [ဒုန္တိကွံဟောတိကိုပင် ပိဏ္ဍပါတေန ကိလမန္တိ-ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] စိဝရံပန- သည်ကား၊ ဝါ-ကိုကား၊ သုလဘံ-လွယ်ကူစွာရအပ်သည်၊ ဝါ-ရလွယ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ)၊ (ဝေသတိ)၊ သံဃသုဠုတဘယ-သံဃာ၏ ကောင်းပါသည် ဟု ဝန်ခံနိုင်သည်၏အဖြစ်အကျိုး၎င်း၊ အပလောကနကမ္ပံ-အပလောကနကံကို၊ ကတွာ, ပိဏ္ဍပါတေပိ - ၌လည်း၊ ဥပနေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ [သင်္ကန်းက ပေါများ၍ ဆွမ်းက ရှားပါးနေလျှင် သံဃာအများက “သင်္ကန်းအစား ဆွမ်းရလျှင် ကောင်းသားဘဲ” ဟု ဝန်ခံနိုင်ဘို့ရာ အပလောကနကံ ပြုပြီးလျှင် ဆွမ်းဖြစ် အောင် စီမံ၍ စားကောင်း၏- ဟူလို။] သေနာသနေန(ဝါ)- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဂိလာနပစ္စယေနဝါ - ဂိလာန ပစ္စည်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ကိလမန္တေသု - ကုန်လ သော်၊ ပေ၊ တဒတ္ထာယပိ-ထိုကျောင်း၊ ဆေးအကျိုး၎င်းလည်း၊ ဥပနေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဩဒိဿ, ပိဏ္ဍပါတတ္ထာယ-၄၊၎င်း၊ ဂိလာနပစ္စယတ္ထာယစ-၄၊၎င်း၊ ဒိန္နေပိ- လှူအပ်သောသစ်သီး၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ပန - ကား၊ ဩဒိဿ - ရည်စူး၍၊ သေနာသနတ္ထာယ - ၄၊ ဒိန္နံ - ပေးလှူ အပ်သောဘဏ္ဍာသည်၊ ဝရုဘဏ္ဍံ-ဝရုဘဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထိုဘဏ္ဍာကို၊ ရက္ခိတွာဝါ ဂေါပေတွာဝါ, တဒတ္ထမေဝ - ထို ကျောင်းအကျိုး၎င်းသာလျှင်၊ ဥပနေတဗ္ဗံ ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတေန , (သစေ) န ယာပေန္တိ - အကယ်၍ မမျှတကုန်အံ့၊ ဧတ္ထ-ဤကျောင်း၌၊ ဝါ-ဤနိုင်ငံ၌၊ [ဧတ္ထာတိ တေသ္မိံဝိဟာရေ, ရဋ္ဌေဝါ။] ရာဇရောဂစောရဘယာဒိဟိ- မင်းဘေး, ရောဂါဘေး, သူပုန်ဘေး အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်သို့၊ ဝစ္ဆန္တာနံ-ကုန်လသော်၊ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ ပလုဇ္ဇန္တိ-ပျက်စီးတတ်ကုန်၏၊ တာလ နာဠိကေရာဒိကေ- ထန်းသီး, အုန်းသီးအစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိနာသေန္တိ-ဖျက်ဆီးကြကုန်၏၊ သေနာ သနပစ္စယံ ပန-ကျောင်း, ကျောင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားအပ်သော ပစ္စည်း ကိုကား၊ [“ ကျောင်းကို၎င်း , ကျောင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားအပ်သော ပစ္စည်းကို၎င်း ” ဟု ဖွင့်၏၊ သေနာသန တပုဒ်ကြေ။] နိဿာယ ယာပေတုံ

သက္ကာ ဟောတိ၊ ဧဝရူပေ-သော၊ ကာလေ-၌၊ သေနာသနံ-ဂရုဘဏ်ဖြစ်သော
 ကျောင်းကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာပိ - စွန့်လွှတ်၍လည်း၊ သေနာသန ဇဂ္ဂနတ္ထာယ-
 ကျောင်းကိုစောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ပရိဘောဂေါ- ကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊
 အနုညာတော - ပြီ၊ တသ္မာ , ဧကံဝါ - တကျောင်းသော်လည်း ဖြစ်သော၊
 ဒွေဝါ-န်သော၊ ဝရသေနာသနာနိ-ကောင်းသော ကျောင်းတို့ကို၊ ထပေတွာ-
 ချန်ထား၍၊ ဣတရာနိ-အခြားသော ကျောင်းတို့ကို၊ လာမကကောဒိယာ-
 ညံသော ကျောင်းအပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ဝါ - ညံသောကျောင်းမှစ၍၊ ပိဏ္ဏ
 ပါတတ္ထာယ ဝိသဇ္ဇေတုံ ဝန္တတိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ မူလ
 ဝတ္ထုန္တေဒံ - အရင်းမူလ ဝတ္ထုပြတ်သွားသည်ကို၊ ကတွာ န ဥပနေတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ယော အာရာမော - အကြင်ခြံကို၊ စတုပ္ပစ္စယတ္ထာယ- ပစ္စည်း
 ၄ ပါးအကျိုးငှါ၊ နိယမေတွာ - သတ်မှတ်၍၊ ဒိန္နော - လှူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ -
 ထိုခြံ၌၊ အပလောကနကမ္ဘံ , န ကာတဗ္ဗံ -မပြုအပ်၊ ဝါ - ပြုဘွယ်မလို၊ ပန-
 အန္တယကား၊ ယေနပစ္စယေန- အကြင်ပစ္စည်းဖြင့်၊ ဥဒ္ဓံ-ယုတ်လျော့၏၊ ဝါ-
 လိုနေ၏၊ တဒတ္ထံ-ထို လိုနေသော ပစ္စည်းအကျိုးငှါ၊ ဥပနေတံ - ကပ်ဆောင်
 ခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ အာရာမော-ကို၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ဝေတနံ-လစာ
 ရိက္ခာကို၊ ဒတွာပိ - ပေး၍လည်း၊ ဇဂ္ဂါပေတံ - အငှါးစောင့်ရှောက်စေခြင်းငှါ၊
 ဝန္တတိ၊ ပန-ကား၊ ယေ - အကြင်လူတို့သည်၊ ဝေတနံ လဘိတွာ, အာရာမေ
 ယေဝ - ခြံ၌သာ၊ ဂေဟံ ကတွာ, ဝသန္တာ - နေကုန်လျက်၊ ရက္ခန္တိ - န်၏၊
 တေ-ထို လူတို့သည်၊ အာဂတာနံ - ကြွလာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊
 နာဠိကေရံဝါ- အုန်းသီးကိုသော်၎င်း၊ တာလပက္ကံဝါ- ထန်းသီးမှည့်ကိုသော်
 ၎င်း၊ စေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ပေးလှူကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ-ဤသို့ပေးလှူကုန်လသော်၊
 ယံ-အကြင်သစ်သီးကို၊ တေသံ-ထို ခြံစောင့်တို့အား၊ သံယေန-သံဃာသည်၊
 အနုညာတံ- သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ပြော၍ ခွင့်ပြုအပ်သနည်း၊)

လာမကကောဒိယာ ။ ။ လာမကံ အာဒိံကတွာ၊ လာမကတော ပဋ္ဌာယာတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ထိုသို့ အညံ့ဆုံးကျောင်းမှစ၍ တကျောင်းစီ စွန့်ရာ၌လည်း တကျောင်း
 တကျောင်းတွင် အညံ့ဆုံးဖြစ်သော အမိုးမြက် (သက်ကယ်) မှ စ၍စွန့်ပါ၊ ထိုကိုစွန့်၍
 ဆွမ်းမလောက်သေးလျှင် တစ တစ ကောင်းတာကို စွန့်ပါ၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်
 ပရိက္ခရာကိုစွန့်ရာ၌လည်း အညံ့ကစ၍စွန့်ပါ-ဟူလို။

မူလဝတ္ထုန္တေဒံ ကတွာ။ ။ “ကျောင်းတွေ အားလုံးကုန်အောင်တော့ မစွန့်ပါနှင့်”
 ဟု ဂဏ္ဍိပုဒ် ၃ စောင်၌ အဓိပ္ပါယ်ဆို၏၊ “ ကျောင်းမြေများကိုတော့ မစွန့်ပါနှင့် ” ဟု
 သာရတ္ထဒီကာဆရာက ဆိုချင်သည်။

ဒိဝသေ ဒိဝသေ - နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၊ ဧတ္တကံနာမ - ဤမျှလောက် မည်သော အသီးကို၊ ခါဒထ - ခဲစားကြကုန်တော့၊ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ (အနုညာတံ ဟောတိ)၊ [တနေ၌ သင့်အတွက် အသီးမည်မျှစားနိုင်၏-ဟု ခွင့်ပြုထားအံ့-ဟုလို။] တဒေဝ-ထိုမျှလောက် ခွင့်ပြုအပ်သော အသီးကိုသာ၊ တေ - ထို ခြံစောင့်တို့သည်၊ ဒါတံ-ပေးခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပေးခွင့်ကို၊ လဘန္တိ-န၏၊ တတော- ထိုခွင့်ပြုအပ်သောအသီးထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ တေသံ - ထိုခြံစောင့်တို့သည်၊ ဒဒန္တာနံပိ- ပေးပါကုန်သော်လည်း၊ ဂဟေတံ န ဝန္တတိ။

ပန - ကား၊ ယော - အကြင် ဒါယကာသည်၊ အာရာမံ - ကို၊ ကေဏိယာ - ဝယ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဂဟေတွာ - ယူပြီး၍၊ [ခြံရှိ သစ်သီးအားလုံးကို ဝယ်ယူ ပြီး၍] သံဃဿ-၏၊ စတုပ္ပစ္စယတ္ထာယ - ငှါ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍမေဝ - အပ်သော ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ဒေတိ- ၏၊ အယံ- ဤသူသည်၊ [ခြံရှိသစ်သီးအားလုံး ဝယ်ယူ ထားသူသည်-ဟုလို၊] ဗဟုကမ္ပိ-များသောအသီးကိုလည်း၊ ဒါတံ လဘတိ၊ စေတိယဿ - အား၊ ပဒိပတ္ထာယဝါ - ဆီမီးအကျိုးငှါသော်၎င်း၊ ခဏ္ဍဗုလ္လ ပဋိသင်္ခရဏတ္ထာယဝါ-ကျိုးပေါက်ပဲ့ရဲ့ သော အရပ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ ဒိန္နော - သော၊ အာရာမော-ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော-၏၊ ဝေတနံ-ကို၊ ဒတွာပိ၊ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော-၏၊ ပန- ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤခြံ၌၊ ဝေတနဉ္စ - ကိုလည်း၊ စေတိယသန္တကမ္ပိ - စေတီ၏ ဥစ္စာကို၎င်း၊ သံဃသန္တကမ္ပိ - ကို၎င်း၊ ဒါတံ ဝန္တတိ၊ [ဤ စကားနှင့်စပ်၍ ဓမ္မသန္တကဖြင့် ဗုဒ္ဓပူဇာကို၎င်း၊ ဗုဒ္ဓသန္တကဖြင့် ဓမ္မပူဇာကို၎င်း ပြုကောင်း- မပြုကောင်း ပြုသနာထုတ်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်မှာ “ဓမ္မကာယ” ဟုလည်း အမည်တော်ရှိသောကြောင့် အပ်၏ - ဟု ဆုံးဖြတ် ကြသည်။] တေမ္ပိအာရာမံ - ဤ စေတီအားလှူအပ်သော ခြံကိုလည်း၊ ဝေတ နေန-ဖြင့်၊ တတ္ထေဝ - ထိုခြံ၌ပင်၊ ဝသိတွာ- ၍၊ ရက္ခန္တာနဉ္စ - စောင့်ရှောက် ကုန်သော ခြံစောင့်တို့၏၎င်း၊ ကေဏိယာ - ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ ဒါယကာနဉ္စ - အပ်သောဘဏ္ဍာကို ပေးလှူသူတို့၏၎င်း၊ တတ္ထဇာတကဖလ ဒါနံ-ထိုခြံ၌ဖြစ်သောအသီးကို ပေးခြင်းကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။

အဗ္ဗပါလကာဒိဝတ္ထုသု- အဗ္ဗပါလကအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဒါနေတိတ္ထေ- ဤပါဌ၌၊ ကတရံ - အဘယ်မျှလေခံသော၊ ဂေါပကဒါနံ- ဂေါပက၏ပေးခြင်းသည်၊ ဝန္တတိ-အပ်သနည်း၊ ကတရံ - သော၊ (ဂေါပက ဒါနံ) နဝန္တတိ - နည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ - မဟာပဒု မထေရ်မှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ၊(ကိံ)၊

တ္ထကံ-ဤမျှလောက်သော အသီးကို၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-၌၊ ဂဏှ-ယူတော့၊
 ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ယံ-အကြင်သစ်သီးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂေါပကဿ-အား၊
 ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒိန္ဒိ ဟောတိ၊ တဒေဝ - ထို ပိုင်းဖြတ်၍ ပေးအပ်သော သစ်သီး
 သည်သာ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ တတော-ထိုသစ်သီးထက်၊ ဥတ္တရိ နဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ(အာဟ)၊
 ပန - ကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိ)၊ ဂေါပကာနံ - တို့အား၊
 ပဏ္ဍိ- စာရွက်သို့၊ အာရောပေတွာ (ဝါ) - တင်၍သော်၎င်း၊ [တ္ထကေဟိ
 ရုက္ခေဟိ တ္ထကမေဝ ဂဟေတဗ္ဗတိ - ဤမျှလောက်သော သစ်ပင်တို့မှ ဤမျှ
 လေဝံသာယူရမည်ဟု စာရေး၍။] နိမိတ္တသညံ-အမှတ်သညာကို၊ ကတွာဝါ-
 သော်၎င်း၊ [သင်္ကေတံ ကတွာ-“မည်မျှလေဝံပေးနိုင်၏”ဟု အမှတ်အသား
 ပြု၍။] ဒိန္ဒိ-ပေးအပ်သော သစ်သီးသည်၊ အတ္ထိကိံ - ရှိသလော၊ ဧတေသံ-ဤ
 ခြံစောင့်တို့၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဝိသဠကဿ-စွန့်လွှတ်အပ်သောသစ်သီး၏၊ ဝါ-ကို၊
 ဧတေ - ဤ ခြံစောင့်တို့သည်၊ ဣဿရာ - အစိုးရတို့တည်း၊ တဿှာ , ယံ -
 အကြင်သစ်သီးကို၊ တေ-ထိုခြံစောင့်တို့သည်၊ ဒေန္တိ-န်၏၊ တံ-ထိုသစ်သီးသည်၊
 ဗဟုကမ္ပိ-အများသည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊
 ကုရုန္တဠကထာယံ - ၌၊ ဝုတ္တံ၊ (ကိ)၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ အာရာမံဝါ- ကို၎င်း၊
 အညံ-သော၊ ဖလာဖလံဝါ-ကို၎င်း၊ ဒါရကာ-သူငယ်တို့သည်၊ [တေသံ ပုတ္တ
 နတ္တာဒယော ဒါရကာ၊ အညေပိ ယေကေစိဂေါပကာ ဟောန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ
 ဝုတ္တာ။] ရက္ခန္တိ- စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏၊ တေဟိ- ထို အစောင့်တို့သည်၊
 ဒိန္ဒိ-ပေးအပ်သော သစ်သီးသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ အာဟရာပေတွာပန- ဆောင်စေ
 ၍ကား၊ ဝါ-အယူခိုင်း၍ကား၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပန - ကား၊ သံဃိကေ - သံဃာ့ဥစ္စာ၌၎င်း၊ စေတိယသန္တကေစ-၌၎င်း၊
 ကေဏိယာ ဂဟေတွာ, ရက္ခန္တိ သေဝ-စောင့်ရှောက်သောဒါယကာ၏သာ၊
 ဒါနံ - သည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝေတနေန - ဖြင့်၊ ရက္ခန္တိ သေဝ - စောင့်ရှောက်သော
 ဒါယကာ၏ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာဂမတ္တံ-ကို၊ (ဒါနံ) ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊
 (ဝုတ္တံ)၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ယံ-အကြင်သစ်သီးကို၊ ဂိဟိနံ-
 တို့၏၊ အာရာမရက္ခကာ- ခြံစောင့်တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ- တို့အား၊ ဒေန္တိ-န်၏၊
 တေ-ဤသစ်သီးသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ၏၊ အာရာမဂေါပ
 ကာ- ခြံစောင့်တို့သည်၊ ယံ- အကြင်သစ်သီးကို၊ အတ္တနော- ၏၊ ဘတိယာ-
 အခဖြင့်၊ ခဏ္ဍေတွာ-ပိုင်းဖြတ်၍၊ ဒေန္တိ- န်၏၊ တေ-ဤသစ်သီးသည်၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 [သူ့ အခထဲမှလှူလျှင် အပ်၏။] ယောပိ-အကြင်လူသည်လည်း၊ ဥပဗျာရာမံဝါ-
 ထက်ဝက်သော ခြံကိုသော်၎င်း၊ ကေစိဒေဝ - အချို့ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊

ရုက္ခေဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဘတိံ - ကို၊ လဘိတွာ- ရှိ၊ ရက္ခတိ၊ တဿာပိ- လူ၏လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တရုက္ခတော ယေဝ-ရောက်အပ် ရအပ်သော သစ်ပင်မှသာလျှင်၊ ဒါတံ - ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ကေဏိယာ - ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ - ရှိ၊ ရက္ခန္တဿ ပန-စောင့်ရှောက်သူ၏ကား၊ သဗ္ဗမ္ဘိ-အလုံးစုံကိုလည်း၊ (ဒါတံ) ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ပန - ဆက်၊ ဧတံ သဗ္ဗ- ဤ အလုံးစုံသော စကားသည်၊ [အဋ္ဌကထာ ၂ စောင်လုံး၏စကားသည်၊] ဗျဉ္ဇနတော - သဒ္ဒါ အားဖြင့်၊ နာနံ-ထူး၏၊ အတ္တတော-အားဖြင့်၊ ဧကမေဝ- တမျိုးတည်းသာ တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဓိပ္ပာယ်-ကို၊ ဥတွာ- ရှိ၊ ဂဟေတမ္ဘိ- ယူထိုက်၏။

ဒါရုဝတ္ထုမ္ဘိ- ဌ၊ တာဝကာလိကော အဟံ ဘဂဝါတိ- ဘဂဝါဟူသော စကားကို၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်၊) တာဝကာလိကစိတ္တော အဟံ ဘဂဝါတိ - ဘဂဝါ ဟူ၍၊ ဝတ္ထုကာမေန - လျှောက်လိုသည်၊ (ဟုတွာ - ရှိ၊ ဝါ - လျက်၊) ဝုတ္တံ- လျှောက်အပ်ပြီ၊ [“တာဝကာလိကော-တာဝကာလိကစိတ် ရှိပါ၏” ဟု ပါဠိ တော်၌ပေး၊ စိတ္တပုဒ်ကြေသည်-ဟူလို၊] တာဝကာလိကစိတ္တောတိ- စိတ္တော ဟူသောပါဠိ၌၊ [ဝုတ္တံ ဟောတိ၌စပ်၊] ပုန, အာဟရိတွာ - ဆောင်၍၊ ဒဿာ မိ - ပေးအံ့၊ (တနည်း) ပုနာဟရိတွာ ဒဿာမိ - ပြန်ပေးအံ့၊ အဟံ-တပည့် တော်သည်၊ ဣတိဝေံ စိတ္တော-ဤသို့သောစိတ် ရှိပါ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တာဝကာလိကော အနာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဒါရုဝတ္ထု၌၊ အယံ-ကား၊ ပါဠိမုတ္တက ဝိနိစ္ဆယော-ပါဠိ တော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ သံဃော-သည်၊ ဥပေါသထာ ဝါရံဝါ - ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘောဇနသာလံဝါ - ဆွမ်းစားကျောင်းမူလည်းဖြစ်သော၊ သံဃိကံ - သော၊ ကမ္မံ - အလုပ်ကို၊ သစေ ကာရေတိ-အကယ်၍ပြုစေအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ တတော-ထို သစ် အဆေခံ အဥျားမှ၊ အာပုစ္ဆိတွာ - ပန်ပြော၍၊ တာဝကာလိကံ - ထို သုံးစွဲရာကာလ ပတ်လုံး ယူအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ ဝါ - အခိုက်အတန့်မျှ၊ ဟရိတမ္ဘိ- ဆောင်ယူနိုင်၏၊ [ယထာဝုတ္တ ဥပေါသထာဝါရာဒိကရဏတ္တာယ ထပိတဒါရု သမ္ဘာရတော၊ အာပုစ္ဆိတွာတိ ကာရကသံဃံ အာပုစ္ဆိတွာ။] ပန - ဆက်၊ သံဃိကော, ယောဒဗ္ဗသမ္ဘာရော- အကြင် သစ်သားအဆောက်အဥျားသည်၊ အဝုတ္တော- မလုံခြုံစေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဒေဝေ - မိန်းမသည်၊ ဝဿန္တေ- ရွာလသော်၊ တေမေတိ- စိုစွပ်၏၊ အာတပေန-နေပူကြောင့်၊ သုက္ခတိ-ခြေခံ၏၊ တံ သဗ္ဗမ္ဘိ-ထို အလုံးစုံသော သစ်သားအဆေခံအဥျားကိုလည်း၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်၍၊ [အနာပုစ္ဆိတွာပိ တာဝကာလိကံ အာဟရိတွာ - သံဃာကို မပန်

ဘဲလည်း အခိုက်အတန့်မျှဆောင်ယူ၍၊] အတ္တနော, အာဝါသေ-ကျောင်း၌၊
 ကာတုံ- ၄၊ ၀ဇ္ဇတိ၊ သံဃော- ကိ၊ ဝါ- သည်၊ အာဟရာပေန္တော- ပြန်၍
 ဆောင်စေလသော်၊ အညေန-သုံးအပ်ပြီးသောသစ်သားမှ အခြားသော၊ ဒဗ္ဗ
 သမ္ဘာရေနဝါ-သစ်သားအဆောက်အဦးဖြင့် သော်၎င်း၊ မူလေနဝါ-တန်ရာ
 တန်ဖိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ သညာပေတဗ္ဗော-နားလည်စေထိုက်၏၊ ဝါ- အစား
 ပြန်ပေးထိုက်၏၊ [အစားပေးခြင်းကိုပင် “ သညာပန ” ဟု ဆို၏၊ သံဃာက
 မဆောင်စေ သော်လည်း အစားပေးရမည်သာ၊ အာဟရာပေန္တောတိ ဣတ္ထ
 အနာဟရာပေန္တောပိ ဒါတဗ္ဗဒမေ။] သညာပေတုံ-သိစေခြင်း၄၊ ဝါ- အစား
 ပေးခြင်း၄၊ သက္ကာ-စွမ်းနိုင်သည်၊ စေနဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊
 သံဃိကေန-သံဃာ့ဥစ္စာဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီးသောကျောင်းကို၊ သံဃိက ပရိ
 ဘောဂေန-သံဃာ့ပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ဝဇ္ဇဇူထ-သုံးစွဲကြပါကုန်၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗိ-လျှောက်ရာ၏၊ သေနာသနဿပန-ကျောင်း၏ကား၊ ဝါ-ကိုကား၊
 အယမေဝဘိက္ခု-ဤရဟန်းသည်သာ၊ ဣဿရော- အစိုးရသူတည်း၊ [သူ့ကို
 အခြားရဟန်းများကဲ့သို့ တနေရာစာ ပေးထားရမည်၊ သတင်းငယ်ဖြစ်သော်
 လည်း သူ့ကို ထိုကျောင်းမှ ထွက်သွားစေဘွယ်မလို - ဟူလို၊] ပါသာဏ
 ဣန္ဒြောဝါ-ကျော်တိုင်သည်သော်၎င်း၊ ရုက္ခတ္ထန္ဒြောဝါ-သစ်သားတိုင်သည်
 သော်၎င်း၊ ကဝါဠိဝါ-တံခါးရွက်သည်သော်၎င်း၊ ဝါတပါနံဝါ-လေသေခံ
 ပြုတင်းသည်သော်၎င်း၊ သစေနပ္ပဟောတိ-အကယ်၍မလောက်အံ့၊ [ကျောင်း
 ဆောက်ရာ၌ မလောက်အံ့။] (ဧဝံသတိ)၊ သံဃိကံ - သံဃာ့ဥစ္စာကို၊ တာဝ
 ကာလိကံ - အခိုက်အတန့်မျှ၊ အာဟရိတွာ - ပြီး၍၊ ပဋိပါကတိကံ - ပင်ကိုယ်
 သဘောအတိုင်းဖြစ်သည်ကို၊ ကာတုံ၊ [အစားပြန်ပေးမှုကိုပြုခြင်း၄၊-ဟူလို။]
 ၀ဇ္ဇတိ၊ အညေသုပိ-ကုန်သော၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေသု-တို့၌၊ သေနယော၊ ဣတိ-
 ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (ပါဠိမုတ္တက ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။)

ဥဒကဝတ္ထုသ္မိံ - ဥဒကဝတ္ထု၌၊ ယဒါ, ဥဒကံ - သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဒုလ္လဘံ-
 ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ယောဇနတောပိ-တယူဇနာမှ၎င်း၊ အမု
 ယောဇနတောပိ - ယူဇနာဝက်မှ၎င်း၊ အာဟရိယတိ - ဆောင်ယူအပ်၏၊
 [ဒုလ္လဘံကို ထပ်ဖွင့်သည်။] ဧဝရူပေ-သော၊ ပရိဂ္ဂဟိတဥဒကေ - သိမ်းဆည်း
 အပ်သောရေရှိရာအခါ၌၊ အဝဟာရော (ဟောတိ)၊ အာဟာရိယတောဝါ-
 အဝေးမှဆောင်ယူအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပေါက္ခရဏိအာဒိသု-ရေကန်
 အစရှိသည်တို့၌၊ ဌိတတောဝါ - တည်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ယတောပိ-
 အကြင် ရေမှလည်း၊ ကေဝလံ - မဟာပရိဘောဂမဘက် သက်သက်၊ ယာဂု

ဘတ္တံ- ယာဂုထမင်းကို၊ သမ္ပါဒေန္တိ - ပြီးစေကြကုန်၏။ ဝါ - ချက်ကြကုန်၏။
 ပါနိယ ပရိဘောဂဉ္စ - သောက်ရေ သုံးရေကိုလည်း၊ ကရောန္တိ - န်၏။ အညံ-
 သော၊ မဟာပရိဘောဂံ - များများစားစား သုံးစွဲခြင်းကို၊ န (ကရောန္တိ)။
 [ရေချိုးခြင်းစသည်ကို မပြုကြ-ဟူလို။] တမ္ပိ-ထိုသံသိကရေကိုလည်း၊ ထေယျ
 စိတ္တေန ဂဏှတော အဝဟာရော (ဟောတိ)။ ပန- ကား၊ ယတော- အကြင်
 ရေကန်မှ၊ ဧကံ (ယဋံ)ဝါ- ရေတအိုးစာကိုသော်၎င်း၊ ဒွေ ယဋေဝါ- ရေ
 ၂ အိုးစာတို့ကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ, အာသနံ- ကို၊ ဓောဝိတံ - ဆေးခြင်း
 ငှါ၎င်း၊ စီဝရံ-ကို၊ ဓောဝိတံ-ဖွတ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ဗောဓိရုက္ခေ- တို့ကို၊ သိဉ္စိတံ-
 လောင်းခြင်းငှါ၎င်း၊ ဥဒကပူဇံ- ရေဖြင့်ပူဇော်မှုကို၊ ကာတံ - ၎င်း၊ [စေတိယ
 ဋ္ဌာနေသု- စေတီတော်ရှိရာအရပ်တို့၌၊ ဥဒကသိဉ္စနံ- ရေသပ္ပယ်ခြင်း။] ရဇနံ-
 ဆိုးရည်ကို၊ ပစိတံ-၎င်း၊ လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ-ထိုရေကန်စသည်တို့၌၊ သံယဿ-၏။
 ကတိကဝသေနဝ- ကတိကဝတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ပြုကျင့်
 ရာ၏။ အတိရေကံ -ကို၊ ဂဏှန္တော - ယူသောရဟန်းကို၎င်း၊ မတ္တိကာဒိနိ-
 တို့ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ [ပျက်စီးစေလိုသောစိတ်ဖြင့်။] ပက္ခိပန္နောဝါ-
 ထည့်သောရဟန်းကို၎င်း၊ ဘဏ္ဍံ အဏ္ဍါပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ အာဝါသိ
 ကာ, ကတိကဝတ္တံ - ကို၊ ဒဋ္ဌံ - တင်းကြပ်စွာ၊ သစေ ကရောန္တိ၊ အညေသံ-
 အခြားရဟန်းတို့အား၊ ဘဏ္ဍကံ-ဘဏ္ဍာကလေးကို၊ ဓောဝိတံဝါ-၎င်း၊ ရဇိ
 တံဝါ-၎င်း၊ (သစေ) နဒေန္တိ၊ အတ္တနာပန- မိမိတို့ကား၊ အညေသံ- အခြား
 သော အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ အပဿန္တာနံ - နှစ်၌၊ ဂဟေတွာ, သဗ္ဗံ-
 အလုံးစုံသော ဖွတ်မှု ဆိုးမှုစသည်ကို၊ (သစေ)ကရောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေသံ-
 ထို အာဝါသိကရဟန်းတို့၏၊ ကတိကာယ - ၌၊ န ဋ္ဌာတဗ္ဗံ- မတည်ရာ၊ ဝါ-
 တည်ဘွယ်မလို၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှလေသံသောပစ္စည်းကို၊ တေ-ထိုအာဝါသိက
 ရဟန်းတို့သည်၊ ဓောဝန္တိ- ဆေးလျော်ကြကုန်၏။ တတ္ထကံ - ထိုမျှလေသံသော
 ပစ္စည်းကို၊ ဓောဝိတဗ္ဗံ- နိုင်၏။ သံယဿ-၏။ ဒုတ္တိဿော-န်သော၊ ပေါက္ခရဏိ
 ယောဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊ ဥဒကသောဏ္ဍိယောဝါ- ရေအိုင်တို့သည်သော်

ယတောပိ၊ ပေ၊ သမ္ပါဒေန္တိ။ ။ ယောဇန၌ “ယတောပိ (ဥဒကတော) သမ္ပါ
 ဒေန္တိ” ဟု ၎င်း၊ “အာဟာရိယတောဝါ ဌိတတောဝါတိ ပဒဒ္ဒယံ ယတောတိ ပဒဿ
 ဝိသေသနံ” ဟု ၎င်း ရှိသောကြောင့် ထိုအတိုင်း အနက်ပေးသည်။ “အာ+ ဟရ-ဏျ”
 ဖြစ်၍ “အာဟာရိယတော” ဟု ဟာ၌ ဝုဒ္ဓိရှိရမည်။ “အာဟာရေန-ဆောင်ယူခြင်းဖြင့်+
 နိဗ္ဗတ္တံ- ဖြစ်စေအပ်သောရေတည်း၊ အာဟာရိမံ-ရေ” ဟု ကြံ၍ “အာဟာရိမတော”
 ဟု ရှိသောပါဌ်လည်း အာ၌ ဝုဒ္ဓိပင်။ “ ဆောင်အပ်” ဟူသည် ယူဇန၌ဝက် စသည်
 ဝေးသောခရီးမှ ခဲယဉ်းစွာ ဆောင်ယူအပ်ခဲ့သော ရေတည်း။

၎င်း၊ သစေ ဟောန္တိ၊ ဧတ္ထ-ဤရေကန်၌၊ ဝါ-ဤရေအိုင်၌၊ နှာယိတဗ္ဗံ-ရေချိုး
 ရာ၏၊ ဣတော - ဤရေကန်မှ၊ ပါနိယံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣဓ - ဤရေကန်၌၊ သဗ္ဗ
 ပရိဘောဂေါ - အလုံးစုံ သုံးစွဲခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ဣတိ-သို့၊ ကတိကာစ-
 ကိုလည်း၊ ကတာ - သည်၊ (သစေ ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကတိကဝတ္ထေ
 နေဝ, သဗ္ဗံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏၊ ဝါ-ပြုရမည်၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊
 ကတိကာ နတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ သဗ္ဗပရိဘောဂေါ- အလုံးစုံသော
 သုံးစွဲခြင်းသည်၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

မတ္တိကာဝတ္ထုသ္မိံ - မတ္တိကာဝတ္ထု၌၊ ယတ္ထ - အကြင်အရပ်၌၊ မတ္တိကာ-
 မြေညက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒုလ္လဘာ-သည်၊ ဟောတိ၊ နာနပ္ပကာရာ- အထူးထူး
 သော အပြားရှိကုန်သော၊ ဝဏ္ဏမတ္တိကာဝါ - အဆင်းရှိသောမြေညက်တို့ကို
 မူလည်း၊ အာဟရိတွာ - ဆောင်ယူ၍၊ ထပိတာ - ထားအပ်ကုန်သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ - ထိုအရပ်၌၊ ထောကာပိ - အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော
 မြေညက်သည်၊ [ပိသဒ္ဓါ ဂရဟာဇေတက။] ပဉ္စမာသကံ - ၅ ဝဲကို၊ အဿတိ-
 ထိုက်တန်၏၊ တဿာ, တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ [ပ'ဋိတော်၌လာသော ရဟန်း၏-
 ဟူလို။] ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ သံဃိကေ-သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော၊
 ကမ္မေ-အလုပ်သည်၎င်း၊ စေတိယကမ္မေစ-စေတီ၏အလုပ်သည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတေ-
 သော်၊ သံဃံ, အာပုစ္ဆိတွာဝါ- ပန်ပြော၍သော်၎င်း၊ တာဝကာလိကံဝါ-
 အခိုက်အတန့်သော်၎င်း၊ ဂဟေတံ ဝဇ္ဇတိ၊ သုဓာယပိ-အင်္ဂါတော်၌၎င်း၊ စိတ္တ
 ကမ္မဝဏ္ဏေသုပိ-ဆန်းကြယ်စွာပြုကြောင်းဖြစ်သော အဆင်းတို့၌၎င်း၊ ဧသေဝ
 နယော၊ တိဏဝတ္ထုသု - တိဏဝတ္ထုတို့၌၊ ဈာပိတ တိဏေ - မီးလောင်စေ
 အပ်သော မြက်၌၊ ဝါ-မီးရှို့ အပ်သောမြက်၌၊ ဌာနာစာဝနဿ-ဌာနာစာဝ
 န၏၊ အဘာဝါ - မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန - ထိုသို့ပင် ဒုက္ကဋ်
 အာပတ်သာ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘဏ္ဍဒေယျံ ဟောတိ၊ သံဃော - သည်၊
 တိဏဝတ္ထု- မြက်ခင်းကို၊ [သက်ငယ်မြက်ပေါက်ရာ မြက်ခင်းကိုဆိုလိုသည်။]
 ဇဂ္ဂိတွာ-စောင့်ရှောက်၍၊ သံဃိတံ-သော၊ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ဆာဒေတိ-
 မိုး၏၊ ပုန-တဖန်၊ ဝါ-နောက်ထပ်၊ ကဒါစိ-တရံတခါ၌၊ ဇဂ္ဂိတံ, နသက္ကော
 တိ-မစွမ်းနိုင်အံ့၊ [အခွင့်အခါ မသင့်၍ မစောင့်ရှောက်နိုင်အံ့-ဟူလို။] အထ-
 ထိုအခါ၌၊ အညော ဧကော, ဘိက္ခု - သည်၊ ဝတ္ထသီသေန - ကျင့်ဝတ်ကို
 အဉ္စုးပြုသဖြင့်၊ ဇဂ္ဂတိ- အံ့၊ [ကေဝလံ သဒ္ဓါယ၊ န ဝေတနာဒိ အတ္ထာယ -
 သဒ္ဓါတရားဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုကို “ဝတ္ထသီသ” ဟု ဆိုလိုသည်။] ဧတံ- ဤ
 မြက်ခင်းသည်၊ သံဃဿေဝ-သံဃာ၏ဥစ္စာသာတည်း၊ (ဝတ္ထသီသေန-ဖြင့်။)

နော စေ ဇဂ္ဂတိ-အံ၊(ဝေံသတိ)၊ သံယေန-သည်၊ ဧကော ဘိက္ခု၊ ဝတ္တဗ္ဗော-
 ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ ဇဂ္ဂိတွာ - ရှိ၊ ဒေဟိ - ပေးပါလော့၊ [တစုံတခု
 ပေးခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ “ဒေဟိ” ဟု ဆိုသည် မဟုတ်၊ အစောင့်ခိုင်းခြင်းကိုပင်
 “ဇဂ္ဂိတွာ ဒေဟိ” ဟု ဆိုသည်။] ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊
 ဘာဂံ - မိမိ၏ အဖို့ကို၊ စေ ဣစ္ဆတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဘာဂံ-ကို၊ ဒတွာပိ ဇဂ္ဂါ
 ပေတဗ္ဗံ - စောင့်ရှောက်စေထိုက်၏၊ ဘာဂံ - ကို၊ သစေ ဝဇေတိ - အကယ်၍
 တိုးစေအံ့၊ (တိုး၍တောင်းအံ့) ဒါတဗ္ဗမေဝ-ပေးရမည်သာ၊ ဝဇေတိယေဝ-
 ထပ်၍ပင် တိုးတောင်းပြန်အံ့၊ [ရမှန်းသိ၍ ထပ်ပြီး တိုးတောင်းလျှင် - ဟုလို၊]
 ဝစ္ဆ-သွားပါလော့၊ [နှင်ထုတ်သည် မဟုတ်, “သွား၍စောင့်ရှောက်ပါ” ဟု
 ဆိုလိုသည်။] ဇဂ္ဂိတွာ, သဗ္ဗံ-ကို၊ ဝဟေတွာ, အတ္တနော-၏၊ သန္တကံ - သော၊
 သေနာသနံ- ကို၊ ဆာဒေဟိ - မိုးပါလော့၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ကသ္မာ-
 နည်း၊ နဋ္ဌေ - (အစောင့်မရှိ၍) ပျက်စီးလသော်၊ အတ္ထော - အကျိုးသည်၊
 နတ္ထိ၊ (တသ္မာ-တည်း၊) ပန-ဆက်၊ ဒဒန္တေဟိ - ပေးသော ရဟန်းတို့သည်၊
 သ ဝတ္ထုကံ - တည်ရာ မြေနှင့်တကွ၊ [သဟ ဘူမိယာ။] န ဒါတဗ္ဗံ၊ (ဝတ္ထု -
 တည်ရာ မြေသည်၊) ဝရုဘဏ္ဍံ - ဝရုဘဏ်သည်၊ ဟောတိ ၊ တိဏမတ္တံပန-
 မြက်မျှကိုကား၊ ဒါတဗ္ဗံ - နိုင်၏၊ [သက်ကယ်မြက်သည် စောင့်ရှောက်ထားလျှင်
 ဝရုဘဏ်တည်း၊ ဤ နေရာ၌ကား စောင့်ရှောက်သူမရှိ၍ ဝရုဘဏ် မဟုတ်
 သောကြောင့် ပေးကောင်းသည်။] တသ္မိံ-ထိုရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဆာဒေန္တေ-
 သော်၊ ပုန သံယော ဇဂ္ဂိတံ, စေ ပဟောတိ - အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဝေံ
 သတိ)၊ တံ, မာဇဂ္ဂိ-မစောင့်ရှောက်လင့်တော့၊ သံယော ဇဂ္ဂိဿတိ, ဣတိ-
 သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဣတိ- တည်း။

မဇ္ဇာဒီနိ - မဇ္ဇအစရှိကုန်သော၊ သတ္တ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊ ပါကဋာနေဝ၊
 ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ -ပါဠိတော်၌၊ အနာဂတဗ္ဗိ-မလာသည်လည်း ဖြစ်သော၊
 ပါသာဏတ္ထန္တံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ရုက္ခတ္ထန္တံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အညံ-သော၊
 ကိဉ္စိ-သော၊ ပါဒဋ္ဌနကံဝါ-တမတ်တန်ကိုသော်၎င်း၊ ဟရန္တဿ-၏၊ ပါရာဇိက
 မေဝ - သာတည်း၊ ပဓာနဃရာဒီသု - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း အစရှိသည်တို့၌၊
 ဆဒ္ဓိတပတိတာနံ-စွန့်ပစ်အပ်ကုန်, ပြိုကျကုန်သော၊ ပရိဝေဏာဒီနိ-ပရိဝုဏ်
 အစရှိသည်တို့၏၊ ကုန္ဒဗ္ဗိ - ကျောင်း၏ နံရံကို၎င်း၊ ပါကာရဗ္ဗိ - အကာအရံ
 တံတိုင်းကို၎င်း၊ [ကုန္ဒတိ-ဂေဟဘိတ္တိံ ၊ ပါကာရံ။] ဘိဗ္ဗိတွာ-ဖျက်၍၊ ဣဋ္ဌကာ
 ဒီနိ- အုဋ္ဌ အစရှိသည်တို့ကို၊ အဝဟရန္တဿာပိ - ဆောင်ယူသော ရဟန်း၏
 လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ကသ္မာ-နည်း၊ သံဃိကံနာမ-သည်၊ ကဒါစိ-၌၊ အဇ္ဈာ

ဝသန္တိ-စိုးအုပ်၍နေကြကုန်၏။ ကဒါစိ- ဌ၊ နအဇ္ဈာဝသန္တိ - စိုးအုပ်၍ မနေ
 ကြကုန်၊ တသ္မာ - တည်း၊ ပစ္စန္ဓ - တိုင်းပြည်၏ အစွန်အဖျား၌၊ စောရ
 ဘယေန- သူပုန်ဘေးကြောင့်၊ ဇနပဒေ- ဇနပုဒ်သည်၊ ဝုဠဟန္တေ - ထွက်သွား
 လသော်၊ ဆဒ္ဓိတဝိဟာရာဒိသု- တို့၌၊ ကိဉ္စိ- သော၊ ပရိက္ခာရံ- ကို၊ ဟရန္တဿာပိ
 ဒေသေဝနယော၊ ပန- ဆက်၊ ယေ- အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ တတော- ထိုစွန့်ပစ်
 အပ်သောကျောင်းမှ၊ တာဝကာလိကံ - မှ၊ ဟရန္တိ - န်၏၊ ပုန , အာဝါသိ
 ကေသုစ - တို့သည်လည်း၊ ဝိဟရန္တေသု - ပြန်နေကုန်လသော်၊ ဘိက္ခု-
 အာဝါသိက ရဟန်းတို့သည်၊ အာဟရာပေန္တိ- ပြန်ဆောင်စေကုန်အံ့၊ ဒါတဗ္ဗ-
 ပြန်ပေးရာ၏၊ တတော - ထို စွန့်ပစ်အပ်သော ကျောင်းမှ၊ အာဟရိတွာ ,
 သေနာသနံ - ကို၊ ကတံ - ပြီးသည်၊ သစေဝိဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း
 ဖြစ်စေဥူးတော့၊ [သမန္တ ဝါမဝါသိဟိဘိက္ခုဟိ- အနီးရွာနေရဟန်းတို့သည်၊
 ဆဒ္ဓိတဝိဟာရတော ဒါရု ဒါရုသမ္ဘာရာဒိံ အာဟရိတွာ ၊ ပေ ၊ ဟောတိ။]
 (ဧဝံသတိပိ)၊ တံဝါ- ထို ယူထားအပ်သော ပစ္စည်းကိုသော်၎င်း၊ တဒဗ္ဗနကံ
 ဝါ- ထို ယူအပ်သောပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးကိုသော်၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ - ပြန်ပေးရ
 မည်သာ၊ ပုန , အာဂမိဿာမ- ပြန်လာကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာလယံ- ကို၊
 အန္တိန္ဒိတွာ- မဖြတ်မူ၍၊ ဇနပဒေသု- ဇနပုဒ်တို့သည်၊ ဝုဠိတေသု- ကုန်လသော်၊
 ဝဏသန္တကံဝါ- ရိုက်၏ ဥစ္စာသည်သော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလိကံဝါ- ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာ
 သည်သော်၎င်း၊ ဝဟိတံ - ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တေ - ထိုရိုက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်၊ စေ အနုဇာနန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပဋိကမ္မေန- အစားပြုခြင်းဖြင့်၊ ကိစ္စံ-
 ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ [ခွင့်ပြုလျှင် အစားပေးဘွယ် မလို- ဟူလို၊ ခွင့်မပြုလျှင်ကား
 အစားပေးရပေလိမ့်မည်။] သံဃိကံ ပန- သံဃာ့ဥစ္စာသည်ကား၊ ဝရုဘဏ္ဍံ-
 တည်း၊ တသ္မာ , ပဋိကမ္မံ - ကို၊ ကတ္တဗ္ဗမေဝ - ကေန ပြုရမည်သာ၊ ဝိဟာရ
 ပရိဘောဂဝတ္ထု - ဝိဟာရပရိဘောဂဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တာဝကာလိကံ ဟရိတုန္တိ ဧတ္ထံ ဟရိတုံ ဟူသော
 ဤပါဌ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယောဘိက္ခု - သည်၊ သံဃိကံ၊
 မဇ္ဇိဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဝိဠိဝါ- ၎င်း၊ တာဝကာလိကံ- အခိုက်အတန့်၊ ဟရိတွာ-
 ၍၊ အတ္တနော - ၏၊ ဖာသုကဋ္ဌာနေ - ချမ်းသာရာ အရပ်၌၊ ကေမ္ပိ (မာသံ)-
 တလပတ်လုံး သော်၎င်း၊ ဒွေပိမာသေ - ၂ လတို့ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ သံဃိက
 ပရိဘောဂေန- သံဃာ့ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ- သုံးဆောင်၏၊
 အာဂတာဂတာနံ- လာကုန် လာကုန်သော၊ ဝုဇုတရာနံ- သီတင်းကြီး ရဟန်း
 တို့အား၊ ဒေတိ- ပေး၏၊ နပ္ပဋိဗာဟတိ- မတားမြစ်၊ [“ သံဃိကပရိဘောဂေန

ဘုဉ္ဇတိ”ကို အာဂတာဂတာနံ စသည်ဖြင့် ထပ်ဖွင့်သည်။]တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တသ္မိံ-ထိုညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်၊ နဋ္ဌေပိ-ပျက်စီးသော်၎င်း၊ ဇိဏ္ဏေပိ-ဆွေးမြေ့ သော်၎င်း၊ စောရာဝဟဋ္ဌေပိ - ခိုးသူတို့ ခိုးဆောင်အပ် သော်၎င်း၊ ဂီဝါ - သည်၊ န ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ဝသိတွာ - နေပြီး၍၊ ဂစ္ဆန္တေန- သွားသော ရဟန်းသည်၊ ယထာဋ္ဌာနေ - တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊ ထပေ တဗ္ဗိ- ရာ၏၊ ပန- ကား၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပုဂ္ဂလိက ပရိဘောဂေ န - ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ - ၏၊ အာဂတာ ဂတာနံ , ဝုဗ္ဗတရာနံ-သီတင်းကြီးရဟန်းတို့အား၊ နဒေတိ - မပေး၊ တသ္မိံ- ထို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်၊ နဋ္ဌေ - ပျောက်ပျက်လသော်၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ ဂီဝါ ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ အညံ - အခြားသော၊ အာဝါသံ - ကျောင်းသို့၊ ဟရိတွာ , ပရိဘုဉ္ဇန္တေန-သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ တတ္ထ- ထိုအခြားကျောင်း၌၊ ဝုဗ္ဗတရော- သီတင်းကြီး ရဟန်းသည်၊ အာဂတ္တာ- ရှိ၊ သစေ ဝုဋ္ဌာပေတိ-အကယ်၍ထစေအံ့(ဝေံသတိ)၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ ဣဒံ - ဤ ညောင်စောင်းကို၊ ဝါ - ဤ အင်းပျဉ်ကို၊ အသုကာဝါသတော- ထိုမည်သောကျောင်းမှ၊ အာဟဋံ-ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားပါအံ့၊ [သုက အသွားခိုင်း၍ “ သွားပါတော့အံ့” ဟု ဆိုသည်၊] နံ-ထိုညောင်စောင်း ကို၊ ဝါ - ထိုအင်းပျဉ်ကို၊ ပါကတိကံ - ပကတိ သဘောရှိအောင်၊ ကရောမိ- ပြုပါဥားအံ့၊ ဣတိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ [ကရောဟိ-ဟု အချို့ စာ၌ရှိ၏၊ “အဟံ ပါကတိကံ ကရိဿာမိ” ဟူသော နေဝံစကားကိုထောက်၍ ကရောမိပါဌက ကောင်းဟန် တူသည်။] သောဘိက္ခု - ထို သီတင်းကြီး ရဟန်းသည်၊ အဟံ - ငါသည်၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိအောင်၊ ကရိဿမိ-ပြုလိုက်အံ့၊ ဣတိ, သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ပြောအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ တဿ - ထို သီတင်းကြီးရဟန်း၏၊ ဘာရံ-တာဝန်ကို၊ ကတွာပိ- ပြု၍လည်း၊ ဂန္တု-၄၊ ဝဇ္ဇတိ- ၏၊ ဣတိ-သို့၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ- ၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

စမ္ပါဝတ္ထုမ္ပိ- စမ္ပါဝတ္ထု၌၊ တေကဋုလယာဂူတိ - ကား၊ တိလတဏှုလ မုဂ္ဂေဟိဝါ-နှမ်း, ဆန်, ပဲနောက်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိလတဏှုလမာသေဟိ ဝါ-နှမ်း, ဆန်, ပဲကြီးတို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိလတဏှုလကုလတ္ထေဟိဝါ-နှမ်း, ဆန်, ပဲမိစပ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိလတဏှုလေဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ယံကိဉ္စိ- သော၊ ဧကံ- တမျိုးသော၊ အပရဏ္ဍံ- ပဲကို၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်ခတ်၍၊ တိဟိ- ဥ မျိုးတို့ဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်သောယာဂူတည်း၊ [“တိဟိ+ကတာ တိကတာ၊ တိကတာယေဝ တေကဋုလာ”၊ ဣလပစ္စည်းသက်၊ တကို ဋု ပြု-ဟု ကြံ။]

တေ- ဤယာဂကို၊ တီဟိ- န်သော၊ ဣမေဟိ-ဤ နှမ်း ဆန် ဝဲတို့ဖြင့်၊ (ကရော
 နိဉ္စ ကရိဏ်းစပ်၊) စတုဘာဂဥဒကသမ္ဘိန္ဒေ - လေးဘို့ တဘို့ ရောစပ်အပ်
 သော၊ [စတုတ္ထဘာဂေန ဥဒကေန သမ္ဘိန္ဒေ။] ဒီရေ- နို့ ရည်၌၊ သပ္ပိမရသတ္တ
 ရာဒီဟိ - ထောပတ်၊ ပျားရည်၊ သကြား အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ယောဇေတွာ-
 ရောစပ်၍၊ ကရောနိကိရ-ပြုကြကုန်သတတ်၊ ရာဇဂဟဝတ္ထုမ္ပိ-ရာဇဂဟဝတ္ထု
 ၌၊ အတိရသကပူပေါ - အတိရသက မုံကို၊ [“ အလွန် အရသာရှိသော မုံ ”
 ဟုလည်း ပေးကြ၏။] မရဂေါဠကောတိ - မရဂေါဠကောဟူ၍၊ (ချိုသော
 အရသာရှိသော မုံဆုပ်ဟူ၍)၊ ဝုစ္စတိ၊ မရသိသကန္တိပိ- ပျားလဘို့ ဟူ၍လည်း၊
 ဝဒန္တိ၊ ဧတ္ထဝတ္ထုဒ္ဒယေပိ - ဤ ဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်း၌လည်း၊ သေသံ - ကို၊
 ဩဒနဘာဇနိယဝတ္ထုသ္မိ - ၌၊ [ပါဠိတော်၌ “အပရဿ ဘာဂံ ဒေဟိ ” ဟု
 လာသောဝတ္ထုကို ဆိုသည်။] ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အဇ္ဇကဝတ္ထုသ္မိ -
 အဇ္ဇက ဝတ္ထု၌၊ တေဒဝေါစာတိ - ကား၊ ဂိလာနော - မကျန်းမာသည်၊
 ဟုတွာ၊ အဝေါစ၊ အာယသ္မာဥပပါလိ၊ ပေ၊ ပက္ခောတိ - ကား၊ အဂတိဝမန
 ဝသေန-အဂတိလိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပက္ခော-ဘက်သားသည်၊ န-ဖြစ်သည်
 မဟုတ်၊ အပိစ- စင်စစ်ကား၊ အနာပတ္တိသညိတာယ - အနာပတ် ဟု အမှတ်
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ လဇ္ဇိနုဂ္ဂဟေန - လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ကို ချီးမြှောက်လိုခြင်း
 ကြောင့်၎င်း၊ ဝိနယာနုဂ္ဂဟေနစ - ဝိနည်းတရားတော်ကို ချီးမြှောက်လိုခြင်း
 ကြောင့်၎င်း၊ ထေရော-သည်၊ ပက္ခော(ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧတ္ထ-
 ဤဝတ္ထု၌၊ သေသံ- သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ- သာ။

ဗာရာဏသီဝတ္ထုသ္မိ -ဗာရာဏသီဝတ္ထု၌၊ စောရေဟိ ဥပဒ္ဒုတန္တိ -ကား၊
 စောရေဟိ- သူပုန်တို့သည်၊ ဝိလုတ္တံ-လုယူအပ်သည်၊(ဟောတိ)၊ ဣဒ္ဓိယာ၊ ပေ
 ထပေသီတိ - ကား၊ ထေရော - အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆထေရ်သည်၊ တံ ကုလံ - ထို
 အမျိုးကို၊ သောကသလ္လ သမပ္ပိတံ - သောက တည်းဟူသော ငြောင့်သည်
 သက်ရောက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ (သောကငြောင့် စူးသကဲ့သို့ဖြစ်၍) အာဝဇ္ဇန္တိ-
 ရှေးရှုလူးလိုမှ်နေသည်ကို၊ ဝိဝဇ္ဇန္တိ- ထိုထိုဤဤ လူးလိုမှ်နေသည်ကို၊ ဒိသ္မာ၊
 တဿ ကုလဿ - ထိုအမျိုး၏ အပေါ်၌၊ အနုကမ္ပါယ - လျော်စွာ တုန်လှုပ်
 တတ်သော ကရုဏာကြောင့်၊ ပသာဒါနုရက္ခဏတ္ထာယ - ကြည်ညို ခြင်းကို
 စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ [အရှင်မြတ်တို့သည် မိမိတို့ တတ်နိုင်တာကိုမှ
 မပြုကြ၊ “ အတိဝိယဗဒ္ဓါ- အလွန်နေနိုင်ကြ၏ ” ဟု ကြံ၍ အကြည်ညိုပျက်-
 အမျက်ထွက်မည်မှ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို “ ပသာဒါနုရက္ခဏတ္ထာယ ” ဟု
 ဆိုသည်။] ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန- တရားတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ [တန်ခိုး

ပြခြင်းဖြင့်“တရားတော်သည် ဤကဲ့သို့ အစွမ်းသတ္တိရှိသည်”ဟု တရားတော်ကို ချီးမြှောက်ရာရောက်သည်။] အတ္တနော - ၏၊ ဣဒ္ဓိယာ - ဖြင့်၊ ပါသာဒံ- ကို၊ တေသံယေဝ ဒါရကာနံ- တို့၏ပင်၊ သမိပေ - ဌ၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဓိဋ္ဌာသိ - အဓိဋ္ဌာန်ပြီ၊ ဒါရကာ- တို့သည်၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ပါသာဒေါ-တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သဉ္ဇာနိတွာ - မှတ်မိ၍၊ အဘိရဟိံ သု- တက်ကြကုန်ပြီ၊ တတော - ထိုမှနောက်၌၊ ထေရော, ဣဒ္ဓိံ - ကို၊ ပဋိသံဟရိ- ရုပ်သိမ်းပြီ၊ ပါသာဒေါပိ-သည်လည်း၊ သကဋ္ဌာနေယေဝ-မိမိ၏နေရာ၌သာ၊ အဋ္ဌာသိ၊ ပန - ဆက်၊ ဝေါဟာရဝသေန - ပြောဆိုရိုး၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တေ ဒါရကေ၊ပေ၊ထပေသီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣဒ္ဓိဝိသယေတိ- ကား၊ ဤဒိသာယ- သော၊ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ - အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုး၏၊ (ဝိသယေ- အရာ၌၊) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိပန- ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိသည်ကား၊ န ဝန္တတိ၊ [ပကတိကိုယ်ကို စွန့်၍ ဆင် သဏ္ဍာန် , မြင်း သဏ္ဍာန် စသည်ဖြစ်အောင် ဘန်ဆင်း ခြင်းကို “ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ”ဟု ဆိုသည်၊ ဝိ- အထူးထူးအပြားအပြား (ဆင် မြင်း စသည်) ဖြစ်အောင်+ကုဗ္ဗန - ပြုကြောင်း+ဣဒ္ဓိ- တန်ခိုး။] အဝသာနေ- ဌ၊ ဝတ္ထုဒ္ဓယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ သမန္တပါသာဒိကာယ - သမန္တ ပါသာဒိကာ မည်သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ- ဌ၊ ဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ- ဒုတိယပါရာဇိကအဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

တကြ-ထိုဒုတိယပါရာဇိက၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံကား၊ အနုသာသနိ- သွန်သင်ဆုမ္မ ဩဝါဒတည်း၊ အဒုတိယေန - အတူကင်းပျောက် , နှစ်ဆူ မြောက် ရှိတော်မူသော၊ ပရာဇိတကိုလေသေန-ရှုံးစေအပ်ပြီးသော ကိလေ သာ ရှိတော်မူသော၊ ဝါ-ကိလေသာဟူသမျှတို့ကို အောင်နိုင်တော်မူပြီးသော၊ ဇိနေန-ငါးမာရ်အောင်မြင်, ဘုရားရှင်သည်၊ ဒုတိယံ-နှစ်ပါးမြေခံဖြစ်သော၊ ပါရာဇိကံ- ပါရာဇိကမည်သော၊ ယံ ဣဒံ (သိက္ခာပဒံ)- အကြင်သို့သော ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပကာသိတံ - ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဓ - ဤ သာသနာ တော်၌၊ တေန - ထို ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်နှင့်၊ သမံ-တူသော၊ အညံ- အခြားသော၊ အနေကနယဝေါကိဏ္ဍံ- တပါးမက များစွာသောနည်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော၊ ဝတ္ထိရတ္ထဝိနိစ္ဆယံ - နက်နဲသောအနက် နက်နဲသောအဆုံး အဖြစ်ရှိသော၊ ကိဉ္စိ-တစုံတရာသော၊ သိက္ခာပဒံ- သိက္ခာပုဒ်သည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိ၊ တသ္မာ-ထို့ ကြောင့်၊ ဝတ္ထုမှိ - စောဒနာဝတ္ထုသည်၊ ဝါ- မိမိအပြစ်ကို သံသယရှိ၍ မေးမြန်းခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ ဩတိဏ္ဏေ - သံဃာ့ ဘောင်၌ သက်ရောက်လသော်၊ ဝိနယညနာ-ဝိနည်းတတ်သိ ပညာရှိဖြစ်သော၊

ဝိနယာနုဂ္ဂဟေန-လိုသော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ဧတ္ထ-ဤသက်ရောက်လာသော
 ဝတ္ထု၌၊ ဝိနိစ္ဆယံ - အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ကရောန္နေန - ပြုလိုလသော်၊ ပါဠိ-
 ပါဠိတော်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထဉ္စေ-အဋ္ဌကထာကို၎င်း၊ သာမိပ္ပါယံ-အမိပ္ပါယံ
 နှင့်တကွ၊ အသေသတော - အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ သြဂါယ-ဉာဏ်ဖြင့်
 သက်ဝင်၍၊ အပ္ပမတ္တေန - မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသည် (ဟုတွာ)၊ ဝိနိစ္ဆ
 ယော-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ကရဏီယော-ပြုထိုက်၏၊ ဝါ-ပြုရမည်။

အာပတ္တိဒဿနုဿာဟော-အာပတ်ကိုရှုခြင်း၌ အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကုဒါ
 စနံ-တရံတဆစ်မျှ၊ န ကတ္တဗ္ဗော- မပြုထိုက်၊ [အစိုးရရွှေနေများကဲ့သို့ အပြစ်
 ရမည့်ဘက်ကို မရှုရ- ဟူလို။] အနာပတ္တိ- အနာပတ်ကို၊ ပဿိဿာမိ-ရှုအံ့၊
 ဝါ-တွေ့အောင်ပြုအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ မာနသံ- စိတ်ကို၊ ကယိရာထ- ပြုထားရာ၏၊
 [တရားခံဘက်က ရွှေနေကဲ့သို့ အပြစ်မရနိုင်သောနည်းလမ်းကို ရှာကြံရမည်-
 ဟူလို။] စ-ဆက်၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ပဿိတွာပိ-တွေ့ရ၍လည်း၊ ဝါ-တွေ့ရပြန်
 သော်လည်း၊ အဝတွာဝ - အာပတ် ဟု မပြောသေးမှ၍သာလျှင်၊ ပုနပ္ပါနံ-
 အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ဝိမံသိတွာစ - စူးစမ်း ဆင်ခြင်ပြီး၍၎င်း၊ ဝိညူဟိ -
 အခြားသော ဝိနည်းစိုရ်ပညာရှိတို့နှင့်၊ သံသန္ဒိတွာစ- နှီးနှောပြီး၍၎င်း၊ တံ-
 ထိုအာပတ်ကို၊ ဝဒေ-ပြောဆို ဆုံးဖြတ်ရာ၏။

စ- ဆက်၊ ကပ္ပိယေ - အပ်သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ ပိ- ဝတ္ထု၌လည်း၊ [အဝတွာ
 ဝက္ကိတံ ကပ္ပိယေ မာတာပိတုသန္တကေပိ ဝတ္ထုသ္မိံ - မပြောဆိုဘဲ ယူခြင်းငှါ
 အပ်သော မိဘ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောဝတ္ထု၌ သော်မှလည်း။] လဟုဝတ္တိနော -
 လျင်မြန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော၊ စိတ္တဿ- စိတ်၏၊ ဝသေန-အစွမ်းကြောင့်၊
 ဣမ - ဤ သာသနာတော်၌၊ ပုထုဇ္ဇနာ - ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့သည်၊ သာမည
 ဂုဏာ-သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဂုဏ်မှ၊ စဝန္တိ- ရွေ့လျော့တတ်ကြကုန်၏၊
 တဿာ-ကြောင့်၊ ဝိစက္ခဏော - စူးစမ်းမြှော်မြင် ပညာရှင်ရဟန်းသည်၊ ပရ
 ပရိက္ခာရံ - သူတပါး၏ပရိက္ခရာကို၊ အာသီဝိသံ - လျင်သောအဆိပ် ရှိသော၊
 ဥရဂံဣဝ-မြေကိုကဲ့သို့၎င်း၊ အဂ္ဂိံဝိယစ - မီးကိုကဲ့သို့၎င်း၊ သမ္ပဿံ (သမ္ပဿ
 န္ဓော)-ကောင်းစွာရှုမြှော်လျက်၊ နာမသေယျ(န+အာမသေယျ)-မသုံးသပ်
 မကိုင်မိစေရာ၊ ဝါ - မသုံးသပ် မကိုင်မိစေရ၊ ဣတိ - ဤကား အနုသာသနီ
 တည်း။....ဣတိ-ဒုတိယပါရာဇိကအပြီးတည်း။

ဒုတိယပါရာဇိကဘာသာဒီကာ
 ပြီးပြီ။

တတိယပါရာဇိက ဘာသာဋီကာ

တိဟိ - ကာယဝစီ မနောချီလျက် ၃ လီသောဒ္ဓါရတို့ဖြင့်၊ [သုဒ္ဓေန - ဌ
 ဝိသေသန၊] သုဒ္ဓေန - ကိလေသာညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်တော်
 မူသော၊ ဗုဒ္ဓေန-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တတိယံ- ၃ ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ ယံ
 ပါရာဇိကံ-အကြင်ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဝိဘာဝိတံ-ထင်စွာပြတော်မူအပ်
 ပြီ၊ ဝါ - ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ တဿ - ထို တတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၏၊
 သံဝဏ္ဏနာက္ခမော - ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာအစဉ်သည်၊ ယသ္မာ -
 ကြောင့်၊ ဒါနိ - ဒုတိယပါရာဇိကကို , ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ပတ္တော -
 ဆိုက်ရောက်လာပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ တတိယပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ
 အစဉ်၏ ဆိုက်ရေခံလာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယံ (ပဒံ)-ကို၊ သုဝိညေယျံ-
 လွယ်ကူစွာသိအပ်၏၊ ဝါ-သိလွယ်၏၊ ယံစ (ပဒံ)-ကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ပကာ
 သိတံ- ထင်ရှားပြအပ်ပြီ၊ တံ - ထို သိလွယ်သောပုဒ်, ရှေး၌ ပြအပ်ပြီးသော
 ပုဒ်ကို၊ ဝဇ္ဇယိတွာ-ရှောင်ကြဉ်၍၊ အသာဝိ-ဤတတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်
 ၏လည်း၊ [ဝိ-ဖြင့် ပဌမ ဒုတိယကိုပေါင်း၊] အယံ သံဝဏ္ဏနာ-ဤ ဖွင့်ကြောင်း
 ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဝါ- ဖြစ်တော့လတံ့။

တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကုဋာဂါရသာလာယန္တိ ဧတ္ထ - ဟူသော ဤပါဌ၌၊
 ဝေသာလီယန္တိ-ကား၊ ဧဝံ နာမကေ-ဤသို့ ဝေသာလီ အမည်ရှိသော၊ ဣတ္ထိ
 လိင်္ဂဝသေန- ဣတ္ထိလိင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထ ဝေါဟာရေ- ဖြစ်သောအခေါ်
 အဝေါ် ရှိသော၊ နဂရေ - ၌၊ ဟိ - မှန်၏၊ တံနဂရံ- ကို၊ တိက္ခတ္ထု-၃ ကြိမ်၊
 [ဝိသာလီဘူတတ္တာ- ၌စပ်။] ပါကာရပရိက္ခေပ ဝဗုဒ္ဓေန-မြို့ရိုးအကာအရံဖြင့်
 မြို့ရာမြေကို တိုးချဲ့ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝိသာလီဘူတတ္တာ - ပြန့်ကျယ်သည် ဖြစ်၍
 ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေသာလီတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ စ - ဆက်၊ ဣဒမ္ဗိ

ပါကာရ....ဝဗုဒ္ဓေန ။ ။ တိက္ခတ္ထု ပါကာရပရိက္ခေပေန နဂရဘူမိယာ ဝဗု
 ဒေန-ပဌမတကြိမ် မြို့ရိုးအကာဖြင့် ယူဇနာတရာကျယ်သောမြို့ကို တည်၍, လူဥျးရေ
 များလာသောအခါ ဒုတိယ မြို့ရိုးအကာလုပ်၍ မြို့ရာမြေကို တဂါဝုတ်မျှ တိုးချဲ့ခြင်း ,
 လူဥျးရေထပ်၍များလာသောအခါ တတိယမြို့ရိုးအကာလုပ်၍ တဂါဝုတ်မျှ မြို့ရာမြေကို
 တိုးချဲ့ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝိသာလီဘူတာ- ကျယ်ပြန့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ [ဝိသာလာ
 ဟုတွာ ဘူတာ ဝိသာလီဘူတာ၊ ဝိသာလီ၌ (ဤ)သည် တပ္ပါကဋီကရဏ ပုဒ်၌ကဲ့သို့
 အနက်ထူး မရ။] ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ “ဝိသာလော (၂ ကြိမ်ကျယ်ပြန့်ခြင်းသည်)
 ဇေတိယံ အတ္ထိ”ဟု အသာတ္ထိအနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်၍ ဣတ္ထိဇောတက (ဤ)ပစ္စည်း
 ထပ်လျက် “ဝေသာလီ” ပုဒ်ပြီးပုံကို သိပါ။

နဂရံ - ကိုလည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ [စသည်ဝါကျာရ မွှာ ဇောတက, ပိကား ရာဇဂြိုဟ် သာဝတ္ထိ စသောမြို့များကို ပေါင်းသော သမ္မိဏ္ဏနတည်း။] သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓေ- သည်၊ သဗ္ဗညုတပုတ္တေယေဝ - သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ ရောက်သော်သာ၊ ဝါ - ရောက်မှသာ၊ သဗ္ဗာကာရေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ [သဗ္ဗာကာရတော - ဟုလည်းရှိ၏။] ဝေပုလ္လံ - ပြန်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တံ-ရောက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ [“ဝိပုလဿ+ဘာဝေါ ဝေပုလ္လံ” ဟု ဘာဝအနက်ရပြီးဖြစ်၍ “ဝေပုလ္လတံ” ဟု ဘာဝတ္ထ တာပစ္စည်းဖြင့် တချို့ စာရှိသည်ကား မကောင်း၊ တာပစ္စည်းကို သွတ္တ ဟုသော်လည်း ကြံ။]

ဝေ - ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝေါစရဂါမံ - ဝေါစရဂါမ်ကို၊ ဝါ- ဆွမ်းခံရွာကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ နိဝါသနဋ္ဌာနံ-သီတင်းသုံးတော်မူရာအရပ်ကို၊ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယန္တိ - ဟူ၍၊ (သံဂိတိကာရော) အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ မဟာဝနံနာမ- မဟာဝနမည်သည်၊ သယံဇာတံ-အလိုလိုဖြစ်သော၊ အရော ဝိမံ- ပေါက်ရောစေခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်မဟုတ်သော၊ ဝါ-မစိုက် မပျိုး အပ်သော၊ [ရောပေန+နိဗ္ဗတ္တံ ရောဝိမံ။] သပရိစ္ဆေဒံ-အပိုင်းအခြားနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ [ကပိလဝတ်ပြည်အနီးက တောကြီးကဲ့သို့ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ မဟုတ် , အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသော။] မဟန္တံ - ကြီးစွာသော၊ ဝနံ - တောတည်း၊ ပန- ဆက်၊ ကပိလဝတ္ထုသာမန္တံ - ကပိလဝတ်ပြည်၏ အနီး ဖြစ်သော၊ မဟာဝနံ - မဟာဝနံတောသည်၊ ဟိမဝန္တေန - ဟိမဝန္တာနှင့်၊ သဟ-တကွ၊ ကောဗဒ္ဓံ- တစပ်ထည်းစပ်သည်၊ ဝါ-တစပ်ထည်းစပ်နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဟေတုမန္တ ဝိသေသန၊) အပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားမရှိ သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ မဟာသမုဒ္ဓံ - မဟာသမုဒ္ဓါကို၊ အာဟစ္စ - ထိရောက်၍၊ ဌိတံ-တည်၏၊ [တဘက်က ဟိမဝန္တာနှင့်စပ်၍, တဘက်ကသမုဒ္ဓါနှင့်စပ်နေ သောကြောင့် အပိုင်းအခြားမရှိ-ဟူလို။] ဣဒံ - ဤ ဝေသာလီမြို့အနီး မဟာ ဝနံတောကြီးသည်၊ တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်၊ ဝါ - ထိုကဲ့သို့ အပိုင်း အခြားမရှိသည်၊ နဟောတိ - မဟုတ်၊ သပရိစ္ဆေဒံ - သော၊ မဟန္တံ - သော၊ ဝနံ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ မဟာဝနံ - မည်၏။

ပန- ကား၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ကုဋ္ဌာဂါရသာလာကို၊ [ဂန္ဓကုဋိ ဝေဒိ တဗ္ဗာဌ်စပ်။] မဟာဝနံ-ကို၊ နိဿာယ-၍၊ ကတေ-ပြုအပ်သော၊ အာရာမေ- အာရာမ်၌၊ ဝါ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ - စုလစ်မွန်ချန် အထွင်ရှိသော ကျောင်းတော်ကို၊ အန္တောကတွာ-အတွင်းပြု၍၊ ဝါ-အလယ်၌ထား၍၊ ဟံသ

ဝဋ္ဋကစ္ဆန္ဓေန - ဟသံဘတောင်ချသကဲ့သို့ ပတ်ပတ်လည် မိုးခြင်းဖြင့်၊ ကတာ-
 ပြုအပ်သော၊ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နာ - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံ
 သော၊ ဗုဒ္ဓဿ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝတော-
 ၏၊ ဝဋ္ဋကုဋိ-ဝဋ္ဋကုဋိဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ အနေကပရိယာယေန၊ ပေ၊ ကထေ
 တီတိ-ကား၊ အနေကေဟိ- များစွာကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ - အကြောင်း
 တို့ဖြင့်၊ အသုဘာကာရသန္ဓဿနပ္ပဝတ္တံ - မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို
 ပြုခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထံ - ခန္ဓာကိုယ်၌ ဆန္ဒရာဂ
 ဖြတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားစကားကို၊ ကထေတိ- ဟောတော်မူ၏။

သေယျထိဒံ-အဘယ် ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထာကို၊ (ကထေတိ- နည်း၊)
 အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာလောမာ၊ ပေ၊ မုတ္တန္တိ - ဟူသော၊ (ဣမံ- ဤ

ကုဋ္ဌာ၊ ပေ၊ ဆန္ဓေန။ ။ ကုဋ္ဌံ ဧတ္ထာတိ ကုဋ္ဌံ (အဂါရံ) - အထွဋ်ရှိသောကျောင်း
 (အထွဋ်တပ်ထားသောကျောင်း) ၊ ကုဋ္ဌာဂါရမေဝ + သာလာ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊
 ဝဋ္ဌတိ အာဝဋ္ဌတိ - လည်တတ်၏၊ ဣတိ ဝဋ္ဌကံ၊ ဟံသဿ + ဝဋ္ဌကံ ဟံသဝဋ္ဌကံ -
 ဟသံဘ၏ လည်နေသော အတောင်ဝန်း၊ ဟံသဝဋ္ဌကံ ဝိယာတိ ဟံသဝဋ္ဌကံ - ဟသံဘ
 တောင်ကဲ့သို့ အလယ်ဆောင်မ၏ ၄ ဘက်၌ အမိုးနှင့် တကွ အဖီစကြိန်ဆောင် ပါရှိ
 သောကျောင်း၊ ထိုကျောင်းတော်ကြီးဖြင့်မှတ်သား၍ ကျောင်းတိုက်တရပ်လုံးကိုလည်း
 ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ဟု ခေါ်ရသည်။ [ဥပလက္ခဏနည်း၊ ဧကဒေသုပစာတည်း၊
 တံဥပါဒါယ သကလောပိ သံဃာရာမော ကုဋ္ဌာဂါရသာလာတိ ပညာယိတ္ထ။]

အနေကပရိယာယေန ၊ ပေ ၊ ကထေတိ ။ ။ ပရိယာယ သဒ္ဓါသည် ကာရဏ
 အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤ ခန္ဓာ
 ကိုယ်သည် အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်ဖြစ်၊ သေမှဖြစ်ဖြစ် “ဤနည်းအားဖြင့်လည်း အသုဘ၊ ဤ
 နည်းအားဖြင့်လည်း အသုဘ” ဟု များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ဟောတော်မူသည်-
 ဟူလို၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူရာ၌လည်း အဆင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အနံ့ အားဖြင့်၎င်း၊
 ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အထက်အောက် အရပ်
 အားဖြင့်၎င်း၊ မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို ပြသောကြောင့် “အသုဘာကာရ
 သန္ဓဿနပ္ပဝတ္တံ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထံ ။ ။ အတ္တနောစ ပရဿစ ကရဇကာယေ ဝိစ္ဆိန္နနုပ္ပါဒနံ
 ကထံ၊ (ဋီကာ) ၊ ဝိစ္ဆိန္နနံ-ဆန္ဒရာဂ ဖြတ်ခြင်းကို+ဥပ္ပါဒေတီတိ ဝိစ္ဆိန္နနိယာ၊ (ဥပ္ပါဒန
 အနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊) ကာယေ + ဝိစ္ဆိန္နနိယာ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယာ၊ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိ
 ယာစ+ သာ+ ကထာစာတိ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယကထာ။ [ယောဇနာ၌ “ဝိဂတော+
 ဆန္ဓော ဝိစ္ဆန္ဓော၊ ကာယေ+ဝိစ္ဆန္ဓော ကာယဝိစ္ဆန္ဓော၊ ကာယဝိစ္ဆန္ဓံ-ကိုယ်၌ကင်းသော
 ဆန္ဒကို၊ ဥပ္ပါဒေတီတိ ကာယဝိစ္ဆိန္နနိယာ” ဟု ပြု၏၊ ဆန္ဒနံ (န) အက္ခရာ ဘယ်လို
 ရမည်နည်း၊ ထို့ပြင်-“ကာယနိဗ္ဗိန္နနိယကထံ” ဟုလည်း မူကွဲပြသေး၏။]

ကာယဝိစ္စိန္တနိယကထာကို၊ ကထေတိ) ကိံ - အဘယ်အနက်သည်၊ ဝါ - ကို၊
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတိ - နည်း၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ဗျာမမတ္တေ - တလံ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော၊ ဣမသ္မိံ ကဋ္ဌေဝရေ - ဤ ကိုယ်ကောင်၌၊ သဗ္ဗာကာရေနပိ - လည်း၊
 ဝိစိနန္ဒော - စူးစမ်းရှာဖွေလသော်၊ ဝါ - သော၊ ကောစိ - သည်၊ ကိဉ္စိ - တစုံ
 တခုသော၊ မုတ္တံဝါ - ပုလဲမူလည်း ဖြစ်သော၊ မဏိံ ဝါ - ပဒမြားမူလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဝေဠုရိယံဝါ - ကြောင်မျက်ရွဲမူလည်းဖြစ်သော၊ အဂရံဝါ - အကျော်
 မူလည်းဖြစ်သော၊ စန္ဒနံဝါ - စန္ဒကူးမူလည်းဖြစ်သော၊ ကုက္ကံမံဝါ - မာလာ
 ကျိကျူမူလည်းဖြစ်သော၊ ဝါ - ဂုံဂမံမူလည်းဖြစ်သော၊ ကပ္ပူရံဝါ - ပရပ်
 မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝါသစုဏ္ဏာဒီနိဝါ - အထုံ နံသာမူန့်အစရှိသည်တို့မူလည်း
 ဖြစ်သော၊ [ဝါသစုဏ္ဏာဒီနိ - ဟုလည်းရှိ၏ (မကောင်း)၊ ဝိသေသနအားလုံးကို
 “ သုစိဘာဝံ ” ၌စပ်။] အဏုမတ္တမ္ပိ - အဏုမြူမူလည်းဖြစ်သော၊ သုစိဘာဝံ -
 စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ န ပဿတိ - မတွေ့ရ၊ အထခေါ - စင်စစ်ကား၊ ပရမ
 ဒုဂ္ဂန္တံ - အလွန်မကောင်းသော အနံ့ရှိသော၊ ဇေဂုစ္ဆံ - စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်
 ရှိသော၊ အသိရိကဒဿနံ - အသရေမရှိသော မြင်ရခြင်းရှိသော၊ ကေသာ
 လောမာဒိနာနပ္ပကာရံ - ဆံပင် မွေးညှင်းအစရှိသော အထူးထူးသောအပြား
 ရှိသော၊ အသုဘိယေဝ - မစင်မကြယ် ရှံစဘွယ်ကိုသာ၊ ပဿတိ - တွေ့ရ၏၊
 တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣတ္ထိ - ဤ ခန္ဓာကိုယ်၌၊ ဆန္ဒောဝါ - အနည်းငယ် နှစ်သက်ခြင်း
 ကို၎င်း၊ ရာဂေါဝါ - အားကြီးသော တပ်မက်ခြင်းကို၎င်း၊ န ကရဏီယော -
 မပြုထိုက်။

ဟိ - ချဲ့၊ ဥတ္တမဂေ - မြတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါဟူသော၊ သိရသ္မိံ - ၌၊ ဇာတာ -
 ပေါက်ကုန်သော၊ ယေပိ ကေသာနာမ - အကြင်ဆံပင်တို့ မည်သည်လည်း၊
 (အတ္ထိ - န၏၊) တေပိ - ထို မြတ်သောကိုယ်အင်္ဂါ၌ ပေါက်သောဆံပင်တို့သော်မှ
 လည်း၊ အသုဘာစေဝ - မတင့်တယ်ကုန်သည်၎င်း၊ အသုစိနောစ - မစင်ကြယ်

နကောစိ၊ ပေ၊ ပဿတိ။ ။ ဤဝါကျဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၏နှစ်သက်ဘွယ် မဟုတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို ဗျုတ်ရေကအားဖြင့် ပြ၏၊ ထိုတွင် မုတ္တံ မဏိံ ဝေဠုရိယံဟူသော အစ ၃ မျိုး
 ဖြင့် အဒဿနိယတာယ - အမြင်မကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အသာရက
 တာယ - အနှစ်သာရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ မနုညာဘာဝံ အဿ ဒဿေတိ -
 ဤကိုယ်၏ နှစ်သက်ဘွယ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြ၏၊ အဂရံ စန္ဒနံ ကုက္ကံမံ ကပ္ပူရံဟူသော
 အလယ် ၄ မျိုးဖြင့် ဒုဂ္ဂန္တတာယ - မကောင်းသော အနံ့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မနုညာ
 ဘာဝမဿ ဒဿေတိ၊ ဝါသစုဏ္ဏာဒီနိဟူသော အဆုံးတပုဒ်ဖြင့် အနည်းငယ်မျှလည်း၊
 မနုညာဘာဝမဿ ဒဿေတိ၊ အထခေါစသော အနွယ်ပါ၌ဖြင့် နှစ်သက်ဘွယ် မရှိပုံကို
 သရုပ်အားဖြင့် ပြသည်။

ကုန်သည်၎င်း၊ ပဋိကူလာစ - စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်တို့သည်၎င်း၊ (ဟောန္တိ)၊ နေသံ-ထိုဆံပင်တို့၏၊ သော အသုဘာသုစိပဋိကူလာဘာဝေါစ-ထို မတင့်တယ် ကုန်သည်၏အဖြစ် , မစင်ကြယ်ကုန်သည်၏အဖြစ် , စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်တို့၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဝဏ္ဏတောပိ - အဆင်းအားဖြင့်၎င်း၊ သဏ္ဌာနတောပိ - ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဝန္ဓတောပိ - အနံ့အားဖြင့်၎င်း၊ အာသယတောပိ- ဖြစ်ခဲ့ရာအကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဩကာသတောပိ-ဖြစ်ရာအရပ်အားဖြင့်၎င်း၊ ဣတိ, ပဉ္စဟိ-ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ လောမာဒိနံ - မွေးညှင်း အစရှိသည်တို့၏၊ (သော အသုဘာသုစိပဋိကူလာ ဘာဝေါ-ကို၊)စေ- ဤ အတူ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတိအယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊

အသုဘာသုစိပဋိကူလ။ ။ အာဝန္တ၊ ကေန-အာဝန္တ၊ က ဖြစ်သော (ခေတ္တခဏ ဖြစ်သော) သုဘာကာရေန-တင့်တယ်သော အခြင်းအရာမှ၊ ဝိရဟိတတ္တာ-ကင်းကုန် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသုဘာ-မတင့်တယ်ကုန်၊ အတ္တနော သဘာဝေနော အသု စိနော- ပင်ကိုယ်သဘောအတိုင်းဖြင့်ပင် မစင်ကြယ်ကုန်၊ နာဂရိကဿ အသုစိဌာနံ- မြို့သူ မြို့သားက မစင်ကြယ်သော အရပ်ကို ရှုံသကဲ့သို့၊ ဇိဂုစ္ဆနိယတ္တာ- ရှုံစရာကောင်း ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိကူလာ-စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းကုန်၏။

အာသယတော။ ။ အာသယောတိ နိဿယော၊ ပစ္စယောတိ အတ္ထော၊ အာပုဗ္ဗ၊ သိဓာတ် , အပစ္စည်း၊ အာသည် မရိယာဒ (ပိုင်းခြား) အနက်ဟော၊ အာသယတိ (ကေဠိ ပဝတ္တမာနောပိ-ခန္ဓာကိုယ်မှာ တပေါင်းတစည်းထည်းဖြစ်ရသော်လည်း၊ ကမ္မ ဖလဝတ္ထိတော ဟုတွာ-ကံ၏ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည် ဖြစ်၍) မရိယာဒ ဝသေန အညမညံ အသက်ရတော (အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့် အချင်းချင်း မရော ယှက်ဘဲ) သယတိ တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိတိ အာသယော၊ သလိပ်, သည်းခြေ, သွေး, ပြည် စသည်တည်း၊ ကံက အချင်းချင်း မတူအောင် ပိုင်းခြားသဖြင့် အချင်းချင်း မရောဘဲ ဖြစ်သောကြောင့် အာသယဟုခေါ်ရသည်၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်, မဟာဇီကာ, အသုဘအခဏ်း)၊ ရှာသူရှာသားတို့ မစင်စွန့်ရာအရပ်၌ မစင်၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ပေါက်သော ဟင်း ရွက် ဟင်းသီးများကို မြို့သားတို့က ရှုံကြသကဲ့သို့, ထို့အတူ သလိပ် သည်းခြေ သွေး ပြည် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို အကြောင်းခံ၍ ထို သလိပ် စသည်တို့၏ အကျိုးဆက် အဖြစ်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသော ဆံပင် စသည်တို့လည်း ဆက်ဆုပ်ဘွယ် ရွံရှာဘွယ် ကောင်းကြသည်။

ဩကာသ။ ။ ဆံပင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်ကို “ဩကာသ” ဟု ခေါ်၏၊ ဆံပင် သည် ဥျားခေါင်း အရေပေါ်၌ ပေါက်၏ စသည်တည်း၊ သုသာန်အရပ်, အမှိုက်စွန့်ရာ အရပ်၌ ပေါက်သော ဟင်းသီး ဟင်းရွက်ကို မြို့သူမြို့သားတို့ ရှုံကြသကဲ့သို့ , ဖြစ်ရာ အရပ်၏ ရှုံစရာ ကောင်းခြင်းကြောင့်လည်း ဆံပင်စသည်ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် ဟု ဆိုရသည်။

တ္ထေ-သမန္တပါသဒိကာမည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ-အကျဉ်း
 ချုပ်တည်း၊ ဝိတ္ထာရောပန - ကိုကား၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ - ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္တနယေန
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ - ဤသို့လျှင်၊ ဘဂဝါ၊ ကေမေကသ္မိံ - တခု တခုသော၊
 ကောဋ္ဌာသေ - အဘို့အစဉ်၊ ပဉ္စပဉ္စပုဘေဒေန- ၅ ပါး ၅ ပါးအပြားရှိသော၊
 [ဝဏ္ဏ၊ သဏ္ဌာန၊ ဝန္တ၊ အာသယ၊ ဩကာသအားဖြင့် စက်ဆုပ်ဘွယ်အခြင်း
 အရာ ၅ မျိုးစီပါသော၊] အနေကပရိယာယေန - တပါးမက များစွာသော
 အကြောင်းဖြင့်၊ အသုဘကထံ - အသုဘနှင့်စပ်သော တရားစကားကို၊ ကထေ
 တိ-ဟောတော်မူ၏။

အသုဘာယ ဝဏ္ဏံဘာသတိတိ - ကား၊ ဥဒ္ဓါမာတကာဒိ ဝသေန - ဥဒ္ဓါ
 မာတကအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အသုဘမာတိကံ-အသုဘမာတိကာကို၊
 နိက္ခိပိတွာ-ချထားပြီး၍၊ [ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝိနိလကံ ဝိပုဗ္ဗကံ အစရှိသည်တို့ဖြင့်
 အသုဘမာတိကာကို ထားပြီး၍။] ပဒဘာဇနီယေန-ပဒဘာဇနီဖြင့်၊ တံ-ထို
 အသုဘမာတိကာကို၊ ဝိဘဇန္တော - ဝေဘန်တော်မူလျက်၊ ဝဏ္ဏေန္တော
 သံဝဏ္ဏေန္တော- ဖွင့်ပြတော်မူလျက်၊ အသုဘာယ-အသုဘမာတိကာ၏၊ ဝဏ္ဏံ-
 အကျယ်ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို၊ ဘာသတိ-၏၊ [ဝဏ္ဏံဟူသော ပါဠိတော်
 နှင့်လိုက်အောင် “ဝဏ္ဏေန္တော” ဟု ၎င်း၊ ထို ဝဏ္ဏေန္တောကိုပင် ချီးမွမ်းခြင်း
 အနက်ကိုယူမည်စိုး၍ “ သံဝဏ္ဏေန္တော ” ဟု ၎င်း ဖွင့်သည်။ ဤ အဖွင့်ကို
 ကြည့်၍ ပါဠိတော်၌ “ အသုဘာယ - အသုဘမာတိကာ၏၊ ဝဏ္ဏံ - အကျယ်
 ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို” ဟုပေး။] အသုဘ ဘာဝနာယ ဝဏ္ဏံဘာသတိတိ-
 ကား၊ ကေသာဒိသုဝါ-ဆံင်အစရှိသည်တို့မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဒ္ဓါမာတ
 ကာဒိသုဝါ - ဥဒ္ဓါမာတက အစရှိသည်တို့မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဇ္ဈတ္တ
 ဗဟိဒ္ဓဝတ္ထုသု-ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ဝတ္ထုတို့၌၊ အသုဘာကာရံ-အသုဘအခြင်း
 အရာကို၊ ဝဟေတွာ-ယူ၍၊ (အာရုံပြု၍) ပဝတ္ထဿ-သော၊ ဗ်တ္ထဿ-၏၊ ဝါ-
 စိတ်ကို၊ ယာအယံ ဘာဝနာ ဝနုနာ-အကြင် တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ (ယံ ဣဒံ)
 ဖါတိကမ္ပံ - အကြင် တိုးပွားအောင် အားထုတ်မှုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဿာ
 အသုဘဘာဝနာယ-ထို အသုဘဘာဝနာ၏၊ ဝါ- ထို အသုဘလျှင် အာရုံရှိ
 သောစိတ်ကို တိုးပွားစေခြင်း၏၊ ဝါ - စိတ်ကို တိုးပွားကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း
 အလုပ်၏၊ အာနိသံသံ - အကျိုးကို၊ ဒသေန္တော - ပြတော်မူလျက်၊ ဝဏ္ဏံ-
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဘာသတိ - ဟောတော်မူ၏၊ ဂုဏံ - ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပရိ
 ကိတ္တေတိ-ထုတ်ဖော်ဟောမြှောက်တော်မူ၏၊ [ဝဏ္ဏံ ဘာသတိကိုပင် ဂုဏံ ပရိ
 ကိတ္တေတိ - ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ဤ အဖွင့်ကိုကြည့်၍ “ အသုဘဘာဝနာယ-

အသုဘလျှင် အာရုံရှိသောစိတ်ကို တိုးပွားစေခြင်း (တိုးပွားစေကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်)၏။ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။]

သေယျထိဒံ-အဘယ်ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ (ဘာသတိ-သနည်း၊) ဘိက္ခဝေ၊ အသုဘဘာဝနာဘိယုက္ခော - အသုဘဘာဝနာ၌ လွန်စွာ အားထုတ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကေသာဒိသုဝါ-ဆံပင် အစရှိသည်တို့မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိသုဝါ - ဥဒ္ဓုမာတက အစရှိသည်တို့မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု - အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓဝတ္ထုတို့၌၊ ပဉ္စင်္ဂိပ္ပဟိနံ - ပယ်အပ်သော နိဝရဏ ငါးပါးဟူသော အင်္ဂါရှိသော၊ ဝါ-နိဝရဏငါးပါးဟူသော အင်္ဂါကိုပယ်နိုင် သော၊ ပဉ္စင်္ဂသမန္ဓာဂတံ- ငါးပါးသော ဝိတက်စသော ဈာန်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ သော၊ တိဝိဓကလျာဏံ-အစ အလယ်အဆုံးအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော ကောင်းသောဂုဏ်ရှိသော၊ ဒသလက္ခဏာသမ္ပန္နံ-ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပဌမံဈာန် - ပဌမဈာန်ကို၊ ပဋိလဘတိ - ရနိုင်၏၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ပဌမဈာန်သင်္ခါတံ-ပဌမဈာန်ဟုဆိုအပ်သော၊ တံ စိတ္တမဉ္စူသံ- ထိုစိတ်တည်းဟူသောပူတာတံတင်းကို၊ ဝါ- ထိုစိတ်တည်းဟူသောသေတ္တာကို၊ နိဿယ- မှီ၍၊ ဝါ-အခြေခံပြု၍၊ ဝိပဿနံ - ဝိပဿနာကို၊ ဝနေတွာ-တိုးပွား စေ၍၊ ဥတ္တမတ္တံ - မြတ်သော အကျိုးဟူသော၊ အရဟတ္တံ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်နိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဘာသတိ-၏။) [ကိလေသ စောရေဟိ အနဘိဘဝနိယတ္တာ - ကိလေသာသူခိုးတို့ မလွှမ်းမိုး မခိုးယူနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ဈာန် စိတ္တမဉ္စူသာတိ ဝုတ္တံ။]

[လက္ခဏာဆယ်ပါးကို ထင်ရှားပြုလိုက်လျှင် တိဝိဓကလျာဏကိုလည်း ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် လက္ခဏာဆယ်ပါးကို ပြလိုရကား “ တတြိမာနိ ” စသည်ကိုမိန့်၊ “ တတြာတိ တိဝိဓကလျာဏ ဒသလက္ခဏောသု ” -ယောဇနာ၊] တတြ-ထို တိဝိဓကလျာဏ , ဒသလက္ခဏာတို့တွင်၊ ဣမာနိ-ဤ ဆိုအပ်လတံ တို့ကား၊ ပဌမဿ ဈာနဿ - ပဌမဈာန်၏၊ ဒသ - နသော၊ လက္ခဏာနိ- လက္ခဏာတို့တည်း၊ ပါရိပန္နကတော-စိတ်ကိုထက်ဝန်းကျင်နှောင်ဖွဲ့တတ်သော

ပဉ္စင်္ဂ၊ ပေ၊ ပဋိလဘတိ။ ။ ပဉ္စင်္ဂ + ဝိပ္ပဟိနံ ယဿာတိ ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ - ပယ်အပ် သော ကာမတ္တန္တစသော နိဝရဏ ၅ ပါးရှိသော (နိဝရဏ ၅ ပါးတို့ကို ပယ်နိုင်သော) ဈာန်၊ ပဉ္စင်္ဂ-ဝိတက်စသော ၅ ပါးသော အင်္ဂါနှင့်၊ သမန္ဓာဂတံ၊ တိဝိဓံ - အာဒိ , မဇ္ဈ , ပရိယောသာန အားဖြင့် ၃ ပါး အပြားရှိသော + ကလျာဏံ ယဿာတိ တိဝိဓ ကလျာဏံ၊ ဒသ - (အကျယ်၌ ပြုလတံအတိုင်း) ဆယ်ပါးကုန်သော + လက္ခဏာနိ ယဿာတိ ဒသလက္ခဏံ။ (ယောဇနာဝိပျိဟံ။)

နီဝရဏတို့မှ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ-ဈာန်စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း၎င်း၊ မဇ္ဈိမဿ-လီနဥဒ္ဓစ္စ သို့မကပ်ဘဲ အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သော၊ သမာဓိနိမိတ္တဿ-သုခဝိသေသတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော သမာဓိသို့၊ ဝါ - ကို၊ ပဋိပတ္တိ - ရောက်ခြင်း၎င်း၊ ဝါ- ရခြင်း၎င်း၊ တတ္ထ-ထို သမာဓိနိမိတ်၌၊ စိတ္တပက္ခန္ဓနံ-စိတ်၏ ပြေးဝင်ခြင်း၎င်း၊ ဝိသုဒ္ဓဿ - နီဝရဏတို့မှ စင်ကြယ်ပြီးသော၊ စိတ္တဿ - ဈာန်စိတ်ကို၊ အဇ္ဈ၊ ပေက္ခနံ- ဗျာပါရမပြု လျစ်လျူရှုခြင်း၎င်း၊ သမထပုဋိပန္နဿ-သမထသို့ ရေခံ ပြီးသော၊ ဝါ - သမာဓိရပြီးသော၊ (စိတ္တဿ) အဇ္ဈ၊ ပေက္ခနံ၊ ဧကတ္ထ၊ ပဋ္ဌာ နဿ-ကိလေသာတို့နှင့် မရောယှက်သည့်အတွက် တပါးတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် တည်သော၊ (စိတ္တဿ) အဇ္ဈ၊ ပေက္ခနံ၊ တတ္ထ - ထို ဈာန်စိတ်၌၊ ဇာတာနံ- ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-သမာဓိပညာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုဂနဒ္ဓတရားတို့၏၊ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန - တပါးတပါးကို မလွန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော အားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်စေခြင်း၎င်း၊ ဝါ- ဖြူစင်စေခြင်း၎င်း၊ ဣန္ဒြိယာနံ - သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏၊ ဧကရသဋ္ဌေန- ဝိမုတ္တိရသ ဟူသော တခုတည်းသော အရသာရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောအားဖြင့်၊ (သမ္ပဟံသနာ - ၎င်း၊) [ယာနိစ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ နာနာကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိရသေန ဧကရသာနိ ဟုတွာ ပဝတ္တာ

ပါရိဗန္ဓကတော စသည် ။ ။ ပရိဗန္ဓန္တိ - စိတ်ကိုထက်ဝန်းကျင် နှောင်ဖွဲ့တတ် ကုန်၏၊ ဣတိ ပရိဗန္ဓကာနိ၊ ပရိဗန္ဓကာနိယေဝ ပါရိဗန္ဓကာနိ၊ [သုတ္တံ၌ ဣပစ္စည်း။] သမာဓိယေဝ နိမိတ္တံ သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် သုခဝိသေသတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် နိမိတ်မည်၏၊ ပဋိပတ္တိကို ယောဇနာ၌ “ပဋိလဘနံ” ဟု ဖွင့်၏၊ ရောက်ခြင်းကို “ရခြင်း” ဟု ဆိုလိုသည်။ [မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ နာမ သမပုဝတ္တော အပ္ပနာသမာဓိယေဝ လီနုဒ္ဓစ္စသင်္ခါတာနံ ဥဘိန္တံ အန္တာနံ အနုပ ဂမနေန သဝိသေသံ (အထူးနှင့်တကွ) ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဝူပသမနတော သမထော၊ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော နိမိတ္တန္တိကတွာ။]

ဧကတ္ထ၊ ပဋ္ဌာနံ ။ ။ သမထပုဋိပန္နဘာဝတောဝေစသေ ကိလေသသံသဂ္ဂံ ပဟာယ ဧကတ္ထေန (ကိလေသာတို့နှင့် ရောယှက်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် တပါးတည်း၏ အဖြစ် ဖြင့်) ဥပဋ္ဌိတဿ - တည်သော၊ အဿ - ထိုစိတ်၏၊ ပုန ဧကတ္ထ၊ ပဋ္ဌာနေ ဗျာပါရံ အကရောန္တော (နောက်ထပ် ဧကတ္ထ၊ ပဋ္ဌာနဖြစ်ဘို့ရန် ဗျာပါရ မပြုသူသည်) ဧကတ္ထ၊ ပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈ၊ ပေက္ခတိနာမ။

တတ္ထ၊ ပေ၊ သမ္ပဟံသနာ ။ ။ တသ္မိံ ဈာန်စိတ္တေ ဇာတာ သမာဓိပညာသင်္ခါတာ ယုဂနဒ္ဓဓမ္မာ အညမညံ အနတိဝတ္တမာနာ ဟုတွာ ပဝတ္တာ၊ သမ္ပဟံသနာတိ တတ္ထ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနာဒိသာဓကဿ ဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန ပရိယောဒါပနာ။

နိ။]တဒုပဂ ဝီရိယ ဝါဟနဋ္ဌေန-ထို ကေရသသဘောရှိသော ဣန္ဒြေတို့အား လျော်သောဝီရိယကိုဆောင်ရွက်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောအားဖြင့်၊ (သမ္ပဟံသနာ-၎င်း၊) [ယဇ္ဇေတံ တဒုပဂံ=တေသံ အနတိဝတ္တနတော ကေရသ သဘာဝါနံ အနုစ္စဝိကံ ဝီရိယံ ဝါယမတိ၊ တဒုပဂံကို “တေသံ+အနုစ္စဝိကံ” ဟု ဖွင့်သည်။ ယောဇနာ၌ “ တဒနုရူပဂ ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။] အာသေဝနဋ္ဌေန - ဈာန်စိတ်၌ဖြစ်သော သမာဓိ ပညာစသော တရားတို့ကို အဖန်ဖန်ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ-၎င်း၊ ဣတိ-ဤသည်တို့တည်း။

တတြ-ထို ၁၀ ပါးသောလက္ခဏာကို ထင်စွာဖြစ်စေခြင်း၌၊ [တသ္မိံ ဒသ လက္ခဏာ ဝိဘာဝနေ။] အယံ-ကား၊ ပါဠိ- ပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော်တည်း၊ ပဌမဿ ဈာနဿ- ၏၊ ကော- အဘယ်သည်၊ အာဒိ- အစဖြစ်သနည်း၊ ကိံ - သည်၊ မဇ္ဈေ-နည်း၊ ကိံ , ပရိယောသာနံ-နည်း၊ ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊ ပဋိ ပဒါဝိသုဒ္ဓိ - ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိသည်၊ ဝါ - ဈာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဘာဝနာအစဉ်၏ နိဝရဏတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်းသည်၊ အာဒိ - အစဖြစ်၏၊ ဥပေ က္ခာနုဗြူဟနာ- တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၏ တိုးပွားခြင်းသည်၊ မဇ္ဈေ- အလယ် ဖြစ်၏၊ သမ္ပဟံသနာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေခြင်းသည်၊ ဝါ-ဖြူစင်စေခြင်းသည်၊ ပရိယောသာနံ-အဆုံးဖြစ်၏၊ ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊

ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ။ ။ပဋိပဇ္ဇတိ ဈာန် ဧတာယာတိ ပဋိပဒါ-ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်၊ ပဌမအားထုတ်သည်မှစ၍ ဂေါတြဘုအဆုံးရှိသော (ဈာန်မရောမိ) ရှေ့အတို၌ ဖြစ်သော ဘာဝနာအစဉ်သည် ပဋိပဒါမည်၏၊ ပရိဗန္ဓတော - စိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့တတ် သော နိဝရဏတို့မှ + ဝိသုဇ္ဈနံ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါယ+ဝိသုဒ္ဓိ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ထို ပဋိပဒါ ဝိသုဒ္ဓိကို ဈာန်၏ဥပါဒ်ခဏ၌ ရအပ်သောကြောင့် “အာဒိ”ဟု ဆိုသည်။

ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ။ ။ဝိသောဓေတဗ္ဗတာဒိနံ - သုတ်သင်ထိုက်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏၊ အဘာဝတော-ကြောင့်၊ ဈာနပရိယာပန္နာယ - ဈာန်၌ပါဝင်သော၊ တတြ၊မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ-ကို၊ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ - ဈာန်အလုပ်ကိစ္စ ပြီးစီးခြင်းအားဖြင့်၊ အနုဗြူဟနာ - တိုးပွားစေခြင်း၊ ထို တတြ၊မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ တိုးပွားစေမှုကို ဈာန်၏ ဌိခဏ၌ (အထူးအားဖြင့်) ရအပ်သောကြောင့် “မဇ္ဈေ”ဟု ဆိုသည်။

သမ္ပဟံသနာ။ ။တတ္ထ-ထိုဈာန်၌၊ ဓမ္မာနံ-သမာဓိ ပညာစသော ယုဂနဒ္ဒတရား တို့၏၊ အနတိဝတ္တနာဒိသာဓကဿ - တပါးက တပါးကို မလွန်ခြင်း အစရှိသော ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော၊ ဣဏဿ-၏၊ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန-ဖြင့်၊ ပရိယောဒါပနာ- ဖြူစင်စေခြင်း၊ ထို ဖြူစင်ခြင်းသည် ဈာန်၏အဆုံး ဘင်ခဏ၌ ထင်ရှားသောကြောင့် “ပရိယောသာနံ”ဟု ဆိုသည်။

ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ- သည်၊ ဝါ-သည်၊ အာဒိ-၏၊ အာဒိဿ-၏၊ ကတိ-အဘယ်မျှ
 တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ- အမှတ်အသားတို့နည်း၊ အာဒိဿ- အစ၏၊ တိဏိ-
 သုံးပါးတို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - အမှတ်အသားတို့တည်း၊ တဿ - ထို ပဌမ
 ဈာန်၏၊ ယောပရိပန္နော - အကြင်စိတ်ကို ထက်ဝန်းကျင် နှောင်ဖွဲ့တတ်သော
 နိဝရဏသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတော- ထို နိဝရဏမှ၊ စိတ္တံ- ဈာန်စိတ်သည်၊ ဝိ
 သုဇ္ဈတိ- စင်ကြယ်၏၊ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ- နိဝရဏမှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 စိတ္တံ-သည်၊ မဇ္ဈိမံ-လီန ဥဒ္ဓစ္စသို့မကပ်ဘဲ အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သော၊ သမာဓိ
 နိမိတ္တံ-သုခဝိသေသတို့၏အကြောင်းဖြစ်သောသမာဓိသို့၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိပဇ္ဇတိ-
 ရောက်၏၊ ဝါ - ရ၏၊ ပဋိပန္နတ္တာ - သမာဓိနိမိတ်ကို ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 တတ္ထ-ထို သမာဓိနိမိတ်၌၊ [ယောဇနာ၌ “တသ္မိံ အပ္ပနာဂေါစရေ” ဟု ဖွင့်၏၊
 ထိုအလို “တတ္ထ-ထိုဈာန်၏အာရုံ၌” ဟု ပေး။] စိတ္တံ-သည်၊ ပက္ခန္ဓတိ-ပြေးဝင်
 ၏၊ ပရိပန္နတော-စိတ်ကို ထက်ဝန်းကျင်နှောင်ဖွဲ့တတ်သော နိဝရဏမှ၊ စိတ္တံ-
 သည်၊ ယံ ဝိသုဇ္ဈတိ-အကြင်စင်ကြယ်၏၊ (တံစ-ထို စင်ကြယ်ခြင်း၎င်း၊) ဝိသုဒ္ဓ
 တ္တာ-နိဝရဏတို့မှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ မဇ္ဈိမံ-သော၊
 သမာဓိနိမိတ္တံ-သို့၊ ဝါ-ကို၊ ယံ ပဋိပဇ္ဇတိ-အကြင်ရောက်၏၊ ဝါ-ရ၏၊ (တံစ-
 ထို ရခြင်း၎င်း၊) ပဋိပန္နတ္တာ-သမာဓိနိမိတ်ကို ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထ-
 ထို သမာဓိနိမိတ်၌၊ စိတ္တံ-သည်၊ ယံ ပက္ခန္ဓတိ-အကြင် ပြေးဝင်၏၊ (တံစ-ထို
 ပြေးဝင်ခြင်း၎င်း ဣတိ- သို့၊) ပဌမဿ ဈာနဿ - ၏၊ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ-သည်၊
 ဝါ-သည်၊ အာဒိ- အစဖြစ်၏၊ အာဒိဿ- အစ၏၊ ဣမာနိတိဏိ - ဤ ၃ ပါး
 တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - အမှတ်အသားတို့တည်း၊ တေန - ထို့ ကြောင့်၊ ပဌမံ
 ဈာနံ- သည်၊ အာဒိကလျာဏဇ္ဇေဝ - အစ၌ ကောင်းသည်၎င်း၊ တိလက္ခဏ
 သမ္ပန္နစ္စ - သည်၎င်း၊ ဟောတိ- ၏၊ (ဣတိ-သို့၊) ဝုစ္စတိ-၏။

ပဌမဿ ဈာနဿ-၏၊ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ-တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ တိုးပွား
 စေခြင်းသည်၊ မဇ္ဈေ - တည်း၊ မဇ္ဈဿ- ၏၊ ကတိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ-
 တို့နည်း၊ မဇ္ဈဿ, တိဏိ- တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ- တို့တည်း၊ ဝိသုဒ္ဓံ-နိဝရဏ
 တို့မှ စင်ကြယ်ပြီးသော၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဇ္ဈုပေက္ခတိ - စင်ကြယ်ဘို့ရန် ဗျာပါရ
 မပြု လျစ်လျူရှု၏၊ သမထပုဋိပန္နံ - သမထသို့ရောက်ပြီးသော၊ ဝါ- သမာဓိ
 ရပြီးသော၊ (စိတ္တံ - ကို၊) အဇ္ဈုပေက္ခတိ - သမာဓိရဘို့ရန် ဗျာပါရမပြု

တိဏိလက္ခဏာနိ။ ။ ပရိပန်နိဝရဏတို့မှ စိတ်၏စင်ကြယ်ခြင်း, အလယ်ဖြစ်သော
 သမာဓိနိမိတ်သို့ စိတ်၏ရောက်ခြင်း, ထိုသမာဓိနိမိတ်သို့ ပြေးဝင်ခြင်း, ဤ၃ပါးတို့သည်
 ဈာန်၏အစ ဥပါဒ်ခဏ၌ အပ္ပနာရောက်ခြင်း၏ အမှတ်လက္ခဏာတို့ဖြစ်ကြသည်။

လျစ်လျူရှု၏။ ကေတ္တုပဋ္ဌာနံ - ကိလေသာတို့နှင့် မရောယှက်သည့် အတွက် တပါးတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် တည်သော၊ (စိတ္တံ) အဇ္ဈုပေက္ခတိ- ကေတ္တုပဋ္ဌာန ဖြစ်ဘို့ရန် ဗျာပါရမပြု လျစ်လျူရှု၏။ ဝိသုဒ္ဓိ-သော၊ စိတ္တံ-ကို၊ ယံ အဇ္ဈုပေက္ခ တိ - အကြင်စင်ကြယ်ဘို့ရန် ဗျာပါရမပြု လျစ်လျူရှု၏။ (တံစ - ထိုလျစ်လျူ ရှုခြင်း၎င်း၊) သမထပ္ပဋိပန္နံ - သော၊ (စိတ္တံ) ယံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ - ၏။ (တံစ- ၎င်း၊) ကေတ္တုပဋ္ဌာနံ - သော၊ (စိတ္တံ) ယံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ- ၏။ (တံစ - ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊) ပထမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ မဇ္ဈေ-တည်း၊ မဇ္ဈဿ- ၏။ ဣမာနိတိဏိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - တို့တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ ပဌမံ ဈာနံ-သည်၊ မဇ္ဈေကလျာဏဉ္စေ- အလယ်၌ကောင်းသည်၎င်း၊ တိလက္ခဏ သမ္ပန္နဉ္စ - သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏။ (ဣတိ-သို့၊) ဝုစ္စတိ-၏။

ပဌမဿ ဈာနဿ - ၏။ သမ္ပဟံသနာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေခြင်းသည်၊ ဝါ-ဖြူစင်စေခြင်းသည်၊ ပရိယောသာနံ-တည်း၊ ပရိ ယောသာနဿ-၏။ ကတိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - တို့နည်း၊ ပရိယောသာ နဿ၊ စတ္တာရိ - တို့သည်၊ လက္ခဏာနိ - တို့တည်း၊ တတ္ထ - ထို ဈာန်စိတ်၌၊ ဇာတာနံ - ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ - သမာဓိပညာဟူသော ယုဂနဒ္ဒတရားတို့၏။ အနတိဝတ္တန ဋ္ဌေန - တပါးတပါးကို မလွန်ခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ- ၎င်း၊ ဣန္ဒြိယာနံ - သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ကေရသဋ္ဌေန- ဝိမုတ္တိရသဟူသော တခုတည်းသောအရသာ ရှိသည်အဖြစ်ဟူသော သဘော အားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ-၎င်း၊ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန-ထိုကေရသသဘော ရှိသော ဣန္ဒြေတို့အားလျော်သော ဝီရိယကိုဆောင်နိုင်ခြင်း သဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ - ၎င်း၊ အာသေဝန ဋ္ဌေန - သမာဓိပညာစသော တရားတို့ကို အဖန်ဖန်ဖြစ်စေခြင်း သဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဟံသနာ - ၎င်း၊ (ဣတိ - သို့၊) ပဌမဿ ဈာနဿ-၏။ပေ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တိဝိတ္တဂတံ (တနည်း) တိတ္တ ဂတံ - ၃ ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ တိဝိဓကလျာဏံ -

တိဝိဓတ္တဂတံ။ ။တိဝိဓတ္တ၊ပေ၊ ဟောတိတိုင်အောင်သော စကားသည် ဈာန်ကို ထောမနာကြောင်း စကားတည်း၊ [ဧဝံ တိဝိဓတ္တဂတံ စိတ္တန္တိအာဒိနိ တဿေဝ စိတ္တ သာ ထောမနဝစနာနိ၊ တတ္ထ ဧဝံ တိဝိဓတ္တဂတန္တိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တေန ဝိဓိနာ ပဋိပဒါ ဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဓန ဥပေက္ခာနုဗြူဟန ဉ္ဇဏသမ္ပဟံသနာဝသေနာတိ တိဝိဓဘာဝံ ဂတံ။] ရှေ့၌ (၁) ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ (၂) တတြိမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ (၃) ဉ္ဇဏ ဤ ၃ပါးကို တိဝိဓ ဟု ဆိုသည်။ ဈာန်အင်္ဂါ ၅ ပါး၊ ဣန္ဒြေ ၅ ပါးကိုပြသောကြောင့် အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္န၊ သမာဓိသမ္ပန္နဟု ၂ ထပ်ပါရသည်။ ဈာန်စိတ်၏ ထိုထိုအာရုံ၌ မပြတ်မလတ်ဖြစ်ခြင်းကို “အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္န”ဟု ယူပါ။

၃ ပါး အပြားရှိသော ကောင်းသော ဂုဏ်ရှိသော၊ ဒသလက္ခဏ သမ္ပန္နံ-
ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ စိတ္တံ - ဈာန်စိတ်သည်၊ ဝိတက္က
သမ္ပန္နဉ္စေတနာ-ဝိတက်နှင့်ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ဝိစာရသမ္ပန္နဉ္စ ဝိတိသမ္ပန္နဉ္စ သုခသမ္ပ
န္နဉ္စ၊ စိတ္တဿ - ၏၊ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နဉ္စ-ထိုထိုအာရုံ၌ မပြတ်မလတ် ဖြစ်ခြင်းနှင့်
ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ ဝါ - စွဲမြဲစွာတည်သော သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း၊ သဒ္ဓါ
သမ္ပန္နဉ္စ - ၎င်း၊ ပေ၊ ပညာသမ္ပန္နဉ္စ- ၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ- ဤဆိုအပ်ပြီး
ကား၊ (ပါဠိ-ပဋိသန္တိဒါမင် ပါဠိတော်တည်း။)

အာဒိဿ၊ပေ၊ဘာသတိတိ-ကား၊ (အသုဘသမာပတ္တိ-အသုဘသမာပတ်
သည်၊) ဝေဓိ-ဤသို့လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတ္ထမိ-ဤ အခြင်းအရာ အားဖြင့်
လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်၊ ဝဝတ္ထာနံ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်
ခြင်းကို၊ ကတွာ - ပြုတော်မူ၍၊ အာဒိသန္တော - ညွှန်ပြတော်မူလျက်၊ အသုဘ
သမာပတ္တိယာ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဘာသတိ-၏၊ အာနိသံသံ-အကျိုး
ကို၊ ကထေတိ-၏၊ ဂုဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပရိကိတ္တေတိ-ထုတ်ဖော်ဟောမြွက်
တော်မူ၏၊ [ပုနပ္ပုနံ အာဒိသန္တောကြည့်၍ အာဒိဿ အာဒိဿ-၌ အာဒိသံ
အာဒိသံ-ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်၊] သေယျထိဒံ- အဘယ်ဂုဏ်ကျေး
ဇူးကို၊ (ဘာသတိ-နည်း၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အသုဘသညာပရိစိတေန-အသုဘ
သညာသည် အဖန်ဖန်စီအပ်သော၊ ဝါ-အသုဘသညာသည်ထုံမွှမ်းအပ်သော၊
စေတသာ-စိတ်ဖြင့်၊ ဗဟုလံ-အချိန်များစွာ၊ ဝါ-မပြတ်မလတ်၊ ဝိဟရတော-
နေသော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ စိတ္တံ - သည်၊ မေထုနဓမ္မ သမာပတ္တိယာ- မေထုန်
အကျင့်သို့ရေခံခြင်းမှ၊ ပဋိလိယတိ - တခုသောနံပါး၌ ပုန်းအောင်းသကဲ့သို့
ဖြစ်၏၊ ပဋိကုဋတိ-တွန့်ဆုတ်၏၊ ပဋိဝတ္တတိ-ပြန်နစ်၏၊ န သမ္ပသာရယတိ-
မပြန်နံ၊ (တနည်း) ပဋိလိယတိ-တွန့်ဆုတ်၏၊ ပဋိကုဋတိ-ဖွဲ့၏၊ ပဋိဝတ္တတိ-

အသုဘသညာ ပရိစိတေန။ ။သကလံ ကာယံ အသုဘန္တိ ပဝတ္ထာယ သညာယ
သဟဂတတ္တာ ဈာနံ အသုဘသညာ - အသုဘဟု ဖြစ်သောသညာနှင့်တကွ ဖြစ်သော
ကြောင့် ဈာန်ကို “ အသုဘသညာ ” ဟု ခေါ်သည်။ သဟဂရဏနည်းတည်း၊ ဌာနီ
သညာ၏အမည်ကို ဌာနဈာန်၌တင်စားသော ဌာနျူပစာလည်း ဟုတ်၏။ “ ကုန္တာ
ပစရန္တိ ” ကဲ့သို့တည်း၊ အသုဘသညာယ+ပရိစိတေန ပရိဘာဝိတေန - အဘန်ဘန်
စီအပ် ထုံမွှမ်းအပ်သော (စေတသာ၌စပ်) ၊ ဗဟုလန္တိ အဘိဏ္ဍံ။

မေထုနဓမ္မ၊ ပေ၊ နှာရုဒဒ္ဓါလံ ။ ။ မေထုန်ကျင့်ခြင်းကိုပင် “ မေထုနဓမ္မသမာ
ပတ္တိ ” ဟု မိန့်သည်။ [မေထုနဓမ္မသမာပတိဘာဝတော၊ ဋီကာ။] ပဋိလိယတိ - ကေ
ပသေန နိလိယတိ နိလိနိဝိယ ဟောတိ - တခုသောနံပါး၌ ပုန်းနေသကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ပဋိ
ကုဋတိ-သင်္ကုစတိ၊ ပဋိဝတ္တတိ-နိဝတ္တတိ။

နောက်ဆုတ်၏။ န သမ္ပသာရယတိ - မပြန့်နှံ့၊ ဥပေက္ခာဝါ - လျစ်လျူရှုခြင်း သဘောသည်သော်၎င်း၊ ပါဠိကုလုတာဝါ - စက်ဆုပ်ဘွယ်၏ အဖြစ်သည် သော်၎င်း၊ သဏ္ဍာတိ - ကောင်းစွာတည်၏။ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ သေယျထာပိ - ဥပမာမည်သည်ကား၊ ကုက္ကဋပတ္တံဝါ - ကြက်တောင်သည်သော်၎င်း၊ နှာရုဒဒ္ဒါ လံဝါ - အကြောပိုင်းသည်သော်၎င်း၊ ဝါ - အကြော၏ ခြစ်ပစ်အပ်သော အဖတ် သည်သော်၎င်း၊ [နှာရုဒဏ္ဍံ၊ နှာရုပိလိခနံဝါ (အကြောကို) ခြစ်ပစ်ထား အပ်သော အဖတ်။] အဂ္ဂိမ္မိ - မီး၌၊ ပက္ခိတ္တံ - ထည့်အပ်သည်၊ (သမာနံ - သော်၊) ပဋိလိယတိ (သေယျထာပိ) - တွန့်ဆုတ်သကဲ့သို့၊ ပဋိကုဋတိ (သေယျထာပိ) - ဖဲခွါသကဲ့သို့၊ ပဋိဝဋ္ဌတိ (သေယျထာပိ) - ပြန်နစ်သကဲ့သို့၊ န သမ္ပသာရယတိ (သေယျထာပိ) - မပြန့်နှံ့သကဲ့သို့၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ဝေမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ အသုဘသညာပရိစိတေန - သော၊ ဝါ - သော၊ စေတသာ - ဖြင့်၊ ပေ၊ န သမ္ပ သာရယတိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ (ဝဏ္ဏံ - ကို၊ ဘာသတိ - ၏။)

ဣစ္ဆာမဟံ၊ ပေ၊ ပဋိသလ္လိယိတုန္တိ - ကား၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ အဟံ - ငါဘုရား သည်၊ ဧကံ - တခုသော၊ အဒ္ဓမာသံ - လဝက်ပတ်လုံး၊ ပဋိသလ္လိယိတံ - နေ့စဉ် နေ့စဉ်သမာပတ်၌ စိတ်ကိုငြိကပ်စေခြင်းငှါ၊ နိလိယိတံ - ကိန်းအောင်းတော်မူ ခြင်းငှါ၊ (ဧကောဝ ပိဟရိတံ - ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်၏။) ဣစ္ဆာမိ - အလိုတော် ရှိ၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ နမိ ကေနစံ၊ ပေ၊ ပိဏ္ဏပါတနိဟာရကေနာတိ - ကား၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ အတ္တနာ - ကိုယ်တိုင်၊ ပယုတ္တဝါစံ - ပစ္စည်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောစကားကို၊ အကတွာ - မပြုမူ၍၊ မမ - ငါဘုရား၏၊ အတ္ထာယ - ငှါ။

အထဝါ။ ။ ပဋိလိယတိ - သင်္ကံစတိ၊ တတ္ထ ပဋိကုလတာယ သဏ္ဍိတတ္တာ (ထို မေထုန်အကျင့်၌ စက်ဆုပ်ဘွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် (စိတ်မှာ) စွဲမြဲတည်နေသည့်အတွက် တွန့်ဆုတ်၏။) ပဋိကုဋတိ - အပသတ္တတိ (ဖဲခွါ၏) ၊ န ဥပသတ္တတိ - မချဉ်းကပ်တော့၊ ပဋိဝတ္တတိ - နိဝတ္တတိ၊ တတောဝေ န သမ္ပသာရယတိ။

ပဋိသလ္လိယိဟံ ။ ။ ပဋိ ပဋိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သမာပတ္တိယံ (သမာပတ်၌) ဓမ္မ စိန္တာယ (တရားသဘောကို စဉ်းစားတော်မူခြင်းအားဖြင့်) စိတ္တံ နိလိယိတံ - စိတ်ကို ငြိကပ်စေခြင်းငှါ၊ ဤသို့ ငြိကပ်စေခြင်းကိုပင် “ ကိန်းအောင်းနေခြင်း ” ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြသည်။ [ဤနေရာ၌ ဋီကာဆရာ ဤသို့ ဖွင့်ထားသော်လည်း “ ပဋိသလ္လိယာနာ ဝုဋ္ဌိ တော ” ဟူသော နောက်နား၌ကား တမျိုးဖွင့်ထားသည်ကို တွေ့ရလေတံ့။]

ပယုတ္တဝါစံ။ ။ ဘုရားရှင်သည် ဤရက်များ၌ ဆွမ်းခံကြွတော်မူမည်မဟုတ်၊ ဤ အခါမျိုး၌ လှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ပြောအပ်သောစကားကို “ ပယုတ္တဝါစာ ” ဟု ဆိုသည်။ [ပယုတ္တ - ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော + ဝါစာ - စကား၊ လှူချင်အောင်ပြောအပ်သော စကား။]

သဒ္ဓေသု-သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ကုလေသု-အမျိုးတို့၌၊ ပတိယတ္ထံ-အားထုတ်အပ်
 ပြီးသော၊ ဝါ-စီရင်အပ်ပြီးသော၊ ပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ နိဟရိတု-၍၊ မယံ-အား၊
 ဥပနာမေတိ - ဆက်ကပ်၏၊ ပိဏ္ဏပတိတနိဟာရကံ - ဆွမ်းကိုပို့ ဆောင်တတ်
 သော၊ တံဘိက္ခု-ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညေန-အခြားသော၊ ကေနစိ-တစုံ
 တယေဝံသော၊ ဘိက္ခုနာဝါ-သည်၎င်း၊ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ- သည်၎င်း၊ ဥပသင်္ကမိ
 တဗ္ဗော- ချဉ်းကပ်ထိုက်သည်၊ န အမှိ - ဖြစ်တော်မမူလို၊ ဣတိ(အတ္ထော)။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပါး၊ စောဒကပက္ခကို ဆိုဥျးအံ့၊ ကဿာ ဝေံ ,
 အာဟ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကိရ- ချဲ့ဥျးအံ့၊ အတိတေ, ပဉ္စ
 သတာ-ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ မိဂလုဒ္ဒကာ-သားမှဆိုးတို့သည်၊
 မဟတိဟိ-များစွာကုန်သော၊ ဒဏ္ဍဝါဂုရာဟိ- လှံတံတပ်အပ်သော ပိုက်ကွန်
 တို့ဖြင့်၊ အရညံ-ကို၊ ပရိက္ခိပိတွာ-ကာရံ၍၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ-ရှင်လန်း နှစ်သက်ကုန်
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကေတောယေဝ - တပေါင်းထည်းသာလျှင်၊ ယာဝဇီဝံ-
 အသက်ထက်ဆုံး၊ မိဂပက္ခိ ဃာတကမ္မေန-သားကောင် ငှက်တို့ကို သတ်ဖြတ်
 မှုဖြင့်၊ ဇီဝိတံ-အသက်မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေတွာ-၍၊ နိရယေ-၌၊ ဥပဉ္စာ-ဖြစ်ကြရ
 ကုန်ပြီ၊ [ဥပပဉ္စာ-ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ နိရယံ ဥပပဉ္စာ-ဟု သော်လည်း
 ရှိစေ။] တေ - ထို သားမှဆိုးတို့သည်၊ တတ္ထ - ထိုငရဲ၌၊ ပစ္စိတွာ- ကျက်ပြီး၍၊
 ပုဗ္ဗေ-၌၊ ကတေန-ပြုအပ်ပြီးသော၊ ကေနစိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊
 ကုသလကမ္မေန- ကုသိုလ်ကံကြောင့်၊ မနုဿေသု-လူတို့၌၊ ဥပဉ္စာ- ဖြစ်ကြရ
 ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ ကလျာဏုပနိဿယဝသေန- ရဟန်းဖြစ်ဘို့အကြောင်း
 ကောင်းသော ဥပနိဿယ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥပနိဿယဝသေန။]
 သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝတော သန္တိကေ, ပဗ္ဗဇ္ဇေ-ရှင်သာမဏေ
 အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဥပသမ္ပဒဉ္စ - ရဟန်းအဖြစ်ကို၎င်း၊ လဘိံသု-ကုန်ပြီ၊ တေသံ-
 ထိုသူတို့၏၊ တတော မူလာကုသလကမ္မတော (မူလ + အကုသလ) - ထို
 အရင်းခံဖြစ်သော သားငှက်သတ်မှု အကုသိုလ်ကံမှ၊ အဝိပက္ခဝိပါကာ- မရင့်
 ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသော (အကျိုးမပေးရသေးသော၊) အပရာပရ
 စေတနာ-အပရာပရိယစေတနာသည်၊ တသ္မိံ အဒ္ဓမာသဗ္ဗန္တရေ- ထို လဝက်
 အတွင်း၌၊ အတ္ထုပက္ခမေနစ-မိမိ၏လုံ့လဖြင့်၎င်း၊ ပရူပက္ခမေနစ-သူတပါး၏
 လုံ့လဖြင့်၎င်း၊ ဇီဝိတုပစ္စေဒါယ - အသက်ကိုဖြတ်ခြင်းငှါ၊ ဩကာသံ - ကို၊
 အကာသိ-ပြီး၊ တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ ဘဂဝါ- သည်၊ အဒ္ဓသ- မြင်တော်မူပြီ၊
 ကမ္မဝိပါကောနာမ - ကံ၏ အကျိုးမည်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ကေနစိ - ဘယ်သူ
 တယောက်မျှ၊ ပဋိဗာဟိတံ-တားမြစ်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ-မတတ်နိုင်။

စ-ဆက်၊ တေသုဘိက္ခုသု- တို့တွင်၊ ပုထုဇ္ဇနာပိ- ပုထုဇဉ် ရဟန်းတို့သည် လည်း၊ အတ္ထိ - ပါဝင်ကုန်၏၊ သောတာပန္နသကဒါဂါမိ အနာဂါမိ ဒီဏာ သဝါပိ- သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာ ရဟန်းတို့သည် လည်း၊ အတ္ထိ-န်၏၊ တတ္ထ-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ဒီဏာသဝါ-တို့သည်၊ အပ္ပဋိသန္ဓိ ကာ - ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိကုန်၊ ဣတရေ - ရဟန္တာမှ တပါးကုန်သော၊ အရိယသဘာဝကာ-တို့သည်၊ နိယတဂတိကာ - မြဲသော ဂတိရှိကုန်၏၊ သုဂတိ ပရာယဏာ-သုဂတိဟူသော လည်းလျောင်းရာ ရှိကုန်၏၊ [နိယတဂတိကာကို ထပ်ဖွင့်။] ပန-ကား၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ-တို့၏၊ ဂတိ - ဂတိသည်၊ အနိယတာ - မမြဲ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ၊ (ကိံ)၊ ဣမေ-ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တဘာဝေ - ၌၊ ဆန္ဒရာဂေန - ဆန္ဒရာဂကြောင့်၊ မရဏ ဘယဘိတာ - သေဘေးမှ ကြောင့်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဂတိံ - ကို၊ ဝိသောဓေ တုံ-သုခသင်ခြင်းငှါ၊ နသက္ခိယန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကုန်လတံ၊ ဟန္တ-ယခု၊ နေသံ- ထို ရဟန်းတို့အား၊ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနာယ - ငှါ၊ အသုဘကထံ , ကထေမိ- ဟောတော်မူအံ့၊ တံ-ထိုအသုဘကထာကို၊ သုတွာ-နာရ၍၊ အတ္တဘာဝေ-၌၊ ဝိဂတစ္ဆန္ဒရာဂတာယ - ကင်းသော ဆန္ဒရာဂ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂတိဝိသောဓနံ-ဂတိကို သုခသင်ခြင်းကို၊ ကတွာ , သဂ္ဂေ - ၌၊ ပဋိသန္ဓိံ - ကို၊ ဂက္ခိယန္တိ - ယူနိုင်ကုန်လတံ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ယူနိုင်ကုန်လသော်၊ နေသံ-ထိုရဟန်း တို့၏၊ မမ-၏၊ သန္တိကေ- ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ - ရှင်ရဟန်း အဖြစ်သည်၊ သာတ္ထိကာ - အကျိုးရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ-လတံ၊ ဣတိ, (စိန္တေသိ)။

တတော-ထိုသို့ ကြံတော်မူခြင်းကြောင့်၊ တေသံ-ထို ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ- တို့ကို၊ အနုဂ္ဂဟာယ-ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းငှါ၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန-ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို အဥးပြုသဖြင့်၊ အသုဘကထံ ကထေသိ၊ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနာ ဓိပ္ပာယေ န- သေခြင်း၌ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုဖြင့်၊ (သေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းလိုသဖြင့်)၊ နော (ကထေသိ)- ဟောတော်မူသည် မဟုတ်၊ စပန-ထပ်၍ ဆက်ဥးအံ့၊ ကထေတွာ-၍၊ အဿ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧတံ-ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်တော်မူပြီ၊ (ကိံ)၊ မံ - ကို၊ ဣမံ အဒ္ဓမာသံ-ဤလွဲပတ်လုံး၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သစေ ပဿိယန္တိ - အကယ်၍ ဖူးတွေ့ရကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ဧကော- သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မတော-သေရှာပါပြီ၊ အဇ္ဇေ, ဒွေ-န်သော၊ (ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မတာ-ကုန်ပြီ၊) ပေ၊ အဇ္ဇေ, ဒသ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မတာ-န်ပြီ၊ ဣတိ, အာဂတံ- ရှိ၊ အာရောစေယန္တိ - ကုန်လတံ၊ အယဉ္ဇကမ္မဝိပါကော-သည်လည်း၊ ဝါ -

ကိုလည်း၊ မယာဝါ- ငါ ဘုရားသည်၎င်း၊ အညေနဝါ- အခြားသူသည်၎င်း၊
 ပဋိဗာဟိတံ - တားဆီးခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ- မတတ်နိုင်၊ သွာဟံ- ထို ငါဘုရား
 သည်၊ တံ - ထိုအကြောင်းကို၊ သုတွာပိ- ကြားရ၍လည်း၊ ကိံ ကရိဿာမိ-
 အဘယ်ကို ပြုနိုင်လဲတံ့နည်း၊ မေ-ငါဘုရားအား၊ သုတေန-ကြားအပ်သော၊
 အနတ္တကေန - အကျိုးမရှိသော၊ အနယဗျသနေန-စီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်၊
 ကိံ - နည်း၊ ဟန္တု- ယခု၊ အဟံ, ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ အဒဿနံ-မမြင်ကွယ်ရာသို့၊
 ဥပဂစ္ဆာမိ-ကပ်ရောက်တော့အံ့၊ ဣတိ- ဤအကြံတော်သည်၊ (အဟောသိ)၊
 တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အကြံတော်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်)၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘိက္ခဝေ
 ပေ၊ ပိဏ္ဍပါတနီဟာရကေနာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အာဟ- ပြီ။

ပန - ကား၊ အပရေ - တပီးကုန်သော ဆရာတို့သည်၊ အာဟု၊ (ကိံ)၊
 ပရူပဝါဒဝိဝဇ္ဇနတ္ထံ - သူတပီးတို့၏ စွပ်စွဲခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်တော် မူခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝတွာ - မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ပဋိသလ္လိနော - တပီးတည်း
 ကိန်းအောင်းတော်မူပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ (အာဟု)၊ [ပရူပဝါဒဝိဝဇ္ဇနတ္ထံကို ချပြ
 လိုသောကြောင့် “ပရေကိရ” စသည်ကို မိန့်၊] ပရေ-သာသနာမှ တပီးသော
 အယုရှိသူတို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ -ကို၊ ဥပဝဒိဿန္တိကိရ-စွပ်စွဲကုန်လဲတံ့ (ကိံ)၊
 အယံ-ဤ ရှင်ဂေါတမသည်၊ အဟံ-သည်၊ သဗ္ဗညု-အလုံးစုံကိုသိ၏၊ သဒ္ဓမ္မဝရ
 စက္ကဝတ္တိ-သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော မြတ်သောစကြာရတနာကို
 လည်စေနိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိဇာနမာနော-ဝန်ခံနေပါလျက်၊ အတ္တနောပိ-
 မိမိ၏လည်း၊ သာဝကေ - တို့ကို၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ ဃာတေန္တေ -
 သတ်နေသည်တို့ကို၊ နိဝါရေတံ-ငှါ၊ နသက္ကာတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အညံ-အခြား
 သောအရာကို၊ ကိံ သက္ခိဿတိ- အဘယ်မှာ စွမ်းနိုင်ပါလဲတံ့နည်း၊ ဣတိ- သို့၊
 (ဥပဝဒိဿန္တိကိရ)၊ တတ္ထ-ထိုသို့စွပ်စွဲကြရာ၌၊ ပဏ္ဍိတာ, ဝက္ခန္တိ-ဆိုကုန်လဲတံ့၊
 (ကိံ)၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပဋိသလ္လာနံ-တပီးတည်းကိန်းအောင်းတော်မူခြင်းကို၊
 အနုယုတ္တော-အားထုတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣမံ ပဝတ္ထိံ -ဤအဖြစ်ကို၊
 န ဇာနာတိ- သိတော်မမူ၊ အဿ - ထို မြတ်စွာဘုရားအား၊ ကောစိ- သော၊
 အာရောစယိတာပိ-လျှောက်သူသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ (ဘဂဝါ-သည်၊) သစေ
 ဇာနေယျ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်ကေန်၊ နိဝါရေယျ-တားမြစ်တော်
 မူရာ၏၊ ဣတိ - သို့ (ဝက္ခန္တိ)၊ (ဣတိ - သို့၊ အပရေ အာဟု)၊ ပန- ထိုသို့ပင်
 ဆိုပါကုန်သော်လည်း၊ ဣဒံ -ဤစကားသည်၊ ဣစ္ဆာမတ္ထံ- အပရေဆရာတို့၏
 အလိုမျှသာတည်း၊ [“သိတော်မူပါမူ တားမြစ်စရာရှိခြင်း” ဟူသောစကားသည်
 ထိုဆရာတို့ အလိုမျှသာဖြစ်၏။] ဣတ္ထ - ဤ တပီးတည်း ကိန်းအောင်းတော်

မူရာဋ္ဌ၊ ပဌမမေဝ - ပဌမစကားသည်သာ၊ [ကထေတွာ စ ပနဿ - စသော စကားသည်သာ။] ကာရဏံ-မှန်ကန်သော အကြောင်းတည်း။

နာဿုဓာတိတ္ထေ-၌၊ အဿုဓာတိ-အဿုဓ ဟူသောပုဒ်သည်၊ ပဒပူရဏ မတ္ထေ-ပုဒ်တို့၏ပြည့်ကြောင်းမျှ၌၊(ပဝတ္ထော)နိပါတော၊ [ဤအလို အဿုဓပုဒ် အနက်မရှိ။] ဝါ - တနည်း၊ အဝဓာရဏတ္ထေ - ၌၊ (ပဝတ္ထော)နိပါတော၊ ကောစိ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ နေဝ ဥပသင်္ကမတိ-မချဉ်းကပ်သည်သာ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ဤအလို “ ကောစိ - သည်၊ ဘဂဝန္တံ , နာဿုဓ ဥပသင်္ကမတိ- မချဉ်းကပ်သည်သာ” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] အဿ-ဤ ဘာဝနာနုယောဂ၏၊ အနေကေဟိ - န်သော၊ ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာနာဒိဟိ - အဆင်း , ပုံသဏ္ဌာန်အစ ရှိကုန်သော၊ [အာဒိဖြင့် ဝန္တံ, အာသယ, ဩကာသတို့ကိုယူ။] ကာရဏေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ဝေါကာရော-ရောပြွမ်းခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော- ထိုဘာဝနာနုယောဂသည်။) အနေကာကာရဝေါကာရော-မည်၏၊ အနေကာ ကာရ ဝေါကိဏ္ဏော - တပါးမက များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း သော၊ အနေက ကာရဏ သမ္ဗိဿော-တပါးမက များစွာသောအကြောင်း တို့ဖြင့်ရောသော၊ (ဣတိဝုတ္တံ ဟောတိ။) [ကာရဏဟူသည် ကိုယ်၏ အသုစိ ဒုဂ္ဂန္ဓ ဇေဂုစ္ဆ ပဋိကုလအဖြစ်ပင်တည်း။] သော-ထိုဘာဝနာနုယောဂသည်၊ ကော-နည်း၊ အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ- အသုဘဘာဝနာကို အဘန်ဘန် အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ ဝါ-အဘန်ဘန်အားထုတ်အပ်သော အသုဘဘာဝနာ တည်း၊ အနေကာကာရဝေါကာရံ-တပါးမက များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းခြင်းရှိသော၊ တံ အသုဘ ဘာဝနာနုယောဂံ- ထိုအသုဘဘာဝနာကို အဘန်ဘန် အားထုတ်ခြင်းကို၊ ဝါ - ကို၊ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိတိ - ကား၊ ယုတ္တာ ပယုတ္တာ - အားထုတ်ကုန် လွန်စွာ အားထုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ။

အနိယန္တိတိ-ကား၊ သကေန ကာယေန-မိမိကိုယ်ဖြင့်၊ (ဒုက္ခိတာ-၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (အနာ၌စပ်၊) အနာ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဒုက္ခိတာ-လွန်စွာ ဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [သဗ္ဗာတ အဿတ္ထိအနက်၌ ဣတ ပစ္စည်းသက်၍ ဒုက္ခိတာဟု ပြီးသည်၊ တနည်း “ဒုက္ခံ+ဣတာ” ဟုပြု၍ ဆင်းရဲ ခြင်းသို့ရေခံကုန်သည်- ဟုပေး၊ အနုဓာတ်သည် ဝဓ (ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း) အနက်ဟောတည်း၊ ယပစ္စည်း၊ ဤအာဂုံ၊ ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာချခဏ်း၌ကား တမျိုးဖွင့်၍ နာမဓာတ် ကြံရသည်။] ဟရာယန္တိတိ-ကား၊ လဇ္ဇန္တိ-ရှက်ကုန်၏၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိတိ - ကား၊ သဗ္ဗာတဇိဂုစ္ဆာ- လွန်စွာဖြစ်သော စက်ဆုပ်ခြင်းရှိကုန်

သည်၊ ဟောန္တိ၊ (အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊) ဒဟရောတိ-ကား၊ တရုဏော-ငယ်သော၊
 ယုဝါတိ-ကား၊ ယောဗ္ဗနေန-နုပျိုသူ၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမန္တာဂတော-သော၊
 [ယုဝနဿ+ဘာဝေါ ယောဗ္ဗနံ။] မဏ္ဍနကဇာတိကောတိ- ကား၊ မဏ္ဍနက
 ပကတိကော-တန်ဆာဆင်တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော၊
 သီသံနာတောတိ- ကား၊ သီသေန - ဥးခေါင်းနှင့်၊ သန္တိံ, နှာတော- ဆေး
 လျော် ရေချိုးပြီးသော၊ [“ သီသေန + သဟ + နှာတော သီသံနာတော ”
 ဝါစာသိလိဋ္ဌနိဂ္ဂဟိတ်လာ။] စ-ဆက်၊ ဒဟရောယုဝါတိ ဣ-ပါဌ်၌၊ ဒဟရ
 ဝစနေန-ဒဟရသဒ္ဓါဖြင့်၊ ပဌမယောဗ္ဗန ဘာဝံ-ပဌမနုပျိုသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-
 ပဌမအရွယ်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတိ - ပြစ်၊ ဟိ - မှန်၏၊ ပဌမယောဗ္ဗနေ- ၌၊
 သတ္တာ-တို့သည်၊ ဝိသေသေန- အားဖြင့်၊ မဏ္ဍနကဇာတိကာ- တန်ဆာဆင်
 တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ သီသံနာတောတိ
 ဣမိနာ - ပါဌ်ဖြင့်၊ မဏ္ဍနာနုယောဂကာလံ - တန်ဆာဆင်မှုကို အဖန်ဖန်
 အားထုတ်ရာအခါကို၊ (ဒဿေတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ ယုဝါ- လုလင်ပျိုသည်၊ (သ
 မာနောပိ)၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုသော၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ သံကိလိဋ္ဌ
 သရီရော - ညစ်ပေသော ကိုယ်ရှိသည်၊ (သမာနော - သော်၊) မဏ္ဍနာနု
 ယုတ္တော-တန်ဆာဆင်ခြင်းကို အဖန်ဖန်အားထုတ်သည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်
 သေး၊ ပန - အန္တယကား၊ သီသံနာတော - ဥးခေါင်းနှင့်တကွ ဆေးလျော်
 ရေချိုးပြီးသော၊ သော - ထိုလုလင်ပျိုသည်၊ မဏ္ဍနမေဝ - တန်ဆာဆင်မှုကို
 သာ၊ အနုယုဉ္ဇတိ-အဖန်ဖန်အားထုတ် ၏၊ အဟိကုဏပါဒိနိ-မြွေသေကောင်
 ပုတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒဋ္ဌမိ - ကြည့်ခြင်းငှါလည်း၊ န ဣစ္ဆတိ - အလိုမရှိ၊

မဏ္ဍနက ဇာတိကော။ ။ “မဏ္ဍနက ပကတိကော”၌ ဇာတိကို “ပကတိ” ဟု
 လဲသည်၊ ဋီကာ၌ “ အလင်္ကာရက သဘာဝေါ ” ဟု ဖွင့်၏၊ မဏ္ဍနကကို “အလင်္ကာ
 ရက” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “မဏ္ဍယတိ သီလေနာတိ မဏ္ဍနော” ဟု ကတ္တုသာမ် ပြုစေ
 လိုကြောင်း သိသာ၏၊ “မဏ္ဍနောယေဝ မဏ္ဍနကော” ဟု ပြု၍ ဘာဝပုဓာနကြံပြီးလျှင်
 “မဏ္ဍနကော+ဇာတိ (ပကတိ-သဘာဝေါ) ယဿာတိ မဏ္ဍနကဇာတိကော” ဟု
 ဆက်ပါ။

ဒဟရော ပေ၊ ဇာတိကော ။ ။ တချို့လူသည် ငယ်သော်လည်း နုပျိုသည်
 မဟုတ်၊ အရွယ်ကျသဖြင့် လူအိုကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏၊ တချို့ကား နုပျိုသော်လည်း ဥပသန္တ
 (သူတော်ကောင်း) သဘောရှိသောကြောင့်၊ သို့မဟုတ် ပျင်းသောကြောင့်၊ သို့မဟုတ်
 ဉာတိဗျသနစသည် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် တန်ဆာဆင်လေ့မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဒဟရ၊
 ယုဝ၊ မဏ္ဍနကဇာတိက ဟု ဝိသေသန ၃ မျိုးပြုသည်။ [၁၅ နှစ်မှ ၃၂ နှစ်အတွင်းကို
 တနည်း-၁၆ နှစ်မှ ၃၃ နှစ်အတွင်းကို “တရုဏ” ဟု ခေါ်၏။]

သော- ထိုတန်ဆာဆင်ပြီးသောလုလင်ပျိုသည်၊ တသ္မိံခဏေ-၌၊ အဟိကုဏ ပေနဝါ- ခွေးသေကောင်ပုတ် မူလည်း ဖြစ်သော၊ မနုဿ ကုဏပေနဝါ- လူသေကောင်ပုတ်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ကဏ္ဏေ- လည်ပင်း၌၊ အာသတ္တေန- ငြိကပ်စေအပ်သော၊ ဝါ- ဆွဲချိတ်အပ်သော၊ [အာပုဗ္ဗ သဇ္ဇဓာတ် ကာရိတ် ကြေ၊ ဗဒ္ဒေန ပဋိမုက္ကေန-ကား အာသတ္တေန၏ အဖွင့်။]

ကေနစိဒေဝ-တစုံတယေဝံသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ပစ္စတ္ထိကေန-ရန်သူသည်၊ အာနေတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ကဏ္ဏေ-၌၊ ဗဒ္ဒေန-ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ ပဋိမုက္ကေန- စွပ်အပ်သောအကောင်ပုတ်ကို၊ (ဇိဂုဇ္ဈယျ၌စပ်၊) ဝါ-ဖြင့်၊ (ဟရာယေယျ၌ စပ်၊) ဝါ- သည်၊ (အနိယေယျ၌စပ်၊) အနိယေယျယထာ- နှိပ်စက်အပ်ရာ သကဲ့သို့၎င်း၊ ဟရာယေယျ (ယထာ)- ရှက်ရာ သကဲ့သို့၎င်း၊ ဇိဂုဇ္ဈယျ (ယထာ) - စက်ဆုပ်ရာသကဲ့သို့၎င်း၊ ဝေမေဝတေဘိက္ခူ၊ သကေနကာယေန-ကို၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ဝါ-သည်၊ အနိယန္တာ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟရာယန္တာ၊ ဇိဂုဇ္ဈန္တာ (ဟုတွာ)၊ သော ပုရိသော-ထို တန်ဆာဆင်ပြီးသော ယောက်ျား သည်၊ တံ ကုဏပံ - ကို၊ (ပရိစ္စဇိတုကာမော) ဝိယ - စွန့်ပစ်လိုသကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ ဝိဂတစ္ဆန္ဒရာဂတာယ-ကင်းသောဆန္ဒရာဂရှိကုန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ အတ္တနော ကာယံ , ပရိစ္စဇိတုကာမာ - ကုန်သည်၊ ဟုတွာ, သတ္ထိ- လက်နက်ကို၊ အာဒါယ , အတ္တနာပိ - ကိုယ်တိုင်လည်း၊ အတ္တာနံ - မိမိကို၊ ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပေန္တိ၊ တံ- သည်၊ မံ , ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပေဟိ- ခွင်းပါလော့၊ အဟံ, တံ-သင့်ကို၊ (ဇိဝိတာ ဝေါရောပေမိ)၊ ဣတိဝေ-ဤသို့ ပြော၍၊ အညမညမ္ဗိ- အချင်းချင်းကိုလည်း၊ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ။

မိဂလဏ္ဍိကမ္ပိ သမဏကုတ္တကန္တိ (တ္ထေ)-၌၊ မိဂလဏ္ဍိကောတိ-ဟူသော အမည်သည်၊ တဿ- ထို ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်၏၊ နာမံ-တည်း၊ သမဏ ကုတ္တကောတိ-ကား၊ သမဏဝေသဓာရကော-ရဟန်းတို့၏အသွင်ကို ဆောင် သူတည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ သော-ထို မိဂလဏ္ဍိကသည်၊ သီခါမတ္တံ-ဥျားစွန်းဖုတ်မျှကို၊ ထပေတွာ- ချန်ထား၍၊ သီသံ-ကြွင်းသောဥျားခေါင်းကို၊ မုဏ္ဏေတွာ-ဥျားပြည်း ၍၊ ဝါ-ခေါင်းတုံးရိတ်၍၊ ဧကံ-တထည်သော၊ ကာသာဝံ-ကို၊ နိဝါသေတွာ-

အဟိကုဏပေန၊ ။ အဟိဿ+ကုဏပံ (မတကဋ္ဌေဝရံ) အဟိကုဏပံ၊ မြွေသည် ဒေါသပြင်းထန်သောကြောင့် ပုတ်၏၊ လူ - ခွေးတို့သည် ထမင်း ဆန် မှုံစသည်တို့ကို စားသောကြောင့် ပုတ်၏-ဟု ဆိုကြသည်၊ ထိုသို့ ပုတ်သောကြောင့်ပင် အလွန် စက်ဆုပ် ရှံရှာဘွယ်ရှိသည်၊ ယုန် စသော သတ္တဝါတို့ကား ထိုမျှလောက် ရှံရှာဘွယ် မကောင်း၊ ထို့ကြောင့် အဟိကုဏပစသော ခု မျိုးကိုသာ ထုတ်ပြသည်။

ဝတ်၍၊ ကေ (ကောသဝံ-သင်္ကန်းကို) အံသေ- ပခုန်း၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝါ-
 ထား၍၊ (တနည်း) အံသေကတွာ - လက်ကန်တော့တင်၍၊ ဝိဟာရံယေဝ-
 ကိုသာ၊ ဥပနိဿာယ-၍၊ ဝိဃာသာဒဘာဝေန-စားကြွင်းစားသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊
 ဇီဝတိ-အသက်မွေး၏၊ [ဃသိဘဗ္ဗော ဘက္ခိတဗ္ဗောတံ ဃာသော၊ ဝိရူပေါ+
 ဃာသော ဝိဃာသော၊ ဝိဃာသံ+အဒတိဘက္ခတိတံ ဝိဃာသာဒေါ၊] သမဏ
 ကုတ္တကံ - ရဟန်းတို့၏ အမှုအရာကို ပြုသော၊ ဝါ- ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်
 ဖြစ်သော၊ တံ မိဂလဏ္ဍိကဗ္ဗိ- ထို မိဂလဏ္ဍိကကိုလည်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ၍၊
 ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ သာဓူတိ-သာဓုဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ အာယာစနတ္ထေ-တောင်းပန်
 ခြင်းအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော)၊ နိပါဒတာ- တည်း၊ နောတိ- နောဟူသော သဒ္ဓါ
 သည်၊ ဥပယောဂ ဗဟုဝစနံ - ဒုတိယာဗဟုဝစ ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း၊
 အာဝုသော၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ အမှေ-တို့ကို၊ ဇီဝိတာ၊ ဝေါရောပေဟိ-
 လော့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ စ - ဆက်၊ ဣ - ဤရဟန်းတို့တွင်၊ အရိယာ-
 တို့သည်၊ ပါဏာတိပါတံ-ကို၊ နေဝ ကရိံသု-ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုကြကုန်၊ န
 သမာဒါပေသုံ - သူတပါးကိုလည်း မဆောက်တည်စေကြကုန်၊ သမနညာ-
 သဘောတူကုန်သည်၊ န အဟေသုံ- မဖြစ်ကုန်၊ ပုထုဇ္ဇနာပန-တို့သည်ကား၊
 သဗ္ဗိ-ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း၊ သူတပါးကိုခိုင်းခြင်း၊ သဘောတူခြင်းဟူသော အလုံး
 စုံကို၊ အကံသု၊ လောဟိတကန္တိ (လောဟိတဂတန္တိ) - ကား၊ လောဟိတ
 မက္ခိတံ-သွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျအပ်သော၊ ဝါ-သွေးအလိမ်းအလိမ်းကပ်သော၊
 (အသိံ-သန်လျက်ကို) [“လောဟိတံ ယဿ အတ္ထိတိ လောဟိတကံ” ဟု
 ပြု၊ “လောဟိတဂတံ” ဟုလည်း ရွတ်ဆိုကြသတတ်၊ “ဖြစ်သောသွေးရှိသော”
 ဟုပေး၊ လောဟိတမက္ခိတံကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။]

ယေန ဝဂ္ဂုမုဒါနဒီတိ - ကား၊ ဝဂ္ဂုမတာ - သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကြောင်းဟု
 သမုတ်အပ်သော၊ လောကဿ - လူအပေါင်း၏၊ ဝါ- သည်၊ ပုညသမ္ပတာ-

သမဏကုတ္တကော။ ။ ရဟန်းအစစ် မဟုတ်ဘဲ- သင်္ကန်းကို ဝတ်ခြင်း၊ ဆွမ်းခံ
 စားခြင်းစသည်ဖြင့် ရဟန်းတို့ကိစ္စပြုနေသူ (ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်) ၊ ကရိယတေတိ
 ကုတ္တံ-ပြုအပ်သော ကိစ္စ၊ [ကရ+တ၊ ကရကို သုတ်ကြီးဖြင့် ကုပြု၊ တ တလုံးလာ၊]
 သမဏာနံ+ကုတ္တံ-ပြုအပ်သော ကိစ္စတည်း၊ သမဏကုတ္တံ+ကရောတိတိ သမဏကုတ္တ
 ကော-ဟု ပြု၊ “သမဏဝေသဓာရကော” ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။ [သမဏကုတ္တကောတိ
 သမဏကိစ္စကော၊ ကာသာဝနိဝါသနာဒိဝသေန သမဏကိစ္စကာရိတိ ဝုတ္တံဟောတိ။]

ဝဂ္ဂုမုဒါ။ ။ ဝဂ္ဂုမုဒါတိ ဣတ္ထ ဝဂ္ဂုမတာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ လောကိကာ (လောကီ
 သဒ္ဓါဆရာတို့သည်) မုဒါတိ ဝေါဟရိံသုတိ ဒသေန္တော အာဟ- ဝဂ္ဂုမတာတိ၊ သုဒ္ဓ

စင်ကြယ်ကြောင်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ ဝါ- ကောင်းမှုဟု သမုတ်အပ်သော၊ နဒီ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ကိရ-ခဲ့၊ သောပိ-ထို မိဂလဏ္ဍိကသည်လည်း၊ တံပါပံ-ကို၊ တတ္ထ-ထို မြစ်၌၊ ပဝါဟေဿာမိ-မျှောအံ့၊ ဣတိ သညာယ-ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်၊ ဂတော - ပြီ၊ [ပဝါဟေဿာမိတိ- ဂမယိဿာမိ (ကင်းစေအံ့)၊ ဝိသောဓေဿာမိ - သုဗ်သင်အံ့၊ ဣတိအတ္ထော - အဓိပ္ပာယ်နက်။] နဒီယာ-မြစ်၏၊ အာနုဘာဝေန-အာနုဘော်ဖြင့်၊ အပ္ပမတ္တကမ္မိ- အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော၊ ပါပံ-မကောင်းမှုသည်၊ ပဟီနံနာမ-ပယ်အပ်သည်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ [သုတို့၏အယူမျှသာဖြစ်သည်-ဟူလို။]

အဟုဒေဝ ကုတ္တု၊ စန္ဒိ - ကား၊ တေသု ဘိက္ခုသု - ထို အသတ်ခံရသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ကေနစိပိ- တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယ ဝိကာရောဝါ- ကိုယ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို၎င်း၊ ဝစီဝိကာရောဝါ- နှုတ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို၎င်း၊ န ကတော ကိရ - မပြုအပ် သတတ်၊ [ကြောက်လန့်သော အမှုအရာ၊ ကြောက်လန့်သော အသံကို မပြုကြ- ဟူလို။] သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ သတာ-သတိရှိကုန်သည်၊ သမ္ပ ဇာနာ- ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒက္ခိဏေန ပဿေ န- ဖြင့်၊ နိပဇ္ဇိံ သု (ကိရ)- လျောင်းကြကုန် သတတ်၊ [လကျာနံပါးဖြင့် လည်းလျောင်း၍ ထည်ပင်းစင်းခံကြသည်-ဟူလို။] တံ - ထို အခြင်းအရာကို၊

သမ္ပတာတိ အတ္ထော၊ တေနာဟ ပုညသမ္ပတာတိ- ဝိမတိ၊ ဤ အဖွင့် အလိုအားဖြင့် မုဒါနှင့် မတာသည် ပရိယာယ်တည်း၊ သုဒ္ဓသမ္ပတာကို ကြည့်၍ ဝဂ္ဂသည် သုဒ္ဓအနက် ဟော၊ မတာသည် သမ္ပတအနက်ဟော ဟု မှတ်၊ “တေနာဟ-ပုညသမ္ပတာ”ဖြင့် သုဒ္ဓ နှင့် ပုညလည်း အနက်တူ ဟု သိစေသည်၊ မှန်၏-ပုညသဒ္ဓါသည် သတ္တတ၌ “ပုဏျ”မှ ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း၊ ထို ပုဏျသဒ္ဓါကား “ပု - သောဓေ” ဟူသော ဓာတ်နောင် “ဥ၊ဏျ”ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောသဒ္ဓါတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဝဂ္ဂ၊မုဒါ(ပုညသမ္ပတာ)- မကောင်းမှု၏ စင်ကြယ်ကြောင်း ဟု အသိအမှတ် ပြုအပ်သော မြစ်”ဟု ပေး။

တနည်း။ ။သတ္တာနံဝါ ပုဏနေန သောဓနေန - သတ္တာတို့၏ စိတ်ကို စင်ကြယ် အောင် သုတ်သင်တတ်သောကြောင့်၊ သာ - ထိုမြစ်ကို၊ ပုညသမ္ပတာ-ကောင်းမှု ဟု သမုတ်အပ်၏၊ ဤနည်း၌ ဝဂ္ဂနှင့် ပုညကို ပရိယာယ် ဟု ဆိုလို၏၊ ထို မြစ်၏ ရေဖြင့် ဆေးကြော သုတ်သင်လိုက်ရလျှင် မကောင်းမှုများ စင်ကြယ်သွား၏ - ဟု ယူဆ၍ ထို မြစ်ကို ပုညမြစ် (ကောင်းမှုမြစ်) ဟု သမုတ်ထားကြသည်-ဟူလို။ [သာရတ္ထ၌ “ပုဇ္ဇဘဝ ဖလ နိဗ္ဗတ္တနေန - ပူဇော်ထိုက်သော သုဂတိဘဝ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း အားဖြင့်၊ သတ္တာနံ ပုဏနေန ဝိသောဓနေန (သတ္တာတို့ကို သုဗ်သင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ ပုညန္တိ သမ္ပတာ”ဟု ဖွင့်၏၊ ဤ အဖွင့်လည်း ဝိမတိ ဒုတိယနည်းနှင့် သဘောတူပင်။]

အနုဿရတော-အမှတ်ရသော၊ တဿ-ထို မိဂလဏ္ဍိက၏၊ ကုက္ကုစ္စံ-သည်၊ အဟောသိယေဝ-သည်သာ၊ အဟုရိပ္ပဋိသာရောတိ တေ-စကားကို၊ တဿေဝ ကုက္ကုစ္စဿ-ထို ကုက္ကုစ္စ၏ပင်၊ သဘာဝနိယမနတ္ထံ-သဘောကို မှတ်သားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ဝိပ္ပဋိသာရကုက္ကုစ္စံ - နှလုံးမသာယာခြင်း ဟူသော ကုက္ကုစ္စသည်၊ အဟောသိ၊ ဝိနယကုက္ကုစ္စံ-ဝိနည်း၌လာသော သံသယကုက္ကုစ္စ သည်၊ န (အဟောသိ)-ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ- ဤကား အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ [ကုက္ကုစ္စံ - အရ ဝိနယကုက္ကုစ္စ မဟုတ်ကြောင်း ၊ နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း သဘောရှိသော ကုက္ကုစ္စစေတသိက်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို ဝိပ္ပဋိသာရော ပုဒ်က မှတ်သား၍ပြသည်-ဟုလို။]

အလာဘာဝတမေတိအာဒိ-အလာဘာဝတမေ အစရှိသော စကားကို၊ ကုက္ကုစ္စဿ - ၏၊ ပဝတ္ထိအာကာရဒဿနတ္ထံ - ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ)၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ - ထို အလာဘာဝတမေ အစ ရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အလာဘာဝတမေတိ-ကား၊ အာယတိံ - နောင်အခါ၌ ၎င်း၊ ဒါနိ-၌၎င်း၊ မမ-၏၊ ဟိတသုခလာဘာနာမ-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်းတို့ မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိလေကုန်စွတကား၊ ဣတိ-သို့၊ အနုတ္ထုနာတိ-ငြီးတွား၏၊ ပန-ကား၊ န ဝတမေလာဘာတိ ဣမိနာ-ဤပါဠိဖြင့်၊ တမေဝတ္ထံ-ထို ဆိုအပ် ပြီးသော အနက်ကိုပင်၊ ဒဠိ-ခိုင်မြဲအောင်၊ ကရောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ဣတ္ထ-ဤ နဝတမေလာဘာဟူသော ပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပာယ်ော- မိဂလဏ္ဍိက၏ အလိုတည်း၊ ကောစိ-တစုံတယေခံသည်၊ ဝါ-တစုံတယေခံက၊ လာဘာတေတိ-လာဘာတေဟူ၍၊ သစေပိ ဝဒေယျ-အကယ်မူလည်း ပြောစေ ဥားတော့၊ (ဝေံသတိပိ)၊ တံ-ထို စကားသည်၊ မိစ္ဆာ-အမှားတည်း၊ မေ- ၏၊ ဝတ-စင်စစ်၊ လာဘာ- စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်းတို့သည်၊ န (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-ဤကား၊ (အဓိပ္ပာယ်ော-တည်း၊) [တချို့ စာများ၌ ဣတိကျနေသည်။] ဒုလ္လဒ္ဓံဝတမေတိ-ကား၊ ကုသလာနုဘာဝေန-ကုသိုလ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ လဒ္ဓံ-သည်၊ (သမာနံ)ပိ၊ မေ- သည်၊ ဣဒံ မနုဿတ္ထံ - ဤ လူ့အဖြစ်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံဝတ - မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွာ၊ ဝါ- အရမတော်လေစွာ၊ ပန- ကား၊ နဝတမေ သုလဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ- ဖြင့်၊ တမေဝတ္ထံ ဒဠိ ကရောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဣတ္ထ-ဤ နဝတမေသုလဒ္ဓံဟူသောပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပာ ယော- တည်း၊ ကောစိ၊ သုလဒ္ဓံတေတိ-ဟူ၍၊ သစေပိ ဝဒေယျ၊ (ဝေံသတိပိ)၊ တံ-သည်၊ မိစ္ဆာ- တည်း၊ မေ- သည်၊ န သုလဒ္ဓံဝတ- ကောင်းစွာ မရအပ် လေစွာ၊ ဝါ-အရ မတော်လေစွာ၊ ဣတိ-ကား၊ (အဓိပ္ပာယ်ော-တည်း)။

အပုညံ ပသုတန္တိ-ကား၊ အပုညံ-ကို၊ ဥပစိတံ - တိုးပွားစေအပ်ပြီ၊ ဝါ-
 တနည်း၊ ဇနိတံ - ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ ဣတိစေ - ဤသို့ မေးအံ့၊
 ယောအဟံ - သည်၊ ဘိက္ခူ - တို့ကို၊ ပေ၊ ဝေါရောပေသိံ - ခွင်းငြိ၊ ဣတိ-
 ထို့ကြောင့်တည်း၊ တဿ - ထို ယောဟံ ဘိက္ခူ အစရှိသော ဝါကျ၏၊
 အတ္ထော-ကား၊ ယော အဟံ-သည်၊ သီလဝန္တေ-သီလရှိကုန်သော၊ တာယ
 ဝေ သီလဝန္တတာယ - ထို သီလရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ကလျာဏ
 ဓမ္မေ - ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိကုန်သော၊ ဥတ္တမဓမ္မေ သေဋ္ဌဓမ္မေ-
 မြတ်သော တရားရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဇိဝိတာ - မှ၊ ဝေါရောပေသိံ-
 ခွင်းငြိ၊ ဣတိ-ကား၊ (အတ္ထော- တည်း၊) အညတရာ မာရကာယိကာတိ-
 ကား၊ နာမဝသေန - ဖြင့်၊ အပါကဋာ - မထင်ရှားသော၊ [အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။]
 ကော-တယေဝံသော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ - မိစ္ဆာအယူရှိသော၊ [“သေတဲ့သူများ
 သည် သံသရာမှလွတ်သွားကြ၏” ဟု အယူရှိသော။] မာရပက္ခိယာ-မာရ်နတ်၏
 ဘက်၌ဖြစ်သော၊ မာရဿ- ၏၊ အနဝတ္တိကာ- နောက်လိုက်ဖြစ်သော၊ ဘုမ္မ
 ဒေဝတာ - ဘုမ္မဇိုဝ်းနတ်သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့ အားပေးလိုက်ရလျှင်၊ အယံ-ဤ
 မိဂလဏ္ဍိကသည်၊ မာရဓေယျံ - မာရ်၏ တည်ရာဖြစ်သော၊ မာရဝိသယံ-
 မာရ်၏ နယ်မြေကို၊ နာတိက္ကမိဿတိ - မလွန်နိုင်လတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတွာ,
 သဗ္ဗာဘရဏာဝိဘူသိတာ - အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်
 သည်၊ ဟုတွာ အတ္တနော အာနဘာဝံ , ဒဿယမာနာ - ပြုလျက်၊ အဘိဇ္ဇ

မာရဓေယျံ။ ။မာရဓေယျံ ဝုစ္စတိ တေဘူမကဓမ္မာ- တေဘူမကတရားတို့ကို မာရ
 ဓေယျဟု ခေါ်အပ်၏၊ မာရဿ-ကိလေသာမာရ်၏+ဓေယျံ-တည်နေရာ, ကျက်စားရာ
 အာရုံတည်း၊ မာရဓေယျံ၊ [ဓေယျန္တိ-ဌာနံ, ဝတ္ထု, နိဝါသော, ဝေါစရော၊ ဤအလို
 “ဓေယျသဒ္ဓါသည် တည်နေရာ အနက်ဟော အနိပ္ပန္နပပါဠိပဒိက” ဟု ကြံ။] (တနည်း)
 ဝိယတိ (တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိ) ဣတိ ဓေယျံ၊ ဓာဓာတ်, ကျကို ဓာတွန် အာနှင့်တကွ
 ယေပြု၊ မာရဿ - ၏+ ဓေယျံ - ဖြစ်တည်ရာ တေဘူမကတရားတည်း၊ မာရဓေယျံ၊
 မာရောတိ စေတ္ထ ကိလေသာမာရော အဓိပ္ပေတော၊ ကိလေသာမာရဝသေနေဝစ ဒေဝပုတ္တ
 မာရဿ ကာမဘဝေ အာဓိပစ္စံ = သတွာတို့ကိုယ်တွင်း၌ ကိလေသာမာရ် အခံရှိသော
 ကြောင့်ပင် ဒေဝပုတ္တမာရ်နတ်က ကာမဘုံ၌ အုပ်စိုးနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ကိလေသာမာရ်
 အတွင်းခံမရှိသူမှာ မအုပ်စိုးနိုင်ပါ-ဟူလို။

နာတိက္ကမိဿတိ ။ ။ သံဝေဂအရင်းခံ၍ ရဟန်းပြုသွားခြင်းကို မာရဓေယျ
 လွန်ခြင်းဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုနတ်သည် သေလျှင် သံသရာမှလွတ်၏၊ နောက်ထပ် ပဋိ
 သန္ဓေ မနေရတော့-ဟု ဥစ္ဆေဒအယူရှိသူတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်၍ လွန်သွား
 ခြင်းကို “မာရဓေယျ အတိက္ကမ” ဟု မဆိုလို-ဟု မှတ်၊.... (ဝိမတိ)။

မာနေ-မကွဲသော၊ ဥဒကေ-၌၊ ပထဝီတလေ- မြေအပြင်၌၊ စက်မမာနာ ဝိယ-
 လျှော့သွားသကဲ့သို့၊ အာဂတိော, သမဏကုတ္တကံ - သော၊ မိဂလဏ္ဍိကံ - ကို၊
 ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ သာဓုသာဓုတိ-သဒ္ဒါသည်၊ သမ္ပဟံသနတ္ထေ-ရှင်လန်း
 ဝမ်းမြောက်စေခြင်းအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော) နိပါတော၊ တသ္မာ ဝေ- ပင်၊ ဒွိ
 ဝစနံ- ၂ ကြိမ်ဖြစ်သော အာမေဒိတ်စကားကို၊ ကတံ- ပြီ။ [ဘယေကောဓေ-
 ဝါထာ၌ ဟာသအနက်ကိုပင် သမ္ပဟံသန-ဟု ဆို၏။]

အတိဏ္ဏေ တာရေသီတိ - ကား၊ သံသာရတော - မှ၊ အတိဏ္ဏေ - မလွန်
 မြောက်သေးသူတို့ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဣမိနာ ဝေါရောပနေန - ဤခွင်းခြင်းဖြင့်၊
 တာရေသိ - လွန်မြောက်စေပြီ၊ ပရိမောစေသိ - လွတ်မြောက်စေပြီ၊ ဣတိ
 (အတ္ထော)-ဤကား တာရေသိ၏ အနက်တည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံကား၊
 ဗာလာယ-မိုက်သော၊ ဒုဗ္ဗေဓာယ-ပညာမရှိသော၊ ဧတိဿာ ဒေဝတာယ-
 ဤနတ်၏၊ လန္ဒိ ကိရ - အယူဖြစ်သတတ်၊ (ကိ°)၊ ယေ - အကြင်သူတို့သည်၊
 န မတာ- မသေကုန်၊ တေ - တို့သည်၊ သံသာရတော- မှ၊ န မုတ္တာ - မလွတ်
 ကုန်သေး၊ ယေ-တို့သည်၊ မတာ-ကုန်၏၊ တေ-ထိုသေသူတို့သည်၊ (သံသာရ
 တော)၊ မုတ္တာ- နိပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (လန္ဒိ ကိရ)၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ သံသာရ
 မောစက မိလက္ခာဝိယ - သံသရာမှ လွတ်စေသော တောင်သူလူရိုင်းတို့ကဲ့သို့၊
 [မြစ်ချောင်းကမ်းနား၌နေသော လူရိုင်းတို့သည် သေလျှင်သံသရာမှလွတ်၏-
 ဟု အယူရှိသောကြောင့် ခရုအရှင်ကလေးများကို ပြုတ်စားကြကုန်သတတ်။]
 ဧဝံလန္ဒိကာ- ဤသို့သေလျှင် သံသရာမှလွတ်၏ဟူသော အယူရှိသည်၊ ဟုတွာ,
 တမ္ဗိ-ထိုမိဂလဏ္ဍိကကိုလည်း၊ တတ္ထ-ထိုရဟန်းတို့ကိုသတ်မှု၌၊ နိယောဇေန္တိ-
 တိုက်တွန်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧဝံ - သို့၊ အာဟ၊ [အတိဏ္ဏေ တာရေသိ ဟု

နိယောဇေန္တိ ဝေမာဟ။ ။အယံ အန္ဓဗာလာ ဒေဝတာ - ကာဏ်းမိုက်သော
 ဤနတ်သည်၊ ဧဝံ ဥပ္ပန္နသံဝေဂမူလကံ သမဏဓမ္မံ ကတွာ အယံ မာရဝိသယံ အတိ
 ဣမေယျာပီတိ စိန္တေတွာ-ရှေးဥျးစွာ ကြံခဲ့ပြီးနောက်၊ အတ္တနော အညာဏတာယ-
 မိမိ စဉ်းစားဉာဏ် မရှိသည့်အတွက်၊ မတာ သံသာရတော မုစ္ဆန္တိတိ ဧဝံ လန္ဒိကာပိ
 သမာနာ-သေသူတွေဟာ သံသရာမှလွတ်ကြ၏ ဟု အယူရှိသူမှန်ပါလျက်၊ အတ္တနော
 လန္ဒိဝသေန (မိမိအလိုအားဖြင့်) မတာ ဘိက္ခု သံသာရတော မုစ္ဆန္တိတိ ဣမမတ္ထံ အနုပ
 ပရိက္ခိတွာ - သေကြသော ရဟန်းတွေ သံသရာမှလွတ်ကြ၏ ဟူသော ဤအကြောင်း
 အရာကို မစဉ်းစားမိဘဲ၊ တံ တတ္ထ နိယောဇေသိ - ထို မိဂလဏ္ဍိကကို ထို သတ်မှု၌
 တိုက်တွန်းမိလေသည်။ [“ သူ၏ တိုက်တွန်းခြင်းဟာ ရဟန်းများကို သံသရာမှ လွတ်
 အောင် အသတ်ခိုင်းရာ ကျသောကြောင့် မူလက မာရ်၏နယ်ကို လွန်မှာစိုးခြင်းနှင့်
 ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်” - ဟုလို။]

ပြောပြီ-ဟူလို၊]အထခေါ-၌၊ မိဂလဏ္ဍိကော-မည်သော၊ သမဏကုတ္တကော-
 ရဟန်းတို့၏ကိစ္စကို ပြုတတ်သောရဟန်းတု ရဟန်းယောင်သည်၊ တာဝ ဘုသံ-
 ထိုမျှလောက်ပြင်းထန်စွာ၊ ဥပ္ပန္နဝိပ္ပဋိသာရော-ဖြစ်သော နှလုံးမသာယာခြင်း
 ရှိသည်၊ (သမာနော)ပိ၊ ဒေဝတာယ- ၏၊ တံ အာနဘာဝံ-ထို တန်ခိုးအာန
 ဘော်ကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ အယံဒေဝတာ-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ အတိဏ္ဏေ တာရေ
 သိ ဟူ၍၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်ကေန၊ ဣမိနာ အတ္ထေန-ဤသူတပါး၏
 အသက်ကို သတ်ခြင်းဟူသော ကိစ္စသည်၊ ဝေမေဝ-ဤနတ်ပြောသည့်အတိုင်း
 သာ၊ ဝါ-ဤသံသရာမှ လွတ်စေခြင်းသဘောရှိသည်သာ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊
 ဣတိ - သို့၊ နိဗ္ဗံ - ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဝတ္တံ- ရောက်၍၊ လာဘာ ကိရ မေတိ
 အာဒိနိ - အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ပရိကိတ္တယန္တော - ကြွေးကြော်လျက်၊
 ပိဟာရေနပေ၊ ဝဒေဘိတိ-ကား၊ တံတံပိဟာရဉ္စ-ထိုထိုကျောင်းတိုက်သို့၎င်း၊
 (တံတံ)ပရိဝေဏဉ္စ-ထိုထိုပရိဝေဏသို့၎င်း၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ ဒွါရံ ပိဝရိတ္တာ၊
 အန္တော-သို့၊ ပဝိသိတ္တာ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ (ကိံ)၊ ကော-
 အဘယ်သူသည်၊ အတိဏ္ဏော - သံသရာမှ မလွတ်မြေခံသေးသနည်း၊ ကံ - ကို၊
 တာရေမိ-သံသရာမှ လွတ်မြောက်စေရမည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ)။

ဟောတိယေဝ ဘယန္တိ -ကား၊ မရဏံ-ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ စိတ္တုတြာသော-
 စိတ်၏ထိတ်လန့်ခြင်းသည် ၊ဟောတိ၊ ဟောတိ ဆန္ဒိတတ္တန္တိ- ကား၊ ဟဒယ
 မံသံ - နှလုံးသားကို၊ အာဒိံ ကတ္တာ- ၍၊ သရီရစလနံ- ကိုယ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်း
 သည်၊ဟောတိ၊ အတိဘယေန- အလွန်ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ထဒ္ဓသရီရတ္တံ-
 တောင့်မာသောကိုယ်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိပိ - ဤသို့လည်း၊
 ဧကေ - အချို့ဆရာတို့သည်၊ (ဝဒန္တိ)၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသွာ)-
 ကြောင့်၊ ထဒ္ဓိတတ္တံ-လွန်စွာဖြစ်သော တောင့်မာခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဆန္ဒိ
 တတ္တန္တိ - ဆန္ဒိတတ္တဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ လောမဟံသောတိ - ကား၊ ဥဒ္ဓံဌိတ
 လောမတာ-အထက်၌တည်သောအမွှေးရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ဝါ-ထောင်သော

ဣမိနာ၊ပေ၊ဘဝိတဗ္ဗံ ။ ။ ဣမိနာ ပရေသံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနတ္ထေန - ဤသူ
 အသက်ကိုသတ်ခြင်း ကိစ္စသည်၊ ဝေမေဝ သံသာရမောစနသဘာဝေနေဝ- သံသရာမှ
 လွတ်စေခြင်းသဘောရှိသည်သာလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ။.... (ဝိမတိ)။

ဆန္ဒိတတ္တံ။ ။ပဋ္ဌမနည်း၌ “ဆန္ဒိတဿ-ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိသူ၏+ဘာဝေါ
 ဆန္ဒိတတ္တံ”ဟုပြု၊ ဒုတိယနည်း၌ “ထဒ္ဓနံ-တောင့်မာခြင်း၊ ထဒ္ဓော - ခြင်း၊ သဉ္ဇာ
 တော ထဒ္ဓော ယဿာတိ ထဒ္ဓိတော၊ ထဒ္ဓိတဿ+ ဘာဝေါ ထဒ္ဓိတတ္တံ”ဟု ပြုပြီး
 လျှင် (ထ)ကို(ဆ)ပြု၍ “ဆန္ဒိတတ္တံ”ဟု ဖြစ်၏။

အမွေးရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊(ဟောတိ)၊[အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သတည်း၊ “လောမာ နံ-တို့၏+ဟံသော-ရှင်ခြင်းတည်း၊ လောမဟံသော-အမွေးတို့၏ရှင်ခြင်း၊ ဝါ-ကြက်သီးထခြင်း” ဟုပြု။] ပန-ဆက်၊ ဒိဏာသဝါ - ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သတ္တသုညတာယ-သတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ-ကို၊ သုဒိဋ္ဌတ္တာ-ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မရဏကသတ္တမေဝ - သေသော သတ္တာကုပင်၊ နပဿန္တိ - မမြင်ကြကုန်၊ တသ္မာ, တေသံ- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့၏၊ ဧတံသဗ္ဗံ - ဤ အလုံးစုံသော ဘယ, ဆန္ဒိတတ္ထ, လောမဟံသသည်၊ နာဟောသိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ်ပြောသည်၊ အနာမ်ဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၌လည်း ဘယ - ဆန္ဒိတ္တ စသည် မဖြစ်ပါ။]

ကေမ္မိတိက္ခံ၊ ပေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ပေ၊ သီတိ - ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ ဝါ - ပါဠိ တော်၌ လာသော ဤနည်းဖြင့်၊ ဂဏနဝသေန - အရေအတွက်၏ အစွမ်း အားဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိပိ-ကုန်သော၊ တာနိ ပဗ္ဗာတိက္ခ၊ သတာနိ - ထို ငါးရာသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဇိဝိတာ, ဝေ၊ ဝေ၊ ပေ၊ သီ-ဗြ၊ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ-ကား၊

သဗ္ဗာနိပိ ၊ ပေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ပေ၊ သီ။ ။ ရဟန်းငါးရာတွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်တိုင် သတ်သူ, အချင်းချင်း သတ်သူတွေလည်း ပါရှိရကား “ ပဗ္ဗာတိက္ခ၊ သတာနိ ဇိဝိတာ ဝေ၊ ဝေ၊ ပေ၊ သီ ” ဟူသောစကားကို သတ်အပ်သောရဟန်းတွေက များသောကြောင့် ယေဘုယျနည်းအားဖြင့် ဆိုသတတ်၊ ငါးရာက အနည်းငယ် လျော့သော်လည်း ဂဏန်း မဖွဲ့လောက်တော့။ [သဗ္ဗာနိပိ ၊ ပေ၊ ဝေ၊ ဝေ၊ ပေ၊ သီတိ ဣဒံ ယေဘုယျဝသေန ဝုတ္တံ၊ အပ္ပကံ ဟိ ဥဒ္ဓံ၊ အဓိကံ၊ ဂဏနူပဝံ န ဟောတိတိ ပဗ္ဗသတာနိတိ ဝုတ္တံ။]

ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ။ ။ ပဋိသလ္လာနန္တိ တေဟိ တေဟိ သတ္တသင်္ခါရေဟိ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အပသက္ကိတွာ (ဖဲခါ၍) သလ္လာနံ နိလိယနံ ဝိဝေစနံ (ကင်းဆိတ်ခြင်း) ထိုထိုသတ္တာတို့မှ၎င်း သင်္ခါရတို့မှ၎င်း ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဆုတ်ခါ၍ တပါးတည်း ကိန်း အောင်းတော်မူခြင်း။ [ကာယစိတ္တေဟိ တတော (ထိုသတ္တာသင်္ခါရတို့မှ) ဝိဝိတ္တတာ၊ ဧကိဘာဝေ၊ တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။]

ဝုဋ္ဌိတော။ ။ ထိုဝိဝေက ၂ မျိုးတွင် ဈာန်စိတ်အစဉ် ဖြစ်နေခြင်းကို ဈာန်ဝင်စား ခြင်းဟု ခေါ်၏၊ ထို ဈာန်ဝင်စားခြင်းသည် စိတ္တဝိဝေကတည်း၊ ဈာန်ဝင်စားပြီးနောက် ဘဝင်စိတ်ဖြစ်ပြီး၍ ရူပါရုံစသော သင်္ခါရအာရုံတို့နှင့် တွေ့ရခြင်းသည် စိတ္တဝိဝေကမှ ထခြင်းတည်း၊ ရဟန်းရှင်လူဟူသော သတ္တာတို့ကို အတွေ့ခံတော်မူခြင်းသည် ကာယ ဝိဝေကတည်း၊ အတွေ့ခံတော်မူခြင်းကား ကာယဝိဝေကမှ ထတော်မူခြင်းတည်း၊ ထို ၂ မျိုးသော ဝိဝေကမှ ထတော်မူခြင်းကို “ ဝုဋ္ဌိတ ” ဟု ဆိုလိုသည်။ [တတော ဒုဝိဝေ ဝိဝေကတော ဘဝဂ်္ဂပ္ပတ္တိယာ ရူပါရမ္မဏာဒိသင်္ခါရ သမာယောဂေန ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာဒိ သတ္တသမာဂမေန စ ဥပေတော။]

တေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ-တို့၏၊ ဇိဝိတက္ခယပ္ပတ္တိဘာဝံ-အသက်ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ-သိတော်မူပြီး၍၊ တတော ကေဘာဝတော- ထို တပါးထည်း၏ အဖြစ်မှ၊ ဝုဠိတော - ထတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဇာနန္ဒောပိ - သိပါသော်လည်း၊ အဇာနန္ဒောပိယ - သိတော်မမူသကဲ့သို့၊ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ - စကားကိုဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ - စကားလက်စရစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ-ကို၊ အာမန္တေသိ - အမိန့်ရှိတော်မူပြီ၊ ဝါ - မေးတော်မူပြီ၊ ကိံနုခေါအာနန္ဒ၊ပေ၊ ဘိက္ခုသံဃောတိ - ကား၊ အာနန္ဒ-နွာ၊ ဣတော-ဤ အခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဗဟူ, ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ- ဆည်းကပ်ရာ အရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥဒ္ဒေသံ- သင်ယူအပ်သော ပါဠိကို၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆံ-အဖန်ဖန်မေးမြန်းအပ်သော အဋ္ဌကထာကို၎င်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ-ယူကြကုန်၏၊ [မိမိဆရာ၏အထံ၌ယူကြသည်။] သဇ္ဈယန္တိ - သရဇ္ဈယ်ကြကုန်၏၊ ဧကပဇ္ဇောတောပိယ- တခဲနက် တောက်ပသကဲ့သို့၊ အန္တော အာရောမော-ကျောင်းတိုက်အတွင်းကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ ဣဒါနိ ပန-ယခုအခါ၌ကား၊ အဒ္ဓမာသ မတ္တဿ-တလဝက်မျှ၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ ဘိက္ခုသံဃော - ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ တနဘူတော ပိယ-နည်းပါးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တနကော မန္တော အပ္ပကော (ပိယ) -နည်းပါးသကဲ့သို့၊ ဝိရဠဝိရဠော ပိယ-ကြိုးတိုးကြိတ်ကဲ့သို့၊ ဇာတော-ဖြစ်နေပါ တကား၊ ကာရဏံ- အကြောင်းကား၊ ကိံနုခေါ- အဘယ်နည်း၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဒိဿသု-အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ပက္ကန္တာ ကိံ-ဖဲသွားကြကုန်သလော၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

အထ-ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော- တည်၊ ကမ္မဝိပါကေန- ကံ၏ အကျိုးကြောင့်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဇိဝိတက္ခယပ္ပတ္တိံ - အသက်ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို၊ အသလ္လက္ခန္တော-မမှတ်သားနိုင်ဘဲ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂပစ္စယာ ပန - အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ကား၊ (ဇိဝိတက္ခယပ္ပတ္တိံ-ကို) သလ္လက္ခန္တော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တထာဟိ၊ပေ၊ ဘဂဝါတိ အာဒိံ - အစရှိသော စကားကို၊ ဝတွာ - လျှောက်၍၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ အညံ- အခြားသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ယာစန္ဒော-တောင်းပန်လိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါတိအာဒိံ -ကို၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ တဿ-ထို သာဓုဘန္တေ ဘဂဝါအစရှိသော စကားရပ်၏၊ အတ္ထော- ကား၊ ဘန္တေ, သာဓု - တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ - သည်၊ ယေန(ကာရဏေန)-

အကြင် ဒေသနာတော် တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံဃော၊ အရဟတ္တေ- ဌ၊ ပတိဋ္ဌဟေယျ - တည်ရာပါ၏။ အညံ - အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တပါးသော၊ (တံ) ကာရဏံ-ကို၊ အာစိက္ခတု- ဟောတော်မူပါ၊ ဟိ-မှန်၊ မဟာသမုဒ္ဒံ-မဟာသမုဒြာသို့၊ ဩရောဟဏတံတ္တာနိဝိယ-သက်ဆင်းကြောင်း ဆိပ်ကမ်း တို့ကဲ့သို့၊ အညာနိပိ - အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန် သော၊ ဒသာနုဿတိ ဒသကသိဏ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန မြဟ္မဝိဟာရာနာ ပါနဿတိပုဘေဒါနိ-၁၀ ပါးသော အနုဿတိ, ၁၀ ပါးသော ကသိုဏ်း, ၄ပါးသော ဓာတုဝဝတ္ထာန်, မြဟ္မဝိဟာရ, အာနာပါနဿတိ အပြားရှိကုန် သော၊ ဗဟူနိ - ကုန်သော၊ နိဗ္ဗာနောရောဟဏကမ္မဋ္ဌာနာနိ - နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဆင်းကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့သည်၊ သန္တိ - ရှိပါကုန်၏၊ တေသု - ထို ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့တွင်၊ ဘဂဝါ - သည်၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ သမဿာသေတွာ- သက်သာစေတော်မူ၍၊ အညတရံ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊ အာစိက္ခတု = ဟောတော်မူပါ၊ ဣတိ - ကား၊ အဓိပ္ပာယ်ော - အရှင် အာနန္ဒာ၏ အလိုတည်း။ [ရှေ့၌ “တဿတ္ထော” ဟု ပါခဲ့သောကြောင့် ဣတိ နောင် “အဓိပ္ပာယ်ော” မပါလျှင် စာသွားထုံးစံကျမည်၊ သို့မဟုတ် “ ပတိဋ္ဌ ဟေယျာတိ ” ဟု ရှေ့၌ ဣတိပါစေ၍ ထို ဣတိမှ “ တဿတ္ထော ” ဟု ပြန် လှည့်သင့်၏။ မဟာသမုဒ္ဒံ စသည်ကိုကား အဓိပ္ပာယ်တ္ထ ဟု ယူသင့်သည်။]

အထ-လျှောက်ထားရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တထာ-ထို လျှောက် ထားသည့်အတိုင်း၊ ကာတုကာမော-ပြုတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ထေရံ- အရှင် အာနန္ဒာထေရ်ကို၊ ဥယျောဇေန္တော - တိုက်တွန်းတော် မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေနဟာနန္ဒာတိအာဒိံ - တေနဟာနန္ဒ အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို တေနဟာနန္ဒ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယာတိ-ကား၊ ဝေသာလိံ -ဝေသာလီမြို့ကို၊ ဥပနိဿာ ယ - ဝေသာလီမြို့ မှီ၍၊ [ဝေသာလီနဂရံ ဝေသာလီမြို့ ကတွာ။] သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဝါဂုတေပိ - တဝါဂုတ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌၎င်း၊ အဗုယောဇနေပိ-ယူဇနာဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်၌၎င်း၊ ယာဝတိ

အာနာပါနဿတိ။ ။ဒသာနုဿတိ၌ အာနာပါနဿတိ ပါပြီးဖြစ်သော်လည်း စည်းဝေးမည့် ထိုရဟန်းတို့တွင် အများအား လျှောက်ပတ်သောကြောင့် အာနာပါန ဿတိကို ထပ်၍ယူပြန်သည်။ အာဟာရေပဋိကူလသညာကို အသုဘသဘော ရှိသော ကြောင့် အသုဘ၌ သွင်းယူ၏။ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကား အာဒိကမ္ပိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် မယူ။

ကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝိဟရန္တိ-နိဗ္ဗာန်၊ သဗ္ဗေ , တေ - ထို ရဟန်းတို့ကို၊ သန္ဓိပါတေဟိ - စည်းဝေးစေလော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တေသဗ္ဗေ၊ ပေ၊ သန္ဓိပါတေတွာတိ-ကား၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂန္တိ-ငှါ၊ ယုတ္တဋ္ဌာနံ - သင့်လျော်သော အရပ်သို့၊ သယံ , ဂစ္စာ - ၍၊ အညတ္ထ-အခြားသောအရပ်သို့၊ (ကိုယ်တိုင်သွားခြင်းငှါ မသင့်လျော်သောအရပ်သို့) ဒဟရဘိက္ခု - ရဟန်းငယ်တို့ကို၊ ပဟိဏိတွာ - စေလွှတ်၍၊ မုဟုတ္တေနဝ-တမုဟုတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အနဝသေသေ - အကြွင်းမရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ - ဆည်းကပ်ရာ တရားသဘင်၌၊ [ဓမ္မသဘာယံ။] သမူဟံ - အပေါင်းကို၊ ကတွာ - ၍၊ ယဿ၊ ပေ၊ မညတိတိ ဣ- ဤ ပါ၌၊ အယံ-ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အရှင်အာနန္ဒာ၏ အလိုတည်း၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘိက္ခုသံသော - ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သန္ဓိပတိတော - စည်းဝေးပြီးပါပြီ၊ [“ သန္ဓိပတိတော - စည်းဝေးစေအပ်ပါပြီ ” ဟု မူကွဲရှိ၏။ “ သန္ဓိပါတေဟိ, သန္ဓိပါတေတွာ ” ဟူသော ရှုစကားတို့ကို ထောက်လျှင် ကာရိတ်ပစ္စည်းပါသော ဤမူကွဲက သာ၍ကောင်းသည်။] သေ-ဤ အချိန်သည်ကား၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဓမ္မကထံ-တရားစကားကို၊ ကာတုံ-ငှါ၎င်း၊ အနုသာသနိ-အဆုံးအမတော်ကို၊ ဒါတုံ-ပေးတော်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ကာလော-အချိန်ပါတည်း၊ ဣဒါနိ-၌၊ တုမှေ-ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်၊ ယဿ- အကြင်တရားဟောတော်မူခြင်း၊ အနုသာသနိပေးတော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ-ကို၊ ဇာနာထ-သိတော်မူကုန်၏၊ တံ - ထို တရားဟောတော်မူခြင်း အနုသာသနိ ပေးတော်မူခြင်းကို၊ ကတ္ထဗ္ဗံ-ပြုထိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-ကား၊ (အဓိပ္ပါယော)။ [ဤနေရာ၌ ယောဇနာဖွင့်ပုံရှုပ်၏။]

အထခေါ - ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ - သည် ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ အယမ္ဗိခေါ ဘိက္ခုဝေတိ - ဟူ၍၊ အာမန္တေသိ- ပြီ၊ စ ပန- ထပ်၍ဆက်၊ အာမန္တေတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ဘိက္ခုနံ - တို့၏၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ အာစိက္ခိတ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနတော-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသောအသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ၊ အညံ-အခြားသော၊ ပရိယာယံ-ဒေသနာတော်တည်းဟူသောအကြောင်းကို၊ အာစိက္ခန္တော-ဟောတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယသွာ-

မုဟုတ္တေနဝ။ ။ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရဟန်းတော်တို့သည် ဘုရားအထံမှ သတင်းစကားကို နားထောင်လျက် နေကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်၌၎င်း တရားတော်၌၎င်း လေးစားသောအားဖြင့် လာကြဘို့ရန် ခေါ်သောစကား၏ အခြားမဲ့၌ပင် ထ၍လာကြသည်ကို “တမုဟုတ်ခြင်း”ဟု ဆိုသည်။

ကြောင့်၊ ဘဝဝတာ- သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ သန္တပဏီတ ကမ္မဋ္ဌာနဒဿ နတ္ထမေဝ - ငြိမ်သက်မွန်မြတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ သာလျှင်၊ အယံပါဠိ-ဤ ပါဠိတော်ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿာ- ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရဟန်းတို့အား သန္တပဏီတ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါသာ ဤပါဠိတော်၏ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဧတ္ထ- ဤပါဠိရပ်၌၊ အပရိဟာပေတွာ-မယုတ်လျော့စေမူ၍၊ အတ္ထယောဇနာက္ကမံ- အနက်၊ ယောဇနာပုံ အစဉ်ဖြစ်သော၊ ဝဏ္ဏနံ-အဖွင့်ကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုပေအံ့။
 [အတ္ထဉ္စ+ယောဇနက္ကမဉ္စ-ဒီကာ။]

တတြ - ထို ပါဠိရပ်၌၊ ဝါ- ထိုပုဒ်တို့တွင်၊ တာဝ - အတ္ထမှ ရှေးဥျးစွာ၊ အယမ္ဗိ ခေါ် ဘိက္ခဝေတိ ဣမဿ ပဒဿ - အယမ္ဗိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဟူသော ဤပုဒ်၏ အယံ - ကား၊ ယောဇနာ - ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းတည်း၊ [အတ္ထ၊ ယောဇနာ ၂ မျိုးတွင် ယောဇနာသံဝဏ္ဏနာ-ဟူလို၊] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကေဝလံ- အာနာပါဏဿတိသမာဓိ မဘက် သက်သက်၊ အသုဘဘာဝနာယေဝ - အသုဘဘာဝနာသည်သာ၊ ကိလေသပ္ပဟာနာယ-ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်း ငှါ၊ သံဝတ္တတိ- ဖြစ်သည်ကား၊ န- မဟုတ်သေး၊ [ဤဝါကျဖြင့် အယမ္ဗိ၌ ပိ၏ ပေါင်းအပ်သောအနက်ကို ပြ၏။] အပိစ-အဟုတ်ကား၊ အယမ္ဗိ ခေါ် အာနာ ပါဏဿတိ သမာဓိ - ဤ အာနာပါဏဿတိ သမာဓိသည်လည်း၊ ပေ၊ ဝူပ သမေတိ-ငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ဣတိ(ယောဇနာ)၊ [အပိုဝါကျ ပါဌသေသထည့်၍ ယှဉ်စေခြင်းဟူသော သမ္ပန္နယောဇနာ-ဟူလို။] ပန-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ပါဠိရပ်၌၊ အယံ - ကား၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာ - အနက်အဖွင့်တည်း၊ အာနာပါဏဿတိတိ- ကား၊ အဿာသပဿာသပရိဂ္ဂါဟိကာ- ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကိုပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော၊ သတိ - သတိတည်း၊ [ဒီဃ၊ ရဿစဒသာ အထူးတို့နှင့်တကွ ထွက်သက်နှင့် ဝင်သက်ကို ခွဲခြား၍ အာရုံပြုသော သတိ၊ “အဿာသပဿာ သေသု+သတိ အဿာသ ပဿာသသတိ” ဟု၎င်း “အာနာပါနေသု+ သတိ အာနပါနဿတိ” ဟု၎င်း ပြု။]

ဟိ-သာဓကကား၊ ပဋိသန္တိဒါယံ-ပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌၊ အာနန္တိ အဿာသော၊ ပေ၊ တဿုပဋ္ဌာတိတိ- ဟူသော၊ ဧတံ- ဤစကားရပ်ကို၊ (ဓမ္မ သေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္တံ၊ [အာနန္တိ-ကား၊ အဿာသော- ရှေးဥျးစွာအသက်

အာနန္တိ အဿာသော။ ။ “အာနန္တိ အာပုဗ္ဗ အန (ဇီဝနေ) ဟူသောဓာတ်၊ “ကရဏေ ကိပ် (ကွိ)” ဟု ထောမနိမိဆို၏၊ အာနတိ အနေနာတိ အာနံ၊ အနေန- ဤလေဖြင့်၊ အာနတိ=အာ (ပဌမံ) + အနတိ - ရှေးဥျးစွာ အသက်ရှင်ရ၏၊ ဝါ-

ရှင်ကြောင်းလေတည်း၊ ဝါ- ရှိုက်လေတည်း၊ ဝါ-ထွက်သက်တည်း၊ ပဿာ
 သော-နောက်မှ အသက်ရှင်လေသည်၊ ဝါ- ရှူလေသည်၊ ဝါ-ဝင်သက်သည်၊
 နော- မဟုတ်၊ အပါနန္တိ- ကား၊ ပဿာသော-နေခံမှ အသက်ရှင်ကြောင်း
 လေတည်း၊ ဝါ-ရှူလေတည်း၊ ဝါ-ဝင်သက်တည်း၊ အဿာသော-ရှေးဥျးစွာ
 အသက်ရှင်ကြောင်းလေသည်၊ ဝါ- ရှိုက်လေသည်၊ ဝါ- ထွက်သက်သည်၊
 နော-မဟုတ်၊ အဿာသဝသေန- ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာနံ-
 ကပ်၍တည်ခြင်း သဘောတရားသည်၊ သတိ - သတိတည်း၊ [အဿာသကို
 အာရုံပြုသောသတိ- ဟူလို။] ပဿာသဝသေန- ဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
 ဥပဋ္ဌာနံ-ကပ်၍တည်ခြင်း သဘောတရားသည်၊ သတိ-တည်း၊ [ပဿာသကို
 အာရုံပြုသောသတိ-ဟူလို။] ယော-အကြင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဿသတိ-
 ရှိုက်၏၊ ဝါ- ထွက်သက်ကိုပြု၏၊ တဿ- ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်၌၊ ဝါ-ထို
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ကပ်၍တည်၏၊ ဝါ-ထင်လာ၏၊ ယော-သည်၊
 ပဿသတိ-ရှူ၏၊ ဝါ-ဝင်သက်ကိုပြု၏၊ တဿ-၏စိတ်၌၊ ဝါ-အား၊ ဥပဋ္ဌာတိ-
 ၏၊ ဝါ-၏။

သမာဓိတိ-ကား၊ အာနာပါန ပရိဂ္ဂါဟိကာယ- ထွက်သက် ဝင်သက်ကို
 ပိုင်းခြား၍ယူတတ်သော၊ တာယသတိယာ- ထိုသတိနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဥပဋ္ဌာ-
 ဖြစ်သော၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-စိတ္တေကဂ္ဂတာတည်း၊ ဝါ-စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း

ရှိုက်ရ၏၊ ဣတိ အာနံ-ရှေးဥျးစွာ အသက်ရှင်ကြောင်းလေ၊ ဝါ-ရှိုက်လေ၊ ထွက်သက်၊
 အဿာသော၌ အာပုဗ္ဗ + သသဓာတ်, ဏပစ္စည်း၊ အဿသတိ အနေနာတိ အဿာ
 သော၊ အဿသတိ=အာ ပဋ္ဌမံ+သသတိ-ရှေးဥျးစွာ အသက်ရှင်၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏ဟု
 ပေး၊ ဤနည်းအားဖြင့် အာနနှင့် အဿာသသည် အနက်တူသောကြောင့် “ အာနန္တိ
 အဿာသော ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤကား - “အဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော ” ဟု
 ဖွင့်လတံ့အတိုင်းတည်း။

ပါဏန္တိ ပဿာ သော ။ ။ ပ + အန၊ ပ (ပြ) ဥပသာရကြောင့် နကို ဏပြု၊
 (ထောမနိမိ) ။ ပသည် ပစ္စာအနက်ဟော၊ ပစ္စာ-နေခံမှ+ အာနံ-အသက်ရှင်ကြောင်း
 လေတည်း၊ ပါဏံ-နောက်မှဖြစ်သောလေ၊ ဝါ-ရှူလေ, ဝင်သက်၊ ပစ္စာ+သာသော
 ပဿာသော၊ ဤကား - “ ပဿာသောတိ အန္တောပဝိသနဝါတော ” ဟု ဖွင့်လတံ့
 အတိုင်းတည်း၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြောင်းပြန်ဖွင့်ရကား ထိုအလိုအားဖြင့် “အာ-
 အဘိမုခံ-အတွင်းသို့ ရှေးရှူ+ အာနံ-အသက်ရှင်ကြောင်းလေတည်း” ဟု ၎င်း “အာ
 (အဘိမုခံ) + သာသော အဿာသော ” ဟု၎င်း ဆို၍ ရှူလေ ဝင်သက်ကို အာန
 အဿာသ, ရှိုက်လေ ထွက်သက်ကို ပဿာသဟု ဆိုပါ။ [ပါဏံနေရာဝယ် “အပါနံ”
 ဟုလည်း အဘိဓာန်ရှိ၏၊ “အပ+အာန”ဟု ခွဲ၊ ထိုအလို “ပါန”ဟု ရှိစေ။]

တည်း၊ စ- ဆက်၊ အယံ ဒေသနာ - ဤ အာနာပါနဿတိသမာဓိ ဒေသနာ သည်၊ သမာဓိသီသေန-သမာဓိဟူသောဥပုသ်ခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ-သမာဓိကို ပဓာန ပြုသဖြင့်၊ (ပဝတ္ထာ-ဖြစ်၏)သတိသီသေန-သတိဟူသောဥပုသ်ခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ- သတိကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ န (ပဝတ္ထာ) - ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ အာနာပါနဿတိယာ - ထွက်သက် ဝင်သက်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သောသတိ နှင့်၊ ယုတ္တော - ယှဉ်သော၊ သမာဓိ - တည်း၊ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ - သမာဓိ၊ ဝါ-တနည်း၊ အာနာပါနဿတိယံ-ထွက်သက်ဝင်သက်ကိုသိမ်းဆည်း တတ်သော သတိကြောင့်၊ (ဥပုဇ္ဈော - သော၊) သမာဓိ- တည်း၊ အာနာပါန သတိသမာဓိ- သမာဓိ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဣတ္ထ- ဤ အာနာပါနဿတိသမာဓိ ဟူသောပုဒ်၌၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

ဘာဝိတောတိ- ကား၊ ဥပ္ပါဒိတော - အစစွာဖြစ်စေအပ်သည်၎င်း၊ ဝနိ တောစ-တိုးတက် ပွားများစေအပ်သည်၎င်း၊ ဗဟုလိကတောတိ - ကား၊ ပုန ပ္ပုနံ- ကြိမ်ဖန်များစွာ၊ ကတော- သည်၊ [“သမာနော - သော်” ဟု ဆက်။]

တသ္မာ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗျော။ ။ ပဌမနည်း၌ “ယုတ္တော” ဟု အလယ်ပုဒ်ကြေသော ကြောင့် သတိနှင့်တကွဖြစ်သော (သတိက သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုအပ်သော) သမာဓိကိုယူ၊ ဒုတိယနည်း၌ သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုအပ်သော တကွဖြစ်ဘက် သမာဓိကို၎င်း၊ ဥပစာရ အခိုက်အတန့်၌ သတိက ပကထူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုအပ်သော အပ္ပနာသမာဓိကို၎င်း ယူ၊ [ဒုတိယသို့ ပန ဥပနိဿယဘာဝေါပိ။]

ဥပ္ပါဒိတော ။ ။ ပဌမရအပ်သော ဈာန်သမာဓိကို ရည်ရွယ်၍ ဘာဝိတောကို “ဥပ္ပါဒိတော” ဟု ဖွင့်၏၊ [ဘာဝံ (ဝိဇ္ဇမာနတံ- ထင်ရှားပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်သို့) ဣတော (ဂတော- ရောက်သော သမာဓိတည်း၊) ဣတိ ဘာဝိတော၊ ဥပ္ပါဒိတော- ဖြစ်စေအပ်သော၊ ပဋိလဒ္ဓမတ္ထော - ရအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော သမာဓိတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ “ဘာဝံ+ဣတော” ဟု ဤ၌ ဝိဂ္ဂဟပြုသော်လည်း “ ဘာဝေတိတိ ဥပ္ပါဒေတိ ဝနေတိ” ဟု ဖွင့်လေ့ရှိသော အခြားနေရာ၌ ဤသို့ “ဘာဝ+ဣတ” ဟု မခွဲနိုင်ရကား “ဘာဝိယယေ ဥပ္ပါဒိယတေတိ ဘာဝိတော” ဟု လည်း ဝိဂ္ဂဟ ပြုနိုင်သည် ဟု မှတ်။

ဝနိတော ။ ။ ပဌမရအပ်ပြီးနောက် ထို ဈာန်ကိုပင် အထပ်ထပ် ဝင်စားသော အားဖြင့် အထုံရအောင် ပြုအပ်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဝနိတော” ဟု တဆင့် ဖွင့်သည်၊ ဥပ္ပုဇ္ဈော ပန လဒ္ဓါသေဝနော (ရအပ်သော အထုံ အာသေဝနရှိသော သမာဓိသည်)၊ ဘာဝိတော၊ ပဂုဏဘာဝံ (အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့) အာပါဒိ တော ဝနိတောတိ အတ္ထော၊ ဤနည်း၌ ဘူဓာတ်သည် ဝနုန အနက်ဟော တည်း၊ “ဘာဝိယတေ ဝနိယတေတိ ဘာဝိတော” ဟု ပြု။

ပုနပ္ပုနံ ကတော ။ ။ ဗဟုလံကို ပုနပ္ပုနံ ဟု ဖွင့်သည်၊ “ဗဟုလံ+ကတော ဗဟုလိ ကတော” ဟု ပြု၊ သုတ္တံ (ဤ) ပစ္စည်းသက်၊ တနည်း (အ) ကို (ဤ) ပြု။ [ဗဟုလံ

သန္ဓေဝေပဏီတောစာတိ-ကား၊ သန္ဓေဝေ-ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်
 ၎င်း၊ ပဏီတောစေဝ- မွန်မြတ်သည်သာလျှင်၎င်း၊ (ဟုတွာ)၊ [ဝုပသမေကံ၌
 စပ်။] ဥဘယတ္ထ-သန္ဓေဝေပဏီတောဟူသော ၂ ပုဒ်လုံး၌၊ ဝေသဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ နိယ
 မော-အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဝေဒိတဗ္ဗော- န်၊ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
 ဟိ- ဝေသဒ္ဓါဖြင့် အမြဲသတ်မှတ်ရခြင်း၏ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုဥုးအံ့၊ အသုဘကမ္မ
 ဌာနံ- အသုဘလျှင် အာရုံရှိသောကမ္မဌာန်းသည်၊ ဝါ- အသုဘဈာန်သည်၊
 ကေဝလံ - အသုဘအာရုံ မဘက်သက်သက်၊ ပဋိဝေဓဝသေန - ထိုးထွင်း၍
 သိတတ်သော ဈာန်အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သန္ဓေဝေ-ငြိမ်သက်သည်၎င်း၊ ပဏီတော-
 မွန်မြတ်သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)ယထာ-၎င်း၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ ဩဠာရိကာ

ပဝတ္တိတော၊ တေန အာဝဇ္ဇနာဒိဝသိဘာဝပုတ္တိံ အာဟ၊ ထိပဟုလီကတောဖြင့် အာ
 ဝဇ္ဇနစသော ဝသိဘော်သို့ရောက်ခြင်းကို မိန့်တော်မူ၏။] တချို့နေရာ၌ကား “အပဟု
 လောပိ ဗဟုလောဝိယ ကတော ဗဟုလီကတော” ဟု ဖွင့်၏၊ သမာဓိတမျိုးတည်းဖြစ်၍
 မများသော်လည်း အထပ်ထပ်ဝင်စားသောအားဖြင့် များသကဲ့သို့ပြုအပ်သည်-ဟူလို။

ပဏီတောစေဝ။ ။ ပါဠိတော်၌ “ပဏီတောစ” ဟု ဝေပပါသော်လည်း သန္ဓေ
 စေဝမှ ဝေကို လိုက်စေ၍ “ ပဏီတောစေဝ ” ဟု အနက်မှတ်ပါ - ဟူလို၊ ဥပမာ-
 “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော” ပါဠိ၌ “ဣဓေဝ ဒုတိယော”
 ဟု ဝေကို လိုက်စေရသကဲ့သို့တည်း။

အယံ ဟိ ။ ။ “ ၂ ပုဒ်လုံး၌ ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ခိုင်မြဲအောင် ဆိုရခြင်း၏ လဒ္ဓဂုဏ်ကို
 ပြလိုသောကြောင့် “အယံ ဟိ” စသည်မိန့်” ဟု ဋီကာကျမ်းတက်၏၊ အခြားနေရာ၌
 “ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ” နောင် ဤ ဟိမျိုးကို ဝိတ္ထာရဇောတက ဟု ချည်း ဖွင့်လေ့ရှိ၏၊
 သို့ဖြစ်၍ ဋီကာဖွင့်အလို “ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ” ဟု ရှေးပါဠိ ရှိဟန်မတူ။ [ဥဘယနိယမေန
 လဒ္ဓဂုဏံ ဒသေတံ အယဉ္ဇိတံ အာဒိ ဝုတ္တံ။]

အသုဘကမ္မဌာနံ။ ။ အသုဘကို အာရုံပြုသော ဈာန်ကို “ အသုဘကမ္မဌာနံ ”
 ဟု ဆိုသည်၊ အာရုံကမ္မဌာန်း အာရမဏိက ကမ္မဌာန်း ၂ မျိုးတွင် အာရမဏိက ကမ္မ
 ဌာန်းကို ဆိုလိုသည်၊ အသုဘေသု- အသုဘအာရုံတို့၌+ကမ္မ - အားထုတ်မှုတည်း၊
 အသုဘကမ္မ-မှ၊ ထိုအားထုတ်မှုသည်ပင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခအထူးတို့၏ အကြောင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် ဌာနလည်းမည်၏၊ ဣတိ အသုဘကမ္မဌာနံ၊ (ဋီကာ) ။

ပဋိဝေဓဝသေန။ ။ ဈာန်ပဋိဝေဓဝသေန၊ ဈာန်ဟိ ဘာဝနာဝိသေသေန ဣဇ္ဈန္တံ
 (ပြည့်စုံလသော်) အတ္တနော ဝိသယံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ ဝတ္တတိ၊ [ဤအလို “ပဋိဝိဇ္ဈတိ-
 မိမိအာရုံကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏၊ ဣတိ ပဋိဝေဓော” ဟု ကတ္ထုသာဓိပြု၊ ဈာန်ကို
 အရကောကံပါ။] ယထာသဘာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ စာတိ၊ [ဤအလို “ ပဋိဝိဇ္ဈိ
 ယတိ-သဘောမှန်အတိုင်း ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်က ဖြစ်စေ
 ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ ဣတိပဋိဝေဓော” ဟု ကမ္မသာဓိပြု၍ ဈာန်ကိုပင် အရကောကံပါ။]

ရမဏတ္တာ - ရုန့်ရင်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပဋိကူလာရမဏတ္တာစ - စက်ဆုပ်ဘွယ် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အာရမဏဝသေန- ဖြင့်၊ နေဝသန္တ- မငြိမ်သက်သည်၎င်း၊ န ပဏီတံ- မမွန်မြတ်သည်၎င်း၊ (ဟောတိ) ယထာ-၎င်း၊ ဧဝံ-ဤ အတူ၊ အယံ-ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိသည်။ [အယံ ဟိမှ အယံကို ဤနေရာ၌ယူပေးသည်။] ကေနစိ ပရိယာယေန- တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ- မည်သည့် အမြက်ကြောင့်မျှ၊ အသန္နောဝါ - သည်၎င်း၊ အပ္ပဏီတောဝါ - သည်၎င်း၊ န (ဟောတိ) - မဖြစ်၊ အပိစခေါ - စင်စစ်ကား၊ အာရမဏသန္တတယပိ - ထွက်သက် ဝင်သက်အာရုံ၏ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ သန္နော ဝူပသန္နော- ငြိမ်သက်၏၊ နိဗ္ဗုတော - အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေး၏၊ ပဋိဝေဓသင်္ခါတ အင်္ဂ သန္တတယပိ- ပဋိဝေဓဟုဆိုအပ်သော ဈာန်အင်္ဂါ၏ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်း၊ (သန္နော ဝူပသန္နော နိဗ္ဗုတော-၏) အာရမဏပ္ပဏီတ တယပိ-ထွက်သက်ဝင်သက်အာရုံ၏ မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ ပဏီတော - မွန်မြတ်၏၊ အတိတ္ထိကရော - တင်းတိမ်မှုကို မပြုတတ်၊ [အာနာ ပါနကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိက တင်းတိမ်အားရအောင် မပြု တတ်၊ ထပ်ကာထပ်ကာ ဝင်စားချင်စရာ ကောင်းသည်- ဟူလို။] အင်္ဂပ္ပဏီတ တယပိ - ဈာန်အင်္ဂါ၏ မွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ (ပဏီတော အတိတ္ထိကရော)၊ ဣတိ- ဤအနက်သည်၊ ဝါ- ကို၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ တေန- ကြောင့်၊ (အာရမဏ-ပဋိဝေဓအားဖြင့် သန္တ , အာရမဏ-အင်္ဂအားဖြင့် ပဏီတ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) သန္နောစေဝ ပဏီတောစာတိ - ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ဩဇ္ဇာရိကာရမဏတ္တာစသည်။ ။ ဗိဘန္တရမဏတ္တာ-ရှိရှာဘွယ်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပဋိကူလာရမဏတ္တာ - ဖိဂုဏ္ဍာရမဏတ္တာ၊ ပရိယာယေနာတိ- ကာရဏေန၊ လေသန္တရေနဝါ (အမြက်တမျိုးအားဖြင့်) ။

အာရမဏသန္တတယ။ ။ အနုတ္တမေန ပိဝေဓေတဗ္ဗတံ-အစဉ်အားဖြင့် တရွေ့ရွေ့ ကင်းဆိတ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာရမဏဿ-ရောက်သော အာနာပါနအာရုံ ၏၊ ပရမသုခုမတံ သန္ဓာယ အာဟ၊ ထိုသန္တအာရုံကိုအာရုံပြုသော သတိသမာဓိတရား လည်း ငြိမ်သက်စွာ တည်နေတော့၏၊ ထို့ကြောင့် “ သန္နောကို ဝူပသန္နော၊ ဝူပ သန္နောကို နိဗ္ဗုတော ” ဟု ဖွင့်သည်။ [အာရုံငြိမ်သက်၍ အာရမဏိက ငြိမ်သက်ပုံကား လောကုတ္တရာတရားများကို အာရုံပြုသော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောပီထိ၏ ငြိမ်သက်ပုံဖြင့် ထင်ရှားသည်။]

အသေစနကောစ ပေ၊ ဝိဟာရေတိ ဣတ္ထ-ပါဌ်ဌှ၊ (ဂူဇ္ဇတ္ထံ) ပန(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေခိ)၊ အဿ-ထို အာနာပါနဿတိ သမာမိဏိ၊ သေစနံ - သွန်လောင်း ထည့်ခတ်ရခြင်းသည်၊ န- မရှိ၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ အသေစနကော၊ အနာသိတ္တကော- သွန်းလောင်း ထည့်ခတ်အပ်သော တစုံတခုမရှိ၊ (အနာသိတ္တကတ္တာ- ကြောင့်၊) အဗ္ဗောကိဏ္ဏော- အခြားတရားတို့နှင့် ရောပြွမ်းခြင်းမရှိ၊ (အဗ္ဗောကိဏ္ဏတ္တာ-ကြောင့်၊) ပါဠေက္ခော-အသီးအခြားတပါးထည်းသည်၊ [“ပဋိ+ ကောယေဝ ပါဠေက္ခော” ဟု ပြု၊ သုတ္တံ၌ ဣပစ္စည်း။] အာဝေဏိကော- မကင်းမူ၍ဖြစ်သည်၊ ဝါ- အခြားတရားတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတ္ထ- ဤ အာနာပါနဿတိသမာမိဌှ၊ ပရိကမ္ပံဝါ - သန္တဖြစ်ဘို့ရန် ပရိကမ် သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဥပစာရေနဝါ-ဥပစာရသမာမိကြောင့်လည်း၊ သန္တတာ- ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်သည်၊ (နတ္ထိ)၊ [ပါဌ်ရိအတိုင်း “ဣတ္ထ- ဌှ၊ ပရိကမ္ပေန ဝါ-ဖြင့်၎င်း၊ ပေ၊ နတ္ထိ ” ဟုသော်လည်း ပေးပါ။] အာဒိမနသိကာရတော-

အသေစနကော။ ။ သန္တ - ပဏီတဖြစ်ဘို့ရန် တစုံတခုကို သွန်းလောင်းရခြင်း ထည့်ခတ်ရခြင်းမရှိ၊ လက်သုတ်ဟင်းလျာလုပ်ရာ၌ ကောင်းမွန်အောင် ပုဇွန်ချောက် ထည့်ရ၊ ဆီလောင်းရသကဲ့သို့ ဤအာနာပါနဿတိသမာမိဌှ သန္တဖြစ်အောင် ပဏီတ ဖြစ်အောင် တစုံတခုကိုမျှ ထည့်ရ ခတ်ရခြင်း မရှိ၊ အားထုတ်သည်မှ စ၍ ပင်ကိုယ် အတိုင်းပင် သန္တပဏီတ ဖြစ်နေပြီ- ဟူလို၊ နတ္ထိ+သေစနံ ယဿာတိ အသေစနော၊ သမာသန္တ- ကပစ္စည်းသက်၍ “အသေစနကော” ဟု ဖြစ်၏။

ဋီကာ။ ။ နာဿ သန္တပဏီတဘာဝါဝဟံ ကိဉ္စိ သေစနန္တိ အသေစနကော၊ [သိဉ္စိယတေ သေစနံ (လောင်းရ ထည့်ရခြင်း) ။] အသေစနကတ္တာ အနာသိတ္တကော- လောင်းထည့်အပ်သော တစုံတခုမရှိ၊ အနာသိတ္တကတ္တာ ဧဝ အဗ္ဗောကိဏ္ဏော အသမ္ပိ သော ပရိကမ္ပာဒိနာ - ပရိကမ်ဥပစာတို့နှင့် ရောခြင်းမရှိ၊ [ပရိကမ်ဥပစာကြောင့် သန္တပဏီတ ဖြစ်သည်မဟုတ်-ဟူလို။] တတောယေဝ ပါဠိယေက္ခော (ဝိသုံ ကော- သီးခြား တပါးထည်းသော) အာဝေဏိကော အသာဓာရဏော၊ သဗ္ဗမေတံ - ဤ စကားအားလုံးကို၊ သရသတော ဧဝ - ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်ပင်၊ သန္တဘာဝံ ဒသေတုံ ဝုတ္တံ။

နတ္ထိ၊ ပေ၊ သန္တတာ။ ။ ဋီကာ၌ “ပရိကမ္ပံဝါ သန္တဘာဝနိမိတ္တံ၊ ပေ၊ တာဒိသံ ဣဓ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော” ဟု၎င်း၊ “ဥပစာရေနဝါ နတ္ထိ ဣတ္ထ သန္တတာ” ဟု၎င်း ရှိသော ကြောင့် ရှေးစာများ၌ “နတ္ထေတ္ထ ပရိကမ္ပံ၊ ဥပစာရေနဝါ သန္တတာ” ဟု ရှိဟန်တူ၏၊ ယခုစာအုပ်များ၌ “နတ္ထေတ္ထ ပရိကမ္ပေနဝါ ဥပစာရေနဝါ သန္တတာ” ဟု တွေ့ရသည်၊ ဆိုလိုရင်းကား- “အခြား ကမ္မဋ္ဌာန်းများ၌ ပရိကမ် ဥပစာသမာမိကြောင့် သန္တဖြစ်ရ သကဲ့သို့ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ သန္တဖြစ်ဘို့ရန် ပရိကမ်ဥပစာကို ထည့်ခတ်ဘွယ်မလို၊ နဂိုရ် ကပင် သန္တ ပဏီတ ဖြစ်နေပြီ” ဟု ဆိုလိုသည်။

အစစွာ နှလုံးသွင်းရာအခါမှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊ အတ္တနော-၏၊ သဘာဝေနေဝ-
သဘောအားဖြင့်ပင်၊ သန္တောစ-ငြိမ်သက်သည်၎င်း၊ ပဏီတောစ- မွန်မြတ်
သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ၊ အတ္ထော - အဓိပ္ပါယ်ထွတ်တည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-အချို့သော ဥတ္တရဝိဟာရဝါသီထေရ်တို့သည်၊
အသေစနကောတိ-ကား၊ အနာသိတ္တကော- သွန်လောင်းထည့်ခတ်အပ်သော
တစုံတခုမရှိ၊ ဩဇေန္တော - ဩဇာရှိသော အာဟာရနှင့်တူ၏၊ [ဩဇေန္တ
သဒိသော။] သဘာဝေနေဝ- သဘောအားဖြင့်ပင်၊ မရုရော- ချိုမြိန်ကောင်း
မြတ်၏၊ ဣတိ၊ ဝဒန္တိ - န်၏၊ ဝေံ - ဤသို့လျှင်၊ အယံ - ဤ အာနာပါနဿတိ
သမာဓိသည်၊ အသေစနကောစ - သန္တပဏီတ ဖြစ်၍ရန် သွန်းလောင်း
ထည့်ခတ်ခြင်း မရှိသည်၎င်း၊ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ - ဝင်စားအပ်ရာ ဝင်စား
အပ်ရာခဏ၌၊ ဝါ - ခဏကြောင့်၊ ကာယိကစေတသိကသုခပ္ပုဋိလာဘာယ-
ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို ရခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တနကော-ဖြစ်စေတတ်သော၊
သုခေါ - ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝိဟာရောစ - နေကြောင်းသမာပတ်
သည်၎င်း၊ (ဟုတွာ)၊ [ဝူပသမေတိ ဌှစပ်။] ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေတိ- ကား၊ အဝိက္ခမ္ဘိတေ အဝိက္ခမ္ဘိတေ - မခွါအပ်ကုန် မခွါ
အပ်ကုန်သေးသော၊ ပါပကေတိ - ကား၊ လာမကေ - ယုတ်မာကုန်သော၊

ကာယိက စေတသိကသုခ။ ။ အောံဈာန်များ၌ သုခနှင့်ယှဉ်ရကား အောံဈာန်
များကို ဝင်းစားခိုက်၌ စေတသိကသုခကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ပဉ္စမဈာန်ကို ဝင်စားခိုက်၌
လည်း ဥပေက္ခာသည် သန္တသဘော ရှိရကား သုခနှင့်အလားတူ၏၊ ဈာန်ဝင်စား
ပြီးသောအခါ ပဏီတစိတ္တဇရုပ်တို့၏ တကိုယ်လုံးပြန့်နှံ့ခြင်းကြောင့် ကာယိကသုခကို
လည်း ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ကာယိကသုခနှင့် စပ်ခိုက် “ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ-ဝင်စားအပ်ရာ
ဝင်စားအပ်ရာ ခဏကြောင့် ” ဟု ဟိတ်အနက်၌ သတ္တမိသက်။ [သုခပ္ပုဋိလာဘာယ-
(ငှါ) သံဝတ္တနကောကိုထောက်၍ “ သုခေါ- ချမ်းသာကြောင်း ” ဟု ပေးသည်၊ ပါဠိ
တော်၌ကား — “ သုခေါ- ကိုယ်စိတ် ၂ ဖြာ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော ” ဟု ပေး။]

အဝိက္ခမ္ဘိတေ။ ။ ဥပ္ပန္နု၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်သော သံဝတ္တနာတည်း၊ ဥပ္ပန္နုသဒ္ဒါ
သည် အတိတ (လွန်လေပြီး ဖြစ်ပြီးအနက်)၊ ပဋိလဒ္ဓ (ရအပ်သည်ကိုပင် “ ဖြစ်ပြီး ”
ဟု ဆိုရသောအနက်) စသော အနက်များစွာကို အဋ္ဌသာလိနိ “ ဥပ္ပန္နုဟောတိ ” အဖွင့်၌
ပြထား၏၊ ထို အနက်များတွင် မဟဂ္ဂုတ်ဈာန် (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်) ဖြင့် မိမိသန္တာန်၌
မနှင်ထုတ်အပ် မပယ်အပ်သေးသော အကုသိုလ်များကို ဥပ္ပန္နု ခေါ်သည် ဟု ပြလို၍
“ အဝိက္ခမ္ဘိတေ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥပါဒိ ဌှ ဘင်အားဖြင့် ဖြစ်နေခိုက် မဟုတ်သော်လည်း
မပယ်ခွါရသေးလျှင် ဥပ္ပန္နု ဟု ခေါ်ရသည်-ဟူလို။ [အဝိက္ခမ္ဘိတေ - ဈာနနေန သက
သန္တာနတော အနိဟတေ အပ္ပဟိနေ။]

အကုသလေ ဓမ္မေတိ-ကား၊ အကောသလ္လသမ္ဘူတေ-ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဌာနသော အန္တရဓာပေတီတိ-ကား၊ ခဏနေဝ - မိမိဖြစ်ရာ ခဏခြင်းဖြင့်ပင်၊ အန္တရဓာပေတီ - အခြား မဲ့၌ တည်စေ၏၊ ဝါ - ကွယ်ပျောက်စေ၏၊ ဝိက္ခမ္ဘေတိ - ပယ်ခွါနိုင်၏၊ ဝူပသမေတီတိ-ကား၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊ ဥပသမေတိ-ငြိမ်သက်စေနိုင်၏၊ ဝါ- တနည်း၊ နိဗ္ဗေတဘာဝိယတ္တာ-ကိလေသာ အတုံးအခဲကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဖို့၌

အကောသလ္လသမ္ဘူတေ ။ ။ အကုသိုလ်၏ သဘောကို ဖွင့်သော သံဝဏ္ဏနာ တည်း၊ အကောသလ္လ-ဟူသည် ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဝိဇ္ဇာတည်း၊ အကုသိုလ် ဟူသမျှလည်း အဝိဇ္ဇာပဓာနရှိ၏၊ အဝိဇ္ဇာ (မောဟ) မယှဉ်သောအကုသိုလ်မည်သည် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် အကုသလေကို “အကောသလ္လသမ္ဘူတေ” ဟု အကုသိုလ် ဟူသမျှ၏ သဘောကို ဖွင့်သည်၊ [အကောသလ္လံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာ၊ တတော+သမ္ဘူတေ၊ အဝိဇ္ဇာ ပုဗ္ဗင်္ဂမာဟိ သဗ္ဗေ ပါပဓမ္မာ။]

ခဏနေဝ ။ ။ “ဌာနမိဿရိယောကာသ” စသော အနက်တို့တွင် ဩကာသ အနက် (တည်ရာကာလခဏ) ဟူသော အနက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဌာနသောကို “ခဏနေဝ” ဟု ဖွင့်သည်။ [ခဏနေဝ-အတ္တနော ပဝတ္တိက္ခဏေနဝ။]

အန္တရဓာပေတီ ။ ။ အန္တရသဒ္ဓူပပဒ ဓာဓာတ်, ဏာပေ၊ “အခြားမဲ့၌ တည်စေ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “ အခြားမဲ့၌ တည်စေ” ဟူသည် မမြင်ကွယ်ရာသို့ ရောက်အောင် ဖျက်ဆီးခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ အန္တရဓာပနံ ဝိနာသနံ ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ ထို ဖျက်ဆီးခြင်း ဟူသည်လည်း ဖျာန်တရား၏ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနသတ္တိဖြင့် ကိလေသာတို့၏ ထကြမှုကို ပယ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဝိက္ခမ္ဘေတိ ” ဟု သဘာဝတ္ထ ဖွင့်သည်။ [တံ ပန ဖျာနကတ္ထုကဿ (ဖျာန်ဟူသောကတ္တား၏) ဣဓ အဓိပ္ပေတတ္တာ ပရိယုဋ္ဌာန ပဟာနံ ဟောတီတိ၊ အန္တရဓာပေတီ ကြိယာ၏ ကတ္တားက ဖျာန်သမာဓိ ဖြစ်သော ကြောင့် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံဖြင့် ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ ပယ်ခြင်းကို ယူရ၏၊ မဂ်တည်း ဟူသော သမုစ္ဆေဒပဟာနံဖြစ်မှု အနုသယပယ်ခြင်းကို ယူရလိမ့်မည် ဖြစ်၍ “ သမုစ္ဆိန္ဒတိ” ဟု ဖွင့်ရလိမ့်မည်-ဟူလို။]

ဝူပသမေတီ ။ ။ “ဝိသေသေန+ဥပသမေတီ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “အထူးငြိမ်းစေခြင်း” ဟူသည်လည်း ကိလေသာတွေ မထကြအောင် ကောင်းကောင်း ငြိမ်းစေခြင်း ပင်ဖြစ်၍ “သုဋ္ဌ+ဥပသမေတီ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ [ဝိသေသေန ဥပသမနံ ပန သမ္ပဒေဝ ဥပသမနံ ဟောတီတိ အာဟ-သုဋ္ဌ၊ ဥပသမေတီတိ။] မှန်၏- အခြားဖျာန် များလည်း ဝိက္ခမ္ဘနသတ္တိရှိကြသည်အားလျော်စွာ ထိုသို့ ကောင်းစွာ ငြိမ်းစေကြသည် ချည်းဖြစ်၏၊ သို့သော် ဤ ဖျာန်ကား ဖျာန်မရမီ ရှေ့အဖို့မှ စ၍ ဝိတက်အမျိုးမျိုးကို ငြိမ်းစေနိုင်သောကြောင့် ဤ အာနာပါနဖျာန်ကိုသာ “ဝူပသမေတီ” ဟု အထူးချီးမွမ်း တော်မူသည်။ [ဋီကာ၌ အခြားနည်းများကိုလည်း ပြသေး၏။]

ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုပုဗ္ဗေန- ဖြင့်၊ အရိယမဂ္ဂဝုနိပ္ပတ္တော - အရိယာမဂ်တည်းဟူသော ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတူ)၊ သမုစ္ဆိန္ဒတိ- အကြွင်းမဲ့ဖြတ်နိုင်၏၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ-တဖန်ငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ဣတိပိ-ဤသည်လည်း၊ အတ္ထော- ဝူပသမေတိပုဒ်၏ အနက်တည်း၊ [ဤနည်း၌ အန္တရဓာပေတိဖြင့် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနသတ္တိရှိသော ဈာန်ကိုပြ၏၊ ဝူပသမေတိဖြင့် သမုစ္ဆေဒပဟာနသတ္တိရှိသော မဂ်, ပဋိပ္ပဿန္တိ ပဟာနသတ္တိရှိသော ဖိုလ်ကိုပြ၏။]

သေယျထာဝီတိ ဧတံ - သဒ္ဓါသည်၊ ဩပမ္မနိဒဿနံ - ဥပမာကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊ [ဥပမာယေဝ ဩပမ္မံ၊ သတ္တံ၌ ကျသက်။] ဝိမှာနံ ပစ္ဆိမေမာသေတိ - ကား၊ အာသာဠမာသေ - ဝါဆိုလ၌၊ [နယုန် လပြည့်ကျော် ၁ရက်မှ ဝါဆိုလပြည့်အထိ တလကို “အာသာဠိမာသ” ဟု ခေါ်၏။] ဥုဟတံ ရဇောဇလ္လန္တိ - ကား၊ အဋ္ဌမာသေ - ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ [မဟာဝဂ္ဂ-အနာပါန သံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌ နွေဆောင်းကို ရည်ရွယ် “ အဋ္ဌမာသေ ” ဟု ရှိ၏။] ဝါတာတပသုက္ကာယ-လေ နေပူတို့ဖြင့် ခြောက်ကပ်သော၊ ဝေါမဟိ သာဒိပါဒပ္ပဟာရ သမ္ဘိန္ဒာယ-နွား ကျွဲ အစရှိသော သတ္တဝါတို့၏ ခြေဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ပျက်သော၊ ပထဝီယာ-မြေ၏၊ ဥဒ္ဓံ-၌၊ ဟတံ - လွင့်တက်သော၊ ဥုဟတံ- အထက်၌လွင့်တက်သော၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ သမုဠိတံ- ထသော၊ ရဇဉ္စ-မြူနု (မြူဖြူ) ကို၎င်း၊ ရေဏုဉ္စ - မြူကြမ်း (မြူညစ်) ကို၎င်း၊

နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတ္တာ။ ။ နိဗ္ဗေဓဘာဂေ+ဘဝေါ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော။] ဈာန်ရပြီးနောက် လောဘတုံး လောဘအခဲစသည်ကို ဖောက်ခွဲခြင်းအတိုင်း ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်၏ အခြေခံဖြစ်သော ဈာန်ကို “နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ” ဟု ခေါ်၏၊ သာသနာတွင်း၌ အားထုတ်အပ်သော ဈာန်ဟူသမျှ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယချည်းဖြစ်သောကြောင့် “ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတ္တာ ဝါ ” ဟု တနည်းဖွင့်သည်၊ ဤနည်းအလို ဈာန်ဖြင့် ငြိမ်းစေပြီးနောက် မဂ်ဖြင့်ပယ်ခြင်း- ဖိုလ်ဖြင့် ထပ်၍ငြိမ်းစေခြင်းကို “ဝူပသမန” ဟု ဆိုလိုသည်။

ရဇောဇလ္လံ။ ။ “ဇလဿ+ဟိတံ ဇလ္လံ” ဟုပြု၊ ရေဖြင့် ဆေးကြော၍ ရကောင်းသော အညစ်အကြေးကို အခြားနေရာ၌ “ဇလ္လံ” ဟု ခေါ်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ကား မဲညစ်နေသော မြူတမျိုးကို “ဇလ္လံ” ဟု ဆိုမှ ရဇမြူ ရေဏုမြူ နှစ်မျိုး ကွဲမည်။ [ပါဠိတော်၌ “ဥုဟတံ ရဇောဇလ္လံ; တမေနံ” ဟု ရှိ၏၊ “တမေနံ” ပုဒ်သည် တဝါကျပြောင်းပြီးမှ ရှေးဝါကျ၏ လိုရင်းပုဒ်ကို ပြန်ညွှန်သော ပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဥုဟတံ ရဇောဇလ္လံ” တွင် တဝါကျ ဖြစ်သင့်ရကား “ရဇောဇလ္လံ” ကို ပဌမန္တ ဟု ယူ၍ “ရဇောစရေဏုစ” ဟု ပဌမန္တပင် ဖွင့်သင့်မည်ထင်သည်။ [ပါဠိတော် အနက်ပေးရာ၌ “အဿ-ဖြစ်ရာ၏” ဟု ထည့်၍ စပ်၊ [ဥပုဗ္ဗ ဟန+တ၊ ဟနဓာတ်သည် ဂတိ အနက်ဟော၊ သတ္တတံ (ဥ ရိ) ဟု ရှိသောကြောင့် ရ်အစား ဥကို ညွှိသဖြင့် “ဥုဟတံ” ဟု ဖြစ်၏။]

မဟာ အကာလမေယောတိ - ကား၊ သဗ္ဗံ - သော၊ နဘံ - ကောင်းကင်ကို၊
 အဇ္ဈောတ္တရိတွာ-လွမ်းမိုး၍၊ ဥဠိတော-တက်လာသော၊ အာသဠိဇုဏှပက္ခေ-
 ဝါဆိုလဆန်းပက္ခ၌၊ သကလံ - အလုံးစုံသော၊ အဒ္ဓမာသံ- လဝက်ပတ်လုံး၊
 ဝဿနကမေယော-ရွာသောမိုဃ်းသည်၊ [အန္တရဓာပေတိ၌စပ်။] ဟိ-ဆက်၊
 သော-ထိုမိုဃ်းကို၊ ဝဿကာလေ- မိုဃ်းအခါသည်၊ အသမ္ပတ္တေ-မရောက်
 သေးမီ၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ - ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အကာလမေယောတိ- ဟူ၍၊
 ဣဓ - ဤ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၏ ဥပမာကို ပြရာ၌၊ အဓိပ္ပေတော- ၏၊
 [ရှေးနိဿယများ၌ “ဣဓ- ဤ မဟာ အကာလမေယောဟူသော ပါဠိ၌” ဟု
 လည်း ပေးကြ၏။] ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝူပသမေတိတိ- ကား၊ ခဏေ
 နေဝ - တခဏခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဒဿနံ - မမြင်အပ်ရာအရပ်သို့၊ နေတိ-
 ဆောင်၏၊ [အန္တရဓာပေတိ၏အဖွင့်။] ပထဝိယံ - မြေ၌၊ သန္နိသီဒါပေတိ-
 ငြိမ်သက်စွာ တည်နေစေ၏၊ [ဝူပသမေတိ၏အဖွင့်။] ဝေမေဝ ခေါတိ တေံ-
 သဒ္ဓါသည်၊ ဩပမ္ပသမ္ပဋိပါဒနံ-ဥပမာနကို ဥပမေယျနှင့်နှီးနှောကြောင်းသဒ္ဓါ
 တည်း၊ တတော- ထို ဝေမေဝ ခေါဟူသောပုဒ်မှ၊ ပရံ- နောက်ဖြစ်သောပုဒ်
 အပေါင်းသည်၊ [အာနာပါနဿတိ သမာဓိ၊ ပေ၊ ဝူပသမေတိ- ဟူသောပုဒ်
 အပေါင်းသည်။] ဝုတ္တနယမေဝ-သာ။

ဣဒါနိ- ၌၊ [ဤပုဒ်၏အစပ်မရှိ၊ ဝိတ္ထာရေတုကမုတာ၌သော်လည်း စပ်။]
 ကထံ ဘာဝိတော၊ပေ၊အာနာပါနဿတိသမာဓိတိတ္ထေ- ဤပါဠိ၌၊ ကထန္တိ-
 ကထံဟူသော ပုစ္ဆာသည်၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနံ - အာနာပါန
 သတိသမာဓိဘာဝနာကို၊ နာနပ္ပကာရတော-အထူးထူးသော အပြားအား
 ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရေတု ကမုတာပုစ္ဆာ - ချဲ့ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 မေးအပ်သောပုစ္ဆာတည်း၊ ဘာဝိတော၊ပေ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ-
 ဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ နာနပ္ပကာရတော-ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရေတုကမုတာယ- ချဲ့ခြင်း
 ငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုဠေဓမ္မနိဒဿနံ - မေးအပ်သောတရားကို
 ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊ ဒုတိယပဒေပိ - ကထံ ဗဟုလိကတောဟူသော
 ဒုတိယပုဒ်၌လည်း၊ သေ-ဤ အစီအရင်သည်၊ နယော- သိကြောင်းအစီအရင်

သေနယော။ ။ “ကထဉ္စ ဗဟုလိကတော” ကို ဒုတိယပဒဟု ဆိုသည်၊ ထိုပုဒ်၌
 လည်း “အာနာပါနဿတိ သမာဓိ” ပုဒ်ကို လိုက်စေ၍ “ကထန္တိ-အာနာပါနဿတိ
 သမာဓိ ဗဟုလိကာရံ နာနပ္ပကာရတော ဝိတ္ထာရေတုကမုတာပုစ္ဆာ၊ ဗဟုလိကတော
 အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ နာနပ္ပကာရတော ဝိတ္ထာရေတုကမုတာယ ပုဠေဓမ္မနိဒဿ
 နံ ” ဟူသောအဖွင့်ကို “သေ နယော”ဟု ပြန်၍ညွှန်းသည်။

တည်း၊ ပန- ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤ ကထိဘာဝိတော အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အယံ- ကား၊ သင်္ခေပတ္ထော-အကျဉ်းချုပ် ပိဏ္ဏတ္ထအနက်တည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကေန ပကာရေန-အဘယ် အပြားအားဖြင့်၊ ကေနာကာရေန-အဘယ် အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ကေနဝိမိနာ - အဘယ် အစီအရင်ဖြင့်၊ ဘာဝိတော - ဖြစ်စေအပ် သော၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိ - သည်၊ ကေန ပကာရေန- ဖြင့်၊ ဗဟုလီ ကတော - အကြိမ်များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်သော၊ (အာနာပါနဿတိ သမာဓိ-သည်၊) သန္တောစေတ- ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်၎င်း၊ ပေ၊ (ဟုတွာ)၊ ဝုပသမေတိ-အထူးအားဖြင့် ငြိမ်သက်စေနိုင်သနည်း၊ ဣတိ- ကား၊ (သင်္ခေ ပတ္ထော-တည်း)။

ဣဒါနိ-၌၊ တမတ္ထံ-ထို ဆိုအပ်ပြီးသော သင်္ခေပအနက်ကို၊ [“တံ (ကထိ ဘာဝိတောတိ အာဒိနာ ပုစ္ဆာဝသေန သင်္ခေပတော ဝုတ္တံ) အတ္ထံ။] ပိတ္တာ ရေန္တော-ချဲ့တော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣမ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ-ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဣမဘိက္ခဝေအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူတိ-ကား၊ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဣမသ္မိံ သာသနေ- ဤ သာသနာ တော်၌သာလျှင်၊ ဘိက္ခူ- သည်၊ ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြုဥားအံ့၊ ဧတ္ထ-ဤ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ ဣသဒ္ဒေါ- ဤ ဣသဒ္ဒါသည်၊ သဗ္ဗပ္ပကာရ အာနာပါနဿတိ သမာဓိနိဗ္ဗတ္တကဿ - အလုံးစုံသောအပြား ရှိသော အာနာပါနဿတိ သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သော၊ ပုဂ္ဂလဿ - ၏၊ သန္ဓိဿယဘူတ သာသနပရိဒီပနော-မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ကို ထင်ရှားပြုကြောင်းသဒ္ဒါ သည်၎င်း၊ အညသာသနဿ - ဗုဒ္ဓသာသနာမှ တပါးသော သာသနာ၏၊ တထာဘာဝပဋိသေဓနောစ - ထို သဗ္ဗပ္ပကာရ

သင်္ခေပတ္ထော။ ။ အေဒံ၌ အကျယ်ဖွင့်အပ်သောအနက်စုကို ဉာဏ်ဖြင့် လွယ်ကူစွာ ယူနိုင်ဘို့ရာ သိမ်းကြီး၍ ပိဏ္ဏတ္ထပြလိုသောကြောင့် “ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော ” ဟု ဆိုသည်၊ ဤနေရာ၌ ပိဏ္ဏတ္ထနှင့် သင်္ခေပတ္ထသည် သဘောတူ၏၊ [ပိဏ္ဏတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။] ကထိကို “ ကေန ပကာရေန ” ဟု ဖွင့်၏၊ ပကာရအနက်၌ ထံ ပစ္စည်း သက်ဟု သိစေ၏၊ ထိုကိုပင် “ ကေနာကာရေန ကေနဝိမိနာ ” ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်။

အယံဟိ၊ ပေ၊ ပဋိသေဓနောစ။ ။ တမေဝအတ္ထံ ပါကဋံ ကတွာ ဒဿေတံ အယံ ဟိတိ အာဒိမာဟ၊ ဤအလို တပွါကဋီကရဏဇောတက ဟု မှတ်၊ အခြားနေရာ၌ ဒဋ္ဌိ ဇောတက သုံးလေ့ရှိ၏၊ ဤပါဠိတော်၌ လာလတံသော ၁၆ ပါးအပြားကို “ သဗ္ဗပ္ပကာ ရ ” ဟု ဆိုသည်၊ သာသနာပပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်စပ်၍ အစ ၄ ပါး ကိုသာသိနိုင်ကြသည်၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏မှီရာအဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းကို “ တထာ ဘာဝ ပဋိသေဓန ” ဟုဆိုသည်၊ အခြားသာသနာသည် ၁၆ ပါးအပြားရှိသော အာနာ

အာနာပါနဿတိ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ကြောင်း သဒ္ဓါသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ - သာဓကကား၊ ဣဓာဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ပေ၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဟိ အညေတိ- ဟူသော၊ တေ (သုတ္တံ)- ဤပါဠိကို၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [မဟာ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ် စသည်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ - ဟူလို။] တေန - ကြောင့်၊ ဣမသ္မိံ သာသနောဘိက္ခူတိ-ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ဣဓေဝ - ဤ သာသနာတော်၌သာလျှင်၊ (ပဌမော - ရှေးဥျးစွာသော၊) သမဏော - သောတာပန် ရဟန်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ (ဣဓေဝ-လျှင်၊ ဒုတိယော-နှစ်ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ သမဏော - သကဒါဂါမ် ရဟန်းသည်၊ အတ္ထိ)၊ ပေ၊ အညေ - ဤ သာသနာတော်မှ တပါးကုန်သော၊ ပရပ္ပဝါဒါ - တပါးသော တိတ္ထိတို့၏ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြောင်းသာသနာတို့သည်၊ သမဏောဟိ-သောတာပန်စသော ရဟန်း အစစ်တို့မှ၊ သုညာ-ကင်းဆိတ်ကုန်၏။]

အရညဂတောဝါ၊ ပေ၊ သုညာဂါရဂတောဝါတိ ဣဒံ-ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာနာပါန ပေ၊ ပရိဒီပနံ- အာနာပါနဿတိ သမာဓိ ဘာဝနာအား လျှောက်ပတ်သော ကျောင်းကို သိမ်းယူခြင်းကို ထင်ရှား ပြကြောင်း ပုဒ်အပေါင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣမဿဘိက္ခုနော-ဤ အာနာပါန ဿတိသမာဓိဘာဝနာကို အားထုတ်သော ရဟန်း၏၊ [စိတ္တံ ၌စပ်။] ဒီယ ရတ္တံ - ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး၊ ရူပါဒီသု- ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ အာရမဏေသု - တို့၌၊ အနုဝိသဋ် - အစဉ်ပြန်နွဲ့ခဲ့သော၊ စိတ္တံ - သည်၊ အာနာပါန ဿတိသမာဓိ အာရမဏံ-ကို၊ အဘိရူဟိတံ - တက်ရောခြင်းငှါ၊ န ဣစ္ဆတိ- အလိုမရှိ၊ ကုဋဂေါဏယုတ္တရထော - ကောက်ကျစ်သောနွားဖြင့် ကပ်ယှဉ် အပ်သောရထားသည်၊ ဥပ္ပထမေဝ - မမှန်သောလမ်းကိုသာ၊ ဓာဝတိဝိယ- ပြေးသွား သကဲ့သို့တည်း၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ သေယျထာပိနာမ - ကား၊

ပါနဿတိသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ မှီရာမဟုတ် - ဟူလို၊ ဤ ပဋိသေဓ ဝစနောပါဌ်ဖြင့် ဣဓသဒ္ဓါ၏ နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကို ပြသောကြောင့် ဣဓ၌ ဝေမပါသေဓ လည်း “ သဗ္ဗပဒံ သာဝဓာရဏံ ” နှင့်အညီ ဝေသဒ္ဓါကို ထည့်၍ပေးရသည်။

သုညာ၊ ပေ၊ အညေတိ။ ။ ပရပ္ပဝါဒါတိ-ပရေသံ အညတိတ္ထိယာနံ + နာနပ္ပကာရ ဝါဒါ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ဤတပုဒ်သာ ဋီကာဖွင့်၏၊ ယခုစာများ၌ “အညေဟိ” ဟု ရှိသော်လည်း အထူးမဖွင့်ကြသဖြင့် မူလပုဒ်ရင်း ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါလေ၏လားဟု တွေး တောကဲ့ “အညေ” ဟု ပြင်၍ ပရပ္ပဝါဒါ၏ ဝိသေသနကြံကြသည်။ [အညေဟိကို အတည်ပြုလိုလျှင် “အညေဟိ (အာ+ညေ+ဟိ)-အလွန်သိတတ်ကုန်သော၊ သမဏောဟိ- တို့မှ ” ဟု ပေးလေ။]

ဂေါပေါ-နွားကျောင်းသားသည်၊ ကုဋ္ဌဓေနယာ-ကောံကျစ်သောနွားမ၏၊
 သဗ္ဗ-သော၊ ဒီရံ-နို့ ရည်ကို၊ ပိဝိတွာ - သောက်၍၊ ဝခိုတံ - ကြီးပွားခြင်းသို့
 ရောက်သော၊ ကုဋ္ဌဝစ္ဆံ - ကောက်ကျစ်သော နွားငယ်ကို၊ ဒမေတုကာမော-
 ဆုံးမလိုသည်၊ (သမာနော - သော်၊) ဓေနုတော - နွားမမှ၊ အပနေတွာ-
 ဖယ်ရှား၍၊ ဧကမန္တေ - တခုသောအရပ်စွန့်၍၊ ဝါ-သင့်တော်လျောက်ပတ်
 သောအရပ်၍၊ မဟန္တံ - သော၊ ထမ္ဘံ-ကို၊ နိခဏိတွာ - တူးမြှုပ်၍၊ တတ္ထ-ထို
 တိုင်၍၊ ယောတ္ထေန - ကြီးဖြင့်၊ ဗန္ဓေယျ (သေယျထာပိ)- ဖွဲ့ချည်ရာသကဲ့သို့၊
 အထ- ထိုအခါ၍၊ အဿ - ထို နွားကျောင်းသား၏၊ သောဝစ္ဆော - ထိုနွား
 ကလေးသည်၊ ဣတောစိတောစ - ဤမှဤမှလည်း၊ ဝိပုန္ဒိတွာ - လှုပ်ရှား၍၊
 ပလာယိတံ - ပြေးခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော - မစွမ်းနိုင်လသော်၊ တမေဝ
 ထမ္ဘံ-ကိုပင်၊ ဥပနိသီဒေယျ (သေယျထာပိ) ဝါ-ကပ်၍သော်လည်းတည်နေ
 ရသကဲ့သို့၊ ဥပနိပဇ္ဇေယျ (သေယျထာပိ) ဝါ - ကပ်၍သော်လည်း အိပ်နေရ
 သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ- သာလျှင်၊ ဣမိနာပိ ဘိက္ခုနာ - သည်လည်း၊ ဒိယရတ္တံ-
 ပတ်လုံး၊ ရူပါရမဏာဒိရသပါနဝခိုတံ - ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့၏ အရ
 သာကို သောက်ခြင်းဖြင့် ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ - ပျက်သော
 စိတ်ကို၊ ဒမေတုကာမေန - ဆုံးမခြင်းငှါ လိုလားသည်၊ (သမာနေန-သော်၊)
 ရူပါဒိအာရမဏတော- မှ၊ အပနေတွာ - ၍၊ အရညံဝါ- တောသို့သော်
 ၎င်း၊ ရုက္ခမူလံဝါ - သစ်ပင်၏အနီးအောက်သို့ သော်၎င်း၊ သုညာဂါရံဝါ-
 ဆိပ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ သော်၎င်း၊ ပဝေသေတွာ-သွင်းပြီး၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၍၊
 အဿာသပဿာသထမ္ဘေ - အဿာသပဿာသ တည်းဟူသော တိုင်၍၊
 သတိယောတ္ထေန - သတိတည်းဟူသော ကြီးဖြင့်၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ-ဖွဲ့ချည်ရာ၏၊ ဧဝံ-
 ဤသို့ သတိတည်းဟူသောကြီးဖြင့် ချည်ထားလသော်၊ အဿ - ထိုယောဂီ၏၊
 တံ စိတ္တံ- ထိုစိတ်ရိုင်းသည်၊ ဣတောစိတောစ-လည်း၊ ဝိပုန္ဒိတွာပိ- လှုပ်ရှား
 ၍လည်း၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၍၊ အာစိဏ္ဏာရမဏံ- လေ့ကျက်အပ်သော ကာမဂုဏ်
 အာရုံကို၊ အလဘမာနံ- မရသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သတိယောတ္တံ- ကို၊ ဆိန္ဒု
 တွာ-၍၊ ပလာယိတံ-ပေးခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တံ - မစွမ်းနိုင်လသော်၊ တမေ

ဒုဒ္ဒမောစသည်။ ။ဒုဒ္ဒမော (အဆုံးမခက်သော) ဒမထံ အနုပဂတော ဂေါဏော
 ကုဋ္ဌဂေါဏော၊ ယထာ ထနေဟိ သဗ္ဗသော ဒီရံ န ပဋ္ဌရတိ၊ ဧဝံ ဒေါဟပဋိဗန္ဓိနိ ကုဋ္ဌ
 ဓေန-နို့မထွက်ဘို့ရန် ညှစ်ခြင်းကိုနှောက်ရှက်သော နွားမသည် ကုဋ္ဌဓေနမည်၏၊ ရူပ
 သဒ္ဓါဒိကေ ပဋိစ္စ ဥပဇ္ဇနကအဿာဒေါ ရူပါရမဏာဒိရသော၊ ပုဗ္ဗေ အာစိဏ္ဏာရမဏန္တိ
 ပဗ္ဗဇိတတော ပုဗ္ဗေ အနာဒိမတိ သံသာရေ ပရိစိတာရမဏံ။

ဝါရမဏံ - ထို ထွက်သက် ဝင်သက် အာရုံကိုပင်၊ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန - ဥပစာရဘာဝနာ အပ္ပနာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပနိသီဒတိစေဝ - ကပ်၍ လည်း ထိုင်ရတော့၏။ [ဥပစာရဘာဝနာဖြင့် ကပ်၍လည်းထိုင်ရတော့၏ - ဟူလို။] ဥပနိပဇ္ဇတိစ - ကပ်၍လည်း အိပ်ရတော့၏။ [အပ္ပနာဘာဝနာဖြင့် ကပ်၍အိပ်ရတော့၏-ဟူလို။] တေန-ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ-တို့သည်၊ ယထာ ထမ္ဘ၊ပေ၊ ဒဠန္တိ - ဟူ၍ ၊အာဟု၊ [ဝစ္ဆံ - ရိုင်းသောနွားငယ်ကို၊ ဒမံ (ဒမန္တော) - ဆုံးမလိုသော၊ နရော-နွားကျောင်းသား ယောက်ျားသည်၊ ထမ္ဘ-တိုင်၌၊ နိဗန္ဓေယျယထာ-ဖွဲ့ချည်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤ၊ အတူ၊ ဣမ-ဤသာသနာ တော်၌၊ သကံစိတ္တံ - မိမိစိတ်ကို၊ သတိယာ - သတိတည်းဟူသော ကြီးဖြင့်၊ အာရမဏေ - ထွက်သက် ဝင်သက်အာရုံဟူသော ချည်တိုင်၌၊ ဒဠိ-ခိုင်မြဲစွာ၊ ဗန္ဓေယျ-ဖွဲ့ချည်ရာ၏။] ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဧတံ သေနာသနံ- ထို အရညစသောကျောင်းသည်၊ ဘာဝနာနရူပံ - ဘာဝနာအားလျော်ပတ် သည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဣဒမဿ၊ပေ၊ ပရိဒီပနန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ။

အထဝါ - ထို့ပြင်တနည်းကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပဘေဒေ- ကမ္မဋ္ဌာန်း အထူးအပြား၌၊ ဝါ - တွင်၊ မုဒ္ဒဘူတံ - ဥးထိပ်သဘွယ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ [သန္တပဏီတစသော ဂုဏ်ထူးရှိသည့် အတွက် ဘုရားစသောအရိယာတို့ မှီဝဲအပ်သောကြောင့် မုဒ္ဒသဒိသံ၊ ဥတ္တမံတိ အတ္ထော။] သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကနံ - အလုံးစုံသော သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်၊ အချို့သောပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အချို့သောဗုဒ္ဓသာဝကတို့၏၊ ဝိသေ သာမိဂမ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနံ - တရားထူးကိုရခြင်း၊ မျက်မှော်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း၏ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဣဒံ အာနာပါန သတိကမ္မဋ္ဌာနံ - ကို၊ (နသုကရံ၌စပ်၊) ဣတ္ထိပုရိသဟတ္ထိအဿာဒိသဒ္ဓသမာ ကုလံ-မိန်းမသံ၊ ယောက်ျားသံ၊ ဆင်သံ၊ မြင်းသံ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်း သော၊ ဝါမန္တံ - ရွာကို၊ [အန္တသဒ္ဓါအနက်မဲ့။] ဝါ-ရွာနီးကျောင်းကို၊ [အန္တ သဒ္ဓါအနက်ရှိ။] အပရိစ္စဇိတွာ - မစွန့်မူ၍၊ သမ္ပာဒေတံ - ပြီးစေခြင်းငှါ၊ န သုကရံ - လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်၊ ဝါ - မလွယ်ကူ၊ (ကသ္မာ)၊ ဈာနဿ - ၏၊ သဒ္ဓကဏှကတ္တာ - အသံဟူသော ဆူးငြောင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဝိသေသ၊ပေ၊ပဒဋ္ဌာနဘူတံ ။ ။ သဗ္ဗေသံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဧကစ္စာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓ သာဝကနဉ္စ ဝိသေသာမိဂမဿစ (တရားထူးရခြင်း၏ငှင်း) အညကမ္မဋ္ဌာနေန အဓိ ဂတဝိသေသာနံ (အခြားကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ဖြင့် တရားထူးရပြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့၏) ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရဿ (ယခုဘဝမှပင် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း၏ငှင်း) ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။

ပန- အန္ဓယကား၊ အဂါမကေ - ရွာမရှိသော၊ အရညေ - ဌ၊ ယောဂါ
 ဝစရေန-အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ လှည့်လည်ကျက်စားသော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ပရိဂ္ဂဟေတွာ-သိမ်းဆည်း၍၊ အာနာပါန စတုတ္ထဈာန်- အာနာပါန စတုတ္ထ
 ဈာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ တဒေဝစ-ထို အာနာပါန စတုတ္ထဈာန်ကိုပင်
 လျှင်လည်း၊ ပါဒတံ-အခြေခံကို၊ ကတွာ, သင်္ခါရေ- သင်္ခါရတရားတို့ကို၊ သမ္ပ
 သိတွာ-သုံးသပ်၍၊ အဂ္ဂဖလံ-မြတ်သော ဖိုလ်ဟူသော၊ အရဟတ္တံ- သို့၊ သမ္ပါ
 ပုဏိတံ-ကောင်းစွာ ရောက်စေခြင်းငှါ၊ သုကရံ-လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်၏၊ ဝါ-
 လွယ်ကူ၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ - အား၊ အနုရူပ
 သေနာသနံ-ကို၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အရည
 ဝတောဝါတိ အာဒိ - ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ဟိ-ဆက်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော ဝိယ - မြေကြန်အတတ်ကို
 တတ်သော ဆရာနှင့် တူတော်မူ၏၊ [မြေ၏ ကြန်အင်လက္ခဏာ (မြေကောင်း
 မကောင်း)ကို သိသူကို “မြေကြန် အတတ်ကို သိသူ” ဟု ခေါ်သည်။ ယောဂီ
 တို့အားလျောက်ပတ်သော နေရာဌာနကို ညွှန်ပြတော်မူခြင်းကြောင့် ဘုရား
 ရှင်သည် ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဆရာနှင့် တူတော်မူသည်- ဟုလို။] ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော-
 မြေကြန်အတတ်ကိုတတ်သော ဆရာသည်၊ နဂရဘူမိ - မြို့ရာမြေကို၊ ပဿိတွာ-
 တွေ့မြင်၍၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ-စူးစမ်းပြီး၍၊ ဣ-ဤနေရာ၌၊
 နဂရံ-ကို၊ မာပေထ - ဖန်ဆင်းကြကုန်၊ ဣတိ , ဥပဒိသတိယထာ - ညွှန်ပြ
 သကဲ့သို့၎င်း၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ နဂရေ - သည်၊ နိဋ္ဌိတေ-ပြီးဆုံး
 လသော်၊ ရာဇကုလတော - မင်းမျိုးမှ၊ မဟာသက္ကာရံ - ကြီးစွာသောပုဇော်
 သက္ကာရကို၊ လဘတိ (ယထာ)စ- ရသကဲ့သို့၎င်း၊ ဝေမေဝ- တူပင်၊ သော-
 ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ [“သော ယထာ”မှ “သော”ကို ဤနေရာ၌ ယူပေး၊
 “ဥပဒိသတိ, လဘတိ”တို့၌ စပ်။] ယောဂါဝစရဿ-အား၊ အနုရူပသေနာ
 သနံ-သင့်လျော်သော ကျောင်းကို၊ ဥပပရိက္ခိတွာ-စူးစမ်းတော်မူပြီး၍၊ ဣ-
 ဤကျောင်း၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗိ-အားထုတ်ထိုက်၏၊ ဝါ-အားထုတ်
 လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဥပဒိသတိ-ညွှန်ပြတော်မူ၏၊ တတော- ထိုသို့ ညွှန်ပြတော်
 မူခြင်းကြောင့်၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်း၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊ အနုယုတ္တေန-အဖန်ဖန်
 အားထုတ်သော၊ ယောဂီနာ-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊
 အရဟတ္တေ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တေ-ရောက်အပ်ပြီးသော်၊ “သောဘဂဝါ-
 သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတ - မဖေဂါက် မပြန် အမှန်ကိုတိုင် သိမြင်တော်မူနိုင်

ပါပေ၏။ ဣတိ-ဤသို့။ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ သက္ကာရံ - ကောင်းစွာပြုခြင်း ရှိသေခြင်းကို၊ လဘတိ - ၏။ အယံ ပန ဘိက္ခု - ကိုကား၊ ဒီပိသဒိသောတိ- သစ်မင်းနှင့် တူ၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [တောထည်း၌ တပါးထည်းနေ၍ တရား ထူးကို ယူစေနိုင်ခြင်းကြောင့် ယောဂီရဟန်းသည် သစ်မင်းနှင့် တူ၏-ဟူလို။]

ဟိ-ချဲ့၊ မဟာဒီပိရာဇာ- ကြီးမားသော ကျားသစ်မင်းသည်။ အရညေ-၌၊ တိဏဂဟနံဝါ-ရှုပ်ထွေးသော မြက်ကိုသော်၎င်း၊ ဝနဂနံဝါ- ရှုပ်ထွေးသော တောကိုသော်၎င်း၊ ပဗ္ဗတ ဂဟနံဝါ - ရှုပ်ထွေးသော တောင်ကိုသော်၎င်း၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ နိလိယိတွာ-ပုန်းအောင်း၍၊ ဝနမဟိံသ ဂေါကဏ္ဍသူကရာ ဒယော-တောကျွဲ၊ စိုင်း၊ သမင်၊ ဝက်အစရှိကုန်သော၊ မိဂေ-သားကောင်တို့ကို၊ ဂဏှာတိယထာ- ဖမ်းယူသကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ-ပင်၊ အရညာဒီသု - တော အစ ရှိသောအရပ်တို့၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တော-အဖန်ဖန်အားထုတ်သော၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ ယထာက္ကမေန-အကြင်အကြင် အစဉ်အားဖြင့်၊ သောတာ ပတ္တိ၊ ပေ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂစေဝ-သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် အနာဂါမိ မဂ် အရဟတ္တမဂ်တို့ကို၎င်း၊ အရိယဖလဉ္စ - အရိယာဖိုလ်ကို၎င်း၊ ဂဏှာတိ- ယူနိုင်၏။ ဣတိ, ဝေဒိတဗျော-၏။ တေန- ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ- တို့သည်၊ ယထာပိ၊ ပေ၊ ဖလမုတ္တမန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ၊ [ဒီပိကော နာမ-သစ်မင်းမည်သည်၊ နိလိယိတွာ - တောထည်းဝယ် ပုန်းအောင်း၍၊ မိဂေ - သားကောင်တို့ကို၊ ဂဏှတေယထာ-ဖမ်းယူသကဲ့သို့၊ တထေဝ-ထိုအတူပင်၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တော-ဘုရား သားတော် ဖြစ်သော၊ ယုတ္တယောဂေါ - အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟူသော ယောဂရှိသော၊ ဝိပဿကော-အထူးထူးအပြားပြား ရှုတတ်သော၊ အယံ(ဘိက္ခု)-သည်၊ အရညံ-တောသို့၊ ပဝိသိတွာန-ဝင်ပြီး၍၊ ဥတ္တမံ ဖလံ- မြတ်သော ဖိုလ် ၄ ပါးကို၊ ဂဏှာတိ - ယူနိုင်၏။] [ဖလမုတ္တမန္တိ သာမည ဖလံ(သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖိုလ် ၄ ပါးကို)အာဟ။] တေန-ကြောင့်၊ အဿ- ထို ရဟန်း၏ ပရက္ကမဇေယောဂ္ဂဘူမိံ - လုံ့လဝီရိယ အဟုန်အား လျှော့ပတ် သော မြေအရပ်ဖြစ်သော၊ [ဘာဝနုဿာဟဇေယျ - (သစ်မင်း၏ အဟုန် ကဲ့သို့) ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း အဟုန်အား၊ ယောဂ္ဂကရဏဘူမိဘူတံ- လျှောက်ပတ်အောင် ပြုတတ်သော မြေဖြစ်၍ဖြစ်သော။] အရညသေနာသနံ- တောကျောင်းကို၊ ဒဿန္တော-သော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အရညဂတောဝါတိ အာဒိံ - ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ- ထို အရညဂတောဝါ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အရညဂတောတိ- ကား၊ ဣန္ဒဒီလာ- တံခါးခုံမှ၊ ဗဟိ- ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်ပြီး၍၊ (ယံ

ဌာနံ အတ္ထိ၊ တံဌာနံ-သည်။) အရညန္တိ-အရညမည်၏။ [ယခုစာအုပ်များ၌ “အရညံနာမ” ဟု ရှိ၏။ ပ’ ဋီတော်ရင်း၌ကား “အရညန္တိ” ဟု ရှိသည်။] သဗ္ဗိ-သော၊ ဧတံ - ဤ တံခါးခုံမှ ပြင်ဘက်ကျသော အရပ်သည်။ အရညံ- မည်၏။ ဣတိစ- ဟူ၍၎င်း၊ [အချို့ စာအုပ်၌ “ ဣတိစ ” ကျသည်။] ပဉ္စေနေသတိကံ-လေးအပြန်ငါးရာရှိသော၊ ပစ္ဆိမံ-နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော ကျောင်းသည်၊ ဝါ-အနီးဆုံးကျောင်းသည်။ အာရညကံနာမ သေနာသနံ - တော၌ ဖြစ်သော ကျောင်း (တောရကျောင်း) မည်၏။ ဣတိစ - ဟူ၍၎င်း၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝုတ္တလက္ခဏေသု-ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိကုန်သော၊ [ရှေ့နည်းသည် အဘိဓမ္မာဈာနဝိဘင်း၌လာသော ပါဠိ၊ နောက်နည်းကား ဝိနည်းသာသနံ သိက္ခာပုဒ် ပဒဘာဇနီပါဠိ၊ ထို ၂ နည်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာ ရှိကုန်သော၊ ဋီကာ၌ နောက်နည်းကို သုတ္တန်နည်း ဟု ဆို၏။] အရညေသု - တို့တွင်၊ အနုရူပံ-လျောက်ပတ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ပဝိဝေကသုခံ - ကင်းဆိပ်ခြင်း၌ ချမ်းသာသော၊ အရညံ - သို့၊ ဝတော - ရောက်သည်။ (ဟုတွာဝါ)၊ ရုက္ခမူလဝတောတိ-ကား၊ ရုက္ခသမိပံ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့၊ ဝတော- သည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ [ရုက္ခမူလ၌ မူလသဒ္ဒါအနီး အနက်ဟော၊] သုညာဂါရဝတောတိ-ကား၊ သုညံ ဝိဝိဒတ္တာကာသံ- လူတို့မှ ကင်းဆိတ်သောအရပ်သို့၊ ဝတော (ဟုတွာဝါ)၊ [နိသီဒတိ၌စပ်။]

အမှာ။ ။ “တတ္ထ အရညဝတောဝါတိ-ကား၊ အရညန္တိ၊ ပေ၊ သဗ္ဗမေတံ အရညန္တိ-ဟူ၍၎င်း၊ အာရညကံနာမ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမံတိစ-ဟူ၍၎င်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တလက္ခဏေသု” ဟုလည်း အနက်ပေး၍၊ နောက်မှ သာဓကပါဠိကို အနက်ပေး သောနည်းလည်းရှိ၏။ ဤ၌ကား လွယ်ကူအောင် တခါထည်းပေးလိုက်သည်။

စ- ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ သုညာဂါရဝတောဟူသောပါဠိရပ်၌၊ အရညဉ္စ - ကို ၎င်း၊ ရုက္ခမူလဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသသတ္တဝိဓသေနာသနဝတော ဝိ-ကြွင်းသော ခုနစ်ပါးအပြားရှိသောကျောင်းသို့ ရောက်သောရဟန်းသည် လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သုညာဂါရဝတောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တံ-၄၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏။ [ပဗ္ဗတ , ကန္ဒရ , ဝိရိဂူဟာ , သုသာန , ဝနပတ္တ , အဗ္ဘောကာသ , ပလာဠ ပုဉ္စကို သတ္တဝိဓသေနာသနဟု ဆိုသည်။] ဧဝံ-လျှင်၊ အဿ-ထို ယောဂီရဟန်း ၏၊ ဝါ-အား၊ ဥတုတ္တယာနုကူလံ-ဥတုသုံးပါးလုံးအား လျော်ပတ်သည်လည်း

ဥတုတ္တယာနုကူလံ။ ။ သစ်ပင်ရိပ်တို့ဖြင့် မြေသော အရညသည် နွေဥတုအား ၎င်း , ဆီးနှင်းကို ကာကွယ်နိုင်သော ရုက္ခမူလသည် ဆောင်းဥတုအား၎င်း , မိုးဇင်းကို ကာကွယ်နိုင်သော သုညာဂါရသည် မိုးဇင်းဥတုအား၎င်း , လျောက်ပတ်၏။

ဖြစ်သော၊ ဓာတုစရိယာနုကူလဉ္စ-သလိပ်စသောဓာတ် ၃ ပါး၊ မောဟစသော စရိုက် ၃ ပါးအား လျောက်ပတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာနုရူပံ-အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာအား လျော်ပတ်သော၊ သေနာ သနံ-ကျောင်း ၃ မျိုးကို၊ ဥပဒိသိတွာ-ညွှန်ပြတော်မူပြီး၍၊ အလီနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကံ - မတွန့်ဆုတ်ခြင်းအဘို့ မပြန့်လွှင့်ခြင်းအဘို့ဖြစ်သော၊ သန္တံ - ငြိမ်သက်သော၊ ဣရိယာပထံ- ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထံကို၊ ဥပဒိသန္တော- ညွှန်ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ နိသီဒတီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝါ-အား၊ နိသဇ္ဇာယ-ထိုင်ခြင်း၏၊ ဒဠဘာဝံ- ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ အဿာသ ပဿာသာနံ- ထွက်သက် ဝင်သက်တို့၏၊ ပဝတ္တနသုခတံ - ဖြစ်ခြင်း၏ လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ အာရမဏ ပရိဂ္ဂဟူပါယဉ္စ - အာရုံကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ နည်းလမ်းကို၎င်း၊ ဒဿေန္တော - လိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာတိအာဒိံ - ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ဓာတုအနုကူလံ။ ။ သလိပ်အားကြီး၍ သလိပ်ဓာတ်ရှိသူမှာ ခရီးဝေးစွာ ဆွမ်းခံ သွားရသော တောကျောင်းအား လျော်၏။ ခရီးရှည်သွားရလျှင် သလိပ်ငြိမ်သတုံ၊ သည်းခြေ များသူမှာ လေကောင်း လေသန့် အတွေ့ကိုရသော သစ်ပင်အောက်သည် လျောက်ပတ်၏။ လေဓာတ် အားကြီးသူမှာ လေကို ကာကွယ်ထားသော သုညာဂါရ ကျောင်းသည် လျောက်ပတ်၏။

စရိယာနုကူလံ။ ။ မောဟစရိုက်ရှိသူမှာ တောသည် လျောက်ပတ်၏။ တော၌ လွှင်ပြင် ရှုမြင်ကွင်းကို မြင်ရလျှင် မောဟကင်း၏။ ဒေါသစရိုက် ရှိသူမှာ သန့်ရှင်း ကြည်လင်သောသစ်ပင်အောက်သည် လျော်ပတ်၏။ ရာဂစရိုက်ရှိသူမှာ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းသည် လျောက်ပတ်၏။ ထိုကျောင်းမျိုး၌ မာတုဂါမများ မလာလိုသောကြောင့် ပင်တည်း။

အလီနာနုဒ္ဓစ္စ ပက္ခိကံ။ ။ အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုထံသည် ပျင်းရိတွန့်ဆုတ်ခြင်းဘက်၌ ပါဝင်၏။ ရပ်ခြင်း သွားခြင်းတို့ကား စိတ် ပြန့်လွှင့်ခြင်းဘက်တွင် ပါဝင်၏။ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထံမှာ ထို ၂ မျိုး၌မပါဝင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုင်ခြင်းဣရိယာပုထံကို သန္တံဣရိယာ ပုထံဟု ဆိုသည်။

အထဿ၊ ပေ၊ ဒဿေန္တော။ ။ နိသဇ္ဇာယ ဒဠဘာဝံဖြင့် ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာကို ရည်ရွယ်သည်။ တင်ပလ္လင်ခွေ၍ ထိုင်ခြင်းသည် ခိုင်မြဲသောထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ အဿာသ ၊ ပေ ၊ သုခတံဖြင့် ဥဇုံကာယံ ပဏိဓာယကိုရည်ရွယ်သည်။ အထက်ပိုင်း ကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာထားခြင်းသည် ရှုရာ ရှိုက်ရာ၌ သက်သာခြင်းအကျိုးရှိသည်-ဟူလို၊ အာရမဏပရိဂ္ဂဟူပါယံဖြင့် ပရိမုခံသတိံ ဥပဠပေတွာကို ရည်ရွယ်သည်။ နှာသီးဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား၌ သတိထား၍ ထွက်သက်ဝင်သက်အာရုံကို ယူရမည်- ဟူလို။

တတ္ထ- ထို ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ပလ္လင်္ကံန္တိ-ကား၊ သမန္တတော- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဥရုဗဒ္ဓါသနံ-ပေါင်တို့ကိုဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ထိုင်ခြင်းကို၊ ဝါ- တင်ပလ္လင်ခွေခြင်းကို၊ အာဘုဇိတွာတိ - ကား၊ အာပန္နိတွာ- ဖွဲ့၍၊ ဝါ-ခွေ၍၊ [ဘုဇဇာတ်သည် ကောက်ကွေးခြင်းအနက်ကိုဟော၏၊ တင်ပလ္လင်ခွေခြင်းလည်း ပေါင်တို့၏ ကွေးခြင်းပင်တည်း။] ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဇာယာတိ-ကား၊ ဥပရိမံ-အထက်ပိုင်းဖြစ်သော၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ [အချို့စာအုပ်များ၌ “ဥပရိသရီရံ” ဟု ရှိ၏၊ “ဟေဠိမကာယော ဥပရိမကာယော” တို့ကို ထေခံ၍ “ဥပရိမံ သရီရံ” ဟု ရှိမှ သာ၍ကောင်းသည်။] ဥဇုကံ-ဖြောင့်ဖြောင့်၊ ထပေတွာ-၍၊ အဋ္ဌာရသ-တဆွဲရှစ်ချောင်းကုန်သော၊ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ - ကျော်ဆူးရိုးတို့ကို၊ ကောဋိယာ-အစွန်တခုဖြင့်၊ ကောဋိ - အစွန်တခုကို၊ ပဋိပါဒေတွာ-ထိစေ၍၊ ဝါ-ထိအောင်ထား၍၊ ဟိ-အကျိုးကိုဆိုဥားအံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့ထား၍၊ နိသိန္ဓဿ - ထိုင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စမ္မံသ နှာရူနိ - အရေ အသား အကြောတို့သည်၊ န ပဏမန္တိ-မကိုင်ညွတ်ကုန်၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တေသံ-ထို အရေ အသား အကြောတို့၏၊ ပဏမနပ္ပစ္စယာ-

ပလ္လင်္ကံ။ ။ “ပရိ+အင်္ဂ” ဟု ခွဲ၊ ဣကို ယ၊ ရကို လ၊ လျကို လ၊ ဒွေဘော်လာ၍ “ပလ္လင်္ကံ” ဟု ပြီး၏၊ [ပရိယင်္ဂပုဒ်နှင့် တူ၏။] ပရိသဒ္ဓါ သမန္တတော အနက်ဟော၊ အင်္ဂဇာတ်သည် ဂတိ-လက္ခဏ ၂ နက်ကိုဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ ဂတိ-ဖြစ်ခြင်း အနက်ကိုဟော၏၊ ပရိ (သမန္တတော) - (လက်ဝဲ လက်ျာ ပေါင် ၂ ဘက်တို့ကို အညီ အမျှထား၍ ခြေ ၂ ဘက်ကို အချင်းချင်း ဖွဲ့သောအားဖြင့်) ပတ်ဝန်းကျင် + အင်္ဂနံ - ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ပလ္လင်္ကံ- ခြင်း၊ ထို့ကြောင့် “ဥရုဗဒ္ဓါသနံ” ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဟု မှတ်၊ [ဥရုနံ- တို့ကို + ဗဒ္ဓေါ- ဖွဲ့ခြင်းတည်း၊ ဥရုဗဒ္ဓေါ-ခြင်း၊ ဥရုဗဒ္ဓေန + အာသနံ- ထိုင်ခြင်းတည်း၊ ဥရုဗဒ္ဓါသနံ-ခြင်း၊ ထို ထိုင်ခြင်းကိုပင် “အာဘုဇိတွာ” ၏အနက်နှင့် တွဲ၍ “ တင်ပလ္လင်ခွေခြင်း ” ဟု ခေါ်ရသည်။ ပလ္လင်္ကံန္တိ ဧတ္ထ ပရိသဒ္ဓေါ သမန္တတောတိ ဧတဿ အတ္ထ၊ တဿ ဝါမောရုံစ ဒက္ခိဏောရုံစ သမံ ထပေတွာ ဥဘောပါဒေ အညမညံ သဒ္ဓန္တိတွာ နိသဇ္ဇာ ပလ္လင်္ကံန္တိ အာဟ- သမန္တတော ဥရုဗဒ္ဓါသနန္တိ။ - သာမညဖလသုတ်, သီလက္ခန္ဓီကာဟောင်း။]

ကာယံ ပဏိဇာယ ။ ။ အောက်ပိုင်းကိုယ်ကို ဖွဲ့ခွေထားခြင်းကြောင့် ဖြောင့်၍ မဖြစ်နိုင်ရကား ကာယံအရ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကိုသာ (ကောဒေသျှပစာရအားဖြင့်) ယူရတော့၏၊ ထို့ကြောင့် “ဥပရိမံ သရီရံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ပ, နိပုဗ္ဗ ဇာဇာတ်သည် ထပန အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဥဇုကံ ထပေတွာ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့ ထားရာ၌ ထားပုံသရုပ်ကို ဖော်လို၍ “အဋ္ဌာရသ၊ ပေ၊ ပဋိပါဒေတွာ ” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင်၊ ထိုသို့ ထားရခြင်း၏ အကျိုးကိုပြလို၍ “ဧဝံဋီ ” စသည်ကို မိန့်သည်။ [တံ ပန ဥဇုကတ္ထပနံ သရူပတော ပယောဇနတောစ ဒဿေတုံ အဋ္ဌာရသာတိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ -သီ, ဋီ။]

ကိုင်းညွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ခဏေ ခဏေ - ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌၊ ယာ ဝေဒနာ-အကြင် ခါးညောင်းခြင်းစသော ဝေဒနာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ - ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တာ - ထို ဝေဒနာတို့သည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ - မဖြစ်ကုန်၊ တာသု-ထိုဝေဒနာတို့သည်၊ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု-မဖြစ်ကုန်လသော်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဧကဂ္ဂံ - တခုထည်းသော အာရုံရှိသည်၊ ဝါ- တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- သည်၊ န ပရိပတတိ-မပြုမကျ၊ ဝါ-ကင်း၍မသွား၊ ဝုခိံ - ကြီးပွားခြင်းသို့၊ ဖါတိံ - စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောက်၏။

ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ - ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ - ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု၊ သတိံ - ကို၊ ထပယိတွာ - ထားပြီး၍၊ အထဝါ- ကား၊ ပရိတိ- ပရိဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော - သိမ်းဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏၊ မုခန္တိ - မုခံဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ နိယျာနဋ္ဌော- ထွက်မြောက်ခြင်း အနက်ရှိ၏၊ သတိတိ- သတိဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော- အာရုံ၌ ကပ်၍တည်ခြင်းအနက်ရှိ၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-၏၊ ဝေ-သို့၊ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ- ၌၊ ဝုတ္တနယေနပိ- ဖြင့်လည်း၊ ဧတ္ထ- ဤ ပရိမုခံသတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာဟူသောပါဌ်၌၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တတြ - ထို ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာဟူသောပါဌ်၌၊ အယံ - ကား၊ သင်္ခေပေါ - အကျဉ်းချုပ် ပိဏ္ဏတ္ထတည်း၊ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ-သိမ်းဆည်းအပ်သော အသမ္မောသရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မောသမှ ထွက်မြောက်တတ်သော၊ သတိံ - သတိကို၊ ကတွာ-၍၊ ဣတိ(သင်္ခေပေါ)။

န ပရိပတတိ၊ ပေ၊ ဥပဂစ္ဆတိ။ ။န ပရိပတတိတိ=န ဝိဂစ္ဆတိ-မကင်း၊ ဝိထိံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းစဉ်ကို၊ န ဥလ္လသံတိ-မခုန်ကျော်၊ တတော ဧဝ ပုဗ္ဗေနာပရံ-ရှေ့နေခံ ဆက်လျက်၊ ဝိသေသုပ္ပတ္တိယာ - ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝုခိံ ဖါတိံ - တိုးပွား စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ။

ပရိမုခံ သတိံ။ ။ပဋ္ဌမနည်း၌ ပရိကို အဘိနှင့် အနက်တူဖွင့်၍ ပရိမုခံကို “အဘိမုခံ”ဟု ဖွင့်၏၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ၌ ဥပအနက်မရှိဟု ပြလို၍ “ထပယိတွာ”ဟု ဖွင့်သည်၊ “ အပြင်ပရှိ အာရုံတွေမှ တားမြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ တခုသို့သာ ရှေးရှုဖြစ်အောင် ထား၍ ” ဟုလို၊ အထဝါတက်သော ဒုတိယနည်းကား ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်ကို မှီသောနည်းတည်း၊ ထိုနည်း၌ “ပရိ(ပရိဂ္ဂဟိတ) - သိမ်းပိုက်အပ်သော အသမ္မောသရှိသော+မုခံ (နိယျာနံ) - သမ္မောသမှ ထွက်မြောသော”ဟု အနက်မှတ်။ [သမ္မောသ-ဟူသည် သတိ၏ ပျောက်ကင်းခြင်းတည်း၊ အသမ္မောသ-ဟူသည် မပျောက်ကင်းသော သတိတည်း၊ “ တသ္မာ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနန္တိ - သဗ္ဗထာ ပရိဂ္ဂဟိတာသမ္မောသံ ပရိစ္စတ္တသမ္မောသံ ” ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊ သတိံကတွာ-ပရမံ သတိနေပတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာဘိ အတ္ထော။] သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၌ အခြားတနည်း ဖွင့်သေး၏။

သော သတောဝ အဿသတိတိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု၊ ဝေ-ဤသို့ တင်ပလ္လင်
 ခွေလျက်၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်ပြီး၍၊ [ပလ္လင် အာဘုဇိတွာကို “ဝေ” ဖြင့် ညွှန်ပြ
 သည်။] ဝေ-ဤသို့လည်း၊ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု၊ သတိ-ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ-
 ထားပြီး၍၊ [ပရိမုခံသတိ ကို “ဝေ” ဖြင့် ညွှန်ပြသည်။] တံ သတိ-ကို၊ အဝိဇ
 ဟန္တော-မစွန့်ဘဲ၊ သတော-သတိရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝေ-လျှင်၊ အဿသတိ-
 ရှေးဥးစွာ အသက်ရှင်၏၊ ဝါ-ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏၊ သတော
 (ဟုတွာ ဝေ)၊ ပဿသတိ-တဖန် အသက်ရှင်၏၊ ဝါ - ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေ၏၊
 ဝါ-ရှု၏၊ သတော(ဟုတွာဝေ)၊ ကာရိ-ရှိုက်မှုရှုမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊
 ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ-၌၊ ယေဟိ အာကာရေဟိ- အကြင်အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ သတော
 (ဟုတွာ) ကာရိ ဟောတိ၊ တေ-ထို အခြင်းအရာတို့ကို၊ ဒသေန္တော- သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ဒီဃံ ဝါအဿသန္တောတိ အာဒိံ - ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ -
 ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ-သာဓကကား၊ ပဋိသန္တိဒါယံ- ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်
 ၌၊ ဧတံ သုတ္တံ (ဓမ္မသေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ (ကိံ)၊ သော သတောဝ
 အဿသတိ သတော ပဿသတိတိ တေသေဝ - သော ၊ ပေ ၊ ပဿသတိ
 ဟူသော ဤပါဠိရပ်၏ပင်၊ ဝိဘင်္ဂေ- အကျယ်ဝေဘန်ရာ ပဒဘာဇနိ၌၊ ဗာတ္ထိံ
 သာယ-သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ [ပါဠိတော်ဝယ် စတုတ္ထ ၄ ပါး၌ ဒီဃ
 ရဿစသော ၁၆ ပါးရှိ၏၊ ထိုကို အဿာသ ပဿာသ ၂ ပါးဖြင့် ဝေဘန်၍
 ၃၂ ပါးဖြစ်သည်။] သတော (ဟုတွာ)၊ ကာရိ- ရှိုက်မှုရှုမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။

သတောဝ၊ ပေ၊ ပဿသတိ။ ။ “သတိ ယဿ အတ္တိတိ သတော” ဟုပြု၊ “သတိ
 ယာ သမန္ဓာဂတော” ဟု ဋီကာတို့ဖွင့်သည်ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ၊ အဿသတိ
 (အာ-ပဋ္ဌမံ+သသတိ) - ရှေးဥးစွာ အသက်ရှင်၏ (သဒ္ဓတ္ထ)၊ ဝါ-ထွက်သက်ကို
 ဖြစ်စေ၏ (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)၊ ဝါ-ရှိုက်၏ (ဝေါဟာရတ္ထ)၊ သတော ပဿသတိ၌လည်း
 “သတောဝ” ဟု ဝေလိုက်စေ၊ ပဿသတိ (ပတိ+သသတိ) - တဖန်အသက်ရှင်၏၊
 ဝါ-ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှု၏၊ [ရှိုက်သောအခါ၌ ထွက်သက်ဖြစ်၍၊ ရှုသော
 အခါ၌ ဝင်သက်ဖြစ်သည်။]

သတော ကာရိ။ ။ သတော ဝေ ဟုတွာ (သတိယာ ဝေ) ကာတဗ္ဗဿ ကတ္တာ၊
 ကရဏသီလော ဝါ-ဋီကာ၊ သတိယာဝေဖြင့် သတောဝေ ဟုတွာ၏ ဆိုလိုရင်း ဥဇု
 ကတ္တကို ပြ၏၊ “ကာတဗ္ဗဿ” ကား ကာရိ၏ကံကို အပိုထည့်ခြင်းတည်း၊ ကတ္တာဖြင့်
 “ကာရိ၌ ဣပစ္စည်းသည် တသီလအနက်ပေါသောကတ္တားဟောတည်း” ဟုသိစေ၏၊
 ကရဏသီလောဝါဖြင့် တသီလအနက်ကို တနည်းပြ၏၊ “ကာရိ- ပြုထိုက်သော ရှိုက်မှု
 ရှုမှုကို ပြုတတ် (ပြုလေ့ရှိ) သည်” ဟု ပေး။

ဟောတိ၊ ဒီဃံ အဿာသဝသေန - ရှည်စွာ ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ဒီဃံ အဿာသဝသေန-ဒီဃံ ဟု ဘုရားဟောတော် မူအပ်သော အဿာသ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စိတ္တဿ-၏၊ ဧကဂ္ဂတံ - တခုတည်း သော အာရုံရှိသု၏ အဖြစ်ဟူသော၊ အဝိက္ခေပံ - ဝိက္ခေပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော သမာဓိကို၊ ပဇာနတော - အပြားအားဖြင့်သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ၏၊ သတိ- သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ - အဿာသအာရုံ၌ ကပ်၍တည်သည်၊ ဟောတိ၊ တာယ သတိယာ- ထိုသတိဖြင့်၊ တေန ဉ္ဇဏေန- ထိုဉ္ဇဏ်ဖြင့်၊ သတော- သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာရီ- ရှိုက်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဒီဃံ ပဿာသ ဝသေန - ရှည်စွာ ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ဒီဃံ ပဿာသဝသေန-ဒီဃံ ဟု ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော ပဿာသ၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ ပေ၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီ- ပဋိနိသဂ္ဂကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဿာသဝသေန - ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ- ရှိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီအဿာသဝသေန - ပဋိနိသဂ္ဂကို

ဒီဃံ အဿာသဝသေန။ ။ ဒီဃံနှင့်အဿာသကို အံဝိဘတ်မကြေသော အလှူတ္တ သမာသ်ဟု မှတ်၊ တနည်း - “ဒီဃံ”ဟု ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း “ဒီဃံ” ဟု ဆိုသည်။ “ဒီဃံတိ ဝုတ္တော အဿာသော ဒီဃံအဿာသော”ဟု သမာသ်တွဲ၊ ဣတိ ဝုတ္တပုဒ်တို့ကိုချေ။ [ဒီဃအဿာသဝသေန၊ ဝိဘတ္တိအလောပံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော၊ ဒီဃံတိဝါ ဘဂဝတာ ဝုတ္တအဿာသဝသေန။- ဋီကာ။] ဒီဃံပဿာသဝသေန၌လည်း နည်းတူ။

ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ။ ။ အဝိက္ခေပနှင့်ဧကဂ္ဂတာသည် သမာဓိကိုချည်းဟောသော ပရိယာယ်ပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဝိက္ခေပဿ ပဋိပက္ခဘာဝတော - ပြန့်လွင့်တတ် သောဥဒ္ဓစ္စ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိက္ခေပေါတိလဒ္ဓနာမံ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂ ဘာဝံ ပဇာနတော ”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

တာယ ၊ ပေ ၊ သတောကာရီ။ ။ “တာယ သတိယာ တေန ဉ္ဇဏေန”နှင့် လိုက်လျောအောင် “သတော သမ္ပဇာနော ကာရီ”ဟု ဆိုသင့်လျက် “သတော ကာရီ” ဟုဆိုခြင်း၌ လိုရင်းကား-ဒီဃအဿာသအာရုံ၌ မပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသော (ထိုအာရုံကို အာရုံပြုသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုအခိုက်မှာ အာရုံမပြုသဖြင့် အာရုံအနေအားဖြင့် မသိ သော်လည်း အသမ္မောဟ-မတွေ့ဝေသော အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သိနေသောယောဂီမှာ ထို အာရုံ၌ သတိစွဲကပ်တည်နေ၏၊ ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ဖြစ်စေ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့် ဖြစ်စေ သိနေသောယောဂီမှာ သမ္ပဇညလည်းဖြစ်၏၊ သတိသည် ထိုသမ္ပဇညနှင့်စပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ယောဂီကို “သတော သမ္ပဇာနော ကာရီ”ဟု မဆိုဘဲ “သတော ကာရီ” ဟု သမ္ပဇာန မပါဘဲ ဆိုရသည်။ သတိကို ပဓာနထား၍ ဟောတော် မူသောကြောင့် သမ္ပဇာန မပါဘဲရှိရသည်-ဟူလို။ [ဋီကာ၌ ပါဌ်ပျက်ဟန်တူသည်။]

အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အသာသတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပေ၊ ပဋိ
 နိသဂ္ဂါနုပဿီ-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဿာသဝသေန- ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေခြင်း
 ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တနည်း) ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီပဿာသဝသေန- ပဋိနိသဂ္ဂကို
 အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဿာသတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စိတ္တဿ-
 ၏၊ ကေဂ္ဂတံ-သော၊ အဝိက္ခေပံ-ကို၊ ပဇာနတော-၏၊ သတိ-သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ-
 ပဿာသအာရုံ၌ ကပ်၍တည်သည်၊ ဟောတိ၊ တာယသတိယာ တေနဉာဏေန
 သတော (ဟုတွာ)၊ ကာရီ-ရှုမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

တတ္ထ-ထို ဒီဃံဝါ အဿသန္ဓော အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒီဃံဝါ အဿ
 သန္ဓောတိ - ကား၊ ဒီဃံဝါ- ရှည်စွာမူလည်း၊ အဿာသံ- ထွက်သက်ကို၊
 ပဝတ္ထေန္ဓော-ဖြစ်စေလသော်၊ (ပဇာနာတိ၌စပ်၊) အဿာသောတိ-ကား၊
 ဗဟိ - ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမနဝါတော- ထွက်သောလေတည်း၊ ဝါ- ရှိက်လေ
 တည်း၊ ပဿာသောတိ - ကား၊ အန္ဓော - အတွင်းသို့၊ ပဝိသနဝါတော-
 ဝင်သောလေတည်း၊ ဝါ-ရှုလေတည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ သုတ္တန္တဋ္ဌကထာ
 သု - တို့၌၊ ဥပဋ္ဌိပါဠိယာ - ဤ အဖွင့်၏အစဉ် မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ-
 ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ အာဂတံ-လာ၏၊ တတ္ထ-ထိုအဿာသ ပဿာသတို့တွင်၊
 သဗ္ဗေသမ္ဘိ - ကုန်သော၊ ဝတ္တသေယျကာနံ- အမိဝမ်း၌ ကိန်းအောင်းသော

ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသဝသေန ။ ။ [ပဋိနိသဂ္ဂ၏ အနက်ကို နောက်၌
 ဖွင့်လတံ။] ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီ (ဟုတွာ) အဿသနဿ ဝသေန၊ ဤအလို သမာသံ
 မဟုတ်၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီအဿာသဝသေနာတိ ဝါ ပါဠော၊ ဤအလို သမာသံ၊ တဿ
 ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီနော + အဿာသာ ပဋိသဂ္ဂါနုပဿီအဿာသာ၊ တေသံဝသေနာတိ
 အတ္ထော။ [နိဿယ၌ ဤအတိုင်း ၂ နည်းပေးသည်။]

သုတ္တ၊ ပေ၊ အာဂတံ။ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌ “ဗဟိဥဋ္ဌဟိတွာပိ အန္ဓောပဝိသန
 ဝါတော အဿာသော၊ အန္ဓော ဥဋ္ဌဟိတွာပိ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော ပဿာသော” တိ
 ကတွာ ဥပဋ္ဌိပါတိယာ ဝုတ္တံ၊ အတွင်းဝင်သော ရှုလေကို အဿာသ၊ အပြင်ထွက်သော
 ရှိက်လေကို ပဿာသ” ဟု ဝိနည်းအဋ္ဌကထာအဆိုမှ ပြောင်းပြန် ဆိုအပ်သည်-ဟူလို၊
 ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ အလိုအားဖြင့် အဿာသ-ပဿာသ၌ အာ-ပတို့၏ အနက်ကို ရှေ့၌
 ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ သုတ္တန်အလိုအားဖြင့် “အာ (အန္ဓော) သသနံ အဿာသော- အတွင်းသို့
 ရှုလေ၊ ဝါ-ဝင်သက်၊ ပ(ပတိ) သသနံ ပဿာသော-အပြင်သို့ တဖန်ရှိက်လေ၊ ဝါ-
 ထွက်သက်” ဟု အနက်မှတ်။

ရည်ရွယ်ပုံ ။ ။ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာသည် အဿာသ ပဿာသတို့၏ တဘဝ၌
 ပဌမဖြစ်စ (ဥပုတ္တိတ္တမ) ကို ရည်ရွယ်၍ ထွက်သက်ကို အဿာသ၊ ဝင်သက်ကို ပဿာသ
 ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗေသံ ဝတ္တသေယျကာနံ” စသည်ဖြင့် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ

သတ္တာတို့၏၊ မာတုကုစ္ဆိတော-အဓိဝမ်းမှ၊ နိက္ခမနကာလေ-ထွက်ရာအခါ၌၊
 ပဌမံ- စွာ၊ အဗ္ဘန္တရဝါတော - ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သောလေသည်၊ ဗဟိ- သို့၊
 နိက္ခမတိ-ထွက်၏၊ ပစ္စာ-နောက်၌၊ ဗာဟိရဝါတော-အပြင်၌ ဖြစ်သောလေ
 သည်၊ သုခုမံ-သိမ်မွေ့သော၊ ရဇံ-မြူမှုကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အဗ္ဘန္တရံ-ကိုယ်တွင်း
 သို့၊ ပဝိသန္တော - ဝင်လသော်၊ တာလုံ- အာစောက်ကို၊ အာဟစ္စ- ထိခိုက်၍၊
 နိဗ္ဗာယတိ-ငြိမ်း၏၊ ဝါ-ကင်းသွား၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ တာဝ-ဒီဃ ရဿစသည်တို့မှ
 ရှေးဥျားစွာ၊ အဿာသပဿာသာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

ပန-ကား၊ တေသံ-ထို အဿာသ ပဿာသတို့၏၊ ယာဒီဃ ရဿတာ-
 အကြင်ဒီဃ ရဿတို့၏အဖြစ်သည်၊(အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုဒီဃရဿ တို့၏အဖြစ်ကို၊
 အဒ္ဓါနဝသေန - ကာလဟူသော အခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ဟိ-
 ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြုဥျားအံ့၊ ဩကာသဒ္ဓါနံ- အရပ်ဟူသော အခွန်ကို၊
 ဖရိတွာ - ဖြန့်၍၊ ဌိတံ- သော၊ ဥဒကံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဝါလိကာဝါ-သဲ
 ကိုသော်၎င်း၊ ဒီဃံ ဥဒကံ (တိ)- ရှည်သော ရေဟူ၍၎င်း၊ ဒီဃာ ဝါလိကာ
 (တိ)- ရှည်သော သဲဟူ၍၎င်း၊ ရဿံဥဒကံ (တိ)- တိုသောရေ ဟူ၍၎င်း၊

အလိုအတိုင်း ပြသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဖွားခါစကလေးတို့သည် ထွက်သက် ဖြစ်ပြီး၍
 ဝင်သက် ဝင်လာသောအခါ မြူမှုပါလာသဖြင့် (ဟပ်ချိုး) ဟု ချီကြသတတ်၊ သုတ္တန်
 အဋ္ဌကထာကား ဘာဝနာအားထုတ်ရာ၌ ဖြစ်ပုံအစဉ် (ပဝတ္ထိက္ကမ) ကို ရည်ရွယ်သည်၊
 မှန်၏- ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူမှာ ရှေးဥျားစွာ ဝင်သက် (ရှူသက်) ကို အာရုံပြု၍၊
 နောက်မှ ထွက်သက် (ရှိုက်သက်) ကို အာရုံပြုသည်။

သုတ္တန်နည်းက ပါဠိတော်နှင့်ညီ။ ။ “အဿာသကို ဝင်သက်” ဟု ဆိုခြင်းသည်
 အဿာသာဒိ မဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတေန
 စိတ္တေန = အဿာသ၏ အစ အလယ် အဆုံးကို အစဉ်လိုက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏
 အတွင်း၌ပြန်လွင့်သောစိတ်ဖြင့်” ဟူသောပါဠိတော်ဝယ် အဿာသ၏အဆုံး+အတွင်း
 ဟူသောစကားနှင့် ညီ၏၊ “ပဿာသကို ထွက်သက်” ဟု ဆိုခြင်းလည်း “ပဿာသ
 ဒါပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့်ညီ၏ - ဟု ဋီကာတို့
 မှတ်ချက်ပြုကြသည်။

အဒ္ဓါနဝသေန။ ။ ကာလဒ္ဓါနဝသေန-ကာလဟူသော အခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်....
 အယံ ဟိ အဒ္ဓါနသဒ္ဓေါ ကာလဿစ ဒေသဿစ ဝါစကော၊ တတ္ထ ဒေသဒ္ဓါနံ
 ဥဒါဟရဏဘာဝေန (ဥပမာ၏ အဖြစ်ဖြင့်) ဒေသေတွာ ကာလဒ္ဓါနဿ ဝသေန
 အဿာသပဿာသာနံ ဒီဃရဿတံ ဝိဘာဝေတံ ယထာဘီတိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဥပမာ
 ပြရာ၌ အရပ်ဒေသကိုပြု၍၊ ဒီဃံ ဝါ အဿာသန္တော စသည်ဖြင့် ဒီဃရဿကို ပြရာ၌
 ကာလအခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သည်။ [ဩကာသနှင့် ဒေသသည် သဘောတူတည်း။]

ရဿာ ဝါလိကာတိ - တိုသောသဲဟူ၍၎င်း၊ ဝုစ္စတိ ယထာ - ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊
 [ဩကာသဌာန၏ ဒီဃ ရဿအမည်ကို ဌာနီရေ- သဲတို့၌ တင်စားသောဌာန
 ပစာ-ဟူလို။] ဝေံ-တူ၊ စုဏ္ဏိစုဏ္ဏာပိ-ရုပ်ကလာပ်အားဖြင့် မှုံ့မှားမှားလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ အဿာသပဿာသာ - တို့ကို၊ (ဝုစ္စန္တိ ၌စပ်၊) ဝါ-တို့သည်၊
 (နိက္ခမန္တိ ၌စပ်၊) ဟတ္ထိသရီရေ-ဆင်၏ကိုယ်၌၎င်း၊ အဟိသရီရေစ-မြေ၏ကိုယ်
 ၌၎င်း၊ တေသံ- ထို ဆင် မြေတို့၏၊ အတ္တဘာဝ သင်္ခါတံ-အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်
 သော၊ ဒီဃံ-ရှည်စွာသော၊ အဒ္ဓါနိ-အခွန်ကို၊ သဏိကံ-ဖြေးဖြေး၊ ပူရေတွာ-
 ပြည့်စေ၍၊ သဏိကမေဂ - လျှင်၊ နိက္ခမန္တိ - ထွက်ကုန်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊
 ဒီဃာတိ- တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ - ကုန်၏၊ သုနခသသာဒီနိ- ခွေး၊ ယုန် အစရှိသော
 သတ္တတို့၏၊ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ-သော၊ ရဿံ-တိုသော၊ အဒ္ဓါနိ-ကို၊ သီဃံ-
 လျင်စွာ၊ ပူရေတွာ- ၍၊ သီဃမေဂ-သာလျှင်၊ နိက္ခမန္တိ- န်၏၊ တသ္မာ, ရဿာ
 တိ- တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။

ပန - ကား၊ မနုဿေသု - သမပ္ပမာဏရှိသော လူတို့တွင်၊ ကေစိ-အချို့
 သော လူတို့သည်၊ ဟတ္ထိ အဟိအာဒယောဝိယ-ဆင် မြေ အစရှိသော သတ္တ
 တို့ကဲ့သို့၊ ကာလဒ္ဓါနဝသေန- ကာလဟူသော အခွန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒီဃံ-
 ရှည်စွာ၊ အဿသန္တိစ - ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ဝါ - ရှိုက်

ဝေံ စုဏ္ဏိ၊ ပေ၊ နိက္ခမန္တိ။ ။ ထွက်သက် ဝင်သက်— ဟူသည် စိတ္တဇရုပ်ကလာပ်
 အမှုန့်ကလေးတွေ စုပေါင်းနေသော ရုပ်ကလာပ်အစုတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကလာပ်
 မှုန့်ကလေးတွေကို ရည်ရွယ်၍ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏ ဟု ဆိုသည်၊ အဿာသပဿာသာ တို့သည်
 (ထို ရုပ်ကလာပ်အမှုန့် အပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် မူလရုပ်ကလာပ်အတိုင်းမှာ အရှည်
 အတိုမကွဲပြားသော်လည်း၊) ဆင်၏ကိုယ်က (ရှည်လျားသောကြောင့်) ဖြည်းဖြည်းမှ
 ပြည့်၍၊ ဖြည်းဖြည်းမှ ထွက်ကုန်၏၊ သဏိကံ ပူရေတွာဖြင့် ဒေသအခွန်ရှည်၍ ဒီဃ
 ခေါ်ရပုံ၊ သဏိကံ နိက္ခမန္တိဖြင့် ကာလအခွန်ရှည်၍ ဒီဃခေါ်ရပုံကိုပြ၏။

ဤ စကားဖြင့် ဌာန - ကာလတို့၏ ဒီဃအမည်ကို ဌာနီ အဿာသပဿာသ၌
 တင်စားသော ဌာနပစာအားဖြင့် အဿာသပဿာသကို “ ဒီဃ ” ဟု ခေါ်သည် ဟု
 မှတ်ပါ။ သုနခ၏ ကိုယ်၌ အဿာသပဿာသတို့၏ ရဿ ခေါ်ရပုံ၌လည်း ဤနည်း
 အတိုင်းသိပါ။ [ဟတ္ထိအာဒိသရီရေ သုနခသရီရေစ အဿာသပဿာသာနံ ဒေသဒ္ဓါန
 ဝိသိဋ္ဌေန ကာလဒ္ဓါနဝသေနဝ ဒီဃရဿတာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ = ကိုယ်က ရှည်
 သောကြောင့် ရှူရှိုက်ရာကာလလည်း ရှည်သော , ကိုယ်ကတိုလျှင် ရှူရှိုက်ရာကာလ
 လည်း တိုသောအားဖြင့် ဒီဃရဿအဖြစ်ကို ဟောတော်မူအပ်သည်—ဟူလို။]

မနုဿေသု၊ ပေ၊ ပဿသန္တိစ ။ ။ သမပ္ပမာဏေသုပိ မနုဿသရီရေသု-
 အရှည် အတိုမျှသော ပမာဏရှိသော လူ့ ကိုယ်တို့တွင်လည်း၊ ဒီဃံ အဿသန္တိတိ-ဒီဃံ
 အဿာသပဗန္တံ (ရုပ်ကလာပ်ချင်း ဆက်စပ်နေသော အဿာသ အစဉ်ကို) ပဝတ္ထေ

လည်း ရှိကြကုန်၏။ ပဿသန္တိစ-ဝင်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေကြကုန်၏။ ဝါ-
 ရှုလည်း ရှုကြကုန်၏။ ကေစိ၊ သုနခသသာဒယောဝိယ-ခွေး၊ ယုန် အစရှိသော
 သတ္တဝါတို့ကဲ့သို့၊ ရသံ-စွာ၊ (အဿသန္တိစ ပဿသန္တိစ)၊ တသ္မာ၊ တေသံ-
 ထိုလူတို့၏။ ကာလဝသေန-ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒီဃံ-သော၊ အဒ္ဓါနံ-
 ကာလပတ်လုံး၊ နိက္ခမန္တာစ-ထွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဝိသန္တာစ-
 ဝင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ - ထို အဿာသ ပဿာသတို့ကို၊ ဒီဃာ
 (တိ)-ဒီဃတို့ ဟူ၍၎င်း၊ ဣတ္ထရံ-တိုသော၊ အဒ္ဓါနံ နိက္ခမန္တာစ ပဝိသန္တာစ၊
 (တေ-တို့ကို)၊ ရဿာတိ-တို့ဟူ၍၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နံ၏။ တတြ-ထို အဿာသ
 ပဿာသတို့၌ [ဝေဒိတဗ္ဗာ ၌စပ်။] အယံ ဘိက္ခု - သည်၊ နဝဟိ - နံသော၊
 အာကာရေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ဒီဃံ, အဿသန္တာစ-သော်၎င်း၊ ပဿသန္တာစ-
 သော်၎င်း၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿသမိ-၏။ ဣတိ , ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့်၊
 သိ၏။ စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဇာနတော - သော၊ အဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏။
 ဧကေန-သော၊ အာကာရေန - အခြင်း အရာဖြင့်၊ ကာယာနုပဿနာ သတိ
 ပဋ္ဌာနဘာဝနာ-ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာသည်၊ သမ္ပဇ္ဇတိ-
 ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

[ပြခဲ့သော နဝအာကာရကို၎င်း, ဘာဝနာအစီအစဉ်ကို၎င်း ပဋိသမ္ဘိဒါ
 မဂ်ကို သာဓကပြု၍ ပြလိုသောကြောင့် “ယထာဟ” စသည်ကိုမိန့်။] ပဋိသမ္ဘိ
 ဒါယံ- ၌၊ ယထာဟ - အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ ကထံ- အဘယ်
 သို့သော အပြားအားဖြင့်၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿသန္တာစ- ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ
 လသော်၊ ဒီဃံ - စွာ၊ အဿသမိ - ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏။ ဝါ- ရှိက်၏။

န္တိတိ အတ္ထော၊ ပဿသန္တိတိတ္ထောပိ ဧသေဝနယော၊ သုနခသသာဒယေ ဝိယရသံ
 (အဿသန္တိ ပဿသန္တိစာတိ) ယောဇနာ၊ ဣဒံ ပန ဒီဃံ ရဿဉ္စ အဿသနံ ပဿ
 သနံစ တေသံ သတ္တာနံ (ထို ဟတ္ထိ သုနခစသော သတ္တဝါတို့၏) သရိရသဘာဝေါ-
 ခန္ဓာကိုယ်၏သဘောပင်တည်း၊ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နဝဟာကာရေဟိ။ ။ ဒီဃ - ရဿ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၃ ပါး , ဆန္ဒ၏ အစွမ်း
 အားဖြင့် ၃ ပါး , ပါမောဇ္ဇ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၃ ပါး၊ ဤ ၉ ပါးတည်း၊ ၃ ပါးစီ
 ပြားရခြင်းမှာလည်း အဿာသကိုသာ ကောင်းစွာ မှတ်နိုင်သူ , ပဿာသကိုသာ
 ကောင်းစွာ မှတ်နိုင်သူ , ၂ ပါးလုံးကို ကောင်းစွာမှတ်နိုင်သူ , ဤသို့ ပုဂ္ဂိုလ် ၃ မျိုး
 ပြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဧကေနာကာရေန။ ။ ဒီဃံ အဿာသ, ရသံ အဿာသ, ဒီဃံပဿာသ ရသံ
 ပဿာသ ၄ ပါးတို့တွင် တပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ တနည်း - ပြခဲ့သော
 အကျဉ်း ၃ ပါး အကျယ် ၉ ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။

ဣတိ-ဤသို့၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိသနည်း၊ ဒီဃံ၊ ပဿသန္တော-
 ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေလသော်၊ ဒီဃံ၊ ပဿသာမိ- ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-
 ရှု၏၊ ဣတိ- သို့၊ ပဇာနာတိ-နည်း၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿာသံ - ထွက်သက်ကို၊
 အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ - အစွန့် ဟု ဆိုအပ်သော ရှည်သောကာလ၌၊ (တနည်း)၊
 အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ - ရှည်သော အရပ်အဘို့၌၊ အဿသတိ - ထွက်သက်ကို
 ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိုက်၏၊ [“အဿာသံ အဿသတိ”၌ ကံနှင့်ကြိယာ အရမပြား
 သောကြောင့် အဘေဒဘေဒုပစာ ဟု ကြံ၊] ဒီဃံ-စွာ၊ ပဿာသံ-ဝင်သက်ကို၊
 အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ-၌၊ (တနည်း) အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ-၌၊ ပဿသတိ-ဝင်သက်ကို
 ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှု၏၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အဿာသပဿာသံ-အဿာသ ပဿာသကို၊
 အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ အဿတိပိ-ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ- ရှိုက်လည်း
 ရှိုက်၏၊ ပဿသတိပိ-ဝင်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှုလည်း ရှု၏၊ [သုတ္တန်
 အဋ္ဌကထာအလို “အဿသတိပိ-ဝင်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ - ရှုလည်း
 ရှု၏၊ ပဿသတိပိ-ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိုက်လည်း ရှိုက်၏”
 ဟု ပေး။] ဒီဃံ ၊ ပေ ၊ အဿသတောပိ - ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသော ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း၊ ပဿသတောပိ - ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
 ၎င်း၊ ဆန္ဒော - တိုး၍ အားထုတ်လိုသော ကုသလန္တရသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-
 ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ဆန္ဒဝသေန - ဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တတော - ထို ပင်ကိုယ်
 သိမ်မွေ့သော အဿာသထက်၊ သုခုမတရံ - သာ၍ သိမ်မွေ့သော၊ ဒီဃံ-
 စွာသော၊ အဿာသံ - ကို၊ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ အဿသတိ၊ ဆန္ဒဝသေန ၊
 တတော-ထို ပင်ကိုယ် သိမ်မွေ့ သော ပဿာသထက်၊ ပေ၊ ပဿာသတိ၊ ဆန္ဒ

အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ။ ။ အဒ္ဓါနန္တိ သင်္ခါတေ ဒီဃကာလေ၊ ဒီဃံ ခဏန္တိ အတ္ထော၊
 ကောဠာသပရိယာယော ဝါ သင်္ခါတသဒ္ဓေါ၊ ထေယျသင်္ခါတန္တိ အာဒိသုဝိယ၊ တသ္မာ
 အဒ္ဓါနသင်္ခါတေတိ အဒ္ဓါနကောဠာသေ၊ ဒေသဘာဂေတိ အတ္ထော၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း
 နိဿယ၌ ၂ နည်းပေးထားသည်။

ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ။ ။ ဘာဝနာက ရှေ့ကာလထက် နောက်ကာလကို အထူး
 ဆောင်နိုင်ရကား သာယာဘွယ် အရသာကို ရခြင်းကြောင့် ထို ဘာဝနာ၌ အလွန်
 ပြုလိုခြင်းလက္ခဏာရှိသော ကုသိုလ်ဆန္ဒသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဆန္ဒဝသေန သုခုမတရံ ။ ။ ထို ဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့် ထူးခြားသော ဘာဝနာကို
 အားထုတ်လျက် တိုးတက်စည်ပင်ခြင်းသို့ ရောလသော် ရှေးကထက်သာ၍ သိမ်မွေ့
 သော အဿာသကို ဖြစ်စေသည်၊ မှန်၏ - ဘာဝနာ၏အစွမ်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်မှာ
 ကိလေသာအပူ ငြိမ်းရေးကား ရှေ့ကထက်သာ၍ငြိမ်သက်သော အဿာသပဿာသတို့
 ဖြစ်ကြသည်။

ဝသေန,တတော-ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အသာသပဿာသထက်၊ပေ၊ အသာသတိပိ ပဿသတိပိ။

ဆန္ဒဝသေန - ဖြင့်၊ တတော - ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အသာသ ပဿာသထက်၊ သုခုမတရံ - သာ၍ သိမ်မွေ့သော၊ပေ၊ အသာသတောပိ- ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ပဿသတောပိ- သော၊ (ဘိက္ခု နော-၏)ပါမောဇ္ဇိ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်၊ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ပါမောဇ္ဇဝသေန- ဖြင့်၊ တတော - ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အသာသထက်၊ သုခုမတရံ၊ပေ၊ အသာသတိ-၏၊ ပါမောဇ္ဇဝသေန-ဖြင့်၊ တတော-ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော ပဿာသထက်၊ သုခုမတရံ၊ပေ၊ ပဿသတိ၊ ပါမောဇ္ဇဝသေန, တတော- ထို ပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အသာသ ပဿာသထက်၊ပေ၊ အသာသတိပိ ပဿ သတိပိ၊ ပါမောဇ္ဇဝသေန, တတော - ထိုပင်ကိုယ်သိမ်မွေ့သော အသာသ ပဿာသထက်၊ပေ၊ အသာသတောပိ-သော၊ ပဿသတောပိ-သော၊(ဘိက္ခု နော)၊ ဒီဃံ-စွာ၊ အသာသ ပဿာသာ - ရှိက်ခြင်း ရှုခြင်းဟူသော ပကတိ အာရုံမှ၊ (တနည်း)ဒီဃံ အသာသပဿာသာ-ဒီဃံ ဟု ဟောတော်မူအပ် သော အသာသ ပဿာသာအာရုံမှ၊ စိတ္တံ - သည်၊ ပိဝတ္တတိ - ဆုတ်နစ်၏၊ ဥပေက္ခာ- တတြမဇ္ဈတ္တ၊ပေက္ခာသည်၊ သဏ္ဍာတိ - ကောင်းစွာတည်၏။

နဝဟိ - ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ - တို့ဖြင့်၊ [အနုပဿတိ၌ လှမ်းစပ်။] ဒီဃံ အသာသပဿာသာ - ရှည်သော ထွက်သက် ဝင်သက် တို့သည်၊ ကာယော - ရုပ်ကလာပ် အပေါင်းဖြစ်၍ ကာယမည်၏၊ ဥပဋ္ဌာနံ-

ပါမောဇ္ဇိ ။ ။ အသာသပဿာသတို့၏ သာ၍ ငြိမ်သက်ခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း စိတ်အစဉ်၏ လမ်းမှန်သို့ သွားနေသောကြောင့်၎င်း , ဘာဝနာ စိတ်နှင့် ယှဉ်လျက် ပါမောဇ္ဇဂေါသောပီတိ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုပီတိကား ခုဒ္ဒိကာစသောပီတိ ၅ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးတည်း။

စိတ္တံ၊ပေ၊သဏ္ဍာတိ။ ။ဘာဝနာအစွမ်းကြောင့် အသာသပဿာသတို့ အလွန် ငြိမ်သက်ကုန် လသော် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပေါ်လာရကား နဂိုရိအသာသပဿာသမှ စိတ်သည် ဆုတ်နစ်၍ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြုနေ၏၊ ထို ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ ဥပစာရ သမာဓိနှင့် ဈာန်ဟူသောအပ္ပနာသမာဓိ ဖြစ်လသော် နောက်ထပ် ဈာန်ဥပါဒ်ဘို့ရန် ဗျာပါရမပြုဘဲ လျစ်လျူရှုတတ်သော တတြမဇ္ဈတ္တ၊ပေက္ခာ ဖြစ်၏။

ဒီဃံ၊ပေ၊ကာယော။ ။ဒီဃံကာရာ - ရှည်သော အခြင်းအရာ ရှိကုန်သော (ဒီဃံအဖွင့်)၊ အသာသပဿာသာ-တို့သည်၊ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ- ကာယမဟုတ် ရုပ် ကလာပ်အမှုန်အမှားတွေ ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ သမူဟဋ္ဌေန-အပေါင်းအနက်အား ဖြင့်၊ ကဥယော-မည်၏၊ [အသာသ ပဿာသကို “ကဥယ” ဟု ခေါ်ရာ၌ ကဥယသဒ္ဒါ

ကာယ၌ ကပ်၍တည်တတ်သော သဘောတရားသည်၊ သတိ = သတိမည်၏၊ အနုပဿနာ-ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော သမထပညာ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဝိပဿနာပညာသည်၊ ဉာဏ် - ဉာဏ် မည်၏၊ ကာယော - ထွက်သက်ဝင်သက် အပေါင်းသည်၊ ဥပဋ္ဌာနံ - ကပ်၍ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနသာမည်၏၊ နောသတိ - သတိကား မမည်၊ သတိ - သတိသည်၊ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေတ - ကပ်၍တည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနလည်း မည်၏၊ သတိစ - အမှတ်ရတတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်

သည် အပေါင်းအနက်ဟော အနိပ္ပန္နပါဠိပဒိကပုဒ် ဖြစ်သည် - ဟူလို။] အသာသ ပဿာသေ-တို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တဒိ-ဖြစ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်း၊ ဧတ္ထ အသာသပဿာသသာမညေန ဝုတ္တံ = ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်း သာမညနိဒ္ဒေသ နည်းအားဖြင့် ဤနေရာ၌ ကာယခေါ်သည်၊ ဤသို့ ပဋိဘာဂနိမိတ်တိုင်အောင် “ကာယ” အရ ယူမှ ဥပစာရဘာဝနာအပုနာဘာဝနာတို့ကို “ ကာယာနုပဿနာ ” ဟု ခေါ် နိုင်မည်။

အနုပဿနာ ဉာဏ်။ ။ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းအနေအားဖြင့် အဘန်ဘန် ရှုတတ်သော ဉာဏ်၊ ဝိပဿနာ အနေအားဖြင့် အဘန်ဘန် ရှုတတ်သော ဉာဏ် ဤဉာဏ် ၂ မျိုးကို “အနုပဿနာ” ဟု ခေါ်၏။ သမထအနေအားဖြင့် အသာသ ပဿာသအာရုံကို ရှု၏။ ဝိပဿနာ အနေအားဖြင့်ကား - ဝင်သက် ထွက်သက် (လေ) ကို၎င်း၊ ထို၏မှီရာ (ကရဇကာယ - ဟူသော) ကိုယ်ကို၎င်း “ရုပ်” ဟု ပိုင်းခြားပြီးလျှင် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်စေတသိက်ကို နာမ်ဟု ပိုင်းခြား၍ နာမရူပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ်ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ထိုရုပ် ထိုနာမ်ကို အနိစ္စ စသည်ဖြင့်ရှုသော (သမ္မသန) ဉာဏ် ဖြစ်သည်။

ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ, နော သတိ။ ။ (ပြခဲ့သည့်အတိုင်း) ထွက်သက် ဝင်သက် ကို၎င်း ထို၏အလားတူ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၎င်း “ ကာယ ” ဟု ခေါ်၍ ထို ကာယကို “ဥပဋ္ဌာနံ” ဟု ခေါ်ရာ၌ “ ဥပဂန္တာ တိဋ္ဌတိ ဧတ္တာတိ ဥပဋ္ဌာနံ ” ဟု အဓိကရဏသာဓိ ပြုရသည်။ “ သတိ၏ ကပ်၍တည်ရာ အာရုံ ” ဟူလို၊ ဤ ကာယအရ၌ ကရဇကာယ (ခန္ဓာကိုယ်) ကိုလည်း ယူနိုင်သေး၏။ ဘာကြောင့်နည်း-သမ္မသနဉာဏ်၏ အာရုံ ပြုသောအားဖြင့် တည်ရာဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ [ဧတ္ထ စ ကာယော ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဣမိနာ ဣတရကာယဿာပိ (အသာသပဿာသကာယမှတစ်ပါးသော ကရဇကာယ ကိုလည်း) သင်္ဂဟော ဟောတိ၊ ယထာဝုတ္တ သမ္မသနစာရဿပိ - ဆိုအပ်ပြီးသော သမ္မသနဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏လည်း၊ ဣမ ဣစ္စိတတ္တာ။] ထို ပြခဲ့သောကာယသည် ဥပဋ္ဌာန သာ မည်၏၊ သတိကား မမည်။

သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စ သတိစ။ ။ “ဥပဂန္တာ တိဋ္ဌတိတိ ဥပဋ္ဌာနံ” ဟု ကတ္ထုသာဓိပြု၍ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်နေတတ်, အမှတ်လည်း ပြုတတ်သောကြောင့် သတိသည် ဥပဋ္ဌာန လည်းမည်, သတိလည်းမည်သည်။

သတိလည်းမည်၏။ တာယ သတိယာ-ဖြင့်၊ တေနဉ္စာဏေန - ဖြင့်၊ တံ ကာယံ-
ထို ထွက်သက်ဝင်သက် အပေါင်းကို၊ အနုပဿတိ-သမထပညာ ဝိပဿနာ
ပညာဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ တေန- ထိုသို့ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းကြောင့်၊ ကာယေ၊ ပေ၊
ဘာဝနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ရဿပဒေဝိ-ရဿပုဒ်၌လည်း၊ ဒေဝေ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်
သည်ပင်၊ နယော-သိကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ ပန-အထူးကား၊ အယံ-ကား၊
ဝိသေသော - တည်း၊ ဧတ္ထ - ဤကထံ ဒီဃံ အဿသန္တော အစရှိသည်ဖြင့်
လာသော ပါဠိတော်နည်း၌၊ ဒီဃံ ၊ ပေ၊ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ
ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တု၊ ဣမ-ဤရဿပုဒ်၏အစွမ်းဖြင့် လာသောပါဠိတော်နည်း၌၊
ရဿံ၊ ပေ၊ အဿသတိတိ-ဟူ၍၊ အာဂတံ-ပဋိသန္တိ ဒါမဂ် ပါဠိတော်၌လာပြီ၊
တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ-ထို ရဿပုဒ်၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယာဝ-လောက်၊
တေန၊ ပေ၊ ဘာဝနာတိ-ဟူသော၊ (ပါဠိ- ပါဠိတော်ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ)၊
တာဝ-ထို ပါဠိရပ်တိုင်အောင်၊ ယောဇေတဗ္ဗံ-ယှဉ်စေရ၏၊ [ဒီဃပုဒ်ကိုပြရာ
ပါဠိတော်၌ “ တေန ဝုစ္စတိ ၊ ပေ၊ ဘာဝနာတိ ” ဟု အဆုံးသတ်လိုက်သလို
ရဿပုဒ်၌လည်း ထို ပါဠိတိုင်အောင် ဒီဃံနေရာဝယ် ရဿံပုဒ်ကို ယှဉ်စေပါ-
ဟူလို။] ဧဝံ-လျှင်၊ အယံ(ဘိက္ခု)- ကို၊ [ဝေဒိတဗ္ဗော ၌စပ်၊] အဒ္ဓါနဝသေန-
ရှည်သော ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဣတ္ထရဝသေနစ - တိုသော ကာလ၏

တံ ကာယံ အနုပဿတိ ။ ။ တံ အဿာသပဿာသကာယဉ္စေတံ တံနိဿယ
ရူပကာယဉ္စ (ထို အဿာသပဿာသ၏မှီရာ ခန္ဓာကိုယ် ရူပကာယကို၎င်း) ဈာနသမ္ပ
ယုတ္တဉ္စာဏေနစေတံ ဝိပဿနာဉ္စာဏေနစ အနုအနုပဿတိ။ [အနုပဿနာဆိုလျှင်
သတိမရ၊ ဉာဏ်ကိုရသောကြောင့် “ ဈာနသမ္ပယုတ္တ ဉ္စာဏေန ” စသည်ဖြင့်ဖွင့်သည်။
“ ကာယသေဝ + အနုပဿနာ ကာယာနုပဿနာ ” ဟု ပြု။] ဆိုလိုရင်းကား-
ပြခဲ့သောကာယ ၂ မျိုး၌ နိစ္စစသည်ဖြင့်မရှုဘဲ အနိစ္စ စသည်ဖြင့်သာ ရှုခြင်း၊ ငါ-ငါ့ဥစ္စာ၊
မိန်းမ၊ ယောက်ျား ဟု မရှုဘဲ ကာယမျှကိုသာ ရှုခြင်းကို “ ကာယာနုပဿနာဉာဏ် ”
ခေါ်သည် ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော သတိသည် သတိပဋ္ဌာန်မည်၏။ ထို
သတိပဋ္ဌာန်ကို အားထုတ်ခြင်းကို “ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ” ဟု ခေါ်သည်။

ဒေဝေနယော စသည်။ ။ “ နဝဟိ အာကာရေဟိ ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီး
သောအစီအစဉ်ကို “ ဒေဝေနယော ” ဟု ညွှန်ပြသည်။ ယထာဧတ္ထံ “ တေသ္မိံ ယထာ
ဒဿိတေ (“ ကထံ ဒီဃံ အဿသန္တော ” တိ အာဒိနာ) အာဂတေ ပါဠိနယေ ” ဟု
ဖွင့်သောကြောင့် ထိုအတိုင်းအနက်ပေးသည်။ ဧဝမိဓဉ္စလည်း “ ဣမသ္မိံ ရဿပဒေဝေန
အာဂတေ ပါဠိနယေ ” အဖွင့်အတိုင်းပေးသည်။ ထိုသို့ ပါဠိတော်နည်းကို ရအောင်
ဖွင့်ခြင်းမှာလည်း “ အာဂတံ ” ပုဒ်က ပါဠိတော်၌လာကြောင်းကို ပြသောကြောင့်တည်း။

အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဣမေဟိ - ဤ ၉ ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ အဿာသ ပဿာသေ-တို့ကို၊ ပဇာနန္ဒော-လသော်၊ ဝါ-သော၊ (အယံဘိက္ခု-ကို၊) ဒီဃံ၊ပေ၊ ပဇာနာတိတိ-ဟူ၍၎င်း၊ပေ၊ ရသယံဝါ၊ပေ၊ ပဇာနာတိတိ-ဟူ၍၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဇာနတော-သော၊ အဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ [ဂါထာ၌ ပါသော ဘိက္ခုနောနှင့် တွဲ၍ပေး။] ဒီဃော - ရှည်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ရဿောစ - တိုသည်လည်းဖြစ်သော၊ အဿာသော - အဿာသသည်၎င်း၊ တာဒိသော- ထို အဿာသကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (ဒီဃရဿသဘောရှိသော၊) ပဿာသောပိစ - သည်၎င်း၊ စတ္တာရော- န်သော၊ ဝဏ္ဏာ-အခြင်းအရာတို့ သည်၊ [ရှည်သော ထွက်သက် ဝင်သက်အခြင်းအရာ , တိုသော ထွက်သက် ဝင်သက်အခြင်းအရာတို့သည်၊] နာသိကဂ္ဂေဝ (ဝါ)-နာခေါင်းဖျား၌သော် ၎င်း၊(ဥတ္တရောဋ္ဌေဝါ-အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား၌သော်၎င်း၊)ဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ ၊ပေ၊ သိက္ခတိတိ - ကား၊ သကလဿ - သော၊ အဿာသကာယဿ - ထွက်သက် အပေါင်း၏၊ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ- အစ အလယ် အဆုံးကို၊ ဝိဒိတံ-သိအပ်သည်ကို၊ ကရောန္တော-လျက်၊ ပါကဋံ-

ဂါထာဖွင့် ။ ။ တာဒိသော - ဒီဃရဿောစ၊ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာတိ စတ္တာရော အာကာရာ၊တေစ ဒီဃာဒယော ဧဝ၊[အဘိဓာန်၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ အာကာရအနက်မပါ။] နာသိကဂ္ဂေဝ၌ ဂါထာဖြစ်၍ ဇကိုဏ်းရစေခြင်းငှါ(ဝ) ဟု ဆိုသည်။ “နာသိကဂ္ဂေဝါ” ဟု ဆိုလိုရင်းတည်း၊ နာသိကဂ္ဂေဝါတိ ဝါသဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော (နာသိကဂ္ဂ၌ အမြဲ မဟုတ်ခြင်း အနက်ရှိ၏)၊ တေန (ထိုဝါဖြင့်) ဥတ္တရောဋ္ဌံ သင်္ဂဏှာတိ။

သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ။ ။သဗ္ဗဿ ကာယဿ ပဋိ (ပစ္စေကံ)သဗ္ဗဒေဝ ဝေဒန သီလော ဇာနနသီလော=အလုံးစုံသော ထွက်သက် ဝင်သက်အပေါင်းကို အသီးသီး ကောင်းစွာသာလျှင် သိလေ့ရှိသည်၊ [ဤအလို “ဝိဒတိ သီလေနာတိ ဝေဒီ၊ ပစ္စေကံ+ သဗ္ဗဒေဝ+ဝေဒီ ပဋိသံဝေဒီ”ဟုပြု။] တဿဝါ ပဋိပဋိ (အဿာသတိုင်း) သဗ္ဗဒေဝ+ ဝေဒေါ ဧတဿ အတ္တိ၊ [ဤအလို “ဝေဒေါ ဧတဿ အတ္တိတိ ဝေဒီ”ဟု အဿတ္ထိပြုပြီးမှ ပဋိသံတို့နှင့်တွဲ။] တံဝါ ပဋိပဋိ သဗ္ဗဒေဝ ဝေဒမာနောတိ အတ္ထော၊ ဤအလို “ဝိဒတိ ဇာနာတိတိ ဝေဒီ ”ဟု ပြု၍ တဿီလတ္ထ မပါသော ဣပစ္စည်းသက်။

မှတ်ချက်။ ။ “သဗ္ဗကာယ”ဟု သဗ္ဗသဒ္ဓါ ပါပြီးဖြစ်သော်လည်း ထို သဗ္ဗသဒ္ဓါဖြင့် အဿာသကာယသာမညကိုသာ ယူနိုင်၏၊ အစ အလယ် အဆုံးဟူသော အစိတ်အစိတ် ကို မယူနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုကာယ၏ အစ အလယ် အဆုံး အားလုံးကို ယူခြင်းငှါ “ပဋိ-အသီးအသီး၊ ဝါ- အဿာသတိုင်း အဿာသတိုင်း”ဟု ပဋိသဒ္ဓါကို ထည့်၍ ၎င်း၊ ထိုသို့သိရာ၌ သတ္တစ (ကောင်းစွာသိ) ဟုပြုလို၍ သံသဒ္ဓါကိုထည့်၍၎င်း မိန့်သည်။

ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရောဇ္ဇော - လျက်၊ အဿသိဿာမိ - ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သိက္ခတိ-ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်၏၊ သကလဿ၊ ပဿာသကာယဿ- ဝင်သက်အပေါင်း၏၊ ပေ၊ ပဿသိဿာမိ-ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေအံ့၊ ဣတိ သိက္ခတိ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဝိဒိတံ-ကို၊ ကရောဇ္ဇော-လျက်၊ ပါကဋံ ကရောဇ္ဇော၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန - ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်၊ အဿ သတိစေတ- ၏၊ ပဿသတိစ-၏၊ တသ္မာ , အဿသိဿာမိ၊ ပေ၊ သိက္ခတိတိ- ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုစ္စတိ။

ဟိ- ချဲ့၊ ဧကဿ - တပါးသော၊ ဘိက္ခုနော - ၏၊ စုဏ္ဏ ဝိစုဏ္ဏ ဝိသဇေ- ရုပ်ကလာပ် မှန်မှန်မွှားမွှား၏ အဖြစ်ဖြင့်ပြန်နေသော၊ [အနေကလာပတာယ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘာဝေန ဝိသဇေ။] အဿာသကာယေ-ထွက်သက် အပေါင်း၌ သော်၎င်း၊ ပဿာသကာယေဝါ - ဝင်သက် အပေါင်း၌သော်၎င်း၊ အာဒိ- အစသည်၊ ပါကဋော - ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ မဇ္ဈပရိယော သာနံ - အလယ်အဆုံးသည်၊ (ပါကဋံ-သည်)၊ န (ဟောတိ)၊ သော (ဘိက္ခု) အာဒိမေဝ-ကိုသာ၊ ပရိဂ္ဂဟေတုံ-ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ- စွမ်းနိုင်၏၊ မဇ္ဈပရိယောသာနေ - ၌၊ ကိလမတိ - ပင်ပန်း၏၊ [“သိမ်းဆည်း ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်” ဟူလို။] ဧကဿ-သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏)၊ မဇ္ဈ - သည်၊ ပါကဋံ-သည်၊ ဟောတိ၊ အာဒိပရိယောသာနံ-သည်၊ (ပါကဋံ) န (ဟောတိ)၊ သော (ဘိက္ခု) မဇ္ဈမေဝ- ကိုသာ၊ ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ အာဒိပရိယော သာနေ ကိလမတိ၊ [အချို့ စာအုပ်များ၌ “သော မဇ္ဈမေဝ၊ ပေ၊ ကိလမတိ”

ကျင့်နည်း ဟောရပုံ။ ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ” စသည်ဖြင့်လာသော ဤနည်း ၌လည်း အဿာသပဿာသချည်း ဖြစ်၍ ဒီဃံ ရသံ ဟု လာသော ရှေ့နည်းနှင့် ထပ်တူ ဟုပင် ထင်ရ၏၊ သို့သော် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ပုံအစီအစဉ်၌ “ပဋိ+သံ” အရ အသီး အသီး ကောင်းစွာသိအောင်ကျင့်ရမည် ဟု ပြခြင်းငှါ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ” စသော ဤဒေသနာကို အားထုတ်ရပြန်သည်။

ဝိဒိတံ ။ ။ အဿာသကို ထင်ရှားအောင် ပြသည်ကို ပါကဋံ ဟု ဆို၏၊ ထိုသို့ ထင်ရှားစေခြင်း မှာလည်း ထို အဿာသကို ဖြစ်စေရာဝယ် မတွေ့ဝေသော ဉာဏ်ဖြင့် ဖြစ်စေခြင်း ဟု ပြခြင်းငှါ “ဝိဒိတံ ကရောဇ္ဇော” ဟု ဝိသေသန ပြရသည်၊ ဉာဏ သမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းကို “ဝိဒိတံ ကရောဇ္ဇော” ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။

အာဒိ ပါကဋော။ ။ သတိယာစ ဉာဏဿစ ဝသေန ကတပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿ ပဝတ္တတ္တာ=သိအောင်ပြုမည် ဟု ရှေ့အဘို့က သတိ ဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကို နှိုးဆော် ရသေးသောကြောင့် အဿာသဖြစ်လာသော အခါ အစလောက်သာ ထင်ရှားသိ၏၊ အလယ်အဆုံးမှာ မသိ - ဟူလို။

ဟူသော ဤဝါကျ-ကျနေသည်။] ကေဿ-သော၊ (ဘိက္ခုနော - ဧ၊) ပရိယောသာနံ - အဆုံးသည်၊ ပါကဋံ ဟောတိ၊ အာဒိမဇ္ဈိ - သည်၊ (ပါကဋံ) န(ဟောတိ)၊ သော (ဘိက္ခု) ပရိယောသာနံယေဝ - ကိုသာ၊ ပရိဂ္ဂဟေတံ သက္ကောတိ၊ အာဒိမဇ္ဈေ- ဌ၊ ကိလမတိ၊ ကေဿ (ဘိက္ခုနော) သဗ္ဗမ္ဗိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသည်၊ ပါကဋံ ဟောတိ၊ သော (ဘိက္ခု) သဗ္ဗမ္ဗိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော အစ အလယ် အဆုံးကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတံ သက္ကောတိ၊ ကတ္ထမိ - အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံးတွင် တစုံတခု၌မျှ န ကိလမတိ၊ တာဒိသေန - ထို စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ဖြစ်သင့်၏၊ ဣတိ-ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတော) သဗ္ဗကာယပုဂ္ဂိုလ်သံဝေဒိ၊ ပေ၊ သိက္ခတီတိ - ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုသဗ္ဗကာယပုဂ္ဂိုလ်သံဝေဒိ၊ ပေ၊ သိက္ခတီတိ- ကား၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဃဋတိ- စေ့ဆော်ကြိုးကုတ်၏၊ ဝါယမတိ-အားထုတ်၏၊ ဝါ-တနည်း၊ တထာဘူတဿ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယောသံဝရော- အကြင် စောင့်စည်းကြောင်း သတိသည်၊ ဝါ-အကြင်စောင့်စည်းကြောင်း သတိ ဝီရိယသည်၊ (အတ္ထိ) အယံ- ဤ စောင့်စည်းကြောင်း သတိ ဝီရိယသည်၊ ဣတ္ထ - ဤ အာနာပါနကို အားထုတ်ရာ၌၊ အဓိသီလသိက္ခာ- အဓိသီလသိက္ခာတည်း၊ တထာဘူတဿ-၏၊ ယောသမာဓိ-သည်၊ (အတ္ထိ) အယံ- ဤ သမာဓိသည်၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ-တည်း၊ တထာဘူတဿ-၏၊ ယာပညာ၊ (အတ္ထိ) အယံ-ဤပညာသည်၊ အဓိပညာသိက္ခာ-တည်း၊ ဣတိ-သို့။

တာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗံ ။ ။ “ကေဿ သဗ္ဗမ္ဗိ ပါကဋံ” ဟု ပြုအပ်သော စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ရမည်၊ ထို စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကား မရှုမရှိက်မိ စောစောကပင် သိသို့ရန် သတိနှင့်ဉာဏ်ကိုဖြစ်စေ၍ ရှုသောအခါ အစ အလယ် အဆုံး ၃ ဌာနလုံး၌ပင် ဉာဏသဗ္ဗယုတ်စိတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည် - ဟူလို။

ဧဝံ ဃဋတိ ဝါယမတိ။ ။ ဧဝံ (စုတ္တပ္ပကာရေန သဗ္ဗကာယပုဂ္ဂိုလ်သံဝေဒနဝသေန) ဃဋတိ-ဥဿဟတိ (အားထုတ်၏)၊ ဝါယမတိ-ဝါယာမံ ကရောတိ မနသိကာရံ ပဝတ္ထေတိ-ထို အာရုံ၌နှလုံးသွင်းမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုအာရုံ၌ စိတ်စိုက်မိအောင် အားထုတ်ခြင်းကို “ဝါယမတိ” ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။ [ဤနည်း၌ “ သိက္ခတီ-ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်၏” ဟု ပေး။]

တထာဘူတဿ သံဝရော။ ။ အာနာပါဏဿတိ ဘာဝေန္တဿ၊ သံဝရောတိ သတိ (စောင့်ရှောက်ကြောင်းဟူသည် သတိတည်း၊)၊ ဝီရိယမ္ဗိ ဝါ - သတိသာမက ဝီရိယလည်း သံဝရမည်သေး၏။

တိဿော-ကုန်သော၊ ဣမာ သိက္ခာယော - တို့ကို၊ တသ္မိံ အာရမဏေ - ထို အဿာသပဿာသအာရုံ၌၊ တာယ သတိယာ- ဖြင့်၊ တေန မနသိကာရေန- ထိုမနသိကာရဖြင့်၊ [ယောသော တတ္ထ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမော ဘာဝနာမနသိကာရော၊ တေန သဒ္ဓိန္နိ အတ္ထော။] သိက္ခတံ - ကျင့်၏၊ အာသေဝတိ - အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်၏၊ ဝါ - မိမိသန္တာန်၌ ထုံစေ၏၊ ဘာဝေတိ - တိုးပွားစေ၏၊ ဗဟုလီ ကရောတိ - ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြု၏၊ ဣတိ ဝေပိ - ဤသို့လည်း၊ ဣတ္ထ-ဤသိက္ခတံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထို ဘာဝနာနည်း ၂ မျိုးတို့တွင်၊ [“ဒီဃံဝါ အဿသန္တာ ဒီဃံ အဿသာမိ” စသော ဘာဝနာနည်း၊ “ သဗ္ဗကာယပုဂ္ဂိုလ်သံဝေဒီ အဿသိ သာမိ” စသော ဘာဝနာနည်း ၂ မျိုးတို့တွင်။] ယသ္မာ၊ ပုရိမနယေ - ရှေ့ ဖြစ်သော ဘာဝနာနည်း၌၊ ဧကဝလံ-ဉာဏုပ္ပါဒနစသည်မဘက် သက်သက်၊ အဿသိတဗ္ဗမေဝစ-ထွက်သက်ကိုလည်း ဖြစ်စေရုံမျှသာတည်း၊ ပဿသိတဗ္ဗ မေဝစ-ဝင်သက်ကိုလည်းဖြစ်စေရုံမျှသာတည်း၊ အညံ-ထွက်သက်ဝင်သက်မှ အခြားသော၊ ကိဉ္စိ - တစုံတခုကို၊ (ဉာဏုပ္ပါဒန စသော တစုံတခုကို) န ကာတဗ္ဗံ-ပြုဘွယ်မလိုသေး၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ဣတော-ဤဒုတိယဘာဝနာ နည်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒီသု - ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ယောဂေါ-အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကရဏီယော - ပြုထိုက်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊

သိက္ခတံ အာသေဝတိ။ ။ဤဒုတိယနည်း၌ “ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော”ကို ကြည့်၍ “ သိက္ခတံ - ၃ ပါးသော သိက္ခာတို့ကို ကျင့်၏” ဟု ပေး၊ အာသေဝတိတိ- တိဿော သိက္ခာယောတိ ဝုတ္တေ အဓိကုသလဓမ္မေ အာသေဝတိ၊ တဒါသေဝနဉ္စေတ္ထ သိက္ခနံတိ အဓိပေတံ-သိက္ခတံကို “အာသေဝတိ”ဟု ထပ်၍ဖွင့်ရာ၌ သိက္ခာ ၃ ပါး ဟူသော အဓိကုသိုလ်တရားတို့ကို (မိမိသန္တာန်၌) ထုံမွမ်းခြင်းကိုပင် “ကျင့်ခြင်း”ဟု ဆိုလိုသည်။ “ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ” အရ ထို သိက္ခာ ၃ ပါးကို မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေခြင်း၊ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်အောင်ပြုခြင်းကို “အာသေဝတိ”အရ အာသေ ဝန ဟု ဆိုရသည်။ [“ဝေမေတ္ထ ” ဟု ယခုစာအုပ်များ၌ တွေ့ရ၏၊ “ ဝေမ္မေတ္ထ ” ဟု ရှိသင့်သည်။ ရှေးနည်းသာမက ဤ နည်းအတိုင်းလည်း အနက်မှတ်ပါ-ဟူလို။]

ဣတောပဋ္ဌာယ။ ။ရှေ့ဘာဝနာနည်း၌လည်း “ ပဇာနာတိ ” ဟု ဟောတော်မူ သောကြောင့် ဉာဏ်ပါရမည်သာ၊ သို့သော် ထိုဉာဏ်က (အဿာသစသည်ကို သိရုံမျှ ဖြစ်၍) မခဲယဉ်း၊ သဗ္ဗကာယ ပုဂ္ဂိုလ်သံဝေဒီစသည်ဖြင့် လာသော ဘာဝနာနည်း ၌ကား အဿာသ စသည်တို့၏ အစ အလယ် အဆုံးကို သိရမည်ဖြစ်၍ ခဲယဉ်း၏၊ ထို့ကြောင့် “ ဣတောပဋ္ဌာယ ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။ အာဒိဖြင့် တတိယနည်း၌ လာမည့် ကာယသင်္ခါရ ပဋိပဿန္တန၊ စတုတ္ထနည်း၌လာမည့် ပီတိ ပဋိပဿဒနတို့ကိုဟူ။

(ထိုသို့ ဤ ဒုတိယနည်းမှစ၍ ဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်း စသည်တို့၌ အားထုတ်မှု၏ ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တတ္ထ-ထို ရှေးနည်း၌၊ အဿသမာမိ၊ပေ၊ပဇာ နာတိစ္စေဝ-ပဇာနာတိဟူ၍သာ၊ ဝတ္ထမာနကာလဝသေန- ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [သသဓာတ်နောက်က မိဝိဘတ်၏ ဟောနက်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် ကာလကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်။] ပါဠိ-ပါဠိတော်ကို၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူ၍၊ ဣတော-ဤ ဒုတိယနည်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ,ကတ္တဗ္ဗဿ-ပြုထိုက်သော၊ ဉာဏုပ္ပါဒနာ ဒီနော-ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းအစရှိသော၊ အာကာရဿ- ကို၊ ဒဿနတ္ထိ- ၄၊ သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ အာဒိနာ - သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ အနာဂတဝစနဝသေန-အနာဂတ်ဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဠိ-ကို၊ အာရောပိ တာ-တင်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဿမ္ဘယံ၊ပေ၊သိက္ခတိ-ကား၊ ဩဠာရိကံ-ကြမ်းသော၊ ကာယသင်္ခါရံ- ကရဇကာယသည် ပြုစီရင်အပ်သော ထွက်လက် ဝင်သက်ကို၊ ပဿမ္ဘေန္တော ပဋိပဿမ္ဘေန္တော-ငြိမ်းစေလျက်၊ နိရောဓေန္တော-ချုပ်စေလျက်၊ ဝုပသမေ

ကာယသင်္ခါရံ။ ။အဿာသပဿာသကို“ကာယသင်္ခါရ”ဟု ခေါ်၏၊ သောဟိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနောပိ သမာနော-ထွက်သက်ဝင်သက်သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ရသော်လည်း၊ ကာယပဋိပဒ္ဓဝတ္တိတာယ တေန သင်္ခါရိယတိတိ ကာယသင်္ခါရောတိ ဝုစ္စတိ= ခန္ဓာကိုယ် ဟူသော ကရဇကာယနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ရသောကြောင့် (ကရဇကာယရှိမှ ထွက်သက် ဝင်သက် ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်) ထိုကာယသည် ပြုစီမံအပ်သည့်အတွက် “ ကာယ သင်္ခါရ”ဟု ခေါ်ရသည်၊ “သင်္ခါရိယတေတိ သင်္ခါရော၊ ကာယေန+ သင်္ခါရော ကာယ သင်္ခါရော”ဟု ပြု။ [“ကာယသင်္ခါရ ဝစိသင်္ခါရ” ဟု လာသော “ကာယသင်္ခါရ”၏ အရ၌ကား စေတနာကိုကောက်ယူရ၏၊ ထိုကို ဤနေရာ၌မလို။]

ပဿမ္ဘေန္တော၊ပေ၊ဝုပသမေန္တော။ ။နောက်နောက်ပုဒ်သည် ရှေးရှေးပုဒ်၏ အနက်ဖွင့်၊ ပပုဗ္ဗ သမ္ဘုဓာတ်သည် ပဋိပဿမ္ဘနအနက်ဟောတည်း၊ ထို ပဋိပဿမ္ဘန ဟူသည်လည်း(ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန် ဟူရာ၌ကဲ့သို့) ချုပ်စေခြင်းတည်း၊ ထို ချုပ်စေခြင်း ဟူသည်လည်း တခါထည်း ပျော်သွားစေခြင်းမဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သောအားဖြင့် ငြိမ်သက် စေခြင်းတည်း ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့်“ဝုပသမေန္တော”သာ လိုရင်းအနက်ဟု မှတ်။

ဒီကာ။ ။ပစ္စိမံ ပစ္စိမံ ပဒံပုရိမဿ ပုရိမဿ အတ္ထဝစနံ၊ တသ္မာ ပဿမ္ဘနံနာမ ဝုပသမနံ၊ တဉ္စ-ထို ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း၊ တထာပယောဂေ အသတိ-ထိုဘာဝနာ အားထုတ်မှု ပယောဂမရှိလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ ဩဠာရိကဿ ကာယသင်္ခါရဿ- ဖြစ်ထိုက်သော ကြမ်းသော ထွက်သက် ဝင်သက်ကို၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ-ဘာဝနာ အားထုတ်မှု ပယောဂသမ္ပတ္တိကြောင့်၊ အနုပ္ပါဒနံတိ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ။ [နဂိုရိက ခတ်ကြမ်းကြမ်း ဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်များ မဖြစ်တော့ဘဲ ငြိမ်သက်သော ထွက်သက် ဝင်သက် တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို “ ပဿမ္ဘန ” ဟု ဆိုလိုသည်။]

န္တော - အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်စေလျက်၊ အဿသိဿာမိ- ရှိုက်အံ့၊ ပဿသိဿာမိ- ရှုအံ့၊ ဣတိ- သို့၊ သိက္ခတိ- န၊ ဝါ- ၃ ပါးသောသိက္ခာကို ကျင့်၏။ တကြ-ထို သြဠာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္ပန္တော အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်လတံသောနည်းဖြင့်၊ သြဠာရိက သုခုမတာစ - ကြမ်းကုန်သည်၏အဖြစ် သိမ်မွေ့ ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ပဿဒ္ဓိစ - ငြိမ်းပုံကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- န၊ ဟိ - ချဲ့၊ ဣမဿဘိက္ခုနော - န၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ အပ္ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ-ကိုယ်စိတ်တို့ကို မသိမ်းဆည်းအပ်သေးရာအခါ၌၊ ကာယောစ-ကိုယ်သည်၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ-စိတ်သည်၎င်း၊ သဒရထာ-ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ သြဠာရိကာ-ကြမ်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကာယစိတ္တာနံ-တို့၏၊ သြဠာရိကတ္ထေ-ကြမ်းကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ အဝူပသန္တေ-မငြိမ်သက်လသော်၊ အဿာသပဿာသာပိ - ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်လည်း၊ သြဠာရိကာ - နသည်၊ ဟောန္တိ၊ [နောက်လာမည့် သုခုမအဿာသကိုထောက်၍ “ သြဠာရိကာ ” ဟု ဆိုသည်၊ ရှုရိုး ရှုစဉ်ထက် ထူး၍မကြမ်းပါ။] ဗလဝတရာ- သာ၍ အားရှိ ထူထဲကုန်သည်၊ ဟုတူာ ပဝတ္တန္တိ၊ နာသိကာ-နာခေါင်းသည်၊ နပ္ပဟောတိ- မလောက်၊ ဝါ-မဆန့်၊ မုခေန-ပါးစပ်ဖြင့်၊ အဿသန္တောပိ-ရှိုက်လျက်၎င်း၊ ပဿသန္တောပိ-ရှုလျက်၎င်း၊ တိဋ္ဌတိ- တည်ရ၏၊ ပန-အနှယ်ကား၊ ယဒါ၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ကာယောပိ-သည်၎င်း၊ စိတ္တဗ္ဗိ-သည်၎င်း၊ ပရိဂ္ဂဟိတာ- သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-န၏၊ တဒါ၊ တေ-ထို ထွက်သက် ဝင်သက်

အပ္ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ။ ။ကမ္မဋ္ဌာနဿ အနာရဒ္ဓကာလေ-အာနာပါနံကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားမထုတ်ရာကာလ၌၊ တတောဝေ-ထိုသို့ အားမထုတ်ခြင်းကြောင့်ပင်၊ ကာယစိတ္တာနံပိ အပ္ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ - ခန္ဓာကိုယ်နှင့် စိတ်တို့ကိုလည်း ဘာဝနာဖြင့် မသိမ်းဆည်းအပ်ရာကာလ၌၊ မှန်၏-“ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံကာယံ ပဏီဓာယ ” ပါဠိဖြင့် ကဋ္ဌမ္ဗာန်း အားထုတ်သောအခါ ခန္ဓာကိုယ်ကို သိမ်းဆည်းထားရကြောင်း ပြ၏၊ “ ပရိမုခံသတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ” ပါဠိဖြင့် စိတ်ကို သိမ်းဆည်း ထားရကြောင်း ပြသည်။

ကာယောပေ၊ သြဠာရိကာ။ ။ကာယောတိ-ကရဇကာယော (ဤခန္ဓာကိုယ်ကို “ကရဇကာယ” ဟု ခေါ်သည်၊) သဒရထာတိ-သပရိဠာဟာ၊ သာစ နေသံ သဒရထတာ-ထို ကိုယ်စိတ်၏ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ရခြင်းသည်လည်း၊ ဂရုဘာဝေနဝိယလေးလံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ကဲ့သို့၊ သြဠာရိကတာယ အဝိနာဘာဝိနီ- ကြမ်းတန်းသည်၏ အဖြစ်နှင့် မကင်း၊ ဣတိ အာဟ-သြဠာရိကတာတိ၊ ဗလဝတရာတိ - သဗဟလာ၊ ထူလာ။

တို့သည်။ သန္တာ - ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ - အထူးသဖြင့် ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ တေသု - ထို ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်။ ဝူပသန္တေသု - ငြိမ်သက်ကုန်လသော်၊ အဿာသပဿာသာ - တို့သည်။ သုခုမာ - ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ ပဝတ္တန္တိ၊ အတ္ထိနုခေါ- ရှိကုန်လေသလော၊ နတ္ထိနုခေါ- မရှိကုန်လေသလော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ - စိစစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။

သေယျထာပိ- ကား၊ ပုရိသဿ-၏၊ [အဿာသပဿာသာ၌စပ်။] ဝါ- သည်၊ [ဌိတဿ ၌စပ်။] ဓာဝိတွာ- ပြေးပြီး၍ သော်၎င်း၊ ပဗ္ဗတာ- မှ၊ ဩရော ဟိတွာ- ဆင်းပြီး၍သော်၎င်း၊ မဟာဘာရံ - ကြီးစွာသော ဝန်ထုပ်ကို၊ သီသ တော-မှ၊ ဩရောပေတွာဝါ - ချပြီး၍သော်၎င်း၊ ဌိတဿ - တည်နေစဉ်၊ ဝါ- သော၊ (ပုရိသဿ- ၏) ဩဠာရိကာ - ကြမ်းကုန်သော၊ အဿာသ ပဿာ သာ, ဟောန္တိ - န်၏၊ နာသိကာ နပ္ပဟောတိ၊ မုခေန အဿသန္တာပိ ပဿ သန္တာပိ တိဋ္ဌတိ၊ ပန- အန္တယကား၊ ယဒါ, သေ (သော)-ဤယောက်ျား သည်၊ တံပရိသမံ - ထို ပင်ပန်းခြင်းကို၊ ဝိနောဒေတွာ - ပယ်ဖျောက်ပြီး၍၊ နုတွာစ- ရေချိုးပြီး၍၎င်း၊ ပိဝိတွာစ- ရေသောက်ပြီး၍၎င်း၊ အလ္လသာဓုကံ- ရိုစွပ်သော အဝတ်ကို၊ ဟဒယေ - ရင်ပတ်ပေါ်၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ သီတာယ-မြေသော၊ ဆာယာယ-၌၊ နိပန္နော- လျောင်းနေသည်၊ ဟောတိ၊ အထ- ၌၊ အဿ- ထို ယောက်ျား၏၊ တေအဿာသပဿာသာ - နဂိုရ်က ကြမ်းသော ထို ထွက်သက်ဝင်သက်တို့သည်။ သုခုမာ - သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ အတ္ထိနုခေါ- ရှိကုန်လေသလော၊ နတ္ထိ နုခေါ- မရှိကုန်လေသလော၊ ဣတိ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ, ဟောန္တိ (သေယျထာပိ)၊ ဧဝမေဝ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ပုဗ္ဗေ ၊ ပေ၊ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ၊ တံ-ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်း သည်၊ ကိဿဟေတု - အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)၊ အဿ (ဘိက္ခု နော) ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ (အဟံ) ဩဠာရိကောဠာရိကေ -

သန္တာ ဟောန္တိ။ ။စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို သိမ်းဆည်းထားသောကြောင့် အပြင်အာရုံသို့ မပြန်လွင့်ရကား ငြိမ်သက်နေ၏။ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်များ သည် ကာယလဟုတာ မုဒုတာ ကမ္မညတာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ငြိမ်သက်ကြ၏။ စိတ္တဇရုပ် ငြိမ်သက်သည်နှင့်လျော်အောင် ကြွင်းသော တိဇရုပ်များလည်း ငြိမ်သက်ရ ကား ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံးပင် ငြိမ်သက်၍နေလေသည်။ ထိုကာယ၌ရှိသော အဿာသ ပဿာသတို့လည်း ငြိမ်သက်ကုန်ရကား အစဉ်အတိုင်းသိမ်မွေ့ အလွန်သိမ်မွေ့ အလွန် အလွန်သိမ်မွေ့ကြလေသည်။

ကြမ်းကုန်ကြမ်းကုန်သော၊ ကာယသင်္ခါရေ-တို့ကို၊ ပဿယောဿာမိ-ငြိမ်းစေအံ့၊ ဣတိ၊ အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရ ပစ္စဝေက္ခဏာ - အစစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ကောင်းစွာအထပ်ထပ် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ စိတ်၌ထားခြင်း၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ ပန - အနွယ်ကား၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ (အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ) အတ္ထိ-နံ၊ တထာ (တသ္မာ)-ကြောင့်၊ (ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ပေ၊ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ၊)

[နိဂုံးကို ပြလို၍ “ တေနဿ ” စသည်မိန့်၊] တေန - ကြောင့်၊ အဿ (ဘိက္ခုနော)-၏၊ အပရိဂ္ဂဟိတကာလတော- ထက်၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ-၌၊ ကာယသင်္ခါရေ - သည်၊ သုခုမော - သိမ်မွေ့ သည် ၊ ဟောတိ၊ [သာဓကကို ပြလို၍ “ တေနာဟု ” စသည်မိန့်။] တေန ပေါရာဏာ၊ သာရဒ္ဓေ၊ ပေ၊ သမ္ပဝတ္တတိတံ - ဟူ၍၊ အာဟု - နံ၊ [ကာယေ - ကရဇကောယသည်၎င်း၊ စိတ္တေစ - စိတ်သည်၎င်း၊ သာရဒ္ဓေ - ကိလေသာအပူနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (သတိ)၊ အဓိမတ္တိ (အဓိမတ္တော)-လွန်ကဲသော၊ (ကာယသင်္ခါရေ-သည်) ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ (တနည်း) (ကာယသင်္ခါရေ - သည်) အဓိမတ္တိ - လွန်လွန်ကဲကဲ၊ ပဝတ္တတိ၊ ကာယမိ-သည်၎င်း၊ (စိတ္တေစ- သည်၎င်း)၊ အသာရဒ္ဓမိ- ကိလေသာအပူနှင့် တကွ မဖြစ်လသော်၊ သုခုမံ (သုခုမော)-သိမ်မွေ့ သော၊ (ကာယသင်္ခါရေ-သည်) သမ္ပဝတ္တတိ- ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်၏၊ (တနည်း) ကာယသင်္ခါရေ၊ သုခုမံ-သိမ်မွေ့စွာ၊ သမ္ပဝတ္တတိ။]

အာဘောဂ၊ ပေ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ။ ။ ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေမည် - ဟု ပဌမဆင်ခြင်မှုသည် အာဘောဂ၊ ကောင်းစွာ အာနိဘန် စိတ်ကိုဆောင်မှု (အထပ်ထပ်ဆင်ခြင်မှု) သည် သမန္နာဟာရ၊ ထိုကဲ့သို့ ငြိမ်းစေမည်ဟူသော သဘောကိုပင် စိတ်၌ ထားမှု (နှလုံးသွင်းမှု) သည် မနသိကာရ၊ ငြိမ်းစေအံ့ ဟု ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်မှုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာမည်၏-ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

သာရဒ္ဓေ။ ။ သံ+အာ ပုဗ္ဗ ရာဇာဓာတ်သည် ဟိံသာ (ညှဉ်းဆဲခြင်း) အနက်ကို ဟော၏၊ မိမိကိန်းရာသတ္တာကို ညှဉ်းဆဲတတ်သောကြောင့် ပူလောင်ခြင်းကို “အာရဒ္ဓ” ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် “သာရဒ္ဓေတိ- သဒရထေ၊ သပရိဋ္ဌာဟေ” ဟု ဖွင့်သည်။ [“အသာရဒ္ဓမိ ကာယမိ” ၌လည်း စိတ္တေပုဒ်ကို ဆောင်ယူ၍ အနက်ပေးပါ။]

အဓိမတ္တိ။ ။ မလဝံ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ ကာယသင်္ခါရေကို ငဲ့၍ “အဓိမတ္တော” ဟု ဆိုသင့်သော်လည်း လိင်္ဂဝိပလ္လာသနည်းအားဖြင့် “အဓိမတ္တိ” ဟု နပုလိန်ဆိုသည်၊ တနည်း- အဓိမတ္တိကို ပဝတ္တတိ၏ ကြိယာဝိသေသန ဟု ကြံ။ [ကြိယာဝိသေသနမှန်လျှင် နပုလိန် ဒုတိယန္တံသာ များ၏။] သုခုမံ၌လည်း ဤသို့ ၊ နည်း ရနိုင်သည်။

ပရိဂ္ဂဟေပိ-ကာယစိတ္တတို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာ အခါ၌လည်း၊ (ကာယသင်္ခါရော) သြဋ္ဌာရိကော- ကြမ်းသေး၏၊ [“ကာယသင်္ခါရော”ကို နေခံနေခံ ဝါကျများ ၌လည်း ထည့်၍ပေးပါ။] ပဌမဇ္ဈာနူပစာရေ - ပဌမဇ္ဈာန်၏ ဥပစာရခဏ၌၊ သုခုမော - သိမ်မွေ့၏၊ တသ္မိမ္ပိ - ထို ပဌမဇ္ဈာန်၏ ဥပစာရ ခဏ၌လည်း၊ သြဋ္ဌာရိကော- ၏၊ ပဌမဇ္ဈာနေ - ပဌမဇ္ဈာန်၌၊ သုခုမော- ၏၊ ပဌမဇ္ဈာနေစ - ၌၎င်း၊ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေစ - ၌၎င်း၊ သြဋ္ဌာရိကော - ၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ-၌၊ သုခုမော- ၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ- ၌၎င်း၊ တတိယဇ္ဈာနူပစာရေစ-၌၎င်း၊ သြဋ္ဌာရိကော၊ တတိယဇ္ဈာနေ-၌၊ သုခုမော၊ တတိယဇ္ဈာနေစ-၌၎င်း၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနူပစာရေစ-၌၎င်း၊ သြဋ္ဌာရိကော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ-၌၊ အတိ သုခုမော - အလွန်သိမ်မွေ့၏၊ ဝါ - သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို လွန်သွား၏၊ အပ္ပဝတ္တိမေဝ - မဖြစ်ခြင်းသို့သာ၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်တော့၏၊ ဣဒံ - ဤ

ပရိဂ္ဂဟေပိ သြဋ္ဌာရိကော ။ ။ ရှေ့၌ “အပရိဂ္ဂဟိတကာလဝယ် ရှိုက်သက် ရှူသက်တို့ သြဋ္ဌာရိကဖြစ်၍၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလဝယ် သုခုမဖြစ်ကြ၏” ဟု ဆိုခဲ့၏။ ဤ၌ “ပရိဂ္ဂဟေပိ သြဋ္ဌာရိကော” ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် “သြဋ္ဌာရိက-သုခုမ” အမည်သည် အချင်းချင်း ထောက်ဆ၍ ရအပ်သော အမည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် “သြဋ္ဌာရိက” ဟု ဆိုရာ၌ “အထူးကြမ်းတန်းသည်” ဟု မမှတ်ရ၊ နေခံနေခံ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရာအခါကို ထောက်ဆ၍ ရှေးရှေး အားထုတ်မိ၎င်း၊ အားထုတ်စဉ်၎င်း၊ “သြဋ္ဌာရိကဟု ဆိုသည်” ဟု မှတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်စဉ် အရှူ အရှိုက်ကို နဂိုရ်ရှူမြဲ ရှိုက်မြဲအတိုင်းသာ ဖြစ်စေရမည်။ “တမင်္ဂလာ ကြမ်းတန်းလာအောင် ပြုပြင်၍မရှူ မရှိက်ရ” ဟု မှတ်ပါ။

မှတ်ချက် ။ ။ ရှေးပါဠိတော်နိဿယတို့၌ “သြဋ္ဌာရိကံ-အရှူအရှိက် ပြင်းသဖြင့် ရှုံ့ရင်းသော” ဟု အနက် ပေးကြ၏။ ထို အနက်ပေးပုံသည် သန္တောစေဝ အဖွင့်၌ “အားထုတ်စအခါမှ စ၍ သိမ်မွေ့၏” ဟူသောစကားနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ထို့ကြောင့် “ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်စဉ် တမင်္ဂလာပြင်းအောင် ရှူရရှိက်ရမည်” ဟု မမှတ်ရ။

ပဌမ၊ ပေ၊ ပစာရေစ ။ ။ ပဌမဇ္ဈာန်အစိုက်၌ ဇ္ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိစိတ်ထက် ဒုတိယဇ္ဈာနပီထိသို့ မရောက်မီ ရှေ့ဥပစာရခဏ၌ ကာမာဝစရသမာဓိ စိတ်သည် ပို၍ မထက်သေး၊ ကိလေသာနီဝရဏတို့မှ ဝေးကွာပုံချင်း တူနေသေး၏။ သို့အတွက် ထိုစိတ် ၂ မျိုးကြောင့်ဖြစ်သော ထွက်သက်ဝင်သက်ကို သြဋ္ဌာရိကချင်း ထပ်တူဆိုထားသည်။ နောက်ဇ္ဈာန်နှင့် ဥပစာရတို့၌လည်း နည်းတူ။

အတိသုခုမော ။ ။ အညတ္ထ လမ္ဘမာနော ကာယသင်္ခါရော - ရှေ့ဇ္ဈာန်၌၎င်း၊ ရှေ့ဇ္ဈာန်၏ဥပစာတို့၌၎င်း ရအပ်သော ကာယသင်္ခါရသည်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ-၌၊ အတိတ္တန္တ သုခုမော-သုခုမအဖြစ်ကိုပင် လွန်သွား၏။ [အတိကို “အတိတ္တန္တ” ဟု ဖွင့်၏။ သုခုမ အဖြစ်ပင် မရှိတော့-ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် “အပ္ပဝတ္တိမေဝ ပါပုဏာတိ” ဟု မိန့်သည်။]

ဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ - မဇ္ဈိမဘာဏကထေရ်တို့၏ ဝါဒမှ ရှေးဥျားစွာ၊ ဒီဃဘာဏက သံယုတ္တဘာဏကနံ - ဒီဃနိကာယ်ကို ရွတ်အံကုန်သော ထေရ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်ကို ရွတ်အံကုန်သော ထေရ်တို့၏၊ မတံ- အလိုတည်း၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဇ္ဈိမဘာဏက - မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို ရွတ်အံကုန်သော ထေရ်တို့သည်၊ ဝါ - မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင် ထေရ်တို့သည်၊ ပဌမဇ္ဈာနေ- ဌ၊ သြဠာရိကော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရေ-ဌ၊ သုခုမော- ဤ၊ ဣတိဝေ- ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဟေဠိမဟေဠိမဇ္ဈာနတော- အောက်အေဝံဈာန်ထက်၊ ဥပရူပရိဇ္ဈာနူပစာရေပိ - အထက်အထက်ဈာန်၏ ဥပစာရခဏဌလည်း၊ သုခုမတရံ- သာ၍သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (ဘာဝပ္ပဓာန)၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ ပန - ဆက်၊ သဗ္ဗေသံယေဝ-အလုံးစုံသော ထေရ်တို့၏ပင်၊ (ဒီဃ၊ သံယုတ္တ၊ မဇ္ဈိမဘာဏက ထေရ်တို့၏ပင်၊) မတေန - အလိုအားဖြင့်၊ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ- ဌ၊ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော- ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ- ဌ၊ ပဋိပဿန္တတိ - ငြိမ်း၏၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ - ဌ၊ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော-

မဇ္ဈိမ၊ ပေ၊ ဣစ္ဆန္တိ။ ။မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင် ထေရ်တို့သည် “ပဌမဈာန်အခိုက်၌ အသာသ ပသာသတို့ သြဠာရိကဖြစ်၍ ဒုတိယဈာန်၏ ဥပစာအခိုက်၌ သုခုမဖြစ်၏” ဟု ဆိုရာ၌ သမာပတ်ရှစ်ပါးလုံး ရပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ တပါးပြီးတပါး ဆက်၍ဆက်၍ ဝင်စားရာကာလကို၎င်း၊ တထိုင်တည်းဖြင့် သမာပတ်ရှစ်ပါးကို ဆက်၍ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်း ရည်ရွယ်၍ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ဝင်စားရာဝယ် တဆင့်ထက် တဆင့် သိမ်မွေ့သွားရကား ရှေ့ဈာန်ခဏထက် နောက်ဈာန်၏ ဥပစာခဏ၌ သာ၍ သိမ်မွေ့၏။

တနည်း။ ။ “ဒုတိယဈာနူပစာရေ” ဟူရာ၌ ဒုတိယဈာန်ဇောနှင့် တဆက်ထည်း နေသောပရိကမ်၊ ဥပစာ၊ အနုလုံဇောတို့ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုကြသည်။ ထို ဥပစာအခိုက်၌ကား ဒုတိယဈာန်အခိုက်နှင့် သဘောတူပင်ဖြစ်၍ ပဌမဈာန်အခိုက်ထက်ပို၍ သိမ်မွေ့စရာ ရှိပေသည်။ ဤနည်းအတိုင်းယူလျှင် ဒီဃ - သံယုတ္တဘာဏကတို့၏ ဝါဒနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်စရာမရှိ၊ ဘာကြောင့်နည်း-ထိုဘာဏကထေရ်တို့က (ဧကောဝဇ္ဇန-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း တခုထည်းဖြင့်ပြီးသော) ဈာန်ဝိထိ တဝိထိမှာပါသော ဥပစာကို မရည်ရွယ်ကြ၊ ဈာန်မရမီ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော ဥပစာခဏကို ရည်ရွယ်ကြသောကြောင့် တည်း။ [ဋီကာ။]

သဒိသုပစာ။ ။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည် ထိုကာလ၌ပင် ချုပ်လေပြီ၊ ပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ ကာယသင်္ခါရကား နောက်ထပ်ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရတည်း။ သို့သော် ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် တူနေသောကြောင့် သဒိသုပစာ (ဧကသန္တာနနည်း) အားဖြင့် “ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ ပဋိပဿန္တတိ-အပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည် ပရိဂ္ဂဟိတကာလ၌ ငြိမ်း၏” ဟု ဆိုထားသည်။ [အပရိဂ္ဂဟိတ၊ ပေ၊ ဣဒံ သဒိသသန္တာနတာယ ဝုတ္တံ။]

သည်။ ပဌမဇ္ဈာနူပစာရေ - ဌ၊ ပေ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနူပစာရေ - ဌ၊ ပဝတ္တကာယ သင်္ခါရေ-သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ- ဌ၊ ပဋိပ္ပဿ မ္ဘတိ- ၏၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ် ပြီးကား၊ တာဝ - ဝိပဿနာမှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ - သော၊) သမထေ- သမထ၌၊ နယော-သိကြောင်းနည်းတည်း။

ပန - ကား၊ ဝိပဿနာယံ - ဝိပဿနာနည်း၌၊ အပရိဂ္ဂဟေ- မဟာဘုတ် တို့ကို မသိမ်းဆည်းအပ်သေးရာအခါ၌၊ ပဝတ္တော- သော၊ ကာယသင်္ခါရေ- သည်၊ ဩဠာရိကော-၏၊ မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ-မဟာဘုတ်တို့ကို သိမ်းဆည်း အပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော - ၏၊ [မဟာဘုတ်ကိုစ၍ သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ် အတွက်ဆိုသည်၊ ဥပါဒါရုပ်ကိုစ၍ သိမ်းဆည်းလျှင် “ ဥပါဒါရူပ ပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော ” ဟု ဆိုရမည်။] သောပိ - ထို ကာယသင်္ခါရသည်လည်း၊ ဩဠာ ရိကော-၏၊ ဥပါဒါရူပ ပရိဂ္ဂဟေ-၌၊ သုခုမော-၏၊ သောပိ-ထို ကာယသင်္ခါရ သည်လည်း၊ ဩဠာရိကော - ၏၊ သကလရူပ ပရိဂ္ဂဟေ - အလုံးစုံသော မဟာဘုတ်ရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောပိ- ထို ကာယသင်္ခါရသည်လည်း၊ ဩဠာရိကော - ၏၊ အရူပ ပရိဂ္ဂဟေ - နာမ် တရားတို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောပိ (ကာယသင်္ခါရေ) ဩဠာရိကော၊ ရူပါရူပ ပရိဂ္ဂဟေ-ရုပ် နာမ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောပိ (ကာယသင်္ခါရေ) ဩဠာရိကော၊ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟေ- ရုပ် နာမ်တို့၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သော (ကာယသင်္ခါရေ)ဩဠာရိကော၊ သပ္ပစ္စယနာမရူပ ပရိဂ္ဂဟေ-အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော နာမ် ရုပ်တို့ကို သိမ်းဆည်းအပ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောပိ (ကာယသင်္ခါရေ)ဩဠာရိကော၊ လက္ခဏာရမဏိကဝိပဿနာယ-အနိစ္စတာ စသောလက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသောဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ သောပိ(ကာယသင်္ခါရေ)ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာယ-အားနည်းသော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဩဠာရိကော၊ ဗလဝ ဝိပဿနာယ - အားရှိသောဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြစ်ရာအခါ၌၊ သုခုမော၊ တတ္ထ-ထိုဝိပဿနာနည်း၌၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးသမထ

လက္ခဏာရမဏိကာယ ။ ။ ကလာပသမ္မသနနည်းအားဖြင့် တေဘူမတသင်္ခါရ အပေါင်းကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် အာရုံပြုသော ဝိပဿနာကို “ လက္ခဏာရမဏိကာ ” ဟု ဆိုသည်။ [လက္ခဏာရမဏိကာတိ ကလာပသမ္မသနံအာဟ။] နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှ စ၍ ဗလဝဝိပဿနာဖြစ်၏။ ထိုမရောက်မီ သမ္မသန, ဥဒယဗ္ဗယ, ဘင်္ဂ, ဘယ, အာဒိ နဝါနုပဿနာကို ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ - ဟု ဆိုသည်။ [နိဗ္ဗိဒါနုပဿနတော ပဋ္ဌာယ ဗလဝဝိပဿနာ၊ တတော ဩရံ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ။]

နည်း၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပုရိမဿ ပုရိမဿ-ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရ၏၊ ပစ္စိမေန ပစ္စိမေန-နောက် နောက်ဖြစ်သော သိမ်းဆည်းမှုကြောင့်၊ ပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [“တကြောံ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ” ဟူသော မူလစကားကို နိဂုံးအုပ်လို၍ ဝေမေတ္တ စသည်မိန့်။] ဝေ- ဤသို့၊ ဝါ- ဤဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်၊ ဧတ္ထ- ဤ ဩဠာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဩဠာရိကသုခုမတာစ၊ ပဿဒ္ဓိစ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ ပဋိသန္တိဒါယံ - ၌၊ အဿ - ထို ဩဠာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ အစရှိသော စကားရပ်၏၊ စောဒနာ သောဓနာဟိ-စောဒနသောဓနာတို့နှင့်၊ ဝါ-အမေး အဖြေတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဝေ - ဤ ဆိုအပ်လတံသော နည်းဖြင့်၊ အတ္ထော-ကို၊(ဓမ္မသေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊(ကံ)၊ [“ကထံ ပဿန္တယံမှ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာတိ” တိုင်အောင် စကားရပ်သည် ပဋိသန္တိဒါယင် ပါဠိ တော်တည်း။] ကထံ-အဘယ်အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ကာယ သင်္ခါရံ - ကို၊ ပဿန္တယံ-ငြိမ်းစေလျက်၊ အဿသိဿာမိ-အံ၊ပေ၊ ပဿ သိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ၊ သိက္ခတိ - နည်း၊ ကာယသင်္ခါရ-တို့သည်၊ ကတမေ- တို့နည်း၊ ဒီဃံ အဿာသာ - ဒီဃံ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ထွက်သက် ဟူကုန်သော၊(တနည်း)၊ ဒီဃံ-ရှည်စွာ၊ အဿာသာ-ရှက်ခြင်းဟူကုန်သော၊ ကာယိကာ-ရူပကာယ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ [ရူပကာယေ+ဘဝါ၊] ဧတေဓမ္မာ- ဤတရားတို့သည်၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓါ-ကိုယ်၌ စပ်ကုန်သည်၊ [ကာယသန္တိသိတာ။] (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) ကာယသင်္ခါရ-တို့တည်း၊ [ဤစကားဖြင့် ကာယ သင်္ခါရ၏သရုပ်ကိုပြ၏၊] တေကာယသင်္ခါရေ-တို့ကို၊ ပဿန္တော-စေလျက်၊ နိရောဓေန္တော - လျက်၊ ဝုပသမေန္တော - အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်စေလျက်၊ သိက္ခတိ - ၏၊ ဒီဃံပဿာသာ - ဒီဃံ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဝင်သက်

ပုဗ္ဗ ဝုတ္တနယေန ။ ။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေတိ အာဒိနာ သမထနယေ ဝုတ္တ နယေန၊-အရိဂ္ဂဟေ ပဝတ္ထော ကာယသင်္ခါရော မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ ပဋိပဿန္တတိတိ အာဒိနာ ဝိပဿနာနယေဝိ ပဋိပဿဒ္ဓိ ယောဇေတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကတမေ ကာယသင်္ခါရ။ ။ “ကထံ၊ပေ၊ သိက္ခတိ” ဝါကျဖြင့် “အဘယ်အပြား အားဖြင့် ကာယသင်္ခါရ ငြိမ်းသနည်း၊ အဘယ်နည်းဖြင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ခြင်း ဖြစ်သနည်း” ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ပြီးလျှင် ကာယသင်္ခါရတို့ကို သရုပ်သကောင်အားဖြင့်၎င်း၊ ဩဠာရိက သုခုမအားဖြင့်၎င်း၊ ဝုပသမအားဖြင့်၎င်း၊ (ဣတိ ကိရစသော) အမေး အဖြေအားဖြင့်၎င်း ပြခြင်းငှါ “ကတမေ ကာယသင်္ခါရ” စသည်ကို မိန့်သည်။

ဟူကုန်သော၊(တနည်း)ဒီဆံ-စွာ၊ ပဿာသာ - ရှုခြင်းဟူကုန်သော၊ ကာယိ
 ကာ-န်သော၊ ဧတေဓမ္မာ - တို့သည်၊ [ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ပေါ၊ သိက္ခတိ - တို့ကို
 ဖော်၍ ပေးပါ။] ရသံ အဿာသာ - ရသံ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော
 ထွက်သက် ဟူကုန်သော၊ (တနည်း) ရသံ - တို့စွာ၊ အဿာသာ - ရှိက်ခြင်း
 ဟူကုန်သော၊ပေါရသံပဿာသာ-န်သော၊(တနည်း)ရသံ-စွာ၊ပဿာသာ-
 န်သော၊ပေါ၊ သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒိ အဿာသာ - အလုံးစုံသော ထွက်သက်
 အပေါင်း၏ အစ အလယ် အဆုံးကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသော
 ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထွက်သက် ဟူကုန်သော၊ ပေါ၊ သဗ္ဗကာယပ္ပဋိသံဝေဒိ
 ပဿာသာ - အလုံးစုံသော ဝင်သက် အပေါင်း၏ အစ အလယ် အဆုံးကို
 အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝင်သက်ဟူကုန်
 သော၊ ကာယိကာ-ကုန်သော၊ပေါ၊ဝူပသမေန္တော-လျက်၊ သိက္ခတိ။

ယထာရူပေဟိ - အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ကာယသင်္ခါရေဟိ-
 ကြမ်းသော ကာယသင်္ခါရ တို့ဖြင့်၊ [သြဠာရိကေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ။]
 ကာယဿ-ကရဇကာယ၏၊ယာအာနမနာ-အကြင်ရှေးရှုညွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊
 ဝါ-အကြင် ရှေ့သို့ညွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ) ဝိနမနာ- အကြင် အသီးအသီး
 ဘေးသို့ ညွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ) သန္ဓမနာ - အကြင် ပတ်ပတ်လည် ညွတ်
 ခြင်းသည်၎င်း၊ ဝါ-အကြင် ကောင်းစွာညွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊(ယာ)ပဏမနာ-
 အကြင် နေခံသို့ ညွတ်ခြင်းသည်၎င်း၊(ယာ) ဣဉ္ဇနာ-အကြင် ရှေ့သို့ လှုပ်ခြင်း

ပဿမ္ဘေန္တော ။ ။ သြဠာရိကောဠာရိကံ ပဿမ္ဘေန္တော၊ သေသပဒဒ္ဓယံ
 (နိရောဓေန္တော ဝူပသမေန္တော ၂ ပါး) တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ သြဠာရိကံ ဟိ ကာယ
 သင်္ခါရံ အဝူပသန္တသဘာဝံ(ငြိမ်သက်ခြင်းသဘောမရှိသော သြဠာရိက ကာယသင်္ခါရ
 ကို) သန္ဓိသီဒါပေန္တော (ငြိမ်သက်စွာတည်နေစေသော ယောဂီကို) ပဿမ္ဘေန္တောတိ
 ဝုစ္စတိ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓံ ပါပေန္တော (ထို သြဠာရိကကာယသင်္ခါရကို နောက်တဖန်
 မဖြစ်သောချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေသူကို) နိရောဓေန္တောတိ၊ သုဠသန္တသဘာဝံ နယ
 န္တော (ကို) ဝူပသမေန္တောတိ(ဝုစ္စတိ)။

အာနမနာစသည်။ ။ အာနမနာတိ-အဘိမုခေန ကာယဿ နမနာ၊ ဝိနမနာတိ-
 ဝိသုံဝိသုံ ပဿတော နမနာ၊ သန္ဓမနာတိ-သမန္တတော သုဠဝါ နမနာ၊ ပဏမနာတိ-
 ပစ္စတော နမနာ၊ ဣဉ္ဇနာဒိနိ အာနမနာဒိနံ ဝေဝစနာနိ၊ အဓိမတ္တာနိဝါ အဘိမုခ
 စလနာဒိနိ အာနမနာဒယော၊ မန္တာနိ ဣဉ္ဇနာဒယော။ [ပဌမနည်းအလို အာနမနာ
 စသည်နှင့် ဣဉ္ဇနာစသည်တို့သည် အနက်တူ၏၊ ဒုတိယနည်းအလို အာနမနာစသည်က
 နေရာရွေ့အောင် လွန်ကဲသော လှုပ်ရှားခြင်း စသည်ဖြစ်၍၊ ဣဉ္ဇန စသည်က နေရာ
 မရွေ့ဘဲ သိမ်မွေ့သောလှုပ်ရှားခြင်း စသည်အားဖြင့် ထူးခြား၏။]

သည်၎င်း၊(ယာ)ဖန္ဒနာ-အကြင် ဘေးသို့ လှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊(ယာ)စလနာ-
 အကြင် ပတ်ပတ်လည် လှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ)ကမ္မနာ-အကြင် နောက်သို့
 လှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ (တထာရူပံ-သော၊ တေသံ အာနမနာဒိနံ-ထို
 အာနမန အစရှိသည်တို့၏၊ ကာရဏဘူတံ - အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊)
 ကာယသင်္ခါရံ-ကြမ်းသောကာယသင်္ခါရကို၊ ပဿန္တယံ-ငြိမ်သက်စေလျက်၊
 အဿသိဿာမိ-ရှိုက်အံ့၊ ဣတိ သိက္ခတိ၊ ကာယသင်္ခါရံ - ကို၊ ပဿန္တယံ၊
 ပဿသိဿာမိ-ရှုအံ့၊ ဣတိ သိက္ခတိ၊ ယထာရူပေဟိ- နသော၊ ကာယသင်္ခါ
 ရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကာယဿ-၏၊ ယာ နအာနမနာ-အကြင် ရွှေ့သို့ မညွတ်ခြင်း
 သည်၎င်း၊(ယာ) နဝိနမနာ - အကြင် အသီးအသီး ဘေးသို့ မညွတ်ခြင်းသည်
 ၎င်း၊ (ယာ) န သန္ဓမနာ-သည်၎င်း၊ (ယာ) န ပဏမနာ- သည်၎င်း၊ (ယာ)
 အနိဉ္ဇနာ- အကြင် ရွှေ့သို့ မလှုပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ယာ)အဖန္ဒနာ-သည်၎င်း၊
 (ယာ)အစလနာ-သည်၎င်း၊ (ယာ)အကမ္မနာ-သည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊(တထာ
 ရူပံ-သော၊ တေသံ နာနမနာဒိနံ- ထို န အာနမန အစရှိသည်တို့၏၊ ကာရဏ
 ဘူတံ၊) သန္တံ၊ သုခုမံ၊ ကာယသင်္ခါရံ - ကို၊ ပဿန္တယံ-လျက်၊ပေ၊သိက္ခတိ။

ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ ကာယသင်္ခါရံ - သန္တံ သုခုမ
 ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရကို၊ ပဿန္တယံ-ငြိမ်သက်စေလျက်၊ အဿသိဿာမိ-
 အံ့၊ ဣတိ- သို့၊ ကိရ သိက္ခတိ - အကယ်၍ကျင့်အံ့၊ ကာယသင်္ခါရံ ပဿန္တယံ၊

ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ ။ ။ တထာရူပံ အာနမနာဒိနံ ကာရဏဘူတံ ဩဠာ
 ရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဋိပ္ပဿမ္ပေန္တော၊ [ယထာရူပေဟိ-ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့်“တထာ
 ရူပံ”ဟု ထည့်သည်၊ဧကဝုဏ်ထားခြင်းမှာ ကာယသင်္ခါရချင်း တူသောကြောင့် သာမည
 နိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် ထားခြင်းတည်း။]

သန္တံ သုခုမံ ။ ။ ယထာရူပေဟိ ကာယသင်္ခါရေဟိ ကာယဿ အပရိဖန္ဒန
 ဟေတူဟိ အာနမနာဒယော နဟောန္တိ၊ တထာရူပံ ဒရထာဘာဝတော သန္တံ၊ အနော
 ဠာရိကတာယ သုခုမံ၊ [ဤ၌လည်း ဧကဝုဏ်ထားခြင်းမှာ သာမညနိဒ္ဒေသနည်းတည်း၊
 တနည်း-ရှေးရှေး သိမ်မွေ့ပြီး ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေပြီးနောက် အဆုံးသတ် ငြိမ်း
 စေရမည့် ကာယသင်္ခါရကို ရည်ရွယ်၍“ကာယသင်္ခါရံ”ဟု ဧကဝုဏ်ထားသည်။]

ဣတိ ကိရ၊ ပေ၊ ဧဝံသန္တေ ။ ။ ဣတိတိအာဒိ စောဒကဝစနံ (ဝုဠဟန္တိဝိ-
 တိုင်အောင် စောဒက၏ စကား)၊ ဣတိတိ ပကာရတ္ထေ နိပါတော၊ ကိရာတိ- အရူစိ
 သံသုစနေ၊ ဧဝံ စေတိ အတ္ထော (ဤ ဖွင့်အပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့် အလွန်သိမ်မွေ့
 သော အဿာသ ပဿာသကိုသော်မှ အကယ်၍ ငြိမ်းစေအံ့ - ဟု အနက်မှတ်)၊ ဧဝံ
 သန္တေတိ-ဧဝံ သတိ၊ တယာ ဝုတ္တာကာရေ လမ္ပမာနေ- အသင် ဆိုအပ်တိုင်းသော
 အခြင်းအရာကို ရအပ်လျှင် (အလွန်သိမ်မွေ့သော အဿာသကိုသော်မှငြိမ်းစေလျှင်) ။

ပဿသိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ၊ ကိရ သိက္ခတိ- အံ၊ ဧဝံသန္တေ - ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ-ထွက်သက် ဝင်သက် လေကို ရခြင်းကိုလည်း၊ [စသဒ္ဓါဖြင့် ထွက်သက်ဝင်သက် လေကို အာရုံပြုသော စိတ်ကို ဆည်းယူသည်။] ပဘာဝနာ- အပြားအားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်တော့သည် မဟုတ်လော၊ အဿာသပဿာသာနဉ္စ - တို့ကိုလည်း၊ ပဘာဝနာ , န ဟောတိ-လော၊ အာနာပါနဿတိယာစ - အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော သတိကိုလည်း၊ ပေ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿစ- အာနာပါနဿတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကိုလည်း၊ ပဘာဝနာ , န ဟောတိ - လော၊ တံ စ သမာပတ္တိံ - ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိဟူသော ဈာန်သမာပတ်ကိုလည်း၊ [“နံ” အနက် မရှိ။] ပဏ္ဍိတာ-တို့သည်၊ န သမာပဇ္ဇန္တိပိ-ဝင်လည်း မဝင်စားနိုင်ကုန်တော့သည် မဟုတ်လော၊ န ဝုဠဟန္တိပိ-ထို သမာပတ်မှ ထလည်း မထနိုင်ကုန်တော့သည် မဟုတ်ပါလော၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊) ဣတိ-ဤ ငါ ဆိုအပ်တိုင်းသော အပြားအားဖြင့် ကာယသင်္ခါရံ-ကို၊ ပဿ မ္ဘယံ - လျက်၊ အဿသိဿာမိ၊ ပေ၊ ပဿသိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ၊ ကိရ သိက္ခတိ-အံ၊ ဧဝံ သန္တေ ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ ပဘာဝနာ , ဟော တိ - ဖြစ်နိုင်၏၊ အဿာသ ပဿာသာနဉ္စ-

ဝါတူပလဒ္ဓိယာစ ။ ။ ဝါတဿ ဥပလဒ္ဓိယာ၊ စသဒ္ဓါ သမုစ္စယတ္ထော၊ “ ထိုအဿာသ ပဿာသတို့ကို ငြိမ်းစေလိုရှိလျှင် အဿာသ ပဿာသကို အာရုံပြုသော စိတ်ကိုလည်း မဖြစ်စေနိုင်” ဟု ဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။

အဿာသ ပဿာသာနဉ္စ စသည်။ ။ ဩဠာရိက အဿာသ စသည်ကို ငြိမ်းစေပြီးနောက် သုခုမအဿာသ စသည်ကို ငြိမ်းစေလိုရှိလျှင် အဿာသ စသည်ကိုဖြစ်စေခြင်းလည်း မဖြစ်နိုင်တော့၊ သို့ဖြစ်လျှင် အာနာပါနကို အာရုံပြုသော သတိကိုလည်း မဖြစ်စေနိုင်တော့၊ ထိုသတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိလည်း မဖြစ်စေနိုင်တော့၊ ထိုအာနာပါနဿတိ သမာဓိဟူသော ဈာန်သမာပတ်ကို ပညာရှိတို့ ဝင်လည်း မဝင်စားနိုင်၊ ထိုမှ ထလည်း မထနိုင်တော့၊ ဤသို့လျှင် စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် အဿာသစသည်တို့ လုံးဝမဖြစ်အောင် ငြိမ်းခြင်းကို “ပဿ မ္ဘန” ဟု ယူဆ၍ စောဒနာသည်။

နောက် ဣတိ ကိရ ။ ။ အဖြေစကားတည်း၊ ကိရာတိ- ယဒိတိဇေတဿ အတ္ထေနိပါတော၊ ဣတိ ကိရ သိက္ခတိကို “မယာ ဝုတ္တာကာရေန ယဒိသိက္ခတိ-ပရိဟာရိဆရာ (ငါ) ဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကယ်၍ကျင့်အံ့” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။

ဧဝံသန္တေ၊ ပေ၊ ပဘာဝနာ။ ။ ဧဝံ ပဿ မ္ဘနေ သတိ၊ ယဒိပိ ဩဠာရိကာ ကာယသင်္ခါရာ ပဋိပဿ မ္ဘန္တိ၊ သုခုမာ ပန အတ္ထေဝါတိ၊ အနုတ္တမေန ပရမသုခုမပ္ပတ္တဿ ဝသေန နိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ (ကြောင့်) အာနာပါနဿတိယာ , အာနာပါနဿတိ သမာဓိဿစ ဘာဝနာ ဣဇ္ဈတေ။

တို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ တံစသမာပတ္တိ - ကိုလည်း၊ ပဏ္ဍိတာ-တို့သည်၊ သမာပဇ္ဇန္တိပိ-
ဝင်လည်း ဝင်စားနိုင်ကုန်၏၊ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ-ထိုသမာပတ်မှ ထလည်းထနိုင်ကုန်၏။

ယထာ - အကြင် အကြင် ဆိုအပ်တိုင်းသော အစီအရင်ကို၊ ကထံဝိယ-
အဘယ်ကဲ့သို့၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်သနည်း၊) သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊
ကံသေ - ကြေးခွက်ကို၊ အာကောဋိတေ - တီးခေါက်အပ်သော်၊ ပဌမံ - စွာ၊
ဩဠာရိကာ-ကြမ်းကုန်သော၊ သဒ္ဓါ-အသံတို့သည်၊ ပဝတ္တန္တိ-နံ၊ ဩဠာရိ
ကာနံ-တို့၏၊ နိမိတ္တံ (နိမိတ္တဿ)-အာရုံနိမိတ်၏၊ ဝါ-ကို၊ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ-
ကောင်းစွာယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုမနသိကတတ္တာ - ကောင်းစွာ
စိတ်၌ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သူပဓာရိတတ္တာ - ကောင်းစွာ
ဆောင်ထားမှတ်သားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဩဠာရိကေ-သော၊ သဒ္ဓေ-
သည်၊ နိရုဒ္ဓေပိ-ချုပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ အထ ပစ္စာ-ထိုမှ နေခံ၍၊ သုခုမကာ-
သိမ်မွေ့ ကုန်သော၊ သဒ္ဓါ-အသံတို့သည်၊ [ကြေးညည်းသံ၊ ကြေးဟီသံတို့သည်၊]
ပဝတ္တန္တိ - နံ၊ သုခုမကာနံ- နံသော၊ သဒ္ဓါနံ- တို့၏၊ နိမိတ္တံ (နိမိတ္တဿ)-
အသံဟူသောအာရုံနိမိတ်၏၊ ဝါ-ကို၊ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ-ကြောင့်၊ သုမနသိကတ
တ္တာ- ကြောင့်၊ သူပဓာရိတတ္တာ- ကြောင့်၊ သုခုမကေ- သော၊ သဒ္ဓေ-သည်၊
နိရုဒ္ဓေပိ-လည်း၊ အထပစ္စာ-၌၊ သုခုမသဒ္ဓါနိမိတ္တာရမဏတာပိ-သိမ်မွေ့ သော
အသံနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ - သည်၊ ပဝတ္တတိ
(သေယျထာပိ)-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝံ- ဤအတူ၊ [ပဋိသန္တိဒါမဂ်ပါဠိတော်
ရင်း၌ “ ဝေမေဝံ ” ဟု ရှိ၏၊] ပဌမံ ဩဠာရိကာ အသာသပသာသာ ပဝတ္တ
န္တိ- နံ၊ ပေ၊ သုခုမ အသာသပသာသာ နိမိတ္တာရမဏတာပိ-သိမ်မွေ့ သော
ထွက်သက်ဝင်သက် နိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ-သည်၊
ဝိက္ခေပံ-ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့၊ န ဝတ္တတိ၊ ဝေသန္တေ၊ ပေ၊ သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ-

ယထာ ကထံဝိယာတိ။ ။ ယထာဝုတ္တဝိဓာနံ တံ ကထံဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ - (အကြင်
အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ရှိသော ထိုဖြစ်စေပုံကို အဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်း၊)
အတ္ထိ ကိဉ္စိ တဒတ္ထသမ္ပုပ္ပါဒနေ ဩပမ္ပတိ အဓိပ္ပါယော=ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေ
ခြင်း၌ တစုံတရာ ဥပမာရှိပါ၏လော-ဟုလို၊ ဣဒါနိ ဩပမ္ပံ ဒသေတုံ သေယျထာပိတိ
အာဒိ ဝုတ္တံ။

ကံသေစသည်။ ။ ကံသေ-ကံသဘာဇနေ၊ နိမိတ္တန္တိ-နိမိတ္တဿ၊ [သုဂ္ဂဟိတတ္တာ
စသည်၌ တွက်သမ္ပုပ္ပါဒ်အနက်ကို ဟောရမည်ဖြစ်၍ နိမိတ္တံကို နိမိတ္တဿဟုဖွင့်သည်၊ သုဂ္ဂဟိ
တတ္တာစသည်ကို စိတ္တံ ပဝတ္တတိ၌စပ်။] သုခုမကာ သဒ္ဓါတိ - ပါဠိဖြင့်၊ အနုရဝေ
(နောက်ထပ်အသံဖြစ်သော ကြေးညည်းသံတို့ကို) အာဟ၊ ယေ-ယင်းကြေးညည်းသံ
တို့သည်၊ အပ္ပကာ-သေးငယ်ကုန်၏၊ အပ္ပတ္တောဟိ အယံ ကသဒ္ဓေါ။

န၏။ ပဿ မ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ-ဟူ၍(ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊) အဿာသ ပဿာသာ - တို့သည်။ ကာယော - ရုပ်ကလာပ် အပေါင်းဖြစ်၍ ကာယမည်၏။ ပေ၊ [ဥပဋ္ဌာနံမှ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာတိတိုင်အောင် နိဿယကို ရှေ့ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ- သို့၊ (“ပဋိသန္တိဒါယံ အတ္ထော , ဝုတ္တာ - ပြီ ” ဟု ပြန်လှည့်၍စပ်၊ ဣတိတပုဒ်အကြေကြံ၊) [နိဂုံးကိုပြုလို၍ “အယံ တာဝေတ္ထ” စသည်မိန့်။] အယံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣတ္ထ- ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ ဘာဝနာ၌၊ တာဝ-ဒုတိယစတုက္ကစသည်တို့မှရှေးဥးစွာ၊ ကာယာနုပဿနာ ဝသေန-ကာယာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာဿ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ပဋ္ဌမစတုက္ကဿ - ၏၊ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ - အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။

ပန - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိဘာဝနာ၌၊ ယသ္မာ, ဣဒမေဝစတုက္ကံ - ဤ စတုက္ကကိုသာလျှင်၊ အာဒိကမ္မိကဿ - အစဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ ယှဉ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန- ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန - ဆက်၊ ဣတရာနိ- ပဋ္ဌမစတုက္ကမှ အခြားကုန်သော၊ တီဏိ-နသော၊ စတုက္ကာနိ-တို့ကို၊ ဣတ္ထ-ဤ ပဋ္ဌမစတုက္က၌၊ ပတ္တဇ္ဈာနဿ-ရောက်အပ် ရအပ်သော ဈာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ - ဈာန်ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မာနုပဿနာ ဝသေန - ဝေဒနာနုပဿနာ, စိတ္တာနုပဿနာ, ဓမ္မာနုပဿနာတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ- န်ပြီ၊ တသ္မာ, ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဘာဝေ တွာ - ဖြစ်စေ၍၊ အာနာပါနဿတိ စတုက္ကဇ္ဈာန ပဒဋ္ဌာနာယ - အာနာပါန ဿတိနှင့်ယှဉ်သော စတုက္ကဈာန်သမာဓိလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိသော၊ ဝိပဿနာယ-ဖြင့်၊ ပဋိသန္တိဒါဟိ-ပဋိသန္တိဒါလေးပါးတို့နှင့်၊ သဟ, [နိဒဿန နည်းတည်း၊ အဘိညာဉ်လည်းရနိုင်၏။] အရဟတ္တံ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပု ဏိတုကာမေန - ရောက်လိုသော၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တေန - သည်၊ ယံ - အကြင် အမှုကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ-၏၊ သဗ္ဗံ-သော၊ တံ-ထိုအမှုကို၊ တာဝ-စွာ၊ ဣဓေဝ-ဤပဋ္ဌမစတုက္က၌ သာလျှင်၊ အာဒိကမ္မိကဿ-သော၊ ကုလပုတ္တဿ-၏၊ ဝသေန, အာဒိတော- မှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ (ကိံ)။

တာဝ - ကမ္မဋ္ဌာန်းအားမထုတ်မီ ရှေးဥးစွာ၊ စတုပ္ပိဓံ - ၄ ပါးအပြား ရှိသော၊ သီလံ-ကို၊ ဝိသောဓေတဗ္ဗံ- သုမ်သင်ရာ၏၊ တတ္ထ-ထို သီလံ ဝိသောဓေ တဗ္ဗံဟူသော စကားရပ်၌၊ ဝိသောဓနာ - သုမ်သင်ခြင်းတို့သည်၊ အနာပဇ္ဇနံ- အာပတ်သို့ မရောက်ခြင်း၎င်း၊ အာပန္နဝုဋ္ဌာနံ- ရောက်အပ်ပြီးသောအာပတ်မှ

ထခြင်း၎င်း၊ [ဒေသနာပြောခြင်း၊ ပရိဝါသ်ဆေဝံတည်ခြင်းအားဖြင့် ထခြင်း၊] ကိလေသေဟိ-ကောဓ ဥပနာဟ အစရှိသောကိလေသာတို့သည်၊ အပ္ပဋိပိဋ္ဌနံ စ-အနိပ်စက်မခံရခြင်း၎င်း၊ (ဣတိ)၊ တိဝိဓာ-နံ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝိသုဒ္ဓသီလဿ- စင်ကြယ်သောသီလ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာဝနာ- ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားစေခြင်းသည်၊ သမ္ပဇ္ဇတိ - ပြည့်စုံ၏၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တံ - စေတိယင်ပြင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္တံ - ဗောဓိပင်အပြင်၌ ပြုထိုက်သော ကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ-ဥပဇ္ဈာယ်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ အာစရိယဝတ္တံ- စာချဆရာ၊ ကမ္မဝါစာဆရာ၊ နိဿယည်းဆရာ စသည်တို့၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဇန္တာယရဝတ္တံ-ဇရုံးအိမ်၌ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဥပေါသထာဂါရဝတ္တံ- ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၎င်း၊ ဒွေ အသီတိ-ရှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော၊ ခန္ဓကဝတ္တာနိ- ခန္ဓကဝတ်တို့၎င်း၊ စုဒ္ဒသဝိဓံ - သော၊ မဟာဝတ္တံ - အာဂန္တုကဝတ် အစရှိသောဝတ်ကြီး၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဣမေသံ- ဤ ကျင့်ဝတ်တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယံ ဣဒံ အာဘိသမာစာရိကသီလံ - အကြင် လွန်ကဲမြင့်မြတ် ဖြည့်ကျင့်အပ်သော သီလကိုလည်း၊ ဝုစ္စတိ- ဟောတော်မူအပ်၏၊ တမ္ပိ - ထို အာဘိသမာစာရိကသီလကိုလည်း၊ သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရိပူရေတဗ္ဗံ-ဖြည့်ကျင့်ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်။

ဟိ - မှန်၏၊ ယော (ဘိက္ခု) အဟံ, သီလံ- ဥဘတောဝိဘင်း၌လာသော သီလကို၊ ရက္ခာမိ - စောင့်၏၊ (အစောင့်သားဘဲ)၊ အာဘိသမာစာရိကေန-ဖြင့်၊ [ခန္ဓက၌လာသော သီလဖြင့်၊] ကမ္မံ - ပြုခြင်းသည်၊ ကိံ - အဘယ်အကျိုး

ကိလေသေဟိ။ ။ကောဓ ဥပနာဟ, မက္ခ ပလာသ , ဣဿာ မစ္ဆရိယ, မာယာ သာဠေယျ , ထမ္ပ သာရမ္ပ , မာန အတိမာန , မဒ ပမာဒစသည်ကို ကိလေသာ ဟု ဆိုသည်။ အရဟံ ဂုဏ်တော်အဖွင့်၌ ထို ကိလေသာတို့၏ အကျယ်ကို သာရတ္ထဒီကာ ပြထားပြီ။

ဒွေ၊ပေ၊ဝတ္တာနိ။ ။ တဇ္ဇနိယ - စသော ကံတခုခု အပြုခံရသောအခါ၌ ကျင့်ရသော (ဝုဠဝါခန္ဓက၌လာသော) ကျင့်ဝတ်တို့ကို “ဒွေအသီတိခန္ဓကဝတ်”ဟု ခေါ်၏။ ဝတ္တက္ခန္ဓက၌လာသော အာဂန္တုကဝတ်စသည်ကို “မဟာဝတ်”ဟု ခေါ်၏။

အာဘိသမာစာရိကံ။ ။အာဘိသမာစာရောတိ ဥတ္တမသမာစာရော - မြတ်သော အကျင့်၊ အာဘိသမာစာရောဝ အာဘိသမာစာရိကံ၊ [သုတ္တံ၌ ဣကသင်္ကံ၊] အာဘိသမာစာရံဝါ အာရမ္ပ ပညတ္တံ အာဘိသမာစာရိကံ - မြတ်သောအကျင့်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သီလ၊ ပါရာဇိကစသော သီလကဲ့သို့ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ဝါရိတ္တ သီလမဟုတ်ဘဲ, ခန္ဓကဝတ်၌လာသော ဖြည့်ကျင့်ရမည့် စာရိတ္တသီလကို “အာဘိသမာစာရိကသီလ”ဟု ခေါ်သည်။

ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဝဒေယျ - အံ၊ တဿ (ဘိက္ခုနော)-၏၊ သီလံ - သည်၊ ပရိပူရေဿတိ - ပြည့်လတံ၊ ဣတိ ဧတံဌာနံ- ဤအကြောင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ အာဘိသမာစာရိကဝတ္ထေ-သည်၊ ပရိပူရေ-ပြည့်လသော်၊ သီလံ-သည်၊ ပရိပူရတိ-ပြည့်တော့၏၊ သီလေ-သည်၊ ပရိပူရေ-သော်၊ သမာဓိဂဗ္ဘံ- သမာဓိတည်းဟူသော ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဂဏှာတိ- ယူနိုင်၏၊ ဟိ- သာဓကကား၊ သောဝတ၊ ပေ၊ ဝိဇ္ဇတိတိ-ဟူ၍၊ ဧတံ (သုတ္တံ)- ဤပါဠိတော်ကို၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ- ချွေရာ၏၊ [ဘိက္ခဝေ - တို့၊ သောဘိက္ခု - သည်၊ ဝတ- စင်စစ်၊ အာဘိသမာစာရိကံ- မည်သော၊ ဓမ္မံ-ကျင့်ဝတ်တရားကို၊ အပရိပူရေတွာ-မပြည့်စေမူ၍၊ သီလာနိ- တို့ကို၊ ပရိပူရေဿတိ - ပြည့်စေလတံ၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ - သည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ။] တသ္မာ၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တာဒိ - စေတိယင်္ဂဏဝတ် အစရှိသော၊ ယံ ဣဒံ အာဘိသမာစာရိကသီလံပိ- ကိုလည်း၊ ဝုစ္စတိ- ဟော တော်မူအပ်၏၊ တဗ္ဗိ- ကိုလည်း၊ သာဓကံ၊ ပရိပူရေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်။

တတော-ထိုသီလကို သုခိသင်ပြီးရာအခါမှ၊ (ပရိ-၌၊) [ယထာဝုတ္တသီလ ဝိသောဓနတော ပရံ၊] အာဝါသောစ - နေရာကျောင်းဟူသော ပလိဗောဓ ငှင်း၊ ကုလံ - အလုပ်အကျွေး ဆွေမျိုးဟူသော ပလိဗောဓငှင်း၊ လာဘော- ပစ္စည်းလေးရပ်၊ လာဘ်ဟူသော ပလိဗောဓငှင်း၊ ဂဏော - ဂိုဏ်းဟူသော ပလိဗောဓငှင်း၊ ကမ္မေန - နဝကမ္မဖြင့်၊ ပဉ္စမံ- ၅ ခုမြောက် ပလိဗောဓငှင်း၊ အဒ္ဓါနံ - ခရီးရှည်သွားဘွယ်ဟူသော ပလိဗောဓငှင်း၊ ဉှတိ- မကျန်းမမာ၊ ဆရာ ဆွေမျိုးစသော ပလိဗောဓငှင်း၊ အာဗာဓော - အနာရောဂါ ဟူသော

အာဝါသ ပလိဗောဓ။ ။အာဝါသောတိ အာဝါသပလိဗောဓော၊ ကျောင်း အခန်းတခု၊ ပရိဂုဏ်တခု၊ ကျောင်းတိုက်တတိုက်လုံးကို “ အာဝါသ ” ဟု ဆို၏၊ ထို အာဝါသ၌ ငဲ့ကွက်တွယ်တာနေလျှင် ထိုအာဝါသသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို တားဆီး ပိတ်ပင်တတ်သောကြောင့် ပလိဗောဓ ဖြစ်၏၊ မတွယ်တာသူမှာ ပလိဗောဓ မဖြစ်၊ [ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ ပရိပုဗ္ဗတိ - တရားအလုပ်ကို နှောက်ရှက်တတ်၏၊ ဣတိ ပလိ ဗောဓော၊ (ရကိုလပြု)၊ အာဝါသောယေဝ + ပလိဗောဓော အာဝါသပလိဗောဓော။]

ကုလ စသည်။ ။ဆွေမျိုး၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာအမျိုး ၂ မျိုးလုံး သည်ပင် ကုလ မည်၏၊ ပစ္စည်း ၄ ပါးသည် လာဘ မည်၏၊ မိမိကို မှီခိုနေသော သုတ္တန် ဆောင်ဂိုဏ်း၊ အဘိဓမ္မာဆောင်ဂိုဏ်း စသော သံဃာအများကို “ဂဏ”ဟု ခေါ်၏၊ ကျောင်းပြင်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်းစသော အမှုကို “ကမ္မ” ဟု ဆို၏၊ “ကမ္မေန ပဉ္စမံ” ဝယ် “ကမ္မဉ္စပဉ္စမံ” ဟု မူကွဲရှိ၏၊ ခရီးဝေးသွားဘွယ် ကိစ္စကို “အဒ္ဓါနံ”ဟု ဆို၏၊ ကျောင်း၌ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တပည့် စသည်ကိုငှင်း ၊ အိမ်၌ မိဘဆွေမျိုး ကိုငှင်း

ပလိဗောဓ၎င်း၊ ဂန္ဓော- ကျမ်းဂန်ဟူသော ပလိဗောဓ၎င်း၊ ဣဒ္ဓိ - ပုထုဇဉ် တို့၏ တန်ခိုးဟူသော ပလိဗောဓ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တေ-ထိုပလိဗောဓတို့သည်၊ ဒသ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ- န်၏) ဣတိဓံ - သို့၊ ဝုတ္တေသု-ဟောတော်မူအပ် ကုန်သော၊ ဒသသု- န်သော၊ ပလိဗောဓေသု- တို့တွင်၊ ယောပလိဗောဓော- သည်၊ အတ္ထိ၊ သော-ကို၊ ဥပန္နိန္ဒိတဗ္ဗော-ဖြတ်တောက်ထိုက်၏။

ဓံ - သို့၊ ဥပန္နိန္ဒိပလိဗောဓေန - ဖြတ်အပ်ပြီးသော ပလိဗောဓ ရှိသည်၊ ဝါ - ပလိဗောဓကို ဖြတ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ- သင်ယူရာ၏၊ တံ - ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ - သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း၊ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ - ၎င်း၊ (ဣတိ) ဒုဝိဓံဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံနာမ- မည်သည်၊ ဘိက္ခုသံဃာဒီ သု-ရဟန်းသံဃာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ်၌၊ မေတ္တာ- မေတ္တာပွားခြင်း ၎င်း၊ မရဏသတိစ - သေခြင်းကို အောက်မေ့ခြင်း ၎င်းတည်း၊ အသုဘ သညာ-၎င်း၊ ဣတိပိ- လည်း၊ ဧကေ - တို့သည်၊ (ဝဒန္တိ)၊ [ဤ ၃ ပါး၌ ဗုဒ္ဓါ နုဿတိထည့်၍ “ စတုရာရက္ခ (ကိုယ်စောင့်) တရား ၄ ပါး ” ဟုလည်း ခေါ်သည်။] ဟိ-ချဲ့၊ ကမ္မဋ္ဌာနိကေန-ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ တာဝ- အစဉ်အတိုင်း၊ ပရိန္နိန္ဒိတွာ- ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ [“ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခု-ဤကျောင်းတိုက်ရှိ ရဟန်းအားလုံး” ဟု ပိုင်းခြား၍] သီမဋ္ဌကဘိက္ခုသံဃေ - ဥပစာရ သိမ်ဝယ်တည်ရှိသော ရဟန်း သံဃာ၌၊ မေတ္တာ-ကို၊ ဘာဝေတဗ္ဗာ- ဖြစ်စေထိုက်၏၊ တတော-ထိုမှနေ၌၊ သီမဋ္ဌက ဒေဝတာသု - ဥပစာ သိမ်ဝယ်တည်ရှိသော နတ်တို့၌၊ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ)၊ တတော, ဂေါစရဂါမေ- ဆွမ်းခံရွာ၌၊ ဣဿရဇနေ-အစိုး ရသူ လူအပေါင်း၌၊ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ)၊ တတော, တတ္ထ-ထိုဆွမ်းခံရွာ၌၊ မနုဿေ - တို့ကို၊ ဥပါဒါယ- အစပြု၍၊ သဗ္ဗသတ္တေသု- အလုံးစုံသောသတ္တာ တို့၌၊ (မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ)။

“ဉ္ဇတိ” ဟု ဆို၏၊ ထိုသူများ မကျန်းမမာဖြစ်နေ၍ ပြုစုရမည့်တာဝန်ကို “ပလိဗောဓ” ဟု ခေါ်၏၊ ကုလတုန်းကမူ ငဲ့ကွက်တွယ်တာ နေသည်ကို “ပလိဗောဓ” ဟု ဆိုသည်၊ မိမိ၏ မကျန်းမာခြင်းကို “ အာဗာဓ ” ဟု ဆို၏၊ ပရိယတ္တိကျမ်းစာကို ဂန္ဓ ဟု ခေါ်၏၊ ထိုဂန္ဓကိုဆောင်နေခြင်း ပို့ချသင်ယူခြင်းကို “ဂန္ဓပလိဗောဓ” ဟု ဆို၏၊ ပုထုဇဉ်ဘဝ၌ ရရှိသောတန်ခိုးသည် ပျက်ပြယ်လွယ်သောကြောင့် ထို တန်ခိုးကိုလည်း ဝိပဿနာအလုပ်၏ “ပလိဗောဓ” ဟု ဆိုသည်၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်လိုလျှင် ထို ၁၀ ပါးလုံးကိုဖြတ်, သမထ အားထုတ်လိုလျှင် ရှေ့ ၉ ပါးကို ဖြတ်ရမည်။

ဟိ-မေတ္တာပွားရကျိုးကား၊ သော-ထို ကမ္မဋ္ဌာနိက ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု
သံဃေ-၌၊ မေတ္တာယ-မေတ္တာဖြင့်၊ သဟဝါသိနံ-အတူနေ သီတင်းသုံးဘော်
တို့၏၊ မုဒုစိတ္တတံ-နူးညံ့သော စိတ်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊
[မိမိအပေါ်၌ နူးညံ့သောစိတ်ကို ဖြစ်စေ၏။ “ မနုဿာနံပိယော ဟောတိ”
ဟူသော မေတ္တာ၏အကျိုးအတိုင်း ရဟန်းများက မိမိကို ချစ်ခင်ကြသည် -
ဟူလို။] အထ- ထို အခါ၌၊ အဿ - ထို ကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်း၏၊ သုခသံဝါသ
တာ- ချမ်းသာစွာပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊
သီမဋ္ဌကဒေဝတာသု- တို့၌၊ မေတ္တာယ-ဖြင့်၊ မုဒုကတစိတ္တာဟိ- နူးညံ့အောင်
ပြုအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဒေဝတာဟိ- တို့သည်၊ ဓမ္မိကာယ - တရားနှင့်
လျော်သော၊ ရက္ခာယ - စောင့်ရှောက် ခြင်းဖြင့်၊ သုသံဝိဟိတာရက္ခော-
ကောင်းစွာစီရင်အပ်သောအစောင့်အရှောက်ရှိသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဂေါစရ
ဂါမေ - ၌၊ ဣဿရဇနေ- ၌၊ မေတ္တာယ- ဖြင့်၊ မုဒုကတစိတ္တသန္တာနေဟိ-
နူးညံ့အောင် ပြုအပ်သော စိတ်အစဉ် ရှိကုန်သော၊ ဣဿရေဟိ - အစိုးရ
တို့သည်၊ ဓမ္မိကာယ - သော၊ ရက္ခာယ - ဖြင့်၊ သုရက္ခိတ ပရိက္ခာရော -
ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သော ပရိက္ခရာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ - ထို
ဆွမ်းခံရွာ၌၊ မနုဿေသု-တို့၌၊ မေတ္တာယ-ဖြင့်၊ ပသာဒိတစိတ္တဟိ-ကြည်ညို
စေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ တေဟိ-ထိုလူတို့သည်၊ အပရိဘူတော-မလွှမ်း
မိုးအပ်သည်၊ ဟုတော , ဝိစရတိ - လှည့်လည်ရ၏၊ သဗ္ဗသတ္တေသု - တို့၌၊
မေတ္တာယ - ဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ အပ္ပဒိဟတစာရော-
မပိတ်ပင်အပ်သော လှည့်လည်ရခြင်း ရှိသည်၊ (အပိတ်အပင် အဆီးအတား
မရှိဘဲ လှည့်လည်နိုင်သည်။) ဟောတိ။

ပန-ကား၊ [မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုးမှတစ်ပါး မရဏသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း
၏ အကျိုးကား၊] မရဏသတိယာ - မရဏသတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်၊ အဝသံ-
မချွတ်ကေန်၊ (မယာ) မရိတဗ္ဗိ-သေရာ၏၊ ဝါ- သေရဉာဉ်မည်၊ ဣတိ, စိန္တေ
န္တော-ကြံစည်လျက်၊ အနေသနံ-မလျော့ပတ်သောရှာမှီးခြင်းကို၊ ပဟာယ-၍၊
ဥပရူပရံ- အဆင့်ဆင့်၊ ဝမုမာနသံဝေဂေါ - တိုးပွားသော သံဝေဂရှိသည်၊
အနောလိန ဝုတ္တိကော - သမ္မာပဋိပတ်၌ မလျော့သော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၊
ဟောတိ၊ [သမ္မာပဋိပတ်၌ ဝီရိယမလျော့-ဟူလို။] အသုဘသညာယ-အသုဘ
သညာကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗေသုပိ-နတ်၌သော်မှလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာရမဏေ
သု - တို့၌၊ [ပိသည် သမ္ဘာဝနာဇောတက၊ လူ့ အာရုံတို့၌ ဆိုဘွယ်မရှိ - ဟု
ဂရဟာကို ဆည်း။] တဏှာ - တပ်မက်ခြင်းသည်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ - မဖြစ်တော့၊

တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို ကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ ဧတံ တယံ-ထို ကမ္မဋ္ဌာန်း ၃ ပါးအပေါင်းကို၊ ဧဝံ - ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဗဟူပကာရတ္တာ - များစွာလျော်သော ကျေးဇူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ရဟန်းကိစ္စ၌၊ ဝါ- အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌၊ အတ္တယိတဗ္ဗံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ-အလိုရှိထိုက်၏၊ ဣတိကတွာ-ဤသို့ပြု၍၎င်း၊ ဝါ-ဤအကြောင်းကြောင့်၎င်း၊ အဓိပ္ပေတဿ- အလိုရှိအပ်သော၊ ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ- အားထုတ်အပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဖန်ဖန်အားထုတ်မှု၏၊ ပဒဋ္ဌာနတ္တာစ- ပြီးစီးခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ သဗ္ဗတ္ထကမ္မဋ္ဌာနန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [ယောဂဿ + အနုယောဂေါ ယောဂါနုယောဂေါ။]

ပန-ကား၊ [သဗ္ဗတ္ထကမ္မဋ္ဌာန်းမှတပါး ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်းကား။] အဋ္ဌတ္တိံသာရမဏေသု- ၃၀ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့တွင်၊ ယံ-အကြင်အာရုံသည်၊ ယဿ- အကြင်ရဟန်း၏၊ စရိတာနုကူလံ- စရိုက်အားလျော်၏၊ တံ(အာရမဏံ)-သည်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ - ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ယထာဝုတ္တေနေဝ-အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နယေန-ကြောင့်၎င်း၊ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနန္တိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣဓ-ဤတတိယပါရာဇိကအရာ၌၊ ဣဒမေဝ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ - ဤ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း

သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာနံ။ ။ “သဗ္ဗ + အတ္တက” ဟု ဖြတ်၊ စုရာဒိ အတ္ထဓာတ်သည် လိုလားတောင့်တခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ အတ္တယိတဗ္ဗံ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ) တိ အတ္တကံ၊ သဗ္ဗသ္မိံ (သမဏကရဏီယေ) - အလုံးစုံသော ရဟန်းကိစ္စ၌၊ ဝါ, သဗ္ဗသ္မိံ (ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေ) - အလုံးစုံကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌+အတ္တကံ - အလိုရှိအပ်သည်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထကံ-သည်၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထ ပြုစေလို၍ “သဗ္ဗတ္ထ အတ္တယိတဗ္ဗံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံတိ ကတွာ” ဟု မိန့်သည်၊ အခြားကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သူများသည် ဤ ၃ ပါးကို အခြံအရံ အဖြစ်ဖြင့် အားထုတ်ရမည်၊ “ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ” ကား ကမ္မဋ္ဌာနပုဒ်၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ ပဒဋ္ဌာနကို “နိပ္ပတ္တိဟေတု-ပြီးစီးခြင်း၏ အကြောင်း” ဟု ဖွင့်၏၊ ပဒ- ပြီးစီးခြင်း၏+ဋ္ဌာန-အကြောင်း၊ ထိုသို့ဖွင့်သဖြင့် အခြားနေရာ၌ကဲ့သို့ နီးစွာသော အကြောင်းဟူသော အနက်ကို တားမြစ်သည်၊ “ကမ္မဿ-နောက်နောက် အားထုတ်မှု၏+ဋ္ဌာနံ-ပြီးစီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကြောင်း” ဟု ပြု၍ “သဗ္ဗတ္ထကမ္မ + တံ + ကမ္မဋ္ဌာနန္တာတိ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ” ဟု ဆက်။

ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနံ။ ။ ပါဠိတော်၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၃၀ ပါးသာလာ၏၊ အာလောကကသိုဏ်းကို ဩဒါတကသိုဏ်း၌, အာကာသကသိုဏ်းကို ကသိဏုပ္ပုဒ်ဋီမာကာသ၌ သွင်းထား၏၊ ထို ၂ ပါးကို သီးခြားရေတွက်၍ အဋ္ဌကထာ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀ ဖြစ်သည်။

ကိုပင်၊ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊
 ဧတ္ထ - ဤ သမန္တပါသာဒိကာ မည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ-
 အကျဉ်းချုပ်တည်း၊ ဝိတ္ထာရောပန - ကိုကား၊ သီလဝိသောဓနကထံ - သီလ
 ဝိသောဓနကထာကို၎င်း၊ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒကထဉ္စ - ပလိဗောဓဖြတ်ခြင်းကို
 ဆိုရာဆိုကြောင်း ကထာကို၎င်း၊ ဣစ္ဆန္တေန-အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိ
 မဂ္ဂတော-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ၊ ဂဟေတဗ္ဗော- ယူထိုက်၏၊ ဝါ- ယူပါလေ။

ပန - ဆက်၊ ဝေ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓသီလေန- စင်ကြယ်
 ပြီးသောသီလရှိသည်၊ (ဟုတွာ) စ-၎င်း၊ ဥပစ္ဆိန္နပလိဗောဓေန- ဖြတ်အပ်
 ပြီးသောပလိဗောဓရှိသည်၊(ဟုတွာစ-၎င်း၊) ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနံ-ဤ အာနာပါန
 သမတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဥဂ္ဂဏှန္တေန - သင်ယူသော ရဟန်းသည်၊ ဣမိနာဝ
 ကမ္မဋ္ဌာနေန - ဤ အာနာပါနသမတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ပင်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ - ကို၊
 နိဗ္ဗတ္တေတွာ-၍၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ဝနေတွာ-တိုးပွားစေ၍၊ အရဟတ္တိ-သို့၊ ပတ္တဿ-
 ရောက်ပြီးသော၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ - ဘုရားသားတော်ဖြစ်သော ဆရာရဟန်း၏၊
 သန္တိကေ-၌၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-သင်ယူရာ၏၊ တံ-ထိုအာနာပါနသမတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်
 တရားပေါက်ပြီးသော ဘုရားသားတော် ရဟန္တာဆရာကို၊ အလဘန္တေန-မရ
 လသော်၊ အနာဂါမိဿ - ဤအာနာပါနသမတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ပင် တရား
 ပေါက်ပြီးသော အနာဂါမိဖြစ်သော၊(ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊
 တမ္ဗိ- ထို ဆရာရဟန်းကိုလည်း၊ အလဘန္တေန-သော်၊ သကဒါဂါမိဿ-ဤ
 အာနာပါနသမတိကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်ပင် တရားပေါက်ပြီးသော သကဒါဂါမိဖြစ်
 သော၊(ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊ တမ္ဗိ-ထိုဆရာရဟန်းကိုလည်း၊
 အလဘန္တေန - သော်၊ သောတာပန္နဿ - ဤ အာနာပါနသမတိကမ္မဋ္ဌာန်း
 ဖြင့်ပင် တရားပေါက်ပြီးသော သောတာပန်ဖြစ်သော၊(ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ
 ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊ တမ္ဗိ-ထိုသောတာပန် ဆရာရဟန်းကိုလည်း၊ အလဘန္တေန-
 သော်၊ အာနာပါန စတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘိဿ-အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာန်ကိုရပြီး
 သော၊ (ဗုဒ္ဓပုတ္တဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ)၊ တမ္ဗိ-ထိုဆရာရဟန်းကိုလည်း၊

ထို ၄၀တွင် မိမိစရိုက်အားလျော်ပတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတပါးပါးသည်အမြဲဆောင်ထား
 အပ်သောကြောင့် ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏၊ ပရိဟာရိတဗ္ဗတ္တာဖြင့် ပါရိဟာရိယ၏
 အနက်ကိုပြသည်၊ ပရိဟာရိတဗ္ဗံ - အမြဲမပြတ် ဆောင်ထားအပ်၏၊ ဣတိ ပရိဟာရိယံ၊
 [ပရိ+ဟရ+ဏျ၊] “ပရိဟာရိယံယေဝ ပါရိဟာရိယံ”ဟု သုတ္တံ၌ ဏပစ္စည်းထပ်သက်၊
 “ယထာဝုတ္တေနေဝ နယေန ” ဖြင့် “ ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ ” ကို
 ညွှန်းသည်။

အလဘန္တေန-သော်၊ ပါဠိယာ-ပါဠိတော်၌၎င်း၊ အဋ္ဌကထာယစ-အဋ္ဌကထာ
 ၌၎င်း၊ အသမ္မုဋ္ဌဿ- မတွေဝေသော၊ ဝိနိစ္ဆယာစရိယဿ- ဆုံးဖြတ်တတ်
 သော ဆရာရဟန်း၏၊ သန္တိကေ , ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - ၏၊ ဟိ - မှန်၊ အရဟန္တာ
 ဒယော-ရဟန္တာအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ အဓိဂတ
 မဂ္ဂမေဝ - ရအပ်သော တရားလမ်းကြောင်းကိုသာ၊ အာစိက္ခန္တိ-ပြောဟော
 နိုင်ကုန်၏၊ အယံ ပန - ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ၌ မတွေဝေသော ဤ ဝိနိစ္ဆယ
 ဆရာရဟန်းသည်ကား၊ ဂဟနပဒေသေ-တောရှုပ်အရပ်၌၊ မဟာဟတ္ထိပထံ-
 ကျယ်စွာသော ဆင်သွားလမ်းကို၊ နိဟရန္တောဝိယ - ထုတ်ဆောင် ဖော်ပြ
 သကဲ့သို့၊ သမ္ပတ္တ - အလုံးစုံသောစကားရပ်၌၊ အသမ္မုဋ္ဌော - မတွေဝေသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ-လျောက်ပတ်သောအရာမလျောက်ပတ်သော
 အရာကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ ကထေတိ-ပြောဟောနိုင်၏။

တတြ-ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းယူရာ၌၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတံ့ကား၊ အနုပုဗ္ဗိကထာ-
 အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော စကားတည်း၊ တေနဘိက္ခုနာ-ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းယူမည့်
 ရဟန်းသည်၊ သလ္လဟုကဝုတ္တိနာ - ပေါ့ပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၊
 ဝိနယာစာရသမ္ပန္တေန-ဝိနည်းအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-
 ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ အာစရိယံ - ရဟန္တာအစရှိသော ဆရာကို၊
 [ဋီကာ၌ “ ပိယောဂရ ဘာဝနိယော စသောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ဆရာကို”
 ဟု ဖွင့်သည်။] ဥပသင်္ကမိတွာ - ပြီး၍၊ ဝတ္တပ္ပဋိပတ္တိယာ - ဝတ်အကျင့်ဖြင့်၊
 အရာမိတစိတ္တဿ - နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိသော ဆရာ ရဟန်း၏၊
 သန္တိကေ - ၌၊ ပဉ္စသန္တိကံ - ငါးပါးသော အဆစ်အပိုင်းရှိသော၊ [ပဉ္စပဗ္ဗံ၊
 ပဉ္စဘာဂံတိ အတ္ထော။] ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ [သလ္လဟုကဝုတ္တိနာ-
 စသောပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို သာရတ္ထ၌ရှု။] တတြ - ထို ပဉ္စသန္တိကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အစ
 ရှိသောစကားရပ်၌၊ ဣမေ- ဤ ဆိုအပ်လတံ့တို့ကား၊ ပဉ္စ- ၅ ပါးကုန်သော၊
 သန္ဓယော - အဆစ်အပိုင်းတို့တည်း၊ ဥဂ္ဂဟော - ဥဂ္ဂဟ၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆာ- ၎င်း၊
 ဥပဋ္ဌာနံ-၎င်း၊ အပ္ပနာ-၎င်း၊ လက္ခဏံ-၎င်း၊ ဣတံ-ဤသည်တို့ကား၊ (ပဉ္စ၊
 သန္ဓယော-တို့တည်း၊) တတ္ထ-ထို ၅ ပါးတို့တွင်၊ ဥဂ္ဂဟောနာမ- ဥဂ္ဂဟမည်သည်

မဟာ၊ ပေ၊ ကထေတိ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ - ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းစဉ်ကို၊ မဟာဟတ္ထိပထံ
 ကတွာ-ကျယ်စွာသော ဆင်သွားလမ်းပြု၍၊ ဒဿန္တောဝိယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းစဉ်ကို
 ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း ပြောပြသည် - ဟူလို၊ ထိုသို့ ပြောပြ၍ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသော
 ရဟန်းအား လျောက်ပတ်သောကျောင်း မလျော့ပတ်သောကျောင်း စသည်ကို စဉ်းစား
 ရှာဖွေပြီးလျှင် လျောက်ပတ်သောကျောင်း စသည်ကို ပိုင်းခြား၍ပြောပြသည်။

ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းစာကို၊ ဥဂ္ဂဏှနံ - သင်ယူခြင်းတည်း၊ ပရိပုစ္ဆာနာမ - သည်ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ (ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ၌ သံသယကို) ပရိပုစ္ဆာနာ - အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းတည်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ-ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်၏၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ထင်လာပုံတည်း၊ အပ္ပနာ နာမ-ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အပ္ပနာဈာန်တည်း၊ လက္ခဏံနာမ, ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ဋ္ဌာန်း၏၊ လက္ခဏံ-အမှတ် အသားတည်း၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ - ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ဧဝံ လက္ခဏံ - ဤသို့ လက္ခဏာရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝပဓာရဏံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသဘောကို မှတ်သားခြင်းတည်း၊ (လက္ခဏံကိုထပ်ဖွင့်သည်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပဉ္စသန္ဓိကံ- သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊ ဥဂ္ဂဏှန္တော- သင်ယူ သောရဟန်းသည်၊ အတ္တနာပိ - ကိုယ်တိုင်လည်း၊ န ကိလမတိ - မပင်ပန်း၊ အာစရိယမိ-ကိုလည်း၊ နဝိဟေဋ္ဌေတိ-ညှဉ်းဆရာမရောက်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ထောက်- အနည်းငယ်ကို၊ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ - ရွတ်ပြစေ၍၊ [စာအုပ်မရှိသော ခေတ်၌ စာတက်သောအခါ ရှေးဥျးစွာ ဆရာကရွတ်ပြရသည်။] ဗဟုကာလံ- အချိန်များစွာ၊ သဇ္ဈယိတွာ-သရဇ္ဈာယ်၍၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ပဉ္စသန္ဓိကံ-သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-ပြီး၍၊ တတ္ထ-ထို ဆရာ့နေရာ ကျောင်း၌၊ သပ္ပါယံ - လျောက်ပတ်သည်၊ သစေ ဟောတိ- အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထေဝ-ထို ဆရာ့နေရာကျောင်း၌သာ၊ ဝသိတဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ တတ္ထ-ထို ဆရာ့ နေရာကျောင်း၌၊ သပ္ပါယံ - သည်၊ နော စေ ဟောတိ- အံ၊ (ဧဝံ အသတိ)၊ အာစရိယံ-ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ-ခွင့်ပန်၍၊ မန္တပညော- နှံသောပညာရှိသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယောဇနပရမံ-တယူဇနာအလွန် အတိုင်း အရှည်ရှိသောအရပ်သို့၊ ဂတံ-၍၊ [ဉာဏ်နှံသောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မရှင်း

ဥဂ္ဂဏှနံ စသည် ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာနဂန္ထဿ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ တဒတ္ထပရိပုစ္ဆာ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပရိပုစ္ဆာ၊ အထဝါ - ဂန္ထတော (ပါဠိအားဖြင့်၎င်း) အတ္ထတောစ (အဋ္ဌကထာ အားဖြင့်၎င်း) ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဟနံ ဥဂ္ဂဟော၊ တတ္ထ (ထို ပါဠိအနက်၌) သံသယ ပရိ ပုစ္ဆာနာ (ယုံမှားရာအချက်ကို မေးခြင်းသည်) ပရိပုစ္ဆာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌာနန္တိ - နိမိတ္တုပဋ္ဌာနံ (ဤသို့ ဘာဝနာကိုအားထုတ်လျှင် ဤပုံ နိမိတ်ထင်လာ၏-ဟု မှတ်သား ခြင်း)၊ တထာ-ဤသို့ အားထုတ်လျှင် ဈာန်(အပ္ပနာ) ဖြစ်၏- ဟု၊ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ- ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အပ္ပနာရောပုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿလက္ခဏာ ဟူသည် “အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ဂဏနာ , အနုဗန္ဓနာ , ဖုသနာတို့၏အစွမ်းဖြင့် အားထုတ်ပြီးလျှင် အပ္ပနာ (ဈာန်) သို့ ရောက်၏” စသည်ဖြင့် ဆိုင်ရာကမ္မဋ္ဌာန်း၏သဘောကို မှတ်သားခြင်းတည်း။

မလင်းဖြစ်လျှင် ဆရာ့အထံ ပြန်၍လွယ်အောင် ဝေးဝေးမသွားဘဲ အလွန်ဆုံး တယူဇနာလောက်သာ သွားရမည်-ဟူလို။] တိက္ခပညော-ထက်သောပညာ ရှိသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ) - အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒူရဗ္ဗိ - တယူဇနာထက် ဝေးသောအရပ်သို့လည်း၊ ဂတိံ-၍၊ အဋ္ဌာရသသေနာသနဒေါသ ဝိဝဇ္ဇိတံ- တဆွဲရှစ်ရပ်သော ကျောင်းအပြစ်တို့သည် ကြဉ်အပ်သော၊ [“ မဟာဝါသံ၊ နဝါဝါသံ ” စသည်ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လာသော ကျောင်းများကို ရှောင်ကြဉ်၍။] ပဉ္စသေနာသနံ သမန္တာဂတံ - ၅ ပါးသော ကျောင်းအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သေနာသနံ-သို့၊ [မဝေး နီး မော၊ မရောလူရှင်၊ မှက်ခြင် ပါးနည်း၊ ပစ္စည်း မိတ်ဆွေ၊ ရလွယ်လေ၊ ငါးထွေ ကျောင်းအင်္ဂါ။] ဥပဂမ္မ-ချဉ်းကပ်၍၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်း၌၊ ဝသန္တေန- နေလျက်၊ ဥပစ္ဆိန္န ခုဒ္ဒကပလိဗောဓေန- ဖြတ်အပ် ပြီးသော သေးငယ်သောပလိဗောဓရှိသည်၊ [လက်သည်းလှည်းခြင်း၊ သင်္ကန်း ချုပ်ခြင်း၊ သပိတ်ဖုတ်ခြင်းစသော ကိစ္စများကို ပြီးစေသောအားဖြင့် ပလိ ဗောဓငယ်တို့ကို ဖြတ်ရသည်၊ ပလိဗောဓ ကြီးတို့ကိုကား စောစောကပင် ဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။] ကတဘတ္တကိစ္စေန-ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘတ္တသမ္ပဒံ-ဆွမ်းစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရစ်ခြင်းကို၊ ပဋိဝိနော ဒေတွာ- ပယ်ဖျောက်၍၊ ရတနတ္ထယ ဂုဏာနုဿရဏေန- ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်၊ စိတ္တံ - ကို၊ သမ္ပဟံသေတွာ - ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရှင်လန်း အားတက်စေ၍၊ အာစရိယုဂ္ဂဟတော- ဆရာအထံဝယ် သင်ယူအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းမှ၊ [ဤ၌ ဥဂ္ဂဟဟူသည် ပြခဲ့သော ဥဂ္ဂဟမတ္တသာမက၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်အားလုံးတည်း။] ဧက ပဒမ္ပိ-တပုဒ်သော အဘို့အစုကိုလည်း၊ [ဧကကောဋ္ဌာသံပိ၊] အသမ္ပုဿန္တေန-မပျော်ပျက်စေဘဲ၊ ဣဒံ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ မနသိကာတဗ္ဗံ- နှလုံးသွင်းရာ၏၊ ဝါ-ပါလေ၊ အယံ-ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤ သမန္တပါသာဒိကာ မည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ-တည်း၊ ဝိတ္တာရောပန- ကိုကား၊ ဣမံကထာမဂ္ဂံ - ဤ စကားအစဉ်ကို၊ ဣစ္ဆန္တေန - သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗော။

ဘတ္တ၊ ပေ၊ ဝိနော ဒေတွာ ။ ။ ဘောဇနနိမိတ္တံ ပရိဿမံ - အစာစားခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ပင်ပန်းခြင်းကို၊ ဝိနောဒေတွာ၊ အစာသည် တည်ရာအစာအိမ်သို့ ဝင်ပြီးကာမျှ ကာလ၌ (စားပြီးခါစ၌) အသစ်ဖြစ်နေသောကြောင့် များသောအားဖြင့် ကိုယ်မှာပင်ပန်း၍ (အီလယ်လယ်) ဖြစ်နေတတ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်နေလျှင် သမာဓိ မရသောကြောင့် ထို မင်ပန်းမှုကို (ခေတ္တ အနားယူသောအားဖြင့်) ငြိမ်းစေပါ-ဟူလို။

ပန-ဆက်၊ ဣဒါပေ၊ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ-ဟူသော၊ ယံ(ဝစနံ)-ကို(မယာ)၊
 ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တကြ-ထို စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ မနသိကာရဝိမိ-န့လုံးသွင်းပုံ
 အစီအစဉ်တည်း၊ [ဂဏနာ - ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ရေတွက်ခြင်း၎င်း၊
 အနုဗန္ဓနာ-ထွက်သက်ဝင်သက်သို့ အစဉ်လိုက်၍အားထုတ်ခြင်း၎င်း၊ ဖုသနာ-
 လေတို့သည် ထိအပ်သောနှာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားဟူသောအရပ်
 ၎င်း၊ ထပနာ - အပွနာဖျား ပေါ်၍လာအောင် သမာဓိစိတ်ကို ကောင်းစွာ
 ထားခြင်း၎င်း၊ သလ္လက္ခဏာ - အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာကို ကောင်းစွာ
 မှတ်သားတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၎င်း၊ ဝိဝတ္တနာ - ဝဋ္ဋပဝတ္တ၊ သင်္ခါရ
 နိမိတ်တို့မှ ဆုတ်နစ်တတ်သောမဂ်၎င်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိ-ပဋိပဿန္တိ ပဟာနသတ္ထိဖြင့်
 ကိလေသာတို့မှ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော ဖိုလ်၎င်း၊ တေသံ-
 ထို မဂ် ဖိုလ်တို့ကို၊ ပဋိပဿနာစ - တဖန် ပြန်၍ ရှုတတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ
 ဉာဏ်၎င်း၊ ဣတိ(အယံ)-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ (မနသိကာရဝိမိ-တည်း၊)]
 ဂဏနာတိ-ဂဏနာဟူသည်ကား၊ ဂဏနာယေဝ-ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို
 ရေတွက်ခြင်းပင်တည်း၊ [ဝေဖြင့် ဂဏန်းသင်္ချာအနက်ကိုကန့်၍ ရေတွက်ခြင်း

အနုဗန္ဓနာ စသည် ။ ။ အသာသ ပဿာသတို့ကို အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်
 သတိကို အဆက်မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းသည် အနုဗန္ဓနာမည်၏၊ ဂဏနာနည်းဖြင့် အသာသ
 ပဿာသ ရေတွက်မှု ပြုစဉ်၎င်း၊ ရေတွက်မှုကို ရုပ်သိမ်း၍ လေကို အစဉ်လိုက်သော
 သတိဖြင့် အနုဗန္ဓနာ ပြုစဉ်၎င်း၊ ဖျားအပွနာပေါ်လာအောင် စိတ်ကိုထားစဉ်၎င်း၊
 နှာခေါင်းဖျား နှုတ်ခမ်းဖျား အရပ်သည် ထွက်လေ ဝင်လေတို့ ထိအပ်သော ဖုသနာ
 မည်၏၊ [ဖုသနာနည်း ဟု သီးခြား မရှိ၊ ထိအပ်သော အရပ်၌သာလျှင် ဂဏနာ အနု
 ဗန္ဓနာတို့ကို ပြုရမည်ဟု ပြခြင်းငှါ “ဖုသနာတိ - ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ သာရတ္ထ၌
 “ဂဏနာ ကာတဗ္ဗာ ” နေရာဝယ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ၌ “ဂဏနာဒိ ကာတဗ္ဗံ” ရှိ၏။]

ထပနာ။ ။ သမာဓာနံ - စိတ်ကို ကောင်းစွာ (အာရုံ၌) ထားခြင်း၊ တည်ကြည်
 ခြင်းတည်း၊ [တံ (သမာဓာနံ) ဟိ သဗ္ဗဒေဝ အာရမဏေ စိတ္တဿ အာဓာနံ (ထပနံ)
 ဟောတိ၊] ထို သမာဓိပြဋ္ဌာန်းသောအပွနာဖျားကို ဤနေရာ၌ “ထပနာ” ဟု ခေါ်၏၊
 ထို့ကြောင့် “ထပနာတိ-အပွနာ” ဟု ဖွင့်သည်။

သံလက္ခဏာ , ဝိဝတ္တနာ ၊ ပေ ၊ ပဿနာ ။ ။ အနိစ္စတာဒီနံ သလ္လက္ခဏာတော
 သလ္လက္ခဏာ ဝိပဿနာ၊ ပဝတ္တတော (အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာဟူသော
 ဝဋ္ဋတရားမှ၎င်း၊) နိမိတ္တတောစ (သင်္ခါရအာရုံနိမိတ်မှ၎င်း၊) ဝိဝိဝတ္တနတော ဝိဝတ္တနာ
 မဂ္ဂေါ၊ သကလသံကိလေသပုဂ္ဂိုလ်ပဿန္တိဘာဝတော (အလုံးစုံသော သံကိလေသာတို့၏
 တဘန် ငြိမ်းကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်) သဗ္ဗသေ+သုဒ္ဓိ (စင်ကြယ်ကြောင်းတည်း၊)
 ဣတိ ပါရိသုဒ္ဓိ ဖလံ၊ တေသံတိ ဝိဝတ္တနာပါရိသုဒ္ဓိနံ၊ ပဋိပဿနာတိ ပတိပတိ ဒဿနံ
 ပေက္ခဏာ-ရှုတတ်သော ပေစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်။

ကြိယာကို ခိုင်မြဲစေသည်။] အနုပန္နနာတိ-ကား၊ အနုပဒဟနာ-ထွက်သက်
 ဝင်သက်သို့ အစဉ်လိုက်၍ အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ ဖုသနာတိ-ကား၊ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ-
 ထိအပ်သော အရပ်တည်း၊ ထပနာတိ-ကား၊ အပ္ပနာ- ဈာန်အပ္ပနာတည်း၊
 သလ္လက္ခဏာတိ-ကား၊ ဝိပဿနာ-ဝိပဿနာဉာဏ်တည်း၊ ဝိဝဋ္ဌနာတိ-ကား၊
 မဂ္ဂေါ-မဂ်တည်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိတိ-ကား၊ ဖလံ-ဖိုလ်တည်း၊ တေသဉ္စ ပဋိပဿ
 နာတိ-ကား၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တည်း။

တတ္ထ-ထိုဂဏနာအစရှိသည်တို့တွင်၊ ဣမိနာ အာဒိကမ္မိကကုလပုတ္တေန-
 ဤ အစဆုံး ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ ယှဉ်သော အမျိုးသားသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊
 ဂဏနာယ - အဿာသ ပဿာသကို ရေတွက်ခြင်းဖြင့်၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊
 မနသိကာတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ စ-ဆက်၊ ဂဏေန္တေန-ရေတွက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
 သည်၊ ပဉ္စန္ဒံ- ၅ ခုတို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ နထပေတဗ္ဗံ-တန်ရပ် မထားရာ၊
 ဒသန္ဒံ-၁၀ ခုတို့၏၊ ဥပရိ-အထက်သို့၊ န နေတဗ္ဗံ-ပို၍မဆောင်ရာ၊ အန္တရေ-
 အကြား အကြား၌၊ ခဏ္ဍံ-အပိုင်းအပြတ်ကို၊ န ဒဿေတဗ္ဗံ-မပြရာ၊ [“၁, ၃,
 ၅” စသည်ဖြင့် ဂဏန်းအစဉ်ကိုပြတ်အောင် မပြုရ-ဟူလို၊] ဟိ-အကျိုး အပြစ်
 ကား၊ ပဉ္စန္ဒံ-တို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ထပေန္တဿ-အရေအတွက်ကို တန်ရပ်ထား
 သော ယောဂီ၏၊ သမ္မာဓေ-ကျဉ်းမြောင်းသော၊ ဩကာသေ-ရေတွက်ပုံ အစီ
 အစဉ်ဟူသောအရပ်၌၊ [ဂဏနာဝိမိ - ရေတွက်ပုံအစီအစဉ်ကိုပင် ဩကာသ
 ဟု ဆိုသည်။] စိတ္တုပ္ပါဒေါ-စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝိပုန္နတိ-လှုပ်ရှား၏၊ (ကော
 ဝိယ)၊ သမ္မာဓေ - သော၊ ဝဇေ - မြို့၌၊ သန္ဓိရုဒ္ဓ ဂေါဂဏောဝိယ- ပိတ်ဆို
 ထားအပ်သော နွားအပေါင်းကဲ့သို့တည်း၊ ဒသန္ဒံ-တို့၏၊ ဥပရိ-သို့၊ နေန္တဿ-
 ဆောင်သောယောဂီ၏၊ ဂဏနာ နိဿိတောဝ - အရေအတွက်ကို မှီသည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော၊ [ဝေဖြင့် “ကမ္မဋ္ဌာန နိဿိတော” ကို ကန့်။] ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တု
 ပ္ပါဒေါ- ပြန်လွင့်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်တတ်၏၊ အန္တရာ- ၌၊
 ခဏ္ဍံ-ကို၊ ဒဿေန္တဿ-ပြသောယောဂီ၏၊ မေ-၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ သိခါ
 ပတ္တံနုခေါ- အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်လေပြီလော၊ နော (သိခါပတ္တံ နုခေါ)-

သိခါပတ္တံ နုခေါ။ ။ဣဒံ စိရတရံ ဂဏနာယ မနသိကရောန္တဿ ဝသေန ဝုတ္တံ-
 ဤစကားကို အလွန် ကြာမြင့်စွာ ဂဏနာနည်းဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်
 ဆိုအပ်၏၊ သော ဟိ တထာလဒ္ဓံ အဝိက္ခေပမတ္တံ နိဿာယ ဧဝံ မညေယျ-သူသည် ထိုသို့
 အကြား၌ ကျော်၍ရေတွက်သော်လည်း စိတ်မပျံ့လွင့်ဘဲ သမာဓိရနေပုံကို အကြောင်း
 ပြု၍ “ငါ၏ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အဆုံးသို့ ရောက်နေပြီလော၊ မရောက်လေသေးသလော”
 ဟု ဤသို့ မှတ်ထင်စရာရှိသည်။

အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်သေးလေသလော၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိကမ္ပတိ-
 အထူးထူး အပြားပြားလှုပ်ရှား၏။ တဿာ - ကြောင့်၊ ဧတေ ဒေါသေ - ဤ
 ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်တို့ကို၊ [၅ ခုအောက် ယုတ်လျော့ခြင်း , ၁၀ ခုထက်
 ပိုလွန်ခြင်း, အကြားအကြား၌ ပြတ်ခြင်းဟူသော အပြစ်တို့ကို။] ဝဇ္ဇေတွာ-
 ရှောင်ကြဉ်၍၊ ဂဏေတဗ္ဗံ-ရေတွက်ရာ၏။ ဝါ-ရေတွက်ပါလေ။

စ-ဆက်၊ ဂဏေန္တေန-ရေတွက်သောယောဂီသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဒန္တဂဏ
 နာယ- နှေးနှေး ရေတွက်ခြင်းဟူသော၊ ဓညမာယက ဂဏနာယ- စပါးချင့်
 သူတို့၏ ရေတွက်နည်းဖြင့်၊ ဂဏေတဗ္ဗံ-ရာ၏။ [မာဓာတ်, ကျပစ္စည်း၊ ဓည
 မာယောကဲ့သို့ အာကို အာယပြု၍ “မာယကော” ဟု ရှိသင့်၏။] ဟိ-ချဲ့၊ ဓည
 မာယကော-စပါးချင့်သူသည်၊ နာဠိ - ချင့်တောင်းကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊
 ဧကန္တိ-ကော်ဟူ၍၊ ဝါ-တစ်ဟူ၍၊ ဝတွာ-ပြောဆို၍၊ ဩကိရတိ-လောင်းထည့်
 လိုက်၏၊ ပုန, ပူရေန္တော-ပြည့်အောင်လောင်းစဉ်၊ ကိန္တိ-တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ကစ
 ဝရံ-အမှိုက်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ တံ-ထိုအမှိုက်ကို၊ ဆဒ္ဓေန္တော-စွန့်ပစ်လျက်၊ ဧကံ
 ဧကန္တိ-ဟူ၍၊ ဝါ-တခု, တခုဟူ၍၊ ဝဒတိ- ပြောဆို၏၊ ဒွေဒွေတိ အာဒိသု-
 ၂ ခု ၂ ခုအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ သေ (သော)-သည်၊ နယော- တည်း၊ ဧဝ
 မေဝ-လျှင်၊ ဣမိနာပိ - ဤ ယောဂီသည်လည်း၊ အဿာသ ပဿာသေသု-
 ထွက်လေ ဝင်လေတို့တွင်၊ ယော - အကြင်လေသည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်ရှား၏၊
 တံ-ထိုလေကို၊ ဂဟေတွာ- စိတ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဧကံ ဧကန္တိ- တခု တခုဟူ၍၊ အာဒိ
 ကတွာ-အစပြု၍၊ ယာဝ ဒသ ဒသ-၁၀ ခု, ၁၀ ခုတို့တိုင်အောင်၊ ဣတိ-သို့၊
 ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနံ - ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ဆဲသော လေကို၊ ဥပလက္ခေတွာဝ -
 မှတ်သား၍သာလျှင်၊ ဂဏေတဗ္ဗံ - ၏။ [ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနံဟူသော ဤ
 ၂ ကြိမ် အာမေဒိတ်စကားဖြင့် ထွက်လေ ဝင်လေတို့ကို အဆက်မပြတ် မှတ်
 သားရမည်-ဟု ပြ၏။] ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဤသို့

ယော ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပေ၊ ဂဏေတဗ္ဗံ။ ။ ဤစကားကို အစပဌမ၌ တမျိုးသာထင်လာ
 သူအတွက် ဆိုသည်။ အဿာသ ပဿာသ ၂ မျိုးတွင် တမျိုးသာ အာရုံအဖြစ်ဖြင့်
 စိတ်မှာထင်ရှားလျှင် တမျိုးကိုသာ (တစ် - နှစ် စသည်ဖြင့်) ရေတွက်ပါ - ဟူလို၊
 အကယ်၍ ထွက်သက်ဝင်သက် ၂ မျိုးပင်ထင်လာလျှင်ကား “ရှုလေကို တစ်, ဝင်လေကို
 နှစ်” ဟု ၂ မျိုးလုံးပင် ရေတွက်ရမည်။ ယဿ ပန ဥဘောပိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေန ဥဘ
 ယမ္ပိ ဂဟေတွာ ဂဏေတဗ္ဗံ၊] “ယော ဥပဋ္ဌာတိ” ဟူသော ဤစကားဖြင့် “နှာခေါင်း
 ပေါက် ၂ ဘက်မှ ထွက်သောလေတို့တွင် အကြင်ဘက်မှ ထွက်သောလေသည် ထင်ရှား
 ၏၊ ထိုဘက်မှလေကို ရေတွက်ပါ” ဟူသော အနက်ကိုလည်း ပြပြီးဖြစ်တော့၏။

မှတ်သား၍၊ ဂဏယတော - ရေတွက်လသော်၊ ဝါ- ရေတွက်သော၊ တဿ- ထိုယောဂီ၏၊ နိက္ခမန္တာစ - တွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဝိသန္တာစ- ဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဿာသပဿာသာ - တို့သည်၊ ပါကဋာ- ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

အထ - ထင်ရှားရာ ထိုအခါ၌၊ အနေန - ဤ ယောဂီသည်၊ ဒန္တာဏနံ- နှေးနှေး ရေတွက်ခြင်းဟူသော၊ တံ ဓညမာယကဂဏနံ - ထို စပါးချင့်သူ၏ ရေတွက်နည်းကို၊ ပဟာယ- ၍၊ သီဃဂဏနာယ- အလျင်အမြန်ရေတွက်နည်း ဟူသော၊ ဂေါပါလကဂဏနာယ- နွားကျောင်းသား၏ ရေတွက်နည်းဖြင့်၊ ဂဏေတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဆေကော - ကျွမ်းကျင်သော၊ ဂေါပါလကော- နွားကျောင်းသားသည်၊ သက္ခရာယော-ကျော့ခံစရစ်တို့ကို၊ ဥစ္ဆင်္ဂေန- ခါးပိုက် ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ပိုက်ယူ၍၊ ရဇ္ဇဒဏ္ဍဟတ္ထော-လက်၌ ကြိုးဒုတ်ရှိသည်၊ ဝါ- ကြိုးဒုတ်တို့ကို လက်စွဲသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပါတောဝ - ၌ပင်၊ ဝဇံ - နွားခြံသို့၊ ဂတံ၊ ဂါဝေါ-တို့ကို၊ ပိဋ္ဌိယံ-ကျောက်ကုန်း၌၊ ပဟရိတွာ-၍၊ ပလိဃတ္ထမ္ဘ မတ္ထကေ-တံခါးရွက်တိုင်ထိပ်၌၊ နိသိန္ဓော-ထိုင်လျက်၊ ဒွါရံ-တံခါးပေါက်သို့၊ ပတ္တံ ပတ္တံယေဝ- ရောက်လာ ရောက်လာသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဂါဝံ-ကို၊ ဧကောဒ္ဒေတိ - တကောင် နှစ်ကောင်ဟူ၍၊ သက္ခရံ - ကို၊ ခိပိတွာ ခိပိတွာ- ပစ်ချ၍ ပစ်ချ၍၊ ဂဏေတိ-ရေတွက်၏၊ တိယာမရတ္ထိံ -ညဉ့်သုံးယာမ်ပတ်လုံး၊ သမ္ဗာဓေ - သော၊ ဩကာသေ - နွားခြံအရပ်၌၊ ဒုက္ခဝုတ္တဂေါဂဏော -

တဿေဝံ၊ ပေါပါကဋာ ဟောန္တိ။ ။ဧဝံတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဥပလက္ခေတွာဝါတိ အတ္ထော၊ အစပဋ္ဌမ၌ ထွက်လေ ဝင်လေ ၂ မျိုးတွင် တခုခုက ထင်ရှားသော်လည်း မှတ်၍ ရေတွက်စဉ်ပင် (အတော် အသားကျလာလျှင်)စိတ်မပျံ့လွင့်တော့ဘဲ ၂ မျိုးလုံး ထင်ရှားလာသည်-ဟူလို၊ “ တဿေဝံ၊ ပေါပါကဋာ ဟောန္တိ ” သည် ရှေ့ဝါကျ၏ အကျိုးကိုပြသော ကာရိယ ဟေတုဝါကျဖြစ်၏၊ ရှေ့ဝါကျကား ဖလဝါကျတည်း၊ ဤသို့ ရေတွက်ဖန်များလျှင် ၂ မျိုးလုံးထင်ရှားခြင်း အကျိုးရှိသောကြောင့် “ ဥပလက္ခေတွာ ဂဏေတဗ္ဗ-မှတ်သား၍ရေတွက်ပါ ” ဟူလို။

ပဋိဃတ္ထမ္ဘော ။ ။ ပဋိဃဿ (ပလိဃဿ) ပရိဝတ္တနကံ ယတ္ထ နိက္ခိပန္တိ၊ သော ပဋိဃတ္ထမ္ဘော၊ (ဋီကာ)၊ အဘိဓာန်၌ “ ပလိဃော ” ဟု ပုလ္လိင်ရှိ၏၊ “ တံခါးကျည် မင်းတုတ် ” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ ဤ၌ တံခါးရွက်၏ဟိုဘက်ဒီဘက် လှည့်လည် ကြောင်းဖြစ်သောအဖျားကိုတပ်ရာတိုင်ကို “ ပဋိဃတ္ထမ္ဘ ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဋိဃကို “ တံခါးရွက် ” အနက်ဟောဟု ကြံသင့်၏၊ ရှေးကတံခါးရွက်၌ ဘေးအစွန်းမှာ အထက် အောက် အဖျား ၂ ခုရှိ၏၊ ထို ၂ ခုတပ်ရာတိုင်ကို “ ပဋိဃတ္ထမ္ဘ ” ဟု ခေါ်ဟန်တူ၏၊ ထိုတိုင်သည် အတော်တုတ်သောကြောင့် “ ထိုတိုင်ပေါ်၌ ထိုင်၍ ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

ဆင်းဆင်းရဲရဲနေရသော နွားအပေါင်းသည်၊ နိက္ခမန္တော - ထွက်လသော်၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ ဝါ-တကောင့်တကောင်၊ ဥပနိဗံသန္တော-ပွတ်တိုက် တိုးရှေ့လျက်၊ ဝေဂေန ဝေဂေန - လျင်စွာ လျင်စွာ၊ ပုဗ္ဗော ပုဗ္ဗော - အစု အစုသည်၊ ဟုတ္တာ နိက္ခမတိ - ထွက်၏၊ သော - ထို နွားကျောင်းသားသည်၊ ဝေဂေန ဝေဂေန-စွာ၊ ဧကော ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိပဉ္စ-တကောင် နှစ်ကောင် သုံးကောင် လေးကောင် ငါးကောင်ဟူ၍၎င်း၊ ပေါဧကော ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝ ဒသ- တကောင်၊ ပေါဆယ်ကောင်တို့ဟူ၍၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဂဏေတိယေဝ-ရေတွက်သည်သာ။

ဧဝံ- ဤအတူ၊ ပုရိမနယေန-ရှေ့ဂေါပါလကဂဏနာနည်းဖြင့်၊ ဂဏယ တော - သော၊ ဣမဿာပိ - ဤ ယောဂီ၏လည်း၊ အဿာသပဿာသာ ပါကဋာ ဟုတ္တာ၊ သီဗံ သီဗံ-လျင်စွာလျင်စွာ၊ ပုနပ္ပုနံ၊ သဉ္စရန္တိ-လှည့်လည် ကုန်၏၊ [ထွက်လေဝင်လေတို့ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နှင့် လှည့်လည်ကြသည်- ဟူလို။] တတော - ထို အဖန်ဖန်လှည့်လည်ခြင်းကြောင့်၊ တေန-ထို ယောဂီ သည်၊ ပုနပ္ပုနံ၊ သဉ္စရန္တိ-န၏၊ ဣတိ၊ ဥတ္တာ-၍၊ အန္တောစ-ဝမ်းတွင်း၌၎င်း၊ ဗဟိစ - ပြင်ဘက်၌၎င်း၊ အဂ္ဂဟေတွာ - အဿာသ ပဿာသတို့ကို မယူမူ၍၊ ဝါ-အာရုံမပြုမူ၍၊ ဒွါရပ္ပတ္တံ ဒွါရပ္ပတ္တံယေဝ-နှာခေါင်းပေါက်သို့ရောက်လာ နှာခေါင်းပေါက်သို့ရောက်လာသော အဿာသပဿာသကိုသာလျှင်၊ ဂဟေ တွာ- အာရုံပြုသောအားဖြင့် ယူ၍၊ ဧကော ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ - ၁, ၂, ၃, ၄, ၅ တို့ဟူ၍၎င်း၊ ပေါ ဧကော ဒွေ တီဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝ ဒသ- ၁, ၂, ၃, ၄, ၅, ၆, ၇, ၈, ၉, ၁၀တို့ ဟူ၍၎င်း၊ ဣတိ သီဗံ သီဗံ, ဂဏေတဗ္ဗမေဝ- ရေတွက်ရာသည်သာ၊ [ထိုသို့ ရေတွက်ရခြင်း၏အကြောင်း နှင့် ဥပမာကို ပြလို၍ “ဂဏနာပဋိပ ဒွ ဟိ” စသည်ခိန့်။] ဟိ-အကြောင်းနှင့် ဥပမာကား၊ ဂဏနာပဋိပဒ္ဓေ - ရေတွက်ခြင်းနှင့် စပ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနေ-၌၊ ဂဏနာဗလေနေဝ-ရေတွက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဧကန္တံ- တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ အရိတ္တပတ္တန္တနဝသေန - ထိုးဝါးဖြင့် ထောက်ထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စက္ခုသောတေ- ကြမ်းသော ရေအယဉ်၌၊ နာဝါထပနမိဝ-လျှောက် တန်ထားနိုင်ခြင်း ကဲ့သို့တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သီဗံ သီဗံ, ဂဏယတော- သော၊ တဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ နိရန္တရပ္ပဝတ္တံဝိယ - အဆက်မပြတ် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဟုတ္တာ - ၍၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်လာ၏။ [တကယ်အစစ် နိရန္တရပဝတ္တံမှာ အပ္ပနာရောက်မှ ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ အပ္ပနာမရောက်သေး သောကြောင့် “ပဝတ္တံဝိယ” ဟု ဆိုသည်။]

အထ- ထင်လာရာ ထိုအခါ၌၊ နိရန္တရံ- အဆက်မပြတ်၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏။
 ဣတိ, ဥ တွာ-၍၊ အန္တောစ ဗဟိစ, ဝါတံ-ကို၊ အပရိဂ္ဂဟေတွာ-မသိမ်းဆည်း
 မူ၍၊ ပုရိမနယေနေဝ- ရှေ့ဂေါပါလက ဂဏနာနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဂေန
 ဝေဂေန, ဂဏေတဗ္ဗ-ရာ၏။ ဟိ-ချဲ့၊ အန္တော-ဝမ်းတွင်းသို့၊ ပဝိသနဝါတေန-
 ဝင်သောလေနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, စိတ္တံ-ကို၊ ပဝေသယတော - သွင်းသော ယောဂီ၏။
 [ဝမ်းတွင်းသို့ ဝင်သွားသောလေကို လိုက်၍အာရုံပြုသော ယောဂီ၏။] အတ္တ
 နှရံ- ဝမ်းတွင်းအရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝါတဗ္ဗာဟတံ-လေသည် ထိခိုက်အပ်
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မေဒပူရိတံဝိယ- အဆီဖြင့် ပြည့်နေသကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏။
 ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ [နှာခေါင်းဖျားနှင့် အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားမှ ပြင်ဘက်အရပ်
 သို့။] နိက္ခမနဝါတေန- ထွက်သော လေနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, စိတ္တံ- ကို၊ နိဟရတော-
 ထုတ်ဆောင်သော ယောဂီ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ - ၌၊ ပုထုတ္တာရမဏေ - များသော
 သဘောရှိသောအာရုံ၌၊ ဝါ-အမျိုးမျိုး သဘောရှိသောအာရုံ၌၊ စိတ္တံ-သည်၊
 ဝိက္ခိပတိ - ပျံလွင့်တတ်၏။ ပန- အန္တယကား၊ ဖုဠောကာသေ - ထိအပ်သော
 နှာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားအရပ်၌၊ သတိံ - သတိကို၊ ထပေတွာ-
 ထား၍၊ ဘာဝေန္တသေဝ - ပွားစေသော ယောဂီ၏သာလျှင်၊ ဘာဝနာ -
 သည်၊ သမ္ပဇ္ဇတိ- ပြည့်စုံ၏။ တေန - ကြောင့်၊ အန္တောစ၊ ပေ၊ ဂဏေတဗ္ဗန္တိ -
 ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ - ပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥျားအံ့၊ ဧတံ-ဤ ထွက်လေ
 ဝင်လေအပေါင်းကို၊ [ဧတန္တိ ဧတံ အဿာသ ပဿာသဇာတံ၊ ဇာတျာပေက္ခ
 နည်းအားဖြင့် အများကိုပင် ဧကဝုစ်ထားသည်။] ကိဝ စိရံ- အဘယ်မျှလော့
 ကြာအောင်၊ ဂဏေတဗ္ဗ- ရေတွက်ရမည်နည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊
 ယာဝ- လောက်၊ ဂဏနာယ - ရေတွက်ခြင်းနှင့်၊ ဝိနာ - ကင်း၍၊ အဿာသ

စိတ္တံ၊ ပေ၊ ဟောတိ။ ။ အတွင်းသို့ ဝင်သောလေကို လိုက်၍ အာရုံပြုလျှင် စိတ်ကို
 အတွင်းသွင်းရာရော၏။ ထို အတွင်းလေတွေကို အာရုံပြုနေလျှင် လေသည် ဝမ်းတွင်း
 တခုလုံး ထိခိုက်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား ဝမ်းတွင်း တခုလုံးသည် လေတည်းဟူသော
 အဆီဖြင့် ပြည့်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ [တစုံတခုကို စူးစိုက်၍အာရုံပြုလျှင် ထို အာရုံသည်
 ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်၍ ထင်လာရကား ကြီးကျယ်များပြားသကဲ့သို့ ထင်တတ်သည်။]

ဗဟိ၊ ပေ၊ ဝိက္ခိပတိ ။ ။ နှာခေါင်းဖျားမှ အပြင်ဘက်ထွက်သွားသော လေကို
 စိတ်ဖြင့်လိုက်၍ အာရုံပြုနေလျှင် စိတ်ကို အပြင်သို့ ထုတ်ဆောင်ရာ ရောက်၏။ ထိုသို့
 ထုတ်ဆောင်လျှင် လေ၏သွားပုံကို စိတ်ဖြင့်ရှာဖွေ၍ နေရသောကြောင့် အပြင်ဘက်
 များစွာသောအာရုံ၌ စိတ်ပျံ့လွင့်၍နေတတ်သည်။

ပဿာသာရမဏေ-၌၊ သတိ-သည်၊ သန္တိဋ္ဌတိ-ကောင်းစွာတည်၏၊ (တာဝ-
 ထို မရေတွက်ဘဲ သတိကောင်းစွာ တည်သည့်တိုင်အောင်၊ ဂဏေတဗ္ဗံ -
 ရမည်၊ ကသ္မာ)၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဗဟိ - အဿာသ ပဿာသမှအပ
 ဖြစ်သောအာရုံ၌၊ ဝိသဒ္ဓဝိဘက္ကဝိစ္ဆေဒံ - ပြန်ကြဲနေသော ဝိတက်ကို ဖြတ်ခြင်း
 ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ အဿာသပဿာသာရမဏေ-၌၊ သတိသဏ္ဍပနတ္ထိယေဝ-
 သတိကို ကောင်းစွာထားခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်၊ ဂဏနာ - ရေတွက်ခြင်း
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ကြောင့် (တာဝ-ထိုမရေတွက်ဘဲ သတိကောင်းစွာ
 တည်သည်တိုင်အောင်၊ ဂဏေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဝါ-ရမည်)။

ဝေ- သို့၊ ဂဏနာယ-ဂဏနာ နည်းဖြင့်၊ မနသိကတွာ- နှလုံးသွင်းပြီး၍၊
 ဝါ-နှလုံးသွင်းပြီးနောက်၊ အနုပဗ္ဗနာယ-အနုပဗ္ဗနာနည်းဖြင့်၊ [ရှေးဂါထာ၌
 ဆိုခဲ့ပြီးသော ဂဏနာနည်း အနုပဗ္ဗနာနည်း ဖုသနာနည်း အစရှိသည်တို့တွင်
 အနုပဗ္ဗနာနည်းဖြင့်-ဟူလို။] မနသိကာတဗ္ဗံ-၏၊ အနုပဗ္ဗနာနာမ-အနုပဗ္ဗနာ
 နည်းမည်သည်၊ ဂဏနံ-အရေအတွက်ကို၊ ပဋိသံဟရိတွာ-ရုပ်သိမ်း၍၊ [၁-
 ၂ - ၃ - စသည်ဖြင့် မရေတွက်တော့ဘဲ - ဟူလို။] သတိယာ - ဖြင့်၊ နိရန္တရံ-
 အဆက်မပြတ်၊ အဿာသပဿာသာနံ-တို့သို့၊ အနုဂမနံ- အဘန်ဘန်လိုက်
 ခြင်းတည်း၊ ဝါ-အစဉ်လိုက်ခြင်းတည်း၊ တဗ္ဗ-ထို အစဉ်လိုက်ခြင်းသည်လည်း၊
 အာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာနာ နဂမနဝသေန- အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသို့ အစဉ်
 လိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ န (ဟောတိ)-ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဗဟိ
 နိက္ခမနဝါတဿ- ပြင်ဘက်သို့ ထွက်သောလေ၏၊ နာဘိ-ချက်အရပ်သည်၊
 အာဒိ - တည်း၊ [ထို ချက်အရပ်၌ စ၍ဖြစ်သောကြောင့် “နာဘိ အာဒိ” ဟု
 ဆိုသည်။] ဟဒယံ-နှလုံးသား၏အနီးအပါး အထက်အရပ်သည်၊ မဇ္ဈ-တည်း၊
 နာသိကဂ္ဂံ-နှာခေါင်းဖျားအရပ်သည်၊ ပရိယောသာနံ-တည်း၊ တဗ္ဗ-ထိုအစ၊

အနုဂမနံ။ ။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော အဿာသပဿာသတို့ကို အာရုံပြုသော
 အားဖြင့် သတိကို အဖန်ဖန် ဖြစ်စေခြင်း၊ အဿာသ ပဿာသအာရုံကို (အာရုံပြု၍)
 သတိ အစဉ်လိုက်ခြင်းကို “ အနုဂမနံ ” ဟု ခေါ်သည်။ [အနုအနု + ဂမနံ ပဝတ္တနံ
 အနုဂမနံ။]

ပရိယောသာနံ။ ။ အဿာသ ပဿာသလေသည် ထို နာသိကဂ္ဂံ ဆုံး၏၊ ထိုမှ
 အပြင်ရောက်သွားသောလေကို အဿာသ ပဿာသ ဟု မခေါ်ရတော့ပြီ၊ အဿာသ
 ပဿာသတို့သည် စိတ္တဇရုပ်များတည်း၊ စိတ္တဇရုပ်မှန်လျှင် ခန္ဓာကိုယ်မှ အပြင်၌ မဖြစ်
 နိုင်၊ အပြင်၌ ဆက်၍ဖြစ်သော နှာခေါင်းလေတို့ကား စိတ္တပစ္စယ ဥတုဇလေများသာ
 တည်း၊ အဿာသပဿာသ အမည်လည်း မရကြ၊ ဝင်လေ၏အစကို နာသိကဂ္ဂံ ဟု
 ဆိုရာ၌လည်း ဤသဘောပင်တည်း။

အလယ်, အဆုံးသို့လည်း၊ အနုဂစ္ဆတော-အစဉ်လိုက်လသော်၊ ဝါ-သော၊ အဿ-ထို ယောဂီ၏၊ ဝိက္ခေပဂတံ-ပြန်လွင့်ခြင်းသို့ရောက်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ သာရဒ္ဓါယစေတ-ကိလေသာဟူ, အပူတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ဣဉ္ဇ နာယစ-တုန်လှုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ [ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှု၏ မငြိမ်မသက် လှုပ်ရှားခြင်းငှါ။] ဟောတိ - ၏။ ယထာဟ - အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူ သနည်း၊ အဿာသာဒိ မဇ္ဈပရိယောသာနံ - အဿာသ၏ အစ, အလယ်, အဆုံးသို့၊ သတိယာ - ဖြင့်၊ အနုဂစ္ဆတော - အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏၊ အဇ္ဈတ္တံ-အတွင်းသန္တာန်၌၊ ဝိက္ခေပဂတေန-သော၊ စိတ္တေန-ကြောင့်၊ ဝါ- စိတ်ဖြင့်၊ [ဟေတုမိ ကရဏဝစနံ, ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေဝါ။] ကာယောဝိ- သည်၎င်း၊ စိတ္တမ္ပိ-သည်၎င်း၊ သာရဒ္ဓါစ-ကိလေသာဟူ, အပူနှင့်တကွဖြစ်ကုန် သည်၎င်း၊ ဣဉ္ဇိတာစ - လှုပ်ကုန်သည်၎င်း၊ ဖန္ဒိတာစ - တုန်ကုန်သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ - န၏၊ ပဿာသာဒိ မဇ္ဈပရိယောသာနံ - သို့၊ သတိယာ- ဖြင့်၊ ပေ၊ ဟောန္တိ-န၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ဗြီ။)

တသ္မာ-ကြောင့်၊ အနုဗန္ဓနာယ-အနုဗန္ဓနာနည်းဖြင့်၊ မနသိကရောန္တေန- နှလုံးသွင်းသောယောဂီသည်၊ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန-ဖြင့်၊ န မနသိ ကာတဗ္ဗံ- နှလုံးမသွင်းရာ၊ အဝိစ- စင်စစ်ကား၊ ဖုသနာဝသေနစ- ထိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ထပနာဝသေနစ-အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာအောင် ထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ မနသိကာတဗ္ဗံ-ရမည်၊ ဟိ-ဆက်၊ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန- ဂဏနာနည်း, အနုဗန္ဓနာနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (မနသိကာရော-သည်၊ အတ္ထိ ဝိယ - ကဲ့သို့၊) ဖုသနာ ထပနာဝသေန - ဖုသနာနည်း, ထပနာနည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [တချို့ စာ၌ “ဖုသနာဝသေနစ ထပနာဝသေနစ” ဟု လည်းရှိ၏။] ဝိသုံ-သီးခြား၊ မနသိကာရော-သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌ ဋ္ဌာနေ ယေဝ- ထိအပ်သော ထိအပ်သောအရပ်၌သာလျှင်၊ ဂဏောန္တော- ရေတွက် သောယောဂီကို၊ ဂဏနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ ဖုသနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ မနသိကရောတိ (တိ)-နှလုံးသွင်းသူဟူ၍ (ဝုစ္စတိ)၊ တတ္ထေဝ-ထို ထိအပ်သော ထိအပ်သော အရပ်၌ပင်၊ ဂဏနံ- ကို၊ ပဋိသံဟရိတွာ-၍၊ တေ-ထို အဿာသ ပဿာသ တို့သို့၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ အနုဗန္ဓန္တော-အစဉ်လိုက်သော ယောဂီကို၎င်း၊ အပ္ပနာ ဝသေန-အပ္ပနာဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာအောင်၊ စိတ္တံ- ကို၊ ထပေန္တောစ-ထားသော ယောဂီကို၎င်း၊ အနုဗန္ဓနာယစ - အနုဗန္ဓနာ နည်းဖြင့်၎င်း၊ ဖုသနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ ထပနာယစ-ဖြင့်၎င်း၊ မနသိကရောတိတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သွာယမတ္ထော-ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို၊ အဋ္ဌကထာယံ-

ရှေးအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တပင်္ဂဋ္ဌဒေါဝါရိကောပမာပဟိ-ဆိုအပ်ပြီးသော ဆွံ့ အသူ တံခါးစောင့်သူဥပမာတို့ဖြင့်၎င်း၊ ပဋိသန္တိဒါယံ-၌၊ ဝုတ္တကကစောပမာယစ-ဟောတော်မူအပ်သော လှ ဥပမာဖြင့်၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

တကြ-ထို ၂ မျိုးသော ဥပမာတို့တွင်၊ အယံ-ကား၊ ပင်္ဂဋ္ဌောပမာ-သူဆွံ့ ဥပမာတည်း၊ ပင်္ဂဋ္ဌော-သူဆွံ့ သည်၊ [ခြေမသန်၍ မသွားနိုင်သူကို “ပင်္ဂဋ္ဌ” ဟု ခေါ်သည်။] ဒေါလာယ - ပျဉ်ချပ်ပုခက်ဖြင့်၊ ကိဋ္ဌတံ - ကစားနေကုန်သော၊ မာတာပုတ္တာနံ - အမိသားတို့၏ [သူ၏မယားနှင့် သားတို့ကိုပင် “မာတာ ပုတ္တာနံ” ဟု ဆိုသည်။] ဒေါလံ-ပုခက်ကို၊ ဒိပိတွာ-ပစ်၍၊ ဝါ-လွဲ၍၊ တတ္ထေဝ ဒေါလတ္ထမ္ဘမူလေ - ထို ပုခက်ဆွဲရာတိုင်၏အနီး၌ပင်၊ နိသိန္ဒော - ထိုင်လျက်၊ ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တ သာစ-လာသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဂစ္ဆန္တ သာစ-သော၊ ဒေါလာဖလကဿ-ပုခက်ပျဉ်ချပ်၏၊ ဥဘော-၂ ဘက်ကုန် သော၊ ကောဋိယော - ဝဲဘက် ယာဘက် အစွန်တို့ကို၎င်း၊ မဇ္ဈမ္ဘ - ကို၎င်း၊ ပဿတိ-မြင်ရ၏၊ စ-ထိုသို့ပင် မြင်ရပါသော်လည်း၊ ဥဘောကောဋိမဇ္ဈာနံ-၂ ဘက်သော အစွန် အလယ်အရပ်တို့ကို၊ ဒဿနတ္ထံ - မြင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ- မြင်ဘို့ရာ၊ ဗျာဝဋ္ဌော-ကြောင့်ကြစိုက်သည်၊ နဟောတိ သေယျထာပိ-သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ-လျှင်၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ သတိဝသေန - သတိ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ နိဗန္ဓနတ္ထမ္ဘမူလေ- စိတ်ကို ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်ကြောင်း (နှာခေါင်းဖျား အထက် နှုတ်ခမ်းဖျားဟူသော) တိုင်၏အနီး၌ ဌတွာ- တည်၍၊ အဿာသ ပဿာသ

သွာယ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ “ပင်္ဂဋ္ဌပင်္ဂဋ္ဌ ဌာန၌သာ ရေတွက်သူဟူသော အနက်၊ ထို ပင်္ဂဋ္ဌပင်္ဂဋ္ဌ ဌာန၌ပင် ရေတွက်မှုကို မပြုဘဲ ထို အဿာသပဿာသတို့သို့ သတိဖြင့် အစဉ်လိုက်သူဟူသော ထိုအနက်ကို” ဟု သွာယမတ္ထောအတွက် အဓိပ္ပါယ်မှတ်၊ ဥပမာ ကို “ဥပ+မာ” ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ “မိနောတိ - ဆုံးဖြတ်တတ်၏၊ ဣတိ မာ၊ မာယ- ဆုံးဖြတ် တတ်သောဥပမေယျ အနက်၏ + သမိပေ - အနီးဖြစ်သော (မဆုံးဖြတ်တတ်သော) အနက်၌၊ ပဝတ္တတိတိ ဥပမာ ” ဟု ဇီကာကြံသည်။ [ယာ အစ္စန္တံ န မိနောတိ န ဝိနိစ္ဆိနာတိ၊ သာ “မာနဿ + သမိပေ” တိ ဥပမာ၊ ယထာ-ဂေါဏော ဝိယ ဂဝယော = နွားနှင့်တူသော နွားနောက်။]

ဥပနိဗန္ဓန၊ ပေ၊ ဌတွာ ။ ။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထမ္ဘာဝိယာတိ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထမ္ဘာ၊ နာသိ ကဂ္ဂံ၊ မုခနိမိတ္တံဝါ၊ တဿ မူလေ သမိပေ ဌတွာ (ကထံ ဌတွာ-ဘယ်လို တည်၍လဲ)၊ သတိယာ ဝသေန ဌတွာ (သတိထားသော အားဖြင့် တည်၍တည်း)၊ သတိဟိ တတ္ထ (နာသိကဂ္ဂမုခနိမိတ္တံ) သူပဋိတံ ကရောန္တော-ကောင်းစွာတည်သည်ကိုပြုသော၊ ယောဂါဝစရော တတ္ထ ဌတောနာမ ဟောတိ (ထိုနာသိကဂ္ဂမုခနိမိတ္တံတည်သူမည်၏)၊ အဝယဝဓမ္မေန-သတိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်တရားဖြင့်၊ သမုဒါယဿ-အပေါင်း

ဒေါလံ-အသာသပဿာသ တည်းဟူသော ပုခက်ကို၊ ခိပိတွာ-ပစ်၍၊ ဝါ-
 လွဲ၍၊ တတ္ထဝနိမိတ္တေ - နှာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား ဟူသော ထို
 နိမိတ်၌ပင်၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ နိသီဒန္တော-ထိုင်လျက်၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အဋ္ဌကထာ
 နှင့် ဇီကာတို့၌ “နိသီဒန္တော” ဟု ရှိ၏။] ကမေဏ- အားဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တာနဉ္စ-
 ကုန်သော၊ ဂစ္ဆန္တာနဉ္စ - ကုန်သော၊ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ - ထိအပ်သော အရပ်၌၊
 (အရပ်က)၊ အသာသပဿာသာနံ - တို့၏၊ အာဒိမဗ္ဗပရိယောသာနံ- သို့၊
 သတိယာ၊ အနုဂစ္ဆန္တော-သော်၎င်း၊ တတ္ထ-ထို ထိအပ်သော အရပ်၌၊ စိတ္တံ-
 ကို၊ ထပေန္တောစ-ထားလသော်၎င်း၊ ပဿတိ - မြင်ရ၏၊ စ- ထိုသို့ မြင်ရပါ
 သော်လည်း၊ တေသံ- ထို အသာသပဿာသတို့ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-မြင်ခြင်းငှါ၊
 ဗျာဝဋ္ဌော - ကြောင့်ကြစိုက်သည်၊ န ဟောတိ၊ အယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊
 ပရံဋ္ဌောပမာ-တည်း။

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ ဒေါဝါရိကောပမာ-တံခါးစောင့် ဥပမာတည်း၊
 ဒေါဝါရိကော- သည်၊ နဂရဿ - ၏၊ အန္တောစ - ၌၎င်း၊ ဗဟိစ - ၌၎င်း၊
 ပုရိသေ-တို့ကို၊ တံ-သည်၊ ကော-အဘယ်သူနည်း၊ (ဣတိဝါ - ဤသို့၎င်း၊)
 ကုတော-အဘယ်မှ၊ အာဂတော-လာခဲ့သနည်း၊ (ဣတိ)ဝါ-၎င်း၊ ကုဟိံ -
 အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ-သွားမည်လို့နည်း၊ (ဣတိ) ဝါ - ၎င်း၊ တေ - ၏၊
 ဟတ္ထေ-လက်၌၊ ကိံ - ဘာဝတ္ထုနည်း၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ နဝိမံသတိ - မစုံစမ်း၊
 ဝါ- မမေးမြန်း၊ ဟိ - မှန်၊ တေ - ထို မြို့၏ အတွင်း အပြင်နေသူ လူတို့သည်၊
 တဿ- ထို တံခါးစောင့်ယောက်ျား၏၊ ဘာရာ- တာဝန်တို့သည်၊ န - မဟုတ်
 ကုန်၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ဒွါရပုတ္တံ ဒွါရပုတ္တံယေဝ- တံခါးပေါက်သို့ရောလာ
 တံခါးပေါက်သို့ ရောက်လာသူကိုသာလျှင်၊ ဝိမံသတိ သေယုထာဝိ - စုံစမ်း
 မေးမြန်းသကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ - လျှင်၊ ဣမဿဘိက္ခုနော - ၏၊ အန္တောပဝိဋ္ဌ
 ဝါတာစ- အတွင်းသို့ဝင်ပြီးသော လေတို့သည်၎င်း၊ ဗဟိနိက္ခန္တဝါတာစ-
 နှာခေါင်းပြင်ဘက်သို့ ထွက်သွားပြီးသောလေတို့သည်၎င်း၊ ဘာရာ - တို့သည်၊
 န ဟောန္တိ - မဟုတ်ကုန်၊ ဒွါရပုတ္တံ ဒွါရပုတ္တံ ယေဝ - နှာခေါင်းပေါက်သို့

တကိုယ်လုံးကို၊ အပဒိသိတဗ္ဗတော-ညွှန်ပြထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [“အယံ
 ဘိက္ခု ဥပနိဗန္ဓတ္ထမူလေ ဌတွာ ” သည် အစိတ်သတိဖြင့် အပေါင်းတကိုယ်လုံးကို
 ညွှန်ပြသော ဧကဒေသုပစာ စကားဖြစ်သည်-ဟူလို။]

နိမိတ္တေ သတိယာ နိသီဒန္တော။ ။နိမိတ္တတိ- နာသိကဂ္ဂါဒိနိမိတ္တေ၊ သတိယာ
 နိသီဒန္တောတိ-သတိယာဝသေန နိသီဒန္တော၊ ဤ၌လည်း “သတိ” ဟိ တတ္ထ သူပဋိတံ
 ကရောန္တော ယောဂါဝစရော တတ္ထ နိသီဒန္တောနာမ ဟောတိ” ဟု ဆိုပါ။

ရောက်လာ နှာခေါင်းပေါက်သို့ရောက်လာသော လေတို့သည်သာ၊ ဘာရာ-
 တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ အယံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဒေါဝါရိကောပမာ-
 တည်း။ [ပဌမဥပမာဖြင့် “ဝင်လေထွက်လေတို့ကို သိဘို့ရန် ကြောင့်ကြမစိုက်
 သော်လည်း သိ၏” ဟု ပြ၏၊ ဒုတိယဥပမာဖြင့် “ဝင်လေထွက်လေ တို့ကို
 မှတ်နေဘို့ တာဝန် မရှိ၊ နှာခေါင်းပေါက်၌ ရောက်လာသော လေတို့ကိုသာ
 မှတ်ဘို့တာဝန်ရှိ၏” ဟု ပြသည်။]

ပန- ကား၊ ကကစောပမာ- လ္လ ဥပမာကို၊ အာဒိတော-အစမှ၊ ပဘုတိ-
 စ၍၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်လတံသော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ၏၊ [ပါဠိတော်၌
 ဥပမေယျ အနက်ကို စ၍ ပြသောကြောင့် ထို အတိုင်းပင် “အစမှ စ၍ သိပါ”
 ဟု ဆိုသည်။] ဟိ-ဇ္ဈ၊ နိမိတ္တံ၊ ပေ၊ ဥပလ ဗ္ဗတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ ဂါထာ
 စကားကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာ)၊ ဝုတ္တံ-(ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်၌)မိန့်အပ်ပြီ၊ [နိမိတ္တံ-
 မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သော နှာခေါင်းဖျား အထက် နှုတ်ခမ်းဖျား ဟူသော
 အရပ်သည်၎င်း၊ အဿာသ ပဿာသ - ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်၎င်း၊
 ကေစိတ္တဿ-တခုတည်းသောဝီထိစိတ်၏၊ အာရမဏံ-သည်၊ န(ဟောန္တိ)-
 မဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော၊ စ - သည်သာ မကသေး၊ တယော - နိမိတ္တံ၊
 အဿာသ, ပဿာသအားဖြင့် ၃ ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တရားတို့ကို၊ အဇာန
 တော- မသိလသော်၊ ဝါ-မသိသော ယောဂီရဟန်း၏၊ ဘာဝနာ- အနာပါန
 သတိ သမာဓိဘာဝနာကို၊ န ဥပလ ဗ္ဗတိ-မရအပ်မရနိုင်သည် မဟုတ်လော၊
 ဝါ-မပြီးစီးနိုင်သည် မဟုတ်လော၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊) နိမိတ္တံ-
 သည်၎င်း၊ အဿာသပဿာသ- တို့သည်၎င်း၊ ကေစိတ္တဿ- ၏၊ အာရမ

နိမိတ္တံ၊ ပေ၊ နုပလ ဗ္ဗတိ။ ။ ဤပဌမဂါထာသည် စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ ဂါထာတည်း၊
 နိမိတ္တန္တိ-ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ (ဤပုဒ်ကို နောက်၌ ဖွင့်လတံ၊) အနာရမဏမကေစိတ္တဿ-
 ကေစိတ္တဿ န အာရမဏံ၊ အာရမဏံ န ဟောန္တိတိ အတ္ထော၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍
 အနာရမဏံကို အယုတ္တသမာသ် ဟု မှတ်ပါ၊ နကို “ဟောန္တိ” ဟု ထည့်ပါဌ်ကြိယာနှင့်
 တွဲပါ၊ ဝီထိစိတ်တခုထည်းက နိမိတ္တံ, အဿာသ, ပဿာသ ဤ ၃ မျိုးကို တပြိုင်နက်
 အာရုံပြု၍ မဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော-ဟူလို။

အဇာနတော။ ။ အဇာနတောကို “အဝိန္ဒန္တဿ (မသိရသော)” ဟု ဖွင့်၍
 “စသဒ္ဓေါ ဗျတိရေကေ” ဟု ဖွင့်၏၊ ဝါကျခွဲရိုး၌ အသုံးပြုအပ်သော အန္တယ-ဗျတိရေက
 မျိုး မဟုတ်၊ ထောမနိမိတ္တံ ဝိ+အတိ-ရိစဓာတ်ဖြင့် ပြီးသော ဗျတိရေက ပုဒ်၏အနက်
 တို့ကို “ဝိသေသ, အတိက္ကမ, အဘာဝ, ဝိနေတိ အတ္ထ” ဟု ပြ၏၊ ဤနေရာ၌ “စ-
 သည်သာ မက, မေးစရာ အပိုအလွန် ရှိသေး၏” ဟု အတိက္ကမအနက်ကိုသာ ယူသင့်
 သည်၊ ထို့ကြောင့် အဖြေ၌ “စ” မပါဘဲ “ဇာနတောဝ” ဟု ဖြေသည်။ [ထိုအဖြေ၌

ဏံ- သည်၊ န(ဟောန္တိ) - မဖြစ်နိုင်ကုန်သည်ကား မှန်၏။ တယော- န်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဇာနတောဝ- သိသော်သာလျှင်၊ ဝါ- သိမှသာလျှင်၊ ဘာဝနာ- ကို၊ ဥပလတ္တတိ-ရအပ်ရနိုင်၏။ ဝါ-ပြီးစီးနိုင်၏။ ဣတိ- ဤကား အဖြေတည်း။

ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ တယော - နိမိတ္တ အဿာသ ပဿာသအားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ-တို့သည်၊ ကေစိတ္တဿ-တခုသော ဝီထိစိတ်၏၊ အာရမဏံ - သည်၊ န ဟောန္တိ - မဖြစ်နိုင်ကုန်သနည်း၊ (ကထံ - လျှင်၊) တယော- န်သော၊ ဣမေ ဓမ္မာ - တို့သည်၊ အဝိဒိတာစ - မသိအပ်ကုန်သည် လည်း၊ ဝါ- မထင်ရှားကုန် သည်လည်း၊ န ဟောန္တိ - န်သနည်း၊ (ကထံ- လျှင်၊) စိတ္တံ - သည်၊ ဝိက္ခေပံစ - သို့လည်း၊ န ဝတ္ထတိ - မရောက်သနည်း၊ (ကထံ-လျှင်၊) ပဓာနံစ- ဘာဝနာကို အားထုတ်ကြောင်း လုလ္လဝီရိယသည် လည်း၊ ပညာယတိ -ထင်ရှားသနည်း၊(ကထံ-လျှင်၊) ပယောဂံ-ဘာဝနာကို အားထုတ်မှု ပယောဂကိုလည်း၊ သာဓေတိ - ပြီးစီးစေနိုင်သနည်း၊ (ကထံ- လျှင်၊) ဝိသေသံစ-လောကီ လောကုတ္တရာ တရားထူးကိုလည်း၊ အဓိဂစ္ဆတိ- ရနိုင်သနည်း၊ သေယျထာပိ -ကား၊ ရုက္ခော-သစ်တုံးသည်၊ ဝါ-ကို၊ သမေ- ညီညွတ်သော၊ ဘူမိဘာဂေ - မြေ အဘို့၌၊ နိက္ခိတ္တော - ချထား အပ်သည်၊ (အဿ- ဖြစ်ရာ၏၊) [ပရိကပ္ပစကားဖြစ်၍ “အဿ ” ဟု ထည့်ပေးသည်၊ မြေမညီလျှင် သစ်သားက လှုပ်သောကြောင့် ဖြတ်လို မလွယ်၊ ထိုသို့ မလွယ် လျှင် လွှဲ၏သွားပုံလည်း မသိသာ မထင်ရှား၊ ထို့ကြောင့် သမဘူမိ၌ ထားရ သည်။] တမေနံ-ထိုသစ်တုံးကို၊ ပုရိသော - သည်၊ ကကစေန-လွှဲကလေးဖြင့်၊ [တယောက်ဆွဲ လွှဲကလေးဖြင့်။] ဆိန္ဒေယျ- ဖြတ်ရာ၏၊ ရုက္ခေ-၌၊ ဖုဋ္ဌကကစ ဒန္တာနံ - ထိအပ်သော လွှဲသွားတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ပုရိသဿ - ၏၊ သတိ- သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ - ကပ်၍ တည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ အာဂတေဝါ - မိမိ

လည်း “ အနာရမဏမေကစိတ္တဿ ” ဟုပင် ရှိရမည်၊ “နိမိတ္တ အဿာသ ပဿာသ ဥ မျိုးလုံးကို စိတ်တခုထည်းက တပြိုင်နက် အာရုံမပြုနိုင်သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်” ဟု ဝန်ခံ၍ဖြေသော စကားဖြစ်သည်။]

ကထံ၊ ပေ၊ မဓိဂစ္ဆတိ ။ ။ ကထံသည် ဖြေလို၍ မိမိဘာသာမေးသော ကထေတု ကမျတာပုစ္ဆာတည်း၊ နစိမေ-စသော နောက်ဝါကျများသို့လည်း လိုက်စေ၊ ပဓာနဉ္စ- ဘာဝနာယ နိပ္ပာဒကံ ဝီရိယဉ္စ ကထံ ပညာယတိ၊ နိဝရဏာနံ ဝိက္ခမ္ဘကံ သမ္ပဒေဝ သမာဓာနာဝဟံ-နိဝရဏကိုခွါလျက် ကောင်းစွာသမာဓိကို ဆောင်နိုင်သော၊ ဘာဝနာ နုယောဂသင်္ခါတံ ပယောဂဉ္စယောဂီ ကထံ သာဓေတိ၊ ဥပရူပရိ လောကီယ လောကုတ္တ ရဉ္စ ဝိသေသံ ကထံ အဓိဂစ္ဆတိ။

ဘက်သို့လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဂတေဝါ-ဟိုဘက်သို့သွားသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ကကစဒန္တေ - တို့ကို၊ န မနသိကရောတိ - နှလုံးမသွင်း၊ စ-
 ထိုသို့ပင် နှလုံးမသွင်းပါသော်လည်း၊ [ဋီကာ၌ “နစ” ဟု (စ) ပါသည်။]
 အာဂတာဝါ-န်သော၊ ဂတာဝါ-ကုန်သော၊ ကကစဒန္တာ-တို့သည်၊ အဝိဒိ
 တာ-န်သည်၊ ဝါ-န်သည်၊ န ဟောန္တိ - မဖြစ်ကုန်၊ [နှလုံးမသွင်းသော်လည်း
 သိသာ ထင်ရှားသည် - ဟူလို။] ပဓာနဉ္စ-သစ်တုံးဖြတ်ကြောင်း လုလ္လဝီရိယ
 သည်လည်း၊ ပညာယတိ-၏၊ ပယောဂဉ္စ- သစ်တုံးဖြတ်မှု ကာယပယောဂကို
 လည်း၊ သာဓေတိ၊ (ဝိသေသံ- သစ်သား ၂ ခု၏ ပြတ်ခြင်းဟူသော အကျိုး
 ထူးကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ) [ပဋိသန္တိဒါမင်ပါဠိတော်ရင်း၌ “ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ”
 မပါ၊ ထည့်၍ အနက်ပေးဘို့ရန် အဋ္ဌကထာက ထည့်ထားသည်။]

သမေ-သော၊ ဘူမိဘာဂေ-၌၊ နိက္ခိတ္တော-သော၊ ရုက္ခော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)
 ယထာ- သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ - စိတ်ကို အာရုံ၌ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်
 ကြောင်း သတိ၏ အဿာသ ပဿာသတို့ကို မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်သော
 နှာခေါင်းဖျား အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားဟူသော အရပ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ကကစဒန္တာ-
 တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ) ယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အဿာသ ပဿာသာ- တို့ကို၊
 (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-န်၏) ရုက္ခေ-၌၊ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ပုရိသဿ-
 ၏၊ သတိ-သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း၊ အာဂ
 တေဝါ-န်သော၊ ဂတေဝါ-န်သော၊ ကကစဒန္တေ-တို့ကို၊ န မနသိကရောတိ
 (ယထာ)- ၎င်း၊ စ - ထိုသို့ပင် နှလုံးမသွင်းပါသော်လည်း၊ အာဂတာဝါ-
 န်သော၊ ဂတာဝါ- န်သော၊ ကကစဒန္တာ - တို့သည်၊ အဝိဒိတာ - န်သည်၊
 ဝါ - န်သည်၊ န ဟောန္တိ (ယထာ) - မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း၊ ပဓာနဉ္စ-
 သည်လည်း၊ ပညာယတိ (ယထာ) - ထင်ရှားသကဲ့သို့၎င်း၊ ပယောဂဉ္စ-
 ကိုလည်း၊ သာဓေတိ (ယထာ) - ပြီးစေသကဲ့သို့၎င်း၊ (ဝိသေသံ - သစ်သား
 ၂ ခြမ်း၏ကွဲခြင်းဟူသော အကျိုးထူးကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ (ယထာ)-ကဲ့သို့၎င်း၊)
 ဝေမေဝ- လျှင်၊ ဘိက္ခု- သည်၊ နာသိကံဂ္ဂေဝါ - သော်၎င်း၊ မုခနိမိတ္တေဝါ-
 သော်၎င်း၊ သတိ - ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ နိသိန္ဓော - ထိုင်နေသည်၊
 ဟောတိ၊ အာဂတေဝါ- ဝင်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂတေဝါ -
 ထွက်သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဿာသ ပဿာသေ-တို့ကို၊ န မနသိ

ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ ။ ။ ဥပနိဗန္ဓတိ အာရမဏေ စိတ္တံ ဧတာယာတိ (သတိ)
 ဥပနိဗန္ဓနာနာမ၊ တဿာ (ထို သတိ၏) အဿာသပဿာသာနံ သလ္လက္ခဏဿ
 နိမိတ္တန္တိ ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တံ=နာသိကံ၊ မုခနိမိတ္တံဝါ။

ကရောတိ၊ စ- ထိုသို့ပင်နှလုံးမသွင်းပါသော်လည်း၊ အာဂတာဝါ ဂတာဝါ၊ အသာသပသာသာ-တို့သည်၊ အဝိဒိတာ-န်သည်၊ ဝါ-န်သည်၊ နဟောန္တိ၊ ပဓာနဗ္ဗ-ဘာဝနာကိုအားထုတ်ကြောင်း လုံ့လသည်လည်း၊ ပညာယတိ-၏၊ ပယောဂဗ္ဗ- ဘာဝနာကို အားထုတ်မှု ပယောဂကိုလည်း၊ သာဓေတိ၊ ဝိသေသံ- လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးထူးကိုလည်း၊ အဓိဂစ္ဆတိ-ရနိုင်၏။

ပဓာနန္တိ (တ္ထေ)-ပဓာနံဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ ကတမံ- အဘယ်သည်၊ ပဓာနံ- ပဓာနမည်သနည်း၊ (ယေန- အကြင် ဝီရိယဖြင့်၊) အာရဒ္ဓဝီရိယဿ- အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသောယောဂီရဟန်း၏၊ ကာယောဗ-သည်၎င်း၊ စိတ္တံပိ-သည်၎င်း၊ ကမ္မနိယံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ခံ့သည်၊ ဟောတိ၊ ဣဒံ- ဤ ဝီရိယသည်၊ ပဓာနံ - ပဓာနမည်၏၊ ကတမော - သည်၊ ပယောဂေါ- ပယောဂမည်သနည်း၊ (ယေန-အကြင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှုဖြင့်၊) အာရဒ္ဓ ဝီရိယဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဥပက္ကိလေသာ-စိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သော နိဝရဏတို့ကို၊ ပဟိယန္တိ-ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ဝိတက္ကာ-မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်၊ ဝါ- ဝိတက်ဝိစာရအစရှိသော အောက်အောက်ဖျာန်အင်္ဂါ တို့သည်၊ ဝူပသမန္တိ- ငြိမ်းကျေနပ်၏၊ အယံ - ဤ ဖျာန်ကိုရကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ် မှုသည်၊ ပယောဂေါ- မည်၏၊ ကတမော- သည်၊ ဝိသေသော - ဝိသေသမည်သနည်း၊ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ သညောဇနာ-သံယောဇဉ်တို့ကို၊ ပဟိယန္တိ-

ဣဒံ ပဓာနံ။ ။ယေန ဝီရိယာရမ္ဘေန အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ယောဂိနော ကာယောပိ စိတ္တံပိ ကမ္မနိယံ ဘာဝနာကမ္မက္ခမံ ဘာဝနာကမ္မယောဂံ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဝီရိယံ ပဓာနံ၊ ဤသို့ “ယေန”ဟု ထည့်ပေးမှ ပြည့်စုံသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ယေန ဝီရိယာရမ္ဘေန”ဟု အကြောင်းကိုမပြဘဲ “ကမ္မနိယံ”ဟူသော အကျိုးကိုသာ ပြထားသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ စကားကို “ အကျိုးကမ္မနိယဖြင့် အကြောင်းဝီရိယကို ပြသော ဖလူပစာ စကား”ဟု မှတ်။

ဥပက္ကိလေသာ, ကိလေသာ။ ။ဝိက္ခမ္ပနပဟာန် (ဖျာန်)ဖြင့် ပယ်ခွါရမည့် နိဝရဏကိလေသာတို့ကို “ဥပက္ကိလေသ” ဟု ဆိုသည်၊ တတောဇေ (ထို ဥပက္ကိလေသ တို့ကို ပယ်ခွါခြင်းကြောင့်ပင်) ကာမဝိတက္ကာဒယော မိစ္ဆာဝိတက္ကာ ဥပသမံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တနည်း-နိဝရဏတို့ကို ပယ်ခြင်းဖြင့် ပဌမဖျာန်ရပုံကို ပြ၏၊ ဝိတက္ကဝူပသမဖြင့် ဒုတိယ ဖျာန်ရပုံကိုပြ၏၊ ဥပလက္ခဏ နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ညွှန်ပြသော ထိုဝိတက္ကဝူပသမဖြင့် ဝိစာရာဒိဝူပသမကိုပါယူ၍ ဒုတိယဖျာန် စသည်ရခြင်းကို ပြသည်။

အယံ ပယောဂေါ။ ။ဥပက္ကိလေသ ပယ်ခြင်းစသည်တို့သည် ပယောဂ၏အကျိုး တို့တည်း၊ ထို အကျိုးဖြင့် အကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို “ အယံ ပယောဂေါ”ဟု ဆိုထားသည်၊ ဖလူပစာ စကားပင်တည်း၊ [အယံ ပယောဂေါတိ- အယံ ဖျာနာဓိဂမဿ ဟေတုဘူတော ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါပယောဂေါ။]

မဂ်အစဉ်အားဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ - အနုသယ ၇ ပါးတို့သည်။ ဗျန္တိဟောန္တိ - ကင်းသောအဆုံးအပိုင်းအခြားရှိကုန်၏။ အယံ-ဤသံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်နိုင်ခြင်း၊ အနုသယတို့၏ကင်းခြင်းသည်။ ဝိသေသော- မည်၏။ [နိဂုံးကို ပြလို၍ “ဝေ” စသည်မိန့်။] ဝေ- လျှင်၊ တယော-နံသော ၊ပေ၊ ဝိသေသံ-လောကုတ္တရာ အကျိုးထူးကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ။ [ဒီကာ၌ “ဝိသေသ မဓိဂစ္ဆတိ” ဝယ် ဝိသေသံအရကို လောကီ လောကုတ္တရာ ၂ မျိုးလုံး ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ သညောဇနာ ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ ” ဟု ဝိသေသံအရ လောကုတ္တရာတမျိုးကိုသာ ပြထားသည်။]

အာနာပါနဿတိ - အာနာပါနဿတိကို၊ ဝါ- သည်၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ဒေသိတာ-အပ်ပြီ၊ (တထာ-ထို ဘုရားဟောတော်မူအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ (ယဿ-အကြင် ယောဂီရဟန်းသည်၊ အနုပုဗ္ဗံ- ဒီဃရဿစသော အစဉ်အားဖြင့်၊ ပရိစိတာ-အဖန်ဖန် လေ့ကျက်အပ်ပြီ၊ သုဘာဝိတာ - ကောင်းစွာ ဖြစ်ပွားစေအပ်ပြီ၊ ပရိပုဏ္ဏာ- တဆွဲခြောက်ပါး ဝတ္ထုအားဖြင့် အလုံးစုံပြည့်စုံပြီ၊ သော-ထိုယောဂီရဟန်းသည်၊ အတ္တာ-တိမ်တိုက်မှ၊ ဝါ- ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုး ငါးဝမှ၊ မုတ္တော - လွတ်သော၊ စန္ဒိမာဝ - ကြယ်များ သနင်း ရှေ့လမင်း ကဲ့သို့၊ ဣမံ လောကံ-ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်အစုဖြစ်သော ဤကိုယ်ဟူသော လောကကို၊ ပဘာသေတိ - ပညာရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်းစေနိုင်၏။

သံယောဇနာ အနုသယာ။ ။သံယောဇဉ် ၁၀ ပါးတို့ကို မဂ်ပယ်စဉ် အားဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏။ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်နိုင်ခြင်းမှာလည်း အရင်းခံ အနုသယကိလေသာတို့က ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ပြီးလျှင်လည်း အနုသယကိလေသာသည် အနည်းအကျဉ်းမျှ မဖြစ်တော့၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြခြင်းငှါ “ သံယောဇနာ ပဟိယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိ ” ဟု မိန့်သည်။ [ဝိ + အန္တမှ “ဗျန္တိ” ဖြစ်၍ “ဝိဂတော + အန္တော ယေသံတိ ဗျန္တာ ” ဟု ပြ၍ , စိပစ္စည်းသက်၍ (တနည်း-ဤပစ္စည်းသက်၍) “ဗျန္တိ” ဟု ဖြစ်ရသည်။]

အယံ ဝိသေသော။ ။ဣမံ သမာဓိ နိဿာယ အနုက္ကမေန လဗ္ဗမာနော အယံ သံယောဇနပုဟာနာဒိကော ဣမဿ သမာဓိဿ ဝိသေသော။

ဂါထာယောဇနာပုံ။ ။အာနာပါနဿတိ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ၊ တထာ ယေန ဒီဃရဿပဇာနနာဒိဝိမိနာ အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ သုဠု ဘာဝိတာ၊ တတောဇေ ပရိပုဏ္ဏာ သောဠသန္တံ ဝတ္ထုနံ (ဒီဃရဿမှ စ၍ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ တိုင်အောင် ပါဠိတော်လာသည့်အတိုင်း ၁၆ ပါးသော ဝတ္ထုတို့၏) ပါရိပူရိယာ သဗ္ဗသော ပုဏ္ဏာ၊ သော ဘိက္ခု၊ ဣမံ အတ္တနော ခန္ဓာဒိလောကံ ပညောဘာသေန ပဘာသေတိ၊ ယထာ

ဣတိအယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ကကစောပမာ- တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဣဓ-ဤ
 ကကစောပမာ၌၊ အဿ - ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ အာဂတဂတဝသေန -
 လာသော ဝင်သက်၊ သွားသောထွက်သက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အမနသိကာရ
 မတ္တမေဝ - နှလုံးမသွင်းခြင်းမျှ သည်သာလျှင်၊ ပယောဇနံ - အကျိုးတည်း၊
 တနည်း- ဣဓ - ဤအရာ၌၊ အဿ- ထို ဥပမာဖြစ်သောလွှကို၊ အာဂတဂတ
 ဝသေန-ဖြင့်၊ အမနသိကာရမတ္တမေဝ-သာလျှင်၊ ပယောဇနံ-ဆောင်ယူခြင်း၏
 အကျိုးတည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မနသိကရောတော-
 နှလုံးသွင်းသော၊ ကဿစိ - အချို့သော ယောဂီရဟန်း၏၊ န စိရေနေဝ-
 မကြာမြင့်မီ ပင်လျှင်၊ နိမိတ္တဉ္စ - ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - ၏၊
 အဝသေသဇ္ဈာနံ ပဋိမဏ္ဍိတာ-ကြွင်းသော ဈာန်အင်္ဂါတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်
 အပ်သော၊ အပ္ပနာသင်္ခါတာ-သော၊ ထပနာစ- ဈာန်သည်လည်း၊ သမ္ပဇ္ဇတိ-
 ပြီးစီး၏၊ ပန - ဆက်၊ ကဿစိ - အချို့သော ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝဏနာ
 ဝသေနေဝ-ဝဏနာနည်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ မနသိကာရကာလတော-
 နှလုံးသွင်းရာအခါမှ၊ ပဘုတိ-၍၊ အနုက္ကမတော- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဩဠာရိက
 အဿာသပဿာသနိရောဓဝသေန-ကြမ်းသော အဿာသပဿာသတို့၏

ကို၊ အပ္ပာဒိဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တာ စန္ဒိမာဝိယ၊ “အပ္ပာဒိ” ဟု ဆိုလိုလျက် အာဒိ
 ကြေသည်၊ ထို အာဒိဖြင့် ဆီးနှင်း၊ မြူ ရာဟု၊ မီးခိုးတို့ကို ယူ။ [ပဘာသေတိ - ဟု
 ဋီကာရှိသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သောမံ လောကံ ပဘာသေတိ” ဟု ရှိစေ။]

ဣဓ၊ ပေ၊ ပယောဇနံ။ ။ ဣဓာတိ ကကစောပမာယ၊ အဿာတိ ယောဂိနော၊
 ဣဓာတိ ဝါ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ အဿာတိ ဥပမာဘူတဿ ကကစဿ၊ အဂတ ဂတဝသေန
 အမနသိကာရ မတ္တမေဝ အာနယနပယောဇနံ။

န စိရေနေဝ နိမိတ္တံ ။ ။ ရှေးရှေး ဘဝတို့၌ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခဲ့ဘူးသူ
 အတွက် “မကြာမီ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ အားမထုတ်ခဲ့ဘူးသူမှာကား အတော်ကြာကြာ
 ကြိုးစားမှသာ ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်လာနိုင်သည်။ [န စိရေနေဝါတိ ဣဒံ ကတာမိကာရံ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နိမိတ္တန္တိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ] ။

အဝသေသဈာနံ ပဋိမဏ္ဍိတာ။ ။ အပ္ပနာဟူသောအမည်သည် ဝိတက်၏အမည်
 တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝိတက်မှကြွင်းသော ဈာန်အင်္ဂါကို “အဝသေသဈာနံ” ဟု ဆိုသည်၊
 တနည်း- ဝိတက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဈာန် (စိတ် စေတသိက်) အားလုံးကို “အပ္ပနာ”
 ဟု ခေါ်၏၊ ဈာန်တွင် သမာဓိသည် ပဓာနဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် သမာဓိ (ကောဂ္ဂတာ)
 ဈာန်အင်္ဂါမှ ကြွင်းသော ဈာန်အင်္ဂါများကို “အဝသေသဈာနံ” ဟု ဆိုသည်။

ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကာယဒရထေ - ကိုယ်၏ ပူလောင်ခြင်းသည်၊ ဝူပသန္တေ - ငြိမ်းလေသော်၊ ကာယောပိ-သည်၎င်း၊ စိတ္တမ္ဘိ-သည်၎င်း၊ လဟုကံ-ပေါ့ပါးသည်၊ ဟောတိ၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ အာကာသေ - ကောင်းကင်၌၊ လဗ်နာကာရပုတ္တံဝိယ-ခုန်လွှားခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသို့ရောက်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ။

သာရဒ္ဒကာယဿ - ကိလေသာအပူတို့နှင့် တကွဖြစ်သော ကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ မဇ္ဈေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝိဋ္ဌေဝါ-၌သော်၎င်း၊ နိသီဒတော-ထိုင်လသော်၊ မဇ္ဈပီဌံ - သည်၊ ဩနမတိ ယထာ - အောက်သို့ ညွတ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဝိကူဇတိ (ယထာ)-ကြိုကနဲ အသံပြုသကဲ့သို့၎င်း၊ ပစ္စတ္ထရဏံ-အိပ်ရာခင်းသည်၊ ဝလိံ - အတွန့်ကို၊ ဂဏှာတိ(ယထာ)-ယူသကဲ့သို့၎င်း၊ ပန-အနွယ်ကား၊ အသာရဒ္ဒကာယဿ- ကိလေသာအပူတို့နှင့်တကွ မဖြစ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိသီဒတော-သော်၊ မဇ္ဈပီဌံ-သည်၊ နေဝ ဩနမတိ (ယထာ)-သို့၎င်း၊ နဝိကူဇတိ (ယထာ)- သို့၎င်း၊ ပစ္စတ္ထရဏံ - သည်၊ ဝလိံ - ကို၊ န ဂဏှာတိ (ယထာ)- သို့၎င်း၊ တူလပိစုပူရိတံဝိယ - လဲ ဝါဂွမ်းတို့ဖြင့် ပြည့်သကဲ့သို့၊ မဇ္ဈပီဌံ- သည်၊ ဟောတိ (ယထာ)-သို့၎င်း၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အသာရဒ္ဒေါ-

ကာယောပိ စိတ္တမ္ဘိ လဟုကံ ။ ။ ကိလေသာ အပူငြိမ်းလျှင် စိတ်သည်မြေ၏၊ စိတ်၌ လဟုတာမုဒုတာကမ္မညတာ စေတသိက်များယှဉ်၏၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောစိတ္တဇရုပ်များလည်း လဟုမုဒု ကမ္မည ဖြစ်ကြ၏၊ စိတ္တမ္ဘိဖြင့် စိတ္တဇရုပ်ကိုလည်း ယူပါ၊ စိတ္တဇရုပ်နှင့် တချိန်ထည်းဖြစ်ရသော ကမ္မဇစိတ္တဇ ဥတုဇရုပ် အစဉ်လည်း လဟု မုဒု ကမ္မည ဖြစ်၏။ “ ကာယောပိ ” ၌ ကာယဟူသည် ထို ကမ္မဇစသော တိသန္တတိ ရုပ်တည်း၊ [ယော သေသတိသန္တတိရူပါနံ ပိ (စိတ္တဇမှ ကြွင်းသော ၃ မျိုးသော ရုပ် အစဉ်တို့ ၏လည်း) လဟုအာဒိဘာဝေါ၊ သော ဣဓ ကာယဿ လဟုဘာဝေါတိ အဓိပ္ပတော၊ ထို ကာယလဟုတာ စသည်လည်း အရင်းခံစိတ်နှင့် မကင်းသောကြောင့် “ ကာယောပိ စိတ္တမ္ဘိ လဟုကံဟောတိ ” ဟု စိတ်ကိုလည်းထည့်၍ ဆိုအပ်သည်၊ သရီရံ အာကာသေ လဗ်နာကာရပုတ္တံ ဝိယ ” နှင့်စပ်၍ ဆိုအပ်သော စကားရပ်ဖြစ်သောကြောင့် ကာယလဟုတာဖြစ်ပုံကိုသာ ပြလိုရင်းဖြစ်သည်-ဟူလို။

ဩနမတိ၊ ပေ၊ ဂဏှာတိ။ ။ ဩနမတိ ပဋိကာဒီနံ ပလမ္ပနေန-သားမွှေးအခင်းဖြူ စသည်တို့၏ လျှော၍တွဲကျခြင်းအားဖြင့် အောက်သို့ညွတ်၏၊ ဝိကူဇတိ သဒ္ဓိ ကရောတိ (....) သန္နိဋ္ဌာနေသု-ညောင်စောင်း၏ ကြိမ်နှယ်စသည်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော အဆက်အစပ်တို့၌ အသံမည်၏၊ [သန္နိဋ္ဌာနေသု၏ရှေ့၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာဝယ် ပျက်နေသော ပါဌ်ရှိသေး၏၊] ဝလိံ ဂဏှာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဝလိနံ ဟောတိ - အိပ်ရာခင်း၏ ထိုထို အရပ်၌ အတွန့်အတွန့်ဖြစ်၏။

ကိလေသာအပူတို့နှင့်တကွမဖြစ်သော၊ ကာယော-သည်၊ လဟုကော-ပေါ့ပါးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (တသ္မာ-တည်း၊) [အသာရဒ္ဓကာယ ဟူသောအကြောင်းကြောင့် “နေဝ မဇ္ဇပီဋံ ဩနမတိ” စသော အကျိုးများဖြစ်ကြသည်- ဟုလို။] ဝေမေဝ - လျှင်၊ ဂဏနာဝသေန - ဖြင့်၊ ပေ၊ လဃ်နာကာရပ္ပတ္တိဝိယ - သို့၊ ဟောတိ-၏။

တဿ - ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ဩဠာရိကေ- သော၊ အဿာသ ပဿာသေ-သည်၊ နိရုဒ္ဓေ- ပြီးလသော်၊ သုခုမအဿာသ ပဿာသ နိမိတ္တာရမဏံ- သိမ်မွေ့သော အဿာသ ပဿာသ နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ စိတ္တံ - သည်၊ ပဝတ္တတိ- ၏၊ တသ္မိံ ပိ- ထို သိမ်မွေ့သော အဿာသ ပဿာသ နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်လည်း၊ နိရုဒ္ဓေ - သော်၊ အပရာပရံ - အဆင့်ဆင့်၊ တတော- ထိုစိတ်ထက်၊ သုခုမတရသုခုမတရ နိမိတ္တာရမဏံ - သာ၍သိမ်မွေ့ သာ၍သိမ်မွေ့သော နိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသော၊ (စိတ္တံ)၊ ပဝတ္တတိယေဝ-ဖြစ်မြဲ ဖြစ်သည်သာ၊ ကထံ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ ပုရိသော- သည်၊ မဟာတိယာ- ကြီးစွာသော၊ လောဟသလာကာယ-သံချောင်းဖြင့်၊ ကံသတံာဠ-ကြေးခွက် ကြီးကို၊ အာကောဇေယျယထာ-ခေါက်ရာသကဲ့သို့ ကေပ္ပဟာရေန-တပြိုင်နက် ထည်းဖြင့်၊ မဟာသဒ္ဓေါ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျယထာ-သို့၊ တဿ-ထိုယောကျ်ား ၏၊ ဩဠာရိကသဒ္ဓါရမဏံ-ကြမ်းသောအသံလျှင် အာရုံရှိသော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပဝတ္တေယျယထာ၊ ဩဠာရိကေ- သော၊ သဒ္ဓေ-သည်၊ နိရုဒ္ဓေ-သော်၊ အထ ပစ္စာ- ထိုမှနေ၍၊ သုခုမသဒ္ဓ နိမိတ္တာရမဏံ - သိမ်မွေ့သော သဒ္ဓ နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ (စိတ္တံ-သည်၊ ပဝတ္တေယျယထာ၊) တသ္မိမ္မိ-ထိုစိတ်သည်လည်း၊

ယသ္မာ၊ ပေ၊ လဟုကော ဟောတိ ။ ။ ဋီကာတို့၌ “ယသ္မာ သာရဒ္ဓကာယော ဂရုကော ဟောတိတိ” ဟု ဗျတိရေက (ပြောင်းပြန်) ပါဠိရှိ၏၊ ထိုသို့ ရှိသောကြောင့် “ကာယဒရထဝူပသမေန သဒ္ဓိံ သိဇ္ဈမာနော ဩဠာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓော ဗျတိရေကမုခေန တဿ သာဓနံဝိယ ဝုတ္တော” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းကား- “အသာ ရဒ္ဓကာယဿ-စသော အန္တယကို ဗျတိရေကအားဖြင့် အကြောင်းပြသည်-ဟုလို၊ ယခု စာအုပ်များ၌ကား “ယသ္မာ အသာရဒ္ဓေါ ကာယော လဟုကော ဟောတိ” ဟု ရှိသော ကြောင့် ရှေ့အန္တယဖလဝါကျကိုပင် အန္တယဟေတု ဝါကျဖြင့်အကြောင်းပြသောကြောင့် ယခုရှိသောပါဠိသည် သာ၍ ရှင်း၏။

ဩဠာရိကေ၊ ပေ၊ နိရုဒ္ဓေ။ ။ “ထွက်လေဝင်လေတို့ အလွန်သိမ်မွေ့သွားသော အခါ ဖြစ်မှ ဖြစ်လေသေးရဲ့လား ဟု စဉ်းစားရသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်၏” ဟု အေဝံ၌ ဆိုခဲ့၏၊ ထိုစကားအတိုင်း စဉ်းစားရပုံကိုပြလို၍ ဩဠာရိကေ-စသောစကားကို မိန့်သည်။

ပေ၊ပဝတ္တတေဝ ယထာ - ဖြစ်မြဲသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူတည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ-၏၊ စ-သာဓကကား၊ သေယျထာပိ ကံသေ အာကောဋိ
 တေတိ-ဟူသော၊ ဧတံ(သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာပိ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊
 (ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊) ဝိတ္ထာရော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။) [ဣတိတလုံး
 အကြေကြံပါ။]

ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြုဥားအံ့၊ အညာနိ-ကုန်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ-တို့သည်၊
 ဥပရူပရိ-အထက်အထက်၌၊ ဝိဘူတာနိ-ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ၊
 တထာ- ထိုအတူ၊ ဣဒံ- ဤ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ (ဥပရူပရိ
 ဝိဘူတံ) န(ဟောတိ)၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဣဒံ-ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း
 သည်၊ ဥပရူပရိ- ၌၊ ဘာဝေန္တဿ ဘာဝေန္တဿ- ပွားစေစဉ် ပွားစေစဉ်၊
 သုခုမတ္တိ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ဥပဋ္ဌာနဗ္ဗိ-ထင်ခြင်းသို့လည်း၊ န ဥပဂစ္ဆတိ-
 မကပ်ရောက်၊ ပန - ဆက်၊ ဧဝံ- သို့၊ တသ္မိ-ထိုအာရုံသည်၊ အနုပဋ္ဌဟန္တေ-
 မထင်လသော်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ အာသနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ-၍၊ စမ္မခဏ္ဍိ-
 ကို၊ ပပေဠါဋေတွာ-ခါ၍၊ န ဂန္တဗ္ဗိ-မသွားရာ၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကာတဗ္ဗိ-ပြုရပါ
 မည်နည်း၊ [ဤ ကိ ကာတဗ္ဗိဟူသောပါဠိဖြင့် ယောဂီရဟန်း၏ “ဘာလုပ်ရပါ
 မလဲ” ဟု စဉ်းစားပုံကိုပြသည်။] အာစရိယံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကို၊ ပုစ္ဆိဿာမိ-
 အံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်၎င်း၊ ဒါနိ-၌၊ မေ-၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ နဋ္ဌိ-
 ပျော်သွားပြီ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ နဝုဋ္ဌာတဗ္ဗိ-နေရာမှမထရာ၊ ဟိ-နေရာမှ ထခြင်း၏
 အပြစ်ကား၊ တနည်း-ဟိ (ယသ္မာ)၊ ဣရိယာပထံ-ဣရိယာပုထံကို၊ ဝိကော
 ပေတွာ-ဖျက်၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသောယောဂီ၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ နဝ နဝ
 မေဝ- အသစ် အသစ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ [“တသ္မာ- ကြောင့်၊ နဝုဋ္ဌာ
 တဗ္ဗိ-ရာ” ဟု အပိုဝါကျထည့်၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ နေရာမှထ၍ မသွား
 ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ယထာနိသိန္ဓေနေဝ - ထိုင်မြဲတိုင်းဖြင့်သာလျှင်၊
 ဒေသတော - အရပ်အားဖြင့်၊ အာဟရိတဗ္ဗိ- ဆောင်ယူရာ၏၊ [ရှေ့က မိမိမှာ
 ထင်လာဘူးသော နှာခေါင်းဖျား , သို့မဟုတ် အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား အရပ်
 အားဖြင့် ထွက်သက်ဝင်သက်ပေါ်အောင် စိတ်ဖြင့် ဆောင်ယူရမည်- ဟူလို။]

တတြ-ထို ဒေသတော အာဟရိတဗ္ဗိဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ- ကား၊
 အာဟရဏူပါယော - ဆောင်ယူခြင်း၏အကြောင်းတည်း၊ ဝါ- ဆောင်ယူပုံ
 နည်းလမ်းတည်း၊ ဟိ-ဤ၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ကမ္မဋ္ဌာန်း
 အာရုံ၏၊ အနုပဋ္ဌဟနဘာဝံ-မထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ, ဣတိ-သို့၊
 ပဋိသန္ဓိက္ခိတဗ္ဗိ - စဉ်းစား ဆင်ခြင်ရာ၏၊ (ကိ)၊ ဣမေ အဿာသပဿာသာ

နာမ-ဤ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့မည်သည်။ ကတ္ထ- အဘယ်ဘုံ၌နာမ- အတ္ထိ- ရှိကုန်သနည်း။ ကတ္ထ-၌၊ နတ္ထိ-နိသနည်း။ ကဿဝါ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန် ၌မူလည်း။ အတ္ထိ၊ ကဿဝါ-မူလည်း။ နတ္ထိ- နိသနည်း။ ဣတိ-သို့၊ (ပဋိသန္ဓိကို တဗ္ဗ-ရာ၏) အထ-ထိုအခါ၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိသန္ဓိကွတာ- စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ယောဂီရဟန်းသည်၊ [ပဋိစောဒေတဗ္ဗော၌စပ်။] ဣမေ-ဤ ထွက်သက် ဝင်သက် တို့သည်။ အန္တော မာတုကုစ္ဆိယံ-အမိဝမ်းတွင်း၌၊ နတ္ထိ-နိ၊ ဥဒကေ-၌၊ နိမုဂ္ဂါ နံ-နစ်မြုပ်နေသူ ၎င်းနေသူတို့၏သန္တာန်၌၊ နတ္ထိ၊ တထာ-တူ၊ အသညီဘူတာနံ- သညာမရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သူတို့၏သန္တာန်၌၎င်း၊ (မိန်းမောတွေဝေနေသူ တို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊) မတာနံ - သေသူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန သမာပန္နာနံ - စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကို ဝင်စားကုန်သူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ ရူပါရူပ ဘဝသမင်္ဂီနံ- ရူပဘဝ အရူပဘဝနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ နိရောဓ သမာပန္နာနံ - နိရောဓသမာတ်ကို ဝင်စားသူတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း၊ နတ္ထိ- နိ၊ ဣတိ - ဣသို့၊ ဥ တွာ - သိပြီး၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အတ္တနာဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ အတ္တံ-မိမိကို၊ ပဋိစောဒေတဗ္ဗော-ပြန်၍ စောဒနာထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ ပဏ္ဍိတ- သုခမိနိ၊ တွံ-သည်၊ မာတုကုစ္ဆိ ဝတော-အမိဝမ်း၌ ရောက်နေသူသည်၊ နေဝ (အသိ) နနု-မဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ ဥဒကေ-၌၊ နိမုဂ္ဂါ-နစ်မြုပ်သူသည်၊ ဝါ-၎င်းနေသူသည်၊ န (အသိနနု)-လော၊ အသညီဘူတော-သည်၊ န (အသိ နနု)၊ မတော-သည်၊ န(အသိနနု)၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နော-သည်၊ န(အသိ

အန္တော မာတုကုစ္ဆိယံစသည်။ ။ “ကတ္ထနတ္ထိ၊ ကဿနတ္ထိ” ဟု စူးစမ်းအပ်သော အရပ်ဒေသနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေါင်း၍ပြခြင်းငှါ အန္တော မာတုကုစ္ဆိယံ-စသည်ကိုမိန့်သည်။ ရေ၌ ၎င်း - မြုပ် - နစ်နေသူတို့မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ရေက ပိတ်ဆို့ ထားသောကြောင့် ထွက်သက်ဝင်သက် မဖြစ်၊ အမိဝမ်း၌ အောင်းခိုက်မှာလည်း ထို့အတူပင် သားအိမ်က လေကို ပိတ်ဆို့ထား၏။ အဿာသ ပဿာသဟူသည် စိတ္တဇရုပ်တည်း။ သေသူတို့မှာ စိတ်ပင်မရှိသောကြောင့် ထွက်သက် ဝင်သက်မဖြစ်။

အသညီဘူတစသည် ။ ။ အသညီဘူတဟူသည် ရောဂါဒဏ် သစ်ပင်မှကျခြင်း စသော ဒဏ်ကြောင့် မိန်းမော တွေဝေနေသူတည်း။ ထိုအခါ၌ စိတ်ဖြစ်သော်လည်း အဿာသပဿာသကို ဖြစ်စေနိုင်လောက်အောင် စိတ်အားမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အဿာသ ပဿာသ မဖြစ်၊ [“အသညီသု ဇာတာနံ” ဟု ဋီကာ၌ တနည်းဖွင့်သေး၏။ သို့သော် အသညာသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သူသည် “ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီနံ” တွင် ပါဝင်နိုင်သောကြောင့် ထို အဖွင့်ကို စဉ်းစားသင့်သည်။] နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသူတို့မှာလည်း စိတ်မဖြစ်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ဝင်စားသူ ရူပါရူပဘဝ၌ ဖြစ်သူတို့မှာ စိတ်ရှိသော်လည်း ထုံးစံ ဓမ္မတာ အားဖြင့် အဿာသပဿာသ မဖြစ်။

နန)၊ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီ-သည်၊ န (အသိနန)၊ နိရောဓသမာပဇ္ဇော- သည်၊ န (အသိနန)၊ တေ-၏၊ ဝါ- မှာ၊ အသာသ ပဿာသာ - တို့သည်၊ အတ္ထိ ယေဝ-ရှိကုန်သည်သာ၊ [ပြခဲ့သော ဂုဋ္ဌာန၌ မပါဝင်ရကား ပါရိသေသနည်း အားဖြင့် အသာသပဿာသ ရှိရမည်-ဟူလို။] ပန-ထိုသို့ပင် ရှိပါကုန်သော် လည်း၊ မန္တပညတာယ-နံသောပညာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတု- ငှါ၊ န သက္ကောသိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ-သို့၊ (ပဋိ စောဒေတဗ္ဗော-ထိုက်၏)။

အထ-စောဒနာပြီးရာထိုအခါ၌၊ အနေန-ဤ ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပကတိ ဖုဋ္ဌဝသေနေဝ-ပင်ကိုယ်ထိအပ်သောအရပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ (နှာခေါင်း ဖျား၌ဖြစ်စေ ، အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား၌ ဖြစ်စေ ، နဂိုရ်က ထိနေကျအရပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊) စိတ္တံ-ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ မနသိကာရော-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော-ဖြစ်စေထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ) ဣမေ-ဤ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်၊ ဒိဃနာသိကဿ- ရှည်သောနှာခေါင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ နာသာပုဋ်-နှာခေါင်းဖုကို၊ (နှာခေါင်းဖျားအရပ်ကို၊) ဃန္ဓေန္တာ- ထိခိုက်ကုန်လျက်၊ ပဝတ္ထန္တိ - န်၏၊ ရဿ နာသိကဿ - တိုသောနှာခေါင်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥတ္တရောဋ္ဌံ - အထက် နှုတ်ခမ်းဖျားအရပ်ကို၊ (ဃန္ဓေန္တာ ပဝတ္ထန္တိ)၊ တသ္မာ, အနေန - ဤ ယောဂီရဟန်းသည်၊ ဣမံနာမ ဌာနံ-ဤ မည်သောအရပ်ကို၊ ဃန္ဓေန္တိ - ထိခိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ - သို့၊ နိမိတ္တံ - အမှတ် အသားကို၊ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ-ဖြစ်စေထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဣမမေဝ-ဤ နိမိတ်ထင်စေပုံ အစီအစဉ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္ထဝသံ-အကျိုးဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အစွမ်း သတ္တိဖြစ်သော အကြောင်းကို၊ (သတိ သမ္ပဇညကို)၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ နာဟံ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဝဒါမိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဘိက္ခ

နိမိတ္တံ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။ ။ ထိုဌာန၌ သတိ၏ လွယ်ကူစွာဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ထိရတရံ သညာဏံ-သာ၍ခိုင်မြဲသော အမှတ်သညာကို ဖြစ်စေရမည်၊ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ ဟိ သတိ-သတိဟူသမျှ ထိရသညာအရင်းခံ ရှိသည်။

ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထဝသံ ။ ။ ဣမံ ဝေ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ ကာယသင်္ခါရဿ ကဏ္ဍ ကုဋ္ဌာပန ဉာယေန (မြုပ်နေသောဆူးကို ထင်ပေါ်စေသော ဆူးထွင်နည်းဖြင့်) ဥပဋ္ဌာ ပနဝိမိမေဝ၊ အတ္ထဝသန္တိ-ဟေတု၊ အတ္ထောတိ- ဖလံ၊ သော ယဿ ဝသေန ပဝတ္တတိ၊ သော အတ္ထဝသောတိ = အတ္ထဟူသည် အကျိုးတည်း၊ ထိုအကျိုးသည် အကြင် အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်၏၊ ထိုအကြောင်းသည် အတ္ထဝသမည်၏၊ [အတ္ထဿ- အကျိုး၏ + ဝသော - ဖြစ်ကြောင်း အစွမ်းသတ္တိတည်း၊ အတ္ထဝသော - အကျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်းအစွမ်းသတ္တိ။]

ဝေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ မုဋ္ဌဿတိဿ-ပျောက်ကင်းသောသတိရှိသော၊ အသမ္ပ
ဇာနဿ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊
အာနာပါနဿတိဘာဝနံ-ကို၊ န ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ။]

ဟိ-ဆက်၊ ယံကိဋ္ဌိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ သတဿ-
သတိရှိသော၊ သမ္ပဇာနဿဝ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသောယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌သာလျှင်၊ ကိဉ္ဇာပိ သမ္ပဇုတိ-အကယ်၍ကား ပြီးစီးနိုင်ပါ
ပေ၏။ ပန - ထိုသို့ပင် သတိသမ္ပဇည ရှိသူမှာသာ ပြီးစီးနိုင်ပါသော်လည်း၊
ဣတော-ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ၊ အညံ-အခြားသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
မနသိကရောန္တဿ - နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏ (စိတ်၌)၊ ပါကဋံ, ဟောတိ၊
ပန-ကား၊ ဣဒံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝါ-သည်၊ ဂရုကံ-ကြီးလေး
၏၊ ဂရုကဘာဝနံ - ကြီးလေးသော ပွားစေခြင်းရှိ၏၊ [လေးလေးပင်ပင်
ဂရုတစိုက် ပွားစေရသည် - ဟုလို။] ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ - ဘုရား
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားသားတော်ဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာပုရိသာနမေဝ-မြတ်သော
ယောကျ်ားတို့၏ သာလျှင်၊ မနသိကာရဘူမိဘူတံ - နှလုံးသွင်းရာ နယ်မြေ
သဘွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ နစေဝ ဣတ္တရံ- သေးသေးသိမ်သိမ်လည်း မဟုတ်၊ နစ
ဣတ္တရ သတ္တသမာသေဝိတံ-သေးသိမ်သောသတ္တာတို့မှီ၍အပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း
လည်း မဟုတ်၊ ယထာယထာ- အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မနသိ
ကရိယတိ-နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ တထာ တထာ-ဖြင့်၊ သန္တဉ္ဇေဝ- ငြိမ်သက်သည်
၎င်း၊ သုခုမဉ္ဇ- သိမ်မွေ့ သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ [နှလုံးသွင်းလေ ငြိမ်သက်လေ
ဖြစ်၏- ဟုလို။] တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဣတ္ထ- ဤ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌၊
ဗလဝတိ-အားရှိပါးရှိဖြစ်သော၊ ဝါ-တကယ်အားကောင်းသော၊ သတိစ-
ကို၎င်း၊ ပညာစ- ကို၎င်း၊ ဣစ္ဆိတဗျာ-၏။

ဗုဒ္ဓ ၊ ဝေ ၊ နဿ။ ။ဝိနဋ္ဌသတိဿ, သမ္ပဇညဝိရဟိတဿ၊.... ဘာဝေန္တဿ -
ဘာဝနာပွားစဉ်၊ အနုတ္တမေန အနုပဋ္ဌဟန္တေ (မထင်ကုန်သော) အဿာသပဿာသေ-
တို့ကို၊ ဝိမံသိတွာ- ၍၊ “ ဣမေတေ ” တိ ဥပဓာရေတုံ သမ္ပဒေဝ ဇာနိတုဉ္ဇ - (ထို
အဿာသ ပဿာသတို့သည် ဤဟာတို့တည်း - ဟု စူးစမ်းခြင်းငှါ၎င်း, ကောင်းစွာ
သိခြင်းငှါ၎င်း၊) သမတ္တာဟိ - စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ သတိပညာဟိ ဝိရဟိတဿာတိ
အဓိပ္ပာယော။

ဂရုကံ, ဂရုကဘာဝနံ။ ။ ပွားများဘို့ရန် အလွန် ခဲယဉ်းသောကြောင့် ဂရုက
မည်ကြောင်းကိုသိစေလို၍ “ဂရုကဘာဝနံ” ဟု ထပ်၍ဆက်သည်။ ဘာဝနံ-ဟု နပုလ္လိန်
ရှိသောကြောင့် “ ဂရုကာ+ဘာဝနာ ယဿ (ကမ္မဋ္ဌာနဿ) ” ဟု မဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ
ကြံ၍ ကမ္မဋ္ဌာနံကို အရကောက်ပါ။

ဟိ - ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင်ပြုဥားအံ့၊ မဇ္ဇသာဓကဿ - ပြေပြစ်
ညက်ညောသောအဝတ်ကို၊ တုန္ဒကရဏကာလေ-အပ်ချုပ်မှုပြုရာအခါ၌၊ သုခု
မာ-သိမ်မွေ့သော၊ သူစိပိ-အပ်ကိုလည်း၊ ဣန္ဒြိတဗ္ဗာယထာ-အလိုရှိထိုက်
သကဲ့သို့၎င်း၊ တတော-ထိုအပ်ထက်၊ သုခုမတရံ-သာ၍ သိမ်မွေ့သော၊ သူစိ
ပါသဝေဓနဓိ - အပ် နဖါးထွင်းစူးကိုလည်း၊ (ဣန္ဒြိတဗ္ဗာယထာ - သို့၎င်း၊)
ဝေမေဝ- သာလျှင်၊ မဇ္ဇသာဓကသဒိသဿ- ပြေပြစ်ညက်ညောသော အဝတ်
နှင့် တူသော၊ ဣမဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ - ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
ဘာဝနာကာလေ-ပွားများစေရာအခါ၌၊ သူစိပဋိဘာဂါ-အပ်နှင့်အလားတူ
သော၊ သတိပိ-ကို၎င်း၊ သူစိပါသဝေဓန ပဋိဘာဂါ-အပ်နဖါးထွင်းကြောင်း
စူးနှင့် အလားတူသော၊ တံ သမ္ပယုတ္တာ - ထို သတိနှင့်ယှဉ်သော၊ ပညာပိ-
ကို၎င်း၊ ဗလဝတီ-အားရှိပါးရှိဖြစ်သော သတိပညာကိုသာ၊ ဣန္ဒြိတဗ္ဗာ-၏။

[ယခုအခါ၌ မထင်ရှားသော အဿာသပဿာသ ရှာနည်းကို ပြလို၍
“တာဟိ စ ပန” စသည်မိန့်။] စ ပန - ထပ်၍ဆက်၊ တာဟိ သတိပညာဟိ-
တို့နှင့်၊ သမန္တာဂတေန- သော၊ ဘိက္ခုနာ - သည်၊ တေ အဿာသ ပဿာ
သာ-တို့ကို၊ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ-ပင်ကိုယ်ထိအပ်သော အရပ်မှ၊ အညတြ-
အခြားအရပ်၌၊ န ပရိယေသိတဗ္ဗာ - မရှာမှီးထိုက်ကုန်၊ ပန - အန္ဓယကား၊
ကဿကော- လယ်သွားသည်၊ ကသိ-လယ်ကို၊ ကသိတွာ- ထွန်ပြီး၍၊ ဗလီ
ဗဒ္ဒေ - နွားလားတို့ကို၊ မုဗ္ဗိတွာ - လွှတ်ပြီး၍၊ ဂေါစရမုခေ - စားကျက်သို့
ရှေးရှုသည်တို့ကို၊ [“ဂေါစရမုခေတိ - ဂေါစရာဘိမုခေ” ဇီကာ။] ကတွာ-
ပြုပြီး၍၊ ဆာယာယ-အရိပ်၌၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်လျက်၊ ဝိဿမေယျ-အပန်းဖြေရာ
၏၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထို လယ်သွား၏၊ တေ ဗလီဗဒ္ဒါ - တို့သည်၊
ဝေဂေန-အဟုန်ဖြင့်၊ အဋ္ဌဝိ-တောအုပ်သို့၊ ပဝိသေယျ- ဝင်ပြေးကုန်ရာ၏၊
ယော-အကြင် ယောက်ျားသည်၊ ဆေကော-ကျွမ်းကျင်သော၊ ကဿကော-
သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ သော - ထို ကျွမ်းကျင်သော လယ်သမားယောက်ျား
သည်၊ ပုန,တေ-ထိုနွားလားတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ဖမ်း၍၊ ယောဇေတုကာမော-
ထွန်၌ ယှဉ်စေလိုသည်၊ (သမာနော - သော်၊) တေသံ - ထို နွားလားတို့၏။

ယထာဟိ။ ။အထက် အထက်၌ (နောက်နေ၌) သန္တ သုခုမ ဖြစ်သောကြောင့်
အားရှိသော (အလွန်သန့်ရှင်း၍ အထူးထက်မြက်သော) သတိပညာကို အလိုရှိရမည်
ဟု ဆိုပြီး၍၊ သုခုမဿနာမ အတ္တဿ သာဓနေနာပိ သုခုမေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ- သိမ်မွေ့
သော အကျိုးကို ပြီးစေရမည့်အကြောင်းသည်လည်း သိမ်မွေ့သည်သာ ဖြစ်ရမည်-ဟု
ပြခြင်းငှါ “ယထာ ဟိ” စသော ဥပမာကို မိန့်သည်။

အနုပဒံ-ခြေရာ အစဉ်သို့၊ ဂတိော-လိုက်သွား၍၊ အဋ္ဌဝိ-သို့၊ န အာဟိဏ္ဏတိ-
 လှည့်လည်သည်မဟုတ်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ ရသ္မိစ္ဆ-ကြီးကို၎င်း၊ ပတော
 ဒဗ္ဗ - နှင်တံကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ - ကိုင်ယူ၍၊ ဥဇုကမေဝ- ဖြောင့်စွာသာလျှင်၊
 ဝါ-တိုက်ရိုက်သာလျှင်၊ တေသံ-ထို နွားလားတို့၏၊ နိပါတတိတ္ထံ-ကျရောရာ
 ရေဆိပ်သို့၊ ဂတိော-၍၊ နိသီဒတိဝါ-ထိုင်၍သော်လည်းစောင့်နေ၏၊ နိပဇ္ဇတိ
 ဝါ-အိပ်၍သော်လည်း စောင့်နေ၏။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ တေ ဂေါဏေ-ထိုနွားတို့ကို၊ ဒိဝသ ဘာဂံ-တနေ့
 အဘို့ပတ်လုံး၊ စရိတွာ - လှည့်လည်၍၊ [ဂေါစရံ ဂဟေတွာ - စားကျက်ကို
 ယူပြီး၍၊ ဋီကာ။] နိပါတတိတ္ထံ-သို့၊ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ နှတွာစ-ရေချိုး
 ပြီး၍၎င်း၊ ပိဝိတွာစ - ရေသောက်ပြီး၍၎င်း၊ ပစ္စုတ္တရိတွာ - ရေမှ တက်၍၊
 ဌိတေ-တည်သည်တို့ကို၊ ဒိသွာ, ရသ္မိယာ-ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ပတောဒေန-ဖြင့်၊
 ဝိဇ္ဈန္တော - ထိုးလျက်၊ ဝါ - မောင်းနှင်လျက်၊ အာနေတွာ - ဆောင်၍၊
 ယောဇေတွာ - ထွန်၌ ကပ်ယှဉ်၍၊ ပုန, ကမ္ပံ - လယ်ထွန်မှုကို၊ ကရောတိ
 ယထာ-သို့၊ ဝေမေဝ-လျှင်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ တေ အဿာသ ပဿာ
 သာ- တို့ကို၊ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ-မှ၊ အညတြ- ၌၊ နပရိယေသိတဗ္ဗာ- န၊
 ပန-အနွယ်ကား၊ သတိရသ္မိံ - သတိကြီးကို၎င်း၊ ပညာပတောဒဗ္ဗ - ပညာ
 နှင်တန်ကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသေ- ၌၊ စိတ္တံ-နွားနှင့်
 တူသောစိတ်ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ မနသိကာရော-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ပဝတ္ထေ
 တဗ္ဗော - ဖြစ်စေထိုက်၏။

ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-သို့၊ မနသိကာရောတော-သော၊ အဿ-ထိုယောဂီ
 ရဟန်း၏၊ နစိရသေဝ - မကြာမြင့်မီ ပင်လျှင်၊ နိပါတတိတ္ထေ - ၌၊ ဂေါဏာ
 ဝိယ - တို့ကဲ့သို့၊ တေ-ထို အဿာသ ပဿာသတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ - ထင်လာ
 ကုန်၏၊ တတော-ထိုသို့ ထင်လာခြင်းကြောင့်၊ တေန-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊
 သတိရသ္မိယာ-ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ တသ္မိံ ယေဝဋ္ဌာနေ- ထိုထိအပ်သော
 အရပ်၌ပင်၊ ယောဇေတွာ- ယှဉ်စေ၍၊ [ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ္တ - ဟု အသိအမှတ်

ယောဇေတွာ။ ။ မနသိကာရေန ယောဇေတွာ - နှလုံးသွင်းသော အားဖြင့်
 ယှဉ်စေ၍၊ တနည်း- “သတိရသ္မိယာ ဗန္ဓိတွာ” ဟု ဆိုအပ်ပြီး အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပင်
 “ တသ္မိံ ယေဝ ဋ္ဌာနေ ယောဇေတွာ ” ဟု ထပ်၍ဆိုသည်၊ မှန်၏ - ဥပမာနာဘက်၌
 “ဗန္ဓန+ယောဇန-နွားကို ဖွဲ့ချည်ခြင်း၊ ထွန်၌တပ်ခြင်း” ဟု အဓိပ္ပါယ် ၂ မျိုးရသော်
 လည်း ဥပမေယျဘက်၌ ၂ မျိုး မရ၊ သတိဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း ဗန္ဓနကိုပင် ထို နိမိတ္တဋ္ဌာန၌
 ယှဉ်စေခြင်းဟူသော တမျိုးသာ ရသည်။

ပြုအပ်သော နှာခေါင်းဖုံး၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား၊ အရပ်၌ပင် ယှဉ်စေ၍၊]
 ပညာပတောဒေန-ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇန္တေန-လျက်၊ ပုန၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗိ-
 အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာ၏။ ဝါ - ရမည်၊ ဝေ-သို့၊ အနုယုဉ္ဇတော - အဖန်ဖန်
 အားထုတ်သော၊ တဿ - ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ န စိရဿဝ-လျှင်၊ နိမိတ္တံ-
 ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်၊ ဝါ- ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပန-ဆက်၊ တံ တေ-
 ထိုနိမိတ်သည်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌၊ ဧက
 သဒိသံ - တမျိုးတည်းတူသည်၊ န ဟောတိ - ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ အပိစခေါ-
 အဟုတ်ကား၊ ကဿစိ - အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်၌၊ သုခသမ္မဿံ -
 ကောင်းသော အတွေ့ကို၊ ဥပ္ပါဒယမာနော - ဖြစ်စေလျက်၊ တူလပိစုရိယ-
 လဲအစုသည် ကဲ့သို့၎င်း၊ ကပ္ပိသပိစုရိယ - ဝါဂွမ်းအစုသည်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါတ
 ဓာရာဝိယ- လေပြေလေညှင်း အယဉ်သည်ကဲ့သို့၎င်း၊ (ဟုတွာ) ဥပဋ္ဌာတိ-
 ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဧကစ္စေ-တို့သည်၊ အာဟု။ [ထွက်လေ ဝင်လေသည် လဲ၊ ဝါဂွမ်း
 အစု လေပြေလေညှင်း အယဉ်တို့ကဲ့သို့ စိတ်ထဲမှာ ထင်၍လာသည်-ဟုလို။]

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣဒံ-ဤ
 နိမိတ်သည်၊ ကဿစိ - အချို့ယောဂီအား၊ ဝါ - အချို့ယောဂီ၏ စိတ်၌၊
 တာရကရူပံဝိယ - ကြယ်တာရာ အဆင်းအရောင် ကဲ့သို့၎င်း၊ မုတ္တ ရုဋ္ဌိကာ
 ဝိယစ-ပုလဲလုံး ကဲ့သို့၎င်း၊ (ဥပဋ္ဌာတိ-ထင်လာ၏။) ကဿစိ-အား၊ ဝါ-၌၊
 ခရသမ္မဿံ - ကြမ်းသောအတွေ့ရှိသည်၊ ဟုတွာ, ကပ္ပိသဋ္ဌိဝိယ- ဝါစေ့ကဲ့သို့
 ၎င်း၊ သာရဒါရုသူစိဝိယစ-အနှစ်ရှိသော သစ်သားဆံထိုး ကဲ့သို့၎င်း၊ [အနှစ်
 ရှိသောသစ်သားချောင်းကဲ့သို့ - ဟုလို။] (ဥပဋ္ဌာတိ)၊ ကဿစိ, ဒိဃပပါမင်္ဂ
 သုတ္တံဝိယ- ရှည်သော ဆောက်လုံးချည်ကဲ့သို့၎င်း၊ ကုသုမဒါမံဝိယ- ပန်းဆိုင်း
 ပန်းကုံးကဲ့သို့၎င်း၊ ဓူမသိခါဝိယစ-အခိုးအလျှံကဲ့သို့၎င်း၊(ဥပဋ္ဌာတိ)၊ ကဿစိ,
 ဝိတ္တတံ-ပြန့်ကျယ်သော၊ မက္ကန္တကသုတ္တံဝိယ-ပင့်ကူချည်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဝလာဟက
 ပဋုလံဝိယ-မိုမ်းတိမ်လွှာကဲ့သို့၎င်း၊ ပဒုမပုပ္ဖံဝိယ-ပဒုမ္မာကြာပွင့် ကဲ့သို့၎င်း၊
 ရထစက္ကံဝိယ- ရထားစက်ဘီးကဲ့သို့၎င်း၊ စန္ဒမဏ္ဍလံဝိယ- လဝန်းကဲ့သို့၎င်း၊
 သူရိယမဏ္ဍလံဝိယစ-၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာတိ-၏။

နိမိတ္တံ။ ။ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝါ၊ ထို ၂ မျိုးလုံးကိုပင် “ နိမိတ္တံ ” ဟု
 တပေါင်းတည်း ဆိုထားသည်။ မှန်၏ - တူလပိစုစသော ဥပမာ ၃ ရပ်သည် ဥဂ္ဂဟ
 နိမိတ်နှင့် ဆိုင်၏။ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယ၌လာသော ဥပမာတို့ကား ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂ ၂ မျိုး
 လုံးနှင့် ဆိုင်၏။ ထိုတွင် တာရကရူပံဝိယသည် ၂ မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်၏။ မဏိရုဋ္ဌိကာဝိယ
 စသည်ကား ပဋိဘာဂနိမိတ်နှင့်သာ ဆိုင်သည်။

စပန - ထပ်၍ဆက်ဥဒါဒံ၊ သမ္ပဟုလေသု - နသော၊ ဘိက္ခုသု- တို့သည်၊ သုတ္တန္တံ-သုတ္တန်ကို၊ သဇ္ဈယိတွာ-သရဇ္ဈယ၍၊ နိသိန္ဓေသု-ထိုင်နေကုန်လသော်၊ ဝါ-ထိုင်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုသု-တို့တွင်၊ ဧကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဝါ-ရဟန်းက၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ဝါ- အရှင်ဘုရားတို့၏ စိတ်၌၊ ကိဒိသံ - သည်၊ ဟုတွာ , ဣဒံသုတ္တံ- ဤသုတ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးအပ်သော်၊ ဧကော-တပါးသည်၊ ဝါ-တပါးက၊ မယံ- အား၊ ဝါ-၌၊ မဟတိ-သော၊ ပဗ္ဗတေယျာ-တောင်မှစီးကျလာသော၊ နဒီဝိယ- ကဲ့သို့၊ ဟုတွာ , ဥပဋ္ဌာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ အပရော-အခြားရဟန်း သည်၊ ဝါ-က၊ မယံ-အား၊ ဝါ-၌၊ ဧကော-တခုသော၊ ဝနရာဇိဝိယ-တောတန်း ကဲ့သို့၊ (ဥပဋ္ဌာတိ-၏၊ ဣတိ အာဟ)၊ အညော-အခြားတပါးသည်၊ ဝါ-က၊ မယံ , သီတစ္ဆာယော - မြေသောအရိပ်ရှိသော၊ သာခါသမ္ပန္နော - အခက် အလက်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဖလဘာရဘရိတ ရုက္ခောဝိယ - အသီးဝန်ဖြင့် ပြည့်နေသောသစ်ပင်ကဲ့သို့၊ (ဥပဋ္ဌာတိ- ၏၊) ဣတိ (အာဟ)၊ ဟိ- ဆက်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဝါ-ထို ရဟန်းတို့၏စိတ်၌၊ ဧကမေဝ-တပါးထည်း သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ သုတ္တံ - သည်၊ သညာနာနတာယ - အမှတ် အသား ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နာနတော - ကွဲပြားသောအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဧကမေဝ-တမျိုးထည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ တံ တေကမ္မ ဋ္ဌာနံ- ထို အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ သညာနာနတာယ-ကြောင့်၊ နာနတော- ထူးသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တေ-ဤပဋိဘာဝ နိမိတ်သည်၊ သညဇံ-ဘာဝနာသညာကြောင့် ဖြစ်၏၊ သညာနိဒါနံ-ဘာဝနာ သညာဟူသောအကြောင်းရှိ၏၊ သညာပုဘဝံ- ဘာဝနာသညာဟူသော အစ

တဗ္ဗပနေတံ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း တမျိုးတည်းဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အမျိုးမျိုး နိမိတ်ထင်ရသနည်း- ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “တဗ္ဗပနေတံ” စသည်မိန့်၊ ဤပုဒ်ကို (ဥပမာ စကားကိုကျော်၍) “ဧဝံ ဧကမေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ” ကျမှတွဲပါ။

မဟတိ၊ ပေ၊ ရုက္ခောဝိယ ။ ။ ကျေပွန်စွာ လေ့လာပြီးသောအခါ အဆက်မပြတ် ထင်မြင်နေခြင်း , သုတ္တန်က ကျယ်ဝန်းခြင်းကို မှန်း၍ တောင်ပေါ်က အဟုန်ပြင်းစွာ ဆင်း၍ လာသော မြစ်ကြီးနှင့်တူ၏ ဟု - ထင်လာ၏၊ အနက် သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းသောကြောင့် စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေနိုင်ရကား သုတ္တန်သည် တတောလုံးပွင့်နေသော တောအစဉ်အတန်းကဲ့သို့ ထင်လာ၏၊ အနုသန္ဓေ (စကား အဆက်) အမျိုးမျိုး၊ မြှုပ်ထားသော ပေယျာလကို ဖော်စရာအမျိုးမျိုး၊ နည်းအမျိုးမျိုး၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမျိုးမျိုး ပါရှိရကား သုတ္တန်အလိုရှိသူများ ချဉ်းကပ်စာဖွယ် (အရိပ်အသီး တို့ဖြင့် ပြည့်ကြွယ်သော သစ်ပင်ကြီးကဲ့သို့) ထင်လာသည်။

အမွန်ရှိ၏။ တသွာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သညဇ၏အဖြစ်ကြောင့်) သညာနာန
 တာယ- ကြောင့်၊ နာနတော--အားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ၏။ [ပဋိဘာဂနိမိတ်
 ဟူသည် ပရမတ္ထသဘောတရား မဟုတ်၊ ဘာဝနာသညာကြောင့် ဖြစ်သော
 ပညတ်မျှသာတည်း။ ထို့ကြောင့် သညာအားလျော်စွာ အမျိုးမျိုး ထင်လာ
 ရသည်။] ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗ- ၏။ ဣတိ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ (အဋ္ဌကထာ
 ဝိနိစ္ဆယော- တည်း။) [“ဝေဒိတဗ္ဗ တိ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌၊ အဿာသာရမဏံ-
 ထွက်သက်လျှင်အာရုံရှိသော၊ စိတ္တံ-သည်၊ အညမေဝ-ပဿာသာရမဏစိတ်မှ
 တမျိုးတခြားသာတည်း။ ပဿာသာရမဏံ - ဝင်သက်လျှင် အာရုံရှိသော
 (စိတ္တံ) အညံ (ဝေ) - အဿာသာရမဏစိတ်မှ တမျိုးတခြားသာတည်း။
 နိမိတ္တာရမဏံ-သော၊ (စိတ္တံ) အညံ (ဝေ) - အဿာသာရမဏ
 စိတ်တို့မှ တမျိုးတခြားသာတည်း။ ဟိ-ဆက်၊ ယဿ-အကြင်ယောဂီရဟန်း၏
 သန္တာန်၌၊ တယော - နံသော၊ ဣမေဓမ္မာ - တို့သည်၊ နတ္ထိ- နံ၊ တဿ- ထို
 ယောဂီရဟန်း၏သန္တာန်၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- သည်၊ အပ္ပနံ- အပ္ပနာဇာန်သို့၊ နေဝ
 ပါပုဏ္ဏာတိ- နိုင်၊ ဥပစာရံ- ဥပစာသို့၊ န (ပါပုဏ္ဏာတိ)၊ [“န ဥပစာရန္တိ-
 ဥပစာရမ္ပိ န ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ပဂေဝ အပ္ပနန္တိ အဓိပ္ပာယော ” ဟူသော ဒီကာ
 စကားကိုထောက်လျှင် ရှေးအဋ္ဌကထာစာအုပ်များ၌ “နေဝအပ္ပနံ” ဟူသော
 ပါဠိပါဟန်မတူ။] ပန - အန္တယကား၊ ယဿ - အကြင် ယောဂီရဟန်း၏
 သန္တာန်၌၊ တယော-နံသော၊ ဣမေဓမ္မာ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-နံ၏၊ တဿေဝ-ထို
 ယောဂီရဟန်း၏ သန္တာန်၌သာလျှင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ - သည်၊ ဥပစာရဉ္စ - သို့၎င်း၊
 အပ္ပနဉ္စ-သို့၎င်း၊ ပါပုဏ္ဏာတိ-ရောက်နိုင်၏။ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဥပစာရဉ္စ အပ္ပနဉ္စ-
 ဟုရှိ၏၊ ဥပစာရက အလျင်ဖြစ်သောကြောင့် ထို စာရှိအတိုင်းသာကောင်း၏။]
 ဟိ - သာဓကကား၊ နိမိတ္တံ၊ ပေ၊ ဥပလတ္တတီတိ- ဟူသော၊ ဧတံ- ဤ ဂါထာ
 စကားကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာ) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဤ ဂါထာ၏ အနက်ကို ရှေ့
 ကကစောပမာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဤ ဂါထာကို ရှေ့ ကကစောပမာ၌ ဆိုအပ်ပြီး
 ဖြစ်သော်လည်း ယခုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ
 သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ထပ်၍ ဆောင်ယူပြန်သည်။]

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ နိမိတ္တေ-ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်၊ ဥပဋ္ဌိတေ-သော်၊
 တေန-ဘိက္ခုနာ-သည်၊ အာစရိယသန္တိကံ - သို့၊ ဂတိံ , အာရောစေတဗ္ဗ-
 လျှောက်ထားရာ၏၊ (ကိံ) ဘန္တေ, မယံ- အား၊ ဝါ-၌၊ ဝေရူပံနာမ - ဤသို့
 သဘောရှိသည် မည်သော အာရုံသည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ- ထင်လာပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊

(အာရောစေတဗ္ဗံ)၊ ပန- ဆက်၊ အာစရိယေန- သည်၊ ဧတံ- ဤ အာရုံသည်၊ နိမိတ္တံ- ပဋိဘာဂနိမိတ်တည်း၊ ဣတိဝါ- သို့၎င်း၊ (ဧတံ) နနိမိတ္တံ- ပဋိဘာဂနိမိတ်မဟုတ်၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ပန-အန္ဓယကား၊ အာဝုသော၊ ဧဝံ ဟောတိ - ဤသို့ဖြစ်လာတတ်၏။ [ဘာဝနာကို အားထုတ်သူမှာ ဤသို့ ဖြစ်လာတတ်၏။] ဣတိ၊ ဝတ္ထု-ပြီး၍၊ ပုနပ္ပုနံ၊ မနသိကရောဟံ-လော၊ ဣတိ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော- ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ နိမိတ္တန္တိ-ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟူ၍၊ ဝုတ္ထေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝေါသာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်ရာ၏၊ န နိမိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္ထေ-ပြန်သော်၊ နိရာသောဝ-အာသာမရှိတော့သည်သာ၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိသီဒေယျ-ဆုတ်နစ်ရာ၏၊ တသ္မာ၊ တဒုဘယမ္ပိ-ထို ၂ ပါးစုံကိုလည်း၊ အဝတွာ၊ မနသိကာရေယေဝ- ဘာဝနာ နှလုံးသွင်းမှု၌သာ၊ ယောဇေတဗ္ဗော - ထိုက်တွန်းထိုက်၏၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ တာဝ - မဇ္ဈိမဘာဏကထေရ်တို့မှ ရှေးဥျားစွာ၊ ဒီဃဘာဏကထာ - ဒီဃဘာဏကထေရ်တို့သည်၊ (အာဟု)၊ ပန- ဝါဒန္တ ရကား၊ မဇ္ဈိမဘာဏကထာ- တို့သည်၊ အာဟု-ဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော- ရှင်၊ ဣဒံ - ဤ ထင်လာသောအာရုံသည်၊ နိမိတ္တံ-ပဋိဘာဂနိမိတ်တည်း၊ သပ္ပုရိသ - သူတော်ကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊ ပုနပ္ပုနံ၊ မနသိကရောဟိ - လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော - ၏၊ ဣတိ (အာဟု)၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အနေန - ဤ ယောဂီရဟန်းသည်၊ နိမိတ္တေယေဝ- ပဋိဘာဂနိမိတ်၌သာ၊ စိတ္တံ - ဘာဝနာစိတ်ကို၊ ထပေတဗ္ဗံ- ထားရာ၏၊ ဧဝံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် (ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ ဘာဝနာစိတ်ကို ထားခြင်းဖြင့်) [ဝုတ္ထပ္ပကာရေန ပဋိဘာဂနိမိတ္တေယေဝ ဘာဝနာစိတ္တဿ ထပနေန။] အဿ-ထိုယောဂီရဟန်း၏၊ အယံ (ဘာဝနာ)- ဤဘာဝနာသည်၊ ဣတော-

ဝေါသာနံ, ဝိသီဒေယျ။ ။ “ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်တို့ ခဲယဉ်းလှ၏၊ ယခု ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်လာပြီ၊ နောက်မှ တရားထူး (ဈာန်) ရအောင် အားထုတ်တော့မည်” ဟု ကြံလျက် တရားကိုဆက်၍အားမထုတ်တော့ဘဲ ရပ်ထားခြင်းကို “ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇေယျ” ဟု ဆို၏။ “ဤမျှလောက် ကာလကြာအောင် အားထုတ်ပါလျက် နိမိတ်ကလေးမျှ မထင်သေး၊ ငါဟာ တရားထူးနှင့်မထိုက်သော အဘဗ္ဗုပ္ပိုလ် ဖြစ်လေရော့သလား” ဟု တွေးတောကာ စိတ် ဆုတ်နစ်စရာရှိခြင်းကို “ဝိသီဒေယျ” ဟု ဆိုသည်။

မဇ္ဈိမဘာဏကထာ ပန ။ ။ “ဤအကျင့်ဖြင့် ဇရာမရဏမှ လွတ်ရတော့မည်” ဟု ကြံစည်၍ကျင့်သူမှာ “ယခုထင်လာသောအာရုံဟာ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်တယ်” ဟုပြောရုံမျှဖြင့် အဘယ်မှာ ဝေါသာနသို့ ရောက်စရာရှိမည်လဲ၊ တိုး၍ အားထုတ်စရာရှိပါတယ်၊ ထို့ကြောင့် “ယခုထင်လာသောအာရုံဟာ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဘဲ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အထပ်ထပ် ကြိုးစားပေတော့” ဟု ပြောရမည်ဟု မဇ္ဈိမဘာဏကထာကို မိန့်ဆိုကြသည်။

ဤထင်လာရာအခါမှ၊ ပဘုတိ-၍၊ ထပနာဝသေနဘာဝနာ-ထပနာ၏အစွမ်း ဖြင့် ပွားစေခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ [အနုဗန္ဓနာ၊ ဖုသနာ၊ ထပနာ ဟု ၃ မျိုးတွင် ဤ ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်သည်မှစ၍ အနုဗန္ဓနာ ဖုသနာ နည်းနှင့် မဆိုင်တော့ဘဲ အပ္ပနာဇ္ဈာန် ပေါ်လာအောင် စိတ်ကို ထားခြင်း ဟူသော ထပနာဘာဝနာဖြစ်ပြီ-ဟူလို။]

ဟိ- သာဓကကား၊ ပေါရာဏေဟိ - တို့သည်၊ နိမိတ္တေ၊ ပေ၊ နိဗန္ဓတိတိ- ဟူသော၊ ဧတံ- ဤ ဂါထာစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ နိမိတ္တေ- ပဋိဘာဂနိမိတ်၌၊ စိတ္တံ-ဘာဝနာစိတ်ကို၊ ထပယံ-ထားသော၊ ဓိရော-ပညာရှိသည်၊ အဿာသ ပဿာသေ - ၌၊ နာနာကာရံ - ဒီဃ ရဿဟူသော အမျိုးမျိုးသောအခြင်း အရာကို၊ ဝိဘာဝယံ-ကွယ်ပျောက်စေလျက်၊ သကံ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တံ- ဘာဝနာစိတ်ကို၊ နိဗန္ဓတိ-အပ္ပနာပေါ်လာအောင် ဖွဲ့ထား၏။

နိမိတ္တေ ထပယံ။ ။ဤဂါထာကားဆိုအပ်ပြီးအဓိပ္ပါယ်ကိုပြသော ရှေးဆရာတို့၏ ဂါထာတည်း၊ နိမိတ္တတိ-ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ထပယံ စိတ္တန္တိ-ဘာဝနာစိတ္တံ ထပေန္တော၊ ထပနာဝသေန မနသိကရောန္တောတိ အတ္ထော၊ နာနာကာရံ-“စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဝတ္တန္တိ” ဟု ဆိုအပ်ခဲ့သော ဒီဃ အဿာသ ပဿာသ၊ ရဿ အဿာသ ပဿာသကိုပင် (သာမညနိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့်) “နာနာကာရံ”ဟု ဧကဝုစအားဖြင့် ဆိုထားသည်။

ဝိဘာဝယံ။ ။“ဝိဘာဝေန္တော အန္တရဓာပေန္တော”ဟု ဖွင့်၏၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်သည်မှစ၍ ထို ဒီဃရဿဖြစ်သော အဿာသ ပဿာသတို့ကို နှလုံးမသွင်းလျှင် ထို ၄ မျိုးကို ကွယ်ပျောက်စေသကဲ့သို့ ဖြစ်တော့၏၊ သူဘာသာသူ ရှုရှိုက်နေသော်လည်း နှလုံးမသွင်းသောကြောင့် စိတ်ထည်းမှာ ကွယ်ပျောက်နေသည်-ဟူလို။

အဿာသ ပဿာသေ၊ ပေ၊ နိဗန္ဓတိ ။ ။ အဿာသပဿာသေ ယော နာနာ ကာရော၊ တံ ဝိဘာဝယံ၊ (ဤအလို ရှေ့လှည့်၍စပ်၊) အနက်ပေးပုံကို နိဿယအတိုင်း သိပါ၊ အဿာသပဿာသသမ္ဘူတေ ဝါ နိမိတ္တေ၊ [ဤအလို “အဿာသ ပဿာ သေ- အဿာသပဿာသကြောင့်ဖြစ်သော၊ နိမိတ္တေ- ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ ”ဟု ပေး၍ “ထပယံ စိတ္တံ၊ ပေ၊ နိဗန္ဓတိ”ဟု ပေးပါ၊ သကံ စိတ္တံ နိဗန္ဓတိတိ-တာယ ဧဝ ထပနာယ (ထိုအပ္ပနာပေါ်အောင် ထားခြင်းဖြင့်ပင်) အတ္တနော စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ “အပ္ပေတိတိ အတ္ထော-အပ္ပနာဖြစ်ပေါ်လာစေ၏”ဟု အနက်မှတ်။

ဧကစိဝါဒ။ ။ဝိဘာဝယံကို ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကရောန္တော - ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအဖွင့် သည် ပဋိဘာဂနိမိတ်မပေါ်မီ ရှေ့အဘို့၌ သင့်စရာရှိ၏၊ ထိုနည်းကိုလိုက်၍ နိဿယ၌ အနက်ပေးလိုလျှင် “ဓိရော-ပညာရှိယောဂီသည်၊ အဿာသပဿာသေ-၌၊ နာနာ ကာရံ-ဒီဃရဿစသော အမျိုးမျိုးသောအခြင်းအရာကို၊ ဝိဘာဝယံ-ထင်ရှားပြုလျက်၊ နိမိတ္တေ-ပဋိဘာဂနိမိတ်၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ ထပယံ-လျက်၊ သကံ-သော၊ စိတ္တံ-ကို၊ နိဗန္ဓ တိ-အပ္ပနာပေါ်လာသည့်တိုင်အောင် ဖွဲ့ထား၏”ဟု ပေးပါ။

ဧဝံ-သို့၊ တဿ-ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတော-
 ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်လာရာ အခါမှ၊ ပဘုတိ- ဤ၊ နိဝရဏာနိ- တို့သည်၊ ဝါ-
 တို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ-ပယ်ခွါအပ်ကုန်ပြီးသည်သာ၊ ဟောန္တိ-နိ၏၊ ကိလေ
 သာ- နိဝရဏနှင့်ယှဉ်ဘက် ကိလေသာတို့သည်၊ သန္ဓိသိန္နာဝ - ငြိမ်သက်စွာ
 တည်နေကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ သတိ- သည်၊ ဥပဋ္ဌိတာယေဝ - အာရုံ၌
 စွဲကပ်တည်နေသည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ စိတ္တံ- ဘာဝနာစိတ်သည်၊ သမာဟိတ
 မေဝ - ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သည်သာ၊ ဝါ - တည်ကြည်သည်သာ၊
 (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဥပစာရဘူမိယံ- ဥပစာရအခိုက်အတန့်၌၊ နိဝရဏပွဲ
 ဟာနေနဝါ-နိဝရဏတို့ကို ပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ပဋိလာဘဘူမိယံ-
 ဈာန်ကိုရရာအခိုက်အတန့်၌၊ အင်္ဂပါတုဘာဝေနဝါ-ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ ထင်ရှား
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ဒွိဟိ - ၂ ပါး ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ -
 အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဣဒံစိတ္တံ - ဤ ဘာဝနာစိတ်သည်၊ သမာဟိတံနာမ-
 ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သည်မည်သည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်မည်သည်၊
 ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ ဥပစာရဘူမိတိ-ကား၊ ဥပစာရသမာမိ-

နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတောသေဝံ။ ။ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏အလွန်သန့်ရှင်း ထက်မြက်
 ခြင်းကြောင့် အသဒ္ဓိယ - ကောသဇ္ဇစသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် စိတ်အစဉ်မှ
 အလွန်ဝေးကွာကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါဗိုလ်စသော ဗိုလ် ၅ ပါးတို့သည် ထောက်ပံ့
 ကူညီထားအပ်သောဝိတက်စသော ကာမာဝစရဈာန်အင်္ဂါတို့သည် ထင်ရှားပေါ်လာ
 ရကား ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့လည်း (ယှဉ်ဘက်ကိလေသာတို့နှင့်အတူ) ဝေးကွာ၍
 နေကြကုန်၏၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ကာမာဝစရဥပစာရသမာမိဈာန်
 ပေါ်လာ၏၊ ထို့ကြောင့် “နိမိတ္တုပဋ္ဌာနတော၊ ပေ၊ သမာဟိတမေဝ” ဟု မိန့်သည်၊ ထို
 ပါဠိတို့၌ ဝေသဒ္ဓါထည့်ခြင်းကား “ထိုကဲ့သို့ အကျိုးရဘို့ရန် အားထုတ်ထိုက်သည်” ဟု
 ပြလို၍ ထည့်ထားခြင်းတည်း။

ဒွိဟိ အာကာရေဟိ ။ ။ ဈာန်ဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝေါ - ဈာန်တရားတို့၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့မှ ဝေးကွာသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်း၊ ထိရဘာဝ
 ပုတ္တိစ - ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း၊ ဣတိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ
 ကာရဏေဟိ၊ ထိုတွင် ပဌမအကြောင်းသည် “နိဝရဏပုဟာနေန” နှင့် သဘောတူ၏၊
 ဒုတိယ အကြောင်းကား “ အင်္ဂပါတုဘာဝေန ” နှင့် အဆိုချင်း မတူသော်လည်း
 သဘောချင်းတူ၏၊ ဘာကြောင့်နည်း၊... ခိုင်မြဲခြင်းနှင့် ဈာန်အင်္ဂါထင်ရှားခြင်းသည်
 သဘောတူသောကြောင့်တည်း။

ဥပစာရဘူမိ ။ ။ [ဤနေရာ၌ အဝတ္ထာဘုံကို “ ဘူမိ ” ဟု ဆိုသည်။] ဥပစာရ
 အခိုက်အတန့်၌ သမာမိသည် အားမရှိသေး၊ အားမရှိသောကြောင့် (မတ်တတ်ရပ်
 ဘို့ရန် သင်နေဆဲကလေးသည် ထူပေးရင်း လဲရင်းဖြစ်သကဲ့သို့) ဥပစာရသမာမိဇော-
 ဟူသော ကုသိုလ်ဇောဝိထိလည်း ဖြစ်ပေါ်လာရင်း ဘဝင်ကျရင်း ဖြစ်နေသည်။

ဥပစာရသမာဓိတည်း၊ ပဋိလာဘဘူမိတိ - ကား၊ အပ္ပနာသမာဓိ - တည်း၊
 တေသံ - ထို ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိတို့၏၊ နာနာကရဏံ - အသီး
 အခြားပြုတတ်သော အထူးကား၊ ကိံ - နည်း၊ ဥပစာရသမာဓိ - ဈာန်၏
 အနီး ဥပစာအခိုက်၌ဖြစ်သော သမာဓိသည်၊ ကုသလဝီရိယံ - ကုသိုလ်ဇော
 အစဉ်၌၊ ဇဝိတွာ- အဟုန်ဖြင့် ဖြစ်၍၊ ဝါ-စောပြီး၍၊ ဘဝံ - သို့၊ ဩတရတိ-
 သက်ရောက်၏၊ အပ္ပနာသမာဓိ - အပ္ပနာသမာဓိသည်၊ ဒိဝသဘာဂေ -
 နေ့အဘို့၌၊ အပ္ပေတွာ-ဈာန်သို့ ရောက်၍၊ နိသိန္ဓဿ- ထိုင်နေလသော်၊ ဒိဝသ
 ဘာဂမ္ဘိ-နေ့အဘို့ပတ်လုံးလည်း၊ ကုသလဝီရိယံ-၌၊ ဇဝတိ-အဟုန်ဖြင့်ဖြစ်၏၊
 ဝါ-စော၏၊ ဘဝံ - သို့၊ နဩတရတိ၊ ဒွိသု - ၂ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသု
 သမာဓိသု - တို့တွင်၊ နိမိတ္တပါတုဘာပေန - ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ထင်ရှား
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပစာရသမာဓိနာ- ဖြင့်၊ သမာဟိတံ - ကောင်းစွာ အာရုံ၌
 ထားအပ်သော၊ ဝါ- သော၊ စိတ္တံ - သည်၊ ဟောတိ။

အထ- ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်လာရာ ထိုအခါ၌၊ အနေန-ဤ ယောဂီရဟန်း
 သည်၊ တံ နိမိတ္တံ-ထို ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ ဝဏ္ဏတော-အဆင်းအားဖြင့်၊ [ပိစု
 ပိဏ္ဏ တာရကရူပါဒီသုဝိယ - ဖြူသော အဆင်းရှိသော လဲအစု , ကြယ်ရောင်
 အပေါင်းအစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့၊ ဥပဋ္ဌိတဝဏ္ဏတော - ထင်လာသော ဖြူသော
 အဆင်းအားဖြင့်၊] နေဝ မနသိကာတဗ္ဗံ - ထိုက်၊ လက္ခဏတော - အမှတ်
 လက္ခဏာ အားဖြင့်၊ [ခရဘာဝါဒိ သဘာဝတော - ဝါစေ့ စသည်တို့၏
 ကြမ်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်၊ အနိစ္စာဒိသဘာဝ
 တောဝါ။] န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ အပိစခေါ-စင်စစ်ကား၊ ခတ္ထိယမဟေသိ
 ယာ- ခတ္ထိယဇာတ်ရှိသောမိဖုရားသည်၊ စက္ကဝတ္ထိဂဗ္ဘော-စကြာမင်းလောင်း
 ကိုယ်ဝန်ကို၊ (ရက္ခိတော) ဝိယ - စောင့်ရှောက်အပ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ကဿကေန-
 သည်၊ သာလိယဝဂဗ္ဘော-သလေးမုယော၏ မှည့်ခါနီးဖြစ်သောကိုယ်ဝန်ကို၊
 ဝါ-ဖုံးတုံး လုံးတုံးဖြစ်သော သလေးမုယောကို၊ (ရက္ခိတော) ဝိယ - ၎င်း၊
 (တထာ) အပ္ပမတ္တေန- မမေ့မလျော့သည်၊ (ဟုတွာ) ရက္ခိတဗ္ဗံ - စောင့်ရှောက်
 ရ၏၊ ဝါ-ရမည်၊(ကသ္မာ, ရက္ခိတဗ္ဗံ-စောင့်ရှောက်ရာသနည်း၊)ဟိ(ယသ္မာ)

ပဋိလာဘဘူမိ။ ။ဈာန်ရသော အခိုက်အတန့်ကို “ ပဋိလာဘဘူမိ ” ဟု ခေါ်၏။
 ထိုအခိုက်၌ကား သမာဓိအားကောင်းသောကြောင့် (အားကောင်းသောယောက်ျား
 သည် နေရာမှထပြီးနော် တနေ့လုံးမထိုင်ဘဲနေလိုက နေနိုင်သကဲ့သို့) တနေ့လုံး တည၌
 လုံး ကုသိုလ်ဇောဝီရိယံ (ဈာန်ဝီရိယံ) ဖြစ်စေကာ ဘဝင်မကျစေဘဲနေလိုက ဘဝင်မကျ
 စေဘဲ နေနိုင်သည်။

အဿ-ထိုယောဂီရဟန်းအား၊ ဝါ-သည်၊ ရက္ခိတံ-စောင့်ရှောက်အပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်၊ ဖလဒံ - အပ္ပနာဟူသော အကျိုးကို ပေးနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့စောင့်ရှောက်လျှင် အကျိုးကိုပေးနိုင်သောကြောင့်၊ ရက္ခိတဗ္ဗံ-ရာ၏။) [အကျိုးပေးပုံကိုပြ၍ ဝါထာကိုင့်န့်၊...နိမိတ္တံ-ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ ရက္ခတော - စောင့်ရှောက်အပ်သော ယောဂီရဟန်း၏၊ လဒ္ဓပရိဟာနိ-ရအပ်ပြီးသောဥပစာရဈာန်၏ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ နဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ အာရက္ခမ္ဘိ- ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်၊ အသန္တမ္ဘိ-မရှိလသော်၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ- ရအပ် ရအပ်ပြီးသော ဥပစာရဈာန်သည်၊ ဝိနဿတိ-ပျောက်ရှုံးပျောက်၍သွား၏၊ ဣတိ-ဤကား စောင့်ရှောင်ခြင်း၏အကျိုးတည်း။]

တတြိ-ထို စောင့်ရှောက်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ရက္ခဏူပါယော-စောင့်ရှောင်ခြင်း၏ နည်းလမ်းတည်း၊ တေနတ်၊ ဣနာ - သည်၊ အာဝါသော - နေရာကျောင်း၎င်း၊ ဝေါစရော-ဆွမ်းခံရွာ၎င်း၊ ဘဿံ-ပြောဆိုအပ်သောစကား၎င်း၊ ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊ ဘောဇနံ-ဘောဇဉ်၎င်း၊ ဥတု-ဥတု၎င်း၊ ဣရိယာပထော-ဣရိယာပုထ်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ သတ္တ-ဤ ၇ ပါးတို့ကို၊ အသပ္ပါယာနိ-မလျောက်ပတ်သည်တို့ကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ-၍၊ တာနေဝသတ္တ-ထို ၇ ပါးတို့ကိုပင်၊ သပ္ပါယာနိ - လျောက်ပတ်သည်တို့ကို၊ သေဝန္တေန- မှီဝဲလျက်၊ ပုနပ္ပုနံ, တံ နိမိတ္တံ-ထို ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ မနသိကာတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သပ္ပါယ သေဝန္တေန-လျောက်ပတ်သော အရာတို့ကို မှီဝဲခြင်းအားဖြင့်၊ နိမိတ္တံ-ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို၊ ထိရံ - ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဝုခိံ - ကြီးပွားခြင်းသို့၊ ဝိရုဇ္ဇိံ- စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဝမယိတွာ-ရောက်စေပြီး၍။....

လဒ္ဓပရိဟာနိ။ ။လဒ္ဓဥပစာရဈာန်ပရိဟာနိ၊ နိမိတ်ပျော်မသွားလျှင် ထိုနိမိတ်ကို အာရုံပြုသော ဥပစာရဈာန်လည်း မပျော်နိုင်၊ နိမိတ်ကိုစောင့်ရှောင်ခြင်းမရှိ၍ ပျော်သွားလျှင်ကား ထိုနိမိတ်နှင့်စပ်နေသော ဥပစာရဈာန်လည်း ပျောက်ရမည်သာ၊ ထို့ကြောင့် “အာရက္ခမ္ဘိ အသန္တမ္ဘိ” စသည်ကို မိန့်သည်။

သပ္ပါယ , အသပ္ပါယ ။ ။ မိမိနှင့် သင့်သောဆွမ်းကို ရဘို့လွယ်ကူရာ ရှာသည် သပ္ပါယ ဝေါစရမည်၏၊ ထိုသို့မလွယ်ကူရာ ရှာ(အရပ်)သည် အသပ္ပါယ ဝေါစရမည်၏၊ အဝိစ္စကထာ-စသော (ဒသဂုံတ္တရ, ၁-ပဏ္ဍာသ, မဟာဝဂ်၌ လာသော) ကထာ ၁၀ ပါးသည် သပ္ပါယဘဿ မည်၏၊ ရာဇကထာ - စသော ၃၂ ပါးသော တိရစ္ဆာန် ကထာသည် အသပ္ပါယဘဿ မည်၏၊ ကျန် ၅ ပါးတွင်ကား အကြင် အကြင် အာဝါသ စသည်၌နေသူမှာ သမာဓိမရသေးသောစိတ်သည် သမာဓိရ၏၊ ထိုထိုအာဝါသစသည် သည် သပ္ပါယမည်၏၊ ထိုသို့သမာဓိရဘို့ရန် မဟုတ်သော အာဝါသစသည်သည် အသပ္ပါယမည်၏။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ-အဇ္ဈ ဗာဟီ, ၂ လီဝတ္ထု, သန့်ရှင်းမှုကို, ပြုခြင်း၎င်း၊
 ဣန္ဒြိယသမတ္တ ပဋိပါဒနတာ - သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ နိမိတ္တကုသလတာ-နိမိတ်၌ကျွမ်းကျင်
 သူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ယသ္မိံ သမယေ-အကြင်အခါ၌၊ စိတ္တံ-တက်ကြွသောစိတ်ကို၊
 နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - နှိပ်ထိုက်၏၊ တသ္မိံ သမယေ - နှိပ်ထိုက်ရာ ထိုအခါ၌၊ စိတ္တနိဂ္ဂ
 ဏာ-တက်ကြွသောစိတ်ကို နှိပ်ခြင်း၎င်း၊ ယသ္မိံ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-ဆုတ်နစ်
 သောစိတ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ချီးမြှောက်ထိုက်၏၊ တသ္မိံ သမယေ-ချီးမြှောက်ထိုက်ရာ
 ထိုအခါ၌၊ စိတ္တပဂ္ဂဏာ-ဆုတ်နစ်သောစိတ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း၎င်း၊ [ဒီကာ
 အဖွင့်များ၌ “ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ” ဝါကျ အလျင်ရှိသောကြောင့် ထို ဝါကျကို
 ရှေ့ကနေစေရမည်၊ ယခုအဋ္ဌကထာ စာအုပ်များ၌ ရှေ့နောက် ပြန်နေ၏။]
 ယသ္မိံ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-မသာမယာ ဖြစ်နေသောစိတ်ကို၊ သမ္ပဟံသေတဗ္ဗံ-
 ရှင်လန်းစေထိုက်၏၊ တသ္မိံ သမယေ - ရှင်လန်းစေထိုက်ရာ ထိုအခါ၌၊ စိတ္တ

ဝတ္ထုဝိသဒ ကြိယာ။ ။ ဤသို့ အသပ္ပါယကိုရှောင်၍ သပ္ပါယကိုမှီဝဲလျှင် မကြာခင်
 အပ္ပနာဇာန်ပေါ်လာ၏၊ ထိုသို့ပြုပါလျက် အပ္ပနာဇာန်မပေါ်လာနိုင်သော ယောဂီသည်
 ၁၀ ပါးသော အပ္ပနာ ကောသလ္လဉာဏ်ကို (အပ္ပနာပေါ်လာအောင် ကြိုးစားမှု၌
 ကျွမ်းကျင်သောဉာဏ်ကို) ပြီးစီးစေရမည်-ဟု ပြလို၍ ဝတ္ထုဝိသဒ ကြိယာစသည်ကိုမိန့်၊
 ရှည်သောဆံကို ရိတ်ခြင်း၊ ရှည်သော လက်သည်း ခြေသည်းကို ဖြတ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်း
 စသည်ဖြင့် အဇ္ဈတ္တဝတ္ထုကို သန့်ရှင်းအောင်ပြုခြင်း၊ ဟောင်းနွမ်း စုတ်နေသောအဝတ်
 သင်္ကန်းကို ချုပ်ခြင်း၊ အနံ့မကောင်းသော အဝတ်ကိုဖွတ်ခြင်း၊ အမှိုက်ရှုပ်နေသော
 ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာကို ရှင်းလင်းခြင်းသည် ပြင်ပဝတ္ထုကို သန့်ရှင်းအောင် ပြုခြင်း
 မည်၏၊ ဤသို့သန့်ရှင်းအောင်ပြုမှသာ ဉာဏ်လည်း သန့်ရှင်းသဖြင့် ကိစ္စကို ပြီးစီးအောင်
 ပြုနိုင်သည်။ [ဝတ္ထုနံ-တို့ကို+ဝိသဒကြိယာ၊ ဝတ္ထုဝိသဒ ကြိယာ။]

ဣန္ဒြိယသမတ္တ၊ ပေ၊ ကုသလတာ ။ ။ သဒ္ဓါနှင့် ပညာ၊ သမာဓိနှင့် ဝီရိယဟူသော
 ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း (ညီမျှအောင်ပြုခြင်း) သည် ဣန္ဒြိယသမတ္တ
 ပဋိပါဒနမည်၏၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို ပြုခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကသိုဏ်း
 နိမိတ်ဝယ် ဘာဝနာပွားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ရအပ်ပြီးသော ပဋိဘာဝနိမိတ်ကို
 စောင့်ရှောက်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်းသည် နိမိတ္တကုသလတာ မည်၏။

စိတ္တနိဂ္ဂဟ စသည်။ ။ ဝီရိယလွန်ခြင်း စသည်ကြောင့် စိတ်ပျံ့လွင့်နေလျှင် ပဿဒ္ဓိ
 စသောဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းအားဖြင့် နှိမ်ပေးရ၏၊ စိတ်သည် တွန့်ဆုတ်နေလျှင်
 ဓမ္မဝိစယ စသောဗောဇ္ဈင် ၃ ပါးကို ပွားစေခြင်းအားဖြင့် မြှောက်ပေးရ၏။ ပညာ-
 လုလ္လတို့၏ နံ့ခြင်း၊ ငြိမ်သက်မှု သုခမရခြင်းတို့ကြောင့် စိတ်သည် နိရဿာဒ (မသာ
 ယာမှု) ဖြစ်နေလျှင် သံဝေဂဝတ္ထု ၈ ပါးကို ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် သံဝေဂဖြစ်စေရ၏၊
 သို့မဟုတ် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာ ၃ ပါး၏ဂုဏ်တော်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် စိတ်ကို

သမ္ပဟံသနာ- မသာယာသောစိတ်ကို ရှင်လန်းစေခြင်း၎င်း၊ ယသ္မိံ သမယေ၊ စိတ္တံ- အညီအမျှဖြစ်နေသော စိတ်ကို၊ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ- ဗျာပါရမပြု၊ လျစ်လျူ ရှုထိုက်၏။ တသ္မိံ သမယေ-လျစ်လျူရှုထိုက်ရာထိုအခါ၌၊ စိတ္တအဇ္ဈုပေက္ခနာ- ညီမျှသောစိတ်ကို လျစ်လျူရှုခြင်း၎င်း၊ အသမာဟိတ ပုဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနာ - ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ခြင်း၎င်း၊ ဝါ-သမာဓိမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ခြင်း၎င်း၊ သမာဟိတ ပုဂ္ဂလသေဝနာ- ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်း၎င်း၊ ဝါ- သမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှီဝဲခြင်း၎င်း၊ တဒမိမုတ္တတာ- ထိုသမာဓိ၌ ကိုင်းညွတ် သူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဒသ- နသော၊ ဣမာနိ အပ္ပနာကောသလ္လာနိ- ဤ အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတို့ကို၊ အဝိဇ ဟန္တေန- မစွန့်ဘဲ၊ ယောဂေါ- အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကရဏီယော- ပြုထိုက်၏။

တဿ- ထို ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝါ- သည်၊ ဝေ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အနုယုတ္တဿ- အဖန်ဖန်အားထုတ်လျက်၊ ဝိဟရတော- နေလသော်၊ ဣဒါနိ- ၌၊ အပ္ပနာ - အပ္ပနာဈာန်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ - ဖြစ်တော့လတံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအဏာ၌၊ ဘဝံ - ဘဝင်ကို၊ ဝိဒ္ဓန္တိန္ဒိတ္တာ- ဖြတ်၍၊ နိမိတ္တာရမဏံ- ပဋိ ဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ၏၊ [ဤ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံစိတ်ကား အပ္ပနာဝိထိ၌ အစဆုံးစိတ်တည်း၊ ထို နောက်၌ ဥပစာရ သမာဓိဇောများဖြစ်ပုံကို သင်္ဂြိုဟ် အပ္ပနာဇောဝါရ၏ ဆိုင်ရာအဖွင့် များကို ကြည့်ကြပါလေ။] စ- ဆက်၊ တသ္မိံ - ထိုမနောဒွါရာဝဇ္ဇနံသည်၊ နိရုဒ္ဓေ- သော်၊ တဒေဝါရမဏံ- ထို ပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံကိုပင်၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ စတ္တာ ရိဝါ- လေးကြိမ်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ [တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ပဉ္စဝါ- ငါးကြိမ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ [မဒ္ဒပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်သည်။]

ကြည့်လင်ရှင်ပြုစေရမည်။ [ဇာတိဘေး၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏဘေး၊ အပါယ်ဘေး၊ အတိတ်ကဝဋ်ဒုက္ခ၊ အနာဂတ်ဝဋ်ဒုက္ခ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အာဟာရကိုရှာရမှု ဒုက္ခ၊ ဤ ဂပါးကို သံဝေဂဝတ္ထု (ထိတ်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်း) ဟု ခေါ်၏။] စိတ်သည် မပျံ့လွင့်၊ မတွန့်ဆုတ်၊ မသာမယာ မဟုတ်ဖြစ်၍ အာရုံ၌ အညီအမျှဖြစ်နေလျှင် ထို စိတ်ကို ဆုတ်အောင် တိုးအောင် ဗျာပါရမပြုဘဲ လျစ်လျူရှုရာ၏။

အသမာဟိတ၊ ပေ၊ မုတ္တတာ။ ။ ကာမမှ ထွက်မြေခံကြောင်းအကျင့်ကို မကျင့်ဘဲ ကိစ္စများ၍ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ထားရှိသူကို ရှောင်ခြင်း၊ ထိုအကျင့်ကိုကျင့်၍ သမာဓိရှိသူကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း၊ သမာဓိရရှိရန် စိတ်၏ညွတ်ကိုင်းနေခြင်းသည် အသမာဟိတ ပုဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနာစသည် မည်၏။

ဇေယျာနိ- ဇောတို့သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)၊ ယေသံ - ယင်းစိတ်တို့တွင်၊ ပဌမံ- ပဌမ
 ဇောကို၊ ပရိကမ္မန္တိ- ပရိကမ်ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ဒုတိယံ- ကို၊ ဥပစာရန္တိ- ဥပစာ
 ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ တတိယံ- ကို၊ အနုလောမန္တိ- အနုလုံဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ စတုတ္ထံ-
 ကို၊ ဂေါတြဘူတိ - ဂေါတြဘူဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ပဉ္စမံ- ကို၊ အပ္ပနာစိတ္တန္တိ-
 အပ္ပနာဇောစိတ်ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ဝါ- တနည်း၊ ပဌမံ- ကို၊ ပရိကမ္မန္တိစေ-
 ပရိကမ်ဟူ၍၎င်း၊ ဥပစာရန္တိစ-၎င်း၊ (ဝုစ္စတိ)၊ ပေ၊ဟိ- ဆက်၊ စတုတ္ထမေ-
 လေးကြိမ်မြောက်သာလျှင် သော်၎င်း၊ [ဧဝံဖြင့် ၃ ကြိမ်ကိုကန့်။] ပဉ္စမံဧဝံဝါ-
 ငါးကြိမ်မြောက်သာလျှင် သော်၎င်း၊ [ဧဝံဖြင့် ၆ ကြိမ်ကိုကန့်။] အပ္ပေတိ-
 အပ္ပနာဇောဖြစ်၏၊ ဆဋ္ဌံဝါ - မြောက်ကြိမ်မြောက်သော်၎င်း၊ သတ္တမံဝါ -
 သော်၎င်း၊ န (အပ္ပေတိ) - အပ္ပနာဇောမဖြစ်၊ (ကသ္မာ)၊ အာသန္နဘဝင်္ဂ
 ပါတတ္တာ- နိုးသောဘဝင်ကျခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ- ဘဝင်
 ကျခါနိုးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တတ္ထေရေ-အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တ
 ထေရ်သည် ၊ အာဟ ၊ (ကိ°)၊ အာသေဝနပစ္စယေန - အာသေဝနပစ္စည်း
 ကြောင့်၊ ဝါ - အာသေဝနပစ္စည်းကို ရမှ၊ ကုသလာဓမ္မာ - တို့သည်၊ ဗလ
 ဝန္တော-န်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ, ဆဋ္ဌံဝါ- ၆ ကြိမ်မြောက်သော်၎င်း၊ သတ္တ
 မံဝါ - ၇ ကြိမ်မြောက်သော်၎င်း၊ အပ္ပေတိ - အပ္ပနာဇော ဖြစ်နိုင်၏၊ ဣတိ
 (အာဟ)၊ တံ-ထိုစကားကို၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-
 ပယ်မြစ်အပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုစိတ်တို့တွင်၊ ပုဗ္ဗဘာဝစိတ္တာနိ- ရှေးအဘိဋ္ဌဖြစ်သော
 စိတ်တို့သည်၊ ကာမာဝစရာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ အပ္ပနာစိတ္တံ ပန- အပ္ပနာ
 စိတ်သည်ကား၊ ရူပါဝစရံ-ရူပါဝစရတည်း၊ ဧဝံ-သို့လျှင်၊ အနေန-ဤယောဂီ
 ရဟန်းသည် ၊ ပေ၊ ပဌမဇ္ဈာန် - သည်၊ ဝါ - ကို၊ အဓိဂတံ - ရအပ်ပြီးသည်၊
 ဟောတိ၊ [“ ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိန် ” စသောပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးခဲ့ပြီ။]
 သော-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊ တသ္မိံ ယေဝါရမဏေ - ထို ပဋိဘာဝနိမိတ်
 အာရုံ၌ပင်၊ ဝိတက္ကာဒယော - ဝိတက်အစရှိသော ရုန့်ရင်းသောဈာန်အင်္ဂါ
 တို့ကို၊ ဝုပသမေတွာ - ငြိမ်းစေ၍၊ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ - ဒုတိယ
 ဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်တို့သို့၊ ပါပုဏာဘိ - ၏၊ စ- နိဂုံးကို ဆိုဥျးအံ့၊
 ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဈာန် ၄ ပါးကို ရခြင်းဖြင့်၊ ထပနာ
 ဝသေန - အပ္ပနာဈာန် ပေါ်လာအောင် စိတ်ကိုထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ဘာဝနာယ - အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာ၏၊ ပရိယောသာနပ္ပတ္တော- အပြီး
 အဆုံးသို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ အယံ- ပြီးကား၊ ဧတ္ထ- သမန္တပါသာဒိကာ

မည်သော ဤဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပကထာ-အကျဉ်းချုပ်စကားတည်း၊
ဝိတ္ထာရောပန - ကိုကား၊ ဣစ္ဆန္နေန - အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ
တော-မှ၊ ဂဟေတဗ္ဗော။

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာ၌၊ [အာနာပါနဿတိ
ဘာဝနာကိုပင်ဆိုသည်။] ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ပတ္တ စတုတ္ထဇ္ဈာ
နော-ရေဒံအပ်ရအပ်ပြီးသောစတုတ္ထဈာန်ရှိသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သလ္လက္ခဏ
ဝိဝတ္တနာဝသေန-အနိစ္စစသည်ကိုကောင်းစွာမှတ်သားတတ်သော ဝိပဿနာ၊
ပဝတ္တ သင်္ခါရတို့ကို ဆုတ်နစ်စေတတ်သောမဂ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကို၊
ဝနေတွာ - တိုးပွားစေ၍၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ - ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သောဖိုလ်ကို၊
ပတ္တုကာမော-ရလိုသည်၊ ဝါ-ဝင်စားလိုသည်၊ (သမာနော-သော်။) တဒေဝ
ဈာနံ-ထို စတုတ္ထဈာန်ကိုပင်၊ အာဝဇ္ဇန အဓိဋ္ဌာန ဝုဋ္ဌာန ပစ္စဝေက္ခဏ သင်္ခါ
တေဟိ-အာဝဇ္ဇနဝသိဘော်၊ သမာပဇ္ဇနဝသိဘော်၊ အဓိဋ္ဌာနဝသိဘော်၊ ဝုဋ္ဌာန
ဝသိဘော် ، ပစ္စဝေက္ခဏဝသိဘော် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ - န်သော၊
အာကာရေဟိ- အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝသိပ္ပတ္တိ-ဝသိဘော်သို့ ရောက်သည်ကို၊
ဝါ - စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကို၊ ပဂုဏံ - အဝါးဝစွာ
လေ့လာအပ်သည်ကို၊ ကတွာ - ပြုပြီး၍၊ [ဝသိဘော် ၅ တန်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
သင်္ဂြိုဟ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ရေးထားပြီး။] အရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံ - နာမ်တရားလျှင်
ရှေ့သွားရှိသော၊ ရူပံဝါ - ရုပ်တရားကိုသော်၎င်း၊ ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံ- ရုပ်တရားလျှင်
ရှေ့သွားရှိသော၊ အရူပံဝါ - နာမ်တရားကိုသော်၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ရူပါရူပံ-
ရုပ်နာမ်တရားကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-သိမ်းဆည်း၍၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ပဋ္ဌပေတိ-၏။

[“အရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံဝါ၊ပေ၊ပဋ္ဌပေတိ” ကို ချဲ့လို၍ “ကထံ” စသည်မိန့်။] ကထံ-
အဘယ်သို့ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေသနည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ သော-ထိုယောဂီရဟန်းသည်၊
ဈာနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ-ထပြီး၍၊ ဈာနင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-သိမ်းဆည်း

ပါရိသုဒ္ဓိံ ပတ္တုကာမော။ ။ [သလ္လက္ခဏာဟူသည် ဝိပဿနာတည်း၊ ဝိဝတ္တ
နာဟူသည် မဂ်တည်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိဟူသည် ဖိုလ်တည်း-ဟု ရှေ့ဖွင့်ခဲ့ပြီ။] ဖလံ အဓိဂန္တု
ကာမော , သမာပဇ္ဇိတုကာမောစ၊ (ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတိ၌စပ်၊) တတ္ထ သလ္လက္ခဏ
ဝိဝတ္တနာဝသေန ပဋ္ဌမံ မဂ္ဂါနန္တရဖလံ အဓိဂန္တုကာမော၊ [ပတ္တုကာမောကို “ အဓိ
ဂန္တုကာမော” ဟု ဖွင့်ရာ၌ သလ္လက္ခဏ ဝိဝတ္တနာ ၂ မျိုးလုံးနှင့်တွဲပါ၊ ဖိုလ်ကို ရအောင်
ကြိုးစားသောအခါ ဝိပဿနာရော မဂ်ရောပါရသည်။] တတော ပရံ သလ္လက္ခဏဝသေန
ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုကာမော၊ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားသောအခါ မဂ်မပါ
ရတော့၊ ဝိပဿနာကိုရှု၍ ဖိုလ်ဝင်စားရသည်။.... (ဝိမတိ) ။

၍၊ တေသံ-ထိုဈာန်အင်္ဂါတို့၏၊ နိဿယံ-မှီရာဖြစ်သော၊ ဟဒယဝတ္ထု-ဟဒယ
 ဝတ္ထုကို၎င်း၊ တံနိဿယာနိ - ထို ဟဒယဝတ္ထု၏ မှီရာဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာ
 ဘူတာနိစ- တို့ကို၎င်း၊ တေသံ- ထို မဟာဘုတ်တို့၏၊ နိဿယံ - သော၊ သက
 လမ္ဗိ-သော၊ ကရဇကောယဉ္ဇ-ကရဇကောယကို၎င်း၊ ဝါ- ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံးကို
 ၎င်း၊ ပဿတိ-ရှု၏၊ တတော- ထိုမှ နောက်၌၊ ဈာန်ဂါနိ- တို့ကို၊ အရူပန္တိ-
 နာမ်ဟူ၍၎င်း၊ ဝတ္ထာဒိနိ-ဟဒယဝတ္ထု အစရှိသည်တို့ကို၊ ရူပန္တိ-ရုပ်ဟူ၍၎င်း၊
 ရူပါရူပံ- ရုပ်နာမ်ကို၊ ဝတ္ထပေတိ- ခွဲခြားသတ်မှတ်၏၊ [ဤစကားဖြင့် နာမ
 ရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကိုပြ၏၊ နောက်၌လည်း ဤဉာဏ်ကိုပင် တမျိုးပြသည်၊ ရှေ့၌
 အရူပပုဗ္ဗင်္ဂမ ရူပပရိဂ္ဂဟကိုပြပြီး၍၊ ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမအရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကိုပြလိုသော
 ကြောင့် “အထဝါ” စသည်ကို မိန့်သည်။] အထဝါ-ကား၊ သမာပတ္တိတော-
 ဈာန်သမာပတ်မှာ၊ ဝုဠဟိတွာ, ကေသာဒိသု-နိသော၊ ကောဠာသေသု- ၃၂
 ပါးသော ကောဠာသတို့၌၊ ပထဝီဓာတုအာဒိဝသေန - ပထဝီဓာတ် အစ
 ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စတ္တာရိ - နိသော၊ ဘူတာနိ- မဟာဘုတ်တို့ကို၎င်း၊
 တံ နိဿိတရူပါနိစ- ထိုမဟာဘုတ်ကိုမှီသော ဥပါဒါရုပ်တို့ကို၎င်း၊ ပရိဂ္ဂဟေ
 တွာ , ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပါရမဏံ - အကြင်အကြင် သိမ်းဆည်းအပ်သော
 ရုပ်လျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပဝတ္ထုဒ္ဓါရာရမဏ
 မ္ဗိ- အကြင်အကြင် သိမ်းဆည်းအပ်သောရုပ် ဝတ္ထု ဒ္ဓါရ အာရုံရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ [ဒီကာ၌ “ အာရမဏံပိ ” ဟု ရှိ၏။] သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ - သော၊
 ဝိညာဏဉ္ဇ-ကို၎င်း၊ ပဿတိ၊ တတော - ၌၊ ဘူတာဒိနိ - တို့သည်ကို၊ ရူပန္တိ-
 ၎င်း၊ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ- သော၊ ဝိညာဏံ-ကို၊ အရူပန္တိ -၎င်း၊ ဝတ္ထပေတိ။

[ဣဒါနိ အညထာပိ (တနည်းအားဖြင့်လည်း) ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရူပပရိဂ္ဂဟံ
 ဒဿေန္နော အထဝါတိ အာဒိ မာဟ၊] အထဝါ- ကား၊ သမာပတ္တိတော-
 မှ၊ ဝုဠဟိတွာ-၍၊ အသာသ ပဿာသာနံ- တို့၏၊ သမုဒယော- အကြောင်း

ဈာန်ဂါနိ ။ ။ “ဈာန်ဂါနိ”ဟူသော စကားသည် ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ညွှန်ပြသော
 နိဒဿနနည်းတည်း၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ရှုသောအခါ ထို ဈာန်အင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သောစိတ်
 စေတသိက်တို့ကိုလည်း ရှုသည်၊ [ဈာန်ဂါနိတိ ဟိ ဣဒံ နိဒဿနမတ္ထံ၊ ဈာန်ဂါနိ ပန
 ပဿန္နော တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မံ ဓမ္မေ ပဿတိ။] နောက် “ဈာန်ဂါနိ အရူပံ”ဟု ပိုင်းခြား
 ရာ၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။

တေသံ နိဿယံ၊ ပေ၊ ပဿတိ။ ။ အိမ်တွင်း၌ဝင်လာသော မြွေကိုမြင်၍ လိုက်ဖမ်း
 သူသည် ထို မြွေ၏ နေရာကိုပါ မြင်တွေ့သကဲ့သို့ , ထို့အတူ နာမ်တရားကို ဘာဝနာ
 ဉာဏ်ဖြင့်လိုက်သော ယောဂီသည် နာမ်တရား၏မှီရာ ဟဒယဝတ္ထုမှစ၍ ကရဇကောယ
 တိုင်အောင် မြင်ရ သိရလေသည်။

သည်။ ကရဇကောယောစ - သည်၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ - သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)။ ဣတိ ပဿတိ။ ဟိ-ဥပမာဆောင်၊ ထင်အောင်ပြုဥပုးအံ၊ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ-ပန်းဘဲ သမားတို့၏ ဖါးဖိုသည်။ မေမာနာယ-မေ မေဟု အသံပြုလသော်၊ ဝါ-ရှူးရှူး ဟု မည်လသော်၊ [မောယန္တိယာ-မေ ဟု အသံပြုလျက်၊ ဝါတံ ဝါဟာပေန္တိ ယာ-လေကို ယူစေလသော်၊ မှတ်လသော်။] ဘတ္ထဉ္စ - သားရေဖါးဖိုကို၎င်း၊ ပုရိသဿ-၏၊ တဇ္ဇိ-ထို လေထွက်ခြင်းအား လျောက်ပတ်သော၊ ဝါယာမံစ- လုံ့လကို၎င်း၊ ပဋိစ္စ - စွဲ၍၊ ဝါတော - သည်၊ သဉ္စရတိ ယထာ - လှည့်လည် သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ-လျှင်၊ ကာယဉ္စ-ကို၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ- ကို၎င်း၊ ပဋိစ္စ, အဿာသ ပဿာသာ-တို့သည်၊ (သဉ္စရန္တိ)။ ဣတိ(ပဿတိ)။ တတော-၌၊ အဿာသ ပဿာသေစ- တို့ကို၎င်း၊ ကာယဉ္စ-ကို၎င်း၊ ရူပံတိ-ဟူ၍၎င်း၊ စိတ္တဉ္စ-ကို၎င်း၊ တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေစ - ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်ဘက် စေတသိက်တို့ကို၎င်း၊ အရူပန္တိ - ဟူ၍၎င်း၊ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဝေ-လျှင်၊ နာမရူပံ- ကို၊ ဝဝတ္ထပေတွာ-ပြီး၍၊ တဿ- ထိုနာမ်ရုပ်၏၊ ပစ္စယံ - အကြောင်းကို၊ ပရိယေသတိ- ရှာ၏၊ [ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ဉာဏ်ကို ဆိုသည်။] ပရိယေသန္တောစ-ရှာပြန်သော်လည်း၊ တံ-ထိုအကြောင်း ကို၊ ဒိသ္မာ, တိသုပိ - န်သော၊ အဒ္ဓါသု - အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ တို့၌၊ နာမရူပဿ- ၏၊ ပဝတ္ထိံ - ဖြစ်ပုံကို၊ အာရတ္တ - အာရုံပြု၍၊ ကင်္ခံ - ယုံမှား ခြင်းကို၊ ဝိတရတိ-လွန်မြော်၏၊ [ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို ပြသည်၊ အဟောသိံ နုခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနံစသော ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်သည်-ဟုလို။]

ဝိတိဏ္ဏကင်္ခါ-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)။ ကလာပသမ္ပသနဝသေန-ကလာပသမ္ပသနနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တိလက္ခဏ- လက္ခဏာသုံးပါးသို့၊ အာရောပေတွာ - တင်၍၊ [ကလာပသမ္ပသနဉာဏ်ကို ပြ၏၊ ထို ဉာဏ်နှင့်တကွ နောက်နောက် ဉာဏ်များကို သင်္ဂြိုဟ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း အဖွင့်မှာ ရှု။] ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ - ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ ဉာဏ်၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ - ရှေ့ အဘို့၌၊ [ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ရှေ့ပိုင်း နောက်ပိုင်း ၂ မျိုး ခွဲပြီးလျှင် ရှေ့ပိုင်း၌- ဟုလို။] ဥပ္ပန္နေ-န်သော၊ ဩဘာသာဒယော- ဩဘာသ အစရှိကုန်သော၊ ဒသ-န်သော၊ ဝိပဿနုပက္ကိလေသေ-ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူး ကြောင်း ဖြစ်သော ဘေးရန်တို့ကို၊ ပဟာယ-၍၊ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ - ဥပက္ကိ လေသတို့မှ လွတ်မြောက်သော၊ ပဋိပဒါဉာဏံ-ပဋိပဒါဉာဏ်ကို၊ မဂ္ဂေါတိ- လမ်းမှန်ဟူ၍၊ ဝဝတ္ထပေတွာ-၍၊ ဥဒယံ-ဖြစ်ခြင်းကို၊ ပဟာယ-မရှုဘဲ ပယ်စွန့် ၍၊ ဘင်္ဂါနုပဿနံ - ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်သို့၊ ပတွာ-၍၊ နိရန္တရံ- အဆက် မပြတ်၊ ဘင်္ဂါနုပဿနေန - ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဘယတော = ဘေးအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌိ

တေသု-ထင်လာကုန်သော၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု-တို့၌၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော-ငြီးငွေ့လျက်၊
 ဝိရဇ္ဇန္တော - မတပ်မက်သည်။ ဝိမုစ္စန္တော - လွတ်မြောက်သည်။ (ဟုတွာ)
 ယထာက္ကမံ, စက္ကာရော- န်သော၊ အရိယမဂ္ဂေ-တို့သို့၊ ပါပုဏိတွာ- ရှိ၊ အရ
 ဟတ္တဖလေ-၌၊ ပတိဋ္ဌာယ-၍၊ ကျေနုဝိသတိဘေဒဿ- တခုယုတ် ၂၀ အပြား
 ရှိသော၊ ပစ္စဝေက္ခဏညာဏဿ-၏။ [ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် တခုယုတ် ၂၀ကို
 သဂြိုဟ် “မဂ္ဂံဖလဉ္စနိဗ္ဗာနံ” စသော ဝါထာ-အဖွင့်မှာရှု။] ပရိယန္တပုတ္တော-
 အပြီးအဆုံးသို့ရောက်သည်။(ဟုတွာ)၊ သဒေဝကဿ-နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊
 လောကဿ-သတွာအပေါင်း၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော- မြတ်သည်ဖြစ်၍ အလှူ
 ကို ခံထိုက်သည်။ ဝါ - အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးသည် ၊ ဟောတိ၊ စ-
 နိဂုံးကို ဆိုဥးအံ့၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊
 အဿ-ထိုအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်သော ယောဂီရဟန်း၏။
 [အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကဿ။] ဝဏနံ-ဝဏနာနည်းကို၊ အာဒိံ ကတွာ-၍၊
 ဝိပဿနာပရိယောသာနာ - ဝိပဿနာ အဆုံးရှိသော၊ အာနာပါနဿတိ
 သမာဓိဘာဝနာ - သည်၊ သမတ္တာနာမ-ပြည့်စုံလုံလောက်သည် မည်သည်၊
 ဟောတိ-ဖြစ်တော့၏။ ဣတိ-ဤကား အပြီးတည်း၊....အယံ-ပြီးကား၊ သဗ္ဗာ
 ကာရတော-အားဖြင့်၊ ပဌမစတုက္ကဝဏ္ဏနာ- ပဌမစတုက္က၏ အဖွင့်တည်း။

ပန - ကား၊ ဣတရေသု - ပဌမစတုက္ကမှ အခြားကုန်သော၊ တီသု - ၃ ပါး
 ကုန်သော၊ စတုက္ကေသု - စတုက္ကတို့၌၊ [ဝေဒိတဗ္ဗောဋ္ဌစပ်။] ယသ္မာ , ဝိသု-
 သီးခြား၊ ကမ္မဋ္ဌာန ဘာဝနာနယောနာမ- ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားစေနည်း မည်သည်၊
 နတ္ထိ၊ [ပဌမစတုက္ကဖြင့် ဈာန်ရပြီးပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာ, စိတ္တ, ဓမ္မာနုပဿနာကို
 ဆက်လက်၍ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် ရှေ့အဘို့မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းသီးခြား
 မရှိ - ဟုလို။] တသ္မာ , အနုပဒဝဏ္ဏနာနယေနေဝ - အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော
 ပုဒ်တို့၏ ဖွင့်ကြောင်းနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ နေသံ-ထို စတုက္ကတို့၏၊ အတ္ထော- ကို၊

ဥဒယံ ပဟာယ ၊ ပေ၊ ဝိရဇ္ဇန္တော ။ ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ယူအပ်
 ပြီးသောသင်္ခါရတို့၏ အဖြစ်ကို (အာရုံမပြုတော့ဘဲ) စွန့်၍၊ ဘင်္ဂါနုပဿနံ ပတွာ-ထို
 သင်္ခါရတို့၏အပျက်ကို ရှုတတ်သော ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဉာဏ်သို့ရောက်၍၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော-
 (ဘယဉာဏ် အာဒိနဝဉာဏ်ဆက်၍ တိုးတက်လာသော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့်) ရုပ်နာမ်
 သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့လျက်၊ (မုစ္စိတုကမျတာဉာဏ်, ပဋိသင်္ခါဉာဏ်, သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်,
 အနုလောမတိုင်အောင် တက်ပြီးလျှင်, ဝေါတြိဘုဉာဏ်၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်
 ဖြင့်) ဝိရဇ္ဇန္တော-သင်္ခါရတို့၌ မတပ်မက်သည်။ ဝိမုစ္စန္တော-သင်္ခါရတို့မှ လွတ်မြေခံ၍
 နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်သည်။ [မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ အရိယော ဝိရဇ္ဇတိ
 ဝိမုစ္စတိတိစ ဝုစ္စတိ။]

ဝေဒိတဗျော-၏၊ ပီတိပုဋိသံဝေဒိတိ- ကား၊ ပီတိ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတံ-အသီး
 အသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်ကို၊ ကရောန္တော-လျက်၊ ပါကဋံ-ဉာဏ်အား
 ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရောန္တော-လျက်၊ အဿသိဿာမိ-အံ၊ ပဿသိဿာမိ-
 အံ၊ ဣတိ , သိက္ခတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို ပီတိပုဋိသံဝေဒိ ဟူသောပါဌ်၌၊ အာရမဏ
 တောစ-အာရုံအားဖြင့်၎င်း၊ အသမ္မောဟတောစ-မတွေ့ဝေခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊
 ခ္ဗိဟိ-န်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ပီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံ
 ဝိဒိတာ-အသီးအသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ကထံ - သို့၊
 အာရမဏတော-အားဖြင့်၊ ပီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ-
 နည်း၊ သပ္ပိတိကေ-ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ-န်သော၊ ဈာနေ-ပဌမဈာန်
 ဒုတိယဈာန်တို့ကို၊ သမာပဇ္ဇတိ- အံ၊ တဿ-ထို ဈာန်ဝင်စားသော ယောဂီ
 ရဟန်း၏၊ သမာပတ္တိက္ခဏေ - ဈာန်ဝင်စားရာခဏ၌၊ ဈာနပဋိလာဘေန-
 ဈာန်ကိုရခြင်းကြောင့်၊ အာရမဏတော- အားဖြင့်၊ ပီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိ
 သံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) အာရမဏဿ- ၏၊ ဝါ-ကို၊
 ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ-အသီးအသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ကထံ-လျှင်၊ အသံမောဟတော-အားဖြင့်၊ (ပီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံ
 ဝိဒိတာ - သည်၊ ဟောတိ- နည်း၊) သပ္ပိတိကေ- ပီတိနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊
 ဒွေ - န်သော၊ ဈာနေ- ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့ကို၊ သမာပဇ္ဇိတ္တာ- ဝင်စား

ပီတိပုဋိသံဝေဒိ။ ။ ပီတိယာ-ကို၊ ပဋိ ပဋိ-အသီး အသီး (ပီတိဖြစ်တိုင်း ပီတိ
 ဖြစ်တိုင်း)၊ သမ္ပဒေဝ ဝေဒနသီလော၊ [တသီလအနက်၌ ဣပစ္စည်း၊] ပီတိယာ ဝါ
 ပဋိပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒေါ တေဿ အတ္တိတိ ပီတိပုဋိသံဝေဒိ၊ [အဿတ္တိတဒ္ဓိတ်, ဣ၊]
 ပီတိ ဝါ ပဋိပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒယမာနောတိ ပီတိပုဋိသံဝေဒိ၊ [တသီလအနက်
 မပါသောကတ္တားဟော သက်သက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၊] သံဝေဒနဆိုလျှင် ကောင်းစွာ
 သိခြင်းအနက်ကိုဟောနိုင်သော်လည်း သိပုံအခြင်းအရာက တမျိုးတည်းမဟုတ်, ၂မျိုး
 ရှိသောကြောင့် “ပဋိ”ဟု ထည့်ရသည်။

ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ။ ။ ဈာန်ဝင်စားဆဲခဏ၌ ပီတိကိုအာရုံမပြုပါဘဲ အဘယ်ကြောင့်
 “ သမာပတ္တိခဏေ.... အာရမဏတော ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ” ဟု ဆိုအပ်သနည်း ဟု
 မေးဘွယ်ရှိ၍ “အာရမဏဿ ပဋိသံဝေဒိတတ္တာ”ဟု မိန့်သည်၊ ဈာန်၏အာရုံကိုသိလျှင်
 အာရမဏိက ဖြစ်သောဈာန် , ထိုဈာန်တွင် ပါဝင်သော ပီတိကိုလည်း သိပြီးသား
 ဖြစ်တော့သည် - ဟူလို၊ ဥပမာ - မြွေရှာသော ယောက်ျားသည် ထို မြွေ၏နေရာကို
 တွေ့လျှင် ထိုမြွေကို မမြင်ရသေးသော်လည်း ဆေးဝါးမ[န္တားဖြင့် ထိုမြွေကို ဖမ်းယူဘို့
 လွယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုမြွေကိုလည်း တွေ့ပြီးဖြစ်တော့သကဲ့သို့, ထိုအတူ ပီတိ၏
 တည်ရာအာရုံကို သိထားလျှင် ပီတိကိုလည်း သိပြီးဖြစ်တော့သည်။

ပြီး၍၊ ဝုဠာယ - ဈာန်မှထ၍၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တက ဝီတိ - ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝီတိကို၊ ဝယတော-ကုန်ခြင်းသဘောအားဖြင့်၊ ဝယတော-ပျက်ခြင်းသဘော အားဖြင့်၊ သမ္မသတိ - သုံးသပ်အံ့၊ တဿ - ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊ ဝိပဿ နာက္ခဏေ - ဝိပဿနာရှုဆဲခဏ၌၊ လက္ခဏာ ပဋိဝေဓေန - ဝီတိ၏သဘော လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်၊ အသမ္မောဟတော - အားဖြင့်၊ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ ဟိ- သာဓကကား၊ ပဋိသန္တိဒါယံ- ၌၊ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ကို၊ (ဓမ္မသေနာ ပတိနာ) ဝုတ္တံ၊ [“ဒီဃံ၊ပေ၊ တေနဉာဏေန” ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို “သော သတောဝ အဿသတိ” ပုဒ်အဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဒီဃံ, ပဿာသဝသေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ (“စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ” စသည်ကိုလိုက်၍ပေး၊ နေ၌လည်း နည်းတူ။)၊ပေ၊ သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒိ အဿာသ ၊ပေ၊ ပဿာသဝသေန- အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်း၏ အစ အလယ် အဆုံးကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဿာသ၏အစွမ်းဖြင့်၊ [အဿာ သနှင့် ပဿာသကို တပြိုင်နက် မသိ၊ ထို့ကြောင့် “အဿာသ၊ပေ၊ ပဿာသ ဝသေန” ဟုပေယျာလရှိစေ၊]ပေ၊ ပဿ မ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသ၊ပေ၊ ပဿာသဝသေန - ပဿ မ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ဟု ဟောတော် မူအပ်သော ပဿာသ၏အစွမ်းဖြင့် ၊ပေ၊ အာဝဇ္ဇတော - ဈာန်ကိုဆင်ခြင်သော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ သာဝီတိ - ဈာန်၌ပါဝင်သော ထို ဝီတိသည်၊ ဝါ - ကို၊ ပဋိသံ ဝိဒိတာ - (အာရုံကိုအကြောင်းပြု၍) အသီးအသီး ကောင်းစွာသိအပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဇာနတော- ဈာန်ဝင်စားစဉ် ဉာဏ်ပညာဖြင့်သိသော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ [“ သာဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ ” ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ပေး၊

လက္ခဏာ ပဋိဝေဓေန။ ။ဝီတိယာ - ၏၊ သလက္ခဏဿ - မိမိတပါးထည်း၏ အမှတ်အသားကို၎င်း၊ သာမညလက္ခဏဿစ-အများနှင့်ဆက်ဆံသော နမနလက္ခဏာ, အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာကို၎င်း၊ ပဋိဝိဇ္ဇနေန။

ဒီဃံအဿာသဝသေန။ ။ ဒီဃဿ အဿာသဿ အာရမဏဘူတဿ - အာရုံ ဖြစ်သော ဒီဃအဿာသ၏၊ ဝသေန ပဇာနတော သာဝိ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ [စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ-စသောပုဒ်တို့၏ အနက်တို့ကို ရှေး၌ပြခဲ့ပြီ။]

အာဝဇ္ဇတော စသည်။ ။အာဝဇ္ဇတောတိ-ဈာန် အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ (အာဝဇ္ဇန ဝသီဘော်ကိုပြသည်) ၊ သာဝီတိတိ-သာ ဈာနပရိပန္နာ ဝီတိ၊ ဇာနတောတိ-သမာပန္န က္ခဏေ (သမာပတ်ဝင်စားဆဲခဏ၌) အာရမဏမုခေန (အာရုံကိုပဓာနပြု၍) ဇာန တော၊ (သမာပဇ္ဇနဝသီဘော်ကိုပြသည်)၊ ပဿတောတိ - ဒဿနဘူတေန ဉာဏေန ဈာနတော ဝုဠာယ ပဿန္တဿ၊ (ဝုဠာနဝသီဘော်ကိုပြသည်)။

နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ပေ၊ ပဿတော - ဈာန်မှထစဉ် ဉာဏ်ပညာဖြင့် မြင်သော ယောဂီရဟန်းသည် ၊ ပေ၊ ပစ္စဝေက္ခတော - ဈာန်ကိုဆင်ခြင်သော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ စိတ္တံ-ဈာန်စိတ်ကို အဓိဋ္ဌဟတော-စွဲမြဲစွာထားသော ယောဂီရဟန်းသည် ၊ ပေ၊ သဒ္ဓါယ - သဒ္ဓါဖြင့်၊ အဓိမုစ္စတော - လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်သက်ဝင်သော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ဝါ - ယုံကြည်သော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဝီရိယံ-ကို၊ ပဂ္ဂဏှတော-ချီးမြှောက်သော ယောဂီရဟန်း သည်၊ ပေ၊ သတိ - ကို၊ ဥပဋ္ဌာပယတော- ကပ်၍တည်စေသော ယောဂီရဟန်း သည်၊ ပေ၊ စိတ္တံ-ကို၊ သမာဒဟတော-ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားသော ယောဂီ ရဟန်းသည် ၊ ပေ၊ ပညာယ - ဖြင့်၊ ပဇာနတော - အပြားအားဖြင့်သိသော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ အဘိညေယျံ-ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိထိုက်သော သစ္စာ လေးပါးတရားကို၊ အဘိဇာနတော - ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိသော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပရိညေယျံ-ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍သိထိုက်သော ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိဇာနတော- ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍သိသော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပဟာ တဗ္ဗံ - ပယ်ထိုက်သော သမုဒယသစ္စာကို၊ ပဇဟတော - ပယ်သော ယောဂီ ရဟန်းသည် ၊ ပေ၊ ဘာဝေတဗ္ဗံ - ဖြစ်စေထိုက်သော မဂ္ဂသစ္စာကို၊ ဘာဝယ တော- ဖြစ်စေသော ယောဂီရဟန်းသည်၊ ပေ၊ သစ္စိကာတဗ္ဗံ- မျက်မှောက်ပြု အပ်သော နိရောဓသစ္စာကို၊ သစ္စိကရောတော-မျက်မှောက်ပြုသော ယောဂီ ရဟန်းသည်၊ သာပီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ သာပီတိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိသံဝိဒိတာ-သည်၊ ဟောတိ။

ဧတေနော နယေန - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဝသေသ ပဒါနိဝိ- ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကိုလည်း၊ အတ္ထတော- ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- န၏။

ပစ္စဝေက္ခတော စသည် ။ ။ ပစ္စဝေက္ခတောတိ-ဈာန် ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ (ပစ္စ ဝေက္ခဏဝသိဘော်ကိုပြသည်) ၊ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတောတိ- ဧတ္တကံ ဝေလံ ဈာနသမာဒိ ဘဝိဿာဒိတိ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊ (အဓိဋ္ဌာနဝသိဘော်ကို ပြသည်၊) သဒ္ဓါယ အဓိ မုစ္စတော - စသည် ဖြင့်ကား ဈာန်ပဿနာမဂ်တို့၌ ပါသော သဒ္ဓါန္တေ , ဝီရိယိန္တေ , သတိန္တေ, သမာဓိန္တေ, ပညိန္တေတို့ကိုပြသည်။

ဧတေနော ၊ ပေ ၊ တဗ္ဗာနိ ။ ။ သုခပဋိသံဝေဒိ, စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒိပုဒ်တို့ကို “အဝသေသပဒ” ဟု ဆိုသည်။ “ဒွိဟာကာရေဟိ သုခပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ၊ စိတ္တ သင်္ခါရပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ” စသည်ဖြင့် ဝီတိနေရာဝယ် သုခပုဒ်- စိတ္တသင်္ခါရပုဒ် တို့ကို ထည့်သွင်း၍ အနက်ကိုသိနိုင်ပြီ- ဟူလို။ [ရှေ့ပုဒ်နှင့် သမာသ်တွဲရာ၌ “ဝီတိပဋိ သံဝေဒိ, သုခပဋိသံဝေဒိ, စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒိ ” ဟု ဣပစ္စည်းဖြင့်၎င်း, “ သုခပဋိ

ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ဧတ္ထ-ဤကြွင်းသောပုဒ်တို့၌၊ ဝိသေသ
 မံတ္တံ-အထူးမျှတည်း၊ တိဏ္ဏံ-၃ ပါးကုန်သော၊ ဈာနာနံ-အောက်ဈာန်တို့၏၊
 ဝသေန-ဖြင့်၊ သုခပဋိသံဝေဒိတာ- သုခကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့
 ရှိသူ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ စတုန္ဒမ္ဗိ(ဈာနာနံ)- ၄ ပါးလုံးသော ဈာန်တို့၏လည်း၊
 ဝသေန-ဖြင့်၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒိတာ-စိတ္တသင်္ခါရကိုအသီးအသီးကောင်း
 စွာ သိလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ [စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် ဈာန်
 ၄ ပါးစုံပြုဖြစ်သောကြောင့် အပေါင်းနောက်ထိုင်သော ဝိသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုသည်။]
 စိတ္တသင်္ခါရောတိ - ကား၊ [စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒိ၌ “ စိတ္တသင်္ခါရ ” ဟူသည်
 ကား-ဟူလို။] ဝေဒနာဒယော-ဝေဒနာ အစရှိကုန်သော၊ [အာဒိဖြင့် သညာ
 ကိုယူ။] ဒွေ-နသော၊ ခန္ဓာ-တို့တည်း၊ စ- ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤပုဒ်တို့တွင်၊ သုခပဋိ
 သံဝေဒိပဒေ - ပုဒ်၌၊ ဝိပဿနာဘူမိ ဒဿနတ္ထံ - ဝိပဿနာဉာဏ်၏ ဖြစ်ရာ
 အာရုံကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ၊ သုခန္တိ ၊ ပေ၊ စေတသိကဉ္စာတိ - ဟူ၍၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ
 ယံ-၌၊ ဝုတ္တံ- ပြု၊ [သုခန္တိ (ဧတ္ထ) - ၌၊ (လတ္တမာနာနိ - နသော၊) သုခါနိ-
 တို့သည်၊ ကာယိကဉ္စာသုခံ-၎င်း၊ စေတသိကဉ္စာသုခံ- ၎င်း၊ (ဣတိ) ဒွေ- ၂ ပါး
 တို့တည်း၊..... ဈာန်သင်္ခါရချည်း မကဘဲ ဝိပဿနာဉာဏ်၏ဖြစ်ရာ ရောရော
 ပြွမ်းပြွမ်းဖြစ်သော ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရကိုပြလိုသောကြောင့် ကာယိကသုခကိုပါ
 ထည့်၍ ဟောတော်မူသည်။]

ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရန္တိ - ကား၊ ဩဠာရိကံ ဩဠာရိကံ - သော၊ စိတ္တ
 သင်္ခါရံ -ကို၊ ဝါ- စိတ်သည် ပြုစီရင်အပ်သော ဝေဒနာသညာကို၊ ပဿမ္ဘေ
 န္ဓာ-ငြိမ်းစေလျက်၊ နိရောဓေန္ဓာ-ချုပ်စေလျက်၊ (အဿသိဿာမိ-အံ၊)
 ဣတိအတ္ထော၊ သော-ထို ပဿမ္ဘန၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော နိရောဓကို၊ ဝိတ္တာ
 ရတော-အားဖြင့်၊ ကာယသင်္ခါရေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-
 ၏၊ [ဣမသံ ဟိ ဘိက္ခုနော အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ- စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း
 ပဿမ္ဘနိရောဓဖြစ်ပုံကို သိပါ၊ နိရောဓဟူသည်လည်း တကယ်ချုပ်ပျောက်
 ခြင်းမဟုတ်၊ ပဿမ္ဘန၏ ပရိယာယ်နိရောဓတည်း။] အပိစ- စိုးစဉ်းအနည်း
 ငယ် ဆိုဘွယ်အထူးကား၊ ဧတ္ထ - ဤ ဝိတိပဒ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝိတိပဒေ-
 ဝိတိပဋိသံဝေဒိ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော တရားအစ၌၊ [ဝိတိ
 ပဋိသံဝေဒိတိအာဒိနာ ဒေသိတကောဠာသေ၊ ပဒ သဒ္ဓါသည် ကောဠာသ

သံဝေဒိတာ ” စသည်ဖြင့် တာပစ္စည်းကြောင့် ဣဒံ ဤကို ရဿပြု၍၎င်း ရှိရသည်၊
 ရှေ့ပုဒ်နှင့် သမာသ်မတွဲလျှင် “သု ဝိတိ ပဋိသံဝေဒိတာ ” ဟု တပစ္စည်း ဣ အာဂုံဖြင့်
 ရှိရသည်။]

အနက်ဟော။] ပီတိသီသေန - ပီတိဟူသော ဥျးခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ - ပီတိကို ဥျးခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝေဒနာ- ယှဉ်ဘက်ဝေဒနာကို၊ ဝုတ္တာ- ပြီ၊ သုခပဒေ- သုခပဋိသံဝေဒီ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော တရားအစု၌၊ သရူပေ နေဝ- သရုပ်သကောင်အားဖြင့်ပင်၊ ဝေဒနာ-ကို၊ (ဝုတ္တာ)၊ ဒွိသု-န်သော၊ စိတ္တသင်္ခါရပဒေသု - စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒီပုဒ် , ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရ်ပုဒ် တို့၌၊ [ဝိမတိ၌ “ကောဋ္ဌာသေသု” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို “ စိတ္တသင်္ခါရ ပေ၊ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရ် ဟု လာသော တရားအစုတို့၌” ဟုပေး။] သညာစ၊ ပေ၊ စိတ္တသင်္ခါရတိ - ဟူ၍၊ ဝစနတော - ကြောင့်၊ သညာသမ္ပယုတ္တာ - သော၊ ဝေဒနာ- ကို၊ (ဝုတ္တာ)၊ ဣတိ - ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [သညာစ- သည်၎င်း၊ ဝေဒနာစ- သည်၎င်း၊ စေတသိကာ-စိတ်၌မှီကုန်၏၊ ဧတေဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝါ- တို့သည်၊ စိတ္တပဋိပဒ္ဓါ-စိတ်နှင့်စပ်ကုန်၏၊ စိတ္တသင်္ခါရ-စိတ်သည် ပြုစီရင်အပ် ကုန်၏။] ဧဝံ-လျှင်၊ ဝေဒနာနုပဿနာနယေန- ဝေဒနာနုပဿနာဘာဝနာ နည်းဖြင့်၊ ဣဒံ စတုက္ကံ- ဤဒုတိယစတုက္ကံကို၊ ဘာသိတံ- ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတိယစတုက္ကေပိ- ၌လည်း၊ စတုန္ဒံ, ဈာနာနံ, ဝသေန-အားဖြင့်၊ စိတ္တ ပဋိသံဝေဒိတာ - စိတ်ကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ [ယခုစာအုပ်များ၌ “စတုန္ဒမ္ဗိ” ဟု ပိ-ပါသော်လည်း ဋီကာ၌

ပီတိသီသေန ၊ ပေ ၊ ဝုတ္တာ ။ ။ ပီတိသီသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ - ပီတိအပ ဒေသေန (ပီတိကိုညွှန်ပြသဖြင့်) တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ န ပီတိတိ အဓိပ္ပါယော၊ [ပီတိကို ဟောလိုရင်းမဟုတ်၊ ဝေဒနာကိုသာ ဟောလိုရင်းဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်လျှင် ဝေဒနာကို တိုက်ရိုက်ဟောပါတော့လား၊ ဘာကြောင့် ပီတိကို ခေါင်းတပ်ရသနည်း- ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား- ပီတိက (ဩဋ္ဌာရိက) ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောကြောင့် သူ့ကို ဉာဏ်ဖြင့် လွယ်ကူစွာ ယူနိုင်ခြင်းငှါ ပီတိကိုခေါင်းတပ်၍ သုခဝေဒနာကိုပင် ဟောတော်မူသည်၊ အပိစ - ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနံ ဒေသေန္တော ဘဂဝါ ပီတိယာ ဩဋ္ဌာရိ ကတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တသုခံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပီတိသီသေန ဒေသေတိ။]

စိတ္တသင်္ခါရ။ ။ “စိတ္တေန - သည်၊ သင်္ခါရိယန္တေ - ပြုစီရင်အပ်ကုန်၏” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ဝေဒနာသညာစသော စေတသိက်အားလုံးသည် စိတ္တသင်္ခါရမည်၏၊ သို့သော် ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် သညာနှင့် ဝေဒနာကိုသာ စိတ္တသင်္ခါရအမည်ဖြင့် ပြလိုသောကြောင့် “သညာစ ဝေဒနာစ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ [ကမံ စိတ္တေန သင်္ခါရိယန္တိတိ စိတ္တသင်္ခါရ သညာဝေဒနာဒယော၊ ဣဓပန ဥပလက္ခဏမတ္ထံ၊ သညာ ဝေဒနာဝ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ- သညာသမ္ပယုတ္တဝေဒနာတိ၊ ဧဝံစသော နိဂုံး၌ “ဣဒံ စတုက္ကံ” အရ ၄ ပါးကား ပီတိပဋိသံဝေဒန , သုခပဋိသံဝေဒန , စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံ ဝေဒန , ပဿန္တနကာယသင်္ခါရတည်း၊ ပါဠိတော်မှကြည့်ပါ။]

မပါ။] အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တန္တိ-ကား၊ စိတ္တံ-ကို၊ မောဒေန္တော-ဝမ်းမြောက်
 စေလျက်၊ ပမောဒေန္တော-အပြားအားဖြင့် ဝမ်းမြောက်စေလျက်၊ ဟာသေ
 န္တော-ရှင်လန်းစေလျက်၊ ပဟာသေန္တော-လျက်၊ ပေ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ဝမ်းမြော်
 စေရာ၌၊ သမာဓိဝသေနစ- သမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဝိပဿနာဝသေနစ-
 ၎င်း၊ ဒွိဟိ-နသော၊ အာကာရေဟိ- တို့ဖြင့်၊ အဘိပ္ပမောဒေါ- ဝမ်းမြောက်
 ခြင်းသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ကထံ - လျှင်၊ သမာဓိဝသေန (အဘိပ္ပမောဒေါ၊
 ဟောတိ-နည်း၊) သပ္ပိတိကေ၊ ပေ၊ သော-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊ သမာပတ္တိ
 က္ခဏေ-ဈာန်သမာပတ်ခဏ၌၊ သမ္ပယုတ္တယ-သော၊ ပီတိယာ-ဖြင့်၊ စိတ္တံ-
 ကို၊ အာမောဒေတိ-လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်စေ၏၊ ပမောဒေတိ-၏၊ ကထံ-လျှင်၊
 ဝိပဿနာဝသေန (အဘိပ္ပမောဒေါ ဟောတိ) ၊ ပေ၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝိပဿနာ
 က္ခဏေ - ဝိပဿနာ ခဏ၌၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တကပီတိံ - ကို၊ အာရမဏံ- ကို၊
 ကတွာ၊ စိတ္တံ- ဝိပဿနာစိတ်ကို၊ ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိပန္နော- ကျင့်သော ယောဂီ
 ရဟန်းကို၊ အဘိပ္ပမောဒယံ၊ ပေ သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သမာဒဟံ စိတ္တန္တိ-
 ကား၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန-ဖြင့်၊ အာရမဏေ-၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ သမာဒဟန္တော
 (သမံ+အာဒဟန္တော)-အညီအမျှထားလျက်၊ သမံ-အညီအမျှ၊ ထပေန္တော-

တတိယစတုက္ကေပိ ။ ။ ဒုတိယစတုက္ကဝယ် စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒိတာ၌ ဈာန်
 ၄ ပါး၏ အစွမ်းဖြင့် သိရသကဲ့သို့ ဤ တတိယစတုက္က၌လည်း စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာကို
 ဈာန် ၄ ပါး၏အစွမ်းဖြင့် သိရသောကြောင့် (ဈာန် ၄ ပါးဖြင့် သိရခြင်းတူရကား)
 သမ္ဗိဏ္ဍနတ္ထပိသဒ္ဓါဖြင့် “စတုက္ကေပိ”ဟု မိန့်သည်။ ဈာန် ၄ ပါး၏အစွမ်းဖြင့် သိရပုံကို
 လည်း “ ဒွိဟာကာရေဟိ စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ အာရမဏတော အသမ္မော
 ဟတောစ ” စသည်ဖြင့် ပီတိပဋိသံဝေဒိတုန်းက စာသွားအတိုင်း သိလေ။ “ စတ္တာရိ
 ဈာနာနိ”ဟု ဈာန် ၄ ပါးထည့်ရုံသာ ထူးသည်။

စိတ္တံ မောဒေန္တော။ ။ ဈာန်ဝင်စားခိုက်၌ ဈာနသမ္ပယုတ်စိတ်ကို ယှဉ်ဘက်ပီတိ
 ဖြင့် ဝမ်းမြောက်စေလျက်၊ တနည်း-ထိုပီတိကို အာရုံပြုသော ဝိပဿနာစိတ်ကို အာရုံ
 ဖြစ်သောထိုပီတိဖြင့် ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ [ပမောဒေန္တောစသည်တို့ကား ဝေဝုစ
 ပရိယာယ်စကားတို့တည်း။]

သမံ ထပေန္တော။ ။ သံကို သမံဟု၎င်း၊ အာပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်ကို ထပနအနက်ဟော
 ဟု၎င်းဖွင့်၏။ ယထာ (အကြင်နည်းဖြင့် ထားလသော်) ဤသကမ္ဘိ လိနပက္ခံ (တွန့်ဆုတ်
 ဘက်ကို၎င်း) ဥဒ္ဓစ္စပက္ခစ္စ အနုပဂမ္မ အနောနတံ (အောက်လည်း မညွတ်ဘဲ) အနု
 န္နတံ (အထက်လည်းမမြောက်ဘဲ) ၊ [သမ္ပဒေဝ ဌိတံ ဟောတိ-၌ လှမ်းစပ်၊] ယထာ
 ဣန္ဒြိယာနံ (သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏) သမတ္တပဋိပတ္တိယာ (ညီမျှသည်၏ အဖြစ်သို့
 ရောက်ခြင်းအားဖြင့်) သမ္ပဒေဝ ဌိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ အပ္ပနာဝသေန ထပေန္တော။

ထားလျက်၊ ဝါပန-တနည်းကား၊ တာနိ ဈာနာနိ-တို့ကို၊ ပေ၊ သမ္မသတော-
 သုံးသပ်သော ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝိပဿနာက္ခဏေ-၌၊ လက္ခဏပဋိဝေဓေန-
 အနိစ္စ အစရှိသောလက္ခဏာကို အသီးအသီး ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့်၊
 [အနိစ္စာဒိကဿ လက္ခဏဿ ပဋိပဋိ ဝိဇ္ဈနေန , ခဏေ ခဏေ အဝဗောဓ
 နေန။] ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ - ခဏ ခဏ၌ဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်၊
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ- သို့၊ ဥပ္ပန္နာယ-သော၊ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာယ-၏၊ ဝသေနပိ၊
 ပေ၊ စိတ္တံ - ကို၊ သမာဒဟန္တော , သမံ ထပေန္တော - အညီအမျှထားသော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သမာဒဟံ၊ ပေ၊ သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ဝိမောစယံ စိတ္တန္တိ-ကား၊ ပဌမဇ္ဈာနေန-ဖြင့်၊ နိဝရဏေဟိ-တို့မှ၊ စိတ္တံ-
 ကို၊ မောစေန္တော - လွတ်မြောက်စေလျက်၊ [ဝိက္ခမ္ဘန ဝိမုတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်
 နိဝရဏစသည်တို့မှ ကင်းဆိတ်စေလျက်၊ နိဝရဏစသည်တို့ကို ပယ်စွန့်လျက်၊]
 ဝိမောစေန္တော- အထူးအားဖြင့် လွတ်မြောက်စေလျက်၊ (အဿသိဿာမိ-
 အံ၊ ပဿသိဿာမိ - အံ၊ (ထည့်)၊ နောက်၌လည်းနည်းတူ။) ဒုတိယေန-
 ဒုတိယဈာန်ဖြင့်၊ ဝိတတ္ထ ဝိစာရေဟိ-တို့မှ၊ ပေ၊ တတိယေန-ဖြင့်၊ ပီတိယာ-မှ
 ပေ၊ စတုတ္ထေန- ဖြင့်၊ သုဒဒုက္ခေဟိ- တို့မှ၊ [“ သုဒဿစ ပဟာနာ , ဒုက္ခဿစ
 ပဟာနာ ” ဟု စတုတ္ထဈာန်ဂုဏ်ပုဒ်ကို ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ဒုက္ခမှလည်း
 လွတ်စေသည်။] ပေ၊ ဝါပန- သည်သာမကသေး၊ တာနိဈာနာနိ-တို့ကို၊ ပေ၊
 သမ္မသတိ-၏၊ သော-ထို ယောဂီရဟန်းသည်၊ [အဿသတိစေဝ ပဿသတိစ
 တို့၌စပ်။] ဝိပဿနာက္ခဏေ-ဘင်ကိုရှုသော ဝိပဿနာခဏ၌၊ အနိစ္စာနုပဿ
 နာယ-အနိစ္စဟု အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ နိစ္စသညာတော-
 နိစ္စဟု ဖြစ်သော အမှတ်သညာမှ၊ စိတ္တံ - ကို၊ မောစေန္တော ဝိမောစေန္တော-

ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ။ ။ ခဏမတ္တဋ္ဌိတိကော - တခဏမျှ၌ တည်ခြင်းရှိသော
 သမာဓိ၊ သောပိ ဟိ အာရမဏေ နိရန္တရံ ပဝတ္တမာနော (တခဏမျှတည်သော ထို
 သမာဓိသည်လည်း အာရုံ၌ အဆက်မပြတ်ဖြစ်လသော်၊) ပဋိပက္ခေန အနာဘိဘူတော
 (ဆန့်ကျင်ဘက်နိဝရဏတို့သည် မလွှမ်းမိုးနိုင်ဘဲ) အပ္ပိတောဝိယ (အပ္ပနာသို့ ရောက်
 သကဲ့သို့) စိတ္တံ နိစ္စလံ ထပေတိ၊ တေန ဝုတ္တံ-ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယာတိ အာဒိ။

ဝိပဿနာက္ခဏေ။ ။ ဘင်္ဂါနုပဿနက္ခဏေ၊ ဘင်္ဂါ ဟိ နာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ
 ကောဋိ = ပျက်ခြင်းမည်သည် အနိစ္စလက္ခဏာ၏ အလွန်ဆုံးအစွန်းတည်း၊ တသ္မာ
 တာယ (ထိုအနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်) ဘင်္ဂါနုပဿကော ယောဂါဝစရော သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ
 အနိစ္စတော ပဿတိ၊ နောနိစ္စတော၊ အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဒုက္ခဿစ အနတ္တတာ တဒေဝ
 (ထိုသင်္ခါရအားလုံးကိုပင်) ဒုက္ခတော၊ အနုပဿထိ၊ နော သုဒတော၊ အနတ္တတော
 အနုပဿတိ၊ နော အတ္တတော။

လျက်၊(အဿသတိစေတ-စေ၏၊ပဿသတိစ-စေ၏)ဒုက္ခာနုပဿနာယ-ဒုက္ခ
 ဟု အဖန်ဖန် ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ သုခသညာတော - သုခ ဟု
 ဖြစ်သောအမှတ်သညာမှ ၊ပေ၊ အနတ္တာ နုပဿနာယ - အနတ္တဟု အဖန်ဖန်
 ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ အတ္တသညာတော - အတ္တ ဟု ဖြစ်သော
 အမှတ်သညာမှ ၊ပေ၊ နိဗ္ဗိဒါ နုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းအားဖြင့်
 ဖြစ်သော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ နန္ဒိတော-သင်္ခါရတို့၌ နှစ်သက်တတ်သော
 သံဗြိတိကတဏှာမှ ၊ ပေ ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၌ စက်ဆုပ်ခြင်း
 အားဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ ရာဂတော- သင်္ခါရတို့၌ တပ်မက်
 တတ်သော ရာဂမှ ၊ ပေ ၊ နိရောဓာနုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို
 အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ သမုဒယတော - သင်္ခါရတို့၏
 ဖြစ်ခြင်းမှ၊ (တနည်း) နိရောဓာနုပဿနာယ - သင်္ခါရတို့၏ နောက်ဘဝ၌
 အသစ်မဖြစ်လောက်အောင် ချုပ်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုတတ်သော ဝိပဿနာ
 ဉာဏ်ဖြင့်၊ သမုဒယတော- အသစ်ဖြစ်ခြင်းမှ ၊ ပေ ၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာယ-
 သင်္ခါရတို့ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ အာဒါန
 တော - နိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ယူခြင်းမှ၊ ဝါ - ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်
 ယူခြင်းမှ၊ ပေ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဝိမောစယံ၊ပေ၊ သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟော
 တော်မူအပ်ပြီ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ စိတ္တာနုပဿနာဝသေန-စိတ္တာနုပဿနာဘာဝနာ
 နည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဣဒံ စတုက္ကံ-ဤတတိယစတုက္ကံကို၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ စသည်။ ။သင်္ခါရေသုနိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန ပဝတ္တာယ အနုပဿ
 နာယ၊ [နိဗ္ဗိဒါယ - ငြီးငွေ့ခြင်းအားဖြင့်+ပဝတ္တာ+အနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ-
 ဟု ပြု၊] နန္ဒိတောတိ သံဗြိတိကတဏှာတော၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယာတိ - တတ္ထ (ထို
 သင်္ခါရတို့၌) ဝိရဇ္ဇနာကာရေန ပတ္တာယ အနုပဿနာယ၊ [ဝိရာဂတော-စက်ဆုပ်ခြင်း
 အားဖြင့် + ပဝတ္တာ အနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ။]

နိရောဓာနုပဿနာယာတိ-သင်္ခါရနံ နိရောဓဿ အနုပဿနာယ၊ [တနည်း-
 အကြင်နည်းဖြင့်ရှုလျှင် သင်္ခါရတို့ချုပ်၍ နောက်ထပ် ဘဝအဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်ကုန်၊ ဤသို့
 ရှုခြင်းကို နိရောဓာနုပဿနာ ဟု ခေါ်သည်၊ မှန်၏-နိရောဓာနုပဿနာ ဟု ခေါ်အပ်
 သော ဤအနုပဿနာသည် အားအစွမ်းသို့ရောက်သော မုစ္ဆိတုကမျတာဉာဏ်တည်း၊]

ပဋိနိသဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တာအနုပဿနာ ပဋိနိသဂ္ဂါ နုပဿနာ၊ [ပဋိနိသဇ္ဇနံ-
 စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂေါ- ခြင်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂတော - ဖြင့်၊ ပဝတ္တာ အနုပဿနာ ပဋိ
 နိသဂ္ဂါနုပဿနာ၊] အာဒါနတောတိ-အနိစ္စာဒိဝသေန ဂဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏ
 တော ဝါ။

ပန-ကား၊ စတုတ္ထ စတုက္ကေ-၌၊ အနိစ္စာနုပဿိတိ ဧတ္ထ-အနိစ္စာနုပဿိ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ တာဝ-အစဉ်အတိုင်း၊ အနိစ္စံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အနိစ္စတာ- အနိစ္စ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ အနိစ္စာနုပဿနာ- အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုတတ်သောဉာဏ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အနိစ္စာနုပဿိ - အနိစ္စ ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသူကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ တတ္ထ - ထို အနိစ္စံဝေဒိတဗ္ဗံ အစ ရှိသောစကားရပ်၌၊ အနိစ္စန္တိ-ကား၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း၊ ကဿာ - နည်း၊ ဥပ္ပါဒ ဝယညထတ္တဘာဝါ - ဖြစ်ခြင်း , ပျက်ခြင်း , ဥပါဒိမှ တပါးသော ရင့်ခြင်းဟူသောအပြား၏ အဖြစ်၏ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ အနိစ္စတာတိ- ကား၊ တေသညေဝ- ထို ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ပင်၊ ဥပ္ပါဒ ဝယည ထတ္တံ-ဖြစ်ခြင်း , ပျက်ခြင်း , ဥပါဒိမှတပါးသော ရင့်ခြင်းဟူသော အပြား၏ အဖြစ်တည်း၊ ဝါ-တနည်း၊ ဟုတွာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ အဘာဝေါ-မရှိခြင်းတည်း၊ နိဗ္ဗတ္တာနံ - ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏၊ တေနောကာရေန - ထို ဖြစ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ပင်၊ အဋ္ဌတွာ - မတည်မူ၍၊ ခဏဘဏေန- ခဏဘင်အားဖြင့်၊ ဘေဒေါ- ပျက်ခြင်းတည်း၊ ဣတိအတ္ထော- ဤကား ဟုတွာ အဘာဝေါ၏ အနက်တည်း၊ အနိစ္စာနုပဿနာတိ - ကား၊ တဿာ အနိစ္စ

ဥပ္ပါဒ၊ ပေ၊ ဘာဝါ။ ။ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပါဒေါ-ဥပါဒိခြင်း၊ “ကံ စသောအကြောင်းတို့ ကြောင့် သင်္ခတအကျိုးတို့၏ဖြစ်ခြင်း”ဟူရာ၌ ဥပါဒိ ဦးဆောင် အားလုံးကိုပင် “ဥပ္ပါဒ”ဟု ခေါ်ရသော်လည်း ဤ ဥပ္ပါဒဝယ စသည်၌ “ဥပ္ပါဒ ” ခေါ်သော ဖြစ်ခြင်းကား ထို ဖြစ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်၊ သဘာဝအထည်ကိုတခုကို စ၍ရခြင်း၊ ဥပါဒိခြင်းတည်း၊ ၈+ အယနံ ဝယော - ပျက်ခြင်း၊ ဇရာယ - ရင့်ရော်ခြင်းအားဖြင့်၊ အညထာဘာဝေါ- ဖြစ်စမှ တပါးသောအပြား၏ အဖြစ်တည်း၊ အညထတ္တံ-ဖြစ်၊ ဝါ-ရင့်ခြင်း၊ (ဦးအဖြစ် ဖြင့် တည်ခြင်း)၊ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တာနံ- တို့၏+ဘာဝေါ (သမ္ဘာဝေါ)-ထင်ရှား ရှိခြင်းတည်း၊ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝေါ - ခြင်း။

အနိစ္စတာ။ ။အနိစ္စာနံ-မမြဲကုန်သောခန္ဓာ ၅ ပါးတို့၏+ဘာဝေါ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စ ဟူသော နာမည်၏ ဖြစ်ကြောင်းကား ပြခဲ့သော ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း လက္ခဏာ ဥပါဒိတည်း၊ ထို့ကြောင့်“တေသညေဝ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံ”ဟု မိန့်ပြီးလျှင်၊ ထို ဥ ပါးတွင် ပျက်ခြင်းသည် အနိစ္စ အမည်ရခြင်း၏ ထူးခြားသော ပဝတ္တိနိမိတ် ဖြစ်သောကြောင့်“ဟုတွာ အဘာဝေါ ဝါ”ဟု တနည်းဖွင့်သည်၊ ဤ၌“ဟုတွာ”ဟု ထည့်ရခြင်းမှာ လိုရင်းမဟုတ်၊ “ အဘာဝ - အပျက် ”ဟူသမျှ၌ အဖြစ်က ရှေ့သွား ရှိသောကြောင့် ဟုတွာ ဟု အပိုထည့်ရခြင်းတည်း။ [အဘာဝေါကိုပင် “ နိဗ္ဗတ္တာနံ ၊ ပေ၊ ဘေဒေါ”ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွင်ဖွင့်သည်၊ တေနောကာရေနာတိ-နိဗ္ဗတ္တာနာကာရေန၊ ခဏဘဏေနာတိ - ခဏိကနိရောဓေန = ခဏ၌ဖြစ်သော ချုပ်ခြင်းဖြင့်။]

တာယ-ထို မမြဲကုန်သည်၏အဖြစ်၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ ရူပါဒိသု-ရုပ် အစရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ အနိစ္စန္တိ-ဟူ၍၊ အနုပဿနာ-အဖန်ဖန် ရှုတတ်သောဉာဏ် တည်း။ အနိစ္စာနုပဿီတိ-ကား၊ တာယ အနုပဿနာယ-ထို အနုပဿနာ ဉာဏ်နှင့်၊ သမန္ဓာဂတော - ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဧဝံ ဘူတော-ဤသို့ အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုတတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ)၊ အဿသန္ဓေ၁စ-ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသူကို၎င်း၊ ပဿသန္ဓေ၁စ-ဝင်သက်ကို ဖြစ်စေသူကို၎င်း၊ ဣမ- ဤ စတုတ္ထ စတုတ္တ၌၊ အနိစ္စာနုပဿီ၊ပေ၊ သိက္ခတီတိ- ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗျော-၏။

ပန-ကား၊ ဝိရာဂါနုပဿီတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဝိရာဂါ-တို့သည်၊ ခယဝိရာဂေါစ- ခယဝိရာဂ၎င်း၊ အစ္စန္တဝိရာဂေါစ - အစ္စန္တဝိရာဂ၎င်း၊ (ဣတိ) ဒွေ - ၂ ပါး တို့တည်း။ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ ခယဝိရာဂေါတိ-ကား၊ သင်္ခါရာနံ- တို့၏၊ ခဏဘင်္ဂေါ-ခဏဘင်တည်း။ ဝါ-ဘင်ခဏ၌ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ အစ္စန္တဝိရာ ဂေါတိ-ကား၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဝိရာဂါနုပဿနာတိ-ကား၊ တဒုဘယ ဒဿနဝသေန - ထို ၂ ပါးစုံသော ခယဝိရာဂ အစ္စန္တဝိရာဂကို ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တာ - ဖြစ်သော၊ ဝိပဿနာစ - ၎င်း၊ မဂ္ဂေါစ - မဂ်၎င်း တည်း။ ဒုဝိဓာယဝိ- ၂ ပါးအပြားရှိလည်းဖြစ်သော၊ တာယအနုပဿနာယ- ထိုအနုပဿနာဉာဏ်နှင့်၊ သမန္ဓာဂတော-သည်၊ ဟုတ္တာ, အဿသန္ဓေ၁စ- ကို၎င်း၊ ပဿသန္ဓေ၁စ-ကို၎င်း၊ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ပေ၊ သိက္ခတီတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိ တဗျော - ၏။ [“ ဝိရာဂါနုပဿီ - သင်္ခါရတို့၏ ဘင်ဟူသော ခယဝိရာဂကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်, နိဗ္ဗာန်ဟူသောအစ္စန္တဝိရာဂကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ (တနည်း)ဝိရာဂါနုပဿီ- အာရုံပြုသောအားဖြင့် ခယဝိရာဂ

ခယ, အစ္စန္တဝိရာဂ။ ။ဝိရဇ္ဇနံ ဝိလုဇ္ဇနံ - ပျက်ခြင်း၊ ဝိရာဂေါ - ခြင်း၊ ရာဂါ၌ ရန္တဓာတ်သည် ဝိဥပသာရကြောင့် ဝိလုဇ္ဇနအနက်ကို ဟော၏။ ခယောဧဝ-ပျက်ခြင်း သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိရာဂေါ - ဝိရာဂတည်း။ ခယဝိရာဂေါ - ဂ၊ ပြခဲ့သော ခဏိက နိရောဓပင်တည်း။ ဝိရဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ သင်္ခါရာ ဧတ္ထာတိ ဝိရာဂေါ၊ အစ္စန္တံ + ဝိရာဂေါ အစ္စန္တဝိရာဂေါ။ [ဤ ဝိရာဂသဒ္ဓါသည် ပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။]

တဒုဘယ ဒဿနဝသေန ။ ။ ဝိပဿနာဖြင့် ခယဝိရာဂကို မြင်ခြင်း, မဂ်ဖြင့် အစ္စန္တဝိရာဂကိုမြင်ခြင်း,ဟု ခွဲပါ။ တနည်း-ဝိပဿနာသည် သင်္ခါရတို့၏ ဘင်ဟူသော ခယဝိရာဂကို အာရုံပြုသောအားဖြင့်မြင်၏။ ထိုသို့ ဘင်ကို အာရုံပြုခိုက် နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ညွတ်လျက် ရှိရကား နိဗ္ဗာန်ဟူသော အစ္စန္တဝိရာဂကိုလည်း နိန္ဒ (ညွတ်ခြင်း) အားဖြင့် မြင်၏။ မဂ်ကား ခယဝိရာဂကို အသမ္ပောဟ (မတွေ့ဝေသော) အားဖြင့်မြင်၏။ အစ္စန္တ ဝိရာဂကိုကား အာရုံပြုသောအားဖြင့် မြင်သည်။

ကို, ညွတ်သောအားဖြင့် အစွန္တရိရာဂကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၎င်း, အသမ္မောဟ အားဖြင့် ခယဝိရာဂကို, အာရုံပြုသောအားဖြင့် အစွန္တရိရာဂကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်၎င်း, အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်” ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] နိရောဓနုပဿီပဒေဝိ-သီပုဒ်၌လည်း၊ **ဧသေဝ နယော-တည်း၊** [“ဒွေနိရောဓာ ခယနိရောဓော အစွန္တနိရောဓောစ” စသည်ဖြင့် ဝိရာဂပုဒ်နေရာဝယ် နိရောဓပုဒ်သွင်း၍ ဤနည်းအတိုင်း သိပါ။]

ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿီတိ ဣတ္ထာပိ-၌လည်း၊ [ဝိရာဂါနုပဿီနှင့် ၂ ပါးအပြားချင်း တူသောကြောင့် “သမ္ဗိဏ္ဍန ပိသဒ္ဓါ” ကို ဆိုသည်။] ပဋိနိသဂ္ဂါ - ပဋိနိသဂ္ဂတို့သည်၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါစ- ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂ၎င်း၊ ပက္ခန္ဓနပဋိနိသဂ္ဂေါစ-၎င်း၊ (ဣတိ- သို့) ဒွေ-တို့တည်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂေါယေဝ- စွန့်လွှတ်ခြင်းသည်ပင်၊ အနုပဿနာ - ရှေးရှေးဉာဏ်၏နောက်၌ ရှုခြင်းတည်း၊ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာ - ခြင်း၊ ဧတံ - ဤ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာ ဟူသော အမည်သည်၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂါနိ-ဝိပဿနာမဂ်တို့၏၊ အဓိဝစနံ- တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဝိပဿနာ-ကို၊ (ဝုစ္စတိ၌စပ်) ဝါ-သည်၊ (ပရိစ္စုဇတိ၌စပ်) တဒဂ်ဝသေန-တဒဂ်ပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ - ခန္ဓမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ,

ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ။ ။ပရိစ္စုဇနံ ပရိစ္စာဂေါ၊ ပဋိနိသဇ္ဇနံ ပဋိနိသဂ္ဂေါ၊ ၂ပုဒ်လုံးပင် စွန့်လွှတ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ပရိစ္စာဂေါယေဝ ပဋိနိသဂ္ဂေါ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ၊ ပဟာတဗ္ဗဿ - ပယ်ထိုက်သော တရားကို၊ တဒဂ်ဝသေနဝါ - ဝိပဿနာအခိုက်၌ တဒဂ်ပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ သမုစ္ဆေဒဝသေနဝါ - မဂ်အခိုက်၌ သမုစ္ဆေဒပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ပရိစ္စုဇနံ - စွန့်ခြင်းသည်၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ-မည်၏။

ပက္ခန္ဓန ပဋိနိသဂ္ဂေါ။ ။ပက္ခန္ဓတိတိ ပက္ခန္ဓနံ-ပြေးဝင်တတ်သော ဝိပဿနာ, မဂ်၊ ထို ၂ ပါးလုံးကိုပင် “သဗ္ဗုပဓိနံ-အလုံးစုံသော (ခန္ဓုပမိ ကိလေသုပမိစသော) ဥပမိတို့၏၊ ပဋိနိသဂ္ဂဘူတေ-စွန့်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိသင်္ခါရေ-သင်္ခါရတို့၏ ကင်းရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်၌၊ အတ္တနော-မိမိဟူသော ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်ကို၊ နိသဇ္ဇနံ-စွန့်ခြင်းသဘောသည်၊ (တန္ဓိန္နတာယဝါ-ဝိပဿနာအခိုက်၌ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တဒါရမဏတာယဝါ-မဂ်အခိုက်၌ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တတ္ထ-ထိုနိဗ္ဗာန်၌၊ ပက္ခန္ဓနံ-ပြေးဝင်ခြင်းသဘောသည်၊) ပက္ခန္ဓန ပဋိနိသဂ္ဂေါ-မည်၏၊ ဤစကားအရ “ပက္ခန္ဓနမေဝ- နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သောအားဖြင့်၎င်း အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း ပြေးဝင်တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်သည်ပင် + ပဋိနိသဂ္ဂေါ - မိမိဟူသော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ကို စွန့်လွှတ်တတ်သည်တည်း၊ ပက္ခန္ဓနပဋိနိသဂ္ဂေါ-သည်” ဟု ပြု။

ကိလေသေ - ကိလေသာတို့ကို၊ ပရိစ္ဆေတိ - စွန့်၏။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန-
 သင်္ခတတရား၏အပြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်၊ တဗ္ဗိပရိတေ - ထို သင်္ခတတရား၏
 ပြောင်းပြန် ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနေစ - ဤလည်း၊ တန္နိန္ဒတာယ - ထို နိဗ္ဗာန်၌
 ညွတ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပက္ခန္ဓတိ-ပြေးဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊
 ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ (တိ)စေဝ - ဟူ၍၎င်း၊ ပက္ခန္ဓနပဋိနိသဂ္ဂေါတိစ - ဟူ၍
 ၎င်း၊ ဝုစ္စတိ၊ မဂ္ဂေါ-ကို၊ ဝါ-သည်၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန - သမုစ္ဆေဒပဟာန်၏
 အစွမ်းဖြင့် ၊ ပေ ၊ အာရမဏကရဏေနစ - အာရုံပြုခြင်း အားဖြင့်လည်း၊
 နိဗ္ဗာနေ-၌၊ ပက္ခန္ဓတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိသဂ္ဂေါ (တိ)စေဝ-
 ၎င်း ၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ ဥဘယမ္ပိ - နှစ်ပါးစုံသော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်
 ကိုလည်း၊ ပုရိမပုရိမဉာဏာနိ- ရှေးရှေးဉာဏ်တို့၏၊ အနုအနု- နောက်နေ၌၊
 ပဿနတော- ရှုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုပဿနာတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-
 ၏၊ ဒုဝိဓာယ- သော၊ တာယ ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿနာယ - နှင့်၊ သမန္တာဂတော
 ဟုတော, အဿသန္တော-ကို၎င်း ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍
 “ပဋိနိသဂ္ဂါနုပဿိ - ခန္ဓမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကို
 တဒဂ်ပဟာန်အားဖြင့် ပယ်စွန့်တတ် , ကိုင်းညွတ်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့
 ပြေးဝင်တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၎င်း, ခန္ဓမာရ်အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့နှင့်

သဒ္ဓိံ၊ပေ၊ကိလေသေ ။ ။ အနိစ္စာနုပဿနာသည် နိစ္စသညာကို စွန့်သောအခါ
 နိစ္စဟု မှတ်ယူတတ်သော ကိလေသာတို့ကို၎င်း, ထိုကိလေသာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံ
 သင်္ခါရတို့ကို၎င်း, ထို သင်္ခါရအရင်းခံရှိသော ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကို၎င်း နောင်တဖန် မဖြစ်
 အောင် ပယ်စွန့်နိုင်သည်၊ ဒုက္ခာနုပဿနာစသည်တို့က သုခသညာစသည်တို့ကို စွန့်ရာ
 ၌လည်း ဤနည်းပင်။

သင်္ခတ၊ပေ၊ ပက္ခန္ဓတိ။ ။ သင်္ခတေ တေဘူမကသင်္ခါရဂတေ - သင်္ခတမည်သော
 တေဘူမကသင်္ခါရအပေါင်း၌၊ အနိစ္စတာဒိဒေါသဒဿနေန-မြင်ခြင်းကြောင့်၊ နိစ္စာဒိ
 ဘာဝေန တဗ္ဗိပရိတေ - နိစ္စ စသောအားဖြင့် ထို အနိစ္စ စသည်မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော၊
 (နိဗ္ဗာနေ) ၊ တန္နိန္ဒတာယာတိ-တဒမိမုတ္တတာယ (ထို နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်
 သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) ၊ ပက္ခန္ဓတိတိ အနုပဝိသတိ၊ အနုပဝိသန္တံ ဝိယ ဟောတိ-
 တကယ်ပြေး၍ မဝင်သော်လည်း ပြေးဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။

ဥဘယမ္ပိ၊ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် သမ္မသနစသော ရှေးရှေးဉာဏ်၏
 နောက်၌ (ဥဒယဗ္ဗယ စသောအမည်ဖြင့်) ရှုတတ်သောကြောင့် အနုပဿနာ မည်၏၊
 မဂ်ဉာဏ်ကား ဂေါတြဘူဉာဏ်၏နောက်၌ နိဗ္ဗာန်မြင်တတ်သောကြောင့် အနုပဿနာ
 မည်၏၊ [အနုသဒ္ဓါသည် ပစ္စာအနက်ဟောတည်း၊]ဤစတုတ္ထ စတုတ္ထကိုလည်း အနိစ္စာ
 နုပဿိစသည်ဖြင့် သမထမပါဘဲ ဝိပဿနာသက်သက်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

တကွ ကိလေသာတို့ကို သမုစ္ဆေဒပဟာန် အားဖြင့် ပယ်စွန့်တတ် , အာရုံ ပြုသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်၎င်း, ရှေးရှေး ဉာဏ်၏နောက်နောက်၌ ရှုလေ့ရှိသည်” ဟု ပါဠိတော်၌ပေးပါ။] ဧဝံ ဘာဝိ တောတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ သောဋ္ဌသဟိ-န်သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဘာဝိ တော - ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ - တိုးပွားစေအပ်သော၊ (အာနာပါနဿတိ သမာဓိ- သည်၊) သေသံ- ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ။... အာနာပါနဿတိသမာဓိကထာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။ [ဤ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာ၏အကျိုးများကို ၁-ဝိတက်ကိုငြိမ်းစေနိုင်၏၊ ၂-သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး၊ ဗောဇ္ဈင် ၇ ပါးကိုပြည့်စေလျက် မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရစေနိုင်၏၊ ၃-ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးဆဲဆဲ၌ နေခံဆုံး ထွက်သက်ကိုပင် ထင်ထင် ရှားရှား သိနိုင်၏၊ ဤသို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ပြုထားသည်။]

ပန- ဆက်၊ [အာနာပါနကထာ၏ရှေ့က ပြတ်ပြီးကို ပြန်၍ဆက်သည်။] အထခေါ ဘဂဝါတိ အာဒိမိ- ၌၊ အယံ- ကား၊ သင်္ခေပတ္တော- အကျဉ်းချုပ် အနက်တည်း၊ ဧဝံ- လျှင်၊ ဘဂဝါ- သည်၊ အာနာပါနဿတိ သမာဓိကထာ ယ-ဖြင့်၊ ဘိက္ခူ - တို့ကို၊ သမဿာသေတွာ - သက်သာရာ ရစေတော်မူပြီး၍၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘိက္ခူနံ- တို့၏၊ အညမညံ-ချင်း၊ ဇိဝိတာ-မှ၊ ဝေါရော ပနံ-ခွင်းခြင်းဟူသော၊ တတိယပါရာဇိကပညတ္တိယာ-တတိယပါရာဇိကသိက္ခာ ပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၏၊ ယံ တံ နိဒါနဉ္စေဝ-အကြင်အကြောင်းသည်၎င်း၊ ယံတံ ပကရဏဉ္စ - အကြင် အရာသည်၎င်း၊ ဥပ္ပန္နံ - ဖြစ်ပြီ၊ တေသ္မိံ နိဒါနေ- (မိမိအကျိုးကို အပ်နှင်းတတ်သော) ဤအကြောင်းကြောင့်၊ တေသ္မိံ ပကရ ဏေ- (မိမိအကျိုးကို ပြုစီရင်တတ်သော) ဤအရာကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံသံ-ကို၊ သန္တိပါတာပေတွာ- စည်းဝေးစေတော်မူပြီး၍၊ ပဋိပုစ္ဆိ တွာ-တဖန် မေးတော် မူပြီး၍၎င်း၊ ဝိဂရဟိတွာစ - ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီး၍၎င်း၊ (ပညပေန္တော အာဟန္တ ဝပ်၊) ယသ္မာ, တတ္ထ- ထို အကြောင်းအရာ၌၊ ဝါ- တွင်၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ အတ္တာနံ-ကို၊ ဇိဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပနံ-သည်၎င်း၊ မိဂလဏ္ဍိကေန-သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဝေါရောပါပနံစ-ခွင်းစေခြင်းသည်၎င်း၊ ပါရာဇိကဝတ္ထု-ပါရာဇိကဝတ္ထု သည်၊ နဟောတိ-မဟုတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်ခြင်း, မိဂ လဏ္ဍိကကိုအသတ်ခိုင်းခြင်း၏ ပါရာဇိကဝတ္ထု မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တံ = ထို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသတ်ခြင်း , မိဂလဏ္ဍိကကို အသတ်ခိုင်းခြင်းကို၊ ထပေ တွာ-၍၊ ပါရာဇိကဿ-၏၊ ဝတ္ထုဘူတံ-အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အညမညံ-

ချင်း၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပနမေဝ-ကိုသာ၊ ဂဟေတွာ-ယူတော်မူ၍၊ ပါရာဇိကံ-ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညပေန္တော- လိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယော ပန၊ ပေ၊မနုဿဝိဂ္ဂဟန္တိအာဒိ- ကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤသေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ အရိယပုဂ္ဂလမိဿကတ္တာ - အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ရောနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မောဃပုရိသာတိ-ဟူ၍၊ အဝတွာ-မိန့်တော်မူဘဲ၊ တေဘိက္ခူတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဝေ- လျှင်၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန - သာသနာတော်ဝယ် အမြစ် အရင်းပြတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ [ဆိဇ္ဇနံ ဆေဇ္ဇံ (ဆိဒ-ဏျပစ္စည်း၊) မူလဿ+ဆေဇ္ဇံ မူလစ္ဆေဇ္ဇံ။] ဒဠ်-မြဲမြဲစွာ၊ ကတွာ, တတိယပါရာဇိက-ကို၊ ပညတ္ထေ-ပြီးသော်၊ အပရမ္ဗိ-သော၊ အနုပညတ္တတ္ထာယ-နောက်ထပ်ပညတ်ဘို့ အကျိုးငှါ၊ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနဝတ္ထု-သည်၊ ဥဒပါဒိ-ပြီ၊ တဿ- ထိုဝတ္ထု၏၊ ဥပ္ပတ္တိဒိပနတ္ထံ- ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝေဉ္စိဒံ ဘဂဝတာတိ အာဒိ- ကို၊ (သံဂိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို အနုပညတ်၏ဝတ္ထု၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာတိ-ကား၊ ဆန္ဒရာဂေန-ဖြင့်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ-စပ်ဖွဲ့သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-စွဲငြိသောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ သာရတ္တာ-လွန်စွာတပ်မက်ကုန်သည်၊ အပေက္ခဝန္တော-ရှုငဲ့ခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ဣတိအတ္ထော။ [ပဋိဗဒ္ဓတီတိ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ ပဋိဗဒ္ဓံ+စိတ္တံ ယေသံတိ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ၊ မိန်းမ၏အပေါ်၌ ဖွဲ့မိသောစိတ်ဟူသည် ဆန္ဒရာဂဖြင့် တပ်မက်ချစ်ကြိုက်သောစိတ် , ဆန္ဒရာဂဖြင့် ငဲ့ကွက်နေသောစိတ်တည်း။] မရဏဝဏ္ဏံ သံဝဏ္ဏမာတိ - ကား၊ ဇီဝိတေ - အသက်ရှင်ခြင်း၌၊ အာဒိနဝံ- အပြစ်ကို၊ ဒသေတွာ-၍၊ မရဏဿ- ၏၊ ဂုဏံ-ကို၊ ဝဏ္ဏေမ- ချီးမွမ်းကြကုန်စို့၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကို၊ ဒသေမ-ပြကြကုန်စို့၊ ဣတိ (အတ္ထော)။

အရိယပုဂ္ဂလမိဿကတ္တာ။ ။အရိယာဖြစ်ပြီးသူတို့သည် ကိုယ်ကလည်း သူ့ကို မသတ် , မိမိကို သတ်ဘို့ရန်လည်း မခိုင်း, သတ်နေသည်ကိုလည်း သဘောမတူကြပါ။ သို့သော် ထို ၃ မျိုးကြောင့် သေသူတို့တွင် အရိယာများလည်း ရောနှောပါဝင်နေသောကြောင့် “ အရိယပုဂ္ဂလ မိဿကတ္တာ ” ဟု ဆိုသည်။ တနည်း - ပုထုဇဉ်ဘဝတုန်းက မိမိကို အသတ်ခိုင်းပြီးနောက် မသေမီ အရိယာဖြစ်သူတို့ကို ရည်ရွယ်၍ “အရိယပုဂ္ဂလ မိဿကတ္တာ” ဟု မိန့်သည်။

မရဏ၊ ပေ၊ သံဝဏ္ဏေမ။ ။ ရှေးဥျားစွာ အသက်ရှင်ရခြင်း၏အပြစ်ကို ပြမှ သေရခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး ထင်ရှားသောကြောင့် “ မရဏဝဏ္ဏံ သံဝဏ္ဏေမ ” ကို ဖွင့်ရာ၌ “ဇီဝိတေ အာဒိနဝံ ဒသေတွာ” ဟု အပိုထည့်၍ဖွင့်သည်။ “ ကိံ တုယိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဇိဝိတေန ” သည် အသက်ရှင်ခြင်း၌ အပြစ်ပြုတည်း၊ မတံ တေ ဇီဝိတာသေယျော့ ” စသည်ကား သေခြင်း၏ အကျိုးပြုတည်း၊ ဝဏ္ဏံကို “ဂုဏံ ” ဟု ဖွင့်သည်။

ကတကလျာဏောတိ အာဒိသု-ပုဒ်တို့၌၊ အယံ-ကား၊ ပဒတ္တော-တည်း၊ တယာ-သည်၊ ကလျာဏံ-ကောင်းသော၊ သုစိကမ္မံ-ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သောအမှုကို၊ ကတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကောင်းသောကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သောအမှုကို ပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သော) တံ-သည်၊ ကတကလျာဏော - ကတကလျာဏမည်သည်၊ အသိ-၏၊ [ကလျာဏံကို “သုစိကမ္မံ”ဟု ဖွင့်၊ “ကတံ+ ကလျာဏံ ယေနတယာတိ ကတကလျာဏော”ဟု ပြုစေလို၏။] တထာ- တူ၊ တယာ, ကုသလံ အနဝဇ္ဇိ-အပြစ်မရှိသော၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ ကတံ - ပြီ၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အပြစ်မရှိသောကံကို ပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သောတံ)၊ ကတကုသလော, အသိ၊ [တထာဖြင့် “တံခေါ်အသိ” ကို ညွှန်းသည်၊ ကုသလံကို အနဝဇ္ဇိဟု ဖွင့်သည်။] မရံဏကာလေ-သေခါနီးအခါသည်၊ သမ္ပတ္တေ - သော်၊ သတ္တာနံ - တို့၏၊ ဘယသင်္ခါတာ-ကြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ယာ ဘီရု- အကြင် ကြောင့်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ တယာ, တတော-ထို ကြောက်ခြင်းမှ၊ တာယနံ ရက္ခဏံ- စောင့်ရှောက်တတ်သော၊ [တာဓာတ်၏ ရက္ခဏအနက်ကိုဖွင့်။] ကမ္မံ-ကုသိုလ်ကံကို၊ ကတံ, ဣတိ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကြောက်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်တတ်သောကုသိုလ်ကံကို ပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သောတံ)၊ ကတဘီရုတ္တာဏော, အသိ၊ တယာ, ပါပံ လာမကံ-ယုတ်ညံ့သော၊ ကမ္မံ-အကုသိုလ်ကံကို၊ အကတံ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ယုတ်ညံ့သောအကုသိုလ်ကံကို မပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သောတံ)၊ အကတပါပေါ, အသိ၊ တယာ, လုဒ္ဒဒါရုဏံ-ကြမ်းတန်းသော၊ ဒုဿီလျကမ္မံ - သီလမရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကုသိုလ်ကံကို၊ အကတံ၊ ဣတိ (ထိုသို့ ကြမ်းသောဒုဿီလျအမှုကို မပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သော တံ) အကတလုဒ္ဒေါ, အသိ၊ တယာ , လောဘာဒိကိလေသုဿဒံ- လောဘ အစရှိသော များသောကိလေသာရှိသော၊ ကိဗ္ဗိသံ သာဟသိကကမ္မံ - အဆောတလျင် ဖြစ်စေအပ်သောအမှုကို၊ ဝါ-အကြမ်းပတမ်း အရမ်းအမှုကို၊ အကတံ၊

ကတဘီရုတ္တာဏော။ ။ဘီဓာတ် ကြုံပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ဘီရုသဒ္ဓါသည် အချို့အရာ၌ ကြောက်လေ့ရှိသူကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ ကြောက်ခြင်းကို ဟော၏ ဟု သိစေလို၍ “ဘယသင်္ခါတာ”ဟု ထည့်သည်၊ [တာယနံ-တာဏံ၊ (ကြာ-ဟု သတ္တတ၌ ရှိသောကြောင့် အနမှ နကို ဏပြု၊) ဘီရုတော+တာဏံ ဘီရုတ္တာဏံ၊ (ရကြေသောကြောင့် ဒွေဘော်လာ၊) ကတံ+ဘီရုတ္တာဏံ ယေန တယာတိ ကတဘီရုတ္တာဏော။

အကတ ကိဗ္ဗိသော ။ ။ ကိလဟူသော အဗျယနောင် ဝိသစ် ပစ္စည်း, ဝုစ်လာ၍ သတ္တတ၌ “ကိဗ္ဗိသ”ဟု ရှိ၏၊ ပါပ၏ပရိယာယ်တည်း၊ ဤ၌ကား သာမန်မကောင်းသော အမှုကိုမဟော၊ လောဘဒေါသအားကြီး၍ အဆောတလျင်(မုဒိမ်းမှုလူသတ်မှုစသော)

ဣတိ-ကြောင့်၊ (အဆောတလျင်ဖြစ်သော အကြမ်းပတမ်းအရမ်းအမှုကိုမပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သောတံ) အကတကိဗ္ဗိသော၊ အသိ၊ ကသ္မာ၊ ဣဒံ-ဤ ကတကလျာဏော အစရှိသောစကားကို၊ ဝုစ္စတိ - ငါတို့ဆိုအပ်သနည်း၊ [ဤစကားသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့၏စကားတည်း၊ “ဘဒ္ဒကြောင့် ဤသို့ဆိုနိုင်သလဲ” ဟု သင်ကမေးလျှင်-ဟူလို။] ယသ္မာ၊ တယာ၊ သဗ္ဗပ္ပကာရမ္ဘိ - အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကလျာဏံ-ကောင်းမှုကို၊ ကတံ- ပြု၊ တယာ၊ ပါပံ- ကို၊ အကတံ- အပ်၊ တေန- ကြောင့်၊ တံ-ထို ကတကလျာဏော အစရှိသောစကားကို၊ ဝဒါမ-ငါတို့ဆိုကုန်၏။

တုယံ - အား၊ ရောဂါဘိဘူတတ္တာ - ရောဂါနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လာမကေန-ယုတ်ညံ့သော၊ ဒုက္ခဗဟုလတ္တာ-များသောဒုက္ခရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခေန-ဆင်းရဲသော၊ ဣမိနာဇီဝိတေန-ဤ အသက်ရှင်နေရခြင်းဖြင့်၊ ကိံ -အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ [တချို့စာ၌ “ဒုဇ္ဈိဝိတေန” ဟုရှိ၏။] မတံတေ၊ ပေ၊ သေယျောတိ-ကား၊ တဝ-၏၊ မရဏံ-သည်၊ [မတံ၌ တပစ္စည်းကို ဘောဟောဟု သိစေလို၍ “မရဏံ” ဟု ဖွင့်သည်။] ဇီဝိတာ-ထက်၊ သုန္ဒရတရံ-သာ၍ကောင်းပါသေး၏၊ ကသ္မာ၊ ယသ္မာ၊ တံ - သည်၊ ဣတော- ဤဘဝမှ၊ ကာလင်္ဂတော ကတကာလော-ပြုအပ်ပြီးသော သေရာကာလရှိသည်၊ ဝါ-ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ကာလံ-သေချိန်ကို၊ ဝါ-သေခြင်းကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ မရိတွာ-သေပြီး၍၊ ဣတိအတ္ထော-ဤကား ဥဇုကတ္ထတည်း၊ ကာယဿ - ဥပါဒိန္ဒကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ - ပျက်ခြင်းဟူသော၊ ပေ၊ ဥပပဇ္ဇိဿသိ-လတံ၊ ဝေံ-သို့၊ ဥပပန္နော-ဖြစ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)စ-လည်း၊ တတ္ထထို နတ်ပြည်၌၊ ဒိဗ္ဗေဟိ -- နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ [ဒိဝေ+ဘဝါ ဒိဗ္ဗာ။]

မကောင်းမှုကိုဟော၏၊ သဟသာ- အဆောတလျင်+နိဗ္ဗတ္တံ (ဖြစ်စေအပ်သော အမှုတည်း၊) သာဟသိကံ၊ [လောဘာဒိန္နံ အတိဝိယ ဥဿန္ဓတ္တာ အနုပပရိက္ခိတွာ (မစူးစမ်းဘဲ) ကတံ သာဟသိကကမ္မံ ကိဗ္ဗိသန္တိ ဝုစ္စတိ။]

ကာလံကတော။ ။ “ကတကာလော” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုသို့ဖွင့်သဖြင့် “ကတဟူသော ဝိသေသနပုဒ် နေခံကျသည်-ဟု ပြ၏၊ ကတကာလော၌ ကာလသဒ္ဓါသည် “ကာလော သမယမစ္စူသု” ဟူသော အဘိဓာန်တွင် သမယအနက်ကိုယူ၍ “ကတမရဏကာလော” ဟု ၎င်း ၊ မစ္စူအနက်ကိုယူ၍ “ ကတမရဏော ” ဟု ၎င်း ဝိကာ၌ ၂ နည်း ဖွင့်သည်၊ ကတော+ ကာလော ယေနတယာတိ “ ကာလကတော ” ဟု ဖြစ်သင့်လျက် နိဂ္ဂဟိတ် လာ၍ “ကာလံကတော” ဟု ပြီးသည်၊ ဟုတွာ-ဟု ပါဌသေသလည်း ထည့်ပါ၊ ထိုသို့ ထည့်၍ “ကာလံကတွာ” ဟု ကြိယာ ဝိသေသနအနက်နှင့် ညီမျှပါစေ၊ ကာလံကတွာ ၌လည်း “မရိတွာ” ဟု ဥဇုကတ္ထမှတ်ပါ-ဟု သိစေလို၍ အဆင့်ဆင့်ဖွင့်ပြသည်။

ဒေဝလောကေ - ဌ၊ ဥပ္ပန္နေဟိ - နိသော၊ ပဉ္စဟိ - နိသော၊ ကာမဂုဏေဟိ - ကာမအစုတို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ မနာပိယ ရူပါဒိကေဟိ-စိတ်၏မြတ်နိုးဘွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ - နိသော၊ ဝတ္ထုကာမ ကောဋ္ဌာသေဟိ-ဝတ္ထုကာမ အစုတို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ [ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ ကို “မနာပိယရူပါဒိကေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုကာမကောဋ္ဌာသေဟိ” ဟု ဖွင့်သည်။ ကာမဂုဏေဟိ၌ “ဂုဏ” သဒ္ဒါသည် “ကောဋ္ဌာသ” အနက်ဟော-ဟူလို။] သမပ္ပိတော (သံ+အပ္ပိတော)-ကောင်းစွာ ရောက်အပ်သည်။ သမင်္ဂီဘူတော (သံ + အင်္ဂီဘူတော) - ကောင်းစွာ ကိုယ်အင်္ဂါကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ဝါ-ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတွာ) [ဋီကာ၌ “သမ္ပဒေဝ ကေဘာဝံဂတော=ကာမဂုဏ်တွေ နှင့် ခန္ဓာကိုယ်သည် တခုထည်း တပေါင်းတည်း အဖြစ်သို့ ရောက်သည် ” ဟု ဖွင့်၏။] ပရိစရိဿသိ - ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်ရလတံ့၊ ဝါ - မွေ့လျော်ရ လတံ့၊ သမ္ပယုတ္တော - ယှဉ်သည်။ သမောဓာနဂတော - ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟုတွာ, ဣတောစ-ဤအာရုံသို့၎င်း၊ ဣတောစ-၎င်း၊ စရိဿသိ ဝိစရိဿသိ-လတံ့၊ ဝါ-နည်း၊ အဘိရမိဿသိ-လတံ့၊ ဣတိအတ္ထော၊ (တသ္မာ, သုန္ဓရတရံ-၏-ဟု ပြန်လှည့်စပ်။) [ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ “ပရိစာရေဿသိ” ဟု ကာရိတ်ပါနေသည်မှာ ဤအဖွင့်နှင့် မညီ။]

အသပ္ပါယာနီတိ - ကား၊ ယာနိ - အကြင်ဘောဇဉ် အစရှိသည်တို့သည်။ ခိပ္ပမေဝ - လျင်စွာသာလျှင်၊ ဇိဝိတက္ခယံ - အသက်ကုန်ခြင်းသို့၊ ပါပေန္တိ - ရောက်စေနိုင်ကုန်၏။ အဟိတာနိ - စီးပွားမဟုတ်ကုန်သော၊ အဝုခိကရာနိ- ကြီးပွားခြင်းကို မပြုတတ်သော၊ (တာနိ-ထို ဘောဇဉ်အစရှိသည်တို့ကို “ဘုဒ္ဓိ- စားပြီ” ဟုပါဠိတော်၌ထည့်၍စပ်။) သဗ္ဗိစ္စာတိ-သဗ္ဗိစ္စဟူသော၊ အယံ-ဤသဒ္ဒါ

ပရိစရိဿသိ၊ ပေ၊ အဘိရမိဿသိ။ ။ သမ္ပယုတ္တော သမောဓာနဂတောတို့သည် သမပ္ပိတော သမင်္ဂီဘူတောတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၊ “ ဟုတွာ ” ကား ပရိစရိဿသိပုဒ်၏ ကြိယာဝိသေသနထည့်ပါဌ်တည်း၊ ဣတောစိတောစကား ပရိ၏အဖွင့်၊ ဝိစရိဿသိကား စရိဿသိ၏ အနက်ဖွင့်၊ “ကျင့်ရလတံ့” ဟု ပေးမည်စိုး၍ “ဝိစရိဿသိ” ဟု ဖွင့်သည်။ “လှည့်လည်ရလတံ့” ဟု အနက်ပေးပါ” ဟူလို၊ တနည်း-ပရိစရိဿသိကို “အဘိရမိဿ သိ-မွေ့လျော်ရလတံ့” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။

အဟိတာနိ ။ ။ “ဟိတ - စီးပွား” ဟူသည် အကျိုးမဟုတ်, ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ “ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ ဖလံ ဧတေနာတိ ဟိတံ” ဟု ပြု၊ ထို့ကြောင့် ဟိတနှင့် ဝုခိကရာသည် ပရိယာယ်တည်း၊ [ဟိတ-အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝုခိ ကရာ - ကြီးပွားမှုကိုပြုတတ်သော အကြောင်း၊] ထို့ကြောင့် အဟိတာနိကို “အဝုခိ ကရာနိ” ဟု ပရိယာယ်ပြုသည်။

သည်။ သန္ဓိစွမနုဿဝိဂ္ဂဟန္တိ - ဟူ၍၊ မာတိကာယ - မာတိကာ ပါဠိတော်၌၊
 ဝုတ္တဿ - ဟောတော်မူအပ်သော၊ သန္ဓိစွပဒဿ - သန္ဓိစွပုဒ်၏၊ ဥဒ္ဓါရော-
 အတ္ထုဒ္ဓါရတည်း၊ ဝါ- အနက်ကို ထုတ်ပြကြောင်း၊ သဒ္ဓါတည်း၊ တတ္ထ - ထို
 သန္ဓိစွဟူသော ပုဒ်၌၊ သန္တိ - သံဟူသောပုဒ်သည်၊ ဥပသဂ္ဂေါ - ဥပသာရပုဒ်
 တည်း၊ တေန-ထို သံဥပသာရနှင့်၊ သဒ္ဓိံ - တက္က၊ စိစ္စာတိ- စိစ္စဟူသော၊ တေ-
 ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဥဿုက္ကဝစနံ - ဥဿုက္ကအနက်ကို ဟောသော သဒ္ဓါတည်း၊
 တဿ-ထို သံဥပသာရနှင့် တက္ကဖြစ်သောစိစ္စသဒ္ဓါ၏၊ ဝါ- ထို သန္ဓိစွသဒ္ဓါ၏၊
 သဉ္ဇေတေတွာ, သုဠုစေတေတွာ-ကောင်းစွာစေ့ဆော်၍၊ ဣတိအတ္ထော၊ ပန-
 ဆက်၊ ယသ္မာ, ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သန္ဓိစွ-သတွာဟု သိသော သညာ
 နှင့်တက္ကစေ့ဆော်၍၊ ဝေါရောပေတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဇာနန္ဒော-
 သတွာဟု သိသည်၊ သဉ္ဇာနန္ဒော - ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ခွင်းနေ၏ ဟု ကောင်းစွာ
 သိသည်၊ ဟောတိ၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တဉ္စ ဝေါရောပနံ-သည်လည်း၊ စေစ္စ-
 စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတွာ-ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့်လွှမ်းမိုး၍၊ ဝိတိက္ကမော-
 လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ, ဗျဉ္ဇနေ-သဒ္ဓါ၌၊ အာဒရံ-အလေး
 ဝရကို၊ အကတွာ - ပြုတော် မမူဘဲ၊ အတ္ထမေဝ - အနက်အဓိပ္ပါယ် ကိုသာ၊
 ဒဿေတုံ - ၄၊ ဇာနန္ဒော ပေ၊ ဝိတိက္ကမောတိ - ဟူ၍၊ အဿ - ထို သန္ဓိစွ
 ဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ-ပဒဘာဇနီကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။

တေန၊ ပေ၊ စိစ္စာတိ ။ ။ စိစ္စ၌ စိတိဓာတ်, တွာ ပစ္စည်းတည်း၊ “တေန သဒ္ဓိံ-
 ထို သံဥပသာရနှင့်အတူ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “စိစ္စာတိ ” ဟုသာ ရှိသင့်သည်၊ ယခု
 စာအုပ်များ၌ “သန္ဓိစွာတိ ” ဟု ရှိသည်၊ “ ဥဿုက္ကဝစနံ ” ဟူသည် ဝေါရောပေယျ
 ဟူသော နေခံကြိယာ၌စပ်ဘို့ရန် ဗျာပါရရှိနေသောပုဗ္ဗကာလကြိယာဝိသေသနတည်း၊
 မှန်၏-ရှေ့နေခံ ကြိယာ ၂ ပါးရှိရာတွင် နောက်ကြိယာ၌စပ်ဘို့ရန် ဗျာပါရရှိနေသော
 ရှေ့ကြိယာကို “ ဥဿုက္ကဝစနံ ” ဟု အခေါ်အဝေါ် ပြုကြသည်၊ ထို့ကြောင့် “သဉ္ဇေ
 တေတွာ” ဟု ပုဗ္ဗကာလကြိယာဝိသေသန ဖွင့်သည်၊ သုဠုကား သံ၏အနက်ဖွင့်တည်း၊
 ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ကား “သန္ဓိစွာတိ သံစေတေတွာ, သဒ္ဓိံ စေတေတွာ၊ ပါဏောတိ
 သညာယ သဒ္ဓိံယေဝ ဝဓာမိ နံတိ ဝဓကစေတနာယ စေတေတွာ ” ဟု သံအတွက်
 သဟအနက်ကို ဖွင့်သည်။

ယသ္မာပန၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ “သဉ္ဇေတေတွာ” ဟု ပုဗ္ဗကာလကြိယာဝိသေသနအနက်
 ဖြစ်သင့်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ပဒဘာဇနီ ပါဠိတော်၌ ဇာနိတွာစသည် မဖွင့်ဘဲ
 “ ဇာနန္ဒော ” စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ရသော နာမဝါစကပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်ပါ
 သနည်း-ဟု မေးတွယ်ရှိ၍ “ယသ္မာ ပန” စသည်မိန့်၊ ပါဠိတော်၌ သဒ္ဓါနည်းကို အလေး
 ဝရ မပြုဘဲ အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင်သာ ဟောတော်မူသည်-ဟုလို။

တတ္ထ - ထိုပဒဘာဇနီ၌၊ ဇာနန္ဒောတိ-ကား၊ ပါဏောတိ- သတ္တဟူ၍၊ ဇာနန္ဒော - လျက်၊ သဗ္ဗာနန္ဒောတိ - ကား၊ ဇိဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေမိ-ခွင်းနေ၏။ ဣတိ - သို့၊ သဗ္ဗာနန္ဒော - လျက်၊ တေနော ပါဏဇာနနာ ကာရေန-ထို သတ္တ ဟုသိပုံအခြင်းအရာနှင့်ပင်၊ သဒ္ဓိံ, ဇာနန္ဒော - လျက်၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ “တေနော ပေါ ဇာနန္ဒော” ကိုကြည့်၍ သဒ္ဓိစွ၌ သံ ဥပ သရကို “သတ္တဟု သိသော သညာနှင့်တကွ” ဟု ပေးရသည်။] စေတောတိ-ကား၊ ဝဓကစေတနာဝသေန-သတ်ကြောင်း၊ စေတနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စေတော တွာ-စေ့ဆော်၍၊ ပကပ္ပေတွာ-သတ်အံ့ ဟု စိတ်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍၊ [ဝဓာမိနိတိ-ဒီအကောင်ကို သတ်အံ့ဟု၊ ဧဝံ စိတ္တေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ကပ္ပံဓာတ်၏ ဆေဒန အနက်ကို ဖွင့်သောငိုကာ။] အဘိဝိတရိတွာတိ - ကား၊ ဥပက္ကမဝသေန - အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [သာဟတ္ထိကာဒိဥပက္ကမဝသေန။] မဒ္ဒန္တော- နိမ်နင်းလျက်၊ နိရာသင်္ဂိတိ- ရှိရှားခြင်းကင်း၊ ရဲတင်းသောစိတ်ကို၊ ပေသေ တွာ- စေလွှတ်၍၊ [အဘိဝိတရိတွာတိ သဒ္ဓိဋ္ဌာနံကတွာ၊ တေနောပါဟ - နိရာ သင်္ဂိတိပေသေတွာတိ။] ဝိတိက္ကမောတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဝတ္ထဿ-ဖြစ်သော ရဟန်း၏၊ ယော ဝိတိက္ကမော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤလွန်ကျူးခြင်းသည်၊ သဒ္ဓိစွသဒ္ဓဿ-သဒ္ဓိစွသဒ္ဓါ၏၊ သိခါပတ္တော-အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သော၊ အတ္ထော - တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ-(သဒ္ဓိစွပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီကို ပြတော်မူပြီးရာ) ယခုအခါ၌၊ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျာတိ ဣတ္ထ-ဤပါ၌၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ် ပြီးသော၊ မနုဿတ္တဘာဝံ-လူ၏ အတ္တဘောကို၊ အာဒိတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဒသေတံ-၄၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟောနာမာတိအာဒိံ - မနုဿဝိဂ္ဂဟောနာမ အစ ရှိသော ပဒဘာဇနီကို၊ (၁၀၀၁) အာဟ၊ တတ္ထ - ထို ပဒဘာဇနီ၌၊ ဝဗ္ဗ သေယျကာနံ- ဝဗ္ဗသေယျကသတ္တတို့၏၊ ဝါ - အမိဝမ်းဟူသော ကိန်းရာ ရှိကုန်သော သတ္တတို့၏၊ ဝသေန၊ [သယန္တိတ္ထောတိ သေယျာ၊ ဝဗ္ဗော + သေယျာ ဧတေသန္တိ ဝဗ္ဗသေယျကာ၊ အဥ၌၎င်း၊ သားအိမ်၌၎င်းဖြစ်သော သတ္တများ။] သဗ္ဗသုရမအတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ-အလုံးစုံအတ္တဘာတို့အောက် သိမ်မွေ့ သေးငယ်သော အတ္တဘောကို ပြတော်မူခြင်း၎င်း၊ ယံ မာတုကုစ္ဆိ

သိခါပတ္တော အတ္ထော။ ။ “သဒ္ဓိစွ” ကို ဝေါရောပေယျနှင့်စပ်၍ “သတ်လိုသော ဝဓကဖြင့် စိတ်ထည်း၌လှုံ့ဆော်နေမှုသာ မက၊ ထိုစေတနာဖြင့် ကိုယ်မှုနုတ်မှုဖြစ်သော လွန်ကျူးမှုတိုင်အောင် ယူပါ” ဟု ပြလိုသောကြောင့် “ ဝိတိက္ကမော ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဝိတိက္ကမောကို သဒ္ဓိစွ၏အဆုံးရောက်အနက် ဟု မှတ်ပါ-ဟုလို။

သ္မိတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပဌမံစိတ္တန္တိ - ကား၊ ပဌမံ- ရှေးဥျားစွာသော၊ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တံ-ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နန္တိ-ကား၊ ဇာတံ-ဖြစ်ပြီ၊ ပဌမံဝိညာဏံ ပါတု ဘူတံတိ ဣဒံ-ပဌမံဝိညာဏံပါတုဘူတံဟူသော ဤစကားသည်၊ တဿေဝ- ထိုပဌမံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံဟူသော စကား၏ပင်၊ ဝေဝစနံ-ဝေဝစပရိယာယ်စကား လှယ်တည်း၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ယံ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ ပဌမံစိတ္တန္တိဝစနေန - စကားဖြင့်၊ သကလာပိ - သော၊ ပဉ္စ ဝေါကာရပဋိသန္ဓိ-ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒဿိတာ ဟောတိ၊ တဿ၊ တဉ္စ ပဌမစိတ္တံ-ထို ရှေးဥျားစွာဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်၎င်း၊ တံ သမ္ပ ယုတ္တာ-ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ တယော-န်သော၊ အရူပက္ခန္ဓာ စ- နာမ်ခန္ဓာတို့၎င်း၊ တေန - ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်၊ သဟ၊ နိဗ္ဗတ္တံ- ဖြစ်သော၊ ကလလရူပံစ - ကလလရုပ်၎င်း၊ ဣတိ အယံ - ဤသည်ကား၊ သဗ္ဗပဌမော- အလုံးစုံသော လူ့ ကိုယ်၏ ရှေးဥျားစွာဖြစ်သော၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟော-တည်း။

တတ္ထ- ထိုလူ့ ကိုယ်၌၊ ကလလရူပန္တိ-ကား၊ ဣတ္ထိပုရိသာနံ-တို့၏၊ ကာယ ဝတ္ထုဘာဝဒသကဝသေန- ကာယဒသက, ဝတ္ထုဒသက, ဘာဝဒသကတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သမတိံသ - အတိအကျ ၃၀ သော၊ ရူပါနိ - ရုပ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ နပုံသကာနံ-နပုံးပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ကာယဝတ္ထုဒသကဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိသတိ (ရူပါနိ) (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ - ထို လူ့ ကိုယ်၌၊ ဣတ္ထိပုရိသာနံ- တို့၏၊ ကလလရူပံ-သည်၊ ဇာတိဥက္ကာယ-မွေးခါစသိုးကလေး အမွေး၏၊ ဧကေန-

သကလာပိ ။ ။ ပဌမံ စိတ္တံ ဟု စိတ်ကိုသာပြသော်လည်း ထိုစိတ်နှင့် မကင်း ကောင်းသော စေတသိက်တို့ကို၎င်း၊ စိတ်ကိုထောက်ပံ့တတ်သော ရုပ်တို့ကို၎င်း အဝိနာ ဘာဝနည်းဖြင့် ယူရ၏။ (စေတသိက်ကိုယူရာ၌ ပဓာနနည်းလည်း ရ၏။) ဤသို့ယူ၍ ခန္ဓာ ၅ ပါးစုံသောကြောင့် “သကလာပိ” ဟု မိန့်သည်။

ဇာတိ ဥက္ကာယ ။ ။ တဒဟုဇာတဿ ဧဇ္ဇကဿ လောမံ ဇာတိဥက္ကာတိကေစိ- ထိုနေ့၌မွေးသောသိုးကလေး၏ အမွေးကို ဇာတိဥက္ကာခေါ်သည်ဟု ကေစိတို့ ဆိုကြ၏။ ဟိမဝန္တာပုဒေသေ ဇာတိမန္တဧဇ္ဇကလောမံ ဇာတိဥက္ကာတိ အပရေ - ဟိမဝန္တာ၌ ဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသော သိုး၏အမွေးကို ဇာတိဥက္ကာ ခေါ်သည် ဟု အပရေဆရာတို့ ဆိုကြ၏။ ဂမ္ဘီဖါလေတွာ ဂဟိတဧဇ္ဇကလောမံ ဇာတိဥက္ကာတိ အညေ- ကိုယ်ဝန်ကို ခွဲထုတ်၍ယူအပ်သော သိုးကလေး၏အမွေးကို ဇာတိဥက္ကာခေါ်သည်ဟု အညေဆရာ တို့ ဆိုကြ၏။ ထိုဆရာ အားလုံးပင် ဥက္ကာသဒ္ဓါ၏ “ သိုးမွေး ” ဟူသော အနက်ကို ဟောကြောင်းကား သဘောတူလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ဧကေန အံသုနာ” နှင့် သမ္ပန် + သမ္ပန္နိက္ခအောင် “ဇာတိဥက္ကာယ” ၌ သိုးမွေးအပေါင်းကိုယူ၍ “ဧကေန အံသုနာ” ၌ ထိုအပေါင်းမှ တချောင်းကိုယူပါ။ တနည်း-အဘေဒဘေဒပစ္စာကြပါ။

တချောင်းသော၊ အံသုနာ- အမွှေးဖြင့်၊ ဥဒ္ဓုတေလဗိန္ဒုမတ္တိ- ထုတ်ဆောင်
 အပ်သောဆီပေါက်မျှရှိသည်။ အစ္ဆံ - ကြည်လင်သည်။ ဝိပ္ပသန္တံ- အထူးသဖြင့်
 ကြည်လင်သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ-သာဓကကား၊ အဋ္ဌကထာယံ-၌၊ (သမ္မောဟ
 ဝိနောဒနီ ခန္ဓဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ၌၊) တိလတေလဿ ၊ ပေ ၊ ပဝုစ္စတိတိ -
 ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ ဂါထာစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ [တိလတေလဿ - နှမ်းဆီ၏၊
 ဗိန္ဒု - အပေါက်သည်၊ (ဟောတိ) ယထာ - ရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ အနာဝိလော-
 မနောက်ကျသော၊ သပ္ပိမဇ္ဈော-ထောပတ်ကြည်သည်၊ (ဟောတိ)ယထာ-
 ၎င်း၊ ဧဝံဝဏ္ဏပုဂ္ဂိဘာဝံ - ဤသို့သောအဆင်း၊ ဤသို့သော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော
 ရုပ်အပေါင်းကို၊ ကလလန္တိ - ကလလရုပ်ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိ-၏။] ဧဝံ-သို့၊ ပရိတ္တ
 ကံ - သေးငယ်သော၊ ဝတ္ထု - ကလလရုပ်ဟူသော ဝတ္ထုကို၊ အာဒိကတွာ၊
 ပကတိယာ - ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ ဝိသဝဿသတာယုကဿ - အသက် ၁၂၀
 ရှည်သော၊ သတ္တဿ-၏၊ ယာဝ-လေဝံ၊ မရဏကာလော-သေရာအခါသည်။
 (အတ္ထိ)၊ ဧတ္တန္တရေ-ဤကလလရုပ်မှစ၍ သေရာကာလအတွင်း၌၊ အနုပုဗ္ဗေ
 န-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝုခိပ္ပတ္တော-ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်သော၊ အတ္တဘာဝေါ-
 အတ္တဘောသည်၊ (အတ္ထိ-၏) ဧသော-ဤအတ္တဘောသည်၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟော
 နာမ - မနုဿဝိဂ္ဂဟမည်၏၊ [ဝိသဝဿသတာယုကဿာတိ- နိဒဿနမတ္တံ၊
 (“အသက် ၁၂၀ ရှိသူ” ဟူသောစကားသည် နိဒဿနနည်းမျှသာ ဖြစ်၏၊
 ဘာကြောင့်နည်း) တတော ဥ၊ နာဓိကမနုဿာနမ္မိ သတ္တာဝတော။]

သပ္ပိမဇ္ဈော ။ ။ ပသန္တသပ္ပိ၊ ရှေ့ပုဒ်မှ ယထာကိုလည်း ဤ ပုဒ်၌လိုက်စေ၊ ထို
 သပ္ပိမဇ္ဈောကိုလည်း ပမာဏအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော တေလဗိန္ဒု ပမာဏရှိသော သပ္ပိ
 မဇ္ဈောကိုပင် ယူရသည်။

ဧဝံဝဏ္ဏပတိဘာဝံ ။ ။ ဧဝံဝဏ္ဏံ ဧဝံသဏ္ဌာနဉ္စ၊ ဤအလိုပုဂ္ဂိဘာဝသဒ္ဓါသည်
 တူသော ပုံသဏ္ဌာန်အနက်ကို ဟော၏ဟု ယူ၊ “ ဤသို့သောအဆင်း ၊ ဤသို့သော
 ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်အပေါင်း”ဟု ပေး၊ ကလလရေကြည်သည် အဆင်းအားဖြင့် ဆီ-
 ထောပတ်အဆင်းရှိ၍ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်း ဆီပေါက် ထောပတ်ပေါက် ပုံသဏ္ဌာန်
 ရှိသည်-ဟူလို၊ ပဝုတ္တဇနံဝါ ပဝုတ္တဘာဂေါ၊ သဒိသတာဘဇနံ သဒိသတာပတ္တိ၊ [“ပတိ-
 တူသည်၏အဖြစ်သို့+ဘာဂေါ-ကပ်ရောက်ခြင်း၊ ပတိဘာဂေါ-ခြင်း”ဟု ရှေးဥျးစွာ
 ပြု၍၊ ထိုနေခံမှ“ဧဝံဝိဓော+ဝဏ္ဏပတိဘာဂေါ ဧတဿာတိ ဧဝံဝဏ္ဏပတိဘာဝံ”ဟု ပြု၊
 ဝဏ္ဏသဒ္ဓါလည်း အဆင်းကို၎င်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကို၎င်း ၂ နက်ဟော၊ “ဝဏ္ဏောစဝဏ္ဏောစ
 ဝဏ္ဏာ”ဟု ဧကသေသ်ပြု၊ “ဤသို့သောအဆင်းပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်သို့
 ရောက်ခြင်းရှိသော”ဟု ပေး၊ နိဿယ၌ ပဌမနည်းကိုသာ ပေးထားသည်။]

ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျာတိ-ကား၊ ကလလကာလေပိ-ကလလရေကြည် အခါ၌လည်း၊ တာပန မဒ္ဒနေဟိဝါ - ပူစေခြင်း , နိပ်ခြင်းတို့ဖြင့် သော်၎င်း၊ [သန္ဓေပျက်အောင် မိုက်ကို ကျက်ထုပ်ထိုးခြင်း၊ လက်ဖြင့်နိပ်ခြင်း - ဟူလို။] ဘေသဇ္ဇသမ္ပဒါနေနဝါ-ကိုယ်ဝန်ကျဆေး ပေးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ တတော- ထို ကလလရေကြည်အခါမှ၊ ဥဒ္ဓမ္မိ - အထက်ဖြစ်သော အဗျုဒစသည်ဖြစ်ရာ အခါ၌လည်း၊ တဒနုရူပေန-ထိုအဗျုဒစသောရုပ်အားလျော်သော၊ ဥပက္ကမေနဝါ - လုလ္လဖြင့်သော်၎င်း၊ ဇိဝိတာ - ဇိဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝိယောဇေယျ - ခွင်းအံ့၊ ဣတိအတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပနံနာမ- ခွင်းခြင်းမည်သည်၊ အတ္ထတော - သဘာဝတ္ထအားဖြင့်၊ ဇိဝိတိန္ဒြေယုပစ္ဆေဒန မေဝ-ဇိဝိန္ဒြေကိုဖြတ်ခြင်းသည်သာ၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ, တေဿ-ဤ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ ဇိဝိတိန္ဒြေယံ၊ ပေ၊ ဝိကောပေတိတိ- ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ - ထို ဇိဝိတိန္ဒြေယံ ဥပစ္ဆိန္ဒတိအစရှိသော ပါဠိ ရပ်၌၊ ဇိဝိတိန္ဒြေယဿ-၏၊ ပဝေဏိယဇနံ - အစဉ်အဆက်အားဖြင့် ဆက်စပ် ခြင်းကို၊ ဥပစ္ဆိန္ဒန္တောစ-ချက်ခြင်းဖြတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပရောဓေန္တော စ - တဖြေးဖြေး ချုပ်စေသည်လည်ဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခု - ကို) ဇိဝိတိန္ဒြေယံ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ ဥပရောဓေတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သွာယမတ္ထော- ထို ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်ကို၊ (ဇိဝိတိန္ဒြေ၏ အစဉ်အဆက်ဖြတ်သူ ချုပ်စေသူကို ဇိဝိတိန္ဒြေ ဖြတ်သူဟု ဆိုအပ်၏ ” ဟူသော ထိုအနက်ကို။) သန္တတိ° ဝိကောပေတိတိ ပဒေန- ဖြင့်၊ ဒဿိတော - ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝိကောပေတိတိ- ကား၊ ဝိယော ဇေတိ-ခွင်း၏။

ကလလ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓံ။ ။ “ ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ၊ ကလလာ ဟောတိ အဗျုဒံ ” ဟု၎င်း၊ “သတ္တာဟံ ကလလံ ဟောတိ” ဟု၎င်း၊ ဣန္ဒကသံယုတ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော် မူသောကြောင့် ပဌမ ၇ ရက်ကို “ကလလကာလ” ဟု၎င်း၊ ထိုနောက် အဗျုဒ စသည် ဖြစ်ရာ ဒုတိယ ၇ ရက်စသည်ကို “တတောဝါဥဒ္ဓံ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။

ပဝေဏိ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ အစဉ်အဆက်ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်ကလာပ်တို့တွင် ပါဝင် သော ဖြစ်တည်ဆဲ ဇိဝိတိန္ဒြေသည် မိမိချုပ်သွားသောအခါ နေခံနောက်၌ အလားတူ ကမ္မဇရုပ်ကလာပ်ဖြစ်အောင် ကျေးဇူးပြု၏၊ [ဇိဝိတိန္ဒြေအဖွင့်ကို ကြည့်ပါ။] ထိုသို့ ကျေးဇူးပြုလျက် ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်နေရာဝယ် တည်ဆဲ မဟာဘုတ်တို့ကို ဒါးဖြင့် ခုတ်လိုက်သောအခါ ထိုမဟာဘုတ်တို့နှင့်တကွ မဟာဘုတ်ကိုမှီသော ဇိဝိတရုပ်လည်း ဘူချက် ရုပ်သက်စေ၍ ထုံးစံအတိုင်း ချုပ်ရိုးချုပ်၏၊ သို့သော် နောက်နောက် မဟာ ဘုတ်နှင့် ဇိဝိတရုပ်များ အလားတူ အကြာကြီးဖြစ်အောင်ကား ကျေးဇူးမပြုနိုင်တော့၊ ထို့ကြောင့် ထုံးစံအတိုင်း ကြာအောင် မဖြစ်တော့ဘဲ ဒဏ်ရာလိုက်၍ အနှေးနှင့်အမြန် အဆက်ပြတ်ရတော့သည်။

တတ္ထ - ထို ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ဥပစ္စန္ဓတိအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ (လဗ္ဗမာနံ-
 သော၊) ဇိဝိတိန္ဒြိယံ-သည်၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ-ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံ-အရူပဇိဝိတိန္ဒြိ
 ယဉ္ဇ-နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံ- (ဣတိ) ဒုဝိဓံ-၏၊ တေသု-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ အရူပ
 ဇိဝိတိန္ဒြိယေ-၌၊ ဥပက္ကမော-ဖြတ်ဘို့ရန် လုံ့လပြုနိုင်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ တံ-ထို
 နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို၊ ဝေါရောပေတုံ-ခွင်းခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ ပန-ကား၊ ရူပဇိဝိတိ
 န္ဒြိယေ - ၌၊ (ဥပက္ကမော) အတ္ထိ၊ တံ - ထို ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို၊ ဝေါရောပေတုံ-
 ငှါ၊ သက္ကာ၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထို ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို၊ ဝေါရောပေန္တော-လသော၊
 အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ - နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကိုလည်း၊ ဝေါရောပေတိ - ခွင်းသည်
 မည်၏၊ ဝါ-ခွင်းရာရောက်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ တေနေဝ-ထို ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံနှင့်ပင်၊
 သန္တံ၊ တံ-ထိုနာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်ရ၏၊ (ကသ္မာ)၊ တဒါယတ္ထ
 ဝုတ္တိတော - ထို ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံနှင့် စပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း၊ [ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံအစဉ်ကို ဖြတ်လိုက်လျှင် ထို ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံနှင့် တကွ
 ဟဒယဝတ္ထု၊ ပါပြတ်သဖြင့် ထိုဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသော နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံလည်း
 ပြတ်ရတော့သည်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို၊ ဝေါရောပေန္တော-ခွင်းသောရဟန်း
 သည်၊ အတိတံ-အတိတ်ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို၊ ဝေါရောပေတိ ကိံ -ခွင်းသလော၊
 အနာဂတံ - အနာဂတ်ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို၊ (ဝေါရောပေတိ ကိံ)၊ ပစ္စုပ္ပန်-
 ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို၊ (ဝေါရောပေတိ ကိံ)၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊
 အတိတံ- ကို၊ နေဝ (ဝေါရောပေတိ) - မခွင်းနိုင်၊ အနာဂတံ - ကိုလည်း၊ န
 (ဝေါရောပေတိ) - နိုင်၊ ဟိ-ချေ၊ တေသု-ထို ၂ မျိုးတို့တွင်၊ ဧကံ-တမျိုးသော
 အတိတ်ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံသည်၊ နိရုဇ္ဈ-ချုပ်ပြီ၊ ဧကံ- တမျိုးသော အနာဂတ်ရုပ်
 ဇိဝိတိန္ဒြိယံသည်၊ အနုပ္ပန်-မဖြစ်သေး၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ဥဘယမ္ပိ- ၂ ပါး
 စုံသော အတိတ်အနာဂတ်ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံသည်လည်း၊ အသန္တံ - ထင်ရှားမရှိ၊
 အသန္တတ္ထာ - ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပက္ကမော - သတ်ဘို့ရန်
 လုလ္လုပြုခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-နိုင်၊ ဥပက္ကမဿ- ၏၊ နတ္ထိတာယ - ကြောင့်၊ ဧကမ္ပိ-
 တခုသော ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြိယံကိုလည်း၊ ဝေါရောပေတုံ - ငှါ၊ နသက္ကာ- ကောင်း၊
 စ-သာမကကား၊ အတိတေ စိတ္တက္ခဏေ၊ ပေါန ဇိဝိဿတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ
 ဝိ-ဤစကားကိုလည်း၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [အတိတေ-သော၊ စိတ္တက္ခဏေ-
 ၌၊ ဇိဝိတ္ထ - အသက်ရှင်ပြီ၊ န ဇိဝိတိ - အသက်ရှင်ဆဲမဟုတ်၊ န ဇိဝိဿတိ-
 အသက် ရှင်လတံ့မဟုတ်၊ အနာဂတေစိတ္တက္ခဏေ , ဇိဝိဿတိ - လတံ့၊ န
 ဇိဝိတ္ထ - အသက်ရှင်ပြီးမဟုတ်၊ န ဇိဝိတိ- မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ, စိတ္တက္ခဏေ-၌၊

ဇိဝတိ- အသက်ရှင်ဆဲ၊ န ဇိဝိတ္ထ- မဟုတ်၊ န ဇိဝိဿတိ - အသက်ရှင်လတံ့ မဟုတ်၊(ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၊ ဂဟဋ္ဌကသုတ်။)]တသ္မာ- ကြောင့်၊ (အတိတ်အနာဂတ် ဇိဝိတိန္ဒြေ ၂မျိုးတွင် တမျိုးကိုမျှ မခွင်းနိုင်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယတ္ထ-အကြင်ပစ္စုပ္ပန်စိတ္တက္ခဏ၌၊ ဇိဝတိ-ဆဲ၊ တတ္ထ-ထို ပစ္စုပ္ပန်စိတ္တက္ခဏ၌၊ ဥပက္ကမော-လုံ့လပြုခြင်းသည်၊ ယုတ္တော-သင့်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ပစ္စုပ္ပန်-ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေတိ-ခွင်းသည်မည်၏။

စ-ဆက်၊ ဧတံ ပစ္စုပ္ပန်-သည်၊ ခဏပစ္စုပ္ပန် - ခဏပစ္စုပ္ပန်၎င်း၊ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်- ၎င်း၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် - ၎င်း၊ ဣတိ၊ တိဝိဓံ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ၃ ပါး တို့တွင်၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်နာမ- သည်၊ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂသမင်္ဂီ - ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်နှင့် ပြည့်စုံသော ဇိဝိတိန္ဒြေတည်း၊ [နပုလ္လိင်ဖြစ်၍ “သမင်္ဂီ” ဟု ရသယဖြစ်၍ရှိစေ။] တံ-ထိုခဏပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဝေါရောပေတံ-ငှါ၊ နသက္ကာ၊ ကသ္မာ၊ သယမေဝ-အလိုလိုသာလျှင်၊ နိရုဇ္ဈနတော-ချုပ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန် နာမ- သည်၊ သတ္တဋ္ဌ ဇဝနဝါရမတ္တံ- ၇ ကြိမ် ၈ ကြိမ်သော ဇောဝါရမျှ၊ သဘာဝသန္တတိဝသေန - သဘောတူသော နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြေ အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တိတွာ-ပြီး၍၊ နိရုဇ္ဈနကံ - ချုပ်လတံ့သော နာမ်ဇိဝိ တိန္ဒြေတည်း၊ [ဤစကားသည် အရူပသန္တတိကို ပြသောစကားတည်း၊ သတ္တဋ္ဌ ဇဝနဝါရမတ္တံကို ခုဒ္ဒကဘာဏကထေရ်တို့ အလိုအားဖြင့်ဆိုသည်၊ သံယုတ္တ ဘာဏက၊ မဇ္ဈိမဘာဏကထေရ်တို့၏ အလိုမှာ တမျိုးရှိ၏၊ ဒီကာ၌ ရှုပါ။]

ယာဝတာ-အကြင်မျှလေခံသောအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဥဏှတော-နေပူမှ၊ အာဂတိော-၍၊ သြာရကံ-အခန်းတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ-၍၊ နိသိန္နဿ-ထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အန္ဓကာရံ- အမိုက်မှောင်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သေး၏၊ [အပြင် ဘက် အလင်းရောင်မှ အခန်းတွင်းသို့ ဝင်သောအခါ ရုတ်တရက် မမြင်ရ သေးဘဲ မှောင်မိုက်နေသည်-ဟူလို။] သီတတောဝါ-ဧသောပြင်ဘက်အရပ်မှ မူလည်း၊ အာဂတိော၊ သြာရကေ၊ နိသိန္နဿ-၏၊ ယာဝ-လေခံ၊ ဝိသဘာဝ ဥတုပါတုဘာဝေန - သဘောမတူသော အပူငွေ့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပုရိမကော- ရွှေ့၍ဖြစ်သော၊ ဥတု- အငွေ့သည်၊ နပ္ပဋိပ္ပဿန္တတိ - မငြိမ်းဧ သေး၊ ဝါ-မပျောက်သေး၊ ဧတ္ထန္တရေ - ဤအတွင်း၌၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်န္တိ- သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍၊ ဝါ-အစဉ်အတန်း ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [ယာဝတာ ဥဏှတော အာဂတိောတိ- အာဒိနာ ပန ရူပသန္တတိ (ရုပ်၏သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ကို) ဒသေတိ၊ စာအုပ်များ၌ “ယာဝ ဝါ”ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။]

ပန-ကား၊ ပဋိသန္ဓိတော-မှ၊ ယာဝ-လောက်၊ စုတိ-စုတိသည်၊ (အတ္ထိ)၊
 တေ- ဤ ပဋိသန္ဓေမှ စုတိစိတ်တိုင်အောင် ကာလသည်၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်နာမ-
 မည်၏၊ ဝါ - ကာလပစ္စုပ္ပန်မည်၏၊ [သန္တတိပစ္စုပ္ပန်သည် အဋ္ဌကထာတို့၌
 လာ၏၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကား ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်၌ လာသည်။] တဒုဘယဓိ- ထို
 ၂ ပါးစုံသော သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် ဇီဝိတိန္ဒြေကိုလည်း၊ ဝေါရော
 ပေတုံ-၄၊ သက္ကာ-၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ခွင်းနိုင်သနည်း၊ ဟိ - အဖြေကား၊
 တသ္မိ-ထိုရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၌၊ ဥပက္ကမေ- သတ်ဖြတ်မှု လုံ့လကို၊ ကတေ-ပြုအပ်
 သော်၊ ဝါ-ပြုလိုက်လျှင်၊ လဒ္ဓုပက္ကမံ-ရအပ်သော လုံ့လရှိသော၊ [သတ်ဖြတ်မှု
 လုံ့လကို အပြုခံရသော၊] ဇီဝိတနဝကံ - ဇီဝိတနဝကကလာပ်သည်၊ နိရုဇ္ဈ
 မာနံ-သော၊ ဒုဗ္ဗလဿ- အားမရှိသော၊ ပရိဟိနဝေဂဿ-ယုတ်လျော့သော
 အဟုန်ရှိသော၊ သန္တာနဿ- ရုပ်အစဉ်အား၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုရသည်၊
 ဟောတိ-၏၊ တတော- ထို့ကြောင့်၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဝါ- သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်
 သည်သော်၎င်း၊ အဒ္ဓါ ပစ္စုပ္ပန်ဝါ - အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်သည် သော်၎င်း၊ ယထာပရိ
 န္တိန္ဒကလံ - အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလသို့၊ (တဘဝ၌
 သူ့အတွက် အရှည်ဆုံးသော ကာလသို့၊) အပတွာ-မရောက်မူ၍၊ အန္တရာဝ-
 အကြား၌သာလျှင်၊ နိရုဇ္ဈတိ- ချုပ်ရတော့၏၊ ဝေ- ဤနည်းဖြင့်၊ တဒုဘယဓိ-
 ထို ၂ ပါးစုံသော သန္တတိပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုလည်း၊ ဝေါ
 ရောပေတုံ-၄၊ သက္ကာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဒေဝ-ထို ၂ ပါးသောဇီဝိတိန္ဒြေ
 ကိုပင်၊ သန္တာယ-၍၊ သန္တတိ ဝိကောပေတိတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤ ပဒဘာဇနီ
 စကားကို၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ ဣမဿ အတ္တဿ-ဤ သဗ္ဗိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရော
 ပေယျဟူသော ပါဠိ၏အနက်ကို၊ အာဝိဘာဝတ္ထံ - ထင်စွာ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုး
 ၄၊ ပါဏော-ပါဏကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပါဏာတိပါတော-ပါဏာတိပါတကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပါဏာတိပါတိ-ပါဏာတိပါတီကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပါဏာတိ
 ပါတဿ-ပါဏာတိပါတ၏၊ ပယောဂေါ-ပယောဂကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တတ္ထ-

ပစ္စယော ဟောတိ။ ။ဇီဝိတိန္ဒြေကို “ ပဝတ္ထသန္တတိအဓိပတေယျံ - အဆက်
 မပြတ်ဖြစ်နေသော ခန္ဓာအစဉ်၏ အကြီးအကဲ အအုပ်အချုပ်၏ အဖြစ်ဟူသောသတ္တိ
 ရှိ၏ ” ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် “ ရှေးရှေး ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ဥပါဒ် ဌီဘင်
 စေ၍ ချုပ်သောအခါ အလားတူ နေခံနေခံ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်တကွ ရုပ်ကလာပ် ဖြစ်အောင်
 ကျေးဇူးပြုသွားလေ့ရှိ၏ ” ဟု ဆိုခဲ့သည်၊ [အချို့ဆရာတို့သည် ကာမဘုံ၌ “ ဇီဝိတ
 နဝကကလာပ် မရထိုက် ” ဟု ဆိုကြ၏၊ ထိုအဆိုကို “ လဒ္ဓုပက္ကမံ ဇီဝိတနဝကံ ” ထေခံ၍
 စဉ်းစားပါ။]

ထို ပါဏအစရှိသည်တို့တွင်၊ ပါဏောတိ-ကား၊ ဝေါဟံရတော-ခေါ်ဝေါ်
 အပ်သော ပညတ်အားဖြင့်၊ သတ္တော - သတ္တာတည်း၊ ဝါ-အကောင်တည်း၊
 [ခန္ဓာအစဉ်ကို “သတ္တာ” ဟု နာမည်တပ်၍ ပညတ်ကြသည်။] ပရမတ္ထတော-
 ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ - ရုပ်နာမ်နှစ်ထွေ ဇိဝိတိန္ဒြိယံတည်း၊ ဟိ - မှန်၊
 ဇိဝိတိန္ဒြိယံ-ကို၊ အတိပါတေန္နော-လျင်မြန်စွာကျစေသူကို၊ ဝါ-ဒါးစသော
 လက်နက်တို့ဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ကျစေသူကို၊ ပါဏံ အတိပါတေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
 တံ-ထို ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို ကျစေပုံအစီအစဉ်သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ- ဆိုအပ်ပြီး
 သောအပြားရှိသည်သာ၊ ပါဏာတိပါတောတိ-ကား၊ ယာယ စေတနာယ-
 အကြင် ဝဓကစေတနာဖြင့်၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယုပစ္စေဒကံ - ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို ဖြတ်တတ်
 သော၊ ပယောဂံ-ပယောဂကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ သာ ဝဓကစေတနာ-
 ကို၊ ပါဏာတိပါတောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝုတ္တစေတနာသမင်္ဂီ-ဆိုအပ်ပြီးသော
 စေတနာနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပါဏာတိပါတိတိ-ဟူ၍၊ ဒဋ္ဌ
 ဗ္ဗော၊ ပါဏာတိပါတဿ ပယောဂေါတိ- ကား၊ ပါဏာတိပါတဿ- ၏၊
 ပယောဂါ-တို့သည်၊ သာဟတ္ထိကော - သာဟတ္ထိကပယောဂ၎င်း၊ ဝါ-မိမိ
 လက်ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပယောဂ၎င်း၊ အာဏတ္ထိယော - အာဏတ္ထိယ
 ပယောဂ၎င်း၊ ဝါ - စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပယောဂ၎င်း၊ နိသဂ္ဂိ
 ယော - နိသဂ္ဂိယပယောဂ၎င်း၊ ဝါ - ပစ်လွှင့်ခြင်းဟူသော ပယောဂ၎င်း

ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ ။ ရူပါ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ထို ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ၊ မျိုးကို ကျစေပုံအစီအစဉ်ကို
 “ တံ ပန ဝေါရာပေန္နော အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံပိ ဝေါရာပေတိ ” စသည်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်
 ဇိဝိတိန္ဒြိယံကို ခွင်းပုံတိုင်အောင် ဆိုခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် “တံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ” ဟု ဆိုသည်၊
 [တံ ဇိဝိတိန္ဒြိယာတိပါတနဝိဓာနံ။]

ပါဏာတိပါတ။ ။ သ ရသေနေဝ-မိမိသဘောအားဖြင့်ပင်၊ ပတနသဘာဝ
 သ - ကျခြင်းသဘောရှိသော ပါဏကို၊ အန္တရာဇေဝ- အကြား၌သာလျှင်၊ အတိဝ-
 လျင်စွာသာလျှင်၊ ပါတနံ- ကျစေခြင်း (ကျအောင် လုလ္လုပြုကြောင်းစေတနာ) သည်၊
 အတိပါတော-မည်၏၊ [အတိသဒ္ဓါသည် သီဃအနက်ကိုဟော၏၊] ဇိဝိတိန္ဒြိယံသည်
 သူ့သဘောအတိုင်းတည်ရလျှင် အသက်တရာနေရမည်-ဟု ဆိုကြစို့၊ သို့သော် အသက်
 တရာမပြည့်မီ အကြား၌ ဒါးခုတ်မှု ပယောဂကြောင့် အသက် ၅၀ လောမံမှာ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ
 ပြတ်စဲခြင်းကို (အနှစ် ၅၀ ခန့် လျင်မြန်စွာ ပြတ်သောကြောင့်) “လျင်မြန်စွာ ကျစေ
 ခြင်း” ဟု ခေါ်ရသည်၊ တနည်း-အတိသဒ္ဓါသည် အတိက္ကမ္မအနက်ကို ဟော၏၊ အတိ
 က္ကမ္မ-ဒါးစသည်ဖြင့် လွှမ်းမိုး၍+ပါတနံ အတိပါတော၊ ပါဏဿ-ကို+အတိပါတော
 ပါဏာတိပါတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရအောင်ကား “ပါဏာတိပါတော ယဿ အတ္ထိတိ ပါဏာတိ
 ပါတိ” ဟု ပြု။

[နိသဇ္ဇနံ နိသဂ္ဂေါ၊ နိသဂ္ဂေါဇေ နိသဂ္ဂိယော၊] ထာဝရော-ထာဝရပယောဂ
၎င်း၊ ဝါ-ခိုင်မြဲသောပယောဂ၎င်း၊ ဝိဇ္ဇာမယော- ဝိဇ္ဇာမယပယောဂ၎င်း၊
ဝါ- အတတ်ပညာ ဝါထာမန္တာန်ကို စီရင်ခြင်းဟူသောပယောဂ၎င်း၊ ဣန္ဒြိ
မယော-ဣန္ဒြိမယပယောဂ၎င်း၊ ဝါ-ကမ္မဇိဒ္ဓိကိုအသုံးပြုခြင်းဟူသော ပယောဂ
၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆ-တည်း။

တတ္ထ - ထို ၆ ပါးတို့တွင်၊ သာဟတ္ထိကောတိ- ကား၊ သယံ - ကိုယ်တိုင်၊
မာရေန္တဿ - သေစေသူ၏၊ ဝါ - သတ်သူ၏၊ ကာယေနဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊
ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ- ကိုယ်နှင့်စပ်သော လက်နက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဟရဏံ-
ပုတ်ခတ်ခြင်းတည်း၊ အာဏတ္ထိယောတိ-ကား၊ အညံ့-အခြားသူကို၊ အာဏာ
ပေန္တဿ-စေခိုင်းသူ၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-ထိုးဖောက်
ပစ်ခတ်၍၊ မာရေဟိ-သတ်လော၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်
၍၊ မာရေဟိ- လော၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ အာဏာပနံ- စေခိုင်းခြင်းတည်း၊ နိသဂ္ဂိ
ယောတိ-ကား၊ ဒူရေ-၌၊ ဌိတံ-တည်သူကို၊ မာရေတုကာမဿ- သေစေလို
သူ၏၊ ဝါ-သတ်လိုသူ၏၊ ကာယေနဝါ, ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော
ဝတ္ထုဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥသုသတ္ထိယန္တပါသာဏာဒီနံ - မြား , လှံ , ယန္တရား
ကျောက်တုံး အစရှိသည်တို့ကို၊ နိသဇ္ဇနံ- ပစ်လွှတ်ခြင်းတည်း၊ ထာဝရောတိ-
ကား၊ အသဉ္ဇာရိမေန - လှည့်လည်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်မဟုတ်သော၊
ဝါ- ပြောင်းရွှေ့၍ မရစကောင်းသော၊ [သဉ္ဇာရေန+နိဗ္ဗတ္တံ သဉ္ဇာရိမံ၊ န+
သဉ္ဇာရိမံ အသဉ္ဇာရိမံ။] ဥပကရဏေန - အဆောက်အဦးဖြင့်၊ မာရေတု
ကာမဿ-၏၊ ဩပါတ အပဿေန ဥပနိက္ခိပနံ-တွင်းတူးခြင်း, တံကဲမှီပျဉ်ချပ်
ကို စီရင်ခြင်း , လက်နက်ကို အနီး၌ချထားခြင်း၎င်း၊ [ဥပနိက္ခိပနန္တိ - အသိ
အာဒိနံ တဿ (ထိုသူ၏) ဥပနိက္ခိပနံ။] ဘေသဇ္ဇသံဝိဇာနံ - သေဆေးကို
စီရင်ခြင်း၎င်းတည်း၊ စတ္တာရောပိ - ၄ ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထို
ပယောဂတို့သည်၊ ပရတော - နောက်၌၊ ပါဠိဝဏ္ဏနာယမေဝ - ပါဠိတော်
အဖွင့်၌ပင်၊ ဝိတ္တာရတော-အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဝိ- ထင်ရှားစွာ၊ ဘဝိဿန္တိ-
ဖြစ်ကုန်လတံ့။

ပဟရဏံ, အာဏာပနံ ။ ။ ကယဝိညတ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝဂေကစေတနာဖြင့်
(အလိုရှိအပ်သော သတ်ဖြတ်မှုအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော) ပုတ်ခတ်မှု ထိုးခုတ်မှုကို
“ပဟရဏ”ဟု ခေါ်၏။ ဝစိဝိညတ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝဂေကစေတနာဖြင့် အလိုရှိအပ်
သော သတ်ဖြတ်မှုအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော စေခိုင်းမှုကို “အာဏာပနံ”ဟု ခေါ်၏။
[သာဟတ္ထိကစသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို သပြိုဟ်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပန-ကာ၊ ဝိဇ္ဇာမယ ဣဒ္ဓိမယာ - ဝိဇ္ဇာမယပယောဂ ဣဒ္ဓိမယပယောဂ
 တို့သည်။ ပါဠိယံ- ပါဠိတော်၌၊ အနာဂတာ- မလာကုန်၊ တေ-ထိုပယောဂ
 တို့ကို၊ ဝေ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သင်္ခေပတော-အားဖြင့်၊ မာရဏတ္ထိ-
 သေစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝိဇ္ဇာပရိဇပ္ပနံ - အတတ်ပညာဂါထာမန္တာန်ကို စုတ်
 ခြင်းသည်။ [မန္တ ပရိဇပ္ပနံ၊ ဝိဇ္ဇာဟူသည် မန္တာန် အတတ်တည်း၊ ထို မန္တာန်
 စုတ်ခြင်းကို “ဝိဇ္ဇာပရိဇပ္ပန” ဟု ခေါ်၏။] ဝိဇ္ဇာမယော- ဝိဇ္ဇာမယမည်သော၊
 ပယောဂေါ-ပယောဂတည်း၊ ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့
 ၌၊ (ဝုတ္တာနိဋ္ဌစပ်၊) ကတမော၊ပေ၊ ကရောန္တိတိ- ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝိဇ္ဇာမယံ-
 ဝိဇ္ဇာမယမည်သော၊ ပယောဂံ-ကို၊ ဒသေတွာ-ပြီး၍၊ အာထဗ္ဗဏိကေဟိစ-
 အထဗ္ဗနဝေဒကို တတ်သိသော ဆရာတို့သည်၎င်း၊ ဝိဇ္ဇာဓရေဟိစ - ဂါထာ
 မန္တာန်ကို ဆောင်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း၊ မာရိတာနံ-သတ်အပ်သော
 သတ္တာတို့၏၊ ဗဟူနိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ-ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-န်ပြီ၊ [ဝိဇ္ဇာ
 မယော - မည်သော၊ ပယောဂေါ - ပယောဂဟူသည်၊ ကတမော - နည်း၊
 အာထဗ္ဗဏိကာ-အထဗ္ဗဏဝေဒကို တတ်သိကုန်သောဆရာတို့သည်၊ အာထ
 ဗ္ဗဏိ-အာထဗ္ဗဏမန္တာန်ကို၊ ပယောဇေန္တိ-ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-အသုံးပြုကြ
 ကုန်၏၊ [အသုံးပြုပုံကို ပြလို၍ “နဝရေ” စသည် မိန့်၊] နဝရေ-ကို၊ ရုဒ္ဒေဝါ-
 တဘက် စစ်တပ်က ပိတ်ဆို့ အပ်သော်၎င်း၊ သင်္ဂါမေ-စစ်ပွဲသည်၊ ပစ္စုပဋိတေ
 ဝါ-ရင်ဆိုင်တည်သော်၎င်း၊ ပဋိသေနာယ-တဘက် စစ်တပ်၌၊ ပစ္စုတ္တိကေသု-
 ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိကုန်သော၊ ပစ္စုမိတ္တေသု - ရန်သူတို့၌၊ ဤတိ -
 အနည်းငယ်သော ဘေးရန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ-ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ဥပဒ္ဒဝံ - ကပ်၍
 နှိပ်စက်တတ်သော ကြီးကျယ်သော ဘေးရန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ရောဂံ-အနာ
 ရောဂါကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ပဇ္ဇရကံ - အပြင်းအထန်ဖျားခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ။

အာထဗ္ဗဏိကာ ။ ။ ဝေဒ (ဗေဒ) ငှ ပုံတွင် အာထဗ္ဗဏဝေဒပါ၏၊ ထိုဝေဒကို
 တတ်သူကို “အာထဗ္ဗဏိက” ဟု ခေါ်၏၊ အာထဗ္ဗဏိ ဝိဒန္တိ ဇာနန္တိတိ အာထဗ္ဗဏိကာ၊
 ထို ဆရာတို့သည် ၇ ရက်တိတိ ဆားမပါသော ထမင်းကို စား၍ နေစာမြက် ခင်းထား
 အပ်သော မြေပေါ်၌အိပ်လျက် အကျင့်ကိုကျင့်ကြရ၏၊ ၇ ရက် မြောက်၌ သုသာန်မြေကို
 ပြင်ဆင်၍ ၇ လှမ်းလောက်ကရပ်ပြီးလျှင် လက်ကိုဝင့်ကာဝင့်ကာ အာထဗ္ဗဏကျမ်းလာ
 မန္တာန်ကို မန်းမှုတ် စုတ်ကြလေသည်၊ ထိုအခါ သူတို့၏ အလုပ်သည် ထမြောက်
 အောင်မြင်သတတ်။

ဤတိ ဥပ္ပါဒေန္တိ စသည်။ ။ ကိုက်၍ သေအောင် ကင်းခြေများစသော သတ္တာကို
 လွှတ်၍ သေးငယ်သော နှိပ်စက်မှုကို “ဤတိ” ဟု ခေါ်၏၊ ထိုထက် ကြီးကျယ်သော
 နှိပ်စက်မှုကို “ဥပဒ္ဒဝံ” ဟု ခေါ်၏၊ [ယခုခေတ်စစ်ပွဲများ၌ ရောဂါပိုးများကို လေယာဉ်

သုစိကံ-အပ်ဖြင့် ထိုးဆွသကဲ့သို့ ဖြစ်သော လေတံကျင်ရောဂါကို၊ ကရောန္တိ-
 န်၏။ ဝိသုစိကံ-ကိုက်ခဲခြင်း ရှိသော အစာမကြေဝမ်းရောဂါကို၊ ကရောန္တိ၊
 ပက္ခန္ဓိယံ-သွေးပါသော ဝမ်းရောဂါကို၊ ကရောန္တိ၊ ဝေပိ-လျှင်၊ ပေ၊ ဝိဇ္ဇာဓရာ-
 ဂါထာမန္တာန်ကို ဆောင်ကုန်သော ဆရာတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇိ- ဂါထာမန္တာန်ကို၊
 ပရိဝတ္တေတွာ - နှုတ်ထည်း၌ အဘန်ဘန်လည်စေ၍၊ ဝါ- မန်းမှုတ်၍၊ ပေ၊
 ကရောန္တိ။] တေဟိ - ထို များစွာသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ကိံ - အဘယ် အကျိုး
 ရှိအံ့နည်း၊ ဟိ-အချုပ်ကား၊ ဣ- ဤ ဝိဇ္ဇာမယပယောဂ၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်
 လတံကား၊ လက္ခဏံ - အမှတ် အသားတည်း၊ မာရဏာယ - သေစေခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဝိဇ္ဇာပရိဇပ္ပနံ-သည်၊ ဝိဇ္ဇာမယော-သော၊ ပယောဂေါ- တည်း၊
 ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (လက္ခဏံ-တည်း။)

ကမ္မဝိပါကဇာယ-တံ၏ အကျိုးကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဣန္ဒြိယာ-ကို၊ ပယော
 ဇနံ-ယှဉ်စေခြင်းသည်၊ ဣန္ဒြိမယော-သော၊ ပယောဂေါ- မည်၏။ စ-ဆက်၊
 သော ကမ္မဝိပါကဇိန္ဒြိနာမ- ဤကမ္မဝိပါကဇိန္ဒြိမည်သည်၊ နာဂါနံ- မြွေနဂါး
 တို့၏။ နာဂိန္ဒြိ-နဂါးတို့၏တန်ခိုး၎င်း၊ သုပဏ္ဏာနံ-ဝဠုန်တို့၏၊ သုပဏ္ဏိန္ဒြိ-ဝဠုန်
 တို့၏တန်ခိုး၎င်း၊ ယက္ခာနံ-တို့၏၊ ယက္ခိန္ဒြိ-၎င်း၊ ဒေဝါနံ- တို့၏၊ ဒေဝိန္ဒြိ-၎င်း၊
 ရာဇနံ - လူမင်းတို့၏၊ ရာဇိန္ဒြိ - မင်းတို့၏ တန်ခိုး၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဗဟုဝိဓာ-
 များသော အပြားရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုတန်ခိုးတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌ ဒဋ္ဌ ဖုဋ္ဌဝိသာနံ-ကြည့်အပ်
 သည်ရှိသော် ဖြစ်သောအဆိပ်ရှိကုန်၊ ကိုက်အပ်သည်ရှိသော် ဖြစ်သောအဆိပ်
 ရှိကုန်၊ ထိအပ်သည်ရှိသော် ဖြစ်သောအဆိပ်ရှိကုန်သော၊ နာဂါနံ-မြွေနဂါး
 တို့၏၊ ဒိသွာ- ကြည့်၍၎င်း၊ ခုသိတွာ - ကိုက်၍၎င်း၊ ဖုသိတွာမ - ထိ၍၎င်း၊
 (အစဉ်အတိုင်း ဒိသွာစသည်ကိုပြသည်။) ပရူပဃာတကရဏေ- သူတပါးကို
 သတ်ဖြတ်မှုကို ပြခြင်း၌၊ နာဂိန္ဒြိ- ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏၊ သုပဏ္ဏာနံ - တို့၏။

ဖြင့် သွန်ချခြင်းမျိုးတည်း။] ပဇ္ဇရံ၌ ပသည် အပြင်းအထန် အနက်ဟော၊ အပြင်း
 ဖျားသော (ပလိပ်ရောဂါမျိုးကို) “ပဇ္ဇရ” ဟုခေါ်၊] ပဇ္ဇရန္တိ-ဝိသပဇ္ဇရံ=အဆိပ်ရှိသော
 အဖျား၊] ကိုယ်လက်တို့ကို အပ်ဖြင့် ထိုးဆွသကဲ့သို့ ကိုက်ခဲသော လေတံကျင် ရောဂါကို
 “သုစိက” ဟု ခေါ်၊ [သုစိကန္တိ - သုစိဟိဝိယ ဝိဇ္ဇမာနံ သူလံ၊ (ဝိမတိ)၊] ကိုက်ခဲ၍
 အစာမကြေသော ဝမ်းရောဂါကို “ဝိသုစိက” ဟု ခေါ်၏။ [သသူလံ အာမာတိသာရံ၊]
 သွေးပါသော ဝမ်းရောဂါကို “ပက္ခန္ဓိယ” ဟု ခေါ်၊ [ရတ္တာတိသာရံ။]

ဝိဇ္ဇိ ပရိဝတ္တေတွာ ။ ။ ဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာဒိကံ အတ္တနော ဝိဇ္ဇိ ကတုပစာရံ (ပြုအပ်
 ပြီးသော ပြင်ဆင်မှုရှိသည်ဖြစ်၍) မန္တပဋ္ဌနက္ကမေန ပရိဇပ္ပိတွာ (မန္တာန်ရွတ်စဉ်အားဖြင့်
 မန်းမှုတ် စုတ်ပြီး၍)။

မဟာသမုဒ္ဒတော-မှ၊ ဒုတ္တိယျာမသတပ္ပမာဏနာဂုဋ္ဌရဏေ-အလံနှစ်ရာသုံးရာ
 ပမာဏရှိသော နဂါးတို့ကို ထုတ်ဆောင်ခြင်း၌၊ [မဟာကာယေ နိဗ္ဗိနိတွာ
 ဌိတာနံ မဟာနာဂါနံ ဥဒ္ဓရဏေ - အလံ ၂ ရာ ၃ ရာ ဖန်ဆင်း၍ နေသော
 နဂါးတို့ကို ထုတ်ယူခြင်း၌။] သုပဏ္ဍိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-ကား၊ ယက္ခာ-တို့ကို၊
 အာဂစ္ဆန္တာ-လာနေသည်တို့ကို၊ နေဝဒိဿန္တိ-မမြင်အပ်ကုန်၊ ပဟရန္တာ-
 ပုတ်ခတ်လိုက်သည်တို့ကို၊ န ဒိဿန္တိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် မမြင်အပ်ပါ ကုန်သော်
 လည်း၊ တေဟိ- ထိုဘီလူးတို့သည်၊ ပဟဋသတ္တာ- ပုတ်ခတ်အပ်သော သတ္တာ
 တို့သည်၊ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ-၌သာလျှင်၊ မရန္တိ - န်၏၊ တတြိ-ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌၊
 နေသံ- ထိုဘီလူးတို့၏၊ ယက္ခိဒ္ဓိ-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-၏။

ဝေဿဝဏ္ဏဿ - ဝေဿဝဏ် နတ်မင်း၏၊ သောတာပန္နကာလတော -
 သောတာပန်ဖြစ်ရာအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ နယနာဂုဓေန-မျက်လုံးတည်းဟူသော
 လက်နက်ဖြင့်၊ ဩလောကိတ ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ - ကြည့်အပ်သော ကုမ္ဘဏ်တို့၏၊
 [ကုမ္ဘံ-အိုးပမာဏရှိသော၊ အဏ္ဏံ - ဝှေးစေ့သည်၊ ယေသံတိ ကုမ္ဘဏ္ဍာ။]
 မရဏေ-၌၎င်း၊ အညေသံ- ကုန်သော၊ ဒေဝါနံ - တို့၏၊ ယထာသကံ ဣဒ္ဓါ
 နဘာဝေစ - အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုး၏ အာနုဘော်၌၎င်း၊
 ဒေဝိဒ္ဓိ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [ယာယာ+သကာ- မိမိဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုးတည်း၊
 ယထာသကံ၊ ယထာသကံစ + တံ + ဣဒ္ဓိစာတိ ယထာသကံဣဒ္ဓိ၊ သကံ၌
 နိဂ္ဂဟိတ်လာ။] စက္ကဝတ္တိဿ- စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော၊ သပရိသ
 သ - ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ရညော - ၏၊ အာကာသဂမနာဒိသု -
 ကောင်းကင်၌သွားခြင်းအစရှိသည်တို့၌၎င်း၊ အသောကဿ-အသောကမင်း
 ၏၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၎င်း၊ ဥပရိစ-၌၎င်း၊ ယောဇနေ-တယူဇနာ၌၊ အာဏာပဝတ္တနာ
 ဒိသု-အာဏာကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့၌၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ရှေ့၌ ပြခဲ့သော
 အသောကမင်း၏ တန်ခိုးများကို ယူ။] သီဟဋ္ဌ နရိန္ဒဿ-သီဟိုဠ်မင်းဖြစ်သော၊
 ပိတုရညော-ပိတုမင်း၏၊ ဒါဌာကောဋုနေန - အစွယ်ကို ခေါက်ခြင်းဖြင့်၊ စူဠ
 သုမနကုဋုမ္ဗိယဿ - စူဠသုမန သူကြွယ်၏၊ မရဏေစ- သေခြင်း၌၎င်း၊ ရာဇဒ္ဓိ-
 ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ [“ဗဟုဝိဓာ-၏” ဟု ပြန်လှည့်။]

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-တို့သည်၊ [ကေစိတိ မဟာသံဃိကာ။] ဘိက္ခဝေ၊
 ပုနစ-လည်း၊ ပရံ-တမျိုးကား၊ ဣဒ္ဓိမာ-တန်ခိုးရှိသော၊ စေတောဝသိပ္ပတ္တော-
 စိတ်၏စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ [“ စေတော ဝသိဘာဝ
 ပတ္တော” ဟု ဆိုလိုလျက် “ဘာဝ” အကြေကြံ။] သမဏောဝါ-သည်သော်၎င်း၊
 ပြာဟ္မဏောဝါ- သည်သော်၎င်း၊ အညိဿာ-အခြားမိန်းမ၏၊ ကုမ္ဘိဂတံ-

ဝမ်းဗွဲရောက်သော၊ ဂဗ္ဘိ - ကိုယ်ဝန်ကို၊ ပါပကေန - သော၊ မနသာ - ဖြင့်၊ အနုပေက္ခိတာ- စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ကြံ၍ ကြည့်သနည်း၊) ကုစ္ဆိဂတံ - သော၊ ယံ တံဂဗ္ဘိ- သည်၊ (အတ္ထိ၊ တံ- ထိုကိုယ်ဝန် သည်၊) သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ န အဘိနိက္ခမေယျ-မထွက်နိုင်ပါမူကား၊ အဟောဝတ-ဪ ကောင်းလေစွာ၊ (တနည်း) အယံ- ဤမိန်းမသည်၊ ကုစ္ဆိ ဂတံ-သော၊ တံ ဂဗ္ဘိ- ကို၊ သောတ္ထိနာ-ဖြင့်၊ နအဘိနိက္ခာမေယျ-မထွက်စေ နိုင်ပါမူကား၊ ဝါ-မဖွားနိုင်ပါမူကား၊ အဟောဝတာ-စွ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အနုပေက္ခိတာ ဟောတိ၊) ဘိက္ခဝေ- တို့၌၊ ဝေပိ- ဤနည်းအားဖြင့်လည်း၊ ကုဗျဗ္ဗဿ - ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဝါ - အမျိုးကို၊ ဥပဿာတော- သတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ဣတိ အာဒိကာနိ - နသော၊ သုတ္တာနိ - တို့ကို၊ ဒသောတွာ- ပြပြီး၍၊ ဘာဝနာမယိဒ္ဓိယာပိ - ဘာဝနာမယိဒ္ဓိဖြင့်လည်း၊ ပရူပဿာတကမ္မံ- သူတပါးကိုသတ်မှုကို၊ ဝဒန္တိ-န၏။

စ-ဆက်၊ ပရူပဿာတကရဏေန-သူတပါးကိုသတ်မှုကိုပြုခြင်းနှင့်၊ သဟ- တပြိုင်နက်၊ အာဒိတ္တဃရူပရိ-မီးလောင်အပ်သော အိမ်၏အပေါ်၌၊ ဒိတ္တဿ- ပစ်ချအပ်သော၊ ဥဒကဃဋ္ဌဿ-၏၊ ဘေဒနမိဝ-ကွဲခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိဝိနာသဗ္ဗ- တန်ခိုး၏ပျက်ခြင်းကိုလည်း၊ ဣစ္ဆန္တိ-န၏၊ [ရေအိုးကွဲခြင်းနှင့်တန်ခိုးပျက်ခြင်း၊ မီးငြိမ်းမှုကိစ္စထမြောက်ခြင်းနှင့် သူတပါးသတ်မှုကိစ္စထမြင်ခြင်းသည်တူ၏။] တံ-ထိုအယူသည်၊ တေသံ-ထိုကေစိဆရာတို့၏၊ ဣစ္ဆာမတ္တမေဝ-အယူမျှသာ တည်း၊ [သူတို့အယူမျှသာဖြစ်သည်၊ “ ထို ဘာဝနာမယိဒ္ဓိဖြင့် မသတ်နိုင် ” ဟုလို။] ကသ္မာ၊ ယသ္မာ၊ ကုသလဝေဒနာ ဝိတက္ကပရိတ္တတ္ထိကေဟိ- ကုသလ တိက်၊ ပေ၊ ပရိတ္တတိက်တို့နှင့်၊ နသမေတိ-မညီညွတ်၊ (တသ္မာ-တည်း၊) ကထံ- အဘယ်သို့မညီညွတ်သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့ဥးအံ့၊ အယံ ဘာဝနာမယိဒ္ဓိနာမ-သည်၊ ကုသလတ္ထိကေ- ကုသလတိက်၌၊ ကုသလာစေဝ-သည်၎င်း၊ အဗျာကတာစ- သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ [“ဣဒ္ဓိပုဒ်ကိုငဲ့၍ဣတ္ထိလိန်ဖြင့် ကုသလာ အဗျာကတာ” ဟု ထားသည်။] ပါဏာတိပါတော-သည်၊ အကုသလော-တည်း၊ ဝေဒနာ

အဟောဝတာယံ တံ။ ။ “ကုစ္ဆိဂတံ ယံတံ ဂဗ္ဘိ” ဟုတွဲ၊ “ဤနည်းကောင်းသည်” ဟုဋီကာဖွင့်သည်၊ သို့သော် ဂဗ္ဘိပုဒ်ကပုလိန်ဖြစ်၍ စဉ်းစားသင့်၏၊ ဤနည်း၌ ဂဗ္ဘိသည် ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် “အဘိနိက္ခမေယျ” ဟု ရှိစေ၊ “အဟောဝတာယံ တံ” ဟု ရှိလျှင် “အယံဣတ္ထိ” ဟု စွဲ၍ “တံ ဂဗ္ဘိ-ကို” ဟု ကံထား၍ “န အဘိနိက္ခာမေယျ” ဟု ကာရိတ် ပါရမည်။ [ကုလုဗ္ဗသံဘတိ ဂဗ္ဘိဿ၊ ကုလသေဝဝါ၊ ကုဗျဗ္ဗဿဘတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကုလဿဟူရာဗ္ဗ “ဥစ္စာ” ကိုပင် ကုလ ဟု ဆိုလိုသည်-ဟုလို။]

တ္ထိကေ-၌၊ အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တာ-အဒုက္ခမသုခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်၏။ ပါဏာတိ ပါတော - သည်၊ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တော - ၏။ ဝိတက္ကတ္ထိကေ - ၌၊ အဝိတက္ကဝိစာရာ- အဝိတက္ကဝိစာရတည်း၊ ပါဏာတိပါတော၊ သဝိတက္ကသဝိစာရေ-တည်း၊ ပရိတ္တတ္ထိကေ - တိက်၌၊ မဟဂ္ဂတာ - မဟဂ္ဂုတ် တည်း၊ ပါဏာတိပါတော၊ ပရိတ္တော- ပရိတ္တတရားတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (န သမေတိ)၊ [ဤသို့ ကုသလတိက်စသည်သို့သွင်းကြည့်သောအခါ ဘာဝနာမယိဒ္ဓိသည်အဘိညာဉ် ကိစ္စတပ်သော ရူပပဉ္စမဈာန်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်-ကြိယာ၊ အဒုက္ခမသုခါ သမ္ပယုတ္တစသည်ဖြစ်၏။ ပါဏာတိပါတကား အကုသိုလ်၊ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တစသည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ သဘောချင်း မညီမျှသောကြောင့် သူတို့အယူမျှသာ ဖြစ်သည်-ဟုလို။]

သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိယေသေယျာတိ ဣတ္ထ-၌၊ (ဝစနတ္ထော-ကို၊ ဝေ-ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဟရတိ - ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဟာရကံ-မည်၏။ ကိ-ကို၊ ဟရတိ-သနည်း၊ ဇိဝိတံ-အသက်ကို၊(ဟရတိ-၏။)အထဝါ-ကား၊ ဟရိတဗ္ဗံ-ဆောင်ယူ ချထားထိုက်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဟာရကံ-မည်၏။ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ-အနီး၌ချထားထိုက်၏။ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ သတ္တဉ္စ-လက်နက်လည်းဟုတ်၏။ တံ-ထိုလက်နက်ဟူသည်၊ ဟာရကဉ္စ-အသက်ကိုဆောင်တတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဝါ - ဆောင်ယူ၍ အနီး၌ ချထားထိုက် သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ သတ္တဟာရကံ-မည်၏။ အဿာတိ-ကား၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟဿ-လူ့ ကိုယ်၏အနီး၌၊ ပရိယေသေယျာတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ လတ္တတိ- အလွယ်တကူ ရအပ်ရနိုင်၏။ (ဒီကာ၌ “လတ္တတိ” ဟု ရှိ၏။) တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရေယျ - အံ့၊ ဥပနိက္ခိပေယျ - အနီး၌ချထားအံ့၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤအတိုင်း ကန်၌လည်း ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ကန်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရကံ။ ။ ဤနည်း၌ ဟရဓာတ်၊ ဣပစ္စည်းကို ကံဟောဟု ကန်ဒီကာ ကြို၏။ သာရတ္ထ၌ကား “ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရံ” ဟု ဣပစ္စည်းသက်ပြီးမှ သတ္တ၌ ကပစ္စည်း သက်၍ “ဟာရမေဝ ဟာရကံ” ဟု ဖွင့်လေသည်။ [ထို့နောက် သတ္တနှင့် သမာသံတွဲ၊ “ဟာရကသတ္တံ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဝိသေသနနောက်ချ၍ “သတ္တဟာရကံ” ဟု ဖြစ်ရသည်။]

ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ။ နောက်၌ ပရိယေသေယျကို ဥပနိက္ခိပေယျ ဟု ဖွင့်လတံ့ ဖြစ်၍ ဤဟာရကံ၌လည်း “ဆောင်ယူ” ဟူသော အနက်မျှတွင် မရပ်ဘဲ “ဆောင်ယူ၍သေစေလိုအပ်သူ၏ အနီး၌ ချထား” တိုင်အောင် ယူပါ ဟု သိစေလို၍ “ဥပနိက္ခိတဗ္ဗံ” ဟု သိခါပတ္တ (အဆုံးရောက်) အနက်ကို ဖွင့်သည်။

တေတန-ဤ ပရိယေသေယျ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ထာဝရပယောဂံ-ထာဝရ ပယောဂကို၊ ဒသေတိ-၏၊ ဟိ-လဒ္ဓဒေါသထင်ရှားပြအံ့၊ ဣတရထာ-ဤသို့ မဟုတ်လျှင်၊ ပရိယိဋ္ဌမတ္တေနဝ-ရှာမှီးအပ်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်၊ ပါရာဇိကော- သည်၊ ဘဝေယျ၊ တေတ-ဤရှာမှီးအပ်ကာမျှဖြင့်ပါရာဇိကကျခြင်းသည်လည်း၊ နယုတ္တံ-မသင့်၊ ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ-၌၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဗျဉ္ဇနံ-သဒ္ဓါကို၊ အနာဒိ ယိတွာ-မယူမူ၍၊ ဝါ-ဝရမစိုက်မူ၍၊ [သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိယေသေယျ၏ အနက်ကို သဒ္ဓါအားလျော်စွာ ပဒဘာဇနီ၌ အပြည့်အစုံမဟောသောကြောင့် “ဗျဉ္ဇနံ အနာဒိယိတွာ” ဟုဆိုသည်။] ဣတ္ထ- ဤ သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိ ယေသေယျဟူသော ပါဌ်၌၊ ထာဝရပယောဂသင်္ဂဟိတံ- ထာဝရပယောဂ၌ သွင်းယူအပ်သော၊ ယံ သတ္တံ- သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဒေဝ-ထို လက်နက်ကိုသာ၊ ဒသေတံ - ၄၊ အသိံ ဝါ၊ ပေ၊ ရဇ္ဇိဝါတိ - ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ - ကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ တတ္ထ - ထို ပဒဘာဇနီ၌၊ ဝုတ္တာဝသေသံ- တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ်သော လက်နက်တို့မှ ကြွင်းသော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ သမုခံ-အဥး အသွားနှင့်တကွသော လက်နက်ကို၊ သတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ စ-ဆက်၊ လဂုလပါသာဏဝိသရဇ္ဇနံ - လက်ရိုက်ဒုတ်, ကျောက်, အဆိပ်, ကြိုးတို့ကို၊ ဇိဝိတ ဝိနာသနဘာဝတော - အသက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ သတ္တသင်္ဂဟော - သတ္တ၌သွင်းယူခြင်းကို၊ [“သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိယေသေယျ” ဟူသော မာတိကာ၏သတ္တ၌ သွင်းယူခြင်းကို။] ဝေဒိတဗ္ဗော။

မရဏဝဏ္ဏံဝါတိ ဣတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ, ယောတံ-သည်၊ ပဏိတာနိပိ- န်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဘုဉ္စိတံ-စားခြင်း၄၊ ဝါ-စားခွင့်ကို၊ နလဘသိ၊ (တဿ) တုယံ - အား၊ ဝါ - ၏၊ ပါပကေန - ယုတ်ညံ့သော၊ ဣမိနာ ဒုဇ္ဇိဝိတေန-ဤ ဆင်းရဲစွာ အသက်ရှင်နေရခြင်းဖြင့်၊ ကိံ - အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဇိဝိတေ-အသက်ရှင်ရခြင်း၌၊ အာဒိနဝံ- ကို၊ ဒသေန္နောပိ-ပြုသူသည်၎င်း၊ [သံဝဏ္ဏတိ၌စပ်။] ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ တံ- သည်၊ ကတကလျာဏော- သည်၊ အသိံ - ၏၊ ပေ၊ [ပါဠိတော်ကို မြှုပ် ထားသည်။] တယာ-သည်၊ ပါပံ-ကို၊ အကတံ၊ တေ-အား၊ ဝါ-၏၊ ဇိဝိတာ- ထက်၊ မတံ-သည်၊ သေယျော-၏၊ တံ-သည်၊ ဣတော-ဤလူ့ ဘဝမှ၊ ကာလ

ဣတရထာ ဟိ။ ။ ဥပနိက္ခိပေယျအနက်တိုင်အောင်မယူလျှင် ရထိုက်သောအပြစ် ဒေါသကိုပြလို၍ “ဣတရထာ ဟိ” စသည်မိန့်၊ ပရိယေသေယျအတွက် ဥပနိက္ခိပေယျ တိုင်အောင် အနက်ကိုမယူလျှင် ရှာမှီးကာမျှဖြင့် ပါရာဇိကကျခြင်းဟူသော အယုတ္တိ ဒေါသ သင့်ရာ၏-ဟူလို။

ကံတော-ပြုအပ်ပြီးသော သေချိန်ကာလရှိသည်။ ဝါ-ပြုအပ်ပြီးသောသေခြင်း ရှိသည်။(သမာနော-သော်၊)ပရိစရိဿသိ- ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်ရလတံ၊ ဝါ - မွေ့လျော်ရလတံ၊ [“ ပရိစရိဿသိ ” ကိုပင် ဖွင့်ပြလို၍ “အစ္ဆရာပရိ ဝုတော ” စသည်မိန့်။] အစ္ဆရာပရိဝုတော - နတ်သွီးအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ) နန္ဒနဝနေ- နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌၊ သုဗပ္ပတ္တော-ချမ်းသာသို့ ရေခံသည်။ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရိဿသိ-နေရလတံ၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ မရဏေ-သေခြင်း၌၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဘဏန္တောပိ-ပြောဆိုသူသည်၎င်း၊ မရဏဝဏ္ဏမေဝ-သေခြင်း၌ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ၊ သံဝဏ္ဏေတိ- ချီးမွမ်းသည် မည်၏၊ တသ္မာ, ဒွိဓာ - ၂ ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဘိဒ္ဓိတ္တာ-ခွဲ၍၊ ဇီဝိတေ၊ပေ၊ ဘဏတိတိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျာတိ-ကား၊ မရဏတ္ထာယ- သေခြင်းအကျိုး ငှါ၊ ဥပါယံ-နည်းလမ်းကို၊ ဝါဟာပေယျ- ယူစေအံ့၊ စ- ဆက်၊ သတ္ထံဝါ အာ ဟရာတိအာဒိသု - တို့၌၊ သောဗ္ဗေဝါ နရဏေဝါ ပပါတေဝါ ပပတတိ အာဒိ-သောဗ္ဗေဝါ နရဏေဝါ ပပါတေဝါ ပပတအစရှိသော၊ ယမ္ဗိ-အကြင် စကားကိုလည်း၊ နဝုတ္တံ - ဟောတော် မမူအပ်၊ တံ သဗ္ဗံ - ထို အလုံးစုံသော စကားကို၊ ပရတော - နောက်နိဂုံး၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ - ဟောတော်မူအပ်သော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္ထတော - အနက်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တမေဝ - ဟောတော်မူအပ်သည်သာ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- ၏၊ ဟိ- မှန်၊ တနည်း- ဟိ

မရဏတ္ထာယ ၊ ပေ၊ ပေယျ ။ ။ မရဏာယ၌ အာယကို တဒတ္ထသမ္ပဒါန် အနက် ဟောဟု ပြလို၍ “မရဏတ္ထာယ” ဟုဖွင့်၏၊ သမာဒါပေယျ၌ သံ+အာ+ဒါ+ဏာပေကို “ဝါဟာပေယျ” ဟု ဖွင့်၍ ကံမပါသောကြောင့် “ဥပါယံ” ဟု ကံထည့်၍ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့ “နည်းလမ်းကိုယူစေခြင်း” ဟူသည် “သတ္ထံဝါ အာဟရ- လက်နက်ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေပါလား” စသည်ဖြင့် သေဘို့ရန် နည်းပေးခြင်းတည်း။

သတ္ထံဝါ အာဟရာတိအာဒိသု။ ။ ပါဠိတော်၌ “မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ” ဟူသော ဤ ရှေ့ပိုင်းမာတိကာ၏ ပဒဘာဇနီ၌ “သောဗ္ဗေဝါ နရဏေဝါ ပပါတေဝါ ပပတ” ဟု မပါ၊ နောက်ပိုင်း နိဂုံးမာတိကာ၏အဖွင့်၌သာ ပါ၏၊ ထို့ကြောင့် နောက် လာမည့် “မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ” ၏ ပဒဘာဇနီကို ရည်ရွယ်၍ “ပရတော ဝုတ္တ နယတ္တာ” ဟု ဆိုသည်၊ [ပါဠိတော်ကိုကြည့်ပါ။] ထိုနောက်၌ပြသော ပဒဘာဇနီက ဤရှေ့လည်း အနက်ကိုပြစွမ်းနိုင်ခြင်းကို “ အတ္ထတော ” ဟု ဆိုသည်၊ နည်းအားဖြင့် ကား (ဤရှေ့ပိုင်း၌ တစ်စိတ်တချို့ကိုသာ ဖွင့်ပြသဖြင့်) နိဒဿနနည်းတည်း၊ [အတ္ထ တော ဝုတ္တမေဝါတိ မရဏူပါယဿ ဗဟုဝိတ္တာ နိဒဿနတ္ထံ တတော၃ ဧကဒေသေ ဒဿိတေ သဗ္ဗံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။]

(ယသ္မာ)- ကြောင့်၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော သေကြောင်းနည်းလမ်းကို၊ သရူပေ နေဝ- သရုပ်အားဖြင့်သာ၊ ဝတ္ထု- ဆိုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ (တသ္မာ အတ္ထတော ဝုတ္တမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။)

ဣတိစိတ္တမနောတိ- ကား၊ ဣတိစိတ္တော-ဤသို့စိတ်ရှိသည်၊ ဣတိမနော- ဤသို့မနရှိသည်၊ မတန္တေ ဇီဝိတာသေယျောတိတ္ထေ- ဤ၊ ဝုတ္တမရဏစိတ္တော- ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော သေခြင်း၌ စိတ်ရှိသည်၊ မရဏမနော- သေခြင်း၌ မနရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣတိ အတ္တော၊ [ဣတိသဒ္ဓါသည် မတံ တေ ဇီဝိတာ သေယျော၌ ဆိုအပ်ပြီးသော သေခြင်းကို ညွှန်ပြသော နိဒဿန အနက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ဝုတ္တမရဏ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, တေ-ဤ စိတ္တ မနောဟူသော ပါဠိ၌၊ မနော-မနသဒ္ဓါကို၊ စိတ္တသဒ္ဓဿ-စိတ္တသဒ္ဓါ၏၊ အတ္ထ ဒီပနတ္ထံ - အနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တော - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [စိတ္တ သဒ္ဓါက ဝိစိတ္တစသော အနက်ကိုလည်းဟောသောကြောင့် ဤနေရာ၌ “စိတ်” ဟူသောအနက်ကိုသာ ယူစေလို၍ “မန” ဟု (ဝိသေသနပြု၍) ပြ၏။ ထို့ကြောင့် မနသဒ္ဓါကို အပိုဆိုခြင်းကြောင့် “ပုနရုတ္တိဒေါသ” မရောက်ပါ-ဟူလို၊] ပန- ဆက်၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ တေ ဥဘယမ္ဗိ-ဤနှစ်ပါးစုံသော စိတ္တ မနသဒ္ဓါ သည်လည်း၊ ဧကမေဝ- တမျိုးတည်းသာလျှင်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ, တဿ- ထို စိတ္တ မနသဒ္ဓါ၏၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ အဘေဒံ-မကွဲပြားပုံကို၊ ဒဿေ တံ-ငှါ၊ ယံစိတ္တံ၊ ပေ၊ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတိသဒ္ဓံ-ဣတိသဒ္ဓါကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာပိ - ထုတ်ပြု၍လည်း၊ အတ္တော - ဣတိသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို၊ န တာဝ ဝုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်သေး၊ [နေခံ “စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ” ပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ

မှတ်ချက်။ ။ ယခုစာအုပ်များ၌ “နရကေဝါ ပပါတေဝါ ပပတာတိ အာဒိ” ဟု တွေ့ရ၏။ ဤကား “နရကေဝါ ပပတာတိတ္ထေ အာဒိသဒ္ဓေန ပပါတေဝါ ပပတာတိ ပရတော ဝုတ္တံ (ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော) အဝုတ္တံစ ရုက္ခတောဝါ ပပတာဒိ (သစ်ပင် ပေါ်မှ ခုန်ချပါလား-အစရှိသော တိုက်ရိုက်မဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော) သဗ္ဗ မရဏူပါယံ သင်္ကရာတိ” ဟု ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ပပါတေဝါ” သည် နေခံမှထည့်ပါဌ်သာ ဖြစ်ဟန်တူ၏။

ဣတိသဒ္ဓံပန၊ ပေ၊ ဝုတ္တော။ ။ ပဒဘာဇနီ၌ “ဣတိစိတ္တ မနောတိ” ဟု ဣတိသဒ္ဓါကို (တည်ပါဌ်၌) ထုတ်ပြထား၏။ သို့သော် အနက်ဖွင့်ရာ၌ကား ဣတိအတွက် အနက် မဖွင့်ဘဲ “ယံ စိတ္တံ, တံ မနော” စသည်ဖြင့် စိတ္တနှင့် မနတို့၏အနက် တူကြောင်းကိုသာ ဖွင့်သွားသည်။ န တာဝဝုတ္တော၌ တာဝသဒ္ဓါဖြင့် “ဤနေရာ၌သာ မဖွင့်ဘဲထားသည်။ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၏ ပဒဘာဇနီ၌ကား ဣတိကိုလိုက်စေ၍ ထိုဣတိအတွက် “မရဏသညီ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပါလိမ့်မည်” ဟူသောအဓိပ္ပာယ်ကို ထင်ရှားစေသည်။

ကျမှ ဟောတော်မူလိမ့်မည် - ဟူလို။] စိတ္တသင်္ကပ္ပေါတိ ဣမသ္မိံ ပဒေ - ဌှ၊ အဓိကာရဝသေန-အဓိကာရနည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဣတိသဒ္ဓေါ-ကို၊ အာဟရိ တဗ္ဗော- ဆောင်ယူထိုက်၏၊ ဟိ- မှန်၊ ဣဒံ - ဤ ဣတိသဒ္ဓါသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဣတိစိတ္တသင်္ကပ္ပေါတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အဝုတ္တံ-တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ် သည်၊(သမာနံ)ပိ, အဓိကာရတော-အားဖြင့်၊ ဝုတ္တမေဝ-သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တထာဟိ - ထိုစကား မှန်၏၊ အဿ - ထို ဣတိသဒ္ဓါ၏၊ တမေဝအတ္ထံ- ထိုဆိုအပ်ပြီးသောမရဏအနက်ကိုပင်၊ ဒဿေန္ဓော(ဟုတွာ), မရဏသညီတိအာဒိံ - ကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ, ဣတ္ထ-ဤ မရဏသညီအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ သင်္ကပ္ပေါတိ ဣဒံ - သင်္ကပ္ပေါဟူသော ဤအမည်သည်၊ ဝိတက္ကဿ - ဝိတက်တခုတည်း၏ သာလျှင်၊ န နာမံ-အမည်မဟုတ်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ ဧတံ-ဤ သင်္ကပ္ပေါ ဟူသောအမည်သည်၊ သံဝိဒဟနမတ္တဿ-သံဝိဒဟနသာမည၏၊ အဓိဝစနံ- အမည်တည်း၊ တဗ္ဗ သံဝိဒဟနံ-ထို သံဝိဒဟနသည်လည်း၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ-ဤ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါဟူသော ပုဒ်၏အနက်၌၊ သညာစေတနာ ဓိပ္ပာယေဟိ-သညာ, စေတနာ, အဓိပ္ပာယတို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟံ - သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝစ္ဆတိ- ၏၊ တသ္မာ , အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ စိတ္တော - ထူးဆန်းသော၊ နာနပ္ပကာရ ကော-အထူးထူးသော အပြားရှိသော၊ သင်္ကပ္ပေါ-အကြံသည်၊(အတ္ထိ)၊ ဣတိ, (သော) စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ - မည်၏၊ ဣတိဧဝံ, အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တထာဟိ- ထိုစကားမှန်၏၊ အဿ- ထို စိတ္တသင်္ကပ္ပေါပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနဓိ- ကိုလည်း၊ သညာစေတနာဓိပ္ပာယဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤသညာစေတနာ အဓိပ္ပာယတို့တွင်၊ ဝိတက္ကော- ကို၊ အဓိပ္ပာယောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သင်္ကပ္ပေါတိ ၊ ပေ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ။ ။ အခြားနေရာ၌ သင်္ကပ္ပဟူသော အမည်သည် ဝိတက်၏အမည်သာဖြစ်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဝိတက်၏အမည်သာ မဟုတ်၊ ဝိတက် လည်း ပါဝင်သော သံဝိဒဟန၏အမည်ဖြစ်သည်။ သံဝိဒဟန-ဟူသည်လည်း (အခြား နေရာ၌ ဟောရိုးဖြစ်သော) စိမံခြင်းအနက်မဟုတ်၊ သညာ စေတနာ အဓိပ္ပာယ နနက်ကို ဟောသောပုဒ်တည်း၊ ထို န နက်နှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့် “ သံဝိဒဟန မတ္တဿ ” ဟု သာမညတ္ထ မတ္တသဒ္ဓါဖြင့် ဖွင့်သည်။ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၌ စိတ္တသဒ္ဓါလည်း ဝိစိတ္တ အနက် ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် စိတ္တောကို “ နာနပ္ပကာရကော ” ဟု ဖွင့်သည်။

အဓိပ္ပာယောတိ ဝိတက္ကော။ ။ အဓိပ္ပာယသဒ္ဓါသည် “ အလို ” ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ အလိုဟူသည်လည်း (အခြားနေရာ၌ကဲ့သို့ အဇ္ဈာသယဆန္ဒမဟုတ်) သတ်လို သောအကြံတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဝိတက္ကော ဝေဒိတဗ္ဗော ” ဟု မိန့်သည်။ ဤစကားဖြင့် “ စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ၌ သင်္ကပ္ပအရတွင် ဝိတက်လည်း ပါဝင်၏ ” ဟု မှတ်။

ဥစ္စာဝစေဟိ အာကာရေဟိတိ- ကား၊ မဟန္တာမဟန္တေဟိ- မြတ်ကုန်
ယုတ်ကုန်သော၊ ဝါ - ထင်ရှားကုန် မထင်ရှားကုန်သော၊ ဥပါယေဟိ-
အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ တတ္ထ - ထို ဥစ္စ အဝစတို့တွင်၊ တာဝ - စွာ၊ မရဏဝဏ္ဏ
သံဝဏ္ဏနေ-မရဏဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏန၌၊ ဇိဝိတေ-အသက်ရှင်နေခြင်း၌၊ အာဒိ
နဝဒဿနဝသေန-ဖြင့်၊ အဝစာကာရတာ-ယုတ်ညံ့သောအကြောင်း၏အဖြစ်
ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ မရဏေ-၌၊ ဝဏ္ဏဘဏနဝသေန-ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောဆို
ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥစ္စာကာရတာ - မြင့်မြတ်သောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန - ကား၊ သမာဒါပနေ- သေဘို့ရာနည်းလမ်းကို ယူစေခြင်း၌၊
မုဋ္ဌိဇာဏု နိပေါတ္တနာဒိဟိ-လက်သီးဖြင့်ထိုးခြင်း၊ ဒူးဖြင့်တိုက်ခြင်း အစရှိသည်
တို့ဖြင့်၊ မရဏသမာဒါပနဝသေန-သေဘို့ရာနည်းလမ်းကို ယူစေခြင်း၏အစွမ်း
ဖြင့်၊ ဥစ္စာကာရတာ - ထင်ရှားသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊
ကေတော-တပေါင်းတည်း၊ ဘုဉ္ဇန္တဿ-စားစဉ်၊ နခေဝိသံပက္ခိပိတွာ မရဏာ
ဒိသမာဒါပနဝသေန-လက်သည်း၌ အဆိပ်ကိုထည့်၍ သေခြင်း အစရှိသည်၏
နည်းလမ်းကို ယူစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝစာကာရတာ - မထင်ရှားသော
အကြောင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သောဗ္ဗေဝါ နရကေဝါ ပပါတေဝါတိတ္ထေ- ၌၊ သမန္တတော-ပတ်ဝန်း
ကျင်၌၊ ဆိန္ဒတဇော-ပြတ်သောနခမ်းရှိသော၊ ဂန္တိရော-သော၊ အာဝါဇော-
တွင်းသည်၊ သောဗ္ဗောနာမ - ၏၊ တတ္ထတတ္ထ - ထိုထိုအရပ်၌၊ ဖလန္တိယာ-
ကွဲသော၊ ဘူမိယာ- ၌၊ သယမေဝ - အလိုလိုသာလျှင်၊ နိဗ္ဗတ္တာ- ဖြစ်သော၊
မဟာဒရီ- ကြီးစွာသောချောက်သည်၊ နရကောနာမ- နရက်ချောက်မည်၏။

ဥစ္စာဝစေဟိ။ ။ အခြားနေရာ၌ ဥစ္စကို “အမြတ်” အဝစကို “အယုတ်အညံ့”
ဟု ဆိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ထိုသို့မဟုတ် “မဟန္တာ+အမဟန္တာ” ဟု အနက်မှတ်ပါ
ဟု ပြလို၍ “မဟန္တာမဟန္တေဟိ” ဟု ဖွင့်သည်။ မဟန္တာဟူသည် ပါကဋ (ကြီးမား
ထင်ရှားခြင်း) ဩဠာရိက (ကြမ်းတန်းခြင်း) တည်း၊ အမဟန္တာဟူသည် အပါကဋ
အနောဠာရိကတည်း၊ [အပါကဋတ္တာ အနောဠာရိကတ္တာစ အဝစာကာရတာ။]

နခေ၊ပေ၊သမာဒါပန ဝသေန ။ ။ မရဏာဒိ၌ အာဒိသည် ဝိသံ ပက္ခိပိတွာ၏
အာဒိတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုပုဒ်တို့ကို တပေါင်းတည်း အနက်ပေးလိုက်သည်။ ထမင်း
အတူစားနေစဉ် လက်သည်း၌အဆိပ်ထည့်၍ ထိုသူမသိအောင် ထမင်းထည်း ဟင်း
ထည်း၌ အဆိပ်ခတ်လိုက်ခြင်းကို “အဝစာကာရ မရဏသမာဒါပန=မထင်ရှားသော
သေနည်းကိုပေးခြင်း” ဟု ဆိုသည်။ [မဟာဝါ - စဏ္ဍပဇ္ဇောတဝတ္ထု၌ ဇိဝကသည်
လက်သည်းထည်း၌ ဝမ်းလျှောဆေးကိုထည့်၍ ရှစ်ရှားသီး၌ တို့လိုက်ပြီးမှ လိုက်လာ
သောကျွန်အား ရှစ်ရှားသီးကိုကျွေး၏၊ ဤနည်းမျိုးတည်း။]

[ကြီးပုံကိုပြလို၍ “ယတ္ထ” စသည်မိန့်။] ယတ္ထ-ယင်းနရက်ချောက်၌၊ ဟတ္ထိပိ-ဆင်တို့သော်မှလည်း၊ ပတန္တိ-ကျနိုင်ကုန်၏၊ စောရာပိ-တို့သည်လည်း၊ နိလိနာ-ပုန်းအောင်းကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိ-တည်နိုင်ကုန်၏(ယော-အကြင်ကမ်းပါးပြတ်သည်။) ပဗ္ဗတန္တရေဝါ-တောင်၏အကြား၌သော်၎င်း၊ ထလန္တရေဝါ-ကုန်း၏အကြား၌သော်၎င်း၊ ဧကတော-တဘက်၌၊ ဝါ-တဘက်က၊ ဆိန္ဒော-ပြတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ (သော-ထို ကမ်းပါးပြတ်သည်။) ပပါတောတိ-ပပါတမည်၏၊ ပုရိမေ ဥပါဒါယာတိ-ကား၊ မေထုနံဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိသေဝိတွာ-၎င်း၊ အဒိန္နံ-မပေးအပ်သောဥစ္စာကို၊ အာဒိယိတွာစ-ယူ၍၎င်း၊ ပါရာဇိကံ-သော၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နေ-န်သော၊ ပုဂ္ဂလေ-တို့ကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ-ထောက်စာ၍၊ (အယမ္ပိတိ- အယမ္ပိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ပိသဒ္ဓါနှင့်တကွ မိန့်တော်မူအပ်၏။) သေသံ - ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ-၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာစ-၎င်း၊ ပါကဋမေဝ-သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဝေ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ-သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်ပြအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပဒါနုက္ကမေန - ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ - ဝေဘန်တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ (ယသ္မာပုဒ်ပြင်ဘက်က ဣဒါနိကို တသ္မာပုဒ်ပြင်ဘက်က ဒသောန္တော အာဟ၌စပ်။) ယသ္မာ - ကြောင့်၊ (ဒသိတံ, ထပိတာ, န သက္ကောန္တိ, ဟောတိတို့၌စပ်။) ဟေဋ္ဌာ - ၌၊ ပဒဘာဇနီယမိ - ၌၊ သင်္ခေပေနေဝ-သာလျှင်၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကံ-မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကကို၊ ဒသိတံ- ပြီ၊ ဝိတ္တာရေန- အားဖြင့်၊ အာပတ္တိံ -သို့၊ အာရောပေတွာ-၍၊ တန္တိ-ပါဠိတော်ကို၊ န ထပိတာ- ထားတော်မူအပ်သေး၊ စ- ဆက်၊ အတ္ထေ-ကို၊ သင်္ခေပဒသိတေ- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သော်၊ သဗ္ဗာကာရေနေဝ-အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ နယံ-နည်းကို၊ ဝဟေတံ - ငှါ၊ န သက္ကောန္တိ၊ အနာဂတေစ - နောင်အခါ၌လည်း၊ ပါပပုဂ္ဂလာနံပိ-တို့၏လည်း၊ ဩကာသော-ကျူးလွန်ခွင့်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။

သောဗ္ဗ, နရက, ပပါတ ။ ။ သုကြံဓာတ်, ဆိဒ္ဓကရဏ - အပေါက်ပြုခြင်းအနက်ဟောရှိ၏၊ ယဉ်ပစ္စည်း၊ ပါဠိ၌ သောဗ္ဗဓာတ် အပစ္စည်း ဟု ကြံ၊ ဤနေရာ၌ ပတ်ဝန်းကျင် တွင်း၏ဘေးနားခမ်း ပျက်နေသောတွင်းကို (ကျင်းကို) သောဗ္ဗဟု ခေါ်၊ နရဓာတ် အကပစ္စည်းကြံ၊ နရန္တိ ပါပုဏန္တိသတ္တာ ဧတ္တာတိနရကော-သတွာတို့ ကျရောက်ရာချောက်၊ ဤနေရာ၌ မြေကြီး၏ အက်ကွဲနေရာအရပ်ကို “နရက”ဟု ခေါ်။ ပပတန္တိ ဧတ္တာတိ ပပါတော-သတွာတို့ကျရာချောက်၊ [ပုပ္ဖ ပတဓာတ်, ဏပစ္စည်း။] ဤနေရာ၌ တောင်, ကုန်းတို့၏အကြားကို “ပပါတ”ဟု ခေါ်။

တသ္မာ, ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သဗ္ဗာကာရေန-ဖြင့်၊ နယဂ္ဂဟဏတ္ထံစ-နည်းယူခြင်း၊ အကျိုးငှါ၎င်း၊ အနာဂတေ, ပါပပုဂ္ဂလာနံ-တို့၏၊ ဩကာသပဋိဗာဟနတ္ထံစ-ကျူးလွန်ခွင့်ကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ပုန, သာမံ အဓိဋ္ဌာယာတိအာဒိ နာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ မာတိကံ - ခေါင်းစဉ်ကို၊ ထပေတွာ- ထားတော် မူပြီး၍၊ ဝိတ္ထာရတော, မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကံ- ကို၊ ဒသေန္နော (ဟုတွာ)၊ သာမန္တိ သယံ ဟနတိတိအာဒိ-ကို၊ အာဟ၊ တဩ-ထို သာမန္တိ သယံ ဟနတိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ - ကား၊ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာယ- မပေ၍လွင် သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဝိနိစ္ဆယကထာ-တည်း။

ကာယေနာတိ-ကား၊ ဟတ္ထေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဒေနဝါ, မုဋ္ဌိနာဝါ- လက်သီးဖြင့်သော်၎င်း၊ ဇာဏုနာဝါ-ဒူးဖြင့်သော်၎င်း၊ ယေနကေနစိ-သော၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေန-ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဖြင့်၊ (ဟနတိ-သတ်အံ၊) [ကာယအရ တကိုယ်လုံး ရသော်လည်း ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော လက် စသည်ကို ကေဒေယျူပစာရအားဖြင့် “ကာယ” ဟု ခေါ်နိုင်သည်။] ကာယပဋိဗဒ္ဓေနာ တိ- ကား၊ ကာယတော - မှ၊ အမောစိတေန - မလွတ်စေအပ်သော၊ အသိ အာဒိနာ- သန်လျက်အစရှိသော၊ ပဟရဏေန- ပုတ်ခတ်ကြောင်းလက်နက် ဖြင့်၊ [ပဟရတိ ဧတေနာတိ ပဟရဏံ၊ ကာယေန-ကိုယ်နှင့်+ပဋိဗဒ္ဓံ-စပ်နေ သော (မလွတ်ဘဲ ဆက်၍နေသော) လက်နက်တည်း။] နိသဂ္ဂိယေနာတိ- ကား၊ ကာယတောစ-မှသော်၎င်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓတောစ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုမှသော်၎င်း၊ မောစိတေန - လွတ်စေအပ်သော၊ ဥသုသတ္တိအာဒိနာ- မြား, လှံ အစရှိသောလက်နက်ဖြင့်၊ (ဟနတိ-အံ၊) [မြားကိုပစ်ရာ၌ ကိုယ်နှင့် စပ်သော လေးမှလွတ်ရသည်၊ လှံကို လွှတ်ရာ၌ကား ကိုယ်မှ လွတ်ရသည်။] ဣတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာယေန အစရှိသော ပါဠိဖြင့်၊ သာဟတ္ထိယောစ - သာဟတ္ထိယပယောဂ၎င်း၊ နိသဂ္ဂိယောစ - ၎င်း၊ ဣတိ, ဒွေ- န်သော၊ ပယောဂါ- တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝတ္ထာ ဟောန္တိ။

တတ္ထ-ထို ၂ပါးသောပယောဂတို့တွင်၊ ကေမေကော-တပါးတပါးသော ပယောဂသည်၊ ဥဒ္ဓေသာနုဒ္ဓေသဘေဒတော- ရည်ရွယ်ခြင်း မရည်ရွယ်ခြင်း၏ အပြားအားဖြင့်၊ တနည်း- ဥဒ္ဓိသာနုဒ္ဓိသာဘေဒတော- ရည်ရွယ်၍ဖြစ်ခြင်း ရှိသောပယောဂ မရည်ရွယ်ဘဲ ဖြစ်ခြင်းရှိသော ပယောဂ၏ အပြားအားဖြင့်၊

ဥဒ္ဓိသာနုဒ္ဓိသာ။ ။ နေ၌ “ဥဒ္ဓေသိကေ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ဥဒ္ဓေသာနုဒ္ဓေသ- ရည်ရွယ်ခြင်း, မရည်ရွယ်ခြင်း ” ဟု ရှိသင့်၏။ ကင်္ခါဒီကာ၌ကား “ ဥဒ္ဓိသာနုဒ္ဓိသာ ” ဟုပင် တွာပစ္စယန္တပါဠိကို ယူ၍ ဖွင့်သွားသည်။

ဒုဝိဓော၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ ဥဒ္ဓေသိကေ-ရည်ရွယ်ခြင်းရှိသော ပယောဂ
 ဌ၊ ယံ-အကြင်သူ့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်ရွယ်၍၊ ပဟရတိ-၏၊ တဿေဝ-ထိုသူ၏
 သာလျှင်၊ မရဏေန- ကြောင့်၊ ကမ္မုနာ - ပါဏာတိပါတကံသည်၊ ဗဇ္ဈတိ-
 ဖွဲ့အပ်၏၊ [ပါဏာတိပါတကံ အထမြောက်သည် - ဟူလို။] ယောကောစိ-
 သည်၊ မရတု-သေပစေ၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အနုဒ္ဓေသိကေ-ရည်ရွယ်ခြင်း မရှိသော
 ပယောဂဌ၊ ပဟာရပ္ပစ္စယာ - ပုတ်ခတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊
 ယဿ ကဿစိ- ၏၊ မရဏေန ကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိ၊ စ - ဆက်၊ ဥဘယထာပိ-
 ဥဒ္ဓေသ အနုဒ္ဓေသ ၂ ပါးစုံ အပြားအားဖြင့်လည်း၊ [ဥဘယထာပိတိ-ဥဒ္ဓေ
 သာနုဒ္ဓေသာနံ စသည်။] ပဟရိတမတ္ထေဝါ - ပုတ်ခတ်အပ်ကာမျှ၌ မူလည်း၊
 မရတု-သေပစေ၊ ပစ္ဆေဝါ-နောက်၌မူလည်း၊ တေနေဝ ရောဂေန-ထိုရောဂါ
 ကြောင့်ပင်၊ (မရတု)၊ ပဟရိတမတ္ထေယေဝ-ပုတ်ခတ်အပ်ပြီးကာမျှ၌သာလျှင်၊
 ကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိ။

စ-ဆက်၊ မရဏာဓိပ္ပာယ်ယေန- သေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုဖြင့်၊ ဝါ-သေစေ
 လိုသဖြင့်၊ ပဟာရံ-ကို၊ ဒတ္တာ-ပေးပြီး၍၊ တေန-ထိုပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ အမ
 တဿ - မသေသူအား၊ ပုန, အညစ်ထွေ့န - မရဏာဓိပ္ပာယ်မှ တပါးသော
 စိတ်ဖြင့်၊ [စိတ်ဆိုး၍ ပုတ်ခတ်ခြင်းစသည်ကို ဆိုလိုသည်။] ပဟာရေ-ကို၊ ဒိန္နေ-
 သော်၊ ပစ္ဆေဝိ - လည်း၊ ပဌမပ္ပဟာရေနေဝ - ပဌမပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်
 သာလျှင်၊ ယဒိမရတိ-အကယ်၍သေအံ့၊ တဒါဧဝ-ထို ပဌမပုတ်ခတ်ရာအခါ၌
 သာ၊ ကမ္မုနာ-သည်၊ ဗဒ္ဓေါ-ဖွဲ့အပ်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဒုတိယပ္ပဟာရေန-
 ကြောင့်၊ (ယဒိ)မရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါဏာတိပါတော-သည်၊ နတ္ထိ၊ [ဒုတိ
 ယပ္ပဟာရ၌ မရဏာဓိပ္ပာယ် မရှိသောကြောင့်တည်း။] ဥဘယေဟိ - ၂ ပါး
 စုံသောပုတ်ခတ်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ မတေပိ-သေသော်လည်း၊ ပဌမပ္ပဟာရေနေဝ-
 ကြောင့်သာလျှင်၊ ကမ္မုနာ ဗဒ္ဓေါ၊ ဥဘယေဟိ- ၂ ပါးသော ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့
 ကြောင့်၊ အမတေ-မသေလသော်၊ ပါဏာတိပါတော- သည်၊ နေဝတ္ထိ-မရှိ
 သည်သာ၊ ဗဟူဟိပိ-များစွာသောရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဧကဿပိ-တယေဝံ
 သော သူအားလည်း၊ ပဟာရေ-ကို၊ ဒိန္နေ - ပေးအပ်သော်၊ ဧသနယော-
 တည်း၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧသနယော-သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)-

ပဌမပ္ပဟာရေနေဝ။ ။ “ပယောဂေါ, တေန စ မရဏံ- လုလ္လုပျိခြင်း, ထိုလုလ္လု
 ကြောင့်ပင် သေခြင်း ” ဟူသော အင်္ဂါနှင့်ညီသောကြောင့် ပဌမပ္ပဟာရ အတွက်သာ
 ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်၊ ဒုတိယပ္ပဟာရကား ပဌမကံ အားရှိအောင် အကူအညီ
 သာ ဖြစ်၍ ဒုတိယပ္ပဟာရကြောင့် ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်။

ကြောင့်၊ တကြာပိ-ထိုသို့ အများဝိုင်း၍ ပုတ်ခတ်ကြရာ၌လည်း၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊ ပဟာရေန - ကြောင့်၊ မရတိ - ၏၊ တဿေဝ - ထိုသေအောင် ပုတ်ခတ်သော ရဟန်း၏ အပေါ်၌သာလျှင်၊ ကမ္မုနာ ဗဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (သေနယော၊ ဟောတိ-၏)။ [အများဝိုင်း၍သတ်ရာ၌ (၁)တရားခံ မျိုးတည်း။]

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ကိုယ်တိုင်သတ်ရာ၌၊ ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိဘာဝတ္ထံ- အနန္တ ရိယစသော ကံအပြား၊ ပါရာဇိကစသော အာပတ်အပြား၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဣန္ဒကစတုက္ကံပိ - ဣန္ဒကစတုက္ကံကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဣတိ-သိုးကို၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ-၌၊ နိပဇ္ဇံ-အိပ်နေသည်ကို၊ ဥပဓာရေတိ-မှတ်ထား၏၊ (ကိံ- အဘယ်ဘို့ကြံ၍ မှတ်ထားသနည်း၊) ရတ္ထိံ- ၌၊ အာဂတိံ၊ ဝမိဿာမိ - သတ်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (ဥပဓာရေတိ-၏) စ- ဆက်၊ ဣန္ဒကဿ - ၏၊ နိပဇ္ဇောကာသေ - အိပ်ရာအရပ်၌၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ မာတာဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ပေ၊ ပဏ္ဍု၊ ကာသာဝံ-ဖျော့တော့သော သင်္ကန်းကို၊ [သိုးမွေးအဆင်းနှင့် တူသောသင်္ကန်းကို - ဟူလို။] ပါရုပိတွာ - ခြံ၍၊ နိပဇ္ဇော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ရတ္ထိဘာဝေ-၌၊ အာဂတိံ၊ [မာရေတိ၌စပ်၊] ဣန္ဒကံ၊ မာရေမိ- အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ မာတရံ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ပေ၊ မာရေတိ - သတ်မိအံ့၊ ဣမံ ဝတ္ထုံ - ဤ အိပ်နေသော ဝတ္ထုကို၊ မာရေမိ- အံ့၊ ဣတိ စေတနာယ - ဤသို့သော စေတနာ၏၊ အတ္ထိ ဘာဝတော-ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယာတကော-စ - သတ်တတ်သူ သည်လည်း၊ ဟောတိ - ၏၊ အာနန္တရိယကမ္မဉ္စ - အာနန္တရိယကံ သို့လည်း၊ ဖုသတိ-ထိရော၏၊ ပါရာဇိကဉ္စ- သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ အညော-သော၊ ကောစိ-သော၊ အာဂန္တု၊ ကော- အာဂန္တု၊ ကရဟန်းသည်၊ နိပဇ္ဇော ဟောတိ၊ ဣန္ဒကံ၊ မာရေမိ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊ တံ-ထို အာဂန္တု၊ ကရဟန်းကို၊ မာရေတိ-အံ့၊ ပေ၊ ယက္ခောဝါ-ဘီလူးသည်သော်၎င်း၊ ပေတောဝါ-ပြိတ္တာသည်သော်၎င်း၊

ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိဘာဝတ္ထံ။ ။ အာနန္တရိယစသောကံ အပြား၊ ပါရာဇိကစသော အာပတ်အပြားကို “ ကမ္မာပတ္တိ ” ဟု ဆိုသည်၊ ဗျတ္တိဘာဝကား ဝိဘာဝနှင့် အနက် တူတည်း၊ [ကမ္မဉ္စ + အာပတ္တိစ ကမ္မာပတ္တိ၊ တဿာ + ဗျတ္တိဘာဝေါ ကမ္မာပတ္တိဗျတ္တိ ဘာဝေါ။]

ဣမံ၊ ပေ၊ အတ္ထိဘာဝတော ။ ။ “ သိုးကိုသတ်အံ့ ” ဟု ကြံသော စေတနာသည် ပုဗ္ဗစေတနာဖြစ်၏၊ “ ဤဝတ္ထုကိုသတ်၏ ” ဟူသော ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစေတနာသည် သဒ္ဓါ လိုရင်းဖြစ်သောကြောင့် ဤစေတနာအတွက် မိဘရဟန္တာကို သတ်မိလျှင် အာနန္တရိယ ကံ ထိုက်၍၊ အခြားသူကိုသတ်မိလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ပါရာဇိကစသည် ဖြစ်၏။

နိပဇ္ဇော, ဟောတိ-အံ၊ ငွေကံ, မာရေမိ-အံ၊ ဣတိ-၍၊ တေ-ထိုဘီလူးပြိတ္တာ
 တို့ကို၊ မာရေတိ-အံ၊ ဃာတကောဝ-သတ်တတ်သူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊
 အာနန္ဒရိယံစ- သို့လည်း၊ န ဖုသတိ၊ ပါရာဇိကံစ- သို့လည်း၊ န အာပဇ္ဇတိ၊
 ပန - အန္ဓယကား၊ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊ အညော - သော၊ ကောစိ- သော၊
 နိပဇ္ဇော-သည်၊ နတ္ထိ-အံ၊ ငွေကောဝ - သိုးသည်သာ၊ ဟောတိ-ရှိအံ၊ တံ-ထို
 သိုးကို၊ မာရေတိ - အံ၊ ဃာတကောစ ဟောတိ၊ ပါစိတ္တိယဉ္စ အာပဇ္ဇတိ၊
 မာတာပိတု အရဟန္တာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-တယောက်ယေခံကို၊ မာရေမိ-
 သတ်အံ၊ ဣတိ-၍၊ တေသံယေဝ-ထိုမိဘ ရဟန္တာတို့တွင်ပင်၊ အညတရံ- ကို၊
 မာရေတိ-၏၊ ပေ၊ တေသံ-ထိုမိဘ ရဟန္တာတို့တွင်၊ အညတရံ-ကို၊ မာရေသာမိ-
 အံ၊ ဣတိ- ၍၊ အညံ- သော၊ အာဂန္တုကံ- ကို၊ မာရေတိ- အံ၊ ယက္ခံဝါ- ကို
 သော်၎င်း၊ ပေ၊ ငွေကံဝါ - ကိုသော်လည်း၊ မာရေတိ-အံ၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပါရာဇိက, ထုလ္လစ္စည်း, ပါစိတ်များ
 သင့်ကြသည်-ဟူလို၊] ပန-ထိုသို့ပင် အာနန္ဒရိယကံ မထိုက်ပါသော်လည်း၊
 ဣဓ-ရဟန္တာကိုသတ်မည်ဟု ကြံ၍ အာဂန္တုကစသူကို သတ်မိရာ၌၊ စေတနာ-
 သည်၊ ဒါရုဏာ-ကြမ်းတန်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (“ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏”
 ဟု ငွေကစတုတ္ထမိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၌ ပြန်စပ်။)

တ္ထေ - ဤ ကိုယ်တိုင်သတ်ရာ၌၊ အညာနိပိ- ငွေကစတုတ္ထမှ အခြားလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ပလာလပုဉ္ဇာဒိဝတ္ထု၊ နိ-ပလာလပုဉ္ဇ အစရှိသောဝတ္ထုတို့ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ လောဟိတကံ-သွေးတို့ဖြင့်
 လိမ်းကျံအပ်သော၊ [လောဟိတမက္ခိတံ။] အသိဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ သတ္တိဝါ-
 လုံကိုသော်၎င်း၊ ပုဉ္ဇိ သာမိ-သုတ်အံ၊ ဣတိ-၍၊ ပလာလပုဉ္ဇေ-ကောခံရိုးပုံ၌၊
 ပဝေသေန္တော - သွင်းလသော်၊ [သွေးပြောင်အောင် ကောက်ရိုးပုံထည်း၌
 သွင်းလသော်။] တတ္ထ- ထိုကောက်ရိုးပုံထည်း၌၊ နိပဇ္ဇံ- သော၊ မာတရံ-ကို
 သော်၎င်း၊ ပေ၊ မာရေတိ-သေစေအံ၊ ဝေါဟာရဝသေန- ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို
 ရိုး၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဃာတကောတိ - သတ်သူဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ပန - ထိုသို့ပင်
 ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ ဝကေစေတနာယ-သတ်ကြောင်းစေတနာ၏၊ အဘာ

စေတနာ ဒါရုဏာဝ ။ ။ မိဘ ရဟန္တာတို့တွင် တပါးပါးကို သတ်အံ့ဟု
 ကြံသောကြောင့် ကြမ်းတန်းသောပုဗ္ဗစေတနာခြံရံလျက် ပါရကား သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ
 လည်း (မိဘ ရဟန္တာကိုသတ်နေ၏ - ဟူသော အမှတ်ဖြင့် သတ်သည့်အတွက်)
 ကြမ်းတန်း၏ - ဟူလို၊ ဤစကားဖြင့် “ သိုးကိုသတ်အံ့ ” ဟု ကြံပြီးလျှင် အမိစသူကို
 သတ်မိရာ၌ စေတနာ၏ သိပ်မကြမ်းတန်းပုံကိုလည်းပြ၏။

ဝတော-ကြောင့်၊ ကမ္မ-အာနန္တ ရိယစသောကံသို့၊ နေဝ ဖုသတိ၊ ပေ၊ ပန-ကား၊
 ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝေ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ [“လောဟိတကံ
 ၊ ပေ၊ ပုဋ္ဌိဿာမိ” ဟု ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။] ပဝေသေန္တော-သော်၊ သရီရ
 သမ္ပဿံ-ကိုယ်၏အတွေ့ကို၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ-မှတ်မိ၍၊ [ကောက်ရိုးပုံအတွင်းက
 ခန္ဓာကိုယ်၏ အတွေ့မှန်းသိ၍။] သတ္တောမညေ - သတ္တာထင်၏၊ အတ္တန္တရ
 ဝတော-ကောက်ရိုးပုံအတွင်း၌ ရောက်နေသူသည်၊ မရတု-သေပစေ၊ ဣတိ-
 ၍၊ ပဝေသေတွာ-ထိုးသွင်း၍၊ မာရေတိ-သတ်အံ့၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တေသံ
 ဝတ္ထုနံ - ထို အတွင်း၌ရောက်နေသော ဝတ္ထုတို့အား၊ အနုရူပေန- အားဖြင့်၊
 ကမ္မဗဒ္ဓေါစ - အာနန္တ ရိယ စသောကံဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းကို၎င်း၊ အာပတ္တိစ- ကို၎င်း၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ထတ္ထ - ထို ကောက်ရိုးပုံထည်း၌၊ နိဒဟနတ္ထံ - သိမ်းထားခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ပဝေသေန္တဿာပိ - သွင်းသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝနပ္ပဂုမ္ဘာဒိသု-
 တောခြံအစရှိသည်တို့၌၊ ခိပန္တဿာပိ-ပစ်သွင်းသောရဟန်း၏၊ သေနယော။

ယောပိ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ စောရံ-ကို၊ မာရေမိ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊
 စောရဝေသေန-ခိုးသူ၏အသွင်ဖြင့်၊ ဝန္တန္တံ-သော၊ ပိတရံ-ကို၊ မာရေတိ-အံ့၊
 ပေ၊ ပန- ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပရသေနာယ-တဘက်စစ်တပ်၌၊
 အညံ - အဘမှအခြားသော၊ ယောဓံစ - စစ်သားကို၎င်း၊ ပိတရံစ- ကို၎င်း၊
 ကမ္မ-စစ်တိုက်မှုကို၊ ကရောန္တေ-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ, ယောဓဿ-စစ်သားအပေါ်၌၊
 ဥသု-မြှားကို၊ ခိပတိ-၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ပစ်သနည်း၊) ဧတံ-ဤစစ်သား
 ကို၊ ပိဗ္ဗိတွာ-ပဌမဖောက်ထွင်းပြီး၍၊ မမ-၏၊ ပိတရံ-ကို၊ ပိဗ္ဗိဿတိ-ဒုတိယ
 ဖောက်ထွင်းလတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (ခိပတိ)၊ ယထာဓိပ္ပာယ်-အကြင် အကြင်
 အလိုအတိုင်း၊ ဝတေ - မြားသွားလသော်၊ ပိတုဃာတကော- အဖကိုသတ်သူ
 သည်၊ ဟောတိ၊ ယောဓေ-ကို၊ ပိဒ္ဓေ-ဖောက်ထွင်းအပ်သော်၊ မမ-၏၊ ပိတာ-
 သည်၊ ပလာယိဿတိ - ထွက်ပြေးလတ်၊ ဣတိ - ၍၊ ခိပတိ- အံ့၊ ဥသု - သည်၊
 အယထာဓိပ္ပာယ်- အကြင်အကြင် အလိုအတိုင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ဝတ္တံ-၍၊ ပိတရံ-
 ကို၊ မာရေတိ-အံ့၊ ပေ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ အာနန္တ ရိယံ-သည်၊
 နတ္ထိ၊ [လုလ္လပ္ပိစဉ်ကအဖကို မရည်ရွယ်သောကြောင့် အာနန္တ ရိယကံမထိုက်။]
 ဣတိ- သို့၊ “ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏” ဟု (ရွှေက “ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ” ပြန်စပ်။)

ယထာဓိပ္ပာယ် ဝတေ ။ ။ “မူလ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း စစ်သားကိုဖောက်ပြီးမှ
 အဖထံရောက်၍ အဖကိုဖောက်ထွင်းလျှင်” ဟုလို၊ မူလရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ
 အဖဆီကိုတည့်တည့် ရောသွားလျှင်လည်း (အထိမ်းအမှတ် လွှဲရာမရောသောကြောင့်)
 အာနန္တ ရိယ ပါရာဇိကပင်ဟု ဆိုကြ၏။

အဓိဋ္ဌဟိတွာတိ- ကား၊ သမိပေ- ဌ၊ ဌတွာ-တည်၍၊ အာဏာပေတိတိ- ကား၊ ဥဒ္ဓိဿဝါ- ညွန်ပြု၍သော်၎င်း၊ အနုဒ္ဓိဿဝါ - မညွန်ပြုဘဲသော်၎င်း၊ အာဏာပေတိ-စေခိုင်းအံ့၊ တတ္ထ-ထိုသို့ စေခိုင်းရာ၌၊ ပရသေနာယ-တဘက် စစ်တပ်သည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာယ- ရင်ဆိုင်တည်လသော်၊ အနုဒ္ဓိဿဝ- မည်သူ မည်ဝါ ဟု မညွန်ပြုမှ၍သာလျှင်၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ ဝိဇ္ဇ- ပစ်ဖောက်လော၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-နည်း၊ ပဟရ-ပုတ်ခတ်လော၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝါ-နည်း၊ ယာတေဟိ - သတ်လော၊ ဣတိ - သို့၊ အာဏတ္ထော - စေခိုင်းအပ် သူသည်၊ ယတ္ထကေ- အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသူတို့ကို၊ [အာဏတ္ထော-မလို၊] ယာတေတိ-၏၊ ဥဘိန္ဒူ-အာဏာပက အာဏတ္ထ ၂ဥျးလုံးတို့၏၊ တတ္ထက-ထိုသတ်အပ်သူတို့၏အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ထိုသတ်အပ်သူလေခံများကုန်သော၊ ပါဏာတိပါတာ - ပါဏာတိပါတတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [လူ ၁၀ ယောက် သတ်မိလျှင် ပါဏာတိပါတလည်း ၁၀ ဖြစ်သည်-ဟူလို။] တတ္ထ-ထို သတ်အပ်သူတို့တွင်၊ အာဏာပကံဿ-၏၊ မာတာပိတရော-တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-နအံ့၊ (အကယ်၍ ပါဝင်ကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ ဥဘောပိ - အာဏာပက အာဏတ္ထ ၂ဥျးလုံးတို့သည်လည်း၊ အာနန္တရိယံ ဖုသန္တိ၊ အာဏတ္ထဿဝ-စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်း၏သာလျှင်၊ မာတာပိတရော စေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ)၊ သောဝ-ထိုစေခိုင်းအပ်သောရဟန်းသည်သာ၊ အာနန္တရိယံ၊ ဖုသတိ။

ပန-ကား၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ - (မည်သူမည်ဝါ ဟု) ညွန်ပြု၍၊ ဒီဃံ - အရပ်ရှည်သော၊ ဧတံ- အဲဒီအကောင်ကို၊ (ယာတေဟိ)၊ ရဿံ - အရပ်ပုသော၊ (ဧတံ- ကို၊ ယာတေဟိ)၊ ရတ္ထကဉ္စုကံ - နိုသော စစ်ဝတ်တန်ဆာ ရှိသော၊ (ဧတံ ယာတေဟိ)၊ [ကဉ္စုကသဒ္ဓါသည် စစ်ဝတ်တန်ဆာကိုလည်း ဟော၏။] နိလကဉ္စုကံ- ညှိသော စစ်ဝတ်တန်ဆာရှိသော၊ (ဧတံ ယာတေဟိ)၊ ဟတ္ထိကုန္ဓေ-ဆင်၏ ကျောက်ကုန်းထက်၌၊ နိသိန္ဒူ-ထိုင်နေသော၊ (ဧတံ ယာတေဟိ)၊ မဇ္ဈေ-ဆင်၏ ကျောက်ကုန်း အလယ်၌၊ နိသိန္ဒူ- သော၊ (ဧတံ-ကို) ဝိဇ္ဇ-ထိုးဖောက်လော၊ ပဟရ - ပုတ်ခတ်လော၊ ယာတေဟိ - လော၊ ဣတိ - သို့၊ အာဏတ္ထော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ [သော-မလို၊] တမေဝ-ထို ညွန်ပြုအပ်သူကိုသာလျှင်၊ သစေ ယာတေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဘိန္ဒူပိ-တို့၏လည်း၊ ပါဏာတိ

ဧဝံ ဝိဇ္ဇေသေ။ ။ဧဝံ ခနံ ကမေတွာ ဝိဇ္ဇ-လေးကို ဤပုံ ဤနည်း ဆွဲ၍ (ဆွဲပုံကို ပြသည်) ပစ်ဖောက်လော၊ ဧဝံ ဒဋ္ဌိ အသိ° ဂဟေတွာ ပဟရ - သန်လျက်ကို မြဲမြဲ ဤပုံ ဤနည်းကိုင်၍ (ကိုင်ပုံကို ပြသည်) ပုတ်ခတ်လော၊ ဧဝံ ကမ္မကာရဏံ ကတွာ မာရေဟိ-သည်ပုံ သည်နည်း ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုကိုပြု၍ (နှိပ်စက်ပုံကိုလုပ်ပြသည်) သတ်လော။

ပါတော(ဟောတိ)၊ အာနန္တရိယဝတ္ထုမိ-ကို၊ (ဃာတိတေ-သတ်အပ်သော်၊) အာနန္တရိယံစ(ဖုသတိ)၊ အညံ-ညွန်ပြုအပ်သူမှ တပါးသူကို၊ သစေ မာရေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဏာပကဿ - စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်း၏၊ ပါဏာတိ ပါတော နတ္ထိ၊ ဧတေန-ဤအဓိဋ္ဌဟိတွာ အာဏာပေတိ-အစရှိသော ပါဠိဖြင့်၊ အာဏတ္တိကော - စေခိုင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော၊ ပယောဂေါ - သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ တတ္ထ - ထို အာဏတ္တိက ပယောဂ၌၊ [တတ္ထာတိ အာဏတ္တိကပယောဂေ။] ဝိစက္ခဏော - ဝိနည်းဆုံးဖြတ်မှု၌ အထူးသိမြင် ပညာရှင်သည်၊ ဝတ္ထု - ဝတ္ထုကို၎င်း၊ ကာလဉ္စ - အခါကို၎င်း၊ ဩကာသံ- အရပ်ကို၎င်း၊ အာဝုဓံ- ကို၎င်း၊ ဣရိယာပထံ- ဣရိယာပုထံကို၎င်း၊ (ဣတိ- သို့၊) ပဉ္စဌာနာနိ-ငါးဌာနတို့ကို၊ တုလယိတွာ- နှိုင်းချိန်၍၊ အတ္ထံ- အနက်ကို၊ ဓာရေယျ - ဆောင်ရွက် မှတ်သားရာ၏၊ အပရော - ရှေးအဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသော၊ နယော - ဆရာအဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်အပ်သော နည်းကို၊ [ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။] ဝတ္ထု - ဝတ္ထု၎င်း၊ ပေ၊ ကြိယာဝိသေသော - အမူအရာ အထူး၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေဆ-ဤခြေခံပါးတို့သည်၊ အာဏတ္တိနိယာမကာ- အာဏတ္တိကပယောဂကို မြဲစေတတ်သော အကြောင်းတို့တည်း။

တတ္ထ-ထို ၆ ပါးတို့တွင်၊ ဝတ္ထုတိ-ကား၊ မာရေတဗ္ဗော-သတ်ထိုက်သော၊ သတ္တော-တည်း၊ ကာလောတိ-ကား၊ ပုဗ္ဗဏှသာယနာဒိကာလောစ-နံနက် အခါ ညနေချမ်းအခါအစရှိသော အခါသည်၎င်း၊ ယောဗ္ဗနထာမဝိရိယာဒိ ကာလောစ-နုပျိုသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာအခါ၊ အားစွမ်းသတ္တိ လုံ့ လဝီရိယ ရှိရာအခါ အစရှိသော အခါသည်၎င်းတည်း၊ ဩကာသောတိ-ကား၊ ဝါမော ဝါ-ရွာသော်၎င်း၊ ဝနံဝါ - တောသော်၎င်း၊ ဂေဟဒ္ဓါရံဝါ- အိမ်၏ တံခါး ပေါက်သော်၎င်း၊ ဂေဟမဇ္ဈံဝါ- အိမ်၏ အလယ်သော်၎င်း၊ ရထိကာဝါ-

အပရောနယော ။ ။ ပဌမဂါထာ၌ ပြုအပ်သော နည်းသည် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ လာသော နည်းတည်း၊ ထို နည်း၌ ကြိယာဝိသေသ မပါ၊ ပါဠိတော်၌ကား “ဧဝံဝိဇ္ဈ၊ ဧဝံ ပဟရ၊ ဧဝံ ဃာတေဟိ ” ဟု သတ်ပုံ အမူအရာ ဖြစ်သော ကြိယာဝိသေသ ပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်နှင့်အညီ ဆရာအဆက်ဆက် ထည့်စွက်အပ်သော ကြိယာဝိသေ သကို ထည့်၍ တနည်းပြလိုသောကြောင့် “အပရော နယော” စသည် မိန့်။

ယောဗ္ဗန၊ ပေ၊ ကာလောစ။ ။ နုပျိုသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (နုပျိုသော) အသက် ၃၀ တွင်း အခါကို ယောဗ္ဗနကာလ ဟု ခေါ်၏၊ အားကောင်းချိန်ဖြစ်သော ၃၀ ကျော် ၄၀ အရွယ်ကို ထာမဝီရိယကာလ ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် “ ထာမဝီရိယာဒိ ” ဟု ရှိသော မူကွဲပါဠိကကောင်း၏၊ လယ်ပိုင်ရှိသူကို “ထာဝရိယ” ခေါ်ရကား ဤနေရာနှင့် မလျော်၊ ထို့ကြောင့် ထာဝရိယ ဟု ရှိသောပါဠိသည် မကောင်း။

ရထားလမ်းသော်၎င်း၊ သိင်္ဃာဋကံဝါ-လမ်းဆုံ လမ်းခွသော်၎င်း၊ ဣတိ ဝေ
 မာဒိ-ဤသို့ အစရှိသော-အရပ်တည်း၊ အာဝုဓံတိ-ကား၊ အသိဝါ-သန်လျှတ်
 သော်၎င်း၊ ဥသုဝါ-မြှားသော်၎င်း၊ သတ္တိဝါ-လုံသော်၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒိ-
 ဤသို့အစရှိသောလက်နက်တည်း၊ ဣရိယာပထောတိ-ကား၊ မာရေတဗ္ဗဿ-
 သတ်ထိုက်သော သတ္တာ၏၊ ဝမနံဝါ - သွားခြင်းသော်၎င်း၊ နိသဇ္ဇာဝါ -
 ထိုင်ခြင်းသော်၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒိ - ဤသို့ အစရှိသော ဣရိယာပုတ်တည်း၊
 ကိရိယာပိသေသောတိ- ကား၊ ဝိဇ္ဇနံဝါ - ပစ်ဖောက်ခြင်းသော်၎င်း၊ ဆေဒနံ
 ဝါ - ဖြတ်ခြင်းသော်၎င်း၊ ဘေဒနံဝါ - ဖောက်ခွဲခြင်းသော်၎င်း၊ သင်္ခမုဏ္ဍကံ
 ဝါ - ခရုသင်းကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူအောင် ခေါင်းတုံးမှုကို ပြုခြင်းသော်၎င်း၊ ဣတိ
 ဝေမာဒိ - ဤသို့အစရှိသော အမူအရာအထူးတည်း။

ဟိ-ချဲ့၊ ဝတ္ထု-ကို၊ ဝိသံဝါဒေတွာ - ချွတ်ယွင်းစေ၍၊ [“ တတော အညံ
 မာရေတိ ” ဌှ စပ်။] ယံ - အကြင်သူကို၊ မာရေဟိ - သတ်လော၊ ဣတိ - သို့၊
 အာဏတ္ထော - စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ တတော - ထို ညွှန်ပြအပ်သူမှာ အညံ-
 အခြားသူကို၊ ယဒိ မာရေတိ - အံ့၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ဝါ- က၊ ပဟရိတွာ - ၍၊
 မာရေဟိ - လော၊ ဣတိဝါ- ဤသို့သော်လည်း၊ အာဏတ္ထော- သည်၊ ပစ္စ
 တောဝါ-နောက်၌၎င်း၊ ဝါ-ကသော်၎င်း၊ ပဿတောဝါ-ဘေး၌သော်၎င်း၊
 အညသ္မိဝါ-သော၊ ပဒေသေဝါ- အရပ်၌သော်၎င်း၊ ပဟရိတွာ - ၍၊ ယဒိ
 မာရေတိ-အံ့၊ (ဝေ သတိ) အာဏာပကဿ - ၏၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါ - ပါဏာတိ
 ပါတကံဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ အာဏတ္ထသေဝ ကမ္မဗဒ္ဓေါ (ဟောတိ)၊
 အထ-သို့မဟုတ်၊ ဝတ္ထု-ကို၊ အဝိသံဝါဒေတွာ-၍၊ ယထာဏတ္ထိယာ- အကြင်
 အကြင် စေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-စေခိုင်းအပ်သည့် အတိုင်း၊ မာရေတိ- သတ်အံ့၊
 အာဏာပကဿ-၏၊ အာဏတ္ထိက္ခဏေ-စေခိုင်းခြင်း၏ ခဏ၌၎င်း၊ အာဏတ္ထ
 သ- ၏၊ မာရဏက္ခဏေစ- သေစေခြင်း၏ ခဏ၌၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဥဘယေ

ဝိဇ္ဇနံ၊ ပေ၊ သင်္ခမုဏ္ဍကံ။ ။ ဆေဒနန္တိ-ဟတ္တာဒိ ဆေဒနံ၊ ဘေဒနန္တိ-ကုစ္စိ အာဒိ
 ဖါလနံ၊ အထဝါ - ဥသုနာ ဝိဇ္ဇနံ၊ အသိနာ ဆေဒနံ၊ မုဂ္ဂရာဒိဟိ သိသာဒိ ဘေဒနံ၊
 သင်္ခမုဏ္ဍကမ္မကာရဏံ - ခရုသင်းကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူအောင် ခေါင်းတုန်းမှု ဟူသော
 နှိပ်စက်မှု (ကံကြမ္မာ)၊ ထိုနှိပ်စက်မှုကို ပြုသူသည် အထက်နှုတ်ခမ်း , နားပန်းစွန်း
 ၂ ဘက်, လည်မျို , ဤ ၃ ဌာနကို ပိုင်းခြား၍ အရေကို ဖြတ်သည်၊ ဆံပင်တအုံလုံးကို
 ထုံး၍ ဒုတ်ဖြင့်ရစ်ပတ်လျက် အထက်သို့ဆွဲမြောက်သည်၊ ထိုအခါ ဆံပင်နှင့်တကွ အရေ
 တွေ ကျွတ်ပါလာသည်၊ ဥးခေါင်းတခုလုံးမှာ ပွတ်ခါစ ခရုသင်းကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူနေ
 တော့သည်၊ ဤသို့ပြုမှုကို “သင်္ခမုဏ္ဍကံ” ဟု ခေါ်၏၊ အာဒိဖြင့်ယူဘို့ရာ ဒုကအင်္ဂုတ္တိရ
 (၁) ဝဂ်၌လာသော နှိပ်စက်မှုများကို ဒီကာ၌ ပြထား၏။

သမ္ပိ- အာဏာပက, အာဏတ္တ ၂ ဥပုလုံးတို့၏လည်း၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤစေခိုင်းရာ၌၊ ဝတ္ထုပိသေသေန-သတ်အပ်သောဝတ္ထုအထူးအားဖြင့်၊ ကမ္မပိသေသောစ-အာနန္တရိယစသောကံအထူးသည်၎င်း၊ အာပတ္တိပိသေသောစ-ပါရာဇိကစသော အာပတ်အထူးသည်၎င်း၊ (ဟောတိ) [မာတု အာဒိဝတ္ထုပိသေသေန၊ အာနန္တရိယာဒိ ကမ္မပိသေသော၊ ပါရာဇိကာဒိ အာပတ္တိပိသေသော။] ဣတိဝေံ - သို့၊ တာဝ- ကာလစသည်တို့မှ ရှေးဥပုစွာ၊ ဝတ္ထုမှိ - ၌၊ သင်္ကေတပိသင်္ကေတတာ- အမှတ်အသား အတိုင်း၏ အဖြစ် , အမှတ်အသား အတိုင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗျာ။

ပန-ကား၊ ကာလေ - ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော - ကို၊ ဝေံဝေဒိတဗျော၊) ယော- အကြင်သူကို၊ အဇ္ဇသေတိ-ယနေ့, နက်ဖြန် ဟူ၍၊ အနိယမေတွာ-မသတ်မှတ်မူ၍၊ ပုဗ္ဗဏှောမာရေဟိတိ-နံနက်၌ သတ်လော ဟူ၍၊ အာဏတ္တော- စေခိုင်းအပ်ပြီ၊ (သော- ထိုသူသည်၊) ယဒါကဒါစိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသော ရက်၌၊ ပုဗ္ဗဏှော - ၌၊ မာရေဟိ-အံ၊ ပိသင်္ကေတော - အမှတ်အသား၏ မမှန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ယော - သည်၊ အဇ္ဇပုဗ္ဗဏှော - ယနေ့ နံနက်၌၊ (မာရေဟိ) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မဇ္ဈနေ့ဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ပေ၊ မာရေဟိ - အံ၊ (တဿ - ထို သူ၏၊) ပိသင်္ကေတော ဟောတိ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗဏှော-၌၊ မာရေတုံ- ၄၊ ဝါယမန္တဿ-စဉ်၊ မဇ္ဈနေ့- သည်၊ ဇာတေပိ- ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ- ဖြစ်ရာ၌လည်း၊ ဒေသောဝနယော၊ ဧတေန နယေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗကာလပုဘေဒေသု-အလုံးစုံသော ကာလအထူးအပြားတို့၌၊ သင်္ကေတ ပိသင်္ကေတတာ-ကို၊ ဝေဒိတဗျာ-၏။

ဩကာသေပိ- ၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေံ ဝေဒိတဗျော)၊ ယော-အကြင် ရဟန်းကို၊ ဝါမေ-၌၊ ဌိတံ- တည်သော၊ ဧတံ- အံဒိသူကို၊ မာရေဟိ- လော၊ ဣတိ - သို့၊ အနိယမေတွာ - ဩကာသကို မသတ်မှတ်မူ၍၊ အာဏတ္တော -

သင်္ကေတ ပိသင်္ကေတ။ ။ သံပုဗ္ဗကိတဓာတ်သည် သဗ္ဗာနန အနက်ကို ဟော၏၊ သင်္ကေတတိ ဧတေနာတိ သင်္ကေတော-စေခိုင်းအပ်သူ၏ သိမှတ်ကြောင်းအမှတ်အသား၊ ထိုအမှတ်အသားအတိုင်း မှန်သည်ကို “သင်္ကေတတာ” ဟု ၎င်း, ထိုအတိုင်း မမှန်သည်ကို “ပိသင်္ကေတတာ” ဟု၎င်း ဆိုသည်၊ ပိသဒ္ဓါသည် အဘာဝအနက်ဟော။

ဧတံ ဝါမေ ဌိတံ မာရေဟိ ။ ။ “ ဧတံ မာရေဟိ ” သာ လိုရင်းတည်း၊ “ဝါမေ ဌိတံ” ကား ဧတံအရ (ထိုအချိန်မှာ ရွာ၌တည်ခိုက်ဖြစ်သော) သတ်အပ်သူကိုပြသော ပိသေသနတည်း၊ ဩကာသကို သတ်မှတ်ပြသောစကား မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် “ဩကာသေပိ၊ ပေ၊ အနိယမေတွာ” ဟု မိန့်သည်။

အပ်ပြီ၊ (သော - ထိုရဟန်းသည်) တံ-ထိုသူကို၊ ယတ္ထကတ္ထစိ- အမှတ်မထား
 တပါးပါးသောအရပ်၌၊ မာရေတိ-အံ၊ ဝိသင်္ကေတော-ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်၊
 နတ္ထိ၊ ပန- ကား၊ ယော- ကို၊ ဂါမေယေဝ - ၌သာလျှင်၊ (မာရေဟိ)၊ ဣတိ
 နိယမေတွာ, အာဏတ္တော - အပ်ပြီ၊ (သော - ထိုရဟန်းသည်) ဝနေ- ၌၊
 မာရေတိ-အံ၊ တထာ-ထိုမှတပါး၊ ဝနေ (ယေဝ)-၌သာလျှင်၊ (မာရေဟိ)၊
 ဣတိ အာဏတ္တော၊ (သော)ဂါမေ မာရေတိ၊ အန္တောဂေဟဒ္ဒါရေ(ယေဝ)-
 အိမ်တံခါးအတွင်း၌သာလျှင်၊ (မာရေဟိ)၊ ဣတိ အာဏတ္တော၊ (သော)
 ဂေဟမဇ္ဈေ, မာရေတိ-အံ၊ (တဿ) ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)၊ ပေ၊ အာဝု
 ဓေဝိ - ၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော - ကို၊ အသိနာဝါ-
 သော်၎င်း၊ ဥသုနာဝါ-သော်၎င်း၊ (မာရေဟိ) ဣတိ အနိယမေတွာ, အာဝု
 ဓေန- ဖြင့်၊ မာရေဟိ၊ ဣတိ အာဏတ္တော၊ (သော- သည်) ယေနကေနစိ-
 သော၊ အာဝုဓေန- ဖြင့်၊ မာရေတိ- အံ၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ ယော- ကို၊ အသိနာ
 (မာရေဟိ)၊ ပေ၊ ဝါ - တနည်း၊ ဣမိနာ အသိနာ-ဖြင့်၊ (မာရေဟိ) ဣတိ
 ဝုတ္တော၊ (သော) အညေန - သော၊ အသိနာ , မာရေတိ- အံ၊ ဝါ- တနည်း၊
 ဧတသေဝအသိသ-၏ပင်၊ ဣမာယဓာရာယ-ဤဘက်အသွားဖြင့်၊ မာရေဟိ၊
 ဣတိ ဝုတ္တော၊ (သော) ဣတရာယ-သော၊ ဓာရာယဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ တလေ
 နဝါ-သန်လျက်အပြင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ တုဏ္ဏေနဝါ-သန်လျက်ဥးဖြင့်သော်၎င်း၊
 ထရုနာဝါ-သံလျက်ရိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ မာရေတိ-အံ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန - ကား၊ ဣရိယာပထေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော-
 သည်၊ ဂစ္ဆန္တိ - သွားနေသူကို၊ ဧတံ-အဲဒီသူကို၊ မာရေဟိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-
 ပြောဆိုစေခိုင်း၏၊ (တေန- ထိုရဟန်းသည်) အာဏတ္တောစ- စေခိုင်းအပ်သူ
 သည်လည်း၊ နံ-ထို ညွှန်ပြအပ်သူကို၊ အဂစ္ဆန္တိ - သွားဆဲ မဟုတ်ဘဲ၊ သစေပိ
 မာရေတိ-အကယ်၍မူလည်း သတ်စေဥးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ ဝိသင်္ကေတော

‘ဧတံ ဂစ္ဆန္တိ ၊ ပေ၊ ဝိသင်္ကေတော ။ ။ ဧတံ ဂစ္ဆန္တိ၌ ဂစ္ဆန္တိသည် သွားခြင်း
 ဣရိယာပုထ်ကို သတ်မှတ်လိုသော ဝိသေသနမဟုတ်၊ “သွားနေတဲ့ အဲဒီလူ” ဟု ပုဂ္ဂိုလ်
 ကို သတ်မှတ်သောဝိသေသနတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုသတ်လျှင် သွားနေတုန်း
 မဟုတ်သော်လည်း ဝိသင်္ကေတမရှိ၊ အမှတ်အသားမလွဲ- ဟူလို။ [ဧတံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဂမ
 နေန ပုဂ္ဂလောဝ နိယမိတော၊ န ဣရိယာပထော၊ တေနာဟ-နတ္ထိ ဝိသင်္ကေတောတိ။]

မှတ်ချက်။ ။ ယခုစားအုပ်များ၌ “သစေပိ ဂစ္ဆန္တိ” ဟု ရှိ၏၊ ဂစ္ဆန္တိသည် ပါဠိမှန်
 ဖြစ်လျှင် “သစေပိ” ဟု ဂရဟာပိ မလို၊ “နတ္ထိ ဝိသင်္ကေတော” ဟုလည်း အထူးပြောဘွယ်
 မရှိ၊ နဂိုရ်စေခိုင်းသည့်အတိုင်း ဂစ္ဆန္တိ မဟုတ်သောကြောင့်သာ ဝိသဒ္ဓါကို၎င်း၊ နတ္ထိ

နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ဂစ္ဆန္တိ-မေဝ-သွားနေသူကိုသာလျှင်၊ မာရေဟိတိ၊ ဝုတ္တေ-
 သော်၊ နိသိန္တိ-ထိုင်နေသူကို၊ သစေ မာရေဟိ-အံ၊ ဝါ-တနည်း၊ နိသိန္တိ-မေဝ-
 ကိုသာလျှင်၊ မာရေဟိတိ ဝုတ္တေ ဂစ္ဆန္တိ (သစေ) မာရေဟိ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 ကြိယာဝိသေသေပိ-၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယော-ကို၊ ဝိဇ္ဇိ
 တွာ- ထိုးဖောက်၍၊ မာရေဟိတိ၊ ဝုတ္တော- ပြီ၊ (သော-သည်၊) ဝိဇ္ဇိတွာ-
 သာလျှင်၊ ပေ၊ ပန - ကား၊ ယော- ကို၊ ဝိဇ္ဇိတွာ မာရေဟိတိ၊ ဝုတ္တော - ပြီ၊
 (သော) ဆိန္ဒိတွာ - လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်တောက်၍၊ မာရေဟိ - အံ၊ ပေ၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-ကား၊ ယော-သည်၊ လိဂ်ဝသေန-အသွင်သဏ္ဍာန်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်၊ ဒီဃံ-အရပ်ရှည်သူကို၊ (မာရေဟိ-လော့၊) ရသံ-အရပ်ပုသူကို၊ (မာရေ
 ဟိ) ကာဠု - မည်းနက်သူကို၊ (မာရေဟိ)၊ ဩဒါတံ - ဖြူသူကို၊ (မာရေဟိ)၊
 ကိသံ-ပိန်သူကို၊ (မာရေဟိ)၊ ထူလံ-ဝသူကို၊ မာရေဟိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊
 အနိယမေတွာ - မသတ်မှတ်မှု၍၊ အာဏာပေတိ - ၏၊ (တေန - သည်၊)
 အာဏတ္တောစ - သည်လည်း၊ ယံ ကိစ္ဆိ - အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော၊
 တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော ဒီဃစသူကို၊ မာရေဟိ၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ သော-
 ထိုစေခိုင်းသော ရဟန်းသည်၊ အတ္တာနံ - ကို၊ သန္ဓာယ - ၍၊ အထ အာဏာ
 ပေတိ-အံ၊ အာဏတ္တောစ-သည်လည်း၊ ဤဒိသော-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သူသည်၊
 အယမေဝ - ဤ စေခိုင်းလှပင်တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့သိ၍၊ အာဏာပကမေဝ-
 စေခိုင်းသူကိုသာ၊ မာရေဟိ၊ အာဏာပကသံ - စေခိုင်းသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ
 (ဟောတိ)၊ ဝကေသ-သတ်သော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

အာဏာပကော-သည်၊ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ ဣတရော-အခြားသော
 စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ အညံ-စေခိုင်းသူမှတစ်ပါးသော၊ တာဒိသံ-ကို၊
 မာရေဟိ၊ အာဏာပကော - သည်၊ မုစ္ဆတိ - ပါရာဇိကအာပတ်မှ လွတ်၏၊
 ဝကေသေဝ - ၏သာလျှင်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ကသ္မာ၊ ဩကာသဿ-
 အရပ်၏၊ ဝါ-ကို၊ အနိယမိတတ္တာ- မသတ်မှတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊

ဝိသင်္ကေတော ဟု၎င်း ဆိုရသည်၊ ထို့ကြောင့် “ အဂစ္ဆန္တိ ” ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ၊ ဤ
 စာသွားမျိုးကို ဩကာသတုန်းကလည်း “ ဧတံဂါမေ ဌိတံ၊ ပေ၊ ယတ္ထကတ္ထမိ မာရေဟိ၊
 နတ္ထိ ဝိသင်္ကေတော ” ဟု တွေ့ခဲ့ပြီ၊ ထို၌ “ ယတ္ထကတ္ထမိ ” နှင့် ဤ၌ “ အဂစ္ဆန္တိ ” သည်
 သဘောတူ၏၊ “ သစေ ဂစ္ဆန္တိ ” ပါဠိလည်း “ နတ္ထိ ဝိသင်္ကေတော ” ဟု အထူးဆိုထားပုံကို
 ထောက်လျှင် မကောင်းပင်။

ဒီဃံ မာရေဟိ။ ။ အရပ်ရှည်သူတွေ အများရှိသောကြောင့် “ ဒီဃံမာရေဟိ ” ဟု
 ခိုင်းခြင်းကို “ အနိယမေတွာ ” ဟု ဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် အရပ်ရှည်သူ တယောက်ယောက်
 ကို သတ်လျှင် ဝိသင်္ကေတ မဖြစ်။

ပန-ကား၊ အတ္တာနံ သန္ဓာယ၊ အာဏာပေန္တောပိ - စေခိုင်းပါသော်လည်း၊
 ဩကာသံ၊ သစေနိယမေတိ၊(ကိ-အဘယ်သို့ မှတ်သနည်း၊) အသုကသ္မိံ နာမ
 ရတ္ထိဋ္ဌာနေ - ထိုမည်သော ညဉ့်နေရာအရပ်၌၊ နိသိန္ဒိ - သော၊ ဝေရူပံနာမ-
 ဤသို့သဘောရှိသည် မည်သူကို၊ မာရေဟိ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ အသုကသ္မိံ
 နာမ ဒိဝါဋ္ဌာနေ- ထိုမည်သော နေ့နေရာအရပ်၌၊ (နိသိန္ဒိ ဝေရူပံနာမ မာရေ
 ဟိ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ဟုပေး၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ) အသုကသ္မိံ နာမ
 ထေရာသနေ - ထိုမည်သော ထေရ်၏နေရာအရပ်၌၊ ပေ၊ အသုကသ္မိံ နာမ နဝါ
 သနေ- ထိုမည်သော သီတင်းငယ်၏ နေရာအရပ်၌ ၊ ပေ၊ အသုကသ္မိံ နာမ မဇ္ဈိ
 မာသနေ-ထိုမည်သော သီတင်းလတ်၏ နေရာအရပ်၌၊ နိသိန္ဒိ-သော၊ ဝေရူပံ
 နာမ - ကို၊ မာရေဟိ - လော၊ ဣတိဝါ - သို့သော်၎င်း၊ (နိယမေတိ- အံ၊)
 တတ္ထစ-ထိုအရပ်၌လည်း၊ အညော - ညွှန်ပြအပ်သူမှတစ်ပါး အခြားသူသည်၊
 နိသိန္ဒော-သည်၊ ဟောတိ၊ အာဏတ္ထော-သည်၊ တံ- ထိုညွှန်ပြအပ်သူမှတစ်ပါး
 သော အခြားထိုင်နေသူကို၊ သစေ မာရေဟိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဝဓကော- သည်၊
 နေဝ မုစ္စတိ-ပါရာဇိကအာပတ်မှမလွတ်၊ အာဏာပကော-သည်၊ န(မုစ္စတိ)၊
 ကသ္မာ၊ ဩကာသဿ- ၏၊ ဝါ-ကို၊ နိယမိတတ္တာ၊ ပန - ကား၊ နိယမိတော
 ကာသတော-သတ်မှတ်အပ်သော အရပ်မှ၊ အညတြ-အခြားအရပ်၌၊ သစေ
 မာရေဟိ၊ (ဝေသတိ) အာဏာပကော မုစ္စတိ၊ ဣတိ အယံ နယော-ဤနည်း
 ကို၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊ ဒဠိ-ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ၊
 ဝုတ္တော-ဆိုအပ်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ဣ-ဤနည်း၌၊ အနာဒရိယံ- လေးစားခြင်းမရှိ
 သူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-မလေးမစား၊ နကာတဗ္ဗံ- မပြုရာ၊ ဣတိ-ဤကားသတိ
 ပေးခြင်းတည်း။ အဓိဋ္ဌာယာတိ မာတိကာဝသေန - အဓိဋ္ဌာယဟူသော
 မာတိကာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာဏတ္ထိကပယောဂကထာ၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဣဒါနိ-၌၊ ဒုတေနာတိ ဣမဿမာတိကာပဒဿ-၏၊ နိဒ္ဒေသဒဿနတ္ထံ-
 အကျယ်ကိုပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ အာဏာပေတီတိ အာဒ
 ယော-နသော၊ စတ္တာရော-နသော၊ ယေဝါရာ-အကြင် ဝါရတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-
 နိပြီ၊ တေသု - ထို ဝါရတို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သော တံ
 မညမာနောတိ - ကား၊ အာဏတ္ထော- စေခိုင်းအပ်သော၊ သော- ထိုရဟန်း

အနာဒရိယံ နကာတဗ္ဗံ ။ ။ ဤကဲ့သို့ အသတ်ခိုင်းရာဋ္ဌာန၌ စိတ်၏ဖြစ်ပုံလိုက်၍
 အာပတ္တိကို ဆုံးဖြတ်ရသည်၊ ထို စိတ်ဖြစ်ပုံမှာ ဘုရားရှင်၏ အရာတော်သာ ဖြစ်၏၊
 ဘုရားရှင်တို့၏အလိုကိုလည်း ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သာ သိတော်မူကြ၏၊ ထို့ကြောင့်
 ဤနေရာ၌ မဟာအဋ္ဌကထာ ဆိုတိုင်းသာ လေးလေးစူးစူး မှတ်ကြပါ-ဟူလို။

သည်။ (ဝေါရောပေတိ၌စပ်။) ယော-အကြင်သူကို၊ အာဏာပကေန-သည်၊
 ဣတ္ထန္တာမောတိ- ဤ အမည်ရှိသူဟူ၍၊ အက္ခာတော- ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထို
 ပြောဆိုအပ်သူဟူ၍၊ [ဣတိ အကြေကြံ။] မညမာနော - မှတ်ထင်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ တမေဝ - ထိုသူ့ကိုပင်၊ ဇိဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပေတိ- အံ၊ ဥဘိန္ဒံ
 ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ တံမညမာနော အညန္တိ - ကား၊ ယံ- အကြင်သူကို၊
 ဇိဝိတာ ဝေါပေဟိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တော- ပြောဆိုညွှန်ပြအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုညွှန်ပြ
 အပ်သူဟူ၍၊ မညမာနော (ဟုတွာ)၊ အညံ - ညွှန်ပြအပ်သူမှ အခြားသော၊
 တာဒိသံ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သူကို၊ [ညွှန်ပြအပ်သူနှင့် တူသူကို။] ဇိဝိတာ၊
 ဝေါရောပေတိ - အံ၊ မူလဋ္ဌဿ- အရင်း၌တည်သော စေခိုင်းသောရဟန်း၏၊
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အညံ မညမာနော တန္တိ-ကား၊ ယော-အကြင်သူကို၊
 အာဏာပကေန - သည်၊ ဝုတ္တော - ပြောဆိုညွှန်ပြအပ်ပြီ၊ တဿ- ထိုညွှန်ပြ
 အပ်သူ၏၊ သမိပေ - ၌၊ ဌိတံ - တည်နေသော၊ ဗလဝသဟာယံ- အားရှိသော
 အဖေကို၊ ဒိသွာ၊ ဣမဿ-ဤအဖေ၏၊ ဗလေန-အားစွမ်းကြောင့်၊ အယံ-
 ဤအကောင်သည်၊ ဂဇ္ဇတိ-ကြီးဝါးနေ၏၊ (ကြားနေ၏) တာဝ-ရှေးဥျးစွာ၊
 ဣမံ-ဤအဖေကို၊ ဇိဝိတာ , ဝေါရောပေမိ-ခွင်းဥျးအံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊
 ပဟရန္တော-သော်၊ ဣတရမေဝ-အခြားသူသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (အဖေကိုမှ
 တပါး မူလညွှန်ပြအပ်သူသာလျှင် ဖြစ်သော၊) ပရိဝတ္တိတွာ - လည်၍၊ တသ္မိ
 ဌာနေ- ထိုအဖေ၏နေရာ၌၊ ဌိတံ- တည်နေသူကို၊ သဟာယောတိ - ဟူ၍၊
 ပေ၊ အညံ မညမာနောအညန္တိ-ကား၊ ပုရိမနယေနဝ-ပင်၊ [“ ဒီအဖေ
 ကြောင့် ဒီအကောင်ကြီးဝါးနေ၏” ဟု ကြံခြင်းဟူသောရှေ့နည်းဖြင့်၊] တာဝ-
 စွာ၊ အဿ - ထိုညွှန်ပြအပ်သူ၏၊ ဣမံသဟာယံ-ကို၊ ဇိဝိတာ၊ ဝေါပေမိ-အံ၊
 ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပေ၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)။

ဒူတပရမ္ပရာပဒဿ - ဒူတပရမ္ပရာပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော
 ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတ္ထန္တာမဿ ပါဝဒါတိအာဒိသု-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဧကော-
 သော၊ အာစရိယော - ကို၎င်း၊ တယော - န်သော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ဓမ္မရက္ခိတ
 သံဃရက္ခိတနာမကာ- န်သော၊ အန္တေဝါသိကာ- အနီးနေတပည့် တို့ကို၎င်း၊
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-မှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုနိဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ အာဏာပေ
 တိတိ - ကား၊ အာစရိယော၊ ကဋ္ဌိ- သော၊ ပုဂ္ဂလံ- ကို၊ မာရေတုကာမော-
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တမတ္ထံ - ထို အကြောင်းကို၊ အာစိက္ခိတွာ - ပြောပြ၍၊ ဗုဒ္ဓ
 ရက္ခိတံ၊ အာဏာပေတိ - ၏၊ ဣတ္ထန္တာမဿ ပါဝဒါတိ- ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ-
 တ၊ တံ-သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားချေ၊ တေမတ္ထံ-ကို၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ-အား၊ ပါဝဒ-

ပြောချေလော၊ ဣတ္ထန္ဓာမော ဣတ္ထန္ဓာမဿ ပါဝဒတူတိ - ကား၊ ဓမ္မရက္ခိ
 တောပိ - သည်လည်း၊ သံဃရက္ခိတဿ၊ ပါဝဒတု- တဆင့် ပြောပစေလော၊
 ဣတ္ထန္ဓာမော ဣတ္ထန္ဓာမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတူတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤအစီအစဉ်
 ဖြင့်၊ တယာ - သင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတသည် ၊ ပေ ၊ ဝေါရောပေတု - ခွင်းပစေလော၊
 (ကဿာ - အဘယ်ကြောင့် သံဃရက္ခိတကို ခိုင်းရမည်နည်း)၊ ဟိ(ယဿ)၊
 သော-ထိုသံဃရက္ခိတသည်၊ အမှေသု-ငါတို့တွင်၊ ဝီရဇာတိကော- ရဲရင့်သူ၏
 အဖြစ်ဟူသောသဘောရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣမသ္မိံ ကမ္မေ- ဤသတ်ဖြတ်မှု၌၊
 ပတိဗလော- စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်တည်း။

အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊ အာဏာပေန္တဿ - သော၊
 အာစရိယဿ-၏၊ တာဝ-တပည့်တို့မှ ရှေးဥျားစွာ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ(ဟောတိ)၊ သော
 ဣတရဿ အာရောစေတီတိ - ကား၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော - သည်၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ-
 အား၎င်း၊ ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ (ကိံ - သနည်း)၊ ဣတ္ထန္ဓာမံ-ကို၊ ဇီဝိတာ၊
 ဝေါရောပေဟိကိရ-ခွင်းလောတဲ့၊ တံ-သည်၊ အမှေသု-တို့တွင်၊ ဝီရပုရိသော-
 ရဲရင့်သောယောက်ျားသည်၊ (အသိ) ကိရ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ)၊ (ဣတိ-သို့)
 အာရောစေတိ-အံ၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြောလသော်၊ တေသမ္ပိ-ထို တပည့်တို့၏လည်း၊
 ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ-ကား၊ သာဓု-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ သံဃရက္ခိတော၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ- လက်ခံအံ၊ မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စ
 ယဿာတိ- ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္ထေ-လက်ခံအပ်ပြီး
 ကာမျှ၌၊ အာစရိယဿ - ၏၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ (ကဿာ ထုလ္လစ္စယံ
 ဟောတိ)၊ (ယဿ)၊ မဟာဇနော - များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းကို၊
 တေန-ထို ဆရာသည်၊ ပါပေ-၌၊ နိယောဇိတော-တိုက်တွန်းအပ်ပြီ၊ ဣတိ-
 ကြောင့်၊ (ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ)၊ [ဆရာက အရင်းခံဖြစ်၍ တပည့်တို့၏
 ဒုက္ကဋ္ဌထက်ကြီးသော ထုလ္လစ္စည်း အာပတ်သင့်ရသည်-ဟုလို။] သော တန္တိ-
 ကား၊ သော သံဃရက္ခိတော တံပုဂ္ဂလံ ဇီဝိတာ စေဝေါရောပေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 သဗ္ဗေသံ-န်သော၊ စတုန္ဓမ္မိ-န်သော၊ ဇနာနံ - ဆရာတပည့်ရဟန်းတို့၏၊ ပါရာ
 ဇိကံ (ဟောတိ)၊ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-အခြားရဟန်းများမဘက် သက်သက်၊

တာဝဒုက္ကဋ္ဌံ။ ။ စေခိုင်းသည့်အတိုင်း မဖြစ်ဘဲ တမျိုးတမည်ဖြစ်သွားမှသာ ဒုက္ကဋ္ဌ
 သင့်သည်၊ စေခိုင်းသည့်အတိုင်း ဖြစ်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌ မသင့်ဘဲ ထုလ္လစ္စဉ်း သင့်လိမ့်မည်၊
 ထုလ္လစ္စဉ်းလည်း မသတ်ဖြစ်မှ သင့်သည်၊ သတ်ဖြစ်လျှင်ကား ထုလ္လစ္စဉ်းလည်း မသင့်
 တော့ဘဲ မူလခိုင်းသောဆရာကြီးမှာ တခါထည်း ပါရာဇိကကျမည်၊ “ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို
 ဒုတိယပါရာဇိကတုန်းကဖွင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဤနေရာ၌ ခွဲခြား၍မပြောတော့” ဟု ဒီကာမိန့်သည်။

စတုန္ဒ-ဆရာတပည့်ရဟန်း ၄ ပါးတို့၏သာ(ပါရာဇိကံ-သည်)န-မဟုတ်သေး၊
 ဧတေနပါယေန - ဤနည်းဖြင့်၊ ဝိသင်္ဃေတံ - ချွတ်ယွင်းခြင်းကို၊ အကတ္တာ၊
 ပရမ္ပရာယ-အဆင့်ဆင့် အားဖြင့်၊ အာဏာပေန္တံ-သော်၊ သမဏသတံဝါ-
 သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ သမဏသဟသံဝါ - သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊
 သဗ္ဗေသံ-တို့၏၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)။

ဝိသက္ကိယဒူတပဒနိဒ္ဒေသေ-ဝိသက္ကိယဒူတပဒနိဒ္ဒေသဉ္စ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ
 ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သော အညံ အာဏာပေတိတိ- ကား၊ အာစရိယေန- သည်၊
 အာဏတ္ထော - သော၊ သော ဗုဒ္ဓရက္ခိတော၊ ဓမ္မရက္ခိတံ- ကို၊ အဒိသ္မာဝါ-
 မတ္တေ၍သော်၎င်း၊ ဝါ - မတ္တေခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အဝတ္ထုကာမော-
 မပြောလိုသည်၊ ဟုတ္တာဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝါ-ကြောင့်သော်၎င်း၊ သံဃရက္ခိတ
 မေဝ- သို့သာ၊ ပေ၊ ဧဝံ- သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကို)၊ ဣတ္ထန္နာမံ ဇီဝိတာ၊ ဝေါရော
 ပေဟိကိရ-ခွင်းလောတုံ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ (ဣတိ-သို့) ဝိသင်္ဃေတံ၊ ကရော
 နန္ဒာ - လျက်၊ အာဏာပေတိ - အံ၊ ဟိ - မှန်၊ ဝိသင်္ဃေတကရဏေနဝ-
 ချွတ်ယွင်းခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ သေ-ဤတမန်ကို၊ ဝိသက္ကိယဒူတော
 တိ- ဝိသက္ကိယဒူတဟူ၍၊ ဝါ-ပြောသည့်အတိုင်း စွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိသောတမန်
 ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ- ၏၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ အာဏတ္တိယာ-ကြောင့်၊
 တာဝ- သံဃရက္ခိတမှရှေးဥးဥာ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ [သက္က
 နံ=သက္ကိယံ-စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ နတ္ထိ+သက္ကိယံ ယဿာတိ ဝိသက္ကိယော-ခိုင်းသည့်
 အတိုင်း ပြောဘို့ရန် စွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိသော တမန်။]

ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ-ကား၊ သံဃရက္ခိတေန-သည်၊ သမ္ပုဋ္ဌိ
 န္တိတေ-လက်ခံအပ်သော်၊ မူလဋ္ဌသေဝ-အရင်း၌တည်သော ဆရာရဟန်း၏
 သာ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံသန္တေ-ဤသို့ မဟာအဋ္ဌ
 ကထာဆိုတိုင်းဖြစ်လသော်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-သတ်ဘို့ရန်စေခိုင်းမှုကို လက်ခံခြင်း
 ကြောင့်၊ အာပတ္တိယေဝ - ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်ပင်၊ နသိယာ-မဖြစ်တော့ရာ၊
 စ - စင်စစ်ကား၊ သဗ္ဗရိတ္တပဋိဂ္ဂဟဏ မရဏာဘိနန္ဒနေသုပိ - သဗ္ဗရိတ္တကို
 လက်ခံခြင်း , သေခြင်းကိုနှစ်သက်ခြင်းတို့၌ သော်မှလည်း၊ အာပတ္တိ - ဒုက္ကဋ္ဌ
 အာပတ်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်တုံသေး၏၊ မာရဏပဋိဂ္ဂဟဏေ - သတ်မှုကို

မူလဋ္ဌသေဝ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ ။ဤစကားသည် မဟာအဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ဆိုအပ်
 သောစကားတည်း၊ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ၏ အလိုမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် မိမိအလိုကို
 ပြလို၍“ဧဝံသန္တေ”စသည်ကိုမိန့်သည်၊ “ဧဝံ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေန အတ္ထေ
 သတိ”ဟု ဧဝံသန္တေအတွက် အနက်ဆို။

လက်ခံခြင်း၌၊ (အာပတ္တိ- သည်၊) ကထံ နသိယာ- အဘယ်မှာမဖြစ်ဘဲ ရှိတုံ အံ့နည်း၊ တသ္မာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တ သေဝ - ၏သာ၊ ဧတံ ဒုက္ခဋံ- ဤ (ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုက္ခဋသ၌) ဒုက္ခဋံအာပတ်သည် (ဟောတိ)၊ တေနေဝ-ထို့ ကြောင့် ပင်၊ ဧတ္ထ-ဤ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုက္ခဋသဟူသောပါဌ်၌၊ မူလဋ္ဌဿာတိ- မူလဋ္ဌဿဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ)န ဝုတ္တံ၊ [ရှေ့ အဝိသက္ကိယဒူတနိဒ္ဒေသ၌ ဤနေရာ ဝယ် “မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ ” ဟု မူလဋ္ဌဿပါသလို ဤနေရာ၌ မပါ-ဟူလို။] စ - ဆက်၊ ပုရိမနယေဝိ- ၌လည်း၊ ဧတံ-ဤ ဒုက္ခဋံအာပတ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တ သေဝ - လက်ခံသောရဟန်း၏အတွက်၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေဝ-သာ၊ ပန- ထိုသို့ပင် သိထိုက်ပါသော်လည်း၊ ဩကာသာဘာဝေန- ဟောတော်မူခွင့်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ နဝုတ္တံ -ဟောတော်မူအပ်၊ တသ္မာ၊ ယော ယော- အကြင် အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ- ၏၊ တဿတဿ- ထိုထိုရဟန်း၏၊ တပ္ပစ္စယာ - ထို လက်ခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိယေဝ - ဒုက္ခဋံ အာပတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ - ကား၊ ဧတ္ထ - ဤ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိဒုက္ခဋသဟူသောပါဌ်၌၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ခန္တိ- နှစ်သက်အပ်သော အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ (ပဋိဂ္ဂဟဏေ - ကြောင့်၊ ဒုက္ခဋံ-သည်၊ ဟောတိ) ယထာ- သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ အဒိန္နာဒါနေပိ- အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ (ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ခဋံ ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန-ဆက်၊ သော-ထို သံဃရက္ခိတရဟန်းသည်၊ တံ-ထို ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဇိဝိတာ၊ သစေ ဝေါရောပေတိ-အကယ်၍ခွင်းဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဏာပကဿ-သော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿစ-ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၎င်း (ဣတိ၌စပ်)၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ မူလဋ္ဌဿ- သော၊ အာစရိယဿ- ၏၊ ဝိသင်္ကေတတ္တာ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကေန-ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဓမ္မရက္ခိတဿ-၏၊ အဇာနနတာ ယ-လုံးလုံး မသိလိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗေန- အလုံးစုံသော အပြား

မရဏာ၊ ပေ၊ ဟောတိ ။ ။ “အဟောဝတ ဣတ္ထန္နာမော ဟတော အဿ=ဤ မည်သူဟာ အသတ်ခံရလျှင် ကောင်းလေစွာ ” ဟု သူတပါးသေခြင်း၌ နှစ်သက်မှုကို မရဏာဘိနန္ဒနဟု ခေါ်၏၊ ထိုကဲ့သို့ (သဗ္ဗရိတ္တပြုဘို့ရန် လက်ခံမှုနှင့်) မရဏာဘိနန္ဒန အမှုကလေး၌သော်မှ ဒုက္ခဋံသင့်သေးလျှင် သတ်မည်ဟု ဝန်ခံရာ၌ အဘယ်မှာ ဒုက္ခဋံ မသင့်ဘဲရှိမှာလဲ-ဟူလို။

ပုရိမနယေ ၊ ပေ ၊ ဩကာသာဘာဝေန ။ ။ သမနန္တရာတိတေ အဝိသက္ကိယ ဒူတနိဒ္ဒေသေ၊ (ပုရိမနယေအဖွင့်၊) တတ္ထ-ထို ရှေ့နည်း၌၊ မူလဋ္ဌဿ-၏ (အတွက်)၊ ထုလ္လစ္စယဝစနတော-ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တ သေဝ-၏ (အတွက်၊) ဒုက္ခဋံ ဝတ္တံ၊ ဩကာသော နတ္ထံ၊ ဣတိ ဩကာသာဘာဝေန နဝုတ္တံ။

အားဖြင့်၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံအကုန်အစင်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [ဒုက္ခဒ်တောင်
မသင့် - ဟုလို။] မုဒ္ဒရက္ခိတောပန - သည်ကား၊ ဒွိန္ဒူ - ဆရာနှင့် ဓမ္မရက္ခိတ
၊ ဥပုတို့၏၊ သောတ္ထိဘာဝံ-ချမ်းသာကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ကတွာ၊ အတ္တနာ-
မိမိသည်၊ ဝါ-မှာ၊ နဋ္ဌော-ပျက်စီးရရှာလေပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဂတပစ္စာဂတဒူတနိဒ္ဒေသေ - ဂတပစ္စာဂတဒူတနိဒ္ဒေသဉ္စ၊ (ဝိနိစ္ဆယော
ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သော ဂတိံ ဟု ပုနပစ္စာဂစ္ဆတိတိ- ကား၊ ဇိဝိတာ၊ ဝေါ
ရောပေတဗ္ဗဿ-ခွင်းထိုက်သော၊ တဿ-ထိုသူ၏၊ သမိပံ-သို့၊ ဂတိံ၊ သုသံ
ဝိဟိတာရက္ခတ္တာ - ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ- ထိုသူ့ကို၊ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေတံ , အသက္ကောန္တော-
သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာဂစ္ဆတိ - ပြန်လာအံ့၊ [ပစ္စာဂစ္ဆတိဟု ရှိလျှင် သာ၍
ကောင်း၏။] ယဒါ သက္ကောသိ၊ တဒါတိ-ကား၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့သွာလျှင်၊
မာရိတော - သတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ ကိံ - ဖြစ်သလော၊ ဂစ္ဆ - ချေ၊ ယဒါ
(ဝေါရောပေတံ) သက္ကောသိ၊ တဒါ၊ နံ-ထိုသူ့ကို၊ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေဟိ-
လော၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောအံ့၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဒုဿာတိ- ကား၊ ဧဝံ- သို့၊ ပုန၊
အာဏတ္တိယာပိ-ကြောင့်လည်း၊ ဒုက္ခဒုမေဝ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သော-ထို
ညွှန်ပြအပ်သူသည်၊ အဝဿံ- မချွတ်၊ ဇိဝိတာ၊ ဝေါရောပေတဗ္ဗော- သည်၊
သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အတ္ထသာမိကစေတနာ - ပါရာဇိကအကျိုးကို
ပြီးစေတတ်သောစေတနာသည်၊ မဂ္ဂါနန္ဒရဖလ သဒိသာ - အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်
တည်းဟူသော အကျိုးရှိသောမဂ်နှင့်တူသည်၊ (ဟောတိ)၊ [“ မဂ္ဂါနန္ဒရ
ဖလသဒိသာ - မဂ်၏အခြား၌ဖြစ်သော ဖိုလ်နှင့်တူ၏ ” ဟုလည်း ပေးကြ၏၊
သို့သော် အတ္ထသာမိကစေတနာက ဖိုလ်နှင့်မတူ မဂ်နှင့်သာတူသောကြောင့်
ထိုအနက်ပေးပုံမှာ အဓိပ္ပါယ်မရ။] တသ္မာ၊ အယံ - ဤ စေခိုင်းသောရဟန်း
သည် ၊ပေ၊ ဝဓကော - သတ်တတ်သူသည်၊ သဗ္ဗိဝဿာတိက္ကမေန - အနှစ်
ခြေခံဆယ် လွန်ရာအခါ၌၊ တံ-ထို ညွှန်ပြအပ်သူကို၊ သစေပိ ဝဓတိ-အကယ်၍
မူလည်း သတ်စေဥျားတော့၊ အာဏာပကောစ- စေခိုင်းသော ရဟန်းသည်
လည်း၊ အန္တရာဝ-အနှစ်ခြောက်ဆယ်၏အကြား၌သာလျှင်၊ ကာလံ-သေခြင်း
ကို၊ သစေပိ ကရောတိ-အကယ်၍မူလည်း ပြုစေဥျားတော့၊ ဟိနာယ-ယုတ်ညံ့
သောလူ့ အဖြစ်အကျိုးငှါ၊ သစေပိ အာဝတ္တတိဝါ-အကယ်၍မူလည်းလည်စေ
ဥျားတော့၊ (တနည်း) သစေပိ ဟိနာယဝါ အာဝတ္တတိ - အကယ်၍မူလည်း
လူထွက်စေဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ အဿမဏောဝ ဟုတွာ၊ ကာလဉ္စ-
ကိုလည်း၊ ကရိဿတိ၊ ဟိနာယဝါ အာဝတ္တိဿတိ။

အာဏာပကော - သည်၊ ဂိဟိကာလေ - လူဖြစ်စဉ်အခါ၌၊ မာတရံဝါ-
 ကိုသော်၎င်း၊ ပေ၊ ဝေ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ အာဏာပေတွာ - ၍၊
 [“ယဒါ သက္ကောသိ၊ တဒါနံဇိဝိတာ ဝေါရောပေဟိ” ဟု စေခိုင်း၍-ဟူလို။]
 သစေ ပဗ္ဗဇတိ - အကယ်၍ ရှင်ရဟန်းပြုအံ့၊ တသ္မိံ - ထို စေခိုင်းတတ်သူသည်၊
 ပဗ္ဗဇိတေ - ရှင်ရဟန်း ပြုပြီးသော်၊ ဝါ - မှ၊ အာဏက္ခော - သည်၊ တံ - ထိုအမိ
 စသူကို၊ (သစေ) မာရေတိ - အံ့၊ အာဏာပကော - သည်၊ ဂိဟိကာလေယေဝ -
 ၌ပင်၊ မာတုဃာတကော ဝါ - အမိကို သတ်တတ်သူသည် သော်၎င်း၊ ပေ၊
 ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ အဿ - ထို စေခိုင်းတတ်သူ၏၊ ပဗ္ဗဇော - ရှင်အဖြစ်သည်၊
 နေဝ (ရဟတိ) - မတက်ရောက်၊ ဝါ - အထမမြောက်၊ ဥပသမ္ပဒါ - ရဟန်း
 အဖြစ်သည်၊ နရဟတိ၊ မာရေတဗ္ဗပုဂ္ဂလော - သတ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
 အာဏတ္ထိက္ခဏေ - ၌၊ ပုထုဇ္ဇနော - သည်၊ သစေပိ (ဟောတိ) - တော့၊ ပန -
 ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယဒါ၊ နံ - ထိုသူ့ကို၊ အာဏက္ခော - သည်၊
 မာရေတိ - ၎င်း၊ တဒါ - ၌၊ အရဟာ - သည်၊ (သစေ) ဟောတိ - အံ့၊ အာဏတ္ထတော -
 စေခိုင်းအပ်သူမှ၊ ပဟာရံ - ကို၊ လဘိတွာ ဝါ - မူလည်း၊ ဒုက္ခမူလိကံ - ဒုက္ခလျှင်
 အကြောင်းရင်းရှိသော၊ သဒ္ဓိံ - သဒ္ဓါကို၊ နိဿာယ - ၍၊ ဝိပဿန္တော - ဝိပဿနာ
 ရှုလသော်၊ အရဟတ္တံ ပတွာ၊ တေနော ဝါ ဗာဓေန - ထို အနာကြောင့်သာလျှင်၊
 ကာလံ (သစေ) ကရေတိ - အံ့၊ အာဏာပကော၊ အာဏတ္ထိက္ခဏေယေဝ -
 ၌သာ၊ [ဝေဖြင့် ဥပက္ကမကရဏက္ခဏကို ကနံ၊] အရဟန္တ ဃာတကော - သည်၊
 (ဟောတိ)၊ ဝေကော ပန - ကား၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော သတ်မှုတို့၌၊ ဥပက္ကမ
 ကရဏက္ခဏေယေဝ - လုံ့ လပြုရာ ခဏ၌သာလျှင်၊ [ဝေဖြင့် အာဏတ္ထိက္ခဏ
 ကိုကနံ။] ပါရာဇိကော ဟောတိ။

ဣဒါနိ - ၌၊ သဗ္ဗေသုယေဝ - နံသော၊ ဒူတဝသေန - တမန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ဣမေသု ဝုတ္တမာတိကာပဒေသု - ဤ ဟောတော်မူအပ်သော မာတိကာပုဒ်
 တို့၌၊ တာဝ - ဒုတိယဝါရ စသည်တို့မှရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ - သော၊) ပဌမဝါရေ -
 ၌၊ ယသ္မာ၊ တံ - ထို စေခိုင်းအပ်သူကို၊ [နသာဝေတိ ၌စပ်၊] သဏိကံ - ဖြေးဖြေး၊
 ဝါ - တိုးတိုး၊ ဘဏန္တော - ပြောသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ - ၍သော်၎င်း၊ ဝါ - ကြောင့်
 သော်၎င်း၊ တဿ - ထို စေခိုင်းအပ်သူ၏၊ ဗဓိရတာယဝါ - နားထိုင်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ မာ ဃာတေဟိတိ - မာ ဃာတေဟိဟူသော၊ ဧတံ
 ဝစနံ - ကို၊ နသာဝေတိ - မကြားစေနိုင်၊ ဝါ - ကြားအောင်မပြောနိုင်၊ တသ္မာ၊
 မူလဋ္ဌော - အရင်း၌တည်သော စေခိုင်းသူသည်၊ နမုတ္တော - ပါရာဇိကမှ
 မလွတ်၊ ဒုတိယဝါရ - ၌၊ သာဝိတတ္တာ - ကြားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဝါ - ကြားအောင် ပြောနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မူလဋ္ဌော မုတ္တော၊ ပန-
 ကား၊တတိယဝါရေ-၌၊ တေန-ထို စေခိုင်းသောရဟန်းသည်၊ သာဝိတတ္တာစ-
 ၎င်း၊ ဣတရေန - အခြားသော အာဏတ္တရဟန်းသည်၊ သာရုတိ- ဟူ၍၊ သမ္ပ-
 ဋိန္နိတ္တာ-၍၊ ဩရတတ္တာစ-ရှောင်ကြဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဥဘောပိ
 မုတ္တော၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။...ဒုတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အရဟော ရဟောသည်နိဒ္ဒေသာဒိသု - အရဟော ရဟောသည်နိဒ္ဒေသ
 အစရှိသည်တို့၌၊(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အရဟောတိ-ကား၊ သမ္ပုဓေ-
 မျက်မှောက်၌၊ ရဟောတိ-ကား၊ ပရမ္ပုဓေ-မျက်ကွယ်၌၊ တတ္ထ-ထို အရဟော
 ရဟောသည် အစရှိသော ရဟန်းတို့တွင်၊ [ရဟန်း ၄ မျိုးတို့တွင်။] ယော-
 အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥပဋ္ဌာနကာလေ-မိမိကိုဆည်းကပ်ရာအခါ၌၊[ပြောသော
 ပုဂ္ဂိုလ်က မထေရ်ကြီးဖြစ်၍ “ မိမိကို ဆည်းကပ်ရာအခါ၌ ” ဟု ဆိုသည်၊
 သယံ သံဃတ္ထေရတ္တာ ဥပဋ္ဌာနကာလေတိ ဝုတ္တံ။] ဝေရိဘိက္ခုမိ-ရန်သူရဟန်း
 သည်၊ (နိသိန္ဒေယေဝ၌ လက္ခဏဝန္တ ကတ္တားစပ်၊) ဘိက္ခုဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ
 အာဂတိံ၊ ပုရတော - မိမိရှေ့၌၊ နိသိန္ဒေယေဝ - ထိုင်နေစဉ်ပင်၊ အန္ဓကာရ
 ဒေါသေန - အမိုက်မှောင် တည်းဟူသော အပြစ်ကြောင့်၊ တဿ- ထို ရန်သူ
 ရဟန်း၏၊ အာဂတဘာဝံ-ရောက်နေသည်၏ အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္ဒော-သည်၊
 (ဟုတွာ- ၍၊ ဝါ-ကြောင့်)၊ [မှောင်နေသည့်အတွက် ထိုသူရောက်နေမှန်းကို
 မသိသောကြောင့် - ဟူလို။] ဣတ္ထန္ဓာမော - ဤ အမည်ရှိသူသည်၊ ဝါ - ကို၊
 ဟတော - သတ်အပ်သည်၊ ဝါ - အသတ်ခံရသည်၊ အဿ - ဖြစ်ပါမူကား၊
 အဟောဝတ - ဪ ကောင်းလေစွာ၊ စောရာပိ - ခိုးသူတို့သည်လည်း၊ တံ-
 ထိုရဟန်းကို၊ န ဟနန္တိနာမ-မသတ်ကုန်သည် မည်တုံသေး၏၊ ဝါ-မသတ်
 ကုန်ဘဲ ရှိရတုံသေး၏၊ သပ္ပေဝါ - မြွေသည်မူလည်း၊ န ဒံသတိ (နာမ)-
 မကိုက်သည် မည်တုံသေး၏၊ ဝါ-မကိုက်ဘဲရှိရတုံသေး၏၊ သတ္ထံဝါ-လက်နက်
 ကိုသော်၎င်း၊ ဝိသံဝါ-အဆိပ်ကိုသော်၎င်း၊ န အာဟရတိ (နာမ)-မဆောင်
 သည် မည်တုံသေး၏၊ ဝါ - မဆောင်ဘဲ ရှိရတုံသေး၏၊ ဣတိ - သို့၊ တဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ မရဏံ - ကို၊ အဘိနန္ဒန္တော - အလွန်နှစ်သက်သည်၊(ဟုတွာ)၊
 ဤဒိသာနိ- ဤသို့ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဝစနာနိ - စကားတို့ကို၊ ဥလ္လပတိ-သီလ
 အသက်, ကိုယ်မှထွက်အောင်ပြောဆိုအံ့၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ အရတော
 ရဟောသည် ဥလ္လပတိနာမ - အရဟော ရဟောသည် ဥလ္လပတိမည်၏၊ သမ္ပု-
 ဓေဝ - မျက်မှောက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တသ္မိံ - ထို ရဟန်း၌၊ ပရမ္ပုဓသည်-
 မျက်ကွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ (ဥလ္လပတိ-အံ့၊) ဣတိ အတ္ထော။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုရန်သူရဟန်းကို၊ ပုရတော-
 မိမိရှေ့၌၊ နိသိန္ဒ-ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိသွာ-ပြီး၍၊ ပုန, ဥပဋ္ဌာနံ-ခြင်းကို၊ ကတွာ,
 ဂတေဟိ-ပြန်သွားကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ, ဂတေပိ- ပြန်သွားပြီးလည်း
 ဖြစ်သော၊ တသ္မိံ - ထိုရန်သူရဟန်း၌၊ (ဣတိသညီ၌စပ်။) ဣဓေဝ - ဤအရပ်
 ၌သာလျှင်၊ သော-ထိုရန်သူရဟန်းသည်၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်နေသေး၏၊ ဣတိသညီ-
 ဤသို့အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ, ပုရိမနယေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ [“အဟောဝတ
 ဣတ္ထန္တာမော ဟတော အဿ” စသော နည်းဖြင့်ပင်- ဟူလို။] ဥလ္လပတိ-အံ၊
 အယံ - ဤ ရဟန်းသည်၊ ရဟော အရဟောသည် ဥလ္လပတိနာမ - မည်၏၊
 ဧတေနဝုပါယေန-ဤနည်းဖြင့်သာ၊ အရဟော အရဟောသည် စ-အရဟော
 အရဟောသည်ရဟန်းကို၎င်း၊ ရဟော ရဟောသည် စ-ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-
 ၏၊ စ-ဆက်၊ စတုန္ဒမ္ဗိ-လေးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေသံ-ဤရဟန်း
 တို့၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ - ၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ (ဣဒံ သန္နိဋ္ဌာနံ)-
 ဤ အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ-၌၊ မရဏဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏနာယ- မရဏဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏနာ၏၊ ဝိဘာဝ
 ဒဿနတ္ထံ - ဝေဘန်အပ်သောအပြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တေသု-ဟော
 တော်မူအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသု - န်သော၊ ကာယေနသံဝဏ္ဏနာဒိမာတိကာ
 နိဒ္ဒေသေသု-ကာယေန သံဝဏ္ဏနာအစရှိသော မာတိကာ၏ နိဒ္ဒေသတို့တွင်၊
 [“ကာယေန သံဝဏ္ဏတိ ၊ပေ၊ လေခါယ သံဝဏ္ဏတိ” ဟု ပြခဲ့သော မာတိ
 ကာ ၅ မျိုး၏ နိဒ္ဒေသတို့တွင်။] ကာယေန ဝိကာရံ ကရေတီတိ - ကား၊
 ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြလသော်၊ သော-ထိုသူသည်၊ ဇာနာ
 တိ- သိနိုင်လောက်၏၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ သိနိုင်လောက်သနည်း၊) သတ္ထံ-ကို၊
 အာဟရိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ဝိသံ - ကို၊ ခါဒိတွာဝါ - ခဲစားသော်၎င်း၊ ရဇ္ဇု
 ယာ-ကြီးဖြင့်၊ ဥဗ္ဗန္ဓိတွာဝါ-အထက်၌ ဖွဲ့ချည်၍သော်၎င်း၊ (တနည်း)ရဇ္ဇုယာ
 ဥဗ္ဗန္ဓိတွာဝါ - ကြီးဆွဲချ၍သော်၎င်း၊ သောဗ္ဗာဒိသု - ထုံးအိုင်အစရှိသည်တို့၌၊
 ပပတိတွာဝါ - ခုန်ချ၍သော်၎င်း၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ မရတိ-၏၊ သော-

ဝါစာယ ၊ ပေ ၊ ဒုက္ကဋံ။ ။အခြားသူလာ၍ သတ်စေလိုသောဆန္ဒ မပါဘဲ၊ ထို
 ရဟန်း၏သေခြင်းကို နှစ်သက်သော (မရဏဘိနန္ဒန) စိတ်ဖြင့်သာ ပြောသောကြောင့်
 “စောရာပိ တံ န ဟနန္တိ” စကားတစ်ခွန်း၊ “ သပ္ပေါ နဒံသတိ ” စကားတစ်ခွန်း၊ ဤသို့
 စသော စကားတစ်ခွန်းတိုင်း၌ ဒုက္ကဋံတချက်စီ သင့်သည် - ဟူလို။ [“ငါ၏ စကားကို
 ကြားလျှင် တစုံတယောက်လာ၍ သတ်လိမ့်မည်” ဟူသော အထင်ဖြင့် သတ်စေလိုသော
 ဆန္ဒအတိုင်း ပြောလျှင်ကား စကားအားလုံးမှ ဒုက္ကဋံတချက်သာ သင့်သည်။]

သည်။ ဓနံဝါ - ကိုမူလည်း၊ လဘတိ ကိရ - ရတတ်သတဲ့၊ ယသံဝါ - အကျော်
 အစောကို မူလည်း၊ လဘတိ (ကိရ)၊ သဂ္ဂံဝါ - နတ်ပြည်သို့မူလည်း၊ ဂစ္ဆတိ
 (ကိရ) - ရောက်တတ်သတဲ့၊ ဣတိအယံ အတ္ထော - ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊
 ဧတေန- ဤရဟန်းသည်၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဇာနာတိ)၊ တထာ-ထိုသိနိုင်
 လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါဒီဟိ - လက်ချောင်းချိုးခြင်း
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဒဿေတိ-ပြအံ့၊ ဝါစာယ ဘဏတိတိ-ကား၊ တမေဝတ္ထံ-
 ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပင်၊ ဝါကျဘေဒံ-စကားလုံး၏ ကွဲပြား
 ခြင်းကို၊ ကတွာ, ဘဏတိ - အံ့၊ တတိယဝါရော - တတိယဝါရကို၊ ဥဘယ
 ဝသေန- နှစ်ပါးစုံသော ကာယဝါစာတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တော-ပြီ။

သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသောဝါရတို့၌၊ သံဝဏ္ဏနာယ - ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်၊
 ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ တဿ-ထို ညွှန်းပြအပ်သူ၏၊
 ဒုက္ခပုတ္တိယံ - ဒုက္ခဖြစ်ရာအခါ၌၊ သံဝဏ္ဏကဿ - ချီးမွမ်းသော ရဟန်း၏၊
 ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ ယံ-အကြင်သူ ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်မှန်း၍၊ သံဝဏ္ဏနာ-
 ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ တသ္မိံ - ထိုရည်မှန်းအပ်သူသည်၊ မတေ-
 သော်၊ သံဝဏ္ဏနက္ခဏေယေဝ-ချီးမွမ်းရာခဏ၌ပင်၊ သံဝဏ္ဏကဿ-၏၊ ပါရာ
 ဇိကံ (ဟောတိ)၊ သော- ထိုရည်မှန်းအပ်သူသည်၊ တံ- ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်
 ကို၊ နဇာနာတိ- မသိ၊ အညော - အခြားသူသည်၊ ဥတွာ-၍၊ (မရတိ၌စပ်။)
 မေ-သည်၊ သုဒုပ္ပတ္တိဥပါယော- သုခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ လဒ္ဓေါဝတ-
 ရအပ်ပေပြီတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တာယ သံဝဏ္ဏနာယ-ထိုချီးမွမ်းခြင်း
 ကြောင့်၊ မရတိ - အံ့၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဒိန္နံ - နှစ်ယောက်တို့ကို၊ ဝါ-
 နှစ်ယောက်တို့၏ သေခြင်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-၍၊ [ဒိန္နံဥဒ္ဓိဿာတိ ဒွေ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဒိန္နံဝါ
 မရဏံ ဥဒ္ဓိဿ။] သံဝဏ္ဏနာယ - ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကတာယ - ပြုအပ်သော်၊
 ဧကော- သည်၊ ဥတွာ, မရတိ-အံ့၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဒွေဝိ-နှစ်ယေခံ
 တို့သည်လည်း၊ မရန္တိ - နအံ့၊ ပါရာဇိကဉ္စ - သည်၎င်း၊ အကုသလရာသိစ-
 အကုသိုလ် အစုသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ [သေသုက ၂ ယေဝံဖြစ်သည့်အတွက်
 အကုသိုလ်များသည်ကို “ အကုသလရာသိ ” ဟု ဆိုသည်။] သမ္မဟုလေသု -
 များစွာသောလူတို့၌၊ သေနယော-တည်း၊ အနောဒိဿ- တစုံတယောက်ကို
 မရည်မှန်းမူ၍၊ မရဏံ-ကို၊ သံဝဏ္ဏန္တာ-လျက်၊ အာဟိဏ္ဏတိ- လှည့်လည်
 အံ့၊ ယောယော-အကြင်သူသည်၊ တံ သံဝဏ္ဏနံ-ထိုချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ဥတွာ-၍၊
 မရတိ-၏၊ သဗ္ဗော - အလုံးစုံသောသူသည်၊ ဝါ- ကို၊ တေန- ထိုရဟန်းသည်၊
 မာရိတော-သေစေအပ်သည်၊ ဝါ-သတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ဒူတေန သံဝဏ္ဏနာယံ-နာဉ္စ၊(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)အသုကံနာမ-
ထိုမည်သော၊ ဂေဟံ-သို့၊ ဂတိာ-၍၊ ဣတ္ထန္ဓာမဿ-အား၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-
ဤပုံဤနည်း၊[လက်နက်ဖြင့်သတ်ခြင်း၊ချောက်၌ ခုန်ချခြင်းစသည်ဖြင့်၊]မရဏ
ဝဏ္ဏံ - သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကို၊ ဝါ - သေခြင်း၌ ကျေးဇူးကို၊ သံဝဏ္ဏဟိ-
ချီးမွမ်းချေလော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ အသုကံနာမ-သော၊ ဂါမံ-သို့၊
ဂတိာ-၍၊ ဣတ္ထန္ဓာမဿ- အား၊ ဧဝံ - သို့၊ မရဏာဏ္ဏံ-ကို၊ သံဝဏ္ဏဟိ-
လော၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ [ဤ ဝါကျမျိုး၌ ဤသို့ချည်း ခွဲပေးမှ အဓိပ္ပာယ်မှန်
ရသည်။] သာသနေ- နှုတ်မှာစကားကို၊ အာရောစိတမတ္ထေ-ပြောအပ်ကာမျှ
ဖြစ်လသော်၊ ဒုက္ခဋံ-သည်၊(ဟောတိ)၊ ယဿ-အကြင်သူ၏၊ အတ္ထာယ-၎င်း၊
ပဟိတော-စေလွှတ်အပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုညွှန်ပြအပ်သူ၏၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ-ဒုက္ခ၏
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ [ရှေ့၌ “ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ” ဟု ရှိခဲ့သည်။] မူလဋ္ဌဿ-အရင်း၌
တည်သော စေခိုင်းသော ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ မရဏေန - ကြောင့်၊ ပါရာ
ဇိကံ၊ ဒူတော-သည်၊ (အာရောစေတိ၌ စပ်၊) ဒါနိ - ၌၊ အယံသဂ္ဂမဂ္ဂေါ-ဤ
နတ်ပြည်လမ်းကြောင်းကို၊ ဉတော- သိအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တဿ-ထို
ညွှန်ပြအပ်သူအား၊ အနာရောစေတွာ - ၍၊ အတ္ထနော - ၎င်း၊ ဉတိဿဝါ-
အားသော်၎င်း၊ သာလောဟိတဿဝါ-တူသော သွေးသား ရှိသူအားသော်
၎င်း၊ အာရောစေတိ-အံ့၊ တသ္မိံ - ထို ဉတိသည်၊ ဝါ-ထို သာလောဟိတသည်၊
မတေ-သော်၊ ဝိသင်္ကေတော-ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊မူလဋ္ဌာ-သည်၊
မုစ္စတိ - အာပတ်မှ လွတ်၏၊ ဒူတော - သည်၊ တထေဝ - ထို အတူသာလျှင်၊
စိန္တေတွာ-၍၊ [“ဉတော ဒါနိ အယံ သဂ္ဂမဂ္ဂေါ” ဟု ကြံ၍-ဟုလို။] သယံ-
ကိုယ်တိုင်၊ သံဝဏ္ဏနာယ - ချီးမွမ်းကြောင်း စကား၌၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်သော
အကြောင်းအရာကို၊ [“သတ္ထံဝါ အာဟရိတွာ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော
အကြောင်းအရာကို၊] ကတွာ၊ မရတိ-အံ့၊ ဝိသင်္ကေတောဝ(ဟောတိ)၊ ပန-
ကား၊ အနောဒိဿ-တစုံတယောက်ကို မညွှန်ပြမှု၍၊ သာသနေ-ကို၊ အာရော
စိတေ- ပြောဆိုအပ်သော်၊ ယတ္ထကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့သည်၊
ဒူတဿ-၏၊ သံဝဏ္ဏနာယ-ကြောင့်၊ မရန္တိ - ၎င်း၊ တတ္ထကာ-န်သော၊ ပါဏာတိ
ပါတာ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ မာတာပိတရော - တို့သည်၊ သစေ မရန္တိ-
န်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အာနန္တရိယဗ္ဗိ-သည်လည်း၊ ဟောတိ-၏။

လေခါယ သံဝဏ္ဏနာယံ - နာဉ္စ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) [ရှေ့၌
ဒူတေန သံဝဏ္ဏနာယံ-ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် ဤ၌ “လေခါယ” ဟု ရှိသင့်သည်။]
လေခံ ဆိန္ဒတိတိ - ကား၊ ပဏ္ဏေဝါ - ပေရွက်၌သော်၎င်း၊ ပေါတ္ထကေဝါ-

ပေထုပ် (ပုတ်အုပ်) ဌသော်၎င်း၊ အက္ခရာနိ- တို့ကို၊ လိခတိ- ရေးအံ့၊ (ကိ°)၊
 ယော- သည်၊ သတ္တိ- ကို၊ အာဟရိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ပပါတေ - ချောက်၌၊
 ပပတိတွာဝါ- ခုန်ချ၍ သော်၎င်း၊ အညေဟိ - နသော၊ အဂ္ဂိပ္ပဝေသန ဥဒက
 ပ္ပဝေသနာဒိဟိ-မီးသို့ဝင်ခြင်း၊ ရေသို့ ဝင်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ [မီးပုံထည်း၌
 ခုန်ဆင်းခြင်း၊ ရေသို့ဆင်းခြင်း အစရှိကုန်သော၊] ဥပါယေဟိဝါ-နည်းလမ်း
 တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ မရတိ - ၏၊ သော-သည်၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ- ဤမည် ဤမည်သော
 အကျိုးကိုလည်း၊ လဘတိ-ရတတ်၏၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ တဿ- ထို
 သေသူ၏၊ ဓမ္မော-တရားသည်၊ ဝါ-လမ်းမှန်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊
 (လိခတိ-၏) [ဟောတိတိ ဝါတိ - ဟု ဝါတိ၌ တိပါသည်ကား ပိုသည်၊]
 ဣာပိ-ဤလေခါယသံဝဏ္ဏနာ၌လည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌ ထုစ္စလ္လယာ-တို့ကို၊ ဝုတ္တနယေ
 နေဝ - ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ကုန်၏၊ [သဗ္ဗတ္ထ သံဝဏ္ဏနာယ ပယောဂေ
 ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တဿ ဒုက္ခပုတ္တိယံ သံဝဏ္ဏကဿ ထုလ္လစ္စယံ - စသည်
 အတိုင်းသိပါ-ဟုလို။]

ပန-ဆက်၊ ဥဒ္ဓိဿ-တစုံတယောက်ကို ရည်ညွှန်း၍၊ လိခိတေ - ရေးသား
 အပ်သော စာရွက်၌ (ပေစာ၌)၊ ယံ-အကြင်သူကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-၍၊ လိခိတံ-ပြီ၊
 တဿေဝ-ထိုရည်မှန်းအပ်သူ၏သာ၊ မရဏေန-သေခြင်းကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ-
 သည်၊(ဟောတိ)၊ ဗဟု-များစွာသော လူတို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ, လိခိတေ-ရေးသား
 အပ်သော်၊ ယတ္ထကာ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသူတို့သည်၊ မရန္တိ-ကုန်၏၊
 တတ္ထကာ ပါဏာတိပါတာ (ဟောန္တိ)၊ မာတာပိတူနံ-တို့၏၊ မရဏေန-
 ကြောင့်၊ အာနန္တရိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အနောဒိဿ- တစုံတယောက်ကို
 မရည်မှန်းမှု၍၊ လိခိတေပိ-၌လည်း၊ ဒေဝဝနယော - တည်း၊ ဗဟု - များစွာ
 ကုန်သော သတ္တာတို့သည်၊ မရန္တိ - န၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝိပ္ပဋိသာရေ-
 နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္န - သော်၊ တံပေါတ္ထကံ - ထိုပုတ်အုပ်ကို၊
 ဈာပေတွာဝါ-မီးရှိ ၍သော်၎င်း၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလ
 သော်၊ အက္ခရာနိ-တို့သည်၊ န ပညာယန္တိ - မထင်ရှားကုန်၊ တထာ-ထို မထင်
 ရှားနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတွာဝါ-ပြုပြီး၍သော်
 ၎င်း၊ မုစ္စတိ - နောက်ထပ် အပြစ်မှ လွတ်၏၊ သော - ထို ပုတ်အုပ်သည်၊
 ပရဿ-၏၊ ပေါတ္ထကော-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ဥဒ္ဓိဿ,
 လိခိတောဝါ-မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အနုဒ္ဓိဿ လိခိတောဝါ (ဟောတု)၊
 ဂဟိတဋ္ဌာနေ - ယူအပ်ရာ အရပ်၌၊ ထပေတွာ - ပြန်ထား၍၊ ဝါ - ပြန်ထား
 လသော်၊ မုစ္စတိ-အာပတ်မှ လွတ်၏၊ [ဩဒိဿ လိခိတဖြစ်စေ, အနောဒိဿ

လိခိတဖြစ်စေ နဂိုရ်ယူအပ်ရာအရပ်၌ ပြန်ထားလျှင် အပြစ်မှ လွတ်သည်။ ယခု စာအုပ်များ၌ “ ဩဒိဿ လိခိတောဝါ ဟောတိ ” ဟု ရှိ၏။ “ ဟောတု ” ဟု ရှိမှ ကောင်းသည်။] (သော-ထိုပုတ်အုပ်သည်)၊ မူလေန-အဖိုးဖြင့်၊ ကိတော-ဝယ်အပ်သည်။ သစေ ဟောတိ - အံ၊ (ဧဝံ သတိ) ပေါတ္ထကဿာမိကာနံ-ပုတ်အုပ်ရှင်တို့အား၊ ပေါတ္ထကံ-ကို၊ (ဒတွာ-ပေးပြီး၍၎င်း၊) ယေသံ-အကြင် ဉာတိပွဝါရိတတို့၏။ ဟတ္ထတော-လက်မှ၊ မူလံ- အဖိုးကို၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ။ တေသံ-ထို ဉာတိပွဝါရိတတို့အား၊ မူလံ - ကို၊ ဒတွာ - ၍၎င်း၊ ဝါ-မှ၎င်း၊ မုစ္စတိ-အပြစ်မှလွတ်၏။ [သူ၏ပယောဂဖြင့် တောင်းအပ်သော အဖိုးကို နဂိုရ် ဥစ္စာရှင်ထံ ပြန်ရောအောင် “ယေသံ ဟတ္ထတော” စသော စကားကိုဆိုသည်။ အမှန်အားဖြင့်ကား ပေစာရှင် တို့အား ပေစာကို ပြန်ပေးပြီး ဖြစ်လျှင်ပင် အပြစ်မှ လွတ်နိုင်သည်။]

သမ္မဟုလာ-များစွာကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ မရဏဝဏ္ဏံ-ကို၊ လိခိဿာမ-နံအံ၊ ဣတိ - ဤသို့ တိုင်ပင်၍၊ ကေဇျာသယာ-တူသော အလိုဆန္ဒ ရှိကြကုန် သည်။ ဟုတွာ-၍၊ ဧကော - တပါးသည်။ ဝါ-က၊ ရုက္ခံ-ပေပင်သို့၊ အာရော ဟိတွာ - တက်ပြီး၍၊ ပဏ္ဏံ - ပေရွက်ကို၊ သစေ ဆိန္ဒတိ - အကယ်၍ ဖြတ်အံ၊ ဧကော-သည်။ ဝါ-က၊ သစေအာဟရတိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူခဲ့အံ၊ ဧကော, ပေါတ္ထကံ-ပေထုပ်ကို၊ ဝါ-ပေထုပ်ဖြစ်အောင်၊ သစေ ကရောတိ၊ ဧကော သစေ လိခတိ၊ ဧကော, [ကဏ္ဍကလေခေါ- ဆူးဖြင့် ရေးရခြင်း ရှိသော ပေစာသည်။ ဝါ-ကညစ်ရေး ပေစာသည်။ သစေ ဟောတိ-အံ၊ ဧဝံ သတိ။] မသိံ - မင်ကို၊ မက္ခေတိ-သုတ်လိမ်းအံ၊ မသိံ - ကို၊ မက္ခေတွာ - ပြီး၍၊ တံပေါတ္ထကံ - ကို၊ သဇ္ဇေတွာ-ပြင်ဆင်ပြီး၍၊ (အချောကိုင်ပြီး၍) သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသော ရဟန်း တို့သည်ပင်၊ [အဖေရဟန်းအားလုံးပင်၊] သဘာယံဝါ- အစည်းအဝေး သဘင်၌သော်၎င်း၊ ဝါ - ရုံး၌သော်၎င်း၊ အာပဏောဝါ - ဈေး၌သော်၎င်း၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ လေခါဒဿနကောတူဟလကာ-စာကိုကြည့်ရှုခြင်းငှါ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ဗဟု-များစွာသော လူတို့သည်၊ သန္နိပတန္တိ- စုဝေးတတ်ကုန်၏။ [ယခုခေတ်၌ ရွှေပေလွှာကျလျှင် ဝိုင်းကြည့်ကြသူများကဲ့သို့ တည်း။] တတ္ထဝါ - ထိုအရပ်၌သော်၎င်း၊ ထပေန္တိ- ထားကြကုန်အံ၊ တံ - ထို စာကို၊ ဝါစေတွာ-ဖတ်၍၊ ဧကော-တယောက်သည်။ သစေပိ မရတိ-အကယ်၍ မူလည်း သေဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ [သစေ ပိ၌ ပိသဒ္ဓါသည် ဂရဟာဇောတကတည်း၊ တယောက်သေတောင်မှ ရဟန်း အားလုံး ပါရာဇိကကျသည် - ဟုလို။] ဗဟုကာ - များစွာသောသူတို့သည်။

သစေ မရန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝုတ္တသဒိသောဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းနှင့် တူသည် သာလျှင် ဖြစ်သော၊ [“ယတ္တကာ မရန္တိ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းနှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊] နယော-သည်၊ (ဟောတိ)။

ပန- ဆက်၊ ဝိပုဋိသာရေ - သည်၊ ဥပ္ပန္န-သော်၊ တံပေါတ္ထကံ- ကို၊ မဇ္ဇူ သာယံ - သေတ္တာ၌၊ သစေပိ ဝေါပေန္တိ - အကယ်၍မူလည်း လုံခြုံစေကုန် ဥျားတော့၊ အညောစ-အခြားသူသည်လည်း၊ တံ-ထိုပေစာကို၊ ဒိသ္မာ နိဟရိ တ္တာ ပုန, ဗဟူနံ - တို့အား၊ (သစေပိ) ဒဿေတိ - အကယ်၍မူလည်း ပြအံ့၊ (ဝေံသတိပိ - ဤသို့ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) နေဝ မုစ္စန္တိ - န၊ မဇ္ဇူသာ - သည်၊ တိဋ္ဌတု- တည်ပါစေဥျားတော့၊ ဝါ-ထားလိုက်ပါဥျားတော့၊ တံပေါတ္ထကံ-ကို၊ နဒိယံဝါ- ၌သော်၎င်း၊ သမုဒ္ဒေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ သစေပိ ဒိပန္တိ-အကယ်၍ မူလည်း ပစ်ချကုန်ဥျားတော့၊ (သစေပိ) ဓောဝန္တိဝါ - အကယ်၍မူလည်း ဆေးကြောကုန်ဥျားတော့၊ [သုတ်လိမ်းထားသောမင်္ဂလာများ ပြောင်သွားအောင် ဆေးကြောကုန်ဥျားတော့ - ဟုလို။] ခဏ္ဍာခဏ္ဍံဝါ- အပိုင်းငယ် အပိုင်းကြီး ကိုမူလည်း၊ (သစေပိ) ဆိန္ဒန္တိ - ဥျားတော့၊ အဂ္ဂိမှိဝါ- ၌မူလည်း၊ (သစေပိ) ဈာပေန္တိ - အကယ်၍မူလည်း လောင်စေကုန်ဥျားတော့၊ (ဝေံသတိပိ)၊ ယာဝ- လေဝံ၊ သဗ္ဗန္တိတေပိ-ဆက်စပ်အပ် ပြန်သော်လည်း၊ ဒုဒ္ဒေါတေဝါ-မကောင်း သဖြင့် ဆေးကြောအပ်သည် မူလည်းဖြစ်သော၊ ဒုဇ္ဈာပိတေဝါ - မကောင်း သဖြင့် မီးရှို့ အပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပတ္တေ- ပေရွက်၌၊ အက္ခရာနိ, ပညာ ယန္တိ- န်သေး၏၊ တာဝ - ထိုအက္ခရာ ထင်ရှားကုန်သေးသမျှ၊ နမုစ္စန္တိ၊ ပန- အနွယ်ကား၊ ယထာ - အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ အက္ခရာနိ န ပညာယန္တိ၊ တထေဝ - ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်၊ ကတေ-သော်၊ ဝါ- မှ၊ မုစ္စန္တိ-အာပတ်မှလွတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဣဒါနိ - လေခါယသံဝဏ္ဏနာ၏ အကျယ်ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခု အခါ၌၊ ထာဝရပယောဂဿ- ဂ၏၊ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ-၄၊ ဝုတ္တေသု-န်သော၊ ဩပါ တာဒိမာတိကာနိဒ္ဒေသေသု - ဩပါတအစရှိသော မာတိကာ၏ နိဒ္ဒေသတို့ တွင်၊ မနုဿံ ဥဒ္ဓိဿ ဩပါတံ ခဏတိတိ- ကား၊ ဣတ္ထန္တာမော-သည်၊ ပပတိ တွာ-လိမ့်ကျ၍၊ မရိဿတိ-တံ၊ ဣတိ-သို့၊ ကိဉ္စိ(ကဉ္စိ)-တစုံတယောက်သော၊ မနုဿံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရည်မှန်း၍၊ (ခဏတိ-၌စပ်)၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ သော- ထိုလူသည်၊ ဧကကော- တယောက်ထည်းသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိစရတိ- လှည့်လည်တတ်၏၊ တတ္ထ-၌၊ [အများကျမည်စိုး၍ တယောဝံထည်းလှည့်လည်ရာ အရပ်၌တူးသည်။] အာဝါဠိ-တွင်းကို၊ ခဏတိ-တူးအံ့၊ [ဩပါတံကို အာဝါဠိ

ဟု ဖွင့်သည်။ အဝပတတိ ဧတ္ထာတိ ဩပါတော-ဟုပြု။] ခဏန္တဿ-တူးသော ရဟန်း၏၊ တာဝ-ထုလ္လစ္စဉ်း ပါရာဇိကတို့မှရှေးဥျားစွာ၊ ဇာတပထဝီ - ဇာတပထဝီကို၊ သစေပိ ခဏတိ-အကယ်၍မူလည်း တူးစေဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ ပါဏာတိပါတဿ- ၏၊ ပယောဂက္ခန္ဓာ- ကြောင့်၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-တိုင်း၌၊ ဒုက္ခဋံ (ဟောတိ)၊ [ပိ-ကား သမ္ဘာဝနာ၊ ဇာတပထဝီကို တူးတာ တောင်မှ ပါစိတ် မသင့် , ပါဏာတိပါတ၏ ရှေ့သွား ပယောဂ ဖြစ်သော ကြောင့် ဒုက္ခဋံသာသင့်သည်-ဟုလို၊] ယံ-အကြင်သူ့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်မှန်း၍၊ ခဏတိ-၏၊ တဿ- ထိုရည်မှန်းအပ်သူ၏၊ ပေ၊ အညသ္မိံ - ရည်မှန်းအပ်သူမှ တပါး အခြားသူသည်၊ ပပတိတွာ - လိမ့်ကျ၍၊ မတေ - သော်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အနောဒိဿ-၍၊ ယောကောစိ- သည်၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ခဏိတော-တူးအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ပေ၊ အာနန္တရိယဝတ္ထု၊ သုစ- အာနန္တရိယကံ၏တည်ရာ ဝတ္ထုတို့၌လည်း၊ အာနန္တရိယံ (ဟောတိ-၏) ထုလ္လစ္စယ ပါစိတ္တိယဝတ္ထု၊ သု - ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်၏ တည်ရာဝတ္ထု , ပါစိတ် အာပတ်၏ တည်ရာဝတ္ထုတို့၌၊ ထုလ္လစ္စယပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ)။

တတ္ထ - ထိုသို့ တွင်းတူးရာ၌၊ စေတနာ - စေတနာတို့သည်၊ ဗဟု - န်၏၊ ကတမာယ - အဘယ် စေတနာကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ- ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ- မဟာပစ္စရိ အဋ္ဌကထာ, သင်္ခေပ အဋ္ဌကထာ တို့မှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဓိဋ္ဌာယံ-သော၊) မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ (ကိံ)၊ အာဝါဋံ-ကို၊ ဝန္တိ ရတောစ-အနက်အားဖြင့်၎င်း၊ အာယာမ ပိတ္တာရတောစ- အလျား အနံအားဖြင့်၎င်း၊ ခဏိတွာ- ပြီး၍၊ ပမာဏေ-မိမိအလိုရှိအပ်သော ပမာဏ၌၊ ထပေတွာ-တန့်ရပ်ထားပြီး၍၊ တစ္ဆေတွာ-ရွေ၍၊ [ဥန္တုတပ္ပဒေသံ တစ္ဆေတွာ-မောက်သောအရပ်ကိုဖြေ၍၊] ပုဗ္ဗိတွာ-သုတ်၍၊ [လက်စသည်ဖြင့် ချောမွေ့ အောင်သုတ်၍၊] ပံသုပစ္ဆိံ - နေခံဆုံး မြေမှုန့်တောင်းကို၊ ဥဒ္ဓရန္တဿ-ထုတ်ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ သန္နိဋ္ဌာပိကာ - အပြီးအဆုံးသို့ရောက်စေ တတ်သော၊ ဝါ - နောက်ဆုံး ဖြစ်သော၊ အတ္ထသာမိကစေတနာ - အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သောစေတနာသည်၊ မဂ္ဂါနန္တရဖလသဒိသာ- အခြားမဲ့၌ အကျိုး ရှိသော မဂ်နှင့်တူ၏၊ [အခြားမဲ့၌ အကျိုးရှိသော မဂ် စေတနာကဲ့သို့ ထို သန္နိဋ္ဌာပိကစေတနာသည်လည်း မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ ပါရာဇိကတည်းဟူသော အကျိုးကိုပြီးစေသည်-ဟုလို၊] ဝဿသတဿ-၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ ပတိတွာ-၍၊ အဝဿံ-မချွတ်၊ မရဏကသတ္တော-သေလတံ့သောသတွာသည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်းရှိအံ့၊(ဧဝံသတိ)သန္နိဋ္ဌာပိက စေတနာယ

မေဝ-အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေတတ်သော စေတနာကြောင့်ပင်၊ ဝါ-နေခံဆုံး စေတနာကြောင့်ပင်၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ။)

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၌၎င်း၊ သင်္ခေပ ဋ္ဌကထာယဉ္ဇ-၌၎င်း၊ ဣမသ္မိံ အာဝါဇေ၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကေသ္မိမ္မိ- တချက်လည်းဖြစ်သော၊ ကုဒါလပ္ပဟာရေ-ပေါက်တူ၊ ဖြင့်ပေါက်ခြင်းကို၊ ဒိန္နေ- ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ကောစိ-တစုံတယေခံသည်၊ တတ္ထ- ထိုတွင်းငယ်၌၊ ပက္ခလိ တော-ချော်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပတိတွာ-လည်း၍၊ သစေမရတိ၊ (ဝေဝသတိ)၊ ပါရာဇိကမေဝ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပါရာဇိကဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သုတ္တန္တိကတ္ထေရာ- သုတ္တန်ဆောင်ထေရ်တို့သည်၊ သန္နိဋ္ဌာပိကစေတနံ - ကို၊ ဝဏ္ဏန္တိ - န်၏၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဝိနည်း၌ နားမလည်သောထေရ်များ - ဟူလို၊ တနည်း- မဟာ အဋ္ဌကထာ ဆရာကိုပင် ပြက်ရယ်ပြုသောအားဖြင့် “ သုတ္တန္တိကတ္ထေရာ ” ဟု ဆိုသည်။] ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဩပပါတံ ခနိတွာ, အသုကံနာမ- ထိုမည်သူကို၊ အာနေတွာ - ခေါ်ဆောင်၍၊ ဣမ - ဤတွင်း၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ ဝါ-ချ၍၊ မာရေဟိ-သေစေလော့၊ ဝါ-သတ်လော့၊ ဣတိ, အညံ- အခြားရဟန်းကို၊ အာဏာပေတိ၊ သော-ထိုစေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုညွှန်ပြအပ်သူကို၊ ပါတေတွာမာရေတိ၊ ဥဘိန္ဒူ-အာဏာပက အာဏတ္တ ရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ အညံ - ညွှန်ပြအပ်သူမှတပါး အခြားသူကို၊ ပေ၊ အညော-အခြားသူသည်၊ အတ္တနော, ဓမ္မတာယ-သဘော အားဖြင့်၊ ပတိတွာ မရတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သေခြင်းတို့၌ ဝိသင်္ကေတော- သည်၊ ဟောတိ၊ မူလဋ္ဌော-အရင်း၌တည်သော အာဏာပက ရဟန်းသည်၊ မုစ္စတိ၊ အသုကော - ထို မည်သောရဟန်းသည်၊ အသုကံ - ထို မည်သူကို၊ အာနေတွာ , ဣမ- ဤတွင်း၌၊ မာရေဿတိ , ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ခတေပိ- တူးအပ်သော တွင်း၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ ယေ - အကြင် သူတို့သည်၊ မရိတုကာမာ-သေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်၏၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ ဣမ-ဤတွင်း၌၊ မရိဿန္တိ - န်လတံ၊ ဣတိ ခနတိ၊ ကေဿ- တယောက်၏၊ မရဏေ- ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဗဟူနံ- များစွာသောသတ္တဝါတို့၏၊ မရဏေ- ကြောင့်၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယ ပါစိတ္တိယာနိ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ, အလုံးစုံသော အကြင်သူတို့သည်၊ မာရေတုကာမာ- သေစေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်၏၊ ဝါ- သတ်လိုကုန်၏၊ တေ- တို့သည်၊ ဣမ-ဤ တွင်း၌၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ (ချ၍) မာရေဿန္တိ-သေစေကုန်လတံ၊ ဝါ- သတ်ကုန်လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခဏတိ-အံ့၊ တတ္ထ-ထိုတွင်း၌၊ ပါတေတွာ-၍၊

မာရေန္တိ-နံအံ၊ ကေသ္မိံ-တယေဝံသည်။ မတေ-သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဗဟူသု- များစွာသော သတ္တာတို့သည်။ (မတေသု- သော်)၊ အကုသလရာသိ- သည်။ (ဟောတိ)၊ အနန္တရိယာဒိဝတ္ထုသု - တို့သည်။ (မတေသု - သော်)၊ အာနန္တရိယာဒိနိ - တို့သည်။ (ဟောန္တိ)၊ ဣဓေဝ - ဤ ယေကေစိ မာရေတု ကာမာအစရှိသော နည်း၌သာ၊ အရဟန္တာပိ - တို့သည်လည်း၊ သင်္ဂဟံ- သွင်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-နံ၏။

ပုရိမနယေ ပန - ၌ကား၊ [ယေ မရိတုကာမာအစရှိသော ရှေ့နည်း၌၊] တေသံ-ထိုရဟန္တာတို့၏၊ မရိတုကာမတာယ-ကြောင့်၊ ပတနံ-ခုန်ချခြင်းသည်။ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ တေ - ထို ရဟန္တာတို့ကို၊ န သင်္ဂဟန္တိ-မသွင်းယူ အပ်ကုန်၊ ဒွိသုပိ - နသော၊ နယေသု - တို့၌၊ [ယေ မရိတုကာမာစသည်နှင့် ယေကေစိ မာရေတုကာမာစသော နည်းတို့၌၊] အတ္တနော- ၏၊ ဓမ္မတာယ- သဘောအားဖြင့်၊ ပတိတွာ - ၍၊ မတေ- သော်၊ ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)၊ ယေကေစိ- တို့သည်၊ အတ္တနော- ၏၊ ဝေရိကေ- ရန်သူတို့ကို၊ ဣတ္ထ-ဤတွင်း၌၊ ပါတေတွာ-၍၊ မာရေဿန္တိ-နံလတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခဏတိ-အံ၊ တတ္ထစ- တွင်း၌လည်း၊ ဝေရိကာ-တို့သည်၊ ဝေရိကေ-တို့ကို၊ ပါတေတွာ-၍၊ မာရေန္တိ- နံအံ၊ ကေသ္မိံ - ကို၊ မာရိတေ - သေစေအပ်သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဗဟူသု-တို့ကို၊ (မာရိတေသု- သော်)၊ အကုသလရာသိ- သည်။ (ဟောတိ)၊ မာတရိဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပိတရိဝါ-၎င်း၊ (တွင်းတူးသူ၏မိဘကို ဆိုသည်။) အရဟန္တေဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဝေရိကေဟိ- တို့သည်၊ အာနေတွာ-၍၊ တတ္ထ- ထိုတွင်း၌၊ မာရိတေ- အပ်သော်၊ အာနန္တရိယံ (ဟောတိ)၊ အတ္တနော-၏၊ ဓမ္မတာယ-ဖြင့်၊ မတေ-သော်၊ ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ [အနောဒိဿေဝ ခဏတိ၌စပ်။] မရိတုကာမာဝါ-သေခြင်းငှါ အလိုရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အမရိတု ကာမာဝါ - သေခြင်းငှါ အလိုမရှိသူသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မာရေတု ကာမာဝါ- သေစေခြင်းငှါ အလိုရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- သတ် ခြင်းငှါ အလိုရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အမာရေတုကာမာဝါ-သေစေ ခြင်းငှါ အလိုမရှိသူသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- သတ်ခြင်းငှါ အလိုမရှိသူ သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေကေစိ - အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသောသတ္တာတို့ သည်၊ ဣ- ဤတွင်း၌၊ ပတိတာ - ကျကုန်သည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ပါတိတာ- ကျစေအပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ မရိဿန္တိ - နံလတံ၊ ဣတိ, သဗ္ဗထာပိ- အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ အနောဒိဿေဝ-မရည်ညွှန်းမှု၍

သာ၊ ခနတိ-တူးအံ၊ ယော ယော-အကြင် အကြင်သူသည်၊ မရတိ-၏၊ တဿ တဿ-ထိုထိုသူ၏၊ မရဏေန-ကြောင့်၊ ယထာနုရူပံ-အကြင်အကြင်လျော်သည့် အတိုင်း၊ ကမ္မဉ္စ- ကံသို့လည်း၊ ဖုသတိ- ထိရောက်၏၊ အာပတ္တိဉ္စ- သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဂစ္ဆိနိ-ကိုယ်ဝန်ရှိသောမိန်းမသည်၊ ပတိတွာ, သဂဗ္ဘာ-ကိုယ်ဝန် နှင့်တကွဖြစ်သည်(ဟုတွာ)၊ သစေ မရတိ(ဧဝံသတိ) ခွေ, ပါဏာတိပါတာ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဂဗ္ဘောယေဝ-ကိုယ်ဝန်သည်သာ၊(သစေ) ဝိနဿတိ၊ (ဧဝံသတိ)ကော(ပါဏာတိပါတော ဟောတိ)၊ ဂဗ္ဘော-သည်၊ (သစေ) န ဝိနဿတိ၊ မာတာ- သည်၊ (သစေ) မရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကောယေဝ- တချက်ပင်ဖြစ်သော၊ (ပါဏာတိပါတော ဟောတိ)၊ စောရေဟိ - တို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓေါ - လိုက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ပတိတွာ မရတိ၊ ဩပါတ ခဏက သေဝ-တွင်းတူးသောရဟန်း၏သာ၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ စောရာ-တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုတွင်း၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ ဝါ-ချ၍၊ မာရေန္တိ- သေစေကုန်အံ၊ ဝါ- သတ်ကုန်အံ၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထိုတွင်း၌၊ ပတိတံ- ကျနေသူကို၊ ဗဟိ- တွင်းပြင်ဘက်သို့၊ နိဟရိတွာ- ထုတ်ဆောင်၍၊ မာရေန္တိ၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)၊ ကဿာ, ဩပါတေ - ၌၊ ပတိတပ္ပယောဂေန- ကျခြင်းဟူသော ပယောဂကြောင့်၊ ဂဟိတတ္တာ - ဖမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ [“နိုးသူကလိုက်၍ တွင်း၌ကျရာဝယ် သူ၏တွင်းအတွက် ဖမ်းမိ သောကြောင့် တွင်းတူးသောရဟန်းမှာ ပါရာဇိက” ဟုလို။]

ဩပါတတော-မှာ နိက္ခမိတွာ-၍၊ တေနောပါဗာဓေန-ထိုအနာကြောင့်ပင်၊ မရတိ- အံ၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)၊ ဗဟူနိ - နံသော၊ ဝဿာနိ - တို့ကို၊ အတိတ္ထမိတွာ - ၍၊ ပုန- ဖန်၊ ကုပ္ပိဒတန- ပျက်စီးသော၊ (ထပ်၍ဖောက်ပြန် လာသော)၊ တေနောပါဗာဓေန- ကြောင့်ပင်၊ မရတိ- အံ၊ ပါရာဇိကမေဝ- သည်ပင်၊ (ဟောတိ)၊ ဩပါတေ-၌၊ ပတနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နရောဂေန- ဖြစ်သောရောဂါဖြင့်၊ ဝိလာနသေဝ-မကျန်းမမာသူ၏ပင်၊ အညော-သော၊ (တွင်းဝယ် ကျခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောရောဂါမှ အခြားသော)၊ ရောဂေါ - သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အံ၊ ဩပါတရောဂေါ-တွင်း၌ကျခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရောဂါ သည်၊ ဗလဝတရော - သာ၍ အားရှိသည်၊ ဟောတိ- အံ၊ တေန- ထိုရောဂါ ကြောင့်၊ မတေပိ - သေပြန်သော်လည်း၊ ဩပါတခဏကော - တွင်းတူးသော ရဟန်းသည်၊ န မုစ္စတိ-အပြစ်မှမလွတ်၊ ပစ္ဆာ, ဥပ္ပန္နရောဂေါ-သည်၊ ဗလဝါ- အားရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ တေန-ထို နေခံမှဖြစ်သောရောဂါကြောင့်၊ မတေ-သော်၊ မုစ္စတိ-၏၊ ဥဘောဟိ- ၂ မျိုးသောရောဂါတို့ကြောင့်၊ မတေ-

သော်၊ န မုစ္စတိ၊ ဩပါတေ- ဌ၊ ဩပါတိကမနုဿော- ဥပါတိပဋိသန္ဓေ ရှိသောလူသည်၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ - ရှိ၊ [တွင်းထည်း၌ ဥပါတိ ပဋိသန္ဓေနေရံ၊] ဥတ္တရိတံ- အထက်သို့တက်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ- သည်၊ ဟုတွာ၊ မရတိ၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)။

မနုဿံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရှိ၊ ခတေ-တူးအပ်သောတွင်း၌၊ ယက္ခာဒိသု-ဘိလူး အစရှိသောသတ္တဝါတို့သည်၊ ပတိတွာ-ရှိ၊ မတေသု-န်လသော်၊ အနာပတ္တိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ယက္ခာဒယော-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ရှိ၊ ခတေ-တူးအပ်သော တွင်း၌၊ မနုဿာဒိသု- တို့သည်၊ မရန္တေသုပိ- သေကုန်သော်လည်း၊ ဒေဝေဝ နယော၊ ပန-ကား၊ ယက္ခာဒယော-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရှိ၊ ခဏန္တဿ-တူးသော ရဟန်း၏၊ ခဏနေပိ-ကြောင့်၎င်း၊ တေသံ-ထို ဘိလူးအစရှိသောသတ္တဝါတို့၏၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယမ္ပိ-ကြောင့်၎င်း၊ ဒုက္ခဋ္ဌမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ မရဏေ- ကြောင့်၊ ဝတ္ထုဝသေန- ဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယံဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယံဝါ- သည်သော်၎င်း၊ (ဟောတိ - ၏၊) [“ဘိလူး ပြိတ္တာတို့သေလျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ တိရစ္ဆာန်တို့သေလျှင် ပါစိတ်” ဟုလို။] အနောဒိဿ၊ ခတေ-သော၊ ဩပါတေ- ဌ၊ ယက္ခရူပေနဝါ- ဘိလူးပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေတရူပေနဝါ-ပြိတ္တာ ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပတတိ၊ တိရစ္ဆာန်ရူပေန-တိရစ္ဆာန်ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ မရတိ၊ ပတနရူပံ-ကျရာအခါ၌ ပုံသဏ္ဍာန်သည်၊ ပမာဏံ-တည်း၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - သို့၊ ဥပါတိဿတ္ထေရော (အာဟ)၊ မရဏရူပံ - သေရာအခါ၌ ပုံသဏ္ဍာန်သည်၊ ပမာဏံ၊ တသ္မာ , ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော (အာဟ)၊ တိရစ္ဆာန်ရူပေန ပတိတွာ၊ ယက္ခပေတရူပေန-ဖြင့်၊ မတေပိ-သေသျှလည်း၊ ဒေဝေဝနယော-တည်း။

ဩပါတခနကော-တွင်းတူးသောရဟန်းသည်၊ ဩပါတံ- ကို၊ အညဿ- အား၊ ဝိတ္တိဏာတိဝါ- ရောင်းမူလည်း ရောင်းလိုက်အံ့၊ မုဓာဝါ- အချည်းနီး မူလည်း၊ ဝါ- အဖိုးမဲ့မူလည်း၊ ဒေတိ - ပေးလိုက်အံ့၊ ယောယော - အကြင် အကြင်သူသည်၊ ပတိတွာ မရတိ၊ တပ္ပစ္စယာ - ထိုထိုသူ၏ သေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ တဿေဝ-ထို တွင်းတူးသောရဟန်းကိုသာ၊ ဝါ-၏သာ၊ အာပတ္တိစ-သည်၎င်း၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါစ-ကံဖြင့်ဖွဲ့ခြင်းသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ ယေန- အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ဩပါတော - တွင်းကို၊) လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ၊ သော- ထို ရသောရဟန်းသည်၊ နိဒ္ဓေါသော- အပြစ်မရှိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သောပိ-ထို ရသောရဟန်းသည်လည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြုလသော်၊ ပတိတာ-ကျပြီးသောသတ္တဝါ တို့သည်၊ ဥတ္တရိတံ - တွင်းပေါ်သို့တက်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ - န်သည်။

(ဟုတ္တာ) နသဒိသန္တိ-ပျက်စီးကုန်လတံ၊ သုဥဒ္ဓရာဝါ-လွယ်ကူစွာထုတ်ဆယ် အပ်ကုန်သည်မူလည်း၊ န ဘဝိသန္တိ-နလတံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ တံ ဩပါတံ- မိမိရအပ်သောထိုတွင်းကို၊ ဂန္တိရတရံဝါ- သာ၍နက်အောင်သော်၎င်း၊ ဥတ္တာန တရံဝါ - သာ၍ တိမ်အောင်သော်၎င်း၊ ဒိဃတရံဝါ - သာ၍ ရှည်အောင် သော်၎င်း၊ ရဿတရံဝါ- သာ၍ တိုအောင်သော်၎င်း၊ ဝိတ္တတတရံဝါ- သာ၍ ကျယ်ပြန့်အောင်သော်၎င်း၊ သမ္မာဓတရံဝါ - သာ၍ ကျဉ်းအောင်သော်၎င်း၊ ကရောတိ-အံ၊ ဥဘိန္ဒူပိ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ [တွင်းတူးသူ၊ တွင်း ရသူ ၂ယောက်လုံး-ဟူလို။] အာပတ္တိစ ကမ္မဗဒ္ဓေါစ (ဟောတိ)။

ဗဟု- များစွာကုန်သော သတ္တာတို့သည်၊ မရန္တိ- န်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိပုဋိသာရေ- နှလုံးမသာမယာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ဩပါတံ-ကို၊ ပံသု နာ-မြေမှိုဖြင့်၊ ပူရေတိ- ပြည့်စေအံ့၊ ဝါ- ဖို့အံ့၊ ကောစိ- တစုံတယေခံသည်၊ ပံသုမှိ-၌၊ ပတိတွာ-၍၊ သစေပိမရတိ၊ [ဤဝါကျမျိုး၌ ပိသဒ္ဓါပါသင့်၏၊ နေခံ အဒုဟလကထာ၌ ပိပါသည်။] (ဧဝံသတိ) ပူရေတွာပိ-၍လည်း၊ မူလဋ္ဌော- သည်၊ (တွင်းတူးသောရဟန်းသည်)၊ န မုစ္စတိ၊ ဒေဝေ - မိုဃ်းသည်၊ ဝဿ နန္တေ-သော်၊ ကဒ္ဓမော- ညွှန်သည်၊ ဟောတိ- အံ၊ (ဖို့အပ်သောတွင်းထည်း၌ မြေမှိုနုတို့က ညွှန်ဖြစ်နေအံ့၊) တတ္ထ-ထိုညွှန်၌၊ လဂ္ဂိတွာ-ငြိကပ်၍၊ မတေပိ- သော်လည်း၊ (မူလဋ္ဌော န မုစ္စတိ၊) ပတန္တော- လည်းသော၊ ရုက္ခောဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ဝါတောဝါ - လေသည် သော်၎င်း၊ ဝသောဒကံဝါ - မိုဃ်းရေသည် သော်၎င်း၊ ပံသု - ကို၊ ဟရတိ - ပို့ဆောင်အံ့၊ ဝါ - ဖို့အံ့၊ [တွင်းထည်း၌ဖို့ပြီးသားဖြစ်သွားအံ့၊] ကန္တမူလတ္ထံ- သစ်ဥ သစ်မြစ်အကျိုးငှါ၊ ပထဝီ - ကို၊ ခဏန္တာဝါ - တူးသူတို့သည်သော်လည်း၊ တတ္ထ- ထိုအရပ်၌၊ (မြေပို့နေသော တွင်းဟောင်းအရပ်၌၊) အာဝါဠိ - ကို၊ ကရောန္တိ - နအံ့၊ တတ္ထ-ထိုတွင်း၌၊ ကောစိ- သည်၊ လဂ္ဂိတွာဝါ - ၍သော်၎င်း၊ ပတိတွာဝါ- ၍သော်၎င်း၊ သစေ မရတိ- အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ မူလဋ္ဌော- သည်၊ န မုစ္စတိ။

ပန- အနွယ်ကား၊ တသ္မိံ ဩကာသေ - ထိုတွင်းအရပ်၌၊ မဟန္တိ- သော၊ တဋ္ဌာကံ-တဘက်ဆည်းကန်ကို၊ ကာရေတွာဝါ- ပြုစေပြီး၍သော်၎င်း၊ ဝါ- မှသော်၎င်း၊ ပေါက္ခရဏိံ-လေးထောင့်ကန်ကို၊ ကာရေတွာဝါ၊ စေတိယံ- ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာဝါ-တည်စေပြီး၍သော်၎င်း၊ ဝါ- မှသော်၎င်း၊ ဗောဓိံ - ဗောဓိပင်ကို၊ ရောပေတွာဝါ - စိုက်ပြီး၍ သော်၎င်း၊ ဝါ - မှသော်၎င်း၊ အာဝါသံ-နေရာကျောင်းကို၊ ကာရေတွာဝါ၊ သကဋမဂ္ဂံ-ကို၊ ကာရေတွာဝါ၊ မုစ္စတိ၊ ယဒါပိ-အကြင်အခါ၌လည်း၊ ထိရံ-အောင်၊ ကတွာ၊ ပူရိတေ-ပြည့်စေ

အပ်သော၊ ဩပါတေ-၌၊ ရုက္ခာဒိနံ-တို့၏၊ မူလာနိ-အမြစ်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မူလေဟိ-တို့သည်၊ သံ သိဗ္ဗိတာနိ-ချုပ်စပ်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ရောယုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နံ၏၊ ဇာတပထဝီ-ဇာတပထဝီသည်၊ ဝါ-မြေကြီးအစစ်သည်၊ ဇာတာ-ဖြစ်လေပြီ၊ [ခိုင်မြဲစွာ ဒင်ဆောင့်၍ဖို့ထားသောကြောင့် သစ်မြစ်များ ရောယုက်နေသည့်အတွက် ဖို့ထားသောမြေမှန်တွေ မြေကြီးအစစ်ဖြစ်နေပြီ - ဟူလို။] တဒါပိ-၌လည်း၊ မုစ္စတိ၊ နဒီ - သည်၊ အာဂတိော - ၍၊ ဩပါတံ-ကို၊ သစေပိ ဟရတိ-အကယ်၍မူလည်း ဆောင်သွားအံ့၊ [မြစ်ရေစား၍ တွင်းပျက် သွားအံ့။] ဝေဓိ-ဤသို့ဆောင်သွားပြန်သော်လည်း၊ မုစ္စတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီး တည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပါသကထာစသည်တို့မှရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော၊) ဩပါတကထာ- ဩပါတကထာတည်း၊ ဝါ- တွင်းနှင့်စပ် သော စံကားတည်း။

ပန-ဆက်၊ ဩပါတသေဝ - အားသာလျှင်၊ အနုလောမေသု-လျော်ကုန် သော၊ ပါသာဒိသုပိ-ကျော့ကွင်းအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌လည်း၊ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ တာဝ - ဖိကျောက်စသည်တို့မှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌိ)၊ ပါသံ - ကို၊ ဩဇ္ဇေတိ - ရှေးရှုထားအံ့၊ ဝါ - ထောင် ထားအံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ထောင်ထားသနည်း၊)တ္ထေ - ဤကျော့ကွင်း၌၊ ဗဇ္ဈိတွာ - ဖွဲ့မိ၍၊ သတ္တာ - တို့သည်၊ မရိဿန္တိ - တံ့၊ ဣတိ- ၍၊ (ဩဇ္ဇေတိ)၊ အဝသံ၊ ဗဇ္ဈနကသတ္တာနံ - ဖွဲ့မိလတံ့သော သတ္တာတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဟတ္တာ - မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ - လွတ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပါရာဇိကနန္ဒရိယ ထုလ္လစွယ ပါစိတ္တိယာနိ - ပါရာဇိကအာပတ် , အာနန္ဒရိယကံ, ထုလ္လစဉ်း အာပတ်, ပါစိတ်အာပတ်တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏၊ [လူမိ၍သေလျှင် ပါရာဇိက, မိဘ ရဟန္တာ မိ၍သေလျှင် အာနန္ဒရိယ, နတ် နဂါး ဂဠုန်မိ၍ သေလျှင် ထုလ္လစဉ်း, တိရစ္ဆာန် မိ၍သေလျှင် ပါစိတ်-ဟု သိပါ။] ဥဒ္ဓိဿ - ၍၊ ကတေ-သော်၊ ဝါ- ပြုအပ်သော ကျော့ကွင်း၌၊ ယံ- အကြင်သူ ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ၍၊ ဩဒ္ဓိတော-ထောင်အပ်ပြီ၊ တတော-ထိုသူမှ၊ အညေသံ - အခြားသူတို့၏၊ ဗဇ္ဈနေ-ဖွဲ့မိခြင်း၌၊ [ဗန္ဓနေ - ဟုလည်း ရှိ၏၊ မကောင်း၊] အနာပတ္တိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပါသေ-ကို၊ မူလေနဝါ-အဖိုးဖြင့် သော်၎င်း၊ မုခာဝါ-အချည်း နှိုးသော်၎င်း၊ ဒိန္နေပိ- ပေးအပ်ပါသော်လည်း၊ မူလဋ္ဌသေဝ- ၎်သာ၊ ကမ္မ ဗဒ္ဓေါ - ဖွဲ့စပ်အပ်သော ပါဏာတိပါတကံသည်၊ (ဟောတိ)၊ [ထောင်ထား သော ကျော့ကွင်းကိုပေးသည့်အတွက် ရသူ၏ပယောဂလည်းမပါသေးသော ကြောင့် ကျော့ကွင်းရှင်ရဟန်း၌သာ အပြစ်ဖြစ်သည်-ဟူလို။]

ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ပါသော- ကို) လဒ္ဓေါ- ပြီ၊ သော- သည်၊ ဥဂ္ဂဠိတံ - အထက်သို့ လျော့တက်သော၊ ပါသံဝါ - ကိုမူလည်း၊ သစေ သဏ္ဌပေတိ-အကယ်၍ ကောင်းစွာတည်စေအံ့၊ ပသောန- နံဘေးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တေ- သွားသော သတ္တာတို့ကို၊ ဒိသွာ- ၍၊ ဝတိံ - စည်းရိုးကို၊ ကတွာ - ၍၊ ပါသမုခေ- ကျော့ကွင်း၏ ရှေးရှု၍၊ ဝါ - ကျော့ကွင်းလမ်းပေါက်၍၊ သစေ ပဝေသေတိ-အကယ်၍ ဝင်စေအံ့၊ ထဒ္ဓတရံ-သာ၍ သန်မာအောင်၊ ပါသယဋ္ဌိံဝါ- ကျော့ကွင်းတံကို မူလည်း၊ သစေ ထပေတိ - အကယ်၍ထားအံ့၊ [ကျော့ကွင်းတပ်ထားရာ ဒုတ်တံကို သာ၍သန်မာအောင် အခြားတချောင်းဖြင့် ပြောင်းလွှဲတပ်ထားအံ့၊] ဒဋ္ဌတရံ-သာ၍ခိုင်မြဲအောင်၊ ပါသရဇ္ဇံဝါ-ကျော့ကွင်းကြီးကို မူလည်း၊ သစေ ဗန္ဓတိ - အံ့၊ [သာ၍ခိုင်အောင် ပြင်၍ ဖွဲ့ချည်ထားအံ့၊] ထိရတရံ- သာ၍မြဲအောင်၊ ခါဏုကံဝါ - ငုတ်တိုင်ကိုမူလည်း၊ သစေ အာကောဇေတိ-အကယ်၍ ရိုက်နှက်အံ့၊ [နဂိုရ်စိုက်ထားသောငုတ်ကို သာ၍ခိုင်မြဲအောင် ထပ်၍ရိုက်နှက် စိုက်အံ့၊] ဥဘောပိ-တို့သည်လည်း၊ [ပဌမပြုလုပ်သော ရဟန်း၊ နောက်မှပြုပြင်သော ရဟန်း ၂ ပါး တို့သည်လည်း၊] နမုစ္ဆန္တိ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရေသည်၊ ဥပ္ပန္နေ - သော်၊ ပါသံ - ကို၊ ဥဂ္ဂဋ္ဌာပေတွာ - လျော့တက်စေ၍၊ ဝါ- ဖြုတ်၍၊ သစေပိ ဂစ္ဆတိ- အံ့၊ တံ - ထို ကျော့ကွင်းကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ပုန-ဖန်၊ အညေ - အခြားသူတို့သည်၊ သစေပိ သဏ္ဌပေန္တိ - နံအံ့၊ ဗဒ္ဓါ ဗဒ္ဓါ - ဖွဲ့မိကုန်၊ ဖွဲ့မိကုန်သောသတ္တာတို့သည်၊ သစေပိ မရန္တိ၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ မူလဋ္ဌော- သည်၊ န မုစ္ဆတိ။

ပန-ဆက်၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ပါသယဋ္ဌိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ သယံ-တိုင်၊ အကတာ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ-ယူအပ်ရာအရပ်၌၊ ထပေတွာ - ပြန်ထားပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးသော်၊ မုစ္ဆတိ၊ တတ္ထဇာတကယဋ္ဌိံ - ထိုထောင်ရာအရပ်၌ဖြစ်သောဒုတ်တံကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-ပြီး၍၊ ဝါ- ပြီးသော်၊ မုစ္ဆတိ၊ ပန-ဗျတိရိုက်ကား၊ သယံ, ကတယဋ္ဌိံ -ကို၊ ဂေါပေန္တောပိ-လုံခြုံစေပါသော်လည်း၊ ဝါ-သိမ်းထားပါသော်လည်း၊ န မုစ္ဆတိ၊ ဟိ-မှန်၏၊(တနည်း)၊ ဟိ-ချဲ့၊ [ဂေါပေန္တောပိ နမုစ္ဆတိကို ချဲ့ပြလိုသောကြောင့် “ ယဒိ ဟိ ” စသည်မိန့်၊] တံ- ထိုကျော့ကွင်းတံကို၊ အညော-သည်၊ ဂဏိတွာ၊ ပါသံ-ကို၊ ယဒိ သဏ္ဌပေတိ-အံ့၊ တပ္ပစ္စယာ - ထို ကျော့ကွင်း၌ မိခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ မရန္တေ သု - နလသော်၊ မူလဋ္ဌော-သည်၊ [ကျော့ကွင်းတံပြုလုပ်သော ရဟန်းသည်၊] န မုစ္ဆတိ၊ တံ- ထိုကျော့ကွင်းတံကို၊ ဈာပေတွာ- မီးရှို့၍၊ အလာတံ- မီးစကို၊ ကတွာ, သစေ ဆဒ္ဓေတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တေန အလာတေန- ဖြင့်၊

ပဟာရံ- ကို၊ လဒ္ဒါ-ရ၍၊ မရန္တေသုပိ- သေကုန်သော်လည်း၊ န မုစ္စတိ၊ ပန-
 အန္တယကား၊ သဗ္ဗသော - ကြွင်းခဲ့ဥသို၊ အလုံးစုံအားဖြင့်၊ ဈာပေတွာဝါ-
 မီးရှို့ပြီး၍ သော်၎င်း၊ ဝါ - ပြီးမှသော်၎င်း၊ နာသေတွာဝါ - ဖျက်ဆီးပြီး၍
 သော်၎င်း၊ ဝါ-ပြီးမှသော်၎င်း၊ မုစ္စတိ၊ ပါသရဇ္ဇုမ္ဗိ - ကိုလည်း၊ အညေဟိ-
 တို့သည်၊ ဝန္တိတံစ-ကျစ်အပ်သော ကျော့ကွင်းကြီးကိုလည်း၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ-၌၊
 ထပေတွာ မုစ္စတိ၊ ရဇ္ဇကေ - ကြီးငယ်တို့ကို၊ လဘိတွာ သယံ၊ ဝန္တိတံ-လုံးစေ
 အပ်သောကြီးကို၊ ဝါ - ကျစ်အပ်သောကြီးကို၊ ဥဗ္ဗန္တေတွာ - အလွန်းကိုဖြေ၍
 ၎င်း၊ ဝါကေ-လျော်တို့ကို၊ လဘိတွာ၊ ဝန္တိတံ-ကို၊ ဟိရံ ဟိရံ-အမျှင်အမျှင်ကို၊
 ကတွာ-ပြီး၍၎င်း၊ မုစ္စတိ၊ ပန-ဆက်၊ အရညတော-မှ၊ သယံ၊ ဝါကေ-တို့ကို၊
 အာဟရိတွာ-၍၊ ဝန္တိတံ-ကို၊ ဂေါပေန္တောပိ-သော်လည်း၊ န မုစ္စတိ၊ ပန-အန္တ
 ယကား၊ သဗ္ဗသော၊ ဈာပေတွာဝါ နာသေတွာဝါ မုစ္စတိ။

အဒုဟလံ-ဖိကို၊ [လာသောသတွာကို ဖိ၍သေစေတတ်သောကြောင့် “ဖိ=
 ဘိ” ဟု ခေါ်အပ်သော ညောင်စောင်းကို။] သဇ္ဇေန္တော - စီစဉ်သောရဟန်း
 သည်၊ စတုသု - ၄ ဘက်ကုန်သော၊ ပါဒေသု - ခြေတို့၌၊ အဒုဟလမဉ္ဇံ -
 ဖိညောင်စောင်းကို၊ ထပေတွာ - ၍၊ ပါသာဏေ - တို့ကို၊ အာရောပေတိ -
 တင်အံ့၊ [လေးအောင် ကျောက်ခဲတွေကိုတင်အံ့။] ပယောဂေ ပယောဂေ -
 တိုင်း၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ သဗ္ဗသဇ္ဇံ - အလုံးစုံပြင်ဆင်အပ်သည်ကို၊ ကတွာ-
 ပြုပြီး၍၊ ဟတ္ထတော - မှ၊ မုတ္တမတ္ထေ- သော် ၊ အဝသံ၊ အဇ္ဈောတ္တရိတဗ္ဗက
 သတ္တာနံ - လွှမ်းမီထိုက်သော သတွာတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဩဒိဿကာနော
 ဒိဿကာနုရူပနေ- ရည်မှန်းအပ်သော သတွာ၊ မရည်မှန်းအပ်သော သတွာ
 တို့အား လျော်သဖြင့်၊ ပါရာဇိကာဒီနိ - ပါရာဇိကအစရှိသော အပြစ်တို့ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - န်၏၊ အဒုဟလေ- ကို၊ ပေ၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါ - သည်၊ (ဟောတိ)၊
 ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အဒုဟလံ-ကို) လဒ္ဓံ-ပြီ၊ သော-သည်၊ ပတိတံ
 ဝါ - ကျနေသော ဖိကိုမူလည်း၊ သစေ ဥက္ခိပတိ- အကယ်၍ မြှောက်တင်အံ့၊
 အညေ-မူလကျောံမှ အခြားကုန်သော၊ ပါသာဏေပိ-တို့ကိုလည်း၊ အာရော
 ပေတွာ- ၍၊ ဂရူကတရံဝါ - သာ၍ လေးသည်ကိုမူလည်း၊ သစေကရောတိ၊
 ပသေန- ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တေ - တို့ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဝတိ -ကို၊ ကတွာဝါ-မူလည်း၊
 အဒုဟလေ-၌၊ ဝါ- ဖိကျောံရှိရာလမ်း၌၊ သစေပဝေသေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 ဥဘောပိ-တို့သည်လည်း၊ နမုစ္စန္တိ- န၊ ဝိပ္ပဋိသာရေ- သည်၊ ဥပ္ပန္တေ - သော်၊
 အဒုဟလံ- ကို၊ ပါတေတွာ- ၍၊ သစေပိ ဂစ္ဆတိ-ဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊
 တံ-ထိုဖိကို၊ ဒိသွာ-၍၊ အညော-သည်၊ သဏ္ဌာပေတိ-အံ့၊ မူလဋ္ဌော နမုစ္စတိ၊

ပန- အန္ဓယကား၊ ပါသာဏေ - တို့ကို၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ - ဌ၊ ထပေတွာ - ဌ၊ အဒုဟလပါဒေစ- တို့ကိုလည်း၊ ပါသယဋ္ဌိယံ-ကျော့ကွင်းတံ၌၊ ဝုတ္တနယေန- ဖြင့်၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ- ဌ၊ ထပေတွာဝါ-၎င်း၊ ဈာပေတွာဝါ-၎င်း၊ မုစ္စတိ။

သူလံ - တံကျင်ကို၊ ရောပေန္တဿာပိ - စိုက်သောရဟန်း၏လည်း၊ သဗ္ဗသဇ္ဇိ-အလုံးစုံပြင်ဆင်အပ်သည်ကို၊ ကတွာ,ဟတ္တတော-မှ၊ မုတ္တမတ္တေ-သော်၊ သူလမုခေ-တံကျင် အဥး၌၊ ဝါ-တံကျင်ဖျား၌၊ ပတိတွာ အဝဿံ, မရဏကသတ္တာနံ-တို့၏၊ပေ၊သော-ထိုတံကျင်ရသော ရဟန်းသည်၊ ဧကပ္ပဟာရေနဝ-တပြိုက်နက်ထည်းဖြင့် သာလျှင်၊ မရိဿန္တိ-နီလတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တိဒိဏတရံဝါ-သာ၍ထက်အောင် သော်လည်း၊ သစေ ကရောတိ၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းဆင်းရဲရဲ၊ မရိဿန္တိ၊ ဣတိ, ကုဏ္ဍတရံဝါ- သာ၍ တုံးအောင်သော်လည်း၊ သစေ ကရောတိ၊ ဥစ္စံ-မြင့်နေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ နိစတရံဝါ-သာ၍ နိမ့်အောင်သော်၎င်း၊ နိစံ-နိမ့်နေ၏၊ ဣတိ သလ္လက္ခေတွာ, ဥစ္စတရံဝါ-သာ၍ မြင့်အောင်သော်၎င်း၊ ပုန - တဖန်၊ ဝါ - ပြင်၍၊ ရောပေတိ - စိုက်အံ့၊ ဝက် - ကောက်သော တံကျင်ကို၊ ဥဇုကံဝါ- ဖြောင့်အောင်သော်၎င်း၊ အတိ ဥဇုကံ - အလွန်ဖြောင့်သော တံကျင်ကို၊ ဤသကံ - စဉ်းငယ်၊ ပေါဏံ ဝါ- ကိုင်းအောင်သော်၎င်း၊ သစေ ကရောတိ၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ အဋ္ဌာနေ - မတည်သင့်သော အရပ်၌၊ ဌိတံ - တည်နေ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အညသ္မိံဋ္ဌာနေ- အခြားအရပ်၌၊ သစေ ထပေတိ၊ တံ-ထိုတံကျင်သည်၊ ဝါ-ကို၊ မာရဏတ္တာယ- သေစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာဒိတော, ပဘုတိ - ၍၊ ပရိယေသိတွာ - ၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သည်၊ စေဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ပေ၊ ပန-အန္ဓယကား၊ အပရိယေသိတွာ, ကတမေဝ-ပြုအပ်ပြီးသော တံကျင်ကိုသာ၊ လဘိတွာ-၍၊ ရောပိတေ-သော်၊ မူလဋ္ဌာ မုစ္စတိ၊ဝိပုဋိသာရေ-သည်၊ပေ၊ မုစ္စတိ။

အပသေသနေ သတ္တံဝါတိ ဧတ္ထ-အပသေသနေ သတ္တံဝါဟူသော ဤပါဌ၌၊ အပသေသနံနာမ - န မည်သည်၊ နိစ္စပရိဘောဂေါ - အမြဲသုံးစွဲအပ်သော၊ မဇ္ဇောဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ဝိဋ္ဌိဝါ- သည်သော်၎င်း၊ အပသေသန ဖလကံဝါ- မှီအပ်သော ပျဉ်ချပ်သည်သော်၎င်း၊ ဒိဝါဋ္ဌာနေ-နေနေရာအရပ်၌၊ နိသိန္ဓဿ-

အပသေသနံ။ ။အပ+သိ-ယ၊ အပသိယတေ-ဆွဲမှီအပ်၏၊ ဣတိ အပသေသနံ= ညောင်စောင်း , အင်းပျဉ် , တကဲမှီပျဉ်ချပ် , သစ်ပင် , တိုင်စသော ဆွဲကိုင်စရာ မှီစရာ နေရာအားလုံးတည်း၊ ထိုအားလုံးသည် အမြဲသုံးစွဲအပ်သော ဝတ္ထုဖြစ်မှု အမှတ်တံဆိပ် ထိုင်မိတတ် မှီမိတတ်၏၊ ထိုအခါ ထိုးမိ စူးမိမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ နိစ္စပရိဘောဂ” ဟု ဝိသေသနပြုသည်။

နေသောရဟန်း၏၊ ဝါ-နေသောရဟန်းအတွက်၊ အပဿနကထမ္ဘောဝါ-
 မှီအပ်သောတိုင်သည်သော်၎င်း၊ တတ္ထဇာတကရုက္ခောဝါ-ထိုနေ့နေရာအရပ်၌
 ပေါက်သောသစ်ပင်သည်သော်၎င်း၊ စင်္ကမေ-၌၊ အပဿာယ-မှီ၍၊ တိဋ္ဌန္တဿ-
 ၏၊ ဝါ - တွက်၊ အာလမ္ဗန ရုက္ခောဝါ - ဆွဲကိုင်အပ်သော သစ်ပင်သည်
 သော်၎င်း၊ အာလမ္ဗန ဖလကံဝါ - ဆွဲကိုင်အပ်သော ပျဉ်ချပ်သည်သော်၎င်း
 တည်း၊ ဧတံ သဗ္ဗံ-ဤ အလုံးစုံသောဝတ္ထုသည်၊ အပဿယနိယဋ္ဌေန- ဆွဲမှီ
 တည်နေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အပဿနံနာမ-နမည် ၏။

တသ္မိံ အပဿနေ-ထို ဆွဲမှီတည်နေအပ်သော ဝတ္ထု၌၊ ယထာ-အကြင်
 အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ အပဿယန္တံ-ဆွဲမှီတည်နေသောရဟန်းကို၊
 ဝိဇ္ဇတိဝါ- ထိုးသော်လည်း ထိုးမိ၏၊ ဆိန္ဒတိဝါ- ဖြတ်သော်လည်း ဖြတ်မိ၏၊
 တထာ- ဖြင့်၊ (ထိုးမိ ဖြတ်မိ လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊)
 ကတွာ-၍၊ ဝါသိ၊ ပေ၊ ကာဒီနံ-ပဲ့ခွပ်၊ ပေါက်ဆိန်၊ လှံ၊ အပ်၊ ဆူးအစရှိသည်တို့
 တွင်၊ အညတရံ-သော၊ သတ္တံ-လက်နက်ကို၊ ထပေဟိ-အံ၊ ဒုက္ကဋ် ဟောတိ၊
 ဓာပရိဘောဂ ဌာနေ - အမြဲသုံးစွဲအပ်သော အရပ်၌၊ [အမြဲသုံးစွဲအပ်သော
 ညောင်စောင်း စသောအရပ်၌၊] နိရာသင်္ကဿ-ယုံမှားခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍၊
 နိသီဒတောဝါ - ထိုင်သည်မူသည်း ဖြစ်သော၊ နိပဇ္ဇတောဝါ - လျောင်းသည်
 မူလည်းဖြစ်သော၊ အပဿယန္တဿဝါ-မှီသည်မူလည်းဖြစ်သော (ဘိက္ခုနော-
 ၏)၊ သတ္တသမ္ပဿပစ္စယာ - လက်နက်၏ တွေ့ထိခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ- ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊ မရဏေန- ကြောင့်၊
 ပါရာဇိကံ ဟောတိ။

တံ - ထို ညောင်စောင်းစသည်ကို၊ အညောပိ - အခြားလည်း ဖြစ်သော၊
 တဿ- ထို ရည်မှန်းအပ်သော ရဟန်း၏၊ ဝေရိဘိက္ခု- ရန်သူ ရဟန်းသည်၊
 ဝိဟာရစာရိတံ-ကျောင်းဒေသစာရိကို၊ စရန္တော-စဉ်၊ ဒိသွာ-၍၊ ဣမဿ-
 ဤရဟန်း၏၊ မရဏတ္ထာယ- သေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဒံ- ဤ ဝတ္ထုကို၊ နိက္ခိတ္တံ
 မညေ-ထားအပ်၏ဟု ထင်၏၊ သာဓု-ပြီ၊ သုဋ္ဌု-စွာ၊ မရတု-သေပစေ၊ ဣတံ-
 သို့၊ အဘိနန္ဒန္တော- အလွန်နှစ်သက်လျက်၊ ဝစ္ဆတိ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ သောပိ - ထိုမြင်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ တတ္ထ - ထို ညောင်စောင်း
 စသည်၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ကတေ-သော်၊ သုကတံ-ကောင်းစွာပြုအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-
 လတံ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ တိခိဏဓာရာဒိကရဏေန - ထက်သောအသွား ရှိသော
 လက်နက်စသည်ကို ပြုခြင်းဖြင့်၊ ကိဉ္စိ - သော၊ ကမ္မံ - ကို၊ သစေ ကရောတိ၊
 (ဧဝံသတိ)၊ တဿာပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊

အဋ္ဌာနေ-မသင့်သောနေရာ၌၊ ဌိတံ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-ထုတ်
 နှုတ်၍၊ အညသ္မိံ - သော၊ ဌာနေ- ၌၊ ထပေတိ- အံ၊ တဒတ္ထမေဝ- ထိုသေခြင်း
 အကျိုးရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကတွာ-၍၊ ထပိတေ-သော်၊ မူလဋ္ဌော န မုစ္စတိ၊
 ပါကတိကံ - ပကတိ လက်နက်ဟောင်းကို၊ လဘိတွာ - ၍၊ ထပိတံ- သည်၊
 ဟောတိ(မူလဋ္ဌော)မုစ္စတိ၊ [ထိုလက်နက်သည် မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်လုပ်ထားသော
 လက်နက်မဟုတ်၊ နဂိုရ်လက်နက်တည်း၊ ထိုလက်နက်ကို မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ထားရာ
 အရပ်မှ အခြားနေရာ၌ရှေ့ ထားလျှင် မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပြစ်မှလွတ်သည်၊]
 တံ-ထိုလက်နက်ကို(မူလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ထားအပ်သော လက်နက်ကို)၊ အပနေတွာ-
 ဖယ်ရှား၍၊ အညံ - သော၊ တိခိဏတရံ - သာ၍ထက်သော လက်နက်ကို၊
 ထပေတိ-အံ၊ မူလဋ္ဌော-သည်၊ မုစ္စတေဝ-သည်သာ။

ဝိသမက္ခနေပိ- အဆိပ်သုတ်လိမ်းခြင်း၌လည်း၊ ယာဝ-လောက်၊ မရဏာ
 ဘိနန္ဒနေ - သေခြင်းကို နှစ်သက်ခြင်း၌၊ ဒုက္ကဋံ - သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထို
 မရဏာဘိနန္ဒန ဒုက္ကဋံတိုင်အောင်၊ ဒေသဝနယော-ပင်တည်း၊ [သတ္တ၌ ဆိုအပ်
 ခဲ့သည့်အတိုင်းပင်။] ပန- ဆက်၊ သောပိ - ထို မြင်သော ရဟန်းသည်လည်း၊
 ဝိသမက္ခလံ-အဆိပ်ပိုင်းသည်၊ ခုဒ္ဒကံ-ငယ်၏၊ [အဆိပ်သုတ်ထားရာ အရပ်က
 သေးငယ်သည်၊] ဣတိ - သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ - ၍၊ မဟန္တတရံဝါ - သာ၍
 ကျယ်အောင်မူလည်း၊ ကရောတိ - အံ၊ မဟန္တံ - ကျယ်သော အဆိပ်ပိုင်းကို၊
 [ခုဒ္ဒကံ ကရောတိ၌ စပ်။] အတိရေကံ - ပိုနေသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဣတိ-သို့၊
 (သလ္လက္ခေတွာ)ခုဒ္ဒကံဝါ-ငယ်အောင်မူလည်း၊ ကရောတိ၊ တနုကံ-ပါးသော
 အဆိပ်ပိုင်းကို၊ ဗဟလံဝါ- ထူအောင်သော်၎င်း၊ ဗဟလံ- ထူသော အဆိပ်
 ပိုင်းကို၊ တနုကံဝါ-၎င်း၊ ကရောတိ-အံ၊ အဂ္ဂိနာ-ဖြင့်၊ တာပေတွာ- ပူ၍၊
 ဟေဋ္ဌာဝါ - အောက်၌သော်၎င်း၊ ဥပရိဝါ - ၎င်း၊ သမ္ဗာရေတိ-ရှေ့စေအံ၊
 ဝါ-ရှေ့အံ၊ [အဆိပ်သည် အနာနှင့်ထိမှ ဒုက္ခပေးနိုင်၏၊ ထို့ ကြောင့် အဆိပ်
 နှင့်အနာ တဲ့တဲ့ဖြစ်အောင် အထက် , သို့မဟုတ် အောက်သို့ ရှေ့ထားအံ၊]
 တဿာပိ- ၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ ဟောတိ။

ဣဒံ- ဤအဆိပ်ပိုင်းသည်၊ အဋ္ဌာနေ-၌၊ ဌိတံ-၏၊ ဣတိ(သလ္လက္ခေတွာ)၊
 သဗ္ဗမေဝ - အလုံးစုံသော အဆိပ်ပိုင်းကိုပင်၊ တစ္ဆေတွာ - ဒါးစသည်ဖြင့်
 ခြစ်၍၊ ပုဋ္ဌိတွာ - သုတ်၍၊ အညသ္မိံဌာနေ- ၌၊ ထပေတိ၊ အတ္တနာ - သည်၊
 (မူလဋ္ဌကိုယ်တိုင်)၊ ဘေသဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ ယေဇေတွာ-ယှဉ်စပ်၍၊ ဝါ-ဖော်၍၊
 ကတေ-သော်၊ မူလဋ္ဌော နမုစ္စတိ၊ [မိမိကိုယ်တိုင် ဖော်စပ်အပ်သော အဆိပ်
 ဆေးဖြစ်လျှင် ငယ်သောအဆိပ်ပိုင်းကို ကြီးအောင်ဖြစ်စေ၊ ကြီးသော အဆိပ်

ဝိုင်းကို ငယ်အောင်ဖြစ်စေ၊ အခြားရဟန်းက ပြုပြင်ထားရာဝယ် မူလအဆိပ် ဖော်စပ်သော ရဟန်းမှာ အပြစ်မလွတ်။] အတ္တနာ-သည်၊ အကတေ-သော်၊ (မူလဋ္ဌော) မုစ္စတိ၊ [မိမိကိုယ်တိုင် ဖော်စပ်ထားအပ်သော အဆိပ်ဆေး မဟုတ်လျှင်ကား မူလဋ္ဌရဟန်းမှာ အပြစ်မရှိ-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ သော-ထို ရန်သူရဟန်းသည်၊ ဣဒံ ဝိသံ-သည်၊ အတိပရိတ္တံ-အလွန်နည်း၏၊ ဣတိ(သလ္လ က္ခေတွာ)၊ အညမ္ဗိ-အခြား အဆိပ်ကိုလည်း၊ အာနေတွာ - ဆောင်၍၊ သစေ ပက္ခိပတိ-အကယ်၍ထည့်အံ့၊ ယဿ- အကြင် ရဟန်း၏၊ ဝိသေန - ကြောင့်၊ မရတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဥဘိန္ဒုမ္ဗိ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ သန္တကေန-ဥစ္စာဖြစ်သော အဆိပ်ကြောင့်၊ သစေ မရတိ၊ (ဧဝံ သတိ) ဥဘိန္ဒုမ္ဗိ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဣဒံ ဝိသံ-သည်၊ နိဗ္ဗိသံ-အဆိပ် မဟုတ်၊ ဣတိ (သလ္လက္ခေတွာ)၊ တံ - ထို မူလအဆိပ်ကို၊ အပနေတွာ - ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဝိသမေဝ-အဆိပ်ကိုသာလျှင်၊ ထပေတိ၊ တဿေဝ-ထို အဆိပ် အစစ်ထားသော ရဟန်း၏သာ၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ မူလဋ္ဌော မုစ္စတိ။

ဒုဗ္ဗလံဝါ ကရောတိတိ - ကား၊ မဇ္ဇပိဋံ - ကို၊ အဋ္ဌနိယာ - အပေါင်၏၊ (ဘောင်၏)၊ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ-၌၊ ဆိန္ဒိတွာ ဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝိဒလေဟိဝါ- ကြိမ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ရဇ္ဈကေဟိဝါ - ၎င်း၊ ယေဟိ - အကြင် ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ဝိတံ-ယက်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေ-ထို ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ-၎င်း၊ အပ္ပါဝသေသမေဝ-အနည်းငယ်ကြွင်းကျန်သည်ကိုသာ၊ ကတွာ-၍၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အာဝုဓံ-လက်နက်ကို၊ နိက္ခိပတိ-ထားအံ့(ကိံ)၊ ဧတ္ထ-ဤလက်နက်ပေါ် ၌၊ ပတိတွာ-၍၊ မရိဿတိ-တံ့၊ ဣတိ-၍(နိက္ခိပတိ)၊ အပဿေန ဖလကာဒိ နမ္ဗိ-တကဲမှီ ပျဉ်ချပ် အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စက်မေ-၌၊ အာလမ္ပန ပေ၊ သာနာနံပိ - ဆွဲကိုင်အပ်သော သစ်သားပျဉ် အဆုံးရှိသော ဝတ္ထုတို့၏ လည်း၊ ပရဘာဂံ-နေဘက် အဘို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အာဝုဓံ-ကို၊ နိက္ခိပတိ-အံ့၊ သောဗ္ဗာဒိသု-ထုံးအိုင် အစရှိသည်တို့၌၊ မဇ္ဇံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ပိဋံဝါ- ၎င်း၊ အပဿေန ဖလကံဝါ - ၎င်း၊ အာနေတွာ - ၍၊ ထပေတိ-အံ့၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ တတ္ထ-ထိုညောင်စောင်း စသည်၌ နိသိန္ဒမတ္ထော-ထိုင်ကာမျှသည်၊ ဟုတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ အပဿေန မတ္ထော-မှီကာမျှသည်၊ ဟုတွာဝါ-၎င်း၊ ပတတိ-ကျ၏၊ သောဗ္ဗာဒိသုဝါ- တို့၌မူလည်း၊ သဗ္ဗရဏသေတု-လှည့်လည်ကြောင်း တံတားသည်၊ ဟောတိ- ၍၊ တံ-ထို တံတားကို၊ ဒုဗ္ဗလံ-အောင်၊ ကရောတိ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ကရောန္တဿ- ပြုသော ရဟန်း၏၊ ကရဏေ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ ဣတရဿ - အခြား

သော ရဟန်း၏ ဒုက္ခပုတ္တိယာ - ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ မရဏေ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ။

ဘိက္ခု-ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ သောဗ္ဗာဒိနံ-တို့၏၊ တဋ္ဌေ- ကမ်းပါးပြတ်၌၊ ထပေတိ၊ (ကို)၊ ဒိသွာ-ချောက်ကမ်းပါးကို မြင်၍၊ ဘယေန-ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ကမ္မေန္တာ-တုန်လျက်၊ ပတိတွာ-၍၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ(ထပေတိ)၊ ဒုက္ခဋံ(ဟောတိ)၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တထေဝ-ထိုရည်မှန်းသည့်အတိုင်းပင်၊ ပတတိ-အံ့၊ [စာအုပ်များ၌ “ တထေဝ ” ဟု ရှိ၏။ “ ထို ချောက်ကမ်းပါး ပြတ်၌ပင် ” ဟု ပေး။] ဒုက္ခပုတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ မရဏေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ၊ သယံဝါ၊ ပါတေတိ-ကျစေအံ့၊ ဝါ-တွန်းချအံ့၊ အညေန ဝါ-သည်မူလည်း၊ ဝါ- ကိုမူလည်း၊ ပါတာပေတိ - ကျပစေ ဟု စေခိုင်းအံ့၊ (တွန်းချခိုင်းအံ့)၊ အညော - သည်၊ အဝုတ္တော - မပြောအပ်ဘဲ၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယဝါ ပါတေတိ၊ အမနုဿော- ဘီလူးသည်၊ ပါတေတိ၊ ဝါတပ္ပဟာ ရေန-လေတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ ပတတိ-ကျသွားအံ့၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ပတတိ၊ [တွန်းချခြင်းစသည် မပြုဘဲ သူ့ အလိုလိုကျအံ့၊] သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ကျခြင်းတို့၌၊ မရဏေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ၊ ကသ္မာ၊ တဿ-ထိုမူလ ရဟန်း၏ ပယောဂေန-ကြောင့်၊ [“ဘိက္ခု အာနေတွာ” ဟု ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ခေါ်၍ ထားခြင်းဟူသော ပယောဂကြောင့်။] သောဗ္ဗာဒိ တဋ္ဌေ - ထုံးအိုင် အစရှိ သည်တို့၏ ကမ်းပါး၌၊ ဌိတတ္တာ-တည်နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဥပနိက္ခိပနံ နာမ- မည်သည်၊ သမိပေ - ၌၊ နိက္ခိပနံ - ချထားခြင်းတည်း၊ တတ္ထ-ထို အနီးဝယ် ချထားခြင်း၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဣမိနာ အသိနာ-ဖြင့်၊ မတော-သေ၏၊ သော-သည်၊ ဓနံဝါ- ကိုမူလည်း၊ လဘတိ-ရတတ်၏၊ ဣတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ မရဏ ဝဏ္ဏံ-သေခြင်း၏ ဂုဏ်းကျေးဇူးကို၊ သံဝဏ္ဏေတွာဝါ - ချီးမွမ်း၍သော်၎င်း၊ ဣမိနာ - ၍ သန်လျက်ဖြင့်၊ မရဏတ္ထိကာ - သေခြင်းကို အလိုရှိသူတို့သည်၊ မရန္တု - သေပါစေကုန်၊ မာရဏတ္ထိကာ - သတ်ခြင်းကို အလိုရှိသူတို့သည်၊ မာရေန္တု-သတ်ပါစေကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာဝါ-ပြော၍သော်၎င်း၊ အသိ-ကို၊ ဥပနိက္ခိပတိ-အနီး၌ ချထားအံ့၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဥပနိက္ခိပနေ-ကြောင့်၊ ဒုက္ခဋံ (ဟောတိ)၊ မရိတုကာမောဝါ - သေခြင်းငှါ အလိုရှိသူသည်မူလည်း၊ တေန-ထို သန်လျက်ဖြင့်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ပဟရတု-ပုတ်ခတ်ပစေ၊ မာရေတု ကာမောဝါ-သတ်ခြင်းငှါအလိုရှိသူသည်မူလည်း၊ အညံ-အခြားသူကို၊ ပဟရ တု-စေ၊ ဥဘယထာပိ - ဖြင့်မူလည်း၊ ပရဿ - ၏၊ ဒုက္ခပုတ္တိယာ - ကြောင့်၊

ဥပနိက္ခေပကဿ - အနီး၌ ချထားသောရဟန်း၏ ထုလွှစွယ် (ဟောတိ)၊ မရဏေ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ အနောဒိဿ-၍၊ နိက္ခိတ္တေ - ချထားအပ်သော်၊ ဗဟူနံ-များစွာသော သတ္တဝါတို့၏၊ မရဏေ-ကြောင့်၊ အကုသလရာသိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပါရာဇိကာဒိဝတ္ထုသု-ပါရာဇိက အစရှိသည်တို့၏ ဝတ္ထုတို့၌၊ ပါရာဇိကာဒိနိ-က အစရှိသော အပြစ်တို့သည်၊(ဟောန္တိ)၊ ဝိပုဋ္ဌိ သာရေး-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ- သော်၊ အသိံ - ကို၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ မုစ္စတိ။

ကိဏိတွာ - ၍၊ ဂဟိတော - သည်၊ ဟောတိ - အံ၊ အသိဿာမိကာနံ- သန်လျက် အရှင်တို့အား၊ အသိံ-ကို၊ (ဒတွာ-ပြန်ပေးပြီး၍၎င်း၊ ဝါ-မှ၎င်း)၊ ယေသံ-အကြင်သူတို့၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ မူလံ-ကို၊ ဂဟိတံ-ပြီ၊ တေသံ-တို့အား၊ မူလံ-ကို၊ ဒတွာ-၎င်း၊ မုစ္စတိ၊ လောဟပိဏ္ဍိံ ဝါ-သံခဲကိုသော်၎င်း၊ ဖါလံဝါ- ထယ်သွားကိုသော်၎င်း၊ ကုဒါလံဝါ-ပေါက်တူးကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အသိံ-သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာရာပိတော - ပြုစေအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ယံဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ကာရိတော-ပြုစေအပ်ပြီ၊ တဒေဝ- ထို ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ကတွာ - ပြီး၍၊ ဝါ - မှ၊ မုစ္စတိ၊ ကုဒါလံ ဂဟေတွာ , ကာရိတံ-ပြုစေအပ်သော သန်လျက်ကို၊ ဝိနာသေတွာ - ဖျက်ဆီး၍၊ ဖါလံ- ကို၊ သစေ ကရောတိ၊(ဧဝံ သတိ)၊ ဖါလေန-ဖြင့်၊ ပဟာရံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ မရန္တေသုပိ-သေပြန်ကုန်သော်လည်း၊ ပါဏာတိပါတတော နမုစ္စတိ။

ပန-ဆက်၊ လောဟံ-သံကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ-ထွက်ပေါ်စေ၍၊ [သံထွက် သော နေရာမှ သံကို တူးဖော်၍။] ဥက္ခိပနတ္ထမေဝ - အနီး၌ ချထားခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်၊ ကာရိတော-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ အရေန- တစဉ်းဖြင့်၊ ခံသိတွာ-ပွတ်တိုက်၍၊ စုဏ္ဍဝိစုဏ္ဍံ- မှန်မှန်ညက်ညက်ကို၊ ကတွာ , ဝိပုဏ္ဍိဏ္ဏေ-ဖရို ဖရဲ ဖြန့်ကြဲအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-မှ၊ မုစ္စတိ၊ သံဝဏ္ဏနာပေါတ္ထ ကောဝိယ-ချီးမွမ်းစာကို ရေးရာ ပေစာကဲ့သို့၊ ဗဟူဟိ-များစွာသော ရဟန်း တို့သည်၊ ကေဇ္ဈာသယေဟိ - တူသော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကတော-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-မူလည်း ဖြစ်အံ၊(ဧဝံ သတိ)၊ ပေါတ္ထကေ- ပေစာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ကမ္မဗဒ္ဓဝိနိစ္ဆယော- ကမ္မဗဒ္ဓဝိနိစ္ဆယကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သတ္ထိ ဘိဒ္ဓိသု-လှန်, ခရင်းတို့၌၊ သေနယော-တည်း၊ လဂုဋ္ဌေ- ဆောက်ပုတ်၌၊ ဝါ-လက်ရိုက်၌၊ ပါသယဋ္ဌိသဒိသော-ကျော့ကွင်းတံ၌ အဆုံး အဖြတ်နှင့် တူသော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)၊ ပါသာဏေ-၌၊ တထာ-ထို့ အတူတည်း၊ သတ္ထေ-ကြွင်းသော လက်နက်၌၊ အသိသဒိသောဝ-သန်လျက်၌

အဆုံးဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊(ဝိနိစ္ဆယော ဟောတိ)၊ဝိသံဝါတိ-
 ကား၊ ဝိသံ - ကို၊ ဥပနိက္ခိပန္တဿ - အနီး၌ ချထားသော ရဟန်း၏၊ ပေ၊
 ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ထပိတေ- ထားအပ်သော အဆိပ်၌၊ ပုရိမနယေန - ဖြင့်၊
 [“ယေသံ ဟတ္ထတော မူလံ ဂဟိတံ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။]
 ပဋိပါကတိကံ - တဖန် ပင်ကိုယ်သဘော ရှိသည်ကို၊ ကတွာ မုစ္ဆတိ၊ သယံ၊
 ဘေသဇ္ဇေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ယောဇိတေ - ယှဉ်စေအပ်သော အဆိပ်၌၊ အဝိသံ-
 အဆိပ် မဟုတ်သည်ကို၊ ကတွာ မုစ္ဆတိ၊ ရဇ္ဇုယာ-၌၊ ပါသရဇ္ဇုသဒိသောဝ-
 ကျော့ကွင်း ကြီး၌ အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော
 (ဟောတိ)။

ဘေသဇ္ဇေ-ဆေး၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယောဘိက္ခု-သည်၊
 ဝေရိဘိက္ခုဿ-ရန်သူရဟန်း၏၊ ပဇ္ဇရကေဝါ-ပြင်းထန်သော အဖျားရောဂါ
 သည်သော်၎င်း၊ [ရှေးက “ယင်းနာ၊ ပလိပ်ကပ်ရောဂါ” ဟု ပေးကြသည်၊]
 ဝိသဘာဂ ရောဂေဝါ - သဘောမတူစသော နူနာစသော ရောဂါသည်သော်
 ၎င်း၊ [ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖောက်ပြန်အောင် ပြုတတ်သောကြောင့် နူနာစသည်ကို
 “ဝိသဘာဂရောဂါ” ဟုဆိုသည်၊ သရိရဿ ဝိရူပဘာဝကရဏတော ကုဋ္ဌာဒိ
 ဝိသဘာဂရောဂါနာမ၊] ဥပ္ပန္နေ - သော်၊ အသပ္ပါယာနိဝိ - မလျောက်ပတ်
 သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သပ္ပိအာဒိနိ - ထောပတ်အစရှိသည်တို့ကို၊ သပ္ပါ
 ယာနိတိ- လျောက်ပတ်ကုန်၏ ဟူ၍၊ (ဝတွာ-ပြော၍)၊ မရဏာဓိပ္ပါယော-
 သေခြင်း၌ အလိုသည်၊ ဝါ - သေစေလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒေတိ၊ အညံ -
 ထောပတ်စသည်မှ အခြားသော၊ ကိဉ္စိ - သော၊ ကန္ဓမူလ ဖလံဝါ- သစ်ဥ၊
 သစ်မြစ်၊ သစ်သီးကိုမူလည်း၊ ဒေတိ၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဘေသဇ္ဇေ
 ဒါနေ-ဆေးပေးခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ပရဿ-၏၊ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ-
 ကြောင့်၎င်း၊ မရဏေစ - ကြောင့်၎င်း၊ ထုလ္လစ္စယ ပါရာဇိကာနိ - တို့သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ အာနန္ဒရိယဝတ္ထုမှိ-၌၊ အာနန္ဒရိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ရူပူပဟာရေ-ရူပူပဟာရ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဥပသံဟရ
 တိတိ-ကား၊ ပရံ- မိမိမှတပါးသော၊ အမနာပရူပံဝါ - စိတ်ကို မတိုးပွားစေ
 တတ်သော ရူပါရုံကို သော်လည်း၊ ဝါ - မမြတ်နိုးထိုက်သော ရူပါရုံကို
 သော်လည်း၊ တဿ - ထိုရဟန်း၏၊ သမီပေ-၌၊ ထပေတိ- အံ့၊ အတ္တနာဝါ-
 ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ယက္ခပေတာဒိဝေသံ - ဘီလူး ပြိတ္တာအစရှိသည်တို့၏
 အသွင်ကို၊ ဝါ- ဘီလူးယောင် ပြိတ္တာယောင် အစရှိသည်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊

ဝါ-အယောင်ဆောင်၍၊ တိဋ္ဌတိ-အံ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဥပသံဟာရမတ္ထေ-
 အနီးသို့ ဆောင်ခြင်းမျှ၍၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပရဿ-တပါးသော ရဟန်း၏၊
 တံ ရူပံ-ထိုအဆင်းကို၊ ဒိသ္မာ, ဘယုပ္ပတ္တိယံ-ကြောက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊
 ပေ၊ ပန-ဆက်၊ တဒေဝ ရူပံ-ထိုအဆင်းသည်ပင်၊ ဧကစ္စဿ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၏
 သန္တာန်၌၊ မနာပံ-စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည်၊ ဝါ- မြတ်နိုးထိုက်သည်၊
 သစေ ဟောတိ၊ အလာဘကေနစ - မရခြင်းကြောင့်လည်း၊ သုဿိတွာ -
 ခြောက်ကပ်၍၊ သစေ မရတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ) ဝိသင်္ကေတော (ဟောတိ)၊
 မနာပိဇယပိ - စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သော ရူပါရုံ၌လည်း၊ ဝါ - မြတ်နိုး
 ထိုက်သော ရူပါရုံ၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို မနာပိယ
 ရူပါရုံ၌၊ ဝိသေသေန-အားဖြင့်၊ ဣတ္ထိနံ-တို့၏၊ ပုရိသရူပံ-ယောက်ျားအဆင်း
 သည်၎င်း၊ ပုရိသာနံ-တို့၏၊ ဣတ္ထိရူပံစ - သည်၎င်း၊ မနာပံ (ဟောတိ)၊ တံ-
 ထိုအဆင်းကို၊ အလင်္ကာရိတွာ - ၍၊ ဥပသံဟာရတိ - အနီးသို့ ဆောင်ပို့အံ၊ ဒိဋ္ဌ
 မတ္တကမေဝ-မြင်အပ်ကာမျှကိုသာ၊ ကရောတိ-အံ၊ အတိစိရံ-စွာ၊ ပဿိတုံပိ-
 ကြည့်ခြင်းငှါလည်း၊ ဝါ-ကြည့်ခွင့်ကိုလည်း၊ နဒေတိ၊ [“ပဿိတုမ္မိ”၌ ဝိသဒ္ဓါ
 သည် သမ္ဘာဝနာ ဇောတကတည်း၊ တွေထိဘို့ကို မဆိုထားနှင့် ကြာကြာ
 ကြည့်ခွင့်တောင်မှ မပေး - ဟူလို။] ဣတရော- အခြားသော သေစေလိုအပ်
 သူသည်၊ ပေ၊ ဥတ္တသိတွာ - လန့်၍၊ သစေ မရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိသင်္ကေတော
 (ဟောတိ)၊ ပန - သို့မဟုတ်၊ ဥတ္တသိတွာ, (မရတု - စေ၊) ဣတိဝါ - ဤသို့
 သော်၎င်း၊ အလာဘကေန - ကြောင့်၊ (မရတု)၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ အဝိစာရေ
 တွာ-မစိစစ်မှု၍၊ ဧကဝလံ, ပဿိတွာ-မြင်၍၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊
 အထ ဥပသံဟာရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥတ္တသိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ သုဿိတွာဝါ-
 သော်၎င်း၊ မတေ-သော်၊ ပါရာဇိကမေဝ = ပင်တည်း၊ ဧတေနေဂူပါယေန-
 ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ သဒ္ဓူပဟာရာဒယောပိ-သဒ္ဓူပဟာရအစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ- ဇိုးဇဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘွယ်အထူးကား၊ ဧတ္ထ-
 ဤ သဒ္ဓူပဟာရ အစရှိသည်တို့၌၊ ဧကဝလံ - ဥပသံဟာရဏစသည်မဘက်
 သက်သက်၊ အမနုဿသဒ္ဓါဒယော - ဘီလူးသံအစရှိသည်တို့သည်၊ ဥတြာသ
 ဇနကာ- ထိတ်လန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ အမနာပသဒ္ဓါ- မနာပ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် အသံတို့တည်း၊ ပုရိသာနံ - တို့၏၊ ဣတ္ထိသဒ္ဓ မဓုရ ဝန္ဓဗ္ဗသဒ္ဓါ
 ဒယော - မိန်းမအသံ , သာယာ နာပျော်ဘွယ်ကောင်းသောစောင်းသံ အစ
 ရှိသည်တို့သည်၊ စိတ္တဿာဒကရာ- စိတ်၏သာယာခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊

မနာပသဒ္ဒါ- မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းသော အသံတို့တည်း။ ဟိမဝန္တေ - ဌ၊ ဝိသ
 ရုက္ခာနံ- အဆိပ်ပင်တို့၏၊ မူလာဒိဂန္ဓာ-အမြစ် အစရှိသည်တို့၏အနံ့တို့သည်
 ၎င်း၊ ကုဏပဂန္ဓာစ- မြွေသေကောင်ပုတ် အစရှိသည်တို့၏ အနံ့တို့သည်၎င်း၊
 အမနာပဂန္ဓာ - မနာပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အနံ့တို့တည်း။ ကာဠာနုသာရီမူလ
 ဂန္ဓာဒယော-အကျော်နက်ပင်အမြစ်၏အနံ့ အစရှိသည်တို့သည်။ မနာပဂန္ဓာ-
 မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းသော အနံ့တို့တည်း။ ပဋိကူလမူလရသာဒယော- စက်
 ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းသော အမြစ်တို့၏ အရသာအစရှိသည်တို့သည်။ အမနာပ
 ရသာ- တို့တည်း။ အပဋိကူလမူလ ရသာဒယော-ပဋိကူလ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 (နှစ်သက်ဘွယ်ကောင်းသော)အမြစ်တို့၏အရသာအစရှိသည်တို့သည်။မနာပ
 ရသာ- တို့တည်း။ ဝိသဖဿ မဟာကစ္ဆုဖဿာဒယော - အဆိပ်၏အတွေ့၊
 ဝဲကြီးနာ၏အတွေ့ အစရှိသည်တို့သည်။ အမနာပဖေဝါဠဗ္ဗာ - တို့တည်း။ စိန
 ပဋု ဟံသပုပ္ဖ တူလိကဖဿာဒယော-စိန့်တိုင်း၌ဖြစ်သောအဝတ်,ဟင်္သာပန်း,
 လဲအဆာရှိသောဝတ္ထုတို့၏ အတွေ့ အစရှိသည်တို့သည်။ မနာပဖေဝါဠဗ္ဗာ -
 တို့တည်း။ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။ [ဟံသာဒိနံ ပက္ခလောမံ သန္ဓာယ ဝဒတိ-
 ဟင်္သာတောင်တို့၏အမွှေးကို ရည်ရွယ်၍ “ဟံသပုပ္ဖ”ဟု ဆိုသည်။]

ဓမ္မူပဟာရေ- ဟာရ၌၊ ဒေသနာဓမ္မော- ဒေသနာတရားကို၊ ဓမ္မောတိ-
 ဓမ္မဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏၊ ဝါ- တနည်း။ ဒေသနာဝသေန- ဟောခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ နိရယေစ - နိရဲ၌၎င်း၊ သဂ္ဂေစ - နတ်ပြည်၌၎င်း၊ ဝိပတ္တိ သမ္ပတ္တိ
 ဘေဒံ-ပျက်စီးခြင်း ပြည့်စုံခြင်းအပြားရှိသော၊ ဓမ္မာရမဏမေဝ-ဓမ္မာရုံကိုပင်၊
 (ဓမ္မောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။) [ရူပူပဟာရစသည်တို့၌ ရူပါရုံစသည်တို့
 ကဲ့သို့ အာရုံချင်းတူသောကြောင့် “ဓမ္မာရမဏမေဝ”ဟု သန္နိဋ္ဌာနာဝ ဓာရဏ
 ဝေဖြင့်ပြသည်။] နေရယိကဿာတိ - ကား၊ ဘိန္နသံဝရဿ - ပျက်စီးသော
 စောင့်စည်းခြင်းရှိသော၊ ကတပါပဿ-ပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသော၊
 နိရယေ-၌၊ နိဗ္ဗတ္တနာရဟဿ-ဖြစ်ခြင်းကိုထိုက်သော၊ သတ္တဿ-၏၊ ပဉ္စဝိဓ
 ဗန္ဓနကမ္မကာရဏာဒိနိရယကထံ-၅ ပါးအပြားရှိသောနှောင်ဖွဲ့ခြင်းဟူသော
 ညည်းပန်းနှိပ်စက်မှုအစရှိသော ငရဲနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ကထေတိ-ဟောအံ့၊
 [နေရယိက၌ “နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟဿ” ကိုကြည့်၍ “နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတံ+
 အရဟတီတိ နေရယိကော”ဟု ပြု၊ (တနည်း)ဒက္ခိဏေယျောကဲ့သို့ “နိရယံ+
 အရဟတီတိ နေရယိကော”ဟု ပြု။] တံ-ထို နိရယကထာကို၊ သုတွာ-၍၊ သော-
 ထိုသူသည်၊ ဥတ္တသိတွာ - ထိတ်လန့်၍၊ စေ မရတိ - အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ကထိ
 ကဿ - ပြောသောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊

သော-သည်၊ သုတွာပိ-၍လည်း၊ ဝါ-ကြားရပါသော်လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ သစေ မရတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣဒံ(ဣမံ)-ဤ နိရယကထာကို၊ သုတွာ-၍၊ ဧဝရူပံ-သော၊ ပါပံ-ကို၊ န ကရိဿတိ-လတံ၊ ဩရမိဿတိ-ရှောင်ကြဉ်လတံ၊ ဝိရမိဿတိ-အထူး ရှောင်ကြဉ်လတံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ နိရယကထံ- ငရဲနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ကထေတိ-အံ၊ တံ-ကို၊ သုတွာ-၍၊ ဣတရော-ပြောသုမှတပါးသော နားထောင် သူသည်၊ ဥတ္တသိတွာ- ၍၊ သစေ မရတိ- အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အနာပတ္တိ- သည်၊ (ဟောတိ)။

သဂ္ဂကထန္တိ-ကား၊ ဒေဝနာဠကာဒီနံ-နတ်ကချေသည် အစရှိသူတို့၏၎င်း၊ နန္ဒနဝနာဒီနဉ္စ - နန္ဒနဥယျာဉ် အစရှိသည်တို့၏၎င်း၊ သမ္ပတ္တိကထံ - ပြည့်စုံပုံ စကားကို၊ (ကထေတိ-အံ၊) တံ-ထို သမ္ပတ္တိကထာကို၊ သုတွာ , ဣတရော- ပြောသုမှတပါး အခြား နားထောင်သူသည်၊ သဂ္ဂါဓိမုတ္တော - နတ်ပြည်၌ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်သည်၊ ဝါ-နတ်ပြည်၌ စွဲလမ်းသည်၊(ဟုတွာ) သီဃံ, တံ သမ္ပတ္တိ - ထို စည်းစိမ်သို့၊ ပါပုဏိတုကာမော (ဟုတွာ)၊ သတ္တာ ဟရဏ၊ပေ၊ သန္တိရုဒ္ဓနာဒီဟိ - လက်နက်ကိုဆောင်ခြင်း၊ အဆိပ်ကို စားခြင်း၊ အစာကို ဖြတ်ခြင်း , ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ပိတ်ဆို့ ချုပ်တည်းခြင်း အစ ရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ပေ၊ပန-ဆက်၊ သော-ထိုနားထောင်သူသည်၊ သုတွာပိ, ယာဝတာယုကံ- အသက် အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ ဌတွာ-တည်၍၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သစေ မရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အနာပတ္တိ၊ ဣမံ- ဤစကား ကို၊ပေ၊အဓိမုတ္တော- သည်၊ ဝါ- သည်၊(ဟုတွာ)၊ ကာလံ-သေချိန်ကို၊(သစေ) ကရေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အနာပတ္တိ။

အာစိက္ခနာယံ-ပြန်ပြောခြင်း၌၊ ပုဋ္ဌော ဘဏတိတိ-ကား၊ ဘန္တေ -အရှင် ဘုရား၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊ (ဘယ်ပုံဘယ်နည်း)၊ မတော-သေသူသည်၊ ဓနံဝါ- ကိုမူလည်း၊ လဘတိ - ရတတ်ပါသနည်း၊ သဂ္ဂေဝါ - ၌မူလည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်တတ်ပါသနည်း၊ [“သဂ္ဂံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ” သော်လည်းရှိစေ။] ဣတိဧဝံ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတော - မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ - ၍)၊ ဘဏတိ - ပြန်ပြောအံ့။... အနုသာသနိယံ-သွန်သင်ခြင်း၌၊ အပုဋ္ဌောတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ (ဘန္တေ ကထံ မတော ဓနံဝါ လဘတိ၊ သဂ္ဂေဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍)၊ အပုစ္ဆိတော-မမေးအပ်ဘဲ၊ သာမိယေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ဘဏတိ - အံ့။... သင်္ကေတကမ္မ နိမိတ္တ ကမ္မာနိ-ချိန်ခါနေရပ် အမှတ်အသားကိုပြုခြင်း၊ အရိပ်နိမိတ်ကို ပြုခြင်းတို့ကို၊ အဒိန္နာဒါနကထာယံ- ကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဝေ - ဤသို့လျှင်၊ နာနပုကာရတော - အထူးထူးသော အပြားအားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ - ကို၊ ဒဿေတွာ - မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ - ဤ၊ အနာပတ္တိဘေဒံ - ကို၊ ဒဿေန္နော - (ဟုတွာ)၊ အနာပတ္တိ အသဉ္စိစ္စာတိအာဒိ - ကို၊ အာဟ - မူပြီး တတ္ထ - ထို အနာပတ္တိအသဉ္စိစ္စ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ အသဉ္စိစ္စာတိ - ကား၊ ဣမိနာဥပက္ကမေန - ဤလုံ့လဖြင့်၊ ဣမံ - ဤသူကို၊ မာရေမိ - သေစေအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ အစေတေတွာ - မစေ့ဆော်မှု၍၊ [သံအနက်မရှိ၊] စ - ဆက်၊ ဝေ - ဤသို့၊ အစေတေတွာ - မူ၍၊ ကတေန - သော၊ ဥပက္ကမေန - ကြောင့်၊ ပရေ - သူတပါး သည်၊ မတေပိ - သေပါသော်လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ စ - သာဓကကား၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ အသဉ္စိစ္စာတိ - ဟူ၍၊ ဝက္ခတိ - မိန့်တော်မူလတံ့၊ [“အသဉ္စိစ္စ - မစေ့ဆော်မှု၍၊ (ဥပက္ကမန္တဿ - လုလ္လုပြုသောရဟန်း၏)၊ အနာပတ္တိ ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] အဇာနန္တဿာတိ - ကား၊ ဣမိနာ - ဤလုလ္လုကြောင့်၊ အယံ - ဤသူသည်၊ မရိယတိ၊ ဣတိ - သို့၊ အဇာနန္တဿ - မသိသော ရဟန်း၏ ၊ ပေ၊ စ - သာဓကကား၊ ဝိသဂတပိဏ္ဍပါတဝတ္ထုသ္မိံ - ဝိသဂတပိဏ္ဍပါတ ဝတ္ထု၌၊ ဝါ - အဆိပ်ပါသော ဆွမ်းကိုပေးမိသော ရဟန်း၏ဝတ္ထု၌၊ အနာပတ္တိ ၊ ပေ၊ အဇာနန္တဿာတိ - ဟူ၍၊ ဝက္ခတိ၊ [“အဇာနန္တဿ - ဤ လုလ္လုကြောင့်

တတ္ထ အသဉ္စိစ္စာတိ။ ။ အသဉ္စိစ္စ, အဇာနန္တ, နမရဏာဓိပ္ပာယ် ၃ ပါး၏ ထူးခြား ပုံကို အကျယ်ပြုလို၍ “တတ္ထ” စသည်မိန့်၊ တစုံတခုပယောဂ (လုံ့လ) ပြုသော်လည်း သူတပါးသေစေလိုသော စေတနာမပါဘဲ ပြုခြင်းကို “အသဉ္စိစ္စ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့ ပြုခြင်းကြောင့် သူတပါးသေသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ ရဟန်းတပါးသည် ရွာတွင်းရှိ ဆွမ်းစားစရပ်ဝယ် နေရာခင်းသော အခါ (အချင်းချင်းမိ၍ ထောင်ထားသော) ကျည်ပွေ့ (ဂျဗ္ဗေ) ၊ ခုတွင် တခုကို ယူလိုက်လေရာ , ကျန်တခုလည်း၍ (လဲ၍) ကလေးငယ်၏ ဥျားခေါင်းပေါ်ကျသဖြင့် ကလေးသေသွားလေ၏။ သို့သော် ကျည်ပွေ့ တခုကိုယူမှု လုလ္လုပြုစဉ်က, “ငါပြုသောလုလ္လုကြောင့် ကလေးသေလိမ့်မည်” ဟု အမှတ် မထားမိသောကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ။ [အသဉ္စိစ္စာတိဣဒံ မရဏသံဝတ္တနိကဥပက္ကမဿ - ကို၊ အသလ္လက္ခဏံ - သေစေလိမ့်မည် ဟု အမှတ်မထားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

အဇာနန္တဿ ။ ။ “ ဤ အရာဝတ္ထုသည် သေစေတတ်၏ ” ဟု မသိခြင်းကို “အဇာနန္တဿ” ဟု ခေါ်၏။ တစုံတရာလုလ္လုကြောင့် သူတပါး သေသွားသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ ရဟန်းတပါးသည် အဆိပ်ခတ်ထားသော ဆွမ်းကိုရခဲ့၏။ အဆိပ်ခတ်ထား မှန်းကား မသိရှာ၊ ဆွမ်းစားကျောင်း ယူလာခဲ့၍ ရဟန်းတို့အား ဥျားဥျားဖျားဖျားကို လှူလေသည်။ စားမိသော ရဟန်းအားလုံး သေကြ၏။ သို့သော် “ ဤဆွမ်း၌ အဆိပ် ပါကြောင်း” မသိသောကြောင့် လှူသောရဟန်းမှာ အာပတ်မသင့်။ [အဇာနန္တဿာတိ ဣဒံ မရဏသံဝတ္တနိက ဥပကရဏဿ - သေခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော အဆေခံအဥျားကို၊ အဇာနန္တံ - မသိခြင်းကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

သေလိမ့်မည်ဟု မသိသည်ဖြစ်၍၊ (ဥပက္ကမန္တဿ)အနာပတ္တိ”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး။]န မရဏာဓိပ္ပာယ်သာတိ-ကား၊ မရဏံ-ကို၊ အနိစ္စန္တဿ-အလိုမရှိ သည်ဖြစ်၍၊ (ဥပက္ကမန္တဿ-၏၊ အနာပတ္တိ ဟောတိ၊) ဟိ- မှန်၊ ယေန ဥပက္က မေန-ကြောင့်၊ ပရော-သည်၊ မရတိ- ၏၊ တေနဥပက္ကမေန- ကြောင့်၊ တသ္မိံ - ထိုသူကို၊ မာရိတေပိ - သေစေအပ်ပါ သော်လည်း၊ န မရဏာဓိပ္ပာယ်သာ- သေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုမရှိသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ စ-ကား၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု န မရဏာဓိပ္ပာယ်သာတိ-ဟူ၍၊ ဝက္ခတိ၊ ဥမ္မတ္တကာဒယော- ဥမ္မတ္တကအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ [ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်၌။] ဝုတ္တ နယာဓေ- န်သည်သာ၊ ပန - အထူးကား၊ ဣဓ- ဤတတိယပါရာဇိကသိက္ခာ ပုဒ်၌၊ အာဒိကမ္ဘိကာ- အာဒိကမ္ဘိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အညမညံ၊ ဇီဝိတာ- မှ၊ ဝေါရောပိတ (ဝေါရောပက) ဘိက္ခု - ခွင်းသော ရဟန်းတို့တည်း၊ တေသံ- ထို အာဒိကမ္ဘိကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အဝသေသာနံ-အချင်း ချင်း သတ်သော ရဟန်းတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနကာနံ- သေခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသော ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိယေဝ- ပင်တည်း၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ [သိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္ထုကြောင်း၌ မရဏဝဏ္ဏ သံဝဏ္ဏနကဝတ္ထုအပြင် အခြားဝတ္ထု မရှိ၊ ဝိနိတဝတ္ထုများနှင့်လည်း မဆိုင် သောကြောင့် “ မရဏဝဏ္ဏသံဝဏ္ဏနကာဒီနံ ” ဟု အာဒိ ပါနေသည်ကား မကောင်း။] ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဠာနာဒိသု-သမုဠာန်အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိစ္စ ဇယာ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊ တိသမုဠာနံ - ဥပါးသော သမုဠာန်ရှိ၏၊ ကာယစိတ္တ တောစ- ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၎င်း၊ ဝါစာစိတ္တတောစ- ၎င်း၊ ကာယဝါစာစိတ္တ တောစ-၎င်း၊ သမုဠာတိ-ဖြစ်၏၊ ကြိယံ-မပြုထိုက်သော လွန်ကျူးမှုကိုပြုခြင်း ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သညာဝိမောက္ခံ- ဝိတိတ္တမသညာ၏မရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်မြော်ခြင်းရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သစိတ္တကံ-စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ လောကဝဇ္ဇံ-လောက၌ အပြစ်ရှိ၏၊ ကာယကမ္မံ-

န မရဏာဓိပ္ပာယ်သာ။ ။ သူတပါး၏သေခြင်းကို အလိုမရှိဘဲ လုလှူပြုမိ၍ သူတပါး သေသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ ရဟန်းတပါးသည် ကိုယ်ဝန် မတည်သော မိန်းမ၏ တောင်းပန်မှုကြောင့် ကိုယ်ဝန်တည်ဆေး ပေးလေ၏၊ ထိုမိန်းမ သေရှာလေသည်၊ ဤ ဝတ္ထု၌ ရဟန်း၏ပယောဂလည်း ပါ၏၊ ထို ပယောဂပြုခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ သို့သော် သေစေလိုသော စိတ်မရှိသောကြောင့် အာပတ်မသင့်။ [န မရဏာဓိပ္ပာယ်သာတိ ဣဒံ ဥပက္ကမံ ဇာနန္တဿာပိ မရဏာဓိပ္ပာယ်သာ အာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တိ။]

ကာယကံရှိ၏။ ဝစီကမ္ပံ - ရှိ၏။ အကုသလစိတ္တံ - စိတ်ရှိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနံ - ဒုက္ခ
 ဝေဒနာရှိ၏။ ဟိ-မှန်၊ သိရီသယနံ-အသရေရှိသော အိပ်ရာသို့၊ အာရုဇ္ဇော-
 တက်ရေခံလျက်၊ ရဇ္ဇသမ္ပတ္တိသုခံ-မင်း၏ဥစ္စာဖြစ်သောစည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊
 အနုဘဝန္တော-ခံစားသော၊ ရာဇာ-သည်၊ (ဘဏတိ-၌စပ်)၊ ဒေဝ-အရှင်
 မင်းမြတ်၊ စောရော-ကို၊ အာနိတော-ဆောင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊
 ဝစ္ဆထ-န်လော၊ နံ-ထို ခိုးသူကို၊ မာရေထ-သတ်ကြကုန်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ဟသမာနောဝ-ပြုံးလျက်သာလျှင်၊ သစေပိ ဘဏတိ-ဥးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊
 ဒေါမနဿစိတ္တေနဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဘဏတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊
 ပန- ထိုသို့ပင် ဒေါမနဿစိတ်ဖြင့် ပြောပါသော်လည်း၊ သုခဝေါကိဏ္ဏတ္တာ-
 ဒေါမနဿစိတ်၏ ရှေ့နောက်တို့၌ သုခဝေဒနာဖြင့် ရောပြွမ်းနေသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ဝါ-နေသည့်အတွက်၊ အနုပ္ပဗန္ဓာဘာဝါ-ဒေါမနဿစိတ်၏ အဆက်
 မပြတ်ဖွဲ့စပ်မှု၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ [စ - မလို] ဧတံ - ဤ ဒေါမနဿစိတ်ဖြင့်
 ပြောဆိုခြင်းကို၊ ပုထုဇ္ဇနေဟိ-တို့သည်၊ ဒုဇ္ဇာနံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်၏၊ ဝါ-
 သိနိုင်ခဲ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝိနိတဝတ္ထုကထာသု - ဝိနိတဝတ္ထုကထာတို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ယောဇနာ၌ “ဝိဇ္ဇမာနေ - ထင်ရှားသော ” ဟု ထည့်၍ ပဌမ

သစေပိဟိ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ “ဒုက္ခဝေဒနံ” ဟူသောစကားကို ခိုင်မြဲစေလို၍
 “သစေပိဟိ” စသည်ကိုမိန့်၊ ပြုံးခြင်းကိုဖြစ်စေသော စိတ်သည် သောမနဿစိတ်တည်း၊
 သတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေသောစိတ်ကား ဒေါမနဿစိတ်တည်း၊ ရှင်ဘုရင်သည် စည်းစိမ်
 ခံစားရ၍ သောမနဿစိတ်အစဉ်ဖြင့် “ သတ်လိုက် ” ဟု အမိန့်ချသောစိတ်ဖြစ်၏၊ ထို
 စိတ်သည် ဒေါမနဿစိတ်ဖြစ်၍ ဒုက္ခဝေဒနာပါရှိသည်-ဟူလို။

သုခဝေါ၊ ပေ၊ ပုထုဇ္ဇနေဟိ ။ ။ ထိုသို့ ဒေါမနဿစိတ်ဖြင့် အမိန့်ချလျှင်
 အဘယ်ကြောင့် ဒေါမနဿမထင်ရှားသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “သုခဝေါကိဏ္ဏတ္တာ”
 စသည်မိန့်၊ ဒေါမနဿစိတ်၏ ရှေ့နောက်တို့၌ သုခ (သောမနဿစိတ်) ရောယှက်နေ
 သည့်အတွက် ဒေါမနဿစိတ်ကဆက်ကာဆက်ကာ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဒေါမနဿ
 စိတ်ဖြစ်နေမှန်းကို ပုထုဇဉ်များ မသိနိုင်ဘဲရှိရသည် - ဟူလို။ [ပုဗ္ဗာပရိယဝသေန-
 ဒေါမနဿစိတ်၏ ရှေ့နောက်၌ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥဘောသု ပသေသု ဥပ္ပဇ္ဇနက
 သုခေဟိ အာကိဏ္ဏတ္တာ , ဥပ္ပန္နဿစ ဒေါမနဿဿ - ဖြစ်သောဒေါမနဿ၏လည်း၊
 အနုပ္ပဗန္ဓနေန-အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော , တဒါ-
 ထိုသတ်မိန့်ပေးရာအခါ၌၊ ဥပ္ပန္နံပိ ဒေါမနဿံ-သည်၊ န ပကာသတိ-မထင်ရှား၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ (ဋီကာ)၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဝေါကိဏ္ဏတ္တာသည် ဟိတ်ကုသာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်
 “ဘာဝါစ” ဟု စပါသည်မှာ ပိုဟန်တူသည်၊ ဝိမတိ၌လည်း (စ) မပါ။]

ဝတ္ထုသို့၌စပ်၏။) ပဌမဝတ္ထုသို့ - ၌၊ ကာရုညေနာတိ - ကား၊ တေဘိက္ခု-
 တို့သည်၊ တဿ-ထို ဂိလာနရဟန်း၏၊ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ ဂေလညဒုက္ခံ-
 မကျန်းမာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ ကာရုညံ-သနား
 ခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ - ၍၊ တံ - အရှင်ဘုရားသည်၊ သီလဝါ- သီလရှိ၏၊ ကတ
 ကုသလော-ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်ရှိ၏၊ ကသွာ, မီယမာနော-သေလတံ့သည်၊
 (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ဒကြောင့်၊) ဘာယသိ- ကြောက်ရဘိသနည်း၊ [“မီယမာနာ-
 သေလတံ့ခြင်းမှ၊ ဘာယသိ - နည်း”ဟု ရှေးနိဿယများ၌ ပေးသည်။] သီလ
 ဝတော - ၏၊ သဂ္ဂေါနာမ- နတ်ပြည်မည်သည်ကို၊ န ဒုလ္လဘော နန- ခဲယဉ်း
 သဖြင့် မရအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဝါ - မခဲယဉ်းသည် မဟုတ်ပါလော၊
 မရဏမတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓေါယေဝ-သေခြင်းမျှနှင့် စပ်သည်သာလျှင်၊ (ဟောတိနန-
 လော၊) [သေလျှင်သေခြင်း နတ်ပြည်ရောက်ရမည် မဟုတ်ပါလော - ဟူလို။]
 ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ မရဏတ္ထိကာဝ-သေခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ-
 ၍၊ ဝါ-ပါလျက်၊ မရဏတ္ထိကာဘာဝံ - သေခြင်းကို အလိုရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို၊
 အဇာနန္ဒာ-န်သည်၊(ဟုတွာ)၊ မရဝဏ္ဏံ-ကို၊ သံဝဏ္ဏေသုံ-န်ပြီ၊ သောပိဘိက္ခု၊
 တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ သံဝဏ္ဏနာယ-ကြောင့်၊ အာဟာရပစ္စေဒံ-အာဟာရ
 ဖြတ်မှုကို၊ ကတွာ, အန္တရာဝ-သေချိန်မရောက်မီအကြား၌သာလျှင်၊ ကာလံ-
 ကို၊ အကာသိ - ပြီ၊ တသွာ , အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပန္နာ - န်ပြီ၊ ပန - ဆက်၊
 ဝေါဟာရဝသေန - ပြောရိုးဆိုစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကာရုညေန ပေ၊ သံဝဏ္ဏေ
 သုန္တိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။ [ပြောရိုးဆိုစဉ်အားဖြင့် “သနားခြင်း
 ကြောင့်”ဟု ဆိုသော်လည်း သေစေလိုသော စေတနာပါနေသည် - ဟူလို။]
 တသွာ, ဣဒါနိပိ-လည်း၊ ပဏ္ဍိတေန, ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဂိလာနဿ-သော၊
 ဘိက္ခုနော - ရဟန်း၏အထံ၌၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ မရဏဝဏ္ဏော- ကို၊ န သံဝဏ္ဏေ
 တဗ္ဗော - ထိုက်၊ ဟိ - တားမြစ်သင့်၏၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ သံဝဏ္ဏနံ-
 ချီးမွမ်းကြောင်းစကားကို၊ သုတွာ, အာဟာရပစ္စေဒါဒိနာ-အာဟာရဖြတ်မှု
 အစရှိသော၊ ဥပက္ကမေန-ကြောင့်၊ အာယုသို့ - သည်၊ ဧကဇဝနဝါရာဝသေသေ-
 ဇောတကြိမ် အကြွင်းအကျန်ရှိသေးသည်၊ (သမာနေပိ-သော်လည်း၊) အန္တရာ
 ကာလံ သစေကရေတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ဣမိနာဝ-ဤရဟန်းသည်သာ၊ မာရိတော-
 သေစေအပ်သည်၊ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ ဣမိနာ နယေန-ဖြင့်၊ အနုသိဋ္ဌိ-သွန်သင်ခြင်းကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-၏၊
 (ကိံ)၊ သီလဝတော-၏၊ မဂ္ဂဖလုပ္ပတ္တိနာမ - မဂ်ဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်း မည်သည်ကို၊
 အနန္တရိယာ-မအံ့ဩအပ်ပါ၊ ဝါ- မအံ့ဩလောက်ပါ၊ တသွာ ဝိဟာရာဒိသု,

အာသတ္တိံ - ငြိကပ်တွယ်တာမူကို၊ အကတွာ, ဗုဒ္ဓဂတံ - ဘုရား၌ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-ဘုရားအာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဓမ္မဂတံ-တရား၌ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ- တရားအာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သံဃဂတံ- အရိယာသံဃာ၌ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ - အရိယာသံဃာ အာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ကာယဂတံစ - ဆံ အစရှိသော ကောဠာသ အပေါင်း၌ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ - ဆံ အစရှိသော ကောဠာသ အပေါင်းဟူသော အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သတိံ - ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ မနသိကာရေ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှု၌၊ အပ္ပမာဒေါ-မမေ့မလျော့ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော - ပြုထိုက်ပါ၏၊ ဣတိ (ဒါတဗ္ဗော)၊ စ - ဆက်၊ မရဏဝဏ္ဏေ-ကို၊ သံဝဏ္ဏိတေပိ-ချီးမွမ်းအပ်ပါသော်လည်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တာယ သံဝဏ္ဏနာယ - ကြောင့်၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ဥပက္ကမံ-ကို၊ အကတွာ အတ္တနော, ဓမ္မတာယ (ဝေ)-သာလျှင်၊ ယထာယုနာ (ဝေ)- အကြင်အကြင် အသက် အပိုင်းအခြားဖြင့် သာလျှင်၊ ယထာနုသန္ဓိနာဝ - အကြင် အကြင် အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ မရတိ-၏၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏) တပ္ပစွယာ-ထိုမိမိသဘောအတိုင်း သေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သံဝဏ္ဏနကော - ချီးမွမ်းသော ရဟန်းကို၊ အာပတ္တိယာ- ဖြင့်၊ နကာရေတဗ္ဗော-မပြုစေထိုက်၊ ဝါ-မဆုံးဖြတ်ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဒုတိယဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ နစ ဘိက္ခဝေ အပ္ပဋိဝေက္ခိတွာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ကီဒိသံ- အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ အာသနံ- နေရာကို၊ ပဋိဝေက္ခိတဗ္ဗံ-ဆင်ခြင်ထိုက် သနည်း၊ ကီဒိသံ (အာသနံ) န ပဋိဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ယံ-အကြင်နေရာသည်၊ သုဒ္ဓံ- သက်သက်သော၊ [အခင်းမပါသော။] အာသနမေဝ-နေရာထိုင်ခုန်ချည်းသာ၊ ဟောတိ- ၏၊ အပစ္စတ္ထရဏကံ - အခင်းမရှိ၊ [သုဒ္ဓံကိုပင် အပစ္စတ္ထရဏကံ ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤပါဌ်မပါလျှင်လည်း ကောင်း၏။] ယဉ္စ - အကြင်နေရာကိုလည်း၊ အာဂတ္တာ, ဌိတာနံ - ရပ်နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပဿတံယေဝ - မြင်ကုန်စဉ်ပင်၊ အတ္ထရိယတိ-ခင်းအပ်၏၊ တံ-ထိုနေရာ ၌ မျိုးကို၊ နပ္ပစ္စဝေက္ခိ

ယထာယုနာ ယထာနုသန္ဓိနာဝ ။ ။ ယထာနုသန္ဓိနာသည် ယထာယုနာ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ ယထာနုသန္ဓိနာ (တဘဝအတွက် အဆက်ဆက်ဖြစ်သော အသက် အပိုင်းအခြားဖြင့်၊) အထဝါ, ယထာနုသန္ဓိနာတိ ယထာနုပ္ပဗန္ဓေန (အကြင်အကြင် အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းဖြင့်) ယာဝ တသ္မိံဘဝေ သန္တာနဿ (ရုပ်နာမ်အစဉ်၏) အနုပ္ပဗန္ဓာ (အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်) အဝိစ္စိန္နပဝတ္တိ (မပြတ်မစဲ ဖြစ်ခြင်း မည်သည်) ဟောတိ၊ တာဝ ဌတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တမ္ဗ-မဆင်ခြင်ထိုက်၊ ဝါ-ဆင်ခြင်ဘွယ်မလို၊ နိသီဒိတုံ-မဆင်ခြင်ဘဲ ထိုင်ခြင်း
 ၄၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ယမ္ဗိ-အကြင်နေရာကိုလည်း၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊
 ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ အတ္တမိတ္တာ-လွမ်းဖိ၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣဓ-ဤနေရာ၌၊ နိသီဒထ-
 န၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူတတ်ကြကုန်၏၊ [“အရှင်ဘုရားတို့
 ကြွတော်မူကြပါ၊ ဤနေရာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူကြပါ”] ဟု လက်ဖြင့် နေရာကို
 ဖိ၍ (ပုတ်ပြဲ၍) ထိုင်ဘို့ရန် နေရာပေးတတ်ကြသည်-ဟူလို။] တသ္မိံ-ပိ-ထိုနေရာ
 မျိုး၌လည်း၊ (နိသီဒိတုံ) ဝဇ္ဇတိ၊ ပဌမမေဝ- မိမိတို့၏ ရှေးဥျားစွာသာလျှင်၊
 ဝါ - အလျင်သာလျှင်၊ အာဂတိံ - ရောက်နှင့်၍၊ နိသိန္နာ - ထိုင်ကုန်သော
 ရဟန်းတို့သည်၊ ပစ္စာ - မှ၊ (အာဂတာနံ - လာကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊
 ဩကာသဒါနတ္ထံ- အခွင့်ပေးခြင်းအကျိုးငှါ၊) ဥဒ္ဓံဝါ- အထက်သို့သော်၎င်း၊
 အဓောဝါ - အောက်သို့သော်၎င်း၊ သစေပိ သင်္ကမန္တိ - အကယ်၍မူလည်း
 ရှေ့ ပေးကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပစ္စဝေက္ခနကိစ္စံ - ဆင်ခြင်ဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊
 [ပစ္စာ ပါသောကြောင့် “အာဂတာနံ ဩကာသဒါနတ္ထံ” ဟု ဋီကာပါဌကို
 ထည့်ပေးသည်၊ “ပစ္စာ” မပါဘဲလည်း အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံပါ၏။]

ယံပိ- အကြင်နေရာကိုလည်း၊ တနုကေန-ပါးလှုပ်သော၊ ဝတ္ထေန-အဝတ်
 ဖြင့်၊ (ပဋိစ္ဆန္တံ ဟောတိ၌စပ်၊) ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖုံးထား
 အပ်သော်၊ တလံ- အောက်အပြင်ကို၊ ဒိဿတိ - မြင်အပ်၏၊ ဧဝံ-ဤ အခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္တံ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ [“အာသနံ မဉ္ဇ ဝိဋ္ဌာဒိ”
 အရ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို “ အာသန ” ဟု ခေါ်၏၊ ထို အာသန၏
 အပေါ်၌ အဝတ်ပါးပါးဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဆိုသည်။] အသ္မိမ္ဗိ - ထို
 နေရာ၌လည်း၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ယံ- အကြင်နေရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိကစ္စေဝ-
 စောစောကပင်၊ ပါဝါရကောဇဝါဒိဟိ - ခြုံထည် ကော်ဇောအစရှိသည်တို့
 ဖြင့်၊ အတ္တတံ - ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ - ထိုနေရာကို၊ ဟတ္ထေန ပရာမသိ
 တွာ, သလ္လက္ခေတွာ - (ခြုံထည် ကော်ဇောအောက်၌ ကလေးရှိ - မရှိကို)
 မှတ်သား၍၊ နိသီဒိတမ္ဗံ - ရာ၏၊ ဝါ- နိုင်၏၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စ
 ရိယံ - ၌၊ ဃနသာဠကေနာပိ - ထူထဲသော အဝတ်ဖြင့်လည်း၊ အတ္တတေ-
 သော၊ ယသ္မိံ-အကြင်နေရာ၌၊ ဝလိ- အတွန့်သည်၊ နပညာယတိ- မထင်ရှား၊
 တံ- ထိုနေရာကို၊ နပ္ပဋိဝေက္ခိတမ္ဗံ- မဆင်ခြင်ထိုက်၊ ဝါ- ဆင်ခြင်ဘွယ် မလို၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီ။ [“ဤသို့ နေရာကို ဆင်ခြင်၍ ထိုင်ရမည် ” ဟု ပညတ်
 ရာ၌ လူတို့၏ နေရာကိုသာ ရည်ရွယ်သည် ဟု မှတ်၊ “ပဋိဝေက္ခနဉ္စေဒံ ဂိဟိနံ
 သန္တကေယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”- ဋီကာ။]

မုသလဝတ္ထုသ္မိံ - မုသလဝတ္ထု၌၊ အသဗ္ဗိစ္စောတိ-ကား၊ အဝဓကစေတ
 နော-သတ်ကြောင်း စေတနာ မရှိပါ။ [“ သံစေတနံ - စေတနာခြင်း၊ ဝါ-
 စေတနာကြောင်းစေတနာ၊ သဗ္ဗိစ္စံ-ခြင်း၊ ဝါ - နာ၊ သံ+ စိတ - ကျပစ္စည်း၊
 နတ္ထိ သဗ္ဗိစ္စံ ယဿာတိ အသဗ္ဗိစ္စော ” ဟု ပြုစေလိုသောကြောင့် “ အသဗ္ဗိ
 စောတိ အဝဓကစေတနော ” ဟု ဖွင့်သည်။] ဟိ-မှန်၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊
 ဝိရဒ္ဓပယောဂေါ- ချွတ်ယွင်းသောပယောဂရှိ၏၊ ဝါ-ပြုလုပ်ပုံလွဲ၏၊ [ကျည်ပွေ့
 ၂ ချောင်း ပူး၍ ထောင်ထားရာဝယ် ၂ ချောင်းစလုံး တပြိုင်နက် ယူရမည်
 ဖြစ်ပါလျက် တချောင်းကိုသာ ဆွဲယူခြင်းကြောင့် “ ဝိရဒ္ဓပယောဂေါ ” ဟု
 ဆိုသည်။] တေန- ကြောင့်၊ အသဗ္ဗိစ္စော အဟန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊
 ဥဒုက္ခလဝတ္ထု - သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုသု - တို့တွင်၊ ပဌမ
 ဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-၏၊ ပဋိပန္နံ-ဆွမ်းစားခြင်း၏ အနှောက်အရှက်
 ကို၊ မာ အကာသိ - လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပဏာမေသိ - တွန်းလိုက်ပြီ၊
 ဒုတိယဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ သံဃမဇ္ဈေပိ- ၌၎င်း၊ ဂဏမဇ္ဈေပိ-၌၎င်း၊ မဟလ္လကတ္ထေ
 ရဿ - သက်ကြီးထေရ်၏၊ ပုတ္တော- တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုစ္စမာနော- ပြောဆို
 အပ်သည်၊ ဝါ - အပြောခံရသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေနဝစနေန - သည်၊ အနိယ
 မာနော - နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အယံ- ဤ အဘရဟန်းကြီးသည်၊
 မရတု - သေပါစေ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပဏာမေသိ၊ တတိယဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊
 တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဒုက္ခပ္ပါဒနေန - ဒုက္ခကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်၊ လုလ္လစွယံ
 (ဟောတိ)၊ တတော- ထိုဝတ္ထုမှ၊ ပရာန-န်သော၊ တီဏိ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊
 ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ-န်သည်သာ။

ဝိသဂတပိဏ္ဍပါတဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ သာရဏီယဓမ္မပူရဏော- သာရဏီယ
 အကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်သော၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ - ဥားဥားဖျားဖျား
 ဆွမ်းကို၊ သဗြဟ္မစာရိနံ-တို့အား၊ ဒတွာဝ-လှူပြီး၍သာလျှင်၊ ဝါ-မှသာလျှင်၊

ပတိဗန္ဓံ။ ။ပတိဗန္ဓန္တိ ဘောဇနပတိဗန္ဓံ (ဆွမ်းစားခြင်း၏ အနှောက်အရှက်ကို၊
 ဘောဇနန္တရာယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဦးကာ၊ “ဆွမ်းမစားဘဲ စောင့်နေရသော ရဟန်း
 တို့အား ဆွမ်းစားခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို မပြုပါနှင့် ” ဟုလို၊ “ပတိပုဗ္ဗ ဗန္ဓဓာတ်သည်
 ကာရိယပတိသာတ- အလုပ်ကိစ္စကို (အကျိုးကို) တားမြစ် နှောက်ရှက်ခြင်း အနက်
 ဟော” ဟု ထောမနိမိ ဖွင့်၏။

သာရဏီယဓမ္မပူရဏော။ ။မိမိ ဆွမ်းခံရသော ဆွမ်းကို သူတပါးအား မထေရ်
 ကြီးမှ စ၍ လှူရ၏၊ အားလုံးကုန်သွားလျှင် ထပ်၍ ဆွမ်းခံရ၏၊ ပြန်လာလျှင် ထပ်၍
 လှူရ၏၊ အားလုံး မယူဘဲ ကျန်နေသော ဆွမ်းကိုသာ စားရသည်၊ ဤသို့ ကျင့်သူကို
 သာရဏီယအကျင့်ဖြည့်သူ ဟု ခေါ်သည်၊ သာရိယတေ-ရှည်သော ကာလသို့ ရောက်စေ

ဘုဉ္ဇတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ အဂ္ဂကာရိကံ အဒါသိတိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ အဂ္ဂကာရိကန္တိ-ကား၊ အဂ္ဂကိရိယံ-ဥးဥးဖျားဖျား ပြုခြင်းကို၊ ပဋ္ဌမံ-စွာ၊ လဒ္ဓပိဏ္ဍပါတံ - ကို၊ (ဒေတိ)၊ ဝါ - တနည်း၊ အဂ္ဂဝံ - အမွန် အမြတ် ဖြစ်သော၊ ပဏီတပဏီတံ-သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ (ဒေတိ၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဒါနသင်္ခါတာ-ပေးခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော၊ ယာ အဂ္ဂကိရိယာ-အကြင်ဥးဥးဖျားဖျားပြုခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုဥးဥး ဖျားဖျားပြုခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒါတံ- ၄၊ နသက္ကာ၊ [ရှေ့နည်း၌ အဂ္ဂသဒ္ဓါ ဥးဥးဖျားဖျား အနက်ဟော၊ နောက်နည်း၌ အမွန်အမြတ်ဟောတည်း။] ဟိ - မှန်၊ ပိဏ္ဍပါတံ - ကို၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ထေရာသနတော- ထေရ်ကြီး၏ နေရာမှာ၊ ပဋ္ဌာယ အဒါသိ - လှူပြီ၊ တေဘိက္ခူတိ-ကား၊ ထေရာ သနတော ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပရိဘုတ္တပိဏ္ဍပါတာ- သုံးဆောင်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းရှိ ကုန်သော၊ ဝါ-ဆွမ်းသုံးဆောင်ပြီးကုန်သော၊ တေဘိက္ခူ-တို့သည်၊ [ပါဠိတော် “ကာလမကံသု”၌စပ်၊] သဗ္ဗေပိ- န်သော၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ကာလံ- ကို၊ အကံသုကိရ - ပြုကြကုန်သတတ်၊ ဧတ္ထ - ဤဝတ္ထု၌၊ သေသံ- ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ အသဒ္ဓေသု-သဒ္ဓါမရှိကုန်သော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေသု-မိစ္ဆာအယူ ရှိကုန်သော၊ ကုလေသု-အမျိုးတို့၌၊ သက္ကစ္စံ-ကောင်းစွာပြု၍၊ ပဏီတဘောဇနံ- ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ အနုပပရိက္ခိတွာ- မစူးစမ်းမှု၍၊ အတ္တနာ-

အပ်၏၊ ဣတိ သာရဏီယော - ရက်အနည်းငယ်မျှ ကျင့်၍ မပြီး၊ ၁၂ နှစ်ကြာအောင် ကျင့်ရသဖြင့် ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေအပ်သော (နှစ်ရှည် ကျင့်ရသော) အကျင့် တည်း၊ တနည်း - သရိတဗ္ဗောတိ သာရဏီယော - အမြဲမပြတ် အမှတ်ရလျက် မမေ့ မလျော့ ကျင့်အပ်သော အကျင့်၊ တရက်တလေ-မကျင့်မိလျှင် အစက ပြန်၍ကျင့်ရသော အကျင့်တည်း။

အဂ္ဂကာရိကံ။ ။ကရဏံ- ပြုခြင်း၊ ကာရိကာ- ခြင်း၊ (ဣပစ္စည်း ဘောအနက် သက်၊ ယကို ကပြ၊) ဤသို့ ဘာဝသာဓနကိုပြုလို၍ “အဂ္ဂကိရိယံ”ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင်၊ ထို အမူအရာကြိယာကို ပေးလှူ၍မဖြစ်၊ ထို ပေးလှူခြင်းကြိယာနှင့် ယှဉ်နေသောဆွမ်းကိုသာ ပေးလှူ၍ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဌာနီ ပေးလှူခြင်းကြိယာကို ဌာနဆွမ်းပေါ်တင်စား၍ ဌာနပုစာ-အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် ဆွမ်းကိုအရကောက်ပါ။ [အဂ္ဂဿ-ဥးဥး ဖျားဖျားကို+ကာရိကာ အဂ္ဂကာရိကာ၊ အဂ္ဂကာရိကန္တိ ဧတ္ထ ကာရိကာသဒ္ဓဿ ဘာဝ ဝစနတ္တာ အဂ္ဂကြိယန္တိ အတ္ထံ ဝတွာပိ ယသ္မာ ကြိယံ ဒါတံ နသက္ကာ၊ တသ္မာ ဒါနသင်္ခါ တာယ အဂ္ဂကြိယာယ ယုတ္တံ ပိဏ္ဍပါတမေဝ ဣမ ဥပစာရဝုတ္တိယာ အဂ္ဂကိရိယာတိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာဟ ပဋ္ဌမံ လဒ္ဓပိဏ္ဍပါတန္တိ အာဒိ။-ဋီကာ။]

ကိုယ်တိုင်လည်း၊ နေဝ ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ - မသုံးဆောင်ရာ၊ ပရေသံ - သူတပါးတို့ အားလည်း၊ န ဒါတဗ္ဗံ-မပေးရာ၊ အာဘိဒေါသိကံ- သိုးလေပြီးသော၊ ယမ္ဗိ ဘတ္တံဝါ - အကြင်ဘောဇဉ်ကိုသော်၎င်း၊ ယမ္ဗိ ခဇ္ဇကံဝါ - အကြင်ခဲဘွယ်ကို သော်၎င်း၊ တတော - ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမျိုးမှ၊ လဗ္ဘတိ - ရအပ်၏၊ တမ္ဗိ - ထို ဘောဇဉ်ခဲဘွယ်ကိုလည်း၊ န ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ-ရာ၊ ဟိ- တားမြစ်သင့်၏၊ အပိဟိတ ဝတ္ထုမ္ဗိ-မပိတ်အပ်သော ဝတ္ထုလည်းဖြစ်သော၊ ဝါ- ပိတ်အပ်သောဝတ္ထု မရှိ သည်လည်းဖြစ်သော၊ သပ္ပဝိစ္ဆိကာဒိဟိ - မြေ၊ ကင်းမြီးကောက် အစရှိသော အဆိပ်ရှိသောသတ္တုတို့သည်၊ အဓိသယိတံ - ကိန်းအောင်းအပ်သော၊ ဆဒ္ဓ နိယမေဗ္ဗံ-စွန့်ပစ်ထိုက်သောသဘောရှိသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တာနိ ကုလာ နိ-ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမျိုးတို့သည်၊ ဒေန္တိ-နံ၏၊ ဂန္ဓဟလိဒ္ဓါဒိမက္ခိတောပိ-နံသာ နန္ဒင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တတော - ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမျိုးမှ၊ ပိဏ္ဏပါတော - ကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗော - ထိုက်၊ (ကသ္မာ- ကြောင့်၊ န ဂဟေတဗ္ဗော-နည်း)၊ ဟိယသ္မာ-ကြောင့်၊ သရီရေ-၌၊ ရောဂဋ္ဌာနာ နိ- ရောဂါရှိသောအရပ်တို့ကို၊ ပုဋ္ဌိတွ - သုတ်ပြီး၍၊ ထပိတဘတ္တမ္ဗိ- ထား အပ်သောထမင်းကိုလည်း၊ တာနိ - ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုးတို့သည်၊ ဒါတဗ္ဗံ - (ရဟန်းတို့အား) ပေးထိုက်၏ဟူ၍၊ မညန္တိ - မှတ်ထင်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (န ဂဟေတဗ္ဗော-ထိုက်)။

ဝိမံသန ဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊ ဝိမံသမာနော- စူးစမ်းလသော်၊ ဝါ-စူးစမ်း သော ရဟန်းသည်၊ ဒွေ- ၂ မျိုးတို့ကို၊ ဝိမံသတိ - ၏၊ ဣဒံ- ဤအဆိပ်သည်၊ မာရေတံ - သေစေခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိနုခေါ - စွမ်းနိုင်လေသလော၊ နော (သက္ကောတိနုခေါ) - လော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝိသံဝါ- အဆိပ်ကိုသော်လည်း၊ ဝိမံသတိ-၏၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ဣမံဝိသံ- ကို၊ ခါဒိတွာ- ပြီး၍၊ မရေယျ နုခေါ- သေရာအံ့လော၊ နော(မရေယျနုခေါ)-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုဂ္ဂလံဝါ- လည်း၊ ဝိမံသတိ-၏၊ ဥဘယထာပိ-ဖြင့်လည်း၊ ဝိမံသာမိပ္ပါယေန-စူးစမ်းခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုဖြင့်၊ ဒိန္နေ- ပေးအပ်သော်၊ မရတုဝါ-သေမှုလည်း သေပစေ၊ မာ(မရတု) ဝါ- စေ၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဣဒံဝိသံ -သည်၊ ဧတံ-ဤရဟန်းကို၊ မာရေတု-သတ်ပါစေ၊ ဣတိ ဧဝံဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ဣမံ ဝိသံ- ကို၊ ခါဒိတွာ- ၍၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ မရတု-သေပါစေ၊ ဣတိ ဧဝံ ဝါ-သော်၎င်း၊ ဒိန္နေ-သော်၊ သစေ မရတိ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကံ၊ နောစေ မရတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဣတော-ဤဝတ္ထုမှ၊ ပရာနိ- နောက်ဖြစ် ကုန်သော၊ တီဏိ-န်သော၊ သိလာဝတ္ထုနိ- သိလာဝတ္ထုတို့သည်၎င်း၊ တီဏိ-

၃ ခုစီကုန်သော၊ ဣဋ္ဌက၊ပေ၊ဝတ္ထု၊နိစ - ဣဋ္ဌကဝတ္ထု၊ ဝါသိဝတ္ထု၊ ဝေါပါ
 နသိဝတ္ထုတို့သည်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ - သာ၊ စ- ဆက်၊ ကေဝလံ - ဒဏ္ဍ
 မုဂ္ဂရစသည်မဘက် သက်သက်၊ သိလာဒီနိယေဝ-ကျော် အစရှိသည်တို့၏သာ၊
 ဝသေန-ဖြင့်၊ အယံ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ-ဤအာပတ် အနာပတ်အပြား
 သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရနိခါဒန ဝေမာဒီ
 နမ္မိ-ဆောက်ပုတ်၊ ဆောက်၊ လက်ခတ် အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ ဝသေန-ဖြင့်၊
 (အယံ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ-သည်၊)ဟောတိယေဝ-သည်သာ၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ ပါဠိယံ - ဌ၊ အနာဂတမ္မိ- မလာသော ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရ စသည်ကိုလည်း၊
 အာဂတနယေနေဝ-လာသော သိလာစသည်တို့၏ နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗ- ၏။ [ဆောက်ကို ပုတ်ခတ်ကြောင်းဖြစ်သော လက်ရိုက်ကို ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရ
 (ဆေခံပုတ်)ဟု ခေါ်သည်၊ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရန္တိ နိခါဒနမုဂ္ဂရံ- ဋီကာ၊ “ဒဏ္ဍ- ဒုတ်
 လှံတံ၊ မုဂ္ဂရ-ဆောက်ပုတ်” ဟု အရာဝတ္ထု ၂ မျိုးခွဲ၍လည်း ဖွင့်ကြသေး၏။]

အနုကဝတ္ထုသု - တို့၌၊ ဝေဟာသမဇ္ဇော - ကောင်းကင်၌တည်သော
 ညောင်စောင်းကို၊ (မြင့်သောအရပ်၌တည်သော ညောင်စောင်း-ဟုလို။) ဝါ-
 ငြိမ်းကို၊ အနုကောတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ ယံ- ယင်းငြိမ်းကို၊ သေတကမ္မ၊ပေ၊
 ကမ္မာဒိနိ-ဆေးဖြူသုတ်မှု၊ ပန်ပြောက်ပြုမှု၊ နွယ်ကြောင်းပြုမှု အစရှိသည်တို့၏၊
 အတ္ထာယ- ၄၊ ဗန္ဓန္တိ - ဖွဲ့ကုန်၏၊ တတ္ထ- ထိုဝတ္ထုတို့၌၊ အာဝုသော၊ပေ၊ ဗန္ဓာ
 တီတိ-ကား၊ မရဏာမိပ္ပါယော-သေခြင်း၌ဖြစ်သောအလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ယတြ- အကြင်အရပ်၌၊ ဌိတော- တည်သောရဟန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပတိတွာ-
 လိမ့်ကျရုံ၊ ခါဏုနာဝါ - သစ်ငုတ်သည်သော်လည်း၊ ဘိဇ္ဇေယျ - ဖေ၊ ကိန္န
 အပ်ရာ၏၊ သောဗ္ဗ ပပါတာဒိသုဝါ-ထုံးအိုင် ကမ်းပါးပြတ်အစရှိသည်တို့၌
 သော်လည်း၊ မရေယျ-သေရာ၏၊ပေ၊စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤသို့ပြောရာ၌၊ ကောစိ-
 အချို့ ရဟန်းသည်၊ ဥပရိ-၌၊ ဌာနံ-အရပ်ကို၊ နိယာမေတိ-မှတ်သား၏၊ (ကိ°)
 ဣတော-ဤအရပ်မှ၊ ပတိတွာ-၍၊ မရိဿတိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (နိယာမေတိ)၊
 ကောစိ-သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဌာနံ (နိယာမေတိ)၊ (ကိ°)၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊
 ပတိတွာ မရိဿတိ၊ ဣတိ - သို့၊ (နိယာမေတိ)၊ ကောစိ- သည်၊ ဥဘယမိ-
 အထက်အောက် ၂ ရပ်လုံးကိုလည်း၊ (နိယာမေတိ)၊ (ကိ°)၊ ဣတော - မှ၊
 ဣဓ- သို့၊ ပတိတွာ မရိဿတိ၊ ဣတိ (နိယာမေတိ)၊ တတြ- ထိုသို့ မှတ်သား
 ရာ၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥပရိ-၌၊ နိယမိတဋ္ဌာနာ-မှတ်သားအပ်သော
 အရပ်မှ၊ အပတိတွာ-၍၊ အညတော-အခြားအရပ်မှ၊ ပတတိ-အံ့၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊
 နိယမိတဋ္ဌာနေဝါ-မှတ်သားအပ်သောအရပ်၌မူလည်း၊ အပတိတွာ၊ အညတ္ထ-

၌၊ ပတတိ-အံ၊ ဥဘယနိယာမေ- ၂ ပါးစုံကိုမှတ်သားခြင်း၌၊ ယံကိဋ္ဌိ-သော၊
 ကေဝါ-တခုကိုမူလည်း၊ ဝိရာဇေတွာ-ချွတ်ယွင်းစေ၍၊ ပတတိ-အံ၊ တသ္မိံ -
 ထိုရဟန်းသည်၊ မတေ - သေလသော်၊ ဝိသင်္ကေတတ္တာ - အမှတ်အသား
 လွဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဝိဟာရန္တာဒနဝတ္ထုသ္မိံပိ - ၌လည်း၊
 ဒေဝဝနယော-တည်း။

အနဘိရတိဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု၌၊ (ဂုဇတ္ထိ-လျှိုဝှက်အပ်သောအနက်ကို၊ ကိရ
 ဥဒ္ဓရိတွာဒသေမိ-ထုတ်၍ပြုဥပုးအံ၊) သောဘိက္ခု-သည်၊ ကာမဝိတက္ကာဒိနံ-
 ကာမဝိတက် အစရှိသည်တို့၏၊ သမုဒါစာရံ - မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ- ၍၊
 နိဝါရေတုံ - တားမြစ်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော - သည်၊ (ဟုတွာ- ၍၊ ဝါ-
 ကြောင့်၊) သာသနေ-၌၊ အနဘိရတော-မမ္မေ မလျော်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဂိဟိ
 ဘာဝါဘိမုခေါ-လူ့ အဖြစ်သို့ရှေးရှုသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊ တတော-ထိုမှနေသံ၌၊
 စိန္တေသိ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ယာဝ-လောက်၊ သီလဘေဒံ-သီလပျက်ခြင်းသို့၊ န ပါပု
 ဏာမိ-မရေသံသေး၊ တာဝ-ထို သီလမပျက်သေးမီ၊ မရိဿာမိ-သေတော့အံ၊
 ဣတိ-သို့၊ (စိန္တေသိ)၊ အထ- ထိုမှနောက်၌၊ တံ ပဗ္ဗတံ- သို့၊ (ပါဠိတော်၌
 လာသော ထို ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သို့၊) အဘိရဟိတွာ - တက်ပြီး၍၊ ပပါတေ -
 ချောကမ်းပါး၌၊ ပပတန္တော-ခုန်ချလသော်၊ အညတရံ-အမှတ်မရှိ တယေဝံ
 သော၊ ဝိလိဝကာရံ - နှိုးရွေးသွားကို၊ ဩတ္ထရိတွာ - လွှမ်းဖိ၍၊ မာရေသိ-
 သေစေပြီ၊ ဝိလိဝကာရန္တိ-ကား၊ ဝေဏုကာရံ-ဝါးကိုပြုတတ်သူကို၊ (ဝါးကို
 နှိုးဖြစ်အောင်ပြုတတ်သူ= နှိုးရွေးသွား) နစဘိက္ခဝေ အတ္တာနံ ပါတေတဗ္ဗန္တိ-
 ကား၊ အတ္တာ - မိမိကို၊ န ပါတေတဗ္ဗော- မကျစေထိုက်၊ ဝါ- ခုန်မချထိုက်၊
 ပန- ဆက်၊ ဧတံ - ဤ အတ္တာနံ ပါတေတဗ္ဗဟူသော စကားကို၊ ဝိဘတ္တိဗျတ္တ
 ယေန - ဝိဘတ်၏ ပြောင်းပြန်ပြန်ခြင်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [“ န အတ္တာ ပါတေ
 တဇ္ဇော” ဟု ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုထိုက်လျက် “ န အတ္တာနံ ပါတေတဗ္ဗံ” ဟု
 ၂ ပုဒ်လုံး ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုထားသည်-ဟူလို။]

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဝတ္ထု၌၊ ကေဝလံ- အခြားဥပက္ကမ မဘက် သက်သက်၊
 န ပါတေတဗ္ဗံ - မကျစေထိုက်သည်ကား၊ န - မဟုတ်သေး၊ အညေနပိ- မိမိ
 ကိုယ်ကိုခုန်ချခြင်းမှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ယေနကေနစိ-သော၊ ဥပက္ကမေန-
 ဖြင့်၊ အန္တမသော- ဖြင့်၊ အာဟာရပစ္စေ ဒေနပိ- အာဟာရကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်
 လည်း၊ နမာရေတဗ္ဗော-မသေစေထိုက်၊ ဝါ-သေအောင်မလုပ်ထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊
 ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဂိလာနော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘောသဇ္ဇေ-
 သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေစ-ထင်ရှားရှိပါလျက်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကေသု- ပြုစုလုပ်ကျွေးသူ

တို့သည်၊ (ဝိဇ္ဇမာနေသု)စ- န်လျက်၎င်း၊ မရိတုကာမော- သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာဟာရံ၊ ဥပစ္စန္ဒတိ- န်၊ (တဿ)ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ(ဟောတိ)၊ ပန-အန္ဓယကား၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ မဟာအာဗာဓော-သည်၊ စိရာနုပန္နော-ကြာမြင့်စွာ အဆက်မပြတ်ဖွဲ့စပ်သည်၊ ဝါ-ကြာမြင့်စွာလိုက်နေသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တာ-လုပ်ကျွေးကြရကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်း ကြကုန်၏၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိ- စက်ဆုပ်ကြကုန်၏၊ ကဒါ- ဌ၊ ဝိလာနတော- ဝိလာန ရဟန်းမှ၊ မုစ္စိဿာမနုခေါ- လွတ်မြောက်ရပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ- တွေး၍၊ အနိယန္တိ- နှိပ်စက်အပ်သူကဲ့သို့ ပြုကြကုန်၏၊ သော-ထို ဝိလာနရဟန်းသည်၊ အယံ အတ္တဘာဝေါ - ဤ အတ္တဘောသည်၊ ဝါ- ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိယမာနောပိ- လုပ်ကျွေး မွေးမြူအပ်ပါသော်လည်း၊ န တိဋ္ဌတိ - မတည်တံ့နိုင်၊ ဘိက္ခုစ- လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ကိလမန္တိ- ပင်ပန်းရှာကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ အာဟာရံ-ကို၊ သစေ ဥပစ္စန္ဒတိ၊ ဘောသဇ္ဇံ(သစေ)န သေဝတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

ပန- ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ အယံ ရောဂေါ- သည်၊ ခရော- ကြမ်းတန်း၏၊ အာယုသင်္ခါရာ - ကရဇကာယကို ပြုစီမံတတ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ တို့သည်၊ န တိဋ္ဌန္တိ-မတည်တံ့ကုန်၊ မေ-သည်၊ အယဉ္စ ဝိသေသာမိဂမော- ဤ တရားထူးကိုရခြင်းကိုလည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ ဟတ္ထပ္ပတ္တောဝိယ-လက်သို့ ရောက်နေသကဲ့သို့၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ (အာဟာရံ) ဥပစ္စန္ဒတိ- အံ၊ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ [သမာမိ၊ ဝိပဿနာတပါးပါး အလွန်ထင်ရှား သည့်အတွက် လက်သို့ ရောက်နေသကဲ့သို့ ထင်ရသောအခါ၌ အာဟာရကို စားနေလျှင် ရလက်စသမာမိဝိပဿနာများ ပျောက်ပျက်သွားမည် စိုးသဖြင့် မပျော်ပျက်ရအောင် အာဟာရဖြတ်လျှင် အပ်၏-ဟူလို။] အဝိလာနဿာပိ- ဝိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဥပ္ပန္နသံဝေဂဿ-ဖြစ်သောသံဝေဂ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အာဟာရပရိယေသနံနာမ- အာဟာရကို ရှာရခြင်းမည်သည်၊ ပပဉ္စော-ကိစ္စလုပ်ငန်းကို ချဲ့ထွင်တတ်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ - ကိုသာ၊ အနုယုဉ္ဇိ သာမိ - အံ၊ ဣတိ - ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန - ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဥျး ပြုသဖြင့်၊ ဥပစ္စန္ဒန္တဿ- အာဟာရကိုဖြတ်လသော်၊ ဝါ-သော၊ (အဝိလာနဿာပိ- ၏လည်း၊ အာဟာရပစ္စေဒေါ- သည်၊) ဝဇ္ဇတိ၊ ဝိသေသာမိဂမံ- လောကုတ္တရာ တရားထူးကိုရခြင်းကို၊ ဗျာကရိတွာ - ပြောပြပြီး၍၊ ဝါ- ပြောပြပြီးမှ၊ အာဟာရံ ဥပစ္စန္ဒတိ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဟိ-မှန်၊ သဘာဝါနံ-သဘောတူကုန်သော၊ လဇ္ဇိဘိက္ခုနံ-လဇ္ဇိရဟန်းတို့အား၊ ကထေတုံ-တရားထူးရကြောင်းကို ပြောပြ

ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ - န။ [ထိုလဇ္ဇိတို့က အာဟာရကို တရားသဖြင့် ရှာဖွေ၍
ဝိလာနကိုပြုစုမည်ဖြစ်ရကား သံသယမရှိဘဲ စားသင့်သောကြောင့် အာဟာရ
မဖြတ်ကောင်း- ဟူလို။]

သိလာဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊ ဒဝါယာတိ- ကား၊ ဒဝေန - မြူးတူးခြင်းဖြင့်၊
ဟသေန - ရယ်ရှင်ခြင်းဖြင့်၊ ခိဒ္ဓာယ - ကစားခြင်းဖြင့်၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊
သိလန္တိ-ကား၊ ပါသာဏံ - ကျောက်ခဲကို၊ (ပဝိဇ္ဇိံ သု-လိမ္မံချကြကုန်ပြီ)၊ စ-
ဆက်၊ ကေဝလံ-ဒါရုခဏ္ဍစသည်မဘက် သက်သက်၊ ပါသာဏံ-ကိုသာ၊ (ပဝိ
ဇ္ဇိတုံ-ငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ-ကား၊ န-သေး၊)အညမ္ဗိ-သော၊ ယံကိဉ္စိ - သော၊ ဒါရု
ခဏ္ဍံဝါ - သစ်ပိုင်းကိုသော်၎င်း၊ ဝါ-သစ်တုံးကို သော်၎င်း၊ ဣဋ္ဌကခဏ္ဍံဝါ-
အုဋ်ကျိုးအုဋ်ပိုင်းကိုသော်၎င်း၊ ဟတ္ထေနဝါ- လက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ယန္တကေန
ဝါ-ယန္တယားဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဝိဇ္ဇိတုံ-ငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ စေတိယာဒိနံ-
တို့၏၊ အတ္ထာယ - ငှါ၊ ပါသာဏာဒယော - တို့ကို၊ ဟသန္တာ ဟသန္တာ-
ရယ်မောကုန် ရယ်မောကုန်လျက်၊ ပဝဇ္ဇန္တိပိ-လိမ္မံလည်းလိမ္မံပေးကြကုန်၏၊
ခိပန္တိပိ-ပစ်လည်း ပစ်ပေးကြကုန်၏၊ ဥက္ခိပန္တိပိ - မြောက်လည်းမြေခံပေးကြ
ကုန်၏၊ ကမ္မသမယော - အလုပ်လုပ်ရာ အခါတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ-
၏၊ အညမ္ဗိ-သော၊ ဤဒိသံ - သော၊ နဝကမ္မံ - အမှုသစ်ကို၊ ကရောန္တာဝါ-
ပြုကုန်စဉ်သော်၎င်း၊ ဘဏ္ဍကံ - သင်္ကန်းစသော ဘဏ္ဍာကို၊ ဓောန္တာဝါ-
ဖွပ်လျော်ကုန်စဉ် သော်၎င်း၊ ရုက္ခံဝါ - သစ်တုံးကို သော်၎င်း၊ (နဝကမ္မံဝါ
ကရောန္တာ အတွက်)၊ ဓောနဒဏ္ဍကံဝါ - သင်္ကန်းစသည်ကို ဖွပ်လျော်
ကြောင်း ဒုတ်ကိုသော်၎င်း၊ (ဘဏ္ဍကံဝါ ဓောန္တာ အတွက်)၊ ဥက္ခိပိတွာ-
၍၊ ပဝိဇ္ဇန္တိ- န၏၊ ဝဋ္ဋတိ - န။ ဘတ္ထဝိသဂ္ဂကာလာဒိသု - ဆွမ်းစားရာအခါ
အစရှိသည်တို့၌၊ ကာကေဝါ - တို့ကိုသော်၎င်း၊ သောဏေဝါ - ခွေးတို့ကို
သော်၎င်း၊ (ပလာပေတိ၌စပ်) ကဋ္ဌံဝါ-သစ်သားကိုသော်၎င်း၊ ကထလံဝါ-
အိုးခြမ်းကွဲကို သော်၎င်း၊ ခိပိတွာ - ၍၊ ပလာပေတိ - ပြေးစေအံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊
[ပလာယဓုတ်ဖြစ်၍ “ပလာယေတိ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။] သေဒနာဒိ
ဝတ္ထုနိ - တို့သည်၊ သဗ္ဗာနေဝ - တို့သည်ပင်၊ ဥတ္တာနတ္တာနိ - န၏၊ စ-ဆက်၊
တ္ထေ-ဤဝတ္ထုတို့၌၊ အဟံ-သည်၊ ကုက္ကုစ္စကော- ကုက္ကုစ္စကို ပြုတတ်၏၊ ဣတိ-

သိလန္တိ ။ ။ “သိလာတိ ပါသာဏော၊ နကေဝလဉ္စ ပါသာဏော” ဟု စာအုပ်
များ၌ ပဌမန္တချည်းရှိ၏။ “ သိလံ ပဝိဇ္ဇိံ သု ” ဟု ပါဠိတော်ရှိသောကြောင့် “သိလန္တိ
ပါသာဏံ” ဟု ဒုတိယန္တရှိရမည်။ န ကေဝလဉ္စ ဝါကျ၌လည်း နောက်ဝါကျမှ “ပဝိဇ္ဇိတုံ
နဝဋ္ဋတိ” ကို ယူ၍ စပ်ရိုးရှိသောကြောင့် “ပါသာဏံ” ဟုပင် ဒုတိယန္တ ရှိရမည်။

ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ-ဂိလာနကို လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗိ-
 မပြုထိုက်သည်ကား၊ န - မဟုတ်၊ ဟိတကာမတာယ - ဂိလာန၏ စီးပွားကို
 အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗိ-သော၊ ဂိလာနဿ- ၏၊ ဗလာဗလဉ္စ-အားရှိ
 အားမရှိကို၎င်း၊ ရုစိဉ္စ-အကြိုက်ကို၎င်း၊ သပ္ပါယာသပ္ပါယဉ္စ-လျော့ပတ်သည်
 မလျော့ပတ်သည်ကို၎င်း၊ ဥပသလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ ကာတဗ္ဗိ-ပြုထိုက်၏။
 [“ငါ့ပယောဂကြောင့် သေသွားလျှင် ငါ့မှာ အပြစ်ရှိလေမည်လား” စသည်
 ဖြင့် ကုတ္တုစ္စကို ပြုတတ်သူဖြစ်သည်-ဟု နှလုံးသွင်း၍ မပြုဘဲမနေရာ၊ ဂိလာန၏
 ဟိတကို လိုလားသောစိတ်ဖြင့် ဂိလာန၏ အကြိုက်ကို၎င်း လျောက်ပတ်သော
 အစားအသောက်ကို၎င်း ရအောင်ရှာ၍ ပြုစုလုပ်ကျွေးပါ-ဟူလို။]

ဇာရဂန္ထိနိဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ ပဝုတ္ထပတိကာတိ- ကား၊ ပဝါသံ- ကင်း၍နေရာ
 အရပ်တပါးသို့၊ ဂတပတိကာ-သွားသောလင်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ [ပဝါသံ-ကို
 ကြည့်၍ ပပုဗ္ဗဝသဓာတ်, တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးရကား“ပဝုတ္ထ”ဟု ရှိရမည်၊] ဂန္ထ
 ပါတနန္တိ-ကား၊ ပရိဘုတ္တေန- စားအပ်သော၊ ယေန-အကြင်ဆေးကြောင့်၊
 ဂဗ္ဘော - ကိုယ်ဝန်သည်၊ ပတတိ - ကျ၏၊ တာဒိသံ - သော၊ ဘောသဇ္ဇိ-ကို၊
 (ဇာနာဟိ-သိပါလော)၊ [ပါတနံ- ၌ ပတဓာတ်, ဣပစ္စည်းဖြစ်၍ “ကျစေ
 တတ်သော ဆေးကို” ဟုပေး၊ “ ပြီးစေတတ်က , ပြီးကြောင်းရ၏ ” ကဲ့သို့
 ကျစေတတ်က , ကျကြောင်းအနက်လည်း ရသဖြင့် “ ကျကြောင်း ဆေးကို”
 ဟုလည်း ပေးကြ၏။] ဒွေပဇာပတိကာဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ-
 န်သည်သာ၊ ဂန္ထမဒ္ဒနဝတ္ထုသ္မိ- ၌၊ မဒ္ဒိတွာ - နှိပ်နှယ်၍၊ ပါတေဟိ-ကျစေ
 လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ အညေန - အခြားသူသည်၊ ဝါ-ကို၊ မဒ္ဒါ
 ပေတွာ- နှိပ်နှယ်စေ၍၊ ပါတေတိ-အံ၊ ဝိသင်္ကေတံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ မဒ္ဒါ
 ပေတွာ-စေ၍၊ ပါတာပေဟိ-ကျပစေ ဟု စေခိုင်းလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-
 ရာ၌လည်း၊ သယံ -- တိုင်၊ မဒ္ဒိတွာ - ၍၊ ပါတေတိ - အံ၊ ဝိသင်္ကေတမေဝ
 (ဟောတိ)၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟေ-မနုဿဝိဂ္ဂဟ (တတိယပါရာဇိက)သိက္ခာပုဒ်၌၊
 ပရိယာယောနာမ - ပရိယာယ်မည်သည်၊ ဝါ - ပရိယာယ်ကြောင့် အာပတ်မှ
 လွတ်ခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂဗ္ဘောနာမ-မည်သည်၊ မဒ္ဒိတေ-
 မိုက်ကိုနှိပ်အပ်သော်၊ ပတတိ - ကျ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ- ပရိယာယ်အားဖြင့်
 ဆိုအပ်သော်၊ သာ-ထိုမိန်းမသည်၊ သယံဝါ- ကိုယ်တိုင်မူလည်း၊ မဒ္ဒတု- စေ၊
 အညေနဝါ-သည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ မဒ္ဒါပေတွာ- စေ၍၊ ပါတေတု-
 စေ၊ ဝိသင်္ကေတော- သည် ၊ နတ္ထိ၊ ပါရာဇိကမေဝ - ပင်တည်း၊ တာပနဝတ္ထု
 သ္မိမိ- ၌လည်း၊ ဒေဝဝနယော-ပင်တည်း။

ဝဠိတ္ထိ ဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ယာ - အကြင်မိန်းမသည်၊ ဝဠိ- ကို၊ န ဝဏှာတိ- မယူနိုင်၊ (သာ-သည်၊) ဝဠိတ္ထိနာမ- မည်၏၊ ဝါ-မိန်းမမြုံမည်၏၊ ဝဠိ-ကို၊ အဝဏှနကဏ္ဍတ္ထိနာမ - မယူနိုင်သော မိန်းမမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန - ဆက်၊ ယဿာ-အကြင်မိန်းမ၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝဟိတော-ယူအပ်သည်၊ (သမာနော) ပိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ- ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝဠော - ကိုယ်ဝန်သည်၊ နသဏှာတိ - ကောင်းစွာမတည်၊ တံယေဝ - (ကိုယ်ဝန်မတည်နိုင်ရာ) ထိုမိန်းမကိုသာ၊ သန္ဓာယ-၍၊ တေ-ဤ ဝဠိတ္ထိဟူသောစကားကို၊ ဝတ္ထိ၊ ကိရ- ချဲ့၊ ဥတုသမယေ-ဥတုလာရာ အခါ၌၊ သမ္ပာ-နသော၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ ဝဠိ ဝဏှန္တိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ယူပါကုန်သော်လည်း၊ ယာ အယံ-အကြင်မိန်းမကို၊ ဝဠာတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္ထိတိ၊ တဿာ - ၏၊ ကုစ္ဆိယံ - ၌၊ နိဗ္ဗတ္တ သတ္တာနံ- ဖြစ်ရသော သတ္တာတို့၏၊ အကုသလဝိပါကော - သည်၊ သမ္ပာပုဏှာတိ - ကောင်းစွာရောက်လာ၏၊ တေ-ထိုသတ္တာတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရိတ္တကုသလဝိပါကေန-အနည်းငယ်သော ကုသိုလ်၏အကျိုးကြောင့်၊ ဝဟိတပဋိသန္ဓိကာ-ယူအပ်သောပဋိသန္ဓေရှိကုန်သည်၊ အကုသလဝိပါကေန-သည်၊ အဘိဘူတာ-လွမ်းမိုးအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိနဿန္တိ - ပျက်စီးကုန်၏။

ဟိ-မှန်၊ အဘိနဝပဋိသန္ဓိယံယေဝ - အသစ်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ အခါ၌ သာလျှင်၊ ဝါ - ပဋိသန္ဓေတည်စ အခါ၌သာလျှင်၊ ကမ္မာနုဘာဝေန - ကံ၏ အာနဘော်ကြောင့်၊ ဝါတေနဝါ-လေကြောင့်သော်၎င်း၊ ပါဏကေဟိဝါ- ပိုးငယ်တို့ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဒွိဟိ - ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ - အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ ဝဠော- သည်၊ န သဏှာတိ၊ ဝါတော - လေပူသည်၊ သောသေ တွာ- ခြောက်စေရုံ၊ အန္တရဓာပေတိ - ၏၊ ပါဏကာ - တို့သည်၊ ခါဒိတွာ-၍ (အန္တရဓာပေန္တိ-ကုန်၏) ပန-ဆက်၊ တဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ (ကတေ၌

ဝဠိတ္ထိ။ ။ သက္ကတ၌ ဗန္ဓဓာတ်၊ ယက်ပစ္စည်းဖြင့် “ဗန္ဓ” ဟု ရှိ၏။ “ဗန္ဓယတိ- ချစ်ခြင်းဟူသောအစေးဖြင့်ဖွဲ့တတ်၏။ ဣတိ ဗန္ဓာ” ဟုပြု၊ ပါဠိ၌ ဗကို ဝပြု၊ (န) ကို ဥ, ရကို ဈပြု၍ “ဝဠာ” ဟုဖြစ်၏။ သားသွီး အဖတ်မတင်သောမိန်းမ (အမြုံမ) ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ အသီးမသီးသောသစ်ပင် (အဖိုပင်) ကိုလည်း ဟောသည်။

ဝဠော နသဏှာတိ ။ ။ “ ကမ္မာနုဘာဝေန ” ဟု ကံကို အရင်းခံ အဖြစ်ဖြင့် ဆိုထားသောကြောင့် “ ဝါတေန, ပါဏကေဟိ ” ဟု အကြောင်း ၂ ပါးသာ လာသည်။ လေကြောင့် မတည်သည် ဖြစ်စေ, ပိုးငယ်တို့ကြောင့် မတည်ဖြစ်စေ အရင်းခံ ကံ၏ မကောင်းခြင်းကား ပါရသည်သာ-ဟုလို၊ မြဟ္မဇာလသုတ် (ဝိရုဒ္ဓဂမ္ဘ ကရဏံပုဒ်၏) အဋ္ဌကထာ၌ကား ကံကို အကြောင်းတခု သီးခြားပြု၍ အကြောင်း ၃ မျိုးပြသည်။

စပ်၊) ဝါတဿဝါ-လေကိုသော်၎င်း၊ ပါဏကာနံဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ပဋိ
 ယာတာယ- ငှါ၊ ဘေသဇ္ဇေ- ကို၊ ကတေ-အပ်သော်၊ ဂဗ္ဘော သဏ္ဌဟေယျ၊
 သော ဘိက္ခု၊ တံ- ထို ဆေးကို၊ အကတ္တာ - ၍၊ အညံ - သော၊ ခရဘေသဇ္ဇံ-
 ကြမ်းသော ဆေးကို၊ အဒါသိ၊ တေန-ကြောင့်၊ သာ-ထို ခိန်းမသည်၊ ကာလံ
 အကာသိ၊ ဘဂဝါ၊ ဘေသဇ္ဇဿ-၏၊ ဝါ - ကို၊ ကတတ္တာ - ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ ပညပေသိ။

ဒုတိယဝတ္ထုသ္မိပိ-၌လည်း၊ ဧသေ နယော - တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
 (ဆေးကုမှုအတွက် ဒုက္ကဋံ အာပတ်ကို ပညတ်တော် မူအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်) အာဂတာဂတဿ - ရောက်လာ ရောက်လာသော၊ ပရဇနဿ-
 တပါးသော လူ၏အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇံ-ကို၊ န ကာတဗ္ဗံ- မပြုထိုက်၊ ဝါ-မကုရ၊
 ကရောန္တော-ပြုသော ရဟန်းသည်၊ ဒုက္ကဋံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ပန - ဆက်၊
 ဘိက္ခုဿ-ရဟန်းယောက်ျား၎င်း၊ ပေ ၊ သာမဏေရိယာ - ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊
 ပဗ္ဗန္တံ - နသော၊ သဟဓမ္မိကာနံ - သီတင်းသုံးဘော်တို့ဘို့၊ (ဘေသဇ္ဇံ-ကို)
 ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ သမသီလသဒ္ဓါပညာနံ-ညီမျှသော သီလ သဒ္ဓါ
 ပညာရှိကုန်သော၊ တီသု - နသော၊ သိက္ခာသု - တို့၌၊ ယုတ္တာနံ - နသော၊
 တေသံ- ဤ သီတင်းသုံးဘော်တို့အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇံ- ကို၊ အကာထံ-မပြုဘဲ
 နေခြင်းငှါ၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ စ-ဆက်၊ ကရောန္တေန-ပြုလသော်၊ တေသံ-
 ထို သီတင်းသုံးဘော်တို့၏၊ (ဘေသဇ္ဇံ - သည်)၊ သစေ အတ္ထိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊
 တေသံ- ထို သီတင်းသုံးဘော်တို့၏၊ သန္တကံ - ဥစ္စာဖြစ်သောဆေးကို၊ ဂဟေ
 တွာ-၍၊ ယောဇေတွာ- ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ- ဖေါစပ်၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ (ဘေသဇ္ဇံ)
 သစေ နတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အတ္ထနော- ၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ- ၏၊ အတ္ထ
 နောပိ- ၏လည်း၊ (ဘေသဇ္ဇံ) သစေ နတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခာစာရဝတ္ထေန
 ဝါ-ဆွမ်းခံလှည့်ခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာန
 တောဝါ- ဆွေမျိုးတော်သူ ဖိတ်မံသူတို့၏ အထံမှသော်၎င်း၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ-
 ရှာမှီးထိုက်၏၊ အလဘန္တေန - ရှာ၍မရသော ရဟန်းသည်၊ ဂိလာနဿ-၏၊
 အတ္ထာယ-ငှါ၊ အကတဝိညတ္တိယာပိ - ပြုအပ်သော်လည်း ပြုရာမရောက်သော
 တောင်းခြင်းဖြင့်လည်း၊ ဝါ- ဖိတ်မံမှုကို မပြုသူတို့၏အထံ၌ တောင်းခြင်း
 ဖြင့်လည်း၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဝါ-တောင်း၍၊ ကာတဗ္ဗံ။

အကတဝိညတ္တိယာပိ။ ။ဂိလာနအတွက် ဉာတိပဝါရိတ မဟုတ်သူ့ အထံမှ
 လည်း ဆွမ်း ဆေးတို့ကို (ဆွမ်းရပ်သလို မရပ်ဘဲ) တိုက်ရိုက် တောင်းကောင်း၏၊
 ထို့ကြောင့် (ကတဝိ-တောင်းမှုကို ပြုအပ်ပါသော်လည်း၊ အကတဝိယ - မပြုအပ်

အပရေသမ္ပိ-သီတင်းသုံးဘော် ၅ ဥပမာ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မာတု-
 အမိ၎င်း၊ (ဣတိ၌စပ်၊) ပေ၊ တဒုပဋ္ဌာကာနံ- ထို မိဘကို လုပ်ကျွေးသူတို့၎င်း၊
 အတ္တနော- ၏၊ ဝေယျာဝစ္စကရဿ - ဝေယျာဝစ္စကို ပြုသူ၎င်း၊ ပဏ္ဍုပလာ
 သဿ-ရှင်လောင်း၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စနံ-ငါးဥပမာတို့၏ အတွက်၊ (ဘေသဇ္ဇံ)
 ကာတုံ ဝနုတိ၊ ယော-အကြင်ရှင်လောင်းသည်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော-ရှင်အဖြစ်
 ကို ရှုငဲ့သည်၊ (ဟုတွာ- ရှိ၊ ဝိဟာရေ ဝသတိ၌ စပ်၊) ယာဝ- လောက်၊ ပတ္တ
 စီဝရံ-ကို၊ ပဋိယာဒိယတိ-စီစဉ်အပ်၏၊ [ဆရာသည် စီစဉ်နေ၏-ဟူလို၊] တာဝ-
 ထိုသပိတ်သင်္ကန်းကို စီစဉ်နေသေးသမျှ၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသတိ-၏၊ (သော-ထို
 ရှင်လောင်းသည်၊) ပဏ္ဍုပလာသောနာမ-ပဏ္ဍုပလာသမည်၏၊ တေသု-ထို
 မိဘစသူတို့တွင်၊ မာတာပိတရော - တို့သည်၊ ဣဿရာ - အစိုးရမင်းတို့သည်၊
 သစေ ဟောန္တိ၊ (ဘေသဇ္ဇံ) သစေ န ပစ္စာသီသန္တိ- အကယ်၍ မတောင့်တ
 ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အကာတုံ ဝနုတိ၊ ပန - ဆက်၊ ရဇ္ဇေ - မင်းအဖြစ်၌၊
 ဌိတာ-နံသည်၊ (သမာနာ)ပိ၊ (ဘေသဇ္ဇံ - သားတော်၏ ဆေးကို၊) သစေ
 ပစ္စာသီသန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အကာတုံ နဝနုတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ - ကို၊ ပစ္စာသီသ
 န္တာနံ - တောင့်တကုန်သော မိဘတို့အား၊ ဘေသဇ္ဇံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ယောဇေတုံ-
 ယှဉ်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ- ဖေ၊ စပ်ခြင်းငှါ၊ အဇာနန္တာနံ- မသိကုန်သော မိဘတို့
 အား၊ ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော မိဘစသူတို့၏၊ အတ္ထာ
 ယ - ငှါ၊ သဟဓမ္မိကေသု- တို့၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ, ပရိယေသိတဗ္ဗံ - ထိုက်၏၊
 ဝါ-ရှာမိုးကောင်း၏။

သကဲ့သို့) ဖြစ်၏။ “အကတာ + ဝိညတ္တိ အကတဝိညတ္တိ - ပြုအပ်ပါသော်လည်း ပြုရာ
 မရောက်သော တောင်းခြင်း ” ဟု ပြု၊ တနည်း - အကတေ - မပြုအပ်သော ဖိတ်မှု
 ရှိသော အရပ်၌+ဝိညတ္တိ, အကတဝိညတ္တိ၊ (သာရတ္ထ)၊ ဝိမတိ၌ကား- “ အရိယေဟိ
 အကတာ+ဝိညတ္တိ အကတဝိညတ္တိ - ဝိနည်းသဘောအားဖြင့် အပ်သော်လည်း မသင့်
 တော်သည့်အတွက် အရိယာတို့ မပြုအပ်ဘူးသောဝိညတ် ” ဟု ဖွင့်၏၊ အချုပ်မှာ-
 “ ဝိလာနအတွက် ဖြစ်လျှင် ဉာတိပဝါရိတ မဟုတ်သူ့အထံ၌ တောင်းကောင်း၏၊ ထို
 တောင်းမှုကြောင့် အာပတ် မသင့် ” ဟူလို။

ပဏ္ဍုပလာသ ။ ။ ဖျော့တော့ ဝင်းဝါ၍ ကြွေလုနေသော သစ်ရွက်ကို “ ပဏ္ဍု
 ပလာသ ” ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့, ထို့အတူ လူအဖြစ်မှ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်လု
 နေသော ရှင်လောင်ကိုလည်း “ ပဏ္ဍုပလာသ ” ဟု ခေါ်ရ၏၊ ယခုခေတ် ဘုန်းတော်ကြီး
 ကျောင်းသားများသည် ကျောင်း၏ အမှုကိစ္စကို ပြုကြရသောကြောင့် ဝေယျာဝစ္စကရ
 နှင့်လည်းလျော်၏၊ ပဏ္ဍုပလာသနှင့်လည်းလျော်၏၊ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားများကို
 ဆေးကုပေးကောင်းသည်။

ပန-ဆက်၊ မာတရံ-မယ်တော်ကို၊ ဝိဟာရေ-၌၊ အာနေတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ သစေဇဂ္ဂတိ-အကယ်၍ ပြုစုလုပ်ကျွေးအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ သဗ္ဗိ-သော၊ ပရိကမ္ဘိ-အဘန်ဘန်ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ အနာမသန္တေန - မသုံးသပ်ဘဲ၊ ကာတမ္ဘိ-ရာ၏၊ [မိန်းမများသည် အနာမာသဝတ္ထုဖြစ်၍ “ အနာမသန္တေန ” ဟု ဆိုသည်။] ခါဒနီယံ - ကို၎င်း၊ ဘောဇနီယံ- ကို၎င်း၊ သဟတ္တာ- မိမိလက်ဖြင့်၊ ဒါတမ္ဘိ-ပေးကောင်း၏၊ ပန-ကား၊ ပိတာ-ကို၊ သာမဏေရော-ကို၊ (ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော) ယထာ - ပြုစုလုပ်ကျွေးထိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ သဟတ္ထေန, နှာပန သမ္မာဟနာဒီနိ - ရေချိုးပေးခြင်း, ဆုပ်နယ်ပေးခြင်း အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ကတ္တာဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ စ-ဆက်၊ ယေ-အကြင်လူတို့သည်၊ မာတာပိတရော-မိမိ၏ မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ - ပြုစုကြကုန်၏၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တိ- လုပ်ကျွေး ကြကုန်၏၊ တေသမ္ဘိ- ထိုလူတို့၏အတွက်လည်း၊ ဧဝမေဝ - ဤ မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကိုပြုစုလုပ်ကျွေးသည့် အတိုင်းသာလျှင်၊ ကာတမ္ဘိ-ရာ၏၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဝေတနံ-သံဃာ၏ လစာရိက္ခာကို၊ ဝဟေတွာ, အရညေ-၌၊ ဒါရူနိဝါ-သစ်သားတို့ကို သော်လည်း၊ ဆိန္ဒတိ-၏၊ အညံ-သော၊ ကိဗ္ဗိ-သော၊ ကမ္ဘိဝါ-အလုပ်ကိုသော်လည်း၊ ကရောတိ-၏၊ (သော-ထိုသူသည်၊) ဝေယျာ ဝစ္စကရောနာမ - ဝေယျာဝစ္စကရ မည်၏၊ တဿ - ထို ဝေယျာဝစ္စကရ၏၊ ရောဂေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ - သော်၊ ယာဝ- လောက်၊ ဣတကာ - သူ၏ ဆွေမျိုး တို့သည်၊ န ပဿန္တိ-မတွေ့မြင်ကုန်သေး၊ တာဝ- ထို မတွေ့မြင်ကုန်သေးသမျှ၊ ဘေသဇ္ဇံ , ကာတမ္ဘိ- ထိုက်၏၊ ဝါ- ကောင်း၏၊ ပန- ကား၊ ယော - အကြင် သူသည်၊ ဘိက္ခုနီသိတကောဝ - ရဟန်းကို မှီသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ , သဗ္ဗ ကမ္မာနိ- တို့ကို၊ ကရောတိ၊ တဿ - ထိုသူ၏အပေါ်၌၊ ဘေသဇ္ဇံ , ကာတမ္ဘိ မေဝ-ကေနိပြုထိုက်တော့သည်သာ၊ ပဏ္ဍုပလာသေပိ- ရှင်လောင်း၌လည်း၊ သာမဏေရေဝိယ-၌ကဲ့သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ဘိ-ရာ၏။

ဇေဋ္ဌဘာတု - အစ်ကိုကြီး၎င်း၊ (ဣတိ၌စပ်၊) ကနိဋ္ဌဘာတု- ညီငယ်၎င်း၊ ဇေဋ္ဌဘဂိနိယာ-အမကြီး၎င်း၊ ကနိဋ္ဌဘဂိနိယာ- နှမငယ်၎င်း၊ စူဠမာတုယာ- ဒေါ်လေး၎င်း၊ မဟာမာတုယာ- ဒေါ်ကြီး၎င်း၊ စူဠပိတုနော- ဘထွေး၎င်း၊ မဟာပိတုနော-ဘကြီး၎င်း၊ ပိတုစ္ဆာယ-အဘ၏အမ, နှမ၎င်း၊ ဝါ-အရီး၎င်း၊ မာတုလဿ-အမိ၏မောင်ကြီး, မောင်လေး၎င်း၊ ဝါ-ဥျးကြီး, ဥျးလေး၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ အပရေသမ္ဘိ-န်သော၊ ဒသန္တံ-၁၀ ဥျးသော ဆွေမျိုးတို့၏အပေါ်၌၊ (ဘေသဇ္ဇံ) ကာတံဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗေသမ္ဘိ-န်သော၊ တေသံ-ထိုဆွေမျိုး တို့၏ အတွက်၊ ကရောန္တေန - ပြုသောရဟန်းသည်၊ တေသံယေဝ- ထိုသူတို့၏

သာလျှင်၊ သန္တကံ-သော၊ ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကေဝလံ-မိမိဆေးနှင့်
 မဘက်သက်သက်၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ-ဖေဖီစပ်၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ
 ၏၊ ပန-ဆက်၊ (ကာတုံ - ဆေးကိုပြုခြင်းငှါ။) သစေ နပ္ပဟောန္တိ - အကယ်၍
 မစွမ်းနိုင်ကုန်အံ့၊ (ထိုဆွေမျိုးတို့မှာ ဆေးမပြုလုပ်တတ်ကုန်အံ့။) ဘန္တေ၊ နော-
 တို့အား၊ ဒေဝ-န်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ပဋိဒဿာမ-အစားပြန်ပေး
 ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ သစေ ယာစန္တိစ-အကယ်၍ တောင်းလည်းတောင်းကုန်အံ့၊
 (ဧဝံသတိ)၊ တာဝကာလိကံ - အခိုက်အတန့်မျှ၊ ဒါတဗ္ဗံ - ပေးကောင်း၏၊
 သစေပိ နယာစန္တိ၊ (ဧဝံသတိပိ - သော်လည်း၊) အမှာကံ- တို့၏၊ ဘေသဇ္ဇိ
 အတ္ထိ၊ တာဝကာလိကံ ဂဏှထ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတွာဝါ - ပြော၍သော်၎င်း၊
 ယဒါ- ဌ၊ နေသံ-ထိုဆွေမျိုးတို့၏၊ (ဘေသဇ္ဇိ)ဘဝိဿတိ၊ တဒါ-ဌ၊ ဒဿန္တိ--
 (အစား)ပေးကုန်လတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာဘောဂံ-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတွာဝါ-
 ပြု၍သော်၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ သစေ ပဋိဒေန္တိ - အကယ်၍ အစားပြန်ပေးကုန်အံ့၊
 (ဧဝံသတိ) ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နောစေဒေန္တိ - န်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ န စောဒေတဗ္ဗာ-
 မစောဒနာထိုက်ကုန်၊ ဝါ-မတောင်းထိုက်ကုန်၊ ဒသ-န်သော၊ ဧတေဗ္ဗတကေ-
 တို့ကို၊ ထပေတွာ၊ အညေသံ-အခြားသူတို့၏ အပေါ်၌၊ (ဘေသဇ္ဇိ)နကာတဗ္ဗံ-
 မပြုထိုက်၊ ဝါ-မကုကောင်း။

ပန - ဆက်၊ ဧတေသံ- ဤ ဆွေမျိုး ၁၀ ဥားတို့၏၊ ပုတ္တပရမ္ပရာယ- သား
 သမီးအဆက်ဆက်၏ အပေါ်၌၊ (ဘေသဇ္ဇိ ကရောန္တဿဌ်စပ်၊) ယာဝ-
 လောက်၊ သတ္တမော-ခုနှစ်ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကုလပရိဝဇ္ဇော-
 အဘန်ဘန်လည်သော ဆွေမျိုးသည်၊ ဝါ-ဆွေမျိုးအဆက်ဆက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊
 တာဝ - ထို ဆွေခုနှစ်ဆက် မျိုးခုနှစ်ဆက်တိုင်အောင်၊ စတ္တာရော - န်သော၊
 ပစ္စယေ- တို့ကို၊ အာဟရာပေန္တဿ - ဆောင်စေသော ရဟန်း၏၊ အကတ
 ဝိညတ္တိဝါ - ပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်ရာမရောက်သော ဝိညတ်သည်၎င်း၊
 ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောရဟန်း၏၊ ဝဇ္ဇကမ္ပံဝါ- ဆေးကုမှုသည်
 ၎င်း၊ ကုကဒူသကာပတ္တိဝါ- ကုလဒူသက အာပတ်သည်၎င်း၊ န ဟောတိ၊
 ဘာတု-အကို၊ ညီ၏၊ ဇာယာဝါ-မယားသည်၎င်း၊ ဝါ-ခယ်မ၊ မရီးသည်၎င်း၊
 ဘဂိနိသာမိကောဝါ- အမ၊ နှမ၏ လင်သည်၎င်း၊ ဝါ- ယောက်ဖသည်၎င်း၊
 ဂိလာနာ-န်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ဗြာတကာ စေဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ၊ နဂိုရ်က
 ဆွေမျိုးဖြစ်နေလျှင်-ဟူလို၊) တေသံ-ထိုခယ်မ မရီး ယေဝံဖတို့အတွက်လည်း၊
 (ဘေသဇ္ဇိ ကာတုံ) ဝန္တတိ၊ အညာတကာ စေ (ဟောန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)
 ဘာတုစ- အစ်ကို၊ ညီ၏ဥစ္စာကို၎င်း၊ ဘဂိနိယာစ - အမ၊ နှမ၏ ဥစ္စာကို၎င်း၊

ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ (ကိံ - အဘယ်သို့ပြော၍ ပေးထိုက်သနည်း၊) တုမှာကံ- တို့၏၊ ဇဂ္ဂနဋ္ဌာနေ - လုပ်ကျွေးရာအရပ်၌၊ ဒေထ - ပေးလိုက်ကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ (ဒါတဗ္ဗံ)၊ အထဝါ- သို့မဟုတ်၊ တေသံ- ထို မရီး ခယ်မ ယေဝံဖ တို့၏၊ ပုတ္တာနံ- တို့၏၊ (သန္တကံ) ကတွာ ဒါတဗ္ဗံ (ကိံ) တုမှာကံ- တို့၏၊ မာတာပိတူနံ- တို့အား၊ ဒေထ- န်လော့၊ ဣတိ (ဒါတဗ္ဗံ)၊ ဧတေနုပါယေန- ဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသုပိ- စူဠမာတုယာ အစရှိသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ [“ စူဠမာတု၏ လင်ဖြစ်သူ မမာလျှင် ” စသည်ဖြင့် ဤနည်းအတိုင်း သိပါ- ဟူလို။]

စ- ဆက်၊ တေသံ - ထို မိဘစသူတို့၏၊ အတ္ထာယ - ၄၊ သာမဏေရေဟိ- တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ (အာဟရာပေန္တန ဌ်စပ်)၊ အရညတော- မှ၊ ဘေသဇ္ဇ- ကိ၊ အာဟရာပေန္တန- ဆောင်ယူစေလသော်၊ ဝါ- ဆောင်ယူစေသော ဆရာ သည်၊ ဣတိ သာမဏေရေဟိ ဝါ - ဆွေမျိုး သာမဏေတို့သည် သော်လည်း၊ ဝါ- တို့ကိုသော်လည်း၊ အာဟရာပေတဗ္ဗံ- ဆောင်ယူစေထိုက်၏၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အတ္ထာယ ဝါ - ၄၊ သော်လည်း၊ အာဟရာပေတွာ - ၍၊ ဒါတဗ္ဗံ- ၍၊ [ဆွေမျိုးမတော်သော သာမဏေတို့ကို ခိုင်းလျှင် မိမိအတွက် - ဟု မှန်း၍ ဆရာကခိုင်းပါ- ဟူလို။] တေဟိပိ- ထိုဆွေမျိုးမတော်သော သာမဏေတို့သည် လည်း၊ ဥပဇ္ဈာယဿ - ၍၊ ဝါ- ဘို့၊ အာဟရာမ- န်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့လုံးသွင်း ၍၊ ဝတ္တသိသေန- ဝတ္တရားကို အဥးပြုသဖြင့်၊ အာဟရိတဗ္ဗံ- ဆောင်ယူရာ၏၊ ဥပဇ္ဈာယဿ - ၍၊ မာတာပိတရော- တို့သည်၊ ဂိလာနာ- န်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ- န်အံ့၊ ဥပဇ္ဈာယောစ- သည်လည်း၊ ဒိသာပက္ကန္တော- အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားသည်၊ ဟောတိ- အံ့၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန- အတူနေတပည့် သည်၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၍၊ သန္တကံ- သော၊ ဘေသဇ္ဇ- ကိ၊ ဒါတဗ္ဗံ- ၍၊ (ဥပဇ္ဈာ ယဿ - ၍၊ သန္တကံ- သော၊ ဘေသဇ္ဇ- သည်)၊ နောစေ အတ္ထိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အတ္တနော - ၍၊ ဘေသဇ္ဇ- ကိ၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- အား၊ ပရိစ္စဇိတွာ- စွန့်ပြီး၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၍၊ အတ္တနောပိ- ၍လည်း၊ (ဘေသဇ္ဇ- သည်)၊ အသန္တေ - မရှိလ သော်၊ ဝုတ္တနယေန- ဖြင့်၊ [ဘိက္ခာစာရဝတ္တနည်း၊ ဣတိ သာမဏေရေဟိ ဝါ- စသောနည်းဖြင့်။] ပရိယေသိတွာ- ရှာမှီး၍၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၍၊ သန္တကံ- ကို၊ ကတွာ - ၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၍၊ [သာမဏေများလည်း လူတို့အား ဆေးမပေး ကောင်း။] ဥပဇ္ဈာယေနာပိ - သည်လည်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ - ၍၊ မာတာ ပိတူသု- တို့၌၊ ဝေမေဝ- လျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ - ကျင့်ရာ၏၊ အာစရိယန္တေ ဝါ သိ ကေသုပိ- အာစရိယ၊ အန္တေ ဝါ သိကတို့၌လည်း၊ သေနယော- တည်း။

အညော - သော၊ ယော - အကြင်လူသည်။ အာဂန္တုကော - ဧည့်သည်သည်။(ဟုတွာ)ဝါ- သော်၎င်း၊ စောရော- သူခိုး၊ သူပုန်၊ ဒါးမြသည်။(ဟုတွာ)ဝါ၊ ယုဒ္ဓပရာဇိတော- စစ်ထိုးရာ၌ရှုံးသော၊ ဣဿရော- အစိုးရသည်။(ဟုတွာ)ဝါ၊ ဣတကေဟိ - တို့သည်၊ ပရိစ္စက္ခော- စွန့်အပ်သော၊ ကပဏော - အထီးကျန်ခဲ့ လူဆင်းရဲသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဂမိယမနုဿော - ခရီးသွားလူသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဂိလာနော-သည်။ ဟုတွာ, ဝိဟာရံ-သို့၊ ပဝိသတိ-ဝင်လာအံ့၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော အာဂန္တုကစသုတို့၏ အပေါ်၌၊ အပစ္စာသီသန္တေန-ပစ္စည်း လာဘ်ကို မတောင့်တသည်။ (ဟုတွာ)၊ ဘောသန္တိ ကာတဗ္ဗံ၊ သဒ္ဓံ-သဒ္ဓါရှိသော၊ ကုလံ - အမျိုးသည်၊ စတူဟိ - နံသော၊ ပစ္စယေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာယကံ-လုပ်ကျွေးတတ်သည်။ ဘိက္ခုသံဃဿ-၏၊ မာတာပိတုဋ္ဌာနိယံ-မယ်တော် ခမည်းတော်အရာ၌တည်သည်။ ဟောတိ - ၏၊ တဏှ- ထိုအမျိုး၌၊ ကောစိ - သည်၊ ဂိလာနော - သည်၊ စေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ - ထိုဂိလာန၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ဝိဿာသေန-အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဘန္တေ, ဘောသန္တိ-ကို၊ ကတွာ (ဖေဝီစပ်၍) ဒေထ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒန္တိ - နံအံ့၊ နေဝ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးလည်း မပေးကောင်း၊ န ကာတဗ္ဗံ- ကုလည်း မကုကောင်း၊ ပန- ကား၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ဥတွာ, ဧဝံ-သို့၊ အထပုစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ လျှော့ကုန်အံ့၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ, အသုကဿနာမ - သော၊ ရောဂဿ - ရောဂါ၏အတွက်၊ ကိံ ဘောသန္တိ-ကို၊ ကရောန္တိ-နံသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (အထ ပုစ္ဆန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ) ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ-ဤမည် ဤမည်သောဆေးကိုလည်း၊ ဂဟေတွာ ကရောန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဘန္တေ, မယံ-၏၊ မာတာ-သည်၊ ဂိလာနာ-မကျန်းမာနေပါ၏၊ ဘောသန္တိ - ကို၊ တာဝ အာစိက္ခထ- ပြောတော်မူပါကုန် ဥားလော၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ပုစ္ဆိတေ-တိုက်ရိုက်မေးအပ်သော်၊ န အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-မပြောကောင်း၊ ပန - ထိုသို့ပင် မပြောကောင်းပါသော်လည်း၊ အညမညံ-သီတင်းသုံးဘော် အချင်းချင်း၊ ကထာ - စကားကို၊ ကာတဗ္ဗာ - ၏၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော, အသုကဿနာမ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဣမသ္မိံ ရောဂေ-၌၊

အပစ္စာသီသန္တေနံ။ ။အာဂန္တု, စောရစသုတို့အား မလွဲသာ၍ ဆေးကုပေးရသော်လည်း (“ဤသို့ ဆေးကုပေးလိုက်ရလျှင် နောင်အခါ ငါ့အား လှူလိမ့်မည်”ဟု) လာဘ်ကိုမတောင့်တဘဲ ကုရမည်။ လာဘ်ကိုမြှော်လင့်၍ ကုပေးလျှင် ဆေးကုမှုဒုက္ကဋ်, ကုလဒ္ဓသနဒုက္ကဋ်တို့မှ မလွတ်။ [“ သူတို့မှာ ကိုးကွယ်ရာမဲ့နေချိန်၌ ငါတို့က ယခုလို ကျေးဇူးပြုပေးလိုက်လျှင် သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုကြလိမ့်မည်။ သံဃာမှာ ကျေးဇူးများလိမ့်မည်”ဟု ရည်ရွယ်၍ကား ဆေးကုပေးကောင်း၏-ဟု ဆိုကြသည်။-ဝိမတိ။]

ကို ဘေသဇ္ဇံ=ကို၊ ကရိံသု-န်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၎င်း၊ ဘန္တေ၊ ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ--
ကိုလည်း၊ (ကရိံသု)၊ ဣတိ-သို့၎င်း၊ (ကထာ ကာတဗ္ဗာ)၊ တံ-ထို စကားကို၊
သုတွာ-၍၊ ဣတရော-ရဟန်းမှတပါး မေးလာသူသည်၊ မာတု-ဘို့၊ ဘေသဇ္ဇံ-
ကို၊ ကရောတိ-အံ့၊ (သုတို့ဘာသာ ဆေးကိုရှာ၍ ကုအံ့) ဝန္တေတေ။

မဟာပဒုမထေရောပိ - သော်မှလည်း၊ [ပိသဒ္ဓါ သမ္ဘာဝနာဇောတက၊
မဟာပဒုမထေရ်တောင်မှ ဤသို့ပြောခဲ့ဘူးသည်- ဟူလို၊] ဝသဘရညော- ၏၊
ဒေဝိယာ-၏၊ ရောဂေ-သည်၊ ဥပ္ပန္န-သော်၊ ကောယ-သော၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊
အာဂတိံ၊ ပုစ္ဆိတော- မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ န ဇောနာမိတိ- ငါမသိဘူး
ဟူ၍၊ အဝတွာ- မပြောမူ၍၊ ဧဝမေဝ - ဤအတိုင်းသာလျှင်၊ [“အာဂုသော
အသုကဿနာမ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်းသာလျှင်၊] ဘိက္ခုဟိ-
တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - အတူ၊ သမုလ္လပေသိကိရ - ကောင်းစွာ ပြောဆိုဘူးသတတ်၊
[“သမုလ္လပေသိတိ အပစ္စာသိသန္တော ဧဝံ အညမညံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသိ” -
ဝိမတိ၊] တံ-ထိုစကားကို၊ သုတွာ၊ တဿာ-ထိုမိဖုရား၏အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇံ
အကံသု၊ စ - ဆက်၊ ရောဂေ-သည်၊ ဝုပသန္တေ - ငြိမ်းပျောက် လသော်၊ တံ
စိဝရေန - နှင့်၎င်း၊ တိဟိ ကဟာပဏသတေဟိစ - သုံးရာသော အသပြာတို့
နှင့်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ , ဘေသဇ္ဇစင်္ဂောဋကံ-ဆေးကလာပ်ကို၊ ပူရေတွာ-ပန်းတို့ဖြင့်
ပြည့်စေ၍၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ပုပ္ဖပူဇံ- ပန်းပူဇော်မှုကို၊ ကရောထ- န၊ ဣတိ- သို့၊
အာဟံသု - နိဗြီ၊ ထေရော၊ အယံ- ဤအဘို့သည်၊ အာစရိယဘာဂေါနာမ-
ဆရာ၏အဘို့မည်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ကပ္ပိယဝသေန- အပ်သော အသုံး
အနှုန်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေ၍၊ ပုပ္ဖပူဇံ အကာသိ၊ ဧဝံ - လျှင်၊
တာဝ- ပရိတ်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ ဘေသဇ္ဇေ-၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗိ- ရာ၏။

အာစရိယဘာဂေါနာမာယံ။ ။ဝိနည်းကို နားမလည်သူမှာ ထိုမေးစဉ်အခါက
ဝိနည်းနှင့် လျော်အောင် မစိစဉ်နိုင်ရကား ဤကဲ့သို့ လာဘ်မျိုး မရနိုင်၊ ယခုသော်ကား
ဝိနည်းနားလည်၍ လျော်အောင် စိစဉ်တတ်သည့် အတွက် ဤလာဘ်ကို ရသည်၊ ယခု
ရအပ်သော လာဘ်သည် အပ်စပ်သော လာဘ်ဖြစ်၍ ဆရာ၏အဘို့ (ဆရာ သုံးထိုက်
သော လာဘ်) ဖြစ်သည်-ဟူလို။

ကပ္ပိယဝသေန။ ။ “ပန်းပူဇော်ပါဘုရား” ဟု လျှောက်၍ ငွေသုံးရာကို လှူခြင်း
ဖြစ်ရကား မအပ်သော စီမံခြင်း၏ မသင့်သောကြောင့် “ကပ္ပိယဝသေန” ဟု ဆိုသည်၊
ငွေတွေကို ယူလိုက်ကြ ဟု မဆိုဘဲ “ ပန်းကို ယူထားလိုက်ကြ ” ဟု ဆိုခြင်းသည်ပင်
ကပ္ပိယဝေါဟာရ ဖြစ်၏၊ သို့သော် ထိုငွေကိုကား ကပ္ပိယကာရကတို့က ယူ၍ မဟာ
ပဒုမထေရ်အား “၃၀၀ တန် အပ်သော ပစ္စည်းကို အလိုရှိသော အခါ တောင်းတော်
မူပါ” ဟု လျှောက်မှသာ အပ်သောပစ္စည်းကို သုံးစွဲကောင်းပေလိမ့်မည်။

ပန-ကား၊ ပရိတ္တေ-ပရိတ်၌၊(ဝေံ-သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ - ကျင့်ရာ၏၊) ဘန္တေ၊
 ဝိလာနဿ-အတွက်၊ ပရိတ္တံ-ပရိတ်ကို၊ ဝါ-အရံအတားကို၊ ကရောထ-ပြုပေး
 ပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ န ကာတဗ္ဗံ၊ [ဆေးအကုခိုင်းသည့် သဘော
 ပါနေသောကြောင့် ပြုလုပ်မပေးရ - ဟူလို။] ပန- အန္ဓယကား၊ (ပရိတ္တံ-
 ပရိတ်ကို၊) ဘဏထ-ရွတ်တော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ ကာတဗ္ဗံ၊
 [“ပရိတ္တံ ကရောထ” ဟု လျှောက်တုန်းက ရွတ်ကောင်းပုံကို ပြလို၍ “ သစေ
 ပိဿ”စသည်မိန့်။] အဿ-ထိုပရိတ်ရွတ်မည့်ရဟန်း၏၊ ဝေံ-ဤအကြံသည်၊
 သစေပိ ဟောတိ - အံ၊ (ကိံ)၊ မနုဿာနာမ - မည်သည်၊ န ဇာနန္တိ -
 (အပ်သော အသုံး အနှုန်းကို) နားမလည်ကြကုန်၊ ဝါ - မလျှောက်တတ်
 ကြကုန်၊ အကယိရမာနေ-(ပရိတ်ရွတ်မှုကို)မပြုအပ်သော်၊ ဝိပုဋိသာရိနော-
 နှလုံး မသာယာခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ - န်လတံ၊ ဣတိ - ဤသို့သော
 အကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံ သတိ)၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ပန - ဆက်၊ ပရိတ္တော
 ဒကံ-ပရိတ်ရေကို၎င်း၊ ပရိတ္တသုတ္တံ-ပရိတ်ချည်ကို၎င်း၊ ကတွာ, ဒေထ-ပါကုန်၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန- လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်၊ (အလျှောက် ခံရသော
 ရဟန်းသည်၊) တေသံယေဝ - ထိုလူတို့၏ သာလျှင်၊ ဥဒကံ- ကို၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊
 စာလေတွာ- လှုပ်စေ၍၊ သုတ္တံ - ကို၊ ပရိမဇ္ဇိတွာ- ဆုပ်နယ်၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ရာ၏၊
 [ပရိတ်ရွတ်စဉ် ပရိတ်ရေကို လက်ဖြင့် လှုပ်ပေးပါ, ချည်ကို ဆုပ်နယ်ပေးပါ၊
 ဤသို့ပြုပေးလျှင် ပရိတ်၏တန်ခိုးသည် ထိုရေအတွင်း ချည်အတွင်းသို့ ဝင်သွား
 သည်- ဟူလို၊—ဝိမတိ။]

[“တေသံ ယေဝ ဥဒကံ”၌ ဝေသဒ္ဒါ၏နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကိုပြလို၍ “ သစေ
 ဝိဟာရတော” ဟု ဆက်သည်။] ဝိဟာရတော-မှာ ဥဒကံ- ကို၎င်း၊ အတ္တနော-
 ၏၊ သန္တကံ-သော၊ သုတ္တံဝါ-ကို၎င်း၊ သစေ ဒေတိ-အံ၊ (ဝေံ သတိ)၊ ဒုက္ကဋ်
 (ဟောတိ)၊ [ဆွေမျိုးမတော်သူတို့အား ပေးခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ် - ဟူလို။]
 မနုဿာ - တို့သည်၊ ဥဒကဇ္ဇ - ကို၎င်း၊ သုတ္တဇ္ဇ - ကို၎င်း၊ ဝဟေတွာ - ၍၊
 (ထပေတွာ-ရှေ့၌ ချထား၍၊ တချို့ စာအုပ်၌ မပါ)၊ နိသီဒိတွာ - ၍၊ ပရိတ္တံ-
 ကို၊ ဘဏထ-ရွတ်ပေးပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ၊ (ပရိတ္တံ)
 ကာတဗ္ဗံ-၏၊ နောစေ နဇာနန္တိ- လျှော့နည်းကို မသိကုန်အံ၊ (ဝေံသတိ)၊
 အာစိက္ခံတဗ္ဗံ-ပြောရာ၏၊ နိသိန္ဒာနံ-နံသော၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ ပါဒေသု-တို့၌၊
 ဥဒကံ-ကို၊ အာကိရန္တာ-၊လောင်းကုန်လျက်၎င်း၊ သုတ္တံ - ကို၊ ထပေန္တာစ-
 ထားကုန်လျက်၎င်း၊ ပရိတ္တံ-ကို၊ ကရောထ-ပါကုန်၊ ဘဏထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-
 ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဝစ္ဆန္တိ - သွားတတ်ကြကုန်၏၊ ပါဒါ- တို့ကို၊ န အပနေ

တဗ္ဗာ-မဖဲထိုက်ကုန်၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ န အပနေတဗ္ဗာ-နည်း၊) ဟိ ယသ္မာ-
 ကြောင့်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော-နှလုံးမသာ မယာခြင်းရှိကုန်
 သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါဒါ-တို့ကို၊ န အပနေ
 တဗ္ဗာ- န)၊ [“ ခြေကို ရေဖြင့်လောင်းစဉ် ဖဲလိုက်လျှင် ထို ပရိတ်ရေသည်
 မင်္ဂလာ မရှိတော့၊ ရောဂါ မပျောက်စေနိုင်တော့ ” ဟု အယူရှိသူတို့မှာ စိတ်
 မချမ်းမသာ ဖြစ်တတ်ကြသည်-ဟူလို။]

အန္တောဂါမေ - မြို့တွင်း ရွာတွင်း၌၊ ဂိလာနဿ - ၏၊ အတ္ထာယ - ၄၊
 ပရိတ္တံ - ကို၊ ဘဏန္တု - ရွတ်တော်မူလှည့်ပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊
 ဝိဟာရံ-သို့၊ ပေသေန္တိ - အပင့်လွှတ်ကုန်အံ့၊ ဘဏိတဗ္ဗံ - သွား၍ရွတ်ရာ၏၊
 အန္တောဂါမေ-၌၊ ရာဇဂေဟာဒိသု - မင်းနန်းတော်အစရှိသော အရပ်တို့၌၊
 ရောဂေဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ဥပဒ္ဒဝေဝါ-ဘီလူးသားရဲစသော ဘေးဥပါဒ်
 သည်သော်၎င်း၊ ဥပ္ပန္နေ- သော်၊ ပက္ကောသာပေတွာ- ပင့်ခေါ်စေ၍၊ ဘဏာ
 ပေန္တိ - ရွတ်စေကုန်အံ့၊ အာဇ္ဇာနာဋိယသုတ္တာဒိနိ - အာဇ္ဇာနာဋိယသုတ်အစ
 ရှိသည်တို့ကို၊ ဘဏိတဗ္ဗာနိ၊ အာဂတိံ - ကြွလာ၍၊ ဂိလာနဿ - အား၊
 သိက္ခာပဒါနိ-တို့ကို၊ ဒေန္တု-ပေးတော်မူလှည့်ပါကုန်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ကထေန္တု-နိ၊
 ရာဇန္တေပုရေဝါ- မင်းနန်းတော်၌ သော်၎င်း၊ အမစ္စဂေဟေဝါ-အမတ်ကြီး
 အိမ်၌သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊ ပေသိတေပိ - စေလွှတ်အပ်
 သော်လည်း၊ ဂတိံ သိက္ခာပဒါနိ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဓမ္မော ကထေတဗ္ဗော၊ မတာ
 နံ-သေသူတို့၏၊ ပရိဝါရတ္တံ- အခြံအရံအကျိုးငှါ၊ အာဂစ္ဆန္တု- ကြွလာတော်
 မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ပက္ကောသန္တိ-နံအံ့၊ နဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၊ [“ အလောင်း၏ အခြံ
 အရံလုပ်၍ မလိုက်ရ ” ဟူလို။] သိဝထိကဒဿနေ - သင်းချိုင်းကို မြင်ရခြင်း
 ၌၎င်း၊ အသုဘဒဿနေစ - အသုဘကို ရှုမြင်ရခြင်း၌၎င်း၊ မရဏဿတိ - ကို၊
 ပဋိလဘိဿာမိ - ရလိမ့်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန-
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအဥျားပြုသဖြင့်၊ ဂန္တံ ဝဋ္ဋတိ၊ [ထို့ကြောင့်ယခုခေတ်၌ “ အသုဘရှု
 ကြတော်မူပါ ” ဟု အပ်သောနည်းဖြင့် ပင့်လျှောက်ကြသည်၊ ထိုသို့ ပင့်လျှင်
 အလောင်းနှင့်အတူလည်း လိုက်ကောင်းစရာ ရှိပြန်သည်၊ “ ပရိဝါရတ္ထာယ
 အာဂစ္ဆန္တု၊ တိ ဝုတ္တေပိ ဧဝံ သဗ္ဗက္ခေတွာ (ဤသို့ မရဏဿတိ ရလိမ့်မည်
 ဟု မှတ်သား၍) ဂန္တံ ဝဋ္ဋတိ။] ဧဝံ-လျှင်၊ ပရိတ္တေ-၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ရာ၏။

ပန - ကား၊ ပိဏ္ဏပါတေ-၌၊ (ဧဝံ - ဤဆိုအပ်လတံအတိုင်း၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ)
 အနာမဋ္ဌပိဏ္ဏပါတော - မသုံးသပ်အပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဝါ- ဥျားဥျားဖျားဖျား
 ဆွမ်းကို၊ [လူများက ပေးလှူပြီးနောက် မိမိနှင့် အခြားရဟန်းတို့ မစားအပ်

သေးသော ဥျးဥျးဖျားဖျားဆွမ်းကို “ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပီတ” ဟု ခေါ်သည်။]
 ကဿ-အား၊ ဒါတဗ္ဗော-နည်း၊ ကဿ-အား၊ န ဒါတဗ္ဗော-နည်း၊ တာဝ-
 ဝေယျာဝစ္စကရစသုတို့မှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ- နသော၊) မာတာပိတူနံ-
 တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ဂဟာပဏဉ္စနကော - တကျပ်တန်ဆွမ်းသည်၊ သစေပိ
 ဟောတိ - ဥျးတော့၊ [ရှေးခေတ်က တကျပ်တန် ဆွမ်းဆိုလျှင် တော်တော်
 ကောင်းသောကြောင့် “ သစေပိ ” ဟု သမ္ဘာဝနာဇောတက ဝိသဒ္ဓါဖြင့်
 ဆိုသည်။] (ဧဝံသတိပိ)၊ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပီတနံ - သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပေးလှူ
 အပ်သောဆွမ်းကို ဖေါက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျစေခြင်းသည်၊ ဝါ - သဒ္ဓါဒေယျ
 ဝိနိပီတဒုက္ကဋ်သည်၊ နတ္ထိ၊ မာတာပိတူဥပဋ္ဌာကာနံ-မိဘ၏အလုပ်အကျွေးတို့
 ၎င်း၊ ဝေယျာဝစ္စကရဿ - မိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စပြုသူ၎င်း၊ ပဏ္ဍုပလာသဿ-
 ၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဧတေသမ္ဘိ - တို့အားလည်း၊ (အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပီတော)
 ဒါတဗ္ဗော၊ တတ္ထ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ပဏ္ဍုပလာသဿ-အား၊ ထာလကေ-
 ရဟန်းတို့၏ စားခွက်၌၊ [သပိတ်ကိုလည်း ထာလက၌ သွင်းယူပါ။] ပိက္ခိပိတွာပိ
 ဒါတံ ဝန္တတိ၊ တံ - ထို ရှင်လောင်းကို၊ ထပေတွာ , အညေသံ - ကုန်သော၊
 အဂါရိကာနံ - အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့အား၊ မာတာပိတူနမ္ဘိ -
 တို့အားသော်မှလည်း၊ (ထာလကေ ပိက္ခိပိတွာ ဒါတံ) န ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ပဗ္ဗ
 ဇိတပရိဘောဂေါ - ရဟန်းတော်တို့၏ အသုံးအဆောင်သည်၊ အာဂါရိ
 ကာနံ - တို့၏၊ စေတိယဋ္ဌာနိယော - စေတီအရာ၌တည်သည်၊ (ဟောတိ)။

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ [ဤအနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပီတကို အဓိအာတတို့အား
 သာ ပေးထိုက်သည် မဟုတ်သေး၊] သေ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဍပီတောနာမ - ကို၊
 သမ္ပတ္တဿ-ရောက်လာသော၊ ဒါမရိကစောရဿ ဝပိ-ဒါးမြဲသူပုန်အား၎င်း၊
 ဣဿရဿာပိ - အစိုးရအား၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗော - ပေးထိုက်သေး၏၊ ကဿ-
 နည်း၊ ဟိ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တေ - ထိုသူပုန် ဒါးမြဲအစိုးရတို့သည်၊ အဒိယ
 မာနေပိ- မပေးအပ်သော်လည်း၊ န ဒေန္တိ - ပေးဘော် မရကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊
 ကုဇ္ဈန္တိ-အမျက်ထွက်တတ်ကုန်၏၊ အာမသိတွာ- သုံးသပ်ပြီး၍၊ ဝါ-ဥျးဥျး
 ဖျားဖျားယူပြီး၍၊ ဒိယမာနေပိ- သော်လည်း၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌကံ-စားကြွင်းကို၊ ဒေန္တိ-
 န်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကုဇ္ဈန္တိ-န်၏၊ ကုဒ္ဓါ-န်သည်၊ (သမာနာ-သော်)၊ ဇိဝိတာ-မှ၊

ပဗ္ဗဇိတ၊ ပေ၊ ဋ္ဌာနိယော။ ။ စေတိယဋ္ဌာနေ- စေတီအရာ၌+တိဋ္ဌတိ- တည်၏၊
 ဣတိ စေတိယဋ္ဌာနိယော၊ ရဟန်းတို့၏စားခွက် (သပိတ်) စသောအသုံးအဆောင်သည်
 လူဝတ်ကြောင်တို့၏ ရိုသေလေးစားရာ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် လူဝတ်ကြောင်များသည်
 ရဟန်းတို့၏အသုံးအဆောင်ကို မသုံးကောင်း၊ ရဟန်းတို့ကလည်း သုံးခွင့်မပြုကောင်း။

ဝေါရောပေန္တိ - ခွင်းတတ်ကုန်၏။ သာသနဿာပိ - ၎င်းလည်း။ အန္တရာယံ - ကို၊
 ကရောန္တိ - န်၏။ စ - ဆက်၊ ရန္တံ - မင်းအဖြစ်ကို၊ ပတ္တယမာနဿ - တောင်းတ
 လျက်၊ ဝိစရတော - သော၊ စောရနာဂဿ - သူပုန်ဖြစ်သော နာဂ၏။ ဝတ္ထု -
 ကို၊ ဣတ္ထိ - ဤ ဥျားဥျားဖျားဖျားပေးရာ၌၊ ကထေတဗ္ဗံ - ၎င်း၊ [မထေရ်က သပိတ်ကို
 ယူရင်းပင် ဥျားဥျားဖျားဖျားဆွမ်းကို မသိမသာနိုက်ယူလိုက်ပြီးမှ ကျန်ဆွမ်း
 အားလုံးကို ပေးလိုက်သည်။] ဧဝံ - လျှင်၊ ပိဏ္ဏပါတေ - ၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ - ၎င်း။

ပန - ကား၊ ပဋိသန္တာရော - အာမိသပဋိသန္တာရကို၊ ကဿ - အဘယ်သူ၏
 အပေါ်၌၊ ကာတဗ္ဗော - နည်း၊ ကဿ - ၌၊ န ကာတဗ္ဗော - နည်း၊ ပဋိသန္တာရော
 နာမ - ကို၊ ဝိဟာရံ - သို့၊ သမ္ပတ္တဿ - သော၊ ယဿကဿစိ - သော၊ အာဂန္တု
 ကဿဝါ - ဧည့်သည်၏အပေါ်၌သော်၎င်း၊ ဒလိဒ္ဒဿဝါ - ဆင်းရဲသူ၏အပေါ်၌
 သော်၎င်း၊ စောရဿဝါ - သူပုန် ဒါးမြစ်အပေါ်၌သော်၎င်း၊ ဣဿရဿဝါ -
 အစိုးရ၏အပေါ်၌သော်၎င်း၊ ကာတဗ္ဗောယေဝ - သည်သာ၊ ကထံ - နည်း၊
 တာဝ - ဒလိဒ္ဒစသုတို့မှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌိ - သော) အာဂန္တုကံ - ဧည့်သည်ကို၊
 ဒီဏပရိဗ္ဗယံ - ကုန်သောရိက္ခာ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟာရံ - သို့၊ သမ္ပတ္တိ - ရောက်လာ
 သည်ကို၊ ပါနိယံ - ကို၊ ပိဝ - လော၊ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ ဒါတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ ပါဒ
 မက္ခနတေလံ - ခြေတို့ကို သုတ်လိမ်းကြောင်းဆီကို၊ ဝါ - ခြေနယ်ဆီကို၊ ဒါတဗ္ဗံ -
 ရာ၏၊ ကာလေ - နံနက်အခါ၌၊ အာဂတဿ - ရောက်လာသောဧည့်သည်အား၊
 ယာဂုဘတ္တံ - ယာဂု၊ ထမင်းကို၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၎င်း၊ ဝိကာလေ - ၌၊ အာဂတဿ - အား၊
 တဏှုလာ - တို့သည်၊ သစေ အတ္ထိ - နအံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဏှုလာ - တို့ကို၊
 ဒါတဗ္ဗော - န်၏၊ အဝေလာယံ - အချိန်မဲ့ညဉ့်အခါ၌၊ သမ္ပဒတ္တာ - ရောံလာသော
 ဧည့်သည်ကို၊ ဂစ္ဆာဟိ - ပြန်သွားလော၊ ဣတိ - သို့၊ န ဝတ္တဗ္ဗော - ထိုက်၊ သယန
 ဌာနံ - အိပ်ရာအရပ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၎င်း၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသောအမှုကို၊ အပစ္စာ
 သီသန္တေနဝ - မတောင့်တဘဲသာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ - ၎င်း၊ [ဧဝသဒ္ဒါ၏ နိဝတ္ထေ
 တဗ္ဗတ္ထုပြုလို၍ “မနုဿာနာမ” စသည် မိန့်၊] မနုဿာနာမ - တို့မည်သည်၊
 စတုပစ္စယဒါယကာ - ပစ္စည်းလေးပါးကိုပေးလှူတတ်ကုန်၏၊ ဧဝံ - သို့၊ သင်္ဂဟေ -
 ကို၊ ကရိယမာနေ - ပြုအပ်သော်၊ ပုနပ္ပာနံ - ထပ်၊ ပသီဒိတွာ - ၍၊ ဥပကာရံ -
 လျော်သော ကျေးဇူးကို၊ ကရိယန္တိ၊ ဣတိ - သို့၊ စိတ္တံ - ကို၊ န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ -
 မဖြစ်စေထိုက်၊ ပန - အထူးကား၊ စောရာနံ - တို့အား၊ သံသိကမ္ဘိ - ကိုလည်း၊
 ဒါတဗ္ဗံ - ပေးကောင်း၏၊ စ - ဆက်၊ ပဋိသန္တာရနိသံသဒိပနတ္ထံ - ပဋိသန္တာရ၏
 အာနိသင်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ၊ စောရနာဂဝတ္ထု - ဝတ္ထု၎င်း၊ ဘာတရာ -
 နောင်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဇမ္ဗုဒိပဂတဿ - ဇမ္ဗုဒိပ်သို့ရောက်သော၊ မဟာ

နာဂရညော-မဟာနဂမင်း၏၊ ဝတ္ထု-၎င်း၊ ပိတုရာဇဿ-ပိတုမင်း၏၊ ရဇ္ဇေ-
မင်းအဖြစ်၌၊ စတုန္ဒ-န်သော၊ အမစ္စာနံ-တို့၏၊ ဝတ္ထု-၎င်း၊ အဘယစောရဝတ္ထု-
၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒီနိ-န်သော၊ ဗဟူနိ-န်သော၊ ဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ မဟာ အဋ္ဌ
ကထာယံ-၌၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ-န်ပြီ။

တကြ- ထိုဝတ္ထုတို့တွင်၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ဧကဝတ္ထုဒီပနာ-
တခုသောဝတ္ထုကို ပြခြင်းတည်း၊ ကိရ- ချ၊ သီဟဠဒီပေ-၌၊ အဘယောနာမ-
အဘယမည်သော၊ စောရော - သူပုန်သည်၊ ပဉ္စသတပရိဝါရော - ငါးရာအခြံ
အရံရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဧကသိဋ္ဌာနေ-၌၊ ခန္ဓာဝါရံ-သစ်တုံးခံတပ်ကို၊ [ခန္ဓ-
သစ်တုံးတို့ဖြင့်၊ အာဝါရ- တဘက်ရန်ကို တားမြစ်ကြောင်းခံတပ်၊] ဗန္ဓိတွာ-
ဖွဲ့၍၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ တိယောဇနံ-၃ ယူဇနာရှိသောအရပ်ကို၊ ဥဗ္ဗာ
သေတွာ (ဥ+ဝါသေတွာ)-မနေနိုင်စေ၍၊ ဝါ-ထွက်သွားစေ၍၊ ဝသတိ-၏၊
[ဥဗ္ဗာသေတွာတိ သမန္တတော တိယောဇနံ ဝိလုပ္ပန္တော မနုဿေ ပလာပေ
တွာ အညေသံ(မိမိတို့မှတပါး အခြားသူတို့၏)အဝါသံ(နေရာမဟုတ်သည်ကို)
ကတွာ။] အနုရာဓ ပုရဝါသိနော-အနုရာဓမြို့၌ နေသူတို့သည်၊ ကဠုမ္မုနဒိ-
ကဠုမြစ်ကို၊ န ဥတ္တရန္တိ - မကူးဝံကြကုန်၊ စေတိယဂိရိမဂ္ဂေ - စေတိယ
တောင်ကျောင်း သွားလမ်း၌၊ ဇနသဉ္စာနော - လူအပေါင်း၏ လှည့်လည်
သွားလာခြင်းသည်၊ ဝါ- လူသွား လူလာသည်၊ ဥပန္တိန္ဓော - ပြတ်စဲပြီ၊ အထ-
ထိုမှနောက်၌၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ စောရော-သူပုန်သည်၊ စေတိယဂိရိ-ကို၊ ဝိလုပ္ပိ
ဿာမိ-လုယက်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အဂမာသိ-ပြီ၊ အာရာမိကာ-အာရာမ်
စောင့်တို့သည်၊ ဒိသွာ - ၍၊ ဒိဃဘာဏကအဘယတ္ထေရဿ - ဒိဃနိကာယ်
ဆောင် အဘယထေရ်အား၊ အာရောစေသံ - နံပြီ၊ ထေရော - သည်၊ သပ္ပိ
ဖါဏိတာဒီနိ-ထောပတ် တင်လဲအစရှိသည်တို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်သလော၊
ဣတိ-သို့၊ ပုန္တိ-ပြီ၊ ဘန္တေ-ဘုရား၊ အတ္ထိ- နံ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊
စောရာနံ-သူပုန်တို့အား၊ ဒေထ-ပေးလိုက်ကုန်၊ တဏှုလော-တို့သည်၊ အတ္ထိ-
န်သလော၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ ဘန္တေ- ရား၊ သံဃဿ- ၏၊ အတ္ထာယ- ၄၊
အာဟဋ္ဌာ - ဆောင်ယူအပ် ကုန်သော၊ တဏှုလောစ - တို့သည်၎င်း၊ ပတ္တ
သာကဉ္စ-ကျက်ပြီးသောဟင်းရွက်သည်၎င်း၊ ဝေါရသောစ-နွားမှဖြစ်သော
အရသာသည်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှော့ပြီ၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ သမ္ပါ
ဒေတွာ-ပြီးစီးစေ၍၊ စောရာနံ-တို့အား၊ ဒေထ-န်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အာရာ
မိကာ-တို့သည်၊ တထာ - ထို ပြောသည့်အတိုင်း၊ ကရိံသု - နံပြီ၊ စောရာ-
တို့သည်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ-၍၊ ဧကန-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အယံ ပဋိသန္တာ

ရော - ဤ အာမိသပဋိသန္တာရကို၊ ကတော - ပြုအပ်သနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိံ သု၊ အမှာကံ- တို့၏၊ အယျေန အဘယတ္ထေရေန- သည်၊ (ကတော-ပြီ) ဣတိ- ဤသို့ပြောကုန်ပြီ၊ စောရာ - တို့သည်၊ ပေ၊ (ကိံ) မယံ၊ သံဃဿစ - ၏၎င်း၊ စေတိယဿစ-၏၎င်း၊ သန္တကံ-ကို၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာ- လုယက်၍၊ ဂဟေဿာမ- နအံ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အာဂတာ- နံပြီ၊ ပန- ထိုသို့ပင် လာခဲ့ပါကုန်သော် လည်း၊ တုမှာကံ-အရှင် ဆရာတော်တို့၏၊ ဣမိနာ ပဋိသန္တာရေန- ကြောင့်၊ ပသန္တာ-ကြည်ညိုကုန်သည်၊ အမှ-န၏၊ အဇ္ဇပဋ္ဌာယ-ယနေ့မှစ၍၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဓမ္မိကာ-တရားရှိသော၊ ဝါ-တရားနှင့်လျော်သော၊ ရက္ခာ-သည်၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့နှင့်၊ အာယတ္တာ - စပ်ဆိုင်သည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ၊ နာဂရာ- တို့သည်၊ အာဂတ္တာ ဒါနံ၊ ဒေန္တာ-လှူကြပါစေကုန်၊ စေတိယံ- ကို၊ ဝန္တန္တာ- ရှိခိုးကြပါစေကုန်၊ ဣတိ (အာဟံသု)၊ စ-ဆက်၊ တတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ, နာဂ ရေ-မြို့သူမြို့သားသည်၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒါတုံ, အာဂစ္ဆန္တေ-သော်၊ နဒီတီရေယေဝ- ကဋ္ဌမ္မမြစ်ကမ်း၌ပင်၊ (မြစ်ကမ်းကပင်) ပစ္စာဂ္ဂတ္တာ - ခရီးဥျားကြိုဆို၍၊ ရက္ခန္တာ - စောင့်ရှောက်ကုန်လျက်၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ နေန္တိ - ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဝိဟာရေပိ-၌လည်း၊ ဒါနံ, ဒေန္တာနံ- ကုန်စဉ်၊ ရက္ခံ ကတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ တေပိ- ထို မြို့သူမြို့သားတို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဘုက္ကာဝသေသံ-စားအပ်ပြီးမှ ကြွင်းကျန်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ စောရာနံ ဒေန္တိ၊ ပစ္စာဂမနကာလေပိ - ပြန်လာရာအခါ၌လည်း၊ [ရှေ့ အာဂစ္ဆန္တေကိုထောက်၍ ဤ၌ “ ပစ္စာဂမန ကာလေပိ” ဟု ရှိသင့်၏။] တေစောရာ, နဒီတီရံ-သို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ဝါ-ရောက်အောင်ပို့ပြီး၍၊ နိဝတ္တန္တိ-ပြန်နစ်ကြကုန်၏။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ကေဒိဝသံ-၌၊ ဘိက္ခုသံဃေ-ရဟန်းသံဃာထည်း၌၊ ဒီယနကထာ-ရှုံ့ချကြောင်းစကားသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ထေရော-သည်၊ ဣဿရဝတာယ - အစိုးရခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ [“ ဣဿရဝတာယ ” ဖြင့် ဘဏ္ဍာစား ပေးသင့်သည်ဟု ဆိုလိုကြသည်။] သံဃဿ သန္တကံ စောရာနံ အဒါသိ၊ ဣတိ (ဥပ္ပန္နာ)၊ ထေရော-သည်၊ သန္တိပါတံ- သံဃာ့အစည်းအဝေး ကို၊ ကာရာပေတွာ အာဟ၊ (ကိံ)၊ စောရာ- တို့သည်၊ သံဃဿ- ၏၊ ပါက ဝတ္တဉ္စ-ချက်ဘို့ရန်ထားအပ်သော ပစ္စည်းကို၎င်း၊ [“ သံဃဿတ္တာယ အာဟ နာတိ ပါကဝတ္တတော(ချက်ဘို့ရန် ထားအပ်သောပစ္စည်းမှ) တံဒိဝသဿ တ္တာယ အာဟနာ ” ဟု ရှေ့၌ ဋီကာဖွင့်ခဲ့ပုံကိုထောက်၍ “ ပါကဝတ္တဉ္စ ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။] စေတိယသန္တကဉ္စ-ကို၎င်း၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာ, ဂဏိဿာမ- နအံ၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ အာဂမိံ သု- နံပြီ၊ အထ- ၌၊ တေသံ- ထိုသူပုန်တို့အား၊

မယာ-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ အာမိသပဋိသန္တာရကို ပြုလသော်၊ န ဟရိဿန္တိ-
 မဆောင်ယူကုန်လတံ၊ ဣတိ- ဤ၊ ဣတ္ထကော- ဤမျှလေသံသော၊ ပဋိသန္တာရော
 နာမ- ကို၊ ကတော- ပြီ၊ တံ သဗ္ဗမိ- ထို အလုံးစုံကိုလည်း၊ [မိမိပြုအပ်သော
 အာမိသအားလုံးကိုလည်း။] ကတော - တပေါင်းတည်း၊ သမ္ဗိဇ္ဇေတွာ-
 ပေါင်း၍၊ အတ္ထုပေထ - တန်တိုးဖြတ်စေကြပါကုန်၊ တေန ကာရဏေန- ထို
 အာမိသပဋိသန္တာရကို ပြုခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အဝိလုတ္တံ-မလုယူ
 အပ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာကို၊ ပေ၊ တတော-၌၊ သဗ္ဗမိ-သော၊ ထေရေန-သည်၊
 ဒိန္နကံ-ပေးအပ်သောဥစ္စာသည်၊ စေတိယဃရေ-စေတီတော်ကျောင်းဆောင်
 ၌၊ ဧကံ- သော၊ ဝရပေါတ္ထက စိတ္တတ္ထရဏံ - ကောင်းမြတ်သော ဆေးရေး
 အရုပ်တို့ပါရှိရာ ဆန်းကျယ်စွာသောအခင်းကို၊ ဝါ - လောက်၊ န အတ္ထတိ -
 မထိုက်၊ တတော - ကြောင့်၊ အာဟံသု (ကိံ)၊ ထေရေန - သည်၊ ကတ ပဋိ
 သန္တာရော - ကို၊ သုကတော - ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ၊ စောဒေတုံဝါ-အပြစ်
 တင်ခြင်းငှါ၎င်း၊ သာရေတုံဝါ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းငှါ၎င်း၊ နလတ္တာ-
 အပ်၊ ဂိဝါဝါ - ဘဏ္ဍာစားသည်၎င်း၊ အဝဟာရောဝါ - ခိုးခြင်းသည်၎င်း၊
 နတ္ထိ၊ ဣတိ (အာဟံသု၊ ဣတိ-ဤကား၊ ကေဝတ္ထုဒိပနာ-တည်း၊) ဧဝံ- လျှင်၊
 ပဋိသန္တာရော - သည်၊ မဟာနိသံသော- ကြီးသော အကျိုးရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊
 သဗ္ဗက္ခေတွာ- ၍၊ ပဏ္ဍိတေန-ဝိနည်းအရာ လိမ္မာမြင်သိပညာရှိသော၊ ဘိက္ခု
 နာ- သည်၊ ကတ္တဗ္ဗော- ၍၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။ [ဤ အာမိသပဋိသန္တာရကို
 ဝိနည်း ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းများသာ ပြုသင့်၏၊ ဝိနည်း နားမလည်လျှင်
 ကုလဒူသနဖြစ်တတ်သည် - ဟူလို။]

အင်္ဂုလိပတောဒကေဝတ္ထုသ္မိံ- ၌၊ ဥတ္တသန္တောတိ - ကား၊ ကိလမန္တော-
 ပင်ပန်းသည်၊ အနဿာသကောတိ-ကား၊ နိရဿာသော-ထွက်သက် ဝင်သက်
 မရှိသည်၊ ဝါ-မရှုနိုင် မရှိနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ ကာလမကာသိ)၊ ပန-ဆက်၊
 ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ-ကြောင့်၊ ယာယအာပတ္တိယာ-သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ သာ-
 ထိုအာပတ်ကို၊ ခုဒ္ဒကေသု - ခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ - ညွှန်ပြအပ်ပြီ၊
 [“အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ညွှန်ပြအပ်ပြီ။] ဣတိ-ကြောင့်၊ ဣ-
 ဤတတိယပါရာဇိက၌၊ နဝုတ္တာ-ဟောတော်မမူအပ်၊ တဒနန္တ ရေ-ထိုဝတ္ထု၏

ဝရပေါတ္ထက စိတ္တတ္ထရဏံ ။ ။ အနေကပ္ပကာရ ဥတ္တမရူပဝိစိတ္တတ္ထရဏံ-များစွာ
 သော ကောင်းမြတ်သောအရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သောအခင်း.... “ပုတ္တဇာတ်-အစ်”
 ပစ္စည်းဖြင့် “ပုတ္တ” ဟု ပြီး၍ သုတ္တ၌ ကပစ္စည်းဟု ထောမနိမိ၌ဆို၏၊ ပါဠိ၌ “ပုတ္တဇာတ်
 ဏပစ္စည်း ” ကြံ၍ “ပေါတ္ထ” - သုတ္တ၌ ကပစ္စည်းဖြင့် “ပေါတ္ထက ” ဟု ဖြစ်သင့်၏။

အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထုသို့ - ဌ၊ ဩတ္ထရိတွာတိ-ကား၊ အတ္ထမိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊
 ကိရ-ချဲ့၊ သော - ထို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းသည်၊ ဝါ- ကို၊ တေဟိ- ထို သတ္တရသဝဂ္ဂိ
 ရဟန်းတို့သည်၊ အာကမိယမာနော- ဆွေငင်အပ်သော်၊ ပတိတော- လည်းပြီ၊
 (လဲသွားပြီ) ဧကော- သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းတပါးသည်၊ တဿ- ထို ဆဗ္ဗဂ္ဂိ
 ရဟန်း၏၊ ဥဒရံ- ဗိုက်ပေါ်သို့၊ အဘိရုဟိတွာ--တက်၍၊ နိသီဒိ-ပြီ၊ သေသာ-
 န်သော၊ ပန္နရသ- န်သော၊ ဇနာပိ- ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ [၁၇ ယောက်အစု
 ရှိသောရဟန်းတို့တွင် တပါးက ရှေ့ဝတ္ထု၌သေခဲ့၍ တပါးကဗိုက်ပေါ်တက်နေ
 သောကြောင့် “ပန္နရသဇနာ” ဟု ဆိုသည်။] ပထဝိယံ-၌၊ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ-
 လွမ်းဖိ၍၊ အဒုဟလပါသာဏော- ဖိကျောက်သည်၊ မိဂံ- ကို၊ (မာရေတိ)
 ဝိယ- သို့၊ (တထာ- တူ) မာရေသုံ- န်ပြီ၊ ပန - ထိုသို့ပင် သေစေကြပါကုန်
 သော်လည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တေ-ထို ၁၆ ယောက်သောရဟန်းတို့သည်၊
 ကမ္မာဓိပ္ပာယာ - တဇ္ဇနိယစသောကံ၌ ဖြစ်သော အလိုရှိကုန်၏၊ မရဏာဓိပ္ပာ
 ယာ-န်သည်၊ န (ဟောန္တိ)၊ တသ္မာ ပါရာဇိကံ, န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်၊
 [ကမ္မာဓိပ္ပာယာတိ တဇ္ဇနိယာဒိ ကမ္မကရဏာဓိပ္ပာယာ။]

ဘူတဝေဇ္ဇကဝတ္ထုသို့ - ဌ၊ ယက္ခံ မာရေသီတိ - ကား၊ ဘူတဝေဇ္ဇက
 ပါဌကော - ဘူတဝေဇ္ဇကကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်ကုန်သော ဆရာတို့သည်၊ [တစ္ဆေ
 မြေဘုတ်တို့ကို ကုစားတတ်သော ပယောဂဆရာကို “ဘူတဝေဇ္ဇက ” ဟု
 ခေါ်သည်။] ယက္ခဝ္ဂဟိတံ - နတ်ဘီလူးသည် ဖမ်းစားအပ်သူကို၊ မောစေတု
 ကာမာ - လွတ်စေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သည်၊ ဝါ - အစွဲချွတ်လိုကုန်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ယက္ခံ-ကို၊ အာဝါဟေတွာ-ရှေးရှုဆောင်၍၊ ဝါ-ပူးဝင်စေ၍၊ မုဇ္ဇ-
 လွတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ- ဆိုတတ်ကြကုန်၏၊ [အာဝါဟေတွာတိ အာဝိ
 သာပေတွာ။] နောစေ မုဇ္ဇတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပိဋ္ဌေနဝါ-မုံမှန်ဖြင့်သော်၎င်း၊
 မတ္တိကာယဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ရူပံ-အရုပ်ကို၊ ကတွာ ဟတ္ထပါဒါဒိနိ, ဆိန္ဒန္တိ-
 ဖြတ်ကုန်၏၊ တဿ - ထို အရုပ်၏၊ ယံယံ - အကြင်အကြင် ကိုယ်အင်္ဂါသည်၊
 ဆိန္ဒတိ-၏၊ ယက္ခဿ-၏၊ တံတံ-ထိုထိုကိုယ်အင်္ဂါသည်၊ ဆိန္ဒမေဝ-ပြတ်တော့
 သည်သာ၊ ဟောတိ၊ သီသေ - အရုပ်၏ ဥျားခေါင်းကို၊ ဆိန္ဒေ-ဖြတ်အပ်သော်၊
 ယက္ခောပိ မရတိ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သောပိ-ထိုဘူတဝေဇ္ဇက
 ရဟန်းသည်လည်း၊ မာရေသိ-ပြီ၊ ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဧကဝလံ - သကြားမင်းစသူ
 မဘက် သက်သက်၊ ယက္ခမေဝ-ကိုသာ၊ (မာရေန္တော-သေစေသောရဟန်း
 သည်၊ ထုလ္လစ္စယံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ကား၊) န-မဟုတ်သေး၊ ဟိ- စင်စစ်ကား၊
 [ဟိပါသည်မှာ ထုံးစံမကျ။] ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေဝရာဇာ

နံ - သော၊ သက္ကံ-ကို၊ မာရေယျ- အံ၊ သောပိ-ထို သကြားမင်းကိုသတ်သော ရဟန်းသော်မှလည်း၊ ထုလ္လစ္စယံ အာပဇ္ဇတိ။

ဝါဠုယက္ခဝတ္ထုသ္မိ-ဝတ္ထု၌၊ ဝါဠုယက္ခဝိဟာရန္တိ-ကား၊ [ဒို့ကာ၌“ဝါဠု ဝိဟာရန္တိ ” ဟု ယက္ခပုဒ် မပါဘဲရှိသည်။] ယသ္မိဝိဟာရေ - ၌၊ ဝါဠော စက္ကော - ကြမ်းတန်းသော၊ [ဝါဠောကို “စက္ကော” ဟု ဖွင့်။] ယက္ခော- နတ်ဘီလူးသည်၊ ဝသတိ - ၏၊ တံ ဝိဟာရံ - ကြမ်းသော နတ်ဘီလူးနေရာ ထို ကျောင်းသို့၊ (ပါဟေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊) ဟိ-ချဲ့၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝေရူပံ - သော၊ ဝိဟာရံ - သို့၊ အဇာနန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧကဝလံ- မရဏာဓိပ္ပာယ်မဘက် သက်သက်၊ ဝသနတ္ထာယ-ငှါ၊ ပေသေတိ- စေလွှတ်၏၊ (တဿ- ထိုရဟန်း၏)၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ယော - သည်၊ မရဏာဓိပ္ပာယ် ယော - သေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ ဝါ - သေစေလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေသေတိ-၏၊ သော - သည်၊ ဣတရဿ - အခြားသော စေလွှတ်အပ်သော ရဟန်း၏၊ မရဏေန- ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ- သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ)၊ အမရဏေန- ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ စ-ဆက်၊ ဝါဠုယက္ခဝိဟာရံ-ကြမ်းသော နတ်ဘီလူးရှိရာ ကျောင်းသို့၊ (ပေသေန္တဿ - စေလွှတ်သော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ-အာပတ်အပြား အနာပတ်အပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ယထာ - ကဲ့သို့၊) ဝေ-တူ၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်း၌၊ ဝါဠော - နံသော၊ [သီဟ၊ ဗျုပ္ပ၊ အဇဝရ၊ ကဏ္ဍသပ္ပတို့သည် ဝါဠော၏သရုပ်ပြ။] သီဟ ဗျုပ္ပ၊ ဒိမိဝါဝါ- ခြင်္သေ့၊ ကျား အစရှိသော သားကောင်တို့သည် သော်၎င်း၊ အဇဝရ ကဏ္ဍ သပ္ပ၊ ဒယော - စပါးကြီးမြေ၊ မြေဟေဒံအစရှိကုန်သော၊ ဒိဃံဇာတိကာဝါ- ရှည်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသော သတ္တာတို့သည်သော်၎င်း၊ ဝသန္တိ - နံ၏၊ တံ ဝါဠုဝိဟာရံ - ထိုကြမ်းသော ခြင်္သေ့ ကျား အစရှိသော သတ္တာ၊ မြေ အစ ရှိသော သတ္တာတို့၏နေရာကျောင်းသို့၊ ပေသေန္တဿာပိ-၏လည်း၊ အာပတ္တာ နာပတ္တိဘေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

အယံ-ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ပါဠိမုတ္တကနယော - ပါဠိတော်မှ အလွတ် ဖြစ်သော နည်းတည်း၊ စ-ဆက်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝါဠုယက္ခဝိဟာရံ-ကြမ်းသော ဘီလူးရှိရာ ကျောင်းသို့၊ ပေသေန္တဿ-၏၊ (အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ ဝေဒိ တဗ္ဗော)ယထာ ဝေ-တူ၊ ဝါဠုယက္ခမ္ပိ - ကြမ်းသော ဘီလူးကိုလည်း၊ ဘိက္ခု သန္တိကံ- သို့၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝါဠုကန္တာရာဒိဝတ္ထုသုပိ - တို့၌လည်း၊ သေ နယော၊ ဟိ - ဇိုးစဉ်းအနည်းငယ် အထူးကား၊ ဣတ္ထ - ဤ ကန္တာရတို့တွင်၊ ဧကဝလံ-ယက္ခမဘက် သက်သက်၊ ယသ္မိကန္တာရေ-အကြင်ခရီးခဲ၌၊ ဝါဠော-

ကုန်သော၊ မိဂါဝါ-ခြင်္သေ့ သစ်ကျားစသောသားကောင်တို့သည်သော်၎င်း၊
 ဒီဃဇာတိကာဝါ-ရှည်သောအမျိုးဇာတ်ရှိသော မြေစသောသတ္တတို့သည်
 သော်၎င်း၊ အတ္ထိ၊ သော-ထိုကန္တာရသည်၊ ဝါဠကန္တာရော-ဝါဠကန္တာရ
 မည်၏၊ ယသ္မိ- အကြင်ကန္တာရ၌၊ စောရာ - တောပုန်းဒါးမြို့တို့သည်၊ အတ္ထိ-
 န်၏၊ သော-ထိုကန္တာရသည်၊ စောရကန္တာရော-မည်၏၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ပဒတ္တ
 မတ္တမေဝ- ပုဒ်နက်မျှသည်သာ၊ နာနံ-ထူး၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတံ မနုဿဝိဂ္ဂဟ
 ပါရာဇိကံနာမ- သည်၊ သဏှံ - သိမ်မွေ့ ၏၊ ပရိယာယကထာယ - ကြောင့်၊
 န မုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ, ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အသုကသ္မိံ နာမဩကာသေ-
 ထိုမည်သော အရပ်၌၊ စောရာ - သည်၊ နိသိန္ဓော - နေ၏၊ ယော - အကြင်
 သူသည်၊ တဿ- ထိုခိုးသူ၏၊ သီသံ ဆိန္ဒိတွာ, အာဟရတိ - ဆောင်ယူနိုင်၏၊
 သော-ထိုသူသည်၊ ရာဇတော-မှ၊ သက္ကာရဝိသေသံ-ပူဇော်သက္ကာရအထူးကို၊
 လဘတိ - ရနိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေယျ - ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောအံ့၊ တဿ- ထို
 ရဟန်း၏၊ တံဝစနံ-ကို၊ သုတွာ- ၍၊ ကောစိ - သည်၊ တံ-ထိုအရပ်သို့၊ ဝတ္တော
 စေ မာရေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အယံ - ဤ ပရိယာယ်ပြောသော ရဟန်းသည်၊
 ပါရာဇိကော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တံ မညမာနောတိ အာဒိသု-နော အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဂုဇတ္ထံ-ကို၊
 ကိရဉ္ဇရိတွာ ဒဿေမိ - အံ့၊) သောဘိက္ခု - သည်၊ အတ္တနော - ၏၊ ဝေရိံ -
 ရန်သူဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ မာရေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ စိန္တေသိ-ပြီ၊
 (ကိံ)၊ ဣမံ-ဤ ရဟန်းကို၊ မေ-သည်၊ ဒိဝါ-၌၊ မာရေန္တဿ-သတ်လသော်၊
 သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဝန္တု-ထွက်သွားခြင်းငှါ၊ သုကရံ-လွယ်ကူစွာ
 ပြုအပ်သည်၊ န ဘဝေယျ-ရာ၊ ရတ္ထိံ -၌၊ နံ-ထို ရဟန်းကို၊ မာရေဿာမိ-အံ့၊
 ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ-သွားလမ်းပြန်လမ်းကို မှတ်သား၍၊ ရတ္ထိံ -၌၊
 အာဂမ္မ - လာ၍၊ ဗဟူနံ - များစွာသော ရဟန်းတို့၏၊ သယိတဋ္ဌာနေ- အိပ်ရာ
 အရပ်၌၊ တံ-ထိုမှတ်သားအပ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ တမေဝ-ထို မှတ်သားအပ်သော ရဟန်းကိုပင်၊ ဇိဝိတာ-မှ၊ ဝေရော
 ပေသိ - ပြီ၊ အပရော - အခြားသော ဒုတိယရဟန်းသည်၊ တံ - ထိုမှတ်သား
 အပ်သောရဟန်းဟူ၍၊ မညမာနော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညံ - မှတ်သား
 အပ်သောရဟန်းမှ အခြားရဟန်းကို၊ (ဇိဝိတာဝေရောပေသိ)၊ အပရော-
 အခြားသော တတိယရဟန်းသည်၊ အညံ - အခြားရဟန်းကို၊ တဿေဝ- ထို
 မှတ်သားအပ်သောရဟန်း၏ပင်၊ သဟာယံ-အဖော်ရဟန်းဟူ၍၊ မညမာနော
 (ဟုတွာ)၊ တံ-ထို မှတ်သားအပ်သော ရဟန်းကို၊ (ဇိဝိတာ ဝေရောပေသိ)၊

အပရော-အခြားသော စတုတ္ထရဟန်းသည်၊ အညံ-ကို၊ တဿေဝ-ထိုမှတ်သား အပ်သောရဟန်း၏ပင်၊ သဟာယံ-ဟူ၍၊ မညမာနော (ဟုတွာ)၊ အညံ-သော၊ တဿ-ထိုမှတ်သားအပ်သော ရဟန်း၏၊ သဟာယမေဝ- ကိုပင်၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ၊ သဗ္ဗေသမ္ဘိ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ ပါရာဇိက မေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)။

အမနုဿဂ္ဂဟိတဝတ္ထုသု - ဝတ္ထုတို့တွင်၊ ပဌမေ - သော၊ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ ယက္ခံ - ပူးဝင်နေသော နတ်ဘီလူးကို၊ ပလာယေဿာမိ - ထွက်ပြေးစေအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပဟာရံအဒါသိ၊ ဣတရော - အခြားသော ရဟန်းသည်၊ [ပဌမဝတ္ထုလာ ရဟန်းမှတစ်ပါးသော ဒုတိယဝတ္ထုလာ ရဟန်းသည်။] ဒါနိ- ဌ၊ အယံ- ဤပူးဝင်သောဘီလူးသည်၊ ဝိရဇ္ဈိတံ-ဆန့်ကျင်ခြင်းငှါ၊ [တချို့ စာ၌ “ဝိရဇ္ဈိတံ-ငါ့ကိုပြစ်မှားခြင်းငှါ” ဟု ရှိ၏။] န သမတ္ထော-မစွမ်းနိုင်၊ နံ-ထို ဘီလူးကို၊ မာရေဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ- ကြံ၍၊ (ပဟာရံ အဒါသိ)၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ န မရဏာမိပ္ပယဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ - ကို၊ ဝုတ္တာ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍၊ ဧတ္ထကေနဝ-ဤမျှလောက်သော အနာပတ်ဟု ဟောခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အမနုဿဂ္ဂဟိတဿ - ဘီလူးဖမ်းစား အပ်သောရဟန်းအား၊ ပဟာရော - ကို၊ န ဒါတဗ္ဗော၊ ပန - အန္ဓယကား၊ တာလပဏ္ဍိတံ - ထန်းရွက်ကိုသော်၎င်း၊ [ထန်းရွက်ချည်ထားလျှင် “တစ္ဆေ သူရဲတို့ပြေး၏” ဟု အယူရှိကြသတဲ့၊] ပရိတ္တသုတ္တံဝါ-ပရိတ်ချည်ကိုသော်၎င်း၊ ဟတ္ထေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ပါဒေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ-ဖွဲ့ချည်ပေးရာ၏၊ ရတနသုတ္တာဒိနိ-နံသော၊ ပရိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဘဏိတဗ္ဗာနိ၊ သီလဝန္တံ-သော၊ ဘိက္ခုံ - ကို၊ မာဝိဟေဋ္ဌေဟိ - မညှဉ်းဆဲပါလင့်၊ ဣတိ - သို့၊ ဓမ္မကထာ - ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ သဂ္ဂကထာဒိနိ - သဂ္ဂကထာအစရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနိ- န၏၊ ဟိ- မှန်၊ ဧတ္ထ- ဤဝတ္ထုတို့၌၊ ယံ- အကြင် စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ - ၏၊ တံ - ထိုစကားကို၊ ဝုတ္တမေဝ- သာ။ [ဓမ္မူပဟာရ၌ ဆိုခဲ့ပြီ-ဟုလို။]

ရုက္ခန္ဓေဒနဝတ္ထု - သည်၊ အနုဗန္ဓနဝတ္ထု သဒိသံ - အနုဗန္ဓနဝတ္ထုနှင့် တူ၏၊ ပန - အထူးကား၊ အယံ - ကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝါ - ကို၊ ရုက္ခေန - သည်၊ ဩတ္တတော - လွှမ်းဖိအပ်သည်၊ (သမာနော)ဝိ-သော်လည်း၊ န မရတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧကေနပဿေန-ဘေးတဘက် ဖြင့်၊ ရုက္ခံ-ကို၊ ဆေတွာဝါ-ဖြတ်၍သော်၎င်း၊ ပထဝီ - ကို၊ ခဏိတွာဝါ-၍သော် ၎င်း၊ နိက္ခမိတံ-ငှါ၊ သက္ကာ-တတ်နိုင်သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ အဿ-ထိုသစ်ပင်

ပိနေသောရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေစ - ဌလည်း၊ ဝါသိဝါ- ဒါးငယ်သည်သော်၎င်း၊
 ကုဋ္ဌာရိဝါ-ပေါက်ဆိန်သည် သော်၎င်း၊ အတ္ထိ-ရှိအံ့၊ ဝါ-ပါအံ့၊ တေန-ထို
 သစ်ပင်ပိနေသော ရဟန်းသည်၊ ဇီဝိတံ-ကို၊ အပိ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗိ-စွန့်သော်လည်း
 စွန့်ရာ၏၊ စ - စင်စစ်ကား၊ ရုက္ခောဝါ - ကိုသော်လည်း၊ န ဆိန္ဒိတဗ္ဗော-
 မဖြတ်ကောင်း၊ ပထဝီဝါ - ကိုသော်လည်း၊ န ခဏိတဗ္ဗော - မတူးကောင်း၊
 ကသ္မာ - နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ဧဝံ - သို့၊ ကရောန္တော- ပြုသောရဟန်းသည်၊
 ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ အာဏံ-အမိန့်အာဏာတော်ကို၊ ဘဂ္ဂတိ-
 ချီးဖျက်ရာရောက်၏၊ ဇီဝိတပရိယန္တံ - အသက်အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော၊
 သီလံ-ကို၊ န ကရောတိ-ပြုရာမရောက်၊ တသ္မာ, ဇီဝိတံ-ကို၊ အပိ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗိ-
 ရာ၏၊ သီလံ- သီလကိုကား၊ န (ပရိစ္စဇိတဗ္ဗိ)-မစွန့်ရာ၊ ဣတိ- သို့၊ ပရိဂ္ဂဟေ
 တွာ-ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်း၍၊ ဧဝံ-ဤသို့သစ်ပင်ခုတ်မှု မြေတူးမှုကို၊ န ကာတဗ္ဗိ။

ပန-ကား၊ အညဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ရုက္ခံ-ကို၊ ဆိန္ဒိတွာဝါ-
 ရှိသော်၎င်း၊ ပထဝီ - ကို၊ ခဏိတွာဝါ - ရှိသော်၎င်း၊ တံ - ထို ရဟန်းကို၊
 နိဟရိတံ - ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ ဥဒုက္ခလယန္တကေန - ဆုံငယ် တပ်အပ်သော
 ယန္တရားဖြင့်၊ [ဆုံဆိုသော်လည်း တုံးတိုကလေးဖြစ်ဟန်တူ၏၊ တုံးတိုပေါ်၌
 ကုတ်တင်၍ ကုတ်နှင့်ကော်ဘို့ဖြစ်သည်။] ရုက္ခံ-ကို၊ ပဝဇ္ဇောတွာ-လှိမ့်၍၊ နိဟရိ
 တဗ္ဗော- ထုတ်ဆောင်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တံယေဝ ရုက္ခံ-
 ကိုပင်၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဥဒုက္ခလံ- ကို၊ ဝဟေတဗ္ဗိ- ၏၊ [သစ်ပင်ဖြတ်၍ ဆုံငယ်
 လုပ်နိုင်၏-ဟူလို။] ဣတိ-သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ- ပြီ၊ အညံပိ-
 အခြားသစ်ပင်ကိုလည်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဝဟေတံ - (ဆုံငယ်လုပ်ဘို့) ယူခြင်းငှါ၊
 ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော (အာဟ)၊ [ဤထေရဝါဒများနှင့်
 စပ်၍ ဋီကာ၌ စိစစ်ချက်များ ရှိသေး၏၊ ရူပါလေတော့၊] သောဗ္ဗာဒိသု-
 ထုံးအိုင်အစရှိသည်တို့၌၊ ပတိတဿာပိ-ကျသောရဟန်း၏လည်း၊ နိဿေဏိ-
 လှေကားကို၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ဥတ္တရဏေ-တက်ခြင်း၌၊ ဒေသဝနယော - တည်း၊
 [“ ဥတ္တရဏေ ” ဟု တချို့ရှိ၏၊ “ ပတိတဿာပိ-ကိုလည်း၊ ဥတ္တရဏေ-

အပိ၊ ပေ၊ ပရိစ္စဇိ တဗ္ဗိ။ ။ သစ်ပင်ပိနေသောရဟန်းမှာ ဒါး၊ သို့မဟုတ် ပေါက်ဆိန်
 ပါသော်လည်း မိမိထွက်ဘို့ရာ (အမြစ်မပြတ်သေးသော) သစ်ပင်ကိုလည်း မဖြတ်ဘဲ
 မြေကိုလည်းမတူးဘဲ အသက်ကိုစွန့်တန်လျှင် စွန့်၍ (ဘူတဂါမ-ပထဝီ ခဏနသိက္ခာပုဒ်)
 သီလကိုစောင့်ပါ-ဟု တိုက်တွန်းသောစကားတည်း၊ ယခုကာလ၌ကား အသက်သေမည်
 စိုးသောကြောင့် အာပတ်အသင့်ခံ၍ ဆေးကုကြရ၊ မအပ်သောနည်းဖြင့် ဝယ်ထားသော
 ဓာတ်စာများကို သုံးစွဲကြရ၏၊ ပြန်တော်မူလျှင်ကား ဘယ်သို့ရောက်ကြရမည် မသိ။

တက်စေခြင်း၌” ဟုပေး။] အတ္တနာ-သည်၊ ဘူတဂါမံ-ဘူတဂါမ်ကို၊ ဆိန္ဒိဘွာ-
 ၍၊ နိဿေဏီ-ကို၊ န ကာတဗ္ဗာ- ထိုက်၊ အညေသံ-အခြားသူတို့၏အတွက်၊
 ကတ္တာ - ၍၊ ဥဒ္ဓရိတုံ - ၄၊ ဝန္တတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [အတ္တနာ၊ ပေ၊
 ဝန္တတိ - ကား၊ ဒေသဝနယောကို ထပ်ဖွင့်သော စကားတည်း၊ နောက်မှ
 ထည့်အပ်သောဝါကျလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။]

ဒါယာလိမ္မနဝတ္ထုသု - တို့၌၊ ဒါယံ အာလိမ္မေသုန္တိ - ကား၊ ဝနေ - ၌၊
 အဂ္ဂိ - ကို၊ အဒံသု- ကုန်ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ ဣတ္ထ- ဤ တောမီးရှို့ ရာ၌၊ ဥဒ္ဓေသာ
 နုဒ္ဓေသဝသေန - ရည်စူးအပ် မရည်စူးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ပါရာဇိကာ၊ ပေ၊ ဝတ္ထုနံ- ဝတ္ထုတို့အား၊ အနုရူပတော-လျော်သောအားဖြင့်၊
 ပါရာဇိကာဒီနိ-တို့ကို၎င်း၊ အကုသလရာသိဘာဝေါ-အကုသိုလ်အစု၏ အဖြစ်
 ကို၎င်း၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ [ရွှေဩပါတကထာ၌] ဝတ္ထနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အလ္လ
 တိဏ ဝနပ္ပဂုမ္မာဒယော- စိုသော မြက်၊ တောချုံအစရှိသည်တို့ကို၊ ဥယျန္တု -
 လောင်အပ်ပစေကုန်၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ အာလိမ္မန္တ သာစ-မီးလိမ်းကျံသောရဟန်း
 ၏လည်း၊ ဝါ - မီးရှို့ သော ရဟန်း၏လည်း၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဒဗ္ဗပက
 ရဏာနိ-သစ်ဝါး အဆောက် အဥားတို့သည်၊ ဝိနဿန္တု -ပျက်စီးပစေကုန်၊
 ဣတိ-ကြံ၍၊ အာလိမ္မန္တ သာ - ၏၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ဒိဋ္ဌာမိပ္ပါယေနာပိ-
 ပျော်မြူးခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုဖြင့်လည်း၊ [လက်ဆော့သဖြင့်၊] (အာလိမ္မန္တ
 သာ) ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ ယံကိန္တိ-သော၊
 အလ္လသုက္ခံ-အစိုအခြောက် သစ်ပင်ကို၎င်း၊ သဇ္ဈန္ဒိယာနိန္ဒိယံ-ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်
 တကွဖြစ်သောသက်ရှိဝတ္ထု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမရှိသော သက်မဲ့ဝတ္ထုကို၎င်း၊ ဥယျတု-
 စေ၊ ဣတိ-၍၊ အာလိမ္မန္တ သာ-၏၊ ဝတ္ထုဝသေန - ဖြင့်၊ ပါရာဇိက၊ ပေ၊ ဒုက္က
 ဋာနိ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နံ၏။

ပန-ဆက်၊ ပဋိဂ္ဂိဒါနိ-ဆန့်ကျင်ဘက် မီးကို ပေးခြင်းကို၎င်း၊ ဝါ-ကြိုတင်၍
 မီးရှို့ ထားခြင်းကို၎င်း၊ [အဝေးက တောမီးလောင်သည့်အတွက် မိမိကျောင်း
 အနီးအပါးက သစ်ပင်များကို ကြိုတင်၍ ရှို့ ထားခြင်း၊] ပရိတ္တကရဏန္တု -
 အစောင့်အရှောက်ပြုခြင်းကို၎င်း၊ [သစ်ပင်ပေါက်သော မြေကို ခြစ်ထားခြင်း
 တူးထားခြင်း၊] ဘဂဝတာ-သည်၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ အရညေ-၌၊ ဝနကမ္မိကေဟိ-တောအလုပ်၌ ယှဉ်သူတို့သည်၊ (တော
 အလုပ်သွားတို့သည်) ဒိန္တိ-ပေးအပ်သော၊ ဝါ - ရှို့ အပ်သော၊ အဂ္ဂိ ဝါ - ကို
 သော်၎င်း၊ [မြေဆီဩဇာရရန် ရှို့ အပ်သော မီး၊] သယံ- အလိုလို၊ ဥဋ္ဌိတံ-
 ထသော၊ အဂ္ဂိ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ [သစ်ပင် အချင်းချင်း ပွတ်၍ အလိုလို

တောက်သော မီး၊] အာဂစ္ဆန္တံ - အဝေးမှ လောင်၍လာသည်ကို၊ ဒိသွာ-
 ၍၊ တိဏကုဋိယော - မျက်မိုး မျက်ကာ ကျောင်းတို့သည်၊ မာ ဝိနဿန္တ၊ -
 မပျက်စီးပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ တဿ အဂ္ဂိနော-ထို အဝေးမှ
 လောင်၍လာသော မီး၏၊ ပဋိဂ္ဂိ° -ဆန့်ကျင်ဘက်မီးကို၊ ဝါ- ကြိုတင်၍ ရှိ၊ အပ်
 သောမီးကို၊ ဒါတုံ-၄၊ ဝဇ္ဇတိ- ၏၊ ယေန- ယင်း ဆန့်ကျင်ဘက်မီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ°
 အာဂစ္ဆန္တော - အဝေးမှ လောင်၍ လာသော၊ အဂ္ဂိ - သည်၊ ဧကတော-
 တပေါင်းတည်း၊ ဟုတွာ-၍၊ (တနည်း) ဧကတော ဟုတွာ - ပေါင်း၍၊ နိရု
 ပါဒါနော-လောင်စာမရှိသည်၊(ဟုတွာ)၊ နိဗ္ဗာယတိ-ငြိမ်းသွား၏၊ ပရိတ္တဗ္ဗိ-
 အရံအတားကိုလည်း၊ ကာတုံ-၄၊ ဝဇ္ဇတိ၊ [ပရိတ္တပြုပုံကို ပြုလို၍ “တိဏ”
 စသည်မိန့်၊] ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ခြစ်ထားမှု တူးထားမှုကို
 ပြုလသော်၊ အာဂတော- လာသော၊ အဂ္ဂိ- သည်၊ ဥပါဒါနံ - လောင်စာကို၊
 အလဘိတွာ-၍၊ နိဗ္ဗာယတိ-ငြိမ်းရ၏၊ (တထာ-လောင်စာ မရှိနိုင်လောက်
 အောင်သော ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊) တိဏကုဋိကာနံ - တို့၏၊ သမန္တာ-
 ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဘူမိတစ္ဆန္တံ - မြေကို ခြစ်ထားခြင်းကို၎င်း၊ ပရိခါခဏနံဝါ-
 ကျုံးမြောင်းကို တူးထားခြင်းကို၎င်း၊ (ကာတုံ-၄၊ ဝဇ္ဇတိ)၊ စ-ဆက်၊ ဧတံ
 သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံသော မီးကြိုပေးမှု၊ အကာအရံပြုမှုသည်၊ အဂ္ဂိသ္မိ°-မီးသည်၊
 ဥဠိတေယေဝ - ထလာသော်သာ၊ ဝါ- ထလာမှသာ၊ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အနု
 ဠိတေ-မထသေးသော်၊ အနုပသမ္ပန္ဓေဟိ- လူသာမဏေတို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊
 ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-အပ်စပ်သောအသုံးအနှုန်းဖြင့်၊ [“ကပ္ပိစမ်း, သိလော”
 စသည်ဖြင့်ဆို၍] ကာရေတဗ္ဗိ- ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာပေန္တေဟိ-
 ငြိမ်းစေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပါဏကမေဝ - ပိုးမရှိသည်သာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ ဥဒကံ-ကို၊ အာသိဉ္စိတဗ္ဗိ-သွန်လောင်းထိုက်၏။

အာဃာတနဝတ္ထုသ္မိ° - ဝတ္ထု၌၊ ဧကပ္ပဟာရဝစနေ- တချက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်
 လော ဟု ပြောခြင်း၌၊ (ပါရာဇိကံ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ - တူ၊
 ဒ္ဓိဟိ-နသော၊ ပဟာရေဟိ-ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ (မာရေဟိ- လော)၊ ဣတိ
 အာဒိဝစနေသုဗိ-တို့၌လည်း၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ-၏၊ စ- ဆက်၊ ဒ္ဓိဟိ-
 (ပဟာရေဟိ)- ၂ ချက်တို့ဖြင့်၊(မာရေဟိ-လော၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊
 ဧကေန-သော၊ ပဟာရေန-ဖြင့်၊ မာရိတေပိ-သေစေအပ်ရာ၌လည်း၊ ခေတ္တ
 မေဝ - ပါရာဇိက ခေတ်သို့ သာလျှင်၊ ဩတိဏ္ဏတ္တာ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ
 (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ တိဟိ-တို့ဖြင့်၊ မာရိတေ-သေစေအပ်သော်၊ ဝိသင်္ဂေ
 တံ-သည်၊(ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ယထာ ပရိစ္ဆေဒေဝါ-အကြင်အကြင်အပိုင်း

အခြား၌သော်၎င်း၊ ပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရေဝါ- အပိုင်းအခြား၏ အတွင်း၌သော်
 ၎င်း၊ (မာရိတေ-သော်)၊ အဝိသင်္ကေတံ-မချွတ်ယွင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊
 [၂ ချက်ဖြင့် အသတ်ခိုင်းရာ၌ ၂ ချက်ဖြင့် သတ်လျှင် ယထာပရိစ္ဆေဒ, တချက်
 ထည်းဖြင့် သတ်လျှင် ပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရ ဟု သိပါ။] ပန-ကား၊ ပရိစ္ဆေဒါတိက္က
 မေ - ၌၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော စေခိုင်းခြင်းတို့၌၊ ဝိသင်္ကေတံ ဟောတိ၊
 အာဏာပကော မုစ္စတိ၊ ဝဂေသေဝ-၏သာ၊ ဒေါသော-အပြစ်တည်း။

စ-ဆက်၊ ပဟာရေသု-တို့၌၊(ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊)
 ဝေ-တူ၊ ပုရိသေသုပိ- တို့၌လည်း၊ ဧကော - သည်၊ မာရေတု - သတ်လော၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဧကေနော- သည်သာလျှင်၊ မာရိတေ - သတ်အပ်
 သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ-တို့သည်၊ မာရိတေ - သော်၊ ဝိသင်္ကေတံ
 ဟောတိ၊ ဒွေ-တို့သည်၊ မာရေန္တု-သတ်ကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊
 ဧကေနော-သည်သော်၎င်း၊ ဒွိဟိဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊ မာရိတေ- သော်၊
 ပါရာဇိကံ၊ တိဟိ-တို့သည်၊ မာရိတေ ဝိသင်္ကေတံ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗ- ၏၊
 ဧကော- ရဟန်းတပါးသည်၊ သင်္ဂါမေ-စစ်မြေပြင်၌၊ ဝေဂေန- အဟုန်ဖြင့်၊
 ဓာဝတော-ပြေးလာသော၊ ပုရိသဿ-၏၊ သီသံ-ကို၊ အသိနာ-ဖြင့်၊ ဆိန္ဒတိ-
 ၏၊ အသိသတံ - ဥျားခေါင်း မရှိသော၊ ကဗန္ဓ - ကဗန္ဓိရသည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ဓာဝတိ- ပြေးလာ၏၊ တံ - ထို ကဗန္ဓိရကို၊ အညော - အခြားရဟန်းသည်၊
 ပဟရိတွာ-၍၊ ပါတေတိ-လဲကျစေအံ့၊ ကဿ-အဘယ်ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ-
 သည်၊(ဟောတိ-နည်း၊) ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တေ - မေးအပ်သော်၊ ဥပမုတ္တေရာ-
 ထက်ဝက်သောထေရ်တို့သည်၊ ဝမနပစ္ဆေဒကဿ-သွားခြင်းဣရိယာပုထ်ကို
 ဖြတ်သောရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ- တည်း၊ [နောက်ရဟန်း ပါရာဇိကကျသည်-
 ဟူလို၊] ဣတိ အာဟံသု၊ အာဘိဓမ္မိက ဝေါဒတ္ထတ္ထေရော-သည်၊ သီသစ္ဆေဒ
 ကဿ-ဥျားခေါင်းကို ဖြတ်သော ရဟန်း၏၊(ပါရာဇိကံ- တည်း)၊ [ဥျားခေါင်း
 ပြတ်လျှင် ဇီဝိတိန္ဒြေပြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ ဆက်၍သွားနေသည်မှာ ဥတုဇရုပ် အရှိန်
 မပျက်သောကြောင့်သာဖြစ်၏။] ဣတိ (အာဟ)၊ ဟိ-ဆက်၊ ဝေရူပါနိ- ဤ
 ကဗန္ဓဝတ္ထုနှင့် တူသောသဘောရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ - တို့ကို၊ ဣမဿဝတ္ထု
 သ- ဤ အာဃာတနဝတ္ထု၏၊ အတ္ထဒီပနေ- ၌၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဣတိ- ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။ [ကဗန္ဓ၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်(၄၀၆)ဂါထာမှာ ကြည့်ပါ။]

တက္ကဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ အနိယမေတွာ-မည်သည့်ရက်တက်ရည်ဟု မမှတ်သား
 မူ၍၊ တက္ကံ ပါယေထာတိ- ထဟူ၍၊ ဝါ-ရက်တက်ရည်ကို တိုက်လိုက်ကြဟူ၍၊
 ဝုတ္တေ-သော်၊ ယံဝါ တံဝါ-ဟုတ်ဟုတ် ငြားငြားသော၊ တက္ကံ-ကို၊ ပါယေတွာ-

သေခံစေ၍၊ ဝါ-တိုက်၍၊ မာရိတေ-သေစေအပ်သော်၊ ပါရာဇိကံ(ဟောတိ)၊
 ပန - ဗျတိရိက်ကား၊ နိယမေတွာ - ၍၊ (နိယမ၏သရုပ်ကိုပြလို၍ ဂေါတက္ကံ
 စသည်မိန့်၊) ဂေါတက္ကံ-နွားနို့ မှဖြစ်သော ရက်တက်ရည်ကို (ပါယေထ-နံ)၊
 မာဟိံ သတက္ကံ - ကျွဲနို့ မှဖြစ်သော ရက်တက်ရည်ကို၊ (ပါယေထ)၊ အာဇိကာ
 တက္ကံ - ဆိတ်နို့ မှဖြစ်သော ရက်တက်ရည်ကို၊ (ပါယေထ)၊ ဣတိဝါ - ဤသို့
 သေခံ၎င်း၊ သီတံ - ဧသော ရက်တက်ရည်ကို၊ (ပါယေထ)၊ ဥဏ္ဍိ - ကို၊
 (ပါယေထ)၊ ဓူပိတံ - အခိုးအထုံဖြင့် ထုံအပ်သောရက်တက်ရည်ကို၊ [အနံ
 ကောင်းအောင် တစုံတခုခပ်ထားအပ်သော ရက်တက်ရည်]၊ (ပါယေထ)၊
 အဓူပိတံ - ကို၊ (ပါယေထ)၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ ဝုတ္တေ - သော်၊ ယံ - အကြင်
 ရက်တက်ရည်ကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ တတော - ထိုရက်တက်ရည်မှ၊ အညံ - အခြား
 ရက်တက်ရည်ကို၊ ပါယေတွာ-၍၊ မာရိတေ-သော်၊ ဝိသင်္ကေတံ(ဟောတိ)။

သောဝီရကဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ လောဏသောဝီရကံနာမ- က မည်သည်၊ သဗ္ဗ
 ရသာဘိသင်္ခတံ- အလုံးစုံသော အရသာတို့ဖြင့် ပြုစီမံအပ်သော၊ ဧကံ-တမျိုး
 သော၊ ဘေသဇ္ဇာန်-ဆေးတည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ တံ-ထိုလောဏသောဝီရကဆေးကို၊
 ကရောန္တာ-ပြုသူတို့သည်၊ ဟရိတကာမလက ဝိဘီဇက ကသာဝေ-ဖန်ခါးသီး၊
 ရှစ်ရှားသီး၊ သစ်ဆိမ့်သီးဟူကုန်သော အဖန်တို့ကို၎င်း၊ သဗ္ဗညောနိ-အလုံး
 စုံသော စပါးမျိုးတို့ကို၎င်း၊ သဗ္ဗအပရဏ္ဍာနိ- အလုံးစုံသောပဲမျိုးတို့ကို၎င်း၊
 သတ္တန္ဒမ္ဗိ-န်သော၊ ခညာနံ-တို့၏၊ ဩဒနံ-ထမင်းကို၎င်း၊ ကဒလိဖလာဒီနိ-
 ငှက်ပျောသီး အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗဖလာနိ - တို့ကို၎င်း၊ ဝေတ္တကေတက
 ခဇ္ဇူရိ ကဠိရာဒယော-ကြိမ်ညောက်၊ ဆပ်သွားညောက်၊ သင်ပေါင်းညောက်
 အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗကဠိရေ- အလုံးစုံသော အညောက်တို့ကို၎င်း၊ မစ္ဆမံသ
 ခဏ္ဍာနိ - ငါးတုံး အမဲတုံးတို့ကို၎င်း၊ အနေကာနိ - နံသော၊ မရု၊ ပေ၊ တိ
 ကဋုကာဒီနိ- ပျားရည်၊ တင်လဲ၊ သိန္ဓောဆား၊ ကြိကဋုက်အစရှိကုန်သော၊
 ဘေသဇ္ဇာနိ - ဆေးပေါင်းစုံ တို့ကို၎င်း၊ [ငြုပ် , ပိတ်ချင်း, ဂျင်း , ၃ မျိုးကို
 “ကြိကဋုက်”ဟု ခေါ်သည်။] ပက္ခိပိတွာ-ပြီး၍၊ ကုမ္ဘိမုခံ- အိုးမျက်နှာဝကို၊
 လိမ္မိတွာ - နွားချေးစသည်တို့ဖြင့် လိမ်-ကျပြီး၍၊ ဝါ-အာဏာပိတ်ပြီး၍၊ ဧကံ
 (သံဝစ္ဆရံဝါ)-အနည်းဆုံး တနှစ်ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ဒွေ (သံဝစ္ဆရာနိဝါ)-

သောဝီရက။ ။ သုဠု+ဝီရံ ယတ္ထာတိ သုဝီရံ - လွန်စွာရဲရင့်ရာအရပ်၊ သုဝီရေ+
 ဘဝံ - ဖြစ်သော စိမ်ရည်တည်း၊ သောဝီရံ၊ သုတ္တန္တံ က ပစ္စည်းသက်၊ ထို သောဝီရက
 စိမ်ရည်သည် အနည်းငယ် ငံသော အရသာရှိဟန် တူ၏၊ ထို့ကြောင့် “ လောဏ
 သောဝီရက”ဟု ဆိုသည်။ [တံကိရ-စသည်ဖြင့် ဆေးရည်ဖော်စပ်နည်းကို ပြ၏။]

တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ တိဏိသံဝစ္ဆရာနိဝါ - တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ထပေန္တိ-
 ထားရကုန်၏။ တံ - ထို လောဏသောဝီရကစိမ်ရည်ဆေးသည်။ ပရိပစ္စိတွာ-
 ထက်ဝန်းကျင်ကျက်၍၊ ဝါ-လသော်၊ ဇမ္ဗုရသဝဏ္ဏံ- ဇမ္ဗုသပြေရည် အဆင်း
 ရှိသည်။ ဟောတိ-၏။ ဝါတ၊ပေ၊ဒီနံ-လေနာရောဂါ၊ကုတ်ဟီး (ချောင်းဆိုး)
 ရောဂါ , နူနာရောဂါ , အသားအရေ ဖျော့တော့ ဝင်းဝါသော ရောဂါ ,
 ဘဂန္တိရိနာ (ဝရင်ဂျီနာ)ရောဂါ စသည်တို့အတွက်၎င်း၊ သိနိဒ္ဓဘောဇနံ-
 အဆီဩဇာများစွာပါသော ဘောဇနံကို၊ ဘုတ္တာနန္ဒ - စားပြီးသူတို့အတွက်
 ၎င်း၊ ဥတ္တရပါနံ- ကောင်းမြတ်သော ဖျော်ရည်သည်။ (ဟောတိ)၊ တာဒိသံ-
 ထိုလောဏသောဝီရကဆေးကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ဝါ-ထို လောဏသောဝီရက
 ဆေးရည်လောက်ကောင်းသော၊ ဘတ္တဇီရဏကဘေသန္တံ - အစာကြေဆေး
 သည်။ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန- ဆက်၊ တံ ဧတံ - ထို လောဏသောဝီရကဆေးသည်။
 ဘိက္ခူနံ - တို့အတွက်၊ ပစ္စာဘတ္တဗ္ဗိ - နေလွဲအခါ၌လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏။
 ဝိလာနာနံ-တို့အတွက်၊ ပါကတိကမေဝ-ရေနှင့်မရောစပ်ဘဲ ပင်ကိုယ်အတိုင်း
 ပင်လျှင်(ဝဇ္ဇတိ)၊ ပန-ကား၊ အဝိလာနာနံ- ဝိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းတို့
 အတွက်၊ ဥဒကသမ္ဘန္တံ - ရေနှင့်ရောစပ်အပ်သည်။ (သမာနံ-သော်၊ ဝါ-ဖြစ်
 မှ၊) ပါနပရိဘောဇန - ဖျော်ရည်ကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊(ဝဇ္ဇတိ)၊ ဣတိ-
 ဤသို့မှတ်အပ်၏။ (ဣတိ-အပြီးတည်း)။။ သမန္တပါသာဒိကာယ-သော၊
 ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဝါတ၊ပေ၊ နတ္ထိ ။ ။ ဤဝါကျဖြင့် ဆေး၏အကျိုးကိုပြ၏။ လေရောဂါ စသည်
 အတွက်၎င်း၊ ထောပတ်ထမင်းစသော အဆီဩဇာများသော အစားအစာကို စားပြီး
 သူတို့အတွက်၎င်း၊ အလွန်ကောင်းသောဖျော်ရည်ဖြစ်၏။ ဤဆေးလေဝံကောင်းသော
 အစာကြေဆေးမရှိ။ [ယောဇနာ၌ “ဝါတ၊ပေ၊ ဒီနံ- တို့၏၊ သိနိဒ္ဓဘောဇနံသေဝန
 ဘောဇနီယံ-မှီဝဲထိုက်သောစားဘွယ်” ဟု၎င်း၊ ဘုတ္တာနံစ ဥတ္တရပါနံ (ဘောဇနတော
 ပစ္စာပါနံ)-စားပြီးနောက်မှ သေဝံရသောအဖျော်သည်၎င်း” ဟု၎င်း ဖွင့်၏။ ဥတ္တရကို
 ပစ္စာဟု ဖွင့်သည်။ “သိနိဒ္ဓကို သေဝန, ဘောဇနကို ဘောဇနီယ” ဟု ဖွင့်ခြင်းကစ၍
 စဉ်းစားသင့်သည်။ ဆေးရည်သာဖြစ်၍ ဘောဇနီယမဟုတ်။ဤဆေးရည်ကို ယာမ
 ကာတိကဟု ကေစိတို့ဆိုကြသတတ်။ “ ဝိလာနဿ ဂဠု , အဝိလာနဿ ဂဠောဒကံ ”
 ကဲ့သို့ သတ္တာဟကာလိက ဟုလည်း ယူကြ၏။ သာ၍ကောင်း၏-ဟု ထင်သည်။]

တတိယပါရာဇိကဘာသာဒီကာ
 ပြီးပြီ။

စတုတ္ထပါရာဇိကအဖွင့်

စတုဿစ္စဝိဒူ-သစ္စာ ၄ ပါးတရားကို သိတော်မူပြီးသော၊ သတ္တာ-မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ စတုတ္ထံ- ၄ ပါးမြောက်သော၊ ယံ ပါရာဇိကံ-အကြင်ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပကာသယိ - ထင်ရှားပြတော်မူပြီ၊ တဿ- ထို ၄ ပါးမြောက် ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏၊ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော - ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာ အစဉ်သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒါနိ-၌၊ ပတ္တော-ဆိုက်ရောက်လာ၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် သံဝဏ္ဏနာက္ကမ၏ ဆိုက်ရောက်လာ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ယံ-အကြင်ပုဒ်ကို၊ သုဝိညေယျံ-လွယ်ကူစွာ သိနိုင်၏၊ ဝါ- သိလွယ်၏၊ ယံစ- အကြင်ပုဒ်ကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ ပကာသိတံ- ထင်ရှား ပြအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုပုဒ်ကို၊ (ထို သိလွယ်သောပုဒ်၊ ရှေး၌ပြုအပ်ပြီးသောပုဒ်ကို)၊ ဝဇ္ဇယိတော-ရှောင်ကြဉ်၍၊ အဿာပိ-ဤ စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏လည်း၊ [ပိဖြင့် ရှေးသိက္ခာပုဒ်များကိုပေါင်း။] အယံ သံဝဏ္ဏနာ - ဤ ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဝါ-ဖြစ်တော့လတံ။

တေန သမယေန၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌမာတိ-ကား၊ ဂိဟိနံ-တို့၏၊ ဒေတ္ထေသုစေဝ- လယ်ယာတို့၌၎င်း၊ အာရာမာဒိသုစ - သစ်သီးခြံ ပန်းခြံအစရှိသည်တို့၌၎င်း၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ- ပြုတွယ်ကိစ္စကို၊ အဓိဋ္ဌာမ - စီမံပေးကြကုန်စို့၊ [စီမံပုံကိုပြလို၍ “ဝေ” စသည်မိန့်။] ဝေ-သို့၊ ဝါ-နည်း၊ န ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ဝါ-မပြုရ၊ ဣတိ- သို့၊ အာစိက္ခာမစေဝ - လက်တွေ့လည်း ပြောကြကုန်စို့၊ အနုသာသာမစ- ကြိုတင်၍လည်း သွန်သင်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဒူတေယျန္တိ- ကား၊ ဒူတကမ္မံ - တမန်သည်၏အလုပ်ကို၊ (ဟရာမ - ဆောင်ရွက်ကြကုန်စို့၊) [ဒူတဿ + ကမ္မံ ဒူတေယျံ - စာကိုဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့် မှာအပ်သောစကားကို ဖြစ်စေ ယူဆောင်၍ တအိမ်မှတအိမ် - တရွာမှတရွာသို့ ပို့ ပေးခြင်းအလုပ်။]

ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မဿာတိ - ကား၊ မနုဿေ - တို့ကို၊ ဥတ္တိဏ္ဏဓမ္မဿ - လွန်မြောက်ကြောင်းတရား၏၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ အတိတ္တမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊ မြဟ္မတ္တံဝါ - မြဟ္မာ၏ အဖြစ်သို့သော်၎င်း၊ (ဈာန်တရားကိုရည်ရွယ်သည်)။

• စတုဿစ္စဝိဒူ ။ ။ အဝေဒိတိ ဝိဒူ၊ စတုဿစ္စံ + ဝိဒူ စတုဿစ္စဝိဒူ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အရိယာသာဝကတို့လည်း စတုဿစ္စဝိဒူ ဖြစ်တော်မူကြပါပေ၏။ သို့သော် ဘုရားရှင် ကား မိမိရှေ့က ညွှန်ပြမည့်ဆရာမရှိဘဲ သိခြင်း၊ ထိုသို့ သိရာ၌လည်း (ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများ ကဲ့သို့ တစိတ်တပိုင်း သိခြင်းမဟုတ်ဘဲ) အလုံးစုံသိခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် အတိသယ နည်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာ “စတုဿစ္စဝိဒူ” ဟု ချီးမွမ်းတော်မူထိုက်ပါသည်။

နိဗ္ဗာနံဝါ - သို့သော်၎င်း၊ (မဂ်တရားကိုရည်ရွယ်သည်)၊ ပါပနကဓမ္မဿ-
 ရောက်စေတတ်သောတရား၏၊ (ဝဏ္ဏံ - ကို၊ ဘာသိဿာမ - နိဗ္ဗိ၊) ဣတိ
 အတ္ထော-နက်၊ ဝါ- တနည်း၊ ဥတ္တရိမနုဿာနံ- မြတ်သောလူဖြစ်ကုန်သော
 ဝါ - လူထူးလူမြတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ သေဋ္ဌပုရိသာနံ - မြတ်သောယောက်ျား
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဈာယီနဉ္စ-ဈာန်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း၊ ဝါ-ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏၎င်း၊ အရိယာနဉ္စ - တို့၏၎င်း၊ ဓမ္မဿ - ၏၊ (ဝဏ္ဏံ ဘာသိဿာမ)၊
 အသုကော ဘိက္ခုတိအာဒိသု-တို့၌၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၌စပ်၊)အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊
 ဧဝံ- ဤသို့၊ မန္တယိတွာ- တိုင်ပင်ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ- နောက်၌၊ ဂိဟီနံ- တို့အား၊
 ဘာသန္တာ - နှလသော်၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတောနာမ - တ မည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊
 ပဌမဿ ဈာနဿ - ကို၊ လာဘီ - ရခြင်းရှိသူတည်း၊ ဓမ္မရက္ခိတော(နာမ)-
 သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဒုတိယဿ ဈာနဿ-ကို၊ လာဘီ-တည်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊
 နာမဝသေနေဝ- အမည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏံ- ကို၊ ဘာသိ သု- နိဗ္ဗိ၊
 ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏။ [ပါဠိတော်မှာ အသုးကာဘိက္ခုဟု သာမည
 လာသော်လည်း တကယ်ပြောသောအခါ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတောဘိက္ခု” စသည်ဖြင့်
 နာမည်တပ်၍ပြောကြသည်- ဟုလို။]

တတ္ထ - ထိုသို့ တိုင်ပင်ကြရာ၌၊ (တနည်း) တတ္ထ - ထိုသို့ တိုင်ပင်ကြောင်း
 စကားတွင်၊ ဒေသောယေဝခေါ အာဂုသော သေယျောတိ - ကား၊ ကမ္မန္တာမိ
 ဋ္ဌာနံ - အလုပ်ကို စီမံပေးခြင်းသည်၎င်း၊ ဒူတေယျဟရဏဉ္စ - တမန်သည်၏
 အလုပ်ကိုဆောင်ရွက်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဗဟုသပတ္တိ-များသောရန်သူရှိ၏၊ မဟာ
 သမာရန္တံ - များစွာသော အားထုတ်ကြောင်း အဆောက်အဦးရှိ၏၊ န စ

မနုဿေ ဥတ္တိဏ္ဏဓမ္မဿ ။ ။ ဥတ္တရတိ + ဧတေနာတိ ဥတ္တရိ၊ ဥပုဗ္ဗ တရဇာတ်
 ဣပစ္စည်းဟု ကြံပါ၊ [ပါပနက-ဟူသော ကာရိတ်အဖွင့်ကိုကြည့်၍ ဥတ္တရိကို ကရဏသာဓိ
 ကြံသည်။] “မနုဿေ+ဥတ္တရိ (မနုဿဥတ္တရိ ဟု ဆိုလိုလျက် ရှေ့နောက်ပြန်၍) ဥတ္တရိ
 မနုဿော”ဟု ဖြစ်၏၊ “ဥတ္တရိမနုဿောစ+သော+ဓမ္မောစာတိ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော”
 ဟု ပြု၊ မနုဿကို လွန်ပုံပြုလို၍ “ မနုဿေ၊ပေ၊ အတ္ထော ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွင်ပြုသည်၊
 “လူတို့ကို လွန်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဈာန် မဂ် ဖိုလ်တရား”ဟု ပေး။

ဥတ္တရိ မနုဿာနံ၊ပေ၊ ဓမ္မဿ။ ။ဥတ္တရိ သဒ္ဓါသည် သေဋ္ဌအနက်ဟော နိပါတ်
 ပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဥတ္တရိကို သေဋ္ဌဟု ဖွင့်သည်၊ “မနုဿ”အရ ယောက်ျား မိန်းမ
 အားလုံးကိုရသော်လည်း ပဓာန နည်းအားဖြင့် ပုရိသာနံ ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥတ္တရိမနုဿာနံ
 ကို “ဈာယီနဉ္စ အရိယာနဉ္စ”ဟု သရုပ်ထုတ်ပြုသည်၊ “ဥတ္တရိစ+တေ+မနုဿာစာတိ
 ဥတ္တရိမနုဿာ၊ ဥတ္တရိမနုဿာနံ+ဓမ္မော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော ”ဟု ပြု၊ “ မြတ်သောလူ
 ဟူသော ဈာယီအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဈာန် မဂ် ဖိုလ်တရား”ဟု ပေး။

သမဏသာရပုံ-သမဏသာရပုလည်းမဖြစ်၊ ဝါ-ရဟန်းတို့အားလည်းမလျော်၊ ပန-ကား၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဂိဟိနံ-တို့အား၊ အညမညဿ-တပီး တပီး၏၊ ဝါ-အချင်းချင်း၏၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ-၏၊ ယောဝဏ္ဏော-အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသိတော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဒေသောဝေ - ဤ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်သာ၊ တတော ဥဘယ တောပိ-ထို နှစ်ပါးစုံသော ကမ္မန္တာဓိဋ္ဌာန ဒူတေယျဟရဏတို့ ထက်လည်း၊ သေယျော ပါသံသတရော-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏၊ သုန္ဒရတရော-သာ၍ ကောင်း၏၊ [“ပသတ္ထ+ဣယ”မှ “သေယျော”ဟု ဖြစ်၏၊ ထို ပသတ္ထ+ဣယ၌ ပသတ္ထကို ပါသံသ-ဟု၎င်း၊ ဣယကို တရ-ဟု၎င်း ထပ်ဖွင့်သည်။] ကိ-အဘယ် အနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဣရိယာပထံ-ထိုင်ခြင်းစသော ဣရိယာ ပုထံကို၊ သဏ္ဌပေတွာ- ငြိမ်သက်စွာထား၍၊ ဝါ - ဣန္ဒြေလုပ်၍၊ နိသိန္ဒံဝါ- သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ စင်္ဂမန္တံ ဝါ-သော၊ (ဘိက္ခု-ရဟန်းအကြောင်းကို၊) ပုစ္ဆန္တာနံဝါ- မေးသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အပုစ္ဆန္တာနံဝါ - နသော၊ ဂိဟိနံ - တို့အား၊ အသုကောနာမ - သော၊ အယံဘိက္ခု - သည်၊ ပဌမဿ ဈာနဿ-ကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသူတည်း၊ ဣတိဝေမာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ အညေန- တပီးသောရဟန်းသည်၊ အညဿ- ၏၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ - ၏၊ ယောဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဘဝိဿတိ၊ ဒေသော ဝေ-ဤပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်သာ၊ သေယျော-အထူး သဖြင့်ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ဝါ- အထူးသဖြင့်မြတ်၏၊ ဣတိ(ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ အနာဂတသမ္ပန္နေ-ဘဝိဿတိဟူသော အနာဂတ်ကြိယာနှင့် စပ်ခြင်းသည်၊ အသတိ - မရှိလသော်၊ ဧတေဟိ - ဤ ဝဂ္ဂုမုဒါ မြစ်ကမ်းနေ ရဟန်းတို့သည်၊ သော-ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ တသ္မိံ ခဏေ-တိုင်ပင်ကြရာ ထိုခဏ ၌ (ယသ္မာ-ကြောင့်)၊ ဘာသိတောဝ-ပြောအပ်ပြီးသည်ပင်၊ န-မဟုတ်သေး၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ တိုင်ပင်ကြရာခဏ၌ ပြောအပ်ပြီး မဟုတ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ (အတ္ထော - အနာဂတ်ကြိယာ မပါသော အနက်သည်)၊ န ယုဇ္ဇတိ-မသင့်၊ ဝါ-အတ္ထယုတ္တိမရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့အနာဂတ်ကြိယာ မပါသော အနက်၏ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အနာဂတသမ္ပန္နံ - ကို၊

အနာဂတသမ္ပန္နေ ပန။ ။ ပါဠိတော်၌ “ဘဝိဿတိ”ဟူသော အနာဂတ်ကြိယာ မပါဘဲလျက် အဘယံကြောင့် ဘဝိဿတိ ဟူသော အနာဂတ်ကြိယာနှင့် စပ်မှုကိုပြု၍ (အနာဂတ်ကြိယာနှင့်စပ်ဘို့ရာ ဘဝိဿတိဟုထည့်၍) အနက်မှတ်ရသနည်းဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “အနာဂတ၊ ပေ၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော”ဟုမိန့်သည်၊ အနာဂတ်ကြိယာ

ကတော-၍၊ ယော-အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်။ ဝါ-ကို၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (အသုကောနာမ ဘိက္ခု ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီ - စသော နည်းဖြင့်၊) ဘာသိတော-ပြောဆိုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ-လတံ၊ သော ဧဝ-ထို ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ၊ ဝါ-သည်သာ၊ သေယျော-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဝါ-ကောင်းမြတ်၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဣတ္ထ-ဤ(ယောအမှာကံ ဂိဟိနံ အညမညဿ ဥတ္တရိမနဿ ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏော ဘာသိတော ဟူသော) ဝါကျ၌၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပန-ဆက်၊ လက္ခဏံ-မှတ်ကြောင်းသုတ်ကို၊ သဒ္ဓသတ္ထတော- သဒ္ဓါကျမ်းမှ၊ ပရိယေသိတဗ္ဗိ-ရှာမှီး၍ ယူထိုက်၏။ ဝါ-ရှာမှီး၍ ယူပါလေ။

ကို မထည့်ဘဲ ပါဠိတော်ရှိတိုင်း ဘာသိတောတွင်သာ အဆုံးသတ်လျှင် ဘာသိတော၌ တပစ္စည်းသည် အတိတ်အနက်ဟော ဖြစ်သောကြောင့် ထို တိုင်ပင်ကြရာခဏ၌ ဂုဏ် ကျေးဇူးကို ပြောပြီးပြီဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ အမှန်ကား ထိုအချိန်၌ ပြောပြီး မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့် “ဘဝိဿတိ” ဟူသော ပါဠိသေသ မပါလျှင် အနက်အဓိပ္ပါယ် မရှိ (အတ္ထ ယုတ္တိ မရှိ) ရကား “ ဘဝိဿတိ ” ဟူသော အနာဂတ်ကြိယာကို ထည့်၍ အနက် မှတ်ရသည်-ဟူလို၊ ထိုသို့ဘဝိဿတိ ထည့်၍ စပ်သောအခါ တပစ္စည်းလည်း အတိတ်ကို မဟော၊ အနာဂတ်ကိုသာ ဟောရတော့၏။ ဘာကြောင့်နည်း.... အာချာတ်ကြိယာက ကိတ်ကြိယာထက် ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ စာအုပ်များ၌ “ ယသ္မာ နယုဇ္ဇတိ ” ဟု တွေ့ရ၏။ အဓိပ္ပါယ်သွားကို ကြည့်၍၎င်း၊ “တသ္မာ ဘာသိတော ဘဝိဿတိတိ ပါဠိသေသံ အကတော ဝုတ္တတ္ထော န ယုဇ္ဇတိ” ဟူသော ယောဇနာကို ထောက်၍၎င်း “တသ္မာ နယုဇ္ဇတိ” ဟု ရှိသင့်၏။ ဤ တသ္မာနှင့် တွဲဘို့ရန် ရှေ့ဝါကျ၌ “ယသ္မာ န ဘာသိတောဝံ” ဟု ယသ္မာထည့်ခဲ့၏။ အနာဂတသမ္ပန္နေ အသတိကိုလည်း န ယုဇ္ဇတိ၌ စပ်၊ “တသ္မာ၊ ပေ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဝါကျကား လဒ္ဓဂုဏ်ဝါကျတည်း။

လက္ခဏံ ပန ။ ။ အနက်တခုခုကို မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဓါ ကျမ်းလာသုတ်ကိုပင် “လက္ခဏံ” ဟု ခေါ်သည်။ နဂိုရ်အတိတ်ဟောပစ္စည်းက အနာဂတ် ကြိယာနှင့် စပ်သော အခါ အနာဂတ်ကို လိုက်၍ ဟောရသည် - ဟူသော အနက်ကို ပြသော သုတ်ကို သဒ္ဓါကျမ်းမှ ထုတ်ယူကြပါလေ-ဟူလို၊ ထိုသုတ်ကား “ဓာတုသမ္ပန္နေ ပစ္စယာ” ဟူသော ပါဏိနီ (၃, ၄, ၁) သုတ်တည်း။ [ဓာတုသမ္ပန္နေ-ပဓာနဖြစ်သော ဓာတ်နက်ကြိယာတပါးနှင့် စပ်ခြင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ အယထာကာလပိဟိတာပိ- အကြင်ကြင် မိမိဟောရိုးကာလ၌ မစီရင်အပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပစ္စယာ - တို့သည်၊ သာဓဝေါ-ကောင်းကုန်သည်၊ ဝါ- နောက်ကြိယာ၏ ကာလကို ဟောနိုင်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-န၏၊ (သုတ်နက်)၊] သာရတ္ထလည်း ဤသုတ်ကိုပြု၍ ဤအတိုင်း ဝုတ္တိဖွင့်၏။ ဤဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ကစ္စာယနသာရ၌လည်း “ကိတာ ဓာတုတ္ထသမ္ပန္နေ၊ ဟောန္တိ ကာလန္တရေသုပိ” ဟု မိန့်သည်။

ဝဏ္ဏဝါ အဟေသုန္တိ - ကား၊ နေသံ - ထို ရဟန်းတို့၏၊ အညောယေဝ-
 ပင်ကိုယ်အဆင်းမှ တမျိုးတခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဘိနဝေါ - အသစ်ဖြစ်
 သော၊ သရီရဝဏ္ဏော - ကိုယ်ရေ အဆင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ပြီ၊ တေနဝဏ္ဏေန - ထို
 အသစ်ဖြစ်သော ကိုယ်အဆင်းဖြင့်၊ (ဝိသေသန)၊ ဝဏ္ဏဝန္တော - လှပသော
 အဆင်းရှိကုန်သည်၊ အဟေသံ-န်ပြီ၊ ပိဏိန္ဒြိယာတိ-ကား၊ ပဉ္စဟိ၊ ပသာဒေ
 ဟိ-ပသာဒတို့သည်၊ အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ-စွဲမှီတည်နေအပ်သောအရပ်၏၊
 ပရိပုဏ္ဏတ္တာ - ပြည့်ဖြိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မနန္ဒိယာနံ - မနိန္ဒြိလျှင်
 ၆ ပါးမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနံ-စက္ခုစသောဣန္ဒြိတို့၏၊ အမိလာတ
 ဘာဝေန-မညှိုးနွမ်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပိဏိန္ဒြိယာ- ပြည့်ဖြိုးသော

ဝဏ္ဏဝန္တော အဟေသံ။ ။ ဝဏ္ဏဝါပုဒ်သည် သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ (ဂုဏဝါကဲ့သို့)
 ဧကဝုဏ်သာ ရှိ၏၊ ဤအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် ရံခါ ဗဟုဝုဏ်လည်း ရှိ၏-ဟု သိသာ၏၊
 ထိုသို့ ဗဟုဝုဏ်ရှိရာ၌ ကစွည်းသုတ်ဝယ် အာသိမှီ၌ “အာ” ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့်
 ၎င်း၊ မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဝယ် “န္တဿစ ဝုဝံသေ” သုတ်၌ “န္တဿစ ဝုဝါ” ဟူသော
 ယောဂဝိဘာဂဖြင့်၎င်း၊ စီရင်ကြသည်၊ [“စက္ခုမာ အန္ဓိတာ ဟောန္တိ”-တိကနိပါတ်
 မုဒုပါဏိဇာတ်, “သီလဝါ ဟောထ”- ပဉ္စဂုံတ္ထရ, အန္ဓကဝိဏ္ဏဝဂ်-စသည်၌လည်း
 အလားတူရှိသောကြောင့် ပါဠိတော်၌ ဝဏ္ဏဝါကို “ဝဏ္ဏဝန္တော” ဟု မပြင်သင့်။]

ပိဏိန္ဒြိယာ။ ။ သက္ကတ၌ “ပြိဏ-တပုနေ” ဟု ဓာတ်ရှိ၏၊ “ တပုန - နှစ်သက်
 စေခြင်း” ဟူသည် ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုးရှိ၍ သူတပါးကို နှစ်သက်စေခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 ပြည့်ဖြိုးခြင်းကိုလည်း “ပိဏ” ဟု ယူသင့်၏၊ ဤနေရာ၌ “ပရိပုဏ္ဏတ္တာ” ကို ထောက်၍
 စက္ခုပသာဒ၏တည်ရာ မျက်လုံးအိမ် စသည်တို့၏ ပြည့်ဖြိုးခြင်းကို “ပိဏ” ဟု ဆိုပါ၊
 “ပိဏန္တိတိ ပိဏာနိ၊ ပိဏာနိ+ဣန္ဒြိယာနိ ယေသံတိ ပိဏိန္ဒြိယာ” ဟု ပြု၊ ဤနည်းအလို
 “ပိ” ဟု ရသယဖြင့်ရှိစေ။

ပိဏိန္ဒြိယာ။ ။ သက္ကတ၌ “ပြိ- တပုနေ” ဟု ပင် ဓာတ်ကျမ်းရှိပြန်၏၊ ပြိဓာတ်
 နောင် ယုကို အနုပြု၍, ရကာရန္တဓာတ်နောင် န ကို ဏပြန်လျှင် “ပိဏ” ဟု ဖြစ်နိုင်
 ပြန်၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် “ပိ” ဟု ဒီဃဖြင့်လည်း အသင့် ဟု မှတ်သင့်၏၊ သို့သော် ပိမတိဋ္ဌ
 ယုပစ္စည်းဖြင့် “ပိဏနံ” ဟု ပါဠိရှိရကား “ပိဏ” ဓာတ်က သာ၍ အားရှိ၏။

အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ ။ ။ စက္ခုစသော ပသာဒဣန္ဒြေငါးပါးသည် ကမ္မဇရုပ်
 ဖြစ်သောကြောင့် ထူးခြား၍ မပြည့်ဖြိုးနိုင်၊ မနိန္ဒြေကား သာ၍ပင်မထူးခြား၊ ထိုပသာဒ
 ၏တည်ရာ မျက်လုံး, နား, နှာခေါင်း, လျှာနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ပြည့်ဖြိုးမှုကို၎င်း, မန၏
 မှီရာဟဒယဝတ္ထုလည်း ကိုယ်ခန္ဓာတွင် ပါဝင်ရကား ဟဒယဝတ္ထု၏ ပြည့်ဖြိုးမှုကို၎င်း,
 စက္ခုပသာဒ စသော ဣန္ဒြေများ၌တင်စား၍ ဌာချူပစာရအားဖြင့် ဣန္ဒြေများကိုလည်း
 “ပိဏ” ဟု ခေါ်ထားကြောင်းပြလို၍ “ အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ ” ဟု
 နိဗ္ဗူ။ [အဘိနိဝိသီယတေ-စွဲမှီတည်နေအပ်၏၊ ဣတိ အဘိနိဝိဋ္ဌော (ဩကာသော) ။]

ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်၊ ပသန္ဓမုခဝဏ္ဏာတိ - ကား၊ အဝိသေသေန- ကိုယ်ခန္ဓာဟု မျက်နှာ ဟု အထူးမမ သာမညအားဖြင့်၊ ဝဏ္ဏဝန္ဓော - ကုန်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ (ဟောန္တိ)-အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ ပန - သော်လည်း၊ သရီရဝဏ္ဏ တော-ထက်၊ နေသံ - ထို ရဟန်းတို့၏၊ မုခဝဏ္ဏော - မျက်နှာ အဆင်းသည်၊ အဓိကတရံ-သာ၍လွန်ကဲစွာ၊ ပသန္ဓော အန္တော-ကြည်လင်၏၊ အနာဝိလော- မနောက်ကြ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ ဝိပ္ပသန္ဓဆဝိဝဏ္ဏာတိ - ကား၊ တေ - ထို ရဟန်းတို့သည်၊ မဟာကဏိကာရ ပုပ္ဖါဒိ သဒိသေနေဝ-မဟာလှေခါးပန်း အစရှိသည်တို့နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ယေနဝဏ္ဏေန - ဖြင့်၊ ဝဏ္ဏဝန္ဓော-နံသည်၊ (အဟေသံ- နံပြီ၊) အညေသမ္ပိ- ထို ရဟန်းတို့မှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ တာဒိသော-သော၊ ဝဏ္ဏော - သည်၊ အတ္ထိ - ရှိပါပေ၏၊ ပန- ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့၏၊ (ဆဝိဝဏ္ဏော-ကိုယ်ရေ အဆင်းသည်၊ ဝိပ္ပသန္ဓော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်)၊ ဟောတိ ယထာ- ကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ တေသံ-ထို အခြားလူတို့၏၊ ဆဝိဝဏ္ဏော-သည်၊ ဝိပ္ပသန္ဓော- သည်၊ န(ဟောတိ)-မဖြစ်၊ တေန - ကြောင့်၊ ဝိပ္ပသန္ဓဆဝိဝဏ္ဏာတိ - ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ - မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

ဣတိ-လျှင်၊ [ဟ-ပုဒ် အနက်မရှိ၊] တေဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ- ပါဠိ သင်ယူခြင်းကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တာ - အဖန်ဖန် အားထုတ်ကုန်လျက်၊ ဣမံ သရီရ သောဘံ-ဤခန္ဓာကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းသို့၊ နေဝ ပါပုဏိံသု-ရောက်ကုန်သည် မဟုတ်၊ ပရိပုစ္ဆံ - အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းကို၊ ဝါ - အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တာ- နံလျက်၊ ဣမံ သရီရသောဘံ-သို့၊ န ပါပုဏိံသု-မဟုတ်၊ ကမ္မ ဌာနံ-ကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တာ - နံလျက်၊ ဣမံ သရီရသောဘံ- သို့၊ န ပါပုဏိံသု-

ပသန္ဓမုခဝဏ္ဏာ ။ ။ ဝဏ္ဏဝါဖြင့် တကိုယ်လုံး အဆင်းလှပုံကို ပြပြီးသော်လည်း ထိုတကိုယ်လုံးတွင် မျက်နှာအဆင်းက ပို၍ကြည်လင်သောကြောင့် “ ပသန္ဓမုခဝဏ္ဏာ” ဟု ဆိုရပြန်သည်။

ဝိပ္ပသန္ဓဆဝိဝဏ္ဏာ။ ။ ဝဏ္ဏဝါဖြင့်ပြခဲ့သော အဆင်းလှပုံမျိုးသည် အခြားသူတို့ မှာလည်း ရှိနိုင်၏၊ သို့သော် ဤဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်းမှလာသောရဟန်းတို့၏ အဆင်းလှပုံ မျိုးကား သူတပါးလှပုံမျိုးထက် ပို၍ကြည်လင်သည် ဟု ပြလို၍ “ဝိပ္ပသန္ဓာ”ဟု အထူး ပြုလျက် “ဝိပ္ပသန္ဓဆဝိဝဏ္ဏာ” ဟု မိန့်သည်။ [ဝဏ္ဏဝါတိဣမိနာ သကလသရီရာနုဂတ ဝဏ္ဏဿ မနာပတာ ဝုတ္တာ၊ ပသန္ဓမုခဝဏ္ဏာတိဣမိနာ သကလသရီရဝဏ္ဏတောပိ အဓိက တရံ မုခဝဏ္ဏဿ မနာပတာ ဝုတ္တာ၊ ဝိပ္ပသန္ဓဆဝိဝဏ္ဏာတိဣမိနာ ပန ဝိဇ္ဇမာနသေဠ သရီရဝဏ္ဏဿ အတိဝိယ ပသန္ဓတာ ဝုတ္တာ။]

မဟုတ်၊ အထခေါ-အဟုတ်သော်ကား၊ ကုဟကတယ-အံဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ - အထင်ကြီးအောင် ဟန်ပန်ဆောင်ခြင်း ကြောင့်၊ အဘူတဂုဏသံဝဏ္ဏနာယ = ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ဖြင့် အချင်းချင်း ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်၊ လဒ္ဒါနိ - ရအပ်ကုန်သော၊ ပဏီတဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ-၍၊ ယထာသုခံ-စွာ၊ နိဒ္ဒါရာမတံ-အိပ်ခြင်း၌မွေ့လျော်ခြင်းရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ သင်္ဂဏိကာရာမတဉ္စ - အပေါင်းအဖော် ကိလေသာ တို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ အနုယုဉ္စန္ဒာ - နိလျက်၊ ဣမံ သရီရသောဘံ-သို့၊ ပါပုဏိံ သု- နိဗြိ၊ (ကိမိဝ- အဘယ်ကဲ့သို့ နည်း)၊ ဘန္တမိဝပ္ပဋိဘာဂါ- တုန်လှုပ်သော သမင်နှင့်တူကုန်သော၊ ဗာလာ- အကြောင်းအကျိုးကို မသိကုန်သော လူပြိန်း လူအ တို့သည်၊ (နိဒ္ဒါရာမတံ- ကို၎င်း၊ သင်္ဂဏိကာရာမတံ-ကို၎င်း၊ အနုယုဉ္စန္ဒာ-နိလျက်၊ သရီရသောဘံ- သို့၊ ပါပုဏန္တိယထာ- သို့တည်း၊) ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာတိ-ကား၊ ဝဂ္ဂုမုဒါတီရဝါသိနော-ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ-တို့သည်)၊ [ဝသတိအနက်၌ ဣယပစ္စည်းသက်၍ “တီရိယ ” ဖြစ်သည် ဟု ပြသည်၊ ဝဂ္ဂုမုဒါ၏အနက်ကို တတိယပါရာဇိက အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] ကစ္စိ ဘိက္ခဝေ ခမနိယန္တိ - ကား၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကစ္စိ-အသို့ နည်း၊ တုမ္ဘာကံ-တို့၏၊ စတုစက္ကံ-ဣရိယာပုထ်၄ဖြာ၊ စက်ဘီးတပ်လျက်လည်း

ဣတိဟတေ၊ပေ၊ပါပုဏိံသု။ ။ဟ-သည် (အနက်ထူး မရ) နိပါတ်မျှသာ၊ ယောဇနာ၌ “တေဘိက္ခူ နေဝ ဥဒ္ဓေသံ၊ပေ၊အနုယုဉ္စန္ဒာ ဣမံ သရီရသောဘံ ပါပုဏိံ သူတိ သမ္ပန္နော” ဟုရှိသောကြောင့် “န ကမ္မဋ္ဌာနံ အယုနုဉ္စန္ဒိ” ဟု အချို့စာ၌ရှိသည်မှာ မကောင်း၊ “ န ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္စန္ဒာ ” ဟု ရှိသင့်၏၊ အနက်ကိုလည်း ယောဇနာ အတိုင်း နိဿယ၌ ပေးထားသည်။

ကုဟက၊ပေ၊ ရာမတဉ္စ။ ။ “ကုဟ - ဝိမှာပံနေ (အံဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၊ ကြားဝါဟန်ဆောင်ခြင်း)” ဟု ဓာတ်နက်ရှိ၏၊ စုရာဒိတည်း၊ ကုဟယန္တိ ဝိမှာပယန္တိ တိ ကုဟကာ၊ ကုဟကာနံ+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (အထင်ကြီးအောင် ဟန်ဆောင် ခြင်း၊ ကြားဝါခြင်း) ကုဟကတာ၊ နိဒ္ဒါ+အာရာမော ဧတေသံတိ နိဒ္ဒါရာမာ၊ သင်္ဂဏ နံ-ပေါင်းဆုံခြင်း၊ သင်္ဂဏိကာ-ခြင်း၊ သင်္ဂဏိကာ-အဖော်အပေါင်း ကိလေသာတို့၌ ပေါင်းခြင်းဟူသော+အာရာမော ယေသံတိ သင်္ဂဏိကာရာမာ။

စတုစက္ကံ ။ ။ စတု ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပထော ဟိ ဣမ ပဝတ္တနဋ္ဌေန (အဆက် မပြတ် ဖြစ်တတ်လည်တတ်သည့်အတွက်) စက္ကန္တိ အဓိပ္ပေတော၊ [အိပ်ခြင်းဣရိယာပုထ် မှ ထိုင်ခြင်းသို့လည်း၊ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထ်မှ ထခြင်းသို့လည်း၊ ထခြင်း ဣရိယာပုထ်မှ

ပါရှိထသော၊ နဝဒ္ဒါရံ-ကိုးပေါက်ဒ္ဒါရ၊ အနာဝလည်းရှိထသော၊ ဣဒံ သရီရ
 ယန္တံ - ဤ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော ယန္တရားသည်၊ ဝါ - ဤ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော
 ရထာသော၊ ခမနီယံ- သည်းခံနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ-ခံကြမ်းပါ၏လော၊ ခမိတုံ
 သဟိတုံ - သည်းခံခြင်းငှါ၊ ပရိဟရိတုံ - ဒုက္ခကို ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-
 စွမ်းနိုင်ပါ၏လော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ဒုက္ခံ-ကို၊ န ဥပ္ပါဒေတိ-မဖြစ်စေဘဲရှိ၏လော၊
 ဣတိ - ဤကားအဓိပ္ပာယ်နက်တည်း၊ ကမ္မိယာပနီယန္တိ - ကား၊ ကမ္မိ-နည်း၊
 သဗ္ဗကိစ္စေသု-တို့၌၊ ယာပေတုံဂမေတုံ-ရောက်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပါဝင်ခြင်းငှါ၊
 သက္ကာ-၏လော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ အန္တရာယံ-ကို၊ န ဒဿေတိ-မပြုဘဲရှိ၏လော၊
 ဣတိ- ဤကား အဓိပ္ပာယ်နက်တည်း၊ ကုန္တိ ပရိကန္ဓောတိ- ကား၊ ပရိကန္တိ
 တော- ထက်ဝန်းကျင် ဖြတ်လှီးအပ်သော၊ ကုန္တိ - သည်၊ ဝရံ- သည်၊ ဘဝေ
 ယျ-ရာ၏၊ ပရိကတ္တောတိ-ပရိကတ္တောဟူသော၊ ပါဠောပိ-ပါဠိသည်လည်း၊
 ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ [ပရိပုဗ္ဗ၊ ကတိဓာတ် တပစ္စည်းချင်းတူသောကြောင့် သင့်မြတ်
 သည်-ဟူလို။]

သွားခြင်းသို့လည်း၊ သွားပြီးလျှင်လည်း ရပ် - ထိုင် - လျောင်း ဟု လည်ပြန်ရကား
 စက်ဘီးလည်ပုံနှင့်တူသောကြောင့် ဣရိယာပုထံ ၄ ပါးကို“စက္က”ဟု ခေါ်ထားသည်။
 “စရတိ ဧတေနာတိ စက္ကံ၊ စက္ကံဝိယာတိစက္ကံ”ဟုတဒ္ဓိတ်ဆင့်၊ တနည်း-သဒိသုပစာကြံ။

ခမနီယံ ။ ။ [ခမုဓာတ် အနီယ၊] သက္ကာဖြင့် အနီယပစ္စည်း၏ သက္ကာအနက်ကို
 ပြ၏၊ သဟိတုံဖြင့် ခမုဓာတ်၏(ရောစနအနက်ကိုတားမြစ်၍)သဟနအနက်ကိုပြ၏၊ ပရိ
 ဟရိတုံဖြင့် ညောင်းညာခြင်းစသော ဒုက္ခမဖြစ်အောင်ရှောင်ရှားနိုင်ခြင်း-ဟု အဓိပ္ပာယ်
 ဖွင့်၏၊ ခမန - သဟန (သည်းခံခြင်း) ဟူရာ၌ ရောက်လာသောဒုက္ခကို အောင့်၍
 သည်းခံခြင်းကိုမဆိုလို၊ ဒုက္ခမဖြစ်အောင် ရှောင်ရှားခြင်းကို ဆိုလိုသည်-ဟု အဓိပ္ပာယ်
 ဖွင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ [“ခမိယတေ-သည်းခံအပ်၊ သည်းခံနိုင်၏၊ ဣတိ ခမနီယံ”ဟုပြု...
 “ယုတ္တ သက္ကာ၊ အရဟာဒိ၊ စရိ ဖွင့်လတ်၊ ကမ္မသာဓိ ပေ”။]

ယာပနီယံ ။ ။ [ယာဓာတ် - ဣာပေ၊ အနီယ။] ယာဓာတ်၏ ဂတိအနက်ကို
 ပြလို၍ “ဂမေတုံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ သပိတ်ဖုတ်ခြင်း ၊ သင်္ကန်းချုပ်ခြင်းစသော ရဟန်း
 ကိစ္စများ၌ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ရောက်စေနိုင်- ပါဝင်စေနိုင်ရဲ့လား၊ ဤခန္ဓာကိုယ်က မပါ
 ဝင်နိုင်အောင် “နေမကောင်းဘူး၊ ညောင်းညာတယ်” စသည်ဖြင့် အန္တရာယ်တခုခုကို
 မပြုဘဲရှိပါရဲ့လား - ဟူလို။ [“ယာပီယတေ - ထိုထိုကိစ္စ၌ ရောက်စေအပ် ရောက်စေ
 နိုင်၏၊ ဣတိ ယာပနီယံ”ဟု ပြု။]

ပရိကန္ဓော (ပရိကတ္တော) ။ ။ ကတိဓာတ်သည် ဆေဒနအနက်ကို ဟော၏၊
 ဣကာရန္တဓာတ်ဖြစ်၍ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၊ တပစ္စည်းသက်လျှင်“ကန္ဓော”ဟု ဖြစ်၏၊ သလ္လ
 ကတ္တော- စသည်၌ကား နိဂ္ဂဟိတ်မလာဘဲ တ ပစ္စည်းသာသက်၍ ပြီး၏၊ ထို့ကြောင့်
 ကံဟော တပစ္စည်းဖြင့် “ပရိကတ္တော”ပါဠိလည်း သင့်သည်-ဟု ဆိုသည်။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယေ- ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌နေကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ အနေကပရိယာယေန-တပါးမက များစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဝိဂရဟိတွာ-ကဲ့ရဲ့ တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယသ္မာ၊ တေဟိ - ထို ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ကတကမ္မံ - ပြုအပ်သောအမှုသည်၊ စောရကမ္မံ-ခိုးသူ၏အမှုသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေကုန်သောရဟန်းတို့ ပြုအပ်သောအမှု၏ ခိုးမှု၏အဖြစ်ကြောင့်၊) အာယတိံ -၌၊ အညေသမ္ပိ-အခြားရဟန်းတို့၏လည်း၊ ဧဝဂ္ဂပဿ- သော၊ ကမ္မဿ- ကို၊ အကရဏတ္ထံ-မပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ အထခေါ- ကဲ့ရဲ့ တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ အာမန္တေသိ- သိစေတော် မူပြီ၊ ဝါ - ခေါ်တော်မူပြီ၊ [ကဲ့ရဲ့ တော်မူချိန်၌ ဝဂ္ဂုမုဒါ မြစ်ကမ်းက ရဟန်းများသာ ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် (တရားနာဘို့ရန်) အခြား ရဟန်းများကို ထပ်၍ခေါ်တော်မူသည်- ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ အာမန္တေတွာ- ပြီး၍၊ ပဉ္စမေ၊ ပေ၊ အာဒိံ-အစရှိသောတရားကို၊ အာဟ - ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ- ထိုပဉ္စမေ ဘိက္ခုဝေအစရှိသော တရားတော်၌၊ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ တိ- ကား၊ အတ္ထိစေဝ - ထင်ရှားလည်းရှိကုန်၏၊ ဥပလဗ္ဘန္တိစ - ပညာဖြင့် ကပ်၍လည်း ရအပ်ကုန်၏၊ ဝါ - သိအပ်ကုန်၏၊ ပေ၊ ဣဓာတိ- ကား၊ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ-၌၊ ဧဝံ ဟောတိတိ-ကား၊ ဧဝံ- သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ - ဒါးမြို့ကို မပြုမီ ရှေ့အဘို့၌၊ ဣစ္ဆာ - သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ၏၊ ကုဒါဿ နာမာဟန္တိတ္ထေ- ၌၊ သု ဣတိ - သု ဟူသောပုဒ်သည်၊ နိပါတော - တည်း၊ ကုဒါနာမ - အဘယ်

သန္တော။ ။သန္တော၌ “ အသ ” ဓာတ်ဖြစ်၍ “ အတ္ထိ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ အတ္ထိ- ဟူသည်လည်း လောက ပြောရိုးအားဖြင့် ထင်ရှားရှိခြင်းတည်း၊ [ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် မရှိ၊ လောကပြောရိုးအားဖြင့်သာ ရှိသည်-ဟူလို။] ထိုလောကအရှိကို လိုက်၍ “သန္တောတိ ဣမိနာ တေသံ ဝိဇ္ဇမာနတံ ဒေသတိ ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

သံဝိဇ္ဇမာနာ။ ။သန္တောအရ ထင်ရှားရှိခြင်းအနက်ကို ယူလျှင် “သံဝိဇ္ဇမာနာ” အရ ထင်ရှားရှိခြင်းအနက်ကို မယူနိုင်တော့၊ ထို့ကြောင့် “ ဥပလဗ္ဘန္တိ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ သံဝိဇ္ဇံ ဝိဒဓာတ် (ယ ပစ္စည်း) သည် ဝိဒ္ဓတိပုဒ်ကဲ့သို့ ရခြင်းအနက်ဟော - ဟူလို၊ “လဗ္ဘ-ရအပ်” ဟူသည်လည်း အထည်ဝတ္ထုကို ရခြင်းမျိုးမဟုတ်၊ ဉာဏ်ဖြင့် စဉ်းစား၍ ကြည့်သောအခါ “ ဤကဲ့သို့ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိကြ၏ - ဟု သိအပ် ” ကို ဆိုလိုရင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဥပလဗ္ဘန္တိတိ-ဒိဿန္တိ (ထိုစောရတို့ကို လောက၌တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊) ဉာယန္တိ (သိအပ်ကုန်၏) ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ အဋ္ဌသာလိနိ မူလဋီကာ၌လည်း “ ဥပလဗ္ဘတိတိ - ပညာယ ဥပဂန္တာ လဗ္ဘတိ ” ဟု သဘောတူပင် ဖွင့်သည်။

မည်သောအခါ၌၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သော အပရေန သမယေနာတိ - ကား၊ သော- ထိုဒါးမြဲသည်၊ပေ၊ ဝဗျေန္တော- တိုးပွားစေလျက်၊ ပန္နဒုဟနကမ္ပိ- ခရီးလမ်းကိုဖျက်ဆီးမှု၎င်း၊ ဝါ-ခရီးသွား ခရီးလာကို ဖျက်ဆီးမှု၎င်း၊ [ပန္န ဖြင့် ပန္နိကတိုင်အောင် ယူ၊ ဌာနုပစာရ တည်း။] ပစ္စန္နိမဂါမဝိလောပံ - အစွန်အဖျား၌ဖြစ်သော ရွာကို လှယ်ကင်းခြင်း၎င်း၊ ဣတိ ဝေမာဒိနိ - ဤသို့ အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ကတွာ - ပြုပြီး၍၊ ဝေပုလ္လပ္ပတ္တပရိသော - ပြန်ပြော များပြားသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော ပရိသတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဝါမေဝိ- တို့ကိုလည်း၊ အဂါမကေ-ရွာမဟုတ်သည်တို့ကို၊ (ကရောန္တော-လျက်၎င်း၊) ဇနပဒေဝိ - ဇနပုဒ်တို့ကိုလည်း၊ ဝါ- နယ်တို့ကိုလည်း၊ အဇနပဒေ - တို့ကို၊ ကရောန္တော- လျက်၎င်း၊ ဟနန္တော- ကိုယ်တိုင်သတ်လျက်၊ ဃာတေန္တော- နောက်လိုက်တို့ကို အသတ်ခိုင်းလျက်၊ (တနည်း) ဟနန္တော- ညှဉ်းဆဲလျက်၊ ဃာတေန္တော-သတ်လျက်၊ ဆိန္ဒန္တော-ကိုယ်တိုင် သူတပါး၏လက်ခြေစသည် တို့ကိုဖြတ်လျက်၊ ဆေဒါပေန္တော - ဖြတ်စေလျက်၊ ပစန္တော - နှိပ်စက်သော အားဖြင့် အပူတိုက်လျက်၊ ပါစာပေန္တော - အပူတိုက်စေလျက်၊ (တနည်း) ပစန္တော- အိမ် စသည်တို့ကို မီးရှို့၍ ဆိတ်, သိုး စသည်တို့ကို မီးဖုတ်လျက်၊ ပါစာပေန္တော-စေလျက်၊ (အာဟိဏ္ဍိဿာမိ- လှည့်လည်ရပါအံ့နည်း။)

ဣတိ- လျှင်၊ ဗာဟိရကမဟာစောရံ - သာသနာတော်မှအပ ဖြစ်သော သူပုန် ဒါးမြဲကြီးကို၊ ဒဿေတွာ- ပြီး၍၊ တေန-ထို သူပုန် ဒါးမြဲကြီးနှင့်၊ သဒိ သေ-တူကုန်သော၊ သာသနာ-တော်၌၊ ဝါ-သာသနာထည်းက၊ ပဉ္စ-နသော၊ မဟာစောရေ- သူပုန်ကြီးတို့ကို၊ ဒဿေတုံ-၄၅၊ ဝေမေဝေခေါတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ- မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို ဝေမေဝ ခေါ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ပါပဘိက္ခု

ဟနန္တော ဃာတေန္တော။ ။ဟနန္တော- မာရေန္တော၊ ဃာတေန္တော-မာရာ ပေန္တော၊ (အထဝါ) ဟနန္တော-ဗန္ဓန တာဠနာဒိဟိ ဟိံသန္တော၊ ဃာတေန္တော- မာရေန္တော။ [ဃာတေ-ဝယ် ရှေ့နည်း၌ ကာရိတ် ဣပစ္စည်း၊ နောက်နည်း၌ စုရာဒိ ဣပစ္စည်းဟု ခွဲ။]

ဆိန္ဒန္တော ပစန္တော။ ။ဆိန္ဒန္တော-ပရေသံ ဟတ္ထာဒိနိ ဆိန္ဒန္တော၊ ပစန္တော- ဒဏ္ဍေန ဥပ္ပိဋ္ဌေန္တော၊ ပစနဋ္ဌေတ္ထ ဒဟနံ ဝိဗာဓနံ အဓိပ္ပေတံ၊ [ပစန္တော၌ ပစနအရ အပူတိုက်ခြင်း , နှိပ်စက်ခြင်းကို အလိုရှိအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဒုတ်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပစန္တောဟု ဆိုသည်-ဟုလို။] ပစန္တောတိဝါ တဇ္ဇေန္တော တာသေန္တော-ခြိမ်းခြေခံ လျက် , ထိတ်လန့်စေလျက်၊ (အထဝါ) ပစန္တောတိ ဝါမေသု အဂ္ဂိပါတနဝသေန (ရွာတို့၌ မီးကျစေခြင်း-မီးရှို့ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ဂေဟာဒိနိ ဈာပေတွာ တတ္ထ အဇ္ဇေ ကာဒိနိ ပစန္တော-ထိုအိမ်က ဆိတ်, သိုး စသည်တို့ကို မီးဖုတ်လျက်။

နောက်-ကား၊ အညေသု- န်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ မူလန္တိန္ဒော- သာသနာ
 တော်ဝယ် ပြတ်ပြီးသော အမြစ်အရင်းရှိသော၊ ပါရာဇိကပ္ပတ္တော-ပါရာဇိက
 သို့ ရေခံပြီးသောရဟန်းကို၊ ပါပဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [မူလန္တိန္ဒောကို
 ပါရာဇိကပ္ပတ္တောဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ မူလံ+ဆိန္ဒံ ယဿာတိ မူလန္တိန္ဒော။] ဣဓ
 ပန - ဤအရာ၌ကား၊ ပါရာဇိကံ- သို့၊ အနာပန္နော- မရောက်သော၊ ဣစ္ဆာ
 စာရေ-ယုတ်မာသောအလို၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ-အလိုဆိုး၌၊ [ဣစ္ဆာယ-အလို
 ၏+စာရေ-ဖြစ်ခြင်း၊ ‘‘ဟိုဟာလိုချင်၊ ဒီဟာလိုချင်နှင့် ယုတ်မာသော အလို၏
 ဖြစ်ခြင်း။] ဌိတော-လျက်၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ- ငယ်ကုန်၊ ထို့ အောက် ငယ်ကုန်
 သော၊ သိက္ခာပဒါနိ-တို့ကို၊ မဒ္ဒိတ္တာ-နှိပ်နင်း၍၊ ဝါ-ကျူးလွန်၍၊ ဝိစရန္တော-
 လှည့်လည်သောရဟန်းကို၊ ပါပဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏။

တဿာပိ - ထို ရဟန်း၏လည်း၊ ဗာဟိရကစောရဿ ဝိယ - သာသနာ
 တော်မှ အပ၌ဖြစ်သော သူပုန်ဒါးမြစ်ကဲ့သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-၌၊ ဝေံ-ဤအကြံသည်၊
 ဟောတိ - ၏၊ (ကိံ)၊ အဟံ - သည်၊ ကုဒါနာမ- အဘယ်မည်သော အခါ၌၊
 သတေန ဝါ-နောက်လိုက်နေခံပါ ရဟန်းတရာသည် သော်၎င်း၊ သဟဿေန
 ဝါ - နောက်လိုက်များမြှောင် ရဟန်းတထောင်သည် သော်၎င်း၊ ပရိဝုတော-
 ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝါမနိဂမရာဇဌာနိသု-ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့၌၊
 ဝဟဌာနဉ္စေဝ- လူဝတ်ကြောင်တို့သည် သော်၎င်း၊ ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ- ရှင်ရဟန်း
 တို့သည်သော်၎င်း၊ သက္ကတော-ကောင်းစွာပြုအပ်သည်၊ ဝရုကတော-အလေး
 ပြုအပ်သည်၊ မာနိတော - မြတ်နိုးအပ်သည်၊ ပူဇိတော - ပူဇော်အပ်သည်၊
 အပစိတော - ရိုသေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ စိဝရပိဏ္ဍပါတ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရာနံ-
 သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဝိလာန၏ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသက်၏
 အရံအကာ ဆေးတို့ကို၊ လာဘီ - ရခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ စာရိကံ - ကို၊
 စရိဿာမိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤ အကြံသည်၊ (ဟောတိ-၏)။

တတ္ထ-ထို ကုဒါဿုနာ မာဟံအစရှိသော စကားရပ်၌၊ သက္ကတောတိ-
 ကား၊ သက္ကာရပ္ပတ္တော - ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊
 [ကာရ၌ ဘာဝပ္ပဓာန။] ဝရုကတောတိ- ကား၊ ဝရုကာရပ္ပတ္တော- အလေး
 ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ မာနိတောတိ-ကား၊ မနသာ-ဖြင့်၊ ဝိယာ
 ယိတော-ချစ်အပ်သူကိုပြုအပ်သည်၊ ပူဇိတောတိ-ကား၊ စတုပစ္စယာဘိဟာရ
 ပူဇာယ - ပစ္စည်းလေးပါးကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း ဟူသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်၊
 ပူဇိတော- အပ်သည်၊ အပစိတောတိ- ကား၊ အပစိတိပ္ပတ္တော - အရိုအသေ
 ပြုခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ၊ စရိဿာမိ-အံ့နည်း၊) တတ္ထ-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊

ယဿ-အကြင်ရဟန်းအား၊ စတ္တာရော ပစ္စယေ, သက္ကရိတွာ-ကောင်းစွာပြု၍၊ သုဠ-စွာ၊ အဘိသင်္ခတေ-ပြုစီမံအပ်သည်တို့ကို၊ ပဏီတပဏီတေ-မွန်မြတ်သည် ထက် မွန်မြတ်သည်တို့ကို၊ ဝါ-အလွန်မွန်မြတ်သည်တို့ကို၊ ကတွာ, [သုဠ၊ ပေ၊ ကတွာသည် သက္ကရိတွာ၏အဖွင့်။] ဒေန္တိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သက္ကတော-သက္ကတမည်၏၊ ယသ္မိံ - အကြင်ရဟန်း၌၊ ဂရုဘာဝံ - အလေးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋ္ဌပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဒေန္တိ၊ သော-သည်၊ ဂရုကတော-မည်၏၊ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ မနသာ-ဖြင့်၊ ဝိယာယန္တိ-ချစ်အပ်သည်ကို ပြုကုန်၏၊ သော-သည်၊ မာနိတော - မည်၏၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏ အပေ၌၊ တေံ သဗ္ဗမ္မိ-ဤ အလုံးစုံသော သက္ကတ စသည်ကိုလည်း၊ ကရောန္တိ-န၏၊ သော - သည်၊ ပုဇိတော-မည်၏၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏အပေ၌၊ အဘိဝါဒန၊ ပေ၊ ကမ္မာဒိဝသေန - ရှိခိုးခြင်း , ခရီးဥျးကြိုဆိုခြင်း , လက်အုပ်ချီမှုကို ပြုခြင်းအစ ရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပရမနိပစ္စကာရံ-အလွန်ရိုသေပျပ်ဝပ်မှုကို ပြုခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ သော-သည်၊ အပစိတော-မည်၏၊ စပန-ထပ်၍ဆက်ဥျးအံ့၊ သဗ္ဗမ္မိ-သော၊ ဣမံလောကာမိသံ-ဤ လောကအာမိသကို၊ ဝါ-ဤ တဏှာဖြင့်သုံးသပ် အပ်သော လောကစည်းစိမ်ကို၊ ပတ္တယမာနဿ-တောင့်တသော၊ ဣမဿ-ဤရဟန်း၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ-၏။

သော အပရေန သမယေနာတိ-ကား၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-၌၊ [ကြံစည်အပ်သော သက္ကာရစသည်သို့ မရောက်မီ ရှေးအဘို့၌၊] ဧဝံ- သို့၊ စိန္တေတွာ - ၍၊ အနုက္ကမေန- ဖြင့်၊ သိက္ခာယ - ၃ ပါးသောသိက္ခာ၌၊ အတိဗ္ဗ

သက္ကတော ။ ။ သံပုဗ္ဗ + ကရဇာတ် တ ပစ္စည်း၊ ထို တ ပစ္စည်းသည် များသော အားဖြင့် အတိတ်အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ အတိတ်ဟောမဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဟောတည်း၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်အနက်လည်း “တကယ် ကောင်းစွာပြုအပ်သည်ကို ပြလိုရင်း မဟုတ်၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်နေခြင်းကို ပြလိုရင်းတည်း” ဟု သိစေလို၍ “သက္ကာရပုတ္တော” ဟု အဓိပ္ပါယ်နက် ဖွင့်သည်။ “သက္ကရိယတေတိ သက္ကတော” ဟု ပြု၊ နောက်ပုဒ်များ၌လည်း ဤနည်းပင်။

မာနိတော ။ ။ မာနဓာတ်၏ အနက်များစွာတွင် ပေမန (မြတ်နိုးခြင်း) အနက်ကို ပြလို၍ “မနသာ ဝိယာယိတော” ဟု ဖွင့်သည်။ “မာနိယတေတိ မာနိတော” ဟု ပြု၊ ဝိယ နာမ်ပုဒ်နောင် အာစာရအနက်၌ အာယပစ္စည်းသက်၍ “ဝိယာယ” ဟု ဖြစ်၏၊ တပစ္စည်း ဣ အာဂုံ။

ပရမနိပစ္စကာရံ ။ ။ နိဝတနံ-ပျပ်ဝပ်ခြင်း (ကိုင်းညွတ်၍ ရိုသေခြင်း) နိပစ္စံ၊ [နိ+ပတ-ဏျ။] ပရမံ+နိပစ္စံ ပရမနိပစ္စံ၊ တဿ+ကာရော ပရမနိပစ္စကာရော။

ဂါရဝေ-ထက်သန်သော ရှိသေလေစားခြင်းမရှိကုန်သော၊ ဥဒ္ဓတေ-အထက် အထက်သို့ လွင့်တက်ကုန်သော၊ ဝါ- ပြန်လွင့်ကုန်သော၊ ဥန္တုဋ္ဌေ- အထက်သို့ တက်သော ကျူရီးအလား အချိုးနှီးတက်ကြွားသော မာန်မာနရှိကုန်သော၊ စပလေ- ချစ်ခင်ဘွယ်ရာ အဆင်တန်ဆာကို ယူတတ်ကုန်သော၊ ဝါ- လျှပ်ဒပေါ် လော်လီကုန်သော၊ မုခရေ-ကြမ်းတန်းသော နှုတ်ရှိကုန်သော၊ ဝိကိဏ္ဏဝါစေ- ဖရိုဖရဲပြန်ကြဲသော စကားရှိကုန်သော၊ ဝါ- စကား ဖွာတတ်ကုန်သော၊ မုဋ္ဌ သတိ-ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကုန်သော၊ [မုစဘေတ်ထင်၍ “လွတ်သော သတိရှိကုန်သော” ဟု ပေးတတ်ကြ၏၊ မုသဘေတ် တ ပနည်းတည်း၊ မုသ- နဿနေ။] အသမ္ပဇာနေ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပညာ မရှိကုန်သော၊ ပါကတိန္ဒြိယေ - ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊

အတိဗ္ဗဂါရဝေ။ ။ သိက္ခာပုဒ်၌ လေးစားခြင်းမရှိဘဲ အာပတ်ကို များစွာကျူးလွန် သူတို့ကို “အတိဗ္ဗဂါရဝ” ဟု ခေါ်သည်။ တိဗ္ဗ + ဂါရဝံ ယေသံတိ တိဗ္ဗဂါရဝါ၊ န + တိဗ္ဗဂါရဝါ အတိဗ္ဗဂါရဝါ။

ဥဒ္ဓတေ။ ။ ဥ + ဟန + တ၊ ဟနဘေတ်သည် ဂတိအနက်ဟော၊ ဥဒ္ဓံ - အထက် အထက်သို့ + ဟနတိ - လွင့်တက်သကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်၏၊ လေခတ်အပ်သော တံခွန်ကဲ့သို့ မငြိမ်မသက် လွင့်တက်တတ်သူ = ဥဒ္ဓစ္စများသူ။ [ဥဒ္ဓတေတိ ဥဒ္ဓစ္စပကတိကေ။]

ဥန္တုဋ္ဌေ။ ။ အထက်သို့ထောင်တက်နေသော ကျူရီးသည် (အလွန်မြင့်သော်လည်း) အကျိုးမရှိ - အသုံးချ၍ မရသကဲ့သို့ မိမိမှာ အထင်ကြီးစရာ တစ်ခုခု အနှစ် မရှိပါဘဲ အချိုးနှီးအထင်ကြီးနေသူ (မာနကြီးနေသူ) များကို “ဥန္တုဋ္ဌ” ဟု ခေါ်သည်။ ဥဂ္ဂတော + နဋ္ဌော ဥန္တုဋ္ဌော၊ ဥန္တုဋ္ဌောဝိယာတိ ဥန္တုဋ္ဌော - ကျူရီးအလား အချိုးနှီးတက်ကြွားသော မာန်မာန၊ ဥန္တုဋ္ဌော ယေသံ အတ္ထိတိ ဥန္တုဋ္ဌော။ [“ဥန္တုဋ္ဌေတိ ဥဂ္ဂတနဋ္ဌသဒိသေန ဥဂ္ဂတ တုစ္ဆမာနေန သဟိတေ” - ဝိမတိ။]

စပလေမုခရေ။ ။ သပိတ်ကိုအလှပြင်ခြင်း၊ သင်္ကန်းကိုအလှပြင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ချစ်ခင်ဘွယ်ရှိအောင် ပြုတတ်သူကို “စပလ” ဟု ခေါ်၏။ စပံ-ချစ်ခင်ဘွယ်ကို + လာတိ- ယူတတ်၏၊ မုခရောဋ္ဌ မုခသဒ္ဓါသည် ပါးစပ်ကိုဟောရင်း ဖြစ်သော်လည်း ပါးစပ်ဖြင့် ပြောအပ်သောစကားကို ဌာနူပစာရအားဖြင့်ယူ၍ “မုခံ ယဿာတိ မုခရော” ဟု ပြု၊ ဤနေရာ၌ ကြမ်းတန်းသော စကားပြောတတ်သူကို “မုခရ” ဟု ခေါ်။

ပါကတိန္ဒြိယေ။ ။ သံဝရာဘာဝေန ဂိဟိကာလေဝိယ ဝိဝဋ္ဌဇ္ဈိယေ - စက္ခု စသောဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းမှုမရှိသည့်အတွက် (ကြည့်ချင်ရာကြည့် , နားထောင် ချင်ရာနားထောင်, စသည်ဖြင့်) လူတုန်းကကဲ့သို့ ဖွင့်လှစ်အပ်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော (ပေါ်လွင်သောဣန္ဒြေရှိကုန်သော)၊ ပါကတာနိ + ဣန္ဒြိယာနိ ယေသံတိ ပါကတိန္ဒြိယာ၊ [“ကြည့်ချင်သော်လည်း မကြည့်ဘဲ စောင့်စည်းလျှင် ပေါ်လွင်သောဣန္ဒြေရှိသူ မဟုတ်, ဖုံးထားအပ်သော ဣန္ဒြေရှိသူဖြစ်သည်” ဟု ပြောင်းပြန် ပြန်၍လည်း အဓိပ္ပာယ်သိပါ။]

ဝါ - ပင်ကိုယ်သဘော၌ တည်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ဟိ-တို့သည်၊ ပရိစ္စတ္တကေ-စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သော၊ လာဘဂရကေ-လာဘ၌ အလေးပြုခြင်းရှိကုန်သော၊ ပါပဘိက္ခူ - တို့ကို၊ သင်္ဂဏိတွာ- သင်္ဂြိုဟ် ချီးမြှင့် ထေခံပင့်၍၊ ဝါ- သိမ်းသွင်း၍၊ ဣရိယာပထသဏ္ဍပနာဒီနိ- ဣရိယာပုထ်ကို ကောင်းစွာထားခြင်းအစရှိကုန်သော၊ ကုဟကဝတ္ထာနိ-အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သူ၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကို၊ သိက္ခာပေတွာ-သင်ပေးပြီး၍၊ အယံထေရော-ဤ ဆရာတော်ကြီးသည်၊ အသုကသ္မိံ နာမ သေနာသနေ - ၌၊ ဝသံ - မိဗန်းလ ပတ်လုံး၊ ဥပဂမ္မ-ချဉ်းကပ်၍၊ ဝတ္ထပဋိပတ္တိံ-ဝတ်အကျင့်ကို၊ ပူရယမာနော- ဖြည့်ကျင့်လျက်၊ ဝသံ - လုံး၊ ဝသိတွာ- သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ နိဂ္ဂတော- ထွက်တော်မူလာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ လောကသမ္မတ သေနာသန သံဝဏ္ဏနာဒီဟိ- လူအပေါင်းတို့သည် အသိအမှတ်ပြုအပ်သော ကျောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းအစ ရှိကုန်သော၊ ဥပါယေဟိ- နည်းလမ်းတို့ဖြင့်၊ [သံဝဏ္ဏီယမာနဂုဏော ဟုတွာ ၌စပ်၊ အကျင့်ဘက်၌ နာမည်ကောင်းသော ကျောင်းကို “ လောကသမ္မတ သေနာသန ” ဟုခေါ်သည်။] လောကံ-လူအပေါင်းကို၊ ပရိပါစေတံ-ရင့်ကျက် စေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ညွတ်လာစေခြင်းငှါ၊ ပဋိဗလေဟိ- စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ ဇာတ ကာဒိသု-ဇာတ်နိပါတ်တော်အစရှိသည်တို့၌၊ ကတပရိစယေဟိ-ပြုအပ်သော အလေ့အကျက် ရှိကုန်သော၊ သရသမ္ပန္ဓေဟိ - အသံနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ (အသံကောင်းကုန်သော)၊ ပါပဘိက္ခူဟိ - ယုံတ်မာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သံဝဏ္ဏီယမာနဂုဏော-ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ သတေန ဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ-သည်၊ (ဟုတွာ စာရိကံ၊ စရတိ-၏)။

အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမေံ မဟာစောရေတိ - ကား၊ အယံ- ဤရဟန်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော ၌စပ်၊) သန္ဓိန္ဒေဒါဒိစောရကာ ဝိယ-အိမ်အစပ်ကိုဖောက်ဖြတ် ခြင်းအစရှိသည်ဖြင့် ခိုးတတ်သူတို့ကဲ့သို့၊ ဧကံကုလံ-တမျိုးကို၊ ဝါ-တအိမ်ကို၊ (ဝဇ္ဇေတွာ - လှည့်ပတ်၍၊) န (ဂဏှာတိ)- ယူသည်မဟုတ်၊ ဒွေ (ကုလာနိ- တို့ကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ-၍၊) န(ဂဏှာတိ)-မဟုတ်၊ အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ မဟာ ဇနံ - များစွာသော လူအပေါင်းကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ - ၍၊ စတုပ္ပစ္စယဂ္ဂဟဏတော-

တနည်း။ ။ “ပကတိယံ ဌိတိန္ဒြိယေ ” ဟု ဝိမတိဗွင်၏၊ ထိုအလို “ ပကတိယံ+ ဌိတာနိ ပါကတာနိ၊ ပါကတာနိ + ဣန္ဒြိယာနိ ယေသံတိ ပါကတိန္ဒြိယာနိ ” ဟု ပြု၊ ဆရာသမားတို့က မပြုပြင်အပ်သည့်အတွက် လူတုန်းကကဲ့သို့ ပင်ကိုယ်သဘောအတိုင်း တည်သော (မပြုမပြင်အပ်သော) စက္ခုစသော ဣန္ဒြေရှိသူတို့။

ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ခံယူခြင်းကြောင့်၊ ပဌမော - သော၊ မဟာစောရောတိ-
 ခိုးသူကြီး ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ပန - ဆက်၊ သုတ္တန္တိကာဝါ - သုတ္တန်
 ဆောင်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာဘိဓမ္မိကာဝါ-အဘိဓမ္မာဆောင်သော်
 လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိနယဓရာဝါ-ဝိနည်း ဆောင်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 ယေဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ဘိက္ခာစာရေ - ဆွမ်းအလို ငှါ လှည့်လည်အပ်သော
 ဆွမ်းခံရွာသည်၊ ဝါ - ဆွမ်းခံရွာ၌တည်သော ဆွမ်းသည်၊ အသမ္ပဇ္ဇမာနေ-
 မပြည့်စုံ လသော်၊ ပါဠိ - ပါဠိတော်ကို၊ ဝါစေန္ဒာ - ဆိုစေကုန်လျက်၎င်း၊
 ဝါ-ဝိချကုန်လျက်၎င်း၊ အဋ္ဌကထံ-ကို၊ ကထေန္ဒာ-ပြောကုန်လျက်၎င်း၊ အနု
 မောဒနာယ-အဖန်ဖန်ဝမ်းမြောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မကထာယ-တရား
 စကားဖြင့်၎င်း၊ ဣရိယာပထသမ္ပတ္တိယာစ-ဣရိယာပုထ်၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၎င်း၊
 [သွားပုံလာပုံ နေပုံထိုင်ပုံ စသည်၌ ကြည်ညိုတွယ်ကောင်းသော ဣရိယာပုထ်
 တို့ဖြင့်။] လောကံ-လူအပေါင်းကို၊ ပသာဒေန္တာ-ကြည်ညိုစေကုန်လျက်၎င်း၊
 သက္ကတာ- ကောင်းစွာပြုအပ်ကုန်သည်၊ ဂရုကတာ- အလေးပြုအပ်ကုန်သည်၊
 မာနိတာ-မြတ်နိုးအပ်ကုန်သည်၊ ပူဇိတာ-ပူဇော်အပ်ကုန်သည်၊ အပစိတာ-
 ရှိသေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဇနပဒစာရိကံ- ဇနပုဒ်ဒေသစာရီကို၊ စရန္တိ-
 န်၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ တန္တိပဝေဏီဃဋ္ဌနကာ-သာသနာတော်၏ အစဉ်
 အဆက်ကို ဆက်စပ်တတ်ကုန်သော၊ သာသနဇောတကာတိ-သာသနာတော်
 ကိုထွန်းလင်း စေတတ်သောရဟန်းတော်တို့ ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-န်၏။

ယေပန ပေါ ဇောတကာ ။ ။ လာဘ်ကိုမြှော်၍ မဟုတ်ဘဲ သန့်ရှင်းသော
 (သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်လိုသော) စိတ်ဖြင့် ကျမ်းစာချမှ တရားဟောမှုကိုပြု၍
 ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ထိုသို့လှည့်လည်ရင်း လာဘ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်များ
 အတွက် အပြစ်မရှိကြောင်းကို ဆက်ပြလို၍ “ယေပန ” စသည်မိန့်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များမှာ
 အပြစ်မရှိသည့်အပြင် “သာသနာအစဉ်တည်အောင် သာသနာထွန်းလင်းအောင် ပြုသူ
 များ”ဟု အသိအမှတ်ပြုရမည်-ဟူလို။

ဘိက္ခာစာရေ။ ။ “ဂေါစရဂါမေ - ၌၊ ဘိက္ခာယ - ငှါ၊ စရိတွာ လဘိတဗ္ဗပိဏ္ဏ
 ပါတေ” ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ “စရိတဗ္ဗောတိ စာရော - လှည့်လည်အပ်သော ဆွမ်းခံရွာ၊
 ထိုရွာ၌တည်သော ဆွမ်းသည်လည်း ဌာနူပစာရအားဖြင့် ဘိက္ခာစာရမည်၏၊ ဘိက္ခာ
 ယ - ငှါ၊ စာရော ဘိက္ခာစာရော” ဟု ပြု၊ [ဘိက္ခာစာရေ အသမ္ပဇ္ဇမာနေကို ဇနပဒ
 စာရိကံ စရန္တိ၌စပ်၊ ပါဠိဝါစေန္ဒာစသည်၌ မစပ်လင့်၊ ပါဠိဝါစေန္ဒာစသော အလုပ်
 များကား အမြဲနေရာ၌၎င်း ဇနပုဒ်၌၎င်း လုပ်ရမည့်အလုပ်များ-ဟု ဝိမတိ ဆိုသည်။]

တန္တိ ပဝေဏီ ဃဋ္ဌနကာ ။ ။ ပါဠိချမှစသော အလုပ်များကို လာဘ်ရမှုမြှော်၍
 လုပ်ခြင်းမဟုတ်၊ တာဝန်ဝတ္တရားအနေအားဖြင့် လုပ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် “သာသနာ
 တော် အဆက်မပြတ်အောင် ဆက်စပ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ”ဟု ဆိုရသည်။

တထာဂတပ္ပဝေဒိတန္တိ-ကား၊ တထာဂတေန-သည်၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်သော၊ ပစ္စက္ခကတံ - မျက်မှောက်ပြုတော် မူအပ်သော၊ ဝါ- တနည်း၊ ဇာနာပိတံ - ဝေနေယျတို့ကို သိစေတော်မူအပ်သော၊ (ဓမ္မဝိနယံ- သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်းကို)၊ အတ္တနော ဒဟတိတိ- ကား၊ ပရိသမဇ္ဈေ - ဌ၊ ပါဠိ စ-ပါဠိတော်ကို၎င်း၊ အဋ္ဌကထဉ္စ-ကို၎င်း၊ သံသန္နိတွာ-နီးနောတိုက်ဆိုင် ၍၊ မရရေန - ချိုသာသော၊ သရေန - အသံဖြင့်၊ ပသာဒနိယံ - ကြည်ညိုအပ် ကြည်ညိုထိုက်သော၊ ဝါ - ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်းသော၊ သုတ္တန္တံ - သုတ္တန်ကို၊ ကထေတွာ- ဟောပြောပြီး၍၊ ဓမ္မကထာဝသာနေ-တရားစကား၏ အဆုံး၌၊ အတ္ထရိယတ္တုတဇာတေန-ဖြစ်သော အတ္ထရိယအတ္တုတ ရှိသော၊ ဝိညုဇနေန- တတ်သိနားလည်သူသည်၊ [ပုစ္ဆိတော၌စပ်၊ ပညာရှိလူတယောက်က မေးအပ် သော်-ဟူလို။] ဘန္တေ , အဟော-ဪ အံဩဘွယ်ကောင်းပါပေစွ၊ ပါဠိစ- သည်၎င်း၊ အဋ္ဌကထာစ - သည်၎င်း၊ သုပရိသုဒ္ဓါ - အလွန် သန့်ရှင်းပါပေစွ၊ ကဿ - အဘယ်ဆရာ၏၊ သန္တိကေ - ဌ၊ ဥဂ္ဂဏိတ္ထ- သင်ယူခဲ့ပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော- သော်၊) ကော-အဘယ်သူ သည်၊ အမှာဒိသေ-ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သူတို့ကို၊ ဝါ-ငါ့လိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟာ ပေတံ- သင်ယူစေခြင်းငှါ၊ ဝါ- ပို့ချခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော - စွမ်းနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာစရိယံ-ကို၊ အနန္ဒိသိတွာ-မညွှန်ပြမှု၍၊ [ရှိလျက်နဲ့ မညွှန်ပြမှု၍- ဟူလို။] အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင်၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ-ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော၊ သယတ္တုဉာဏာမိဂတံ- အလိုလိုဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် ရအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယံ- သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်းဟူ၍၊ ပဝေဒေတိ-သိစေ၏၊ ဝါ-ပြောပြ၏၊ [“အဘယ် ဆရာ့ထံ၌ သင်ယူခဲ့ပါသနည်း” ဟု မေးလာသူအား ပြောပြသည်-ဟူလို။] အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ တထာဂတေန- သည်၊ သတသဟဿ ကပ္ပါမိကာနိ- ကပ္ပါတသိန်း အလွန်ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ပါရမိ ယော-ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ- ဖြည့်ကျင့်တော်မူ

တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ။ ။ပပုဗ္ဗ ဝိဒ္ဓဓာတ်သည် သိခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ပဌမ နည်း၌ ကာရိတ်မပါဘဲ “ ကိုယ်တော်တိုင်သိအပ်” ဟု အနက်မှတ်စေလို၍ “ပဋိဝိဒ္ဓံ- ပစ္စက္ခကတံ”ဟု ဖွင့်၏၊ ဒုတိယနည်း၌ ကာရိတ်ပါသည်ဟု သိစေလို၍ “ဇာနာပိတံ”ဟု ဖွင့်သည်။ [ပဝေဒိယိတ္တာတိ ပဝေဒိတံ၊ တထာဂတေန + ပဝေဒိတံ တထာဂတပ္ပ ဝေဒိတံ။]

အတ္တနော ဒဟတိ။ ။“အတ္တနော အဒဟန္တောတိ-မမေဒိတိ (ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍) အတ္တနိ အဋ္ဌပန္တော” — သီလက္ခန္ဓံ ဋီကာဟောင်း၊ ဧဝံမေသုတံပုဒ် အဖွင့်။ [ဒဟတိ၌ ဓာဓာတ်သည် ထပနအနက်ဟော။]

ပြီး၍၊ ကိစ္ဆေန - ညိုညင်သဖြင့်၊ ကသိရေန - ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မတ္ထေန
ကော - ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော တရားကို ခိုးတတ်သော၊ ဒုတိယော - သော၊
မဟာစောရော - ခိုးသူကြီးတည်း။

သုဒ္ဓံ မြဟ္မစာရိန္တိ - ကား၊ ဒိဏာသဝဘိက္ခု - ရဟန္တာရဟန်းကို၊ ပရိသုဒ္ဓံ
မြဟ္မစရိယံ စရန္တိ - ကား၊ နိရုပတ္တိလေသံ - ဥပတ္တိလေသာမရှိသော၊ သေဋ္ဌ
စရိယံ - မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရန္တိ - ကျင့်နေသည်ကို၊ ဝါ - တနည်း၊ အညမ္ဗိ-
ရဟန္တာမှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ အနာဂါမိ - ကို၊ အာဒိ ကတုာ - ၍၊ ယာဝ
သီလဝန္တံ ပုထုဇ္ဇနံ - သီလရှိသောပုထုဇဉ်တိုင်အောင်၊ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိဝတ္ထု
ကံ - နှလုံးသာရှင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-
ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ မြဟ္မစရိယံ - ကို၊ စရန္တိ - ကျင့်နေသည်ကို၊
(အနုဒ္ဓံသေတိ - စွပ်စွဲ ဖျက်ဆီး၏၊) အမူလကေန အမြဟ္မစရိယေန အနုဒ္ဓံသေ
တိတိ - ကား၊ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ - ၌၊ အဝိဇ္ဇမာနေန - ထင်ရှားမရှိသော၊ အန္တိမ
ဝတ္ထုနာ - အဆုံး၌ဖြစ်သော ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်၊ အနုဝဒတိ - စွပ်စွဲ၏၊ စောဒေ
တိ - အပြစ်တင်၏၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏမက္ခိ - ထင်ရှားရှိသော
ဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသော၊ အရိယဂုဏတ္ထေနကော - အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
ဂုဏ်ကို ခိုးဝှက် ဖျက်ဆီးတတ်သော၊ တတိယော - သော၊ မဟာစောရော -
တည်း။ [အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၌ ထင်ရှားရှိသောဂုဏ်ကို မိမိက ခိုး၍မယူနိုင်သော်
လည်း ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ထိုဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးသော အားဖြင့် ခိုးရာ
ရောက်၏။]

ဂရုဘဏ္ဍာနိ ဂရုပရိက္ခာရာနိတိ - ကား၊ အဒိန္နာဒါနေ - အဒိန္နာဒါနသိက္ခာ
ပုဒ်၌၊ (ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၌)၊ စတုရောဇနာ သံဝိဓာယ၊ ဂရုဘဏ္ဍ
အဝါဟရန္တိတ္ထေ - ဤပါဌ၌၊ ပဉ္စမာသကဋ္ဌနကံ - ၅ ပဲထိုက်တန်သောဝတ္ထုကို၊
ဂရုဘဏ္ဍန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိယထာ - ကဲ့သို့၊ ဣပေန - ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား၊ ဧဝံ -

ကိစ္ဆေန။ ။ပါရဒီဖြည့်တော်မူစဉ်က မျက်လုံးကို ထုတ်လှူရခြင်းစသည်ဖြင့် ခန္ဓာ
ကိုယ်၏ဆင်းရဲမှုကို ရည်ရွယ်၍ “ကိစ္ဆေန” ဟု ဆိုသည်၊ ဘုရားဖြစ်ခါနီး၌ မဂ် ၄ ပါး
ရပုံမှာ သုခပဋိပဒါဖြစ်၍ မဆင်းရဲပါ၊ ကသိရေနသည် ကိစ္ဆေန၏ ပရိယာယ်တည်း။

အဝိပ္ပဋိသာရာဒိဝတ္ထုကံ။ ။ မြဟ္မစရိယခေါ်သော သီလသည် ဝိပ္ပဋိသာရာသည်
တို့၏ အကြောင်းဝတ္ထု မဟုတ် ၊ အဝိပ္ပဋိသာရာ (နှလုံးသာရှင်ခြင်း) စသည်တို့၏သာ
အကြောင်းဝတ္ထုဖြစ်သည်၊ အာဒိဖြင့် ပါမောဇ္ဇ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိစသည်ကိုယူ။ [ဟောတာ
ဝိပ္ပဋိသာရာယ၊ သီလံ ပါမောဇ္ဇဟောတု သော၊ တံ ပီတိဟောတု သာစဉယံ၊ ပဿဒ္ဓျာဒိ
ပသိဒ္ဓိယာ။]

ဤသို့၊ န ပုစ္ဆတိ- အပ်၊ အထခေါ - စင်စစ်ကား၊ ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဝိသဇ္ဇိ
 ယာနိ၊ ပေ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍန္တိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-
 ဟောတော်မူသည့်အတွက်၊ အဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ-မစွန့်အပ် မစွန့်ထိုက်ကုန်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိ - ဂရုဘဏ္ဍာတို့မည်၏။ [ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ပဉ္စ-
 န်သော၊ ဣမာနိ အဝိသဇ္ဇိယာနိ- ဤ မစွန့်အပ် မစွန့်ထိုက်သောဝတ္ထုတို့ကို၊
 သံယေနဝါ-သည်၎င်း၊ ဂဏေနဝါ-၎င်း၊ ပုဂ္ဂလေနဝါ-၎င်း၊ န ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗာ
 နိ-မစွန့်အပ် မစွန့်ထိုက်ကုန်၊ ဝိသဇ္ဇိတာနိ- စွန့်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာနိ
 ပိ - န်သော်လည်း)၊ အဝိသဇ္ဇိတာနိ - မစွန့်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ - စွန့်အပ်ရာ
 မရောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- န်၏။ (အစွန့်ခံရသူမှာ အပိုင်မရ- ဟူလို၊) ပေ၊
 ကတမာနိ ပဉ္စ-အဘယ် ၅ ပါးတို့နည်း၊ အာရာမော-အာရာမ၎င်း၊ အာရာမ
 ဝတ္ထု- အာရာမရာ၎င်း၊ ပေ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍ- ၎င်းတည်း။]

မဉ္စိမာနိ၊ ပေ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍန္တိ - ဟူ၍၊ ဝစနတော, အဝေဘင်္ဂိယတ္တာ-
 မဝေဘန်အပ် မဝေဘန်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သာဓာရဏပရိ
 က္ခာရဘာဝေန - သံဃာအများနှင့်ဆက်ဆံသော ပရိက္ခရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဂရုပရိက္ခာရာနိ - ဂရုပရိက္ခရာတို့မည်၏။ [“ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ - န်သော၊ ဣမာနိ
 အဝေဘင်္ဂိယာနိ - ဤမဝေဘန်အပ် မဝေဘန်ထိုက်သော ပရိက္ခရာတို့ကို”
 စသည်ဖြင့် ရှေးနည်းမှီ၍ ပါဠိတော်ကို အနက်ပေးပါ။] အာရာမော အာရာမ
 ဝတ္ထုတိအာဒိသု - တို့၌၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗ-၏၊ တံသဗ္ဗ-ထိုအလုံး
 စုံသောစကားကို၊ ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဝိသဇ္ဇိယာနိတိ-ဟူ၍၊ ခန္ဓကေ-စုဠဝါ
 ခန္ဓကဉ္စ၊ အာဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာယမေဝ - တိုက်ရိုက်လာသော ပါဠိတော်
 အဖွင့်၌သာလျှင်၊ ဘဏိဿာမ - န်အံ့၊ တေဟိ ဂိဟိံ သင်္ဂဏှာတိတိ - ကား၊
 တာနိ-ထို အာရာမစသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဒတ္တာ-၍၊ ဂိဟိံ - လူဝတ်ကြောင်ကို၊
 သင်္ဂဏှာတိ - သိမ်းယူ၏။ (သိမ်းသွင်း၏။) အနုဂ္ဂဏှာတိ- ချီးမြှောက်၏။ ဥပ
 လာပေတိတိ-ကား၊ အမှာကံ-တို့၏။ အယျော-အရှင်ဘုရားသည်၊ အဟော-
 ဩော် အံ့ဩဘွယ်ကောင်းပါပေစွ၊ ဣတိဝေံ - သို့၊ လပနကေ-ပြောဆိုတတ်
 သူတို့ကို၊ (အခြားသူတို့ အထင်ကြီးလာအောင် ပြောပေးတတ်သူတို့ကို၊)

ဂရု၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရာနိ။ ။ တပါးပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ပေါ့ပေါ့ဆဆမလုပ်ကောင်း မပေး
 ကောင်းသောကြောင့် “ဂရုနိ - အလေးပြုအပ်ကုန်သော + ဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ” -
 ဟုပြု၊ အများသဘောတူလည်း ခွဲခြားဝေဘန်၍ မသုံးကောင်းသောကြောင့် “ဂရုနိ+
 ပရိက္ခာရာနိ ဂရုပရိက္ခာရာနိ” ဟုပြု၊ ထိုသို့မဝေဘန်ဘဲ အများဆိုင်သံဃိကအဖြစ်ဖြင့်သာ
 သုံးစွဲကောင်းသောကြောင့် “သာဓာရဏပရိက္ခာရဘာဝေန” ဟု ဆိုသည်။

အနုဗန္ဓနကေ - မိမိသို့ အစဉ်လိုက်သူတို့ကို၊ သိနေဟေ - မိမိကို ချစ်ခြင်းရှိသူ
 တို့ကို၊ကရောတိ-၏၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ အဝိသဇ္ဇိယံ-မစွန့်အပ် မစွန့်ထိုက်
 သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အဝေဘင်္ဂီယဉ္ဇ - သော၊ ဂရုပရိက္ခာရံ- အလေးပြု
 အပ်သော ပရိက္ခရာကို၊ တထာဘာဝတော - ထို အဝိသဇ္ဇိယ အဝေဘင်္ဂီယ
 အဖြစ်မှ၊ ထေနေတွာ-ခိုး၍၊ ဂိဟိနံ-တို့ကို၊ သင်္ဂဏှနကော-သော၊ စတုတ္ထော-
 သော၊ မဟာစောရော - တည်း၊ စပန - ထပ်၍ဆက်ဥူးအံ့၊ သော အယံ-
 ထိုကဲ့သို့သော ဤရဟန်းသည်၊ ဣမံဂရုဘဏ္ဍံ- ဤဂရုဘဏ်ကို၊ ကုလသင်္ဂဏှ
 နတ္ထံ-၄၊ ဝိသဇ္ဇန္တော-စွန့်လွှတ်သော၊ ဝါ-စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ကုလဒူသကဒုက္ကဋ်-
 ကုလဒူသကဒုက္ကဋ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မာရဟောစ- ပဗ္ဗာဇနိယ
 ကံထိုက်သည်လည်း၊ ဟောတိ- ၏၊ ဘိက္ခုသံဃံ- ရဟန်းအပေါင်းကို၊ အဘိ
 ဘဝိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ဣဿရဝတာယ-မိမိက အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိသဇ္ဇ
 န္တော ထုလွှတ်စွယ် အာပဇ္ဇတိ၊ [ထုလွှတ်စွန်းအာပတ်သာ မက,ဘဏ္ဍာစားလည်း
 ထိုက်၏။] ထေယျစိတ္တေန - ထေယျစိတ်ဖြင့်၊ ဝိသဇ္ဇန္တော - သော၊ ဘဏ္ဍံ-
 ဘဏ္ဍာကို၊ အဿိပေတွာ- အဖိုးဖြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော-၏။

အယံ အဂ္ဂေါ မဟာစောရောတိ-ကား၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ ဣမေသံ
 စောရာနံ-တို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌစောရော - အကြီးဆုံးခိုးသူတည်း၊ (အဂ္ဂေါကို ဇေဋ္ဌ
 စောရော ဟု ဖွင့်သည်၊)ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဉ္စိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏာတိတံ-
 စက္ခုစသော ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် ယူနိုင်ခြင်းကိုလွန်သော၊ (မယူနိုင်
 သော-ဟူလို၊) အတိသဏှသုခုမံ- အလွန်သိမ်မွေ့ နက်နဲသော၊ လောကုတ္တရ
 ဓမ္မံ-ကို၊ ထေနေတိ-ခိုး၏၊ ဣမိနာ-ဤရဟန်းနှင့်၊ သဒိသော-သော၊ စောရော
 နာမ - မည်သည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို
 ဆိုဥူးအံ့၊ လောကုတ္တရဓမ္မော - သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒီနိ ဝိယ-
 ရှေ့ငွေအစရှိသည်တို့ကို ကဲ့သို့၊ ဝဉ္ဇေတွာ - လှည့်ပတ်၍၊ ထေနေတွာ - ခိုး၍၊
 ဂဟေတုံ - ၄၊ သက္ကာကိံ - တတ်ကောင်းသလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေး
 တည်း၊ (လောကုတ္တရဓမ္မော - သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝဉ္ဇေတွာ-၍၊ ထေနေတွာ- ၍၊
 ဂဟေတုံ-၄၊) နသက္ကာ-ကောင်း၊ (ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊) တေနဝ-
 ကြောင့်ပင်၊ ယော အသန္တံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဥလ္လပတိတိ- တိဟူ၍၊
 အာဟ - ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ- ဆက်၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ အတ္တနိ - ဌ၊
 အသန္တံ - ထင်ရှားမရှိသော၊ (အဘူတံ - မဖြစ်ဘူးသော)၊ တံ ဓမ္မံ - ထို
 လောကုတ္တရာတရားကို၊ ကေဝလံ- ဌာနာစာဝနစသည် မဘက် သက်သက်၊
 မယံ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဒေသော - ဤလောကုတ္တရာ တရားသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-

သို့၊ ဥလ္လပတိ - ဝါကြွား၍ပြော၏။ ဝါ- သီလအသက်, ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြောဆို၏။ ပန- ဗျတိရိက်ကား၊ ဌာနာ- မှ၊ စာဝေတံ-ငှါ၎င်း၊ အတ္တနိ- ဌ၊ သံဝိဇ္ဇမာနံ- ထင်ရှားရှိသည်ကို၊ ကာတံဝါ- ၎င်း၊ န သက္ကောတိ- မစွမ်းနိုင်။

အထ-ထိုသို့ခိုးယူခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါလျက်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ စောရောတိ- ခိုးယူဟူ၍၊ ဝုတ္တော - ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ (ဣတိ - ဤကား အမေး တည်း)၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထို လောကုတ္တရာ တရားကို၊ ဥလ္လပိတွာ-သီလ အသက်, ကိုယ်မှထွက်အောင်ပြောဆို၍၊ အသန္တသမ္ဘာဝနာယ-မိမိ၌ထင်ရှား မရှိသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်၊ [အတ္တနော၊ အဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သမ္ဘာဝနာယ-ကြောင့်၊—ဇီကာ။]ဥပ္ပန္န- န်သော၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ဂဏှာတိ-ခံယူ၏။ (ဣတိ - ကြောင့်၊ စောရောတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား အဖြေတည်း)၊ ဟိ - မှန်၊ ဝေံ - ဤသို့ ပြောဆိုလျက်၊ ဂဏှတာ- ယူသောရဟန်းသည်၊ တေ ပစ္စယာ - တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ သုခုမေန-သော၊ ဥပါယေန - နည်းလမ်းဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေတွာ-၍၊ ထေနေတွာ-၍၊ ဂဟိတာ-ယူအပ် ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ၏၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ တံ ကိဿဟေတု ထေယျာယ ဝေါဘိက္ခဝေ ရဋ္ဌပိဏ္ဏော ဘုတ္တောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မူပြီ။

ဟိ-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ တံ ကိဿဟေတု အစရှိသောဝါကျ၌၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ အတ္တော - တည်း၊ အယံ အဂ္ဂေါ မဟာစောရော၊ ယော အသန္တံ အဘူတံ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မံ ဥလ္လပတိတိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊

အသန္တံ၊ ပေ၊ ဥလ္လပတိ ။ ။ အသန္တံတိ - အဝိဇ္ဇမာနံ၊ အဘူတံတိ - အနုပ္ပန္နံ၊ [“အသန္တံ-ထင်ရှား မရှိသော၊ အဘူတံ-ဖြစ်ပြီးမဟုတ်သော” ဟု ပေးစေလို၏။] အနုပ္ပန္နတ္တာ ဟိ တဿ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌) တံ အသန္တံ၊ ပုရိမဿ ပစ္စိမံ ကာရဏ ဝစနံ-အဘူတံဟူသော နောက်စကားသည် အသန္တံဟူသော ရှေ့စကား၏ အကြောင်း ပြတည်း၊ မဖြစ်ဘူးသောကြောင့် ထင်ရှားမရှိ-ဟူလို၊ ဤ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ “အသန္တံ အဘူတံ တံဓမ္မံ” ဟု ရှိသင့်၏၊ ယခုစာအုပ်များ၌ “အဘူတံ” မပါ။

ဥလ္လပတိ ။ ။ ဥဂ္ဂတာယုကော၃ လပတိ- ထွက်သွားသော အသက် ရှိသည်ဖြစ်၍ ပြောဆို၏။ ဥ သည် “ဥဂ္ဂတ” အနက်ဟော၊ ရဟန်း၏ အသက်ဟူသည် သီလတည်း၊ ထို သီလသည် ပြောဆိုသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကင်းကွာရကား ထွက်သွားသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥလ္လပတိ-သီလအသက် ကိုယ်မှ ထွက်အောင် ပြောဆို၏” ဟု ပေးပါ။

ဝေံ ဟိ၊ ပေ၊ ဟောန္တိ ။ ။ အသန္တသမ္ဘာဝနာအားဖြင့် ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ခံယူ သူသည် ထိုပစ္စည်း ၄ ပါးကို ခိုးယူရာ ရောက်၏။ ထင်ရှား မရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ချီးမွမ်းသောကြောင့် ထိုထင်ရှားမရှိသော လောကုတ္တရာ ဂုဏ်ကိုလည်း ခိုးယူရာရောက်သည်။

အဝေါစုမှ - ဆိုခဲ့ကုန်ပြီ၊ တံ ကိဿဟေတုတိ- ကား၊ ကေန ကာရဏေန-
 ကြောင့်၊ ဧတံ - ဤ စကားကို၊ အဝေါစုမှ - ကုန်သနည်း၊ ဣတိစေ - ဤသို့
 မေးအံ့၊ ထေယျာယ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ရဋ္ဌပိဏ္ဍော ဘုတ္တောတိ-ကား၊ဘိက္ခဝေ-
 တို့၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ သော ရဋ္ဌပိဏ္ဍော- ထို
 တိုင်းသားပြည်သူ၊ ကြည်ဖြူရှင်လန်း၊ လှူဒါန်းအပ်သောဆွမ်းကို၊ ထေယျာယ-
 ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာစိတ်ဖြင့်၊ ထေယျစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဘုတ္တော-စားသေခံ
 အပ်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ (တသ္မာ ဧတံ အဝေါစုမှ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေ
 တည်း၊) ဟိ - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤထေယျာယဝေါ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ ဝေါ
 ကာရော - ဝေါ အက္ခရာသည်၊ ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ အရညဝနပတ္တာနိတိ
 အာဒိသုဝိယ-ပတ္တာနိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို၌ကဲ့သို့၊ ပဒပူရဏမတ္ထေ-ပုဒ်၏
 ပြည့်ကြောင်းမျှ၌၊ (ပဝတ္ထော-သော)၊ နိပါတော-တည်း၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊
 တုမှေဟိ-တို့သည်၊ ဘုတ္တော-စားသောက်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ အဿ-ထို
 ဝေါအက္ခရာ၏၊ အတ္ထော - ကို၊ န ဒဋ္ဌဗ္ဗော - မမှတ်ထိုက်။ [“ဝေါ - သင်တို့
 သည်” ဟု မပေးပါနှင့်-ဟူလို၊ ဘာကြောင့်နည်း-ရှေ့မှောက် ရောက်နေသော
 ရဟန်းများအတွက်သာ မိန့်တော်မူသည်မဟုတ်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုပြောသူ
 ဟူသမျှအတွက် မိန့်တော်မူသောကြောင့်တည်း။]

ဣဒါနိ - ၌၊ တမေဝတ္ထံ - ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုပင်၊
 ဝါထာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဝိဘူတတရံ-သာ၍ ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရောန္တော - မူလို
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညထာ သန္တန္တိအာဒိ-ဝါထာစကားကို၊ အာဟ-မူပြီ၊
 တတ္ထ- ထို အညထာ သန္တန္တိအစရှိသော ဝါထာစကား၌၊ အညထာ သန္တန္တိ-
 ကား၊ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာဒိကေန- မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်
 အစရှိသော၊ [အာဒိဖြင့် ဝစီသမာစာရ၊ စိတ္တသမာစာရတို့ကို ယူ။] အညေန-
 စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်အစရှိသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော၊ အာကာ
 ရေန-အခြင်းအရာဖြင့်၊ သန္တန္တိ-ထင်ရှား ရှိသော၊ (အတ္တာနံ-ကို)၊ အညထာ
 ယော ပဝေဒယေတိ - ကား၊ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာဒိကေန - သော၊
 အညေန-မစင်ကြယ်သောကိုယ်အကျင့်အစရှိသောအခြင်းအရာမှတပါးသော၊
 အာကာရေန - ဖြင့်၊ ပဝေဒေယျ - သိစေအံ့၊ ဝါ- ပြောပြအံ့၊ အဟံ - သည်၊
 ပရမပရိသုဒ္ဓေါ - အလွန် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သူတည်း၊ မေ - ၏၊ အပ္ပန္နရေ-
 ကိုယ်အတွင်း၌၊ လောကုတ္တရဓမ္မော - သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ဇာနာ
 ပေယျ-သိစေအံ့၊ စပန-ထပ်၍ ဆက်ဥးအံ့၊ ပဝေဒေတွာ-ပြီး၍၊ တာယ ပဝေ
 ဒနာယ-ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-သော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ အရဟာဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဘုဇ္ဇတိ-၏။

နိကစ္ဆ ကိတဿေဝ, ဘုတ္တံ ထေယျေန တဿ တန္တိ (တ္ထ)-တံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ နိကစ္ဆာတိ-ကား၊ ဝဇ္ဇေတွာ- လှည့်ပတ်၍၊ အညထာ-တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တံ - ထင်ရှားရှိသော၊ (အတ္တာနံ - ကို) အညထာ- ထင်ရှားရှိသည်မှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဒဿေတွာ-၍၊ အဂုမ္မ အဂစ္ဆဘူတမေဝ-ပိတ်ပေါင်းမဟုတ် ချုပ်မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ သာခါပလာသပလ္လဝါဒိစ္ဆာဒနေန - သစ်ခက် သစ်ရွက် ရွက်ညှန် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်ခြင်းဖြင့်၊ ဂုမ္မမိဝ-ပိတ်ပေါင်းကိုကဲ့သို့၎င်း၊ ဂစ္ဆမိဝ- ချုပ်ကိုကဲ့သို့၎င်း၊ အတ္တာနံ- ကို၊ ဒဿေတွာ - ၍၊ ကိတဝဿေဝါတိ - ကား၊ ဝဇ္ဇကဿ - လှည့်ပတ်တတ်သော၊ ကေရာဋိကဿ - ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲမှု၌ ယှဉ်သော၊ ဂုမ္မဂစ္ဆ သညာယ - ပိတ်ပေါင်း အမှတ် ချုပ်အမှတ်ဖြင့်၊ အရညေ- ၌၊ အာဂတာဂတေ - န်သော၊ သကုဏေ - တို့ကို၊ ဂဟေတွာ - ဖမ်းယူ၍၊ ဇိဝိတကပ္ပကဿ-အသက်မွေးမှုကို ပြုသော၊ သာကုဏိကဿ - ငှက်မုဆိုး၏၊ (သကုဏဂ္ဂဟဏံ)ဣဝ-ငှက်တို့ကို ဖမ်းယူခြင်းကဲ့သို့၊ ဘုတ္တံ ထေယျေန တဿ တံတိ - ကား၊ အနရဟန္တဿေဝ - ရဟန္တာ မဟုတ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သတော-ဖြစ်လျက်၊ အရဟန္တဘာဝံ- ကို၊ ဒဿေတွာ - ပြု၍၊ လဒ္ဓဘောဇနံ- ကို၊ ဘုဇ္ဇတော - သော၊ တဿာပိ - ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ [ဘုတ္တံ နာမ ဟောတိ ဌစပ်။] ယံတံ-အကြင် ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုတ္တံ-ပြု၊ တံ-ထိုစားအပ်သော ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ [ထေယျေန ဘုတ္တံနာမ ဟောတိဌ စပ်။] သာကုဏိက

နိကစ္ဆ။ ။ နိပုဗ္ဗ, ကရဓာတ်၊ တွာပစ္စည်းကို ရစွပြု၊ နိဥပသာရကြောင့် ကရဓာတ် လည်း“ဝဇ္ဇန” အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဝဇ္ဇေတွာ ဟု ဖွင့်သည်။ [သက္ကတ၌ “ကြ” ဓာတ် ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိ၌ ထိုဓာတ်ကို မတွေ့ရ၍ ကရဓာတ်ကြံသည်။] နိကစ္ဆကို “ဝဇ္ဇေတွာ” ဟု ဖွင့်၍ ထိုဝဇ္ဇေတွာအရ လှည့်ပတ်ပုံကို “ အညထာ သန္တံ အညထာ ဒဿေတွာ”ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင် ထိုအဖွင့်ကိုပင် အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားအောင် “ အဂုမ္မ ၊ ပေ ၊ ဒဿေတွာ”ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ ဂုမ္မသဒ္ဓါသည် အပေါင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ပိတ်ပိတ် သဲသဲ ထူထဲသော သစ်ပင်အပေါင်းကို “ ပိတ်ပေါင်း ”ဟု ခေါ်သည်။ ရှေးနိဿယ၌ “အရုံ”ဟုလည်း ပေး၏။

ကိတဝဿ ။ ။ သွာဒိ ကိဓာတ်သည် ညှဉ်းဆဲခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ဘော အနက်၌ တ ပစ္စည်းသက်၍ “ ကိဏုတေ - ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ ကိတံ - ခြင်း၊ ကိတေန - ညှဉ်းဆဲခြင်းဖြင့် + ဝါတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ ကိတဝေါ” ဟု ကြံ၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ် သောအားဖြင့် သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲတတ်သူ၊ ထို့ကြောင့်“ဝဇ္ဇကဿ ကေရာဋိကဿ” ဟု ဖွင့်သည်။ ကေရာဋိကဿကိုလည်း“သဌဿ”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ ကိရာဋေ-စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်မှု၌+နိယုတ္တော ကေရာဋိကော”ဟု ပြု။

ကိုတဝဿ-စင်းလဲသောငှက်မုဆိုး၏၊ နိကစ္ဆဝဇ္ဇေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ သကုဏ
ဂ္ဂဟဏံ ယထာ - ကဲ့သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ ပေ၊ ဘောဇနဿ- ၏၊ ဝါ - ကို၊ ဘုတ္တတ္တာ-
စားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ထေယျေန-ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာစိတ်ဖြင့်၊
ဝါ-ခိုးခြင်းဖြင့်၊ ဘုတ္တံနာမ-စားအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ- ၏။

ပန-ဆက်၊ ဣမံ အတ္ထဝသံ - ဤ အကြောင်း အထူးကို၊ အဇာနန္ဒာ-
နံသော၊ ယေ - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်
(လှည့်ပတ်၍) ဘုဇ္ဇန္တိ - န်၏၊ ကာသာဝကဏ္ဍာ - သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်
သော လည်ပင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ- လည်ပင်း၌ သင်္ကန်းဖြင့် ရစ်ပတ်ထားကုန်
သော၊ ဗဟဝေါ- များစွာကုန်သော၊ ပါပဓမ္မာ-ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်
သော၊ အသညတာ-ကာယဒွါရ အစရှိသည်တို့ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း မရှိကုန်
သော၊ ပါပါ-ယုတ်မာကုန်သော၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ပါပေဟိ-ယုတ်မာ
ကုန်သော၊ ကမ္မေဟိ- အမှုတို့ကြောင့်၊ နိရယံ- ၌၊ ဥပပဇ္ဇဒရ- ဖြစ်ကြရကုန်၏။

ကာသာဝကဏ္ဍာတိ-ကား၊ ကာသာဝေန-ဖြင့်၊ ဝေဠိတကဏ္ဍာ-ရစ်ပတ်
အပ်သော လည်ပင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ - လည်ပင်း၌ ရစ်ပတ်ထားကုန်သော၊
[“ ကာသာဝဝေဠိတ ကဏ္ဍာ ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဝေဠိတအလယ်ပုဒ်ကိုချေ
ဟု ပြ၏၊] ယေသံ - အကြင်ရဟန်းတို့၏၊ သာမညံ - သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်း
ကောင်းသောအကျင့်တရားသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ (တေသံ-တို့၏) ဧတ္ထကမေဝ-
ဤမျှသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အရိယဒ္ဓဇ ဓာရဏမတ္တံ - အရိယာတို့၏ အောင်လံ
ဖြစ်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းမျှသည်၊ (ဟောတိ-၏) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
ဧတံ - ဤ ကာသာဝကဏ္ဍာဟူသော အမည်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ ခေါ်၊ ပေ၊
ကာသာဝကဏ္ဍာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တဒုဿီလာနံ-ဟောတော်မူအပ်သော
ဒုဿီလတို့၏၊ အဓိဝစနံ- အမည်တည်း၊ [အာနန္ဒ- နှာ၊ အနာဂတံ-သော၊
အဒ္ဓါနံ - ကာလ၌၊ ဂေါတြဘုနော - သမဏအနွယ်မျှကိုသာ ခံစားတတ်

ဂေါတြဘုနော။ ။ဂေါတ္တံ ဝုစ္စတိ သာဓာရဏနာမံ - အများနှင့်ဆက်ဆံသော
နာမည်တမျိုးကို ဂေါတ္တဟု ဆိုအပ်၏၊ ဥပမာ- “ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တ-ပေါထုဇဉ်အနွယ်”
ဟူရာ၌ ပုထုဇဉ်ဟူသော အမည်သည် လူတယောက်၏အမည် မဟုတ်၊ လူအများနှင့်
ဆက်ဆံသော (အများဆိုင်) အမည် ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဂေါတမ-ဟူသောအမည်သည်
ထို အနွယ်ရှိသူအားလုံးနှင့်ဆိုင်သော အမည်ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်းတည်း၊ ဤနေရာ၌လည်း
ရဟန်းဟူသမျှနှင့်ဆိုင်သော “ သမဏ ” ဟူသောအမည်သည် ဂေါတ္တမည်၏၊ ဣကို
တြပြု၍ “ဂေါတြ” ဟု ဖြစ်၏၊ မတ္တပုဒ်အကြေကြိ၍ ဂေါတ္တံ (ဂေါတ္တမတ္တံ) + ဘဝန္တိ
(အနုဘဝန္တိ) - ခံစားတတ်ကုန်၏၊ ဓာရေန္တိ-န်၏၊ ဣတိ ဂေါတြဘုနော။

ဆောင်ထားတတ်ကုန်သော၊ ကာသာဝကဏ္ဍာ-တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-နိလတံ၊
 (ဥပရိပဏ္ဏာသ, ဒက္ခိဏဝိဘင်္ဂသုတ်)၊] ပါပဓမ္မာတိ- ကား၊ လာမကဓမ္မာ-
 ယုတ်မာသောအကျင့် ရှိကုန်သော၊ အသညတတိ - ကား၊ ကာယာဒီဟိ -
 ကာယဒွါရ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အသညတ- စောင့်စည်းခြင်း မရှိကုန်သော၊
 ပါပါတိ - ကား၊ လာမကပုဂ္ဂလာ - န်သော၊ (တေ - ထိုရဟန်းတို့သည်။)
 ပါပေဟိ ကဓမ္မဟိတိ- ကား၊ ကရဏကာလေ - ပြုရာအခါ၌၊ အာဒိနဝံ - ကို၊
 အဒိသွာ- ရှိ၊ ကတေဟိ- န်သော၊ ပရဝဉ္ဇနာဒီဟိ - သူတပါးကို လှည့်ပတ်ခြင်း
 အစရှိကုန်သော၊ တေဟိ ပါပကဓမ္မဟိ - ထို မကောင်းသောအမှုတို့ကြောင့်၊
 (နိရယံ ဥပပဇ္ဇရေ၌စပ်။) နိရယံ တေ ဥပပဇ္ဇရေတိ - ကား၊ နိရဿာဒံ -
 သာယာအပ်သော သူမရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိံ - ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာ
 ဖြစ်သော အပါယ်ဘုံ၌၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ဖြစ်ကြရကုန်၏၊
 တသ္မာ, သေယျော အယောဂုဋ္ဌောတိ - ဟူသော၊ ဂါထာ - ဂါထာသည်၊
 (ဟောတိ - ၏။) [ထိုရဟန်းတို့၏ မတရားသဖြင့် စားခြင်းကြောင့် ငရဲသို့
 ကျရောက်ရသည့်အတွက် ဤဂါထာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်-ဟူလို။]

တဿာ - ထိုဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကား၊ ဒုဿီလော- သီလမရှိ
 သော၊ အသညတော-သော၊ ဣစ္ဆာစာရေ-၌၊ ဌိတော-သော၊ ကုဟနာယ-
 အံဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-ကြားဝါခြင်းဖြင့်၊ လောကံ - လူအပေါင်း
 ကို၊ ဝဉ္ဇကော-သော၊ အယံပုဂ္ဂလော-သည်၊ တတ္ထိ-လောလောပူသော၊ အဂ္ဂိ
 သိဗုပမံ-မီးတောက် မီးလျှံဟူသော ဥပမာရှိသော၊ အယောဂုဋ္ဌံ-သံတွေခဲကို၊
 သစေ ဘုဉ္ဇေယျ-အံ၊ သစေ အဇ္ဈောဟရေယျ- အကယ်၍ မျှီအံ၊ တဿ-ထို
 ရဟန်း၏၊ ယံ ဧတံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိစ - အကြင် တိုင်းသားပြည်သူ ကြည်ဖြူရှင်လမ်း
 လှူဒါန်းအပ်သောဆွမ်းကိုလည်း၊ သစေ ဘုဉ္ဇေယျ-အံ၊ ယံ ဧတံ အယောဂုဋ္ဌစ-
 ကိုလည်း၊(သစေ ဘုဉ္ဇေယျ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွိသု-န်သော၊ တေသု-ထို ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ
 အယောဂုဋ္ဌတို့တွင်၊ အယောဂုဋ္ဌောဝ- သည်သာ၊ ဝါ- ကိုသာ၊ ဘုတ္ထော -
 စားအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ သေယျော - အထူးသဖြင့် ကောင်းမြတ်သည်၊
 သုန္ဒရတရော-သာ၍ကောင်းသည်၎င်း၊ ပဏီတတရောစ-သာ၍မွန်မြတ်သည်
 ၎င်း၊ ဘဝေယျ - ရာ၏၊ [သေယျောကို “ သုန္ဒရတရော ပဏီတတရောစ” ဟု
 ဖွင့်သည်။] ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ) -ကြောင့်၊ အယောဂုဋ္ဌဿ-၏၊
 ဝါ-ကို၊ ဘုတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ သမ္ပရာယေ-၌၊ သဗ္ဗညုတညာဏေနာပိ-သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တော်ဖြင့် သော်မှလည်း၊ ဒုဇ္ဇာနပရိစ္ဆေဒံ - ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သော
 အပိုင်းအခြားရှိသော၊ [ဒုက္ခေန + ဇာနိတဓမ္မာတိ ဒုဇ္ဇာနော၊ ဒုက္ခာနော +

ပရိစ္ဆေဒေါ ယဿာတိ ဒုဇ္ဇာနပရိစ္ဆေဒံ။] ဒုက္ခံ န အနုဘဝတိ၊ ပန - ကား၊
 ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊(လှည့်ပတ်၍) ပဋိလဒ္ဓဿ-သော၊ တဿရဋ္ဌ
 ပိဏ္ဏဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဘုတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ သမ္ပရာယေ- ဌှ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-(သဗ္ဗ
 ညုတဉာဏေနာပိစသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော၊ ဒုက္ခံ-ကို၊ အနု
 ဘောတိ-၏၊ (တသ္မာ သေယျော သုန္ဒရတရော ပဏီတတရောစ ဘဝေယျ)၊
 ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤ လှည့်ပတ်၍စားသောက်ခြင်းသည်၊ ကောဋိပ္ပတ္တော-အထွဋ်
 အထိပ်သို့ရောက်သော၊ မိစ္ဆာဇီဝေါ-မှားယွင်းသောအသက်မွေးခြင်းတည်း၊
 ဣတိအယံ-ကား၊ (တဿာ-ထိုဂါထာ၏၊ အတ္ထော-တည်း။)

ဧဝံ-လျှင်၊ ပါပကြိယာယ-မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၏၊ အနာဒိနဝဒဿာဝိနံ-
 အပြစ်ကို ရှုလေ့မရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အာဒိနဝံ - အပြစ်ကို၊ ဒဿ
 တာ-ပြီး၍၎င်း၊ အထခေါ-၌၊ ဘဂဝါ - သည် ၊ပေ၊ ဝိဂဟရိတွာ-၎င်း ၊ပေ၊
 ဥဒ္ဓိသေယျာထ-ကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာစ-မိန့်တော်မူပြီး၍၎င်း၊ စတုတ္ထ
 ပါရာဇိကံ-ဇိကသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညပေန္တော-မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယောပန
 ဘိက္ခု၊ အနဘိဇာနန္တိအာဒိ - အစရှိသော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ အာဟ- မူပြီ၊ ဧဝံ-
 လျှင်၊ မူလစ္ဆေဒ္ဓဝသေန - သာသနာတော်ဝယ် အမြစ်အရင်း ပြတ်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဒဋ္ဌံ-ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ- ၍၊ စတုတ္ထပါရာဇိကေ- ကို၊ ပညတ္ထေ-
 အပ်ပြီးသော်၊ အပရမ္ဗိ- ဝဂ္ဂ၊ မုဒါတိရိယဝတ္ထုမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော၊ အနု
 ပညတ္တတ္တာယ-အနုပညတ်အကျိုးငှါ၊ အဓိမာနဝတ္ထု - အဓိမာနဝတ္ထုသည်၊
 ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ တဿ-ထိုအဓိမာနဝတ္ထု၏၊ ဥပ္ပတ္တိဒိပနတ္ထံ- ဖြစ်ပုံကို
 ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဧဝံဋီဒံ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တိဟောတိတိ-
 ဟူသော၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ (သံဂိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတ္ထ- ထို ဧဝံဋီဒံ ဘဂဝတာအစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဝါ- ထိုအဓိမာန
 ဝတ္ထု၌၊ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌသညိနောတိ-ကား၊ ဉာဏစက္ခုနာ-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်
 စက္ခုဖြင့်၊ အဒိဋ္ဌေယေဝ - မမြင်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အရဟတ္ထေ -
 အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ [ဒိဋ္ဌသညိနော၌စပ်၊] အမှေဟိ- တို့သည်၊ အရဟတ္တံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌံ-
 မြင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဒိဋ္ဌသညိနော - မြင်အပ်ပြီ ဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊
 ဟုတွာ-၍၊ အပတ္တာဒိသု- အပတ္တအစရှိသည်တို့၌၊ သေနယော- တည်း၊ ပန-
 အထူးကား၊ အယံ- ကား၊ ဝိသေသော - တည်း၊ အပတ္ထေတိ - ကား၊ အတ္ထ
 နော-၏၊ သန္တာနေ-သန္တာန်၌၊ ဝါ-ခန္ဓာအစဉ်၌၊ ဥပ္ပတ္တိဝသေန-ဖြစ်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ အပတ္ထေ-မရောံအပ်သေးသောအရဟတ္တဖိုလ်၌၊ အနဓိဂတေတိ-
 ကား၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ - မဂ်ကိုပွားစေခြင်းအားဖြင့်၊ အနဓိဂတေ- မသိအပ်

သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ အပ္ပဋိလဒ္ဓေ-မရအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်
 ၌၊ ဣတိပိ အတ္ထော - သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ အသန္တိကတေတိ - ကား၊
 အပ္ပဋိပိဒ္ဓေ - ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ဝါ-တနည်း၊
 ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အပ္ပစ္စက္ခကတေ-
 မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်၌။

အဓိမာနေနာတိ - ကား၊ အဓိဂတမာနေန - ရကုန်ပြီး ဟု မှတ်ထင်ခြင်း
 ကြောင့်၊ မယံ-တို့သည်၊ အဓိဂတာ- ရကုန်ပြီ၊ ဣတိဝေ- သို့၊ ဥပ္ပန္နော-သော၊
 မာနေန-မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဝါ-တနည်း၊ အဓိကမာနေန-
 လွန်ကဲသော မာနကြောင့်၊ ထဒ္ဓမာနေန- ခက်ထန်သော မာနကြောင့်၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ အညံ့ ဗျာကရိံ သူတိ-ကား၊ အရဟတ္တံ-ကို၊ ဗျာကရိံ သု-ပြောဆိုကြ
 ကုန်ပြီ၊ အာဂုသော - ငါ့ရှင်၊ အမှေဟိ၊ အရဟတ္တံ- သို့၊ ပတ္တိ-ရောက်အပ်ပြီ၊
 ကရဏီယံ- ပြုဘွယ်ကိစ္စကို၊ ကတံ - ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဘိက္ခုနံ - အခြားရဟန်း
 တို့အား၊ အာရောစေသံ-ပြီ၊ တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏၊ မဂ္ဂေန-မဂ်ဖြင့်၊ အပ္ပ
 ဟိနကိလေသတ္တာ - မပယ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ကေဝလံ - မဂ်ဖြင့်ပယ်ခြင်းမဘက် သက်သက်၊ သမထဝိပဿနာ
 ဗလေန-ဖြင့်၊ ဝိက္ခမ္ဘိ တကိလေသာနံ - ပယ်ခွါအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်

အဓိမာနေနံ ။ ။ အဓိဥပသာရသည် အဓိဂတအနက်ဟောဟု သိစေလို၍ “အဓိ
 ဂတမာနေနံ” ဟုဖွင့်၊ တနည်း- “အဓိကအနက်ဟော” ဟု သိစေလို၍ “အဓိကမာနေနံ”
 ဟုဖွင့်၊ “အဓိဂတာတိ + ဥပ္ပန္နော+မာနော အဓိမာနော” ဟုပြု၊ ဒုတိယနည်း၌ “အဓိ
 ကော+မာနော အဓိမာနော” ဟုပြု၊ “လွန်ကဲသောမာနံ” ဟုရာ၌ “လွန်ကဲ” ဟူသည်
 လည်း (ရှိပြီးဂုဏ်ထက် ပိုလွန်သည်ကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်) “ ခက်ထန်ခြင်းကို ဆိုလို
 သည်” ဟု သိစေလို၍ “ထဒ္ဓ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

အညံ့ ။ ။ အာ+ဉာဓာတ်, အပစ္စည်း၊ အာသည် မရိယာဒါအနက်ဟော၊ အာ
 (မရိယာဒိ)-အောက်မဂ်သုံးပါး သိထားအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး အပိုင်းအခြား
 အတိုင်း၊ ဇာနာတိတိ အညာ၊ ဤဝစနတ္ထအရ “အရဟတ္တမဂ်ပညာ” သာ မုချရ၏၊ ထို
 အရဟတ္တမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်ပညာကိုကား ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ယူရ၏၊
 ထိုအရဟတ္တဖိုလ် ပညာနှင့်ယှဉ်သော သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော တရားများကိုလည်း နာနန္ဒ
 ရိကနည်းအားဖြင့် “အညာ” အရ၌ ယူရသည်၊ ထို့ကြောင့် အညံ့ကို “အရဟတ္တံ” ဟု
 (အရဟတ္တဖိုလ်ရအောင်) ဖွင့်သည်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ပညာ) သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော မဂ္ဂင်
 ရှစ်ပါးကို “အရဟတ္တဖိုလ်” ခေါ်ကြောင်း သတိပြုပါ။.... [ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ဉာတမရိ
 ယာဒါဇေ ဇာနနတော အညာ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာ (မုချနက်)၊ တဿာ ဖလဘာဝတော
 အဂ္ဂဖလပညာ (ဥပစာနက်)၊ တံသဟဂတာ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောစ (နည်းဖြင့် ရအပ်
 သော အနက်) အညာတိ ဝုတ္တာ။]

သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-ပယ်ခွါအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိကုန်သော၊ တေသံ-တို့၏၊ အပရေနသမယေန - ဌ၊ တထာရူပပစ္စယ သမာယောဂေ - ထိုသို့ သဘော ရှိသော (ရာဂစသည် ဖြစ်လောက်သော) အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိခြင်းသည်၊ (သတိ-သော်၊) ရာဂါယ - ရာဂအကျိုးငှါ၊ စိတ္တံ နမတိ၊ ရာဂတ္ထာယ-အကျိုး ငှါ၊ နမတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣတရေသု - ရာဂါယပိမှ တပါးသော ဒေါသာ ယပိ စိတ္တံ နမတိစသောပုဒ်တို့၌၊ သေ (သော)-သည်၊ နယော-တည်း။

တဉ္စခေါ တေံ အဗ္ဗောဟာရိကန္တိ - ကား၊ တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏၊ တံ တေံ အညဗျာကရဏံ - ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောဆိုခြင်းသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိ ကံ - အာပတ်၏အင်္ဂါ ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်၊ အာပတ္တိ ပညာပနေ - အာပတ်ကိုပညတ်ခြင်း၌၊ ဝေါဟာရံ - ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ န ဝစ္ဆတိ-မရောက်၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အင်္ဂံ - အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး စောဒက ပက္ခကိုဆိုဥးအံ၊ ကဿ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)၊ အယံ အဓိမာနော- ဤ အဓိမာနသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-နည်း၊ ကဿ-၌၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ - ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်မှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ)၊ အရိယ သာဝကဿ - အရိယာသာဝက၏ (သန္တာန်၌)၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ- အဓိမာနမဖြစ်၊ ဟိ-ချဲ့၊ သော-ထိုအရိယာသာဝကသည်၊ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာန၊ ပေါပစ္စဝေက္ခဏေန- မဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ပယ်အပ် ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်၊ သဉ္စာတ သောမနဿော-လွန်စွာဖြစ်သော ဝမ်းမြော ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အရိယဂုဏ ပဋိဝေဓေ-အရိယာတို့၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၌၊ နိက္ကဓံ - ယုံမှားခြင်းမရှိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊

အဗ္ဗောဟာရိကံ ။ ။ ဝေါဟာရံ - အာပတ်၏အင်္ဂါ ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့+ဝစ္ဆတိတိ ဝေါဟာရိကံ၊ န+ဝေါဟာရိကံ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ ဤဝစနတ္ထကို ပြလို၍ “ အာပတ္တိပညာပနေ ဝေါဟာရံ န ဝစ္ဆတိ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းကား - “အဓိမာနကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ရပြီ ဟု ပြောခြင်းသည် (လှည့်ပတ်လိုသောစိတ် မရှိ သောကြောင့်) အာပတ်၏အကြောင်းအင်္ဂါ မဖြစ် ” ဟူလို၊ မြန်မာလို “မပြောပလေခံ” ဟု အနက်ဆိုကြသည်။

အရိယသာဝကဿ ။ ။ ပဟိနာဓိမာနပစ္စယတ္တာ- အဓိမာန၏ အကြောင်းဖြစ်သော မာန်မာနကိုပယ်ပြီးသောကြောင့် အဓိမာနမဖြစ်-ဟူလို၊ သောတာပန်သည် အယာထာဝ မာန် (မဟုတ်မမှန်သော အထင်ကြီးမှု) ကို ပယ်နိုင်ပြီ၊ ဟုတ်မှန်သော အထင်ကြီးမှုမာန် ကိုကား မပယ်နိုင်သေး၊ ဤ အဓိမာနဟူသည်လည်း အယာထာဝမာန်သာတည်း။

သောတပန္နာဒိနံ - တို့၏၊ အဟံ - သည်၊ သကဒါဂါမိ - တည်း၊ ဣတိ အာဒိ
ဝသေန- ဤသို့အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိမာနော-သည်၊ နပုဇ္ဇတိ-မဖြစ်။

ဒုဿီလဿ-၏ (သန္တာန်၌)၊ (အဓိမာနော)နပုဇ္ဇတိ၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်
နည်း)၊ ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ သော- ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အရိယဂုဏာ
ဓိဂမေ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်း၌၊ နိရာသောဝ-
အာသာမရှိသည်သာ၊ ဝါ-မြော်လင့်ချက်မရှိသည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ (တသ္မာ
ဒုဿီလဿ အဓိမာနော နပုဇ္ဇတိ)၊ သီလဝတောပိ - သီလရှိပါသော်လည်း၊
ပရိစ္စတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ - စွန့်လွှတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိဒ္ဒါရာမ
တာဒိ - အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို၊ [အာဒိဖြင့်
ဘဿာရာမစသည်ယူ။] အနယုတ္တဿ-အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏
သန္တာန်၌၊ (အဓိမာနော) နပုဇ္ဇတိ၊ [အကာရကဘာဝတော - အရိယာ
ဖြစ်ဘို့ရန် အားမထုတ်သောကြောင့်တည်း၊ - ဇီကာ။] ပန - အန္တယကား၊
သုပရိသုဒ္ဓသီလဿ - အလွန်စင်ကြယ်သော သီလရှိသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနေ - ၌၊
အပ္ပမတ္တဿ- မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍၊ နာမရူပံ- နာမ်ရုပ်တရားကို၊ ဝဝတ္ထပေ
တွာ - ၍၊ [နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်ပုံကို ပြ၏။] ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန- နာမ်ရုပ်
တို့၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်၊ [ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ပြသည်။]
ဝိတိဏ္ဏကံသ - လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ [ကံခါ
ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကိုပြ၏။] တိလက္ခဏံ-သို့၊ အာရောပေတွာ-၍၊ [ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို
ကလာပသမ္မသန (အပေါင်းအစုအားဖြင့် တခုစီမခွဲဘဲ သုံးသပ်ကြောင်း)
ဉာဏ်ဖြင့် အနိစ္စစသော လက္ခဏာသို့တင်၍။] သင်္ခါရေ - တေဘူမက သင်္ခါရ
တို့ကို၊ သမ္မသန္တဿ- သော၊ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ - အားထုတ်အပ်သော
ဝိပဿနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ [သမ္မသနဉာဏ်ကို ဖြစ်စေပြီးနောက်
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ ဝိပဿနာအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌။] (အဓိ
မာနော) ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဥပုဇ္ဇော - သည်၊ (သမာနော) စ - လည်း၊ သုဒ္ဓသမထ
လာဘီဝါ- သက်သက်သောသမထကို ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်၎င်း၊
သုဒ္ဓဝိပဿနာလာဘီဝါ-၎င်း၊ အန္တရာ-အရဟတ္တဖိုလ်၏အကြား၌၊ ထပေတိ-
တန့်ထား၏၊ ဟိ - မှန်၊ [အန္တရာ ထပေတိဟူသော စကားမှန်၏။] တနည်း-

သုဒ္ဓသမထ လာဘီ ။ ။ ဝိပဿနာ အားမထုတ်သော်လည်း မိမိ၌ ကိလေသာ
ဖြစ်သည်ကို မမြင်ရခြင်းကြောင့် (အထူးစဉ်းစားဉာဏ်လည်း မရှိရကား) “ငါအရိယာ
ဖြစ်ပြီ” ဟု အထင်ကြီးမှု အဓိမာနဖြစ်တတ်၏။ [ကမ္မံ အကတွာပိ ကိလေသသမုဒါစာရံ
အပဿန္တော၊ ဧကဝုလံ အညာဏဗလေန “အရိယောဟမသ္မိတိ ” မညတိ။]

ဟိ-ရဲ့၊ [အန္တရာ ထပေတိဟူသော စကားကိုရဲ့ဥပဒေအံ။] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒသပိ (ဝဿာနိ)-ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ပေ၊ ကိလေသ သမုဒါစာရံ-ကိလေသာ တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ အပဿိတွာ - မမြင်ရ၍၊ အဟံ၊ သောတာပန္နော- တည်း၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ ပေ၊ မညတိ - မှတ်ထင်၏၊ [ရဟန္တာ ထိအောင်ကား မမှတ်ထင်၊] ပန- ကား၊ သမထဝိပဿနာလာဘီ- သမထဝိပဿနာ ၊ ပါး စုံကိုရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အရဟတ္တယေဝ-၌သာ၊ ထပေတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တဿ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမာဓိဗလေန - သမာဓိအစွမ်းဖြင့်၊ ကိလေသာ- တို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘိတာ - ပယ်ခွါအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝိပဿနာဗလေန ၊ သင်္ခါရာ- တို့ကို၊ သုပရိဂ္ဂဟိတာ - ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ၊ သဠိပိဝဿာနိ- တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း ၊ ပေ၊ ကိလေသာ - တို့သည်၊ န သမုဒါစရန္တိ - မဖြစ် တော့ကုန်၊ ဒိဏာသဝဿေဝ - ၎င်းကဲ့သို့၊ စိတ္တစာရော - စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧဝံ- သို့၊ ဒိဃရတ္တံ-လုံး၊ ကိလေသသမုဒါ စာရံ- ကို၊ အပဿန္နော (ဟုတွာ)၊ အန္တရာ- ၌၊ အဋ္ဌတွာဝ- သာလျှင်၊ အဟံ- သည်၊ အရဟာ- တည်း၊ ဣတိ- သို့၊ မညတိ- ၎င်း၊ [ဤ အဖြစ်မျိုးသည် ဥစ္စာဝါလင်္ဂါသီမဟာနာဂထေရ်မှဖြစ်ဘူး၏၊ ဝတ္ထုကို သာရတ္ထမှာရှု။]

အနဘိဇာနန္တိ-ကား၊ န အဘိဇာနံ-မသိပါဘဲလျက်၊ (သမုဒါစရေယျ- ပြောပြအံ့)၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ယံ- အကြင် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ [ပနာယံ - ဟု အချို့စာအုပ်၌ရှိ၏၊ သွဿ၌ သောနှင့် အရတူအောင် ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မကို စွဲရသောကြောင့် အယံဟု မရှိသင့်၊] အနဘိဇာနံ-လျက်၊ သမုဒါ စရတိ-၏၊ သော-ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ ဝါ- သည်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ သန္တာနေ- ၌၊ အနုပ္ပန္နော- မဖြစ်ဘူးသေး၊ ဉာဏေနစ- ဖြင့်လည်း၊ အသန္တိ ကတော-မျက်မှောက် မပြုအပ်သေး၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ အဘူတော-ထင်ရှားမရှိ သည်၊ ဟောတိ- ၎င်း၊ တေန- ကြောင့်၊ အဿ- ထို အနဘိဇာနံဟူသောပုဒ်၏၊

ယသ္မာ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ ။ ။ “ယသ္မာ သန္တာနေ အနုပ္ပန္နော” သည် အသန္တိ အဘူတံ တို့၏အကြောင်းပြတည်း၊ မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်ဘူးသောကြောင့် “အသန္တိ အဘူတံ” ဟု ဟောတော်မူသည် - ဟူလို၊ “ ဉာဏေန အသန္တိကတော ” သည် အသံဝိဇ္ဇမာနံ၏ အကြောင်းပြတည်း၊ ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်မပြုအပ်သောကြောင့် “အသံဝိဇ္ဇမာနံ” ဟု ဟောတော်မူသည်-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “အသံဝိဇ္ဇမာနံ-ဉာဏ်ဖြင့်မသိအပ်” ဟု ပေး၊ ဤစကားအရ “ယသ္မာ၊ ပေ၊ ဟောတိ” သည် ကာရဏဝါကျ၊ “တေနဿ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ” သည် ဖလဝါကျ-ဟု ခွဲပါ၊ [ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ, အတ္ထုပနာယိကံ, အလမရိယဉာဏ ဒဿနံတို့၏ ပုဒ်ပြီးပုံ အဓိပ္ပါယ်ယူပုံကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပဒဘာဇနေ-၌၊ အသန္တံ အဘူတံ အသံဝိဇ္ဇမာနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-မူပြီး၍၊ အဇာ
 နန္တော အပဿန္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မန္တိ-ကား၊
 ဥတ္တရိမနုဿာနံ - ပကတိ လူတို့ထက်မြတ်သော လူဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- လူထူး
 လူမြတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဈာယီနဇေဝ - ဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း၊
 အရိယာနဉ္စ - အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း၊ ဓမ္မံ- ကို၊ အတ္တပနာယိကန္တိ- ကား၊
 အတ္တနိ - ၌၊ တံ- ထို ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မကို၊ ဥပနေတိ- ကပ်ဆောင်၏၊ (ဣတိ-
 ကြောင့်၊ အတ္တပနာယိကော-ကမည်၏၊) ဝါ-နည်း၊ အတ္တာနံ-ကို၊ တတ္ထ-ထို
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ ဝါ-သို့၊ ဥပနေတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတ္တပနာယိကော-
 မည်၏၊ တံအတ္တပနာယိကံ-ထိုမိမိ၌ကပ်ဆောင်၍၊ ဝါ-ထိုမိမိကိုကပ်ဆောင်၍၊
 [ဤသို့ ပါဠိတော်ရှိရင်းအတိုင်း ဒုတိယန္တ ထားခြင်းကို “ဝိဘကျန္တံ ခံသည်” ဟု
 ခေါ်သည်။] ဝေ-ဤသို့မိမိ၌ကပ်ဆောင်မှုကို၊ ဝါ-ဤသို့မိမိကိုကပ်ဆောင်မှုကို၊
 ကတွာ-၍၊ သမုဒါစရေယျ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္ပန္နော ဟောတိ။ [“ဝေကတွာ”
 ဖြင့် အတ္တပနာယိကံပုဒ်၏ ကြိယာဝိသေသန ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။]

ပန- ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မောနာမ
 ဈာနံ ဝိမောက္ခော၊ ပေ၊ အဘိရတီတိ - ဟူ၍၊ ဝေ- သို့၊ ဈာနာဒယော-နသော၊
 အနေကဓမ္မာ- တပါးမက များစွာသော တရားတို့ကို၊ ဝုတ္တာ- န်ပြီ၊ တသ္မာ၊
 သဗ္ဗေသံ-နသော၊ တေသံ-ထို တပါးမကများစွာသော တရားတို့၏၊ ဝသေန-
 ဖြင့်၊ အတ္တပနာယိကဘာဝံ-မိမိသို့ကပ်ဆောင်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဒသေန္တော-
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေ ဝါ၊ ပေ၊ ဥပနေတိတိ-ဟူ၍၊ ဗဟုဝစန နိဒ္ဒေသံ-ဗဟုဝစဖြစ်
 ညွှန်ပြခြင်းကို၊ အကာသိ-ပြီ၊ [သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ “ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ” ဟု
 ကေဝုစဖြစ် မိန့်တော်မူသော်လည်း ပဒဘာဇနီဖွင့်သောအခါ ဥတ္တရိမနုဿ
 ဓမ္မတွေက ဈာန - ဝိမောက္ခစသောအားဖြင့် များသောကြောင့် “ တေ ဝါ
 ကုသလေဓမ္မေ” ဟု ဗဟုဝစဖြစ်ညွှန်ပြတော်မူသည်-ဟုလို။] တတ္ထ-ထိုတေဝါ
 ကုသလေဓမ္မေအစရှိသောဝါကျ၌၊ ဧတေဓမ္မာ-တို့သည်၊ မယိ-၌၊ ဝါ- ငါ့မှ၊
 သန္ဓိဿန္တိ - ထင်ရှားကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သမုဒါစရန္တော- ပြောသောရဟန်း
 သည်၊ အတ္တနိ - ၌၊ ဥပနေတိ - ကပ်ဆောင်သည် မည်၏၊ အဟံ၊ ဧတေသု- ဤ
 တရားတို့၌၊ သန္ဓိဿာမိ-၏၊ ဣတိ- သို့၊ သမုဒါစရန္တော- သည်၊ အတ္တာနံ-ကို၊
 တေသု-ထို တရားတို့၌၊ ဥပနေတိ-မည်၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အလမရိယဉာဏဒဿနန္တိတ္ထေ - ၌၊ (ပဒတ္ထသမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗောလှမ်း
 စပ်။) လောကီယ လောကုတ္တရာ - လောကီ လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ ပညာ-
 သည်၊ ဇာနနဋ္ဌေန- သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဉာဏံ-

ဉာဏမည်၏၊ စက္ခုနာ - ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌမိဝ - မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ ဓမ္မံ - ဆိုင်ရာအာရုံ
 တရားကို၊ ပစ္စက္ခကရဏတော - မျက်မှောက်ပြုခြင်း အားဖြင့်၊ ဒဿနဋ္ဌေန-
 မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဒဿနံ - နမည်၏၊ ဣတိ-
 ကြောင့်၊ ဉာဏဒဿနံ - နမည်၏၊ အရိယံ ဝိသုဒ္ဓိံ - စင်ကြယ်သော၊ ဥတ္တမံ-
 မြတ်သော၊ ဉာဏဒဿနံ- ဉာဏ်အမြင်တည်း၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ အရိယဉာဏ
 ဒဿနံ-နမည်၏၊ ဈာနာဒိဘောဒေ-ဈာန်အစရှိသောအပြားရှိသော၊ ဧတ္ထ ဥတ္တရိ
 မနုဿဓမ္မေ - ဤ၊ အလံပရိယတ္တံ - စွမ်းနိုင်သော၊ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနသမတ္တံ-
 ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌စွမ်းနိုင်သော၊ အရိယ ဉာဏဒဿနံ - စင်ကြယ်
 သောဉာဏ်အမြင်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော - ထို ဥတ္တရိမနုဿ
 ဓမ္မသည်၊) အလမရိယ ဉာဏဒဿနော - နမည်၏၊ ဝါ - နည်း၊ အဿ - ထို
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏၊ အလံ-ကိလေသာကိုဖျက်ဆီးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ အရိယ
 ဉာဏဒဿနံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ
 သည်၊) အလမရိယ ဉာဏဒဿနော - နမည်၏၊ အလမရိယ ဉာဏဒဿနံ-
 ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌စွမ်းနိုင်သော စင်ကြယ်သောဉာဏ်အမြင်ရှိသော၊
 တံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ-ကို၊ (သမုဒါစရေယျ-အံ၊) ဣတိဝေ-သို့၊ ပဒတ္ထသမ္ပန္နော-
 ပုဒ်အနက်တို့၏ စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

လောကိယ ၊ ပေ ၊ ဉာဏဒဿနံ။ ။ “ဇာနာတိတိဉာဏံ၊ ပဿတိတိ ဒဿနံ၊
 ဉာဏဗ္ဗ+တံ+ဒဿနဗ္ဗာတိ ဉာဏဒဿနံ” ဟု ပြု၊ မြင်ဟူရာ၌ အိပ်မက်မက်သောအခါ
 မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ မနောဒွါရဖြင့် ဆိုင်ရာ အာရုံကို မြင်နိုင်၏၊ ထို ဥတ္တရိမနုဿ
 ဓမ္မ၌ပါသော ဉာဏ်သည်လည်း ပထဝီကသိုဏ်း စသော အာရုံ၊ သစ္စာ ၄ ပါး တရားကို
 မျက်စိဖြင့်မြင်ရသကဲ့သို့ မြင်နိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် အရိယာဖြစ်သူသည် သစ္စာ ၄ ပါး
 တရားကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ သေသေချာချာ မြင်သောကြောင့် မိမိ၏ အရိယာ
 အဖြစ်၌ ယုံမှားခြင်းမရှိတော့-ဟု မှတ်။

အလံပရိယတ္တံ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ အလံကို “ ပရိယတ္တံ ” ဟု ပဌမ ဖွင့်သည်၊
 ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် အလံသဒ္ဓါ၏ ဘူသန (တန်ဆာ ဆင်ခြင်း) အနက်၊ နိဝါရဏ (တားမြစ်
 ခြင်း) အနက်တို့ကိုကန့်သည်၊ ထို ပရိယတ္တံအတွက် သင်ယူခြင်းအနက်ကို ယူမည်စိုး၍
 “ကိလေသဝိဒ္ဓံသနသမတ္တံ” ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်၊ အလံနှင့် အရိယဉာဏဒဿနံကို သတ္တမီ
 ဗဟုဗ္ဗိဟိ၊ တနည်း-ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိ တွဲရမည်ကို သိစေလို၍ “ဧတ္ထ-အဿ” ဟု ၂ နည်း
 ဖွင့်သည်၊ ထိုတွင် သတ္တမီဗဟုဗ္ဗိဟိပြုသော ပဌမနည်း၌ ဉာဏ်နှင့် + ယှဉ်ဘက် ဈာန်မဂ်
 ဖိုလ်၏ အာဓာရ+အာဓေယံ (ဥပနိဿယပစ္စည်း+ ပစ္စယုပ္ပန်) အဖြစ်ကို ရည်ရွယ်၏၊
 ဆဋ္ဌိပြုသော နောက်နည်း၌ကား သမ္ပန် + သမ္ပန္နိံ , သဟဇာတ - အညမညပစ္စည်း+
 ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ကို ရည်ရွယ်သည်-ဟု မှတ်။

တတ္ထ - ထို အလမရိယဉာဏဒဿနံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ယေန ဉာဏဒဿ
 နေန - အကြင် ဉာဏ်အမြင်ကြောင့်၊ သော - ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ အလ
 မရိယဉာဏဒဿနောတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တဒေဝ - ထို ဉာဏ်အမြင်ကိုပင်၊
 ဒဿေတံ-၄၊ ဉာဏန္တိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ပေ၊ဉာဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝိဇ္ဇာသီသေန-
 ဝိဇ္ဇာကို အဥျးပြုသဖြင့်၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဒဿနန္တိ-ကား၊ ယံ-
 အကြင်သဘောတရားသည်၊ဉာဏံ-ဉာဏမည်၏၊ တံ-ထိုသဘောတရားသည်၊
 ဒဿနံ- နမည်၏၊ စသည်ပေး၊ “ ဝိဇ္ဇာကို အဥျးပြုသဖြင့် အဘယ်ကို သိရပါ
 မည်နည်း” ဟုမေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာပနေတ္ထ စသည်
 မိန့်၊] ပန- ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ဉာဏံဟူသော ပုဒ်၌၊ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာ -
 တ္တရာဖြစ်သော၊ သဗ္ဗာပိ- သော၊ ပညာ- သည်၊ ဉာဏံ-ဉာဏမည်၏၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သမုဒါစရေယျာတိ-ကား၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊
 ဧတံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ - ကို၊ အတ္တုပနာယိကံ-ကို၊ ကတွာ- ၍၊ အရောစေယျ-
 ပြောပြအံ၊ ပန - ဆက်၊ ဣတ္ထိယာဝါတိ အာဒိ - ဣတ္ထိယာဝါ အစရှိသော
 သဒ္ဓါသည်၊ အာရောစေတဗ္ဗ ပုဂ္ဂလနိဒဿနံ - ပြောပြထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
 ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊ ဟိ - မှန်၊ ဧတေသံ-ဤမိန်းမ အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
 တို့အား၊(ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-ကို) အာရောစိတေ-ပြောအပ်သော်၊ ဝါ-ပြော
 အပ်မှ၊ အာရောစိတံ - ပြောပြခြင်းမည်သည်၊ ဝါ - ပြောပြရာရောက်သည်၊
 ဟောတိ၊ [အာရောစိတေ အရ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မရ၍ , အာရောစိတံ အရ၌
 ပြောခြင်းကြိယာ ရ၏၊ ဤသို့ အရကွဲမှ တဝါကျထည်း၌ ဝိဘတ်ကွဲ၍ နေနိုင်
 သည်။] ဒေဝမာရဗြဟ္မာနံ-နတ်, မာရ်နတ်, ဗြဟ္မာတို့အား၊(အာရောစိတေ-
 သော်၊ အာရောစိတံ - သည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊) ပေတယက္ခ တိရစ္ဆာန
 ဝတာနံပိ- ပြိတ္တာ, တိလူး, တိရစ္ဆာနတို့အားလည်း၊(အာရောစိတေ အာရော
 စိတံ န ဟောတိ)၊ ဣတိဇာနာမိ ဣတိ ပဿာမိတိ- ဟူသော၊ ဧတံ-ဤ သဒ္ဓါ
 သည်၊ သမုဒါစရဏာကာရနိဒဿနံ-ပြောပြပုံအခြင်းအရာကို ညွှန်ပြကြောင်း
 သဒ္ဓါတည်း၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထို ဣတိဇာနာမိ ဣတိပဿာမိပုဒ်၏၊ ပဒ
 ဘာဇနေ-၌၊ ဇာနာမဟံ ဧတေ ဓမ္မေ, ပဿာမဟံ ဧတေ ဓမ္မေတိ-ဟူသော၊
 ဣဒံ-ဤ သဒ္ဓါသည်၊ ဈာနာဒိသု - န်သော၊ ဧတေသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ ဇာနန
 ပဿနာနံ-သိခြင်း မြင်ခြင်းတို့၏၊ ပဝတ္တိဒိပနံ-ဖြစ်ပုံကို ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း၊
 အတ္ထိစ မေ ဧတေ ဓမ္မာတိအာဒိ- အစရှိသော သဒ္ဓါသည်၊ အတ္တုပနာယိက
 ဘာဝပရိဒိပနံ - မိမိ၌ ကပ်ဆောင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း။

တတော အပရေန သမယေနာတိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ဤ စကားသည်၊ အာပတ္တိပဋိဇာနန သမယဒဿနံ - အာပတ်ကို ဝန်ခံရာ အခါကို ပြုကြောင်း စကားတည်း၊ [“ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ဧဝံ ဝဒေယျ ” နှင့် တွဲထားသောကြောင့် ဤ၌ သမယသဒ္ဓါကို အာပတ် ဝန်ခံရာ အခါ ဟု ဖွင့်သည်။] ပန - ထိုသို့ပင် နေခံမှ အာပတ်ကို ဝန်ခံပါသော်လည်း၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ အာရောစိတ က္ခဏေယေဝ- ပြောပြအပ်ရာ ခဏ၌သာ၊ ပါရာဇိကံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ၏၊ ပန-ဆက်၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်)၊ ပရေန-သူတပါးသည်၊ စောဒိတော-စောဒနာအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ ဝါ-သော်၎င်း)၊ အစောဒိတော-သည်၊ (ဟုတ္တာဝါ- ၎င်း၊) ပဋိဇာနာတိ- ဝန်ခံ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို သမနုဂ္ဂါဟိယမာန၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယ မာနတို့တွင်၊ တာဝ-အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနမှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော)၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနေ - မာန၌၊ ကိန္တေအဓိဂတန္တိ- တံဟူသော ပုစ္ဆာသည်၊ အဓိဂမပုစ္ဆာ-ရအပ်သော တရားကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ ဈာနဝိမော က္ခာဒိသု-ဈာန်၊ ဝိမောက္ခတရားတို့တွင်၊ ဝါ-တနည်း၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိသု- သောတာပတ္တိမဂ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ တယာ-သည်၊ ကိ-အဘယ်တရားကို၊ အဓိဂတံ- ရအပ်သနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မေး၏၊ [ဤမေးခွန်းသည် သာမည မေးခွန်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိသုဝါ ” သည် ဝိသေသ မေးခွန်း ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း , “ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ လာဘီ ” အမေး၌ လာသော “ ပဌမမဂ္ဂါဒိသု ” နှင့်ထပ်နေသောကြောင့်၎င်း စဉ်းစားသင့်သည်။]

ကိန္တိတေ အဓိဂတန္တိ-ဟူသော ပုစ္ဆာသည်၊ ဥပါယပုစ္ဆာ-နည်းလမ်းကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-လတံကား၊ ဧတ္ထ- ဤ ကိန္တိတေ အဓိဂတံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပါယော - မေးသူ၏ အလိုတည်း၊ တယာ- သည်၊ အနိစ္စလက္ခဏံ- ဇာကို၊ ဓုရံ-အဥး ပဓာနကို၊ ကတော-၍၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊) ဝါ- တနည်း၊ သမာဓိဝသေန - ဖြင့်၊ အဘိနိဝိသိတွာ - နှလုံး သွင်း၍၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊ ဥဒါဟု - သို့မဟုတ်၊ ဝိပဿနာဝသေန-ဖြင့်၊ (အဘိနိဝိသိတွာ အဓိဂတံ ကိ-) တထာ - ထိုမှတပါး၊ ရူပေ - ရုပ်တရား၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ-၍၊ အဓိဂတံ ကိ- လော၊ ဥဒါဟု , အရူပေ - နာမ်တရား၌၊ (အဘိနိဝိတွာ အဓိဂတံ ကိ-) ဝါ-တနည်း၊ (အဇ္ဈတ္တံ- အဇ္ဈတ္တတရားကို၊ အဘိနိဝိသိတွာ- ၍၊ အဓိဂတံ ကိ- လော၊) ဥဒါဟု , ဗဟိဒ္ဓါ-ဗဟိဒ္ဓတရားကို၊ (အဘိနိဝိသိတွာ အဓိဂတံ ကိ-) ဣတိ အယံ-သည်ကား၊ (အဓိပ္ပါယော၊)

ကဒါတေ အဓိဂတန္တိ - ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ ကာလပုစ္ဆာ - အခါကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း။ ပုဗ္ဗန္ဒမဇ္ဈန္ဒိကာဒီသု - နံနက်အခါ နေ့လည်အခါ အစရှိသည်တို့တွင်။ ကတရသ္မိံ ကာလေ-၌။ (အဓိဂတံ-ရအပ်သနည်း။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကတ္ထ တေ အဓိဂတန္တိ-ဟူသောပုစ္ဆာသည်။ ဩကာသပုစ္ဆာ- အရပ်ကိုမေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း။ ကတရသ္မိံ ဩကာသေ - ၌။ (အဓိဂတံ-နည်း။) ရတ္တိဋ္ဌာနေ-ညဉ့်နေရာ အရပ်၌။ အဓိဂတံ ကိံ -လော၊ ဒိဝါဋ္ဌာနေ-၌။ အဓိဂတံကိံ - လော၊ ရုက္ခမူလေ-၌။ အဓိဂတံ ကိံ-လော၊ မဏ္ဍပေ-၌။ အဓိဂတံကိံ-လော၊ ဝါ-တနည်း။ ကတရသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌။ (အဓိဂတံ-နည်း။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကတမေ တေ ကိလေသာ ပဟိနာတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ သည်။ ပဟိနကိလေသပုစ္ဆာ-ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း။ တဝ - ၏။ ဝါ - သည်။ ကတရမဂ္ဂဝဇ္ဈာ - အဘယ်မဂ်သည် သတ်အပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ-တို့ကို၊ ပဟိနာ-ပယ်အပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကတမေသံ တံ ဓမ္မာနံ လာဘီတိ- ဟူသောပုစ္ဆာသည်။ ပဋိ လဒ္ဓဓမ္မပုစ္ဆာ-ရအပ်ပြီးသောတရားတို့ကိုမေးကြောင်းပုစ္ဆာတည်း။ ပဌမမဂ္ဂါ ဒီသု-တို့တွင်။ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ-တို့ကို၊ တံ-သည်။ လာဘီ-ရခြင်းရှိသနည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တရားရသည်ဟု ဝန်ခံသူအား မေးစရာ။ ။ (၁) ဘယ်တရားထူးကို ရသနည်း၊ ဈာန်ကိုရသလား၊ မဂ်ကိုရသလား၊ ဤသို့ ရအပ်သောတရားကို၎င်း၊ (၂) အနိစ္စစသော လက္ခဏာ ၃ ပါးတွင် ဘယ်လက္ခဏာကို ပဓာန ပြု၍ရသနည်း၊ တနည်း - သမထ ဝိပဿနာ ၂ မျိုးတွင် အဘယ်ကို နှလုံးသွင်း၍ရသနည်း၊ ဤသို့ ရခြင်း၏အကြောင်းကို ၎င်း၊ (၃) ဘယ်အချိန်မှာရသနည်း၊ ဤသို့အချိန်ကို၎င်း၊ (၄) ဘယ်အရပ်မှာရသနည်း၊ ဤသို့ အရပ်ကို၎င်း၊ (၅) ဘယ်ကိလေသာတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်သနည်း၊ ဤသို့ ပယ်အပ် ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို၎င်း၊ (၆) မဂ်ကိုရလျှင် အဘယ်မဂ်ကို ရသနည်း၊ ဤသို့ ရအပ်သောတရားထူးကို၎င်း၊ ခွဲခြား၍မေးရမည်။

ကတမေသံ ဓမ္မာနံ လာဘီ။ ။ (၁) မေးခွန်းသည် “ဈာန်ကိုရသလား၊ မဂ်ကို ရသလား”ဟု သာမညမေးခွန်းတည်း။ (၆) နံပါတ် မေးခွန်းကား ဝိသေသမေးခွန်း တည်း။ “ဈာန်ရသည် ဟု ဆိုလျှင် ဘယ်ဈာန်ကိုရသနည်း၊ ဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အာရုံပြု၍ ရသနည်း” စသည်ဖြင့်၎င်း၊ “ မဂ်ရသည် ”ဟု ဆိုလျှင် အဘယ်မဂ်ကို ရသနည်း၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်၎င်း ခွဲခြား၍မေးခြင်းတည်း။ [ကတမေသံ တံ ဓမ္မာနံ လာဘီတိ ဣဒံပန ပုဗ္ဗေ ကိံ တေ အဓိဂတန္တိ အနိဗ္ဗာရိတဘေဒါ-တသီးတခြား မခွဲထုတ်အပ်သောအပြားရှိကုန် သော၊ ဈာနာဒိဝိသေသာ - ဈာန , ဝိမောက္ခအစရှိသော တရားထူးတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတာ၊ ဣဒါနိ တေသံ နိဗ္ဗာရေတွာ (တသီးတခြားစီ ခွဲခြား၍) ပုစ္ဆနာကာရဒဿနံ။]

တသွာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မေးထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဣဒါနိ- ဌ၊
 ကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာမိဂမံ-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို
 ရခြင်းကို၊ စေပိဗျာကရေယျ-အကယ်၍မူလည်းပြောဆိုအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ သော-
 ထိုရဟန်းကို၊ ဣတ္တာဝတာဝ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြောဆိုခြင်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ သက္ကာရော - ပူဇော်သက္ကာရကို၊ နကာတဗ္ဗော - ထိုက်သေး၊ ပန-
 အန္တယကား၊ ဆသု-န်သော၊ ဣမေသုဌာနေသု-တို့၌၊ သောနေတ္ထံ-သုမ်သင်
 ခြင်း၌၊ [ရှင်းလင်းစေခြင်း၌-ဟူလို။] ဝတ္တဗ္ဗော-မေးမြန်းပြောဆိုထိုက်၏၊
 (ကိံ)၊ တေ- အရှင်ဘုရားသည်၊ ကိံ-အဘယ်တရားကို၊ အမိဂတံ - ရအပ်ပါ
 သနည်း၊ ဈာနံ-ကို၊ အမိဂတံကိံ -ရအပ်ပါသလော၊ ဥဒါဟု,ဝိမောက္ခာဒိသု-
 ဝိမောက္ခအစရှိသော တရားတို့တွင်၊ အညတရံ - တပါးပါးသော တရားကို၊
 အမိဂတံ ကိံ -လော၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ [ဝိမောက္ခာဒိသု၌ အာဒိဖြင့်၊
 ပါဠိတော်၌လာသော သမာဓိစသည်ကိုယူ။] ဟိ - မှန်၊ ယောဓမ္မော - ကို၊
 ယေန-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အမိဂတော-ရအပ်ပြီ၊ သော-ထိုရအပ်ပြီးသော
 တရားသည်၊ တဿ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်၌၊ ပါကဋော-သည်၊ ဟောတိ-၏။

မေ - သည်၊ ဣဒံနာမ - ဤမည်သော တရားကို၊ အမိဂတံ - ရအပ်ပြီ၊
 ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ - အံ့၊ တတော - ထိုသို့ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ တေ-
 သည်၊ ကိန္တိ - အဘယ်သို့လျှင်၊ အမိဂတံ- နည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊
 အနိစ္စလက္ခဏာဒိသု - အနိစ္စလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကိံ - အဘယ်
 လက္ခဏာကို၊ ဓရံ-အဥးပဓာနကို၊ ကတွာ-၍၊ (အမိဂတံ-နည်း)၊ ဝါ-နည်း၊
 အဋ္ဌတိံ သာယ-သော၊ အာရမဏောသု-တို့တွင်၊ (ကေန မုခေန-အဘယ်အာရုံ
 ဟူသော အဥးပဓာနဖြင့်၊ အဘိနိဝိသိတွာ - နှလုံးသွင်း၍၊ အမိဂတံ-နည်း)၊
 ဝါ- နည်း၊ ရူပါရူပအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဒိဘေဒေသု - ရုပ်တရား , နာမ်တရား ,
 အဇ္ဈတ္တတရား, ဗဟိဒ္ဓတရားအစရှိသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တို့တွင်၊
 ကေန မုခေန - အဘယ်တရားဟူသော အဥးပဓာနဖြင့်၊ အဘိနိဝိသိတွာ-၍၊
 အမိဂတံ-နည်း၊ ဣတိ(ပုစ္ဆိ တဗ္ဗော)၊ ဟိ-မှန်၊(တနည်း)ဟိ ယသွာ-ကြောင့်၊
 ယဿ - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယော အဘိနိဝေသော - အကြင် နှလုံးသွင်းခြင်း
 သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (စိတ်၌)၊
 ပါကဋော-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ-၏။

မေ-၏၊ အယံနာမ အဘိနိဝေသော-ဤမည်သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊
 (ဟောတိ- ၏) မယာ- သည်၊ ဝေံ- သို့၊ (ဤပုံ ဤနည်း နှလုံးသွင်း၍) အမိ
 ဂတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေဝဒတိ-အံ့၊ တတော-ထိုသို့ ပြောခြင်းကြောင့်၊ တေ-

သည်။ ကဒါ-၌၊ အဓိဂတံ- နည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ပုဗ္ဗဏှေ-၌၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊ ဥဒါဟု၊ မဇ္ဈနိကာဒိသု-တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ ကာလေ-၌၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (စိတ်၌)၊ အတ္တနာ- သည်၊ အဓိဂတကာလော- ရအပ်ရာအခါ သည်၊ ပါကဋော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အသုကသ္မိံ နာမကာလေ-၌၊ အဓိဂတံ- ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ တတော- ကြောင့်၊ တေ- သည်၊ ကတ္ထ- အဘယ် အရပ်၌၊ အဓိဂတံ- နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊ ဒိဝါဌာနေ-နေ့နေရာ အရပ်၌၊ အဓိဂတံ ကိ-လော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ရတ္တိဌာနာဒိသု-ညဉ့်နေရာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ - သော၊ ဩကာသေ - အရပ်၌၊ အဓိဂတံ- လော၊ (ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ - မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (စိတ်၌)၊ အတ္တနာ - သည်၊ အဓိဂတောကာသော - ရအပ်ရာ အရပ်သည်၊ ပါကဋော - သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ မေ - သည်၊ အသုသ္မိံ နာမ ဩကာသေ- ၌၊ အဓိဂတံ- ပြီ၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ တတော - ကြောင့်၊ တေ- သည်၊ ကတမေ ကိလေသာ-တို့ကို၊ ပဟိနာ-ပယ်အပ်ပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ပဌမ မဂ္ဂဝဇ္ဈာ-သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော၊ (ကိလေသာ- တို့ကို၊ ပဟိနာ ကိ-န်ပြီလော)၊ ဥဒါဟု၊ ဒုတိယာဒိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ-ဒုတိယမဂ် အစရှိသော မဂ်သည်ပယ်အပ်ကုန်သော၊ (ကိလေသာ-တို့ကို၊ ပဟိနာ ကိ-လော၊) ဣတိ- သို့၊ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ- မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (စိတ်၌)၊ အတ္တနာ - သည်၊ အဓိဂတမဂ္ဂေန - သည်၊ ပဟိနကိလေသာ - တို့သည်၊ ပါကဋော- န်သည်၊ ဟောန္တိ-၏။

သဗ္ဗေသံ ဟိ၊ ပေ၊ ဟောန္တိ။ ။ ဤစကားကို ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုသည်။ အချို့မှာ မိမိရအပ်သောမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်တတ် သေး၏။ သကဒါဂါမိဖြစ်ပြီးသော မဟာနာမ်သာကီဝင်မင်းသည် ထိုသို့ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ဘူးသည်မှာ- တပည့်တော်၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ အဘယ်တရားများကို မပယ်ရသေးပါသနည်း၊ ယင်းသို့ မပယ်ရသေးသောကြောင့် တရံ တခါ၌ လောဘ ဒေါသ မောဟတရားတို့သည် တပည့်တော်၏စိတ်ကို ကုန်ခမ်းစေကြ ပါသည်။ ဤသို့ လျှောက်ဘူးလေသည်။ ထို မဟာနာမ်သည် သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် လောဘ ဒေါသ မောဟတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ - ဟု အထင်ရှိလေသည်။ မှန်၏ - ဤ ကိလေသာကို မည်သည့်မဂ်ကပယ်သည်- ဟု နာမည်ပညတ် တပ်မှု၌ မကျွမ်းကျင်လျှင် အရိယာဖြစ်ပြီးသော်လည်း မဂ်ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၌ ယုံမှားမှုဖြစ်တတ်သေး သည်သာ၊ ဤ ယုံမှားမှုဟူသည် ဝိစိကိစ္ဆာမဟုတ်၊ စဉ်းစဉ်းတွေးတောသော စိတ္တုပ္ပါဒ် သာတည်း။

မေ-သည်၊ ဣမေနာမ ကိလေသာ- တို့ကို၊ ပဟိနာ-နိဗြိ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ
 ဝဒတိ၊ တတော- ကြောင့်၊ တံ - သည်၊ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ- တို့ကို၊ လာဘီ-
 ရခြင်းရှိပါသနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ-ကို၊ လာဘီ ကိ-
 လော၊ ဥဒါဟု၊ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂါဒိသု-တို့တွင်၊ အညတရဿ-တပါးပါးသော
 မဂ်ကို၊ (လာဘီ ကိ - လော)၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဟိ- မှန်၊ သဗ္ဗေသံ- ဌ၊
 အတ္တနာ- သည်၊ အဓိဂတဓမ္မာ- တို့သည်၊ ပါကဋာ ဟောန္တိ၊ အဟံ- သည်၊
 ဣမေသံနာမ ဓမ္မာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ-၏၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ-
 ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အဖြေစကားဖြင့်လည်း၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊
 ဝစနံ-ကို၊ န သဒ္ဓါတဗ္ဗိ-မယုံကြည်ထိုက်သေး၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိယသ္မာ၊
 ဗဟုဿုတာ - များသော သုတရှိကုန်သော၊ ဥဂ္ဂဟ ပရိပုစ္ဆာ ကုသလာ -
 သင်ယူအပ်သောပါဠိ၊ အဖန်ဖန်မေးမြန်းအပ်သော အဋ္ဌကထာ၌ ကျွမ်းကျင်
 ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဆ- န်သော၊ ဣမာနိ ဌာနာနိ-တို့ကို၊ သောဓေ
 တံ- သုခိသင်ခြင်းငှါ၊ သက္ကောန္တိ- န်၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ န သဒ္ဓါတဗ္ဗိ။)

ပန-ဆက်၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-(ရဟန္တာဟု ဝန်ခံသော) ဤရဟန်း၏၊
 အာဂမနပဋိပဒါ-အရိယာမဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို၊
 သောဓေတဗ္ဗာ-သုခိသင်ထိုက်၏၊ အာဂမန ပဋိပဒါ-သည်၊ ယဒိ နသုဇ္ဈတိ-
 အကယ်၍ မစင်ကြယ်အံ့၊ (ဝေံသတိ)(ထိုထိုကိစ္စ၌ မေ့လျော့ကြောင်းအကျင့်ကို
 ကျင့်နေသည့်အတွက် မစင်ကြယ်လျှင်)၊ ဣမာယ ပဋိပဒါယ-ဖြင့်၊ လောကုတ္တရ
 ဓမ္မာနာမ-လောကထက်မြတ်သော တရားမည်သည်ကို၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်
 မရနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့ရဲရဲပြောရုံ၊ အပနေတဗ္ဗော- ဖယ်ရှားထိုက်၏၊ (ရဟန္တာ
 ဟု ဝန်ခံနေခြင်းမှ ဖယ်ရှားထိုက်၏) ပန-သို့မဟုတ်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊
 အာဂမနပဋိပဒါ-သည်၊ ယဒိ သုဇ္ဈတိ-အံ့၊ (စင်ကြယ်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြလို
 သောကြောင့် ဒီဃရတ္တံ- စသည်မိန့်) ဒီဃရတ္တံ-လုံး၊ တီသု-န်သော၊ သိက္ခာ
 သု - တို့၌၊ အပ္ပမတ္တော - သည်၊ ဇာဂရိယံ - နိုးကြားသူ၏ အဖြစ်ကို၊ အနု
 ယုတ္တော-သည်၊ စတုသု-န်သော၊ ပစ္စယေသု-တို့၌၊ အလဂ္ဂေါ-မကပ်ငြိသည်။

ရဟန္တာ ဟု ဝန်ခံလျှင် စဉ်းစားဘွယ်။ ။ အရိယာမဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း
 ဖြစ်သော ရှေ့အဘို့ကအကျင့်ကို “ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပဒါ”ဟု ခေါ်၏၊ ပဋိပဇ္ဇတိ ဧတာယာ
 တိ ပဋိပဒါ - မဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ- မဂ်သို့မရောက်မီ ရှေ့အဘို့၌၊
 ပဝတ္တာ+ပဋိပဒါ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ- ရှေ့အဘို့၌ သီလစင်ကြယ်မှု ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု
 အကျင့်၊ ထိုအကျင့်များ ရှိ- မရှိ၊ ရှိလျှင်လည်း ရိုးရိုးသားသား (လာဘ်ကိုမမြှော်ဘဲ)
 စင်စင်ကြယ်ကြယ်ကျင့်ခြင်း ဟုတ်-မဟုတ်ကို စဉ်းစားရမည်-ဟူလို။

(ဟုတ္တာ)၊ အာကာသေ-၌၊ ပါဏိသမေန - သော၊ စေတသာ - ဖြင့်၊ ဝိဟရ
 တိတိ - နေသုဟူ၍၊ ယဒိပညာယတိ - အံ၊ [အာကာသေ ပါဏိသမေနဖြင့်
 အလဂ္ဂဖြစ်ပုံကို ပြသည်၊ ကောင်းကင်၌ လက်ကို ငွေရမ်းသောအခါ မငြိကပ်
 သလို၊ ပစ္စည်း၌ မငြိကပ်-ဟူလို။] (ဝေံသတိ)တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဗျာကရ
 ဏံ - ရဟန္တာ ဟု ဖြေဆိုခြင်းသည်၊ ပဋိပဒါယ - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ၍၊ သံသန္ဓတိဒိ
 န္ဒိးနှော၏၊ သေယျထာပိနာမ၊ ပေ၊ ပဋိပဒါစာတိ-သေယျထာပိ၊ ပေ၊ ပဋိပဒါစ
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တသဒိသံ - ပြောဆိုအပ်စကားနှင့် တထပ်ထည်းတူသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်၏။ [သေယျထာပိ နာမ - ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဂင်္ဂေဒကံ - ဂင်္ဂါရေ
 သည်၊ ယမုနောဒကေန - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-၍၊ သံသန္ဓတိ သေယျထာပိ - ရောနှော
 သကဲ့သို့၊ သမေတိ သေယျထာပိ-ညီညွတ်သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ-လျှင်၊ တေန ဘဂ
 ဝတာ- သည်၊ သာဝကာနံ - တို့ဘို့၊ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ-နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း
 ဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ - ကို၊ သုပညတ္တာ - ကောင်းစွာ ပညတ်တော် မူအပ်ပါ
 ပေပြီ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ - သည်၎င်း၊ ပဋိပဒါစ-သည်၎င်း၊ သံသန္ဓတိ- ရောနှော၏....
 [မဟာဝပ္ပ၊ မဟာဂေါရိန္ဒသုတ်၌ သကြားပြောအပ်သော စကားတည်း။]

အပိစ - ထိုသို့ပင် ညီညွတ်ပါသော်လည်း၊ [သူ၏ဖြေပုံနှင့် ကျင့်ပုံသည်
 ညီညွတ်ပါသော်လည်း။] ဣက္ခကေနာပိ- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ညီညွတ်
 ခြင်းဖြင့်လည်း၊ သက္ကာရော - ကို၊ န ကာတဗ္ဗော - သေး၊ ကသ္မာ - ကြောင့်၊
 (နကာတဗ္ဗော - နည်း)၊ ဟိ-(ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ ကေစ္စဿ - အချို့ သော
 ရဟန်း၏၊ ပုထုဇ္ဇနဿ- သည်၊ သတောပိ - ဖြစ်လျက်လည်း၊ ဒိဏာသဝပဋိ
 ပတ္တိသဒိသာ-ရဟန္တာ၏အကျင့်နှင့်တူသော၊ ပဋိပဒါ - သည်၊ ဟောတိ- ၏၊
 (တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣက္ခကေနပိ သက္ကာရော န ကာတဗ္ဗော ပြန်လှည့်၊)
 တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ညီညွတ်ရုံမျှဖြင့် သက္ကာရကိုမပြုထိုက်သေးသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်) သောဘိက္ခု-ကို၊ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ-ထိုထို ဥပါယ်တမည်
 တို့ဖြင့်၊ ဥက္ကာသေတဗ္ဗော - ထိပ်လန့် စေထိုက်၏၊ ဒိဏာသဝဿနာမ -
 ရဟန္တာ၏ မည်သည်၊ အသနိယာ - မိုးကြိုးသည်၊ မတ္တကေ - ဥးထိပ်၌၊ ပတ
 မာနာယပိ- ကျပါသော်လည်း၊ ဘယံဝါ-သည်၎င်း၊ ဆန္ဒိ တတ္ထံဝါ-ကိုယ်တုန်
 လှုပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ လောမဟံသောဝါ- အမွှေးတို့၏ ရှင်ခြင်းသည်
 ၎င်း၊ ဝါ-ကြက်သီးမွှေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊ [ရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်၌ နိကန္တိကိုပယ်ပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ဘယစသည် မဖြစ်
 တော့၊ ဝတ္ထုကြောင်းကို ဋီကာ၌ရှု။] အဿ - (ရဟန္တာဟု ဝန်ခံသော) ထို
 ရဟန်း၏၊ ဘယံဝါ-သည်၎င်း၊ ဆန္ဒိ တတ္ထံဝါ-သည်၎င်း၊ လောမဟံသောဝါ-

သည်၎င်း၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - အံ၊ (ဝေဝသတိ)၊ တံ - အရှင်သည်၊ န အရဟာ-
 ရဟန္တာမဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဗျော-၏၊ [အချို့စာ၌ “အပနေတဗျော” ဟု
 ရှိ၏။] ပန- ဆက်၊ အဘိရူ- မကြောက်သည်၊ အဆန္ဒိ - ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ
 သည်၊ အနုတြာသီ - ထိပ်လန့်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ သီဟော ဝိယ-ကဲ့သို့၊
 သစေ နိသီဒတိ - အံ၊ (ဝေဝသတိ)၊ အယံ ဘိက္ခု - သည်၊ သမ္ပန္နဝေယျာ
 ကရဏော-ပြည့်စုံသော ဖြေဆိုခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သမန္တာ-၌၊ ရာဇ ရာဇ
 မဟာမတ္တာဒိဟိ- မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီး အစရှိသူတို့သည်၊ ပေသိတံ-ပို့အပ်
 သော၊ သက္ကာရံ-ကို၊ အရဟတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပါဝိစ္ဆောတိ - ကား၊ ဣဓေကဇ္ဇော ၊ ပေ ၊ ဣစ္ဆတိတိအာဒိနာ - သော၊
 နယေန - ဖြင့်၊ ဝုတ္တာ - ဟောတော်မူအပ်သော၊ ယာသာ ပါဝိစ္ဆာ- အကြင်
 ယုတ်မာသော အလိုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာယ - ထိုယုတ်မာသော အလိုနှင့်၊
 သမန္တာဝတော- သည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ [ဣဓ- ဤလောက၌၊ ကေဇ္ဇော-အချို့
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဣစ္ဆတိ-၌စပ်)၊ ဒုဿီလော - သည်၊ သမာနောဝ-လျက်သာ၊
 သီလဝါတိ - သီလရှိသူဟူ၍၊ မံ - ကို၊ ဇနော- လူအပေါင်းသည်၊ ဇာနာတု-
 သိပါစေသတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဣစ္ဆတိ - လိုလားတောင်းတ၏၊ အာဒိဖြင့်
 “ အသဒ္ဓေါ သမာနော သဒ္ဓေါတိ မံ ဇနော ဇာနာတုတိဣစ္ဆတိ ” စသည်ကို
 ယူပါ။] ဣစ္ဆာပကတောတိ - ကား၊ ပါဝိကာယ - ယုတ်မာသော၊ တာယ
 ဣစ္ဆာယ-ထိုအလိုဆိုးသည်၊ အပကတော-သမ္မာအာဇီဝမှကင်းသူကို ပြုအပ်
 သည်၊ အဘိဘူတော - လွှမ်းမိုးအပ်သည်၊ ပရာဇိတော - ရှုံးစေအပ်သည်၊
 ဟုတွာ-၍၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ-ကား၊ အတ္ထနော-၏၊ ဝိသုဒ္ဓိ-စင်ကြယ်ခြင်းကို၊
 ဝါ- စင်ကြယ်ကြောင်းလူ့ အဖြစ် အစရှိသည်ကို၊ အပေက္ခမာနော- ရှုငဲ့သည်၊
 ဣစ္ဆမာနော-လိုလားသည်၊ ပတ္ထယမာနော-တောင်းတသည်၊ (ဟုတွာ-၍)

ဣစ္ဆာပကတော ။ ။ ပါဝိကာယ ဣစ္ဆာယ - သည်၊ သမ္မာအာဇီဝတော -
 ကောင်းသော အသက်မွေးမှုမှ၊ အပေတော - ကင်းသူကို၊ (ကင်းသူဖြစ်အောင်)
 ကတော - ပြုအပ်သူတည်း၊ ဣတိ အပကတော၊ (ဇီကာ)၊ အပကို အပေတော ဟု
 ဖွင့်၏။ “ အပေတော + ကတော အပကတော၊ ဣစ္ဆာယ + အပကတော ဣစ္ဆာပ
 ကတော ” ဟု ပြု၍ “ ယုတ်မာသောအလိုသည် သမ္မာအာဇီဝမှ ကင်းသူဖြစ်အောင်
 ပြုအပ်သည် ” ဟု ပေး၊ အဘိဘူတောကား အဓိပ္ပါယ်ထွ၊ ပရာဇိတောကား “ ပါရာဇိက
 ကျအောင် လွှမ်းမိုးအပ် ” ဟု ထပ်၍ပြသော အဓိပ္ပါယ်ထွတည်း။

ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ။ ။ ဝိသုဒ္ဓိအရ ဂိဟိဘာဝစသည်ကို ဖွင့်သောကြောင့် “ ဝိသုဇ္ဈတိ
 တောယာတိ ဝိသုဒ္ဓိ ” ဟုပြု၊ ဝိသုဒ္ဓိ + အပေက္ခော ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော။

ဟိ-ဆက်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နော-
 ပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဘိက္ခုဘာဝေ-၌၊ ဌတွာ - ၍၊ ဈာနာဒိနိ-တို့ကို၊ အဓိ
 ဝန္တု-ရခြင်းငှါ၊ အဘဗ္ဗော - မထိုက်တော့၊ ဟိ-မှန်၊ အဿ - ထိုပါရာဇိက
 ကျပြီးသော ရဟန်း၏၊ ဘိက္ခုဘာဝေ-သည်၊ ဝါ - ရဟန်းယောင်ဆောင်၍
 နေခြင်းသည်၊ သဂ္ဂန္တရာယောစ - နတ်ပြည်၏ အန္တရာယ်သည်၎င်း၊ မဂ္ဂန္တရာ
 ယောစ - မဂ်၏အန္တရာယ်သည်၎င်း၊ ဟောတိ - ၏။ [ဘိက္ခုဘာဝေ-၊ - ဟု
 ဆိုသော်လည်း၊ ရဟန်းအစစ်၏ အဖြစ်မဟုတ် ، ပါရာဇိကကျပြီး ဖြစ်သော
 ကြောင့် သူကဝန်ခံနေသော ရဟန်းအဖြစ်တည်း။]

ဟိ-သာဓကကား၊ သာမညံ ဒုပ္ပရာမဋ္ဌံ , နိရယာယုပကမုတိတိ-ဟူသော၊
 တေ - ဤစကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဒုပ္ပရာမဋ္ဌံ- မကောင်းသဖြင့်
 သုံးသပ်အပ်သော၊ ဝါ-သီလပျက်ခြင်းစသည်ဖြင့် မကောင်းသုံးသပ်အပ်သော၊
 သာမညံ-ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ နိရယာယ-ငဲ့အလို ငှါ၊ ဝါ-ငဲ့သို့၊ [ဝတုတ္ထ
 ကံ၊] ဥပကမုတိ-ဆွဲငင်၏။...ဓမ္မပဒ-နိရယဝဂ်။] သေထိလောဟိ၊ ပေ၊ရဇန္တိ-
 ဟူသော၊ အပရမ္ဘိ-အခြားသောတရားတော်ကိုလည်း၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-
 ပြီ၊ [သေထိလော-လျော့သဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပရိဗ္ဗဇော-ရဟန်းအကျင့်သည်၊
 ဘိယျော- လွန်စွာ၊ ရဇိ-ကိလေသာမြို့ကို၊ အာကိရတေ - လောင်းထည့်၏။]
 ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ဘိက္ခုဘာဝေ- သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိနာမ-
 စင်ကြယ်ကြောင်း မည်သည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်တော့၊ ပန - အန္တယကား၊
 ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂိဟိ-သည်၊ ဟုတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ပေ၊သာမဏေရော-သည်၊
 ဟုတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ဒါန သရဏ သီလသံဝရာဒီဟိ-အလှူပေးခြင်း၊ သရဏဂုံ
 ဆောက်တည်ခြင်း၊ သီလစောင့်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သဂ္ဂမဂ္ဂံဝါ-နတ်ပြည်
 လမ်းကိုသော်၎င်း၊ ဈာနဝိမောက္ခာဒီဟိ-ဈာန်, ဝိမောက္ခအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊

သေထိလော၊ ပေ၊ရဇံ ။ ။ ဩလိယိတွာ ကရဏေန (အောက်သို့ တွဲလျားကျ
 သကဲ့သို့ ပြုခြင်းဟူသော) သိထိလဂါဟေန ကတော (လျော့လျော့ယူခြင်းဖြင့် ပြုအပ်
 သော) ၊ ရဟန်းတို့၏ ဝန္တု ဝုရ ဝိပဿနာဝုရကို အားကြီးမာန်တက် ထမ်းဆောင်ခြင်း
 မဟုတ်ဘဲ ပေ၊ပေ၊လျော့လျော့ ထမ်းဆောင်ခြင်းဖြင့်ပြုအပ်သော၊ [“သိထိလဂါဟေန
 ကတော” ကြည့်၍ “ သိထိလေန + ကတော သေထိလော ” ဟု ပြု၊ ဏပစ္စည်း။] ပရိဗ္ဗ
 ဇောတိ- ခဏ္ဍာဒိဘာဝပ္ပတ္တော (သီလကြိုးပြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော) သမဏ
 ဓမ္မော - သည်၊ ဘိယျော အာကိရတေ ရဇန္တိ - အတွင်း၌ရှိသော ရာဂစသောမြို့ကို
 မပယ်နိုင်သည့်ပြင်၊ ထိုသူ၏အပေါ်၌ ထပ်၍ပင် ထိုကိလေသာမြို့ကို လောင်းထည့်ရာ
 ရောက်သည်-ဟူလို၊ ဤစကားဖြင့် “ပေ၊ပေ၊ဆဆနေလျှင် ရဟန်းဘဝရောက်မှ ဒေါသ
 မာနနှင့် ရာဂစသောတရားများ ပို၍ကြီးမားတတ်သည်” ဟု ပြသည်။

မောက္ခမဂ္ဂံဝါ-နိဗ္ဗာန်လမ်းကိုသော်၎င်း၊ အာရာဇေတုံ-ပြီးစေခြင်းငှါ၊ ဘဗ္ဗော-
 သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ အဿ - ထို ပါရာဇိကကျပြီးသော
 ရဟန်း၏၊ ဂိဟိအာဒိဘာဝေါ-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိနာမ-စင်ကြယ်ကြောင်းမည်သည်၊
 ဟောတိ- ၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိံ - ထို စင်ကြယ်ကြောင်းလူ့ အဖြစ်
 စသည်ကို၊ အပေက္ခနတော-ရှုငဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-
 ၏၊ စ-ဆက်၊ တေနေဝ- ကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောပုဒ်၏၊ ပဒ
 ဘာဇနေ-၌၊ ဂိဟိဝါ ဟောတုကာမောတိအာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဧဝံ ဝဒေယျာတိ- ကား၊ ဧဝံ- သို့၊ ဘဏေယျ- ပြောဆိုအံ့၊ ကထံ-နည်း၊
 အဇာနမေဝံ အာဝုသော အဝစံဇာနာမိ, အပဿံ ပဿာမိတိ-ဟူ၍၊ (ဘဏေ
 ယျ-အံ့) ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဧဝံ ဝဒေယျာတိဣဒံ ပဒံ- ကို၊ အနုဒ္ဓရိ
 တွာဝ - မထုတ်ပြုမှုရှိသာလျှင်၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝဒ
 န္တော - ပြောဆိုသူကို၊ အဇာနမေဝံ အာဝုသော အဝစံ ဇာနာမိ အပဿံ
 ပဿာမိတိ - ဟူ၍၊ ဝဒတိနာမာတိ - ပြောသည်မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ - ၏၊ တံ
 အာကာရံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ နာဟံ ဧတေ ဓမ္မေ ဇာနာမိတိအာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ-
 မူအပ်ပြီ၊ တုစ္ဆံ မုသာ ဝိလပိန္နိ - ကား၊ အဟံ- တပည့်တော်သည်၊ ဝစနတ္ထ
 ဝိရဟတော- သဒ္ဓါ၏ဟောနက်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်၊ တုစ္ဆံ-အနက်မမှီး အချီး
 နှီးသောစကားကို၊ (ဝိလပိံ - ပြောဆိုမိပါပြီ) [“ပဌမဈာန်ကို ငါဝင်စားပြီ”
 ဟု ဆိုရာ၌ သူ့ သန္တာန်မှာ ပဌမဈာန်မရှိခြင်းကို “တုစ္ဆံ-အနက်မမှီး အချီးနှီး
 စကား” ဟု ဆိုသည်။] ဝဇ္ဇနာမိပ္ပါယတော-လိမ်လည်ခြင်း၌ဖြစ်သော အလို
 ကြောင့်၊ မုသာ - မုသားကို၊ ဝါ- လိမ်လည်လိုခြင်း ချွတ်ရွင်းသောစကားကို၊
 ဝိလပိံ - ပြီ၊ အဘဏိံ - ပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [“ဝိလပိံ” အတွက် “ပရိဒ္ဓဝ-
 အထူးထူး ပြောဆို ငိုကြွေးခြင်း” အနက်ကို ယူမည်စိုး၍ “အဘဏိံ” ဟု ဥဇု
 ကတ္ထဖွင့်သည်။] ပန - ဆက်၊ အဿ - ထို တုစ္ဆံမုသာဝိလပိံ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇ
 နေ-၌၊ အညေန-သော၊ ပဒဗျဉ္ဇနေန-ပုဒ်ဗျည်းဖြင့်၊ ဝါ-အနက်ကို ထင်ရှား
 ပြတတ်သောပုဒ်ဖြင့်၊ အတ္ထမတ္တံ - အနက်မျှကို၊ [သဒ္ဓါနည်းမဘက် - ဟူလို၊]
 ဒဿေတုံ-ငှါ၊ တုစ္ဆံကံ မယာ ဘဏိတံတိအာဒိ- ကို၊ ဝုတ္တံ- မူအပ်ပြီ၊ ပုရိမေ

အဇာနမေဝံ, မေဝံ။ ။ ပါဠိ ၂ မျိုးရှိကြောင်းကို သာရတ္ထဖွင့်၏၊ ထိုတွင် “အဇာန
 မေဝံ” ဟု ပါဠိရှိရာ၌ ဧဝံသဒ္ဓါ အဝဓာရဏနိပါတ်တည်း၊ “အဇာနမေဝံ - ဥတ္တရိ
 မနုဿဓမ္မကိုမသိပါဘဲ “ဇာနာမိတိ အဝစံ - သိ၏ဟု ပြောမိပြီ” ဟု ဆက်၊ (အဇာန
 မေဝံမှ ဧဝံကိုလိုက်စေ၍) အပဿမေဝံ-ပါဘဲ “ပဿာမိတိအဝစံ” ဟု ဆက်၊ “အဇာန
 မေဝံ” ဟု ပါဠိရှိရာ၌ကား “ဧဝံ-ဤသို့” ဟု ပေး၍ ဇာနဒမိပဿာမိတို့၌ စပ်။

ဥပါဒါယာတိ- ကား၊ ပုရိမာနိ - ရှေးဖြစ်ကုန်သော၊ ကိဏိ - န်သော၊ ပါရာဇိကာနိ- ပါရာဇိကတို့သို့၊ အာပန္နေ - န်သော၊ ပုဂ္ဂလေ- တို့ကို၊ ဥပါဒါယ- ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ ဝါ- ထောက်စာ၍၊ (အယဗ္ဗိတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏) [“ရှေး ဥပါဒါယာ ပါရာဇိကကျသည်မဟုတ်သေး၊ ဤ လိမ်ပြောသောရဟန်းလည်း ပါရာဇိကကျ၏ ”ဟု ရှေ့ ဥပါဒါကို ပိသဒ္ဓါဖြင့်ပေါင်းသည်- ဟူလို။] သေသံ- ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ- ကြောင့်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာစ-ကြောင့်၎င်း၊ ပါကဋမေဝ-သာ၊ ဣတိ-ပဒဘာဇနီအပြီးတည်း။

ဝေဝ-လျှင်၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ-သရုပ်အရ ရွတ်ပြအပ်သောသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပဒါနုက္ကမေန - ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ - ဝေဘန်တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-အောက်ဖြစ်သော၊ ပဒဘာဇနီယမိ-၌၊ ဈာနံ ပိမောက္ခော၊ ပေယုညာဂါရေ အဘိရတိတိ- ဟူ၍၊ ဝေဝ- သို့၊ သင်္ခေပေနေဝ- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော- ကို၊ ဒဿိတော-မူအပ်ပြီ၊ ဝိတ္တာရေန-ဖြင့်၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာရောပေတွာ- ၍၊ တန္တိ - ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ န ထပိတာ-မထားအပ်၊ စ-ဆက်၊ သင်္ခေပဒဿိတေ- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သော၊ အတ္ထေ-၌၊ (တနည်း) အတ္ထေ-ကို၊ သင်္ခေပဒဿိတေ-သော်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသောရဟန်းတို့သည်၊ သဗ္ဗာကာရေန-ဖြင့်၊ နယံ- ကို၊ ဝဟေတုံ-ငှါ၊ န သက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗာကာရေန-ဖြင့်၊ နယဂ္ဂဟဏတ္ထံ - နည်းကိုယူနိုင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ပုန - ဖန်၊ တဒေဝ ပဒဘာဇနံ-ကိုပင်၊ မာတိကာဌာနေ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ-ကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒဿေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဈာနန္တိ ပဌမံဈာနံ ဒုတိယံ ဈာနန္တိ အာဒိံ-ကို၊ အာဟ-ပြီ။

တတ္ထ - ထို ဈာနန္တိ ပဌမံဈာနံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ- တို့ဖြင့်၊ မေတ္တာဈာနာဒိနိပိ-တို့ကို၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ကရုဏာမုဒိတာ ဥပေက္ခာ ဈာန်တို့ကိုယူ။] အသုဘဇ္ဈာနာဒိနိပိ-တို့ကို၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ကာယဂတာသတိ ဈာန် , ကသိဏဈာန်တို့ကို ယူ။] အာနာပါနဿတိသမာဓိဇ္ဈာနမ္ပိ - ကို၎င်း၊ လောကီယဇ္ဈာနမ္ပိ- ကို၎င်း၊ လောကုတ္တရဇ္ဈာနမ္ပိ-ကို၎င်း၊ သင်္ဂဟိတမေဝ- သိမ်းယူအပ်သည်သာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဌမံဈာနံ-ကို၊ သမာပဇ္ဇိံ - ဝင်စားပြီ၊ ဣတိပိ - ဤသို့၎င်း၊ ပေ၊ စတုတ္ထံဈာနံ - ကို၊ သမာပဇ္ဇိံ - ပြီ၊ ဣတိပိ- ၎င်း၊ ပေ၊ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ-ကို၊ သမာပဇ္ဇိံ - ပြီ၊ ဣတိပိ- ၎င်း၊ ဘဏန္တော-ပြောသော ရဟန်းသည်၊ ပါရာဇိကောဝ - သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေအပ်သူသည်သာ၊ ဟောတိ- ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏။

သုဠ- ကောင်းစွာ၊ မုတ္တော- ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီ၊ (ဣတိ- ကြောင့်၊
 ဝိမောက္ခော-ဝိမောက္ခမည်၏။) [ဤနည်းအလို ဝိသည် ဝိသေသအနက်ဟော၊
 ထို့ကြောင့် သုဠဟု ဖွင့်သည်။] ဝါ-နည်း၊ ဝိဝိဓေဟိ- အထူးထူးအပြားပြား
 များကုန်သော၊ ကိလေသေဟိ-တို့မှ၊ မုတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိမောက္ခော-
 မည်၏။ [ဤနည်းအလို ဝိသည် ဝိဝိဓအနက်ဟော၊] ပန - ဆက်၊ သော အယံ
 (ဝိမောက္ခော)- ထို ဝိမောက္ခဖြစ်သောမဂ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ- ခွဲစပ်)၊ ရာဂ ဒေါသ
 မောဟေဟိ-တို့မှ၊ သုညတ္တာ - ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုညတော
 (တိ)- သုညတဝိမောက္ခမည်၏ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ - ခွဲ)၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ
 နိမိတ္တေဟိ-ရာဂ ဒေါသ မောဟဟူသောပုံသဏ္ဍာန် အရိပ်နိမိတ်တို့ဖြင့်၊ အနိ
 မိတ္တတ္တာ - အရိပ်နိမိတ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနိမိတ္တောတိ - အနိမိတ္တ
 ဝိမောက္ခဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟပဏိဓိနံ-ရှေးရှုထားတတ်သော
 (တောင်းတတ်သော) ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏၊ အဘာဝတော- မရှိခြင်း
 ကြောင့်၊ အပ္ပဏိဟိတော - ကွဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ၏။ [သုညတ - စသည်တို့၏
 အဓိပ္ပယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်- ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း အဖွင့်များ၌ ရှုပါ။]

စိတ္တံ-ကို၊ သမံ-အညီအမျှ၊ အာဒဟတိ (အာရမဏေ ထပေတိ)-အာရုံ၌
 ထားတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမာဓိ-မည်၏၊ အရိယေဟိ-တို့သည်၊ သမာပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗတော-ရောက်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာပတ္တိ - မည်၏၊ ဣတ္ထ-ဤ
 သမာဓိ သမာပတ္တိတိက်၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယ
 မေဝ-သာ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ၃ ပါးသောတိက်တို့တွင်၊ ဝိမောက္ခတ္တိကေန-
 ဝိမောက္ခတိက်ဖြင့်၎င်း၊ သမာဓိတ္တိကေနစ-ဖြင့်၎င်း၊ အရိယမဂ္ဂေါ-ကိုသာ၊
 ဝုတ္တော-မူအပ်ပြီ၊ ပန-ကား၊ သမာပတ္တိတ္တိကေန - ဖြင့်၊ ဖလသမာပတ္တိ-ကို၊
 (ဝုတ္တော-ပြီ) တေသု-ထို သုညတဝိမောက္ခစသော ပုဒ်တို့တွင်၊ ယံ ကိဉ္စိ-အမှတ်
 မရှိ တစုံတခုသော၊ ဧကမ္မိပဒံ - တပုဒ်ကိုလည်း၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ အဟံ- သည်၊
 ဣမဿ-ဤတရားကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသည်၊ အမှိ-၏ ဣတိ-သို့၊ ဘဏန္ဒော-
 သည်၊ ပါရာဇိကောဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။

တိဿောဝိဇ္ဇာတိ-ကား၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ-တိ ဉာဏ်၎င်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု-
 ကျဉာဏ်၎င်း၊ အာသဝါနံ - တို့၏၊ ခယေ - ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၌၊
 (ပဝတ္တံ) ဥာဏံ- ၎င်း၊ (တနည်း) အာသဝါနံ ခယေဥာဏံ- အာသဝက္ခယ
 ဥာဏ်၎င်း၊ ဣတိ-ဤသည်တို့တည်း၊ တတ္ထ-ထိုဝိဇ္ဇာ ၃ပါးတို့တွင်၊ ဧကိဿာပိ-
 တပါးသောဝိဇ္ဇာ၏လည်း၊ နာမံ-အမည်ကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ အဟံ- သည်၊
 ဣမိဿာဝိဇ္ဇာယ- ဤဝိဇ္ဇာကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊

ဘဏန္ဒော-သည်၊ ပါရာဇိကော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်ပြီ၊ [အချို့စာအုပ်၌ ဣတိမပါ၊] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝိဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏန္ဒောပိ-သည်၎င်း၊ တိဿန္တံ-န်သော၊ ဝိဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏန္ဒောပိ - ၎င်း၊ ပါရာဇိကောဝ- သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ မဂ္ဂဘာဝနာ ပဒဘာဇနေ-မဂ္ဂဘာဝနာ ပဒဘာဇနီ၌၊ ဝုတ္တာ-ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်သော၊ (ပါဠိတော်၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်သော)၊ သတ္တတိံသ-၃၇ ပါးသော၊ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ-တို့ကို၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ-န်သော၊ လောကုတ္တရာဝ-တို့ကိုသာ၊ ဣမ-ဤ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မအရာ၌၊ အဓိပ္ပေတာ- အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ လောကုတ္တရာနံ- ရာဖြစ်ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ-တို့ကို၊ (လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့၎င်း၊) သမ္ပပ္ပဓာနာနံ-တို့ကို၊ (လာဘီမိဣ-ဣတိ)၊ ပေ၊ အရိယဿ-ဖြူစင်သော၊ အဋ္ဌဂီကဿ-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ မဂ္ဂဿ- ကို၊ လာဘီ- သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ- ၎င်း၊ ဝဒတော- ၏၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိအာဒိသု - တို့၌၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ - တို့ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧကေကကောဋ္ဌာသဝသေနာပိ- တခုတခုသော တရားအစု၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဿ-ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ ဧဝံ- သို့၊ တတ္ထ - ထိုတရား အစုတို့တွင်၊ ဧကေကဓမ္မဝသေနာပိ-တပါးတပါးသောတရား၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဝဒတော-ပြောသော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကမေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တမ္ပိ- ထို စကားသည်လည်း၊ သမေတိ - ပါဠိတော်နှင့် ညီညွတ်၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း၊ မဂ္ဂက္ခယုပ္ပန္နယေဝ - မဂ်ဇာန်၌ ဖြစ်သော တရားတို့ကိုသာ၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ကြောင့်တည်း၊ [လောကုတ္တရာ မပါဘဲ သတိပဋ္ဌာန်သာမညကိုဆိုသော်လည်း မဂ်ဇာန်၌ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန်ကို ရည်ရွယ်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသည်- ဟူလို၊] ဖလသန္တိကိရိယာယပိ - ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၌လည်း၊ ဧကေကဖလဝသေန-တပါးတပါးသော ဖိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ရာဂဿ ပဟာနန္တိအာဒိတ္ထိကေ-နံအစရှိသော တိက်၌၊ ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ-ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိုသာ၊ (ဧဝံဖြင့် မဂ်ပါခြင်းကို ကန့်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန - ထိုသို့ပင် ကိလေသပ္ပဟာနကိုသာ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ တံ - ထိုကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မဂ္ဂေန-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ နတ္ထိ-

မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ တတိယမဂ္ဂေန - ဖြင့်၊ ကာမရာဂဒေါသာနံ - တို့ကို၊ ပဟာနံ-
 သည်၊ (ဟောတိ - ဖြစ်၏)၊ စတုတ္ထေန - စတုတ္ထမဂ်ဖြင့်၊ မောဟဿ - ကို၊
 (ပဟာနံ - သည်၊ ဟောတိ)၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ရာဂေါမေ ပဟိနောတိ
 အာဒိနိ-စကားတို့ကို၊ ဝဒတောပိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ရာဂါ
 စိတ္တံ ဝိနိဝရဏတာတိ အာဒိတ္တိကေ-တာ အစရှိသော တိက်၌၊ လောကုတ္တရ
 စိတ္တမေဝ-ကိုသာ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ မေ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ရာဂါ- မှ၊
 ဝိနိဝရဏံ - ကင်းသော နိဝရဏရှိ၏၊ ဣတိ အာဒိနိ - တို့ကို၊ ဝဒတောပိ-
 ၏လည်း၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဝုတ္တံ)၊ ပန-ကား၊ သုညာဂါရပဒဘာဇနေ - ၌၊
 ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဈာနေန-နှင့်၊ အယံဇေတွာ- မဆက်စပ်မူ၍၊ သုညာဂါရေ
 အဘိရမာမိတိဝစန မတ္တေန-မိဟူသော စကားမျှဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ - ပါရာဇိက
 ကို၊ နာမိပ္ပေတံ-အလိုမရှိအပ်၊ [ဈာန်မပါဘဲ “သုညာဂါရေ အဘိရမာမိ”ဟု
 ပြောမိရုံဖြင့် ပါရာဇိကမကျ၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဌမေန ဈာနေန သုညာဂါရေ
 အဘိရမာမိတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယော-
 အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဈာနေန-နှင့်၊ ယဇေတွာ-၍၊ ဣမိနာ နာမ ဈာနေန -
 ဤမည်သော ဈာန်ဖြင့်၊ (ဤမည်သောဈာန်ကို ဝင်စား၍ - ဟူလို၊) သုညာ
 ဂါရေ-၌၊ အဘိရမာမိ-၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ အယမေဝ-ဤရဟန်းသည်
 သာ၊ [ဈာန်နှင့်တွဲ၍ “သုညာဂါရေ အဘိရမာမိ”ဟု ပြောသောရဟန်းသည်
 သာ။]ပါရာဇိကော - သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ- ဆက်၊ ဉာဏန္တိဣမဿ - ဉာဏံ ဟူသော ဤပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊
 အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တာဒိသု - အဗ္ဗဋ္ဌသုတ် အစရှိသော သုတ်တို့၌၊ ဝုတ္တာသု - န်သော၊
 အဋ္ဌသု-န်သော၊ ဝိဇ္ဇာသု-တို့တွင်၊ ဝိပဿနာဉာဏ၊ပေ၊ ဉာဏဘေဒါ-ဝိပဿ
 နာဉာဏံ၊ မနောမယိဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ ဒိဗ္ဗသောတ၊ စေတောပရိယဉာဏံ အပြား
 ရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ယာ ဝိဇ္ဇာ-အကြင် ဝိဇ္ဇာတို့သည်၊ နအာဂတာ-
 မလာကုန်၊ တာသု - ထို ဝိဇ္ဇာ ၅ ပါး တို့တွင်၊ ဧကော - သော၊ ဝိပဿနာဝ-
 သည်သာ၊ ပါရာဇိကဝတ္ထု-သည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ သေသာ- ဝိပဿနာ

ယာစဉာဏန္တိ၊ပေ၊ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ပဒဘာဇနီကိုဖွင့်ပြီး၍၊ ထို ပဒဘာဇနီ၌ မပါ
 သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့ကို ပြလိုသောကြောင့် “ ယာစ ” စသည် မိန့်၊ စသဒ္ဓါသည်
 ပြတ်ပြီးသောစကားကို ပြန်၍ဆက်သော ဝါကျရမ္ဘဇောတက၊ ရှေး၌ပြခဲ့သော ဉာဏံ
 ပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီတုန်းက ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါးသာပါ၍ ဝိပဿနာစသော ဝိဇ္ဇာ ၅ ပါး မပါ၊
 ထိုသို့မပါသော်လည်း ဝိပဿနာဉာဏံတပါးသာ ကာမာဝစရဖြစ်၍ ပါရာဇိကဝတ္ထု
 မဟုတ်၊ မနောမယိဒ္ဓိ စသည်တို့ကား မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်များ ဖြစ်ကြ၍ ပါရာဇိကဖြစ်သည်။

ဉာဏ်မှ ကြွင်းသော မနောမယိဒ္ဓိစသော ၄ ပါးတို့သည်(ပါရာဇိက ဝတ္ထု-
 သည်။) ဟောန္တိ-န်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိပဿ
 နာယ-ကို၊ လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏၊ ဣတိပိ-၎င်း၊ ဝိပဿနာဉာဏဿ-ကို၊
 လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏၊ ဣတိပိ-၎င်း၊ ဝဒတော-၏၊ ပါရာဇိကံ-သည်။ နတ္ထိ-
 မရှိ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ ဖုဿရေဝတ္ထေရော - သည်။ ဘဏတိ - မိန့်ဆို၏။
 (ကိံ) ဣတရာပိ - ဝိပဿနာဉာဏ်မှ တပါး အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
 စတသော-န်သော၊ ဝိဇ္ဇာ-မနောမယိဒ္ဓိစသော ဝိဇ္ဇာတို့သည်။ ဉာဏေန-နှင့်၊
 အဃဋိတာ- မဆက်စပ်အပ်ကုန်သည်။ ဝါ-ဆက်စပ်၍ မပြောအပ်ကုန်သည်။
 (သမာနာ-န်လသော်။) ပါရာဇိကဝတ္ထု - သည်။ န ဟောန္တိ- မဟုတ်ကုန်၊
 တသ္မာ-ကြောင့်၊ မနောမယဿ-မနောမယိဒ္ဓိကို၊ လာဘီ- သည်။ အမှိ- ၏။
 (ဣတိ- ဣသို့၎င်း)၊ ပေ၊ စေတောပရိယဿ - စေတောပရိယကို၊ လာဘီ-
 သည်။ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-၎င်း၊ ဝဒတောပိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ-သည်။ နတ္ထိ-
 မရှိ၊ [ဣတိ-သို့၊ ဖုဿရေဝတ္ထေရော-ထေရ်သည်။ ဘဏတိ-မိန့်ဆို၏။] [“မနော
 မယညာဏဿ ” စသည်ဖြင့် ဉာဏသဒ္ဓါမပါဘဲ ဆိုသောကြောင့် ပါရာဇိက
 မကျဟု ယူလိုသတတ်။]

တံ-ထိုအယူကို၊ တဿ-ထိုဖုဿရေဝထေရ်၏၊ အန္တေ ဝါသိကေဟေဝ-
 အနီးနေတပည့်တို့သည်ပင်၊ ပဋိက္ခိတ္တံ- ပယ်အပ်ပြီ၊ (ကိံ -အဘယ်သို့ ပြော၍
 ပယ်မြစ်အပ်သနည်း၊) အာစရိယော-ငါတို့ဆရာသည်။ န အာဘိဓမ္မိကော-
 အဘိဓမ္မာဆောင် မဟုတ်၊ ဘူမန္တရံ - ဘုံအထူးကို၊ န ဇာနာတိ၊ [ကာမဘုံ၊
 ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ပါသော တရားအထူးကိုမသိ -ဟုလို၊ ဘူမန္တရအားဖြင့်
 ဧပြုလို၍ “အဘိညာနာမ ” စသည်မိန့်။] အဘိညာနာမ-မည်သည်။ စတုတ္ထ
 ဣာနပါဒကောဝ-စတုတ္ထဈာန် အခြေခံရှိရသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ မဟဂ္ဂတ
 ဓမ္မော- မဟဂ္ဂုတ်တရားသည်။ (ဟုတွာ-၍။) ဈာနေနေဝ-ကြောင့်သာလျှင်၊
 ဣဇ္ဈတိ-ပြီးစီး၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့အဘိဉာဏ်မည်သည်၏စတုတ္ထဈာန်
 အခြေခံရှိသော မဟဂ္ဂုတ်တရား ဖြစ်သည့်အတွက် ဈာန်ကြောင့်သာ ပြီးစီးရ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)မနောမယဿ-ကို၊ လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏၊ ဣတိဝါ-
 သော်၎င်း၊ (ဤသို့ ဉာဏ်မပါဘဲသော်၎င်း-ဟုလို၊) မနောမယဉာဏဿ-ကို၊
 လာဘီ-သည်။ အမှိ-၏၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ [ဤသို့ ဉာဏ်နှင့်တွဲ၍သော်၎င်း-ဟုလို။]
 ယထာဝါ တထာဝါ - ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊
 ဝဒတု-ပြောပစေ၊ ပါရာဇိကမေဝ- သည်သာ၊ (ဟောတိ-၏)၊ ဣတိ-ဤသို့
 ပြော၍၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ-ပြီ။)

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပဒဘာဇနိဉ္စ၊ နိဗ္ဗာနံ-သည်၊ ပါဠိယာ-၌၊ ကိဉ္စာပိ အနာဂတံ-ပါပေ၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ မေ-သည်၊ နိဗ္ဗာနံ - ကို၊ ပတ္တိံ - ရောက်အပ်ပြီ၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ သန္တိကတံ- ပြီ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ ဝဒတော-၏၊ ပါရာဇိကမေဝ-သာ၊ (ဟောတိ)၊ ကဿာ-နည်း၊ နိဗ္ဗာနဿ-၏၊ နိဗ္ဗတ္တိတ လောကုတ္တရတ္တာ-လောကီတရားတို့မှနစ်စေအပ်သော လောကုတ္တရု၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ-လောကုတ္တရုအစစ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တထာ-ထိုမှတပါး၊ စတ္တာရိ-နိသော၊ သစ္စာနိ-တို့ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဇိံ - ငါထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ မယာ-သည်၊ ပဋိဝိဒ္ဓါနိ - ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတောပိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ကဿာ - ကြောင့်နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ သစ္စပဋိဝေဓောတိ- ဓောဟူသော ဤ သဒ္ဓါသည်၊ မဂ္ဂဿ-၏၊ ပရိယာယဝစနံ-ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း၊(တသ္မာ-တည်း၊) ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ တိဿော-နိသော၊ ပဋိသန္တိဒါ-တို့သည်၊ ကာမာဝစရကုသလတော-ကာမာဝစရကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာ ၄ပါးမှ၊(တနည်း)၊ ကာမာဝစရကုသလတော-ကာမာဝစရကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုသု-နိသော၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေသု-နိသော၊ စိတ္တုပ္ပါဒေသု-စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-နိ၏၊ ကြိယတော - ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ ၄ ပါးမှ၊ ဝါ - နိသော၊ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ - သည်၊ ဧတေသုစေဝ - ဤ ဝပါးသော ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌၎င်း၊ စတုသု - နိသော၊ မဂ္ဂေသု - တို့၌၎င်း၊ ဖလေသုစ-၎င်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိဘဏံ-ဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါယ- ကို၊ လာဘီ အမှီ၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ပေ၊ လောကီယအတ္ထပဋိသန္တိဒါယ - ကို၊ လာဘီ အမှီ၊ ဣတိဝါ၊ ဝုတ္တေပိ - သော်လည်း၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ပဋိသန္တိဒါနံ - တို့ကို၊ လာဘီမှီတိ ဝုတ္တေပိ၊ သီသံ-ပါရာဇိကဟူသော အပြီးအဆုံးသို့၊ နတာဝဩတရတိ- မသက်ရောက်။

ပန - အနွယကား၊ လောကုတ္တရအတ္ထပဋိသန္တိဒါယ-ကို၊ လာဘီ အမှီ၊ ဣတိ ဝုတ္တေ၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ သင်္ခေပဋ္ဌကထာယံ-၌၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါယ- သို့၊ ပတ္တော-သည်၊ အမှီ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဝိသေသေနာပိ- (လောကုတ္တရ ဟု) အထူးမ၊ မ သာမညအားဖြင့်လည်း၊ ဝဒတော-၏၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ကုရုန္တိယံပိ- ၌လည်း၊ န မုစ္စတိ-ပါရာဇိကမှ မလွတ်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [“အတ္ထပဋိသန္တိဒါယ ပတ္တော အမှီ” ဟု သာမညဆိုသော်လည်း ပါရာဇိက - ဟူလို။] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြောခြင်းဖြင့်၊ ပါရာဇိ

ကံ- သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဧတ္တာဝတာ- ဖြင့်၊ သီသံ - ပါရာဇိကဟူသော အထွဋ် အထိပ်သို့၊ န ဩတရတိ-မသက်ရောက်၊ ဧတ္တာဝတာ-ဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိစာရိတတ္တာ-စိစစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အညံ- တပါးသော စကားကို၊ [မဟာအဋ္ဌကထာစကားမှ တပါးသောအဋ္ဌကထာ စကားကို။] ပမာဏံ-ကို၊ ကာတံ-၄၊ န သက္ကာ-ကောင်း။

နိရောဓသမာပတ္တိံ - ပတ်သို့၊ ဝါ-ကို၊ သမာပဇ္ဇာမိ-ကောင်းစွာရောက်၏၊ ဝါ-ဝင်စား၏၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ အဟံ-သည်၊ တဿာ - ထိုနိရောဓ သမာပတ်ကို၊ လာဘီ-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ ဝဒတောပိ-၏လည်း၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ- ကြောင့်နည်း၊ နိရောဓသမာပတ္တိယာ - ၏၊ နေဝ လောကီယတ္တာ - လောကီလည်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ န လောကုတ္တရတ္တာ - လောကုတ္တရာလည်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [နိရောဓသမာပတ်ဟူသည်- စိတ် စေတသိက် စိတ္တဇရုပ်များ ချုပ်ငြိမ်းနေခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုချုပ်ငြိမ်းသည် လောကီ လည်း မဟုတ်၊ လောကုတ္တရာလည်းမဟုတ် ဟု ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ အဿ- ထို ပြောသောရဟန်း၏၊ ဧဝံ - ဤ အကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ (ကိံ)၊ နိရောဓံနာမ - နိရောဓမည်သော သမာပတ်သို့၊ ဝါ - ကို၊ အနာဂါမိဝါ- အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သော်၎င်း၊ ဒိဏာသဝေါဝါ - သည်သော်၎င်း၊ သမာ ပဇ္ဇတိ-၏၊ ဝါ- ၏၊ တေသံ - ထို အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာတို့တွင်၊ မံ-ကို၊ အည တရောတိ - တပါးအပါအဝင်ဟူ၍၊ ဇာနိဿတိ- တံ၊ ဣတိ - ဤအကြံသည်၊ (သစေ ဟောတိ-အံ၊ ဧဝံ- ဤသို့ ကြံပြီး၍) သစေ ဗျာကရောတိ - အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့ [“ငါ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ ” ဟု ပြောဆိုအံ့၊] သော- ထိုပြောပြရာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နံ-ပြောသောရဟန်းကို၊ တထာ-ထိုအကြံဖြစ်သည့် အတိုင်း၊ [အနာဂါမ်ဟု၊ သို့မဟုတ် ရဟန္တာဟု] ဇာနာတိ-အံ၊ ပါရာဇိကံ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိသင်္ခေပဋ္ဌကထာသု- တို၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ ဝိမံသိတွာ-၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ- ယူထိုက်၏။

အတိတဘဝေ- လွန်လေပြီးသောဘဝ၌၊ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ- ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌၊ သောတာပဇ္ဇော-သည်၊ အမှိ-၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတောပိ-လည်း၊ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ ဟိ- မှန်၊ အတိတက္ခန္ဓာနံ- အတိတ် ခန္ဓာတို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရာမဋ္ဌတ္တာ - သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သီသံ န ဩတရတိ၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ သင်္ခေပဋ္ဌ ကထာယံ-၌၊ အတိတေ- အတိတ်ဘဝ၌၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ- သည်၊ အမှိ-

၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတော-၏။ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ကုပ္ပဓမ္မတ္တာ-
 လောကီ သမာပတ်၏ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 [ရပြီးနောက် ပျက်စီးနိုင်သောကြောင့် - ဟူလို။] ဣဓေပန - အတိတဘဝေ
 ကဿပ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ သောတာပန္နောမိဟူသော ဤစကား၌ကား၊
 အကုပ္ပဓမ္မတ္တာ- ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပါရာဇိကံ)
 အတ္ထိ၊ ဣတိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ တမ္ပိ- ထိုစကားကိုလည်း၊
 တတ္ထေဝ-ထို သင်္ခေပဋ္ဌကထာ၌ပင်၊ အတိတတ္တဘာဝံ-အတိတ်အတ္တဘောကို၊
 သန္ဓာယ- ရှိ၊ ကထေန္တဿ- ၏။ ပါရာဇိကံ န ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နတ္တဘာဝံ -
 ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောကို၊ သန္ဓာယ , ကထေန္တဿေဝ - ၏သာ၊ (ပါရာဇိကံ)
 ဟောတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့စိစစ်၍၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်အပ်ပြီ။

ဝေ-လျှင်၊ ဈာနာဒိနိ - ဈာန်အစရှိကုန်သော၊ ဒသ-န်သော၊ မာတိကာ
 ပဒါနိ- မာတိကာပုဒ်တို့ကို၊ ဝိတ္တာရေတွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ၌၊ ဥတ္တရိ မနဿ
 ဓမ္မံ-ကို၊ ဥလ္လပန္နော - သီလအသက် ကိုယ်မှထွက်အောင်ပြောသော ရဟန်း
 သည်၊ ယံ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒံ- ဝါဒကို၊ ဘဏတိ- ၏။ တဿ- ထို သမ္ပဇာန
 မုသာဝါဒ၏၊ အင်္ဂံ-အင်္ဂါကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ တဿေဝ-ထို သမ္ပဇာန မုသာ
 ဝါဒ၏ပင်၊ ဝိတ္တာရနယဝသေန- အကျယ်နည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ စက္ကပေယျာလံ-
 စက္ကပေယျာလကို၊ ဗန္ဓန္တော- ဖွဲ့တော်မူလျက်၊ ဥလ္လပနာကာရဉ္စ - လွန်ကျူး၍
 ပြောပုံ အခြင်းအရာကို၎င်း၊ [ထုလ္လစဉ်းလည်း သင့်နိုင်သောကြောင့် အနက်
 တမျိုးပေးသည်၊] အာပတ္တိဘေဒဉ္စ- ကို၎င်း၊ ဒဿေတံ - ငှါ၊ တိဟာကာရေ
 ဟိတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ-မူပြီ၊ တတ္ထ-ထို တိဟာကာရေဟိ အစရှိသောပါဠိ
 ရပ်၌၊ သုဒ္ဓိကဝါရော - သုဒ္ဓိကဝါရ၎င်း၊ (ဝတ္ထုကာမ , ပစ္စယတို့နှင့်မဘက်
 သက်သက်သောဝါရ)၊ ဝတ္ထုကာမဝါရော - ၎င်း၊ ပစ္စယပဋိသံယုတ္တဝါရော-
 ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တယော-န်သော၊ မဟာဝါရာ-ဝါရကြီးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-
 န်၏။) တေသု-ထို ဝါရကြီးတို့တွင်၊ သုဒ္ဓိကဝါရေ-၌၊ ပဌမဇ္ဈာနံ-ကို၊ အာဒိ
 ကတွာ-၍၊ ယာဝ-လောက်၊ မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏပဒံ- မောဟာစိတ္တံ ဝိနိ
 ဝရဏပုဒ်သည်၊(အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထို မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏတိုင်အောင်၊ ဧက

ပေယျာလံ။ ။ဝိယတေ- စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပေယျံ- ခြင်း၊ [ပါဝေတ်+ကျ။]
 ပေယျံ-အကျယ်စကားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းကို+အလံ-စွမ်းနိုင်သော အကျဉ်းစကား
 တည်း၊ ပေယျာလံ၊ [“ပေယျာလ ” ပုဒ်ကိုကြည့်၍ ယခုအခါ၌ အပြည့်အစုံ အကျယ်
 မသုံးလိုရာဝယ် “ပေ” ဟု၎င်း၊ “လ” ဟု၎င်း သုံးစွဲကြသည်။] စက္ကဿ - စက်ကို+
 ပေယျာလံ- အကျဉ်းချုံးကြောင်းစကားတည်း၊ စက္ကပေယျာလံ-ကား။

မေကသ္မိံ - တပါးပါးသော၊ ပဒေ- ဌ၊ သမာပဇ္ဇိံ - သမာပဇ္ဇိံပုဒ်၎င်း၊ သမာပဇ္ဇာမိ - မိပုဒ်၎င်း၊ သမာပဇ္ဇော - ပုဒ်၎င်း၊ လာဘိမ္မိ- ၎င်း၊ ဝသိမ္မိ- ၎င်း၊ သန္တိကတံ မယာ- ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ဆသု- န်သော၊ ဣမေသု ပဒေသု- တို့တွင်၊ ဧကမေကံ- သော၊ ပဒံ- ကို၊ တိဟာကာရေဟိ- တိဟာကာရေဟိဟူသော အကြိမ်၎င်း၊ ပေသတ္တဟာကာရေဟိ- ဟူသော အကြိမ်၎င်း၊ ဣတိ ဧဝံ- သို့၊ ပဉ္စက္ခတ္ထိ- ၅ ကြိမ်၊ ယောဇေတွာ - ယှဉ်စေတော်မူ၍၊ သုဒ္ဓိကနယောနာမ - ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော- ဖြီ။

တတော - ထို သုဒ္ဓိကနည်းမှ၊ (ပရံ- ဌ၊) ပဌမဇ္ဈဈာနံ ဒုတိယဇ္ဈဈာနန္တိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ ပဌမဇ္ဈာနေန- ပဌမဈာန်နှင့်၊ ဝါ- ပဌမဈာန်ဟူသောပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဧကမေကံ- တပါးတပါးသော၊ ပဒံ- ပုဒ်ကို၊ ယဇေန္တေန- ဆက်စပ်တော်မူလျက်၊ သဗ္ဗပဒါနိ- အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ကို၊ ယဇေတွာ- ၍၊ တေနေဝ ဝိတ္တာရေန- ထို အကျယ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ခဏ္ဍစက္ကံနာမ - ခဏ္ဍစက်မည်သည်ကို၊ ဝါ- အဆက်ပြတ်သောစက်မည်သည်ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဟိ- မှန်၊ [ခဏ္ဍစက္ကဟူသောအမည်သည် မှန်၏- ဟူလို။] တနည်း - ဟိ (ယသ္မာ) - ကြောင့်၊ တံ - ထိုစက်ကို၊ ဝါ - ထိုစက်တွင်ပါဝင်သော ပုဒ်ကို၊ ပုန အာနေတွာ, ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ- ပဌမဈာန် အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝါ- ပဌမဈာန် အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ (တနည်း) ပဌမဇ္ဈာနေန- ဖြင့်၊ န ယောဇိတံ- ယှဉ်စေတော်မူအပ်၊ တသ္မာ, ခဏ္ဍစက္ကန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တတော- ထို ခဏ္ဍစက်မှ၊ (ပရံ)၊ ဒုတိယဇ္ဈဈာနံ တတိယဇ္ဈဈာနန္တိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေန- နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဧကမေကံ ပဒံ၊ ပေသဗ္ဗန္တိတွာ- ဖွဲ့စပ်တော်မူ၍၊ [ဒုတိယဇ္ဈဈာနံ၊ ပေသဗ္ဗန္တိတွာဖြင့် ဗဒ္ဒစက္က (ဖွဲ့စပ်၍လှည့်လည်ပုံ) ကို ပြသည်။] တေနေဝဝိတ္တာရေန- အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဗဒ္ဒစက္ကံနာမ- ဗဒ္ဒစက်မည်သည်ကို၊ ဝါ - ဖွဲ့စပ်အပ်သောစက် မည်သည်ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတော- ထို ဒုတိယဈာနမှ၊ (ပရံ)၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေန- နှင့်၊ သဒ္ဓိံ (ယဇိတံ) ယထာ- ဆက်စပ်အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ ပေအညာ

ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ။ ။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိဟူသော ပါဌ်အရာဝယ် “ပဌမဇ္ဈာနေန” ဟု ဝဏ္ဏိပုဒ်တို့၌ဆို၏။ “ထိုပုဒ်သည်အသင့်” ဟု ဇီကာတို့မိန့်သည်။ ဘာကြောင့်နည်း..... “မောဟာ မေ စိတ္တံ ဝိနိဝရဏတာ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိံ” ဟု မူလပဌမဇ္ဈာနံတပုဒ်နှင့် ပြန်၍ ဆက်လျက် လှည့်လိုက်လျှင် ခဏ္ဍစက် မဟုတ်တော့၊ ဗဒ္ဒစက် ဖြစ်နေလေပြီ။ ထို့ကြောင့် “ ပဌမဇ္ဈာနေန ” ဟု (ပဌမဈာန်တပုဒ်နှင့်သာ ဆက်စပ်ပုံကိုပြသော) ဧကဝုဏ်ပါဌ်သာသင့်သည် ဟု ဆိုသည်။ ယောဇနာဌ်ကား - “မောဟာ မေ စိတ္တံ ဝိနိဝရဏတာ” ကို မူတည်ပြီးလျှင် ဒုတိယံ ဈာနံ စသော ပုဒ်တို့ကိုလည်း မူလိသွတ်နိုင်သောကြောင့် “ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ” ဟူသော ဗဟုဝုဏ်ပါဌ်ကိုသာ အသင့် ဟု ဆိုသည်။

နိဝိ-နိသော၊ ကောနတိံသ-သော၊ ဗဒ္ဒစက္ကာနိ- တို့ကို၊ ဝတ္တာ- ရှိ၊ ကေမူလက နယော-ကေမူလကနည်းကို၊ နိဋ္ဌာပိတော-ပြီးဆုံးစေတော်မူအပ်ပြီ၊ ပါဠိ ပန-ပါဠိတော်ပါဠိကိုကား၊ သင်္ခေပေန-အားဖြင့်၊ ဒဿိတော-ပြီ၊ သော-ထို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သောပါဠိတော်ပါဠိကို၊ အသမ္ပယုန္တေန-မတွေ ဝေသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ - ဆက်၊ ကေမူလကော - ကေမူလနည်းကို၊ (ဝုတ္တော)ယထာ - ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒုမူလကာဒယောပိ-ဒုမူလကအစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗ မူလကပရိယောသာနာ - သဗ္ဗမူလက အဆုံးရှိကုန်သော၊ စတုန္ဒံ သတာနံ- ၄ ရာတို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ပဉ္စတိံသနယာ- ၃၅ ပါးသော နည်းတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-န်ပြီ၊ သေယုထိဒိ- ဤနည်းတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒွိမူလကာ- ၂ ပါးသော မူလ ရှိကုန်သော၊ ကောနတိံသ - တခုယုတ်သုံးဆယ်သော၊ (နယာ-နည်းတို့၎င်း၊) တိမူလကာ - နိသော၊ အဋ္ဌဝိသ - သော၊ (နယာ - တို့၎င်း)၊ စတုမူလကာ- နိသော၊ သတ္တဝိသ- သော၊ (နယာ-တို့၎င်း)၊ ဧဝံ-တူ၊ ပဉ္စမူလကာဒယောပိ- တို့ကိုလည်း၊ ကေကံ-တပါးတပါးကို၊ ဥုနံ-ယုတ်လျော့သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ယာဝတိံသမူလကာ - တိံသမူလက တိုင်အောင်၊ (တနည်း) ယာဝ-လေခံ၊ တိံသမူလကော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ- ထိုတိံသမူလကတိုင်အောင်၊ ဝေဒိ တဗ္ဗော- န်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်၌၊ တေသံ- ထိုနည်းတို့၏၊ နာမဗ္ဗိ- အမည်ကိုလည်း၊ သဒ္ဓိပိတွာ-ချုံး၍၊ ဣဒံ သဗ္ဗမူလကန္တိ-ဣဒံ သဗ္ဗမူလကံဟူ၍၊ ကော-သော၊ တိံသမူလကနယော-ကို၊ ဒဿိတော-မူအပ်ပြီ။

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သုညာဂါရပဒံ-သုညာဂါရပုဒ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဈာနေန - နှင့်၊ အယဒ္ဓိတံ - မဆက်စပ်အပ်သည်၊ (သမာနံ - သော်၊) သီသံ- ပါရာဇိကဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န ဩတရတိ - မသက်ရောက်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ တံ- ထို သုညာဂါရပုဒ်ကို၊ အနာမသိတွာ-၍၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော နည်းတို့၌၊ မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏပဒပရိယောသာနာယေဝ- မောဟာစိတ္တံ ဝိနိဝရဏ ပုဒ်အဆုံး ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ယောဇနာ-ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေ ခြင်းကို၊ ဒဿိတော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ စပန-ထပ်၍ဆက်ဥုးအံ့၊ ဧဝံ- လျှင်၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ-ပဌမံဈာနံအစရှိသောပုဒ်တို့ကို၊ ပဋိပါဠိယာဝါ-အစဉ် အားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥပ္ပဋိပါဠိယာဝါ- အစဉ်မဟုတ် ခုန်ကျော်သောအားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီဟိ-ဒုတိယံဈာနံ အစရှိသည်တို့နှင့်၊ ဃဇေတွာဝါ- ရှိသော်၎င်း၊ အဃဇေတွာဝါ - ၎င်း၊ သမာပဇ္ဇိန္တိအာဒိနာ- သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ဥဗ္ဗပတော - သီလအသက် ကိုယ်မှထွက်အောင် ပြောသောရဟန်း၏။

မောက္ခော - လွတ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ [ပါရာဇိကံ- သို့၊ အာပဇ္ဇတိယေဝ- သည်သာ၊ မောက္ခော နတ္ထိကို ထပ်ဖွင့်သည်။] ဣတိ ဣမဿ အတ္တဿ - ကို၊ ဒဿနဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ တသ္မိံ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရေ-ထိုသုဒ္ဓိကမဟာဝါရ၌၊ အယံ - သည်ကား၊ သင်္ခေပတော - အားဖြင့်၊ အတ္တဝဏ္ဏနာ- တည်း၊ တိဟာကာရေဟိတိ-ကား၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ-၏၊ အင်္ဂဘူတေဟိ-အင်္ဂါ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဟိ-န်သော၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ [“တိဟိ- န်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့ဖြင့်” ဟု ပါဠိတော်၌အနက်ပေး၊] ပုဗ္ဗေဝဿ ဟောတိတိ-ကား၊ ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ-မုသားမနုဗြာမီ ရှေ့အသို့၌ ပင်လျှင်၊ အဿပုဂ္ဂလဿ-ထို မုသားပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အသိသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ [သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ၌ သမ္ပဇာန၏ အရာဖြစ်၍ “ဧဝံ-ဤသို့သော အသိသည်” ဟု ပေးသည်။] (ကိံ)၊ (အဟံ)၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိဿံ- ပြောအံ့၊ ဣတိ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဘဏန္တဿ ဟောတိတိ- ကား၊ ဘဏမာနဿ-မုသားပြောဆဲရဟန်း၏၊ (ဧဝံ-သည်)၊ ဟောတိ-၏။

ဘဏိတဿ ဟောတိတိ-ကား၊ ဘဏိတေ-ပြောအပ်ပြီးသော်၊ အဿ- ထို မုသားပြောသောရဟန်း၏၊ (ဧဝံ-ဤသို့သော အသိသည်)၊ ဟောတိ-၏၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုထိုက်၏၊ တသ္မိံ -ထိုစကားကို၊ ဝုတ္တေ- ပြောအပ်ပြီးသော်၊ (ဧဝံ-သည်)၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ဘဏိ တေ - ၌ တပစ္စည်း၏ အတိတ်ကံဟော၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ လက္ခဏ အနက် ဟောသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း သိစေသည်။] အထဝါ-ထို့ပြင်တနည်းကား၊ ဝုတ္တ ဝတော - ပြောအပ်ပြီးသော မုသားရှိသော ရဟန်း၏၊ နိဗ္ဗိတဝစနဿ -ပြီး

ဧဝံ၊ ပေ၊ အတ္တဝဏ္ဏနာ။ ။ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရ သက်သက်ကို ပြရခြင်းသည် “ပဌမံ ဈာနံ” စသောပုဒ်ကို ဒုတိယံဈာနံ , တတိယံဈာနံ , စသောပုဒ်နှင့် အစဉ်အတိုင်းတွဲ၍ ဖြစ်စေ၊ အစဉ်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ ပဌမံဈာနံကို စတုတ္ထံဈာနံစသောပုဒ်နှင့် ခုန်ကျော်ကာ တွဲ၍ ဖြစ်စေ၊ တစုံတခုသော မူလီနှင့်မျှ မတွဲဘဲ “ပဌမံဈာနံ” ဟု ဖြစ်စေ၊ “ဒုတိယံ ဈာနံ” ဟု ဖြစ်စေ ဆိုပြီးနောက် သမာပဇ္ဇိံ စသည်နှင့်တွဲ၍ပြောလျှင် ပါရာဇိကမှမလွတ်- ဟု ပြရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သုဒ္ဓိကဝါရ၌ပါသော တိဟာကာရေဟိစသော ပုဒ်တို့ကိုဖွင့်လိုက်လျှင် အားလုံးဝါရတို့၌ပါသော ပုဒ်တို့ကိုပါ သိနိုင်ရကား ဤ သုဒ္ဓိက ဝါရ၌ပါဝင်သော ပုဒ်များကိုအကျဉ်းချုပ် ဖွင့်ပြမည်-ဟူလို။

အထဝါ ဘဏိတဿ။ ။ ဝုတ္တဝတော “ဝုတ္တံယဿ အတ္ထိတိ ဝုတ္တဝါ” ဟု အဿတ္ထိ ဝစနတ္ထပြု၊ ထို အဿတ္ထိပုဒ်ဖြင့် ဘဏိတဿ၌ တပစ္စည်း၏ ကတ္တားအနက်ကို ပြသည်။ နိဗ္ဗိတဝစနဿဖြင့် “ဘဏိတ-ဝုတ္တ” တို့၌ တပစ္စည်း၏အတိတ်အနက်ကိုလည်း ပြသည်။ [ကတ္တုသာဓနောပိ ဘဏိတသဒ္ဓေါ ဟောတိတိအာဟ-အထဝါတိ အာဒိ၊-ဒီကာ။]

ပြီးသောမုသားစကား ရှိသောရဟန်း၏ (ဧဝံ-သည်၊) ဟောတိ - ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [ပုဗ္ဗေဝဿ-စသော ရှေ့ဝါကျတို့၏ ပိဏ္ဏတ္တကိုပြလို၍ ယော ဧဝံ-စသည်မိန့်၊] ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ (ပါဠိတော် ၌ဟောတော် မူအပ်သော နည်းအားဖြင့်)၊ ပုဗ္ဗဘာဂေဝိ - မုသားမပြောမီ ရှေ့အဘို့၌လည်း၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဘဏန္တောပိ-ပြောဆိုစဉ်လည်း၊ ဇာနာတိ- ၏၊ ပစ္စာပိ-ပြောပြီးရာကာလမှ နောက်၌လည်း၊ မယာ-သည်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိတံ-ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဇာနာတိ-၏၊ သော-ထို မပြောမီခဏ၊ ပြောဆဲခဏ၊ ပြောပြီးခဏ၌ သိသောရဟန်းသည်၊ ပဌမံဈာနံ သမာပဇ္ဇန္တိ- ဟူ၍၊ ဘဏန္တော-ပြောလသော်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိအယံ အတ္ထော-ကို၊ ဣတ္ထ-ဤ ပုဗ္ဗေဝဿအစရှိသော ဝါကျ၌၊ ဒဿိတော-ပြတော် မူအပ်ပြီ။ [“အင်္ဂါ ၃ ပါးစုံမှ မုသားဖြစ်သည်” ဟု ပြတော်မူသည်-ဟူလို။]

(အယံအတ္ထော-ကို)၊ ကိဉ္စာပိ ဒဿိတော-ပေပြီ၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဣတ္ထ-ဤပုဗ္ဗေဝဿအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဝိသေ သော - အထူတည်း၊ တာဝ - စွာ၊ ပုစ္ဆာ - သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ (ကိံ)၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိသံ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဂေဝိ-မုသားမပြောမီ ရှေ့အဘို့၌ ဖြစ်သောအသိသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ မယာ မုသာ, ဘဏိတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ပစ္စာ ဘာဂေဝိ - မုသားပြောပြီး နောက်အဘို့၌ဖြစ်သော အသိသည်၊ နတ္ထိ- မရှိအံ၊ [မပြောမီသာသိ၍ ပြောပြီးနောက် မသိအံ-ဟူလို။] ဟိ-မှန်၊ ဝုတ္တမတ္တမေဝ- ပြောအပ်ပြီးမျှကိုပင်၊ ဝါ-ပြောပြီးလျှင် ပြီးခြင်းပင်၊ ကောစိ-အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပမုဿတိ-ပျောက်ပျက်တတ်၏၊ ဝါ-မေ့တတ်၏၊ [မုသ-နဿနေ။] တဿ-ထို မပြောမီခဏ၌သာသိ၍ ပြောပြီးနောက်၌ မသိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ ဟောတိကိံ-လော၊ န ဟောတိကိံ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့သော၊ (ပုစ္ဆာ-သည်၊ ဟောတိ - ၏။)

သာ - ထိုပုစ္ဆာကို၊ ဧဝံ - သို့၊ အဋ္ဌကထာသု - တို့၌၊ ဝိသဇ္ဇိတာ - ဖြေဆို အပ်ပြီ၊ (ကိံ)၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ - ၌၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏိသံ-ပြောဆိုအံ၊ ဣတိစ- ဤသို့၎င်း၊ ဘဏန္တဿ - မုသားပြောဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မုသာ - ကို၊ ဘဏာမိ- ပြောနေ၏၊ ဣတိစ- ၎င်း၊ ဇာနတော - သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပစ္စာဘာဂေ - ၌၊ မယာ မုသာ, ဘဏိတံ-အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့သော သိခြင်းသည်၊ န ဘဝိတံ- မဖြစ်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ - မတတ်ကောင်း၊ [မုသား မပြောခင်ကတည်းက “ ဝါမုသားပြောတော့မည် ” လို့ နှလုံးသွင်း၍ပြောသောကြောင့် “ ပြောပြီးနောက် မသိ ” ဟု ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်-ဟူလို။] (ဣတိ - ဤသို့သော သိခြင်းသည်။)

သစေပိ န ဟောတိ - အကယ်၍ပင် မဖြစ်ဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ ပါရာဇိက
မေဝ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ပုရိမမေဝ အင်္ဂဒ္ဒယံ-ရွှေဖြစ်သော အင်္ဂါနှစ်ပါး
အပေါင်းသည်သာ၊ (မပြောမိသိခြင်း၊ ပြောဆဲသိခြင်း ဟူသောအင်္ဂါနှစ်ပါး
အပေါင်းသည်သာ၊) ပမာဏံ- ပမာဏတည်း၊ ဝါ-လိုရင်းတည်း။

ယဿာပိ-၏လည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-၌၊ မယာ မုသာ၊ ဘဏိသံ-အံ့၊ ဣတိ-
အာဘောဂေါ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဘဏန္တော ပန-ပြောနေသော်ကား၊ မုသာ-ကို၊
ဘဏာမိ- ပြောနေ၏၊ ဣတိ၊ ဇာနာတိ - ၏၊ ဘဏိတေပိ- ပြောအပ်ပြီးပြန်
သော်လည်း၊ မယာ မုသာ ဘဏိတံ၊ ဣတိ , ဇာနာတိ - ၏၊ သော - ထို
(မုသားမပြောမိ ရွှေအဘို့၌ မုသားပြောတော့အံ့ ဟု နှလုံးသွင်းမရှိသော)
ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော၊ [မုသားမပြောမိခဏ၌ “ငါ
မုသားပြောအံ့” ဟု နှလုံးမသွင်းဘဲ အဆောတလျှင်ပြောသူမှာ ပြောဆဲခဏ၌
“ ငါ့စကားဟာ မုသားဖြစ်နေပါပေါ့လား ” ဟု သိသော်လည်း နောက်ပြန်
ဆုတ်ဘို့ရာ မတတ်နိုင်သည့်အတွက် အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ဘို့ရန် အရာမဟုတ်
သောကြောင့် မဆုံးဖြတ်ရ။] ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)-ဟိ(ယသ္မာ)၊ ပုဗ္ဗဘာဂေါ-
ရွှေအဘို့၌ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းသည်၊ [“ပုဗ္ဗဘာဂေါပေ၊ အာဘောဂေါ” ကို
ထောက်၍ “ ပုဗ္ဗဘောဂေါ ” ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။] ပမာဏ
တရော- သာ၍လိုရင်းကျ၏၊ တသ္မိ-ထို ရွှေအဘို့၌ နှလုံးသွင်းသည်၊ အသတိ-
သော်၊ ဒဝါ - အဆောတလျှင်၊ ဘဏိတံဝါ - ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်
သော်၎င်း၊ [ရည်ရွယ်ချက်မရှိဘဲ ပြောရသည့်အတွက် “ဒဝါ” ကို “သဟသာ”-
ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ အခြားနေရာ၌ကား “ ပရိဟာသော ဒဝေါ ခိန္နာ ” အရ
ပျက်ရယ် ပြောင်လှောင်ခြင်းကို “ဒဝါ” ဟု ဆိုသည်။] ရဝါ- ချွတ်ချော်သဖြင့်၊
ဘဏိတံ ဝါ-သော်၎င်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော အာပတ္တိယာ
န ကာရေတဗ္ဗော)၊ (ဣတိ- သို့၊ အဋ္ဌကထာသု- တို့၌၊ ဝိသဇ္ဇိတာ-ပြီ။)

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ပုဗ္ဗေဝဿအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ တံဉာဏတာစ-ထို
သိသောစိတ်ကို သိနိုင်သူ၏အဖြစ်ကိုလည်း၊ (ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ-ပယ်စွန့်ထိုက်၏)၊
ဉာဏသမောဓာနဉ္စ-တခုတည်းသောခဏ၌ ဉာဏ် ၃ ခုပေါင်းခြင်းကိုလည်း၊
ပရိစ္စဇိတဗ္ဗ-၏၊ တံဉာဏတာ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ယေနစိတ္တေန-ဖြင့်၊ မုသာ-
ကို၊ ဘဏိသံ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-၏၊ တေနေဝ-ထို မုသားပြောအံ့ဟု
သိသောစိတ်ဖြင့်ပင်၊ မုသာ-ကို၊ ဘဏာမိ-၏၊ ဣတိစ- သို့၎င်း၊ မယာ- သည်၊
မုသာ-ကို၊ ဘဏိတံ-ပြီ၊ ဣတိစ-၎င်း၊ ဇာနာတိ-၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဧကစိတ္တေ
နေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ တီသု - ၃ ပါးကုန်သော၊ ခဏေသု- တို့၌၊ ဇာနာတိ- ၏၊

ဣတိ-သို့၊ အယံ တံဉာဏတာ-ဤသို့သော တံဉာဏတာကို၊ ပရိစ္ဆေတဗ္ဗာ-
ပယ်စွန့်ထိုက်၏။ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ၊ တေနေဝ စိတ္တေန- ဖြင့်ပင်၊
တံ စိတ္တံ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဇာနိတံ- ၄။ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ တေနေဝ
အသိနာ - ထို သန်လျက်ဖြင့်ပင်၊ သော အသိ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဆိန္ဒိတံ- ၄။ န
သက္ကာယထာ-ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံဉာဏတာ ပရိစ္ဆေတဗ္ဗာ)။

ပန-အန္ဓယကား၊ ပုရိမံ ပုရိမံ-သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ-
သော၊ စိတ္တဿ-၏။ ဥပ္ပတ္တိပစ္စယော-ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ [အနန္တရ
သတ္တိဖြင့် နောက်နောက်စိတ်ဖြစ်ဘို့ရန် ကျေးဇူးပြုသည်။] ဟုတွာ-၍၊ နိရုဇ္ဈတိ-
၏။ တေန - ကြောင့်၊ ပမာဏံ၊ ပေ၊ တိဝဂီကာတိ- ဟူသော၊ ဧတံ- ဤ ဂါဏာ
စကားကို၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [ပုဗ္ဗဘာဂေါ-မုသားမပြောမီ ရှေ့အဘို့ဖြစ်သော
အသိသည်သာ၊ ပမာဏံ - လိုရင်းပမာဏတည်း၊ တသ္မိံ - ထို ပုဗ္ဗဘာဂအသိ
သည်၊ သတိ-သော်၊ သေသဒ္ဓယံ-ကြွင်းသော အလယ်အသိ၊ အဆုံးအသိ ၂ပါး
အပေါင်းသည်၊ န ဟေဿတိ - မဖြစ်လတံ၊ ဣတိ- သို့၊ ဧတံ- ဤဆိုဘွယ်သည်၊
နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝါစာ-မုသားစကားသည်၊ တိဝဂီကာ-၃ ပါးသော
အင်္ဂါရှိ၏။] ဉာဏသမောဓာနံ ပရိစ္ဆေတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ တိဏိ-န်သော၊ ဧတာနိ
စိတ္တာနိ - တို့သည်၊ ဝါ- ဤစိတ်ဖြင့် သိခြင်းတို့သည်၊ ဧကက္ခဏေ- တခုသော
ခဏ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ - န်၏။ ဣတိ- သို့၊ န ဂဟေတဗ္ဗာနိ- မယူထိုက်ကုန်၊ ဟိ- မှန်၊
(တနည်း) ဟိယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣဒံစိတ္တံနာမ - မည်သည်၊ (ပဌမေ- ပဌမ
စိတ်သည်၊ ဝါ- ရှေ့စိတ်သည်၊ အနိရုဒ္ဓမိ-မချုပ်သေးလသော်၊ ဝါ-သေးလျှင်၊
ပစ္ဆိမံ-နောက်၌ဖြစ်သောစိတ်သည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ-မဖြစ်နိုင်၊ နိရန္တရပုဇ္ဇနတော-
အကြားမရှိအောင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ - အဆက်မပြတ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊
ဧကံဝိယ-တစိတ်ထည်းကဲ့သို့၊ ပကာသတိ-ထင်ရှား၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (နဂဟေ
တဗ္ဗာနိ-န်)၊ ဣတိ-ဤကားအပြီးတည်း၊ (ပုဗ္ဗေဝဿ-စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်
အပြီးတည်း-ဟူလို၊ ဣတိတလုံး အကြေကြံ။)

တံဉာဏတာ၊ ပေ၊ ပရိစ္ဆေတဗ္ဗံ။ ။ တံ-ထို သိသောစိတ်ကို၊ ဇာနာတိ- သိတတ်
၏။ ဣတိ၊ တံဉာဏံ- မည်၏။ (တဉာဏံ-ဟု ဖြစ်ပြီးနေခံ တ နောက်၌ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၊)
တံဉာဏဿ + ဘာဝေါ တံဉာဏတာ၊ စိတ်တခုထည်းဖြင့် ခဏသုံးပါး၌ ဖြစ်သော
စိတ်ကို သိခြင်း-ဟူလို၊ ဉာဏာနံ + သမောဓာနံ ဉာဏသမောဓာနံ၊ တခုတည်းသော
ခဏ၌ မဆိုမိသိသောဉာဏ်၊ ဆိုဆဲသိသောဉာဏ်၊ ဆိုပြီးသိသောဉာဏ်သုံးမျိုး ပေါင်းမိ
ခြင်းတည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကို “တံဉာဏတာ ပရိစ္ဆေတဗ္ဗာတိ” စသော အကျယ်စကား
ရပ်ဖြင့် ပြသည်။ “တံဉာဏတာ”၌ ဉာဏ (သိခြင်း) ဟူသည် ဉာဏ်သိ-မဟုတ်၊ စိတ်
သိတည်း။ “ပရိစ္ဆေတဗ္ဗံ” ဟူရာ၌ “ထိုအဓိပ္ပါယ်မျိုးကို မယူရ” ဟု ဆိုလိုသည်။

ပန-ကား၊ ဣတော-ဤ တီဟာကာရေဟိအစရှိသောစကားရပ်မှာ ပရံ-ဤ
 (“အင်္ဂဘေဒံ ဒသေတံ ဝုတ္တံ” ဤ လှမ်းစပ်၊) ယွာယံ (ယော+အယံ)-အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဌမံဈာနံ သမာပဇ္ဇန္တိ - ဟူ၍၊ သမ္ပဇာနမုသာ - ကောင်းစွာ
 အပြားအားဖြင့်သိလျက် မုသားကို၊ ဘဏတိ-၏၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-
 ထို မုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မေ-ငါ၏ (သန္တာန်၌)၊ ပဌမံဈာနံ-သည်။
 နတ္ထိ - မရှိ၊ ဣတိဝေဒိဋ္ဌိကော - ဤသို့ အယူရှိသည်။ ဟောတိ- ၏၊ ဟိ- မှန်၊
 တဿ-ထိုမုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အယံလဒ္ဓိ- ငါ့မှာ ပဌဈာန်မရှိဟူသော
 ဤအယူသည်။ အတ္ထေဝ- ရှိသည်သာ၊ တထာ-ထိုမှတပါး၊ မေ-ငါ၏သန္တာန်
 ၌၊ ပဌမံဈာနံ-သည်။ နတ္ထိ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အဿ-ထို မုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား၊ ခမတိစေဝ- အကြီးအကျယ်လည်း နှစ်သက်၏၊ ရုစ္စတိစ-အနည်းငယ်
 လည်း နှစ်သက်၏၊ စ- ဆက်၊ မေ- ဤ၊ ပဌမံဈာနံ - သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ- သို့၊
 အဿ-ထို မုသားပြောသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝေသဘာဝမေဝ- ဤသို့
 သဘောရှိသည်သာ၊ [ဝိနိဓာယဘာဝံ-ပါဠိတော်၏အဖွင့်ဖြစ်၍ “ဝေသဘာဝ
 မေဝ - ဤသို့သော အလိုရှိသည်သာ” ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။] ပန-
 ထိုသို့ပင် ပင်ကိုယ်ရင်းက ဤသို့ ဒိဋ္ဌိ ခန္တိ ရူစိ ဘာဝရှိပါသော်လည်း၊ ယဒါ-ဤ၊
 မုသာ-မုသားကို၊ ဝတ္ထုကာမော-သည်။ ဟောတိ-၏၊ တဒါ-မုသားပြောလိုရာ
 ထိုအခါ၌၊ တံ ဒိဋ္ဌိံ ဝါ-ထိုအယူကိုသော်၎င်း၊ [စတုဟာကာရေဟိ- ဟူသော
 ပါဠိတော်မှဒိဋ္ဌိကို ရည်ရွယ်သည်။] ဒိဋ္ဌိယာ-နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ တံ ခန္တိံ ဝါ-ထို
 နှစ်သက်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ [ပဉ္စာဟာကာရေဟိ-မှ ဒိဋ္ဌိခန္တိကို ရည်ရွယ်သည်။]
 ဒိဋ္ဌိခန္တိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ -ကွ၊ တံ ရူစိံ ဝါ-ထိုအကြိုက်ကိုသော်၎င်း၊ [ဆဟာ
 ကာရေဟိ-မှ ဒိဋ္ဌိခန္တိရူစိတို့ကိုရည်ရွယ်သည်။] ဒိဋ္ဌိခန္တိရူစိဟိ- တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ -
 ကွ၊ (တံ) ဘာဝံ ဝါ- ထိုအလိုကိုသော်၎င်း၊ [သတ္တဟာကာရေဟိ-မှ ဒိဋ္ဌိ ခန္တိ
 ရူစိ ဘာဝတို့ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဝိနိဓာယ- ချထား၍၊ နိက္ခိပိတွာ-ချထား၍၊
 ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးထား၍၊ အဘူတံ-မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊

ဝိနိဓာယ ။ ။ ဝိ, နိပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်သည် နိက္ခိပနအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 “နိက္ခိပိတွာ” ဟု ဖွင့်၏၊ “နိက္ခိပန” ဟူသည်လည်း၊ အောက်သို့ ချထားခြင်းမဟုတ်၊
 မိမိမှာ နဂိုရ်ကရှိနေသော ဒိဋ္ဌိ, ခန္တိ, ရူစိ, ဘာဝကို မုသားပြောသောအခါဝယ် မရှိ
 လေဟန်ဆောင်၍ ဖုံးကွယ်ထားခြင်းတည်းဟု သိစေလို၍ “ပဋိစ္ဆာဒေတွာ” ဟု ဖွင့်၏၊
 ထို ပဋိစ္ဆာဒနဟူသည်လည်း တစုံတခုဖြင့် ဖုံးထားခြင်းမဟုတ်၊ အမှန်ရှိနေသော ဒိဋ္ဌိ
 စသည်ကို အဘူတ-မရှိလေဟန်ပြုခြင်းတည်းဟု ပြလို၍ “အဘူတံကတွာ” ဟု အပြီးသတ်
 (သိခါပတ္တ) အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်သည်။

ဘဏတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသမ္ပိ- ထိုဒိဋ္ဌိ ခန္တိ ရူစိ ဘာဝတို့၏လည်း၊
ဝသေန-ဖြင့်၊ အင်္ဂဘေဒံ- အင်္ဂါအပြားကို၊ ဒသေတုံ- ၄၊ စတုဟာကာရေ
ဟိတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

စ- ဆက်၊ ပရိဝါရေ - ပရိဝါပါဠိတော်၌၊ မုသာဝါဒေါ- သည်၊ အဋ္ဌင်္ဂီ
ကော-ရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တတ္တာ- မိန့်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထို
ပရိဝါပါဠိတော်၌၊ အဓိပ္ပေတယ- အလိုရှိအပ်သော၊ သညာယ-သညာနှင့်၊
သဒ္ဓိံ-ကွ၊ အညောပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဣဓ- ဤ မုသာဝါဒအင်္ဂါကို
ပြုရာ၌၊ အဋ္ဌာဟာကာရေဟိတိ - ဟူသော၊ ဧကော - သော၊ နယော - ကို၊
ယောဇေတဗ္ဗော- ၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤဝိနိဓာယဒိဋ္ဌိံ အစရှိသောစကား
တို့တွင်၊ ဝိနိဓာယဒိဋ္ဌိန္တိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ဤစကားကို၊ ဗလဝဓမ္မ ဝိနိဓာန
ဝသေန-အားရှိသောဒိဋ္ဌိဓမ္မကို ချထားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ဝိနိဓာယ
ခန္တိန္တိအာဒိနိ-တို့ကို၊ တတော- ထိုဒိဋ္ဌိအောက်၊ ဒုဗ္ဗလ ဒုဗ္ဗလာနံ-အားမရှိ
ကုန် အားမရှိကုန်သော ခန္တိ ရူစိ ဘာဝတို့ကို၊ ဝါ - အဆင့်ဆင့် အားနည်း
ကုန်သော ခန္တိ ရူစိ ဘာဝတို့ကို၊ ဝိနိဓာနဝသေန- ချထားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
(ဝုတ္တာနိ-နံပြီ) ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤ ဝိနိဓာယဒိဋ္ဌိံ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝိနိ
ဓာယ သညန္တိ-ဟူသော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလဓမ္မ ဝိနိဓာနံ-အလုံး
စုံသောတရားတို့အောက် အားနည်းသော သညာဓမ္မချထားပုံကို ပြကြောင်း
စကားတည်း၊ သညာမတ္တဗ္ဗိနာမ - သညာမျှမည်သည်ကိုလည်း၊ အဝိနိဓာယ-
မချထားမှု၍၊ သဗ္ဗဇာနမုသာ - ကို၊ ဘာသိဿတိ - တံ၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ- ဤ
အကြောင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိနိုင်။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သမာပဇ္ဇိဿာမီတိအာဒိနာ-မိအစရှိသော၊
[အာဒိဖြင့် သမာပဇ္ဇော ဘဝိဿာမိ - စသည်ကို ယူ။] အနာဂတဝစနေန-
အနာဂတ်စကားဖြင့်၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
သမာပဇ္ဇိန္တိအာဒိနိ-နံသော၊ [အာဒိဖြင့် သမာပဇ္ဇာမိ, သမာပဇ္ဇောကိုယူ။]
အတိတ ဝတ္တမာနပဒါနေဝ-အတိတ်, ဝတ္တမာနပုဒ်တို့ကိုသာ၊ ပါဠိ- ပါဠိ
တော်ပါဌ်၌၊ ဝုတ္တာနိ-နံပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နံ၏၊ ဣတော-ဤ သမာ
ပဇ္ဇိံ အစရှိသောပုဒ်မှ၊ ပရံ-၌၊ သဗ္ဗမိ-အလုံးစုံသောပုဒ်သည်လည်း၊ ဣမသ္မိံ
သုဒ္ဓိကမဟာဝါရေ - ဤ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရ်၌၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ - သည်သာ၊
ဟိ- မှန်၊ ကိလေသပ္ပဟာနပဒဿ - ကိလေသပ္ပဟာနပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊
ရာဂေါမေ စတ္ထော ဝဒန္တာတိအာဒိနံ - နံသော၊ ပဒါနံ- တို့၏၊ အတ္ထံ- ကို၊
ထပေတွာ- ၍၊ ယံ - အကြင်ပုဒ်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဣမိနံ ဝိနိစ္ဆယေန - ဖြင့်၊

ဝိညာတံ- ၄၊ သတ္တာ- သည်၊ န ဘဝေယျ- ရာ၊ တံ- ထိုပုဒ်သည်၊ ဧတ္ထ- ဤ သုဒ္ဓိကမဟာဝါရ၌၊ န အတ္ထိ- မရှိ၊ သွာယံ-ထို ရာဂေါ မေ စတ္တော ဝန္တော အစရှိသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဝါ-ဆိုဥုးအံ။

ဟိ-ချဲ့၊ ဧတ္ထ-ဤ ရာဂေါ မေ စတ္တော အစရှိသောပုဒ်တို့တွင်၊ စတ္တောတိ ဣဒံ - စတ္တောဟူသောဤပုဒ်ကို၊ သကဘာဝပရိစ္စဇနဝသေန - မိမိ၏ဥစ္စာ အဖြစ်ကို စွန့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝန္တောတိ ဣဒံ- ကို၊ ပုန-ဖန်၊ အနာဒိယနဘာဝဒဿနဝသေန - ယူခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ)၊ မုတ္တောတိ ဣဒံ- မုတ္တောဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ သန္တတိတော - စိတ်အစဉ်မှ၊ ဝိမောစနဝသေန - လွတ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ)၊ ပဟိနောတိ ဣဒံ-ကို၊ မုတ္တဿာပိ-လွတ်အပ်ပြီးသော ရာဂစသည် ၏လည်း၊ ကွစိ-တစုံတခုသော အရပ်၌၊ အနဝဋ္ဌာနဒဿနဝသေန-တည်ခြင်း

စတ္တော။ ။သကဘာဝပရိစ္စဇနကို “ အတ္တနော သန္တကဘာဝဿ ပရိစ္စဇန- (ရာဂစသည်၏) ကိုယ့်ဥစ္စာအဖြစ်ကို စွန့်ခြင်း ” ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ ပါဠိတော်၌ကား “စတ္တော-စွန့်အပ်ပြီ”ဟုသာ ပေး။

ဝန္တော။ ။ဝမိယိတ္ထ-ထွေးအန်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝန္တော၊ သလိပ် တံထွေးစသည်ကို ထွေးအန်ပြီးသောအခါ ပြန်၍ မယူတော့သကဲ့သို့၊ စွန့်အပ်ပြီးနောက် တဘန်ပြန်၍ မယူ အပ်သောရာဂစသည်ကို“ဝန္တ”ဟုဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့်“ပုန အနာဒိယနဘာဝဒဿန ဝသေန ” ဟု ဖွင့်သည်၊ [မဂ္ဂပုတ္တိတော ပုဗ္ဗေဝိယ သရာဂေါ သဒေါသောတိ ဝတ္တဗ္ဗ ဘာဝတော စတ္တမ္ပိ- မဂ်မဉ္ဇပါဒမီ ရှေ့အဘို့၌ ဝိပဿနာဖြင့် ရာဂဒေါသတို့ကို စွန့်အပ် သော်လည်း၊ ကေစိ ဂဏ္ဍန္တိ- တချို့က ထိုရာဂဒေါသတို့ကို ပြန်၍ ယူတတ်ကြသေး၏၊ ထိုသို့ ပြန်၍ မယူသောအားဖြင့် စွန့်ပုံကိုပြလို၍“ဝန္တော”ဟု မိန့်တော်မူသည်-ဟုလို။]

မုတ္တော။ ။ သလိပ်ကို ထွေးအန်လိုက်သော်လည်း ပါးစသော ကိုယ်အရပ်မှ မလွတ်ဘဲ ကပ်နေတတ်သေး၏၊ ထိုသို့မကပ်တော့ဘဲ “စိတ်အစဉ်မှ ရာဂစသည်ကို လွတ် အပ်ပြီ”ဟု ပြလို၍ မုတ္တောကို“သန္တတိတော ဝိမောစနဝသေန”ဟု ဖွင့်သည်။ [ဝန္တံပိ ကိဉ္စိ သသန္တတိလဂ္ဂံ သိယာ=ထွေးအန်အပ်ပြီးသော အချို့ဝတ္ထုသည် မိမိသန္တာန်၌ ကပ်ငြိလျက် ရှိသေး၏၊ “နယိဒမေဝံ-ရာဂစသည်ကို ထွေးအန်ခြင်းမှာ ဤသို့ မငြိကပ်” ဣတိ ဒဿနတ္ထံ မုတ္တောတိ ဝုတ္တံ။]

ပဟိနော။ ။“မုတ္တံပိ ကိဉ္စိ-လွတ်ပြီးသော်လည်း အချို့အရာဝတ္ထုသည်၊ မုတ္တဗန္ဓနံ ဝိယ ဖလံ - အညှာမှ လွတ်သော အသီးကဲ့သို့၊ ကုဟိဉ္စိ တိဋ္ဌတိ - အခြား တနေရာ၌ တည်ရှိနေတတ်သေး၏၊ နယိဒမိဒန္တိ ဒဿနတ္ထံ-ဤ လွတ်အပ်သော ရာဂစသည်ကား ထိုသို့ အခြားနေရာ၌ မတည်ရှိတော့” ဟု ပြခြင်းငှါ ပဟိနောကို “ မုတ္တဿာပိ ကွစိ အနဝဋ္ဌာနဒဿနဝသေန”ဟု ဖွင့်သည်။

မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ)၊ ပဋိနိဿယဋ္ဌာတိ ဣဒံ-ကို၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အာဒိန္နပုဗ္ဗဿ-ယူအပ်ဘူးသောရာဂအစရှိသည်ကို၊ ပဋိနိသဂ္ဂဒဿနဝသေန - တဖန်ပယ်စွန့်ခြင်းကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ)၊ ဥက္ခေဒ္ဓိတောတိ ဣဒံ-ကို၊ အရိယမဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဥတ္တာသိတတ္တာ- တိတ်လန့်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုန-ဖန်၊ အနာလိယနဘာဝဒဿနဝသေန-ကင်ပြခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ)၊ သွာယံ အတ္ထော - ထို ဒိဋ္ဌဓာတ်၏ ဥတ္တာသအနက်ကို၊ သဒ္ဓသတ္ထတော-သဒ္ဓါကျမ်းမှ၊ [ဓာတ်ကျမ်းမှ - ဟူလို၊] ပရိယေသိတဗ္ဗော-၏၊ သမုဒ္ဓက္ခေဒ္ဓိတောတိ ဣဒံ-ကို၊ သုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ ဥတ္တာသေတွာ- ၍၊ အဏုသဟဂတဿာပိ - အဏုမြူသဘွယ် သေးငယ်သော ရာဂစသည်၏လည်း၊ ပုန-ဖန်၊ အနာလိယနဘာဝဒဿနဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုစ္စတိ-၏)၊ (ဣတိ- အပြီးတည်း)။... သုဒ္ဓိကဝါရကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိနိသဋ္ဌာ။ ။ “ပဋိ-တဖန်၊ ဝါ-ထပ်၍+နိသဋ္ဌ-စွန့်အပ်” ဟု ဆိုရာ၌ “ပဋ္ဌမစွန့်ပုံက နေရာမကျသဖြင့် နောက်ထပ် စွန့်ရသည်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဤရာဂစသည်ကို စွန့်ရာ၌လည်း မဂ်မရမီ ဝိပဿနာဖြင့် စွန့်ခြင်းသည် အပြီးအပြတ် မဟုတ်သေး၊ ဝါ-နေရာတကျ မရှိသေး၊ ထို့ကြောင့် မဂ်ဖြင့်ထပ်၍ အပြီးအပြတ် စွန့်အပ်သည်ကို “ ပဋိနိသဋ္ဌ” ဟု ခေါ်သည်။ [ကိစ္ဆိဒုန္နိသဋ္ဌံ ပုန အာဒါယ သမ္မဒေဝ နိသဋ္ဌံ-ပဋ္ဌမ မကောင်းသဖြင့် စွန့်အပ်သော အချို့ဝတ္ထုကို တဘန်ယူ၍ ကောင်းစွာ စွန့်အပ်လျှင်၊ ပဋိနိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဝိပဿနာယ နိသဋ္ဌံ အာဒိန္နသဒိသံ မဂ္ဂေန ပဟိနံ ပဋိနိသဋ္ဌံနာမ ဟောတိ။]

ဥက္ခေဒ္ဓိတော ။ ။ ချောက်လှန့်၍ ထွက်ပြေးစေအပ်သော မကောင်းဆိုးဝါးအကောင်သည် တဘန် မကပ်လာဝံ့သကဲ့သို့၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ရာဂစသည်၏ တဘန် မငြိကပ်နိုင်ပုံကို ပြလို၍ ဥက္ခေဒ္ဓိတောကို “ အရိယမဂ္ဂေန ဥတ္တာသိတတ္တာ ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်။ ဒိဋ္ဌဓာတ်ကို “ဥတ္တာသ အနက်ရှိ၏” ဟု ဓာတ်ကျမ်း၌ ဆိုသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “သွာယမတ္ထော၊ ပေ၊ ပရိယေသိတဗ္ဗော” ဟု မိန့်သည်။

သမုဒ္ဓက္ခေဒ္ဓိတော။ ။ သံကို သုဋ္ဌ-ဟု ဖွင့်၍ ထိုသုဋ္ဌကိုပင် “အဏုသဟဂတဿာပိ ပုန အနာလိယနဘာဝဒဿနဝသေန” ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ အဏုမြူလောက်သော ရာဂစသည်၏လည်း နောက်ထပ်မငြိကပ်လောက်အောင် ထိတ်လန့်စေခြင်းကို “သုဋ္ဌ+ဥက္ခေဒ္ဓိတ ” ခေါ်သည် - ဟူလို။ [အဏုယေဝ အဏုသဟဂတံ၊ သဟဂတအနက် သီးခြား မရှိ၊ အဏုမြူတမျှ အလွန်သေးငယ်သော ရာဂစသည် - ဟူလို။ တနည်း- “အဏုတ္တေနဝါ ယုတ္တံ တိ အတ္ထော” ဟု ဝိမတိ၌ တနည်းဖွင့်၏။ အဏုကို ဘာဝပုဓာနကြံ၍ သဟဂတံကို ယုတ္တံ ဟု ဖွင့်သည်။ အဏုနာ-အဏုမြူသဘွယ် သေးငယ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်+သဟဂတံ - တကွဖြစ်သော ရာဂစသည်သည်။ အဏုသဟဂတံ - မည်၏၊ အနာလိယန၌ လီဓာတ်မှ ဤကို ဣယပြု၍ “လိယန” ဟု ရှိစေ။]

ဝတ္ထုကာမဝါရေပိ-ဝတ္ထုကာမဝါရ၌လည်း၊ တိဟာကာရေဟိတိ အာဒိ
 နံ - အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထော - ကို၎င်း၊ ဝါရပေယျာလပ္ပဘေဒေါစ-
 ပေယျလမြှုပ်အပ်သော ဝါရအပြားကို၎င်း၊ သဗ္ဗော-ကို၊ ဣမ - ဤသုန္ဒိက
 ဝါရ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘွယ် အထူး
 ကား၊(တနည်း)၊ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ အယံ(ဝါရော) - ဤ
 ဝါရကို၊ (ဝုတ္တော၌ စပ်၊) မယာ - သည်၊ ဝိရဇ္ဈိတွာ - ချွတ်ချော်၍၊ အညံ-
 အခြားသော စကားကို၊ ဝတ္ထုကာမေန-သည်၊(ဟုတွာ)၊အညံ-အခြားသော
 စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြောဆိုအပ်ပါပြီ၊ တသ္မာ, မယံ- ၏၊ ဝါ - မှာ၊ အာပတ္တိ
 နတ္ထိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဩကာသ ဂဝေသကာနံ-လွှပ်လပ်ခွင့်ကို ရှာကုန်သော၊
 ပါပပုဂ္ဂလာနံ-တို့၏၊ ဩကာသနိသေနေတ္ထံ-အခွင့်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊
 ဝုတ္တော-ပြီ၊ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြုဥးအံ့၊ဗုဒ္ဓံပစ္စက္ခာမိတိ-ဟူ၍၊ဝတ္ထုကာမော-
 ပြောလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဓမ္မံ ပစ္စက္ခာမိတိအာဒိသု-န်သော၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာန
 ပဒေသု- သိက္ခာချကြောင်း ပုဒ်တို့တွင်၊ ယံဝါတံဝါ- အမှတ်မထား တပါးပါး
 သော ပုဒ်ကို၊ ဝဒန္တောပိ - ဆိုသူသည်လည်း၊ ခေတ္တေ- သိက္ခာချရာ ခေတ်၌၊
 ဩတိဏ္ဏတ္တာ - ကျရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သိက္ခာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစ္စ
 က္ခာတာဝ - ပယ်စွန့်အပ်သည်သာ၊ ဟောတိ ယထေဝ-သို့သာလျှင်၊ ဧဝံ-တူ၊
 ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု-ပဌမံ ဈာနံ အစရှိကုန်သော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပဒေသု-ဥတ္တရိ
 မနုဿဓမ္မပုဒ်တို့တွင်၊ ယံ ကိဉ္စိ - သော၊ ဧကံ - တပါးသောပုဒ်ကို၊ ဝတ္ထု
 ကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တတော-ထိုဆိုလိုအပ်သော ပုဒ်မှ၊ အညံ-သော၊
 ယံဝါ တံဝါ-ကို၊ ဝဒန္တောပိ-ပြောသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ခေတ္တေ-ပါရာ
 ဇိကခေတ်၌၊ ဩတိဏ္ဏတ္တာ-ကြောင့်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝဒတိ-၏၊
 သော - ထိုပြောရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တမတ္ထံ - ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ တံဏ

ကေဝလံ ဟိယံ။ ။ကေဝလံ ဟိ အယံ၊ ဝါရောတိ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗော၊ ဟိယံကို
 “ဟိ+အယံ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “ဝါရော ”ကို ဆောင်ယူ၍ စပ်ပါ၊ ဤသို့ ဋီကာဖွင့်သော
 ကြောင့် တချို့စာအုပ်၌“ကေဝလံ ဟိယဒိဒံ”ဟု ရှိသည်ကို ရှေးပါဌမဟုတ် ဟု မှတ်။

တံဏဉေဝ ဇာနာတိ။ ။“ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ” ဟု ပြောဆိုရာ၌ ပြောဆို
 ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း (သိရိုးသိစဉ် အတိုင်း) သိလျှင် တံဏဇာနနပင် ဖြစ်၏၊ အတော်
 ကြာကြာ တွေးပြီးမှ သိလျှင်ကား တံဏဇာနန မဟုတ်၊ “ ဤ ကျောင်းမှ ရှေးဥးစွာ
 ထွက်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဘဲ ”ဟု ကြွေးကြော်ထားရာ၌ “ ငါ့ကို
 ရဟန္တာ ဟု သိကြပါစေ”ဟု ရည်ရွယ်၍ ရှေးဥးစွာထွက်သွားလျှင် ထွက်နေတုန်း မသိ
 သော်လည်း ထွက်သွားပြီးလျှင်ပြီးခြင်း သိမှု တံဏဇာနနပင် ဖြစ်သည်။

ညောင် - ထိုပြောပြီးရာ ခဏ၌ပင်၊ သစေ ဇာနတ်-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရာဇိကောဝ - သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေအပ်သူသည်သာ၊ ဝါ-ပါရာဇိကကျသူသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤတံဇာနတ်ညောင် ဇာနတ်ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဇာနနလက္ခဏံ - သိခြင်း၏ အမှတ်အသားကို၊ [ထို စကား၌ သိခြင်းဆိုတာ ဤအသိမျိုးတည်း- ဟူသော အမှတ်အသားကို၊] သိက္ခာပစ္စက္ခာနေ- သိက္ခာချခင်း၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ-၏၊ ပန-အထူးကား၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ - သည်၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ-သက်ချောင်းကိုတွန့်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-လက်ချောင်း ချိုးခြင်းဖြင့်၊ သီသံ- ပါရာဇိက ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န ဩတရတိ - မသက်ရောက်၊ ဣဒံ အဘူတာရောစနံ - ဤ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယပိ - ဖြင့်လည်း၊ (သီသံ- သို့) ဩတရတိ-၏။

ဟိ-ချဲ့၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဟိပိ-လက်၏ထူးခြားသော အမှုအရာ အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂ စောပနေဟိ - အင်္ဂါကြီးငယ်ကို လှုပ်စေခြင်းတို့ဖြင့်၊ အဘူတံ - မဟုတ်မမှန်သော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ - ကို၊ ဝိညတ္တိပထေ - ဝိညတ်၏လမ်း၌၊ ဝါ - ကာယ ဝိညတ်, ဝစီ ဝိညတ်ကို သိနိုင်လောက်ရာအရပ်၌၊ ဒ္ဓိတဿ - သော၊ ပုဂ္ဂလဿ - အား၊ အာရောစေတိ - အံ့၊ သောစ - ထိုပြောရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ တမတ္ထံ - ကို၊ ဇာနတ်-အံ့၊ (ဧဝံသတိ - ဤသို့ဖြစ်လသော်၊) ပါရာဇိကောဝ - သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ ယဿ-အား၊ အာရောစေတိ-၏၊ သော-ထိုပြောရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အထ နဇာနတ် - အံ့၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ ကိံ - အဘယ်ကို၊ ဘဏတိ - ပြောပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ သံသယံဝါ - ယုံမှားခြင်းသို့ သော်လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏၊ ဗိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ ဝိမံသိတွာဝါ-စဉ်းစားပြီး၍ သော်လည်း၊ ဝါ-စဉ်းစားပြီးမှ သော်လည်း၊ ပစ္စာ-၌၊ အထဇာနတ်-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တော ဣစ္စေဝ - မသိသူဟူ၍သာ၊ သင်္ချံ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တဿ-အား၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ထုလ္လစ္စယံ ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဈာနာ

ဝိညတ္တိပထေ။ ။ ကာယဝစီဝိညတ္တိနံ ဂဟဏယောဂေပဒေသေ-ကိုယ်အမှုအရာဖြင့် ပြသူ နှုတ်ဖြင့်ပြောသူတို့၏ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ကို (မြင်သူ ကြားသူတို့က) စိတ်ဖြင့် ယူနိုင် သိနိုင် လောက်ရာ အရပ်၌၊ ပကတိစက္ခုနာ ပကတိသောတေနစ ဒဠှံ သောတံစ အရဟဋ္ဌာနေတိ ဝုတ္တံဟောတိ၊ ဤ စကားဖြင့် အဝေးကြီး၌ နေသူတို့က ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်၍ဖြစ်စေ, ဒိဗ္ဗသောတဖြင့် ကြား၍ဖြစ်စေ သိလျှင် ပြောသော ရဟန်းမှာ ပါရာဇိက မကျ-ဟု မှတ်။

ဒိဋ္ဌိ-တို့ကို၊ အတ္တနော-၏၊ အဓိဂမဝသေနဝါ- ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒိဝသေနဝါ - သင်ယူခြင်း အဘန်ဘန်မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သော်၎င်း၊ န ဇာနာတိ၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ ဈာနန္ဒိဝါ-ဈာနံဟူသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝိမောက္ခောတိဝါ - သော၊ ဝစနမတ္တမေဝ - စကားမျှသည်သာ၊ ဝါ - ကိုသာ၊ သုတံ- ကြားအပ်ဘူးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သောပိ - ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း၊ [ဈာန်ဝိမောက္ခ စသည်တို့၏သဘောကို ကျကျနနမသိ၊ ကြားရုံ သာ ကြားဘူးသူသည်လည်း။] တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဈာနံ- ကို၊ သမာပဇ္ဇိကိရ - သတတ်၊ [“ ကိရန္တံတွေနသောကြောင့် သမာပဇ္ဇိ ” ဟု နာမယောဂသာ ရှိသင့်၏။] ဣတိ - ဤသို့ ဈာန်ဝင်စားနိုင်ကြောင်းကို၊ သေ- ဤရဟန်းသည်၊ ဝဒတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတ္တကမတ္တမိ - ဤမျှလောက်ကိုလည်း၊ ယဒိဇာနာတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဇာနာတိစ္စေဝ- သိသူဟူ၍သာ၊ သင်္ချံ ဝစ္ဆတိ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝုတ္တေ၊ ပါရာဇိကမေဝ(ဟောတိ)၊ သေသော-သော၊ ကေသဝါ- တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံ၌သော်၎င်း၊ ဒိန္နိဝါ- သော်၎င်း၊ ဗဟုနံဝါ - သော်၎င်း၊ နိယဒိတာနိယမိတဝသေန - မှတ်သားအပ်သူ မမှတ် သားအပ်သူတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိသေသော - ထူးသော၊ သဗ္ဗော - အလုံးစုံကို၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနကထာယံ - သိက္ခာပစ္စက္ခာနကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ဝတ္ထုကာမဝါရကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပစ္စယ ပဋိသံယုတ္တဝါရေပိ - ဝါရ၌လည်း၊ [ကျောင်းစသော ပစ္စည်းနှင့် စပ်သောဝါရ၌လည်း၊] သဗ္ဗံ- သော၊ ဝါရပေယျာလဘေဒံ- ကို၎င်း၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ အာဂတပဒါနံ - တို့၏၊ အတ္တံစ-ကို၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဥ တွာ- ပြီး၍၊ တာဝ-ဝိနိစ္ဆယမှ ရှေးဥးစွာ၊ ပါဠိက္ခမော- ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ ဝေံ ဤဆိုအပ်လတံသော နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗ္ဗော- ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတ္ထ- ဤ ပစ္စယပဋိ သံယုတ္တဝါရ၌၊ ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသိ၊ ပေယော တေ ဝိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇ ပရိက္ခာရံ ပရိဘုဒ္ဓိတိ-ပရိဘုဒ္ဓိဟူကုန်သော၊ ပဉ္စ-နံသော၊ ဣမေ ပစ္စတ္တဝစန ဝါရာ-ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုအပ်ရာ ဤဝါရတို့ကို၎င်း၊ [ယော-ဟူသော ပဌမာ ဝိဘတ်ဆုံးသောပုဒ်ကို ဆိုရာဝါရ၊] ယေန တေ ဝိဟာရော ပရိဘုတ္တောတိ အာဒယော-နံသော၊ ပဉ္စ-နံသော၊ (ဣမေ) ကရဏဝစနဝါရာ - ကရိုဏ်း ဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုအပ်ရာ ဤ ဝါရတို့ကို၎င်း၊ [ယေန - ပုဒ်ကို ဆိုသည်။] ယံ တံ အာဂမ္မ ဝိဟာရံ အဒါသိတိအာဒယော - နံသော၊ ပဉ္စ - နံသော၊ ဣမေ ဥပ ယောဂဝစနဝါရာ - ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုအပ်ရာ ဤဝါရတို့ကို၎င်း၊ [ယံကို ရည်ရွယ်သည်။] ဝုတ္တာ-နံပြီ၊ တေသံ- ထိုဝါရတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဣဓ-ဤ

ဝါရ၌၊ ဝုတ္တေန-သော၊ သုညာဝါရပဒေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ပုဗ္ဗေ-ရွေဝါရ၌၊ ဝုတ္တေသု-သော၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု-သော၊ သဗ္ဗပဒေသု-တို့၌၊ ဝါရပေယျာလ ဘေဒေါ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ပန- ဆက်၊ ယော တေ ဝိဟာရေ , ယေန တေ ဝိဟာရော , ယံတွံ အာဂမ္မဝိဟာရန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ ပရိယာယေန- ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တတ္တာ-ပြောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ [“အကြင် ဘုန်းကြီးသည် သင်၏ကျောင်း၌နေ၏၊ ထိုဘုန်းကြီးသည် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စား နိုင်၏ ” ဟု ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောသောကြောင့် - ဟုလို၊] အဟံတိ - ငါဟူ၍၊ အဝုတ္တတ္တာစ - ကြောင့်၎င်း၊ [“ငါသည် သင်၏ကျောင်း၌နေ၏” စသည်ဖြင့် တိုက်ရိုက်မပြောအပ်သောကြောင့်၎င်း၊] ပဋိဝိဇာနန္တဿ-နားလည်သူအား၊ ဝုတ္တေပိ - သော်လည်း၊ ဣမ - ဤပစ္စယပဋိသံယုတ္တဝါရ၌၊ ထုလ္လစ္စယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တဿ - နားမလည်သူအား၊ (ဝုတ္တေ) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ - ကား၊ ဧတ္ထ- ဤဝါရ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော - တည်း။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဝိတ္တာရဝသေန - ဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒေသာတွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ အနာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒေသေန္တော - မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အနာ ပတ္တိ အဓိမာနေနာတိအာဒိံ - ကို၊ အာဟ - မူပြီး၊ [တတိယပါရာဇိက၌ “ဧဝံ နာနာပွကာရတော ၊ ပေ ၊ အနာပတ္တိဘေဒံ” ဟု ဘေဒသဒ္ဓါပါခဲ့သည်၊ ဤ၌ လည်း “အဓိမာန အနာပတ် , အနုလ္လပနာမိပ္ပါယ အနာပတ် ” စသည်ဖြင့် အနာပတ်အမျိုးမျိုးပြားသောကြောင့် “ အနာပတ္တိဘေဒံ ” ဟု ရှိသင့်သည်။] တတ္ထ - ထိုအနာပတ္တိ အဓိမာနေန အစရှိသော ပါဠိချပ်၌၊ အဓိမာနေနာတိ- ကား၊ အဓိဂတမာနေန - ရပြီ ဟု မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်၊ သမုဒါစရန္တဿ- ပြောသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အနုလ္လပနာမိပ္ပယဿာတိ- ကား၊ ကောဟဗျေ - အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော၊ ဝါ- ပလ္လား ဝါကြွားခြင်းဟူသော၊ ဣစ္ဆာစာရေ-ယုတ်မာသော အလို၏ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ-အလိုဆိုး၌၊ အဋ္ဌတွာ-၍၊ အနုလ္လပနာမိပ္ပါယဿ- ကျော်လွန်၍ ပြောဆို ခြင်း၌ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ - ကြွားလိုစိတ် မရှိသည်ဖြစ်၍ ၊ ပေ ၊ အညံ-

အနုလ္လပနာ မိပ္ပါယဿ။ ။ “ အတိတ္တမိတွာ အဝတ္တုကာမဿ - မိမိမှာရှိသော ဂုဏ်ထက် ပိုလွန်၍ ပြောလိုသူ မဟုတ်သူ ” ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ ဥလ္လပန၌ ဥကို “အတိတ္တ မိတွာ ” ဟု ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ ထိုသို့ ကြွားလိုသောစိတ်မရှိသော်လည်း ပြောအပ်သော စကားမှာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောသလိုဖြစ်နေသောကြောင့် လောကအသုံးအတိုင်း “အညံ ဗျာကရောန္တဿ” ဟု ဆိုသည်၊ ကြွားလိုစိတ်မရှိလျှင် မရသေးသော အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို ရပြီဟု ပြောမည်မဟုတ်ပါ-ဟူလို။

အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရောန္တဿ အနာပတ္တိ၊ ဥမ္မတ္တကာဒယော- တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယာဝေ၊ ပန-အထူးကား၊ ဣဓ- ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဒိကမ္မိကာ- အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယာ-ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေကုန် သော၊ ဘိက္ခု-တို့တည်း၊ တေသံ-တို့၏၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊... ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနာဒီသု- တို့တွင်၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ- ၏၊ ဟတ္ထ မုဒ္ဒါယ-ဖြင့်၊ ဝါ-လက်ပြခြင်းဖြင့်၊ အာရောစေန္တဿ-၏၊ ကာယစိတ္တတော- ကြောင့်၊ (သမုဋ္ဌာတိ)၊ ဝစိဘေဒေန - စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ- နှုတ်မြက်သဖြင့်၊ အာရောစေန္တဿ-၏၊ ဝါစာစိတ္တတော-ကြောင့်၊ (သမုဋ္ဌာ တိ)၊ ဥဘယံ-ကို၊ ကရောန္တဿ-၏၊ ကာယဝါစာ စိတ္တတော-ကြောင့်၊ သမု ဋ္ဌာတိ - ၏၊ ကိရိယံ- တည်း၊ သညာဝိမောက္ခံ- တည်း၊ သ စိတ္တကံ- တည်း၊ လောကဝဇ္ဇံ - တည်း၊ ပေတိဝေဒနံ - တည်း၊ ဟိ- မှန်၊ [တိဝေဒနံဟူသော စကားသည် မှန်၏ - ဟူလို။] ဟသန္တောပိ - ပြုံးရယ်လျက်လည်း၊ သောမန သယိကော - သောမနဿဝေဒနာရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဥလ္လပတိ - ၏၊ ဘာယ န္တောပိ-စိုးရိမ် ကြောင့်ရွံ့လျက်လည်း၊ ဥလ္လပတိ-၏၊ [ဤစကားဖြင့် ဒေါမနဿ ဝေဒနာရှိကြောင်းကို ပြသည်။] မဇ္ဈတ္တော - သောမနဿ ဒေါမနဿတို့၏ အလည်၌တည်သော သဘောရှိသည်၊ (ဟုတွာပိ)၊ ဥလ္လပတိ- ၏၊ [ဤစကား ဖြင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာရှိကြောင်းကို ပြသည်။] ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဝိနိတဝတ္ထုသု-ဝတ္ထုတို့တွင်၊ အဓိမာနဝတ္ထု-တ္ထုသည်၊ အနုပညတ္တိယံ- ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဒုတိယဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ ပဏိဓာယာတိ-ကား၊ ပတ္တနံ-တောင်းတ မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ [ပ+နိ+ဓာဓာတ်, တွာပစ္စည်း၊ ရှေးရှုထား၍ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ “ပတ္တနံကတွာ” ကား (အဓိပ္ပာယ်တ္ထ)၊] ဝေံ မံ ဇနော သမ္ဘာဝေဿတိတိ- ကား၊ ဝေံ-သို့၊ အရညေ-၌၊ ဝသန္တံ-နေသော၊ မံ-ကို၊ ဇနော-သည်၊ အရဟ တ္တေဝါ- အရဟတ္တဖိုလ်၌သော်၎င်း၊ သေက္ခဘူမိယံဝါ- သေက္ခဖြစ်ရာ အခိုက် အတန်၌သော်၎င်း၊ [ဣမိနာ ဈာနဘူမိံပိ (ဈာန်၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန်ကို လည်း၊) သင်္ဂဏှာတိ၊] သမ္ဘာဝေဿတိ-ချီးမွမ်းလတံ၊ တတော-ထိုသို့ ချီးမွမ်း ခြင်းကြောင့်၊ လောကဿ-လူအပေါင်းသည်၊ သက္ကတော-ကောင်းစွာပြုအပ်

ဘာယန္တောပိ ။ ။ ဣမဿ မယိ နတ္ထိဘာဝံ အညေပိ ဇာနန္တာ အတ္ထိနုခေါတိ ဘာယန္တောပိ- ငါ့မှာ ဤ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ မရှိကြောင်းကိုသိကြသော အခြားသူများ ရှိကြလေသလော ” ဟု မိမိလိမ်ကြောင်းကို အခြားသူများသိမည် စိုးရွံ့လျက်လည်း ပြောတတ်၏။

သည်။ ဂရုကတော - အလေးပြုအပ်သည်။ မာနိတော - မြတ်နိုးအပ်သည်။ ပူဇိတော - ပူဇော်အပ်သည်။ ဘဝိဿာမိ - ဖြစ်လိမ့်အံ့။ ဣတိ - ဤကား ထို ရဟန်း၏ အလိုတည်း။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဒ္ဓဿာတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဏိဓာယ- စိတ်ကို ရှေးရှုထား၍၊ ဝါ-တောင်းတ၍၊ (ဂစ္ဆန္တဿ၌ စပ်) အရညေ-၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့။ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂစ္ဆန္တဿ - သွားသော ရဟန်း၏၊ ပဒ ဝါရေ ပဒဝါရေ-ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း၌၊ ဒုက္ကဒ္ဓံ(ဟောတိ)၊ တထာ- ထိုမှတစ်ပါး၊ အရညေ-၌၊ ကုဋိကရဏစက်မန၊ပေ၊ ပါပုရဏာဒီသု- ကျောင်း ငယ်ကို ဆောက်ခြင်း၊ စကြိန်သွားခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ ဝတ်ခြင်း၊ ရမ်းခြင်းအစရှိ ကုန်သော၊ သဗ္ဗကိစ္စသု-တို့၌၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-တိုင်း၌၊ ဒုက္ကဒ္ဓံ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ အရညေ - ၌၊ န ဝသိတဗ္ဗံ-ရာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ ဝသန္တော- နေသော ရဟန်းသည်၊ သမ္ဘာဝနံ-ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ လဘတုဝါ - ရမူလည်း ရပစေ၊ မာလဘတုဝါ-စေ၊ ဒုက္ကဒ္ဓံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သမာဒိန္နုရတဒင်္ဂါ- ဆောက်တည် အပ်သောရတင်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ရတင်္ဂံ-ကို၊ ရက္ခိဿာမိ-အံ့။ ဣတိဝါ- ဤသို့ကြံ၍ သော်၎င်း၊ ဂါမန္တေ-ရွာနီးကျောင်း၌၊ ဝသတော-သော၊ မေ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိက္ခိပတိ-ပြန်လွှင့်၏၊ အရညံ-သည်၊ သပ္ပာယံ-၏၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်၎င်း၊ [ဤ၌ စိန္တေတွာ - ဟု ပါသည်ကားပိုသည်၊] အဒ္ဓါ - ကန်၊ အရညေ-၌၊ တိဏ္ဍိ-န်သော၊ ဝိဝေကာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-တပါးပါးသော ဝိဝေကသို့၊ ပါပုဏိဿာမိ-အံ့။ ဣတိဝါ-ဤသော်၎င်း၊ အရညံ-သို့၊ ပဝိသိတွာ- ပြီး၍၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ အ ပါပုဏိတွာ-မရောက်သေးမူ၍၊ ဝါ-မရောက်မခြင်း၊ န နိက္ခမိဿာမိ - အံ့။ ဣတိဝါ - ဤသို့ကြံ၍သော်၎င်း၊ အရညဝါသောနာမ- တော၌နေခြင်း မည်သည်ကို၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ ပသတ္ထော - ချီးမွမ်းတော်မူ အပ်၏၊ မယိစ- ငါသည်လည်း၊ (ငါကဲ့သို့ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း)၊ အရညေ-၌၊ ဝသန္တေ - သော်၊ ဗဟူ- န်သော၊ သမ္ဗြဟ္မစာရိနော - တို့သည်၊ ဂါမန္တံ -ကို၊ ဟိတွာ-၍၊ အရညကာ-တော၌နေလေ့ရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ- န်လတံ၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဧဝံ - သို့၊ အနဝဇ္ဇဝါသံ - အပြစ်မရှိသော နေခြင်းကို၊ ဝသိတုကာမော- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ ဝသိတဗ္ဗံ- ထိုက်၏၊ ဝါ-နေသင့်၏။ [ဝါသံနှင့် ဝသိတုကာမောဝယ် ဝသိတံ သည် နေခြင်းကြိယာချည်းရသောကြောင့် အရမပြားရကား “အဘေဒဘေဒု ပစာရ”ဟု ကြံပါ။]

တတိယဝတ္ထုသို့မိ-၌လည်း၊ အဘိက္ကန္တာဒိနိ- သွားခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သဏ္ဌပေတွာ - ကောင်းစွာတည်စေ၍၊ ဝါ- ငြိမ်သက်စွာ ထား၍၊ ပိဏ္ဏာယ၊ စရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ နိဝါသန ပါရုပနကိစ္စတော-သင်းပိုင်ဝတ်ခြင်း၊ သင်္ကန်းရုံခြင်းကိစ္စမှ၊ ပဘုတိ- စ၍၊ ယာဝ-လေဘံ၊ ဘောဇန ပရိယောသာနံ- ဆွမ်းစားခြင်း၏ အပြီးအဆုံးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ ပန- ကား၊ ခန္ဓကဝတ္ထသေခိယဝတ္ထပရိပူရဏတ္ထံ - ခန္ဓကဝတ် သေခိယဝတ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်း အကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ သဗြဟ္မစာရီနံ - တို့၏၊ ဒိဋ္ဌာနဂတိအာပဇ္ဇနတ္ထံ ဝါ- ဒိဋ္ဌာနဂတိသို့ရောက်ခြင်းအကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ ဝါ-မြင်အပ်သော အမှုကို အတုလိုက်ခြင်းသို့ရေခံခြင်းအကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ ပါသာဒိကေဟိ-နသော၊ အဘိက္ကမ ပဋိက္ကမာဒိဟိ-သွားခြင်း ပြန်ခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပိဏ္ဏာယ၊ ပဝိသန္ဓော-ဝင်သော ရဟန်းကို၊ ဝိညူနံ - အဘိဇ္ဈာကင်း ဣဿာရှင်း၍ ဝမ်းတွင်းစိတ်ကောင်း ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည်၊ အနုပဝဇ္ဇော-မကဲ့ရဲ့အပ်၊ ဣတိ- ဤကား အနုသာသနီတည်း။

စတုတ္ထ ပဉ္စမဝတ္ထုသု- တို့၌၊ ယော တေ ပိဟာရေ ဝသီတိတ္ထေ - ဤစကား ရပ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ [ပစ္စယပဋိသံ ယုတ္တဝါရ ပဒဘာဇနိဝယ် ဆိုအပ်ခဲ့သော စကားရပ်၌ “ပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ အဟန္တိစ အဝုတ္တတ္တာ” ဟု ဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်၊] အဟန္တိ - ဟူ၍၊ အဝုတ္တတ္တာ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ - သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ အတ္ထုပနာယိကမေဝ-မိမိသို့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ကပ်ဆောင်သည်ကိုသာ၊ (ကတွာ)၊ သမုဒါစ ရန္တဿ-ပြောသော ရဟန်း၏၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပဏိဓာယ စင်္ကမိတိအာဒိနိ- မိအစရှိသောစကားရပ် တို့သည်၊ ဟေဋ္ဌာ - ၌ ဝုတ္တနယာနေဝ - နသည်သာ၊ [ပဏိဓာယာတိ ပတ္ထနံ ကတွာ-ဟု ၎င်း၊ ချီးမွမ်းခံလို၍ သွားသူမှာ ဒုက္ခဋ္ဌဟု ၎င်း၊ ခန္ဓကဝတ်စသည် တို့၌ လာသည့်အတိုင်း စိတ်ရိုးဖြင့် သွားသူကို ပညာရှိတို့ မကဲ့ရဲ့အပ် - ဟု ၎င်း၊

အဘိက္ကန္တာဒိနိ၊ ပေ၊ ဝိညူနံ။ ။ သင်းပိုင်ကို ညီညီညာညာဝတ်ခြင်း၊ ကေသီကို ကောင်းစွာရမ်းခြင်း ရုံခြင်း၊ ငြိမ်သက်စွာသွားခြင်း စသည်ကို ပြုရာ၌ အထင်ကြီးအောင် ချီးမွမ်းခံရအောင် ပစ္စည်းလာဘ် လှူသူများအောင် ရည်ရွယ်၍ ပြုသူမှာ သင်္ကန်းညီညီ ညာညာဝတ်မှုစသောပယောဂတိုင်း၌ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်သင့်၏။ ခန္ဓကဝတ် သေခိယဝတ် တို့ကို ရှိသေလေးစားသောအားဖြင့် ကြည်ညိုဘွယ်ရာဝတ်ရုံ သွားသူတို့ကား နောင်လာ နောက်သားတို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်နိုင်ခြင်း အကျိုးကိုပင် ရနိုင်သောကြောင့် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများ မကဲ့ရဲ့ကြပါ။ [ရှေးက ရွာတွင်း၌လည်း ဆွမ်းစားခဲ့ကြ၊ ကျောင်း ရောက်မှစားလျှင်လည်း ဆွမ်းခံပြန်လျှင် ပြန်ခြင်းစားကြသောကြောင့် စားခြင်းကိစ္စ ပြီးမှ ဆွမ်းခံကိစ္စဆုံး၏။ ထို့ကြောင့် “ယာဝ ဘောဇနပရိယောသာနံ” ဟု ဆိုသည်။]

ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းရှိသည် - ဟူလို၊] သံယောဇနဝတ္ထုသို့ - ဌ၊ သံယောဇနာ-
 တို့ကို၊ ပဟိနာ - ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ (ဝဒတောပိ - ပြောသော
 ရဟန်း၏၎င်း၊) ဒသ - နသော၊ သံယောဇနာ - တို့ကို၊ ပဟိနာ - နပြီ၊ ဣတိ၊
 (ဝဒတော)ပိ-၎င်း၊ ကေ-သော၊ သံယောဇနံ-ကို၊ ပဟိနံ-ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝဒတော
 ပိ-၎င်း၊ ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ-ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊
 အာရာစိတံ-ပြောအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ-
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ရဟောဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ရဟော ဥလ္လပတီတိ-ကား၊ ရဟော
 ဂတော-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဟံ-သည်၊ အရဟာ-
 တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ- နှုတ်မြွက်ပြောဆို၏၊ မနသာ- ဖြင့်၊ စိန္တိတမေဝ-
 ကြံအပ်ကာမျှ ကိုသာ၊ န ကရောတိ-ပြုသည်မဟုတ်၊ တေန-ကြောင့်၊ ဣ-ဤ
 ဝတ္ထု၌၊ ဒုက္ကဋ်- ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဝိဟာရဝတ္ထု-သည်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာနဝတ္ထုစ-
 သည်၎င်း၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ။ [ပစ္စယပဋိသံယုတ္တ ဝါရ၌ဆိုခဲ့ပြီ-ဟူလို။]

န ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုသို့-န ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု၌၊ တဿဘိက္ခုနော-၏၊ အယံ လဒ္ဓိ-ဤ
 အယူသည်၊ (ဟောတိ-၏၊ ကိံ)၊ အရိယပုဂ္ဂလာဝ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
 သာ၊ ဘဂဝတော-၏၊ သာဝကာ-တို့တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့သော အယူသည်၊
 (ဟောတိ)၊ တေန-ကြောင့်၊ ယေခေါ တေ၊ ပေ၊ ဝဒေယုန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ-
 ပြောပြီ၊ စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အယမဓိပ္ပါယော-ဤ
 အလိုသည်၊ (ဟောတိ-၏၊ ကိံ -နည်း၊) သီလဝတာ- သီလရှိသော၊ အာရဒ္ဓ
 ဝိပဿကေန - အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသူသည်၊ အညံ - အရဟတ္တ
 ဖိုလ်ကို၊ ဗျာကာတံ- ငှါ၊ န ဒုက္ကဋ် - ခဲယဉ်းသဖြင့် မပြုအပ်၊ ဝါ - မခဲယဉ်း၊
 သော - ထိုသီလဝန္တ အာရဒ္ဓဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတံ
 ပဋိပလော၊ ဣတိ(အယံ)-ဤသို့သော၊ (အဓိပ္ပါယော ဟောတိ)၊ တသ္မာ၊
 အနုလ္လပနာဓိပ္ပါယော အဟန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ ဝီရိယဝတ္ထုသို့ -
 ဝတ္ထု၌၊ အာရာဇနိယောတိ - ကား၊ အာရာဇေတံ သမ္ပါဒေတံ နိဗ္ဗတ္တေတံ-
 ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိအတ္ထော၊ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ၊
 မစ္စ၊ ဝတ္ထုသို့ - ဌ၊ သောဘိက္ခု၊ ယဿ - အကြင်သူ၏၊ ဝိပုဋ်သာရော- နှလုံး

အာရာဇနိယော။ ။ အာရာဇနိယော၌ အနိယပစ္စည်းသည် သက္ကာအနက်ဟောဟု
 သိစေလို၍ “သက္ကာ အာရာဇေတံ”ဟု ဖွင့်၊ အာပုဗ္ဗ ရာဇဓာတ်သည် တောသန နိဗ္ဗါဒန
 သံသိဒ္ဓိအနက်များကိုဟောရကား တောသန သံသိဒ္ဓိအနက်များကို ယူမည်စိုး၍ “သမ္ပါ
 ဒေတံ”ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင်၊ ပြည့်စုံစေခြင်းအနက်ကို ယူမည်စိုး၍ “နိဗ္ဗတ္တေတံ” ဟု ဆင့်၍
 ဖွင့်သည်၊ နိဗ္ဗါဒန (ဖြစ်စေခြင်း) အနက်ယူပါ-ဟူလို။

မသာယာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ သော-ထို ဝိပုဋ္ဌိသာရဖြစ်သူသည်၊ ဘာယေ ယျ-ရာ၏၊ မယံပန-၏ကား၊ အဝိပုဋ္ဌိသာရဝတ္ထုကာနိ- နှလုံးမသာယာခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်ကုန်သော၊ ပရိသုဒ္ဓါနိ - န်သော၊ သီလာနိ - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ သွာဟံ - သည်၊ မရဏဿ - သေခြင်းမှ၊ ကိံဘာယိဿာမိ- အဘယ်ကြောင့် ကြောက်ရအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ အတ္ထဝသံ-ဤအကျိုးနှင့် စပ်သောအကြောင်းကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ နာဟံ အာဝုသော မစ္စုနော ဘာယာမိတိ- ဟူ၍၊ အာဟ - ပြီ၊ တေန၊ အဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရ ဝတ္ထုသ္မိံဝိ-၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ တတော-ထို ဝတ္ထုမှ၊ ပရာနိ-န်သော၊ တီဏိ-န်သော၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ဝီရိယဝတ္ထုသဒိသာနေဝ-န်သည်သာ။

ဝေဒနာဝတ္ထုသု-တို့တွင်၊ တာဝ-ဒုတိယဝတ္ထုမှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ- သော၊) ပဌမသ္မိံ-ပဌမဝတ္ထု၌၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ပဋိသင်္ခါနဗလေန-ဆင်ခြင် တတ်သောဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိဝါသနခန္တိယံ- မိမိအပေါ်တွင် သက်ဝင် တည်နေစေတတ်သော ခန္တိ၌၊ ဌတွာ-၍၊ နာဝုသော သက္ကာ၊ပေ၊ တုန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊(ဟောတိ)၊ [အာဝုသော - ငါ့ရှင်၊ ယေနဝါ တေနဝါ- ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ အဓိဝါသေတံ- ငှါ၊ န သက္ကာ - မတတ်နိုင်။] ပန- ကား၊ ဒုတိယေ-၌၊ အတ္ထုပနာယိကံ- ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို မိမိသို့ ကပ်ဆောင် သည်ကို၊ အကတွာ-၍၊ နာဝုသော သက္ကာ ပုထုဇ္ဇနေနာတိ-ဟူ၍၊ ပရိယာယေ န-ဖြင့်၊ ဝုတ္တတ္တာ - ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ မြာဟ္မဏဝတ္ထုသု- တို့၌၊ သော မြာဟ္မဏော-သည်၊ ကေဝလံ- (အရဟန္တာနံ အာသနာနိ ပညပေထ စသည်မဘက်)သက်သက်၊ အာယန္တု ဘောန္တော အရဟန္တာတိ- ဟူ၍၊ န အာဟ-ပြောသည်မဟုတ်သေး၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ အဿ-ထိုပုဏ္ဏား၏၊ ယံယံ ဝစနံ-သည်၊ မုခတော-နှုတ်မှ၊ နိဂ္ဂစ္ဆတိ-ထွက်၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောစကား သည်၊ အရဟန္တာနံ-တို့ဘို့၊ အာသနာနိ-တို့ကို၊ ပညပေထ- ခင်းကြကုန်လော့၊ ပါဒေါဒကံ-ခြေဆေးရေကို၊ ဒေထ-န်လော့၊ အရဟန္တာ-တို့သည်၊ ပါဒေ- တို့ကို၊ ဓောဝန္တု-ဆေးတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ အရဟန္တာဝါဒပဋိသံယုတ္တံ ယေဝ-ရဟန္တာဟု ပြောဆိုကြောင်းစကားနှင့်စပ်ယှဉ်သည်သာ၊(ဟောတိ။)

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိတော်၌ “ အာရာဇနိယော၊ပေ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယေန ” ဝတ္ထုသည် ၂ ထပ်ပါနေ၏။ ထိုသို့ပါနေ၍ အဓိပ္ပါယ်ထပ်သော်လည်း ရဟန်း ၂ ပါး၏ ပြောမှု ၂၊ မျိုးအတွက် ဘုရားရှင် ဆုံးဖြတ်တော်မူချက်ကို ဝိနိတဝတ္ထု၌ အားလုံးသွင်းထိုက်၏-ဟု ယူဆ၍ သံဂါယန၌တင်ထေရ်တို့ ၂ မျိုးလုံးယူထားသည်။-ဋီကာ။

ပန- ဆက်၊ အဿ - ထိုပုဏ္ဏား၏၊ တံ ပသာဒဘညံ-ထို ကြည်ညိုခြင်းကြောင့် ပြောဆိုအပ်သောစကားသည်၊ သဒ္ဓါစရိတတ္တာ - သဒ္ဓါစရိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ သဒ္ဓါပလေန-သဒ္ဓါအစွမ်းသည်၊ သမုဿာဟိတဿ- ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝစနံ - ဆိုအပ်သော စကားတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနာပတ္တိ ဘိက္ခဝေ ပသာဒဘညေတိ-ဟူ၍၊ အာဟ - မူပြီ၊ ပန - ဆက်၊ ဧဝံ - ဤသို့ ရဟန္တာဟူ၍၊ ဝုစ္စမာနေန- ပြောဆို အပ်သော၊ ဝါ-အပြောခံရသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌနေဝ-ရှင်လန်း နှစ်သက်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ) ပစ္စယာ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ န ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗာ- န၊ အရဟတ္တသမ္မာပိကံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်စေနိုင်သော၊ ပဋိပဒံ-အကျင့် ကို၊ ပရိပူရေဿာမိ-ဖြည့်ကျင့်အံ့၊ ဣတိဧဝံ- ဤသို့ကြံ၍၊ ယောဂေါ-ရဟန္တာ ဖြစ်အောင် အားထုတ်မှုကို၊ ကရဏိယော-၏၊ ဣတိ - ဤကား အနုသာသနီ တည်း၊ အညဗျာကရဏဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ သံယောဇနဝတ္ထုသဒိသာနေဝ။

အဂါရဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ သောဘိက္ခု- သည်၊ ဂိဟိဘာဝေ-လူ့ အဖြစ်၌၊ အနတ္တိကတာယ-အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနပေက္ခတာယ - ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဘဗ္ဗော ခေါ်အာဝုသော မာဒိသောတိ - ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ဥလ္လပနာဓိပ္ပါယေန-ပလ္လားဝါးကြားခြင်း၌ဖြစ်သောအလိုကြောင့်၊ န အာဟ-ပြောသည်မဟုတ်၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာဝဋ္ဌကာမဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု၌၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ဝတ္ထုကာမေ သုစ-ဝတ္ထုကာမတို့၌၎င်း၊ ကိလေသကာမေသုစ-တို့၌၎င်း၊ လောကီယေနေဝ- လောကီသာလျှင် ဖြစ်သော၊ အာဒိနဝဒဿနေန - အပြစ်ကို မြင်နိုင်သော ဉာဏ်ဖြင့်၊ နိရပေက္ခော - ရှုငဲ့ခြင်း မရှိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ အာဝဋ္ဌာ မေ အာဝုသောကာမာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဝတ္ထု၌၊ အာဝဋ္ဌာတိ-ကား၊ အာဝါရိတာ

ပသာဒဘညံ ။ ။ ဘဏိယတေတိ ဘညံ၊ ဘဏဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ပသာဒေန+ ဘညံ ပသာဒဘညံ၊ “ ရဟန္တာအစစ် ” ဟု အကြံအစည် (အယူ) မရှိဘဲ သက်သက် သဒ္ဓါကြောင့် ပြောဆိုအပ်သောစကား ဖြစ်၍ ထိုစကားကို လက်ခံမှု၌ အနာပတ္တိဟု မိန့်တော်မူသည်။ [ယဒိပန “ဧတေ သ ဘာဝတော အရဟန္တေ ယေဝါတိ မညမာနော ၊ ပေါဝဒတိ၊ န သမ္ပုဒ္ဓိစ္စိ တဗ္ဗံ = တကယ်ရဟန္တာထင်၍ “ရဟန္တာ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို လျှင် ထိုစကားကို လက်မခံရ၊ ကိုယ်အမူအရာဖြင့်ဖြစ်စေ , နှုတ်အပြောအဆိုအားဖြင့် ဖြစ်စေ လက်ခံလျှင် ပါရာဇိက, ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် လက်မခံလျှင် (ကာယဝါစာ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် အာပတ်ဖြစ်သောကြောင့်) ပါရာဇိကမကျ၊ သို့သော် စိတ်ဖြင့်သာယာ၍ သူတို့လူ့သမ္မုကို ခံယူလျှင်ကား ကုဟနသဘော သက်ဝင်သောကြောင့် မိစ္ဆာဇီဝမှ လွတ်မည်မဟုတ်။

နိဝါရိတာ - တားမြစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပဋိက္ခိတ္တာ - ပယ်မြစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ
 အတ္ထော - နက်၊ အနဘိရတိ ဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ သောဘိက္ခု - သည်၊ သာသနေ - ဌ၊
 အနုက္ကဏ္ဍိတဘာဝေန - ပျင်းရိခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဥဒ္ဒေသ ပရိ
 ပုစ္ဆာဒီသု - ပါဠိသင်ယူခြင်း၊ အဋ္ဌကထာကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်းအစရှိသည်
 တို့၌၊ အဘိရတ ဘာဝေနစ - အလွန်မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊
 အဘိရတော အဟံ ပေ၊ အဘိရတိယာတိ - ဟူ၍၊ အာဟ - ပြီ၊ ဥလ္လနာမိပ္ပါ
 ယေန - ကြောင့်၊ န အာဟ - မဟုတ်၊ တေန - ကြောင့်၊ အဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ။
 ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊ ယော ဣမမှာအာဝါသာ ပဌမံ ပက္ကမိဿတိ
 တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဝါ - ဤ ပါဠိတော်၌လာသောနည်းအားဖြင့်၊ အာဝါသံ
 ဝါ - ကျောင်းတကျောင်း ကိုသော်၎င်း၊ မဏ္ဍပံဝါ - သော်၎င်း၊ သီမံဝါ -
 ဥပစာရသိမ်ကိုသော်၎င်း၊ ယံကိဉ္စိ - သော၊ ဌာနံ - ကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ - ပိုင်းခြား
 သတ်မှတ်၍၊ ကတိကာယ - ကတိကဝတ်ကို၊ ကတာယ - ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ -
 ပြုထားလျှင်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ မံ - ကို၊ အရဟာတိ - ဟူ၍၊ ဇာနန္ဒါ -
 သိပါစေကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ တမှာဌာနာ - မှ၊ ပဌမံ - စွာ၊ ပက္ကမတိ - ဖဲသွား
 ၏၊ (သော - သည်) ပါရာဇိကော၊ ဟောတိ - ၏၊ ပန - ဆက်၊ ယော - သည်၊
 အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ - တို့၏၊ ကိစ္စေနဝါ - ကြောင့်သော်၎င်း၊ မာတာပိတူနံ -
 တို့၏၊ ကေနစိဒေဝ - တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေနဝါ - ကြောင့်
 သော်၎င်း၊ ဘိက္ခာစာရတ္ထံဝါ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း အကျိုးငှါသော်၎င်း၊
 ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာနံ - တို့၏၊ အတ္ထာယဝါ - ငှါသော်၎င်း၊ အညေန - သော၊
 တာဒိသေန - သော၊ (သွားမှ သင့်လျော်မည်ဖြစ်သော)၊ ကရဏီယေနဝါ -
 ကြောင့်သော်၎င်း၊ တံ ဌာနံ - ထိုပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်ကို၊ အတိတ္တမိတွာ - ၍၊
 ဂစ္ဆတိ - ၏၊ (တဿ - ၏) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဧဝံ - ဤသို့အာစရိယုပဇ္ဈာယ
 ကိစ္စစသည်ကြောင့်၊ ဂတဿ - သွားပြီးသော၊ (အခြားနေရာ၌ရောက်ပြီးသော)၊
 အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပစ္ဆာ - ဌ၊ ဣစ္ဆာစာရော - ယုတ်မာသော အလို၏
 ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သစေပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အံ့၊ (ကိံ)၊ ဒါနိ - ဌ၊
 အဟံ - သည်၊ တတ္ထ - ထို ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်သို့၊ န ဂမိဿာမိ - ပြန်၍
 မသွားတော့အံ့၊ ဧဝံ - ဤသို့ ပြန်မသွားလသော်၊ မံ - ကို၊ အရဟာတိ - ဟူ၍၊
 သမ္ဘာဝေဿတိ - ချီးမွမ်းလတံ့၊ ဣတိ - သို့၊ (ဣစ္ဆာစာရော သစေပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ -

ကတိကာယ။ ။ကရဏံ - ပြုခြင်း၊ ကတံ - ခြင်း၊ ကတေန - (ဘုရားဟော ပါဠိ
 တော်၌မပါဘဲ) တမင်္ဂလာပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တာ - ဖြစ်သောကျင့်ဝတ်တည်း၊ ကတိ
 ကာ - ဝတ်။ [ဒုတိယပါရာဇိကအစ၌ “ကတိ” စွတ်ကြံ၍ တမျိုးဖွင့်ခဲ့သေး၏။]

အံ၊ ဧဝံသတိပိ - လည်း၊) အနာပတ္တိယေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ-၏။)
[ပဌမံ ပက္ခမတိ-ဟု သွားဆဲကိုဆိုသောကြောင့် သွားပြီးမှရဟန္တာဟု ထင်စေ
လိုသောရဟန်းမှာ အနာပတ်သာ။]

ယောပိ - သည်လည်း၊ ကေနစိဒေဝ - သော၊ ကရဏီယေန- ကြောင့်၊ တံ
ဌာနံ- ထို ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်သို့၊ ပတွာ - ၍၊ သဗ္ဗယန မနသိကာရာဒိ
ဝသေန- သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ တစုံတခုကိုနှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်း
ဖြင့်၊ အညဝိဟိတော-အခြားအာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ်ရှိသည်၊ ဝါ-တပါး
သောအာရုံကို နှလုံးသွင်းသည်၊ ဟုတွာဝါ - သော်၎င်း၊ [ငါ့ကို ချီးမွမ်းကြ
လိမ့်မည်ဟူသောအာရုံမှ အခြားအာရုံကိုနှလုံးသွင်းသောစိတ်ရှိသည်-ဟုလို၊]
စောရာဒိဟိ - တို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓေါ- လိုက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ၊ မေဃံ-
မိုဃ်းကို၊ ဥဠိတံ - တက်လာသည်ကို၊ ဒိသွာ , အနောဝဿကံ - မိုဃ်းမစွပ်
အပ်သောအရပ်သို့၊ ပဝိသိတုကာမော - သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ၊ တံ ဌာနံ -
ထို ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်ကို၊ အတိတ္တမတိ - လွန်၍သွားမိအံ၊ အနာပတ္တိ
(ဟောတိ)၊ ယာနေနဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ [ခြေဖြင့်သွားခြင်းကို ရည်ရွယ်၍
ကတိကဝတ်ပြုထားသောကြောင့် ယာဉ်ဖြင့်သွားလျှင် အနာပတ္တိ။] ဣဒ္ဓိယာ
ဝါ- ဝိဇ္ဇာမယတန်ခိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ [ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိကိုရည်ရွယ်သည်၊ အဘိညာဉ်
တန်ခိုးရှိသူကား ထိုကဲ့သို့အထင်ကြီးအောင် မလိမ်။] ဂစ္ဆန္တောပိ-သွားသော
ရဟန်းသည်လည်း၊ ပါရာဇိကံ နာပဇ္ဇတိ၊ ပဒဂမနေနေဝ-ခြေဖြင့် သွားခြင်း
ကြောင့်သာ၊ (ပါရာဇိကံ)အာပဇ္ဇတိ။

တံပိ- ထို ခြေဖြင့်သွားခြင်းကိုလည်း၊ ယေဟိ-အကြင်ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဟ,
ကတိကာ-ကို၊ ကတာ-အပ်ပြီ၊ တေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , အပုဗ္ဗံ အစရိမံ- မရှေး
မနှောင်း၊ ဝါ- တပြိုင်နက်၊ ဂစ္ဆန္တော- သည်၊ (ပါရာဇိကံ) နာပဇ္ဇတိ၊ ဟိ-
မှန်၊ ဧဝံ- ဤသို့တပြိုင်နက်၊ ဂစ္ဆန္တော-န်သော၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသောရဟန်း
တို့သည်လည်း၊ အညမညံ-ချင်း၊ ရက္ခန္တိ-ပါရာဇိကမှစောင့်ကုန်၏၊ [“ပဌမဆုံး
ဖဲသွားသူကို ရဟန္တာ ဟု သိကုန်အံ့” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဌမဆုံး မဟုတ်ဘဲ
မရှေးမနှောင်း တပြိုင်နက်ဖဲသွားကြလျှင် အချင်းချင်း(အာပတ်မသင့်အောင်)
စောင့်ရှောက်ကြသည်- ဟုလို။] မဏ္ဍပရက္ခမူလာဒိသု - မဏ္ဍပ် , သစ်ပင်၏
အနီးအောက် အစရှိသောအရပ်တို့တွင်၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ဌာနံ-ကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ-
၍၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧတ္ထ - ဤအရပ်၌၊ နိသီဒတိဝါ- ထိုင်မူလည်း
ထိုင်အံ၊ စင်္ကမတိဝါ- အံ၊ တံ- ထိုရဟန်းကို၊ အရဟာတိ- ဟူ၍၊ ဇာနိဿာမ-
န်အံ၊ ပုပ္ဖါနိဝါ - တို့ကိုသော်လည်း၊ ထပေတွာ , ယော- အကြင်ရဟန်းသည်။

ဣမာနိ- ဤပန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ရှိ၊ ပူဇိ- ကို၊ ကရိဿတိ- အံ၊ တံ- ထို ပန်း
 ပူဇော်သော ရဟန်းကို၊ အရဟာတိ ဇာနိဿာမ၊ ဣတိ အာဒိနာ - သော၊
 နယေန-ဖြင့်၊ ကတိကာ ကတာ သစေပိ ဟောတိ၊ တကြာပိ - ထိုသို့ ကတိက
 ဝတ်ပြုရာ၌လည်း၊ ဣစ္ဆာစာရဝသေန-ဖြင့်၊ တထာ-ထိုကတိကဝတ်အတိုင်း၊
 ကရောန္တဿ-၏၊ ပါရာဇိကမေဝ (ဟောတိ)။

[နောက်နားက အာကာရဝါကျကို ပဌမယူပေးပါ။] ယေ-အကြင်ရဟန်း
 တို့သည်၊ အရဟန္တာ-ရဟန္တာတို့တည်း၊ တေ-ထို ရဟန္တာရဟန်းတို့သည်၊
 ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသန္တ- နေကြပုံ၊ စေကုန်သတည်း၊ စိဝရာဒိနိစ-တို့ကို
 လည်း၊ ဂဏန္တ- ယူပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ ညွှန်ပြ၍၊ (စာရေး
 ထား၍)၊ ဥပါသကေန-သည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-လမ်းခရီးအကြား၌၊ ဝိဟာရေ-
 သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတောဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍
 မူလည်းဖြစ်အံ့၊ စိဝရာဒိနိ - တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ထပိတာနိဝါ - မူလည်း၊
 သစေပိ ဟောန္တိ-န်အံ့၊ တကြာပိ-ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌လည်း၊ ဣစ္ဆာစာရဝသေန-
 ယုတ်မာသောအလို ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝသန္တဿဝါ - နေသည်
 မူလည်း ဖြစ်သော၊ စိဝရာဒိနိ-တို့ကို၊ ဂဏန္တဿဝါ-သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏)၊
 ပါရာဇိကမေဝ- သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ တေ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
 ကတိကဝတ်သည်၊ အဓမ္မိက ကတိကဝတ္တံ-တရားနှင့်မယှဉ်သော ကတိကဝတ်
 တည်း၊ [အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကတိကဝတ်အားလုံးကို ” တေ ” ဟု
 ဆိုသည်၊] တသ္မာ- ကြောင့်၊ န ကာတဗ္ဗံ - မပြုထိုက်၊ အညံ- သော၊ ဧဝံရူပံ-
 ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဣမသ္မိံ တေမာသတ္တန္တ ရေ၊ ပေ၊ ဟောန္တူတိ ဧဝမာဒိ
 ဝါ- န္တ၊ အစရှိသော ကတိကဝတ်ကိုလည်း၊ (န ကာတဗ္ဗံ- ထိုက်)၊ [ဣမသ္မိံ
 တေမာသတ္တန္တ ရေ - ဤဝါတွင်း ၃ လအတွင်း၌၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ အာရညကာ-တော၌ နေကုန်သည်၊ ဟောန္တ-
 ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ ဝါ - ဖြစ်ကြစတမ်း၊ ပိဏ္ဍပါတိ၊ ပေ၊ ဧရာဝါ- ပိဏ္ဍပါတိ
 ကံ အစရှိသော ကြွင်းသောစုတင်ကို ဆောင်သူတို့သည်မူလည်း၊ (ဟောန္တ-
 တည်း၊ ဝါ-တမ်း)၊ အထဝါ-သည်သာ မကသေး၊ သဗ္ဗေဝ-ရဟန်းအားလုံး
 တို့သည်ပင်၊ ဒီဏာသဝါ - တို့သည်၊ ဟောန္တ- ဖြစ်ကြစေသတည်း၊ ဝါ-
 ဖြစ်အောင်ကျင့်ကြစတမ်း။] ကသ္မာ- ကြောင့်၊ န ကာတဗ္ဗံ-နည်း)၊ ဟိယသ္မ -
 ကြောင့်၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာ - အမျိုးမျိုးသော မတူကွဲပြားသော တိုင်းပြည်၌
 နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ [ဝိ-မတူသော+ရဇ္ဇ-တိုင်းပြည် (ဇနပုဒ်)၌+
 ကာ - နေသူတို့၊ “ နာနာဇနပဒဝါသိနော ” -ဇီကာ၊] သန္နိပတန္တိ- စုဝေးမိ

တတ်ကြကုန်၏။ [ဝါတွင်း၌ စုဝေးမိကြသည် - ဟူလို၊] တတ္ထ - ထို ရဟန်း
 တို့တွင်၊ ကေစိ-အချို့ ရဟန်းတို့သည်၊ ဒုဗ္ဗလာ- အားမရှိကုန်သည်၊ အပ္ပထာ
 မာ - နည်းသော အားရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ [ဒုဗ္ဗလာကို အပ္ပထာမာဟု
 ထပ်ဖွင့်သည်။] ဝေရူပံ - သော၊ ဝတ္တံ- ကတိကဝတ်ကို၊ အနုပါလေတံ - ၄၊
 န သက္ကောန္တိ - န၊ တသ္မာ , ဝေရူပံ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ [အချို့စာ၌
 (ဝိ)ပါ၏။] ဝတ္တံ-ကို၊ န ကာတဗ္ဗ-ထိုက်။

ဣမံ တေမာသံ - လုံး၊ သဗ္ဗေဟေဝ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ န
 ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ- ပါဠိမသင်ယူရာ၊ ဝါ-စတမ်း၊ နပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ- အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို
 မမေးမြန်းရာ၊ ဝါ - စတမ်း၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ-ရှင်မဖြစ်စေရာ၊ ဝါ-ရှင်ပြုမပေး
 ကြစတမ်း၊ [ဝါတွင်း၌ ရဟန်းခံရိုးထုံးစံ မရှိသောကြောင့် “ န ဥပသမ္ပါဒေ
 တဗ္ဗံ ” ဟု မဆို။] မူဂဗ္ဗတံ- အ, သူတို့၏ အကျင့်ကို၊ ဂဏိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဝါ-
 တမ်း၊ ဗဟိသီမဋ္ဌဿာပိ - ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ တည်သောရဟန်းအားလည်း၊
 သံဃလာဘော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-၏၊ ဝါ- တမ်း၊ [ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ယူရသော
 သံဃလာဘ်ကို ထုံးစံအားဖြင့် တိုက်တွင်းရှိသံဃာသာ ရထိုက်သည်၊ အပြင်
 သံဃာအား ပေးလိုလျှင် တိုက်ရှိသံဃာကို ခွင့်ပန်ပြီးမှ ပေးကောင်းသေး၏။]
 ဣတိ ဝေမာဒိကံ ပန - ဤသို့အစရှိသော ကတိကဝတ်ကိုကား၊ န ကာတဗ္ဗ
 မေဝ-ကေနမပြုထိုက်သည်သာ၊ [ရှေ့က ကတိကဝတ်များကို စောင့်ရှောက်မည်
 ဆိုလျှင် စောင့်ရှောက်၍ အပြစ်မရှိ၊ ဤ ကတိကဝတ်ကား အပြစ်ရှိသောကြောင့်
 ဝေဖြင့် “န ကာတဗ္ဗမေဝ” ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ တားမြစ်သည်။]

လက္ခဏသံယုတ္တေ - လက္ခဏသံယုတ်၌၊ [လာလတံဝတ္ထု များသည်
 လက္ခဏသံယုတ် ပါဠိတော်၌ လာသော ဝတ္ထုများတည်း၊ ထို ပါဠိတော်မှ
 ယူထားသောကြောင့် “ လက္ခဏသံယုတ္တေ ” ဟု ဆိုသည်။] အာယသ္မာစ လက္ခ
 ဏောတိ-ဟူ၍၊ ယှာယံလက္ခဏတ္ထေရေ-ကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ)ဝုတ္တော၊
 သေ-ဤ လက္ခဏထေရ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်၊) ဇဋိလသဟဿဿ- ရသေ့
 တထောင်၏၊ [ဥရုဝေဋ္ဌကဿပစသော ရသေ့တထောင်၏။] အဗ္ဘန္တရေ -
 အတွင်း၌၊ ဧဟိဘိက္ခုပသမ္ပဒါယ-ဧဟိဘိက္ခုပဉ္စင်း အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နော-
 မြင့်မြတ်သော ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ အာဒိတ္တပရိယာယာဝသာနေ-
 အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်၏ အဆုံး၌၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တော - သော၊ ကော-
 သော၊ မဟာသာဝကောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, သေ-ဤ
 ထေရ်သည်၊ လက္ခဏသမ္ပန္နော - ယောက်ျားတို့၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊
 [ပုရိသလက္ခဏသမ္ပန္နော - ဋီကာ၊] သမ္ဗာကာရပရိပူရေန - အလုံးစုံသော

အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ မြဟ္မသမေန - မြဟ္မာမင်း၏ အတ္တဘောနှင့် တူသော၊ [မြဟ္မတ္တဘာဝသမေန၊] အတ္တဘာဝေန - အတ္တဘောနှင့်၊ သမန္တာ ဝတော-ပြည့်စုံ၏၊ တသ္မာ, လက္ခဏောတိ-ဟူ၍၊ သန့် ဝတော၊ [ဤလက္ခဏ ဟူသောအမည်သည် ဂုဏူပစာတည်း၊ သို့မဟုတ် “လက္ခဏံ ယဿ အတ္ထိတိ လက္ခဏော” ဟူပြု။] ပန- ကား၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော-သည်၊ ပဗ္ဗဇိတ ဒိဝသတော-မှ၊ သတ္တမေဒိဝသေ-၌၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တော - သော၊ ဒုတိယော- အရှင်သာရိပုတ္တရာထေခံ၍ ၂ ပါးမြေခံဖြစ်သော၊ အဂ္ဂသာဝကော-တည်း။

သိတံ ပါတုကာသိတိ-ကား၊ မန္တဟသိတံ-သာသာညှင်းညှင်းပြုံးခြင်းကို၊ ပါတု - ထင်ရှားစွာ၊ (သူတပါးမြင်လေခံအောင်)၊ အကာသိ-ပြီ၊ ပကာသ ယိ-ထင်ရှားစေပြီ၊ ဒသေသိ-ပြုပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံဟောတိ၊ ပန- ပရိဟာရဗက္ခမ္ပ တပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဥးအံ၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ထေရော-အရှင် မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်သည်၊ သိတံ - ကို၊ ပါတု - စွာ၊ အကာသိ - နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဥပရိ-၌၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတံ-သော၊ အဋ္ဌိက သင်္ခလိကံ - သံကွင်းဆက်ကဲ့သို့ ဆက်၍နေသော အရိုးစုဖြစ်သော၊ ဧကံ- တကောင်သော၊ ပေတလောကေ - ပြိတ္တာလောက၌၊ နိဗ္ဗတ္တံ- သော၊ သတ္တိ- ကို၊ ဒိသွာ-ကြောင့်၊ (သိတံ-ကို၊ ပါတု-စွာ၊ အကာသိ-ပြီ)၊ တဗ္ဗ- ထိုပြိတ္တာ ကိုလည်း၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ - ဖြင့်၊ (ဒိသွာ သိတံ ပါတု အကာသိ)၊ ပသာဒ စက္ခုနာ - ဖြင့်၊ (ဒိသွာ သိတံ ပါတု, န အကာသိ- ပြုသည်မဟုတ်)၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပသာဒ စက္ခုဿ-၏၊ ဧတေ အတ္တဘာဝါ- ဤပြိတ္တာ၏ အတ္တဘောတို့သည်၊ အာပီတံ - ရှေးရှုကျခြင်းသို့၊ န အာဂစ္ဆန္တိ - မရောက်ကုန်၊ ပန-ဆက်၊ ဝေ ရူပံ - သော၊ အတ္တဘာဝံ - ဒုက္ခိတအတ္တဘောကို၊ ဒိသွာ - ၍၊ ကာရုညေ- သနားခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗေ-ပြုထိုက်ပါလျက်၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ သိတံ-ကို၊ ပါတု- စွာ၊ အကာသိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ [ကရုဏာသည် ဒုက္ခိတ

သိတံ ပါတုကာသိ။ ။ သိတံကို “ မန္တဟသိတံ ” ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် သိတံ, ဟသိတံ-စသော အလင်္ကာကျမ်းလာ ၆ မျိုးတွင် ဟသိတံကိုပင် ဤ၌ “ သိတံ ” ဟု ခေါ်ထားကြောင်း သိရသည်။ ပါတုသဒ္ဓါသည် ထင်ရှားခြင်းအနက်ဟောဖြစ်၍ ပါတု+ အကာသိကို “ ပကာသယိ ” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင် “ ဒသေသိ ” ဟု ဥဇုကတ္ထဖွင့်သည်။ “ ထင်ရှား အောင်ပြု ” ဟူသည် ပြုံးသည်ကို အရှင်လက္ခဏမြင်အောင် ပြခြင်းတည်း။

အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ။ ။ အဋ္ဌိယေဝ အဋ္ဌိကော၊ အရိုးဖြစ်သော ပြိတ္တာ၊ အဋ္ဌိကောစ+ သေ၃ + သင်္ခလိကောစာတိ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကော = သံကွင်းဆက်ကဲ့သို့ အရိုးချင်းဆက်နေ သော အရိုးစု၊ ထိုအရိုးစုသည် “ သက်မဲ့ မဟုတ်, သက်ရှိ ပြိတ္တာ၃ တမျိုး, ” ဟု သိစေ လို၍ “ ဧကံ၊ ပေ၊ သတ္တံ ” ဟု ဝိသေသန ပြုသည်။

သတွာကိုအာရုံပြုသောကြောင့် ကရုဏာဖြစ်သင့်သည်-ဟူလို၊]အတ္တနောစ-
၏၎င်း၊ ဗုဒ္ဓညာဏသမ္ဘဝ - ဘုရားဉာဏ်တော်၏၎င်း၊ သမ္ပတ္တိသမနုဿရဏ
တော-ပြည့်စုံခြင်းကို အမှတ်ရခြင်းကြောင့်၊ (သိတံ ပါတု အကာသိ)။

ဟိ-နဲ့၊ တံ-ထို ပြိတ္တာကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ထေရော-သည်၊ အဒိဋ္ဌသစ္စေန နာမ-
မမြင်အပ်သော သစ္စာ ၄ ပါး ရှိသူ မည်သော၊ ပုဂ္ဂလေန - သည်၊ ပဋိလဘိ
တဗ္ဗာ-ရထိုက်သော၊ ဝေရူပါ-သော၊ အတ္တဘာဝါ-မှ၊ အဟံ-သည်၊ မုတ္တော-
လွတ်ရပေပြီ၊ မေ-၏၊ လာဘာ - ဈာန်အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို ရခြင်းတို့သည်၊
(ဟောန္တိဝတ- ဖြစ်ပေကုန်စွာ)၊ မေ- သည်၊ ဣဒံသာသနံ-ကို၊ သုလဒ္ဓံဝတ-
ကောင်းစွာ ရအပ်ပေစွာ တကား၊ ဣတိ - သို့၊ အတ္တနော-၏၊ သမ္ပတ္တိ-ကို၊
အနုဿရိတွာစ-အမှတ်ရ၍၎င်း၊ ဝါ-ကြောင့်၎င်း၊ ယော - အကြင် မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ကမ္မဝိပါကော ဘိက္ခဝေ အစိန္တေ ယျော နစိန္တေ တဗ္ဗောတိ-ဟူ၍၊
ဒေသေသိ- မူပြီ၊ ဗုဒ္ဓဿ - အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူသော၊ (တဿ)
ဘဂဝတော - ၏၊ ဉာဏသမ္ပတ္တိ - ဉာဏ်တော်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ အဟော-
ဪ...အံ့ဩဘွယ် ကောင်းပါပေစွ၊ ဝတ-စင်စစ်၊ ပစ္စက္ခံ-မျက်မှောက်ကို၊
ကတွာ- ၍၊ ဗုဒ္ဓါ - တို့သည်၊ ဒေသေန္တိ - န်၏၊ ဗုဒ္ဓါနံ - တို့သည်၊ ဓမ္မဓာတု-
သမ္ပညတဉာဏ်မြတ် တရားဓာတ်ကို၊ ဝါ- တရားတို့၏သဘောကို၊ [ဓမ္မဓာတုတိ
သမ္ပညတညာဏံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ ဓမ္မဓာတုတိဝါ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ။] သုပ္ပဋိ
ဝိဒ္ဓါ - ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူအပ်ပါပေစွာ၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ဗုဒ္ဓ
ညာဏသမ္ပတ္တိ - ဘုရားဉာဏ်တော်၏ပြည့်စုံပုံကို၊ သရိတွာစ-အမှတ်ရ၍၎င်း၊
ဝါ-ကြောင့်၎င်း၊ သိတံ-ကို၊ ပါတွာကာသိ- ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား အဖြေတည်း။

ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ, ဒီဏာသဝါနာမ - တို့မည်သည်၊ အကာရဏာ-
အကြောင်း မရှိကုန်ဘဲ၊ သိတံ န ပါတုကရောန္တိ၊ တသ္မာ, နံ- ထို အရှင်မဟာ
မောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်ကို၊ လက္ခဏတ္ထေရော-သည်၊ ကောနုခေါ၊ပေ၊ ပါတုကမ္မာ
ယာတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆိ-ပြီ၊ ထေရော ပန-ကား၊ ယသ္မာ, ယေဟိ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်၊ အယံ ဥပပတ္တိ- ဤဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဤ အတ္တဘောကို၊ သာမံ - တိုင်၊
အဒိဋ္ဌာ-မမြင်အပ်၊ [ဥပပတ္တိတိ ဇာတိ၊ ဥပပတ္တိ သီသေန ဟိ တထာရူပံ အတ္တ
ဘာဝံ ဝဒတိ၊ (ပဓာနနည်း)။] တေ - ထို ကိုယ်တိုင် မတွေ့မြင်ရသူတို့သည်၊
ဝါ-ကို၊ ဒုဿဒ္ဓါပယာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ယုံကြည်စေအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ယုံကြည်

ဒုဿဒ္ဓါပယာ။ ။သံ+ဓာ+ဏာပယ,ဏပစ္စည်း၊ သဒ္ဓါပီယန္တေတိ သဒ္ဓါပယာ၊
ဒုက္ခေန + သဒ္ဓါပယာ ဒုဿဒ္ဓါပယာ၊ ဤ စကားသည် အရှင်လက္ခဏကို ရည်ရွယ်၍

စေနိုင်ခဲ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ-နိဇ္ဇိ၊ တသ္မာ,ဘဂဝန္တိ-ကို၊ သက္ကိံ-သက်သေကို၊ ကတွာ-၍၊ ဗျာကာတုကာမတာယ-ဖြေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အကာလောခေါ် အာဝုသောတိ အာဒိံ-ကို၊ အာဟာ-ပြီ၊ တတော-ထိုမှ နေ၍၊ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပုဋ္ဌော(သမာနော), ဣဓာဟံ အာဝုသောတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဗျာကာသိ-ပြီ။

တတ္ထ - ထို ဣဓာဟံ အာဝုသော အစရှိသော ဝါကျ၌၊ အဋ္ဌက သင်္ခလိ ကန္တိ-ကား၊ သေတံ-ဖြူသော၊ နိမ္မိသလောဟိတံ-အသား အသွေးမရှိသော၊ အဋ္ဌိသဃာတံ - အရိုးအပေါင်းကို၊ (အဒ္ဓသံ - မြင်ရပြီ)၊ ဂိဇ္ဈာပိ ကာကာပိ ကုလလာပိဘိ - ကား၊ ဧတေပိ - ဤ သတ္တာတို့ကိုလည်း၊ ယက္ခဂိဇ္ဈာစေ-လင်းတဘိလူးတို့ဟူ၍၎င်း၊ ယက္ခကာကာစ-ကျီးဘိလူးတို့ဟူ၍၎င်း၊ ယက္ခကုလ လာစ-သိန်း စွန် ဘိလူးတို့ ဟူ၍၎င်း၊ ပစ္စေတဗ္ဗာ-ယုံကြည်ထိုက်ကုန်၏၊ ဝါ-သိထိုက်ကုန်၏၊ [“လင်းတ”ဆိုသော်လည်း ပြိတ္တာဘိလူးကောင်တွေ- ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ဧတံ ရူပံ-ဤ အရိုးစုပြိတ္တာစသော ပြိတ္တာအဆင်းသည်၊ ပါကတိ ကာနံ-ပင်ကိုယ်ရိုးရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဂိဇ္ဈာဒီနံ-တိရစ္ဆာန် လင်းတ အစရှိသည် တို့၏၊ အာပါတမ္ဗိ - ရှေးရှုကျခြင်း သို့လည်း၊ နာဂစ္ဆတိ - မရောက်၊ အနု ပတိတွာ အနုပတိတွာတိ - ကား၊ အနုပဗ္ဗိတွာ အနုပဗ္ဗိတွာ - နောက်က လိုက်၍၊ နောက်ကလိုက်၍၊ ဝိတုဒေန္တိတိ- ကား၊ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ - ထိုးဖောက်၍၊ ဝစ္ဆန္တိ - ပျံသွားကုန်၏၊ ဝိတုဒန္တိတိ ဝါ-ဝိတုဒန္တိ ဟူ၍လည်း၊ ပါဋ္ဌော-

ဆိုအပ်သောစကားမဟုတ်၊ ဤအကြောင်းကို တဆင့်စကား ကြားရသူများကို ရည်ရွယ် ၍ ဆိုအပ်သော စကားတည်း၊ အရှင်လက္ခဏမှာ ရဟန္တာဖြစ်၍ ယုံကြည်ပါသည်၊ ရဟန္တာဖြစ်သော်လည်း ထိုအချိန်၌ အဘိညာဉ်ဖြင့် ဂရုမစိုက်မိ၍ ထိုပြိတ္တာကို မမြင်ရ။

ဝိတုဒေန္တိ ။ ။ “ဝိတု+ဒေန္တိ” ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲ၊ ဝိပုဗ္ဗတုဒဓာတ်သည် ထိုးဆွခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ဒေဓာတ်ကား ပျံသွားခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “ဝိတုဒေ+ဒေန္တိ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဇူကို ချေ၍ “ဝိတုဒေန္တိ” ဖြစ်ပုံကို သိစေလိုသော ကြောင့် “ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ+ဝစ္ဆန္တိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ [ဝိတုဇ္ဇန္တိ တွာပစ္စည်းကို ယပြု၊ ဒျကို ဇပြု, ဒွေဘော်လာ၊ [ဝိတုဒေန္တိတိ - ဝိနိဝိဇ္ဈိန္တာ ဒေန္တိ၊ အသိဓာရူပမေဟိ တိခိဏေဟိ လောဟတုဏှေဟိ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဣတော စိတောစ ဝစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော၊- သာရတ္ထ။] ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍ “ဝိတုဏှေန္တိ, ဝိတုဒေန္တိ”လည်း မရှိရ။

ဝိတုဒန္တိတိ ပါဋ္ဌော။ ။ “တုဒ- ဗျထနေ(ထိုးဆွခြင်း)” ဟု ရှိသောကြောင့် ဝိတုဒန္တိကို “ဝိဇ္ဈန္တိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “အသိဓာရူပမေဟိ၊ပေ၊ တုဏှေဟိ” တို့ကား ထိုးဆွကြောင်း ကရိုဏ်းကို အပိုထည့်ခြင်းသာတည်း၊ တုဒဓာတ်သည် ဘူဝါဒိဖြစ်၍ “တုဒေန္တိ”ဟု မရှိစေရ၊ [ပါဠိတော်၌ ဖါသုဇ္ဇန္တိ ရိကဒဟိကို “ဘူမတ္တိပဗ္ဗမိသက်ထဉ္စး

ပါဌ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အသိဇာရူပမေဟိ- သန်လျက်သွားဟူသော ဥပမာရှိ ကုန်သော၊တိခိဏေဟိ-ထက်လှစွာကုန်သော၊ လောဟတုဏ္ဍေဟိ-သံနှုတ်သီး တို့ဖြင့်၊[လောဟသလာကသဒိသေဟိ၊ ကာဠုလောဟမယေဟေဝ ဝါ တုဏ္ဍ ကေဟိ၊] ဝိဇ္ဇန္တိ - ထိုးဖောက်ကုန်၏၊ ဣတိ အယံ - ဤသည်ကား၊ အတ္ထော- ဝိတုဒန္တိ၏ အနက်တည်း။

သာ သုခံ အဋ္ဌဿရံ ကရောတိတိ ဧတ္ထ-ဌှ၊ သုဒန္တိ-ပုဒ်သည်၊ နိပါတော- တည်း၊(အနက် မရှိ ဟူလို၊) သာအဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ-ထို အရိုးစု ပြိတ္တာသည်၊ အဋ္ဌဿရံ- နှိပ်စက်အပ်သူတို့၏ အသံကို၊ [အနိယန္တေတိ အဋ္ဌာ၊ အဋ္ဌာနံ + သရော အဋ္ဌဿရော။]အာတုရဿရံ-နာကျင်သူတို့၏အသံကို၊ ကရောတိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အကုသလ ဝိပါကာနုဘဝနတ္ထိ-အကုသိုလ်၏အကျိုးကို ခံစား ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ယောဇနပ္ပမာဏာပိ - တယူဇနာ ပမာဏ ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာဒိသာ - န်သော၊ အတ္တဘာဝါ-တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ကိရ- ဖြစ်ကြရကုန်သတတ်၊ ပဿာဒုဿဒါစ - များသော ပသာဒ ရှိကုန်သည်၎င်း၊ [အရိုးချည်းဖြစ်သော်လည်း ကာယပသာဒ အလွန်များသည်- ဟူလို။] ပတ္တ ဝဏ္ဏ သဒိသာ-မှည့်ရင့်သော အနာနှင့်တူကုန်သည်၎င်း၊[အရိုးဖြစ်သော်လည်း အလွန်နူးညံ့သည် ဟု ပြသည်။] ဟောန္တိ ကိရ-န်သတတ်၊ တသ္မာ, သာအဋ္ဌိက သင်္ခလိကာ-သည်၊ဗလဝဝေဒနာတုရာ-အားကြီးသော ဝေဒနာသည် နှိပ်စက် အပ်သည်၊(ဟုတွာ)၊ တာဒိသံ-သော၊ သရံ-နာကျင်သံကို၊ အကာသိ၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ပန-ထပ်၍ ဆက်ဥားအံ့၊ ဝေ-သို့၊ ဝတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ပုန , အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော - သည်၊ ဝဋ္ဌဂါမိက သတ္တာနာမ- ဝဋ်ဌှ သွားနေသော သတွာတို့မည်သည်၊ ဝေရူပါ-သော၊ အတ္တဘာဝါ-မှ၊ န မုစ္ဆန္တိ-နိုင်ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္ထေသု-တို့ဌှ၊ ကာရညံ-သနားခြင်းကို၊ ပဋိစ္စ, ဥပ္ပန္နံ - သော၊ ဓမ္မသံဝေဂံ - တရား သံဝေဂကို၊ ဝါ - ထိတ်လန့်ကြောင်း သဟောတ္တပ္ပဉာဏ်ကို၊ ဒသေန္တော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တဿ မယံ၊ပေ၊ အစ္စရိယံဝတ ဘောတိ အာဒိ - ကို၊ အာဟ-ပြီ။ [ဂရဟနစ္စရိယံ နာမေတံ- ဤအစ္စရိယသည် ကဲ့ရဲ့ကြောင်း အစ္စရိယတည်း၊ ချီးမွမ်းကြောင်း အစ္စရိယ မဟုတ်-ဟူလို။]

သည်”ဟုဒီကာဖွင့်ခြင်းသည်“ဝိတုဒန္တိ”ပါဌ်အတွက် ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ နံရိုးအကြားတို့၌ ထိုးဆွကြသည်-ဟူလို၊ “ဝိတုဒန္တိ”ဟူသော ပဌမပါဌ်ရှိ အလိုအားဖြင့်ကား အပါဒါန် အနက်သာတည်း၊ “ဝိတုဒန္တိ-အပေါက်ဖြစ်အောင် ထိုးဖောက်၍၊ ဖါသုဠန္တရိကာဟိ- နံရိုးအကြားတို့မှ၊ ဒေန္တိ-ပျံသွားကြကုန်၏”ဟု ပေးပါ။]

ဘိက္ခု ဥဇ္ဈာယန္တိတိ - ကား၊ ယေသံ - အကြင် ရဟန်းတို့၏၊ သာပေတုပ ပတ္တိ-ထိုပြိတ္တာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ထို ပြိတ္တာအတ္တဘောသည်၊ အပ္ပစ္စက္ခာ- ဆန္ဒ၏ ရှေးရှုမဟုတ်၊ ဝါ-မျက်မှောက် မဟုတ်၊ တေ-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ- ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏၊ [အက္ခယ - စက္ခုန္ဒြေ၏ + ပဋိမုခါ ပစ္စက္ခာ၊ န+ ပစ္စက္ခာ အပစ္စက္ခာ၊] ပန-ဆက်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ထေရဿ- အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ထေရ်၏၊ အာနဘာဝံ - ကို၊ ပကာသေန္တော - ထင်ရှားစေတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စက္ခုဘူတာ ဝတ ဘိက္ခဝေ သာဝကာ ဝိဟရန္တိတိအာဒိ - ကို၊ အာဟ-မူပြီ၊ တတ္ထ- ထို စက္ခုဘူတာ ဝတ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ တေသံ- ထို သာဝကတို့၏၊ ဘူတံ-ထင်ရှားသော၊ ဇာတံ-ဖြစ်သော၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော၊ ဝါ- ရအပ်သော၊ စက္ခု-ဉာဏ်စက္ခုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (တေ-ထို သာဝကတို့သည်)၊ စက္ခုဘူတာ - တ တို့မည်၏၊ [သမ္ပတ္တဒိဗ္ဗစက္ခုကာ၊ လောကဿ စက္ခုဘူတာတိ ဧဝံဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော] ဘူတစက္ခုကာ- ထင်ရှားသော စက္ခုရှိကုန်သည်၊ ဥပန္နစက္ခုကာ-ဖြစ်သော စက္ခုရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စက္ခု-ဉာဏ်စက္ခုကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဝိဟရန္တိ-နံ၏၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ ဒုတိယပဒေဝိ - ဉာဏဘူတာ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော- တည်း၊ ယတြိ ဟိ နာမာတိ ဧတ္ထ - ၌၊ ယတြာတိ - ယတြ ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ကာရဏဝစနံ-အကြောင်းကို ဟောသော သဒ္ဒါတည်း၊ တတြ-ထို ယတြဟိနာမ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ အယံ-ကား၊ အတ္ထယောဇနာ- တည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သာဝကောပိ- သာဝကသော်မှလည်း၊ ဝေရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော ပြိတ္တာ၏အဆင်းကို၊ ဥ သာတိဝါနာမ- သိလည်း သိနိုင် တုံသေး၏၊ ဒက္ခိတိဝါနာမ-မြင်လည်းမြင်နိုင်တုံသေး၏၊ သက္ခိံ-မျက်မှောက်ကို (မျက်စိအောက် ရောက်နေသလို)၊ ကရိဿတိ ဝါ နာမ- ပြုလည်း ပြုနိုင်တုံ သေး၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ စက္ခုဘူတာဝတ ဘိက္ခဝေ ၊ ပေ၊ ဝိဟရန္တိတိ-ဟူ၍၊ အဝေါစုမှ-မိန့်တော်မူခဲ့ကုန်ပြီ၊ (ဣတိ-ကား၊ အတ္ထယောဇနာ- တည်း။)

ပုဗ္ဗေဝါပေ၊ ဒိဋ္ဌောတိ-ကား၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ-ဗောဓိမဏ္ဍိုင်အရပ်၌၊ သဗ္ဗညုတ ညာဏပုဋိဝေဓေန-သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်၊ အပ္ပမာဏေသု- အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော၊ စက္ခုဝါဠေသု-စကြာဝဠာတို့၌၊ အပ္ပမာဏေ-

ယတြာတိ ကာရဏဝစနံ။ ။ ယတြာတိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတောတိ အာဟ- ယတြာတိ ကာရဏဝစနံတိ၊ တော၊ တြ၊ ထ-စသော ပစ္စည်းတို့ကို သဒ္ဒါကျမ်း၌ “ နိပါတ ပစ္စယ ” ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် “ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော ” ဟု ဝိကာဖွင့်သည်၊ တြပစ္စည်းလည်း ဤနေရာ၌ ဟိတ်အနက်ဟောတည်း။

နိသော၊ သတ္တန်ကာယေ - သတ္တာ အပေါင်းတို့ကို၊ ဘဝဂတိယောနိ ဌိတိ
 နိဝါသေ-ကာမစသောဘဝ၊ နိရယစသောဂတိ၊ သံသေဒဇစသောယောနိ၊
 ဝိညာဏဌိတိ၊ သတ္တန်ဝါသတို့ကို၊ [သတ္တန်ကာယေကို ဘဝယောနိစသည်ဖြင့်
 အကျယ်ဝေဘန်သောကြောင့်(အရတူသဖြင့်)စသဒ္ဒါလိုမည် မထင်။] ပစ္စက္ခံ-
 မျက်မှောံကို၊ ကရောန္တေန-သော၊မယာ-သည်၊ ပုဗ္ဗေဝ-၌ပင်၊ သောသတ္တော-
 ကို၊ ဒိဋ္ဌာ - မြင်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ- မိန့်တော်မူ၏၊ ဂေါဃာတ
 ကောတိ-ကား၊ ဂါဝေါ-တို့ကို၊ ဝမိတွာ ဝမိတွာ-၍၊ အဋ္ဌိတော-မှ၊ မံသံ-
 ကို၊ မောစေတွာ-လွတ်စေ၍၊ ဝါ-ခွါ၍၊ ဝိက္ခိဏိတွာ-ရောင်း၍၊ ဇီဝိတကပ္ပနက
 သတ္တော-အသက်မွေးမှုကို ပြုသောသတ္တာသည်၊ (အဟောသိ-ပြီ။)

တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာတိ-ကား၊ နာနာစေတနာဟိ-
 အမျိုးမျိုးသော စေတနာတို့ဖြင့်၊ [ပုဗ္ဗ၊ မုဇ္ဈ၊ ပရစေတနာတို့ဖြင့်။] အာယူဟိ
 တဿ - အားထုတ်အပ်သော၊ တဿ အပရာပရိယ ကမ္မဿ - ထို အပရာ
 ပရိယ ဝေဒနိယကံ၏(ဝိပါကာ ဝသေသေန၌စပ်။)ဟိ- ချဲ့၊ တကြ-ထိုတဿေဝ
 ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ဟူသောပါဠိရပ်၌၊ ယာယ စေတနာယ-သည်၊
 နရကေ-ငရဲ၌၊ ပဋိသန္ဓိ-ကို၊ ဇနိတာ-ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ တဿာ-ထိုစေတနာ၏၊
 ဝိပါကေ - သည်၊ ပရိက္ခိဏေ - သော်၊ အဝသေသကမ္မံဝါ- ကြွင်းသောကံကို
 သော်၎င်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံဝါ-ကမ္မနိမိတ်ကို သော်၎င်း၊ အာရမဏံ ကတွာ ပုန၊
 ပေတာဒိသု-တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ နိဗ္ဗတ္တတိ-၏၊ တဿာ, သာပဋိသန္ဓိ-ကို၊ ကမ္မ
 သဘာဂတာယဝါ-ကံချင်းသဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အာရ
 မဏ သဘာဂတာယဝါ - အာရုံချင်း သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်

တဿေဝကမ္မဿ ဝိပါက ။ ။ ငရဲ၌ ပဋိသန္ဓေကျိုးပေးသော ကံနှင့် အရိုးစုံ
 ပြိတ္တာအကျိုးကို ပေးသောကံသည် စေတနာတခုထည်း မဟုတ်သော်လည်း နွားသတ်
 ကြောင်း စေတနာချင်း တူသောကြောင့်၎င်း , နွား - နွားရိုးဟူသော ကမ္မနိမိတ်
 အာရုံချင်း တူသောကြောင့်၎င်း သဒိသုပစာရအားဖြင့် “ထိုကံ၏အကျိုး”ဟု ဆိုထား
 သည်၊ ဥပမာ- မနွေက စားအပ်ပြီးဆေးနှင့်တူသော ယနေ့စားဘို့ဆေးကို “မနွေက
 ဆေးကလေး ပေးစမ်းပါ” ဟု ဆိုသကဲ့သို့၎င်း, တနေ့က ခါနှင့်တူသော ယခု ခါကို
 “ထိုခါ” ဟု ဆိုသကဲ့သို့၎င်း တည်း။ [ဘဝတိ ဟိ တံသဒိသေပိ တဗ္ဗောဟာရော၊
 ယထာ-သောဇေ တိတ္ထိရော၊ တာနိယေဝ ဩသခာနိ....အပရာပရိယဝေဒနိယကံ၏
 အကျိုးပေးပုံကို သပြိုဟ်အဖွင့်များမှာ ရှု။]

ကမ္မံ ကမ္မနိမိတ္တံ ။ ။ ကံနှင့်တူသော အကျိုးကိုပြရာ၌ ကံနှင့် ကမ္မနိမိတ်ကိုသာ
 ထုတ်ပြလေ့ရှိကြ၏၊ ဂတိနိမိတ်မှာ ကံနှင့်တူသော အကျိုးမဟုတ်သောကြောင့် ဂတိ
 နိမိတ်ကိုထုတ်ပြလေ့ မရှိကြ၊ ထို့ကြောင့် “ကမ္မံဝါ ကမ္မနိမိတ္တံဝါ”ဟု ဆိုသည်။

၎င်း၊ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-အပ်၏။ အယဉ္ဇ သတ္တော-ဤ အရိုးစုပြိတ္တာ သတ္တာသည်လည်း၊ ဝေ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ [ကမ္မ သဘာဝတာ အာရမဏ သဘာဝတာဟူသော နည်းအားဖြင့်၊] ဥပပန္နော- ဖြစ်ရပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ တဿေဝကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တဿ-ထို နွားသတ်သမား၏၊ နရကာ-ငရဲမှ၊ စဝန ကာလေ - စုတေခါနီး အခါ၌၊ နိမ္မိသကတာနံ - အသားမရှိအောင်ပြုအပ် ကုန်သော၊ ဂုန္တံ-တို့၏၊ အဋ္ဌိရာသိဝေ-အရိုးအစုသည် သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ-နိမိတ် သည်၊ အဟောသိ ကိရ-သတတ်၊ သော-ထို နွားသတ်သမားသည်၊ ပဋိစ္ဆန္တံ- ဘဝဖြင့် ဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ (သမာနံပိ- သော်လည်း၊ ဝါ - ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊) [ဘဝအဆက်ဆက် ခြားကွယ်နေသည်လည်းဖြစ်သော။] တံ ကမ္မံ- ထို နွားသတ်ကြောင်း ကံသည်၊ ဝိညူနံ-ပညာရှိတို့၏ စိတ်၌၊ ပါကဋံ-ထင်ရှား သည်ကို၊ ကရောန္တော ဝိယ- သို့၊ အဋ္ဌိသင်္ခလိကပေတော- အရိုးစု ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ဖြစ်ရလေပြီ။ [“သောတိဂေါဃာတကော” ဟု ဋီကာရှိသောကြောင့် “သော ပဋိစ္ဆန္တမိ” ဟု ရှိသင့်သည်။]

မံသပေသိဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊ ဂေါဃာတကောတိ- ကား၊ ဂေါမံသပေသိ ယော-နွားသားအတစ်တို့ကို၊ (နွားသားအတွဲတို့ကို) သုက္ခာပေတွာ-ချောစေ ၍၊ ဝါ - အချောက်လှမ်း၍၊ ဝလ္လုရဝိက္ကယေန- အမဲချောက်ရောင်းခြင်းဖြင့်၊ အနေကာနိ - များစွာကုန်သော၊ ဝဿာနိ- နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဇိဝိတံ- အသက် မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေသိ - ပြုပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊ အဿ- ထို နွားသတ်သမား၏၊ နရကာ-မှ၊ စဝနကာလေ-စုတေခါနီးအခါ၌၊ မံသပေသိယေဝ-အသားတစ် သည်သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ-ကမ္မနိမိတ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထို နွားသတ် သမားသည်၊ (ပဋိစ္ဆန္တံ-ဘဝဖြင့် ဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ သမာနံပိ-သော်လည်း၊ ဝါ- ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ တံ ကမ္မံ-ထို နွားသတ်ကြောင်းကံကို၊ ဝိညူနံ- တို့၏စိတ်၌၊ ပါကဋံ - ကို၊ ကရောန္တော ဝိယ - ကဲ့သို့)၊ မံသပေသိပေတော- အသားတစ် ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ပြီ။

မံသပိဏ္ဏဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ သော-ထို ပြိတ္တာသည်၊ သာကုဏိကော-ငှက်မုဆိုး သည်၊ (ဟုတွာ) သကုဏေ - တို့ကို၊ ဂဟေတွာ - ဖမ်း၍၊ ဝိက္ကိဏနကာလေ- ရောင်းရာအခါ၌၊ နိပ္ပက္ခစမ္မေ-အတောင်အရေမရှိသည်တို့ကို၊ မံသပိဏ္ဏမတ္တေ- အသားဆိုင် အသားတုံးမျှတို့ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝိက္ကိဏန္တော-လျက်၊ ဇိဝိတံ-ကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို ငှက်သတ်သွား၏၊ နရကာ-မှ၊ စဝန ကာလေ-၌၊ မံသပိဏ္ဏောဝ-အသားဆိုင် အသားတုံးသည်သာ၊ နိမိတ္တံ-သည်။

အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထိုငှက်မုဆိုးသည်၊(ပဋိစ္စန္ဒံ သမာနံပိ၊ပေ၊ ကရောန္တော
ဝိယ- လိုက်ပေး)၊ မံသပိဏ္ဏပေတော- အသားဆိုင် အသားတုံး ပြိတ္တာသည်။
ဇာတော-ပြီ။

နိစ္ဆရိဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ ငွေကေ-ဆိတ်တို့ကို၊[ငွေကေတိ အဇေ၊]၊ဝမိတွာ-၍၊
နိစ္စမ္ပေ - အရေမရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ- ၍၊ ကပ္ပိတဇိဝိတဿ - ပြုအပ်သော
အသက်မွေးမှုရှိသော၊ တဿ ဩရုပ္ပိကဿ - ထို ဆိတ်သတ်သွား၏၊ ပုရိမ
နယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ နိစ္စန္ဒံ - သော၊ ငွေကသရီရံ - ဆိတ်၏ကိုယ်သည်၊
နိမိတ္တံ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထိုဆိတ်သတ်သွားသည်၊(ပဋိစ္စန္ဒမ္ပိ၊ပေ၊
ကရောန္တောဝိယ)၊ နိစ္ဆရိပေတော-အရေမရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-
ပြီ၊ အသိလောမဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ သော-ထိုပြိတ္တာသည်၊ သူကရိကော-ဝက်သတ်
သွားသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါပပုဋ္ဌေ-အစာဖြင့် မွေးမြူအပ်ကုန်သော၊ သူကရေ-
တို့ကို၊ အသိနာ - ဖြင့်၊ ဝမိတွာ ဝမိတွာ ဒိဃရတ္တံဇိဝိတံ ကပ္ပေသိ၊ တေန-
ကြောင့်၊ အဿ-ထိုဝက်သတ်သွား၏၊ ဥက္ခိတ္တာသိကဘာဝေါ-မြှောက်အပ်
သော သန်လျက်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ - သန်လျက်မြှောင်နေပုံသည်
သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ အဟောသိ၊ တသ္မာ (သော-ထိုဝက်သတ်သွားသည်၊ ပဋိစ္စ
န္ဒမ္ပိ၊ပေ၊ကရောန္တောဝိယ)၊ အသိလောမပေတော-သန်လျက်အမွေးရှိသော
ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊ သတ္ထိလောမဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ သော-ထိုပြိတ္တာသည်၊
မာဂဝိကော- သားမုဆိုးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧကံ-သော၊ မိဂဇ္ဇ- တယ်သမင်ကို
၎င်း၊[ခါတယ်သကဲ့သို့ အခြားသမင်များကိုတယ်၍(များ၍)ဖမ်းယူရကြောင်း
သမင်ကို“တယ်သမင်”ဟု ခေါ်သည်၊ ဧကံမိဂဇ္ဇံ ဒိပကမိဂံ-ဒီကာ။]သတ္ထိဇ္ဇ-
လုံကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ၊ပေ၊ဝိဇ္ဈိတွာ-ထိုး၍၊မာရေသိ-ပြီ၊ တဿ-ထိုသားသတ်
သွား၏၊ သတ္ထိယာ - ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈနကဘာဝေါယေဝ - ထိုးနေသူ၏ အဖြစ်သည်
သာလျှင်၊ ဝါ-ထိုးနေပုံသည်သာလျှင်၊ နိမိတ္တံအဟောသိ၊ တသ္မာ(သော-ထို
သားသတ်သွားသည်၊ ပဋိစ္စန္ဒမ္ပိ၊ ပေ၊ ကရောန္တောဝိယ)၊ သတ္ထိလောမ
ပေတော-လုံအမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ဇာတော-ပြီ။

ဥသုလောမဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ ကာရဏိကောတိ - ကား၊ ရာဇာပရာမိကေ-
မင်းပြစ်ရှိသူတို့ကို၊ ဝါ-မင်းပြစ်သင့်သူတို့ကို၊ အနေကာဟိ - နသော၊ ကာရ
ဏာဟိ - ညှင်းဆဲ နှိပ်စက်မှုတို့ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇေတွာ - ညှင်းဆဲ နှိပ်စက်ပြီး၍၊ အဝ
သာနေ-၌၊ ကဏ္ဍေန-မြှားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ထိုးဖောက်၍၊ မာရဏကပုရိသော-
သတ်တတ်သော ယောက်ျားတည်း၊ သော-ထိုသူသတ်သွားယောက်ျားသည်၊
အသုကသ္မိံပဒေသေ-၌၊ ဝိဒ္ဓေါ-ထိုးဖောက်အပ်သည်၊ (သမာနော)၊ မရတိ-

၏။ ဣတိ-သို့၊ ဥ တွာဝ- အသေအချာသိ၍သာလျှင်၊ ဝိဇ္ဈတိကိရ-ထိုးသတ်၊ ဝေ- သို့၊ ဇိဝိတံ-အသက်မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေတွာ-ပြီး၍၊ နရကေ- ဌ၊ ဥပ္ပန္နဿ- သော၊ တဿ-ထိုသူသတ်ယောက်ျား၏၊ တတော - ထိုကံမှ၊ ပတ္တာဝသေသေ န - ကျက်ပြီးသောအကျိုး၏ အကြွင်းအကျန်ကြောင့်၊ ဣမ - ဤ ပြိတ္တာဘုံ၌၊ ဥပပတ္တိကာလေ- ဌ၊ ဥသုနာ- ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈနဘာဝေ၊ ယေဝ - ပစ်ဖောက်နေသူ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ-ပစ်ဖောက်နေပုံ သည်သာလျှင်၊ နိမိတ္တံ အဟောသိ၊ တသ္မာ (သော-ထိုသူသတ်သွားယောက်ျားသည်၊ ပဋိစ္စန္ဒမ္ပိ၊ ပေ၊ ကရောန္တော ဝိယ)၊ ဥသုလောမပေတော-မြားအမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော-ပြီ။

သုစိလောမဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ သာရထိတိ-ကား၊ အဿဒမကော - မြင်းတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ဆရာတည်း၊ ဝေါဒမကောတိဝိ- နွားတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ဆရာဟူ၍လည်း၊ ကုရုန္တုကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တဿ-ထိုရထားထိမ်း၏၊ ပတောဒ သုစိယာ - နှင်တန် သံချွန်ဖြင့်၊ (ဒုတ်၏ထိပ်၌ တပ်ထားအပ်သော သံချွန်၊) ဝိဇ္ဈနဘာဝေ၊ ယေဝ- ထိုးနေသူ၏ အဖြစ်သည်သာ၊ ဝါ- ထိုးနေပုံသည်သာ၊ နိမိတ္တံ အဟောသိ၊ တသ္မာ(သော ပဋိစ္စန္ဒံ စသည်ကို လိုက်ပေး၊) သုစိလောမ ပေတော - သံချွန်အမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော၊ ဒုတိယသုစိလောမ ဝတ္ထုသ္မိံ -၌၊ သုစကောတိ-ကား၊ ပေသုညကာရော- ကုန်းတိုက်မှုကို ပြုတတ် သူတည်း၊ ကိရ - ချဲ့၊ သော - ထို ကုန်းတိုက်တတ်သူသည်၊ မနုဿေ- တို့ကို၊ အညမညဉ္စ - အချင်းချင်းလည်း၊ ဘိန္ဒူ - ခွဲပြီ၊ ရာဇကုလေစ - မင်းမျိုး၌လည်း၊ ဣမဿ-ဤသူ၏၊ ဣဒံနာမ-ဤမည်သော အမှုသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣမိနာ-သည်၊ ဣဒံနာမ-ကို၊ ကတံ - ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သုစေတွာ သုစေတွာ-အပြစ်ကို ထင်စွာပြု၍ ထင်စွာပြု၍၊ အနယ ဗျသနံ- ကြီးပွားမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပေသိ-ရောက်စေပြီ၊ တသ္မာ, ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနေန-ဤကုန်းတိုက်သူသည်၊ သုစေတွာ-၍၊ မနုဿာ-တို့ကို၊ ဘိန္ဒူ-ခွဲအပ်ကုန်ပြီ၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သုစိဟိ - အပ်တို့ဖြင့်၊ ဘေဒန ဒုက္ခံ - ထိုးခွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို၊ ပစ္စနဘောတုံ- ခံစားခြင်းငှါ၊ ကမ္မမေဝ - ထိုးကြောင်း ကံကိုသာ လျှင်၊ နိမိတ္တံ ကတွာ , (သော ပဋိစ္စန္ဒံ စသည်ကို လိုက်ပေး၊) သုစိလောမ ပေတော-အပ်အမွေးရှိသော ပြိတ္တာသည်၊ ဇာတော။

အဏ္ဍဘာရိတဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ ဝါမကူဇောတိ - ကား၊ ဝိနိစ္စယာမစ္စော- တရားဆုံးဖြတ်မှုကိုပြုသော အမတ်တည်း၊ တဿ-ထို တရားသူကြီး၏၊ ကမ္မသ ဘာဂတာယ- ကံနှင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကုမ္ဘမတ္တာ-အိုး အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ မဟာဃဋ္ဌပုမာဏာ - ရေအိုးကြီးပမာဏ ရှိကုန်သော၊

အဏ္ဏာ-လိင်အုတို့သည်၊ အဟောသုံ- နိဗြီ၊ [“ကုမ္ဘ”အရ “တကုမ္ဘ” အနက် ယူမည်စိုး၍“မဟာဗဒ္ဓ” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင်၊ မတ္တာကို ပမာဏာဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဟိ-ချဲ့၊ သော- တရားသူကြီးသည်၊ ယသ္မာ၊ ရဟော- ဆိတ်ကွယ်ရာဖြစ်သော၊ ပဋိစ္စန္ဓ- ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ ဌာနေ- အရပ်၌၊ လဉ္ဇ- တံစိုးလက်ဆောင်ကို၊ ဝဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ကုဋ္ဌဝိနိစ္ဆ ယေန-ကောံကျစ်စဉ်းလဲသော အဆုံးအဖြတ် ဖြင့်၊ ဝါ- မတရားအဆုံးအဖြတ်ဖြင့်၊ ပါကဋံ-ထင်ရှားသော၊ ဒေါသံ-အပြစ် ကို၊ ကရောန္တော - လျက်၊ [တံစိုးယူသောအခါဝယ် ပုံလျှိုး ကွယ်လျှိုး ယူ၍ တရားဆုံးဖြတ်သော အခါ၌ကား ထင်ထင်ရှားရှား ဆုံးဖြတ်ရသောကြောင့် “ ပါကဋံ ဒေါသံ ကရောန္တော ” ဟု ဆိုသည်။] သာမိကေ - ဥစ္စာရှင်တို့ကို၊ အသာမိကေ - ဥစ္စာရှင်မဟုတ်သည်တို့ကို၊ အကာသိ - ပြီ၊ တသ္မာ၊ အဿ- ထို တရားသူကြီးပြိတ္တာ၏၊ ရဟဿင်္ဂံ - လျှို့ဝှက်အပ်သော အင်္ဂါသည်၊ ဝါ- လိင်အုသည်၊ ပါကဋံ-စွာ၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ပြီ၊ ယသ္မာ၊ ဒဏ္ဍံ- ဒဏ်ကို၊ ပဋ္ဌပေန္တော- ဖြစ်စေလသော်၊ ဝါ-တပ်လသော်၊ ပရေသံ-သူတပါးတို့၏အပေါ်၌၊ အသယံ- မထမ်းဆောင်အပ် မထမ်းဆောင်နိုင်သော၊ ဘာရံ- တာဝန်ကို၊ အာရောပေ သိ-တက်ရောက်စေပြီ၊ ဝါ- တင်ပြီ၊ တသ္မာ၊ အဿ- တရားသူကြီးပြိတ္တာ၏၊ ရဟဿင်္ဂံ - သည်၊ အသယုဘာရော - မထမ်းဆောင်အပ် မထမ်းဆောင်နိုင် သော ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးသည်၊ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ယသ္မာ , ယသ္မိံ ဌာနေ - အကြင် တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌၊ ဝါ-အကြင်တရားရုံး၌၊ ဌိတေန-တည်သောတရား သူကြီးသည်၊ သမေန-ညီမျှသူသည်၊ ဝါ-သမာသမတ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ တသ္မိံ -ထိုတရားရုံး၌၊ ဌတွာ- ၍၊ ဝိသမော- မညီမမျှသည်၊ ဝါ- သမာသမတ် မဟုတ်သည်၊ အဟောသိ- ပြီ၊ တသ္မာ၊ အဿ - ထို တရားသူကြီးပြိတ္တာ၏၊ ရဟဿင်္ဂံ - ၌၊ ဝိသမာ-မညီမမျှသည်၊ (ဟိုလိမ့် ဒီလိမ့်၊) ဟုတွာ၊ နိသဇ္ဇာ- ထိုင်ရခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ပါရဒါရိကဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ သောသတ္တော- သည်၊ ပရဿ- ၏၊ ဝါ- သည်၊ ရက္ခိတံ - သော၊ ဝေါပိတံ - လုံခြုံစေအပ်သော၊ သဿာမိကံ- အရှင်ရှိသော၊ ဖဿံ - မေထုန်အတွေ့ကို၊ ဖုသန္တော - ခိုးဝှက်တွေထိလျက်၊ ဇိဋ္ဌသုခေန-မစင် ချမ်းသာနှင့်တူသော၊ ကာမသုခေန-ကာမချမ်းသာဖြင့်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ရမယိတွာ- မွေ့လျော် စေပြီး၍၊ ဝါ- အပျော်လိုက်ပြီး၍၊ ကမ္မသဘာဝတာယ - ကံနှင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဂူထဖဿံ-မစင်အတွေ့ကို၊ ဖုသန္တော- ထိတွေ့ လျက်၊ ဒုက္ခံ အနာဘိတံ, တတ္ထ- ထို ပြိတ္တာဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တော- ပြီ၊ ဒုဋ္ဌမြာဟူဏ ဝတ္ထု - ယုတ်မာဆိုးဝါးသော ပုဏ္ဏား၏ဝတ္ထုသည်၊ ပါကဋမေဝ - သာ၊ နိစ္စ

ဝိတ္ထိဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ ယသ္မာ၊ မာတုဂါမောနာမ - မိန်းမမည်သည်။ အတ္တနော-
 မိမိ၏။ ဖဿ-အတွေ့၌၊ အနိဿရော-အစိုးမရ၊ ဝါ-မပိုင်၊ သာစ- ထိုမိန်းမ
 သည်လည်း၊ သာမိကဿ - လင်၏။ သန္တကံ - သော၊ တံ ဖဿံ - ထို မေထုန်
 အတွေ့ကို၊ ထေနေတွာ-ခိုး၍၊ ပရေသံ-တပါးသောလင်ငယ်တို့၏၊ အဘိရတိံ -
 မွေ့လျော်ခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေသိ - ဖြစ်စေပြီ၊ တသ္မာ ကမ္မသဘာဂတာယ , သုခ
 သမ္ပဿာ - ချမ်းသာသောအတွေ့မှ၊ ဓံသိတွာ = လျော့ကျ၍၊ ဒုက္ခသမ္ပဿံ-
 ဆင်းရဲသောအတွေ့ကို၊ အနုဘဝိတံ - ခံစားခြင်းငှါ၊ နိစ္ဆဝိတ္ထိ- အရေ မရှိသော
 ပြိတ္တာမသည်၊ ဟုတွာ, ဥပပန္နာ - ဖြစ်ရပြီ။

မဂ်လိတ္ထိဝတ္ထုသ္မိံ - ဌ၊ မဂ်လိန္တိ - ကား၊ ဝိရူပံ - ဖောက်ပြန်သောအဆင်း
 ရှိသော၊ ဒုဒ္ဒသိကံ - မကောင်းသဖြင့် မြင်အပ်သော၊ ဝါ - အမြင်မကောင်း
 သော၊ ဗိဘစ္ဆံ - စက်ဆုပ် ရှုံရှာဘွယ်ကောင်းသော၊ (ဣတ္ထိံ -ကို၊ အဒ္ဒသံ-ပြီ)၊
 ကိရ-ချဲ့၊ သာ-ထိုပြိတ္တာမသည်၊ ဣက္ခဏိကာကမ္မံ - နတ်ဝင်မ၏အမှုကို၊ ဝါ-
 နတ်ကတော်၏အလုပ်ကို၊ ယက္ခဒါသိကမ္မံ - နတ်ကျွန်မ၏အမှုကို၊ [ဣက္ခဏိကာ
 ကမ္မံကို “ယက္ခဒါသိကမ္မံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ကရောန္တိ - ပြုလုပ်လျက်၊ ဣမိ
 နာစ ဣမိနာစ - ဤမည် ဤမည်သောဝတ္ထုဖြင့်လည်း၊ ဝေံ - သို့၊ ဗလိကမ္မေ-
 ပူဇော်ပသမှုကို၊ ကတေ - ပြုအပ်သော်၊ တုမှာကံ - တို့၏၊ အယံနာမဝခိ - ဤ
 မည်သောကြီးပွားခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိ-ဤသို့ဟောပြော၍၊ မဟာ
 ဇနဿ-များစွာသောလူအပေါင်း၏၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ - နံသာ, ပန်းအစရှိသော
 ပူဇော်ဘွယ်တို့ကို၊ ဝဉ္စနာယ-လှည့်ပတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ မဟာဇနံ-ကို၊
 ဒုဒ္ဒိဋ္ဌိံ - မကောင်းသောအယူကို၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ - မှားယွင်းသောအယူကို၊ ဂဏှာ
 ပေသိ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာယ ကမ္မသဘာဂတာယ-ထိုကံနှင့် သဘောတူ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဒုဂ္ဂန္ဓာ၌စပ်) ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနံ - တို့၏၊ ဝါ - တို့ကို၊ ထေနိ
 တတ္တာ - ခိုးယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ - မကောင်းသောကိုယ်နံ

မဂ်လိံ ။ ။ မဂ်နဝသေန - ဖောက်ပြန်သောအဆင်း ရှိသည်၏အဖြစ် စက်ဆုပ်
 ရှုံရှာဘွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် + ဥလတိ - ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ မဂ်လိ၊ ဝိရူပ ဗိဘစ္ဆ
 ဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော၊ တေနာဟ-ဝိရူပံ, ဒုဒ္ဒသံ, ဗိဘစ္ဆံတိ၊ [မဂ် သဒ္ဓူပပဒ+
 ဥလဓာတ်, အပစ္စည်း, ဤပစ္စည်းကြီ။] ဒုက္ခေန+ပသီယတေတိ ဒုဒ္ဒဿ၊ ဒု ရှေးရှိသော
 ဒိသဓာတ်, ခပစ္စည်း၊ “ဒုဒ္ဒဿာ”ဟု သ၌ ဒွေဘော်မလို။

ဗိဘစ္ဆံ ။ ။ နိန္ဒာအနက်ဟော ဗဓဓာတ်, ဆပစ္စည်း၊ ဗကို ဘပြု၍, ဒွေဘော်လာ၊
 စတုတ္ထက္ခရာဘကို တတိယက္ခရာမပြု၊ အကို ဤ, ခံမျည်းကို စပြု၊ အာပစ္စည်း သက်၍
 “ဗိဘစ္ဆာ”ဟု ဖြစ်၏။ [မောဂ္ဂလ္လာန်, ခါဒိကဏှ, ၃ သုတ်မှာကြည့်ပါ။]

ရှိသည်။ (ဟောတိ)၊ ဒုဒ္ဒဿနဿ-မကောင်းသောအမြင်၏။ ဝါ- မကောင်းသောအယူ၏။ ဝါ-ကို၊ ဝါဟိတတ္တာ- ယူစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုဒ္ဒဿိကာ- မကောင်းသဖြင့် မြင်အပ်သည်။ ဝါ- အမြင်မကောင်းသည်။ [“ဒုဒ္ဒဿဇေ+ ဒုဒ္ဒဿိကာ” ဟု ပြု၊ ဣကအနက်မရှိ၊] ဝိရူပါ - သည်၊ ဝိဘန္ဓာ = သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ နိဗ္ဗတ္တာ-ပြီ။

ဩကိလိနိဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ ဥပ္ပက္ခံ ဩကိလိနိံ ဩကိရိဏိန္ဒိ(တ္ထေ)-၌၊ (ဂူဇ္ဇတ္ထံ) ကိရ (ဥဒ္ဒရိတ္တာ ဒေသေမိံ)၊ သာ-ထို ပြိတ္တာမသည်၊ အင်္ဂါရစိတကေ-မီးကျိုးအစဉ်၊ [အင်္ဂါရစိတကေတိ - အင်္ဂါရသဉ္စယေ၊ စိယတေတိ စိတော၊ စိတောယေဝ စိတကော၊ အင်္ဂါရောစ+သော+စိတကောစာတိ အင်္ဂါရစိတကော။] နိပန္နာ - လျောင်းလျက်၊ ဝိပ္ပန္နမာနာ - တုန်တုန်ခိုက်ခိုက်ဖြစ်လျက်၊ ဝိပရိဝတ္တမာနာ-တပြောင်းပြန်ပြန်လူးလို့မ့်လျက်၊ ပစ္စတိ-ကျက်ရ၏၊ တဿာ၊ ဥပ္ပက္ခာစေဝ-အထက်၌ကျက်သောကိုယ် ရှိသည်၎င်း၊ ခရေန-ကြမ်းတန်းသော၊ အဂ္ဂိနာ-မီးဖြင့်၊ ပက္ခသရီရာ-ကျက်သောကိုယ်ရှိသည်၎င်း၊ [ဥပ္ပက္ခာကိုပင်“ခရေနအဂ္ဂိနာ ပက္ခသရီရာ”ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဩကိလိနိ ကိလိန္ဒသရီရာစ- အောံ၌ စိုသောကိုယ်ရှိသည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ အဿာ-ထိုပြိတ္တာမ၏၊ သရီရတော - မှ၊ ဝိန္ဒု၊ ဝိန္ဒု၊ နိ - ချွေးအပေါက်အပေါက်တို့သည်၊ ပဒ္ဓရန္တိ - ယိုစီးကုန်၏၊ ဩကိရိဏိ - မီးကျိုးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း ခြင်းရှိသည်လည်း၊ အင်္ဂါရသမ္ပရိကိဏ္ဏာစ - မီးကျိုးတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ရောပြွမ်းသည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ တဿာ- ထိုပြိတ္တာမ၏၊ ဟေဋ္ဌတောပိ -၌၎င်း၊ ဥဘယပသေသုပိ-၂ ဘက်သောဘေးတို့၌၎င်း၊ ကိံသုကပုပ္ဖဝဏ္ဏာ - ပေါက်ပွင့်အဆင်း ရှိကုန်သော၊ အင်္ဂါရာ-မီးကျိုးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ - ရှိကုန်၏) အာကာသတောပိ-မှလည်း၊ အဿာ- ၏၊ ဥပရိ - ၌၊ အင်္ဂါရာ၊ ပတန္တိ - ကျလာကုန်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ဥပ္ပက္ခံ ဩကိလိနိံ ဩကိရိဏိန္ဒိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန) ဝုတ္တံ၊ သာ၊ ပေ၊ ဩကိရိတိ (တ္ထေ) - ၌၊ (ဂူဇ္ဇတ္ထံ)ကိရ (ဥဒ္ဒရိတ္တာ

ဥပ္ပက္ခံ၊ ဝေ၊ ဩကိရိဏိံ။ ။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ အဂ္ဂိနာ ပက္ခသရီရတာယ ဥပက္ခံ၊ [ပစ္စတိတိပက္ခံ- ကျက်သောကိုယ်၊ ဥဒ္ဓံဥဒ္ဓံ + ပက္ခံ ယဿာတိ ဥပ္ပက္ခာ။] ဟေဋ္ဌာတာ ပဒ္ဓရဏဝသေန ကိလိန္ဒသရီရတာယ ဩကိလိနိ၊ [ဩကို ဟေဋ္ဌာ၊ ကိလိနိကို“ကိလိန္ဒသရီရာ”ဟု ဖွင့်၏၊ [ဩကိလိန္ဒိ-ဖြစ်သင့်လျက် (န) တလုံး ချေထားဟန်တူသည်။] ဟေဋ္ဌာ+ကိလိနိ ယဿာတိ ဩကိလိနိ။] ဣတော စိတောစ အင်္ဂါရသမ္ပရိကိဏ္ဏတာယ ဩကိရိဏိ။ [ဩကိရဏိ-မီးကျိုးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းခြင်း၊ ဩကိရော-ခြင်း၊ ဩကိရော ယဿာအတ္ထိတိ ဩကိရိဏိ (ဤပစ္စည်းနောင် ဣနိပစ္စည်း)။] ဩကိရိဏိကို “အင်္ဂါရသမ္ပရိကိဏ္ဏာ”ဟု ဖွင့်သည်။

ဒသေမိ၊)တဿရညော-ထို ကာလိင်္ဂမင်း၏၊ [ပါဠိတော်၌လာသောကာလိင်္ဂ
 မင်းကို“တဿ”ဟု ညွှန်ပြပြီးဖြစ်၍ “တဿ ကိရ ကာလိင်္ဂရညော”ဟု မရှိရ၊
 “တဿ ကိရ ရညော”ဟုသာ ရှိရမည်၊]ကော-သော၊ နာဋကိနီ-ကချေသည်
 မောင်းမသည်၊ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟံ - မီးကျိုးအိုးကင်းကို၊ သမိပေ ထပေတွာ၊
 ဂတ္တတော- ရှင်ဘုရင်၏ကိုယ်မှ၊ ဥဒကဉ္စ - ရေကိုလည်း၊ ပုဉ္ဇတိ-သုတ်ပေး၏၊
 ပါဏိနာ-လက်ဖြင့်၊ သေဒံစ-အပူငွေ့ကိုလည်း၊ ကရောတိ-ပြုပေး၏၊ ရာဇာပိ-
 သည်လည်း၊ တာယ- ထို မောင်းမငယ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကထဉ္စ- စကားပြောမှုကို
 လည်း၊ ကရောတိ၊ ပရိတုဋ္ဌာကာရဉ္စ - အဖန်ဖန် နှစ်သက်ပုံအခြင်းအရာကို
 လည်း၊ ဒသေတိ၊ အဂ္ဂမဟေသီ-မိဖုရားခေါင်ကြီးသည်၊ တံ-ထို အပြုအမှုကို၊
 အသဟမာနာ- သည်းမခံနိုင်သည်၊ ဣဿာပကတာ - ဣဿာသည် ပင်ကိုယ်
 သဘောမှကင်းအောင် ပြုအပ်သည်၊ ဝါ-ဣဿာနှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ၊
 ရညော-သည်၊ အစိရပတ္တန္တဿ- ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ၊ တံ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟံ-
 ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တဿာ- ထို မောင်းမငယ်၏၊ ဥပရိ- အပေါ်၌၊ အင်္ဂါ
 ရေ-တို့ကို၊ ဩကိရိ- သွန်လောင်းပြီ၊ သာ- ထို မိဖုရားဟောင်းပြိတ္တာမသည်၊
 တံ ကမ္မံ-ကို၊ ကတွာ၊ တာဒိသံယေဝ-ထိုကံနှင့် အလားတူသာလျှင်ဖြစ်သော၊
 ဝိပါကံ-ကို၊ ပစ္စနုဘဝိတံ-ငှါ၊ ပေတလောကေ-ပြိတ္တာလောက၌၊ နိဗ္ဗတ္တာ-ပြီ။

စောရဃာတဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ သော-ထို ပြိတ္တာသည်၊ ရညော-၏၊ အာဏာ
 ယ-အမိန့်ဖြင့်၊ ဒိဃရတ္တိ-ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး၊ စောရာနံ-တို့၏၊ သီသာ
 နိ-တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ပေတလောကေ-၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တော-ဖြစ်လသော်၊ အသိသ
 ကံ-ဥးခေါင်းမရှိသော၊ ကဗန္ဓံ- ကဗန္ဓုရိပြိတ္တာသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ပြီ၊
 ဘိက္ခုဝတ္ထုမှိ - ၌၊ ပါပဘိက္ခုတိ - ကား၊ လာမကဘိက္ခု = ယုတ်မာသော

ကဗန္ဓံ။ ။ကဗန္ဓော နိတ္ထိယံ ဒေဟော-သိရောသုညော သဟကြိယော-ဥးခေါင်း
 မပါဘဲ ကခြင်းစသောအမှုအရာကို ပြုတတ်သော ကိုယ်ကောင်ကြီးကို ကဗန္ဓ (ကဗန္ဓု)၊
 ဟု ခေါ်၏၊ (အဘိဓာန်-၄၀၆)၊ “ကံ (သုခံ) ဗန္ဓုတေ တေသ္မာတိ ကဗန္ဓော-
 ချမ်းသာကို မလာနိုင်အောင် တားဆီး ဖွဲ့ထားအပ်ရာဖြစ်သောကိုယ် ” ဟု ထောမနိမိ
 ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ [“ကံ+အန္ဓံ”ဟုခွဲ၍“ကံ (သီသံ) + အန္ဓံ ယဿာတိ ကဗန္ဓော-ကန်းသော
 ဥးခေါင်းရှိသော (ဥးခေါင်းမပါသော) ပြိတ္တာ”ဟု၎င်း၊ ကေန (သီသေန) အန္ဓော
 ကဗန္ဓော-ဥးခေါင်းဖြင့်ကန်းသူ (ဥးခေါင်းမပါသူ)”ဟု၎င်း ကြံကြ၏။]

လာမကဘိက္ခု။ ။ဟိနာစာရတာယ လာမကော၊ ဘိက္ခုဝေသတာယ (ရဟန်း
 အသွင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း) ဘိက္ခုဟာရေန ဇီဝနတောစ (ဆွမ်းခံ၍ရအပ်
 သော အာဟာရဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကြောင့်၎င်း) ဘိက္ခု၊ တကယ်တော့ ရဟန်းအစစ်
 မဟုတ်၊ ရဟန်းဝတ်၍ ဆွမ်းကိုစားနေသောကြောင့် ဘိက္ခုအမည်ရသည်-ဟူလို။

ရဟန်းသည်၊ (အဟောသိ-ပြီ) ကိရ- ချဲ့၊ သော-ထို ယုတ်မာသောရဟန်း
 သည်၊ လောကဿ-လူအပေါင်း၏၊ သဒ္ဓါဒေယျ-သဒ္ဓါဖြင့်ပေးလှူအပ်ကုန်
 သော၊ ဝါ-ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကိုယုံကြည်၍ ပေးလှူအပ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော-
 န်သော၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ- သုံးစွဲပြီး၍၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရေဟိ-ကာယ
 ဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရတို့ဖြင့်၊ အသံယတော-စောင့်စည်းခြင်းမရှိသည်၊ ဘိန္ဒာဇီဝေါ-
 ပျက်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ စိတ္တကေဠိ-စိတ်အားလျော်
 သော ပျော်မြူးခြင်းကို၊ ကီဠန္ဒော-ပျော်မြူးလျက်၊ ဝိစရိ- ပြီ၊ တတော-ထို
 ရဟန်းဘဝမှ နောက်၌၊ ကေ-တခုသော၊ ဗုဒ္ဓန္တရံ-ဘုရား ၂ ဆူတို့၏အကြား
 ပတ်လုံး၊ နိရယေ-၌၊ ပစ္စိတွာ-၍၊ ပေတလောကေ- ၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တော- သော်၊
 ဘိက္ခု သဒိသေနော - ရဟန်းနှင့်တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝါ - ရဟန်း
 အသွင်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္တဘာဝေန-အတ္တဘောဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ပြီ၊ ဘိက္ခုနီ၊
 ပေ၊ ဝတ္ထု၊ သုပိ-ဘိက္ခုနီ၊ ဝတ္ထု၊ ပေ၊ သာမဏေမဝတ္ထု၊ တို့၌လည်း၊ အယမေဝ-
 ဤ ဘိက္ခုဝတ္ထု၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသည်ပင်၊ [ဘိက္ခုဝတ္ထုသို့ ဝုတ္တနယော
 ဝေ၊] ဝိနိစ္ဆယော- ဆုံးဖြတ်ကြောင်းနည်းတည်း။

တပေါဒါဝတ္ထုသို့ - ၌၊ အစ္စောဒကောတိ - ကား၊ ပသန္ဓောဒကော-
 ကြည်လင်သောရေရှိ၏၊ သီတောဒကောတိ-ကား၊ သီတလဉ္ဇဒကော-မြေသော
 ရေရှိ၏၊ သာတောဒကောတိ - ကား၊ မရုရောဒကော- ချိုမြိန်သော ရေရှိ၏၊
 သေတောဒကောတိ - ကား၊ ပရိသုဒ္ဓေါ- ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏၊ နိဿံ
 ဝါလပဏကကဒ္ဓမော-မှော်၊ ရေညို၊ ညွန်မရှိ၊ သုပတိတ္ထောတိ-ကား၊ သုန္ဒရေ
 ဟိ-န်သော၊ တိတ္ထေဟိ-ဆိပ်ကမ်းတို့နှင့်၊ ဥပပန္ဓော- ပြည့်စုံ၏၊ [“ သု+ဥပ”
 ဟု ခွဲ၊ သုကို “သုန္ဒရေဟိ” ဥပကို “ဥပပန္ဓော” ဟု ဖွင့်၊ သက်ဆင်း၍ လွယ်ကူ
 သော၊ ညွန်မှကင်းသော ဆိပ်ကမ်းကို “ သုန္ဒရတိတ္ထ ” ဟု ဆိုသည်။] ရမဏီ
 ယောတိ - ကား၊ ရတိဇနကော- မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ [ရမဏီ
 ယောကို “ရတိဇနကော” ဟု ကတ္တားအနက် ဖွင့်ပြခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာ
 တည်း၊ ပါဠိတော်၌ကား “ ရမဏီယော- မွေ့လျော်အပ်၏၊ ဝါ-မွေ့လျော်
 ဘွယ်ကောင်း၏ ” ဟု ကံအနက်ပေး။] စက္ကမတ္တာနိတိ- ကား၊ ရထစက္ကပ္ပမာ
 ဏာနိ- ရထားဘီး ပမာဏရှိကုန်သော၊ (ပဒုမာနိ- တို့သည်၊ ပုဗ္ဗန္တိ-န်၏။)

နိဿဝါလပဏက ကဒ္ဓမော။ ။ တိလဗီဇကောဒိဘောဒေန သေဝါလေန (နှမ်းစေ့
 ပမာဏရှိသော မှော်အစရှိသောအပြားရှိသောမှော်မျိုးမှ၎င်း) နီလမဏ္ဍုက ပိဋ္ဌိဝဏ္ဏေန
 ဥဒကပိဋ္ဌိ ဆာဒေတွာ နိဗ္ဗတ္တပဏကေန (ညိုသောဖါး၏ ကျောက်ကုန်းအဆင်းရှိသော
 ရေအပြင်ကိုဖုံး၍ဖြစ်သော ရေညိုမှ၎င်း) ကဒ္ဓမေနစ ပိရဟိတော။

ကုထိတာ သန္ဓတီတိ - ကား၊ တတ္တာ - ပူသည်။ သန္ဓတ္တာ - ပြင်းစွာပူသည်။ ဟုတ္တာ၊ သန္ဓတိ-စီးလာ၏။ ယတာယံ ဘိက္ခဝေတိ-ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယတော- အကြင်ရေအိုင်မှ၊ အယံ- ဤတပေါဒါမြစ်သည်။ (သန္ဓတိ)။ သော ဒဟောတိ- ကား၊ သောရဟဒေါ- ထိုရေအိုင်သည်။ (အစ္ဆောဒကော-၏။)

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဥျားအံ့။ ကုတော-မှ၊ အယံ= ဤ တပေါဒါမြစ်သည်။ သန္ဓတိ-စီးလာသည်။ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း။ ကိရ-အဖြေကား၊ ဝေဘာရပဗ္ဗတဿ-၏။ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဘူမဋ္ဌကနာဂါနိ-မြေ၌ တည်သောနဂါးတို့၏။ ပဉ္စယောဇနသတိကံ-သော၊ နာဂဘဝနံ-သည်။ ဒေဝ လောကသဒိသံ-နတ်ပြည်နှင့်တူသည်။ မဏိမယေန-ပဒမြားဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ဝါ-ပဒမြား အတိပြီးသော၊ [တချို့ စာအုပ်များ၌ “ရမဏိယေန” ဟု ရှိ၏။] တလေန-မြေအပြင်နှင့်၎င်း၊ အာရာမုယျာနေဟိစ-အာရာမ် , ဥယျာဉ်တို့နှင့် ၎င်း၊ သမန္ဓာဂတံ-သည်။ (ဟောတိ)။ တတ္ထ-ထို နဂါးဘုံ၌၊ နာဂါနိ-တို့၏။ ကိဋ္ဌနဋ္ဌာနေ - မြူးပျော်ရာ အရပ်၌၊ သောဥဒကဒဟော - ထို ရေအိုင်သည်။ (အတ္ထိ)။ တတော-ထို ရေအိုင်မှ၊ အယံတပေါဒါ-သည်။ သန္ဓတိ-၏။ [တပံ + ဥဒကံ + အဿာတိ တပေါဒါ၊ တပေါဒကာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ကကာရလောပံ ကတ္တာ တပေါဒါတိ ဝုစ္ဆတိ.... (ဝိမတိ)။ သဒ္ဓါကျမ်း၌ကား ဥဒကကို ဥဒပြုဟု ဆို၏။] ဒိန္နံပေ၊ အာဂစ္ဆတီတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဂုဋ္ဌတ္ထံ) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)။ ရာဇဂဟနဂရံ- ကို၊ အာဝိဇ္ဇေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ မဟာ-ကြီးစွာသော၊ ပေတ လောကော-ပြိတ္တာတို့၏အပေါင်းသည်။ ဝါ-ပြိတ္တာတို့၏နေရာသည်။ (အတ္ထိ)။ တတ္ထ - ထို ပြိတ္တာလောက၌၊ ဒိန္နံ - နံသော၊ မဟာလောဟကုမ္ဘိနိရယာနံ- လောဟကုမ္ဘိ ငရဲကြီးတို့၏။ အန္တရေန- အကြားဖြင့်၊ အယံတပေါဒါ- သည်။ အာဂစ္ဆတိ- လာ၏။ တသ္မာ , ကုထိတာ - ကြိုက်ကြိုက်ဆူသည်။ (ဟုတ္တာ) သန္ဓတိ-စီးလာ၏။ ဣတိ- ဤကား အဖြေတည်း။

ယုဒ္ဓဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ နန္ဒီ စရတီတိ-ကား၊ ဝိဇယဘေရိ-စစ်အောင်ခြင်း၏အထိမ်း အမှတ်ဖြစ်သော စည်သည်။ အာဟိဏ္ဏတိ-လှည့်လည်၏။ [ပါဠိတော်၌ “နန္ဒီ- နှစ်သက်ပျော်ရွှင်ကြောင်း စည်သည်။ စရတိ- လှည့်လည်၏” ဟု ပေး၊] ရာဇော

ပေတလောကော။ ။ပကဋ္ဌေန အကုသလကမ္မေန - ကြီးသော အကုသိုလ်ကံ ကြောင့်၊ သုဂတိတော - မှ၊ ဒုဂ္ဂတိံ - သို့၊ ဣတာနံ (ဂတာနံ) - ရောက်သူတို့၏။ လောကော (သမူဟော) - အပေါင်းတည်း။ ဝါ , နိဝါသဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်တည်း။ (ဝိမတိ)။ “ပကဋ္ဌေန+ဣတာ ပေတာ-ကြီးမားသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဒုဂ္ဂတိသို့ ရောက်ရသောပြိတ္တာတို့၊ ပေတာနံ+လောကော ပေတေလောကော” ဟု ပြု။

အာဝုသော လိစ္ဆဝိဟိတိ ဣတ္ထ-၌၊ (ဂုဇ္ဇတ္ထိ-ကို) ဘိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ-အံ) ထေဒရာ-အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ထေရ်သည်။ အတ္တနော-၏။ ဒိဝါဌာနေစ-နေနေရာအရပ်၌၎င်း၊ ရတ္ထိဌာနေစ - ၎င်း၊ နိသီဒိတွာ - ၍။ လိစ္ဆဝယော-လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ ကတဟတ္တာ-လေးအတတ်၌ပြုအပ်ပြီးသော လက်တည့်စမ်းခြင်းရှိကုန်၏။ ကတုပါသနာ-မင်းပွဲသဘင် စသည်သို့ကပ်၍ ပြုအပ်(ပြုအပ်) ပြီးသော မြားပစ်ခြင်း အတတ်ရှိကုန်၏။ ရာဇာစ-ဗိမ္ဗိသာရ မင်းသည်လည်း။ တေဟိ-ထိုလိစ္ဆဝိ မင်းတို့နှင့်၊ သန္ဓိ-ကွ။ သမ္ပဟာရံ-ပြင်းစွာ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ ဝါ-စစ်တိုက်ခြင်းကို။ ဒေတိ-၏။ ဣတိ-သို့။ အာဝဇ္ဇန္တော-ဆင်ခြင်လသော်။ ဒိဗ္ဗေနက္ခယနာ-ဖြင့်။ ရာဇာနံ-ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကို။ ပရာဇိတံ-လိစ္ဆဝိမင်းတို့က ရှုံးစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပလာယမာနံ - ထွက်ပြေးသည်ကို။ အဒ္ဓသ - မြင်ပြီ။ တတော - ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခူ - တို့ကို။ အာမေန္တော - ခေါ်၍။ အာဝုသော - တို့။ တုမှာကံ - တို့၏။ ဥပဌာကော - အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ ဖြစ်သော။ ရာဇာ-ကို။ လိစ္ဆဝိဟိ-တို့သည်။ ပဘဂ္ဂေါ-အပြားအားဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ ဝါ-ရှုံးစေအပ်ပြီ။ [ပဘဂ္ဂေါတိ ပရာဇိတော (ဋီကာ)။] ဣတိ-သို့။ အာဟ - ပြီ။ သစ္စံ ဘိက္ခဝေ မောဂ္ဂလ္လာနော အာဟာတိ - ကား။ ပရာဇိတကာလေ-ရှုံးစေအပ်ရာ အခါ၌။ အာဝဇ္ဇိတွာ-၍။ ယံ-အကြင် စစ်ရှုံးခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်ပြီ။ တံ-ထို စစ်ရှုံးခြင်းကို။ ဘဏန္တော-သည်။ (ဟုတွာ)။ သစ္စံ-မှန်သောစကားကို။ အာဟ-ပြီ။

နာဂေါဂါဟဝတ္ထုသ္မိ-၌။ သပ္ပိနိကာယာတိ-ကား။ ဧဝံနာမိကာယ-ဤသို့ သပ္ပိနိကာအမည်ရှိသော၊ (နဒိယာ-၏။ တီရေ-၌) အာနေဉ္စ သမာမိန္ဒိ-ကား။ အနေဇံ အစလံ - တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော။ ကာယဝါစာဝိပ္ပန္နဝိရဟိတံ-ကိုယ်နှုတ်တို့၏ တုန်လှုပ်ခြင်းမှကင်းသော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ-သို့ (သမာပန္နော-

ကတ ဟတ္တာ ။ ။ ဓံနုသိပေ သုဋ္ဌ၊ သိက္ခိတဟတ္တာ , အဝိရဇ္ဈနလက္ခဝေဓာ- (အတတ်သင်ပြီးနေခံ) မလွဲစေဘဲ မှတ်တိုင် (ပစ်ခွက်)ကို ပစ်ခွင်းနိုင်အောင် အလေ့အကျင့်ရပြီးသူတို့ (ဝိမတိ)။ “ကတာ+ဟတ္တာ ယေဟိတိ ကတဟတ္တာ” ဟု ပြု။

ကတုပါသနာ ။ ။ သိပ္ပဒဿနဝသေန ရာဇကုလာဒီသု ရာဇသမူဟံ ဥပေစ္စ ကတံ အသနံ (သရက္ခေပေါ) ဧတေသံတိ (ဧတေဟိတိ) ကတုပါသနာ၊ မင်းအိမ်စသော အရပ်ဝယ် မင်းအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပြုအပ်သော မြားပစ်ခြင်းရှိသူတို့။ သဗ္ဗတ္ထဒဿိတသိပ္ပါတိအတ္ထော - လေးအတတ်ကို သင်ပြီးနောက် မင်းပွဲစသော အရပ်ရပ်၌ လေးအတတ်ပြုပြီးသူတို့။ [ဥပကို ဥပေစ္စ, အသနကို “သရက္ခေပ” ဟု ဖွင့်သည်။ အခြားနေရာ၌ အသနသဒ္ဓါသည် မြားကိုသာဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ မြားပစ်ခြင်းကြိယာ ဘိုင်အောင် ဌာနူပစာရအားဖြင့် ယူစေလိုသည်။]

ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတ္တာ , အသောသိ)။ နာဂါနန္ဒိ - ကား၊ ဟတ္ထိနံ-
ဆင်တို့၏။ ဩဂါယုဥတ္တရန္တာနန္ဒိ - ကား၊ ဩဂါယု ဩဂါဟေတွာ = ရေသို့
သက်ဆင်းပြီး၍၊ ပုန, ဥတ္တရန္တာနံ - တက်ကုန်လသော်၊ ကိရ- ချဲ့၊ တေ-ထို
ဆင်တို့သည်။ ဂန္တိရံ-သော၊ ဥဒကံ-သို့၊ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်းပြီး၍၊ တတ္ထ-
ထိုရေ၌၊ နှတွာစ-ရေချိုးပြီး၍၎င်း၊ ပိဝိတွာစ-ရေသောက်ပြီး၍၎င်း၊ သောဏ္ဍာ
ယ-နှာမောင်းဖြင့်၊ ဥဒကံ ဂဟေတွာ, အညမညံ-အချင်းချင်း၊ အာလောလေ
န္တာ-ယောက်ယက်ခပ်စေကုန်လျက်၊ ဝါ-ပက်ဖြန်းကုန်လျက်၊ ဥတ္တရန္တိ-တက်
လာကုန်၏။ တေသံ - ထိုဆင်တို့သည်။ ဧဝံ - သို့၊ ဩဂါယု - ပြီး၍၊ ဥတ္တရန္တာ
နံ-တက်ကုန်လသော်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကောဉ္ဇံ ကရောန္တာနန္ဒိ - ကား၊
နဒီတိရေ-၌၊ (တချို့ စာအုပ်များ၌ “တိရေ” ဟု သာရှိ၏။) ဌတွာ- ရပ်၍၊
သောဏ္ဍံ - နှာမောင်းကို၊ မုခေ - ပါးစပ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ - ၍၊ ကောဉ္ဇနာဒံ-
ကြီးကြာသံနှင့်တူသော အသံကို၊ ကရောန္တာနံ - န်လသော်၊ သဒ္ဓံ အသော
သိန္တိ-ကား၊ တံ ကောဉ္ဇနာဒသဒ္ဓံ - ကို၊ အသောသိ - ပြီ၊ အတ္ထေသော၊ ပေ၊
အပရိသုဒ္ဓေါတိ-ကား၊ မောဂ္ဂလ္လာနဿ-၏၊ ဧသော သမာဓိ-သည်၊ အတ္ထိ-
၏၊ သောစ ခေါ - ထို သမာဓိသည်လည်း၊ ပရိသုဒ္ဓေါ - စင်ကြယ်သည်၊ န
ဟောတိ-မဖြစ်၊ ကိရ-ချဲ့၊ ထေရော-သည်၊ ပဗ္ဗဇိတတော-ရဟန်းဖြစ်ရာနေ့မှ၊

အာနေဉ္ဇသမာဓိ။ ။ “နဣဉ္ဇတိတိ အနိဉ္ဇော၊ အနိဉ္ဇောယေဝ အာနေဉ္ဇော”နှင့်
အညီ အခြားနေရာ၌ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော အရူပသမာပတ်ကို “အာနေဉ္ဇသမာဓိ” ဟု
ခေါ်၏။ ထို သမာဓိကား ပဉ္စဝတ္ထု၊ ပဉ္စာရုံတို့၏ ထိခိုက်မှုကြောင့် ဖြစ်သော (ပဋိသ)
သညာတို့ကို ကောင်းကောင်းကြီးပယ်ပြီး ဖြစ်ရကား ထို သမာပတ် ဝင်စားသူသည်
ဆူညံသောအသံကြောင့် သမာပတ်မှ မထရ၊ ဤဝတ္ထု၌ကား “သမာပတ်ဝင်စားပြီး၍
အသံကိုကြားရ၏” ဟု ဆိုသောကြောင့် အရူပသမာပတ်မဟုတ်၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသော
ရူပစတုတ္ထဈာန်သမာပတ် ဟု သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် “အနေဇံ၊ ပေ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာ
ပတ္တိ” ဟု ဖွင့်သည်။ [အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်သည် သမာပတ်အတွင်း၌ ကြားသည်မဟုတ်၊
သမာပတ်အတွင်း၌ ကသိုဏ်း စသည်ကိုသာ အာရုံပြုရ၏။ ထို့ကြောင့် အသံအတွက်
သမာပတ်မှထပြီး၍ ကြားရသည်ကို သမာပတ်အတွင်း၌ ကြားရသည် ဟု ထင်သည်။]

မှတ်ချက်။ ။ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်သည် ဘုရားရှင်၏ ပဌမနှစ် (ရာဇဂြိုဟ်) ၌ ရဟန္တာ
ဖြစ်၏။ ထိုဝတ္ထုလာစကားသည် ရဟန္တာမဖြစ်မီက ပြောအပ်သောစကားဖြစ်၏။ စတုတ္ထ
ပါရာဇိက ကိုကား ဝါတော် ၂၀ ကျော်မှ ပညတ်တော်မူရ၏။ သို့သော် ထိုစဉ်က
ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏ စကားကိုကြား၍ “ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြော၏” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည်။
ဘုရားရှင်လည်း ထိုအခါတုန်းက ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။ ထိုဝိနိတဝတ္ထုကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ
ချင်းတူသောကြောင့် သံဂါယနာတင်သောအခါ စတုတ္ထပါရာဇိက၌သွင်း၍ သံဂါယနာ
တင်တော်မူကြသည်-ဟု ဇီကာမိန့်သည်။

သတ္တမေဒိဝသေ- ၇ ရက်မြော်ဖြစ်သော၊ တဒဟု-ထိုနေ့၌၊ အရဟတ္တပုတ္တော-
 ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု၊ ပဉ္စဟိ-န်သော၊
 အာကာရေဟိ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ အနာစိဏ္ဏဝသိဘာဝေါ-မလေ့လာအပ်
 သေးသော ဝသီဘော်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သမာဓိပရိပန္နကေ - သမာဓိကို
 နှောင့်ရှက်တတ်သော ဘေးရန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ - ဝိတက်စသော တရား
 တို့ကို၊ သုဠ-စွာ၊ န ပရိသောဓေတွာ - မသုခသင်မှု၍၊ အာဝဇ္ဇန၊ ပေ၊ ပစ္စ
 ဝေက္ခဏာနံ - အာဝဇ္ဇနဝသီဘော်၊ သမာပဇ္ဇနဝသီဘော်၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီ
 ဘော်၊ ဝုဠာနဝသီဘော်၊ ပေစ္စဝေက္ခဏာဝသီဘော်တို့၏၊ သညာမတ္တကမေဝ-
 အမည်သညာမျှကိုသာ၊ ကတွာ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ-သို့၊ အပ္ပေတွာ-သက်ရောက်၍၊
 ဝါ - ဝင်စား၍၊ နိသိန္ဓော (သမာနော)၊ ဈာနဇော်ဟိ- တို့မှ၊ ဝုဠာယ - ထ၍၊
 နာဂါနံ-ဆင်တို့၏၊ သဒ္ဓံ သုတွာ၊ အန္တောသမာပတ္တိယံ-၌၊ အသောသိ-ပြီ၊
 ဣတိဝေံသညီ- သည်၊ အဟောသိ - ပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊ အတ္ထေသော၊ ပေ၊
 အပရိသုဒ္ဓေါတိ-ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

သောဘိတဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ အဟံ၊ ပေ၊ အနုဿရာမိတိ-ကား၊ ကောဝဇ္ဇနေန-
 တခုတည်းသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ ဝါ - တဝိထိတည်းဖြင့်၊ အနုဿရာမိ-
 အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ၊ ဟိ- ချဲ့၊ (တနည်း)၊ ဟိ - လဒ္ဒဒေါသ
 ထင်ရှားပြအံ့၊ ဣတရထာ-ဤသို့ မဟုတ်လျှင်၊ [တဝိထိတည်းဖြင့် ကပ္ပါ ၅ ရာ
 ကို အေံမေ့နိုင်ခြင်း မဟုတ်လျှင်၊] အရိယသဘာဝကာနံ - တို့၏၊ ပဋိပင်္ဂါယာ-
 အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ-တကမ္မာပြီး တကမ္မာ၊ နာနာဝဇ္ဇနေန- အမျိုးမျိုးသော
 အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ ဝါ - အမျိုးမျိုးသော ဝိထိဖြင့်၊ အတိတေ - ၌၊ တဿ တဿ
 နိဝါသဿ-ထိုထိုနေအပ်ခဲ့ဘူးသောဘဝကို၊ အနုဿရဏံ-ကို၊ အနန္တရိယံ-
 မအံ့ဩအပ်၊ ဝါ- မအံ့ဩလောက်၊ ဣတိ- ဤသို့ မအံ့ဩလေသံသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ဘိက္ခု၊ နဉ္စဇ္ဈာယေယျံ-မကဲ့ရဲ့ ကုန်ရာ၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ၊
 သေ-ဤ အရှင်သောဘိတသည်၊ ကောဝဇ္ဇနေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ အနုဿရာမိ-
 ၏၊ ဣတိ အာဟ၊ တသ္မာ ဘိက္ခု ဉ္စဇ္ဈာယိံ သု၊ အတ္ထေသော၊ ပေ၊ ဇာတိတိ-ကား၊
 သောဘိတော-သည်၊ ယံ ဇာတိံ-အကြင်ဘဝကို၊ အနုဿရာမိ-ဝါအေံမေ့
 နိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ သောဘိတဿ - ၏၊ ဝါ-မှ၊ သော ဇာတိ-
 ဤ ဘဝသည်၊ အတ္ထိ - ရှိ၏၊ သာစခေါ - ထို ဘဝသည်လည်း၊ ကောယေဝ-
 တခုတည်းသာ ဖြစ်သော၊ အနန္တရာ - အခြားမဲ့ဘဝတည်း၊ ပုပ္ဖိပင်္ဂါယာ-
 အစဉ်မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ-အစဉ်ကိုခုန်ကျော်ခြင်းအားဖြင့်၊ န အနုဿ
 ရိတာ-အေံမေ့အပ်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်ော-ဤကား ဘုရားရှင်၏

အလိုတော်တည်း။ [သာဝကများသည် ဘဝအစဉ်အတိုင်းသာ ပုဗ္ဗေနိဝါသကို အောက်မေ့နိုင်ကြ၏။ အကြားဘဝတွေကို ခုန်ကျော်၍ အလိုရှိရာ ဘဝကို မအောက်မေ့နိုင်။]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥျားအံ့၊ ကထံ-လျှင်၊ အယံ-ဤ အရှင်သောဘိတသည်၊ ဧတံ-ဤ ကမ္ဘာ ၅ ရာ ကြာသော တဘဝကို၊ အနုဿရိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကိရ-ခွဲ၊ အယံ-ဤ အရှင်သောဘိတသည်၊ ပဉ္စန္ဒကပ္ပသတာနံ- တို့၏၊ ဥပရိ-အထက်ဖြစ်သော ဘဝ၌၊ တိတ္ထာယတနေ-တိတ္ထိဘောင်၌၊ (ကံကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်သော ကမ္မဝါဒီ ရသေ့ဘဝ၌) ပဗ္ဗဇိတွာ-ရသေ့ရဟန်း ပြုပြီး၍၊ အသညသမာပတ္တိံ-အသညသမာပတ်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-၍၊ အပရိဟိန္နဇ္ဈာနော-မယုတ်လျော့သောဈာန်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာလံ ကတွာ၊ အသညဘဝ-အသညသတ်ဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ဖြစ်ပြီး၊ တတ္ထ-ထို အသညသတ်ဘုံ၌၊ ယာဝတာယုကံ- အသက် အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ ဌတွာ- တည်ပြီး၍၊ အဝသာနေ-၌၊ မနုဿလောကေ-၌၊ ဥပ္ပန္နော (ဟုတွာ) သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ တိဿော- နိဿော၊ ဝိဇ္ဇာ-တို့ကို၊ သစ္စာကာသိ- ပြီ၊ သော- ထို အရှင်သောဘိတသည်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ- ရှေး၌ နေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ အနုဿရမာနော(ဟုတွာ) ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ-ဤ လူ့ အတ္တဘော၌၊ ပဋိသန္ဓိံ-ကို၊ ဒိဿွာ-၍၊ တတော-ထို ပဋိသန္ဓေမှာ ပရိ-၌၊ တတိယေ အတ္တဘာဝေ-၌၊ (တိတ္ထိဘဝ၌) စုတိမေဝ- ကိုသာ၊ အဒ္ဓသ-ပြီ၊ [အသညသတ် မရောက်မီဘဝက စုတိကို မြင်သည်၊ ထို စုတိသည် ဤဘဝ ပဋိသန္ဓေအား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏။ အနန္တရပစ္စည်းခဏ်းကြည့်ပါ။] အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဥဘိန္ဒူ - စုတိပဋိသန္ဓေ ၂ ပါးတို့၏၊ အန္တရာ-၌၊ အစိတ္တကံ-သော၊ အတ္တဘာဝံ-အသညသတ်အတ္တဘောကို၊ အနုဿရိတုံ-၄၊ အသက္ကောန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ) နယတော- နည်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗက္ခေသိ-

အသညသမာပတ္တိံ ။ ။ အသညသမာပတ္တိံ တိ သညာဝိရာဂဘာဝနာယ ဝါယော ကသိဏေ နိဗ္ဗတ္တိတံ စတုတ္ထဈာန်သမာပတ္တိံ ဝဒတိ=သညာဝိရာဂဘာဝနာဖြင့် ဝါယော ကသိဏ်းကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်စေအပ်သော စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ကို အသညသမာပတ် ဟု ဆိုသည်။

နယတော သဗ္ဗက္ခေသိ ။ ။ “ဝဋ်၌ လည်နေသော သတွာမှန်သမျှ ခန္ဓာမရှိရာ ကာလမည်သည် မရှိနိုင်၊ အသညသတ်ဘုံ၌ကား ကမ္ဘာ ၅ ရာပတ်လုံး စိတ်မရှိဘဲ ရုပ်ခန္ဓာချည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ယခု ငါမမြင်အပ်သော ကမ္ဘာ ၅ ရာ ဘဝသည် အသညသတ်ဘဝ ဖြစ်စရာရှိသည်” ဟု ဘုရားတရားတော်မှ ရအပ်သော နည်းကို “နယတော” ဟု ဆိုသည်။ [နည်းလေးဆယ်၌ မိဝပဒဝလဉ္စနနည်းနှင့် သဘော၂ သွားတူ၏။]

မှတ်သားပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) အဒ္ဓါ- မချွတ်ကေန၊ အဟံ, အသညဘဝေ-၌၊
 နိဗ္ဗတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (သလ္လက္ခေသိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ- သို့၊ သလ္လက္ခေန္တေန-
 သော၊ အနေန-၌ အရှင်သောဘိတသည်၊ ဒုက္ကရံ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သော
 အမှုကို၊ ကတံ-ပါပေပြီ၊ သတဓာ-အစိတ်တရာအားဖြင့်၊ ဘိန္ဒုဿ-ခွဲခြမ်းအပ်
 ပြီးသော၊ ဝါလဿ - ဆံပင်၏၊ ကောဋိယာ - အဖျားဖြင့်၊ ကောဋိ - ဆံပင်
 အဖျားကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓါ-ပစ်ခွင်းအပ်သည်နှင့်တူ၏၊ အာကာသေ-အထက်လွင်ပြင်
 ၌၊ ပဒံ-ခြေရာကို၊ ဒဿိတံ - ပြုအပ်သည်နှင့် တူ၏၊ တသ္မာ , နံ - ထို အရှင်
 သောဘိတကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣမသ္မိံ ယေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ -ကြောင့်ပင်၊ တေဒဂ္ဂံ
 ပေ၊ သောဘိတောတိ-ဟူ၍၊ တေဒဂ္ဂေ- ၌၊ ထပေသိ - ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ, ယဒိဒံ
 (ယော အယံ) သောဘိတော-သည်၊(အတ္ထိ)၊ ဧတံ(ဧသော)-၌သောဘိတ
 သည်၊ မမ- ၏၊ သာဝကာနံ- နံသော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ - ကို၊ အနုဿရန္တာနံ-
 နံသော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့တွင်၊ အဂ္ဂံ (အဂ္ဂေါ)- တည်း။]... ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ-
 သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

ဒုက္ကရံ ကတံ။ ။ ခန္ဓဝိကလဿ (နာမ်ခန္ဓာချို့တဲ့သော) ပုဗ္ဗေနိဝါသဿ အနု
 သရဏံ (ကို) ထပေတွာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နသက္ကာ အညေဟိ ကာတံတိ (ဘုရားမှတပါး
 အခြားသူတို့ မပြုနိုင်သောကြောင့်) နယတော သလ္လက္ခေန္တေနာပိ ဒုက္ကရံ ကတံတိ
 အဓိပ္ပာယ်ယော။

ဝါလဿ၊ ပေ၊ ဒဿိတံ ။ ။ လေးသမားတို့ လက်တည့်စမ်းသောအခါ မြား
 အဖျား၌ အစိတ်တရာစိတ်အပ်သော ဆံပင်ဖျားကိုရစ်ပတ်၍ လိက္ခမ္မိတခုလောက်သာ
 အဖျားပေါ်နေအောင်ထား၏၊ တဖန်-ထိုကဲ့သို့ဆံပင်တခုကို ခရမ်းသီးအလယ်ခေါင်း၌
 ရစ်ပတ်၍ သေးငယ်သောအဖျားပေါ်ထွက်နေအောင်ထား၏၊ လေးသမားကျော်သည်
 တဥဿဘလောက်ဝေးသော အရပ်ကနေ၍ ထိုမြားဖြင့် သားမြီးအဖျားချင်းထိအောင်
 ပစ်နိုင်၏၊ အရှင်သောဘိတ၏ အညသတ်ဘဝ (ကမ္ဘာငါးရာ) ကို မြင်နိုင်ခြင်းလည်း
 သားမြီးအဖျားချင်း ထိအောင် ပစ်သည်နှင့် တူသောကြောင့် ခြေရာမထင်နိုင်သော
 ကောင်းကင်ဝယ် ခြေရာကိုထင်ရှားအောင် ပြသည်နှင့်တူသည်-ဟူလို။

သာရတ္ထ ။ ။ ပဋိဝိဒ္ဓါတိ ပဋိဝိဒ္ဓသဒိသာ၊ ယထာနာမ ကောစိ ခနုသိပ္ပေ ကတ
 ဟတ္ထော ဧကံ ကေသသင်္ခါတံ ဝါလံ သတက္ခတ္တံ၊ ဝိဒါလတွာ တတော ဧကအံသုံ ဂဟေ
 တွာန ဝါတိဂံဏဖလဿ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ ဗန္ဓိတွာ အပရံ တံအံသုံ ကဏ္ဍဿ အဂ္ဂကောဋိယံ
 (ယထာ တဿ အံသုဿ ဥကမတ္တံဝါ လိက္ခမတ္တံဝါ ကဏ္ဍဿ အဂ္ဂကောဋိတော
 အဓိကံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ) ဗန္ဓိတွာ ဥသဘမတ္ထေ ဋ္ဌာနေ ဌိတော ကဏ္ဍဗဒ္ဓါယ ဝါလ
 ကောဋိယာ ဝါတိဂံဏဗဒ္ဓံ ဝါလဿ ကောဋိံ ပဋိဝိဇ္ဈေယျ။ [ဝါလကို “သားမြီး” ဟု
 ပေးလေ့ရှိသော်လည်း “ကေသသင်္ခါတံ ဝါလံ” ကိုထေခံ၍ “ဆံပင်” ဟုပေးရသည်၊....
 “ဝါလော ကေသေဿာဒိလောမေ”-အဘိဓာန် (၁၀၈၁)။]

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ၊ပေ၊ဓမ္မာတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားသည်၊ ဣမ - ဤ ဘိက္ခု
 ဝိဘင်း ပါဠိတော်၌၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌပါရာဇိက ပရိဒီပနမေဝ-သရုပ်သကောင်အားဖြင့်
 ပြုအပ်သော ပါရာဇိကတို့ကို ထင်ရှားပြကြောင်း စကားသာတည်း၊ ပန -
 ဆက်၊သမောဓာနေတွာ-ပါရာဇိကအားလုံးကိုပေါင်း၍၊ သဗ္ဗာနေဝ-အလုံး
 စုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုရိသတိ- ၂၄ ပါးသော၊ ပါရာဇိကာနိ - တို့ကို၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-န၏၊ စတုရိသတိ-သော၊ (ပါရာဇိကာနိ-တို့ဟူသည်၊)ကတမာ
 နိ-တို့နည်း၊ ပါဠိယံ - ၌၊ အာဂတာနိ-လာကုန်သော၊ တာဝ- ဘိက္ခုနီတို့မှ
 ရှေးဥားစွာ၊ ဘိက္ခုနီ-တို့၏၊ စတ္တာရိ- ၄ ပါးသောပါရာဇိကတို့၎င်း၊ ဘိက္ခုနီ
 နိ - တို့၏၊ အသာဓာရဏာနိ - ဘိက္ခုတို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်သော၊ စတ္တာရိ-
 တို့၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ အဋ္ဌ- ၈ ပါးသော ပါရာဇိကတို့၎င်း၊ ကောဒသ-တကျိပ်
 တယောက်ကုန်သော၊ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလာ-အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း၊ (“ဣတိ ကေန
 ဝိသတိ”စပ်၊) တေသု - ထို အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ပဏ္ဍက ၊ ပေ၊ဗျဉ္ဇနကာ-
 ပဏ္ဍုက် , တိရစ္ဆာန် , ဥဘတောဗျည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တယော - ၃ ယောက်
 တို့သည်၊ ဝတ္ထုဝိပန္နာ-ပျက်သောဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ-
 အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း၊ [အဟေတုပဋိသန္ဓိကာဖြင့် ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်များ မဂ်မရထိုက်ကြောင်းကို ပြ၏။]တေသံ- ထိုပဏ္ဍုက်စသောပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏အတွက်၊ သဂ္ဂေါ - နတ်ပြည်ကို၊ အဝါရိတော - မတားမြစ်အပ်၊ မဂ္ဂေါ
 ပန-ကိုကား၊ ဝါရိတော - ၏၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊
 တေ-ထို ပဏ္ဍုက်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မဂ္ဂပုဋိလဘာယ-မဂ်ကိုရခြင်းငှါ၊
 အဘဗ္ဗာ-မထိုက်ကုန်၊ (ကသ္မာ - နည်း)၊ ဝတ္ထုဝိပန္နတ္တာ- ပျက်သော ဝတ္ထု
 ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ နေသံ-ထို ပဏ္ဍုက်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊
 ပဗ္ဗဇ္ဇာပိ- ကိုလည်း၊ ပဋိက္ခိတ္တာ - ပယ်မြစ်အပ်တော်မူပြီ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊
 တေပိ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ ပါရာဇိကာ-ပါရာဇိကကျသူနှင့်တူကုန်၏။

ပရိဒီပနမေဝ ။ ။ ဤ ဘိက္ခုဝိဘင်း ပါရာဇိကပါဠိတော်၌ ပါရာဇိကလေးပါး
 ကိုသာ သရုပ်ထုတ်ပြထားသောကြောင့် “ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ” ဟု နိဂုံးအုပ်
 ထားသည်၊ [ဣဓာတိ- ဣမသ္မိ” ဘိက္ခုဝိဘင်္ဂေ။] ပါရာဇိကကျပြီးသူသည် ရဟန်းမဖြစ်
 နိုင်တော့သကဲ့သို့ ရဟန်းမဖြစ်နိုင်ချင်းတူသောကြောင့် ပါရာဇိကသဘော သက်ရောက်
 နေသော အခြားပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိသေး၏-ဟူလို၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြလို၍ “သမော
 ဓာနေတွာ ပန” စသည် မိန့်။

ဝတ္ထုဝိပန္နာ။ ။ ပဗ္ဗဇ္ဇုပသမ္ပဒါယ အဝတ္ထုဘာဝတော ဝတ္ထုဝိပန္နာ-ရှင်ရဟန်း
 ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာမဟုတ်သောကြောင့် ဝတ္ထုဝိပန္န ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြသည်၊ မှန်၏-
 “ န ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍကော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော ” စသည်ဖြင့် မဟာဝါပဗ္ဗဇ္ဇခန္ဓကဋ္ဌ “ ထို

ထေယျသံဝါသကော-ကင်း၊ပေ၊ သံဃဘေဒကော-င်း၊ ဣတိ၊ ဣမေ
 အဋ္ဌ-တို့သည်၊ အတ္တနော - ၏၊ ကိရိယာယ - အမှုအရာ ကြိယာ၏၊ [ရဟန်း
 အသွင်ကို ခိုးခြင်း ၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းစသော အမှုအရာကြိယာ
 ၏၊] ဝိပဗ္ဗတ္တာ-ပျက်စီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနံ- အဘဗ္ဗ အရာသို့၊
 ပတ္တာ-ရေခံကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကာဝ-ပါရာဇိကကျသွင်း တူသူ
 တို့ပင်တည်း၊ တေသု - ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ထေယျသံဝါသကော - ငင်း၊ ပေ၊
 ဣတိ-သို့၊ ဣမေသံတိဏ္ဏံ-ဤ ၃ ယောက်တို့၏အတွက်၊ သဂ္ဂေါ-ကို၊ အဝါရိ
 တော - မတားမြစ်အပ်၊ မဂ္ဂေါပန - ကိုကား၊ ဝါရိတောဝ - သည်သာ၊
 ဣတရေသံ-ဤ ၃ ယောက်မှအခြားကုန်သော၊ ပဗ္ဗန္ဓံ-မာတုဃာတကစသော
 ၅ ယောက်တို့၏အတွက်၊ ဥဘယဗ္ဗိ-သဂ္ဂ မဂ္ဂ ၂ ပါးစုံ ကိုလည်း၊ ဝါရိတံ- ပြီ၊
 ဟိ-မှန်၊ တေ - ထို မာတုဃာတကစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အနန္တရဘဝေ-
 အခြားမဲ့ လာလတံဘဝ၌၊ နရကေ - ၌၊ နိဗ္ဗတ္တနကသတ္တာ - ဖြစ်လတံသော
 သတ္တာတို့တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဣမေ ကောဒသစ- ဤ တကိုပ်တယောက်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ငင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကောနဝိသတိ-တယေဝံဖြင့် ယုတ်လျော့သော
 ၂၀ သည်၊ (ဟောတိ)၊ တေ-ထို ၁၉ ယေဝံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂိဟိလိင်္ဂ-
 လူ့အသွင်၌၊ ရုစိံ - အလိုဆန္ဒကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ ဂိဟိနိဝါသန
 နိဝတ္တယ-လူ့ အဝတ်ကို ဝတ်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ဝိသတိ-သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သာ-ထို လူဝတ်လဲသောဘိက္ခုနိသည်၊ အဇ္ဈာစာရဝိတိ
 ဣမံ-လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းဟူသော ဝိတိဣမကို၊ အကတွာပိ- ပြေမှု၍လည်း၊
 ဝါ-ဘဲလည်း၊ ဧတ္တာဝတာဝ-ဤမျှလေဝံ လူ့ အဝတ်ကို ဝတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊
 အဿမဏိ- ရဟန်း မဟုတ်တော့သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဣမာနိ -ဤသည်
 တို့ကား၊ (တာဝ-လမ္ဗိစသည်တို့မှ ရှေးဥားစွာ)ဝိသတိ-သော၊ ပါရာဇိကာနိ။

ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရှင်ရဟန်းပြု၍ မပေးရ” ဟု ပယ်မြစ်တော်မူထားသည်၊ ထို့ကြောင့် ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရဟန်း မဖြစ်ထိုက်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ
 နှင့် အလားတူဖြစ်ကြသည်။ [ပါရာဇိကာဝိယာတိ ပါရာဇိကာ။]

သာရတ္ထ ။ ။ တေ ဘိက္ခုဘာဝါယ အဘဗ္ဗတ္တာ ပါရာဇိကာပန္နသဒိသတာယ
 ပါရာဇိကာတိ ဝတ္တာ၊ ဝသတိ ဧတ္တာတိ ဝတ္ထု - ရဟန်းအဖြစ်၏ တည်ရာ (ရဟန်း
 ဖြစ်ထိုက်သော) ဂုဏ်တည်း၊ ထို ဂုဏ်ဟူသည် မဟာဝါပဗ္ဗဇ္ဇခန္ဓကဉ္စလာသော ရဟန်း
 မဖြစ်ထိုက်သော အပြစ်အားလုံးမှ ကင်းခြင်းတည်း၊ “ ဝတ္ထု+ဝိပဗ္ဗံ ယေသံတိ ဝတ္ထု
 ဝိပဗ္ဗာ = (ပဏ္ဍုက်စသည် ဖြစ်နေရကား) ပျက်စီးသော ဝတ္ထု (ဂုဏ်) ရှိသူတို့ ” ဟု
 သာရတ္ထ၌ ဗဟုဗ္ဗိဟိ ပြု၏၊ ဝိမတိ၌ “ တေနဝတ္ထုမတ္ထေန+ဝိပဗ္ဗာ ” ဟု တပျုရိသ် ပြု၍၊
 ဝိပဗ္ဗဝတ္ထုကာတိ အတ္ထော ” ဟု ဥဇုကတ္ထ ပြသည်။

အပရာနိပိ - န်သော၊ (အနုလောမ ပါရာဇိကနီတိ ၀ဒန္တိ၌စပ်။) လမ္ဗိ-
ရှည်သော အင်္ဂါဇာတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊ မုဒုပိဋ္ဌိကော-နညံသော ကျော်ကုန်း
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊ (ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပရဿ-၏၊ အင်္ဂဇာတံ-
ကို၊ မုခေန- ပါးစပ်ဖြင့်၊ ဂဏှာတိ - စုပ်ယူ၏၊ (သော - ထို ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊)
(ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပရဿ-၏၊ အင်္ဂဇာတေ- ၌၊ အဘိနိသီဒတိ-
ရှေးရှုထိုင်၏ (သော-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေသံ စတုန္ဒ- တို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊
စတ္တာရိ-န်သော၊ အနုလောမ ပါရာဇိကနိ-အနုလောမ ပါရာဇိကတို့သည်၊
(ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-န်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တောနိ - ဤ လေးပါးသော
ပါရာဇိကတို့ကို၊ (ဝုစ္စန္တိ၌စပ်။) ယသ္မာ, ရာဂဝသေန-ရာဂ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သဒိသ
ဘာဝပဂတာနံ - တူသည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ ဥဘိန္ဒံ - မိန်းမ
ယောက်ျား ၂ ဥျားသားတို့၏၊ ဓမ္မော- အကျင့်ကို၊ မေထုနဓံဓမ္မာတိ-မေထုန
ဓမ္မဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ [မိထုနာနံ-အချင်းချင်းတို့၏+အယံ-ဥစ္စာတည်း၊ မေထု
နော - ဥစ္စာ၊ မေထုနောစ+ သော+ ဓမ္မောစာတိ မေထုနဓမ္မော။] တသ္မာ,
ဧတေန ပရိယာယေန - (မိန်းမယောက်ျား ၂ ဥျားသားတို့၏ ရာဂထကြွခြင်း
ဟူသော) ဤ ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ မေထုနံဓမ္မံ - ကို၊ အပ္ပဋိသေဝိတွာယေဝ-
မမှီဝဲမှု၍သာလျှင်၊ ဝါ-ဘဲသာလျှင်၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ မဂ္ဂေန -မဂ်တခု
ဖြင့်၊ မဂ္ဂပ္ပဝေသနဝသေန - မဂ်တခုသို့ သွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗ
တ္တာ-ရောက်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကဿ- မေထုန

တောနိ ဟိ၊ ပေ၊ ဝုစ္စန္တိ။ ။ မေထုနဓမ္မံ - ဟူသည် ရာဂအစွမ်းဖြင့် တပ်မက်ချင်း
တူကြသူ ၂ ယောက်တို့၏အကျင့်ဖြစ်၏၊ လမ္ဗ မုဒုပိဋ္ဌိကတို့သည် မိမိတယောက်ထည်း၏
မဂ်အချင်းချင်း၌သာ သွင်းကုန်၏၊ သူတပါး၏ အင်္ဂါဇာတ်ကို စုပ်ယူ , ရှေးရှုထိုင်သူ
တို့မှာ အစုပ်ခံရ - အထိုင်ခံရသော အခြားတယောက်၌ ရာဂဖြစ်မည် ဟု အမြဲမဆို
နိုင်ပါ၊ ဤသို့ တယောက်ထည်း ရာဂဖြစ်နေပါလျှင် အဘယ်နည်းဖြင့် မေထုနဓမ္မပါရာ
ဇိကအား လျော်သနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တောနိဟိ” စသည် မိန့်။

မိန်းမယောက်ျား ၂ ဥျားသားတို့ ရာဂထကြွခြင်းအားဖြင့် မေထုနမမှီဝဲသော်လည်း
လမ္ဗိ မုဒုပိဋ္ဌိကတို့သည် တယောက်ထည်း၏ပင် မဂ်အချင်းချင်းသို့သွင်းခြင်း , နောက်
၂ ယောက်ကား သူ့အင်္ဂါဇာတ်ဟူသောမဂ်ကို မိမိ၏မုခမဂ်ဝစ္စမဂ်၌ သွင်းခြင်းအားဖြင့်
မေထုနအကျင့်နှင့် သဘောတူနေသောကြောင့် မေထုနဓမ္မပါရာဇိကအား လျော်သော
အနုလောမပါရာဇိကတို့ ဖြစ်ကြရလေသည်။ [ဧတေန ပရိယာယေနာတိ - ဥဘိန္ဒံ
ရာဂပရိယုဇ္ဇာန သင်္ခါတေန ပရိယာယေန၊ ဤပုဒ်ကို အပ္ပဋိသေဝိတွာ၌စပ်၊ အနုလော
မေန္တိ “ အနုလောမံ” ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ဖြစ်ခြင်းအနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်ထား
သော နာမဓာတ် ဟု ကြံ။]

ဓမ္မပါရာဇိကအား၊ အနုလောမေန္တိ - လျော်စွာဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ- ကြောင့်၊ အနုလောမပါရာဇိကနိတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆန္တိ-နစ်၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဣမာနိစတ္တာရိစ- ဤလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့၎င်း၊ ပုရိမာနိ-ရှေးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသတိစဉ် နှစ်ဆယ်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ သမောဓာနေတွာ-ပေါင်း၍၊ သဗ္ဗာနေဝ- အလုံးစုံ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုဝိသတိ-သော၊ ပါရာဇိကာနိ- ပါရာဇိကတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-သိထိုက်ကုန်၏။

နလဘတိ ဘိက္ခုဟိသဒ္ဓိံ သံဝါသန္တိ-ကား၊ ဥပေါသထ၊ ပေ၊ ဘေဒံ-ဥပုသ် ပြုခြင်း၊ ပဝါရဏာပြုခြင်း၊ ပါတိမောက်ရွတ်ပြုခြင်းဟူသော သံဃကံအပြား ရှိသော၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ , သံဝါသံ - အတူတကွ နေထိုင်ရာဖြစ်သော ကံကို၊ နလဘတိ၊ ယထာပုရေတထာပစ္ဆာတိ - ကား၊ ပုဗ္ဗေ - ရှေးဖြစ်သော၊ ဂိဟိ ကာလေ - လူဖြစ်ရာ အခါ၌၎င်း၊ အနုပသမ္ပန္နကာလေစ - သာမဏေဖြစ်ရာ အခါ၌၎င်း၊ (နလဘတိ) ယထာ - ကဲ့သို့၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ပါရာဇိကံ - ပါရာဇိက အာပတ်သို့၊ အာပန္နောပိ-ရေခံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ တထေဝ-သာလျှင်၊ (နလဘတိ)၊ အသံဝါသောတိ-ကား၊ တဿ-ထိုပါရာဇိကကျသောရဟန်း၏၊ ပေ၊ သံဝါသော-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာ မိတိ-ကား၊ စတုသု- န်သော၊ တေသု ပါရာဇိကေသု - တို့၌၊ အာယသ္မန္တေ - တို့ကို၊ ကစ္စိတ္ထပရိသုဒ္ဓါတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆာမိ-၏၊ ကစ္စိတ္တာတိ-ကား၊ ကစ္စိ-အသို့ နည်း၊ ဧတ္ထ-ဤ ပါရာဇိကတို့၌၊ (ပရိသုဒ္ဓါ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပါကုန်၏ လော၊) စတုသု - န်သော၊ ဧတေသု ပါရာဇိကေသု - တို့၌၊ ကစ္စိ-နည်း၊ ပရိ သုဒ္ဓါ-လော၊ [“ကစ္စိတ္ထေ”ကိုပင် “ဧတေသု၊ ပေ၊ ပရိသုဒ္ဓါ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဣတိ အတ္ထော၊ အထဝါ-ကား၊ ကစ္စိတ္ထပရိသုဒ္ဓါတိ-ကား၊ ကစ္စိ - နည်း၊ ပရိ သုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ အတ္ထ - ဖြစ်ပါကုန်၏လော၊ ဘဝထ- လော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [လမ္ဘီစသူတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

သမန္တပါသာဒိကာယ-သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ စတုတ္ထပါရာဇိက ဝဏ္ဏနာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

စတုတ္ထပါရာဇိက
ဘာသာဋီကာ ပြီးပြီ။

သံသရာဒိသေသကဏ္ဍ

သုက္ကဓိသဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

ပါရာဇိကကဏ္ဍဿ - ပါရာဇိကအခဏ်း၏။ ဝါ - ပါရာဇိကအခဏ်းကို သံဂါယနာတင်ပြီးရာကာလ၏။ သမနန္တရံ - ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ကာလ၌၊ ယံ (တေရသကံ)-အကြင်သိက္ခာပုဒ် ၁၃ ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသောအခဏ်းကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ - တို့သည်။) သံဂီတံ- ပေါင်းစုရွတ်ကာ သံဂါယနာတင်အပ်ပြီ၊ (ပါရာဇိကကဏ္ဍဿ - ၏။ သမနန္တရံ- ၌။ သံဂီတဿ- သော။) တဿ တေရသကဿ- ၏။ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ အပုဗ္ဗ ပဒဝဏ္ဏနာ- ရှေးမဟုတ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ ဝါ- အသစ်ဖြစ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ [“တေရသ သိက္ခာပဒါနိ ပရိမာဏာနိ အဿ ကဏ္ဍဿာတိ တေရသကံ” သာရတ္ထ။]

တေန သမယေန၊ ပေ၊ စရတိတိတ္ထေ-၌၊ (သမာနိဝိဋ္ဌိ-ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော၊ “ပါဝင်သော” ဟုလို၊) အာယသ္မာတိ- သွာ ဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ပိယဝစနံ - ချစ်အပ်သူကို ခေါ်ဆိုကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ [ပိယာယိတဗ္ဗောတိ ပိယော၊ ပိယဿ+ဝစနံ ပိယဝစနံ၊] ဝါ- ချစ်ဘွယ်ကောင်းသောသဒ္ဒါတည်း။ [ပိယာယိတဗ္ဗန္တိ ပိယံ၊ ပိယံစ+တံ+ဝစနံစာတိ ပိယဝစနံ၊] သေယျသကောတိ-ကောဟူသည်၊ တဿာတိက္ခုနော-၏။ နာမံ-တည်း။ အနဘိရတောတိ-ကား၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သောစိတ် ရှိသည်။ ဝါ - ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိသည်။ ကာမရာဂပရိဋ္ဌာဟေန - ကာမရာဂဟူသော ပူလောင်ခြင်းသည်၊ ပရိဗုဒ္ဓမာနော-ထက်ဝန်းကျင်လောင်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊ အနဘိရတော- မမွေ့ မလျော်သူတည်း။) ပန- ဗျတိရိက်ကား၊ ဂိဟိဘာဝံ-လူ့အဖြစ်ကို၊ ပတ္တယမာနော - တောင့်တသည်၊ (ဟုတွာ - ၍၊ အနဘိရတော-သည်။) န - မဟုတ်၊ [ကာမရာဂကြောင့် အနဘိရတဖြစ်သည်၊ လူထွက်လိုသောကြောင့် အနဘိရတဖြစ်သည် မဟုတ်။] သော တေန ကိသော ဟောတိတိ- ကား၊ သော သေယျသကော - သည်၊ တေန အနဘိရတဘာဝေန- ထိုမမွေ့ လျော်သူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကိသော-ကြိုလှိုပိန်ချုံးသည်၊ ဟောတိ-၏။

အဒ္ဓဿ ခေါ်အယသ္မာ ဥဒါယိတိတ္ထေ - ပါဌ၌၊ ဥဒါယိတိ - ဟူသည်၊ တဿ ထေရဿ-၏။ နာမံ-တည်း။ ဟိ-ဆက်၊ အယံ-ဤ ဥဒါယိသည်၊ သေယျသကဿ-၏။ ဥပဇ္ဈာယော-သော၊ လာဠုဒါယိနာမ-လာဠုဒါယိမည်သော၊ တန္တမိဂ သပ္ပဋိဘာဂေါ - တုန်လှုပ်သောသမင်နှင့် တူသောအဘို့ရှိသော၊

နိဒ္ဒါရာမတာဒိ - အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကို၊
 [အာဒိဖြင့် ဘဿာရာပတာစသည်ကိုယူ။] အနုယုတ္တာနံ-အဖန်ဖန် အားထုတ်
 ကုန်သောရဟန်းတို့တွင်၊ အညတရော - တယောက် အပါအဝင်ဖြစ်သော၊
 လောလဘိက္ခူ - လျှပ်ပေါ်လော်လီသော ရဟန်းတည်း၊ [လာဠုဒါယီ၌
 “လာဠု”ကို “လောလ”ဟု ဖွင့်သည်၊ လာဠော - လျှပ်ပေါ်လော်လီသော +
 ဥဒါယီ - ဥဒါယီ တည်း၊ လာဠုဒါယီ - လျှပ်ပေါ်လော်လီသော ဥဒါယီ၊
 ဖွားဘက်တော်ကာဠုဒါယီနှင့် မရောစေလို၍ “လာဠု”ဟု ဝိသေသနပြုသည်။]
 ကစ္စိနော တံတိ - ကား၊ ကစ္စိ - နည်း၊ တံ - သည်၊ (စရသိ)နု - ကျင့်သလော၊
 ယာဝဒတ္ထံ ဘုဉ္ဇာတိအာဒိသု - တို့၌၊ ယာဝတာ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊
 အတ္ထော - အလိုသည်၊ (အတ္ထိ) ဣတိ - ကြောင့်၊ ယာဝဒတ္ထံ - မည်၏၊ [“ယာဝ
 တာ + အတ္ထော ယာဝဒတ္ထံ ” ဟု အဗျယိဘောသမာသ် ဝိဂြိုဟ်ပြု၊] ဣဒံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ တေ - အား၊ ဝါ - ၏၊ ယာဝတာ - သော၊
 ဘောဇနေန - ဖြင့်၊ အတ္ထော (အတ္ထိ)၊ ယတ္တကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသောဘောဇဉ်ကို၊ တံ ဣစ္ဆသိ၊ တတ္တကံ - ကို၊ ဘုဉ္ဇ - လော၊ ယတ္တကံ ကာလံ -
 ပတ်လုံး၊ ရတ္ထိံ ဝါ - ၌၎င်း၊ ဒိဝါ ဝါ - ၌၎င်း၊ သုပိတံ ဣစ္ဆသိ၊ တတ္တကံ - ထိုမျှ
 လောသောကာလပတ်လုံး၊ သုပ - အိပ်လော၊ မတ္တိကာဒိဟိ - တို့ဖြင့်၊ ကာယံ -
 ကို၊ ဥဗ္ဗန္ဓေတွာ - ပွတ်၍၊ [မီးဖိုရှိသော ဇရုံးအိမ်ထဲသို့ ဝင်သည့်အခါ မီးပူမည်
 စိုး၍ ကိုယ်ကို မြေညက်စသည်ဖြင့် သုတ်လိမ်း၍၊] စုဏ္ဏာဒိဟိ - ရေချိုး ဆပ်ပြာမှုနှင့်
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဗံသိတွာ - တိုက်၍၊ ယတ္တကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသောကာလပတ်လုံး၊ နာနံ - ရေချိုးခြင်းကို၊ ဣစ္ဆသိ၊ တတ္တကံ, နာယ - ရေချိုး
 လော့၊ ဥဒ္ဓေသေန ဝါ - ပါဠိသင်ယူခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆာယ ဝါ - အဋ္ဌကထာကို
 အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဝတ္တပဋိပတ္တိယာ ဝါ - ဝတ်အကျင့်ဖြင့်၎င်း၊ ဝါ -
 ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနေန ဝါ - ဖြင့်၎င်း၊ အတ္ထော -
 အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ - ဤအနက်သည်၊ ဝါ - ကို၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ .

ယဒါ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ - ကား၊ ယသ္မိံ ကာလေ - ၌၊ တဝ - ၏၊ ကာမရာဂ
 ဝသေန - ဖြင့်၊ ဥက္ကဏ္ဍိတတာ - အထက်၌တည်သော လည်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊
 ဝါ - ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်သည်၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တတာ - သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - ၏၊ ရာဂေါ စိတ္တံ
 အနုဒ္ဓံသေတီတိ - ကား၊ ကာမရာဂေါ - သည်၊ စိတ္တံ - ကို၊ ဓံသေတိ ပဓံသေတိ -
 ဖျက်ဆီး၏၊ (“အနုဒ္ဓံသေတိ”၌ “အန” အနက်မရှိ - ဟူလို။) (စိတ္တံ - ကို၊)
 ဝိက္ခိပတိစေဝ - ထိုထိုအာရုံသို့ ပစ်လည်းပစ်လွှင့်၏၊ မိလာပေတိစ - ညှိုးလည်း
 ညှိုးနွမ်းစေ၏၊ တဒါ ပေ၊ မောစေဟီတိ - ကား၊ တသ္မိံ ကာလေ - ၌၊ ဟတ္ထေန -

ဖြင့်၊ ဝါယမိတွာ - လုံ့လပြု၍၊ အသုစိမောစနံ - သုက်ကို လွတ်စေခြင်းကို၊ ကရောဟိ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပြုလသော်၊ တေ-၏၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ- စိတ်၏တခုသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ-စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဗာလော-လူမိုက်တယောက်သည်၊ ဗာလံ-လူမိုက်တယောက်ကို၊ (အနုသာသတိ) ယထာ- နည်းပေးလမ်းပြ သကဲ့သို့၎င်း၊ မဂေါ - သားကောင်း တယောက်သည်၊ မဂံ - သားကောင်းတယောက်ကို၊ (အနုသာသတိ) ယထာ-၎င်း၊ (တထာ) တံ-ထိုသေယျသကကို၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ အနုသာသိ-နည်းပေး လမ်းပြပြီ။

တေသံ ပေ၊ ဩက္ကမန္တာနန္တိ-ကား၊ သတိသမ္ပဇညံ - သတိသမ္ပဇညကို၊ ပဟာယ-၍၊ နိဒ္ဒိ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩတရန္တာနံ-သက်ရောက်ကုန်လသော်၊ တတ္ထ - ထို တေသံမုဋ္ဌဿတိနံ အစရှိသောဝါကျ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ နိဒ္ဒိ-သို့၊ ဩက္ကမန္တာနံ-သက်ရောက်သူတို့၏၊ အပျာကတော-အပျာ ကတဖြစ်သော၊ ဘဝဂံဝါရော-ဘဝင်အလှည့် အကြိမ်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ ပဝတ္တတိ- အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏၊ သတိသမ္ပဇညဝါရော-သတိသမ္ပဇည၏ အလှည့် အကြိမ်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ ဝဠတိ- အကယ်၍ကား လျှောကျပါပေ၏၊ တထာပိ- ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သယနကာလေ-အိပ်ခါနီးအခါ၌၊ မနသိကာရော- သတိသမ္ပဇညကို စိတ်၌ထားမှုကို၊ ဝါ-တရား နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ [မနသိကာရပြုပုံကိုပြလို၍ “ဒိဝါသုပန္နေန” စသည်မိန့်။] ဒိဝါ-၌သုပန္နေန- အိပ်သောရဟန်းသည်၊ ယာဝ-လေခံ၊ နှာတဿ-ရေချိုးပြီးသော၊ ဘိက္ခု၊ နော-၏၊ ကေသာ-စိုသောဆံတို့သည်၊ န သုက္ခန္တိ-မခြောက်ကုန်သေး၊ တာဝ-ထို မခြေခံကုန်သေးမီ၊ သုပိတွာ-အိပ်ပြီး၍၊ ဝုဠဟိဿာမိ- ထအံ့၊ ဣတိ၊ သဉ္ဇဿာ ဟေန - အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သုပိတဗ္ဗံ - အိပ်ရာ၏၊ [နေ့လည်၌ အိပ်သောရဟန်းသည် အိပ်ရေးဝအောင် မအိပ်ရာ၊ ရေချိုးထားသောကြောင့် စိုနေသောဆံပင်များ မခြောက်မီအတွင်း၌ ထအံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍အိပ်ရမည်။] ရတ္တိံ သုပန္နေန၊ ဧတ္တကံနာမ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည် မည်သော၊ ရတ္တိံ ဘာဝံ - ည၌အဘို့ပတ်လုံး၊ သုပိတွာ , စန္ဒေနဝါ - လသည်သော်၎င်း၊ တာရ ကာယဝါ-ကြယ်တာယာသည် သော်၎င်း၊ ဣဒံနာမ ဌာနံ-သို့၊ ပတ္တကာလေ- ရောက်အပ်ရာအခါ၌၊ ဝုဠဟိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ သဉ္ဇဿာဟေန သုပိတဗ္ဗံ၊ စ- သည်သာမကသေး၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒိသု - န်သော၊ ဒသသု - န်သော၊ ကမ္မ ဌာနေသု-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ (ကမ္မဌာနံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊) အညံ-အနု သတိ ဝဝပါးမှတပါးသော၊ စိတ္တရူပိယံ-စိတ်သည်နှင့်စသက်အပ်သော၊ ဝါ-

စိတ်ကြိုက်ဖြစ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဂဟေတွာဝ-ယူ၍သာလျှင်၊ ဝါ-နှလုံးသွင်း၍သာလျှင်၊ နိဒ္ဒါ-သို့၊ ဩက္ကမိတဗ္ဗာ-သက်ရောက်ထိုက်၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ သဥဿာဟဖြင့် အိပ်ခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်း၍ အိပ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တော - ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သတော - သတိရှိသည်၊ သမ္ပဇာနော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သတိံစ - ကို၎င်း၊ သမ္ပဇညဉ္စ - သမ္ပဇညကို၎င်း၊ အဝိဇဟိတွာဝ-မစွန့်မူ၍သာလျှင်၊ နိဒ္ဒါ-သို့၊ ဩက္ကမတိတိ- သက်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [တချို့စာအုပ်များ၌ ဣတိ မပါ။] ပန-ဆက်၊ တေဘိက္ခု-ထိုပါဠိတော်လာ ရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ ဧဝံ-ဤသို့ သဥဿာဟဖြင့် အိပ်ခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်း၍အိပ်ခြင်းကို၊ န အကံသု-နံ၊ တေန-ကြောင့်၊ တေသံ၊ ပေ၊ ဩက္ကမန္တာနံတိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

အတ္ထိစေတ္ထ စေတနာ လဗ္ဘတိတိ-ကား၊ ဧတ္ထ သုပိနန္တေ - ဤ အိပ်မက်၌၊ အဿာဒစေတနာ-သာယာကြောင်း စေတနာသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဥပလဗ္ဘတိ-ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်၏၊ [အတ္ထိစေတ္ထ စေတနာ၌ ဧတ္ထကို “သုပိနန္တေ” ဟု ဖွင့်၍ စေတနာကို “အဿာဒစေတနာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုစေတနာကိုဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ကြည့်လျှင် သိနိုင်ရနိုင်သည်-ဟုလို။] အတ္ထေသာ၊ ပေ၊ အဗ္ဗောဟာရိကာတိ - ကား၊ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ သော အဿာဒစေတနာ - သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သာစ ခေါ-ထိုစေတနာသည်လည်း၊ အဝိသယေ-စောင့်စည်းခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော အရာ၌၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ - ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ - အာပတ်၏ အကြောင်းအင်္ဂါဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည် အဖြစ်သို့ မရောက်၊ ဝါ-မပြောပလေခံ၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အင်္ဂံ - အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ န ဟောတိ။

ဣတိ - လျှင်၊ ဘဂဝါ - သည်၊ သုပိနန္တေ - ၌၊ စေတနာယ - အဿာဒစေတနာ၏၊ အဗ္ဗောဟာရိကာဘာဝံ-အဗ္ဗောဟာရိကာ၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ ဝေဉ္စပန၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသောတိ-ဟူ၍၊ သာနုပညတ္တိကံ-အနုပညတ်နှင့်

အဗ္ဗောဟာရိကာ။ ။ “သီလဝိပတ္တိဝေါဟာရံ နာရဟတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ အကုသလဘာဝေ ပနဿာ အဗ္ဗောဟာရတာ နတ္ထိ” - (ဝိမတိ) ၊ သီလဝိပတ္တိဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းကို မထိုက်သောကြောင့် “အဗ္ဗောဟာရိကာ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုစေတနာ၏ အကုသိုလ်အဖြစ်၌ကား အဗ္ဗောဟာရ၏အဖြစ် မရှိ၊ အကုသိုလ်စေတနာ ဖြစ်သည်-ဟုလို၊ [ဝေါဟာရံ (သီလဝိပတ္တိဟူသော ဝေါဟာရကို) ဂစ္ဆတိတိ ဝေါဟာရိကာ၊ န ဝေါဟာရိကာ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ “ အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ နဟောတိ ” ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားသည် အဗ္ဗောဟာရိကာ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊] “ သုတ္တဝိသဋ္ဌိအာပတ်၏ အင်္ဂါ နု ပါးတွင် သုပိနန္တအဿာဒ စေတနာသည် အာပတ်၏အင်္ဂါမဖြစ်နိုင် ” ဟုလို။

တကွဖြစ်သော၊ [အညတြ သုပိနန္ဒာ- ဟူသော အနုပညတ်နှင့် တကွသော၊] သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညပေသိ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဝေဗ္ဗပန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဝစနတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အဿာ - ထိုသုက္ကဝိသဋ္ဌိ၏၊ သံဝိဇ္ဇတီ- ထင်ရှားဖြစ်သော၊ စေတနာ-စေတနာသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ ထင်ရှားဖြစ်သော စေတနာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သာ - ထို သုက္ကဝိသဋ္ဌိသည်၊) သဗ္ဗေတနာ-သဗ္ဗေတနာမည်၏၊ သဗ္ဗေတနာဝ-ထင်ရှားဖြစ်သော စေတနာရှိသော သုက္ကဝိသဋ္ဌိသည်ပင်၊ သဗ္ဗေတနိကာ- သဗ္ဗေတနိကာ မည်၏၊ ဝါ-တနည်း၊ အဿာ-ထို သုက္ကဝိသဋ္ဌိ၏၊ သဗ္ဗေတနာ-စေတနာသည်၊ ဝါ- ထင်ရှားသော စေတနာသည်၊ အတ္ထိ - ၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ သဗ္ဗေတနိကာ- မည်၏၊ [သဗ္ဗေတနိကာပုဒ်၌ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြုရသည်ရှိသော် အဘယ်အကျိုးငှါ ပဒဘာဇနီ၌ ဇာနန္ဒော စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရသနည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ယသ္မာ ပန” စသည်မိန့်၊ ပဒဘာဇနီ၌ သဒ္ဓါကို အလေးမပြုဘဲ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ ဇာနန္ဒော သဗ္ဗာနန္ဒော စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ယဿ-အကြင်ရဟန်း ၏၊ သဗ္ဗေတနိကာ - ထင်ရှားသော စေတနာရှိသော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ- သက်လွတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဇာနန္ဒော-(ဝါသည် လုလွ

သဗ္ဗေတနိကာ။ ။ “သံသည် သံဝိဇ္ဇမာနအနက်ဟော” ဟု သိစေလို၍ “သံဝိဇ္ဇတီ” ဟု ဖွင့်သည်။ သံ ဥပသာရပုဒ်က ထင်ရှားရှိခြင်း အနက်ကိုဟောပြီးဖြစ်၍ ဣကပစ္စည်း အတွက် အနက်သီးခြားမရှိ၊ သုတ္ထ - ဟု ပြလို၍ “ သဗ္ဗေတနာဝ သဗ္ဗေတနိကာ ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ သဗ္ဗေတနိကာတိ ဣသံသဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထတာယ သတ္ထကောတိ ဒဿေန္တော အာဟ-သံဝိဇ္ဇတီ + စေတနာ အဿာတိ၊ ပေ၊ ဣမသ္မိံ ဝိကပ္ပေ ဣကသဒ္ဓဿ ဝိသံ အတ္ထော နတ္ထိတိ အာဟ-သဗ္ဗေတနာဝ သဗ္ဗေတနိကာတိ ” သာရတ္ထ။ [သံဝိဇ္ဇတီဟု တိဝိဘတျန္တ အာချာတ်ပုဒ်ရှိသည်ကား မကောင်း၊ သံ ဥပသာရပုဒ်သည် အာချာတ် ပုဒ်၏အနက်ကို မဟောနိုင်၊ ဂုဏဝတီ - ဂစ္ဆန္တိတို့ကဲ့သို့ “သံဝိဇ္ဇတီ” ဟု နာမ်ပုဒ်သာ ရှိသင့်သည်။ မဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ဖြစ်သောကြောင့် အနက်ပေးရာ၌ ထုံးစံအတိုင်း “အတ္ထိ” ဟု ထည့်ပေးရသည်။]

ဒုတိယနည်း။ ။ “သံသဒ္ဓါသည် အနက်မရှိ၊ ဣကပစ္စည်းသည်သာ အနက်ရှိ၏” ဟု ပြသည်။ [သံ သဒ္ဓဿ အတ္ထံ အနပေက္ခိတွာ ဣကသဒ္ဓေါဝ အဿတ္ထိအတ္ထံ ပကာသေ တီတိ ဒဿေန္တော သဗ္ဗေတနာဝါ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေတနိကာတိ ဒုတိယဝိကပ္ပမာဟ။] ကင်္ခါ ဋီကာသစ်၌ကား “ သံဝိဇ္ဇမာနာ + စေတနာ သဗ္ဗေတနာ ” ဟု ဒုတိယဝိကပ်၌လည်း သံအတွက် အနက်ရှိပင်ကြံသည်။ ဤ၌ “ စေတနာ ” ဟူသည် သက်ကိုလွတ်စေဘို့ရန် (မလွတ်မိရှေအဘို့၌) စေ့ဆော်သော စေတနာတည်း။ [စေတနာတိ - ဝိတိတ္ထမ ဝသပ္ပဝတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂစေတနာ။]

ပြုနေ၏ဟု) သိသည်။ သဗ္ဗာနန္ဒော-လုလ္လုပြုခြင်းကို သိပုံအခြင်းအရာနှင့်တကွ (ငါသည် သုက်ကိုလွတ်စေ၏ ဟု) သိသည်။ ဟောတိ၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ သာစသုက္ကဝိသဋ္ဌိ-သည်လည်း၊ စေတ-မောစနဿာဒစေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ဝီတိက္ကမော-လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ, ဗျဉ္ဇနေ-သဒ္ဓါ၌၊ အာဒရံ-လေးစားခြင်းကို၊ အကတွာ-၍၊ အတ္ထမေဝ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သာလျှင်၊ ဒသေထံ-၄၊ ဇာနန္ဒော၊ ပေ၊ ဝီတိက္ကမောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အဿ - ထို သဗ္ဗေတနိကာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ - ကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [“သံဝိဇ္ဇတိ စေတနာ အဿ” ဟု သဒ္ဓါနည်းအတိုင်း ဟောတော်မမူခြင်းကို “ဗျဉ္ဇနေ အာဒရံ အကတွာ” ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ - ထို ဇာနန္ဒော အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဇာနန္ဒောတိ - ကား၊ ဥပက္ကမာမိ-ငါသည် လုလ္လုပြုနေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္ဒော-သိသည်၊ သဗ္ဗာနန္ဒောတိ - ကား၊ သုက္ကံ - သုက်ကို၊ မောစေမိ- လွတ်စေ၏၊ ဣတိ- သို့၊ သဗ္ဗာနန္ဒော-လုလ္လုပြုခြင်းကို သိပုံအခြင်းအရာနှင့် တကွသိသည်။ တေနေဝ ဥပက္ကမဇာနနာကာရေန - ထို လုလ္လုပြုခြင်းကို သိပုံအခြင်းအရာနှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ , ဇာနန္ဒော - သည်၊ ဣတိအတ္ထော၊ စေတတိ-ကား၊ မောစနဿာဒစေတနာဝသေန- လွတ်စေခြင်း၌ သာယာတတ်သော စေတနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စေတတွာ-စေ့ဆော်၍၊ ပကပ္ပေတွာ-အပြားအားဖြင့် ပြု၍၊ (လုလ္လုပြု၍) အဘိဝိတရိတွာတိ-ကား၊ ဥပက္ကမဝသေန-ဖြင့်၊ မဒ္ဒန္တော-နှိမ်နင်းလျက်၊ နိရာသင်္ဂီဝိတ္တံ- ရွံရှားခြင်းမရှိသော စိတ်ကို၊ ပေသေတွာ - စေလွှတ်၍၊ [ရဟန်းသိက္ခာကို စောင့်သူမှာ ထိုလုလ္လုပြုမှု၌ ရွံ၏၊ ထိုသို့မရွံသည်ကို “နိရာသင်္ဂီ” ဟု ဆိုသည်။] ဝီတိက္ကမောတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊ ပဝတ္တဿ - ဖြစ်သော ရဟန်း၏၊ ယောဝီတိက္ကမော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ- ဤ လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ သဗ္ဗေတနိကာသဒ္ဓဿ-သဗ္ဗေတနိကာသဒ္ဓါ၏၊ သိခါပတ္တော- အတွင်အထိပ်သို့ ရေခံသော၊ အတ္ထော-တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [အဓိပ္ပာယ်နက်ကို သိခါပတ္တ ဟု ခေါ်သည်။ “ သိခါပတ္တော အတ္ထောတိ အဓိပ္ပေတတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ” - (ဝိမတိ)၊ ဆိုလိုရင်းမှာ “ သဗ္ဗေတနိကာ- လွတ်စေလိုသောစေတနာနှင့်တကွ လွန်ကျူးခြင်းရှိသော သုက်လွတ်ခြင်း” ဟုလို။]

ဣဒါနိ- သဗ္ဗေတနိကာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိကိုဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိတိ ဧတ္ထ - ပါဠိ၌၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်။) ယဿ သုက္ကဿ-ကို၊ ဝိသဋ္ဌိ-လွတ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ - ထို သုက်ကို၊ တာဝ - ဝိသဋ္ဌိမှ ရှေးဥားစွာ၊ သင်္ချိတော-အရေအတွက်အားဖြင့်၎င်း၊ [ဒသကို ရည်ရွယ်သည်။] ဝဏ္ဏဘေဒ

တောစ - အဆင်းတို့၏ အပြားအားဖြင့်၎င်း၊ [နီလံစသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဒသေတုံ - ၄၊ သုက္ကန္တိ ဒသသုက္ကာနီတိအာဒိ - အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထို စကားရပ်၌၊ သုက္ကာနံ-တို့၏၊ အာသယ ဘေဒတော - အာသယ၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဝါ - သလိပ် သည်းခြေ သွေးလေတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဓာတုနာနတ္ထတောစ - ဓာတ်တို့၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ [ပထဝီစသော ဓာတ် ၄ ပါး၊ သို့မဟုတ် စက္ခုစသော ဓာတ် ၁၀ ပါး၊ သို့မဟုတ် အရည်ဓာတ် , သွေးဓာတ် စသော ဓာတ်များကို “ဓာတု” ဟု ခေါ်သည်။] နီလာဒိဝဏ္ဏဘေဒေါ - အညိုအစရှိ သော အဆင်းတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ဝိသဠိတိ - ကား၊ ဝိသဇ္ဇေ-စွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း၊ [ဝိပုဗ္ဗသဇ္ဇဓာတ်ဖြစ်၍ ဋ-ဂ္ဂတို့၌သာ ဒွေဘော် ရှိရသည်, သ၌ကား ဒွေဘော်မလို။] ပန-ဆက်၊ အတ္ထတော - လိုရင်းအနက် အားဖြင့်၊ ဧတံ - ဤသုက်လွှတ်ခြင်းသည်၊ ဌာနာ-တည်ရာမှ၊ စာဝနံ-ရွေ့စေ ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ဝိသဠိတိ ဌာနတော စာဝနာ ဝုစ္စ တိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုဌာနတောစာဝနာဟူသော စကားရပ်၌၊ ဝတ္ထိသီသံ - ဆီးအိမ်၏ထိပ်ဘက်၎င်း၊ ကဋ္ဌိ-ခါး၎င်း၊ ကာယော-တကိုယ်လုံး ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ တိဓာ - အားဖြင့်၊ သုက္ကဿ- ၏၊ ဌာနံ - ကို၊ ပကပ္ပေန္တိ- ကြံဆကြကုန်၏။

ကိရ-ခဲ့၊ ဧကော - တယောက်သော၊ အာစရိယော - သည်၊ ဝတ္ထိသီသံ- သည်၊ သုက္ကဿ-၏၊ ဌာနံ - တည်ရာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ ဧကော- သော၊ (အာစရိယော)၊ ကဋ္ဌိ-သည်၊ (သုက္ကဿ ဌာနံ)ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊

အာသယဘေဒတော။ ။ [အာသယ၏ပုဒ်ပြီးပုံကို တတိယပါရာဇိက အသုဘ အခင်း၌ ပြခဲ့ပြီ။] အာသယဘေဒတောတိ ဝိတ္တာဒိ အာသယဘေဒတော၊ ဗုဒ္ဓပစ္စေက ဗုဒ္ဓါနံပိ ဟိ ရညောပိ စက္ကဝတ္ထိဿ ဝိတ္တသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာသယေသု စတုသု အည တရော အာသယော ဟောတိယေဝ၊ မန္တပုညာနံ ပန စက္ကာရောပိ အာသယာဟောန္တိ၊ [ပုညာနံနေရာဝယ် “ပညာနံ” ဟုလည်း ရှိ၏။] ထို အာသယတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့် သုက်အဆင်းလည်း နီလ စသောအားဖြင့် ကွဲပြားရသည်။

ဝတ္ထိသီသံ။ ။ ဒွိသ္မဓော နာဘိယာ ဝတ္ထိ၊ ဟူသော အဘိဓာန် (၃၈၆) နှင့် အညီ ချက်၏အောက်၌တည်သော ဆီးအိမ်ကို “ ဝတ္ထိ ” ဟု ခေါ်၏၊ ဝသဓာတ်, တ်ပစ္စည်း၊ “ ဝသတိ အာဝုဏောတိ မုတ္တံတိ ဝတ္ထိ ” ဟု ထောမနိမိ၌ ဝိဂ္ဂဟပြု၏၊ “ကျင်ငယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်သော ဆီးအိမ်” ဟုလို။ [ဝတ္ထိသီသန္တိ - ဝတ္ထိပုဂ္ဂကဿ-အထုပ် သဘွယ်ဖြစ်သော ဆီးအိမ်၏၊ အပ္ပန္န ရေ-အတွင်း၌၊ မတ္တကပဿံ-အထက်ဖြစ်သော ဘေးအရပ်၊ - သာရတ္ထ။]

ကော (အာစရိယော)၊ သကလော - အလုံးစုံသော၊ ကာယော - သည်၊ (သုက္ကဿ ဌာနံ) ဣတိ (အာဟ)၊ တေသု - ထို ဆရာတို့တွင်၊ တတိယဿ - တတိယဆရာ၏၊ ဝါ - သည်၊ ဘာသိတံ - ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ သုဘာသိတံ - ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်သောစကားတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကေသလောမနဒဒန္တာနံ - ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွားတို့၏၊ မံသဝိနိမုတ္တဌာနံ - အသားမှ လွတ်နေသော အရပ်ကို၎င်း၊ ဥစ္စာရပဿာဝ ခေဠ သိဃံနိကာ - ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ တံထွေး၊ နှပ်တို့ကို၎င်း၊ ထဒ္ဒသုက္ကစမ္မာနိစ-ကြမ်းသောအရေ၊ ခြေခံသောအရေတို့ကို၎င်း၊ ဝဇ္ဇေတွာ-ကြင်၍၊ အဝသေသော - သော၊ ဆဝိမံသလောဟိတာနုဂတော - အရေအသား အသွေးသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ သဗ္ဗောပိ - သော၊ ကာယော-ကိုယ်သည်၊ ကာယပ္ပသာဒဘာဝဇီဝိတိန္ဒြိယာဗဒ္ဓပိတ္တာနံ - ကာယပသာဒရုပ်၊ ဘာဝရုပ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယ အဗဒ္ဓသည်းခြေတို့၏၎င်း၊ သမ္ဘဝဿစ-သုက်၏၎င်း၊ ဌာနမေဝ (ဟောတိ)၊ [“ ဤစကားကို ထောက်၍ ဘောပသာဒ၊ ဇီဝိတ၊ သုက္က သွေး သည်းခြေ၊...အစိုကာယ၊ ရှိသမျှ၊ မုချ အနှံ့နေ ” ဟု ဆိုကြသည်။] တထာဟိ-ထို စကားမှန်၏၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနေန - ရာဂထကြွခြင်းသည်၊ အဘိဘူတာနံ - လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ - မှန်ယိုကုန်သော၊ ဟတ္ထိနံ - တို့၏၊ ဥဘောဟိ - န်သော၊ ကဏ္ဍစူဠိကာဟိ - နားပန်းစွန်းတို့မှ၊ သမ္ဘဝေါ- သုက်သည်၊ နိက္ခမတိ - ထွက်တတ်၏၊ မဟာသေနရာဇာစ - မဟာသေနမင်းသည်လည်း၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော - ရာဂသည် ထိုးကျင် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သမ္ဘဝဝေဝံ- သုက်၏အဟုန်ကို၊ အဓိဝါသေတံ - အောင့်အီးခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော-မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ) သက္ကောန- ဖြင့်၊ ဗာဟုသိသံ- လက်မောင်းထိပ်ကို၊ ဖါလေတွာ - ဖေါက်၍၊ ဝဏ မုခေန - အနာဝဖြင့်၊ နိက္ခန္တံ - ထွက်လာသော၊ သမ္ဘဝံ-ကို၊ ဒသေသိ-ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (“ တတိယဿ ဘာသိတံ သုဘာသိတံ ” ဟု ပြန်လှည့်၍ပေး၊ “ တကိုယ်လုံး၌ သုက်တည်၏ ” ဟု ပြောသော တတိယဆရာ၏စကားသာ မှန်သည်-ဟုလို။)

ပန- ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ၃ ဝါဒတို့တွင်၊ ပဌမဿ - ပဌမဖြစ်သော၊ အာစရိယဿ - ၏၊ ဝါဒေ - အယူ၌၊ မောစနဿာဒေန - လွတ်စေခြင်း၌ သာယာကြောင်းစေတနာဖြင့်၊ နိမိတ္တေ-နိမိတ်၌ ဥပက္ကမတော-လုလုပြုသောရဟန်း၏၊ ယတ္ထကံ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောသုက်ကို၊ ကော - သော၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာ - ယင်ငယ်သည်၊ ပိဝေယျ- သောက်လောက်ရာ၏၊ တတ္ထကေ - ရှိသော၊ အသုစိမ္ပိ-သုက်သည်၊ ဝတ္ထိသီသတော-ဆီးအိမ်ထိပ်ဘက်မှ၊ မုစ္ဆိတွာ-လွတ်၍၊

ဒကသောတံ - ကျင်ငယ်လမ်းကြောင်းသို့၊ (အင်္ဂါဇာတ်သို့)၊ ဩတိဏ္ဏမတ္တေ-
 သက်ရေခံကာမျှဖြစ်လသော်၊ ဗဟိ-သို့၊ နိက္ခန္ဓေဝါ- ထွက်သော်၎င်း၊ အနိက္ခ
 န္ဓေဝါ-၎င်း၊ သံဃာဒိသေသော-သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊
 ဒုတိယဿ- သော၊ (အာစရိယဿ- ၏)၊ ဝါဒေ- ဌှ၊ တထေဝ- ထို အတူ
 သာလျှင်၊ [မောစနဿာဒေန-စသည်ကိုညွှန်းသည်။] ကဋိတော-ခါးမှ၊ မုစ္စိ
 တွာ-၍၊ ဒကသောတံ- ကို၊ ဩတိဏ္ဏမတ္တေ- သော်၊ (ဗဟိ-သို့၊ နိက္ခန္ဓေဝါ-
 သော်၎င်း၊ အနိက္ခန္ဓေဝါ- ၎င်း၊ သံဃာဒိသေသော- သည်၊ ဟောတိ- ၏)၊
 တတိယဿ- သော၊ (အာစရိယဿ)၊ ဝါဒေ- ဌှ၊ တထေဝ- လျှင်၊ သကလ
 ကာယံ-တကိုယ်လုံးကို၊ (သံ) ခေါ်ဘေတွာ- ချောက်ချားစေ၍၊ တတော-ထို
 တကိုယ်လုံးမှ၊ မုစ္စိတွာ-၍၊ ဒကသောတံ-သို့၊ ဩတိဏ္ဏမတ္တေ-သော်၊ ဗဟိ-သို့၊
 နိက္ခန္ဓေဝါ-၎င်း၊ အနိက္ခန္ဓေဝါ-၎င်း၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)။

စ - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ၃ ဝါဒတို့၌၊ ဒကသောတောရောဟဏံ - ကျင်ငယ်
 လမ်းကြောင်းသို့ သက်ရေခံခြင်းကို၊ အဓိဝါသေတွာ- ချုပ်တီး၍၊ အန္တရာ-၌၊
 နိဝါရေတုံ - ၄၊ အသက္ကုဏေယျတာယ- ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊
 တနည်း - ဟိ (ယသ္မာ)၊ ဌာနာ- တည်ရာမှ၊ စုတံ - ရွှေ့လျောပြီးသော
 သက်သည်၊ အဝဿံ-မချွတ်ကေန၊ ဒကသောတံ-သို့၊ ဩတရတိ-သက်ရောက်
 ရတော့၏၊ တသ္မာ, ဣတ္ထ-ဤသို့ သက်ကိုလွတ်စေရာ၌၊ ဌာနာ-မှ၊ စာဝနမတ္တေ
 နေဝ- ရွှေ့လျောစေခြင်းမျှသာလျှင်၊ အာပတ္တိ- ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ သာစ-
 ထိုအာပတ်ကိုလည်း၊ နိမိတ္တေ- နိမိတ်၌၊ ဥပက္ကမန္တဿေဝ- လုံ့လပြုသော
 ရဟန်း၏အတွက်သာ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဟတ္ထပရိကမ္မ၊ ပေ၊ကရဏေန - လက်ကို
 အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်မှုကိုပြုခြင်း၊ ခြေကို အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်မှုကိုပြုခြင်း၊ ကိုယ်ကို
 အဖန်ဖန်ပွတ်တိုက်မှုကိုပြုခြင်းကြောင့်၊ အသုစိ-သည်၊ သစေပိ မုစ္စတိ-အကယ်
 မူလည်း လွတ်စေဥျားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အယံ- ဤ
 ဆိုအပ်ပြီးကား၊ သဗ္ဗာစရိယသာဓာရဏဝိနိစ္ဆယော - အလုံးစုံ ဆရာသုံးဥျား

ဒကသောတံ ။ ။ မုတ္တမဂ္ဂံ - ကျင်ငယ်လမ်းကြောင်း၊ အင်္ဂါဇာတပုဒေသံတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ “သဝတိ ဧတေနာတိ သောတော၊ ဒကဿ+သောတော ဒကသောတော”
 ဟု ပြု၊ သမ္ဘဝ(သုက်)သည် မူလတည်ရာ၌ တည်စဉ် ကံစိတ် ဥထု အာဟာရ ဟူသော
 အကြောင်း ၄ ပါးကြောင့် ဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌိက ရုပ်ကလာပ်တည်း၊ တည်ရာမှ
 ရွှေ့လာသောအခါ ဥတုဇရုပ်ကလာပ် အဖြစ်သို့ ပြောင်းသွား၏။ [ဒကသောတာ
 ရောဟဏတော ပဋ္ဌာယ ၊ ပေ ၊ သမ္ဘဝေ ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝ ရူပံ အဝုသိဿတိ၊ -
 သာရတ္ထ၌ အကျယ်ဆိုလေသေး၏။]

တို့နှင့် ဆက်ဆံသော အဆုံးအဖြတ်တည်း။ အညတြ သုပိနန္ဒာတိ - ကား၊ သုပိနောဝေ - သည်ပင်၊ သုပိနန္ဒော - သုပိနန္ဒမည်၏။ [အန္တ အနက်မရှိ၊ တတ္ထာဝရုတ္တိကမ္မဓာရည်း။] တံ-ထိုအိပ်မက်၌ သက်လွတ်ခြင်းကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အပနေတွာ - ဖယ်ရှား၍၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ စပန- ထပ်၍ဆက်ဥးအံ၊ တံသုပိနံ-ကို၊ ပဿန္တော-မြင်မက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဓာတုက္ခောဘတောဝါ- ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အနုဘူတပုဗ္ဗတောဝါ - ခံစားအပ်ဘူးသော အာရုံကြောင့်သော်၎င်း၊ ဒေဝတောပသံဟာရတောဝါ- နတ်တို့၏ ဆောင်ပြုခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တတောဝါ - ပုဗ္ဗနိမိတ်ကြောင့် သော်၎င်း၊ ဝါ - ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သော အရိပ်နိမိတ်ကြောင့် သော်၎င်း၊ ဣတိ (ဣမေဟိ) စတူဟိ ကာရဏေဟိ - ဤ ၄ မျိုးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဿတိ-မြင်မက်၏။

တတ္ထ-ထို ၄ မျိုးသောအကြောင်းတို့တွင်၊ ပိတ္တာဒိနံ-သည်းခြေအစရှိသည်တို့၏၊ ခေါဘကရဏပစ္စယယောဂေန-ခြေခံခြားမှုကိုပြုတတ်သော အကြောင်းတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ [“ခေါဘကရဏပစ္စယ” ဟူသည် မကောင်းသောစိတ် ဥတု အာဟာရတို့တည်း။ ပိမတိ၌ “ ပိသဘာဂဘောသဇ္ဇ (သဘောမတူသောဆေး-ကာမရာဂ ထကြွစေတတ်သောဆေး) သေနာသန အာဟာရာဒိ ပစ္စယော” ဟု ဖွင့်၏။ ထိုဆေးစသည်လည်း အာဟာရ- ဥတု- စိတ်၏အာရုံတို့ပင်တည်း။] ခုတိတဓာတုကော-ချောက်ချားသောဓာတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဓာတုက္ခောဘတော-ကြောင့်၊ သုပိနံ- ကို၊ ပဿတိ၊ စ-ဆက်၊ ပဿန္တော-မြင်မက်လသော်၊ နာနာပိဓံ-အထူးထူးသောအပြားရှိသော၊ သုပိနံ ပဿတိ၊ ပဗ္ဗတာ-မှ၊ ပတန္တောပိယ- ကျသူကဲ့သို့၎င်း၊ အာကာသေန- ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တောပိယ-သွားရသူကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါဠုမိဂဟတ္ထိစောရာဒိဟိ-ခြင်္သေ့ သစ် ကျားစသော သားရဲ၊ ဆင်၊ သူပုန် ဒါးမြဲအစရှိသူတို့သည်၊ အနုဗန္ဓောပိယ - လိုက်အပ်သူကဲ့သို့၎င်း၊ ဟောတိ၊ အနုဘူတပုဗ္ဗတော-ကြောင့်၊ ပဿန္တော-သော်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အနုဘူတပုဗ္ဗ-ခံစားအပ်ဘူးသော၊ အာရမဏံ-ကို၊ ပဿတိ-၏။

ဒေဝတောပသံဟာရတော-ကြောင့်၊ ပဿန္တဿ - မြင်မက်သူ၏၊ ဒေဝတာ-တို့သည်၊ အတ္တကာမတာယဝါ-အကျိုးကို လိုလားကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အနတ္တကာမတာယဝါ-အကျိုးမဲ့ကို လိုလားကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အတ္တာယဝါ-၄၅သော်၎င်း၊ အနတ္တာယဝါ-၄၅သော်၎င်း၊ [အတ္တကာမတာယနှင့် အတ္တာယ, အနတ္တကာမတာယနှင့် အနတ္တာယ အစဉ်အတိုင်းတွဲ၊] နာနာပိဓာနိ - န်သော၊ အာရမဏာနိ - တို့ကို၊ ဥပသံ

ဟရန္တိ-ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ သော-ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တာသံ ဒေဝတာနိ-
 တို့၏။ အာနုဘာဝေန-ကြောင့်။ တာနိအာရမဏာနိ-တို့ကို။ ပဿတိ-၏။ ပုဗ္ဗ
 နိမိတ္တတော - ကြောင့်။ ပဿန္တာ - သည်။ ပုညာပုညဝသေန - ကောင်းမှု
 မကောင်းမှု၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတုကာမဿ-ဖြစ်ခြင်းငှါ လိုလားသော။ အတ္ထ
 သာဝါ-၏ သော်၎င်း။ အနတ္ထသာဝါ- ၏သော်၎င်း။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတံ - သော။
 သုပိနံ ပဿတိ။ [“ ဥပ္ပဇ္ဇိတုကာမဿ ” ၌ ကောင်းမှု မကောင်းမှု တရားမှာ
 လိုလားသော သဘောဆန္ဒမရှိသောကြောင့် တဒ္ဓမ္မပစ္စာကြံ၊ တနည်း-“ ဥပ္ပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗဿ ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ “ ဖြစ်ထိုက်သော ” ဟု ပေး။] (ကိံ ဝိယ-
 နည်း။) ဗောဓိသတ္တမာတာ - ဘုရားအလောင်း၏မယ်တော် မာယာဒေဝီ
 မိဖုရားသည်။ ပုတ္တပဋိလာဘနိမိတ္တံ-သားတော်ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 အိပ်မက်ကို။ [ဆင်ဖြူတော်ကလေး ဝမ်းတိုက်သို့ဝင်၏-ဟူသော အိပ်မက်ကို။]
 ပဿတိဝိယ - ကဲ့သို့၎င်း။ ဗောဓိသတ္တော - သည်။ ပဉ္စ - ကုန်သော။ မဟာ
 သုပိနေ-တို့ကို။ ပဿတိဝိယ-ကဲ့သို့၎င်း။ ကောသလရာဇာ-သည်။ သောဠသ-

ပဉ္စမဟာသုပိနံ ။ ။ မဟန္တေဟိ ပုရိသေဟိ ပဿိတဗ္ဗတော (မြင့်မြတ်သော
 ယောက်ျားတို့သည် မြင်မက်ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း) မဟန္တာနံစ အတ္တာနံ
 နိမိတ္တဘာဝတော (ကြီးကျယ်သောအကျိုးတို့၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။)
 မဟာသုပိနေ၊-ဋီကာ။ [မဟန္တေဟိ+ပဿိတဗ္ဗာ+သုပိနာ မဟာသုပိနာ၊ မဟန္တာနံ
 ဝါ+နိမိတ္တဘူတာ+သုပိနာ မဟာသုပိနာ။] ဤ အိပ်မက်မျိုးကို ဘုရားအလောင်းသာ
 မက်သတတ်။ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “ နက်ဖန် ဘုရားဖြစ်တော့မည် ” ဟု
 ဆိုထိုက်ရာ ကဆုန်လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့ည၌ အာရုဏ်တက်ခါနီးအခါ၌ အိပ်မက်ကြီး
 ၅ မျိုးကို မက်တော်မူသည်။

၁။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ကမ္ဘာမြေကြီး ဟူသော အိပ်ရာဝယ် ဟိမဝန္တာ
 တောင်ကို ဥျးခေါင်းအုံးတော်မူ၍ အရှေ့သမုဒြာ၌ လက်ဝဲ လက်တော်ကို၎င်း၊
 အနောက် သမုဒြာ၌ လက်ယာလက်တော်ကို၎င်း တင်တော်မူပြီလျှင် တောင်
 သမုဒြာတွင် ခြေတော် ၂ ဘက်ကို တင်လျက် စက်တော်ခေါ်ရသည်-ဟု မြင်မက်
 တော်မူသည်။ [ဤအိပ်မက်ကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူခြင်း၏ ပုဗ္ဗ
 နိမိတ်တည်း။]

၂။ ဒုဗ္ဗတိဏသင်္ခါတာ တိဏဇာတိ- နေဇာမြက် ဟု ခေါ်အပ်သော မြက်တမျိုးသည်
 ထွန်တုံးလောက်ကြီးသောရိုးတံနီဖြင့် ချက်တော်မှ ပေါ်ထွက်လာ၏။ ကြည့်ရင်း
 ကြည့်ရင်း တတောင်လောက် တလံလောက် စသည်ဖြင့် ကြီး၍ကြီး၍ တက်သွား
 လေရာ အထက်ကောင်းကင်ကို ထိလေတော့၏။ ဤသို့ မြင်မက်တော်မူသည်။
 [ဤ မြင်မက်ခြင်းကား-“ အရိယအဋ္ဌကီက ” ဟု ခေါ်အပ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို
 လူနတ်မြဟွာတို့၌ ထင်ရှားအောင် ဟောတော်မူနိုင်ခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။]

တဆွဲခြောက်ချက်ကုန်သော၊ သုပိနေ-တို့ကို၊ ပဿတိဝိယ-၎င်းတည်း၊ ဣတိ-
ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [၁၆ ချက်သောအိပ်မက်များကို သာရတ္ထဒီကာမှာ ရှု။]

တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော အိပ်မက်တို့တွင်၊ ဝါ- ထို အိပ်မက် မြင်မက်ခြင်း၏
အကြောင်းတို့တွင်၊ ယံသုပိနံ-ကို၊ ဓာတုက္ခောဘတော-ကြောင့်၎င်း၊ အနုဘူတ
ပုဗ္ဗတောစ-ကြောင့်၎င်း၊ ပဿတိ-မြင်မက်၏၊ တံ-ထို အိပ်မက်သည်၊ သစ္စံ-
အမှန်သည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ ယံ(သုပိနံ)-ကို၊ ဒေဝတောပသံဟာရတော-
ကြောင့်၊ ပဿတိ-၏၊ တံ-သည်၊ သစ္စံဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ အလိကံဝါ-
မမှန်သည်မူလည်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ကုဒ္ဒါ-စိတဆိုးကုန်သော၊ ဒေဝတာ-
တို့သည်၊ ဥပါယေန- ဥပါယ်တမည်အားဖြင့်၊ ဝိနာသေတုကာမာ - ပျက်စီး
စေလိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိပရိတဗ္ဗိ-ပြောင်းပြန်ကိုလည်း၊ (အမှန်ဖြစ်မည့်
အကျိုးမှ ပြောင်းပြန်-ဟူလို၊)ကတွာ-၍၊ ဒေသန္တိ-ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ဝါ-
အိပ်မက်ပေးတတ်ကြကုန်၏။ [၀တ္ထုကို သာရတ္ထဒီကာမှာ ရှု။] ပန-ကား၊ ယံ-
အကြင် အိပ်မက်ကို၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော-ကြောင့်၊ ပဿတိ-၏၊ တံ-ထို အိပ်မက်
သည်၊ ဧကန္တသစ္စမေဝ-ဧကန်မှန်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ စတုန္တံ-

၃။ “ မည်းနက်သော ဥျးခေါင်းရှိသော ပိုးလေခံအဖြူတို့သည် ခြေတော် ၂ ဘက်မှ
အထက်သို့ တက်လာ၍ ဒူးပုဆစ်တိုင်အောင် ဖုံးနေကြ၏” ဟု မြင်မက်တော်မူ
ပြန်၏။ [ဤမက်ခြင်းကား-ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဝတ်ကြသော လူဝတ်ကြောင်တို့၏
သရဏဂုံတည်မည့်အရေး၏ ရှေ့ပြေးနိမိတ်တည်း။]

၄။ “ အဆင်းအမျိုးမျိုးဆောင်သော ငှက် ၄ ကောင်တို့သည် အရပ် ၄ မျက်နှာမှ ပျံ
လာ၍ ဘုရားအလောင်း ခြေတော်ရင်းသို့ ရောက်သောအခါ ၄ ကောင်လုံးပင်
တကိုယ်လုံး ဖြူသော အဆင်းရှိသောငှက်တွေ ဖြစ်ကြလေသည် ” ဟု မြင်မက်
တော်မူ၏။ [ဤ မက်ခြင်းကား- ခတ္တိယ , မြာဟ္မဏ, ဝေဿ, သုဒ္ဓ, ဟူသော
အမျိုး ၄ ပါးတို့ ရဟန်းပြုကြ၍ ရဟန္တာဖြစ်ကြခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။]

၅။ “ မစင်တောင်ကြီးပေါ်ဝယ် (မစင်မလူးဘဲ) စင်ကြိုကြတော်မူရသည် ” ဟု မြင်မက်
တော်မူ၏။ [ဤမြင်မက်တော် မူခြင်းကား- ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေး,
ပစ္စည်း ၄ ပါးကို အကြီးအကျယ်ရခြင်း, ထို ပစ္စည်းတို့၌ လောဘဖြင့် မငြိကပ်
ခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။]

ဧကန္တသစ္စမေဝ။ ။ ပုဗ္ဗနိမိတ် အိပ်မက်ကြောင့် ရမည့်အကျိုး၏ မှန်ကန်ခြင်းကို
အကြောင်းအိပ်မက်ပေါ်တင်စား၍ “ တံ ဧကန္တသစ္စမေဝ-ထို အိပ်မက်သည် ဧကန်
မှန်သည် ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ဖလူပစာ စကားတည်း၊ ပင်ကိုယ် အိပ်မက်ရင်းကား
မြင်မက်သည့်အတိုင်း မဟုတ်သောကြောင့် ဝိပလ္လတ္ထ (ဖောက်ပြန်မှားယွင်း) ဖြစ်သည်
သာ၊ ဥပမာ-ဘုရားအလောင်းမယ်တော်သည် “ ဝမ်းတိုက်သို့ ဆင်ဖြူတော်ဝင်၏ ” ဟု

နသော၊ တေသံ မူလကာရဏာနံ - ဤမူလ အကြောင်းတို့၏၊ သံသဂ္ဂဘေဒ
 တောပိ- ရောနှောခြင်း၏ အပြားအားဖြင့်လည်း၊ သုပိနဘေဒေါ - အိပ်မက်၏
 များပြားခြင်းသည်၊ ဟောတိယေဝ-သာ၊ [ဓာတုက္ခောဘကို မူတည်၍ အနု
 ဘူတပုဗ္ဗစသည်ကို မူလီသွတ်၊ ထို့အတူ ၂ မျိုး ၃ မျိုး မူတည်၍ ကျန်အမျိုးကို
 မူလီသွတ်ခြင်းအားဖြင့် အိပ်မက် အမျိုးမျိုး ပြားနိုင်သည် - ဟူလို။] စပန-
 ထပ်၍ ဆက်ဥးအံ၊ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ-သော၊ တံ ဧတံ သုပိနံ-ကို၊ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာဝ-
 သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ၊ ပဿန္တိ-နိ၏၊ (ကသ္မာ)၊ အပ္ပဟိန
 ဝိပလ္လာသတ္တာ-မပယ်အပ်သေးသော ဝိပလ္လာသရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း၊ အသေက္ခာ-တို့သည်၊ န ပဿန္တိ-နိ၊ (ကသ္မာ)၊ ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ-
 တည်း။ [ဤစကားကိုထောက်၍ “ အိပ်မက်မက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ
 သညာဝိပလ္လာသစသော ဝိပလ္လာသကို မပယ်ရသေးခြင်း” ဟု မှတ်။]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥးအံ၊ ဧတံ-ဤ အိပ်မက်
 ကို၊ ပဿန္တော - မြင်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုတ္တော - အိပ်ပျော်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ပဿတိကိ-လော၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ-နိးနေသည် (ဟုတွာ ပဿတိကိ)၊
 ဥဒါဟု-သို့ မဟုတ်၊ နေဝသုတ္တော- အိပ်လည်း မအိပ်ပျော်သည်၊ နပဋိဗုဒ္ဓေါ-
 နိးလည်း မနိုးသည်၊ (ဟုတွာ ပဿတိကိ)၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊
 ဣတ္ထ-ဤစောဒနာစကားရပ်၌၊ ကိစ္ဆိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်ကို၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗိ-ဆိုထိုက်
 သေး၏၊ တေ-သင်၏၊ စောဒနာ-သည်၊ အသမတ္တာ-မပြည့်စုံသေး၊ အဝသိဋ္ဌ-
 ကြွင်းကျန်သေးသော စကားကို၊ တာဝမြူဟိ - ဆိုစမ်းဥးလော၊) တာဝ-
 နိးသူမှရှေးဥးစွာ၊ သုတ္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယဒိပဿတိ-အံ၊ (ဝေသတိ)၊

မြင်မက်ရာ၌ ထိုမက်သည့်အတိုင်း ဆင်ဖြူတော် မဝင်ခြင်းမျိုးတည်း၊ [ဧကန္တသစ္စ
 မေဝ ဟောတီတိ - ဖလဿ သစ္စဘာဝတော ဝုတ္တံ၊ ဒဿနံ ပန ဝိပလ္လတ္ထမေဝ၊
 တေနေဝ ပဟိနဝိပလ္လာသာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတံပိ သုပိနံ န ပဿန္တိ=ထို့ကြောင့်ပင် သညာ
 ဝိပလ္လာသစသည်ကိုပယ်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အိပ်မက်မမက်ကြ။]

ကိဉ္ဇေတ္ထ။ ။စောဒကသည် (ငါ့ကို) အပြစ်တင်လို၍ “ ကိပနေတံ ” စသော
 ပုစ္ဆာကိုမေးသည် - ဟု သိသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာ (ပရိဟာရက) ပုဂ္ဂိုလ်က
 စောဒကကိုပြန်၍ ပြောသော စကားတည်း၊ ဤ အိပ်မက်မက်ပုံကို မေးရာ၌ အသင်
 စောဒကသည် အနည်းငယ် ထပ်၍ ဆိုထိုက်သေး၏၊ ဘာကြောင့်နည်း - အသင်၏
 စောဒနာစကားသည် မပြည့်စုံသေး၊ ထို့ကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ကျန်နေသေးသော
 စကားကို ဆိုစမ်းပါဥး - ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤစကားကို “ စောဒက၏ အဘော်
 ပေါ်လာအောင် ပရိဟာရဆရာက စောဒက၏စိတ်ကို ဆွပေးသောစကား ” ဟု မှတ်။
 [ဒေါသမေတ္တ ဝတ္ထုကာမော စောဒကော ပုစ္ဆတီတိ ဥတွာ အာစရိယော အာဟ-

အဘိဓမ္မဝိရောဓော - အဘိဓမ္မာနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ဟူသော အပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ဟိ-မှန်၊ ဘဝင်စိတ္တေန- ဘဝင်စိတ်ဖြင့်၊ သုပတိ - အိပ်၏။ တံ - ထို ဘဝင်စိတ်သည်။ ရူပနိမိတ္တာဒိ အာရမဏံ - ရူပနိမိတ် အစရှိသော အာရုံရှိသည်။ ဝါ-နည်း၊ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တံ-ရာဂအစရှိသည်တို့နှင့် ယှဉ်သည်။ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ စ-ဆက်၊ သုပိနံ-ကို၊ ပဿန္တသ-မြင်မက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဤဒိသာနိ-နိသော၊ စိတ္တာနိ- တို့သည်။ [ရူပါရုံစသည်ကို အာရုံပြုသောစိတ်၊ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တ စိတ်တို့သည်။] ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏။ [ဘဝင်စိတ်သည် ကံ , ကမ္မနိမိတ် , ဂတိနိမိတ် သုံးပါးတွင် တပါးပါးကိုသာ အာရုံပြုသည်။ ရူပါရုံစသည်ကို အာရုံမပြု၊ ရာဂစသည်လည်း မယှဉ်။] အထ- သို့မဟုတ်၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ (ယဒိ) ပဿတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိနယဝိရောဓော - သည်၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။ ဟိ-မှန်၊ ယံ-အကြင် အိပ်မက်ကို၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ-သည်၊(ဟုတွာ)၊ ပဿတိ-၏။ တံ-ထို အိပ်မက်ကို၊ သဗ္ဗောဟာရိက စိတ္တေန-အာပတ်၏ အင်္ဂါ ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်အဖြစ်သို့ ရေခံသည်၏အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်၊ ပဿတိ-၏။ စ - ဆက်၊ သဗ္ဗောဟာရိကစိတ္တေန - ဖြင့်၊ [ပကတိစိတ္တေန- ပင်ကိုယ်ဖြစ်ရိုးဖြစ်သော သရာဂစသောစိတ်ဖြင့်၊] ဝီတိက္ကမေ - ကို၊ ကတေ- သော်၊ အနာပတ္တိနာမ နတ္ထိ၊ ပန-အန္တယကား၊ သုပိနံ-ကို၊ ပဿန္တေန-သည်။ ဝီတိက္ကမေ-ကို၊ ကတေပိ-သော်လည်း၊ ဧကန္တံ -စင်စစ်၊ အနာပတ္တိဝေ-သာ၊ (ဟောတိ) အထ-သို့မဟုတ်၊ နေဝသုတ္တော- အိပ်ပျော်သူလည်း မဟုတ်သည်။ န ပဋိဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဿတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)ကောနာမ - အဘယ် မည်သူသည်၊ ပဿတိ - နည်း၊ (မည်သူမျှ မမက်တော့-ဟုလို။) ဝေဇ္ဇသတိ- ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ သုပိနဿ - ၏။ အဘာဝေါ-မရှိခြင်းသည်သာ၊ အာပဇ္ဇတိ- ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤကား စောဒနာတည်း။

ကိဇ္ဇတ္တာတိ၊ ဧတ္ထ (ဧကတ္တနာနတ္ထတာယံ) ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “အသမတ္တာ တေ စောဒနာ၊ အဝသိဋ္ဌံ တာဝမြူဟိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”-ကုသလာဓမ္မာအဖွင့်အဋ္ဌသာလိနိမူလဒီကာ။]

မှတ်ချက်။ ။ ဤဒီကာ၌ “ကိဉ္စိ+ဧတ္ထ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပုံကို၎င်း၊ “ဝတ္တဗ္ဗံ” ဟု စပ်ပုဒ် ကြိယာထည့်ရမည်ကို၎င်း ပြ၏။ “အသမတ္တာ တေ၊ ပေ၊ မြူဟိ” ကား ထို ကိဇ္ဇတ္တ၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ပြသော ဥဒုကတ္ထ ဝါကျတည်း။ အနက်ပေးရာ၌ ထည့်၍ပေးဘွယ်မလို၊ သို့သော် ရှေးနိဿယတို့ ထည့်၍ပေးလေ့ရှိသဖြင့် ထည့်၍ပေးလိုက်သည်။ ရှေးက ရှိပြီး သော နိယာမ်ကိုလည်း မူလဒီကာအတိုင်းကျအောင် အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ပါ။

[ဆောင်] ကိဇ္ဇတ္တပုဒ် , ထုတ်၍ရှိက , ကိဉ္စိစပ်ရန် , ဝတ္တဗ္ဗံကို , ဧကန်မုချ , ထည့်ပြီး မှလျှင် , တဝ စောဒနာ , အသမတ္တာနှင့် , ဆက်ကာ အဝ-သိဋ္ဌံ ပြ၍ , တာဝ မြူဟိ , ဓိပ္ပာယ်ဖြည့်သည် , ကျမ်းရှိ မူလ ဒီကာတည်း။

(သုပိနဿ-၏)၊ အဘာဝေါ-မရှိခြင်းသည်၊ န အာပဇ္ဇတိ-မဖြစ်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ကပိမိဒ္ဓပရေတော - မျောက်၏ ငိုက်မည်းခြင်းနှင့် တူသောငိုက်မည်းခြင်းသည် လွန်စွာသက်ရောက်အပ်သူသည်၊ (သုပိနံ-ကို)၊ ပဿတိ-၏၊ ဟိ-သာဓကကား၊ ကပိမိဒ္ဓပရေတော၊ ပေ၊ ပဿတိတိ-ဟူသော၊ တေံ (၀စနံ)- ကို၊ အာယသ္မတာ နာဂသေနတ္ထေရေန - သည်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ကပိမိဒ္ဓပရေတောတိ - ကား၊ မက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒါယ - မျောက်၏အိပ်ခြင်းကဲ့သို့သော အိပ်ခြင်းဖြင့်၊ သုတ္တော - အိပ်ပျော်သူတည်း၊ [အချို့စာအုပ်၌ “ယုတ္တော” ဟု ရှိ၏၊ “နှင့်+ယှဉ်သည်” ဟု ပေး၊] ဟိ-ချဲ့၊ မက္ကဋ္ဌဿ -၏၊ နိဒ္ဒါ-သည်၊ လဟု ပရိဝတ္တာ - လျင်မြန်သော အပြောင်းအလွဲရှိသည်၊ ဟောတိယထာ- ကဲ့သို့၊ ဝေံ-တူ၊ ယာနိဒ္ဒါ-အကြင်အိပ်ပျော်ခြင်းသည်၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်၊ ကုသလာဒိစိတ္တ ဝေါကိဏ္ဏတ္တာ - ကုသိုလ်အစရှိသောစိတ်နှင့် ရောပြွမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ လဟုပရိဝတ္တာ - ၏၊ ယဿာ - အကြင် အိပ်ခြင်း၏၊ ပဝတ္တိယံ - ဖြစ်ခြင်း၌၊ ပုနပ္ပုနံ, ဘဝင်္ဂတော-မှ၊ ဥတ္တရဏံ - တက်ရောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ (ဝီထိစိတ်ဖြစ်သည်- ဟူလို)၊ တာယ - ထိုအိပ်ခြင်းဖြင့်၊ သုတ္တော- အိပ်ပျော် သူသည်၊ သုပိနံ- ကို၊ ပဿတိ- ၏၊ တေန- ကြောင့်၊ အယံ သုပိနော- သည်၊ ကုသလောပိ- သည်လည်း၊ ဟောတိ- ရှိ၏၊ အကုသလောပိ (ဟောတိ-၏)၊ အဗျာကတောပိ - သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ - ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတတို့တွင်၊ သုပိနန္တေ - အိပ်မက်၌၊ စေတိယဝန္တနဓမ္မဿဝနဒေသနာ ဒီနိ-စေတိကိုရှိခိုးရခြင်း၊ တရားနာရခြင်း၊ တရားဟောရခြင်းအစရှိသည်တို့ ကို၊ ကရောန္တဿ - ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ - ပြုရသည်ဟု မက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (သုပိနော- သည်) ကုသလော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပါဏာတိပါတာဒီနိ- တို့ကို၊ ကရောန္တဿ-၏၊ (သုပိနော) အကုသလော(ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ-န်သော၊ အန္တေဟိ - ကုသိုလ်, အကုသိုလ် အဘို့တို့မှ၊ မုတ္တော- လွတ်သော၊ အာဝဇ္ဇန တဒါရမဏက္ခဏေ-အာဝဇ္ဇန်းခဏ, တဒါရုံခဏ၌၊ (သုပိနော-ကို) အဗျာ ကတောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

ကပိမိဒ္ဓပရေတော။ ။ကပိနော+မိဒ္ဓေါ ကပိမိဒ္ဓေါ၊ ကပိမိဒ္ဓေါ ဝိယာတိ ကပိ မိဒ္ဓေါ၊ ပရံ(လွန်စွာ) +ဣတော-ရောက်အပ်သူတည်း၊ ပရေတော-သူ၊ ကပိမိဒ္ဓေန+ ပရေတော ကပိမိဒ္ဓပရေတော၊ ရှေးက“မျောက်မည်းအိပ်ခြင်း”ဟု ပေးကြ၏။

ဒွိဟိ၊ ပေ၊ အဗျာကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။မနောဒွါရ၌ တဒါရုံကျသောဝီထိကို ရည်ရွယ်၍ “အာဝဇ္ဇန တဒါရမဏက္ခဏေ”ဟု ဆိုသည်၊ တဒါရုံမကျဘဲ ဇောအဆုံး ရှိသောဝီထိလည်း ရှိသေး၏၊ ထိုဝီထိများကို ဝီထိနှင့်သုံးချက်စု ဘာသာဒီကာ၌ရှုပါ။

သွယ် (သုပိနော) - သည်၊ စေတနာယ - ၏၊ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာ - အား
 နည်းသောမှီရာဝတ္ထု ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိသန္ဓိ - ကို၊ အာကခိုတုံ-
 ငင်ခြင်းငှါ၊ အသမတ္ထော-မစွမ်းနိုင်၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မပေးနိုင်
 ပါသော်လည်း၊ ပဝတ္ထေ - ပဝတ္တိအခါ၌၊ အညေဟိ - အိပ်မက်ဝိထိမှ တပါး
 ကုန်သော၊ ကုသလာကုသလေဟိ-တို့သည်၊ ဥပတ္တန္တိတော- ထောက်ပံ့အပ်
 သည်၊ (သမာနော-သော်၊)ဝိပါကံ-ပဝတ္တိကျိုးကို၊ ဒေတိ-ပေးနိုင်၏၊ ဝိပါကံ-
 ကို၊ ကိစ္ဆာပိဒေတိ- အကယ်၍ကား ပေးနိုင်ပေ၏၊ အထ- ထိုသို့ပင် ပေးနိုင်ပါ
 သော်လည်း၊ အဝိသယေ-မစောင့်စည်းနိုင်သော အရာ၌၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ-ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ သုပိနန္တ စေတနာ-အိပ်မက်၌ဖြစ်သော စေတနာသည်၊ အဗ္ဗော
 ဟာရိကာဝ-သည်သာ၊ တေန- ကြောင့်၊ ထပေတွာ သုပိနန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-
 မိန့်ပြီ၊ သံဃာဒိသေသောတိ- သောဟူသော အမည်သည်၊ ဣမဿ အာပတ္တိ
 နိကာယဿ - ဤ အာပတ်အပေါင်း၏၊ နာမံ - တည်း၊ တသ္မာ, သုပိနန္တာ-
 အိပ်မက်ကို၊ အညတြ- ၍၊ သဗ္ဗေတနိကာ - ထင်ရှားသော စေတနာရှိသော၊
 ယာ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-အကြင်သုက်လွတ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤ သုက်လွတ်
 ခြင်းသည်၊ သံဃာဒိသေသောနာမ- သော၊ အာပတ္တိ နိကာယော - သည်၊
 (ဟောတိ)၊ ဣတိဇံ-သို့၊ ဣ-ဤ သံဃာဒိသေသော ဟူသောပါဌ်၌၊ သမ္မ
 န္ဓော-ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ [“ယာ-အယံကို၎င်း၊ အာပတ္တိ
 နိကာယောပုဒ်ကို၎င်း၊ ထည့်၍စပ်ရခြင်းဟူသော ပါဌ်သေသနှင့် နောက်၌
 ရှိသော “အညတြ သုပိနန္တာ”ကို ရွှေကထား၍ အနက်ပေးရခြင်းဟူသော
 ရွှေနောက် ပြောင်းရခြင်းကိုရည်ရွယ်၍ “သမ္မန္ဓော”ဟု ဆိုသည်။]

ပန-ဆက်၊ (တနည်း) - သမ္မန္တတ္ထမှတပါး ဝစနတ္ထကိုဆိုဥျးအံ့၊ ဣ-ဤ
 သံဃာဒိသေသောဟူသော ပါဌ်၌၊ ဝစနတ္ထော - ဝစနတ္ထကို၊ (ဇံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော)၊ အဿ - ဤ အာပတ်အပေါင်း၏၊ အာဒိမှစေဝ - အစ၌၎င်း၊
 သေသေစ - အစမှကြွင်းသော အလယ်အဆုံး၌၎င်း၊ သံဃော - ကို၊ ဣန္ဒြိ
 တဗ္ဗော-အလိုရှိထိုက်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊(သော-ထိုအာပတ်အပေါင်းသည်။)

သံဃာဒိသေသော။ ။ “သံဃ+အာဒိ+ သေသ”ဟုခွဲ၊ အဋ္ဌကထာ၌ လာသော
 ဝစနတ္ထကို ဝိဂြိုဟ်ပြုဟု ယူ၍ “အာဒိစ+ သေသောစ အာဒိသေသာ၊ သံဃော+အာဒိ
 သေသေသု အဿာတိ သံဃာဒိသေသော”ဟု ဝိဂြိုဟ်စစ်ပြု၊ အဿ - ဤ အာပတ်
 အပေါင်း၏၊ အာဒိသေသေသု-အစ, အစမှကြွင်းသော အလယ်အဆုံးတို့၌၊ သံဃော-
 သံဃာသည်၊ အတ္ထိ, ဣတိ, သံဃာဒိသေသော၊ (အာပတ္တိနိကာယော)။ [“ဣန္ဒြိ
 တဗ္ဗော” နေရာ၌ ဗဟုဗ္ဗိဟိထုံးစံအတိုင်း “အတ္ထိ”ဟု ထည့်သည်။]

သံဃာဒိသေသော - သေသမည်၏။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣမံ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ရောက်ပြီး၍၊ ဝုဠာတုကာမဿ-ထမြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်း၏။ ယံတံ အာပတ္တိဝုဠာနံ - အကြင် အာပတ်မှ ထခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တဿ - ထို အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏။ ပရိဝါသဒါနတ္ထာယ - ပရိဝါသ် ပေးခြင်းအကျိုးငှါ။ အာဒိမ္မိစေဝ - အစဉ်၌၎င်း၊ အာဒိတော - မှ၊ သေသေ- ကြွင်းသော၊ (မဇ္ဈေ , အဝသာနေ - ဌှစ်)။ မာနတ္တဒါနတ္ထာယ - မာနတ် ပေးခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ-တနည်း၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿနေန-ငင်ခြင်း နှင့်၊ သဟ- ကွ၊ မာနတ္တဒါနတ္ထာယ - ငှါ၊ မဇ္ဈေစ - အလယ်၌၎င်း၊ အတ္တာနတ္ထာယ-အတ္တာန်သွင်းခြင်းအကျိုးငှါ၊ အဝသာနေ-အဆုံး၌၎င်း၊ သံဃော-ကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော- ၏၊ ဟိ- မှန်၊ ဧတ္ထ - ဤကံတို့တွင်၊ [ပရိဝါသဒါနကံ , မာနတ္တ ဒါနကံ , (တနည်း) မူလာယ ပဋိကဿနေနှင့် မာနတ္တဒါနကံ , အတ္တာနကံ တို့တွင်] ကေမ္မိကမ္မံ-တပါးသော ကံသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သံဃေန-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ ကာတုံ-ငှါ၊ နသက္ကာ-ကောင်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဿ-ဤအာပတ် အပေါင်း၏၊ အာဒိမ္မိစေဝ - ဌှစ်၎င်း၊ သေသေစ - ဌှစ်၎င်း၊ သံဃော-ကို၊ ဣစ္ဆိ တဗ္ဗော-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်)။ သံဃာဒိသေသော-မည်၏။ ဣတိ- ဤအနက်သည်။ ဝါ-ကို၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

ပန - ဤသို့ ဝစနတ္ထ ဖြစ်သင့်ပါသော်လည်း၊ ဗျဉ္ဇနံ-ကို၊ အနာဒိယိတွာ၊ အလေးအမြတ်အားဖြင့် မယူခဲ့၍၊ ဝါ - ဝရမစိုက်မှု၍၊ အတ္ထမေဝ - ကိုသာ၊ ဒဿတုံ- ငှါ၊ သံဃောဝါပေ၊ သံဃာဒိသေသောတိ-ဟူ၍၊ အဿ-ဤသံဃာ

ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ ဤ ဝိဂြိုဟ်အရ အာပတ်အပေါင်းသာရ၏။ အမှန်အားဖြင့် အာပတ်မှာ သံဃာ မလို၊ အာပတ်မှ ထမြောက်မှုကိစ္စ၌သာ သံဃာလို၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဝိဂြိုဟ်၏ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ ကိံ ဝုတ္တံ ” စသည်မိန့်၊ ဆိုလို ရင်းကား-အာပတ္တိဝုဠာန၏ သံဃာဒိသေသအမည်ကို အာပတ်ပေါ်၌တင်စား၍ ဖလူ ပစာရအားဖြင့် အာပတ်ကိုလည်း “ သံဃာဒိသေသ ” ဟု ခေါ်သည်-ဟူလို။ [အာပတ် သင့်သောကြောင့် အာပတ်မှထမှုဖြစ်ရကား “ အာပတ်ကိုအကြောင်း၊ အာပတ်မှထမှုကို အကျိုး ” ဟု ဆိုသည်။]

တဿ အာဒိမ္မိစေဝါပေ၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော ။ ။ အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏ အစဉ် သံဃာက ပရိဝါသ်ပေးရ၏။ အလယ်၌ မာနတ်ပေးရ၏။ [မာနတ်ကျင့်နေစဉ် သံဃာဒိ သေသ် ထပ်သင့်ပြန်လျှင် အရင်းအစသို့ပြန်၍ မူလာယ ပဋိကဿနေ ခေါ် (ညဉ့်မဖုံးလျှင် မာနတ်ပြန်၍ပေး၊ ဖုံးလျှင်) ပရိဝါသ်နှင့်တကွ မာနတ်ပါ ပေးရ၏။ ထို့ကြောင့် မဇ္ဈေ ကိစ္စ၌ “ မူလာယ ပဋိကဿနေနဝါ သဟ မာနတ္တဒါနတ္ထာယ ” ဟု တနည်းပြုပြန်သည်။] အဆုံး၌ သံဃာက အတ္တာန်သွင်းပေးရ၏။

ဒိသေသောပုဒ်၏၊ ဣဒံ ပဒဘာဇနံ - ဤ ပဒဘာဇနီကို၎င်း၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်။)
 သံဃာဒိသေသောတိ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိတိ- ဟူ၍၊ ပရိဝါရေ-၌၊ ဝစနကာရဏဉ္စ-
 သံဃာဒိသေသော ဟု ဆိုခြင်း၌ အကြောင်းကို၎င်း၊ (“သံဃောဝ ဒေတိ ပရိ
 ဝါသံ” စသော အကြောင်းကို၊) ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [သံဃောဝ-
 သည်သာ၊ တဿာအာပတ္တိယာ - ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ- ကို၊ ဒေတိ-ပေးရ၏၊
 မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿတိ-၏၊ မာနတ္ထံ- ကို၊ ဒေတိ-၏၊ အပ္ပေတိ-အပ္ပာန်
 သွင်းရ၏၊ သမ္မဟုလာ - များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ [၂ ပါး၊ ၃ ပါး
 ဟူသောဂိုဏ်းကို ရည်ရွယ်သည်။] (ပရိဝါသံ-ကို၊) န(ဒေန္တိ)-မပေးနိုင်ကုန်၊
 (မူလာယ န ပဋိကဿန္တိ၊ မာနတ္ထံ န ဒေန္တိ၊ န အပ္ပေန္တိ၊) ကေပုဂ္ဂလော-
 တပါးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ပရိဝါသံ န ဒေတိ၊ ပေ၊ န အပ္ပေတိ၊)
 တေန-ကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏... သံဃာဒိသေသော
 တိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင် စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ - ထိုစကားကို၊ ယထာတထံ-
 မဖေ၀်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ သုဏောဟိ- နားထောင်ပါလော့၊ သံဃော
 ဝ-သည်သာ၊ ပရိဝါသံ - ကို၊ ဒေတိ-၏၊ ပေ၊ တေန - ကြောင့်၊ ဧတံ(အာပတ္တိ
 ဇာတံ)-ဤ အာပတ်အပေါင်းကို၊ ဣတိ - ဤ သံဃာဒိသေသောဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-
 ၏။] တတ္ထ - ထို ပဒဘာဇနီပါဠိတော်၊ ပရိဝါပါဠိတော်တို့၌၊ ပရိဝါသဒါနာ
 ဒိနိ-ပရိဝါသဒါန အစရှိသည်တို့သည်၊ သမုစ္စယက္ခန္ဓကေ - ၌၊ ဝိတ္ထာရတော
 အာဂတာနိ၊ တကြိဝ-ထိုသမုစ္စယက္ခန္ဓက၌ သာလျှင်၊ နေသံ - ပရိဝါသဒါန
 စသည်တို့၏၊ ဝဏ္ဏနံ- ကို၊ ကရိဿာမ- နအံ။

တဿေဝ အာပတ္တိနိကာယဿာတိ- ကား၊ တဿေဝ အာပတ္တိသမ္မဟ
 သ-ထိုအာပတ်အပေါင်း၏သာလျှင်၊ (နာမကမ္မံ-ပြုအပ်သောနာမည်တည်း၊
 အဓိဝစနံ - အမည်တည်း၊ ဟု ပါဠိတော် လှမ်းစပ်)၊ တတ္ထ- ထိုတဿေဝ
 အာပတ္တိနိကာယဿ ဟူသော ပါဠိ၌၊ (စောဒနာသောဓနာနယော - ကို၊
 ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အယံ - ဤ သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်သည်၊ ကောဝ - တချက်

ဗျဉ္ဇနံ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ ဤသို့ “ သံဃော အာဒိမ္မိစေဝ ” စသည်ဖြင့် ဝစနတ္ထုပြုရမည်
 ဖြစ်လျှင် ထို ဝစနတ္ထုကိုမပြတ် အဘယ်အကျိုးငှါ “သံဃောဝ” စသည်ဖြင့် ဤသံဃာဒိ
 သေသောပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ ကို၎င်း၊ “ သံဃာဒိသေသောတိ ယံ ဝုတ္တံ ” စသည်ဖြင့်
 ပရိဝါပါဠိတော်၌ သံဃာဒိသေသသဒ္ဓါကို ဆိုရခြင်း၌ အကြောင်းကို၎င်း မိန့်တော်မူ
 အပ်ပါသနည်း - ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဗျဉ္ဇနံပန” စသည်မိန့်၊ သဒ္ဓါကို ဂရု
 မစိုက်ဘဲ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုသာပြခြင်းငှါ ထို ပဒဘာဇနီကို၎င်း၊ ထို ဝစနကာရဏကို
 ၎င်း၊ မိန့်တော်မူသည်-ဟူလို။ [ဝစနကာရဏံတိ-သံဃာဒိသေသောတိ ဧဝံ ဝစန
 ကာရဏံ။]

သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ - သည်၊ ကိစ္ဆာပိ (ဟောတိ) - ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် အာပတ်တချက်သာ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရူဇိသဒ္ဓေန - ရူဇိသဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း၊ အဝယဝေ-အစိတ်ဖြစ်သောအာပတ်၌၊ သမူဟဝေါဟာရေန ဝါ- အပေါင်း အာပတ်၏အမည်ကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ နိကာယောတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-မူအပ်ပြီ၊ (ကေသုဝိယ- အဘယ်ပါဠိရပ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်း)၊ ဧကော- တခုသော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော - န္ဓာ၊ ဧကော - သော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော- န္ဓာ၊ ဣတိအာဒိသုဝိယ- ဤသို့ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။

ရူဇိသဒ္ဓေန။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်တခုတည်းဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် “အာပတ္တိ နိကာယဿ” ဟု မိန့်ပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တတ္ထ၊ ပေ၊ ဝုတ္တော” ဟု မိန့်၊ ရူဇိအားဖြင့်၎င်း၊ ဧကဒေဿုပစာရအားဖြင့်၎င်း “အာပတ္တိနိကာယဿ” ဟုခေါ်နိုင်သည်-ဟူလို၊ [သမုဒါယေ နိရူဇော နိကာယသဒ္ဓေါ-အပေါင်းအနက်၌ ထင်ရှားပြီးသော နိကာယသဒ္ဓါသည်၊ တဒေကဒေသေ ပဝတ္တမာနောပိ-ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်အနက်၌ဖြစ်သော်လည်း၊ တာယဝေ ရူဇိယာ (ထို ထင်ရှားပြီးသော အထင်ရူဇိ အားဖြင့်သာ) ပဝတ္တတိတိ အာဟ-ရူဇိသဒ္ဓေနာတိ၊ ရူဇိယာ+ယုတ္တော+သဒ္ဓေါ ရူဇိသဒ္ဓေါ (ဝိမတိ ဝိဂ္ဂဟ)။]

အထဝါ။ ။ ကိစ္ဆိနိမိတ္တံ ဂဟေတွာ - တစုံတခုသောသဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း ပဝတ္တိနိမိတ်ကိုယူ၍၊ သတိပိ အညသ္မိံ တံနိမိတ္တယုတ္တေ ကိသ္မိန္ဒိဒေဝ ဝိသယေ-ထိုပဝတ္တိ နိမိတ်နှင့်ယှဉ်သော အခြား တစုံတရာအနက်ရှိသော်လည်း၊ သမ္မုတိယာ စိရကာလတာဝသေန - သမုတ်အပ်သောအမည်၏ ကြာမြင့်သောကာလ ရှိသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ တံနိမိတ္တဝိရဟေပိ ပဝတ္တိနိရူဇော ရူဇိနာမ - ထို သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်မှ ကင်းသော အနက်၌လည်းဖြစ်သော တက်ရောက်ပြီးအမည်သည် ရူဇိမည်၏။

ဥပမာ-မြေ၌အိပ်ခြင်းကြိယာကို (သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်) ပြု၍ “မဟိယံ သေတိ- မြေ၌ အိပ်တတ်၏” ဟူသော ဝိဂ္ဂိုဟ်အရ “မဟိံသ” အမည်ရသောကျွန်ုပ်သည် မြေ၌အိပ်ခြင်း ကြိယာမှ ကင်းခိုက် (သွားမှု စားမှု စသည်ကိုပြုနေခိုက်) ၌လည်း အတွင်ရူဇိအားဖြင့် မဟိံသအမည်မပျော်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သံဃာဒိသေသ်အများအပေါင်းကို အကြောင်း (ပဝတ္တိနိမိတ်) ပြု၍ဖြစ်သော နိကာယသဒ္ဓါသည် သံဃဒိသေသ်တခုတည်း၌လည်း အတွင်ရူဇိအားဖြင့် ဟောနိုင်သည်- ဟူလို။ [သကတ္ထကြောင့်၊ ရသောပညတ်၊ သကတ်ပျောက်လျက်၊ မည်မပျက်၊ သက်သက် အတွင်ရူဇိတည်း။] ရှေနည်း၌ အထင်ရူဇိ၊ အထဝါတက်သော ဤနည်း၌ အတွင်ရူဇိဟု ခွဲပါ။

အဝယဝေ ပေ၊ ဝေါဟာရေနဝါ။ ။ ဤနည်း၌ သံဃဒိသေသ်အပေါင်း၏ နိကာယအမည်ကို အစိတ်၌တင်စားသော “ဧကဒေဿုပစာ သဒ္ဓါ” ဟု ဆိုလိုဟန် တူသည်။ [“ဧကော ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဧကော ဝိညာဏက္ခန္ဓော” ကား ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ တော်၌ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝိညာဉ်တခုကိုပင် ခန္ဓာ-ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်တည်း၊ ခန္ဓသဒ္ဓါသည် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် ကွဲပြားသော

ဝေဝံ-လျှင်၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ-သရုပ်အရ ရွတ်ပြုအပ်ပြီးသောသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပဒါနုတ္တမေန-အားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ-ပဒဘာဇနိ ဝေဘန်တော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ဣမံ သုတ္တဝိသဋ္ဌိံ-၌ သုက်လွတ်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တဿ-၏၊ ဥပါယံစ-အကြောင်းကို၎င်း၊ ကာလဉ္စ-အခါကို၎င်း၊ အဓိပ္ပါယဉ္စ-အလိုကို၎င်း၊ အဓိပ္ပါယ ဝတ္ထုစ- အလို၏တည်ရာကို၎င်း၊ ဒသေတံ- ၄၊ အဇ္ဈတ္တရူပေ မောစေတီတိ အာဒိံ-ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ ဟိ-ခွဲ၊ ဧတ္ထ-၍ အဇ္ဈတ္တရူပေမောစေတီ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိဟိ- အဇ္ဈတ္တရူပေ အစရှိကုန်သော၊ စတူဟိ-န်သော၊ ပဒေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ဥပါယော- ကို၊ ဒသိတော၊ အဇ္ဈတ္တရူပေဝါ- အဇ္ဈတ္တရုပ်၌ သော်လည်း၊ မောစေယျ-လွတ်စေရာ၏၊ ဗဟိဒ္ဓရူပေဝါ-၌သော်လည်း၊ (မော စေယျ)၊ ဥဘယတ္ထဝါ-အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓရုပ်နှစ်ပါးစုံ၌သော်လည်း၊ (မောစေယျ)၊ အာကာသေ-၌၊ ကဋိံ- ခါးကို၊ ကမ္ပန္တောဝါ- လှုပ်စေလျက်သော်လည်း၊ (မောစေယျ)၊ ဣတော-၍ ၄ မျိုးသောအကြောင်းမှာ၊ ပရံ-အလွန်၊ အညော- သော၊ ဥပါယော - သည်၊ နတ္ထိ၊ တတ္ထ - ထို ၄ မျိုးသောအကြောင်းတို့တွင်၊ ရူပေ-၌၊ ဃန္တော-ပုတ်ခတ်၍၊ မောစေန္တောပိ-လွတ်စေသောရဟန်းကို၎င်း၊ ရူပေန-ဖြင့်၊ ဃန္တော-၍၊ မောစေန္တောပိ-ကို၎င်း၊ ရူပေ မောစေတီစေတီ- ရူပေ မောစေတီဟူ၍သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ရူပေ-သည်၊ သတိ-သော်၊ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ မောစေတီ- လွတ်စေနိုင်၏၊ ရူပံ- ကို၊ အလဘိတွာ- မူ၍၊ ဝါ-လသော်၊ န (မောစေတီ)-နိုင်။

ပန-ကား၊ ရာဂူပတ္တ မ္ဘာဒိဟိ- အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ-န်သော၊ (ပဒေဟိ- တို့ဖြင့်) ကာလော-အခါကို၊ ဒသိတော- မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ရာဂူပထ မ္ဘာဒိ ကာလေသု- ရာဂူပထ မ္ဘာ အစရှိသောအခါ တို့၌၊ အင်္ဂဇာတံ- သည်၊ ကမ္မနိယံ- သုက်ကိုလွတ်မှု၌ခံသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ယဿ-အကြင်အင်္ဂါဇာတ်၏၊ ကမ္မနိယတ္ထေ-သုက်လွတ်စေမှု၌ ခံသည်၏အဖြစ် သည်၊ သတိ-သော်၊ မောစေတီ-လွတ်စေ၏၊ ဣတော-၍ ၅ မျိုးသောအခါမှာ ပရံ-အလွန်၊ အညော-သော၊ ကာလော- သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ ရာဂူပထ မ္ဘာဒိဟိ ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ ကာလော ဒသိတော) ဟိ-မှန်၊ ရာဂူ ပတ္တ မ္ဘာဒိဟိ-ရာဂူပတ္တ မ္ဘာ အစရှိသောအခါတို့နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ ပုဗ္ဗဏှာဒယော-

အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓစသောအားဖြင့် ကွဲပြားသောတရားတို့၏အပေါင်းကို ဟော၏။ ထိုသို့ ၃ မျိုး ၊ မျိုးမပြားဘဲ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာတခုကို ခန္ဓသဒ္ဓါဟောရာ၌ အတွင်ရူဠိသဒ္ဓါ, ဧက ဒေယျူပစာဖြစ်သကဲ့သို့တည်း၊ ဝိညာဉ်တခုတည်းက ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟု ဆိုရာ၌လည်း နည်းတူ၊ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဒီကာ ခန္ဓာအဖွင့်၌လည်း ပြထားပြီ။]

နံနက်အစရှိကုန်သော၊ ကာလဘေဒါ-ကာလအပြားတို့သည်၊ မောစနေ-၌၊ နိမိတ္တံ-အကြောင်းသည်၊ န ဟောန္တိ-မဟုတ်ကုန်၊ အာရောဂျတ္တာယာတိ အာဒိ ဟိ-ယ အစရှိကုန်သော၊ ဒသဟိ-နံသော၊ (ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊) အဓိပ္ပါယော- အလိုကို၊ ဒသိတော-မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ဝေရူပေန-သော၊ အဓိပ္ပါယဘေဒေန- အလို၏အပြားအားဖြင့်၊ မောစေတိ-၏၊ အညဿာ- အာရောဂျတ္တာယ အစရှိ သည်မှတစ်ပါးသော အလိုအားဖြင့်၊ န မောစေတိ-လွတ်စေသည်မဟုတ်၊ ပန- ကား၊ နီလာဒိဟိ-နံသော၊ ဒသဟိ-နံသော၊ (ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊) နဝမဿ- ဖြစ်သော၊ အဓိပ္ပါယဿ-ဝိမံသနအလို၏၊ ဝတ္ထု-တည်ရာကို၊ ဒသိတံ-မူအပ် ပြီ၊ [အာရောဂျတ္တာယ - မှစ၍ ရေတွက်လျှင် ၉ ခုမြောက်သည် ဝိမံသတ္တာယ တည်း၊ ထို စုံစမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ညှိလေသလော၊ ရှေ့လေသလော စသည်ဖြင့် စုံစမ်းခြင်းကြောင့် နီလစသည်ကို ထို ဝိမံသန၏တည်ရာဝတ္ထုဟု ဆိုသည်။] ဟိ-မှန်၊ ဝိမံသန္တော- စုံစမ်းလသော်၊ ဝါ- သူသည်၊ နီလာဒိသု- တို့တွင်၊ အညတရဿ - တခုခုသောတည်ရာ၏၊ ဝသေန- ဖြင့်၊ ဝိမံသတိ-၏၊ တေဟိ-ထို နီလအစရှိသောဝတ္ထုတို့မှ၊ ဝိမုတ္တံ (ဝိနိမုတ္တံ)-လွတ်သောသုက်၏ အဆင်းကို၊ န(ဝိမံသတိ)-မဟုတ်၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [ဥပါယ, ကာလ, အဓိ ပ္ပါယ, အဓိပ္ပါယဝတ္ထုတို့၏ အကျဉ်းပြစကား အပြီးတည်း-ဟူလို၊ (တနည်း) “ ဟိယသ္မာ- ကြောင့်၊ ” ဝိမံသန္တော- သည်၊ ပေ၊ န ဝိမံသတိ - မဟုတ်၊ ဣတိ (တသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဝတ္ထု-ကို၊ ဒသိတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိညာယတိ-၏၊ ဤသို့ လည်း ပေးနိုင်သည်။]

ပန-ကား၊ ဣတော-ဤ အဇ္ဈတ္တရူပေအစ သပ္ပိဝဏ္ဏံမောစေတိတိုင်အောင် သောပုဒ်တို့မှာ ပရံ-၌၊ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိနံ-အဇ္ဈတ္တရူပေအစရှိကုန်သော၊ ဣမေသံ ယေဝပဒါနံ- တို့ကိုပင်၊ ပကာသနတ္ထံ - ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ [အကျယ် ပြခြင်းငှါ-ဟူလို၊] အဇ္ဈတ္တရူပေတိ၊ ပေ၊ အာဒိ-အစရှိသောပါဠိရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ တတ္ထံ- ထို အဇ္ဈတ္တရူပေတိ အဇ္ဈတ္တံ ဥပါဒိန္ဒေ ရူပေ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အဇ္ဈတ္တံ ဥပါဒိန္ဒေရူပေတိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဟတ္တာဒိဘေဒေ-လက် အစ ရှိသော အပြားရှိသော၊ ရူပေ-၌၊ (မောစေတိ- ၏၊) ဗဟိဒ္ဓါ ဥပါဒိန္ဒေတိ- ကား၊ ပရဿ-၏၊ တာဒိသေယေဝ- သော၊ (ရူပေမောစေတိ)၊ အနုပါဒိန္ဒေ တိ-ကား၊ တာဠန္တိဒ္ဓါဒိဘေဒေ-သံကေဝံပေါက် အစရှိသော အပြားရှိသော၊ (ရူပေမောစေတိ)၊ တဒုဘယေတိ - ကား၊ အတ္တနောစ - ၏၎င်း၊ ပရဿစ- ၏၎င်း၊ ရူပေ (မောစေတိ)၊ ဧတံ- ဤစကားကို၊ ဥဘယဗန္ဓဝသေန- နှစ်ပါး စုံဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ အတ္တနော- ၏၊ ရူပေနစ-ဖြင့်၎င်း၊

အနုပါဒိန္ဒရူပေနစ - ဖြင့်၎င်း၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ ယန္တရေပိ - ပုတ်ခတ်ခြင်း၌လည်း၊ လတ္တိတိ- ၏၊ အာကာသေ ဝါယမန္တဿာတိ- ကား၊ ဧကနစိ-သော၊ ရူပေန-ဖြင့်၊ အယန္တော-မပုတ်ခတ်မူ၍၊ အာကာသေယေဝ-၌သာလျှင်၊ ကဋိကမ္ပနပယောဂေန - ခါးကိုလှုပ်စေခြင်း ပယောဂဖြင့်၊ အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ စာလေန္တဿ - လှုပ်စေလသော်၊ (“ကမ္မနိယံ ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်ထည့်၍စပ်။) ရာဂူပထမ္ဘေတိ - ကား၊ ရာဂဿ- ၏၊ ဗလဝဘာဝေန-ကြောင့်၊ ဝါ- တနည်း၊ ရာဂေန- ကြောင့်၊ အင်္ဂဇာတဿ- ၏၊ ဥပတ္တမ္ဘေ-တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်းသည်၊ ထဒ္ဒဘာဝေ - တောင့်မာသည်၏ အဖြစ်သည်၊ သဗ္ဗာတေ- ကောင်းစွာဖြစ်လသော်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကမ္မနိယံ ဟောတိတိ- ကား၊ မောစနကမ္မက္ခမံ - သုက်ကို လွတ်စေကြောင်းလုလ္လုပြုမှု၌ ခံသည်၊ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိသု-တို့၌၊ ဥပတ္တမာရဟံ-လုလ္လုပြုခြင်းကိုထိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏။ [မောစေတိ အနနာတိ မောစနံ၊ (လွတ်စေကြောင်း လုလ္လု)၊ မောစနံစ+တံ+ကမ္မဉ္ဇာတိ မောစနကမ္မံ၊ (လုလ္လုပြုမှု)]။

ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌပတ္တမ္ဘေတိ-ကား၊ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏဒဋ္ဌေန-ဥစ္စာလိင်္ဂပိုး၏ကိုက်ခြင်းကြောင့်၊ အင်္ဂဇာတေ-သည်၊ ဥပတ္တမ္ဘေ -တောင့်တင်းလသော်၊ (မောစေတိ)၊ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကနာမ - ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကတို့မည်သော၊ လောမသပါဏကာ - များသော အမွေးရှိကုန်သော ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေသံ-ထိုပိုးငယ်တို့၏၊ လောမေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဖုဋ္ဌ- တွေထိအပ်သော၊ အင်္ဂဇာတံ - သည်၊ ကဏ္ဍံ - ယားယံခြင်းကို၊ ဂဟေတွာ ထဒ္ဒဟောတိ၊ တတ္ထ - ထိုသို့ အမွေးတို့ဖြင့်ထိရာ၌၊ ယသ္မာ , တာနိလောမာနိ - တို့သည်၊ အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ ခံသန္တာနိဝိယ-ကိုက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိဇ္ဈန္တိ-ထိုးကုန်၏၊ တသ္မာ , ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ အတ္ထ

ဥစ္စာလိင်္ဂ , လောမသ။ ။ဥစ္စာလိင်္ဂပိုးကို “လောမသ(အမွေးများသော)ပိုး” ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်၏၊ လောမာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ လောမသာ = များသော အမွေးရှိသော ပိုးကလေးများ၊ ဗဟုတ္ထ အဿတ္ထိ အနက်၌ သပစ္စည်းသက်၊ ထို ပိုးကို အဘိဓာန်(၆၂၃) ဂါထာ နိဿယသစ်၌ ခူ (တောင့်တဲ့) ဟု မိန့်၏၊ ဣဒါမောဂုလ္လာန် (၃၃) သုတ်၌ ဥပုဗ္ဗစလဓာတ် ဂက်ပစ္စည်းဖြင့် စလကို စာလိ°ပြု၍ “ဥစ္စာလိင်္ဂါ” ဟု ပြီးစေ၏၊ “သုတ္တကိဋ္ဌော-သုက်ပိုး” ဟု အနက်ဖွင့်၏၊ ဤအနက်က သာ၍သင့်တယ်ရှိ၏၊ [“ဥစ္စာလိင်္ဂါ-အထက်၌ လှုပ်ရှားတတ်၏၊ ဣတိ ဥစ္စာလိင်္ဂါ” ဟု ပြု။] ထို ပိုးသည် ပါးစပ်ဖြင့် မကိုက်သော်လည်း အမွေးကလေးများဖြင့် အင်္ဂါဇာတ်ကို ထိသော အခါ ကိုက်သကဲ့သို့ ယားသောကြောင့် “ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌ” ဟု ဒဋ္ဌ သဒ္ဒါကို ဆိုသည်၊ သဒ္ဒါသုပစ္စည်းတည်း။

တော- အစစ်အမှန်အနက်အားဖြင့်၊ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကလောမ ဝေဓ်နေန- ဥစ္စာလိင်္ဂပိုးငယ်တို့၏ အမွှေးတို့ဖြင့်ထိုးခြင်းကြောင့်၊ (ကမ္မနိယံ ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အရောဂေါ ဘဝိဿာမိတိ-ကား၊ မောစေတွာ-လွတ်စေ၍၊ အရောဂေါ- ရောဂါမရှိသည်၊ ဘဝိဿာမိ - အံ၊ သုခံ ဝေဒနံ ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ - ကား၊ မောစနေန-လွတ်စေကြောင်း လုလ္လပ္ပိမူကြောင့်၎င်း၊ [မောစေတိ ဧတေနာတိ မောစနံ - လွတ်စေကြောင်း လုလ္လပ္ပိမူ၊ မောစနတ္ထာယ ဥပက္ကမကရဏေန။] မုစ္စနုပ္ပတ္တိယာ-လွတ်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မုတ္တပစ္စယာစ- လွတ်ပြီးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း၊ သုခါ- ချမ်းသာစေတတ်သော၊ ယာ ဝေဒ နာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ- ထို သုခဝေဒနာကို၊ ဥပ္ပါဒေဿာမိ- အံ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဘေသဇ္ဇံ ဘဝိဿာမိတိ - ကား၊ မေ-၏၊ ဝါ - သည်၊ မောစိတံ- လွတ်စေအပ်သော၊ ဣဒံ-ဤသက်သည်၊ ကိဉ္စိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဘေသဇ္ဇံ-သည်၊ ဘဝိဿာမိ-လတံ၊ ဒါနံ ဒဿာမိတိ-ကား၊ မေစေတွာ-၍၊ ကိဋ္ဌ ကိပိလ္လိကာဒိနံ- ပိုးငယ်၊ အလွန် သေးငယ်သော ပိုးအစရှိသော သတ္တု တို့အား၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ကိဋ္ဌ- ပေါက်ဖတ်၊ ကိပိလ္လိက-ပိုးရွ” ဟု ပေး၏။] ဒါနံ-အလှူကို၊ ဒဿာမိ-အံ၊ ပုညံ ဘဝိဿာမိတိ - ကား၊ မောစေတွာ - ၍၊ ကိဋ္ဌာဒိနံ-တို့အား၊ ဒေန္တဿ - ပေးလသော်၊ ဝါ-ပေးသော ဝါ၏၊ ပုညံ- သည်၊ ဘဝိဿာမိ၊ ယညံ ယဇိဿာမိတိ-ကား၊ မောစေတွာ ကိဋ္ဌာဒိနံ၊ ယညံ- ယဇ်ကို၊ ယဇိဿာမိ-ပူဇော်အံ၊ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ - သော၊ မန္တပဒံ- မန္တာန်ပုဒ်ကို၊ ဝတ္တာ - ရွတ်ဆို၍၊ ဒဿာမိ-အံ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [ယဇ်ပူဇော်ရာ၌ ပူဇော် ပေးသော ဆရာက မန္တာန်ကို ရွတ်ရသေးသည်။]

သဂ္ဂံ ဂမိဿာမိတိ-ကား၊ မောစေတွာ ကိဋ္ဌာဒိနံ၊ ဒါနေနဝါ-ပေးလှူခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ [တချို့ စာအုပ်များ၌ “ဒိန္နဒါနေနဝါ” ဟုရှိ၏၊ “ပေးလှူအပ်သော အလှူကြောင့်၎င်း” ဟု ပေး။] ပုညေနဝါ - ကောင်းမှုကြောင့်၎င်း၊ သဂ္ဂံ- သို့၊ ဂမိဿာမိ-အံ၊ ဗိဇံ ဘဝိဿာမိတိ-ကား၊ ကုလဝံသင်္ကရဿ-အမျိုးအနွယ်၏ အညွန့်ဖြစ်သော၊ ဒါရကဿ-ကလေး၏၊ ဗိဇံ-မျိုးစေ့သည်၊ ဘဝိဿာမိ၊ ဣမိနာ ဗိဇေန - ကြောင့်၊ ပုတ္တော - သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ - ဖြစ်လတံ၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်န - ဤ အလိုကြောင့်၊ မောစေတိ - ၍၊ ဣတိအတ္ထော၊ [သုက်ကို လွတ်စေပြီးလျှင် ထို သုက်ပါသောအဝတ်ကို မာတုဂါမ၏ အင်္ဂါဇာတ်သို့ သွင်းသောအခါ သန္ဓေ ရတတ်၏၊ ပုရာဏစီဝရဓောဝါပနသိက္ခာပုဒ်၌ ဥဒါ ယိ၏ ဇနီးဟောင်းမှာ ကိုယ်ဝန်ရခြင်း၌ ဖြစ်ပုံမျိုးတည်း၊ ဗိဇံ ဘဝိဿာမိတိ

စောဠဂ္ဂဟာဏာဒိ ကမ္မံ (အဝတ်ကို အင်္ဂါဇာတ်သို့သွင်း၍ သုက်ကိုယူခြင်း အစရှိသောအမှုကို)သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။] ဝိမံသတ္ထာယာတိ-ကား၊ ဇာနနတ္ထာယ- သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ [ငါ၏သုက်သည် “ ညိုသောအဆင်း ရှိလေသလား” စသည်ဖြင့် သိခြင်းအကျိုးငှါ။] နီလံ ဘဝိဿတိတိ အာဒိသု - ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၌စပ်။) တာဝ ဇာနိဿာမိ - သိအောင်ပြုအံ့၊ မေ - ၏၊ ဝါ- သည်၊ မောစိတံ-လွတ်စေအပ်သော သုက်သည်၊ နီလံ-အညိုသည်၊ ဘဝိဿတိကိံ - လော၊ ပီတကာဒိသု - ရှေ့သောအဆင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရဝဏ္ဏံ- တမျိုးမျိုးသော အဆင်းရှိသည်၊ (ဘဝိဿတိ ကိံ)၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ခိန္နာမိပ္ပါယောတိ - ကား၊ ခိန္နာပသုတော- မြူးတူးပျော်ပါးခြင်း၌ အားထုတ်သည်၊ (ဟုတွာ မောစေတိ)၊ တေန တေန အမိပ္ပါယေန - ထိုထို အလိုဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တော-မြူးတူးပျော်ပါးလျက်၊ မောစေတိ၊ ဣတိဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ - ၌၊ အဇ္ဈတ္တရူပေ မောစေတိတိ အာဒိ - သော၊ ယဒိဒံ - အကြင် စကားကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ တတ္ထ - ထို စကားရပ်၌၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ မောစေန္တော - လွတ်စေသော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ၏၊ တေသဉ္စ ပဒါနံ - ထို ပုဒ်တို့၏လည်း၊ ဝသေန၊ ယတ္ထကော- သော၊ အာပတ္တိဘေဒေါ - အာပတ်အပြားသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တံ သဗ္ဗံ- ထို အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ အပြားကို၊ [အာပတ်သို့ရောက်ကြောင်း ထိုအခြင်း အရာ၊ ထို အာပတ်အပြားကို။] ဒဿေန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ) အဇ္ဈတ္တရူပေ ၊ပေ၊ သံဃာဒိသေသဿာတိ အာဒိံ-ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထို အဇ္ဈတ္တရူပေ စေတေတိ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ စေတေတိတိ- ကား၊ မောစန သာဒသမ္ပယုတ္တာယ- လွတ်စေကြောင်းလုလ္လုပြုမှု၌ သာယာတတ်သော သုခ ဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော၊ စေတနာယ-ဖြင့်၊ မုစ္စတု-လွတ်ပစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ စေတေတိ - စေ့ဆော်အံ့၊ ဥပက္ကမတိတိ - ကား၊ တဒနရူပံ - ထို စေတနာ အားလျော်သော၊ ဝါယာမံ-လုလ္လုကို၊ ကရေတိ-အံ့၊ မုစ္စတိတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ စေတေန္တ သာ-စေ့ဆော်လျက်၊ တဒနရူပေန-ထို စေတနာအားလျော်သော၊ ဝါယာမေန-ဖြင့်၊ ဝါယမတော-လုလ္လုပြုသောရဟန်း၏၊ သုက္ကံ-သည်၊ ဌာနာ- မှ၊ စဝတိ-ရှေ့အံ့၊ အာပတ္တိံ သံဃာဒိသေသဿာတိ-ကား၊ တိဟိ-န်သော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ-တို့ကြောင့်၊ အဿပုဂ္ဂလဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသောနာမ- မည်သော၊ အာပတ္တိနိကာယော-အာပတ်အပေါင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဗဟိဒ္ဓါရူပေတိ အာဒိသု - န်သော၊ အဝသေသေသု - န်သော၊ အဋ္ဌဝိသတိယာ-သော၊ ပဒေသုပိ-တို့၌လည်း၊ သေနယော- တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ- ဤ အဇ္ဈတ္တရူပေ စေတတိအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒွေ အာပတ္တိသဟဿာနိ- နှစ်ထောင်သော အာပတ်တို့ကို၊ ဒသေတဗ္ဗာနိ-နိ၏။ [“ဒွေ အာပတ္တိသဟဿာနိ” ဟူသောစကားသည် ခဏ္ဍစက်စသောအပြားကို မသုံးသပ်ဘဲ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။] ကထံ - အဘယ်သို့ ပြထိုက်ကုန် သနည်း၊ တာဝ-ဗဟိဒ္ဓရုပ်မှရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) အဇ္ဈတ္တရူပေ-အဇ္ဈတ္တ ရုပ်၌၊ ရာဂပတ္တိန္ဒြေ- ရာဂကြောင့် အင်္ဂါဇာတ်၏ တောင့်တင်းခိုင်မာရာအခါ၌၊ အာရောဂျတ္တာယ - အာရောဂျအကျိုးငှါ၊ နိလံ - ညှိသောသုက်ကို၊ မောစေ န္ဓဿ-၏၊ ကော-သော၊ အာပတ္တိ-၎င်း၊ အဇ္ဈတ္တရူပေယေဝ-၌ပင်၊ ရာဂပတ္တိ န္ဒြေ-(ဝေ)-၌ပင်၊ [ဝေလိုက်စေ] အာရောဂျတ္တာယ (ဝေ)- ငှါပင်၊ ပီတာ ဒီနံ - အရွှေအစရှိသော သုက်တို့ကို၊ မောစနဝသေန-ဖြင့်၊ အပရာ-နိသော၊ နဝ-နိသော၊ (အာပတ္တိယော-တို့၎င်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဒသ- နိသော၊ (အာပတ္တိ ယော ဟောန္တိ)၊ စ - ဆက်၊ အာရောဂျတ္တာယ - ငှါ၊ ဒသ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)ယထာ၊ ဝေ-တူ၊ သုခါဒီနံ - သုခအစရှိကုန်သော၊ နဝန္တံ- နိသော၊ ပဒါနံ-ပုဒ်တို့၏၊ (ပုဒ်တို့၏ဟောနက် သုခအစရှိသည်တို့၏) အတ္တာယ - ငှါ၊ ကေကပဒေ-၌၊ ဒသဒသ-၁၀မျိုး ၁၀မျိုးကုန်သောအာပတ်တို့ကို၊ ကတွာ- ရှိ၊ နဂုတိ-သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)၊ ဣတိ ဣမာစ နဂုတိ(အာပတ္တိ ယော) - ဤကိုးဆယ်သော အာပတ်တို့၎င်း၊ ပုရိမာ-နိသော၊ ဒသစ(အာပတ္တိ ယော)-တို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တာဝ-ဝစ္စပတ္တိန္ဒြေမှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ)၊ ရာဂ ပတ္တိန္ဒြေ-၌၊ သတံ-သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)။

ပန - ဆက်၊ ရာဂပတ္တိန္ဒြေ - ၌၊ (သတံ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ)ယထာ၊ ဝေံ, ဝစ္စပတ္တိန္ဒြေဒီသု-နိသော၊ စတုသုပိ-၄ ခုသော ဥပတ္တိန္ဒြေတို့တွင်လည်း၊ ကေကသ္မိံ - သော၊ ဥပတ္တိန္ဒြေ - ဥပတ္တိန္ဒြေဖြစ်ရာအခါ၌၊ သတံ သတံ-တရာ တရာသော အာပတ်ကို၊ ကတွာ, စတ္တာရိ သတာနိ - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ (သတာနိ)-ဤ ၄ ရာတို့၎င်း၊ ပုရိမံ - သော၊ ဧကံ (သတံ)စ- ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တာဝ - ဗဟိဒ္ဓရုပ်စသည်မှ ရှေးဥျားစွာ၊ အဇ္ဈတ္တ ရူပေ-၌၊ ပဉ္စန္ဒံ-နိသော၊ ဥပတ္တိန္ဒြောနံ - ဥပတ္တိန္ဒြေတို့၏ ၁၀သေန၊ ပဉ္စသတာနိ (ဟောန္တိ)၊ စ-ဆက်၊ အဇ္ဈတ္တရူပေ-၌၊ ပဉ္စ(သတာနိ ဟောန္တိ)ယထာ၊ ဝေံ, ဗဟိဒ္ဓရူပေ-၌၊ ပဉ္စ(သတာနိ)-တို့၎င်း၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓရူပေ-၌၊ ပဉ္စ(သတာနိ)- တို့၎င်း၊ အာကာသေ- ၌၊ ကဋီ - ကို၊ ကမ္ပေန္တဿ- လှုပ်စေသောရဟန်း၏၊ ပဉ္စ (သတာနိ)- တို့၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ သဗ္ဗာနိပိ- နိသော၊ စတုန္တံ- နိသော၊ ပဉ္စ ကာနံ- တို့၏၊ ဝသေန, ဒွေ အာပတ္တိသဟဿာနိ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နိ၏။

ဣဒါနိ - ဌ၊ တာဝ - နိလ အစရှိသည်တို့မှ ရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု)၊ အာရောဂျတ္တာယာတိအာဒိသု - နသော၊ ဒသသု- နသော၊ ပဒေသု-တို့၌၊ ပဋိ ပါဠိယာ- အစဉ်အားဖြင့်၊ (ဂဏန္တဿဝါ - ဧ၎င်း၊) ဥပ္ပဋိပါဠိယာ-အစဉ် မဟုတ်သော အားဖြင့်၊ (ဂဏန္တဿဝါ - ဧ၎င်း၊) ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ- အောက်က၊ ဂဟေတွာ-စ၊ ယု၍၊ ဥပရိ-သို့၊ ဂဏန္တဿဝါ-ယူသော ရဟန်း ဧ၎င်း၊ ဥပရိ - အထက်၌၊ ဝါ-က၊ ဂဟေတွာ-စ၊ ယု၍၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဂဏန္တဿဝါ-ဧ၎င်း၊ ဥဘတော - အေဝံအထက်နှစ်ပါးစုံမှ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ထပေန္တဿဝါ- ထားသော ရဟန်းဧ၎င်း၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဥဘတော-အစ အဆုံး နှစ်ပါးစုံသို့၊ ဟရန္တဿဝါ - ဧ၎င်း၊ သဗ္ဗမူလံ- အလုံးစုံသော မူလရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ ဂဏန္တဿဝါ- ဧ၎င်း၊ စေတနပက္ကမ မောစနေ - မောစနဿာဒ စေတနာ၊ လုလ္လပ္ပခြင်း၊ လွတ်ခြင်းသည်၊ သတိ- သော်၊ ဝိသင်္ကေတောနာမ - ချွတ်ယွင်းခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒသေတံ- ငှါ၊ အာရောဂျတ္တု သုခတ္တဉ္စာတိ - ဉ္စ အစရှိသော၊ ခဏ္ဍစက္ကပဒ္ဒစက္ကာဒိဘေဒဝိစိတ္တံ- ခဏ္ဍစက်၊ ပဒ္ဒစက်အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော၊ ပါဠိ - ကို၊ အာဟ-ဗြီ။ [ခဏ္ဍစက် ပဒ္ဒစက်လှည့်ပုံကို ဤအဋ္ဌ ကထာအဆိုအတိုင်း ပါဠိတော်နှင့် တွဲကြည့်ပါ။]

တတ္ထ-ထို အာရောဂျတ္တု သုခတ္တု အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အာရောဂျတ္တု၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇတ္တုဉ္စာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အာရောဂျပဒံ- ဂျပုဒ်ကို၊ သဗ္ဗပဒေဟိ- တို့နှင့်၊ ယောဇေတွာ - ယှဉ်စေ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဧကံ-သော၊ ခဏ္ဍစက္ကံ-ခဏ္ဍစက်၎င်း၊ သုခပဒါဒိနိ-သုခပုဒ်အစရှိသည်တို့ကို၊ သဗ္ဗပဒေဟိ- ဘေသဇ္ဇတ္တုအစရှိသော အလုံးစုံသောပုဒ်တို့နှင့်၊ ယောဇေတွာ-၍၊ ယာဝ- လောက်၊ အတ္တနော အတ္တနော - ဧ၊ အတိတာနန္တရပဒံ - လွန်ပြီးသော အခြားမဲ့ပုဒ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထိုလွန်ပြီးသော အခြားမဲ့ပုဒ်တိုင်အောင်၊ အာနေတွာ - (စက်လှည့်သောအားဖြင့်)ဆောင်၍၊ ဝုတ္တာနိ - ဟောတော်မူ အပ်ကုန်သော၊ နဝ-နသော၊ ပဒ္ဒစက္ကာနိ-တို့၎င်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဧကေကမူလ ကာနိ- တပါးတပါးသော မူလရှိကုန်သော၊ ဒသ-နသော၊ စက္ကာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-နဏိ၊ တာနိ - ထိုစက်တို့ကို၊ ဒုမူလကာဒိဟိ - ဒုမူလကအစရှိသော စက်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ အသမ္မောဟတော-မတွေမဝေသောအားဖြင့်၊ ဝိတ္တာရေ တွာ- ချဲ့၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤစက်တို့၌၊ အတ္ထော- သည်၊ ပါကဋောယေဝ - ထင်ရှားသည်သာ၊ စ-ဆက်၊ အာရောဂျတ္တာယာတိ အာဒိသု-နသော၊ ဒသသု-နသော၊ ပဒေသု-တို့၌၊ (အသမ္မောဟတော-ဖြင့်၊

ဝိတ္တာရေတွာ - ရှိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ယထာ-ကဲ့သို့၊) ဝေံ-တူ၊ နိလာဒိသုပိ-နိလ
 အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ နိလဉ္စ ဝိတကဉ္စ စေတေတိ , ဥပက္ကမတိတိ အာဒိ
 နာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဒသ-န်သော၊ စက္ကာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-န်ပြီ၊ တာနိပိ-
 ထိုစက်တို့ကိုလည်း၊ အသမ္မောဟတော-ဖြင့်၊ ပေ၊ ပါကဋောယေဝ-သည်သာ၊
 ပုန-ဖန်၊ အာရောဂျတ္ထု ဟေ၊ ဝိတကဉ္စာတိ- ဟူ၍၊ ဧကေန- တပုဒ်နှင့်တကွ၊
 ဧကံ- တပုဒ်၎င်း၊ ဒွိဟိ - ၂ ပုဒ်တို့နှင့်တကွ၊ ဒွေ- ၂ ပုဒ်တို့၎င်း၊ ပေ၊ ဒသဟိ-
 ဆယ်ပုဒ်တို့နှင့်တကွ၊ ဒသ-ဆယ်ပုဒ်တို့၎င်း၊ ဣတိဝေံ-သို့၊ ပုရိမပဒေဟိ-တို့နှင့်၊
 သဒ္ဓိံ- ကွ၊ ပစ္ဆိမပဒါနိ - တို့ကို၊ ယောဇေတွာ - ရှိ၊ ဧကံ- သော၊ မိဿက
 စက္ကံ- ကို၊ ဝုတ္တံ- မူအပ်ပြီ။

ဣဒါနိ-၌၊ ယသ္မာ, နိလံ - ညှိသောသုက်ကို၊ မောစေသောမိ-အံ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ စေတေတွာ-၍၊ ဥပက္ကမန္တဿ-၏၊ ဝိတကာဒိသု - ရှေ့သောသုက်
 အစရှိသည်တို့သည်၊ မုတ္တေသုပိ-လွတ်ကုန်သော်၎င်း၊ ဝိတကာဒိဝသေန-ဖြင့်၊
 စေတေတွာ ဥပက္ကမန္တဿ, ဣတရေသု-အခြားအဆင်းရှိသောသုက်တို့သည်၊
 မုတ္တေသုပိ- န်သော်၎င်း၊ ဝိသင်္ကေတော - သည်၊ နေဝအတ္ထိ၊ တသ္မာ, တေမ္ဗိ
 နယံ-ကိုလည်း၊ ဒသေတံ-၄၊ နိလံ၊ ပေ၊ မုစ္စတိတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-
 ဖြင့်၊ စက္ကာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တတော- ထိုစက်တို့မှာ၊ ပရံ-၌၊ သဗ္ဗပစ္ဆိမပဒံ-အလုံးစုံ
 တို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သောပုဒ်ကို၊ နိလာဒိဟိ - န်သော၊ နဝဟိ ပဒေဟိ သဒ္ဓိံ
 ယောဇေတွာ, ကုစ္ဆိစက္ကံနာမ-ကုစ္ဆိ စက်မည်သည်ကို၊ (ဝမ်းဘက်လှည့်သော
 စက်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတော - ထို ကုစ္ဆိစက်မှာ (ပရံ) ဝိတကာဒိနိ - န်သော၊
 နဝ-န်သော၊ ပဒါနိ- တို့ကို၊ ဧကေန - သော၊ နိလပဒေနေဝ - နှင့်သာလျှင်၊
 သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ , ပိဋ္ဌိစက္ကံနာမ - ပိဋ္ဌိစက် မည်သည်ကို၊ (ကျောဘက်
 လှည့်သောစက်) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [အစဉ်အတိုင်း ရှေ့သို့စက်လှည့်ခြင်းသည် ကုစ္ဆိ
 စက် , နောက်သို့ပြန်၍ စက်လှည့်ခြင်းသည် ပိဋ္ဌိစက်မည်၏၊] တတော - ထို
 စက်တို့မှာ (ပရံ) လောဟိတကာဒိနိ- န်သော၊ နဝ ပဒါနိ, ဧကေန- သော၊
 ဝိတကပဒေနေဝ-နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ, ဒုတိယံ-သော၊ ပိဋ္ဌိစက္ကံ
 ဝုတ္တံ၊ ဝေံ-လျှင်၊ လောဟိတကပဒါဒိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ဣတရာနိ-န်သော၊ နဝ
 နဝ-န်သော၊ ပဒါနိ - တို့ကို၊ ယောဇေတွာ-၍၊ အညာနိပိ - န်သော၊ အဋ္ဌ-
 န်သော၊ စက္ကာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ပြီ၊ ဣတိဝေံ-သို့၊ ဒသဂတိကံ-၁၀ပါးသော
 သွားခြင်းရှိသော၊ ပိဋ္ဌိစက္ကံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဝေံ-သို့၊ ခဏ္ဍစက္ကာဒိနိ-န်သော၊ အနေကေသံ-ကုန်သော၊ စက္ကာနိ-တို့၏၊
 ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ ဂရုကာပတ္ထိမေဝ - ဂရုကအာပတ်ကို

သာ၊ ဒသေတွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ဌ၊ အင်္ဂဝသေနေဝ- အင်္ဂါ၏ အစွမ်းဖြင့်
 ပင်၊ ဂရုကာပတ္တိဉ္စ - ကို၎င်း၊ လဟုကာပတ္တိဉ္စ - ကို၎င်း၊ အနာပတ္တိဉ္စ-ကို၎င်း၊
 ဒသေတုံ - ငှါ၊ စေတေတိ ဥပက္ကမတိ မုစ္စတီတိ အာဒိံ - ကို၊ အာဟ- မူပြီး၊
 တတ္ထ-ထိုစေတေတိ ဥပက္ကမတိ မုစ္စတိအစရှိသောစကားရပ်၌၊ ပုရိမ နယေန-
 နည်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိသု-တို့၌၊ ရာဂါဒိဥပတ္တမ္ဘ-ရာဂအစရှိသည်ကြောင့်
 တောင့်တင်းခြင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ အာရောဂျာဒိနံ-တို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊
 စေတေန္တဿ - စေ့ဆော်သော ရဟန်း၏၊ ဥပက္ကမိတွာ- လုလ္လုပြု၍၊ အသုစိ
 မောစနေ-သုက်ကိုလွတ်စေခြင်းကြောင့်၊ တိဝင်္ဂသမ္ဘန္တာ-၃ ပါးသောအင်္ဂါနှင့်
 ပြည့်စုံသော၊ ဂရုကာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-မူပြီး၊ ဒုတိယေန နယေန-ဖြင့်၊ [စေတေ
 တိ ဥပက္ကမတိ န မုစ္စတိ-ဟူသော ဒုတိယနည်းဖြင့်၊] စေတေန္တဿ- စေ့ဆော်
 သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပက္ကမန္တဿစ- လည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏)၊
 မောစနေ-သည်၊ အသတိ-သော်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဒုဝင်္ဂသမ္ဘန္တာဂတာ-သော၊
 လဟုကာ-သော၊ ထုလ္လုစယာပတ္တိ-ကို၊ (ဝုတ္တာ-ပြီး)၊ စေတေတိ နဥပက္ကမတိ
 မုစ္စတီတိအာဒိဟိ-န်သော၊ ဆဟိ- န်သော၊ နယေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ-ကို၊
 (ဝုတ္တာ-ပြီး)။

ပန- ဆက်၊ အယံ အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒေါ - ဤ အာပတ် , အနာပတ်
 အပြားသည်၊ သဏှော-သိမ်မွေ့၏၊ သုခုမော-နည့်၏၊ တသ္မာ သုဠု သလ္လက္ခေ
 တဗ္ဗော၊ သုဠု-စွာ၊ သလ္လက္ခေတွာ- ပြီး၍၊ ကုက္ကုစံ-ကုက္ကုစကို၊ ပုစ္ဆိတေန-
 မေးအပ်သော ဝိနည်းခိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ - အမေးခံရသော ဝိနည်းခိုရ်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာပတ္တိဝါ-ဟူ၍၎င်း၊ အနာပတ္တိဝါ-ဟူ၍၎င်း၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ-
 ပြောပြထိုက်၏၊ ဝိနယကမ္မံဝါ - ဝိနည်းကံကိုသော်လည်း၊ ကာတမ္မံ- ပြုပေး
 ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ အသလ္လက္ခေတွာ - ၍၊ ကရောန္တော - ပြုသော ဝိနည်းခိုရ်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ရောဂနိဒါနံ-ရောဂါ၏ အကြောင်းကို၊ အဇာနိတွာ-မူ၍၊ ဝါ-
 မသိဘဲ၊ ဘေသဇ္ဇိ-ကို၊ ကရောန္တော - သော၊ ဝဇ္ဇော ဝိယ-ဆေးဆရာကဲ့သို့၊
 ဝိဃာတဉ္စ- ပင်ပန်းခြင်းသို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ - ၏၊ တံပုဂ္ဂလံ - ထို အာပတ်
 သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ တိကိစ္ဆိတုံစ-ကုစားခြင်းငှါလည်း၊ သမတ္ထော - သည်၊
 န ဟောတိ- မဖြစ်။

တတြ-ထိုသုဠုသလ္လက္ခေတဗ္ဗောဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ - ဤဆိုအပ်
 လတံကား၊ သလ္လက္ခေဏဝိမိ - မှတ်သားပုံ အစီအစဉ် တည်း၊ ကုက္ကုစေန-
 ကုက္ကုစကြောင့်၊ အာဂတော-ရောက်လာသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ယာဝတတိယံ-
 ၃ ကြိမ်တိုင်အောင်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော - ၏၊ (ကိံ)၊ ကတရေန ပယောဂေန-

အဘယ် ပယောဂဖြင့်၊ ကတရေနရာဝေနေ - ဖြင့်၊ အာပန္နော - အာပတ်သို့ ရောက်သည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ(ပုစ္ဆိ တဗ္ဗော)၊ ပဌမံ- စွာ၊ အညံ - နောက် ပြောမည့် စကားမှ အခြားသော စကားကို၊ ဝတ္ထု-ဖြေဆိုပြီး၍၊ ပစ္ဆာ - ဌ၊ အညံ-ရှေ့ပြောအပ်ပြီး စကားမှ အခြားသော စကားကို၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ ကေမဂ္ဂေန-တခုထည်းသောလမ်းဖြင့်၊ ဝါ-တနည်းထည်းဖြင့်၊ သစေ နကထေ တိ - အံ့၊ [မိမိ အပြစ်ကို ဖြောင့်မှန်အောင် မပြောစွမ်းနိုင်၍ ဝိနည်းဓိုရ်က ပြန်မေးသည့်အခါ မူလ ဖြေဆိုအပ်သော အကြောင်းအရာမှ တပါးသော အကြောင်းအရာကို ဖြေဆိုအံ့၊ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကား မညီအံ့-ဟုလို။] (ဧဝံ သတိ)၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော - ဧ၊ (ကိံ)၊ ကေမဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ န ကထေသိ-ဆို၊ ပရိဟရသိ-ရှောင်လွှဲ၏၊ တဝ-သင်၏အတွက်၊ ဝိနယကမ္မံ-ကို၊ ကာတံ-ပြုပေးခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ ဝစ္ဆ - သွားတော့၊ သောတ္ထိံ - မိမိ၏ ချမ်းသာခွင့်ကို၊ ဝဝေသ - ရှာမှီးချေတော့၊ ဣတိ (ဝတ္ထုဗ္ဗော)၊ ပန- သို့မဟုတ်၊ တိက္ခတ္ထုပိ-လည်း၊ ကေမဂ္ဂေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ သစေ ကထေတိ- အံ့၊ ယထာဘူတံ- စွာ၊ အတ္တာနံ- ကို၊ (သစေ) အာဝိကရေတိ-အံ့၊ အထ- ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ အာပတ္တာ ၊ ပေ ၊ ဝိနိစ္ဆယတ္ထံ- အာပတ် , အနာပတ်, ဝရုက အာပတ်, လဟုကအာပတ် ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကောဒသန္တံ-န်သော၊ ရာဂါနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ကောဒသ- န်သော၊ ပယောဂါ-တို့ကို၊ သမဝေက္ခိတဗ္ဗော - စဉ်းစား ဆင်ခြင်ထိုက်ကုန်၏။

တကြ-ထို ကောဒသန္တံ ရာဂါနံ ဝသေန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဣမေ- ဤ ဆိုအပ်လတံ တို့ကား၊ ကောဒသ - ကုန်သော၊ ရာဂါ - ရာဂတို့တည်း၊ မောစနဿာဒေါ-မောစနဿာဒရာဂ၎င်း၊ ပေ၊ ဝနဘဂီယံ- ဝနဘဂီယ ရာဂ ၎င်း၊ ဣတိ- ဤသည်တို့တည်း၊ တတ္ထ-ထို ၁၁ ပါးတို့တွင်၊ မောစေတံ - ငှါ၊ အဿာဒေါ - သာယာတတ်သောရာဂသည်၊ မောစနဿာဒေါ - ဒ မည်၏၊ မုစ္ဆနေ-လွတ်ခြင်း၌၊ အဿာဒေါ - သည်၊ မုစ္ဆနဿာဒေါ-မည်၏၊ မုတ္တေ- လွတ်ပြီးရာအခါ၌၊ အဿာဒေါ, မုတ္တဿာဒေါ-မည်၏၊ မေထုနေ-မေထုန် ၌၊ အဿာဒေါ, မေထုနဿာဒေါ-မည်၏၊ ဖဿေ-အတွေ၌၊ အဿာဒေါ, ဖဿဿာဒေါ-မည်၏၊ ကဏ္ဍုဝနေ - အယားဖျောက်ခြင်း၌၊ အဿာဒေါ, ကဏ္ဍုဝနဿာဒေါ - မည်၏၊ ဒဿနေ - တယောက် တယောက် ကြည့်နေရ ခြင်း၌၊ အဿာဒေါ, ဒဿနဿာဒေါ- မည်၏၊ နိသဇ္ဇာယ - မာတုဂါမနှင့် အတူတကွ ထိုင်နေရခြင်း၌၊ အဿာဒေါ, နိသဇ္ဇာယာဒေါ-မည်၏၊ ဝါစာယ- အတူတကွ စကားပြောနေရခြင်း၌၊ အဿာဒေါ , ဝါစာယာဒေါ - မည်၏။

ဂေဟသိတံ-အိမ်၌မှီသော၊ ဝါ- အိမ်၌တည်သူ အမိ အဘ စသည်၌ မှီသော၊ ပေမံ-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဂေဟသိတပေမံ-မည်၏၊ ဝနဘင်္ဂိယန္တိ-ကား၊ ဝနတော-တောမှ၊ ဘဉ္စိတ္တာ-ချိုး၍၊ အာဟဋံ - ဆောင်အပ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ပုပ္ဖ ဖလာဒိ-ပန်း သစ်သီး အစရှိသော ဝတ္ထုတည်း၊ [ဘဉ္စနံ ဘင်္ဂေါ၊ ဘင်္ဂေန+ အာဟဋံ ဘင်္ဂိယံ၊ ဝနတော+ဘင်္ဂိယံ ဝနဘင်္ဂိယံ။] စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ၁၁ ပါး သော ပုဒ်တို့တွင်၊ နဝဟိ ပဒေဟိ - တို့ဖြင့်၊ သမ္ပယုတ္တအဿာဒသီသေန- ရာဂနှင့်ယှဉ်သော သာယာတတ်သော သုခဝေဒနာကိုအဥျားပြုသဖြင့် ရာဂေါ- ရာဂကို၊ ဝုတ္တော - ပြီ၊ [သမ္ပယုတ္တအဿာဒသီသေနာတိ ရာဂသမ္ပယုတ္တ သုခ ဝေဒနာမုခေန။] ဧကေန၊ ပဒေန-ဂေဟသိတ ပေမဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ သရူပေ နေဝ-သရုပ်အားဖြင့်ပင်၊ ဝါ- တိုက်ရိုက်အားဖြင့်ပင်၊ (ဝုတ္တော)၊ ဧကေန၊ ပဒေန-ဝနဘင်္ဂိယ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊ ဝတ္ထုနာ-ပန်း သစ်သီးစသော ဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဟိ- မှန်၊ ဝနဘင်္ဂေါ-တောမှ ချိုးဆောင်အပ်သော ပန်း သစ်သီး အစရှိသော ဝတ္ထုသည်၊ ရာဂဿ - ၏၊ ဝတ္ထု - တည်ရာ အကြောင်းတည်း၊ ရာဂေါယဝ-ရာဂသည်ပင်၊ န-မဟုတ်။

ပန-ဆက်၊ ဧတေသံရာဂါနံ-တို့၏၊ ဝသေန၊ ဧဝံ-သို့၊ ပယောဂါ- တို့ကို၊ သမဝေက္ခိတဗ္ဗာ - စဉ်းစားဆင်ခြင်ထိုက်ကုန်၏၊ မောစနဿာဒေ - လွတ်စေ ကြောင်း လုလ္လုပ္ပုမ္မဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မောစနဿာဒစေတနာယ - ဖြင့်၊ စေတေန္တောစေဝ - စေ့ဆော်သည်၎င်း၊ အဿာဒေန္တောစ-သာယာသည်၎င်း၊ (ဟုတ္တာ) ဥပက္ကမတိ - အံ့၊ မုစ္စတိ- လွတ်အံ့၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ တထေဝ - ထို မောစနဿာဒ စေတနာဖြင့်ပင်၊ စေတေန္တောစ-သည်၎င်း၊ အဿာဒေန္တောစ - သည်၎င်း၊ (ဟုတ္တာ) ဥပက္ကမတိ-အံ့၊ န မုစ္စတိ-အံ့၊ ထုလ္လုစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ သယနကာလေ-အိပ်ခါနီး အခါ၌၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော - ရာဂသည် ထက်ဝန်း ကျင် လုယက်အပ်သည်၊ ဝါ-ရာဂ ထကြွသည်၊ ဟုတ္တာ, ဥရုနာပါ-ပေါင်ဖြင့်

ဂေဟသိတပေမံ ။ ။ ဂေဟသိတပေမန္တိ ဣတ္ထ ဂေဟသဒ္ဓေန ဂေဟေ ဌိတာ မာတုဘဂိနိအာဒယော အဇ္ဈတ္တိကဉ္စတကာ ဂဟိတာ၊ (“ဂေဟသိတပေမံ” ၌ ဂေဟ သဒ္ဓါဖြင့် အိမ်၌တည်သော အမိ အမ နှမအစရှိသော အတွင်းကျသော ဆွေမျိုးကို ယူ၊ အိမ်တည်းဟူသော ဌာန၏ ဂေဟဟူသော အမည်ကို ဌာနိဖြစ်သော မာတုဘဂိနိစသု တို့၏ အပေါ်၌ တင်စားသောဌာနပစာတည်း၊) တေသု-ထို အဇ္ဈတ္တိက ဉ္စတကာတို့၌၊ မာတုပေမာဒိဝသေန-အိမ်၌ချစ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နော သိနေဟော ဂေဟသိတပေမံ။ [အခြားနေရာ၌ “ဂေဟသိတပေမံ” ဟုဆိုလျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ဖြစ်သောရာဂ ရ၏၊ ဤနေရာ၌ အမိစသည့် ချစ်ခြင်းရာဂရသည်-ဟူလို။]

သော်၎င်း၊ မုဋ္ဌိနာဝါ - လက်ဆုပ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ အင်္ဂဇာတံ - ကို၊ ဂါဠိ - တင်းကြပ်စွာ၊ ပီဠေတွာ - ဖျစ်ညှစ်၍၊ မောစနတ္ထာယ - ငှါ၊ သဥဿာဟောဝ - အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ) သစေ သုပတိ - အံ၊ သုပန္နဿစ - အိပ်ပျော်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အဿ - ထို ရဟန်း၏၊ အသုစိ - သည်၊ သစေ မုစ္စတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနံ-ရာဂ၏ ထကြွခြင်းကို၊ အသုဘမနသိကာရေန - အသုဘကိုနှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝူပသမေ တွာ-၍၊ သုဒ္ဓစိတ္တော - စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) သစေ သုပတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ) သုပန္နဿ - စဉ်၊ မုတ္တေပိ - သော်လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

မုစ္စနဿာဒေ - လွတ်ခြင်းဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ အတ္တနော - ၏၊ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ မုစ္စမာနံ - လွတ်ဆဲကို၊ အဿာဒေတိ - အံ၊ န ဥပက္ကမတိ - အံ၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန - ကား၊ မုစ္စမာနံ - လွတ်ဆဲကို၊ အဿာဒေန္တော သည်၊ (ဟုတွာ) သစေ ဥပက္ကမတိ - အံ၊ (ဧဝံသတိ) တေန ဥပက္ကမေန - ကြောင့်၊ မုတ္တေ - သော်၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ , မုစ္စမာနေ - သော်၊ ကာသာဝံဝါ - သင်္ကန်းကို သော်၎င်း၊ သေနာသနံ ဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ မာဒုဿိ - မဖျက်ဆီးပါ စေလင့်၊ ဣတိ - ကြံ၍၊ အင်္ဂဇာတံ - ကို၊ ဂဟေတွာ - ကိုင်၍၊ ဇဂ္ဂနတ္ထာယ - ဆေးကြော သုတ်သင်ခြင်းငှါ၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ - ရေ၏တည်ရာအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ - အံ၊ ဝန္နတိ - အပ်၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ မုတ္တဿာဒေ - လွတ်ပြီးဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ , အသုစိမှိ - သက်သည်၊ မုတ္တေ - လွတ်ပြီးသော်၊ ဌာနာ - မှ၊ စုတေ - ရှေ့ပြီးသော်၊ ပစ္ဆာ - မှ၊ အဿာဒေန္တဿ - ၏၊ ဥပက္ကမေန - နှင့်၊ ဝိနာ - ၍၊ မုစ္စတိ - အံ၊ အနာပတ္တိ၊ ပုန , အဿာဒေတွာ - ၍၊ မောစနတ္ထာယ - ငှါ၊ နိမိတ္တေ - ၌၊ ဥပက္ကမိတွာ သစေ မောစေတိ၊ (ဧဝံသတိ) သံဃာဒိသေသော။

မေထုနဿာဒေ - မေထုန်ကို သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ မေထုနရာဂေန - မေထုန်၌တပ်မက်တတ်သောရာဂဖြင့်၊ မာတုဂါမိ - ကို၊ ဂဏှာတိ - ကိုင်အံ၊ တေန ပယောဂေန - ထို ကိုင်ခြင်း ပယောဂကြောင့်၊ အသုစိ - သည်၊ မုစ္စတိ - အံ၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန - ထိုသို့ပင်သံဃာဒိသေသ် အာပတ်မသင့် ပါသော်လည်း၊ မေထုနဓမ္မဿ - ၏၊ ပယောဂတ္တာ - ကြောင့်၊ တာဒိသေ - သော၊ ဂဟဏေ - ၌၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ သီသံ - မေထုန်ဟူသော အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္တေ - သော်၊ ပါရာဇိကံ (ဟောတိ)၊ မေထုနရာဂေန - ဖြင့်၊ ရတ္တော - တပ်မက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုန - ဖန်၊ အဿာဒေတွာ - ၍၊

မောစနတ္ထာယ - ၄၇၊ နိမိတ္တေ - ၅၊ ဥပက္ကမိတွာ - ၅၊ သစေ မောစေတိ- အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ဖဿဿာဒေ- အတ္ထေအထိကို သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဖဿော - သည်၊ အဇ္ဈတ္တိကော - အတွင်း၌ဖြစ်သော အတ္ထေ၎င်း၊ ဗာဟိရောစ - အပြင်၌ဖြစ်သော အတ္ထေ၎င်း၊ (ဣတိ - သို့)၊ ဒုဝိဓော- ဧ၊ တာဝ-ဗာဟိရအတ္ထေမှရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ- သော၊) အဇ္ဈတ္တိကော - အဇ္ဈတ္တိကအတ္ထေ၌၊ အတ္ထနော-ဧ၊ နိမိတ္တံ- နိမိတ်ကို၊ ထဒ္ဒန္တိ-တောင့်မာ၏ ဟူ၍၎င်း၊ မုဒုကန္တိ-ပျော့ပြောင်း၏ ဟူ၍၎င်း၊ ဇာနိဿာမိ-သိအောင်ပြုအံ့၊ ဣတိ-ကြိ၍၊ (ကိဋ္ဌာပယတော) ဝါ-လှုပ်လှုပ် ရှားရှားကစားစေသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝါ-ကဋ္ဌိသောရဟန်း၏၎င်း၊ လောလ ဘာဝေန-လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကိဋ္ဌာပယတော ဝါ-၎င်း၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ-အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ ကိဋ္ဌာပေန္နော-စဉ်၊ ဝါ-စဉ်၊ အဿာ ဒေတွာ၊ပေ၊ ပန-ကား၊ ဗာဟိရဖဿ-၌၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ကာယသံ သဂ္ဂရာဂဖြင့်၊ မာတုဂါမဿ - ဧ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ - တို့ကို၊ ပရာမသတောစေဝ- သုံးသပ်သော ရဟန်း၏၎င်း၊ အာလိင်္ဂတောစ - ပွေ့ ဖက်သော ရဟန်း၏၎င်း၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ- အံ့၊ အနာပတ္တိ (သုက္ကမိသဋ္ဌိအတွက်) အနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင်သုက္ကမိသဋ္ဌိအာပတ် မသင့်ပါသော်လည်း၊ ကာယသံ သဂ္ဂသံဃာဒိသေသံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ဧ၊ ပေ၊ ဝိသဋ္ဌပစ္စယာပိ - လွတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သံဃာဒိသော (ဟောတိ)။

ကဏ္ဍုဝနဿာဒေ-အယားဖျော့ခြင်းဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ကဏ္ဍု ကန္တု ပိဋက ပါဏကာဒိနံ-ယားနာ , ဝဲနာ, အိုင်းအမာ, ပိုးကောင်ငယ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရဝသေန-တမျိုးမျိုး၏ အစွမ်းသည်၊ ခဇ္ဇမာနံ-ခဲအပ်သော၊ (တချို့ စာ၌ “ကဏ္ဍုဝမာနံ-ယားသော” ဟု ရှိ၏။) နိမိတ္တံ - ကို၊ ကဏ္ဍုဝနဿာဒေနော - ဖြင့်ပင်၊ ကဏ္ဍုဝတော- အယားဖျော့သော ရဟန်း၏၊ အသုစိ မုစ္စတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဒဿနဿာဒေ- ကြည့်ခြင်းဝယ် သာယာခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဒဿန ဿာဒေန-ကြည့်ခြင်း၌ သာယာခြင်းဖြင့်၊ (ဥပနိဇ္ဈာနေ၌စပ်။) ပုနပ္ပုနံ, မာတု ဂါမဿ-၏၊ အနောကာသံ-မကြည့်ထိုက်သော အင်္ဂါဇာတ်အရပ်ကို၊ [အနော ကာသန္တိ အင်္ဂါဇာတ်ပဒေသံ။] ဥပနိဇ္ဈာယနတော- စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်သော ရဟန်း၏၊ အသုစိ မုစ္စတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် သုက္ကမိသဋ္ဌိ အာပတ် မသင့်ပါသော်လည်း၊ မာတုဂါမဿ- ဧ၊ အနောကာသုပနိဇ္ဈာနေ- မကြည့် ထိုက်သော အင်္ဂါဇာတ်အရပ်ကို စူးစူး စိုက်စိုက် ကြည့်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်

(ဟောတိ)၊ပေ၊ နိသဇ္ဇဿာဒေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မာတု ဝါမေန သဒ္ဓိံ, ရဟော - ဆိပ်ကွယ်သောအရပ်၌၊ နိသဇ္ဇဿာဒရာဂေန- ထိုင်နေခြင်း၌ သာယာသော ရာဂဖြင့်၊ နိသိန္ဓဿ-၏၊ပေ၊ ပန-သော်လည်း၊ ရဟော-၌၊ နိသဇ္ဇပစ္စယာ-ထိုင်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အာပန္နာယ- သင့်ရောအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-၏၊ပေ၊ ဝါစဿာဒေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဝါစဿာဒရာဂေန - စကားပြောခြင်း၌ သာယာသော ရာဂဖြင့်၊ မတုဂါမံ - ကို၊ မေထုနသန္ဓိဿိတာဟိ - မေထုန်နှင့် စပ်ကုန်သော၊ ဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဩဘာသန္ဓဿ-ယုတ်ယုတ်မာမာပြောသော ရဟန်း၏၊အသုစိ မုစ္စတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-သော်လည်း၊ ဒုဠုလ္လဝါစာသံဃာဒိ သေသံ-ဒုဠုလ္လဝါစာ သံဃာဒိသေသံသို့၊ အာပဇ္ဇတိ ၊ပေ၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)။

ဂေဟသိတပေမေ-အိမ်၌တည်သော အိမ်အမစသူကိုမှီသောချစ်ခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မာတရံ - ကို၊ မာတုပေမေနဝါ - အိမ်၌ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဘဂိနိံ - အမ နှမကို၊ ဘဂိနိပေမေနဝါ - ကြောင့်၎င်း၊ ပုနပ္ပုနံ, ပရာမတောစေဝ-သုံးသပ်သောရဟန်း၏၎င်း၊ အာလိ ဝိတော-ပွေ့ ဖက်သောရဟန်း၏၎င်း၊ အသုစိ-သည်၊ မုစ္စတိ-အံ့၊ အနာပတ္တိ- သုက္ကရိသဋ္ဌိအနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် သုက္ကရိသဋ္ဌိအနာပတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဂေဟသိတပေမေန-ဖြင့်၊ ဖုသနပစ္စယာ-ထိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ ဂေဟသိတပေမေန-ဖြင့်၊ ရက္ခော- တပ်မက်သည်၊(ဟုတွာ)၊ပေ၊သံဃာဒိသေသော၊ ဝနဘင်္ဂေ-တောမှ ချိုးဆောင် အပ်သော ပန်းစသောငတ္ထု၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတ္ထိပုရိသာ- တို့သည်၊ အညမညံ- ခြင်း၊ ကိစ္ဆိဒေဝ- တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တမ္ဗုလ ဝန္တ ပုပ္ဖ ဝါသာဒိပ္ပကာရံ- ကွမ်း, နံသာ, ပန်း, အထုံအစရှိသော အပြား ရှိသော၊ ပဏ္ဏာကာရံ - လက်ဆောင်ကို၊ မိတ္တသန္ဓဝဘာဝဿ - ချစ်ကျွမ်း ဝင်သော မိတ်ဆွေအဖြစ်၏၊ ဒဋ္ဌဘာဝတ္ထာယ- ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ၊

ပဏ္ဏာကာရံ။ ။ [ပဏ္ဏာ + အာကာရ။] အာကာရသဒ္ဓါသည် စိတ်၌ဖြစ်သော အလိုဆန္ဒကို ထင်ရှားပြတတ်သော အမူအရာအနက်ကိုဟော၏၊ လက်ဆောင်ပေးခြင်း လည်း မိမိစိတ်ဆန္ဒကို ထင်ရှားပြခြင်းတည်း၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်း (တံစိုး) ကိုကား အလိုဆန္ဒကို ထင်ရှားပြကြောင်းပစ္စည်းဟု မှတ်၊ ထို့ကြောင့် “အာကရိယတေ အနေ နာတိ အာကာရော၊ ပဏ္ဏေန-စာနှင့်တကွ၊ အာကာရော-မိမိအလိုကိုထင်ရှားပြကြောင်း လက်ဆောင်(တံစိုး)တည်း၊ ပဏ္ဏာကာရော” ဟု ကြံပါ။

ပေသေန္တိ - ပို့တတ်ကြကုန်၏။ အယံ- ဤ ပို့အပ်သောဝတ္ထုသည်။ ဝနဘင်္ဂါ နာမ-ဂ်မည်၏။ တံ-ထိုတောမှချိုးဆောင်အပ်သော ပန်းစသောဝတ္ထုကိုမာတု ဝါမော-သည်။ ကဿစိ - သော၊ သံသဠဝိဟာရိကဿ - ရောရောနှောနှော နေလေ့ရှိသော၊ ကုလူပကတိက္ခန္ဓာ-အိမ်သို့ ကပ်တတ်သောရဟန်း၏(အထံ သို့) ပေသေတိ-ပို့အံ့၊ တဿစ- ထိုရဟန်း၏လည်း၊ ဝါ- သည်လည်း၊ အသု ကာယနာမ-ထိုမည်သူသည်၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုကို၊ ပေသိတံ-ပို့ အပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သာရတ္ထဿ-လွန်စွာ တပ်မက်သည်ဖြစ်၍၊ ပုနပ္ပုနံ, ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ တံ ဝန ဘင်္ဂံ -ထိုတောမှချိုးဆောင်အပ်သော ပန်းစသောလက်ဆောင်ကို၊ ကိဋ္ဌာပယ တော - လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ကစားစေစဉ်၊ အသုစိ- သည်၊ မုစ္စတိ- အံ့၊ အနာ ပတ္တိ- သုတ္တဝိသဋ္ဌိအနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဝနဘင်္ဂ - ဌ၊ သာရတ္ထော- သည်၊ ပေသံဃာဒိသေသော၊ ဥပက္ကမန္တေပိ-လုလ္လပ္ပိပါသော်လည်း၊ သစေ န မုစ္စတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)။

ဧဝံ- သို့၊ ဧကာဒသန္တံ- ကုန်သော၊ ဧတေသံရာဂါနံ- တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဧကာဒသ- န်သော၊ ဣမေ ပယောဂေ- တို့ကို၊ သမဝေက္ခိတ္တာ-၍၊ အာပတ္တိ ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အနာပတ္တိဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ-၏၊ [အမေး ခံရသောဝိနည်းမိုရ်က မှတ်သားရမည်။] သလ္လက္ခေတွာ-ပြီး၍၊ ဝရူကာ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝရူကာတိ- ဟူ၍၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ-ပြောပြထိုက် ၏၊ ပေတဒနုရူပံ-ထိုဝရူက လဟုကအာပတ်အားလျော်သော၊ ဝိနယကမ္မံစ- ကိုလည်း၊ ကာတဗ္ဗံ- ပြုပေးထိုက်၏၊ ဟိ- အကျိုးကား၊ ဧဝံ- ဤသို့ စဉ်းစား နှိုင်းချိန်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သောဝိနည်းကံသည်၊ သုကတံ- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ရောဂနိဒါနံ-ကို၊ ဥ တွာ-၍၊ ဝဇ္ဇေန- သည်၊ ကတဘေသဇ္ဇမိဝ- ပြုအပ်သော ဆေးကဲ့သို့၊ တဿပုဂ္ဂလဿ-၏၊ သောတ္ထိဘာဝါယစ-ချမ်းသာသည်၏အဖြစ် ဟူသောအကျိုးငှါလည်း၊ သံဝတ္တတိ-၏။

စေတေတိ န ဥပက္ကမတိတိအာဒိသု-တို့၌၊ မောစနဿာဒစေတနာယ-ဖြင့်၊ စေတေတိ-အံ့၊ န ဥပက္ကမတိ-အံ့၊ မုစ္စတိ-အံ့၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ [လွတ်စေ လိုသောစေတနာဖြစ်ခြင်းကို “စေတေတိ” ဟု ဆို၏၊ ထို့ ကြောင့် ထိုစေတနာ ဖြစ်ရုံမျှဖြင့် အာပတ်မသင့်။] မောစနဿာဒပိဋိတော - မောစနဿာဒရာဂ သည် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) မုစ္စေယျ-လွတ်ပါမူကား၊ အဟောဝတ-စွ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ စေတေတိ-အံ့၊ န ဥပက္ကမတိ-အံ့၊ နမုစ္စတိ-အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ မောစနဿာဒေန-မောစနဿာဒရာဂဖြင့်၊ န စေတေတိ-အံ့၊ ဖဿဿာဒေန - အတွေ့၌ သာယာသော ရာဂဖြင့်သော်၎င်း၊ ကဏ္ဍုဝနဿာဒေနဝါ -

ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပေ၊ တထေဝ-ထို့ အတူသာလျှင်၊ န စေတေတိ-အံ၊ ဥပက္ကမတိ-
 အံ၊ န မုစ္စတိ-အံ၊ အနာပတ္တိ၊ ကာမဝိတက္ကံ-ကာမဝိတက်ကို၊ ဝိတက္ကန္တော-
 ကြံစဉ်၊ မောစနတ္ထာယ - စေခြင်းငှါ၊ န စေတေတိ- အံ၊ န ဥပက္ကမတိ မုစ္စတိ၊
 အနာပတ္တိ၊ ပန- ဆက်၊ အဿ- ထိုရဟန်းသည်၊ ဝိတက္ကယတောပိ - ကာမ
 ဝိတက်ကိုကြံပါသော်လည်း၊ သစေ နမုစ္စတိ-အံ၊ ဣဒံ-ဤသို့ကြံပါလျက် မလွတ်
 ခြင်းသည်၊ န စေတေတိ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ အာဂတမေဝ-ပါဠိတော်၌
 တိုက်ရိုက်လာသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏။

အနာပတ္တိ သုပိနန္တေနာတိ - ကား၊ သုတ္တဿ - အိပ်ပျော်သော၊ ဝါ -
 အိပ်ပျော်သည်ဖြစ်၍၊ သုပိနေ-၌၊ မေထုနံဓမ္မံ- ကို၊ ပဋိသေဝန္တဿဝိယ-မှီဝဲ
 နေရသကဲ့သို့၎င်း၊ ကာယသံသဂ္ဂါဒိနိ-ကာယသံသဂ္ဂအစရှိသည်တို့သို့၊ အာပဇ္ဇ
 န္တဿဝိယ - ရောက်နေရသကဲ့သို့၎င်း၊ သုပိနန္တေနေဝ - အိပ်မက်သာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ ကာရဏေန - ကြောင့်၊ ယဿ - အကြင်ရဟန်း၏၊ အသုစိ- သည်၊
 မုစ္စတိ-၏၊ တဿ အနာပတ္တိ၊ [“ သုပိနန္တေန - အိပ်မက်ကြောင့်၊ ယဿ - ၏၊
 အသုစိ မုစ္စတိ၊ တဿ အနာပတ္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] ပန-ထိုသို့ အနာပတ်
 ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သုပိနေ - ၌၊ အဿာဒစေတနာယ - သာယာတတ်သော
 သုခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော စေတနာသည်၊ ဥပ္ပန္နာယ-ဖြစ်လသော်၊ အဿ-ထို
 ရဟန်း၏၊ ဝိသယော- စောင့်စည်းနိုင်သောအရာသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေ
 သတိ)၊ [နိုးလာ၍ စောင့်စည်းနိုင်သောအရာဖြစ်လျှင် - ဟူလို။] နိစ္စလေန-
 လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ နိမိတ္တံ-ကို၊ န ကိဋ္ဌာပေ
 တဗ္ဗံ-မကစားစေရာ၊ ပန- ဆက်၊ ကာသာဝပစ္စတ္တရဏရက္ခဏတ္ထံ-သင်္ကန်း၊
 အိပ်ရာခင်းတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဟတ္ထပုဋေန - လက်ခုတ်ဖြင့်၊
 ဝဟေတွာ - အသာယူ၍၊ ဇဂ္ဂနတ္ထာယ - ဆေးကြောသုတ်သင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊
 ဥဒကဋ္ဌာနံ ဝန္တံဝန္တတိ၊ န မောစနာမိပ္ပါယဿာတိ-ကား၊ ယဿ-အကြင်
 ရဟန်း၏၊ ဝါ-သ ည်၊ ဘေသဇ္ဇေန - ဖြင့်၊ နိမိတ္တံ - ကို၊ အာလိမ္ပန္တဿဝါ-
 လိမ်းကျံစဉ်သော်၎င်း၊ ဥစ္စာရာဒိနိ- ကျင်ကြီးအစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တဿ
 ဝါ-စဉ်သော်၎င်း၊ န မောစနာမိပ္ပါယဿ- လွတ်စေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုမရှိ
 ပါဘံ၊ (အသုစိ) မုစ္စတိ-အံ၊ တဿာပိ- ၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ ဒုဝိဿာပိ-
 ယက္ခမုတ္တက၊ ပိတ္တမုတ္တကအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊
 ဥမုတ္တကဿ-ရူးသည်ဖြစ်၍၊ (အသုစိ မောစန္တဿ) အနာပတ္တိ၊ ဣဓ-ဤ
 သိက္ခာပုဒ်၌၊ သေယျသကော - သည်၊ အာဒိကမ္ပိကော - တည်း၊ အာဒိကမ္ပိ
 ကဿ တဿ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ-တည်း။...ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနာဒိသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-
 ပုဒ်သည်။ ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနံ- ပဌမပါရာဇိက၏ သမုဋ္ဌာန်နှင့်တူသော
 သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ပေါသုခမဇ္ဈတ္တဒ္ဓယေန - သုခဝေဒနာ၊ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ၂ ပါး
 အပေါင်းအားဖြင့်၊ ဒွိဝေဒနံ- ၂ ပါးသောဝေဒနာရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။
 ဣတိ-အပြီးတည်း။ ဝိနိတဝတ္ထုသု-တို့တွင်၊ သုပိနဝတ္ထု-သည်။ အနုပညတ္တိယံ-
 ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊ ဥစ္စာရပဿာဝဝတ္ထုနိ-တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ၊
 ဝိတက္ကဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ ကာမဝိတက္ကန္တိ- ကား၊ ဂေဟဿိတကာမဝိတက္ကံ- အိမ်
 တည်းဟူသောကာမဂုဏ်၌ရှိသော ကာမဝိတက်ကို၊ (ဝိတက္ကန္တဿ အသုစိ
 မုစ္စိ)၊ [ဂေဟဿိတကာမဝိတက္ကန္တိ-ပဉ္စကာမဂုဏသန္နိဿိတံ ကာမဝိတက္ကံ။]
 တက္က-ထို ဝိတက္ကဝတ္ထု၌၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ-ပေ၏။ အထခေါ-
 လည်း။ ဝိတက္ကဂတိကေန-ဝိတက်သို့လိုက်သည်။ န ဘဝိတဗ္ဗိ-ရာ၊ ဥဏှောဒက
 ဝတ္ထုသု-တို့တွင်၊ ပဌမံ- ပဌမဝတ္ထုသည်။ ဥတ္တာနမေဝ- သာ၊ ဒုတိယေ- ၌၊
 သောဘိက္ခု-သည်။ မောစေတုကာမော-သည်။ (ဟုတ္တာ) ဥဏှောဒကေန-
 ဖြင့်၊ နိဗ္ဗိတ္တံ-ကို၊ ပဟရိတွာ ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်၍ ပုတ်ခတ်၍၊ နှာယိ-ရေချိုးပြီး၊
 တေန- ကြောင့်၊ အဿ- ၏။ အာပတ္တိ- ကို၊ ဝုတ္တာ- ပြီး၊ တတိယေ-၌၊ ဥပက္က
 မဿ-လုလ္လ၏။ အတ္ထိတာယ-ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဝုတ္တံ)၊ ဘေသဇ္ဇကဏ္ဍဝန
 ဝတ္ထုနိ-တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ-သာ။

မဂ္ဂဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ပဌမဿ-သော၊ ထုလ္လဥရုကဿ-ဝသောပေါင်ရှိသည်
 ဖြစ်၍၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ဝစ္ဆန္တဿ-သွားသောရဟန်း၏။ သမ္မာဓဋ္ဌာနေ-ကျဉ်းမြောင်း
 သောအရပ်၌၊ ဃန္ဓနာယ-ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်၊ အသုစိ-သည်။ မုစ္စိ-ပြီး၊ [“မုစ္စ
 တိ”ဟုလည်း ရှိ၏။ တံကာလာပေက္ခဝတ္တမာန်တည်း။]တဿ-ထိုရဟန်း၏။
 န မောစနာမိပ္ပါယတ္တာ - လွတ်စေခြင်း၌ဖြစ်သောအလို မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဒုတိယဿ-ဒုတိယရဟန်း၏၊ တထေဝ-လျှင်၊
 မုစ္စိ (မုစ္စတိ)၊ ပန - ထိုအတိုင်းလွတ်ပါသော်လည်း၊ မောစနာမိပ္ပါယတ္တာ -
 ကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ တတိယဿ - ရဟန်း၏။ နမုစ္စတိ၊
 ပန-ထိုသို့ မလွတ်ပါသော်လည်း၊ ဥပက္ကမသဗ္ဗာဝတော- လုလ္လ၏ ထင်ရှား
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ၊ မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ ဝစ္ဆ
 နေန-သွားသောရဟန်းသည်။ ပရိဋ္ဌာဟေ- ကိလေသာပူလောင်ခြင်းသည်။
 ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ န ဝန္တဗ္ဗိ-ဆက်လက်၍မသွားရာ၊ ဝမနံ-သွားခြင်းကို၊ ဥပစ္စိန္တိ
 တွာ-ဖြတ်၍၊ ဝါ- ရပ်၍၊ အသုဘာဒိမနသိကာရေန - အသုဘအစရှိသည်ကို
 နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်၊ စိတ္တံ-ရာဂနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကို၊ ဝုပသမေတွာ-ပြီး၍၊ သုဒ္ဓ

စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ဂန္တဗ္ဗိ-ရာ၏၊ ဌိတော- ရပ်လျက်၊
ဝိနောဒေတုံ-ရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ၊ သစေ န သက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
မဂ္ဂါ- မှ၊ ဩက္ကမ္မ - ဖဲ၍၊ နိသီဒိတွာ ဝိနောဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဒါယ သုဒ္ဓ
စိတ္တေနော၊ ဂန္တဗ္ဗိ-ဆက်လက်၍သွားရာ၏။

ဝတ္ထိဝတ္ထုသု- တို့၌၊ တေဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဝတ္ထိ° - အင်္ဂါဇာတ်ဖျားဝယ်
ကျင်ငယ်ထွက်ရာအရပ်ကို၊ ဒဗ္ဗိ-တင်းကြပ်စွာ၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ [ဝတ္ထိ° ဒဗ္ဗိ
ဂဟေတွာတိ အင်္ဂါဇာတဿ အဂ္ဂေ ပဿာဝနိဂ္ဂမနဋ္ဌာနေ စန္ဒိ ဒဗ္ဗိ ဂဟေတွာ၊
ဝိသဋ္ဌိအဖွင့်တုန်းက ဝတ္ထိသီသနှင့် ဤဝတ္ထိသည် မတူပါ။] ပူရေတွာ ပူရေတွာ-
ကျင်ငယ်ကိုပြည့်စေ၍ ပြည့်စေ၍၊ ဝိသဇ္ဇန္တာ - စွန့်ကုန်လျက်၊ ဂါမဒါရကာ
ဝိယ-ရွာသားကလေးတို့ကဲ့သို့၊ ပဿာဝံ-ကျင်ငယ်ကို၊ အကံသု-န်ပြီ၊ ဇန္တာ
ဃရဝတ္ထုသ္မိ°-၌၊ ဥဒရံ-ဝမ်းဗိုက်ကို၊ တာပေန္တဿ-ပူစေစဉ်၊ မောစနာဓိပ္ပါ
ယဿာပိ-လွတ်စေခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း၊ အမောစနာဓိပ္ပါ
ယဿာပိ-ဖြစ်၍၎င်း၊ မုတ္တေ- လွတ်လသော်၊ အနာပတ္တိယေဝ- သုက္ကဝိသဋ္ဌိ
အနာပတ်ပင်တည်း၊ [မောစနာဓိပ္ပါယရှိလျှင် ထုလွှစဉ်း၊] ပရိကမ္မိ-ကို၊ ကရော
န္တဿ-စဉ်၊ နိမိတ္တစာလနဝသေန-နိမိတ်ကိုလှုပ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အသုစိ-
သည်၊ မုစ္စိ-ပြီ၊ တဿာ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိဋ္ဌာနေ-၌၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-
ပြီ၊ ဥရုဃန္တာပန ဝတ္ထုသု-ပေါင်၌ထိခိုက်စေခြင်း ဝတ္ထုတို့၌၊ ယေသံ-အကြင်
ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အင်္ဂါဇာတမ္ဘိ-
ကိုလည်း၊ ဖုသာပေသံ- ထိစေကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ ဣတိ
ဧဝံ-သို့၊ ကုရုန္တဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တိ-ပြီ၊ သာမဏေရာဒိဝတ္ထုနိ- သာမဏေရ
အစရှိသောဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ-န်သည်သာ၊ ကာယထမ္ဘနဝတ္ထု
သ္မိ°-၌၊ ကာယံ ထမ္ဘန္တဿာတိ-ကား၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ နိသီဒိတွာဝါ-၍
သော်၎င်း၊ နိပဇ္ဇိတွာဝါ- ၎င်း၊ နဝကမ္မိ- အသစ်အသစ်အမှုကို၊ ကတွာဝါ-
၎င်း၊ အာလသိယဝိမောစနတ္ထံ - ပျင်းသု၏အဖြစ်မှ လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊
ဝိဇမ္ဘန္တဿ-ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းသောရဟန်း၏၊ (အသုစိ မုစ္စိ)။

ဥပနိဇ္ဈာယနဝတ္ထုသ္မိ°-၌၊ (ဣတ္ထိ-သည်၊) ပဋသတနိဝတ္ထာ-ထပ်၍ဝတ်အပ်
သော အဝတ်တရာရှိသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - ဥားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ) ပုရ
တောဝါ-ရှေ့၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆတောဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ဌတွာ-ရပ်၍၊ ဣမသ္မိ°
နာမဩကာသေ-ဤမည်သောအရပ်၌၊ နိမိတ္တံ-နိမိတ်ရှိ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊
ဥပနိဇ္ဈာယန္တဿ- စူးစိုက်စွာ ကြည့်သောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ(ဟောတိ)၊
အနိဝတ္ထာနံ-အဝတ်မပါကုန်သော၊ ဂါမဒါရိကာနံ-ရွာသူကောင်မကလေး

တို့၏၊ နိမိတ္တံ၊ ဥပနိဇ္ဈာယန္တဿ ပန-၏ကား၊ (အာပတ္တိဘာဝေ-၌) ဝတ္ထုဗွံ-
သည်၊ ကိမေဝ- အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ တိရစ္ဆာနဂတာနံပိ-မတို့၏
လည်း၊ နိမိတ္တေ-၌၊ ဒေသဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ ဣတောစ-မှ၎င်း၊ ဣတောစ-
မှ၎င်း၊ အဝိလောကေတွာ - အမျိုးမျိုးမကြည့်မှ၍၊ ဒိဝသံပိ -လည်း၊ ဧက
ပယောဂေန-ဂဖြင့်၊ ဥပနိဇ္ဈာယန္တဿ-၏၊ ဧကမေဝ ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ပေ၊
ဥမ္ဘိလနနိမိလနဝသေန ပန - မျက်စိဖြင့်ခြင်း၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်ကား၊ (ပယောဂေ ပယောဂေ)န ကာရေတဗ္ဗော - ထိုက်၊ သဟသာ-
အဆောတလျင်၊ ဥပနိဇ္ဈာယိတွာ-စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်မိ၍၊ ပုန, ပဋိသင်္ခါယ-
ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာဖြင့်၊ သံဝရေ - စောင့်စည်းခြင်း၌၊ တိဋ္ဌတော -
တည်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ တံသံဝရံ - ကို၊ ပဟာယ-၍၊
ပုန , ဥပနိဇ္ဈာယတော - ၏၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ (ဟောတိ)၊ တာဠုဒ္ဓိဒ္ဓါဒိဝတ္ထုနိ-
သံကေဝံပေါက်အစရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ- ကုန်သည်သာ၊
နာနဝတ္ထုသု-တို့၌၊ ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဥဒကသောတံ- ရေအယဉ်
ကို၊ နိမိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပဟရိံ သု-ပုတ်ခတ်ကြကုန်ပြီ၊ တေသံ-တို့၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊
ဝုတ္တာ၊ ဥဒဗ္ဗလဝတ္ထုသုပိ - တို့၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ
ဝတ္ထုတို့၌၊ ဥဒကစိက္ခလော-ရေရှိသောညွှန်ကို၊ ဥဒဗ္ဗလန္တိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊
ဧတေနေဝ ဥပါယေန - ဖြင့်သာလျှင်၊ ဣတော - ဤဝတ္ထုမှ၊ ပရာနိ, သဗ္ဗာ
နေဝ-ကုန်သော၊ ဥဒကဓာဝနာဒိဝတ္ထုနိ - တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ပန-အထူး
ကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ပုပ္ဖါဝဠိယဝတ္ထုသု-ပုပ္ဖါဝဠိယဝတ္ထု
တို့၌၊ နမောစနာဓိပ္ပာယဿ- ၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ သစေပိ (ဟောတိ)-
အကယ်၍လည်းဖြစ်ပါပေ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ကိဋ္ဌနပစ္စယာ-
ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်၊ [ဣတိ-ဤကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊] ဣတိ-အပြီးတည်း....
သုက္ကပိသဋ္ဌိသိက္ခာပဒဝတ္ထုနာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပုပ္ဖါဝဠိ။ ။ပုပ္ဖါဝဠိတိ-ကိဋ္ဌာဝိသေသဿာဓိဝစနံ၊ တံ (ထို ပုပ္ဖါဝဠိကစားခြင်း
ကို) ကိဋ္ဌန္တာ နဒိအာဒိသု ဆိန္ဒတဋ္ဌံ (ကမ်းပါးပြတ်ကို)၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ စိက္ခလံ-ရွံ့ညှန်
ဖြစ်အောင်၊ ကတွာ, တတ္ထ-ထို ကမ်းပါးပြတ်ညွှန်ပေါ်၌၊ ဥဘောဘါဒေ-ခြေ ၂ ဘက်
တို့ကို၊ ပသာရေတွာ - ဆန့်တန်း၍၊ နိသိန္ဒာ-ထိုင်ကုန်လျက်၊ ပပတန္တိ - လျှောချကြ
ကုန်၏၊ “ပုပ္ဖါဝဠိယ”ဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိတော်ဝယ် ဝါလိကဝတ္ထု၌ “ဝါလိကံ အင်္ဂဇာတံ” ၂ ပုဒ်လုံးကို
“သဲသို့+အင်္ဂါဇာတ်ကို” ဟု ၂ ပုဒ်လုံး၌ ကံအနက်ပေး၊ (တနည်း) “ဝါလိကံ-၌”
ဟု အာဓာရပေး၊ ပဝေသေန္တဿာတိ ဋီကမ္မကတ္တာ ဝါလုကံ အင်္ဂဇာတန္တိ ဥဘယ
တ္တာပိ ဥပယောဂဝစနံ ကတံ၊ ဝါလုကန္တိ-ဝါလုကာယာတိ (ဝါ) အတ္ထော။

ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒ

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ - တေန ၊ ပေ ၊ ဘဂဝါဟူသောပုဒ် အပေါင်းသည်။ ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒံ - ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်တည်း။ (တနည်း)။ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ - တေန ၊ ပေ၊ ဘဂဝါအစရှိ သော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပဒံ-တည်း။ [အာချုတ္တ ဣတိ တလုံး အကြေကြံ၊] တကြ- ထို ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အယံ- ဤဆိုအပ် လတံ့ကား၊ အနတ္တာန ပဒဝဏ္ဏနာ - မပေါ်လွင်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ အရညေ ဝိဟရတီတိ - ကား၊ အာဝေဏိကေ - ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်မှ သီးခြားဖြစ်သော၊ အရညေ - တောကျောင်း၌၊ န ဝိဟရတိ-နေသည်မဟုတ်၊ ဇေတဝန်ဝိဟာရသေဝ - ၏သာလျှင်၊ ပစ္စန္တေ - အစွန်အဖျားဖြစ်သော၊ ဧက ပသေ-တခုသောဘေး၌၊ (ဝိဟရတိ-၏)၊ မဇ္ဈေ ဂဗ္ဘောတိ-ကား၊ တဿစ ဝိဟာရဿ-ထိုကျောင်း၏လည်း၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဂဗ္ဘော-အခန်းသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ သမန္တာ ပရိယာဂါရောတိ-ကား၊ အဿ-ထိုကျောင်း၏၊ သမန္တာ ပန- ပတ်ဝန်းကျင်၌ကား၊ မဏ္ဍလမာဠပရိက္ခေပေါ-တန်ဆောင်းဝန်း အကာအရံ သည်၊ ဟောတိ - ရှိ၏၊ (ဘေးပတ်လည်၌ စကြိုန်အဆောင်ဝိုင်း ရှိသည်- ဟူလို၊) ကိရ - ချဲ့၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ အန္တောယေဝ-၌သာလျှင်၊ အာဝိဇ္ဇန္တေ ဟိ- လှည့်ပတ်သူတို့သည်၊ ဝိစရိတံ-

တေန ၊ ပေ ၊ ဘဂဝါတိ။ ။ဤပါဌ၌ ဣတိသဒ္ဓါသည် ပဒတ္တဝိပလ္လာသ နိပါတ် တည်း။ [ပဒတ္တ-ပုဒ်နက်ကို+ဝိပလ္လာသ-ဖောက်ပြန်စေကြောင်း နိပါတ်။] “ထိုအခါ၌ အလုံးစုံကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ” ဟူသောအနက်ကို မပေးရအောင် ပုဒ်၏အနက်ကို ပြောင်းလွှဲစေသော နိပါတ်- ဟူလို၊ ထို နိပါတ်ကြောင့် “ တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ တိ-တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ ဟူသော ” ဟု မူလပါဌ်အတိုင်း အနက်ပေးရသည်။ ထိုသို့ မူလပါဌ်အတိုင်း အနက်ပေးရသောကြောင့် “တေန” စသည် ကိုလည်း (သဒ္ဓါသာလျှင် အနက်ရှိသော) သဒ္ဓပဒတ္တကပုဒ် ဟု ခေါ်သည်။ [သဒ္ဓေါ ယေဝ + ပဒတ္တော ယဿာတိ သဒ္ဓပဒတ္တကံ (ပဒံ)။]

နည်းဥပစာ။ ။ဆက်ဥပစာ- “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ-တေန ၊ ပေ၊ ဘဂဝါ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်သည်-ဟု ပေးရာ၌ ထိုစကားမျှသာ သိက္ခာပုဒ်မဟုတ်၊ နောင်လာလတံ့ အားလုံးပင် ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “တေန၊ ပေ၊ ဘဂဝါ ” သည် အပေါင်း၏အမည်ကို အစိတ်၌တင်စားသော ဧကဒေသျူပစာတည်း။ “သမုဒ္ဓေါ မယာ ဒိဋ္ဌော” ကဲ့သို့မှတ်၊ နည်းအားဖြင့် နိဒဿနနည်းတည်း။ တနည်း- ဣတိတလုံး အကြေကြံ၍ ထိုဣတိကို အာဒိအနက်ပေးလျှင်ကား ဥပစာမဟုတ်၊ မုချသဒ္ဓါ ပင်ဖြစ်သည်။ [နေရာတိုင်းမှာ ဤနည်းချည်းတည်း။]

လှည့်လည်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ - သည်၊ ဟောတိ-၏၊ (တထာ-ဖြင့်၊)သော-ထို
 ကျောင်းကို၊ မဇ္ဈေ-၌၊ စတုရသံ- ၄ ထောင့်ရှိသော၊ ဂဗ္ဘံ - ကို၊ ကတွာ-၍၊
 ဗဟိ-ဘေး၌၊ မဏ္ဍလမာဠပရိက္ခေပေန-ဖြင့်၊ ကတော-ပြုအပ်ပြီ၊ သုပညတ္တန္တိ-
 ကား၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ ထပိတံ-ထားအပ်ပြီ၊ ယထာ ယထာ-အားဖြင့်၎င်း၊
 ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဩကာသေစ - အရပ်၌၎င်း၊ ထပိတံ-သည်၊ (သမာနံ- သော်၊)
 ပါသာဒိကံ - စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၊ လောကရဉ္ဇကံ-
 လူအပေါင်းကို နှစ်သက်စေတတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တထာ တထာ-ဖြင့်၎င်း၊
 တသ္မိံ တသ္မိံ ဩကာသေ-၌၎င်း၊ ထပိတံ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ သော- ထိုဥဒါယီသည်၊
 ဝတ္တသီသေန-ခန္ဓကဝတ်ကိုအဥျးပြုသဖြင့်၊ ဧကကိစ္စမ္ပိ-ကိုလည်း၊ နကရောတိ-
 ပြုသည်မဟုတ်။

ဧကစ္စ ဝါတပါနေ ဝိဝရန္တောတိ-ကား၊ ယေသု-အကြင်လေသောက်
 ပြုတင်းတို့ကို၊ ဝိဝဋ္ဌေသု-ဖွင့်အပ်ကုန်သော်၊ အန္ဓကာရော-အမိုက်မှောင်သည်၊
 ဟောတိ-၏၊ တာနိ-ထို လေသောက် ပြုတင်းတို့ကို၊ ဝိဝရန္တော-ဖွင့်လျက်၊
 ယေသု-အကြင် လေသေခံပြုတင်းတို့ကို၊ ဝိဝဋ္ဌေသု-သော်၊ အာလောကော-
 အလင်းရောင်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တာနိ- တို့ကို၊ ထကန္တော - ပိတ်လျက်၊ ဧဝံ
 ပပေ၊ တေဒဝေါစာတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ တေန ဗြာဟ္မဏေန-ထို ပုဏ္ဏားသည်၊
 ပသံသိတွာ - ချီးမွမ်း၍၊ ဝုတ္တေ - သော်၊ သာဗြာဟ္မဏီ- ထို ပုဏ္ဏားမသည်၊
 ပသန္ဓော - ကြည်ညိုသော၊ အယံ ဗြာဟ္မဏော - သည်၊ ပဗ္ဗဇိတုကာမော
 မညေ - ရှင်ရဟန်း ပြုလိုလေယောင်တကား၊ ဣတိ- သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်
 ထင်၍၊ နိဂူဟိတဗ္ဗိပိ-လျှိုဝှက်ထိုက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အတ္တနော-၏၊ တံ
 ဝိပုကာရံ-ထို ဖေါက်ဖေါက် ပြန်ပြန်ပြုမှုကို၊ ပကာသေန္တိ-ဖေါ်ပြောလိုသည်၊
 ဧကဝလံ-အပြစ်ပြောလိုခြင်း မဘက်သက်သက်၊ တဿ-ထို ပုဏ္ဏား၏၊ သဒ္ဓါ
 ဝိယာတာပေက္ခာ-သဒ္ဓါပျက်ခြင်းကို ရှုခဲ့သည်၊ [သဒ္ဓါတရားပျက်စေလိုသည်။]
 ဟုတွာ-၍၊ ဧတံ ကုတော တဿ ဥဋ္ဌာရတ္တတာတိ အာဒိဝစနံ-ဤ ကုတော၊ ပေ၊
 စကားကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုကုတော တဿ ဥဋ္ဌာရတ္တတာ အစရှိသော
 စကားရပ်၌၊ အဿ - ထို ဥဒါယီ၏၊ ဥဋ္ဌာရော- မွန်မြတ်သော၊ အတ္တာ - စိတ်
 သည်၊ (အတ္ထိံ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော - ထို ဥဒါယီသည်၊) ဥဋ္ဌာရတ္တာ-
 ဥဋ္ဌာရတ္တာမည်၏၊ ဥဋ္ဌာရတ္တနော - မွန်မြတ်သော စိတ်ရှိသူ၏၊ ဘာဝေါ-
 ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာတည်း၊ ဥဋ္ဌာရတ္တတာ- ဖြစ်ရာ၊ [ဥဋ္ဌာရတ္တတာတိ- ဥဋ္ဌာရ
 စိတ္တတာ - ဒီကာ၊ “ အတ္တသဒ္ဓါသည် စိတ်ဟော ” ဟူလို။] ကုလိတ္ထိဟိတိ
 အာဒိသု-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဃရဿာမိနိယော-အိမ်ရှင်မတို့သည်၊ ကုလိတ္ထိယော

နာမ - ကုလိတ္တိတို့မည်၏။ ပုရိသန္တရဂတာ - ယောက်ျားတပါး သွားရောက်
 အပ်ဘူးကုန်သော၊ ကုလဗီတရော - အမျိုးသွီးတို့သည်။ ကုလဗီတရော နာမ-
 ကုလဗီတုတို့မည်၏။ အနိဝိဒ္ဓါ-ယောက်ျားတပါးသည် မဖောက်ထွင်းအပ်သော
 မိန်းမတို့ကို၊ ကုလ ကုမာရိယော နာမ - ကုလကုမာရိတို့မည်၏ ဟူ၍၊ ဝါ-
 အမျိုးသွီး အပျိုစင်တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ - ကုန်၏။ ပရကုလတော- သူတပါးအိမ်မှ၊
 အာနိတာ - နံသော၊ ကုလဒါရကာနံ - အမျိုးသားတို့၏၊ ဝရယော - မိန်းမ
 တို့သည်။ ဝါ- ချွေးမတို့သည်။ ကုလသုဏ္ဍာနာမ-ကုလသုဏ္ဍတို့မည်၏။

ဩတိဏ္ဏောတိ - ကား၊ ယက္ခာဒိဟိ - ဘီလူးအစရှိသော သတ္တုတို့သည်။
 [အာဒိဖြင့် ပူးဝင်တတ်သော နတ်စသည်ကိုယူ၊] သတ္တာ-တို့ကို၊ (ဩတိဏ္ဏာ)
 ဝိယ-သက်ရောက် ပူးဝင်အပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ အန္တော-၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇ
 နန္တန - သော၊ ရာဂေန ဝါ - ရာဂသည်သော်လည်း၊ ဩတိဏ္ဏော- သက်ဝင်
 အပ်သည်၊(ဟုတွာ-ရုံ၊သမာပဇ္ဇေယျ-၌စပ်)၊ ကူပါဒိနိ-တွင်းအစရှိသည်တို့သို့၊
 သတ္တာ-တို့သည်၊ (ဩတိဏ္ဏာ)ဝိယ-သက်ဆင်းကျရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊(တထာ-
 တူ)၊ အသမပေက္ခိတွာ - ကောင်းစွာ မရှုဆင်ခြင်မှု၍၊ [အနိစ္စ ဒုက္ခ အသုဘ
 အနတ္တဟု မရှုမှု၍၊] ရဇနိယေ-တပ်မက်ဘွယ် ကောင်းသော၊ ဌာနေ-အရာ၌၊
 ဝါ - အာရုံ၌၊ ရဇ္ဇန္တော - တပ်မက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သယံ ဝါ - ကိုယ်တိုင်
 သော်လည်း၊ ရာဂံ-သို့၊ ဩတိဏ္ဏော-သက်ဆင်းကျရောက်သည်၊(ဟုတွာ-ရုံ)၊
 ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥဘယထာဝိ- ၂ ပါးပြားသော အနက်အားဖြင့်
 လည်း၊ ဧတံ-ဤ ဩတိဏ္ဏဟူသော အမည်သည်၊ ရာဂသမဂီသေဝ- ရာဂနှင့်
 ပြည့်စုံသူ၏သာလျှင်၊ ဝါ-သူကိုသာလျှင်၊ အဓိဝစနံ-အထက်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါ
 တည်း၊ ဝါ - ဟောသောအမည်တည်း၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဩတိဏ္ဏောနာမ

၁။ ရာဂေန ဩတိဏ္ဏော။ ။ဩတိဏ္ဏောကဲ့သို့သော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကိတ်ပုဒ်ကို
 ရာဂေနကဲ့သို့ အဝုတ္တကတ္တားထည့်၍ဖွင့်ပြလျှင် ကမ္မသာဓနပြုရာ၏။ ထို့ကြောင့်“ဩတရိ
 ယတေ-ရာဂသည် သက်ရောက်အပ်၏။ ဣတိ ဩတိဏ္ဏော ” ဟု ကမ္မသာဓိပြု၊ ဘီလူး
 “အစိမ်းသူရဲ နတ်စုံးတို့သည် လူကိုပူးဝင်အပ်သကဲ့သို့ ရာဂဘီလူးသည်လည်း ထိုရဟန်းကို
 ပူးဝင်အပ် (အပူးဝင်ခံနေရ)သည်-ဟူလို။ [“သံဝဏ္ဏေ ကြုတ်, ရှိသည့်ပုဒ်ကို, အဝုတ်
 ကတ္တား, ဖွင့်ပြထားမှု, ပြုငြားကမ္မ-သာဓနတည်း” — လင်္ကာ။]

၂။ ရာဂံ ဩတိဏ္ဏော။ ။ရာဂံကဲ့သို့ အဝုတ္တကံထည့်၍ဖွင့်ရာ၌ကား ကတ္တုသာဓန
 ပြုရသည်။ ထို့ကြောင့် “ဩတရတိ-ရာဂတည်းဟူသောတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်
 တတ်၏။ ဣတိ ဩတိဏ္ဏော ” ဟု ပြု၊ “ လူသည် ရေတွင်း ရေကန်သို့ ကျရောက်သကဲ့သို့
 ထို အတူ ရဟန်းသည် ရာဂတည်းဟူသောတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သည်” ဟူလို။
 [“ဖွင့်ဒုတိယာ, ကံရှိရာဝယ်, မှန်စွာကတ္တု, ဝိပြုဟိပြုလော့” — လင်္ကာ။]

သာရတ္ထော အပေက္ခဝါ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တောတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အဿ - ထို
ဩတိဏ္ဏောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ [ဩတိဏ္ဏောနာမ-ကား၊
သာရတ္ထော - လွန်စွာတပ်မက်သည်၊ အပေက္ခဝါ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့်ရှုစွဲ
ခြင်းရှိသည်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော-ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စပ်ဖွဲ့သောစိတ်ရှိသည်။]

တတ္ထ-ထို ဩတိဏ္ဏောနာမ အစရှိသော ပါဠိချပ်၌၊ သာရတ္ထောတိ-ကား၊
ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဖြင့်၊ သုဠု-လွန်စွာ၊ ရတ္ထော-တပ်မက်သည်၊ အပေက္ခ
ဝါတိ-ကား၊ ကာယသံသဂ္ဂါပေက္ခာယ-ကာယသံသဂ္ဂကိုရှုစွဲခြင်းဖြင့်၊ အပေက္ခ
ဝါ-သည်၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တောတိ-ကား၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေနဝ - ဖြင့်ပင်၊ တဿိ
ဝတ္ထုသ္မိံ- ထို မာတုဂါမဟူသောဝတ္ထု၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော-သည်၊ ဝိပရိဏတေ
နာတိ - ကား၊ ပရိသုဒ္ဓဘဝင်ံသန္တတိသင်္ခါတံ - ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော
ဘဝင်အစဉ် ဟု ဆိုအပ်သော၊ ပကတိံ - ပင်ကိုယ် သဘောကို၊ ဝိဇဟိတွာ-
စွန့်၍၊ အညထာ - ဘဝင်အစဉ်မှ တပါးသော အပြားအားဖြင့်၊ ပဝတ္ထေန-
ဖြစ်သော၊ ဝါ-တနည်း၊ ဝိရူပံ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ ပရိဏတေန-ပြောင်း
လွဲသော၊ ဝိရူပံ, ပရိဝတ္ထေန- ပြောင်းလွဲသော၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာ
အားဖြင့်၊ ပရိဝတ္ထမာနံ - ပြောင်းလွဲလသော်၊ ဝိရူပံ - ဖောက်ပြန်သည်၊
ဟောတိ-၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဖောက်ပြန်လေသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊
ပရိဝတ္ထိတွာ-ပြောင်းလွဲ၍၊ ဌိတေန-တည်သော၊ (စိတ္တေန-ဖြင့်) ဣတိ-ကား၊
အဓိပ္ပာယော- အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ဧတံ-ဤ
ဖောက်ပြန်သောစိတ်သည်၊ ရာဂါဒိဟိ-တို့နှင့်၊ သမ္ပယောဂံ-ယှဉ်ခြင်းကို၊ နာတိ
ဝတ္ထတိ- မလွန်နိုင်၊ တသ္မာ, ဝိပရိဏတန္တိ ရတ္ထမ္ပိ စိတ္တံတိ အာဒိနာ - သော၊
နယေန - ဖြင့်၊ အဿ- ထို ဝိပရိဏတပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ ဝတွာ - ပြီး၍၊

ဝိပရိဏတေန။ ။ဝိကို ဝိဇဟိတွာဟု၎င်း, ပရိဏတေနကို “အညထာ ပဝတ္ထေန”
ဟု ၎င်း ဖွင့်သည်၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပါလာသော ဘဝင်အစဉ်သည် ဝိပရိဏတိတ်ဖြစ်၍
လောဘဒေါသစသော ကိလေသာတို့မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောစိတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့်
“ပရိသုဒ္ဓဘဝင်ံသန္တတိသင်္ခါတံ” ဟု မိန့်သည်၊ ရာဂစသည်နှင့် ယှဉ်သော အကုသိုလ်
စိတ်ကား ထို ပရိသုဒ္ဓ ဘဝင်အစဉ်ကို စွန့်ခွါ၍ဖြစ်သော စိတ်တည်း။ [ပဘဿရမိဒံ
ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ - ကေဂုံတ္တရ၊
ပဏိဟိတ အစ္ဆဝဂ်။]

ဝိရူပံဝါ ပရိဏတေန။ ။ဝိကို “ဝိရူပံ” ပရိဏတေနကို “ပရိဝတ္ထေန” ဟု တနည်း
ဖွင့်၏၊ ကုသိုလ်စိတ်လည်း ဘဝင်အစဉ်မှပြောင်းလွဲ၏၊ သို့သော် ထိုပြောင်းလွဲခြင်းကား
ဖောက်ပြန်သော ပြောင်းလွဲခြင်းမဟုတ်၊ ရာဂစသော ကိလေသာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်သာ
ကောင်းသောသဘောမှ ဖောက်ပြန်သော ပြောင်းလွဲခြင်းဖြစ်သည်-ဟုလို။

[“ဝိပရိဏတန္တိ ရတ္တံပိ စိတ္တံ ဝိပရိဏတံ, ဒုဋ္ဌံပိ စိတ္တံ ဝိပရိဏတံ, မူဋ္ဌံပိ စိတ္တံ ဝိပရိဏတံ ” တိုင်အောင် ဟောတော်မူပြီ ။] အန္တေ - အဆုံး၌၊ ဣဓ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပေတတ္ထံ - ကို၊ ဒသောန္တော (ဟုတွာ) အပိစ၊ ပေ၊ ဝိပရိဏတန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ - ပြီ။

တဒဟု ဇာတာတိ-ကား၊ တံဒိဝသံ-၌၊ ဇာတာ- မွေးဖွားသော ကလေးမ တည်း၊ [“တဒဟု” ကို “တံဒိဝသံ” ဟု ဖွင့်သည်။ အဟနောင် သ္မိဝိဘတ် ကို ဥပြု၍ “အဟု” ဟု ပြီးသည်။ တနည်း-အဟုသည် နေ့အနက်ဟော သတ္တမုန္တ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။] ဇာတမတ္တာ - မွေးဖွားပြီးကာမျှ ဖြစ်သော၊ အလ္လမံ သ ပေသိဝဏ္ဏာ-စိုသောအသားတစ်သဏ္ဍာန်ရှိသော မိန်းကလေးသည်၊ (မာတု ဂါမောနာမ)၊ ဟိ- မှန်၊ ဝေရူပါယပိ - ဤသို့ သဘောရှိသော မိန်းကလေး နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိံ, ကာယသံသဂ္ဂေ - ကိုယ်ကို နှီးနှောခြင်းကြောင့်၊ သံဃာဒိ သေသော-သည်၎င်း၊ မေထုနဝိတိက္ကမေ - ကြောင့်၊ ပါရာဇိကံ - သည်၎င်း၊ ရဟော - ဆိပ်ကွယ်ရာ အရပ်၌၊ နိသဇ္ဇဿာဒေ - အတူတကွ ထိုင်နေခြင်း၌ သာယာခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယဉ္ဇ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ ပဂေဝါတိ-ကား၊ ပဌမမေဝ-ရှေးဥျား မဆွ အစကပင်၊ [ပဂေနိပါတ်သည် ပဌမအနက်ဟော။]

ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျာတိ - ကား၊ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိံ - လက်ကို ဆွဲကိုင်ခြင်းအစရှိသော၊ ကာယသမ္ပယောဂံ-ကိုယ်ဖြင့် စပ်ယှက်ခြင်းသို့၊ ကာယ မိသီဘာဝံ-ကိုယ်ဖြင့် ရောနှောခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သို့၊ သမာပဇ္ဇေယျ-ရောက်အံ့၊ [ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ “ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိံ” ဟုရှိ၏။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤကာယသံသဂ္ဂသို့၊ သမာပဇ္ဇန္တဿ-ရောက်သောရဟန်း၏၊ ယောသော ကာယသံသဂ္ဂေါနာမ-ဝှမည်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထို ကာယသံသဂ္ဂသည်၊ အတ္ထတော-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ အဇ္ဈာစာရော-လွှမ်းမိုး၍ကျင့်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကျူးလွန်ခြင်းသည်၊ ရာဂဝသေန - ဖြင့်၊ သညမဝေလံ - စောင့်စည်း အပ်သော သီလတည်းဟူသော အပိုင်းအခြားကို၊ အဘိဘဝိတွာ - လွှမ်းမိုး၍၊

ကာယသံသဂ္ဂံ။ ။ သံသဂ္ဂံကို “ မိသီဘာဝံ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ထိုဘာဝ အရ ရောနှောခြင်းကြိယာ ရ၏။ ထို့ကြောင့် “ သံသဇ္ဇနံ-ရောနှောခြင်း၊ သံသဂ္ဂေါ-ခြင်း ” ဟု ပြု၊ ရောနှောသော ဝတ္ထု ၂ ရပ်သည် အဘယ်အရာအားဖြင့် ရောစပ်ကြသနည်း- ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “ ကာယ ” ဟု ဝိသေသန ကူမရသည်။ ထို့ကြောင့် “ ကာယေန-ကိုယ်အားဖြင့် + သံသဂ္ဂေါ-ကာယသံသဂ္ဂေါ ” ဟု ပြုရသည်။ ကာယအရ တကိုယ်လုံး ရသော်သည်း လက်စသော ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းကို ဧကဒေသျှူပစာရ အားဖြင့် “ ကာယ ” ဟု ယူပါ။

(ကျူးကျော်၍)၊ အာစာရော-ကျင့်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထို ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျဟူသောပုဒ်၏၊ သင်္ခေပေန-အကျဉ်း ချုပ်အားဖြင့်၊ အတ္တံ-ကို၊ ဒဿန္တော-မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ) အဇ္ဈာစာရော ဝုစ္စတိတိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ အာဟ-မူပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါတိအာဒိ-ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါအစရှိသောပုဒ်အပေါင်း သည်၊ အဿ-ထို ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ ပုဒ်၏၊ ဝိတ္တာရေန-အားဖြင့်၊ အတ္တဒဿနံ- အနက်ကိုပြုကြောင်း ပုဒ်အပေါင်းတည်း။ [“အာဒိဘေဒံ” ဟု ဘေဒသဒ္ဓါ ပါနေသည်ကား မကောင်း၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌လည်း မပါ။] တတ္ထ - ထို ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဟတ္ထာဒိနံ- တို့၏၊ ဝိဘာဝ ဒဿနတ္ထံ-ဝေဘန်အပ်သောအပြားကိုပြုတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဟတ္ထောနာမ ကပ္ပရံ ဥပါဒါယာတိအာဒိ- ကို၊ အာဟ- ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဟတ္ထောနာမ အစ ရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ကပ္ပရံ ဥပါဒါယာတိ- ကား၊ ဒုတိယံ-သော၊ မဟာသန္ဓိ- အဆက်အစပ်ကြီးကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ [လက်ကောက်ဝတ်ကို ပဌမမဟာသန္ဓိ၊ တတောင်ဆစ်ကို ဒုတိယ မဟာသန္ဓိ - ဟု ဆိုသည်။] ပန - ဆက်၊ အညတ္ထ- အခြားသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ မဏိဗန္ဓတော-လက်ကောက်ဝတ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ယာဝ အဂ္ဂနခါ- လက်သည်းဖျားတိုင်အောင်၊ ဟတ္ထော- ဟတ္ထကို၊ (အဓိပ္ပေ တော၊) ဣမ- ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဂ္ဂဗာဟာယ-လက်မောင်းဖျားနှင့်၊ သိန္ဓိ-ကွ၊ ကပ္ပရတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (ဟတ္ထော-ဟတ္ထကို)၊ အဓိပ္ပေတော-၏။

သုဒ္ဓကေသာနံ ဝါတိ-ကား၊ သုတ္တာဒိဟိ- ချည် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အဓိ သာနံ-ရောနှောခြင်း မရှိကုန်သော၊ သုဒ္ဓါနံ-သက်သက်ကုန်သော၊ ကေသာနံ ယေဝ-ဆံပင်တို့၏သာလျှင်၊ (ဝေဏီ-အစုသည်၊ ဝေဏီနာမ-ဝေဏီမည်၏။)

အဇ္ဈာစာရော။ ။ “အဓိ + အာစာရော” ဟု ခွဲ၊ အဓိကို “ ရာဂဝသေန အဘိ ဘဝိတွာ သညမဝေလံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ရဟန်းတို့ စောင့်စည်းအပ်သော သီလဟူသော စည်းကို (ဝါ) ကမ်းကို “ သညမဝေလံ ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထို သီလဟူသောစည်းကို လွှမ်းမိုး ကျော်နင်း၍-ဟူလို၊ “အာစာရော-ပြုကျင့်ခြင်း” ဟူသည် လက်ကိုကိုင်ခြင်း အစရှိသောအမှုအရာကြိုယာတည်း။ [သညမဝေလံ နှိ-သီလမရိယာဒံ၊ အာစာရောတိ- အာစရဏံ၊ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိကြိုယာ၊-ဒီကာ။]

သုဒ္ဓကေသာနံ ဝါ။ ။ ဤပါဠိအတိုင်း မြန်မာစာမူ ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ မတွေ့ ရသော်လည်း သီဟိုဠ် ယိုးဒယားမူများ၌ ပါရှိသတတ်၊ ထိုပါဠိသည် အဋ္ဌကထာဖွင့်ထား သောကြောင့် ပါဠိမှန်ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “ဝေဏီနာမ သုဒ္ဓကေသာနံဝါ သုတ္တမိဿာနံဝါ၊ ပေ၊ မဏိမိဿာနံဝါ ဝေဏီ” ဟု ရှေ့နောက်ညှပ်လျက် ဝေဏီ ၂ ရပ်

ဝေဏီတိ တေ-အမည်သည်။ တီဟိ-နသော၊ ကေသဝန္တီဟိ - ဆံအစုတို့ဖြင့်၊
 ဝိနန္ဒိတ္တာ- ဖွဲ့ကြက်၍၊ ဝါ- ဖွတ်မြီးထိုး၍၊ ကတကေသကလာပဿ - ပြုအပ်
 သော ဆံအပေါင်း၏၊ ဝါ-ပြုအပ်သော ဆံအစု၏ (“ဆံထုံး” ဟုမပေးပါနှင့်)၊
 နာမံ-တည်း၊ သုတ္တမိဿာတိ-ကား၊ ပဉ္စဝဏ္ဏေန-၅မျိုးသော အဆင်းရှိသော၊
 သုတ္တေန-ချည်ဖြင့်၊ (အရောင်ဆိုးထားသော သိုးမွေးချည်မျိုးဖြင့်)၊ ကေသေ-
 တို့ကို၊ မိဿေတွာ-ရော၍၊ ကတာ- ပြုအပ်သော၊ (ဝေဏီ - ဆံ အစုတည်း၊)
 မာလာမိဿာတိ-ကား၊ ဝဿိကပုပ္ဖါဒီဟိ-မိုဃ်းဆွေပန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊
 (ကေသေ-တို့ကို)၊ မိဿေတွာ-၍၊ တီဟိ-၃ မျိုးကုန်သော၊ ဝါ-၃ စုခွဲထား
 အပ်ကုန်သော၊ ကေသဝန္တီဟိ-ဆံအစုတို့ဖြင့်၊ ဝိနန္ဒိတ္တာ-ဖွဲ့ကြက်၍၊ ဝါ-ဖွတ်မြီး
 ထိုး၍၊ ကတာ- ပြုအပ်သော၊ (ဝေဏီ- ဆံအစုတည်း၊) အဝိနဒ္ဒေါပါ-မဖွဲ့
 ကြက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ - ဖွတ်မြီး မထိုးအပ်သည်မူလည်းဖြစ်
 သော၊ ကေဝလံ - ဖွတ်မြီးထိုးခြင်းမဘက် သက်သက်၊ ပုပ္ဖမိဿကော - ပန်း
 တို့ဖြင့် ရောနှောအပ်သော၊ ကေသကလာပေါပိ-ဆံအပေါင်းကိုလည်း၊ ဣဓ-
 ဤ မာလာမိဿာဟူသောပါဌ်၌၊ ဝေဏီတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [ပန်းကုံး

ပါသင့်သည်။ ဥပမာ-“အင်္ဂံနာမ၊ ပေ၊ အဝသေသံ အင်္ဂံ” ဟု ရှိသကဲ့သို့တည်း၊ ထိုတွင်
 သုဒ္ဓကေသာနံကို ပဌမဖွင့်ပြီး၍ ထို ၏ စပ်ရာဝေဏီကို “ဝေဏီတိ၊ ပေ၊ ကလာပဿေတံ
 နာမံ” ဟု ဆက်၍ဖွင့်သည်။ ဆင်္ဂါ-သုဒ္ဓကေသာနံ နေရာဝယ် “သုဒ္ဓကေသာ”
 ဟူသော ပဌမန္တပါဌ်ကို အတည်ပြုလျှင် “သုဒ္ဓါ - ချည် စသည်တို့နှင့် မရောမယှက်
 သက်သက်ကုန်သော + ကေသာ - ဆံပင်တို့ ” ဟု အနက်ထွက်သောကြောင့် “သုဒ္ဓ
 ကေသာ” ပုဒ်သက်သက်ဖြင့် ဝေဏီဟု ခေါ်ရသော ဆံအစု မရဘဲ ဆံပင်သက်သက်သာ
 ရနိုင်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ဝေဏီပုဒ်၏ပဒဘာဇနီ မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် သုဒ္ဓကေသာနံကိုသာ
 ပါဌ်မှန် ဟု ယူ၍ “ဝေဏီ” ၌ စာစပ်စေသင့်သည်။

သုတ္တမိဿာတိ။ ။ သို့ဖြစ်လျှင် နောက်၌ “သုတ္တမိဿာတိ” စသည်ဖြင့် ပဌမန္တပုဒ်
 များကို အဘယ်ကြောင့် တည်ပါဌ်လုပ်ထားသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ ထို တည်ပါဌ်
 တို့ကား ဆဋ္ဌန္တမှ ပဌမန္တပြောင်းလွှဲ၍ လိုရင်းကိုသာတည်ခြင်း ဟု မှတ်ပါ။ ပါဠိတော်
 ၌မူ ဝေဏီ၌ စပ်ဘို့ရာ “ သုတ္တမိဿာနံ ” စသည်ဖြင့် ဆဋ္ဌန္တချည်းသာ ရှိသင့်
 ပါသည်။ မှန်၏ - သုဒ္ဓကေသာနံနှင့် စာသွားတူသော သုတ္တမိဿာနံ စသည်တို့ကို
 သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် “သုတ္တေန-အဆင်းမျိုးစုံရှိသော ချည်ဖြင့်+မိဿာ-
 ရောအပ်သော ဆံပင်တို့တည်း၊ သုတ္တမိဿာ-တို့” ဟု ဆံပင်သာ ရ၍ “ဝေဏီ” မရ
 နိုင်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ “သုတ္တမိဿာနံ” ဟု ရှိမှ ဝေဏီ၌ စပ်၍ “ချည်ဖြင့် ရောနှော
 အပ်သောဆံပင်တို့၏ အပေါင်းအစု” ဟု အနက်မှန်ရနိုင်သည်။ [ဝေဏီပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ၊
 ဝိနိန္ဒိတ္တာ အဝိနိန္ဒိတ္တာတို့နှင့် ကေသကလာပ , သုတ္တမိဿ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို
 ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

နှင့် ဆံပင်ကိုရော၍ ဖွတ်မြီးထိုးလိုက်လျှင် တချို့ ပန်းများ ကြေသွားဘွယ် ညှိုး သွားဘွယ် ရှိသောကြောင့် ဖွတ်မြီးမထိုးဘဲ စုစည်းထားသော ဆံအပေါင်း လည်း မာလာမိသထေရီမည်သည်- ဟူလို။]

ဟိရညမိဿာတိ - ကား၊ ဂဟာပဏမာလာယ - ငွေဖြင့်ပြုအပ်သော ပန်းဖြင့်၊ (ကေသေ)မိသေတွာ ကတာ (ဝေဏီ-တည်း၊) သုဝဏ္ဏမိဿာတိ- ကား၊ သုဝဏ္ဏစီရကေဟိဝါ - ရွှေအစဉ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ-ရွှေကြိုးတို့ဖြင့် သော်၎င်း၊ [သုဝဏ္ဏစီရကံတိ သုဝဏ္ဏပါဠိ၊ -ကင်္ခါဒီကာသစ်။] ပါမင်္ဂါဒီဟိဝါ- ရွှေဆောက်လုံးချည် အစရှိသည်တို့ဖြင့် သော်၎င်း၊ (ကေသေ) မိသေတွာ ကတာ (ဝေဏီ)၊ မုတ္တမိဿာတိ - ကား၊ မုတ္တာဝဠိဟိ - ပုလဲအစဉ်တို့ဖြင့်၊ ဝါ-ပုလဲသွယ်တို့ဖြင့်၊ (ကေသေ)မိသေတွာ ကတာ(ဝေဏီ)၊ မဏိမိဿာ တိ-ကား၊ သုတ္တာရူဠေဟိ-ချည်သို့ တက်ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ-ချည်ဖြင့်သိအပ် ကုန်သော၊ မဏိဟိ - တို့ဖြင့်၊ (ကေသေ) မိသေတွာ ကတာ(ဝေဏီ)၊ ဟိ- ဆက်၊ တောသု - ဤဝေဏီတို့တွင်၊ ယံ ကိဉ္စိ-သော၊ ဝေဏီ -ဆံအပေါင်းကို၊ ဂဏှန္တဿ - ဆွဲကိုင်သော ရဟန်း၏၊ သံဃာဒိသေသောယေဝ (ဟောတိ)၊ အဟံ- သည်၊ မိဿကဝေဏီ -ရောနှောအပ်သော ဆံအပေါင်းကို၊ အဂ္ဂဟေ သိ - ကိုင်ပါပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တဿ - ၏၊ မောက္ခော-အာပတ်မှ လွတ်ခြင်း သည်၊ နတ္ထိ၊ စ- ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ ဟူသောပါဌ်၌၊ ဝေဏီဂ္ဂဟ ဏေန - ဝေဏီသဒ္ဒါဖြင့်၊ ကေသာပိ - ဆံချည်မျှင်တို့သည်လည်း၊ ဝါ-တို့ကို လည်း၊ ဂဟိတာဝ-ယူအပ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ [ကေဒေသျှူပစာ-ဟူလို၊] တသ္မာ, ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကံပိ- တမျှင်လည်းဖြစ်သော၊ ကေသံ- ကို၊ ဂဏှာတိ-၏၊ တဿပိ-၏လည်း၊ အာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)။

ဟတ္ထဉ္စ ဝေဏိဉ္စ ထပေတွာတိ - ကား၊ ဣဓ - ဤ သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌၊ ပုတ္တလက္ခဏံ-ဟောတော်မူအပ်သောလက္ခဏာရှိသော၊ (“ကပ္ပရံ ဥပါဒါယ” အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာရှိသော၊) ဟတ္ထဉ္စ-ကို၎င်း၊ သဗ္ဗပ္ပကာရံ-အလုံးစုံသော အပြားရှိသော၊ ဝေဏိဉ္စ- ဆံပင်အပေါင်းကို၎င်း၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသံ-သော၊ သရီရံ-ကို၊ အင်္ဂံ တိ-အင်္ဂ်ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ- ၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ပရိစ္ဆိန္နေသု - ပိုင်းခြားအပ်ပြီးကုန်သော၊ ဟတ္ထာဒိသု - တို့တွင်၊ ဟတ္ထဿ-လက်ကို၊ ဂဟဏံ-ဆွဲကိုင်ခြင်းသည်၊ ဟတ္ထဂ္ဂါဟော- ဂ္ဂါဟမည်၏၊ ဝေဏိယာ - ဆံအပေါင်းကို၊ ဂဟဏံ-သည်၊ ဝေဏိဂ္ဂါဟော- မည်၏၊ အဝ သေသ သရီရဿ-ကို၊ ပရာမသနံ- သည်၊ အညတရဿဝါ၊ ပေ၊ ပရာမသနံ- မည်၏၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တံ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ - ထို လက်ကိုဆွဲကိုင်

ခြင်းသို့သော်၎င်း၊ (တံ)ဝေဏီဂ္ဂါဟံဝါ-သို့သော်၎င်း၊ အညတရဿဝါ အည
တရဿဝါ-သော၊ အင်္ဂဿ-အင်္ဂါကို၊ ပရာမသနံ(ဝါ)-သို့သော်၎င်း၊ သမာ
ပဇ္ဇေယျ-အံ'တဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသောနာမ-သော၊ အာပတ္တိနိကာယော-
သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ သိက္ခာပဒဿ-၏၊ အတ္ထော-တည်း။

ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ယောစ ဟတ္ထဂ္ဂါဟော - အကြင်လက်ကို
ဆွဲကိုင်ခြင်းသည်၎င်း၊ ယောစ ဝေဏီဂ္ဂါဟော-အကြင်ဆံအပေါင်းကို ဆွဲကိုင်
ခြင်းသည်၎င်း၊ အဝသေသဿ - သော၊ အင်္ဂဿ - ကို၊ ယံ စ ပရာမသနံ-
အကြင်သုံးသပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ တံ သဗ္ဗဗ္ဗိ - ထို အလုံးစုံသည်လည်း၊
ဘေဒတော-အပြားအားဖြင့်၊ ဒွါဒသဝိမံ-၁၂ ပါး အပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-
၏၊ [လက်စသည်ကို ဆွဲကိုင်နည်းသည် ၁၂ ပါး ပြား၏ - ဟူလို၊] တသ္မာ-
ကြောင့်၊ တံ ဘေဒံ- ထို ၁၂ ပါးအပြားကို၊ ဒဿေတံ- ၄၊ အာမသနာ ပရာ
မသနာတိအာဒိနာ- သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ အဿ-ထို ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ အစရှိ
သော ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုပဒဘာဇနီ၌၊ အာမသနာ
နာမ အာမဋ္ဌမတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ယံစ (အာမသနံ)-အကြင် အာမသနကိုလည်း၊
(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဆုပနံနာမ ဖုဋ္ဌမတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ယံစ(ဆုပနံ)-နကိုလည်း၊
ဝုတ္တံ၊ ဣမေသံ - ဤ အာမသန ဆုပနတို့၏၊ အယံ - ကား၊ ဝိသေသော-
တည်း၊ အာမသနာတိ - ကား၊ အာမဇ္ဇနာ - ပြင်းစွာ ဆုပ်ကိုင်ခြင်းတည်း၊
ဖုဋ္ဌောကာသံ- ထိအပ်သော အရပ်ကို၊ အနတိတ္တမိတွာပိ - မလွန်မူ၍လည်း၊
[ပိ-ဖြင့် အနည်းငယ်လွန်သော်လည်း အာမသနာပင် ဟု ဆည်း။] တတ္ထေဝ-
ထိုထိအပ်သော အရပ်၌သာ၊ သဗ္ဗံနာ-ပြင်းစွာထိခတ်ခြင်းတည်း၊ ဟိ-မှန်၊
အယံ - ဤ ထိအပ်သော အရပ်ကိုမလွန်ဘဲ ပြင်းစွာ ထိခတ်ခြင်းကို၊ အာမဋ္ဌ
မတ္တာတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ၏၊ [မတ္တာဖြင့် ပရာသမနကဲ့သို့ နေရာရွေ့ခြင်းကို
ကန့်သည်။] အသံဃန္ဒေတွာ-ပြင်းစွာမထိခတ်မူ၍၊ ဖုဋ္ဌမတ္တံ-ထိအပ်ကာမျှကို၊
ဆုပနန္တိ-တို့ခြင်းဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ)၊ ဥမ္မသနာယစ-ဥမ္မသနာ၏၎င်း၊ ဥလ္လဗ္ဗနာယ
စ-နာ၏၎င်း၊ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဥဒ္ဓံဥစ္စာရဏာတိ-ဟူ၍၊ ဧကမေဝ-တမျိုးသာလျှင်
ဖြစ်သော၊ ယမ္ဗိပဒံ-ကိုလည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတြာပိ-ထိုပုဒ်၌လည်း၊ အယံ-ကား၊
ဝိသေသော-တည်း၊ ပဌမံ-ရှေးဥားစွာသော (ဥမ္မသနာ၏ နိဒ္ဒေသဖြစ်သော)
ဥဒ္ဓံ ဥစ္စာရဏာပုဒ်ကို၊ အတ္တနော - ၏၊ ကာယဿ - လက်စသော ကိုယ်ကို၊
(ပေသန၌စပ်)၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ကာယေ - ကိုယ်၌၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်သို့၊ ပေသန
ဝသေန - စေလွှတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ဒုတိယံ- ၂ ဒုမြောက်သော
(ဥလ္လဗ္ဗနာ၏နိဒ္ဒေသဖြစ်သော)ဥဒ္ဓံ ဥစ္စာရဏာပုဒ်ကို၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ကာယံ-

လက်စသော ကိုယ်ကို၊ ဥက္ခိပနဝသေန-အပေါ်သို့ မြှော့်ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝံတ္ထံ-ဗြီ)၊ သေသံ-သည်၊ ပါကဋမေဝ-သည်သာ။

ဣဒါနိ-၌၊ ယွာယံ (ယော+အယံဘိက္ခု)-သည်၊ ဩတိဏ္ဏော-ရာဂဘီလူး ဝင်ပူးသက်ရောက်အပ်သည်၊ ဝါ - ရာဂတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိပရိဏတေန- ဖောက်ပြန်သော၊ စိတ္တေန- ဖြင့်၊ ကာယသံသဂ္ဂံ - ကိုယ်ဖြင့်ရောနှောခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇတိ-ရော့၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဧတေသံ ပဒါနံ-ဤအာမသနာ ပရာမသနာအစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရ တော- အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ- ကို၊ ဒဿန္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဣတ္ထိစ ဟောတိ၊ ပေ၊ ကာယန္တိအာဒိံ - ကို၊ အာဟ- မူဗြီ၊ တတ္ထ-ထို ဣတ္ထိစဟောတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဘိက္ခုစ နံ ဣတ္ထိယာ ကာယေန ကာယန္တိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်၊ သာရတ္ထောစ-လွန်စွာတပ်မက်သည်၎င်း၊ ဣတ္ထိသညီစ- မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသည်၎င်း၊ (ဟုတ္တာ) အတ္တနော-၏၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ နန္တိ- နံဟူသောပုဒ်သည်၊ နိပါတမတ္တိ-အနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း၊ အထဝါ- ကား၊ တဿာဣတ္ထိယာ- ၏၊ ဟတ္ထာဒိဘေဒံ - လက်အစရှိသော အပြားရှိ သော၊ ဧတံကာယံ-ဤကိုယ်ကို၊ (အာမသတိ ပရာမသတိတို့၌စပ်)။ [အထဝါ တက်သောနည်းအလို “နံ ကာယံ-ထို လက်အစရှိသောကိုယ်ကို” ဟု ပေးပါ။]

အာမသတိ ပရာမသတိတိ - ကား၊ ဧတေသု - ဤ အာမသနအစရှိသည် တို့တွင်၊ ဧကေနာပိ- သော၊ အာကာရေန-အခြင်းအရာဖြင့်၊ စေ အဇ္ဈာစရ တိ-အကယ်၍ လွမ်းမိုးကျင့်အံ့၊ ဝါ-အကယ်၍လွန်ကျူးအံ့၊ (ဧဝံသတိ, တဿ- ထိုရဟန်း၏)၊ သံဃာဒိသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရော့ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) တတ္ထ-ထိုသို့အာမသနပြုရာ၌၊ သကိံ-တကြိမ်၊ အာမသတော-သုံးသပ်သော ရဟန်း၏၊ ဧကော-သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်၊ အာမသ တော-၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ သံဃာဒိသေသော(ဟောတိ)၊ ပရာမသန္တောပိ - ထိုထိုဤဤ ရှေ့၍ သုံးသပ်သောရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယတော- မာတုဂါမ၏ကိုယ်မှ၊ အမောစေတွာဝ - မလွတ်စေမူ၍သာလျှင်၊ ဣတောစ ဣတောစ- ထိုနေရာ ဤနေရာသို့လည်း၊ အတ္တနော- ၏၊ ဟတ္ထံဝါ- လက်ကို သော်၎င်း၊ ကာယံဝါ-၎င်း၊ သစေ သဉ္ဇောပေတိ-အကယ်၍ ဖိလာကန့်လန့် လှုပ်စေအံ့၊ [တိရိယံ ဣတောစိတောစ သဉ္ဇောပေတိ။] (ဟတ္ထံဝါ ကာယံဝါ) သစေ ဟရတိ-အကယ်၍ ရောက်ရာအရပ်မှ ပြန်၍ဆောင်ယူအံ့၊ သစေ ပေသေ တိ-အကယ်၍ လိုရာအရပ်သို့ပို့အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်)၊ ဒိဝသမ္ဗိ-လုံးလည်း၊ ပရာမသတော - ထိုထိုဤဤ ရှေ့၍သုံးသပ်သောရဟန်း၏၊ ဧကောဝ- သော၊

အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကာယတော-မှ၊ မောစေတွာ မောစေတွာ-၍၊ သစေ ပရာမသတိ-အံ၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)။

ဩမသန္တာပိ - အောဘာဏ်သို့ သုံးသပ်သောရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယတော-မှ၊ အမောစေတွာ-၍သာလျှင်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ မတ္တကတော-ဥပုသ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ-လောကံ၊ ပါဒပိဋ္ဌိ- ခြေဖမိုးသည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထို ခြေဖမိုးတိုင်အောင်)၊ [(တနည်း)ယာဝပါဒပိဋ္ဌိ-တိုင်အောင်] သစေ ဩမသတိ - အကယ်၍ အောက်ဘက်သို့ သုံးသပ်အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကောဝ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဥဒရာဒီသု-ရင်ဘတ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ တံတံဌာနံ-သို့၊ ပတွာ-၍၊ မုဗ္ဗိတွာ မုဗ္ဗိတွာ-လွတ်၍ လွတ်၍၊ [မုဗ္ဗိတွာဟု မရှိစေရ၊] သစေ ဩမသတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဥမ္မသနာယပိ-အထက်ဘက်သို့ သုံးသပ်ခြင်း၌လည်း၊ ပါဒဒတာ-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝသီသံ-ဥပုသ်ခေါင်းတိုင်အောင်၊ ဥမ္မသန္တာယ-အထက်သို့ သုံးသပ်သော ရဟန်း၏၊ ဧသေဝနယော - တည်း၊ ဩလဗ်နာယ - အောက်သို့ ဆွဲချခြင်း၌၊ မာတုဂါမိ - ကို၊ (ရပ်နေသော , သို့မဟုတ် အပေါ်အမြင့်၌နေသော မာတုဂါမိကို) ကေသေသု-တို့၌၊ ဂဟေတွာ-၍၊ နာမေတွာ-မိမိဘက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ စုမ္မနာဒီသု- စုတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံ အဇ္ဈာစာရံ- အကြင် လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ဣစ္ဆတိ - ၏၊ တံ- ကို၊ ကတွာ-၍၊ မုဗ္ဗတော - လွတ်သော ရဟန်း၏၊ ကောဝ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဥဋ္ဌိတံ - ထပြီးသောမိန်းမကို၊ ပုနပ္ပုနံ - ဖန်၊ နာမယတော-မိမိဘက်သို့ ညွှတ်စေသော ရဟန်း၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ ဥလ္လဗ်နာယပိ-အထက်သို့ ဆွဲယူခြင်း၌လည်း၊ (ထိုင်နေသူ၊ အောက်မှာနေသူကို ဆွဲယူခြင်း-ဟူလို) ကေသေသုဝါ-တို့၌ ၎င်း၊ ဟတ္ထေသုဝါ-တို့၌ ၎င်း၊ ဂဟေတွာ - ၍၊ ဥဋ္ဌာပယတော - ထစေသော ရဟန်း၏၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

အာကမုနာယ - ဆွဲငင်ခြင်း၌၊ အတ္တနော-၏၊ အဘိမုခံ- ရှေးရှု၊ အာကမုန္တာ - ဆွဲငင်သော ရဟန်းသည်၊ ယာဝ-လောကံ၊ နမုဗ္ဗတိ - မလွတ်သေး၊ တာဝ-ထို မလွတ်သေးသမျှ၊ ကောဝ-သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ မုဗ္ဗိတွာ မုဗ္ဗိတွာ - ပြီး၍၊ အာကမုန္တာယ- ဆွဲငင်သော ရဟန်း၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ, အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပတိကမုနာယ ပိ- နောက်က တွန်းခြင်း၌လည်း၊ ပရမ္မုခံ-မျက်ကွယ်၌၊ ဝါ-က၊ ပိဋ္ဌိယံ-၌၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပဋိပ္ပဏာမယတော-တွန်းသော ရဟန်း၏၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ [မလွတ်ဘဲ တွန်းလျှင် အာပတ်တချက်၊ လွတ်ပြီးမှ ထပ်ထပ်တွန်းလျှင် ပယောဂတိုင်း အာပတ် -

ဟူလို၊] အဘိနိဂ္ဂဏှနာယ - တင်းကြပ်စွာ ကိုင်ခြင်း၌၊ ဟတ္ထေဝါ- ဌသော်၎င်း၊
 ဗာဟာယဝါ-ဌသော်၎င်း၊ ဒဠိ-တင်းကြပ်စွာ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ယောဇနဗြိ-
 တယူဇနာတိုင်တိုင်လည်း၊ ဂစ္ဆတော- န၊ ကောဝ အာပတ္တိ၊ မုဗ္ဗိတွာ- ၍၊ ပေ၊
 အာပတ္တိ၊ အမုဗ္ဗိတွာ- ၍၊ ပုနပ္ပုနံ- ဖန်၊ ဖုသတောစ- ထိသောရဟန်း၏၎င်း၊
 အာလိင်္ဂတောစ - ပွေ ဖက်သော ရဟန်း၏၎င်း၊ ပယောဂေ ပယောဂေ - ၌၊
 အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော- သည်၊ အာဟ- ပြီ၊ ပန-
 ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော - သည်၊ အာဟ- ပြီ၊ (ကိံ)၊ မူလဂ္ဂဟဏ
 မေဝ - မူလ ကိုင်ခြင်းသည်သာ၊ (ပဌမကိုင်ခြင်းသည်သာ၊) ပမာဏံ - လိုရင်း
 တည်း၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ပဌမကိုင်ခြင်းသည်သာ လိုရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်)၊
 ယာဝ-လောက်၊ န မုဗ္ဗတိ-သေး၊ တာဝ-သမျှ၊ ကောဇေ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊
 ဣတိ- သို့၊ (အာဟ-ပြီ)။ [ပဌမ လက်တဘက်ဖြင့် မလွတ်ဘဲ ဆွဲကိုင်ထား
 ခြင်းကို “မူလဂ္ဂဟဏ” ဟု ဆိုသည်။ ဣဒ္ဓန္တ ဧကေနဟတ္ထေန ကာယံဂဟေတွာ
 ဣတရေန ဟတ္ထေန ကာယပရာမသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

အဘိနိပိဋ္ဌနာယ - ဖျစ်ညှစ်ခြင်း၌၊ ဝတ္ထေနဝါ - နှင့်သော်၎င်း၊ အာဘရ
 ဏေနဝါ- တန်ဆာနှင့်သော်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ပီဠယတော - ဖျစ်ညှစ်လသော်၊
 အင်္ဂံ -မာတုဂါမ၏ ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ (အသားကို)၊ အဖုသန္တဿ-မထိသော
 ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဖုသန္တဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသော
 (ဟောတိ)၊ ဧကပယောဂေန-ဖြင့်၊ (ပီဠယတော-၏)၊ ကော-သော၊ အာပတ္တိ
 (ဟောတိ)၊ နာနာပယောဂေန, နာနာ- သော၊ (အာပတ္တိဟောတိ)၊ ဂဟဏ
 ဆုပနေသု - ကိုင်ခြင်း၊ တို့ခြင်းတို့၌၊ အညံ - သော၊ ကိဗ္ဗိ - သော၊ ပိကာရံ -
 ဖေ၊ က်ပြန်ခြင်းကို၊ အကရောန္တောပိ - သော်လည်း၊ ဂဟိတမတ္တဖုဋ္ဌမတ္ထေနာ
 ပိ-ကိုင်အပ်ကာမျှ ထိအပ်ကာမျှကြောင့်လည်း၊ အာပတ္တိံ -သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဧတေသု အာမသနာဒီသု-ဤ အာမသန အစရှိသော အခြင်း
 အရာတို့တွင်၊ ဧကေနာပိ - သော၊ အာကာရေန - အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊
 အဇ္ဈာစရတော - လွန်ကျူးသော ရဟန်း၏၊ ဣတ္ထိယာ - ၌၊ ဣတ္ထိသည်ဿ-
 မိန်းမ ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (သမာနဿ - သော်၊) သံဃာဒိသေသော
 (ဟောတိ)၊ ဝေမတိကဿ-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ (သမာနဿ)
 ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ပဏ္ဍက ပုရိသ တိရစ္ဆာနဂတ သည်ဿာပိ-ပဏ္ဍုက်
 ဟူသောအမှတ် , ယောကျ်ားဟူသော အမှတ် , တိရစ္ဆာန်ဟူသော အမှတ်
 ရှိသည်ဖြစ်၍လည်း၊ (သမာနဿ- သော်၊) ထုလ္လစ္စယမေဝ၊ ပဏ္ဍကေ - ၌၊
 ပဏ္ဍကသည်ဿ-၍ (သမာနဿ)၊ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဝေမတိကဿ-၍၊ (သမာန

သ)၊ ဒုက္ခဋီ၊ ပုရိသတိရစ္ဆာနဂတ ဣတ္ထိသညိဿာပိ - ယောက္ျားဟူသော အမှတ် ၊ ပေ ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍လည်း၊ (သမာနဿ)၊ ဒုက္ခဋီမေဝ၊ ပုရိသေ - ဌ၊ ပုရိသသညိဿာပိ- ယောက္ျားဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း၊ ဝေမတိကဿာပိ- ၍၎င်း၊ ဣတ္ထိပဏ္ဏက တိရစ္ဆာနဂတ သညိဿာပိ- ၍၎င်း၊ (သမာနဿ)၊ ဒုက္ခဋီမေဝ၊ တိရစ္ဆာနဂတေပိ - ဌလည်း၊ သဗ္ဗာကာရေသု - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့၌၊ (ဣတ္ထိ၊ ပဏ္ဏက၊ ပုရိသ၊ တိရစ္ဆာနဂတ၊ တို့တွင် တမျိုးမျိုးဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လွန်ကျူးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတို့၌၊) ဒုက္ခဋီမေဝ - သညိဿာ၊ (ဟောတိ)၊ [“သဗ္ဗာကာရေန ” ဟု ရှိလျှင်၊ “ အလုံးစုံသော ဣတ္ထိပဏ္ဏကပုရိသ တိရစ္ဆာနဂတဟု အမှတ်ရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (အဇ္ဈာစရတော-၏)၊ ဒုက္ခဋီမေဝ (ဟောတိ)” ဟု ပေး။] ဣတိ- သို့၊ ဧကမူလကနယေ-ကနည်း၌၊ ဝုတ္တာ-န်သော၊ ဣမာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ- ၍၊ ဣမိနာဝ ဥပါယေန = ဖြင့်သာလျှင်၊ ဒွေဣတ္ထိယော ဒွိန္ဒူ ဣတ္ထိနန္ဒိအာဒိဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တေ- သော၊ ဒုမူလကနယေပိ- ဌလည်း၊ ဒိဂုဏာ- ၂ ဆတက်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

စ-ဆက်၊ ဒွိသု-န်သော၊ ဣတ္ထိသု-တို့၌၊ ဒွေ-န်သော၊ သံဃာဒိသေသာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ သမ္မဟုလာသု-န်သော၊ (ဣတ္ထိသု-တို့၌)၊ သမ္မဟုလာ-န်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့ကို)၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ ဟိ-ချေ၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ ဌိတာ - န်သော၊ သမ္မဟုလာ - န်သော၊ ဣတ္ထိယော - တို့ကို၊ ဗာဟာဟိ- တို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပိတွာ-ကာရံ၍၊ ဝဏှာတိ- ကိုင်၏၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ (အာပတ္တိတိ- ဌစပ်)၊ ယတ္တကာ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော- တို့ကို၊ ဖုဋ္ဌာ-ထိအပ်ကုန်၏၊ တာသံ-ထိုထိအပ်သော မိန်းမတို့၏၊ ဝဏှာနာယ-အရေအတွက် အားဖြင့်၊ သံဃာဒိသေသေ-တို့သို့၊ အာပတ္တိတိ-ရေခံ၏၊ မဇ္ဈဂတာနံ-အလယ်၌ ရေခံကုန်သောမိန်းမတို့၏၊ ဝဏှာနာယ-ဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယေ-တို့သို့၊ (အာပတ္တိတိ-၏)၊ ဟိ-မှန်၊ တာ-ထိုအလယ်၌ ရောက်ကုန်သော မိန်းမတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန - ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ အာမဋ္ဌာ-သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-န်၏၊ [ရဟန်း၏လက်ဖြင့်ထိအပ်သော မာတုဂါမတို့သည် ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြစ်၍ ထို မာတုဂါမတို့ဖြင့် တဆင့် ထိအပ်သောအလယ်ခေါင်က မာတုဂါမတို့သည် ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့်သုံးသပ်ရာ ရေခံသောကြောင့် ထုလ္လစ္စဉ်း-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သမ္မဟုလာနံ-များစွာကုန်သော မိန်းမတို့၏၊ အင်္ဂုလိယော ဝါ-လက်ချောင်း

တို့ကိုသော်၎င်း၊ ကေသေဝါ-တို့ကိုသော်၎င်း၊ ကေတော-တည်း၊ ကတွာ-၍၊ ဂဏှာတိ- ၏၊ သော-ကို၊ အင်္ဂုလိယော စ-တို့ကို၎င်း၊ ကေသေ စ-တို့ကို၎င်း၊ အ ဂဏေတွာ - မရေတွက်မူ၍၊ ဣတ္ထိယော - တို့ကို၊ ဂဏေတွာ- ၍၊ သံဃာ ဒိသေသေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏။ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။

စ - ဆက်၊ ယာသံ ဣတ္ထိနံ - တို့၏၊ အင်္ဂုလိယော ဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊ ကေသာဝါ-တို့သည်သော်၎င်း၊ မဇ္ဈဂတာ-န်သည်၊ ဟောန္တိ-န်၏၊ တာသံ- တို့၏၊ ဂဏနာယ - ဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယေ - တို့သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ - ၏)၊ ဟိ- မှန်၊ တာ - ထို အလယ်၌ရောက်ကုန်သော မိန်းမတို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ တေန- ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ကယပုဋိဗဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ အာမဋ္ဌာ-န်သည်၊ ဟောန္တိ-န်၏၊ [“တာဟိ ၊ပေ၊ ဟောန္တိ” ဝါကျသည် ပါခဲ့ပြီးဖြစ်၍ သိလောက်ရကား ပိုဟန်တူသည်။] ပန-ဆက်၊ သမ္မဟုလာ-န်သော၊ ဣတ္ထိယော-တို့ကို၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေဟိ-ကိုယ်နှင့် စပ်ကုန်သော၊ ရဇ္ဇုဝတ္ထာဒီဟိ-ကြီး၊ အဝတ်အစရှိသောဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပိ တွာ- ကာရံရစ်ပတ်၍၊ ဂဏှန္တော- ကိုင်သောရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗာသံ ယေဝ- န်သော၊ အန္တောပရိက္ခေပ ဂတာနံ - ကြီးဝိုင်းအတွင်း ၊ အဝတ်အတွင်း၌ ရောက်ကုန်သောမိန်းမတို့၏၊ ဂဏနာယ-ဖြင့်၊ ထုလ္လစ္စယေ-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ- ၏၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အဖုဋ္ဌာသု-မထိအပ်သော မိန်းမတို့၌၊ ဒုက္ကဋ်-ကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ တတ္ထ - ထို ကာယပုဋိဗဒ္ဓ ပုဋိဗဒ္ဓဖြင့် သုံးသပ်အပ်ရာ၌၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ပါဠိယံ - ၌၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓပုဋိဗဒ္ဓေန - ကိုယ်နှင့်စပ်သောဝတ္ထုနှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ အာမသနံနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗမ္ပိ-သော၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓပုဋိဗဒ္ဓံ -ကို၊ ကာယပုဋိဗဒ္ဓေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟေတွာ- ၍၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံစ - ၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယဉ္စ - ၌၎င်း၊ ဝုတ္တော- သော၊ ပုရိမ နယောယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ ဣတ္ထိ-ဤကာယပုဋိဗဒ္ဓပုဋိဗဒ္ဓဝတ္ထု၌၊ ယုတ္တတရော- သာ၍သင့်၏ဟူ၍၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏။

ပုရိမနယောယေဝ ယုတ္တတရော ။ ။ ရဟန်းကိုင်ထားသောကြီး ၊ သို့မဟုတ် အဝတ်သည် ရဟန်း၏ကာယနှင့်စပ်နေသော ကာယပုဋိဗဒ္ဓဝတ္ထုတည်း၊ ထို ဝတ္ထုဖြင့် မာတုဂါမတို့ကို ဝိုင်းရံ ရစ်ပတ်၍ ထိခြင်းသည် ကာယပုဋိဗဒ္ဓဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းတည်း၊ ဘေးပတ်ဝန်းကျင် မိန်းမတို့၏အလယ်၌ ရောက်နေသော မိန်းမတို့ကိုကား ကာယပုဋိ ဗဒ္ဓဖြင့် ထိအပ်သောမိန်းမတို့မှ တဆင့် ထိအပ်သောကြောင့် ကာယပုဋိဗဒ္ဓပုဋိဗဒ္ဓဖြင့် သုံးသပ်အပ်ရာ ရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် မဟာပစ္စရိက ဒုက္ကဋ် ဟု ဆုံးဖြတ်သည်၊ မဟာ အဋ္ဌကထာ စသည်တို့ကား ပါဠိတော်၌ ကာယပုဋိဗဒ္ဓပုဋိဗဒ္ဓ ဟု ပုဋိဗဒ္ဓ ၂ ဆင့် မလာ သောကြောင့် ထိုပုဋိဗဒ္ဓ ၂ ဆင့်ကို ကာယပုဋိဗဒ္ဓ၌သွင်း၍ ထုလ္လစ္စဉ်း ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။

ဟိ - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဟတ္ထေန - ဖြင့်၊ ဟတ္ထံ - ကို၊ ဂဟေတွာ - ၍၊ (တနည်း) ဟတ္ထေန ဟတ္ထံ ဂဟေတွာ - လက်ချင်းဆက်၍၊ ပဋိ ပါဠိယာ - အစဉ်အားဖြင့်၊ (စီတန်း၍-ဟူလို။) ဌိတာသု-န်သော၊ ဣတ္ထိသု-တို့၌၊ သမသာရာဂေါ - အညီအမျှ ကာယသံသဂ္ဂရာဂရှိသည်၊ [သမသာရာဂေါ တိ-ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန ကေသဒိသရာဂေါ၊ - ဋီကာ။] (ဟုတွာ) ဧကံ-တယေဝံသော မိန်းမကို၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဂဏှာတိ-၏၊ သော-သည်၊ ဂဟိတိတ္ထိယာ-ကိုင်အပ်သော မိန်းမ၏၊ ဝသေန , ဧကံ - သော၊ သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရာသံ-ကိုင်အပ်သောမိန်းမမှ အခြားကုန်သောမိန်းမတို့၏၊ ဂဏနာယ-အားဖြင့်၊ ပုရိမနယေနေဝ - သာလျှင်၊ [ပုရိမနယေနေဝါတိ - ရဇ္ဇ၊ ဝတ္ထာဒိဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ဂဟဏေ ဝုတ္တနယေန၊-ဋီကာ။] ထုလ္လစ္စယေ-တို့သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ)၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ တံ - ထို ပဌမမိန်းမကို၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေ - သော၊ ဝတ္ထေဝါ-အဝတ်၌သော်၎င်း၊ ပုပ္ဖေဝါ-၌သော်၎င်း၊ သစေ ဂဏှာတိ၊ (ဧဝံ သတိ) သဗ္ဗာသံ-တို့၏၊ ဂဏနာယ ထုလ္လစ္စယေ အာပဇ္ဇတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ရဇ္ဇ၊ ဝတ္ထာ ဒိဟိ-ကြီး၊ အဝတ်အစရှိသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပန္နန-ကာရံရစ်ပတ်သော ရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗာပိ - အလုံးစုံသောမိန်းမတို့သည်လည်း၊ ဝါ- တို့ကိုလည်း၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ အာမဋ္ဌာ, ဟောန္တိ ယထေဝ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့သာလျှင်၊ တထာ- တူ၊ ဣဓာပိ-ဤအဝတ်, သို့မဟုတ်ပန်းကို ကိုင်ရာ၌လည်း၊ သဗ္ဗာပိ-တို့သည်လည်း၊ ဝါ- တို့ကိုလည်း၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန အာမဋ္ဌာ ဟောန္တိ။

ပန - ဆက်၊ တာဣတ္ထိယော - တို့သည်၊ အညမညံ = အချင်းချင်း၊ ဝါ-တယောက် တယောက်၏၊ ဝတ္ထကောဋိယာ - အဝတ်အစွန်၌၊ ဂဟေတွာ-ဆွဲကိုင်၍၊ ဌိတာ-န်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတြ-ထိုသို့ တည်နေရာ၌၊ ဝါ-ထိုမိန်းမတို့တွင်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ-သာလျှင်၊ [ပုရိမနယေနေဝါတိ - သမသာရာဂေါ ဝုတ္တော၊-ဋီကာ။] ပဌမံ - ပဌမ ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထိံ -ကို၊ ဟတ္ထေ-၌၊ စေ ဂဏှာတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ဂဟိတာယ-ကိုင်အပ်သောမိန်းမ၏၊ ဝသေန သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရာသံ- ကိုင်အပ်သောမိန်းမမှ အခြားသော မိန်းမတို့၏၊ ဂဏနာယ-ဖြင့်၊ ဒုတ္တဋ္ဌာနိ(အာပဇ္ဇတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗာသံ-န်သော၊ တာသံ-ထိုအခြားသောမိန်းမတို့၏၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ - သာလျှင်၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန - ကိုယ်နှင့်စပ်သောအဝတ်ဖြင့်၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကိုယ်နှင့်စပ်သော အဝတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာမဋ္ဌံ , ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ သောပိ-ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ တံ-ထို ပဌမမိန်းမကို၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေယေဝ - ကိုယ်နှင့်စပ်သော အဝတ်၌သာလျှင်၊

သစေ ဂဏှာတိ၊ (ဝေံသတိ) တဿာ - ထို ပဌမမိန်းမ၏၊ ဝသေန ထုလ္လစ္စယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရာသံ- တို့၏၊ ဂဏနာယ၊ အနန္တရ နယေနေဝ- အခြားမဲ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ [အနန္တရ နယေနေဝါတိ - ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓ အာမသနနယေနာ-ဒီကာ။] ဒုက္ကဋ္ဌာနိ- တို့သို့၊ (အာပဇ္ဇတိ)။

ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ယနဝတ္ထနိဝတ္ထံ-ဝတ်အပ်သော ထူထဲသောအဝတ်ရှိသော၊ ဝါ-ထူထဲသောအဝတ်ကိုဝတ်သော၊ (အမွေးများ ပြင်ဘက်သို့ဖောက်မထွက်နိုင်အောင် ထူထဲသောအဝတ်ကိုဝတ်ထားသော)၊ ဣတ္ထိံ-ကို၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထေ-အဝတ်၌၊ ယန္တေတိ-ထိခိုက်အံ့၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဝိရဠဝတ္ထ နိဝတ္ထံ - ဝတ်အပ်သော ကြီးသောအဝတ် ရှိသော၊ ဝါ - ကြီးသောအဝတ်ကိုဝတ်သော၊ (ဣတ္ထိံ - ကို၊ ကာယသံသဂ္ဂ ရာဂေန ဝတ္ထေ) ယန္တေတိ၊ တတြိ-ထိုသို့ထိခိုက်ရာ၌၊ ဝတ္ထန္တရေဟိ- အဝတ် အကြားတို့မှ၊ ဣတ္ထိယာ- ၏၊ နိက္ခန္တလောမာနိ- ထွက်သောအမွေးတို့သည်၊ ဘိက္ခံ၊ ဝါ- ကိုသော်လည်း၊ (စေ ဖုသန္တိ - ကုန်အံ့၊) ဘိက္ခုနော- ၏၊ ပဝိဠ လောမာနိ- အတွင်းသို့ဝင်သော အမွေးတို့သည်၊ ဣတ္ထိံ ဝါ- ကိုသော်လည်း၊ စေဖုသန္တိ-န်အံ့၊ ဥဘိန္ဒု-မိန်းမ ရဟန်း ၂ ဥားတို့၏၊ လောမာနိယေဝ-အမွေး တို့သည်သာလျှင်၊ လောမာနိဝါ- တို့ကိုသော်လည်း၊ စေ ဖုသန္တိ-န်အံ့၊ (ဝေံ သတိ) သံဃာဒိဿေသော (ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ ဥပါဒိန္ဒကေန- ဥပါဒိန္ဒက ဖြစ်သော၊ ကမ္မဇရူပေန-ဖြင့်၊ ဥပါဒိန္ဒကံဝါ-ဥပါဒိန္ဒကကမ္မဇရုပ်ကိုသော်၎င်း၊ အနုပါဒိန္ဒကံဝါ-အနုပါဒိန္ဒကဖြစ်သော အမွေးကိုသော်၎င်း၊ အနုပါဒိန္ဒကေန-ဖြစ်သော၊ ကေနစိ- သော၊ ကေသာဒိနာပိ- ဖြင့်လည်း၊ ဥပါဒိန္ဒကံဝါ-ကို သော်၎င်း၊ အနုပါဒိန္ဒကံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဖုသန္တေ ဝပိ- ထိသောရဟန်းသည် လည်း၊ သံဃာဒိဿေသံ၊ အာပဇ္ဇတိယေဝ-သည်သာ။ [အသားအတွင်း ရေခံ နေသောအမွေးသည် ဥပါဒိန္ဒက ကမ္မဇရုပ် , အသားအပြင် ရောက်နေသော အမွေးသည် အနုပါဒိန္ဒကရုပ်၊ ဝေဏိဂ္ဂဟဏံ၌ ဝေဏိဖြင့် အမွေးကိုလည်း ယူထားသောကြောင့် အမွေးတို့ကိုထိရာ၌ သံဃာဒိဿေသံ ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ-ထိုသို့ သံဃာဒိဿေသံအာပတ်သင့်ရာ၌၊ ကုရုန္တိယံ- ၌၊ လောမာနိ- တို့ကို၊ ဂဏေတွာ သံဃာဒိဿေသော (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်။) လောမာနိဂဏေတွာ၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော-ထိုက်၊ ဝါ-ထိုက်၊ (တဿာ)ကေမေဝ- သော၊ သံဃာဒိဿေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ပန - အမှာစကားချပ် ညှပ်လိုက်ဥားအံ့၊ သံဃိကမဉ္ဇေ-သံဃိကညောင်စောင်း၌၊ အပ္ပစ္စတ္တရိတွာ- မခင်းမူ၍၊ နိပဇ္ဇော-

လျောင်းသော ရဟန်းကို၊ [နိပဇ္ဇာဝ - ရှိလျှင် ကောင်းမည်၊] လောမာနိ ဂဏေတွာ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တဒေဝ-ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ ဆိုအပ်သောစကားသည်သာ၊ ယုတ္တံ-သင့်၏၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ဣတ္ထိဝသေန- ဖြင့်၊ အယံ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ကောဋ္ဌာသဝသေန- ဆံပင် မွေးညှင်းစသော ကောဋ္ဌာသ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ဟောတိ - ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ (တသ္မာ-တည်း၊) ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တ္ထ-ဤ အာမသနာ ပရာမသနာစသည်တို့၏နိဒ္ဒေသ၌၊ (ဌတွာ-တန်ရပ်၍၊ ကောစိ-သော၊ စောဒကော-သည်)အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ပန-ဆက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကိုယ်နှင့်စပ်သောအဝတ်စသည်ကို၊ ဂဏှိ သာမိ-ကိုင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (ဂဏှန္တော-ကိုင်လသော်)၊ ကာယံ-ကို၊ ဂဏှာတိ-ကိုင်မိ၏၊ ကာယံ-ကို၊ ဂဏှိသာမိ- အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ (ဂဏှန္တော-သော်)၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ-ကို၊ ဂဏှာတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ကိံ- အဘယ်အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရေခံသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ တာဝ- မဟာပဒုမထေရ်မှရှေးဥျားစွာ၊ (နိဒ္ဓိဋ္ဌော-သော)၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ- အကြင်အကြင် ဝတ္ထုအတိုင်းသာ၊ (အာပဇ္ဇတိ- ၏၊) ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ [ကာယကိုကိုင်မိလျှင် သံဃာဒိသေသံ၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံကို ကိုင်မိလျှင် ထုလွှစဉ်း ဟု ဝတ္ထုအတိုင်းဖြစ်သည်-ဟူလို၊] ကိရ-ချဲ့၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်လတံ့ကား၊ အဿ-ထို မဟာသုမတ္ထေရ်၏၊ လဒ္ဓိ-အယူတည်း၊ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုသည်၎င်း၊ သညာစ-သည်၎င်း၊ ရာဂေါစ-သည်၎င်း၊ ဖဿပ္ပဋိဝိဇာနနာ- အတ္ထေကိုသိခြင်းသည်၎င်း၊ (ဟောတိ - ရှိ၏) တေန- ကြောင့်၊ ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌ နိဒ္ဒေသေ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၏ အကြင်အကြင် ညွှန်ပြအပ်သောနိဒ္ဒေသ၌၊ ဝါ-နိဒ္ဒေသထည်းက၊ ဂရုကံ-ဂရုကအာပတ်ကို၊ ကာရယေ-ပြုစေရာ၏၊ ဝါ- ဆုံးဖြတ်ရာ၏၊ ဣတိ (အယံ)- သည်ကား၊ (အဿ-၏၊ လဒ္ဓိ-တည်း။)

တ္ထ-ဤဂါထာ၌၊ ဝတ္ထုတိ - ကား၊ ဣတ္ထိ - မိန်းမဟူသောဝတ္ထုတည်း၊ သံညာတိ-ကား၊ ဣတ္ထိသညာ-မိန်းမဟု ဖြစ်သောသညာတည်း၊ ရာဂေါတိ- ကား၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေါ - တည်း၊ ဖဿပ္ပဋိဝိဇာနနာတိ - ကား၊ ကာယ သံသဂ္ဂ ဖဿဇာနနာ - ကိုယ်ဖြင့် ရောနှောခြင်း၌ အတ္ထေကိုသိခြင်းတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဣတ္ထိယာ-၌၊ ဣတ္ထိသည်-ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန - ဖြင့်၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ - ကိုယ်နှင့်စပ်သော အဝတ်စသည်ကို၊ ဂဟေသာမိ- အံ့၊ ဣတိ- သို့၊ ပဝတ္ထော - သည်၊ (သမာ နောပိ- သော်လည်း၊) ကာယံ- ကို၊ ဖုသတိ- ၏၊ (သော- ထိုရဟန်းသည်)၊

ဂရုကံ-သော၊ သံဃာဒိသေသံယေဝ-သာ၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတရောပိ-အခြား
ရဟန်းသည်လည်း၊ (ကာယကိုကိုင်မည်ဟု ကြံ၍ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုင်မိသော
ရဟန်းသည်လည်း၊) ထုလ္လစ္စယံ (အာပဇ္ဇတိ)၊ ဣတိ-ဤကား အကျယ်တည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ)၊ သညာ
ယ- သညာသည်၊ ဝိရာဂိတမ္ပိ- ချွတ်ယွင်းသော်၎င်း၊ [သညာယနှင့် လိန်ချင်း
တူအောင် “ဝိရာဂိတာယ” ဟု ဆိုလိုလျက် လိင်္ဂဝိပလ္လာသအားဖြင့် “ဝိရာဂိ
တမ္ပိ” ဟု ဆိုသည်၊ ဝိရာဂိတမ္ပိတိ ဝိရဒ္ဓါယ၊ ၊ ဂဟဏေ- ကိုင်ခြင်းသည်၊ ဝိရာဂိ
တေစ-ချွတ်ယွင်းသော်၎င်း၊ (ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း မဖြစ်သော်၎င်း-ဟုလို၊)
တတ္ထ-ထိုသို့ကိုင်ရာ၌၊ ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌနိဒ္ဓေသေ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၏ အကြင်
အကြင် ညွှန်ပြအပ်သောနိဒ္ဓေသ၌၊ ဝါ-ထည်းက၊ ဂရုကံ-ဂရုကအာပတ်ကို၊
န ဒိဿတိ-မတွေ့မမြင်အပ်၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ အဿာပိ-ဤ မဟာပဒုမ
ထေရ်၏လည်း၊ အယံ-ကား၊ လန္ဠိ-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣတ္ထိယာ-၌၊ ဣတ္ထိသညိ
နော-မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသောရဟန်း၏၊ သံဃာဒိသေသော- ကို၊ ဝုတ္တော-
ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣမိနာစ-ဤရဟန်းသည်လည်း၊ [“ယော ကာယပုဂ္ဂိုလ်
ဂဏှိဿာမိတိ” စသည်ဖြင့် စောဒကထုတ်ပြအပ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊]
ဣတ္ထိသညာ-ကို၊ ဝိရာဂိတာ- ချွတ်ယွင်းစေအပ်ပြီ၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
စပ်သော အဝတ်စသည်၌၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်သညာ - ကို၊ ဥပ္ပါဒိတာ - ဖြစ်စေ
အပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တံ - ထို ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုကို၊ ဂဏှန္တဿ - ကိုင်သော
ရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ-ကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ဣမိနာစ - သည်လည်း၊ ဂဟဏမ္ပိ-
ကိုလည်း၊ ဝိရာဂိတံ-ပြီ၊ တံ - ထို ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အဂ္ဂဟေတုာ - မကိုင်မိမူ၍၊
ဝါ-မိဘဲ၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ဂဟိတာ - ကိုင်အပ်ပြီ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣတ္ထိ - ဤသို့
ကိုင်ရာ၌၊ ဣတ္ထိသညာယ - ၏၊ အဘာဝတော - မရှိခြင်းကြောင့်၊ သံဃာဒိ
သေသော-သည်၊ န ဒိဿတိ-မထင်ရှား၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်သန္ဓေ - ၏၊ ဝါ - ကို၊
အဂ္ဂဟိတတ္တာ-ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ - သည်၊ န ဒိဿတိ - မထင်ရှား၊ ပန-
အန္ဓယကား၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန-ဖြင့်၊ ဖုဗ္ဗတ္တာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ - သည်၊
(ဒိဿတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန - ဖြင့်၊ ဣမံနာမ ဝတ္ထု - ကို၊
ဖုသတော-ထိသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ - သည်၊ (ဟောတိ - ၏)၊ ဣတိ-

ဣတ္ထိသညာ၊ ပေ၊ ဥပ္ပါဒိတာ။ ။ “ကာယပုဂ္ဂိုလ် ဂဏှိဿာမိတိ ကာယံ ဂဏှာတိ”
ဟု စောဒကထုတ်ပြသော ဤ ရဟန်းသည် ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုင်အံ့ ဟု အကြံရှိ၍ ဣတ္ထိ
ကို ကိုင်အံ့ ဟု အကြံ မရှိသောကြောင့် ဣတ္ထိသညာ မရှိ၊ မိန်းမကို ကိုင်မိသော်လည်း
(မှောင်နေ၍) ရည်ရွယ်အပ်သော ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုင်သည် ဟု အမှတ်ရှိနေသည်။

ဤသို့ မိန့်တော်မူချက်သည်။ နတ္ထိ - မရှိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ - သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ (အယံ) - ကား၊ (လဒ္ဓိ-တည်း။)

စပန- ထပ်၍ ဆက်ဥားအံ၊ ဣဒံ - ဤစကားကို၊ ဝတုာ - ဆိုပြီး၍၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ - ဤ စတုတ္ထကို၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ) (ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊) သာရတ္ထံ - ကာယသံသဂ္ဂ ရာဂဖြင့် တပ်မက်သော မိန်းမကို၊ [သာရတ္ထန္တိ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန သာရတ္ထိ-ဋီကာ။] ဂဏှိဿာမိ-ကိုင်အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ သာရတ္ထံ-ကို၊ ဂဏှိ-ကိုင်ပြီ၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏၊) သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ (ယော-သည်၊) ဝိရတ္ထံ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် မတပ်မက်အပ် သော အမိစသူကို၊ [ဝိရတ္ထန္တိ - ကာယသံသဂ္ဂရာဂဝိရဟိတံ မာတုဘဂိနိအာဒိံ သန္ဓာယ ဝဒတိ-ဋီကာ။] ဂဏှိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-၍၊ ဝိရတ္ထံ - ကို၊ ဂဏှိ- ပြီ၊ (တဿ-၏၊) ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ (ယော-သည်၊) သာရတ္ထံ-ကို၊ ဂဏှိဿာ မိ-အံ၊ ဣတိ-၍၊ ဝိရတ္ထံ-ကို၊ ဂဏှိ-ကိုင်မိပြီ၊ (တဿ-၏၊) ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ) ၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ။)

ဝေ-သို့၊ ကိဉ္စာပိ အာဟ-အကယ်၍မူလည်း ဆိုပြီ၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ မဟာသုမထေရဂါဒေါ ယေဝ - သည်သာ၊ ဣတ္ထ - အာမသနာ အစရှိတို့၏ နိဒ္ဒေသ၌၊ ဣတ္ထိစ ဟောတိ ဣတ္ထိသည်။ ပေ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာတိ - ဟူသော၊ ဣမာယ ပါဠိယာ - နှင့်၎င်း၊ ယော ဟိ ဧကတော ၊ ပေ၊ ဂဏနာယ

တံ ဂဏှိန္ဒဿ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ ။ ကာယပုဂ္ဂိုလ်သညာဖြင့် ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို လျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း ဟု ဟောတော်မူသည်။ ယခုသော်ကား ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို မကိုင်မိ၊ ကာယကို ကိုင်မိသောကြောင့် ဂဟဏ (ကိုင်ခြင်းလည်း) ဝိရာဂိတ - ချွတ်ယွင်းလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထုလ္လစ္စဉ်းလည်း မဖြစ်သင့်၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုင်မည် ဟု အကြံရှိ၍ ဣတ္ထိ သညာ မရှိသောကြောင့် သံဃာဒိသေသ်လည်း မဖြစ်သင့်-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် မဟာ ပဒုမထေရိက ဒုက္ကဋ္ဌ ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ [ဤအဆုံးအဖြတ်ကို နောက်၌ ပယ်လတံ။]

ဣမာယ ပါဠိယာ။ ။ သမေတိ၌ စပ်၊ မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသာ ပါဠိတော်နှင့် ညီပုံကား - “ဣတ္ထိ၏ ကာယပုဂ္ဂိုလ်သညာကို ကိုင်အံ” ဟု ကြံရာ၌ (မဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒအတိုင်း) ဣတ္ထိသညာ မရှိလျှင် “ ဣတ္ထိစ ဟောတိ ဣတ္ထိသည်” ဟု ဟောတော် မမူတန်ရာ၊ ယခုသော်ကား ဣတ္ထိ၏ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုင်သော်လည်း “ဣတ္ထိစ ဟောတိ ဣတ္ထိသည်၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယဿ” ဟု ဟောတော်မူလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ဣတ္ထိ၏ ကာယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုင်အံ” ဟု ကြံရာ၌ ဣတ္ထိသညာရှိသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ကာယပုဂ္ဂိုလ် ကိုင်အံ ဟု ကြံ၍ ကာယကို ကိုင်မိရာ၌ ကာယဟူသော ဝတ္ထုအားလျော်စွာ သံဃာဒိ သေသ်သင့်၍၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုင်ရာ၌ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ဝတ္ထုအားလျော်စွာ ထုလ္လစ္စဉ်းသင့်သည်ဟူသော မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသည် ပါဠိတော်နှင့် ညီ၏။

ထုလ္လစ္စယေတိ အာဒိဟိ-ကုန်သော၊ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယေဟိစ - တို့နှင့်၎င်း၊ သမေတိ-ညီညွတ်၏၊ [အနက်ကို ရှေ့၌ ဆိုခဲ့ပြီ]၊ ဟိ-မှန်၊ သညာဒိ ဝိရာဂေန- သညာအစရှိသည်၏ ချွတ်ယွင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝိရာဂိတံနာမ-ချွတ်ယွင်းစေအပ်သည် မည်သည်၊ ယဒိ ဘဝေယျ- အံ၊ ပဏ္ဏကောစ ဟောတိ ဣတ္ထိသညိတိ အာဒိသု ဝိယ-ရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ ကဲ့သို့၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓန္တ ဟောတိ ကာယသညိစာတိ အာဒိနာ-ရှိသော၊ နယေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ ပါဠိယာ-တော်၏၊ ဝိသေသံ-အထူးကို၊ ဝဒေယျ - ဟောတော်မူရာ၏၊ ပန - စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဣတ္ထိယာ-၌၊ ဣတ္ထိသညာယ-သည်၊ သတိ-သော်၊ ဣတ္ထိံ -ကို၊ အာမသန္တဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓန္တ-ကို၊ အာမသန္တဿ-၏၊ ထုလ္လစ္စယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ-အကြင် အကြင် ထိအပ်သောဝတ္ထုအတိုင်းသာ၊ ယုဇ္ဇတိ-၏။

စ-ဆက်၊ မဟာပစ္စရိယဗ္ဗိ-၌လည်း၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ နိလံ-ညိုသောအာတ်ကို၊ ပါရပိတွာ-ခြံ၍၊ သယိတာယ-အိပ်နေသော၊ ကာဠိတ္ထိယာ - မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော မိန်းမ၏၊ [အဝတ်ညိုနှင့် အသားမဲ ခွဲမရအောင်တူသောကြောင့် “ကာဠိတ္ထိယာ” ဟု ဆိုသည်။] ကာယံ-ကို၊ ယဇ္ဇေ

မေးဘွယ် ။ ။ ဣတ္ထိ၏ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓကို ကိုင်ဆဲခဏ၌ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓ ဟူသော သညာသာ ရှိ၍ ဣတ္ထိဟူသော သညာမရှိရကား “ဣတ္ထိသညိ” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် မထပ်မိသည် မဟုတ်ပါလော - ဟု မေးဘွယ် ရှိ၏။ ထိုမေးသူကို ပြန်၍ မေးသင့်၏။ ဣတ္ထိ၏အဝတ်ကို ရာဂဖြင့်ကိုင်ရာ၌ ဣတ္ထိသညာမပါလျှင် မိန်းမ၏ဝတ်ဆင်ဆဲ အဝတ်ကို မကိုင်ဘဲ အခြားအဝတ်ကို ကိုင်ပါတော့လား၊ ယခုကား ဣတ္ထိအပေါ်၌သာ ရာဂစိတ် ဖြစ်သောကြောင့် ဝတ်ထားဆဲအဝတ်ကို ကိုင်သည်မဟုတ်လော၊ ထို့ကြောင့် အဝတ်ကို ကိုင်သော်လည်း ဣတ္ထိသညာ ရှိတော့သည်သာ ဖြစ်၍ “ဣတ္ထိ၊ ဣတ္ထိသညာ၊ သာရတ္ထ၊ ဝဟဏ” ဟု အင်္ဂါ ၄ ပါး ညီညွတ်သောကြောင့် ယထာဝတ္ထုက (ကိုင်အပ်သော ဝတ္ထု အားလျော်စွာ) ဆုံးဖြတ်သော မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသာ ပါဠိတော်နှင့် ညီညွတ် သည်-ဟု မှတ်။

အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယေဟိစ။ ။ အဋ္ဌကထာဝိနိစ္ဆယနှင့် ညီညွတ်ပုံကား - မိန်းမ အများကို လက်မောင်းဖြင့် သိမ်းကြီးပွေ့ဖက်ရာဝယ် အလယ်၌ရောက်နေသော မိန်းမ များကို ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓဖြင့်ကိုင်အံ့ဟူသောသညာ မရှိ၊ ထိုသို့သညာမရှိခြင်းကို “သညာယ ဝိရာဂိတမ္ပိ” ဟု မဟာပဒုမထေရ်ဆိုသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ ထုလ္လစ္စဉ်း ဟု ဆုံးဖြတ် ထား၏။ ထို့ကြောင့် ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓသညာမရှိသော်လည်း ဣတ္ထိသညာရှိရကား “ကာယံ ဝက္ခိယာမိတိ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓံ ဝက္ခာတိ” ဖြစ်ရာ၌ ယထာဝတ္ထုကမေဝ (ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဗဒ္ဓ ဝတ္ထုအားလျော်စွာ ထုလ္လစ္စဉ်း) ဟူသော မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒသည် အဋ္ဌကထာ ဝိနိစ္ဆယနှင့်လည်း ညီညွတ်သည်။

သာမိ - ထိခိုက်အံ့၊ ဣတိ-၍၊ ကာယံ-ကို၊ ဃန္ဓေတိ-အံ့၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ - ပြီ)၊ ဣတ္ထိစ ပဏ္ဍကောစာတိ အာဒိနာ - သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ ယောပါယံ ဝတ္ထုမိဿက နယော- အကြင် ဝတ္ထု ၂ ခု ရောစပ်ကြောင်းနည်းကိုလည်း၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော၊ တသ္မိံ ပိ-ထိုဝတ္ထုမိဿကနည်း၌လည်း၊ ဝတ္ထုသညာ ဝိမတိဝသေန- ဝတ္ထု၊ အမှတ်သညာ၊ ယံမှားခြင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ် ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော- တို့ကို၊ ပါဠိယံ- ၌၊ အသမ္ပုယန္တေန - မတွေ့ဝေ သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န်၏၊ ပန-ဆက်၊ ကာယေန ကာယပ္ပဋိပဒ္ဓဝါရေ- ဝါရ၌၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ ဝါ-၌၊ ဣတ္ထိသညိဿ- မိန်းမ ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကာယပ္ပဋိပဒ္ဓံ - ကို၊ ဝဏ္ဏတော - ကိုင်သောရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ(ဟောတိ)၊ သေသေ - ဣတ္ထိသညာမှ ကြွင်းသော၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ပဏ္ဍကသညာ စသော ဝါရ၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ကာယပ္ပဋိပဒ္ဓေန ကာယဝါရေပိ - ဝါရ ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ [ဣတ္ထိ၌ ဣတ္ထိသညာဖြင့်ကိုင်လျှင် ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ပဏ္ဍက ပုရိသသညာဖြင့် ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ်- ဟူလို။] ကာယပ္ပဋိပဒ္ဓေန ကာယ ပ္ပဋိပဒ္ဓဝါရေစ - ဝါရ၌၎င်း၊ နိဿဂ္ဂိယေန ကာယဝါရာဒိသုစ - တို့၌၎င်း၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောဝါရတို့၌၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ-(ဟောတိ)။

ပန- ကား၊ ဣတ္ထိစ ဟောတိ ပေ၊ ကာယန္တိအာဒိဝါရေ - အစရှိသော ဝါရကို၊ ဘိက္ခုမ္ဘိ- ၌၊ မာတုဂါမဿ- ၏၊ ရာဂဝသေန - ဖြင့်၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော - ပြီ၊ တတ္ထ - ထို ဣတ္ထိစ ဟောတိ အစရှိသောဝါရ၌၊ ဣတ္ထိစ နံ ဘိက္ခုဿ ကာယေန ကာယန္တိ-ကား၊ ဘိက္ခုမ္ဘိ-၌၊ သာရတ္တာ-သော၊ ဣတ္ထိ- သည်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ နိသိန္ဓောကာသံဝါ - ထိုင်ရာအရပ်သို့သော်၎င်း၊ နိပန္ဓောကာသံဝါ - အိပ်ရာအရပ်သို့သော်၎င်း၊ ဝတံ - ၍၊ အတ္တနော- ၏၊ ကာယေန - ဖြင့်၊ ဘိက္ခုဿ- ၏၊ တံ ကာယံ - ကို၊ အာမသတိ - အံ့၊ ပေ၊ ဆုပတိ - အံ့၊ သေဝနာဓိပ္ပာယော ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတီတိ - ကား၊ ဧဝံ - သို့၊ တာယ - ထို မိန်းမသည်၊ အာမဋ္ဌော - သုံးသပ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ- သော်၎င်း၊ ဆုပိတော-တို့ထိအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ-သော်၎င်း၊ သေဝနာ ဓိပ္ပာယော - မှီဝဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖဿပ္ပဋိဝိဇာနနတ္ထိ- အတွေ့ကို သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဤသကမ္ဘိ - စဉ်းငယ်လည်း၊ ကာယံ - ကို၊ သစေ စာလေတိ-အကယ်၍ လှုပ်စေအံ့၊ သစေ ဖန္ဓေတိ- အကယ်၍ တုန်စေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ) သံဃာဒိသေသံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧဒိ ဣတ္ထိယောတိတ္ထေ-ပါဌ်၌၊ ဒွေ- န်သော၊ သံဃာဒိသေသေ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတ္ထိယာစ-၌၎င်း၊ ပဏ္ဍကေစ-၌၎င်း၊

သံဃာဒိသေသေန-နှင့်၊ သဟ ဒုက္ခဋ္ဌံ(အာပဇ္ဇတိ)၊ ဧတေန ဥပါယေန-ဖြင့်၊ ယာဝ-လောကံ၊ နိသဂ္ဂိယေန၊ ပေ၊ ဒုက္ခဋ္ဌာဿာတိ-ဟူသော၊ (ပါဠိ-ပါဠိတော် သည်၊ အတ္ထိ - နံ၊) တာဝ - ထို ပါဠိတော်တိုင်အောင်၊ ပုရိမနယေနော- သာလျှင်၊ အာပတ္တိဘေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤနိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယံအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ကာယေန၊ ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတိတိ-ကား၊ အတ္တနာ-သည်၊ (မိမိဟူသောရဟန်းက)၊ နိသဋ္ဌိ- ပစ်လွှတ်အပ်သော၊ ပုပ္ဖံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဖလံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ (ပဟ ရန္တိ ဌစပ်။) ဣတ္ထိံ -ကို၊ အတ္တနော-၏၊ (မိန်းမဟူသော မိမိက)၊ နိသဂ္ဂိယေန- ပစ်လွှတ်အပ်သော၊ ပုပ္ဖေနဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဖလေနဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပ ဟရန္တိံ -ပြန်၍ပုတ်ခတ်သည်ကို၊ ဒိသ္မာ, ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝိကာရံ-ထူးခြားသော အမှုအရာကို၊ ကရောတိ-ပြုလိုက်၏၊ အင်္ဂုလိံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ စာလေတိ- အံ၊ ဘမုကံဝါ-မျက်ခန်းကိုသော်လည်း၊ ဥက္ခိပတိ-မြေခံအံ၊ (မျက်စပစ်အံ)၊ အက္ခိံဝါ-မျက်စိကိုသော်၎င်း၊ နိခဏတိ-မှိတ်လိုက်အံ၊ အညံ-သော၊ ဝေရူပံ- သော၊ ဝိကာရံဝါ - ကိုသော်လည်း၊ ကရောတိ - ပြုပြအံ၊ [လျှာထုတ်ပြခြင်း စသည်ကို“အညံ ဝါ ဝိကာရံ”ဟု ဆိုသည်။] အယံ-ဤရဟန်းကို၊ ကာယေန၊ ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတိတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - နံ၊ အယံပိ - ဤ ရဟန်းသည်လည်း၊ ကာယေန - ဖြင့်၊ ဝါယမိတတ္တာ - အားထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒိသ္မာ ဣတ္ထိသ္မာ ဒွေ(ဒုက္ခဋ္ဌာနိ အာပဇ္ဇတိ)၊ ဣတ္ထိပဏ္ဏကေသု ပိ-မိန်းမ, ပဏ္ဏုက်တို့၌လည်း၊ ဒွေ ဝေ-နံသော၊ ဒုက္ခဋ္ဌေ-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ဝေ-လျှင်၊ ဝတ္ထုဝသေန-ထိအပ်သောဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိတ္တာရတော- အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒသေတွာ-ပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ လက္ခဏဝသေန- အမှတ်အသား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [သေဝနာဗိပ္ပာယ ရှိခြင်း - မရှိခြင်း အမှတ်

အတ္တနာ နိသဋ္ဌိံ ၊ ပေ ၊ ပဟရန္တိံ ။ ။ ရဟန်းသည် မိန်းမကို ပန်း, သို့မဟုတ် သစ်သီးဖြင့်ပေါက်၍ ကစား၏၊ ထိုပန်းစသည်ကို“နိသဂ္ဂိယေန”ဟု ဆိုသည်၊ ရဟန်းက ပေါက်လိုက်သော ပန်းစသည်ကို မိန်းမလည်းပြန်၍ ပန်းစသည်ဖြင့်ပေါက်၏၊ ထိုအခါ ပန်းစသည်ချင်း ထိမိကြသည်ကို “နိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယံ အာမသတိ”ဟု ဆိုသည်။

ကာယေန ဝိကာရံ။ ။ ထိုသို့ပြန်၍ ပေါက်သဖြင့် ထိမိကြသည်ကိုမြင်၍ သဘော ကျသော ရဟန်းက လက်ချောင်းလှုပ်ခြင်း စသော ကာယဝိကာရ တခုခုကို ပြု၏၊ သို့သော် မာတုဂါမ၏ကာယကိုကား မထိရ၊ ထို့ကြောင့်“ကာယေန ဝိကာရံ ကရောတိ, နစ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာဘိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ ဤဟ်ကို မထိဘဲ နိသဂ္ဂိယ ချင်းသ၌ ထိရသောကြောင့် ဒုက္ခဋ္ဌာအာပတ်သင့်ရသည်။

အသား၊ ကာယေန ဝါယမနရှိခြင်း - မရှိခြင်း အမှတ်အသား ၊ ဖဿဝိဇနန ရှိခြင်း- မရှိခြင်း အမှတ်အသား၏ အစွမ်းဖြင့်၊] သင်္ခေပတော - အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒဉ္စ - ကို၎င်း၊ အနာပတ္တိဘေဒဉ္စ - ကို၎င်း၊ ဒဿန္တော (ဟုတွာ) သေဝနာ ဓိပ္ပာယောတိအာဒိ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို သေဝနာဓိပ္ပာယော အစ ရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ပုရိမနယေ-ရှေနည်း၌၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊ ဝါ-က၊ ဖုဋ္ဌော- ထိအပ်သည်၊ သမာနော - သော်၊ သေဝနာဓိပ္ပာယော - မှီဝဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝါယမတိ-၏၊ ဖဿံ-ကို၊ ပဋိဝိဇာ နာတိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ - ၃ ပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)၊ [သေဝနာဓိပ္ပာယ , ကာယေန ဝါယမန, ဖဿ ပဋိဝိဇာနနဟူသော အင်္ဂါ ၃ ပါး-ဟူလို၊] ဒုတိယေ-ယနည်း ၌၊ နိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယာမသနေဝိယ- နိသဂ္ဂိယဖြင့် နိသဂ္ဂိယကိုသုံးသပ်ရာ၌ ကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါယမိတွာ-၍၊ အဆုပနေဝိယစ-မတို့ခြင်း၌ကဲ့သို့၎င်း၊ ဖဿဿ- ကိုယ်၏အတွေ့ကို၊ အပဋိဝိဇာနတော-မသိသောရဟန်း၏၊ ဒုဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)။

တတိယေ - ယနည်း၌၊ ကာယေန - ဖြင့်၊ အဝါယမတော - အားမထုတ် သောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သေဝနာဓိပ္ပာယော-သည်၊(သမာနောပိ-လည်း၊) နိစ္စလေန-မတုန်လှုပ်သော၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဧဝံ- သက်သက်၊ ဖဿံ-ကို၊ ပဋိဝိဇာနာတိ-၏၊ သာဒ ယတိ - သာယာ၏၊ အနုဘောတိ - ခံစား၏၊ [သာဒယတိ အနုဘောတိကား ပဋိဝိဇာနာတိ၏ အဖွင့်၊] တဿ - ၏၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေ - စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှ၌၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အဘာဝတော-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ စတုတ္ထေ-၌၊ နိသဂ္ဂိယေန နိသဂ္ဂိယာ မသနေဝိယ-၌ကဲ့သို့၊ ဖဿပဋိဝိဇာနနာ- သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဧဝံ-သက်၊ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေ မေဝ-သာတည်း၊ တဿာ- ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ မောက္ခာဓိပ္ပာယဿ - မိန်းမမှလွတ်ခြင်း၌ အလိုရှိသော ရဟန်း၏၊ သဗ္ဗာကာရေသု - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့၌၊ အနာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ဣ-ဤမောက္ခာဓိပ္ပာယ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယော-အကြင်ရဟန်း သည်၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊ ဝါ-က၊ ဂဟိတော-ဖမ်းယူအပ်သည်၊(သမာနော)၊ တံ- ထိုမိန်းမကို၊ အတ္တနော-၏၊ သရိရာ-မှ၊ မောစေတုကာမော-သည်၊(ဟုတွာ)၊ ပဋိပ္ပဏာမေတိ ဝါ - တွန်းမူလည်း တွန်းအံ့၊ ပဟရတိ ဝါ- ပုတ်ခတ်မူလည်း ပုတ်ခတ်အံ့၊ အယံ-ဤရဟန်းကို၊ ကာယေနဝါယမတိ၊ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိတိ-

ဟူ၍၊ ဝါ-ကိုယ်ဖြင့် လုလ္လပ္ပိသု၊ အတ္တေကို သိသူဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [နေဝံ၌ “ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော” ပုဒ်နှင့်တွဲစပ်ပေးပါ။] ယော - သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ - လာသောမိန်းမကို၊ ဒိသွာ-၍၊ တတော-ထိုမိန်းမမှ၊ မုစ္စိတုကာမော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥတ္တာသေတွာ - ကြောက်လန့်စေ၍၊ ပလာပေတိ - ပြေးစေအံ့၊ (ပလာယေတိရှိလျှင် ကောင်း၏)၊ အယံ-ကို၊ ကာယေန ဝါယမတိ၊ န စ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိတိ - ဟူ၍၊ ဝါ - ကိုယ်ဖြင့်လုလ္လပ္ပိသု၊ အတ္တေကို မသိသူဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ယော-သည်၊ တာဒိသံ-သော၊ ဒီဃဇာတိ-ရှည်သောဇာတ် ရှိသော မြွေမကို၊ ကာယေ-၌၊ အာရုဠ-တက်လာသည်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ သဏိကံ-ဖြေးဖြေး၊ ဂစ္ဆတု-စေ၊ ဃန္တိယမာနာ-ပုတ်ခတ်အပ်သော်၊ အနတ္ထာယ-ငှါ၊ သံဝတ္ထေယျ-ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ န ဃန္တေဟိ-မပုတ်ခတ်၊ ဝါ-တနည်း၊ ဣတ္ထိမေဝ-လူမိန်းမကိုပင်၊ အင်္ဂ-ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ ဖုသမာနံ-ထိသည်ကို၊ ဥတ္တာ-၍၊ သော - ဤ မိန်းမသည်၊ [ပက္ကမိဿတိ - ၌စပ်။] အယံ - ဤ ရဟန်းသည်၊ မယာ-ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော-အလိုမရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ သယမေဝ-အလိုလို သာလျှင်၊ ပက္ကမိဿတိ - တံ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ အဇာနန္တော ဝိယ- မသိသူ ကဲ့သို့၊ (မသိဟန်ဆောင်၍) နိစ္စလော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဝါ- တနည်း၊ ပလ ဝိတ္ထိယာ - အားရှိသော မိန်းမသည်၊ ဂါဠ- တင်းကြပ်စွာ၊ အာလိင်္ဂေတွာ- လည်ဘက်၍၊ ဂဟိတော- ဖမ်းကိုင်အပ်သော၊ ဒဟရတိက္ခု- ရဟန်းကလေး သည်၊ ပလာယိတုကာမော- ထွက်ပြေးလိုသည်၊ (သမာနောပိ)၊ သုဠ- စွာ၊ ဂဟိတတ္တာ- ကိုင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိစ္စလော- မလှုပ်နိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ကို၊ န စ ကာယေန ဝါယမတိ၊ ဖဿံ ပဋိဇာနာတိတိ - ဟူ၍၊ ဝါ-ကိုယ်ဖြင့်လုလ္လပ္ပိသု၊ အတ္တေကိုသိသူဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ကား၊ ယော- သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ -ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ တာဝ အာဂစ္ဆတု-လာပစေဥျား၊ တတော- ထို ရောက်လာရာအခါမှ၊ နံ - ထို မိန်းမကို၊ ပဟရိတွာ - ကန်ကျောက်၍ သော်၎င်း၊ ပဏာမေတွာဝါ-တွန်းထိုး၍သော်၎င်း၊ ပက္ကမိဿာမိ-ဖဲသွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ နိစ္စလော-မလှုပ်မရှားသည်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ကို၊ မောက္ခံ မိပ္ပါယော ပေ၊ ပဋိဝိဇာနာတိတိ - ဟူ၍၊ ဝါ-လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကိုယ်ဖြင့်လည်း လုလ္လပ္ပိသု၊ အတ္တေကိုလည်းမသိသူ ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

အသဒ္ဓိစ္စာတိ - ကား၊ ဣမိနာ ဥပါယေန - ဤနည်းဖြင့်၊ (မိမိပြုမည့် နည်းဖြင့်)၊ ဣမံ-ဤမိန်းမကို၊ ဖုသိဿာမိ-ထိအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အစေတေတွာ- မစေ့ဆော်မှု၍၊ (ဖုသန္တဿ - မတော်တဆ ထိမိသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္ထိ ဟောတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ဝေ - သို့၊ အစေတေတွာ - ၍၊ ပက္ကပ္ပုဂ္ဂဟဏာဒိသု-

သပိတ်ကို အကပ်ခံခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ မာတုဂါမဿ - ၏၊ အင်္ဂေ - လက်စသော အင်္ဂါကို၊ ဖုဠေပိ-ထိအပ်ပါသော်လည်း၊ (ထိမိသော်လည်း)၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အသတိယာတိ-ကား၊ အညဝိဟိတော-တပါးသောအာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဝါ - 'အခြားအာရုံ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ မာတုဂါမိ-ကို၊ ဖုဿမိ - အံ၊ ဣတိ - ဤသို့သော၊ သတိ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဧဝံ- သို့၊ အသတိယာ - သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ- အမှတ်တမဲ့၊ ဟတ္ထပါဒ ပသာရဏာဒိကာလေ - လက် ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းရာ အစရှိသော အခါ၌၊ ဖုဿန္တဿ-မတော်တဆထိမိသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အဇာနန္တဿာတိ - ကား၊ ဒါရကဝေသေန - ယောက်ျားကလေးအသွင်ဖြင့်၊ ဌိတံ-သော၊ ဒါရိကံ-မိန်းကလေးကို၊ ဣတ္ထိတိ-၍၊ အဇာနန္တော (ဟုတွာ)၊ ကေနစိ ဒေဝ- သော၊ ကရဏီယေန - ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဖုဿတိ-ထိအံ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဣတ္ထိတိ-၍၊ အဇာနန္တဿ-မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဖုဿတော - ထိသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အသာဒယန္တဿာတိ - ကား၊ ကာယသံသဂ္ဂံ- ကို၊ အသာဒယန္တဿ-မသာယာသော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဗာဟာပရမ္ပရာယ-လက်မောင်း အဆက်ဆက်ဖြင့်၊ နိတဘိက္ခုဿဝိယ - မိန်းမတို့သည်ဆောင်ယူအပ်သော ရဟန်း၏ကဲ့သို့၊ [ဤ ရဟန်း၏အကြောင်း ဝိနိတဝတ္ထု၌ပါသည်။] အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဥမ္မတ္ထကာဒယော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝုတ္တနယာဝေ-န်သည်သာ၊ ပန-အထူးကား၊ ဣမ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဥဒါယိတ္ထေရော-သည်၊ အာဒိကမ္မိကော - အစဖြစ်သော လွန်ကျူးမှု၌ ယှဉ်သူတည်း၊ အာဒိကမ္မိကဿ-သော၊ တဿ - ထိုဥဒါယိ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။....ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ - သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဠာနာဒိသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)ဣဒံ သိက္ခာပဒံ - သည်၊ ပဌမပါရာဇိက သမုဠာနံ-ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏ သမုဠာနံနှင့် တူသောသမုဠာနံရှိ၏၊ ကာယစိတ္တတော- ကြောင့်၊ သမုဠာတိ-၏၊ ပေ၊ သုခမဇ္ဈတ္တဒ္ဓယေန-သုခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှစ်ပါးအပေါင်းဖြင့်၊ ဒွိဝေဒနံ-တည်း၊ ဣတိ - အပြီးတည်း၊ ဝိနိတဝတ္ထုသု - တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) မာတုယာ မာတုပေမေနာတိ - ကား၊ မာတုပေမေန - အမိ၌ ဖြစ်သောချစ်ခြင်းဖြင့်၊ မာတုယာ- ၏၊ ကာယံ - ကို၊ အာမသိ- ပြီ၊ ဓိတုဘဂိနိ ဝတ္ထုသု-တို့၌၊ သေနယော-တည်း၊ တတ္ထ-ထိုသုံးဝတ္ထုတို့၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မာတာဝါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ဓိတာဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ဣတ္ထိနာမ-မိန်းမမည်သည်၊ ဝါ-မိန်းမမှန်လျှင်၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံသည်

လည်း၊ မြဟ္မစရိယဿ-မြဟ္မစရိယကို၊ ပါရိဗန္ဓိကာဝ-ထက်ဝန်းကျင်နှောင်ဖွဲ့
 တတ်သည်သာတည်း၊ တသ္မာ, အယံ ဤမိန်းမသည်၊ မေ-၏၊ မာတာ-တည်း၊
 အယံ - ဤမိန်းကလေးသည်၊ မေ-၏၊ မိတာ-တည်း၊ အယံ-ဤမိန်းမသည်၊
 မေ-၏၊ ဘဂိနီ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဂေဟဿိတပေမေန - အိမ်၌ရှိသော အမိ
 စသ၌ ချစ်ခြင်းဖြင့်၊ အာမသတောပိ- ၏လည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ, ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဣမံ အာဏံ - ဤအမိန့်တော်ကို၊ အနုဿရ
 နန္ဒန-အစဉ်မပြတ် အမှတ်ရသောရဟန်းသည်၊ (နေဝ ပရာမသိတဗ္ဗာ၌စပ်။)
 နဒီသောတေန - မြစ်ရေအယဉ်ဖြင့်၊ ဝုယုခာနံ - မျောလာသော၊ မာတရံ-
 မယ်တော်ကို၊ သစေပိ ပဿတိ - အကယ်၍မူလည်း မြင်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ)
 ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ နေဝ ပရာမသိတဗ္ဗာ-မသုံးသပ် (မကိုင်) ထိုက်သည်သာ၊ ပန-
 ထိုသို့ မသုံးသပ်ထိုက်ပါသော်လည်း၊ ပဏ္ဍိတေန - ဉာဏ်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ-
 သည်၊ နာဝါဝါ- လှေကိုသော်၎င်း၊ ဖလကံဝါ-ပျဉ်ချပ်ကိုသော်၎င်း၊ ကဒလိ
 က္ခန္ဓောဝါ-ငှက်ပျောတုံးကိုသော်၎င်း၊ ဒါရုက္ခန္ဓောဝါ-သစ်တုံးကိုသော်၎င်း၊
 ဥပသံဟရိတဗ္ဗော - အနီးသို့ ပို့ ဆောင်ထိုက်၏၊ တသ္မိံ - ထိုလှေအစရှိသော
 ဝတ္ထုသည်၊ အသတိ-သော်၊ ကာသာဝမ္ဗိ-သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဥပသံဟရိတွာ-
 အနီးသို့ ပို့ ဆောင်၍၊ ပုရတော-၌၊ ထပေတဗ္ဗံ-ရာ၏။

တ္ထေ-ဤသင်္ကန်းစ၌၊ ဂဏှာဟိ- ကိုင်လော၊ ဣတိပန-ဤသို့ကား၊ နဝတ္ထ
 ဗ္ဗာ၊ (ကာသာဝေ - ကို၊) ဂဟိတေ - အမိက ကိုင်အပ်ပြီးသော်၊ ပရိက္ခာရံ-
 သင်္ကန်းပရိက္ခရာကို၊ ကမ္မာမိ-ဆွင်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ကမုန္တေန- ဆွင်
 လျက်၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ (မာတာ)သစေဘာယတိ-အကယ်၍ ကြောံနေအံ့၊
 (ဧဝံသတိ)၊ ပုရတောပုရတော- မှ၊ ဂတံ- ၍၊ မာဘာယိ- မကြောံပါလင့်၊
 ဣတိ-ပြော၍၊ သမဿာသေတဗ္ဗာ-သက်သာရာရစေထိုက်၏၊ ဘာယမာနာ-
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုတ္တဿ - ရှေ့ကသွားသော သားရဟန်း၏၊ သဟသာ-
 ကဗျာကရာ၊ ခန္ဓောဝါ - ပခုံး၌သော်လည်း၊ သစေ အဘိရုဟတိ - အကယ်၍
 ခုန်တက်အံ့၊ ဟတ္ထောဝါ-၌သော်လည်း၊ သစေ ဂဏှာတိ-အကယ်၍လှမ်းဆွဲအံ့၊
 (ဧဝံသတိ)မဟလ္လိကေ-အမယ်ကြီး၊ အပေဟိ-ဖယ်လော၊ ဣတိ-ပြော၍၊ န

ပါရိဗန္ဓိကာ။ ။ပါရိဗန္ဓိတိ-ထက်ဝန်းကျင် နှောင်ဖွဲ့တတ်၏၊ ဣတိ ပါရိဗန္ဓာ၊ “ပါရိ
 ဗန္ဓာယေဝ ပါရိဗန္ဓိကာ” ဟု သုတ္တ၌ ဣကသက်မှ၊ ပါ၌ ဝုဒ္ဓိရှိနိုင်သည်၊ ဋီကာ၌ “ပါရိဗန္ဓိ
 ကာတိ-ဝိလုပ္ပနိကာ (လုယူတတ်၏)၊ အန္တရာယိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” ဟု အဓိပ္ပာယ်
 ဖွင့်သည်၊ “ပါရိဗန္ဓိကာ” ဟုလည်း ပြင်ကြ၏၊ ထောမနိမိ၌ “ပါရိဗန္ဓိက-ပုလ္လိန်” ဟု
 ရှိသောကြောင့် စဉ်းစားသင့်သည်။

နိဒ္ဒရိတဗ္ဗာ- ခါ မချထိုက်၊ ထသံ- ကြည်းကုန်းသို့၊ ပါပေတဗ္ဗာ- ရောက်စေ ထိုက်၏၊ ကဒ္ဒမေ-၌၊ လဂ္ဂါယဝိ- ငြိနေသောမယ်တော်၌၎င်း၊ ကူပေ-၌၊ ပတိ တာယဝိ- ကျနေသောမယ်တော်၌၎င်း၊ ဒေသဝနယော၊ ဟိ- မှန်၊ တတြာဝိ- ထိုမယ်တော်၌လည်း၊ (ညွန့်၌ငြိနေ၊ တွင်း၌ကျနေသောမယ်တော်၌လည်း၊) ယောတ္ထံဝါ - ကြိုးကိုသော်၎င်း၊ ဝတ္ထံဝါ- အဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်ပြီး၍၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတဘာဝံ-ကိုင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ကိုင်မိ မှန်းကို၊ ဥတွာ - သိ၍၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ - ထုတ်ဆယ်ထိုက်၏၊ နုတွေဝ အာမသိ တဗ္ဗာ-ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မသုံးသပ်ထိုက်။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-နိဝါသနပါရုဇာဏမဘက် သက်သက်၊ မာတုဂါမဿ- ၏၊ သရီရမေဝ-ကိုယ်သည်သာ၊ အနာမာသံ-မသုံးသပ်ထိုက်သည်ကား၊ န- မဟုတ်သေး၊ နိဝါသန ပါရုဇာဏဓိ - အဝတ် , ခြုံထည်ကို၎င်း၊ အာဘရဏ ဘဏ္ဍဓိ - တန်ဆာဘဏ္ဍာကို၎င်း၊ တိဏဏ္ဍုပကံဝါ - မြက်ကရွတ်ငွေကို၎င်း၊ [ခေါင်းပေါ်စွပ်ထားအပ်သောပန်းခွေမျိုး။] တာလပဏ္ဍမုဒ္ဒိကံဝါ-ထန်းရွက် လက်စွပ်ကို၎င်း၊ ဥပါဒါယ-အစပြု၍၊ အနာမာသမေဝ-မသုံးသပ်ထိုက်သည် သာ၊ တဗ္ဗ-ထိုဘဏ္ဍာသည်လည်း၊ နိဝါသန ပါရုပန ပိဋန္ဒနတ္ထာယ-ဝတ်ခြင်း၊ ခြုံခြင်း၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ထပိတမေဝ- ထားအပ်သောဘဏ္ဍာသာ တည်း၊ ပန-ဆက်၊ နိဝါသနံဝါ-ကိုယ်ဝတ်ကိုသော်၎င်း၊ ပါရုပနံဝါ-ခြုံထည်ကို သော်၎င်း၊ ပရိဝတ္ထေတွာ-လဲလှယ်၍၊ [အတ္တနော နိဝါသနပါရုပနဘာဝတော အပနေတွာ- မိမိ၏ကိုယ်ဝတ်အဖြစ် အပေါ်ခြုံအဖြစ်မှဖယ်၍၊ စိဝရတ္ထာယ- ငှါ၊ အပနာမေတွာ- ညွတ်စေ၍၊- ငိုကာ။] စိဝရတ္ထာယ- ငှါ၊ ပါဒမူလေ-၌၊ သစေ ထပေတိ - အံ၊ (ဝေံသတိ) အာမသိတုံ ဝန္တတိ - ၏၊ [ဤစကားသည် နိဒဿနမျှသာ၊ အခြားသော အိပ်ရာခင်း မျက်နှာကြက် စသည်တို့အကျိုးငှါ လှူလျှင်လည်း သုံးသပ်ကောင်းသည်။] ပန-ကား၊ အာဘရဏဘဏ္ဍေသု-တို့၌၊ သီသ ပသာဓနက ဒန္တသုစိအာဒိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ဥပုဇာတိကို ဖုံးလွှမ်းပန်ဆင် ကြောင်းတန်ဆာ၊ ဆင်စွယ် ဆံထိုးအစရှိသော ကိုင်အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ [ရွှေ ငွေစသည်ကဲ့သို့ အကပ္ပိယဘဏ္ဍာမျိုးမဟုတ်- ဟူလို၊] ဘန္တေ-ရား၊ ဣဒံ-ဤ ဘဏ္ဍာကို၊ တုမှာကံ - အရှင်ဘုရားတို့၌၊ ဝဏ္ဏထ - ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှော့၍၊ ဒိယုမာနံ-ပေးလှူအပ်သော်၊ သိပါဋိကာသုစိအာဒိ ဥပကရဏတ္ထာ ယ-အိပ်, အပ်အစရှိသော အသုံးအဆောင်အကျိုးငှါ၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ခံယူထိုက် ၏။ [သီသပသာဓနကို သိပါဋိကလုပ်ဘို့ရန်၎င်း, ဆင်စွယ်ဆံထိုးကို အပ်ကလေး လုပ်ဘို့ရန်၎င်း ခံယူကောင်း၏-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ သုဝဏ္ဏရဇတ မုတ္တုဒိမယံ-ရွှေ၊ ငွေ၊ ပုလဲ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ အနာမာသမေဝ-မသုံးသပ်ထိုက်သည်သာ၊ ဒိယျ မာနံပိ-ပေးလှူအပ်သော်လည်း၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-မခံယူထိုက်၊ စ- ဆက်၊ ကေဝ လံ-အရုပ်စသည်မဘက် သက်သက်၊ တောသံ-ဤမိန်းမတို့၏၊ သရီရူပဂမေဝ (သရီရ+ဥပဂမေဝ) -ကိုယ်သို့ကပ်ရောက်သော ဘဏ္ဍာသည်သာ၊ အနာမာ သံ-သည်၊ န-မဟုတ်သေး၊ ဣတ္ထိသဏ္ဍာနေန-မိန်းမပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ ကတံ- သော၊ ကဋ္ဌရူပံပိ- သစ်သားရုပ်ကို၎င်း၊ ဒန္တရူပံပိ-ဆင်စွယ်ရုပ်ကို၎င်း၊ အယ ရူပံပိ- သံရုပ်ကို၎င်း၊ လောဟရူပံပိ- ကြေးရုပ်ကို၎င်း၊ တိပုရူပံပိ- သလွဲဖြူရုပ် ကို၎င်း၊ ပေါတ္ထရူပံပိ-အဝတ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောအရုပ်ကို၎င်း၊ သဗ္ဗရတန ရူပံပိ- အလုံးစုံသောရတနာတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအရုပ်ကို၎င်း၊ အန္တမသော- ဖြင့်၊ ပိဋ္ဌမယရူပံပိ - မုံမှုန်ဖြင့်ပြုအပ်သော အရုပ်ကို၎င်း၊ အနာမာသမေဝ - သာ၊ ပန-ဆက်၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-အသုံးအဆောင်အကျိုးငှါ၊ ဣဒံ-ဤအရုပ် သည်၊ တုမှာကံ-ဘို့၊ ဟောတု-စေ၊ ဣတိ-ဤသို့လှူ၍၊ လဘိတွာ-ရလသော်၊ သဗ္ဗရတနမယံ-ကို၊ ထပေတွာ- ချန်ထား၍၊ အဝသေသံ- ကြွင်းသောမိန်းမ ရုပ်ကို၊ ဘိဒ္ဓိတွာ-ဖျက်၍၊ ဥပကရဏာရဟံ-အဆောင်အယောင်ပြုလုပ်ခြင်းငှါ ထိုက်သောအရုပ်ကို၊ ဥပကရဏေ- အဆောင်အယောင်၌၎င်း၊ ပရိဘောဂါ ရဟံ - သုံးစွဲခြင်းငှါ ထိုက်သောအရုပ်ကို၊ ပရိဘောဂေ - သုံးစွဲစရာ၌၎င်း၊ ဥပနေတုံ-ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏။

ဣတ္ထိသဏ္ဍာနေနကတံ ။ ။ ဧတ္ထ ဟေဋ္ဌမပရိစ္ဆေဒတော ပါရာဇိကဝတ္ထုဘူတ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိနံပိ အနာမာသဘာဝတော တာဒိသံ ဣတ္ထိသဏ္ဍာနေန ကတံ တိရစ္ဆာနဂတရူပံပိ အနာမာသမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ = အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ပါရာဇိကလေခံ သော တိရစ္ဆာန်အမများ၏ အရုပ်သော်မှလည်း မသုံးသပ်ကောင်း မထိကောင်း ဟု မှတ်၊ ပေ၊ ဣတ္ထိရူပါနိ ဒဿေတွာ ကတံ ဝတ္ထုဇ္ဇ ပစ္စတ္ထရဏဇ္ဇ ဘိတ္တိဇ္ဇ ဣတ္ထိရူပံ အနာ မသိတွာ ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိ-မိန်းမအရုပ်ပါနေသော အဝတ်စသည်ကိုကိုင်လိုလျှင် မိန်းမ အရုပ်ကို မထိစေဘဲ ကိုင်ကောင်း၏။

အဝသေသံ ဘိဒ္ဓိတွာ။ ။ [ဘိဒ္ဓိတွာတိ ဧတ္ထ ဟတ္ထေန အဂ္ဂဟေတွာဝ (လက်ဖြင့် မကိုင်ဘဲသာ) ကေနစိဒေဝ ဒဏ္ဍာဒိနာ ဘိဒ္ဓိတဗ္ဗံ။] ဤစကားအရ ဝိနည်းမိရ်ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် မိန်းမ အရုပ်ပါသော စာရေးစက္ကူစသည်ကို ရလျှင် ထို အရုပ်ကို ဖျက်၍ သုံးစွဲ ကြ၏၊ ဖျက်သောအခါ၌လည်း အရုပ်ကို လက်ဖြင့် မထိစေဘဲ ခဲတန်စသည်ဖြင့် ခြစ်ပစ် ကြသည်၊ ဥပမာ - မာတုဂါမ အလောင်း၌ ပံသုကူကောက်သောအခါ မာတုဂါမကို ဒါး စသည်ဖြင့် ဖောက်ဖျက်ပြီးမှ ကိုင်ရသကဲ့သို့၎င်း၊ မြွေမက ဖါးကို ဖမ်းရာ၌ ဖါးကို လွှတ်စေလိုလျှင် မြွေကို ဒုတ်ဖြင့်ဖိ၍ လက်ဖြင့်မကိုင်ဘဲ လွှတ်စေရသကဲ့သို့၎င်း မှတ်ပါ။

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထိရူပကံ - မိန်းမရုပ်သည်၊ (အနာမာသံ - သည်၊ ဟောတိ)
ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သတ္တဝိဓံ-သော၊ ခညံပိ- စပါးသည်လည်း၊ အနာမာသံ
(ဟောတိ)၊ တသ္မာ, ခေတ္တမဇ္ဈေန - လယ်ခင်း၏ အလယ်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆတာ-
သွားသောရဟန်းသည်၊ တတ္ထဇာတကမ္ပိ- ထို လယ်ခင်း၌ပေါက်သည်လည်း
ဖြစ်သော၊ ခညဗလံ-ကို၊ အာမသန္တေန-လျက်၊ န ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၊ ဃရဒ္ဓါရေဝါ-
၌သော်၎င်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ခညံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပသာရိတံ-
ဖြန့်လှမ်းအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ပဿေနစ-နံပါးဖြင့်လည်း၊ [ဖြန့်လှမ်း
ထားသော စပါးဖျာ၏ ဘေးဖြင့်လည်း။] မဂ္ဂေါ - လမ်းသည်၊ သစေ အတ္ထိ၊
(ဧဝံ သတိ) မဒ္ဒန္တေန-နင်းလျက်၊ န ဂန္တဗ္ဗံ - ရာ၊ ဂမနမဂ္ဂေ - သွားကြောင်း
လမ်းသည်၊ အသတိ - သော်၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ဝါ-ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာယ-အဓိဋ္ဌာန်၍၊
ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ အန္တရဃရေ-ရွာတွင်း၌၊ ခညဿ-၏၊ ဥပရိ-၌၊ အာသနံ-
ကို၊ ပညပေတွာ-၍၊ သစေ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ) နိသီဒိတံ ဝန္တတိ၊ ကေစိ-အချို့
ဒါယကာတို့သည်၊ အာသနသာလာယံ-ဆွမ်းစား စရပ်၌၊ (ရွာအတွင်းရှိသော
ဆွမ်းစားစရပ်၌) ခညံ-ကို၊ အာကိရန္တိ-ဖြန့်ထားတတ်ကုန်၏၊ ဟရာပေတံ-
ဖယ်ရှားစေခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)
ဟရာပေတံ၊ (ဟရာပေတံ သက္ကာ) နနာစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ) ကေ
မန္တံ - သင့်တော်သော အရပ်၌၊ ခညံ - ကို၊ အမဒ္ဒန္တေန - မနင်းဘဲ၊ ပိဋကံ-
အင်းပျဉ်ငယ်ကို၊ ပညပေတွာ, နိသီဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဩကာသော-လွတ်လပ်သော
အရပ်သည်၊ သစေ န ဟောတိ၊ မနုဿာ, ခညမဇ္ဈေယေဝ - ၌သာလျှင်၊
အာသနံ ပညပေတွာ သစေ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ တတ္ထဇာတကာနိ-
ထိုအပင်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မုဂ္ဂမာသာဒိနိ-ဝဲနောက်, ဝဲကြီး အစရှိကုန်သော၊
အပရဏ္ဏာနိပိ- ဝဲမျိုးတို့ကိုသော်မှ၎င်း၊ တာလပနသာဒိနိ- ထန်းသီး, ပိန္နဲသီး
အစရှိကုန်သော၊ ဖလာနိဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ကိဋ္ဌန္တေန- လက်ဆော့လျက်၊
န အာမသိတဗ္ဗာနိ - န၊ မနုဿဟိ- တို့သည်၊ ရာသိကတေသုပိ - အစုအပုံ
ပြုအပ်သော ဝဲအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဒေသဝနယော - တည်း၊ ပန- ဆက်၊
အရညေ-၌၊ ရုက္ခတော- မှ၊ ပတိတာနိ - ကြွေကျကုန်သော၊ ဖလာနိ- တို့ကို၊
အနုပသမ္ပန္ဓာနံ - လူ သာမဏေတို့အား၊ ဒဿာမိ - ပေးအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့
နုလုံးသွင်း၍၊ ဂဏှိတံ- ကောက်ယူခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ- ၏။

မုတ္တာ-ပုလဲ၎င်း၊ မဏိ-ပဒမြား၎င်း၊ ဝေဠုရိယော - ကြောင်မျက်ရွဲ၎င်း၊
သင်္ခါ-ခရုသင်း၎င်း၊ သိလာ-ကျောက်သလင်း၎င်း၊ [သိလာတိ ကာဠုသိလာ-
ကျောက်သလင်း အနက်၊ ပဏ္ဍုသိလာ-အဝါရောင် ကျောက်သလင်း၊ သေတ

သိလာ-ကျောက်သလင်းဖြူ၊ အာဒိဘေဒါ သဗ္ဗာပိ သိလာ။] ပဝါဠိ-သန္တာ
 ၎င်း၊ ရဇတံ-ဋေ၎င်း၊ ဇာတရူပံ-ရှေ့၎င်း၊ လောဟိတကော - ပဒမြားနီ၎င်း၊
 [လောဟိတော ဝေ မဏိ လောဟိတကော၊ လောဟိတဏှောကို ပါဠိပျက်ဟု
 အဘိဓာန် နိဿယသစ် မိန့်သည်။] မသာရဂလ္လံ-ပဒမြားပြောက်၎င်း၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဒသသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု ရတနေသု-တို့တွင်၊ မုတ္တာ- သည်၊ ဝါ-ကို၊
 အဓောတာ - မဆေးကြောအပ် (မပွတ်တိုက်အပ်) သေးသည်၊ အနိဝိဒ္ဓါ-
 အပေါက် မဖောက်အပ်သေးသည်၊ (ဟုတွာ) ယထာဇာတာဝ - ဖြစ်မြဲတိုင်း
 သော ပုလဲသည်သာ၊ အာမသိတုံ - သုံးသပ်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - ၎င်း၊ သေသာ-
 ကြွင်းသော ပုလဲကို၊ အနာမာသာ-မသုံးသပ်အပ်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒန္တိ - နှိ၏၊
 ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ မုတ္တာ - ကို၊ ဓောတာပိ - ဆေးကြော
 ပွတ်တိုက်အပ်ပြီးသော်၎င်း၊ အဓောတာပိ - သေးသော်၎င်း၊ အနာမာသာ-
 အပ်၊ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယစ - သပိတ်စသော ဘဏ္ဍာ၏ အဖိုး အကျိုးငှါလည်း၊
 သမ္ပုဋိန္ဒြိတုံ - လက်ခံခြင်းငှါ၊ န ဝဇ္ဇတိ- မအပ်၊ [ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယာတိ-ပတ္တ
 စိဝရာဒိ မူလတ္ထာယ။] ပန-အန္ဓယကား၊ ကုဋ္ဌရောဂဿ - နှနာ၏၊ ဘေသဇ္ဇ
 ထာယ - ငှါ၊ (သမ္ပုဋိန္ဒြိတုံ) ဝဇ္ဇတိ - ၎င်း၊ ဣတိ, ဝုတ္တံ - ပြီ၊ အန္တမသော-
 ဖြင့်၊ ဇာတိဖလိကံ-ဖလ်အစစ်ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ သဗ္ဗောပိ-သော၊ နိလပီတာဒိ
 ဝဏ္ဏဒဘဒေါ-အညို အရှေ့ အစရှိသော အဆင်း အပြားရှိသော၊ မဏိ- ကို၊
 ဓောတဝိဒ္ဓဝဋ္ဋိတော - ဆေးကြော ပွတ်တိုက်အပ်, ဖောက်ထွင်းအပ်, လုံးစေ
 အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနော) အနာမာသော-အပ်၊ ပန-ဆက်၊ ယထာဇာတာဝ-
 ဖြစ်မြဲတိုင်းသော၊ (မသွေးအပ်သေးသော) အာကရမုတ္တာ-ဖြစ်ရာတွင်းမှ
 လွတ်ပြီးအတိုင်း ပဒမြားသည်၊ ပတ္တာဒိဘဏ္ဍမူလတ္ထံ - သပိတ် အစရှိသော
 ဘဏ္ဍာ၏ အဖိုးအကျိုးငှါ၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တော၊ သောပိ - ထို
 ပဒမြားအကြမ်းကိုလည်း၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ပဋိက္ခိတ္တော-ပြီ၊ ပစိတွာ-ချက်၍၊
 ကတော - သော၊ ဧကော- တမျိုးသော၊ ကာစမဏိယေဝ - စဉ်သည်သာ၊
 ဝဇ္ဇတိ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဝေဠုရိယေပိ-၌လည်း၊ မဏိသဒိသောဝ-
 ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော (ဟောတိ)။

သင်္ခါ- သည်၊ ဓောတဝိဒ္ဓေါစ - ဆေးကြော ပွတ်တိုက်အပ်, အပေါက်
 ဖောက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ရတနမိသော - ရတနာတို့ဖြင့် ရောအပ်
 သည်လည်း ဖြစ်သော၊ မနသင်္ခါဝ-မူတ်ကြောင်း ခရုသင်းသည်သာ၊ အနာ
 မာသော-အနာမာသတည်း၊ ဓောတောပိ- ဆေးကြော ပွတ်တိုက်အပ်သည်
 လည်း ဖြစ်သော၊ အဓောတောပိ - သော၊ ပါနိယသင်္ခါ - သောက်ရေခွက်

ခရုသင်းကို၊ အာမာသောဝ-သုံးသပ်အပ်ကောင်းသည်သာ၊ စ-ဆက်၊ သေသံ-
 ကြွင်းသော ခရုသင်းသည်၊ အဗ္ဗနာဒိဘေသဇ္ဇတ္ထာယပိ- မျက်စဉ်းအစရှိသော
 ဆေးအကျိုးငှါ၎င်း၊ ဘဏ္ဍာမူလတ္ထာယပိ-ဘဏ္ဍာ၏အဖိုးအကျိုးငှါ၎င်း၊ (သပိတ်
 စသော ဘဏ္ဍာနှင့် လဲဘိုရာ-ဟူလို။) သမ္ပဒိန္နိတုံ ဝန္တတိ၊ သိလာ - ကျောက်
 သလင်းသည်၊ ဓောတဝိဒ္ဓါ-အပ်သည်၊ ရတနသံယုတ္တာ- ရတနာနှင့်စပ်ယှဉ်
 သော၊ မုဂ္ဂဝဏ္ဏာဝ - ဝဲနောက် အဆင်းရှိသော ကျောက်သလင်းသည်သာ၊
 အနာမာသံ-တည်း၊ [မုဂ္ဂဝဏ္ဏံယေဝ ရတနသမ္ပိသံ ကရောန္တိ၊ န အညံတိ
 အာဟ- မုဂ္ဂဝဏ္ဏာဝါတိ။] သေသံ - ကြွင်းသော ကျောက်သလင်းသည်၊
 သတ္တကနိသာနာဒိ အတ္ထာယ - ဒါးသွေးကျောက် အစရှိသော အကျိုးငှါ၊
 ဝဏ္ဏိတုံ ဝန္တတိ၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ သိလာ ဓောတဝိဒ္ဓါ အစရှိသော ပါဠိရပ်
 တို့၌၊ ရတနသံယုတ္တာတိ - ကား၊ သုဝဏ္ဏေန သဒ္ဓိံ၊ ယောဇေတွာ-တွဲစပ်၍၊
 ပစိတွာ-ချက်၍၊ ကတာ - ပြုအပ်သော ကျောက်သလင်းတည်း၊ ဣတိ - သို့၊
 ဝဒန္တိ-နိ၏၊ ပဝါဠိ-သည်၊ ဓောတဝိဒ္ဓိ-သည်၊ (သမာနံ) အနာမာသံ-တည်း၊
 သေသံ - ကြွင်းသော သန္တာသည်၊ အာမာသံ - တည်း၊ ဘဏ္ဍာမူလတ္ထာ-
 ငှါလည်း၊ သမ္ပဒိန္နိတုံ ဝန္တတိ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊
 ဓောတမ္ပိ- သော၊ သမ္ပိ - အလုံးစုံသော သန္တာသည်၊ အနာမာသံ - တည်း၊
 သမ္ပဒိန္နိတုံစ-ငှါလည်း၊ န ဝန္တတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ။

ကတဘဏ္ဍမ္ပိ - ပြုပြီးအပ်သော တန်ဆာ ဘဏ္ဍာအဖြစ်လည်း ရှိသော၊
 အကတဘဏ္ဍမ္ပိ - မပြုအပ်သေးသော တန်ဆာဘဏ္ဍာ အဖြစ်လည်းရှိသော၊
 (လက်ဝတ်လက်စားတန်ဆာ ပြုအပ်ပြီး၊ မပြုအပ်သေးသော) ရဇတံ-ငွေသည်
 ၎င်း၊ ဇာတရူပဉ္စ-ရွှေသည်၎င်း၊ သဗ္ဗေန-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 သမ္ပိ - အလုံးစုံအကုန်အစင်၊ ဗီဇတော - မျိုးစေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ [ဓာတုပါသာ
 ဏတော ပဋ္ဌာယ၊ ရှေ့ ငွေဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော ကျောံဓာတ်မှ စ၍၊] အနာ
 မာသဉ္စ - မသုံးသပ်ထိုက်သည် ၎င်း၊ အသမ္ပဒိန္နိယဉ္စ - မခံယူထိုက်သည် ၎င်း၊
 (ဟောတိ)၊ ဥတ္တရရာဇပုတ္တော - ဥတ္တရ မင်းသားသည်၊ သုဝဏ္ဏစေတီယံ-
 ရွှေစေတီကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေ၍၊ မဟာပဒုမတ္ထေရဿ-၏အထံသို့၊ ပေသေသိ

ဓောတ၊ ပေ၊ မိ သော။ ။ အလင်္ကာရတ္ထံ ကဉ္စနလတာဒိံ ဒသေတွာ ကတော
 ရတနခစိတော (တန်ဆာဖြစ်အောင် ရွှေနွယ်ကလေးများကွပ်၍ ပြုအပ် ရတနာတို့ဖြင့်
 စီခြယ်အပ်သော) ဓောတဝိဒ္ဓေါ အနာမာသော၊ ဤနည်း၌ စသဒ္ဓါ အနက်မရှိ၊ ဓောတ
 ဝိဒ္ဓေါစ ရတနမိသောဥစာတိ ဝိသုံဝါ ပဒံ သမ္ပန္နိတမ္ပံ၊ ဤအလို စသဒ္ဓါအနက်ရှိ၏၊ ဓောတ
 ဝိဒ္ဓသံ၊ ရတနမိဿသံ ဟု ။ မျိုးခွဲ၍ စပ်။

ကိရ-သတတ်၊ ထေရော-သည်၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပဋိက္ခိပိ-
 ပယ်ပြီ၊ [မထေရ်၏အတွက် ပို့ သောကြောင့် ပယ်သည်၊ “ခတ်တော် ဌာပနာ
 ဘို့ပ’ါဘုရား” ဟု လျှောက်၍ ပို့ လျှင်ကား မပယ်ထိုက်။] စေတိယဃရေ - ဌ၊
 သုဝဏ္ဏပဒုမ သုဝဏ္ဏဗုဗ္ဗုဋ္ဌကာဒိနိ-ရွှေပဒုမ္မာ, ရွှေရေပွက် အစရှိသည်တို့သည်၊
 ဟောန္တိ - န်၏၊ တောနိပိ - ဤ ရွှေပဒုမ္မာ ရွှေရေပွက် တို့ကိုလည်း၊ အနာမာ
 သာနိ - မသုံးသပ်အပ်ကုန်၊ ပန - ဆက်၊ စေတိယဃရ ဝေါပကာ - စေတီ
 ကျောင်းဆောင်တော်ကိုစောင့်ရှောက်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ရူပိယဆန္ဒက
 ဌာနေ - ရွှေ ငွေကို စွန့်တတ်သောရဟန်း၏ အရာ၌၊ ဌိတာ - တည်ကုန်၏၊
 တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ကေဋ္ဌာပယိတံ-လှုပ်လှုပ် ရှားရှား
 ကစားစေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။
 [နိသဂ္ဂိယ ရွှေငွေကို စွန့်ပစ်သောအခါ ရူပိယဆန္ဒက သမ္ပုတိရသော ရဟန်း
 သည် ရွှေ ငွေကို ကိုင်ကောင်းသကဲ့သို့ ဤ ရဟန်းများလည်း ကိုင်ကောင်း
 သည်။] ပန - ကား၊ ကုရုန္ဒိယံ - ဌ၊ တံ - ထို ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-
 ပယ်အပ်ပြီ၊ သုဝဏ္ဏစေတိယေ - ဌ၊ ကစဝရမေဝ - အမှိုက်ကိုသာ၊ ဟရိတံ-
 ဖယ်ရှားငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိတ္ထေကမေဝ-ဤမျှလောက်ကိုသာ၊ အနုညာတံ-ပြီ။

အာရက္ခလောဟမ္ဘိ-ကြေးခပ်ပြာသည်လည်း၊ ဝါ-ကြေးဝါသည်လည်း၊
 ဇာတရူပ ဂတိကမေဝ- ရွှေနှင့်အလားတူသည်သာ၊ [အာရက္ခလောဟံတိ-
 ကိတ္တိမလောဟံ (နဂိုရ်ကြေးနီကို ပြုပြင်ထားသောကြေးဝါ) ။] ပန- ဆက်၊
 သေနာသန ပရိဘောဂေါ-ကျောင်း အသုံးအဆောင်သည်၊ သဗ္ဗကပ္ပိယော-
 အလုံးစုံအပ်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဇာတရူပရဇတမယာ - ရွှေ ငွေဖြင့်ပြုအပ်
 ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ-န်သော၊ သေနာသန ပရိက္ခာရာ-တို့ကို၊ အာမာသာ-န်၏၊
 ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနဌာနေ-သုတ်အဓမ္မာဝိနည်းကိုဖြင့်ဆိုရာဌာန၌၊
 ဖလိကတ္ထမ္ဘေ-ဖလ်တိုင်ရှိကုန်သော၊ ရတနဒါမပဋိမဏ္ဍိတေ-ရတနာပန်းဆိုင်
 တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ် ကုန်သော၊ ရတနမဏ္ဍပေ - ရတနာမဏ္ဍပ်တို့ကို၊
 ကရောန္တိ-န်၏၊ တတ္ထ-ထို ရတနာမဏ္ဍပ်၌၊ သဗ္ဗပကရဏာနိ-အလုံးစုံသော
 အဆောင်အယောင်တို့ကို၊ ဘိက္ခူနံ - တို့အား၊ ပဋိဇဂ္ဂိတံ - သုမ်သင်ခြင်းငှါ၊
 ဝဇ္ဇတိ၊ လောဟိတက မသာရဂလ္လာ - ပဒမြားနီ , ပဒမြားပြောက်တို့သည်၊
 ဓောတဝိဒ္ဓါ - န်သည်၊ (သမာနာ) အနာမာသာ (ဟောန္တိ)၊ ဣတရေ-
 ဆေးကြောအပ် အပေါက်ဖောက်အပ်သော (ပဒမြားနီ ပဒမြားပြောက်မှ)
 အခြားကုန်သော ပဒမြားနီ ပဒမြားပြောက်တို့သည်၊ အာမာသာ(ဟောန္တိ)၊
 ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ (သမ္ပုဒိန္ဒိတံ) ဝဇ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တာ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊

မဟာပစ္စရိယံ - ဌ၊ ဓောတာပိ - ပွတ်တိုက် ဆေးကြောအပ်သော ပဒမြားနီ ပဒမြားပြေံတို့သည်၎င်း၊ အဓောတာပိ-တို့သည်၎င်း၊ သဗ္ဗသော-အားဖြင့်၊ အနာမာသာ(ဟောန္တိ)၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတံစ နဝန္တန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တိ-ပြီ။

သဗ္ဗ-သော၊ အာဝုဘောဏ္ဍိ-လက်နက်ဘဏ္ဍာသည်၊ အနာမာသံ(ဟောတိ)၊ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ- ငှါ၊ ဒိယျမာနမ္ပိ- သော်လည်း၊ န သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတမ္ပံ၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) သတ္ထဝါဏိဇ္ဇာနာမ - လက်နက် ကုန်သွယ်ခြင်းမည်သည်၊ န ဝန္တတိ၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ န သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတမ္ပံ-ထိုက်၊) [မိမိရအပ်သောလက်နက်ဖြင့် သပိတ် စသည်ကို လဲလှယ်ခြင်းသည် သတ္ထဝါဏိဇ္ဇာသဘော သက်ရောက်သောကြောင့် “ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ ဒိယျမာနမ္ပိ န သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတမ္ပံ ” ဟု ဆိုသည်။] သုဒ္ဓဓနု ဒဏ္ဍေပိ - ညှို့ နှင့်မဘက် သက်သက်သော လေးကိုင်းသည်၎င်း၊ ဓနုဇိယာပိ- လေးညှို့ သည်၎င်း၊ ပတောဒေါပိ - နှင်တံသည်၎င်း၊ (တပြာသည်၎င်း၊) အင်္ဂုသောပိ-ချွန်းသည်၎င်း၊ အန္တမသော, ဝါသိဖရသုအာဒီနိပိ-ဒါး ပုဆိန် အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ အာဝုဓသဓံပေန-လက်နက်၌ထည့်သွင်းအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ - လက်နက်အသွင်ဖြင့်၊ ကတာနိ (သမာနာနိ) အနာမာသာနိ (ဟောန္တိ)၊ [လက်နက်အနေအားဖြင့်သာ မသုံးသပ် မကိုင် ကောင်း၊ ထင်းခွဲဘို့ စသည်ဖြစ်လျှင်ကား သုံးသပ်ကိုင်ကောင်း၏။]

ကေနစိ- တစုံတယေံသောဒါယကာသည်၊ ဝိဟာရေ- ဌ၊ သတ္ထိဝါ- လှံ သည်၎င်း၊ ဝါ-ကို၎င်း၊ တောမရောဝါ-ခက်ရင်း(ခရင်း)သည်၎င်း၊ ဝါ-ကို၎င်း၊ ထပိတော-သည်၊ သစေ ဟောတိ(ဧဝံသတိ)ဝိဟာရံ-ကို၊ ဇဂ္ဂန္တေန-ရှင်းလင်း သုမ်သင်သောရဟန်းသည်၊ ဟရန္တု- ဆောင်လှည့်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သာမိ ကာနံ- ဥစ္စာရှင်တို့၏အထံသို့၊ ပေသေတမ္ပံ- ၏၊ သစေ န ဟရန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) တံ-ထိုလက်နက်ကို၊ အစာလေန္တေန-စေဘဲ၊ ဝိဟာရေ-ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော- ထိုက်၏၊ ယုဒ္ဓဘူမိယံ-စစ်မြေပြင်၌၊ ပတိတံ-ကျရစ်သော၊ အသိံ ဝါ- ကိုသော် ၎င်း၊ သတ္ထိံ ဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ တောမရံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ပါသာ ဓောနဝါ-ကျောက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေနစိဝါ-တစုံတခုဖြင့်သော်၎င်း၊ အသိံ- ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ - ချိုးဖျက်၍၊ [ရှည်နေသော သန်လျက်ကို တိုအောင် ကျောက် စသည်ဖြင့် ချိုးဖျက်၍၊] သတ္ထကတ္ထာယ - ဒါးငယ်အကျိုးငှါ၊ ဝဟေတံ - ငှါ၊ ဝန္တတိ - ၏၊ ဣတရာနိပိ - သန်လျက်မှအခြားသော လှံ ခက်ရင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိယောဇေတွာ - အရိုးနှင့်အသွားကို ခွဲခြား၍၊ ကိဉ္စိ- အချို့ သောအသွားကို၊ သတ္ထကတ္ထာယ - ငှါ၊ ကိဉ္စိ - အချို့ သောအရိုးကို၊ ကတ္တရဒဏ္ဍာဒိအတ္ထာယ- တောင့်ဌေး အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ၊ ဝဟေတံ - ငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊

ဣဒိ- ဤဝတ္ထုကို၊ ဂဏှထ- ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိယုမာနံ- ပေးလှူအပ်သောလက်နက်ကို၊ ဝိနာသေတွာ-၍၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ ကရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သဗ္ဗမိ- ကိုလည်း၊ သမ္ပဒိန္နိတံ- နှုတ်။

မစ္ဆဇာလ ပက္ခိဇာလာဒိနိပိ-ငါးပိုက်ကွန်, ငှက်ပိုက်ကွန်အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖလကဇာလိကာဒိနိ- ဇာသဏ္ဍာန် ပြုလုပ်အပ်သော ပျဉ်ချပ် အစရှိကုန်သော၊ သရပရိတ္တာဏာနိပိ-မြားကာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ [တဘက်မှ ပစ်ခတ်သောမြားကို ကာကွယ်ဘို့ရန် ဇာပေါက်သဏ္ဍာန် ဖေါက်ထားအပ်သော ပျဉ်ချပ်ကို “ ဖလကဇာလိကာဒိနိ သရပရိတ္တာဏာနိ ” ဟု ဆိုသည်။] သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော ဇာ, မြားကာတို့ကို၊ အနာမာသာနိ- အပ်ကုန်၊ ပနဆက်၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ- ငှါ၊ လဗ္ဗမာနေသု - ရအပ်သောဇာ, မြားကာတို့တွင်၊ တာဝ-မြားကာဇာမှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌိ-သော၊) ဇာလံ-ပိုက်ကွန်ကို၊ အာသနဿဝါ - နေရာ၏သော်၎င်း၊ စေတိယဿဝါ - စေတီ၏သော်၎င်း၊ ဥပရိ-၌၊ ဗန္ဓိဿာမိ - ဖွဲ့ကြက်ထားအံ့၊ ဆတ္တံ- ထီးကိုသော်လည်း၊ ဝေဠေဿာမိ- ရစ်ပတ်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဟေတံ- ခံယူခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ သရပရိတ္တာဏံ-ကို၊ သဗ္ဗမိ- အလုံးစုံသောမြားကာကိုလည်း၊ [ဇာပေါက်ဖေါက်ထားအပ် , မဖေါက်ထားအပ်သော မြားကာကိုလည်း။] ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ သမ္ပဒိန္နိတံ ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ) တေ-ဤ မြားကာသည်၊ ပရူပရောဓ နိဝါရဏံ - သူတပါး၏ နှိပ်စက်ခြင်းကို တားမြစ်ကြောင်းဝတ္ထုတည်း၊ ဥပရောဓကရံ-သူတပါးကို နှိပ်စက်မှုပြုကြောင်း လက်နက်သည်၊ နမဟုတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သမ္ပဒိန္နိတံ ဝန္တတိ)၊ ဖလကံ-ဇာပေါက်မပါသော ပျဉ်ချပ်ကို၊ ဒန္တ ကဋ္ဌဘာဇနံ-ဒန်ပူခွက်ကို၊ ကရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဟေတံ ဝန္တတိ။

စမ္မဝိနဒ္ဓါနိ - သားရေဖြင့် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သော၊ ဝိဏဘေရိအာဒိနိ- စောင်း, စည်အစရှိသောတူရိယာတို့သည်၊ အနာမာသာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ပန - ကား၊ ကုရန္တိယံ - ၌၊ ဘေရိသဃံာဠောပိ - ဖွဲ့ကြက်အပ်သော သားရေရှိသော စည်ကြီးသည်၎င်း၊ ဝိဏာသဃံာဠောပိ- ဖွဲ့ကြက်အပ်သော သားရေရှိသော စောင်းသည်၎င်း၊ တုစ္ဆပေါက္ခရံပိ - သားရေ မမိုး , အချိုးနှီးသော

ဘေရိသဃံာတော၊ ပေ၊ တုစ္ဆပေါက္ခရံ။ ။ ဘေရိသဃံာတောတိ - သဃံာဠောပိတ စမ္မဘေရိ-ကောင်းစွာစပ်အပ် (ဖွဲ့ကြက်အပ်)သော သားရေရှိသောစည်ကြီး၊ ဝိဏာသဃံာတောတိ-သဃံာဠောပိတစမ္မဝိဏာ၊ စမ္မဝိနဒ္ဓါနိ ဘေရိဝိဏာနမေတံ အဓိဝစနံ၊ တုစ္ဆပေါက္ခရန္တိ-အဝိနဒ္ဓစမ္မံ (သားရေမကြက်အပ်သော) ဘေရိပေါက္ခရံ စမ္မပေါက္ခရေ။

စည်ခွက် စောင်းခွက်သည်၎င်း၊ မုခဝနွိယံ - နခမ်းရစ်၌၊ အာရောပိတ စမ္ပမ္ပိ-
 တင်အပ်သော သားရေသည်၎င်း၊ ဝိဏာဒဏ္ဍကောပိ - စောင်းဒုတ်တံသည်
 ၎င်း၊ (စောင်း၏ဒုတ်တံ)၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော တူရိယာဘဏ္ဍာသည်၊ အနာ
 မာသံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဩနဟိတုံဝါ- ကိုယ်တိုင် ဖွဲ့ကြက်ခြင်းငှါ၎င်း၊
 ဩနဟာပေတုံဝါ-သူတပါးကိုဖွဲ့ကြက်စေခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါဒေတုံဝါ- ကိုယ်တိုင်
 မြည်စေခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင်တီးခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါဒါပေတုံဝါ-သူတပါးကို
 တီးစေခြင်းငှါ၎င်း၊ န လဗ္ဘတိယေဝ-မရအပ်သည်သာ။

စေတိယင်္ဂဏေ-စေတိယင်ပြင်၌၊ ပူဇံ-ကို၊ ကတ္တာ,မနုဿေဟိ- တို့သည်၊
 ဆဒ္ဓိတံ - စွန့်ပစ်အပ်သော စောင်းကို၊ ဝါ-စည်ကို၊ ဒိသွာပိ - တွေ့၍လည်း၊
 အစာလေတွာဝ- မလှုပ်စေမှု၍သာလျှင်၊ အန္တရန္တရေ - အကြားအကြား၌၊
 သမ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ - တံမြက်လှည်းရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ကစဝရဆဒ္ဓနကာလေ - အမှိုက်
 စွန့်ရာ အခါ၌၊ ကစဝရနိယာမေနေဝ - အမှိုက်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်သာလျှင်၊
 ဟရိတွာ-ဖယ်ရှား၍၊ ကေမန္တံ-၌၊ နိက္ခိပိတုံ ဝန္တတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ
 ဝုတ္တံ၊ ဘဏ္ဍမူလတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမ္ပိ ဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-
 ငှါ၊ လဗ္ဘမာနေသု- ရအပ်သော တူရိယာဘဏ္ဍာတို့တွင်၊ ဝိဏာဒေါဏိကဉ္စ-
 စောင်းခွက်ကို၎င်း၊ ဘေရိပေါက္ခရဉ္စ- စည်ခွက်ကို၎င်း၊ ဒန္တကဋ္ဌဘာဇနံ-ဒန်ပူ
 ထည့်ရာခွက်ကို၊ ကရိဿာမ - နံအံ၊ စမ္ပံ-သားရေကို၊ သတ္တကကောသကံ-
 ဒါးငယ်အိပ်ကို၊ (ကရိဿာမ)၊ ဣတိ ဧဝံ - ဤသို့ကြံ၍၊ တဿတဿ ပရိက္ခာ
 ရဿ-၏၊ ဥပကရဏတ္ထာယ - ငှါ၊ ဂဟေတွာ, တထာတထာ-ထိုထို အခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ (ဒန်ပူခွက်, ဒါးငယ်အိပ်အခြင်းအရာဖြင့်)ကာတုံဝန္တတိ။

ပုရာဏဒုတိယိကာဝတ္ထု - ယိကာဝတ္ထုသည်၊ (ဇနီးဟောင်း၌ ကာယ
 သံသဂ္ဂပြုသောရဟန်း၏ဝတ္ထုသည်)ဥတ္တာနမေဝ၊ ယက္ခိဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ (ဘီလူး
 မ၌ ကာယသံသဂ္ဂပြုသော ရဟန်း၏ဝတ္ထု၌)၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိဒေဝိယာ-
 ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိနတ်မ၌၊ ကာယသံသဂ္ဂံ-သို့၊ သဗေပိသမာပဇ္ဇတိ-အကယ်
 မှိုလည်း ရောက်စေဥားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ ထုလ္လစ္စယမေဝ - သည်သာ၊
 (ဟောတိ)၊ ပဏ္ဍကဝတ္ထုစ - သည်၎င်း၊ (ပဏ္ဍုက်၌ ကာယသံသဂ္ဂပြုသော
 ရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်၎င်း၊) သုတ္တိတ္ထိဝတ္ထုစ-သည်၎င်း၊ (အိပ်ပျော်နေသော

မုခဝနွိယံ အာရောပိတစမ္ပံ ။ ။ အာရောပိတစမ္ပံတိ - ဘေရိအာဒိနံ (တို့ကို)
 ဝိနန္ဒနတ္ထာယ (သားရေဖွဲ့ကြက်ဘို့ရာ) မုခဝနွိယံ (၌) အာရောပိတစမ္ပံ - တင်ထား
 အပ်သောသားရေ၎င်း၊ တတော ဥဒ္ဓရိတွာ (ထို နခမ်းရစ်မှ ထုတ်ယူ၍) ဝိသု ထပိတ
 စမ္ပုဉ္စ (သီးခြားထားအပ်သော သားရေ၎င်းတည်း။)

မိန်းမ၌ ကာယသံသဂ္ဂ ပြုသောရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်၎င်း၊) ပါကဋမေဝ - သာ၊ မတိတ္ထိဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (သေပြီးသော မိန်းမဝယ် ကာယသံသဂ္ဂပြုသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) ပါရာဇိကပဟောနကကာလေ - ပါရာဇိကလောက်ရာ အခါ၌၊ [“ အကုထိတကာလေ- ဆူနေအောင် မပုတ်သေးရာအခါ၌ ” - ဒီကာ။] ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တတော- ထိုပါရာဇိကလောက်ရာ အခါမှ၊ ပရံ - ၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ တိရစ္ဆာနဂတဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (တိရစ္ဆာန်မဝယ် ကာယသံသဂ္ဂပြုသောရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) နာဂမာဏဝိကာယပိ - နဂါးပျိုမ ၌၎င်း၊ သုပဏ္ဏမာဏဝိကာယပိ-ဂဠုန်ပျိုမ၌၎င်း၊ ကိန္နရိယာပိ-ကိန္နရီမ၌၎င်း၊ ဂါဝိယာပိ-နွားမ၌၎င်း၊ (ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇန္တဿ-၏)၊ ဒုက္ကဋမေဝ- သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဒါရုဇိတလိကာဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (သစ်သားရုပ်မိန်းမဝယ် ကာယသံသဂ္ဂပြုသောရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) ကေဝလံ - သက်၊ ဒါရုနာဝေ- ဖြင့်သာလျှင်၊ (ကတေ- ပြုအပ်သော၊ ဣတ္ထိရူပေ - ၌၊ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာ ပဇ္ဇန္တဿ, ဒုက္ကဋံ-သည်၊ နဟောတိ-မဟုတ်သေး၊) အန္တမသော-အားဖြင့်၊ စိတ္တကမ္မလိဒိတေပိ - ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီဆေးရေးမှုဖြင့် ရေးအပ်သည် လည်း ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထိရူပေ - ၌၊ (ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇန္တဿ - ၏)၊ ဒုက္ကဋမေဝ-ပင်တည်း။

သမ္ပိဋ္ဌနဝတ္ထု - သည်၊ (မိန်းမအများက နှိပ်စက်၍ လက်မောင်းအဆက် ဆက်ဖြင့် ဆွဲဆောင်ခံရသော ရဟန်း၏ဝတ္ထုသည်၊) ဥက္ကာနတ္ထမေဝ - သည် သာ၊ သင်္ကမဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (တံတားပေါ်ဝယ် သွားနေသောမိန်းမကို လှုပ်ချ သော ရဟန်း၏ဝတ္ထု၌၊) ကေပဒိကသင်္ကမောဝါ- ခြေတလှမ်းစာ လျှောက် သာသော တံတားငယ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ သကဋမဂ္ဂသင်္ကမောဝါ- လှည်းလမ်းတံတားကြီးသည်မူလည်း၊ (ဟောတု-စေ၊) စာလေဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ပယောဂေ-ကို၊ ကတမတ္ထေဝ-ပြုအပ်ကာမျှသော်သာ၊ စာလေ တုဝါ-ပစေ၊ မာ (စာလေတုဝါ) - ပစေ၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ [သင်္ကမာဒိ (တံတား စသည်သည်) ဘူမိဂတိကတ္တာ (မြေနှင့်အလားတူသောကြောင့်) န ကာယပုဋိဗဒ္ဓဋ္ဌာနိယံ (ကာယပုဋိဗဒ္ဓအရာ မရောက်) ဣတိ ဒုက္ကဋံ ဝတ္ထိ- ထို ကြောင့် ထုလ္လစ္စဉ်းမဟုတ်ဘဲ ဒုက္ကဋ်ဟု ဟောတော်မူအပ်သည်။] မဂ္ဂဝတ္ထု- သည်၊ (ခရီးသွားရင်း ပခုံးဖြင့် မိန်းမကိုတိုက်သော ရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်၊) ပါကဋမေဝ၊ ရုက္ခဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊ (သစ်ပင်တက်သောမိန်းမကို လှုပ်ချသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထု၌၊) ရုက္ခော - သည်၊ မဟာဇမ္ဗုဋ္ဌမာဏော - သပြေပင်ကြီး ပမာဏရှိသော၊ မဟာန္ဒောဝါ-ကြီးသောသစ်ပင်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊

ခုဒ္ဒကောဝါ- ငယ်သောသစ်ပင်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ တံ-ထိုသစ်ပင်ကို၊ စာလေတုံ-၄၊ သက္ကောတုဝါ-စွမ်းနိုင်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ မာ(သက္ကောတု) ဝါ- စေ၊ ပယောဂမတ္တေန- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ နာဝါဝတ္ထုသ္မိံပိ- ခွဲလည်း၊ (လှေစီးသောမိန်းမကို လှုပ်ချသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထုခွဲလည်း၊) သေဝနယော။

ရဇ္ဇုဝတ္ထုသ္မိံ - ခွဲ၊ (မိန်းမသည် ကိုင်အပ်သောကြိုးကို တပ်မက်သော စိတ်ဖြင့်ဆွဲသောရဟန်း၏ ဝတ္ထုခွဲ၊) ယံရဇ္ဇု-ကို၊ အာဝိဇ္ဇန္တော-ဆွဲလသော်၊ ဌာနာ - မှ၊ စာဝေတုံ - ရှေ့စေခြင်း၄၊ (စာလေတုံ ဟု ရှိ၏၊ စဉ်းစားပါ) သက္ကောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုကြိုးကိုဆွဲရာ၌၊ ထုလ္လုစွယံ (ဟောတိ)၊ ယာ-အကြင် ကြိုးသည်၊ မဟာရဇ္ဇု-ကြီးစွာသောကြိုးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဤသကမ္ဘိ ဌာနာ နစဝတိ-မရှေ့၊ (နစလတိလည်းရှိ၏၊) တတ္ထ-ထိုကြိုးကြီးကိုဆွဲရာ၌၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ဒက္ကောပိ သေဝနယော၊ ဟိ - မှန်၊ ဘူမိယံ - ခွဲ၊ ပတိတမဟာ ရုက္ခောပိ - လည်းကျနေသော သစ်ပင်ကြိုးကိုလည်း၊ ဒက္ကောဂဟဏောနေဝ - ဒက္ကသဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်၊ ဣမ - ဤဝတ္ထုခွဲ၊ ဂဟိတော - သွင်းယူအပ်၏၊ ပတ္တ ဝတ္ထု-သည်၊ (သပိတ်ဖြင့် မိန်းမကိုတွန်းသောရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်၊) ပါကဋ မေဝ၊ ဝန္တနဝတ္ထုသ္မိံ - ခွဲ၊ (ရှိခိုးစဉ် ခြေကိုမြှော်လိုက်သောရဟန်း၏ ဝတ္ထုခွဲ၊) ဣတ္ထိ-သည်၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ သမ္မာဟိတွာ- ဆုပ်နယ်၍၊ ဝန္တိတုကာမာ-သည်၊ (သမာနာ-သော်၊ ဝါ-သော၊ ဣတ္ထိ- ကို) ဝါရေတဗ္ဗာ - တားမြစ်ထိုက်၏၊ ပါဒါဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗာ-ဖုံးထားထိုက်ကုန်၏။ [ဋီကာ၌ “အပနေတဗ္ဗာ” ဟု ဖွင့်၏။] နိစ္စလေနဝါ-မလှုပ်သည်သော်လည်း၊ ဘဝိတဗ္ဗ- ဖြစ်ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ နိစ္စလဿ - မလှုပ်ရှားသည်ဖြစ်၍၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ သာဒယ တောပိ-၏လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အဝသာနေ-၌၊ ဂဟဏဝတ္ထု-သည်၊ (မိန်းမကို ကိုင်အံ့ ဟု ကြံ၍ တို့သော်လည်း မထိသောရဟန်း၏ ဝတ္ထုသည်၊) ပါကဋမေဝ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

အာဝိဇ္ဇန္တော။ ။ အာဝိဇ္ဇန္တောတိ ဝုတ္တတ္တာ စာလေတုံ ယုတ္တာယ ဧဝ ရဇ္ဇုယာ (ဌာနာစာဝနဖြစ်အောင် လှုပ်စေခြင်း၄၊ ဖြစ်သင့်သော ကြိုးခွဲသာ) ထုလ္လုစွယံ၊ န ဣတရာယ၊ (ဘာကြောင့်နည်း)၊ ဘိတ္တိထမ္ဘာဒိဂတိကတ္တာ (ထိုမလှုပ်ရှားသော အကြီးစားကြိုးက နံရံ-တိုင်စသည်တို့နှင့် အလားတူသောကြောင့်တည်း။) - ဝိမတိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ- ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒ် - ပုဒ်တည်း၊ (တနည်း) တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ-ဘဂဝါအစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒ် - တည်း၊ တတ္ထ- ထို ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဒိဿာတိ - ကား၊ အပဒိသိတွာ-ရည်ညွှန်း၍၊ ဝဏ္ဏမ္ပိ ဘဏတိတိအာဒိနိ - ပုဒ်တို့သည်၊ ပရတော- နောက်၌၊ [ပဒဘာဇနီအဖွင့်ကျမှ] အာဝိ ဘဝိဿန္တိ - နိလတံ၊ ဆိန္နိကာတိ-ကား၊ ဆိန္နိဩတ္တပ္ပါ - ပြတ်သောလန့်ခြင်းရှိကုန်၏၊ ဓုတ္တိကာတိ - ကား၊ သဌာ - စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ကုန်၏၊ အဟိရိကာယောတိ - ကား၊ နိလ္လဇ္ဇာ- အရှက်မရှိကုန်၊ ဥဟသန္တိတိ- ကား၊ သိတံ - ပြုံးရယ်ခြင်းကို၊ ကတွာ, မန္တဟသိတံ- သာသာညှင်းညှင်းရယ်ခြင်းကို၊ ဟသန္တိ-ရယ်ကြကုန်၏၊ [“မန္တဟသိတံ ဟသန္တိ”သည် အဘေဒဘေဒပုစာတည်း။] ဥလ္လပန္တိတိ-ကား၊ အဟောအယျော - အံ့ဘွယ်အရှင်ကြီးပါ တကား၊ ဝါ - အံ့ဘွယ် အရီးကြီးပါ တကာ၊ ၊ ဣတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဥစ္စကရဏိံ - မြေခံပင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ နာနာဝိဓံ - သော၊ ပလောဘနကထံ - ဖျားယောင်းကြောင်း စကားကို၊ ကထေန္တိ- န်၏၊ ဥဇ္ဇေန္တိတိ-ကား၊ မဟာဟသိတံ-ကျယ်စွာရယ်ခြင်းကို၊ ဟသန္တိ-ရယ်ကုန်၏၊ ဥပ္ပဏ္ဏေန္တိတိ-ကား၊ အယံ- ဤကိုယ်တော်သည်၊ ပဏ္ဏကော-ပဏ္ဏုက်တည်း၊ အယံ-သည်၊ န ပုရိသော- ယောက်ျားစစ် မဟုတ်၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန, ပရိဟာသံ-ပြက်ရယ် ပြောင်လှောင်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ- န်၏။

သာရတ္ထောတိ - ကား၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသာဒ ရာဂေန - ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ၌ သာယာတတ်သော ရာဂဖြင့်၊ သာရတ္ထော-လွန်စွာ တပ်မက်သည်၊(ဟုတွာ)၊

ဆိန္နိကာ ဓုတ္တိကာ။ ။ [ဥတ္တရပဒလောပေန ဆိန္နိဩတ္တပ္ပါ (ပြတ်သော လန့်ခြင်း ရှိသော မိန်းမတို့ကို) ဆိန္နိကာတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ - ဆိန္နိကာတိ ဆိန္နိဩတ္တပ္ပါတိ-ဒီကာ၊] “ဆိန္နိ + ဩတပုံ ဆိန္နိဩတ္တပုံ ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဩတ္တပ္ပနောက်ပုဒ်ကိုချေ၊ ထိုနောက်မှ “ဆိန္နိ+ယာသံ အတ္ထိတိ ဆိန္နိကာ”ဟု အဿတ္ထိပြု၊ ဓုတ္တသဒ္ဒါသည် မိန်းမကြူးသူ, ကြွေအန်ကြူးသူကိုသာ မက, စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သူကိုလည်း ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “သဌာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ဓုတ္တာယေဝ ဓုတ္တိကာ” သတ္တ၌ ဣကသက်။

အယျ။ ။ သတ္တတ၌ “အာရိယျ” သည် ပါဠိ၌ “အယျ” ဟု ဖြစ်၏၊ ထို “အာရိယျ” ကို ယူ၍ ဘုန်းတော်ကြီးများကို “အရည်းကြီး” ဟု ရှေးမြန်မာတို့က ခေါ်ခဲ့ကြသည်၊ မူလက နာမည်အကောင်းဖြစ်သော်လည်း ပုဂံခေတ်၌ ထိုအရည်းကြီးများ၏ မတော်မတရားပြုမှုကြောင့် “အရည်းကြီး” ဟု ဆိုလျှင် မခံချင်စရာ နာမည်ပျက်ဖြစ်လာရသည်။

အပေက္ခဝါ ပဋိပဒ္ဓစိတ္တောတိ-ဟူသော ပုဒ် ၂ ပါး အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယ မေဝ-သာ၊ [ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။] ကေဝလံ-သက်၊ ဣမံ-ဤသိက္ခာ ပုဒ်၌၊ ဝါစဿာဒရာဂေါ-ဒုဋ္ဌုလ္လ ဝါစာ၌ သာယာတတ်သော ရာဂကို၊ ယောဇေတဗ္ဗော - ယှဉ်စေထိုက်၏၊ မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိတိ ဧတ္ထ - ဟိ ဟူသော ဤ စကားရပ်၌၊ အဓိပ္ပေတံ - သော၊ မာတုဂါမံ - ကို၊ ဒသေန္နော (ဟုတွာ)၊ မာတုဂါမောတိ အာဒိံ - ကို၊ အာဟ-ဗြိ၊ တတ္ထ-မာတုဂါမောအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိညူ၊ ဖေ၊ အာဇာနိ တုန္တိ-ကား၊ ယာ- အကြင် မိန်းမသည်၊ ပဏ္ဍိတာ-အသိဉာဏ်ရှိ၏၊ သာတ္ထက နိရတ္ထကကထံ - အကျိုးရှိသော စကား၊ အကျိုးမရှိသော စကားကို၎င်း၊ အသဒ္ဓမ္မသဒ္ဓမ္မပဋိသံယုတ္တကထမ္ဘ-မသုတော်တို့၏အကျင့်နှင့်စပ်သော စကား၊ သုတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်နှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း၊ ဇာနိတုံ-နားလည် ခြင်းငှါ၊ ပဋိပလာ-၏၊ အယံ-ဤမိန်းမကို၊ ဣမံ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပေတာ- ၏၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ ယာ - အကြင် မိန်းမသည်၊ မဟန္တိကာ - အရွယ် ကြီးသည်၊ (သမာနာ)ပိ၊ ဗာလာ-ဖျင်းအသည်၊ လေမူဂါ-ခံတွင်းမှ ယိုစီးသော တံထွေးဟူသော အပြစ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ အယံ-ဤဖျင်းအသော မိန်းမကို၊ ဣမံ - ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အနဓိပ္ပေတာ = အလိုမရှိအပ်၊ ဣတိ - ဤ အနက်ကို၊ ဒသေတိ-၏။

ဩဘာသေယျာတိ-ကား၊ အဝဘာသေယျ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုအံ့၊ နာနပ္ပကာရံ-အထူးထူးသော အပြားရှိသော၊ အသဒ္ဓမ္မဝစနံ-မသုတော်တို့၏ အကျင့်ကို ပြသော စကားကို၊ ဝဒေယျ - ပြောဆိုအံ့၊ [အဝဘာသေယျ၌ “အဝ” ကို “နာနပ္ပကာရံ အသဒ္ဓမ္မဝစနံ” ဟု ဖွင့်၍ “ဘာသေယျ” ကို “ဝဒေယျ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ဧဝံ - သို့၊ ဩဘာသန္တဿ- ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုသော ရဟန်း၏၊ ယောသော ဩဘာသောနာမ - အကြင် ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုခြင်းမည်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထို ယုတ် ယုတ် မာမာ ပြောဆိုခြင်းမည်သည်၊ အတ္ထတော - လိုရင်း အနက်အားဖြင့်၊ အဇ္ဈာစာရော - ရဟန်းတရား အပိုင်းအခြားကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းသည် ရာဂဝသေန-ဖြင့်၊ သညမဝေလံ = စောင့်စည်းအပ်သော စည်းကမ်း အပိုင်း အခြားကို၊ အဘိဘဝိတွာ - ၍၊ အာစာရော - သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ [အဇ္ဈာ စာရော၌ “အဓိ” ကို “ရာဂဝသေန အဘိဘဝိတွာ သညမဝေလံ” ဟု ဖွင့်သည်။] တသ္မာ , တမတ္ထံ - ထို အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ [သဒ္ဓါနက် မဟုတ်, အဓိပ္ပာယ် နက်ကို။] ဒသေန္နော = သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဩဘာသေယျာတိ အဇ္ဈာစာရော

ဝုစ္ဆတိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ယထာတန္တိ ဧတ္ထ-ယထာတံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ တန္တိ-တံဟူသော ပုဒ်သည်၊ နိပါတမတ္တံ - မျှတည်း၊ ယုဝါ - လုလင်ပျို သည်၊ ယုဝတိ - မိန်းမပျိုကို၊ (ဩဘာသတိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဣတိ အတ္ထော။

ဒွေ မဂ္ဂေ အာဒိဿာတိအာဒိ - အာဒိဿအစရှိသောစကားကို၊ (ဝုတ္တံ ဌစပ်၊) ယေနာကာရေန- ဖြင့်၊ ဩဘာသတော-ယုတ်ယုတ်မာမာပြောသော ရဟန်း၏၊ သံဃာဒိသေသော၊ ဟောတိ၊ တံ- ထိုအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေတုံ- ၄၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ- ထို ဒွေမဂ္ဂေ အာဒိဿအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဒွေ မဂ္ဂေ တိ-ကား၊ ဝစ္စမဂ္ဂဉ္စ-ကို၎င်း၊ ပဿာဝမဂ္ဂဉ္စ-ကို၎င်း၊ (အာဒိဿ- ရည်စူး၍၊) တာဝ- နိဒ္ဒေသမှရှေးဥျားစွာ၊ ဥဒ္ဒေသေ- ဥဒ္ဒေသ၌၊ (သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌) သေသံ-ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပါကဋမေဝ-သည်သာ၊ နိဒ္ဒေသေပန- ၅ကား၊ (ပဒဘာဇနိ၌ကား၊) ထောမေတိတိ-ကား၊ ဣတ္ထိလက္ခဏေန-မိန်းမ တို့၏ လက္ခဏာဖြစ်သော၊ သုဘလက္ခဏေန - တင့်တယ်သောလက္ခဏာနှင့်၊ သမန္နာဂတာ- ပြည့်စုံသည်၊ အသိ- ဖြစ်ပါပေ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ - ပြောဆို ချီးမွမ်းအံ့၊ သီသံ-သံဃာဒိသေသံဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န တာဝ ဧတိ- မရောက်တတ်သေး၊ တဝ - သင်၏၊ ဝစ္စမဂ္ဂေ၁- ကို၎င်း၊ ပဿာဝမဂ္ဂေ၁- ကို၎င်း၊ ဤဒိသော- ဤကဲ့သို့ရှုအပ်၏၊ ဤဒိသေန-သော၊ ဣတ္ထိလက္ခဏေန- သော၊ တေနနာမ သုဘလက္ခဏေန- ထိုမည်သော တင့်တယ်သောလက္ခဏာ နှင့်၊ သမန္နာဂတာ- သည်၊ အသိ- ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ သီသံ- သို့၊ ဧတိ- ရောက်၏၊ သံဃာဒိသေသော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဤသံဃာဒိသေသောပါဠိ ပိုဟန်တူသည်။] ပန - ဆက်၊ ဝဏ္ဏေတိ ပသံသတိတိဣမာနိ- ဤပုဒ်တို့သည်၊ ထောမနပဒဿေဝ- ချီးမွမ်းကြောင်း ထောမေတိပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနာ နိ-ဝေဝစပရိယာယ် စကားလွယ်တို့တည်း။

ခုံသေတိတိ-ကား၊ ဝါစာပတောဒေန-နှုတ်တည်းဟူသော လှုံဖြင့်၊ ဃန္တေ တိ-ထိခိုက်၏၊ (ထိုးဆွ၏) ဝမ္ဘေတိတိ- ကား၊ အပသာဒေတိ-ခြမ်းချောက် ၏၊ ဝါ - ရှုံ့ချ၏၊ ဂရဟတိတိ- ကား၊ ဒေါသံ - အပြစ်ကို၊ ဝဒတိ - ပြော၏၊ [“ဒေတိ”ရှိသည်ကား မကောင်း၊ သို့သော် ဝိမတိ၌“ဒေါသံ ဒေတိတိ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာပေတိ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဒေတိသည်သာ ရှေးပါဠိဖြစ်ဟန်တူသည်။]

ယထာ တံ ယုဝါ ယုဝတိ။ ။ဤစကားဖြင့် “ရုန့်ရင်းသောစကားကို ပြောဆိုရာ၌ ကြောက်ရွံ့ တွန့်ဆုတ်ခြင်းမရှိဘဲ ရဲရဲတင်းတင်း ပြောဆိုကြောင်းကို ” ပြ၏။ “ လူပျိုက အပျိုကိုပြောရာ၌ ရဲရဲတင်းတင်းပြောသကဲ့သို့၊ ထိုရဟန်းလည်း မာတုဂါမအား ဒုဋ္ဌုလ္လ ဝါစာကိုပြောရာဝယ် ရဲရင့်စွာပြောသည်”ဟူလို။

ပန-ဆက်၊ ပရတော-နောက်၌၊ ပါဠိယာ-၌၊ အာဂတေဟိ-လာကုန်သော၊
 အနိမိတ္တာသီဘိ အာဒိဟိ- နသော၊ ကောဒသဟိ - နသော၊ ပဒေဟိ- တို့နှင့်၊
 အယဒ္ဓိတေ-မဆက်စပ်အပ်သော်၊ ဝါ-ဆက်စပ်၍မပြောအပ်သော်၊ (အဝဏ္ဏ
 ဘဏနံ-အပြစ်ကိုပြောခြင်းသည်။) သီသံ-သို့၊ နတေ-မရောက်၊ ယဒ္ဓိတေပိ-
 ဆက်စပ်အပ်ပါသော်လည်း၊ တေသု- ထို ၁၁ ပုဒ်တို့တွင်၊ သိခရဏီသိ-သိခ
 ရဏီသိဟူသော ပုဒ်၎င်း၊ သဒ္ဓိန္ဒာသိ-ပုဒ်၎င်း၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာသိ-ပုဒ်၎င်း၊
 ဣတိ- သို့၊ ဣမေဟိ တီဟိ - ဤသုံးပုဒ်တို့နှင့်၊ ယဒ္ဓိတေယေဝ - ဆက်စပ်အပ်
 သော်သာ၊ သံဃာဒိသေသော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒေဟိ မေတိ - မေဟူ၍၊
 ယာစနာယပိ-တောင်းခြင်း၌လည်း၊ ဣတ္ထကေနဝ-ဤမျှလောက်သောစကား
 ဖြင့်သာလျှင်၊ သီသံ န တေ၊ မေထုနံဓမ္မံ - မေထုန်အကျင့်ကို၊ ဒေဟိ - လော၊
 ဣတိဧဝံ-သို့၊ မေထုနဓမ္မေန- မေထုန်အကျင့်နှင့်၊ ယဒ္ဓိတေဝေ-သာ၊ သံဃာဒိ
 သေသော (ဟောတိ)၊ ကဒါ တေ မာတာ ပသီဒိဿတီတိ အာဒိသု-နသော၊
 အာယာစန ဝစနေသုပိ-တောင့်တကြောင်း စကားတို့၌လည်း၊ ဣတ္ထကေနဝ
 သီသံ န တေ၊ ပန-ကား၊ ကဒါ-၌၊ တေ-သင်၏၊ မာတာ-သည်၊ ပသီဒိဿတိ-
 ငါ့ကို ကြည်ညိုလတုံနည်း၊ ကဒါ၊ တေ-၏၊ မေထုနံဓမ္မံ-ကို၊ လဘိဿာမိ-ရပါ
 အံ့နည်း၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ တဝ-၏၊ မာတရိ- သည်၊ ပသန္ဓာယ-သော်၊ မေထုနံ
 ဓမ္မံ-ကို၊ လဘိဿာမိ- ရလိမ့်အံ့၊ (ဣတိ)ဝါ- ၎င်း၊ ဣတိ အာဒိနာနယေန၊
 မေထုနဓမ္မေန- နှင့်၊ ယဒ္ဓိတေယေဝ- သာ၊ သံဃာဒိသေသော (ဟောတိ)။

ကထံတွံ၊ပေ၊ အာဒိသု-နသော၊ ပုစ္ဆာဝစနေသုပိ-မေးကြောင်းစကားတို့
 ၌လည်း၊ မေထုနဓမ္မန္တိ -ဟူ၍၊ ဝုတ္တေယေဝ- ပြောဆိုအပ်သော်သာ၊(မေထုန
 ဓမ္မံပုဒ်နှင့်တွဲစပ်ပြောဆိုမှသာ)၊ သံဃာဒိသေသော၊ ဣတရထာ-တပါးသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (မေထုနဓမ္မံပုဒ် မပါသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်)၊
 (ဝုတ္တေ-သော်၊ သံဃာဒိသေသော) န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တံ သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊
 ဝါ-ဒီပုံဒီနည်း၊ သာမိကဿ-အား၊ ဒေသိကိရ-ပေးသည် မဟုတ်လော၊ဣတိ-
 သို့၊ပဋိပုစ္ဆာဝစနေသုပိ-အဖြေကိုရှေးရှုသောမေးကြောင်းစကားတို့၌လည်း၊
 ဧသေဝ နယော - တည်း၊ [မိမိက ဖြေစေလိုသော အဖြေကို ရအောင်
 မေးသောစကားကို“ပဋိပုစ္ဆာ”ဟု ဆိုသည်။] အာစိက္ခဏာယ-ပြောပြခြင်း၌၊
 ပုဋ္ဌော ဘဏတီတိ-ကား၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊ ဒဒမာနာ-ပေးလသော်၊ သာမိ
 ကဿ-သည်၊ ပိယာ-ချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဣတိဧဝံ-ဤသို့၊
 ပုဋ္ဌော- (မာတုဂါမက) မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာစိက္ခတိ- ပြောပြအံ့၊
 စ - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤသို့ ပြောပြရာ၌၊ ဧဝံ ဒေဟိ- ဤပုံ၌နည်း ပေးလော၊ ဧဝံ

ဒဒမာနာ - ဤပုံဤနည်း ပေးလသော်၊ (သာမိကဿ- သည်၊ ပိယာ- သည်၊ ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-သော်လည်း၊ သိသံ-သံဃာဒိသေသ် ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န ဧတိ-မရောက်သေး၊ မေထုနဓမ္မံ-ကို၊ ဧဝံ ဒေဟိ-လော၊ ဧဝံ ဥပနေဟိ-ဤပုံဤနည်း ကပ်ဆောင်လော၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ မေထုနဓမ္မံ-ကိုဒဒမာနာ-သော်၊ ဥပနယမာနာ-ကပ်ဆောင်လသော်၊ ပိယာ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ မေထုန ဓမ္မေန-နှင့်၊ ဃဋီတေယေဝ - သော်သာ၊ သံဃာဒိသေသော၊ အနုသာသနီ ဝစနေသုပိ- သွန်သင် (နည်းပေး)ကြောင်း စကားတို၌လည်း၊ ဒေသေဝ နယော-တည်း။

အက္ခောသနိဒ္ဒေသေ - ၌၊ (ပါဠိတော် အက္ခောသတိပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌)၊ အနိမိတ္တာသီတိ-ကား၊ နိမိတ္တရဟိတာ-နိမိတ်မှ ကင်းသော အကောင်မသည်၊ အသိ - ၏၊ [ဆဲရေးသည့် နေရာဖြစ်၍ “ အကောင်မ ” ဟု ပေးသည်။] တဝ ဒကသောတံ- နှင့် ကျင်ငယ်ပေါက်သည်၊ ကုဉ္ဇိက ပနာလိမတ္တမေဝ- သံကေဝံ ပေါက်မျှသာတည်း၊ [ကုဉ္ဇိက ပနာလိမတ္တန္တိ - ကုဉ္ဇိကဆိဒ္ဒမတ္တံ၊ - ဋီကာ။] ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နိမိတ္တမတ္တာသီတိ - ကား၊ တဝ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ- နှင့် မိန်းမ နိမိတ်သည်၊ အပရိပုဏ္ဏံ - မပြည့်စုံ၊ သညာမတ္တ မေဝ - အမှတ်အသားမျှ သာတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အလောဟိတာတိ-ကား၊ သုက္ခသောတာ- ခြောက်သော ကျင်ငယ်ပေါက်ရှိသည်၊ [ရဝလောဟိတာ ပုဒ်အဖွင့်၌ “ ကိလိန္ဒ ဒကသောတာ ” ဟု ရှိသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း “ သုက္ခဒကသောတာ ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်၊ ဝိမတိ၌ကား “ သုက္ခသောတာတိ ဒကသောတဿ သုက္ခတာယ လောဟိတာဝဏ္ဏဝိဂမော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ” ဟု ဖွင့်၏၊ “ သုက္ခသောဏိတာ ” ဟု မူကွဲရှိသည်ကား၊ “ သောတာ ” ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် မလျော်။] ရဝလောဟိတာတိ - ကား၊ နိစ္စလောဟိတာ - အမြဲသွေးရှိသည်၊ ကိလိန္ဒဒက သောတာ-စိုစွပ်သော ကျင်ငယ်ပေါက်ရှိသည်၊ (အသိ-ဖြစ်၏) ရဝစောဠာတိ- ကား၊ နိစ္စပက္ခိတ္တာဏိစောဠာ-အမြဲထည့်ထားအပ်သော အဝတ်ဆို့ ရှိသည်၊ (အသိ) [ရှေးနိဿယ၌ “ အာဏိ-မယ်န ” ဟု ဆို၏။] သဒါ, အာဏိစောဠာတံ- ပိတ်ဆို့ကြောင်း အဝတ်ကို၊ သေဝသိ-မှီဝဲရ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပဿရန္တိ တိ- ကား၊ သဝန္တိ-ယိုစီးသော မိန်းမသည်၊ (အသိ-၏) သဒါ, တေ-၏၊ မုတ္တံ- ကျင်ငယ်သည်၊ သဝတံ - ယိုစီး၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သိခရဏိတိ - ကား၊ ဗဟိနိက္ခန္တ အာဏိမံသာ-အပြင်သို့ထွက်သော အသားဆို့ ရှိသည်၊ (အသိ)၊ အနိမိတ္တာဝ - နိမိတ်မရှိသော မိန်းမကိုပင်၊ ဣတ္ထိပဏ္ဏကာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝေပုရိသိကာတိ - ကား၊ သ , မဿုဒါဋ္ဌိကာ - မုတ်ဆိတ်ကြင်စွယ်နှင့် တက္ခ

ဖြစ်သော၊ ပုရိသရူပါ- ယောက်ျားပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ ဣတ္ထိ- သည်၊ (အသိ)၊ သမ္ဘိန္ဒာတိ- ကား၊ သမ္ဘိန္ဒဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂါ- ဆက်စပ်နေသော ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂရှိသည်၊ (အသိ)၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာတိ - ကား၊ ဣတ္ထိနိမိတ္တေနစ ဣတ္ထိနိမိတ်၎င်း၊ ပုရိသနိမိတ္တေနစ - မိတ်၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဥဘောဟိ - ၂ မျိုး ကုန်သော၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ-နိမိတ်တို့နှင့်၊ သမန္တာဂတာ-သည်၊ (အသိ)။

စပန-ထပ်၍ ဆက်ဥျးအံ၊ ကောဒသသု-န်သော၊ ဣမေသု ပဒေသု-တို့တွင်၊ သိခရဏီသိ - သိပုဒ်၎င်း၊ သမ္ဘိန္ဒာသိ- ပုဒ်၎င်း၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာသိ - ပုဒ်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တီဏိ-န်သော၊ ဣမာနိယေဝ ပဒါနိ-တို့သည်သာလျှင်၊ သုဒ္ဓါနိ- မေထုနဓမ္မနှင့် မဘက် သက်သက်တို့သည်၊ (ဟုတွာ) သီသံ - သို့၊ နန္ဒိ- ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ တီဏိ-န်သော၊ ဣမာနိစ-ဤ ပုဒ်တို့၎င်း၊ ပုရိမာနိ- န်သော၊ ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂ မေထုနဓမ္မပဒါနိ- ဝစ္စမဂ္ဂပုဒ် , ပဿာမဂ္ဂပုဒ်, မေထုနဓမ္မပုဒ် ဟူကုန်သော၊ တီဏိစ-သုံးပုဒ်တို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆ-န်သော၊ ပဒါနိ - တို့သည်၊ သုဒ္ဓါနိ (ဟုတွာ) အာပတ္တိကရာနိ - အာပတ်ကို ပြုတတ် ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ သေသာနိ-န်သော၊ အနိမိတ္တာတိ အာဒိနိ-တို့သည်၊ အနိမိတ္တေ - နိမိတ်မရှိသော မိန်းမ၊ မေထုနဓမ္မံ - ကို၊ မေ, ဒေဟိ- ပေးစမ်း ပါလော၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ အနိမိတ္တာ-သည်၊ အသိ-၏၊ မေထုနံဓမ္မံ မေ ဒေဟိ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန, မေထုနဓမ္မေန-မေထုန အကျင့်နှင့်၊ ဃဋိတာနေဝ - ဆက်စပ်အပ် ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ - ရှိ၊ ဝါ- မှ၊) အာပတ္တိကရာနိ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ [မေထုနဓမ္မေနသည် ဥပလက္ခဏစကားမျှသာတည်း၊ ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂနှင့် ဆက်စပ်၍ပြောလျှင် လည်း အာပတ္တိကရာဟု ဝိမတိဆိုသည်။]

ဣဒါနိ-၌၊ ယွာယံ (ယော+အယံ)-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဩတိဏ္ဍော- သည်၊ ဝါ-သည်၊(ဟုတွာ)၊ ဝိပရိဏတေန-သော၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဩဘာသတိ- ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆို၏၊ တဿ - ၏၊ ဝစ္စမဂ္ဂ ပဿာဝမဂ္ဂေ - တို့ကို၊ အာဒိဿ-၍၊ ဧတေသံ ဝဏ္ဏဘဏနာဒိနံ-ဤဂုဏ်ကို ပြောဆိုခြင်း အစရှိသည် တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၊ ဒသောန္တော (ဟုတွာ)၊ ဣတ္ထိ စဟောတိ, ဣတ္ထိသညိတိအာဒိံ - ရှိသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ အာဟ - ပြီ၊ တေသံ- ထို ဣတ္ထိစ ဟောတိ, ဣတ္ထိသညိ အစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထော-ကို ကာယသံသဂ္ဂေ-ဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တနယေန-သာလျှင်၊ ဝေဒိ တဗ္ဗော-၏၊ ပန-အထူးကား၊ (တနည်း)၊ ပန-အတိဒေသ သံဝဏ္ဏနာမှတစ်ပါး ပစ္စက္ခသံဝဏ္ဏနာကိုဆိုဥျးအံ၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ အဓက္ခကန္တိ-

ကား၊ အက္ခကတော-ညှပ်ရိုးမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အဓော-အေခံကို၎င်း၊ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလန္တိ - ကား၊ ဇာဏုမဏ္ဍလတော - ပုဆစ်ဒူးဝန်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၍၊ ဥဒ္ဓံ-ကို၎င်း၊ ဥပ္ပက္ခကန္တိ - ကား၊ အက္ခကတော - မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ဥဒ္ဓံ- ကို၎င်း၊ အဓောဇာဏုမဏ္ဍလန္တိ-ကား၊ ဇာဏုမဏ္ဍလတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အဓော-ကို၎င်း၊ (“အာဒိဿဝဏ္ဏမိ ဘဏတိ”၌စပ်)၊ ပန-ဆက်၊ အက္ခကံ-သည်၎င်း၊ ဇာဏုမဏ္ဍလဉ္စ - သည်၎င်း၊ ဧတ္ထေဝ ဒုက္ခဒုက္ခေတ္ထေ - ဤ ဥပ္ပက္ခက အဓောဇာဏုမဏ္ဍလ ဟူသော ဒုက္ခဒုက္ခေတ်၌သာလျှင်၊ သင်္ဂဟံ - သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝဇ္ဇန္တိ-နိ၏၊ (ကိသ္မိဝိယ-နည်း၊) ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ကာယသံသဂ္ဂေဝိယ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌ ကဲ့သို့တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)ဟိ(ယသ္မာ)၊ ဗုဒ္ဓါ-တို့သည်၊ ဝရုကာပတ္တိံ -ကို၊ သာဝသေသံ-အကြွင်းအကျန်နှင့် တကူ၊ နပညပေန္တိ - န၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ဧတ္ထေဝ ဒုက္ခဒုက္ခေတ္ထေ သင်္ဂဟံ ဝဇ္ဇန္တိ၊) ကာယပုဂ္ဂိုဗဒ္ဓန္တိ-ကား၊ ဝတ္ထံ-ကိုသော်၎င်း၊ ပုပ္ဖံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အာဘရဏံဝါ - တန်ဆာကိုသော်၎င်း၊ (ဝတ်ထားအပ်သော အဝတ်စသည်ကို - ဟူလို၊ အာဒိဿ-၌ စပ်။)

အတ္ထပုရေက္ခာရဿာတိ-ကား၊ အနိမိတ္တာတိ အာဒိနံ-နိသော၊ ပဒါနံ-တို့၏၊ အတ္ထံ - အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ကထေန္တဿ- ပြောသော ရဟန်း၏၎င်း၊ အဋ္ဌကထံ-ကို၊ သဇ္ဈာယံ-သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တဿဝါ-၏၎င်း၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ)၊ ဓမ္မပုရေက္ခာရဿာတိ-ကား၊ ပါဠိံ -ကို၊ ဝါစေန္တဿဝါ-ပို့ချသော ရဟန်း၏၎င်း၊ သဇ္ဈာယန္တဿဝါ - ၎င်း၊ (အနာပတ္တိံ)၊ ဧဝံ - သို့၊ အတ္ထဉ္စ-အနက်အဓိပ္ပါယ် ကို၎င်း၊ ဓမ္မဉ္စ-ပါဠိတော်ကို၎င်း၊ ပုရက္ခတ္တာ-ရှေးရှုပြု၍၊ ဘဏန္တဿ-ပြောဆိုသော၊ အတ္ထပုရေက္ခာရဿာစ-အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရှေးရှုပြုသောရဟန်း၏၎င်း၊ ဓမ္မပုရေက္ခာရဿာစ-၏၎င်း၊ အနာပတ္တိံ(ဟောတိ)၊ အနုသာသနိ ပုရေက္ခာရဿာတိ - ကား၊ ဣဒါနိပိ - ယခုဘဝ၌လည်း၊ အနိမိတ္တာ-နိမိတ်မရှိသော မိန်းမသည်၊ အသိ-ဖြစ်ရ၏၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာ- သည်၊ အသိ - ၎င်း၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ အာယတိံပိ-နောင်ဘဝ၌လည်း၊ ဧဝရူပါ - ဤသို့ သဘောရှိသော မိန်းမသည်၊ (အနိမိတ္တ၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇန မိန်းမသည်၊) န ဟောဟိသိ - လတံ၊ (တထာ - အားဖြင့်၊) အပ္ပမာဒံ-ပမာဒ၏ဆန့်ကျင်ဘက်သတိကို၊ ဣဒါနိ၊ ကရေယျာသိ-ပြုပါလော၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အနုသိဋ္ဌိံ -သွန်သင်ကြောင်းစကားကို၊ ဘဏန္တဿ-သော၊ အနုသာသနိပုရေက္ခာရဿာ-သွန်သင်ခြင်းကိုရှေးရှုပြုသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိံ(ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုနိနံ - တို့အား၊

ပါဠိ - ကို၊ ဝါစေန္ဒော - စဉ်၊ ပကတိ ဝါစနာမဂ္ဂံ - ပင်ကိုယ်ပိုချစဉ်ကို၊ ပဟာယ-
 ရှိ၊ ဟသန္ဒော ဟသန္ဒော - လျက်၊ သိခရဏီ - ထွက်သော အသားစွန်းရှိသော
 မိန်းမသည်၊ အသိ - ၏၊ သမ္ဘိန္ဒော - ဆက်စပ်သောဝစ္စမဂ် ပဿာဝမဂ်ရှိသော
 မိန်းမသည်၊ အသိ - ၏၊ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနာ - သည်၊ အသိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ ပုနပ္ပုနံ -
 ထပ်ကာ ထပ်ကာ၊ ဘဏတိ - အံ့၊ တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိယေဝ
 (ဟောတိ)၊ ဥမ္မတ္တကဿ - ရူးသည်ဖြစ်၍၊ (ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစံ ဘဏန္တဿ)
 အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနာဒိသု - တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ -
 သည်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ - ပုဒ်တည်း၊ ကာယစိတ္တတော - ကြောင့်၎င်း၊ [“ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ
 (လက်ဖြင့် ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာဖြစ်အောင် လုပ်ပြ၍) ဩဘာသန္တဿ ကာယစိတ္တ
 တော သမုဋ္ဌာတိ ” - ဇီကာ။] ဝါစာစိတ္တတော - ကြောင့်၎င်း၊ ကာယဝါစာ
 စိတ္တတောစ - ကြောင့်၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ - ၏၊ ပေ၊ ဒွိဝေဒနံ - တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့
 မှတ်အပ်၏၊ ဝိနိတဝတ္ထုသု - တဝတ္ထုတို့တွင်၊ လောဟိတဝတ္ထုသ္မိံ - ဝတ္ထု၌၊
 သောဘိက္ခု - သည်၊ ဣတ္ထိယာ - ၏၊ လောဟိတကံ - နိသော အဆင်းရှိသော၊
 နိမိတ္တံ - ကို၊ သန္ဓာယ - ရှိ၊ အာဟ - ပြီ၊ ဣတရာ - ရဟန်းမှ အခြားသောမိန်းမသည်၊
 န အညာသိ - မသိ၊ တသ္မာ - ထိုသို့ မသိခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊
 ကက္ကသလောမန္တိ - ကား၊ ရဿလောမေဟိ - တိုသော အမွှေးတို့ဖြင့်၊ ဗဟု
 လောမံ - များသော အမွှေးရှိ၏၊ [တိုသောအမွှေးတို့ကြောင့် ကြမ်းရကား
 ပါဠိတော်၌ “ ကက္ကသလောမံ - ကြမ်းသောအမွှေးရှိ၏ ” ဟု ပေး၊] ခရလောမ
 န္တိ - ကား၊ ထဒ္ဒလောမံ - ခက်မာသော အမွှေးရှိ၏၊ ဒိယလောမန္တိ - ကား၊
 အရဿလောမံ - မတိုသောအမွှေးရှိ၏၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသောစကားကို၊ ဣတ္ထိ
 နိမိတ္တမေဝ - ကိုသာ၊ သန္ဓာယ - ရှိ၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်ပြီ။

ဝါပိတံ ခေါ် တေဟိ - ဟူသောစကားကို၊ အသဒ္ဓမ္မံ - မသူတော်တို့၏
 အကျင့်ကို၊ သန္ဓာယ - ရှိ၊ အာဟ - ပြီ၊ သာ - ထိုမိန်းမသည်၊ အသလ္လက္ခေတွာ -
 မမှတ်သားနိုင်၍၊ ဝါ - နားမလည်၍၊ နော စ ခေါ် ပဋိဝုတ္တန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ -
 ပြီ၊ ပဋိဝုတ္တံနာမ - ပဋိဝုတ္တမည်သည်၊ (အာသိတ္တံ၊ သဓိကတံတို့၌စပ်။) ဥဒက
 ဝပေ - ရေရှိသောအရပ်ဝယ် စိုက်ပျိုးရာ၌၊ ဗိဇေဟိ - တိုသည်၊ အပ္ပတိဋ္ဌိတော
 ကာသေ - မတည်တံ့သေးရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ (မျိုးစေ့များ ရေထည်းပါသွား

အသဒ္ဓမ္မံသန္ဓာယ။ ။ မေထုနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တံ ဟိ ပုတ္တသမုပ္ပတ္တိယာ ဗိဇနိက္ခေပ
 တော ဝပ္ပပရိယာယံ လဘတိ = ထို မေထုနံအကျင့်သည် သားသွီး ဖြစ်ဘို့ရာ မျိုးစေ့ချ
 ခြင်းနှင့်တူသောကြောင့် စိုက်ပျိုးခြင်းဟူသောပရိယာယ်ကို ရသည်။

ခြင်းကြောင့် မတည်တန့်သေးရာအရပ်၌၎င်း၊) ပါဏကေဟိ - တို့သည်၊ ဝိနာ သိတ ဗိဇေ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသောမျိုးစေ့ရှိသော၊ ဩကာသေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပုန - တဘန်၊ ဝါ-ထပ်၍၊ ဗိဇံ - ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ - ၍၊ ဥဒကေန- ဖြင့်၊ အာသိတ္တံ - သွန်းလောင်းအပ်သော မျိုးစေ့တည်း၊ ထလဝပေ - ကုန်းဝယ် စိုက်ပျိုးရာ၌၊ ဝိသမပတိတာနံ- မညီမညွတ်ကျကုန်သော၊ [မျိုးကြီးသည့်အခါ ထူသည့်နေရာထူ၊ ပါးသည့်နေရာပါးနေကုန်သော-ဟူလို၊ တချို့ စာအုပ်များ၌ “ထူလဝပေ” ဟု ရှိ၏။ “ဝိသမပတိတာနံဝါ” ဟု ဝါ - ပါသည်ကား အပို၊ ဗိဇာနံ- တို့ကို၊ သမကရဏတ္ထာယ - ညီမျှအောင်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပုန, အဋ္ဌ ဒန္တကေန - အသွားရှစ်ချောင်းရှိသော ထွန်ဖြင့်၊ သမိကတံ - ညီမျှအောင် ပြုအပ်သောမျိုးစေ့တည်း၊ တေသု-ထို ၂ မျိုးသောမျိုးစေ့တို့တွင်၊ [“တေသုတိ အာသိတ္တသမိကတေသု ဗိဇေသု” —ယောဇနာ။] အညတရံ-တမျိုးမျိုးသော မျိုးစေ့ကို၊ သန္ဓာယ, သော (ဤမိန်းမသည်) အာဟ၊ မဂ္ဂဝတ္ထုသ္မိ - ၌၊ မဂ္ဂေါ သံသိဒတိတိ- ဟူသောစကားကို၊ အင်္ဂဇာတမဂ္ဂံ- အင်္ဂါဇာတ် တည်းဟူသော မဂ်ကို၊ သန္ဓာယာဟ၊ [ပါဠိတော်၌ “သံသိဒတိတိ ဝဟတိ(ဆောင်နိုင်၏လော) မဂ္ဂေါ - ကို၊ သံသရီယတိ - ကောင်းစွာ သွားအပ်ပါ၏လော၊ ဝါ- သွား၍ ကောင်းပါ၏လော” ဟု ဝိမတိ ဖွင့်၏။] သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။... ဒုဋ္ဌုလ္လ ဝါစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ - ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်၏ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌ ကထာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

—————
အတ္တကာမပါရိစရိယ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ- သည်၊ အတ္တကာမသိက္ခာပဒံ - တည်း၊ [ရှေ့အတိုင်း ၂ နည်းပေး၊] တတ္ထ - ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ကုလုပကောတိ - ကား၊ ကုလပယိရူပါသနကော - အမျိုးအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တတ်သော ရဟန်းတည်း၊ စတုန္ဒိ-န်သော၊ ပစ္စယာနံ - တို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ကုလုပသင်္ကမနေ-အမျိုးသို့ ကပ်ခြင်း၌၊ နိစ္စပ္ပယုတ္တော - အမြဲအားထုတ်သော ရဟန်းတည်း၊ စီဝရ ပေ၊

ကုလုပကော။ ။ပယိရူပါသကောသည် ကုလုပကော၌ ဥပကော၏အဖွင့်တည်း၊ “ပရိ+ဥပါသကော”မှ(ယ်)လာ, ရ်+ယ်ကို ရှေ့နောက်ပြန်၍ “ပယိရူပါသကော”ဟု ဖြစ်၏။ “ကုလ”အရ အမျိုးကိုရသော်လည်း ဌာနုပစာရအားဖြင့် အမျိုး၏တည်ရာ အိမ်ကိုယူ၊ ကုလံ- အမျိုးသို့ (ဝါ-အိမ်သို့) +ဥပဂစ္ဆတိ(ပယိရူပါသတိ) -ချဉ်းကပ် တတ်၏။ ဣတိ ကုလုပဂေါ၊ ဂကို ကပြီ၍ “ကုလုပကော”ဟု ဖြစ်၏။ [ဥပဂေါ၌လည်း ဥပ+ဂမု-ကိ။]

ပရိက္ခာရံတိ-ကား၊ စိဝရဗ္ဗ-သည်၎င်း၊ ပိဏ္ဍုပါတဗ္ဗ-သည်၎င်း၊ သေနာသနဗ္ဗ-သည်၎င်း၊ ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရဗ္ဗ - ဂိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦး ဖြစ်သော ဆေးသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)။

စ-ဆက်၊ ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရန္တိတ္ထေ- ဌှ၊ ပတိကရဏတ္ထေန- ကုစားကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ပစ္စယော- ယမည်၏၊ ဧတံ-

စိဝရဗ္ဗ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရဗ္ဗ ။ ။ ပါဠိတော်၌ “ယဒိဒံ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ” ဟု ပဌမပုဒ်၌ သမာဟာရဒွန်ဖြစ်၍ ဧကဝုဏ်ထား၏၊ ဒုတိယပုဒ်၌ကား အသမာဟာရဒွန်လည်းရှိ၏- ဟု သဘောထား၍ “ယဒိဒံ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ” ဟု ဝုဏ်ထားသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ “စိဝရဗ္ဗ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရဗ္ဗ” သည် ဒွန်သမာသ်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသောအဖွင့်တည်း၊ ထိုသို့ ဖွင့်ရာ၌ “စိဝရံ သေနာသနံ” တို့သည် နပုလ္လိန်ဖြစ်၍ “စိဝရဗ္ဗ + သေနာသနဗ္ဗ” ဟု ရှိသင့်ပေ၏၊ ပိဏ္ဍုပါတော ပရိက္ခာရောတို့ကား ပုလ္လိန်ဖြစ်သောကြောင့် “ပိဏ္ဍုပါတောစ + ပရိက္ခာ ရောစ” ဟု ရှိသင့်၏၊ ပါဠိပျက်ဟန်တူသည်၊ သို့မဟုတ် လိင်္ဂဝိပလ္လာသလုပ်ထားသည် ဟု သေ၍လည်းကြံပါ။ [စိဝရန္တိ - နိဝါသနာဒိ (သင်းပိုင်အစရှိသော) ယံကိဉ္စိ စိဝရံ- သက်န်း ၉ မျိုးလုံး။]

ပိဏ္ဍုပါတံ ။ ။ ယောကောစိ အာဟာရော၊ ဆွမ်းတမျိုးသာ မက , အာဟာရ အားလုံးပင် ပိဏ္ဍုပါတမည်၏၊ သော ဟိ (ထိုအာဟာရအားလုံးကို) ပိဏ္ဍောလျေန (ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းအားဖြင့်) ဘိက္ခုနော ပတ္တေ ပတနတော တတ္ထတတ္ထ (ထိုထို အိမ်၌) လဒ္ဓဘိက္ခပိဏ္ဍာနံ (ရအပ်သော တောင်းခံအပ်သော ပိဏ္ဍုတို့၏) ပါတော သန္ဓိ ပါတောတိဝါ ပိဏ္ဍုပါတောတိ ဝုစ္စတိ။ [“ပိဏ္ဍာနံ-တောင်းခံ၍ရအပ်သော အာဟာရ တို့၏+ပါတော-သပိတ်၌ ကျခြင်းတည်း၊ ဝါ-သပိတ်၌ ပေါင်းစုမိခြင်းတည်း၊ ပိဏ္ဍု ပါတော-ခြင်း” ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၊ “ကျခြင်း” ဟူရာ၌ အရင်းစစ်လျှင် ကျသောအာဟာရပင် ဖြစ်ရကား ဌာနီကျခြင်း၏ ပိဏ္ဍုပါတအမည်ကို ဌာနအာဟာရပေါ် တင်စား၍ ဌာနျူ ပစာရအားဖြင့် သပိတ်ထည်း၌ အာဟာရကို “ပိဏ္ဍုပါတ” ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဆွမ်းမခံဘဲ ရအပ်သော ရဟန်းများ၏ စားဘွယ်ဟူသမျှကား သဒိသူပစာရအားဖြင့် ပိဏ္ဍုပါတ အမည်ရ၏ ဟု ဝိမတိဖွင့်သည်။

သေနာသနံ ။ ။ ယတ္ထ ဟိ ဝိဟာရာဒိကေ (ကျောင်းအစရှိသော အကြင်အရပ်၌) သေတိ နိပဇ္ဇတိ (အိပ်ရ၏)၊ အာသတိ နိသီဒတိ (ထိုင်ရ၏)၊ တံ သေနာသနံ၊ သေတိ ဧတ္ထာတိ သေနံ-အိပ်ရာကျောင်းစသောအရပ်၊ အာသတိ ဧတ္ထာတိ အာသနံ-နေထိုင်ရာ ကျောင်းစသောအရပ်၊ ဋီကာ၌ “သယနဗ္ဗ အာသနဗ္ဗ” ဟု ဖွင့်၍ ဒွန် ဟု ထင်ရသော် လည်း အကျယ်ပြရာ၌ “ယတ္ထ ဝိဟာရာဒိကေ” ဟု ဝိဟာရစသည်ကိုချည်း အရကောက် သောကြောင့် “သေနဗ္ဗ + တံ + အာသနဗ္ဗာတိ သေနာသနံ” ဟု အရတူကမ္မစာရည်း ပြုစေလိုဟန်တူသည်။

ဤ ပစ္စယ ဟူသော အမည်သည်၊ ယဿကဿစိ - သော၊ သပ္ပါယဿ -
 လျောက်ပတ်သောဆေး၏၊ အဓိဝစနံ - တည်း၊ ဘိသဂ္ဂဿ - ဆေးဆရာ၏၊
 ကမ္မံ-အလုပ်တည်း၊ (ကသ္မာ-နည်း)၊ တေန-ထိုဆေးဆရာသည်၊ အနညာတ
 ထ္တာ - ခွင့်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဘေသဇ္ဇံ-
 မည်၏၊ ဂိလာနပစ္စယောဝ - ဂိလာန၏ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ပင်၊
 ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးဆရာ၏အလုပ်ဖြစ်သော ဆေးတည်း၊ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ-
 ဂိလာန၏ ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဆေး၊ ယံကိစ္ဆိ-သော၊ ဂိလာနဿ-အား၊
 သပ္ပါယံ-သော၊ ဘိသဂ္ဂကမ္မံ-ဆေးဆရာ၏အလုပ်ဖြစ်သော၊ တေလမဓုဖါဏိ
 တာဒိ- ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ အစရှိသောဆေးတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ သတ္တဟိ-န်သော၊ နဂရပရိက္ခာရေဟိ-မြို့၏အကာအရံတို့ဖြင့်၊
 သုပရိက္ခိတ္တံ-ကောင်းစွာ ကာရံအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ အာဒိသု- ပံ့
 ရပ်တို့၌၊ ပရိဝါရေ-အကာအရံကို၊ ပရိက္ခာရေဟိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ရထော-

ဂိလာနပစ္စယ။ ။ဂိလာယတိ-ပင်ပန်း၏၊ ဣတိ ဂိလာနော၊ “ဂိလေ- ကိလမေ”
 ဟူသော ဓာတ်နောင် ယု ပစ္စည်းသက်၊ “ပတိ+ဧတိ ဧတသ္မာတိ ပစ္စယော၊ ရောဂါ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခဲ့ရာ ဆေး” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူသည်
 ပျောက်အောင် ဆေးကုခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပတိကရဏတ္ထေန” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွ
 ပြသည်။ [ပတိ ဧတိ ဧတသ္မာတိ ပစ္စယောတိ အာဟ-ပတိကရဏတ္ထေန ပစ္စယောတိ။]

တနည်း။ ။ရောဂဿ+ ပတိအယနတ္ထေနဝါ ပစ္စယော၊ ပစ္စနိကဝမနတ္ထေနာတိ
 အတ္ထော၊ “ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တတ်” ဟု သဒ္ဒတ္ထမှတ်၊ ဝူပသမနတ္ထေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-
 “ ငြိမ်းစေတတ်” ဟု ဥဇုကတ္ထ အဓိပ္ပါယ်ထွမှတ်၊ ဤအလို “ပတိအယတိ - ရောဂါ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ ပစ္စယော” ဟု ကတ္ထုသာဓနပြု၊ ရောဂါဟူသည် ဓာတ်
 ၄ ပါး၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းတည်း၊ ထို ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ဆေးသည် ငြိမ်းစေတတ်၏၊
 ဓာတ် ၄ ပါးကို မဖောက်ပြန်အောင် ညီညွတ်အောင် ညှိပေးတတ်၏၊ ထို့ကြောင့်
 ဆေးသည် ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏၊ [ဓာတုဒက္ခာဘလက္ခဏဿ (ဟိ) တံ
 ဟေတုကဒုက္ခဝေဒနာလက္ခဏဿဝါ (ဓာတ်ချောက်ခြားခြင်း လက္ခဏာရှိသော
 တနည်း-ထိုဓာတ်ချောံခြားခြင်းအကြောင်းခံရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာလက္ခဏာရှိသော)
 ရောဂဿ ပတိပက္ခဘာဝေါ ပတိအယနဋ္ဌော။]

ဘေသဇ္ဇံ။ ။ဆေးဆရာအနက်ကို ဟောရာ၌ “ဘိသက္က-ဘိသဂ္ဂ” ဟု ပါ၌ ၂ မျိုး
 တွေ့ရ၏၊ ထောမနိမိ၌ ထိုပုဒ်ကိုမတွေ့ရ၊ ဘိသဓာတ် အဇိက်ပစ္စည်းဖြင့် ဣက်ကိုချေ၍
 “ဘိသဇ်” ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုဘိသဇ်မှ ဇ်ကို ဂုပြု၍ ဘိသဂ္ဂဖြစ်လာဟန်တူ၏၊ ဘိသတ်-
 ဆေးကုတတ်၏၊ ဣတိ ဘိသဂ္ဂေါ၊ [ဂုကို ဣပြုလျှင် “ဘိသတ္ထော” ဟု ဖြစ်၏။] ဘိသ
 ဂ္ဂဿ+ကမ္မံ-အလုပ်ဖြစ်သောဆေးတည်း၊ ဘေသဇ္ဇံ- ဆေး၊ ဣပစ္စည်း၊ ထို့နောက်
 အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံဖြစ်အောင် သမာသ်တွဲ။

အရိယာမဂ်ရထားသည်။ သေတပရိက္ခာရော-သီလတည်းဟူသော ဖြူစင်သော တန်ဆာရှိ၏။ ဈာနက္ခေပ - ဈာန်တည်းဟူသော ဝင်ရိုးရှိ၏။ စက္ကဝီရိယော - ဝီရိယ တည်းဟူသော စက်ဘီးရှိ၏။ ဣတိ အာဒိသု - တို့၌၊ အလင်္ကာရော - တန်ဆာကို (ပရိက္ခာရောတိ ဝုစ္စတိ)၊ ပဗ္ဗဇိတေန - ရသေ့ရဟန်းသည်။ ယေ ဣမေ ဇိဝိတပရိက္ခာရ-အကြင်အသက်၏ အဆောက်အဦးတို့ကို၊ သမုဒါနေ တဗ္ဗာ - ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ ဆောင်ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိသု - တို့၌၊ သမ္ဘာရော - အကျိုးကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော အကြောင်း အဆောက်အဦးကို (ပရိက္ခာရောတိ ဝုစ္စတိ)၊ ပန - အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမှ တပါး , အတ္ထုဒ္ဓေသဝိသေသကို ဆိုဥးအံ့၊ ဣဓ - ဤ ဂိလာန၊ပေ၊ပရိက္ခာရံ ဟူသောပါဠိ၌၊ သမ္ဘာရောပိ - အဆောက်အဦးသည်၎င်း၊ ပရိဝါရောပိ - အကာအရံသည်၎င်း၊ ဝန္နတိ-သင့်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇိ-ထို ဂိလာန၏ ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဆေးသည်။ ဇိဝိတဿ- ၏၊ ပရိဝါရောပိ- အကာအရံသည်လည်း၊ ဟောတိ- ၏၊ (ကသ္မာ - နည်း၊) ဇိဝိတဝိနာသကာ

ပရိက္ခာရ။ ။ပရိကရောတိ-မြို့ကိုထက်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်မှု ပြုတတ်၏။ ဣတိ ပရိက္ခာရော၊ နဂရပရိက္ခာရ ဂူပါးကား - ပရိက္ခေပ (နန်းတော်ဝင်းအကာ၊ ဝါ- အတွင်းမြို့ရိုး) , ပရိခါ (ကျုံး) , ဥဒ္ဓါပ (မြို့ရိုးအခြေ၌ ခိုင်မြဲအောင် ဖို့ထားအပ်သော မြေခုံတမျိုး) , ပါကာရော (အပြင်မြို့ရိုး) , ဧသိကာ (တံခါးတိုင် = မြို့တံခါးပေါက်၌ ခိုင်မြဲစွာစိုက်ထားအပ်သောတိုင်) , ပလိဃ (တံခါးမပွင့်အောင် လျှိုထားအပ်သော တံခါးချင်ဟု ရှေးကခေါ်ဝေါ်အပ်သော) မင်းတုတ်, အန္ဓ (ပြအိုး= ပစ္စင်= သေနတ် ပစ်ရာစင်) တို့တည်း။ (ဝိမတိ) ။

သေတပရိက္ခာရော ။ ။ ဝိသုဒ္ဓသီလာလင်္ကာရော- စင်ကြယ်သော သီလတည်း ဟူသော တန်ဆာရှိ၏။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ဣဓ ရထေတိ အဓိပ္ပေတော၊ တဿစ သမ္ဘာ ဝါစာဒယော အလင်္ကာရဏတ္ထေန ပရိက္ခာရောတိ ဝုတ္တာ၊ “ပရိကရောတိ-ပတ်ဝန်းကျင် ပြုတတ် တန်ဆာဆင်တတ်၏။ ဣတိ ပရိက္ခာရော” ဟု ပြု။

ဇိဝိတပရိက္ခာရ။ ။ဇိဝိတဿ ပဝတ္တိကာရဏာနိ၊ သမုဒါနေတဗ္ဗာတိ သမ္ဘာ+ ဥဒ္ဓိ + အာနေတဗ္ဗာ, ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ ပရိဝါရောပိ ဟောတိ၊ အန္တရာယာနံ ပရိတော ဝါရဏတော၊ တေနာဟ-ဇိဝိတ၊ပေ၊ရက္ခဏာဟောတိ၊ တတ္ထ အန္တရန္တိ ဝိဝရံ၊ ဩကာ သောတိ အတ္ထော၊ ရက္ခဏာတောတိ- ဝေရိကာနံ အန္တရံ အဒတွာ အတ္တနော သာမိနံ (အရှင်သခင်ကို) ပရိဝါရေတွာ ဌိတသေဝကောဝိယ ရက္ခဏာတော၊ ရသာယနဘူတံ ဟိ ဘေသဇ္ဇိ သုစိရံပိ ကာလံ ဇိဝိတံ ပဝတ္ထေတိယေဝ၊ - သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။ သမ္ဘရိယတိ ဧတေနာတိ သမ္ဘာရော - အကျိုးတရားကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော အကြောင်း (အဆောက်အဦး)၊ အဝုတ္တကတ္ထုသာဓန ဖြစ်၍ “ဧတေန”ဟူသောကတ္တားကို အရကောက်ရသည်။

ဗာဓုပ္ပတ္တိယာ-အသက်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ခြင်းအား၊ အန္တရံ-
 အကြားကို၊ ဝါ-အခွင့်ကို၊ အဒတ္တာ-၍၊ ရက္ခဏတော- စောင့်ရှောက်တတ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ဇီဝိတဿ - ၏) သမ္ဘာရောပိ (ဟောတိ)၊
 (ကသ္မာ - နည်း၊) ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြောင်းဖြစ်လ
 သော်၊ (ဇီဝိတံ - သည်) စိရံ၊ ပဝတ္ထတိ - ဖြစ်တည်၏၊ ဧဝံ- ဤ ကြာမြင့်စွာ
 ဖြစ်တည်နိုင်လေအောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဿ - ထိုအသက်၏၊
 ကာရဏဘာဝတော - အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တသ္မာ ပရိက္ခာ
 ရောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ - သို့၊ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇဉ္စ - ဂိလာန၏ ရောဂါ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက်ဆေးလည်း ဟုတ်၏၊ တံ - ထိုဆေးဟူသည်၊ ပရိက္ခာရောစ -
 အသက်၏အကာအရံ အဆေခံအဥျးလည်းဟုတ်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဂိလာန
 ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော-မည်၏၊ တံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ-ထို
 ဂိလာန၏ ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အကာအရံ အဆေခံအဥျး
 ဖြစ်သောဆေးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝသလန္တိ-ကား၊ ဟိနံ - ယုတ်ညံ့၏၊ လာမကံ - ယုတ်မာ၏၊ အထဝါ-
 ကား၊ ဝသတိ - ယိုချတတ်၏၊ ဣတိ, ဝသလော - မည်၏၊ ပဋ္ဌရတိ - ယိုချ
 တတ်၏၊ ဣတိအတ္ထော - နက်၊ တံ- ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ဝသလံ-ယုတ်ညံ့
 သော၊ ဝါ- ယိုချတတ်သော၊ အသုစိပဋ္ဌရဏကံ- မစင်မကြယ် ရုံစာတွယ် ယိုချ
 တတ်သော၊ (“ဣမံ- ဤဟာကို၊ အာမသိဿတိ - သုံးသပ်ချင်အံ့နည်း” ဟု
 ပါဠိတော်၌စပ်၊)ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နိဋ္ဌုဘိက္ခာတိ-ကား၊ ခေဠံ- တံထွေးကို၊
 ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ [ဋ္ဌုဘဓာတ်သာ တံထွေးထွေးခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊
 ထို့ကြောင့်“နိဋ္ဌုဘိက္ခာ” ဟု ရှိစေ၊] ကဿာဟံ ကေန ဟာယာမိတိ-ကား၊
 အဟံ-သည်၊ အညိဿာ-အခြားသော၊ ကဿာ ဣတ္ထိယာ-မှ၊(ပရိဟာယာမိ
 ၌စပ်၊)ကေန ဘောဂေန ဝါ-အဘယ်စည်းစိမ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေန အလင်္ကာ
 ရေနဝါ-အဘယ်တန်ဆာဖြင့်သော်၎င်း၊ ကေန ရူပေနဝါ-အဘယ်ရုပ်အဆင်း
 ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပရိဟာယာမိ - ယုတ်လျော့သတဲ့နည်း၊ ကာနာမ - အဘယ်
 မည်သော မိန်းမသည်၊ မယာ- ငါ့ထက်၊ ဥတ္တရိတရာ - သာလွန်သေးသနည်း၊
 ဣတိ-ဤအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ-ပြန်။

ဝသလံ။ ။ “ဝသလသဒ္ဓါသည် ဟိနံ (ယုတ်ညံ့) အနက်ဟော အနိပ္ပန္နပါဠိပဒိက
 တည်း” ဟု သိစေလို၍ “ဟိနံ, လာမကံ” ဟု ပဋ္ဌမဖွင့်၏၊ ဝသ- သူဒနေ (ယိုချခြင်း)
 ဟူသောဓာတ်နက်အရ ဝသဓာတ်-အလပစ္စည်းဖြင့်ပြီးစေအပ်သော “နိပ္ပန္နပါဠိပဒိက”
 ဟု တနည်းပြလို၍ “အထဝါ ဝသတိ” စသည်ကို မိန့်သည်။

သန္တိကေတိ - ကား၊ ဥပစာရေ-၌၊ ဌတ္တာ-တည်၍၊ သာမန္တာ- အနီး၌၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ [ပြောစကားကို နားလည်လောက်ရာ အရပ်ကို “ဥပစာရ” ဟု ခေါ်၊ ဥပစာရေတိ-ယတ္ထ ဌိတော(တည်သူသည်)ဝိညာပေတုံ သက္ကောတိ၊ တာဒိသေ ဌာနေ]ပဒဘာဇနေဝိ-၌လည်း၊ အယမေဝ အတ္ထော-ဤသာမန္တာ အဝိဒူရေ အနက်ကိုပင်၊ ဒီပိတော - ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ ယာတိ-ကား၊ မေထုနဓမ္မသင်္ခါတေန-မေထုန်အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော၊ ကာမေန-ဝတ္ထုကာမဖြင့်၊ ပါရိစရိယာ-ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းတည်း၊ ကာမပါရိစရိယာ-ကာမဂုဏ် ဟု မေထုန်မူဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၊ အတ္တနော-၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ကာမပါရိစရိယာ- ခြင်းတည်း၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ- မိမိအကျိုးငှါ ကာမဂုဏ် ဟု မေထုန်မူဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၊ ဝါ- တနည်း၊ အတ္တနာ-သည်၊ ကာမိတာ ဣစ္ဆိတာ - လိုလားအပ်သော ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတ္တကာမာ - မာ မည်၏၊ သယံ - ကိုယ်တိုင်၊ မေထုနရာဂ ဝသေန - ဖြင့်၊ ပတ္ထိတာ - တောင့်တအပ်သော ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အတ္တကာမာစ - မိမိသည် လိုလားအပ်သော အရာလည်း ဟုတ်၏၊ သာ-ထို မိမိ လိုလားအပ်သောအရာ ဟူသည်၊ ပါရိစရိယာစ - ပြုစုလုပ်ကျွေး ခြင်းလည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ - ယာ မည်၏၊ တဿာ အတ္တကာမ ပါရိစရိယာယ-ထို မိမိအကျိုးငှါ ကာမဂုဏ် ဟု မေထုန် မူဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၏၊ ဝါ-ထို မိမိသည် လိုလားအပ်သော ပြုစုလုပ်ကျွေး ခြင်း၏၊ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျာတိ-ကား၊ ဂုဏံ - ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ အာနိသံသံ- အကျိုးကို၊ ပကာသေယျ-ထင်ရှားပြအံ့။

တကြ-ထို အတ္တကာမပါရိစရိယာယဟူသော ပါဠိ၌၊ ယသ္မာ, အတ္တနော- အတ္ထာယ၊ ပေ၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ- အတ္တနော အတ္ထာယ ကာမပါရိစရိယာ ဟူသော ဤပဌမ အတ္ထဝိကပ်၌၊ ကာမောစ-ဝတ္ထုကာမသည်၎င်း၊ ဟေတုစ- အကြောင်းသည်၎င်း၊ ပါရိစရိယာစ-သည်၎င်း၊ အတ္ထော- အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း၊ သေသံ - ကြွင်းသော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျသည်၊ ဗျဉ္ဇနံ - သဒ္ဒါမျှသာ တည်း၊ (လိုရင်းအနက် မဟုတ် - ဟူလို၊) အတ္တကာမာစ၊ ပေ၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထ

အတ္ထော, သေသံ ဗျဉ္ဇနံ။ ။ပါဠိတော်၌ “ အတ္တကာမန္တိ - အတ္တနော ကာမံ, အတ္တနော ဟေတံ, အတ္တနော အဓိပ္ပါယံ, အတ္တနော ပါရိစရိယံ”ဟု ၄ နက် ဖွင့်ပြ၏၊ ထိုတွင် “အတ္တနော အတ္ထာယ ပါရိစရိယာ” ဟူသော ပဌမဝိဂ္ဂဟ၌ ကာမ, ဟေတု, ပါရိစရိယ, ၃ ပုဒ်သာ ထိုဝိဂြိုဟ်၏ အနက်ပြ ဖြစ်၏၊ ကြွင်းသော “အဓိပ္ပါယံ”တပုဒ် ကား ပဌမဝိကပ်အတွက် အနက်မရှိသောကြောင့် သဒ္ဒါသက်သက်သာ ဖြစ်၏။ “အတ္တ ကာမာစ+သာ+ပါရိစရိယာစ”ဟူသော ဒုတိယဝိဂ္ဂဟ၌ကား (ကာမ-အလိုရှိအပ် ဟု

ဝိကပ္ပေ- အတ္တကာမာစ၊ပေ၊ဟူသော ဤ ဒုတိယအတ္ထဝိကပ်၌၊ အဓိပ္ပါယော စေဝ - အလိုဆန္ဒသည်၎င်း၊ ပါရိစရိယာစ - သည်၎င်း၊ အတ္တော - တည်း၊ သေသံ ဗျဉ္ဇနံ၊ တသ္မာ , ဗျဉ္ဇနေ - ဝိဂြိုဟ်ဝါကျ ဟူသော သဒ္ဒါ၌၊ အာဒရံ အကတွာ,အတ္တမတ္တမေဝ-လိုရင်းအနက်မျှကိုသာ၊ ဒသေတုံ-၄၊အတ္တနော ကာမံ၊ပေ၊ အတ္တနော ပါရိစရိယန္တိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။

ဟိ - ချေ၊ အတ္တနော ကာမံ အတ္တနော ဟေတုံ အတ္တနော ပါရိစရိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ - ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဝါ - ပဒဘာဇနီဝယ် ဟောတော်မူအပ်ရာ၌၊ ဗဏ္ဍိတာ-ဉာဏ်ရှိသူတို့သည်၊ ဇာနိဿန္တိ - သိကုန်လတုံ၊ (ကိံ) တ္တောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အတ္တနောကာမံ အတ္တနောဟေတုံ အတ္တနောပါရိစရိယံ ဟူသော စကားဖြင့်၊ အတ္တနော - ၏၊ အတ္ထာယ - ၄၊ ကာမပါရိစရိယာ-ကာမဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊

ဆိုသောကြောင့် အဓိပ္ပါယနှင့် အနက်တူရကား) အဓိပ္ပါယနှင့် ပါရိစရိယာ ၂ ပုဒ်သာ အနက်ပြု ဖြစ်၏၊ ကြွင်းသော “ ကာမ, ဟေတု ” ၂ ပုဒ်ကား အနက်မရှိသော သဒ္ဒါ သက်သက်သာ ဖြစ်သည်၊ - ဤကား ဂဏ္ဍိပုဒ်များ၏ အဖွင့်တည်း၊ ဤဝါဒကို ကေစိ ဝါဒဟု ဆို၍ သာရတ္ထ၌ ဒုတိယတနည်းပြသေး၏။

ဒုတိယ တနည်း။ ။ ပဌမဝိဂ္ဂဟ၌ ကာမ, ဟေတု, ပါရိစရိယ ၃ မျိုးသည် အလိုရှိအပ်သော အနက် (အတ္ထ) တည်း၊ “ မေထုနဓမ္မသင်္ခါတေန ကာမေန ပါရိစရိယာ ” ဟူသော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျမှာ သဒ္ဒါနည်းအရ ဝိဂြိုဟ်လုပ်၍ ပြုအပ်သော သဒ္ဒါသာ ဖြစ်၏၊ ဒုတိယဝိဂ္ဂဟ၌ “ အဓိပ္ပါယနှင့် ပါရိစရိယ ” သည် အလိုရှိအပ်သောအနက် (အတ္ထ) တည်း၊ “အတ္တနာ ကာမိတာ ဣစ္ဆိတာ အတ္တကာမာ ” စသော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျမှာ သဒ္ဒါနည်းအရ ဝိဂြိုဟ်လုပ်၍ပြုအပ်သော သဒ္ဒါသာဖြစ်သည်- ဟူလို၊ ဤကား စူဠ, မဇ္ဈိမ, မဟာဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၏ဝါဒတည်း၊ “တသ္မာ ဗျဉ္ဇနေ အာဒရံ အကတွာ” စသော ဖလဝါကျကို ကြည့်လျှင် ဤ နောက်ဝါဒသာ သင့်သကဲ့သို့ထင်၏၊ ဘာကြောင့်နည်း- “ ဗျဉ္ဇနေ အာဒရံ ” ဟု လာသမျှ၌ “ အဋ္ဌကထာပြုအပ်သော ဝိဂြိုဟ်သဒ္ဒါနည်းကို ဂရုမစိုက်ဘဲ လိုရင်းအနက်ကိုသာ ပါဠိတော်ပြုသည် ” ဟု ဆိုလိုသည်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

အတ္တနော၊ပေ၊ဝုတ္တာ ။ ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ ပဒဘာဇနေန သံသန္တိတွံ ဒသေတုံ (မိမိဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကို “ အတ္တကာမန္တိ- အတ္တနော ကာမံ ” စသော ပဒဘာဇနီ စကားနှင့် နှီးနှော၍ပြုခြင်းငှါ) အတ္တနော ကာမံ၊ပေ၊ ပဏ္ဍိတာတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ ချေဥျးအံ- “အတ္တနော ဟေတု-မိမိ၏အကြောင်းကြောင့် ” ဟူသော ပဒဘာဇနီ စကားသည် “ အတ္တနော အတ္ထာယ-မိမိအတွက် ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ၏၊ “အတ္တနောကာမံ-မိမိတို့ ကာမ၊ အတ္တနော ပါရိစရိယာ-မိမိကို ပြုစုခြင်း” ဟူသော ပဒဘာဇနီ စကားသည် “ ကာမေန+ပါရိစရိယာ ” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ၏၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ဉာဏ်ရှိသူများ သိနိုင်ကြသည်-ဟူလို။

(ဇာနိဿန္တိ)၊ အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် အတ္တနော ပါရိစရိယန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တေပိ-
 ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း၊ ဝါ- ဌလည်း၊ ဇာနိဿန္တိ (ကိံ)၊ ဧတ္ထာ
 ဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် အတ္တနော ပါရိ
 စရိယံ ဟူသော စကားဖြင့်၊ အတ္တနာ-သည်၊ ဣစ္ဆိတကာမိတဋ္ဌေန - အလို
 ရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာ-ယာကို၊
 ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဇာနိဿန္တိ)၊ ဣဒါနိ-၌၊ တဿာ အတ္တကာမ ပါရိစရိ
 ယာယ - ယာ၏၊ ဝဏ္ဏဘာသနာကာရံ - ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုပုံ အခြင်း
 အရာကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတွာ)၊ တေဒဂ္ဂန္တိအာဒိံ အာဟ၊ တံ-ထိုတေဒဂ္ဂံ
 အစရှိသောစကားသည်၊ ဥဒ္ဒေသတောပိ- မာတိကာ အားဖြင့်၎င်း၊ နိဒ္ဒေသ
 တောပိ- ပဒဘာဇနီအားဖြင့်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ပန - ဆက်၊ အယံ - ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဧတ္ထ - ဤ တေဒဂ္ဂံ အစရှိသော
 စကားရပ်၌၊ ပဒသမ္ပန္နောစ-ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းသည်၎င်း၊ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယောစ-
 အာပတ်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ တေဒဂ္ဂံ၊ ပေ၊ ပရိစရေယျာတိ-
 ကား၊ ယာ-အကြင် မိန်းမသည်၊ မာဒိသံ-ငါ့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ သီလဝန္တံ-
 သီလရှိသော၊ ကလျာဏခံမ္ဘိ-ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရားရှိသော၊ မြဟ္မ
 စာရိံ-မေထုနပီရတိဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူကို၊ တေန
 ဓမ္မေန-ဤ မေထုန်အကျင့်ဖြင့်၊ ပရိစရေယျ - ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏၊ ဧဝံ - သို့၊
 မာဒိသံ-ငါ့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သူကို၊ ပရိစရန္တိယာ- ပြုစုလုပ်ကျွေးသော၊ (တဿာ-
 ထိုမိန်းမ၏) ယာအယံ ပါရိစရိယာနာမ-အကြင်ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည်၊
 (အတ္ထိ)၊ တေ(သော)-ဤ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းသည်၊ ပါရိစရိယာနံ - တို့တွင်၊

အတ္တနောအဓိပ္ပါယ်၊ ပေ၊ ဝုတ္တာ။ ။ ဤဒုတိယဝိကပ်၌ အဓိပ္ပါယ်သဒ္ဒါနှင့် ကာမ
 (ကာမိတ) သဒ္ဒါသည် အနက်အဉာဏ်ဖြင့်တူ၏၊ ထို့ကြောင့် “အတ္တနော ကာမံ” ဟူသော
 ပဒဘာဇနီသည် “ အတ္တနာ + ကာမိတာဣစ္ဆိတာ ” နှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ၏၊ ပါရိစရိယာ
 အတွက်ကား ဝိကပ် ၂ မျိုးလုံး၌ အနက်တမျိုးတည်းသာ၊ ထို့ကြောင့် “ အတ္တနော
 ကာမံ အတ္တနော ပါရိစရိယံ ” ဟူသော ပဒဘာဇနီသည် “ အတ္တကာမ - မိမိအလိုရှိ
 အပ်သော + ပါရိစရိယာ - ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း , ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြ၏ ” ဟု
 ဉာဏ်ရှိသူများ သိနိုင်ကြသည်-ဟူလို။

ပဒသမ္ပန္နော အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယော။ ။ “ယာ၊ ပေ၊ ပါရိစရိယာနံ” တိုင်အောင်
 သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ဝယ် နောက်မှာနေသော “ယာ မာဒိသံ” စသော အနိယမဝါကျကို
 ရှေ့ကထား၍, “ တေဒဂ္ဂံ ” ဟူသော နိယမဝါကျကို နောက်၌ ထားပြီးလျှင် ပုဒ်ချင်း
 ဝါကျချင်းဆက်သွယ်ပုံ ပဒသမ္ပန္နကိုသာပြ၏၊ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယကိုမပြရသေး၊ ထို့ကြောင့်
 “ပါရိစရိယာနန္တိ” ဟု ဣတိ မလိုသေး၊ သို့သော် စာအုပ်အားလုံး၌ ရှိနေသောကြောင့်

အဂ္ဂိ(အဂ္ဂါ)- အမြတ်ဆုံးတည်း၊ ဣတိ - ဤကား ပဒသမ္ပန္နတည်း၊ မေထုနပသံဟိတေန သံဃာဒိသေသေတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ-ယာ၏၊ ဝဏ္ဏံ - ကို၊ ဘာသတောစ-ပြောသော်လည်း၊ ဝါ-ပြောသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (တဿ၌စပ်။) မေထုနပသံဟိတေန မေထုနဓမ္မပဋိသံယုတ္တေ နေဝ - မေထုန်နှင့် စပ်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝစနေန - ဖြင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘာသေယျ-ပြောဆိုရာ၏၊ တဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသေ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤကား အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယတည်း။

ဣဝံပိ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ [ပိသဒ္ဓါဖြင့် ရှေ့ ဒုဋ္ဌ၊ လ္လဝါစာ သိက္ခာပုဒ်ကို ပေါင်းသည်။] ယသ္မာ , မေထုနပသံဟိတေန နေဝ - မေထုန်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်သာလျှင် ဘာသန္တဿ - ၏၊ သံဃာဒိသေသေ-ကို၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ, အဟမ္ဘိ-သည်လည်း၊ ခတ္တိယော-ခတ္တိယတည်း၊ တုမ္ဘိ- သင် နှမသည်လည်း၊ ခတ္တိယာ- တည်း၊ ခတ္တိယာ- ခတ္တိယ မိန်းမသည်၊ ခတ္တိယဿ-ခတ္တိယယောကျ်ားအား၊ ဒါတုံ-၄၊ သမဇာတိကတ္တာ-တူမျှသော ဇာတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရဟတိ - ထိုက်၏၊ ဣတိ ဧဝမာဒိဟိ-နသော၊ ဝစနေဟိ - မေထုန်မပါသော စကားတို့ဖြင့်၊ ပါရိစရိယာယ - ၏၊ ဝဏ္ဏံ - ကို၊ ဘာသမာနဿာပိ - ပြောပါသော်လည်း၊ သံဃာဒိသေသေ နတ္ထိ၊ ပန-အန္ဓယကား၊ အဟမ္ဘိ, ခတ္တိယော-တည်း၊ ဣတိအာဒိကေ-နသော၊ ဗဟူပိ-နသော၊ ပရိယာယေ-ပရိယာယ်စကားတို့ကို၊ ဝတွာ-ပြောပြီး၍၊ တံ-သင်နှမသည်၊ မယံ-အား၊ မေထုနဓမ္မံ - ကို၊ ဒါတုံ အရဟသိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ မေထုနပဋိသံယုတ္တေန နေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ (ဝဏ္ဏံ - ကို၊) ဘာသမာနဿ - ပြောသောရဟန်း၏၊ သံဃာဒိသေသေ(ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ဣတ္ထိစ ဟောတိတိ အာဒိ- သည်၊ ပေ ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

“ ဣတိ - ဤကား ပဒသမ္ပန္နတည်း ” ဟု ပေးလိုက်ရသည်။ “ ဧဝံ ၊ ပေ ၊ သံဃာဒိသေသေ ” ကား အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယတည်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပြုပုံ ထင်ရှားအောင် “ ပဋိသံယုတ္တေန ” ဟု သန္နိဋ္ဌာနဝေသဒ္ဓါဖြင့်ဆိုသည်။ မေထုန်နှင့်စပ်၍ပြောမှသာ သံဃာဒိသေသ်သင့်၏။ မေထုန်နှင့်မစပ်ဘဲ ပြောလျှင် သံဃာဒိသေသ် မသင့် ဟု ဆုံးဖြတ်ပါ-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် “ သံဃာဒိသေသေတိ ” ဟု ဤနေရာကျမှ ပဒသမ္ပန္နဝိနိစ္ဆယ ၂ မျိုးလုံး ပြီးပုံကိုပြသော ဣတိသဒ္ဓါပါသင့်သည်။ ထို့ပြင်-“ ဘာသန္တောစ ” ဟု စာအများရှိ၏။ အနိယမဝါကျ၏ ပြင်ဘက်က ပုဒ်သည် နိယမဝါကျတွင်း၌သာ စာစပ်ရှိရိုးတည်း။ ထို့ကြောင့် တဿ၌စပ်ဘို့ရန် “ ဘာသတောစ ” ဟု ရှိသောပါဌ်သာ သဘာဝကျသည်။

သဇ္ဇရိတ္တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်။ သဇ္ဇရိတ္တိ-တည်း။ [ရွှေအတိုင်း
၂ နည်းပေး။] တတ္ထ - ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ ပဏ္ဍိတာတိ - ကား၊ ပဏ္ဍိစွေန-
ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရှိသူ၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမန္တာဂတာ-ပြည့်စုံ၏၊
ဂတိမန္တာ-ဉာဏဂတိရှိ၏၊ ဗျတ္တာတိ-ကား၊ ဝေယျတ္တိယေန-ထက်မြက်သော
ဉာဏ်ရှိသူ၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမန္တာဂတာ - ၏၊ ဥပါယေန - ကပ်၍သိကြောင်း
နည်းလမ်းနှင့်၊ သမန္တာဂတာ-၏၊ ဥပါယညူ-နည်းလမ်းကို သိတတ်၏၊ ဝိသာ
ရဒါ - ကင်းသောရှုံရှားခြင်းရှိ၏၊ ဝါ - ထက်မြက်၏၊ မေဓာဝိနီတိ - ကား၊
မေဓာယ - တခဏချင်း ထိုးထွင်းသောပညာနှင့်၊ သမန္တာဂတာ-၏၊ ဒိဋ္ဌိဒိဋ္ဌ-
တွေအပ်မြင်အပ်သော ကိစ္စကို၊ ကရောတိ - ပြုလုပ်တတ်၏၊ ဒက္ခာတိ- ကား၊

ပဏ္ဍိတာ။ ။ “ပဏ္ဍိတဿ+ဘာဝေါပဏ္ဍိစ္စံ” ဟု ပြုသောအခါ ဉာဏ်ပညာရ၏၊
ထိုဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောမိန်းမကို “သဇ္ဇာတာ ပဏ္ဍာ (ဉာဏ်ပညာ) အဿာတိ”
ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ “ပဏ္ဍိတာ” ဟု ခေါ်၏။ သဇ္ဇာတ အဿအနက်၌ ဣတပစ္စည်း၊ [တပုဒ်
ထည်းကို သမ္ပန္န - သမန္တာဂတတို့နှင့် ဖွင့်လျှင် အဿတ္ထိ (သဇ္ဇာတအဿ) တဒ္ဓိတ်
ကြိရ၏။] ပုဒ်ကို ထိုသို့ဖွင့်လျှင် ဗဟုဗ္ဗိဟိကြိရသည်။] ထိုထိုအာရုံသို့သွားနိုင် ပေါက်ရော
နိုင်သောပညာကို “ဂစ္ဆတိတိ ဂတိ” ဟု ယူ၍ “ဂတိ ယဿ အတ္ထိတိ ဂတိမန္တာ” ဟု
ပြု၊ ဝန္တ၊ မန္တ၊ ပစ္စည်းနောက်၌ (ဤ) ပစ္စည်း သက်လေ့ရှိသောကြောင့် “ ဂတိမန္တိ ”
လည်း ရှိနိုင်၏။ [ဂတိမန္တာတိ ဉာဏဂတိယာ သမန္တာဂတာ။]

ဗျတ္တာ။ ။ ဝိ + အဇ္ဈာဓာတ် - ထင်စွာပြုခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ “ ထိုထိုအမှု၌
ထင်ရှားအောင်ပြုတတ် ” ဟူသည် ရှံ့တွန့်တွန့်မရှိဘဲ ထက်မြက်သောဉာဏ်ရှိသူတည်း။
“ဗျဉ္ဇယတိ-ထိုထိုကိစ္စကို ထင်စွာပြုတတ်၏။ ဣတိ ဗျတ္တာ” ဟုပြု၊ ပဏ္ဍိတာဖြင့် ပင်ကိုယ်
ဉာဏ်ရှိကြောင်းကို ပြ၏။ ဗျတ္တာဖြင့် မိန်းမတို့ပြုရမည့် ကိစ္စ၌ ထက်ထက်မြက်မြက်
ရှိကြောင်းကိုပြသည်။ ထို့ကြောင့် “ဥပါယညူ (ထိုထိုအလုပ်၏နည်းလမ်းကို နားလည်
သူ) ဝိသာရဒါ” ဟု ဖွင့်သည်။ [ပဏ္ဍိတာတိ ဣမိနာ သဘာဝညာဏေန သမန္တာဂတ
တာ ဝုတ္တာ၊ ဗျတ္တာတိဣမိနာ ဣတ္ထိကတ္တဗ္ဗေသု ဝိသာရဒပညာယ။]

မေဓာဝိနီ။ ။ မေဓတိ (သုခုမံပိ ဒိပ္ပံ ဂဏ္ဍာတိ) - သိမ်မွေ့သော အကြောင်း
အရာကိုသော်လည်း လျင်မြန်စွာယူတတ်သိတတ်၏။ ဣတိ မေဓာ၊ နဂိုရိက သင်၍မထား
သော်လည်း အကြောင်းအားလျော်စွာ ပေါ်လာသောကိစ္စ၌ ချက်ချင်း သိတတ်သူကို
“မေဓာဝိနီ” ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဒိဋ္ဌိဒိဋ္ဌ ကရောတိ” ဟု ဖွင့်သည်။ [မေဓာ
ယဿာတိ မေဓာဝိနီ၊ ဌာနုပ္ပတ္တိပညာသင်္ခါတာယ - တခဏချင်းဖြစ်သော ပညာ ဟု
ဆိုအပ်သော၊ တသ္မိတသ္မိ အတ္ထကိစ္စေ ဥပဋ္ဌိတေ ဌာနသော (တင်္ခဏေဓေ) ဥပ္ပဇ္ဇန
ပညာယ သမန္တာဂတာ၊ - သာရတ္ထ၊ အသိက္ခိတေသုပိ တံဣတ္ထိကတ္တဗ္ဗေသု (မိန်းမတို့
ပြုရမည့် ထိုအလုပ်တို့၌) ဌာနုပ္ပတ္တိယာ ပညာယ၊ - ဝိမတိ။]

ဆေကာ - ကျွမ်းကျင်၏။ အနုလသာတိ - ကား၊ ဥဠာနဝီရိယသမ္ပန္နာ - ထကြွလှလှ ဝီရိယနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဆန္ဒာတိ-ကား၊ အနုစ္စဝိကာ - လျောက်ပတ်ပါ၏။

ကိသ္မိံ ဝိယာတိ - ကား၊ ကိစ္ဆိဝိယ - ပင်ပန်းသကဲ့သို့၊ ကိလေသောဝိယ-ညစ်နွမ်းသကဲ့သို့၊ ဟောတိ - ဖြစ်ပါ၏။ အမှာကံ - တပည့်တော်တို့၏။ ဝါ-တို့မှာ၊ ဟိရိဝိယ - ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ - ဖြစ်ပါ၏။ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပာယ်ော-သွီးရှင်တို့၏အလိုတည်း။ ကုမာရိကာယ ဝတ္ထုတိ-ကား၊ ဣမံ-ဤသတို့သမီးကို၊ တုမေ - သင်တို့သည်၊ ဂဏှာယ - ယူလှည့်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ကုမာရိကာယ-၏။ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဝတ္ထု- ပြောဆိုခြင်းငှါ၊ (ကိသ္မိံ ဝိယ-ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပါ၏။) အာဝါဟာဒိသု - အစရှိသည်တို့တွင်၊ အာဝါဟောတိ - ကား၊ ဒါရကဿ - သတို့သားဘို့၊ ပရကုလတော-သူတပါးအမျိုးမှ၊ ဒါရိကာယ - သတို့သွီးကို၊ အာဟရဏံ - ဆောင်ယူခြင်းတည်း၊ ဝိဝါဟောတိ - ကား၊ အတ္တနော - ၏၊ ဒါရိကာယ - သတို့သွီးကို၊ ပရ

ဆေကာ, အနုလသာ။ ။ဒက္ခာနှင့်ဆေကာသည် အနက်တူပရိယာယ်ပုဒ်တည်း။ [ယာဂုဘတ္တသမ္ပါဒနာဒိသု-ယာဂုထမင်းကို ပြီးစီးစေခြင်း (ပြီးစီးအောင် ချက်ပြုတ်ခြင်း)စသည်တို့၌၊ နိပုဏာ- ကျွမ်းကျင်၏။] ဥဠာနဝီရိယသမ္ပန္နာတိ - ကာယိကေန ဝီရိယေန သမန္နာဂတာ၊ ပျင်းသောမိန်းမတို့သည် ထိုင်မိထိုင်ရာ ထိုင်နေ၊ ရပ်မိရပ်ရာ ရပ်နေတတ်ကြ၏။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ၊ “မည်သည့်အလုပ်ကိုလုပ်ပြီးလျှင် မည်သည့်အလုပ်ကို လုပ်မည်”ဟု ကိစ္စအရပ်ရပ်၌ နှံ့စပ်သောစိတ်ဖြင့် ကိစ္စအားလုံးကို ပြီးဆုံးအောင် လုပ်ကိုင်တတ်သည်။]

ဆန္ဒာ ။ ။ “တီသု ဆန္ဒံ ပတိရူပေ”စသော (၈၃၄) အဘိဓာန်နှင့်အညီ ဆန္ဒသဒ္ဒါသည် ပတိရူပ (လျောက်ပတ်) အနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် “အနုစ္စဝိကာ”ဟု ဖွင့်သည်။ “ဆဒိ-ဣစ္ဆာယံ” ဓာတ်နက်ဖြင့် “ဆန္ဒိယတေ-လိုလားအပ်၏။ ဣတိ ဆန္ဒာ၊ လိုလားအပ် နှစ်သက်အပ်သောကြောင့် လျောက်ပတ်သည်-ဟူလို။

ကာရဏာ ။ ။ ဤပုဒ်ကိုထောက်၍ ကုမာရိကာယဝယ် နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမိ၊ တနည်း-ဟိတ်အနက်၌ တတိယာဝိဘတ် ဟု မှတ်၊ [နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ၊ ဟေတုမှိဝါ ကရဏဝစနံ။]

အာဝါဟ, ဝိဝါဟ။ ။အာဝဟနံ-သတို့သွီးကို မိမိအိမ်သို့ ဆောင်ယူခြင်း (သွီးဆောင်ခြင်း)၊ အာဝါဟော-ခြင်း။ [ပရိဂ္ဂဟဘာဝေန-(ခေတ္တခဏခေါ်ဆောင်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ) အပိုင်သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဒါရိကာယ ဂဟဏံ- တည်း၊ ဂဏှာပနံဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ ဝိမတိ၌ ဂဟဏံဟု ရှိသည်။] ဝိမိနာ-မင်္ဂလာအစီအရင်ဖြင့်၊ ပရကုလေ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဝဟနံ-ဆောင်ခြင်း၊ ပေသနံ-ပို့ခြင်းတည်း၊ ဝိဝါဟော-သတို့သွီးပို့ခြင်း၊ ဝိကို “ဝိမိနာ”ဟု ဖွင့်သည်။-ဝိမတိ။

ကုလပေသနံ - သူတပါးအမျိုးသို့ ပို့ခြင်းတည်း၊ ဝါရေယုန္တိ - ကား၊ နော-
 တို့၏၊ ဒါရကဿ - အား၊ ဒါရိကံ - ကို၊ ဒေထ - ပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ယာစနံ -
 တောင်းယမ်း ခြင်းတည်း၊ ဝါ - တနည်း၊ ဒိဝသနက္ခတ္တ မဟုတ္တပရိစ္ဆေဒ
 ကရဏံ - နေ့၊ နက္ခတ်၊ မဟုတ်၊ ပိုင်းခြားမှုကို ပြုခြင်းတည်း၊ ပုရာဏဂဏိကာ
 ယာတိ - ကား၊ ကေဿ - သော၊ ဂဏကဿ - ဂဏန်းသင်္ချာဆရာ၏၊ ဘရိယာ
 ယ - မယား၏၊ သာ - ထို သင်္ချာဆရာကတော်သည်၊ တသ္မိံ - ထို သင်္ချာဆရာ
 သည်၊ ဇိဝမာနေ - အသက်ရှင်စဉ်၊ ဂဏကိတိ - သင်္ချာဆရာကတော်ဟူ၍၊
 ပညာယိတ္ထ - ထင်ရှားပြီ၊ မတေပန - သေသော်ကား၊ ပုရာဏဂဏကိတိ-
 သင်္ချာဆရာကတော်ဟောင်း ဟူ၍၊ သင်္ခံ - သို့၊ ဂတာ - ပြီ၊ တိရောဂါမော
 တိ - ကား၊ ဗဟိဂါမော - မြို့မှ ပြင်ဘက်ဖြစ်သောရွာသို့၊ (ပါဠိတော်ဝယ်
 “ဂန္ထဗ္ဗော” ၌စပ်။) အညော ဂါမော - တခြားရွာသို့၊ (ဂန္ထဗ္ဗော)၊ ဣတိ-
 ကား၊ အဓိပ္ပာယ်ယော - ဆရာကတော်ဟောင်း၏ အလိုတည်း၊ မနုဿာတိ -
 ကား၊ ဥဒါယိဿ - ၏၊ သဗ္ဗရိတ္တကမ္မေ - အောင်သွယ်မှု၌၊ ဣမံယုတ္တ ပယုတ္တ
 ဘာဝံ - ဤ အလွန်အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနနကမနုဿာ - သိကုန်
 သော လူတို့သည်၊ (ပါဠိတော် “အဝေါစုံ” ၌စပ်။)

သုဏိသာဘောဂေနာတိ - ကား၊ ရန္တာပန ပစာပန ပရိဝေသနာဒိနာ -
 ထမင်းကိုချက်စေခြင်း၊ ကြွင်းသောခဲဘွယ် တစုံတခုကိုချက်စေခြင်း၊ ထမင်းဖြင့်
 ပြုစုလုပ်ကျွေးစေခြင်း အစရှိသော၊ ယေန ဘောဂေန - အကြင် သုံးစွဲခြင်းဖြင့်၊
 သုဏိသာ - ချွေးမသည်၊ ဝါ - ကို၊ ဘုဂ္ဂိတဗ္ဗာ - သုံးစွဲထိုက်သည်၊ ဝါ - အသုံးပြု
 ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ တေန - ထို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ဘုဂ္ဂိံ သု - န်ပြီ၊ တတော

ဝါရေယုံ ။ ။ ဝရဓာတ်သည် ယာစနအနက်ကိုလည်း ဟော၏၊ ထို့ကြောင့်
 “ဒေထ ပေ၊ ယာစနံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝရဓာတ် , စုရာဒိဏေပစ္စည်းဖြင့် “ဝါရေ” ဟု
 ဖြစ်၏၊ ဣပစ္စည်းသက်၊ ဝါရဏံ - တောင်းယမ်းခြင်း၊ ဝါရေယုံ - ခြင်း၊ (တနည်း)၊
 ဝါရသဒ္ဓါသည် သွယောဂျကာလ - မိမိအား လျှောက်ပတ်သောကာလကို ဟော၏၊
 ဤနေရာ၌ မင်္ဂလာဆောင်သို့ လျှောက်ပတ်သောနေ့ နက္ခတ်ကောင်းသောအချိန်ကို “ဝါရ”
 ဟု ယူ၊ “ဝါရဿ - ကို + ကရဏံ - သတ်မှတ်မှုကိုပြုခြင်း၊ ဝါရေယုံ - ခြင်း” ဟု ပြုစေလို၍
 “ဒိဝသ၊ ပေ၊ ကရဏံ ဝါ” ဟု တနည်းဖွင့်သည်၊ “လက်ထပ်သည့်ရာ နေ့ကောင်းရက်သာ
 အချိန်အခါရွေးခြင်း” ဟုလို။

ရန္တာပေ၊ ဝေသနာဒိနာ ။ ။ ဘတ္တပါစနံ သန္ဓာယ ရန္တာပနံ ဝုတ္တံ၊ ရန္ဓဓာတ်သည်
 “ပါက - ချက်ခြင်း” အနက်ကိုဟော၏၊ ယဿကဿစိ ပါစနံ သန္ဓာယ ပစာပနံ ဝုတ္တံ၊ -
 ဇီကာ၊ ပရိဝိသိတွာကဲ့သို့ ပရိဝေသနသဒ္ဓါကား ထမင်းဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးစေခြင်း
 အနက်ကိုဟော၏။

အပရေန ဒါသိဘောဂေနာတိ- ကား၊ မာသာတိက္ကမေ- တလလွန်ရာအခါ၌၊
 ခေတ္တကမ္မ ကစဝရဆန္ဒန ဥဒကာဟရဏာဒိနာ- လယ်ယာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊
 အမှိုက်စွန့်ခြင်း၊ ရေခတ်ခြင်း အစရှိသော၊ [တချို့ စာ၌ “ရန္တာပနာဒိနာ”
 ဟု ရှိသေး၏။ ရှေ့၌ပါပြီးဖြစ်၍ “ရန္တာပန ” မလို။] ယေန ဘောဂေန - ဖြင့်
 ဒါသိ- သည်။ ဝါ-ကို၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ- သည်။ ဝါ- သည်။ ဟောတိ-၏။ တေန-
 ဖြင့်။ ဘုဉ္ဇိ သု-န်ပြီ။ ဒုဂ္ဂတာတိ-ကား၊ ဒလိဒ္ဓါ- ဆင်းရဲပါ၏။ [“ဒုက္ခံ+ဂတာ
 ဒုဂ္ဂတာ”ဟုပြု။] ဝါ-တနည်း၊ ယတ္ထ- အကြင်အမျိုးအိမ်သို့၊ ဂတာ-ရေခံသော
 မိန်းမသည်။ ဒုဂ္ဂတာ-ဆင်းရဲသည်။ ဟောတိ-၏။ တာဒိသံ-သော၊ ကုလံ-သို့၊
 ဂတာ- ရောက်နေပါ၏။ [ဒုဋ္ဌု- မကောင်းသောအမျိုးသို့+ဂတာ ဒုဂ္ဂတာ။]
 မာယျော ဣမံ ကုမာရိကန္တိ-ကား၊ အယျော- အမောင်တို့၊ (တုမှေ) ဣမံ
 ကုမာရိကံ-ကို၊ မာ (ဘုဉ္ဇိတ္ထ-အသုံးမပြုကြပါကုန်လင့်။)

အာဟာရူပဟာရောတိ- ကား၊ အာဟာရောစ- ဆောင်ယူခြင်းသည်၎င်း၊
 ဥပဟာရောစ- ပေးခြင်းသည်၎င်း၊ ဂဟဏဉ္စ-ခေါ်ယူခြင်းသည်၎င်း၊ ဒါနဉ္စ-
 ပေးခြင်းသည်၎င်း၊ (“နတ္ထိ- မရှိ”ဟု ပါဠိတော်လှမ်းစပ်။) အမှေဟိ- ကျွန်ုပ်
 တို့သည်။ ကိဉ္ဇိ- တစုံတခုကို၊ န အာဟာရံ- မဆောင်ယူအပ်၊ န ဥပဟာရံ-မပေး
 အပ်၊ တယာ - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ , အမှာကံ- တို့၏။ ဝါ - တို့မှာ၊ ကယဝိက္ကယော-
 ဝယ်ခြင်း ရောင်ခြင်းဟူသော၊ ဝေါဟာရော- လဲလှယ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ဣတိ-
 ဤအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေန္တိ-(အာဇီဝက သာဝကတို့က)ပြုကြကုန်၏။ သမဏေန
 ဒေပသုသမဏောတိ- ကား၊ သမဏေနနာမ- ရဟန်းမည်သည်။ ဤဒိသေသု-
 န်သော၊ ကမ္မေသု- တို့၌၊ (သားသွီးကိစ္စတို့၌) အဗျာဝဋေန- ကြောင့်ကြမစိုက်
 သူသည်။ အဗျာပါရေန - ဗျာပါရမရှိသူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ - ဖြစ်ထိုက်၏။ ဟိ-
 အကျိုးကား၊ ဧဝံဘဝန္တော-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ ဝါ-ဤသို့ဖြစ်မှ၊ သမဏော-
 သည်။ သုသမဏော- ကောင်းသောရဟန်းသည်။ (ရဟန်းကောင်း ရဟန်း
 မြတ်သည်။) အဿ- ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိဧဝံ - ဤသို့ပြော၍၊ နံ- ထို ဥဒါယိကို၊
 အပသာဒေတွာ - ချိမ်းချောက် မောင်းမဲ၍၊ တံ - သင်ရဟန်းသည်။ ဂစ္ဆံ-
 သွားလော့၊ မယံ- တို့သည်။ တံ-သင်ရဟန်းကို၊ န ဇာနာမ- မသိကုန်၊ ဣတိ-
 သို့၊ အာဟံသု - န်ပြီ။ သဗ္ဗိတောတိ- ကား၊ သဗ္ဗုပကရဏသမ္ပန္နော- အလုံး

ဥပဟာရော။ ။ ဥပဟာရသဒ္ဓါသည် “အပစိတုစ္စနာ ပူဇော - ပဟာရော ဗလိ
 မာနနာ” (၄၂၅) အဘိဓာန်နှင့်အညီ ပေးလှူပူဇော်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။
 ထို့ကြောင့် ဥပဟာရောကို “ဒါနံ”ဟု ဖွင့်သည်။ နောက်၌လည်း “ဥပ+ဟရ-တ”ဖြင့်
 “ဥပဟာရံ”ဟုသာ ရှိသင့်၏။ “ဥပါဟာရံ”ဟု မရှိသင့်။

စုံသော အသုံးအဆောင်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဝါ-တနည်း၊ မဏ္ဍိတပသာမိတော- အပြင်တန်ဆာတို့ဖြင့်လည်း ပြင်ဆင်အပ် , အတွင်း၌လည်း ပြင်ဆင်အပ်သည်။ (ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ)။

ဓုတ္တာတိ-ကား၊ ဣတ္ထိဓုတ္တာ- မိန်းမတို့၌ လွန်ကြူးသူတို့သည်။ ဝါ-မိန်းမ လိုက်စားသူတို့သည်။ [သုရာဓုတ္တ, အက္ခဓုတ္တ, သဌ တို့ကို တားမြစ်သည်။] ပရိ စာရေန္တာတိ- ကား၊ မနာပိယေသု - မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ ရူပါဒီသု- ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့၌၊ ဣတော စိတောစ-ဤမှ ဤမှလည်း၊ သမန္တာ-၌ ဣန္ဒြိယာနိ- စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို၊ စာရေန္တာ-လှည့်လည် စေကုန်လသော်၊ ကိဠန္တာ - ကစားကုန်လသော်၊ အဘိရမန္တာ - ပျော်ကုန် လသော်၊ (ဒုတံ ပါဟေသံ - ၌စပ်)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [သုဒိန္နကဏ္ဍ “ပရိ စာရေဟိ” အဖွင့်၌ အဓိပ္ပာယ်ရေးခဲ့ပြီ။ “မနာပံ+ ဇနေန္တိတိ မနာပိယာနိ” ဟု ပြု၊] အတ္တုတမကံသုတိ-ကား၊ ယဒိကရိသတိ - အကယ်၍ပြုလတံ့အံ့၊ (ဧဝံ သတိ-ဤသို့ ပြုလတံ့ဖြစ်လသော်)၊ တံ- သည်၊ ဣတ္ထကံ- ဤမျှလောက်ဥစ္စာကို၊ ဇိတော- အောင်ပြီ၊ ဝါ- နိုင်ပြီ၊ ယဒိနကရိသတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဟံ- သည်၊ ဣတ္ထကံ-ကို၊ (ဇိတော)၊ ဣတိ-သို့၊ ပဏံ(ပဏိတကံ)-အလောင်းအစား ကို၊ အကံသု-န်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အတ္တုတံ-အလောင်းအစား ကို၊ ကာတံ - ငှါ၊ နဝဇ္ဇတိ- မအပ်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ (အတ္တုတံ)

သန္ဓိတော။ ။ စုရာဒိသဇ္ဇဓာတ်သည် ပြုပြင် (ပြင်ဆင်) ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ “သဗ္ဗပကရဏသမ္ပန္နော” သည် အဓိပ္ပာယ်ထွက်တည်း၊ အပြင်ပ အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် “တန်ဆာဆင်အပ်သူ” ဟု သဒ္ဒတ္ထမှတ်၊ “မဏ္ဍိတ ပသာမိတော” ဟူသော နောက်နည်း ၌ကား သဒ္ဒတ္ထသာတည်း၊ ဗာဟိရူပကရဏေန အလင်္ကရဏံ-အဝတ် သင်္ကန်းစသော အပြင်အသုံးအဆောင်ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်းသည် မဏ္ဍနမည်၏။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ ကေသာ ဒိနံယေဝ သဏ္ဍာပနံ ပသာဓနံ။

ပဏံ။ ။ ပဏဓာတ်သည် ရောင်းဝယ်ခြင်းစသောအနက်ကို ဟော၏။ အလောင်း အစားပြုခြင်းလည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် “ပဏိယတေ- အလောင်းအစားပြုခြင်း၊ ပဏော-ခြင်း” ဟု ဘာဝသာမိပြု၍ “ဇုတ-ကြွေအန်လောင်းခြင်း၊ ပရာဇယ-ရှုံးခြင်း၊ နိယမ (ရှုံးလျှင် ဤမည်သောအရာဝတ္ထုကို ပေးရမည် ဟု) သတ်မှတ်ခြင်း ” စသော အနက်များကို ထောမနိမိ၌ ပြ၏။ [ပဏောစေဝါဗ္ဗုတော ဘဝေ၊— (၁၀၂၃) အဘိဓာန်။] “ ပဏိတက ” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ ပဏဓာတ်, တပစ္စည်း, ဣအာဂုမ်, “ပဏိတံယေဝ+ပဏိတကံ” ဟု သုတ္တံ၌ ကပစ္စည်းသက်ရံသာ။

အတ္တုတံ န ဝဇ္ဇတိ။ ။ “န ဝဇ္ဇတိ” ဟူသော ဤစကားဖြင့် “ အလောင်းအစား ပြုလျှင် ဒုတ္တံ့အာပတ်” ဟု ပြ၏။ [ဣမိနာ ဒုတ္တံ့ ဟောတီတိ ဒီပေတိ၊] ဤစကားကို ထောက်၍ ထိထိုးခြင်းစသော အလောင်းအစားအမှုကို မပြုကောင်း၊ “ ပရာဇိတေန”

ကရောတိ၊ ပရာဇိတေန-ရုံးစေအပ်သော၊ ဝါ-ရုံးသော၊ (တေန-ထိုရဟန်းသည်။) ဒါတဗ္ဗံ - ဤ၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ ကထံဟိ၊ ပေ၊ တံဏိကန္တိတ္ထေ-၌၊ အစိရကာလော-မကြာမြင့်သောအခါကို၊ တံဏောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တံဏိကန္တိ-ကား၊ အစိရကာလာမိကာရိကံ-မကြာမြင့်သောကာလ၌ လွန်ကျူးရခြင်းရှိသော၊ (တနည်း) အစိရကာလာစာရိကံ-မကြာမြင့်သောကာလ၌ ပြုကျင့်ရခြင်းရှိသော၊ (ပါဠိတော် “သဗ္ဗရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျ” ၌စပ်။)

သဗ္ဗရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ သဗ္ဗရဏဘာဝံ-လှည့်လည်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့၊ (အောင်သွယ်ခြင်းသို့) သမာပဇ္ဇေယျ-ရောက်အံ့၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ၊ တံ-ထို အောင်သွယ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇေန္တေန-ရေခံသောရဟန်းသည်၊ ကေနစိ-တစုံတယေခံသည်၊ ဝါ-က၊ ပေသိတေန-စေခိုင်းအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကတ္ထစိ - တစုံတခုသော အရပ်သို့၊ ဝန္တဗ္ဗံ - သွားရာသည်၊ ဟောတိ - ဤ၊ ပရတောစ - ၌လည်း၊ ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိံ တိ အာဒိဝစနတော - မတိံ အစရှိသောစကားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဣဓ - ဤ အောင်သွယ်မှုကို ပြုရာ၌၊ ဣတ္ထိပုရိသာ - တို့ကို၊ အဓိပ္ပေတာ - န်၏၊ တသ္မာ၊ တမတ္ထံ - ထိုအလို ရှိအပ်သောအနက်ကို၊ ဒသေတံ-ငှါ၊ ဣတ္ထိယာဝါ၊ ပေ၊ ဝစ္စတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အဿ-ထို သမာပဇ္ဇေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ [မိန်းမကခိုင်း၍ ယောကျ်ားထံသွားခြင်း၊ ယောကျ်ားကခိုင်း၍ မိန်းမထံသွားခြင်းကို “သမာပဇ္ဇေယျ” ဟု ဆိုသည် - ဟူလို။] ဣတ္ထိယာဝါ၊ ပေ၊ ဣတ္ထိမတိံ တိ ဣတ္ထ - ၌၊

ဒါတဗ္ဗံ”ဟု ဆိုသောကြောင့် ရုံးပါလျက် မပေးလျှင် ပါရာဇိကအထိ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိ၏။ [ပရာဇိတေန ဒါတဗ္ဗံတိ အဒေန္တော ဝုရနိက္ခေပေန ကာရေတဗ္ဗော။]

အစိရကာလာမိကာရိကံ။ ။ အဓိ- လွန်ကျူး၍ + ကာရော- ပြုကျင့်ခြင်း၊ အဓိကာရော-ခြင်း၊ အစိရကာလော+အဓိကာရော အစိရကာလာမိကာရော၊ ဤသို့ ရှေးဥျားစွာ သံဃာသံစပ်၍ တပုဒ်ထည်းဖြစ်မှ “ အစိရကာလာမိကာရော+တေသ္မာတိ အစိရကာလာမိကာရိကံ”ဟု တဒ္ဓိတ်ဆင့်ရသည်။ “အစိရကာလာစာရိကံ” ဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ အစိရကာလော+အာစာရော (အဇ္ဈာစာရော) အစိရကာလာစာရော၊ ဧသေတေသ္မာတိ အစိရကာလာစာရိကံ (သဗ္ဗရိတ္တံ)။

သဗ္ဗရဏ ဘာဝံ ။ ။ သဗ္ဗရဏံ-မိန်းမယောကျ်ား ၊ ဥျားသားတို့၏ အလယ်၌ (သွားလိုက်ပြန်လိုက်) လှည့်လည်ခြင်း၊ သဗ္ဗရော-ခြင်း၊ (ဘောအနက်၌ အပစ္စည်း၊) သဗ္ဗရော ဧတဿ အတ္ထိတိ သဗ္ဗရိ=လှည့်လည်ခြင်းရှိသူ၊ သဗ္ဗရိနော ဘာဝေါ သဗ္ဗရိတ္တံ၊ ဤသို့ပြုစေလို၍ “ဣတ္ထိပုရိသာနံ အန္တရေ သဗ္ဗရဏဘာဝံ”ဟု ဖွင့်သည်။ လှည့်လည်ခြင်းရှိသူ၏ + ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ” ဘာဝ၏ အနက်ကား သွားလိုက် ပြန်လိုက်အားဖြင့် လှည့်လည်ခြင်း ကြိယာတည်း။

အာရောစေယျာတိ-ယုဟူသော၊ ပါဠိသေသော-ပါဠိကြွင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏၊
တေနော-ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထိုဣတ္ထိယာဝါပုရိသမတိ° အစရှိသောပုဒ်၏၊
ပဒဘာဇနေ-၌၊ ပုရိသဿ ၊ပေ၊ အာရောစေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူ
အပ်ပြီ။ [အာရောစေတိပုဒ်ကို ထည့်၍ ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။]

ဣဒါနိ-၌၊ ယဒတ္တံ-အကြင်အကျိုးငှါ၊ တေသံ-ထိုမိန်းမ ယောက်ျားတို့၏၊
တံ မတိ° -ထိုအလိုကို၊ တံ အဓိပ္ပာယ်-ထိုအလိုကို၊ တံ အဇ္ဈာသယံ-ထို အဇ္ဈာ
သယကို၊ တံ ဆန္ဒံ-ထိုဆန္ဒကို၊ တံ ရူစိ° -ထိုအကြိုက်ကို၊ အာရောစေတိ-ပြော၏၊
တံ - ထိုအကျိုးကို၊ ဒဿေန္နော (ဟုတွာ) ဇာယတ္တနေဝါ ဇာရတ္တနေဝါတိ
အာဒိ° အာဟ၊ [အဓိပ္ပာယ် စသောပုဒ်သည် မတိ° ပုဒ်၏အဖွင့်တည်း၊ နောက်
နောံပုဒ်သည် ရှေးရှေးပုဒ်၏ အနက်ဖွင့်၊] တတ္ထ- ထို ဇာယတ္တနေဝါ ဇာရတ္တ
နေဝါ အစရှိသောပါဠိ၌၊ ဇာယတ္တနေတိ - ကား၊ ဇာယာဘာဝေ - မယား၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မယားဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့်၊ [နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မံ၊] ဇာရတ္တ
နေတိ - ကား၊ ဇာရဘာဝေ - လင်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ - လင်ဖြစ်စေလိုခြင်း
ကြောင့်၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပုရိသဿ-၏၊ မတိ° -အလိုကို၊ ဣတ္ထိယာ-အား၊ အာရောစေ
န္နော-ပြောလသော်၊ ဝါ- ပြောသောရဟန်းသည်၊ ဇာယတ္တနေ-မယား၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ- မယားဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့်၊ အာရောစေတိ- ၏၊ ဣတ္ထိ
ယာ-၏၊ မတိ° -ကို၊ ပုရိသဿ-အား၊ အာရောစေန္နော-သော်၊ ဝါ-သည်၊
ဇာရတ္တနေ-ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ အာရောစေတိ- ၏။

အပိစ-သည်နည်းသာ မကသေး၊ ပုရိသဿေဝ-၏သာလျှင်၊ မတိ°-ကို၊
ဣတ္ထိယာ - အား၊ အာရောစေန္နော - သော်၊ ဝါ - သည်၊ ဇာယတ္တနေဝါ
နိဗဒ္ဓဘရိယာဘာဝေ - အမြဲမယား၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်း၊ ဝါ - အမြဲ
မယားဖြစ်စေလိုခြင်းကြောင့် သော်လည်း၊ အာရောစေတိ-၏၊ ဇာရတ္တနေဝါ-
ခေတ္တမယား၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်း၊ မိစ္ဆာစာရဘာဝေ - မိစ္ဆာစာရ
မယား၏အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်း၊ [ဇာရတ္တနေကို ထပ်ဖွင့်သည်၊] (အာရော

ဣတ္ထိယာမတိ° ၊ပေ၊ ဇာရတ္တနေ အာရောစေတိ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် “ ဇာရတ္တ
နေ” ကိုဖွင့်ရာ၌ “ဇာရိ - ခေတ္တမယားသည်၊ ဘဝိဿသိ - လော” ဟု ဣတ္ထိလိန်ဖြင့်
ဖွင့်ထားသော်လည်း “ ဇာရဿ + ဘာဝေါ ဇာရတ္တနံ ” ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုလျှင် ဇာရသည်
ပုံလိန်၊ “ဇာရိယာ + ဘာဝေါ ဇာရတ္တနံ” ဟု ပြုလျှင်ကား ဇာရိသည် ဣတ္ထိလိန်၊ ဤသို့
ဇာရတ္တနေပုဒ်က ၂ လိန် ရသည့်အတွက် ရှေးဥျားစွာ ပုံလိန်အဖြစ်ဖြင့် အနက်ကို ပြလို
သောကြောင့် “ဣတ္ထိယာ မတိ° ၊ ပေ၊ ဇာရတ္တနေ အာရောစေတိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ အပိစ
တက်သော နောက်ဝါကျ၌ကား ဇာရတ္တနေဝါ၌ ဣတ္ထိလိန် ဇာရိပုဒ်တည်း။

စေတီ - ၏) ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဧတံ- ဤ ဇာယာ ဇာရအဖြစ်ကို၊ အာရောစန္ဒေန-ပြောသောရဟန်းသည်၊ တံ-သည်၊ အဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ ဇာယာ-မယားသည်၊ ဘဝိဿသိကိရ- လောတုံ၊ ဣတိအာဒိ-စကားသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ, တံ ဝတ္ထဗ္ဗတာကာရံ-ထိုပြောဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဒဿေတုံ, ဇာယတ္တနေဝါတိ ၊ပေ၊ ဘဝိဿ သိတိ - ဟူ၍၊ အဿ - ထို ဇာယတ္တနေဝါ ဇာရတ္တနေဝါ ဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ, ဝုတ္တံ-ပြီ၊ စ- ဆက်၊ ဧတေနော ဥပါယေန-လျှင်၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ မတိံ - ကို၊ ပုရိသဿ - အား၊ အာရောစနေပိ- ရာဉ္ဇလည်း၊ ပတိ- လင်သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ သာမိကော-အမြဲလင်သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ (ပတိကိုပင် “သာမိကော” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။) ဇာရော-သယောက်လင်သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗတာကာရော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [ပါဠိတော်ဝယ် တိုက်ရိုက်ပါသော “ဇာယာဘဝိဿသိ, ဇာရိ ဘဝိဿသိ” ကို နိဒဿနနည်း ဟုသိ၍ ယောက်ျားက မိန်းမကိုပြောရာ၌ “ပတိ(သာမိကော) ဘဝိဿသိ, ဇာရော ဘဝိဿသိ” ဟု ပြောရပုံကိုသိပါ-ဟုလို။]

အန္တမသော တင်္ဂဏိကာယပီတိ-ကား၊ သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံသောအပိုင်း အခြားတို့၏အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန-ဖြင့်၊ ယာ အယံ-အကြင်မိန်းမကို၊ တင်္ဂဏေ - ထိုခဏ၌၊ မုဟုတ္တမတ္ထေ - တမုဟုတ်မျှ၌၊ ပဋိသံဝသိတဗ္ဗတော- ပေါင်းဖော်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တင်္ဂဏိကာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ မုဟုတ္တိကာ- တမုဟုတ်မျှ ပေါင်းဖော်ထိုက်သောမိန်းမသည်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တဿာပိ-ထို မိန်းမအားလည်း၊ မုဟုတ္တိကာ-သည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပုရိသမတိံ -ကို၊ အာရောစန္ဒဿ-၏၊ သံဃာဒိသေသော၊ ဧတေန ဝုပါယေန - ဖြင့်၊ မုဟုတ္တိကော - မုဟုတ္တိက ယောက်ျားသည်၊ ဘဝိဿသိ-လော၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဣတ္ထိမတိံ -ကို၊ အာရောစန္ဒောပိ- ပြောသောရဟန်း သည်လည်း၊ သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

တင်္ဂဏိကာယ။ ။ တင်္ဂဏေ-ထိုခဏ၌+ သံဝသိတဗ္ဗာ- ပေါင်းဖော်ထိုက်သော မယားတည်း၊ တင်္ဂဏိကာ- မယား၊ ထို တင်္ဂဏိကာမယားဟူသည် “ ဓနက္ခိတာ ” စသော မယားဆယ်ယောက်တွင် “ မုဟုတ္တိကာ ” ခေါ်သော ပြည့်တန်ဆာမတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကင်္ခါဒီကာသစ်၌ “ မုဟုတ္တိကာတိ ဂဏိကာ ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ တင်္ဂဏိကာ ယပိ ” ဟု မိန်းမကိုပြခြင်းသည် နိဒဿနနည်းတည်း၊ “ မိန်းမ၏အလိုကို ယောက်ျားထံ ပြောရာ၌လည်း ဤနည်းဖြစ်နိုင်၏ ” ဟုပြလို၍ “ ဧတေနဝုပါယေန ” စသည်ကိုမိန့်သည်။ [အန္တမသော တင်္ဂဏိကာယပီတိ ဣဒံ နိဒဿနမတ္ထံ။]

ဣဒါနိ- ဌ၊ ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသမတိန္ဒိတ္ထေ- ဌ၊ အဓိပ္ပေတော- အလိုရှိအပ်
 ကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော- တို့ကို၊ ပဘောဒတော-အပြားအားဖြင့်၊ ဒဿေတွာ-
 မူပြီး၍၊ တာသု- ထိုမိန်းမတို့၌၊ သဗ္ဗရိတ္တဝသေန - အောင်သွယ်ခြင်း၏အစွမ်း
 မြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒံ - ကို၊ ဒဿေတုံ-၄၊ ဒသ ဣတ္ထိယောတိအာဒိံ အာဟ၊
 တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ မာတုရက္ခိတာတိ-ကား၊ မာတုယာ-သည်၊ ရက္ခိတာ-
 စောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမတည်း၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်
 စောင့်ရှောက်အပ်သော်၊ ပုရိသေန - နှင့်၊ သံဝါသံ - ပေါင်းဖေ၍ခြင်းကို၊ န
 ကပ္ပေတိ-မပြုနိုင်၊ ဧဝံ- ဤ သံဝါသမပြုနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၊ မာတရာ- သည်၊ ရက္ခိတာ- စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမတည်း၊
 တေန- ကြောင့်၊ အဿ - ထို မာတုရက္ခိတာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေပိ - ၌လည်း၊
 မာတာရက္ခိတိ၊ပေ၊ဝတ္ထေတိတိ - ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ- ပြု၊ တတ္ထ- ထို
 မာတာရက္ခိတိအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ရက္ခိတိတိ-ကား၊ ကတ္ထစိ-တစုံတခုသော
 အရပ်သို့၊ ဝန္တံ-သွားခြင်း၄၊ ဝါ-သွားခွင့်ကို၊ နဒေတိ-မပေး၊ ဝေါပေတိတိ-
 ကား၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်ထားလသော်၊ အညေ - အခြား
 ယောက်ျားတို့သည်၊ န ပဿန္တိ-မမြင်နိုင်ကုန်၊ ဧဝံ- ဤ မမြင်နိုင်လေခံအောင်
 သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ - လုံခြုံရာအရပ်၌၊ ထပေတိ - ၏၊
 [ဣန္ဒြိယ၌ အိမ်တွင်းပုန်း လုပ်ထားလေ့ရှိ၏။] ဣဿရိယံ ကာရေတိတိ-ကား၊
 အဿာ-ထိုသို့၏၊ သေရိဝိဟာရံ- မိမိ၏ ဖြစ်ခြင်းရှိသောနေခြင်းကို၊ ဝါ-မိမိ
 နေချင်သလိုနေခြင်းကို၊ နိသေဓေန္တိ - တားမြစ်လျက်၊ အဘိဘဝိတွာ- လွှမ်းမိုး
 ၍၊ ပဝတ္ထတိ - ဖြစ်၏၊ ဝသံ ဝတ္ထေတိတိ- ကား၊ ဣဒံ- ဤအမှုကို၊ ကရောဟိ-
 ပြုလော၊ ဣဒံ-ကို၊ မာ အကာသိ-လင့်၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသံ-ကို၊
 တဿာ-ထိုသို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ဝတ္ထေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဧတေနုပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊
 ပိတုရက္ခိတာဒယောပိ-ပိတုရက္ခိတာအစရှိသောမိန်းမတို့ကိုလည်း၊ ဉာတဗ္ဗာ-
 သိထိုက်ကုန်၏။

သေရိဝိဟာရံ ။ ။ သေရိ၌ “သ+ရေ” ဟု ခွဲ၊ ဤရခံတ်၏ ဂတိအနက်ကိုယူ၍
 “ဤရယနံ - ဖြစ်ခြင်း၊ ရော - ခြင်း၊ သဿ - မိမိ၏ + ရော - ဖြစ်ခြင်းတည်း၊
 သေရော-ခြင်း၊ သေရော ယဿ အတ္ထိတိ သေရိ-မိမိဖြစ်ခြင်းရှိသော (မိမိအလိုအတိုင်း
 ဖြစ်သော)၊ သေရိစ+သော+ဝိဟာရောစာတိ သေရိဝိဟာရော၊ ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထဖြစ်သင့်
 ၏။ “သစ္စန္ဒစာရံ-မိမိဆန္ဒအတိုင်း လှည့်လည်သွားလာခြင်းကို” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်ကား
 အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်တည်း။ [သဿ - မိမိ၏ + ဆန္ဒော - အလိုဆန္ဒတည်း၊ သစ္စန္ဒော၊
 သစ္စန္ဒေန-မိမိ၏ဆန္ဒဖြင့်၊ ဝါ-မိမိဆန္ဒအတိုင်း၊ စ၃ရော သစ္စန္ဒစ၃ရော။]

ဂေါတ္ထံဝါ-အနွယ်သည်၎င်း၊ ဓမ္မောဝါ- သည်၎င်း၊ န ရက္ခတိ- နိုင်၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ သဂေါတ္ထေဟိ - တူသော အနွယ်ရှိသူတို့သည်၎င်း၊ သဟဓမ္မိကေဟိစ- အတူတကွ တရားကျင့်ဘက်ဖြစ်သူတို့သည်၎င်း၊ ဧကံ- တပါးသော၊ သတ္တာရံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ ပဗ္ဗဇိတေဟိ- ရသေ့ရဟန်း ပြုသူတို့သည်၎င်း၊ ဧကဂဏ ပရိယာပဇ္ဇေဟိစ- တခုသောဂိုဏ်း၌ အကျုံးဝင်သူတို့သည်၎င်း၊ ရက္ခိတာ - စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမကို၊ ဂေါတ္ထရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တသ္မာ, တေသံပဒါနံ-ထို ဂေါတ္ထရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာပုဒ်တို့၏၊ သဂေါတ္တာ ရက္ခန္တိတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ။ [သဂေါတ္တာ-တူသောအနွယ်ရှိသူတို့သည်၊ ရက္ခန္တိ-နိ၏။]

ဂေါတ္ထံဝါ ဓမ္မောဝါ န ရက္ခတိ။ ။အနွယ်ဟူသည် အကောင်အထည် ထင်ရှားမရှိ၊ ဂေါတမအနွယ် စသည်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော နာမည်ပညတ်သာတည်း၊ တရားဟူသည်လည်း ဆရာတပါး ဘုရားတဆူ ဟောအပ်သောတရား၊ ကုလစာရိတ္တ (အမျိုးတို့၏ကျင့်ဝတ်) တရားတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ဂေါတ္ထရက္ခိတာ ”၌ ထိုအနွယ်သည် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ “ဓမ္မရက္ခိတာ”၌ ထိုတရားသည် မစောင့်ရှောက်နိုင်-ဟု ဆိုသည်။ [ဝိဂြိုဟ်ကိုကား “ဂေါတ္ထေန+ရက္ခိတာ, ဓမ္မေန+ရက္ခိတာ”ဟု ပြု။]

သဂေါတ္ထေဟိ၊ ပေ၊ ဓမ္မိကေဟိ။ ။အနွယ်၏ ဂေါတ္ထအမည်ကို အနွယ်ရှိသူလူတို့ အပေါ်၌တင်စား၍ ဌာနပစာရအားဖြင့် အနွယ်ရှိသူလူကို ဂေါတ္ထ ဟု ခေါ်ပါ ဟု၎င်း၊ ဌာနိဓမ္မ၏အမည်ကို ဌာနလူပေါ် တင်စား၍ တရားကျင့်သော (တရားကျင့်ဘက် ဖြစ်သော) လူများကို ဓမ္မခေါ်ပါဟု ၎င်း သိစေလို၍ “သဂေါတ္ထေဟိ ပန သဟဓမ္မိကေဟိစ ”ဟု မိန့်သည်။ [ဂေါတ္ထံတိ ဂေါတမဂေါတ္တာဒိကံ ဂေါတ္ထံ၊ ဓမ္မောတိ ပဏ္ဍရင်္ဂပရိဗ္ဗာဇကောဒိနံ (အဝတ်ဖြူဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သောကိုယ်အင်္ဂါရှိသော ဖိုးသူတော် သီလရှင် စသော ပရိဗ္ဗုဇ်စသူတို့၏၎င်း) တေသံ တေသံ ကုလာနံဝါ (ထိုထို အမျိုးတို့၏၎င်း) ဓမ္မော၊ ဂေါတ္ထဝန္တေသု ဂေါတ္ထသဒ္ဓေါ ဓမ္မစာရိသုစ ဓမ္မသဒ္ဓေါ ဝတ္တတိတိ အာဟ - သဂေါတ္ထေဟိတိ အာဒိ။]

သဟဓမ္မိကေဟိစ။ ။စသဒ္ဓါဖြင့် ရှေ့က သဂေါတ္ထေဟိကိုပေါင်း၊ [သဂေါတ္ထေဟိတိ သမာနဂေါတ္ထေဟိ၊ ဧကဝံသဇာတေဟိ - တူသောအနွယ်၌ ဖြစ်ကြသူတို့သည်၊ ဣတိ အတ္ထော။] ဓမ္မံ+စရန္တိတိ ဓမ္မိကာ၊ သဟ+ဓမ္မိကာ သဟဓမ္မိကာ၊ ထိုသဟဓမ္မိကကို သရုပ်ဖော်လို၍ “ဧကံသတ္တာရံ၊ ပေ၊ ပရိယာပဇ္ဇေဟိစ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုတွင် “ဧကံ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတေဟိတိ ဣမိနာ ပဏ္ဍရင်္ဂပရိဗ္ဗာဇကောဒယော ဝုတ္တာ၊ ဧကဂဏပရိယာပဇ္ဇေဟိတိ မာလာကာရာဒိ ဧကဂဏပရိယာပဇ္ဇေဟိ - ပန်းသည်စသော အပေါင်းအသင်းတခု၌ အကျုံးဝင်သူတို့သည်၊ (ရက္ခိတာ-စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမတည်း၊) ထိုဂဏ၏ တရားကိုလည်း “ကုလဓမ္မ”ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ “ပရိယာပဇ္ဇေဟိစ”၌ စဖြင့် ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတေဟိကို ပေါင်း။

(ယာ-အကြင်မိန်းမသည်)၊ အာရက္ခေန-စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်၊ သဟ-
 က္ခ၊ (ဝတ္တတိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်)၊ သာရက္ခာ-မည်၏၊ (ယာ-သည်)၊
 ပရိဒဏ္ဍေန - ထားအပ်သော ဒဏ်နှင့်၊ သဟ (ဝတ္တတိ) ဣတိ (သာ)၊ သပရိ
 ဒဏ္ဍာ- မည်၏၊ တာသံ-ထို သာရက္ခာ သပရိဒဏ္ဍာတို့၏၊ နိဒ္ဒေသာ- အကျယ်
 ပဒဘာဇနီတို့သည်၊ ပါကဋာဝ၊ ဒသသု- န်သော၊ ဣမာသု-ဤ မိန်းမတို့တွင်၊
 ပစ္ဆိမာနံ - န်သော၊ ဒွိန္ဒမေဝ- သာရက္ခာ သပရိဒဏ္ဍာ မိန်းမ ၂ ယောက်တို့
 ၏သာ၊ ဝါ - တို့သည်သာ၊ ပုရိသန္တရံ - ယောက်ျားတပါးသို့၊ ဝစ္ဆန္တိနံ-
 သွားကုန်လသော်၊ မိစ္ဆာစာရော-ကာမေသု မိစ္ဆာစာရသည်၊ ဟောတိ-၏၊
 [ဤ မိန်းမ ၂ ယောက်သည် အစောင့်အရှောက်ထားသူ ဒဏ်ထားသူတို့က
 ပိုင်သောကြောင့် ကာမပိုင်ရှိရကား ယောက်ျားတပါးနှင့် သွားလာလျှင်
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြစ်၏၊] ဣတရာသံ-အခြားသော မာတုရက္ခိတာစသော
 မိန်းမရှစ်ယောက်တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ (ပုရိသန္တရံ-သို့၊ ဝစ္ဆန္တိနံ-နီလသော်၊
 မိစ္ဆာစာရော - သည်၊ န ဟောတိ)၊ [ဤ မိန်းမတို့သည် မိမိတို့၏အတွေ့ကို
 ပိုင်သူယောက်ျားမရှိ၊ မိမိတို့၏ ကာမအတွေ့ကို မိမိတို့သာ ပိုင်သောကြောင့်
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ မဖြစ်၊ ထို မိန်းမတို့၌ သွားလာသော ယောက်ျားတို့
 မှာကား ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြစ်၏၊ ဤမိန်းမ ၁၀ ယောက်နှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဘွယ်
 အကျယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ကာသာဋီကာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့်၌ ရေးထားပြီ။]

ဓနက္ခိတာဒိသု - ဓနက္ခိတာ အစရှိသော မိန်းမတို့တွင်၊ အပ္ပေနဝါ-
 နည်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဗဟုနာဝါ- သော၊ ဓနေန - ဖြင့်၊ ကိတာ- ဝယ်
 အပ်သောမယားသည်၊ ဓနက္ခိတာ - မည်၏၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ, သာ- ထို
 မိန်းမသည်၊ ကိတမတ္တာဝေ - ဝယ်အပ်ကာမျှသည်သာ၊ န- မဟုတ်သေး၊ ပန-
 အဟုတ်ကား၊ သံဝါသတ္တာယ - ပေါင်းဖော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကိတတ္တာ-
 ကြောင့်၊ ဘရိယာ-မယားတည်း၊ တသ္မာ , အဿ-ထို ဓနက္ခိတာပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေ
 သေ-၌၊ ဓနေန ကိဏိတွာ ဝါသေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆန္ဒေန-အလိုဆန္ဒကြောင့်၊
 အတ္တနော - ၏၊ ရုစိယာ - အကြိုက်ကြောင့်၊ ဝသတိ- ၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဆန္ဒ
 ဝါသိနီ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, သာ- ထိုမိန်းမသည်၊ အတ္တနော, ဆန္ဒ
 မတ္တေနဝ-ဆန္ဒမျှကြောင့်သာ၊ ဘရိယာ-သည်၊ န ဟောတိ-ဖြစ်သည်မဟုတ်၊
 ပန - အဟုတ်ကား၊ ပုရိသေန - သည်၊ ဝါ - က၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတတ္တာ - လက်ခံ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဘရိယာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊) တသ္မာ, အဿ-
 ထို ဆန္ဒဝါသိနီပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ - ၌၊ ပိယော ပိယံ ဝါသေတိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
 [ပိယော-ချစ်အပ်သောယောက်ျားသည်၊ ဝါ-ချစ်တတ်သောယောက်ျားသည်၊

ပိယံ - ချစ်အပ်သော မိန်းမကို၊ ဝါ - ချစ်တတ်သော မိန်းမကို၊ ဝါသေတိ-
 နေစေ၏။] ဘောဂေန-စည်းစိမ်ကြောင့်၊ ဝသတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဘောဂ
 ဝါသိနီ-မည်၏၊ ဧတံ-ဤဘောဂဝါသိနီသဒ္ဒါသည်၊ ဥဒုက္ခလမုသလာဒိယရူ
 ပကရဏံ - ဆုံငယ် , ကျည်ပွေ့ အစရှိသော အိမ်၏အသုံးအဆောင်ကို၊ လဘိ
 တွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဘရိယာဘာဝံ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တိယာ-ကပ်ရောက်သော၊ ဇန
 ပဒိတ္တိယာ - ဇနပုဒ်မိန်းမကို၊ ဝါ- တောသူမကို၊ အဓိဝစနံ- ဟောသောသဒ္ဒါ
 တည်း၊ ပဋေန- အဝတ်ကြောင့်၊ ဝသတိတိ ပဋဝါသိနီ၊ ဧတံ- ဤ ပဋဝါသိနီ
 သဒ္ဒါသည်၊ နိဝါသနမတ္တမိ-ကိုယ်ဝတ်မျှကို၎င်း၊ ပါဝုရဏမတ္တမိ-မြို့ထည်မျှကို
 ၎င်း၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဘရိယာဘာဝံ-သို့၊ ဥပဂစ္ဆန္တိယာ-သော၊
 ဒလိဒ္ဒိတ္တိယာ-ဆင်းရဲနှမ်းပါးသော မိန်းမကို၊ အဓိဝစနံ-တည်း။

ဩဒပတ္တကိနီတိ - ကား၊ ဧတံ - ဤဩဒပတ္တကိနီဟူသော အမည်သည်၊
 ဥဘိန္ဒု- မိန်းမယောက်ျား နှစ်ဦးသားတို့၏၊ ဟတ္ထေ- တို့ကို၊ ဧကိဿာ-တခု
 သော၊ ဥဒကပါတိယာ - ရေခွက်၌၊ ဩတာရေတွာ- ချ၍၊ ဣဒံ ဥဒကံ-သည်၊
 (သံသဠံ ပိယ-ရောနှောသကဲ့သို့၊ အဘေဇ္ဇံပိယ-မကွဲမပြားသကဲ့သို့၊ တထာ-
 တူ၊ တုမှေ- တို့သည်၊) သံသဠာ - န်သည်၊ အဘေဇ္ဇာ- မကွဲမပြားကုန်သည်၊
 ဟောထ - န်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ - လက်ထပ်ပေးသူကပြော၍၊ ပရိဂ္ဂဟိ
 တာယ-သိမ်းပိုက်အပ်သော မိန်းမ၏၊ ဝေါဟာရနာမံ-ပြောရိုးဆိုစဉ် အမည်
 တည်း၊ အဿ - ထို ဩဒပတ္တကိနီပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေပိ - ၌လည်း၊ တာယ ၊ ပေ၊
 ဝါသေတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ဥဒပတ္တံ+အာမသိတွာ+
 ဂဟိတာ ဩဒပတ္တကိနီ၊ အာမသိတ ဂဟိတ အနက်၌ ဣကပစ္စည်း၊ (ဣကို
 အပြု၊) ဣတ္ထိဇောတက ဣနိ ပစ္စည်းသက်။] အဿာ - ထိုမိန်းမ၏၊ ဩဘဠံ
 ဩရောပိတံ-အောက်သို့ချအပ်သော၊ စုမ္မဋံ-ခေါင်းခုသည်၊ (ခေါင်းဖုသည်၊)
 (အတ္ထိ)၊ ဣတိ (သာ) ဩဘဠစုမ္မဋာ - မည်၏၊ ကဋ္ဌဟာရိကာဒိနံ- ထင်းကို
 ဆောင်သူ အစရှိသူတို့တွင်၊ ဝါ - ထင်းခွေသူမ အစရှိသူတို့တွင်၊ အညတရာ-
 တယောက်ယောက်တည်း၊ ဧတံ - ဤ ဩဘဠစုမ္မဋာဟူသော သဒ္ဒါသည်၊
 ယဿာ-၏၊ သီသတော-မှ၊ စုမ္မဋံ-ကို၊ ဩရောပေတွာ- ၍၊ ဃရေ-၌၊ ဝါသေ
 တိ-၏၊ တဿာ-ကို၊ အဓိဝစနံ - တည်း၊ ဒါသီစာတိ - ကား၊ အတ္တနော
 ယေဝ-၏သာလျှင်၊ ဒါသီစာ ကျွန်မသည်၎င်း၊ ဘရိယာစ - သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊
 ကမ္မကာရိနာမ-မည်သည်၊ (ယာ-အကြင်မိန်းမသည်၊) ဂေဟေ-၌၊ ဘတိယာ-
 အခကြောင့်၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ အတ္တနော-၏၊ ဘရိယာယ-မယားကြီး
 ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော-အလိုမရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ တာယ-ထိုအလုပ်လုပ်သူမနှင့်၊

သဒ္ဓိံ, ကောစိ- အချို့ ယောက်ျားသည်၊ ဃရာဝါသံ-အိမ်ဟူသော အာဝါသကို၊ ဝါ-အိမ်ထောင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ-၏၊ အယံ - ဤမိန်းမကို၊ ကမ္မကာရီစဘရိယာစာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ဓဇေန - အောင်လံဖြင့်၊ အာဟဋ္ဌာ - ဆောင်ယူအပ်သော မယားတည်း၊ ဇောဟဋ္ဌာ - မယား၊ ဥဿိတဒ္ဓဇာယ - စိုက်ထောင်အပ်သော အောင်လံရှိသော၊ သေနာယ-စစ်တပ်ဖြင့်၊ ဂတ္တိာ, ပရဝိသယံ-သူတပါးနိုင်ငံကို၊ ဝိလုမ္ဗိတွာ-လုယက်ဖျက်ဆီး၍၊ အာနိတာ-ဆောင်ယူအပ်သော မိန်းမတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တံ - ထိုသို့ ပန်းမိန်းမကို၊ ကောစိ - အချို့ ယောက်ျားသည်၊ ဘရိယံ - ကို၊ ကရောတိ၊ အယံ- ဤ မိန်းမသည်၊ ဇောဟဋ္ဌာနာမ- ဋ္ဌာမည်၏၊ [ဓဇယောဂတော သေနာ ဓဇသဒ္ဓေန ဝုတ္တိာ၊ ဓဇသဒ္ဓါဖြင့် အလံနှင့်ယှဉ်သော စစ်တပ်ကို ဆိုထားသည်။ “ ကုန္တာ ပစရန္တိ ” ကဲ့သို့ သဟစရဏနည်း , ဌာချူ ပစာ-ဟူလို၊ “ဓဇေန+အာဟဋ္ဌာ ဇောဟဋ္ဌာ” ဟုပြု။] မုဟုတ္တိကာ-ကာမယားသည်၊ ဝုတ္တနယာ ဧဝ၊ ဒသန္တိဝိ-န်သော၊ တောသံ-ဤမယားတို့၏၊ ပုရိသန္တရ ဂမနေ - မိမိယောက်ျားမှ တပါးသောယောက်ျား၌ သွားလာခြင်းကြောင့်၊ မိစ္ဆာစာရော- ကာမေသုမိစ္ဆာစာရသည် ၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ပုရိသာနံ-တို့၏၊ ဝိသတိယာပိ - ၂ ကျိပ်လုံးလည်းဖြစ်သော၊ တောသု - ဤ မိန်းမတို့၌၊ (ဂမနေ-ကြောင့်၊) မိစ္ဆာစာရောဟောတိ၊ ဘိက္ခုနောစ-၏လည်း၊ သဗ္ဗရိတ္တံ-အောင်သွယ်ခြင်းသည် ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဤမယားတကျိပ်ကိုလည်း သဂြိုဟ်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဣဒါနိ-၌၊ ပုရိသော ဘိက္ခု ပဟိဏတိတိအာဒိသု-တို့၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု - သည်၊ (သမ္ပဋိစ္စတိ ၌စပ်၊) တဿပုရိသဿ-၏၊ (ဝုတ္တဝစနံဝယ် ဝစနံ၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ဝုတ္တ၌စပ်၊) ဘန္တေ, ဂစ္ဆ-သွားပါလော၊ ဣတ္ထံနာမံ - သော၊ မာတုရက္ခိတံ - အမံစောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမကို၊ ဗြူဟိ - ပြောပေးပါလော၊ (ကိံ)၊ ဣတ္ထန္ဒာမဿ - ဤ အမည်ရှိသော ယောက်ျား၏၊ ဓနက္ခိတာ-ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်အပ်သော၊ ဘရိယာ-သည်၊ ဟောဟိ သိကိရ-ဖြစ်လတံလောတံ၊ ဝါ- ဖြစ်မလားတံ၊ [“ဇာယာ ဘဝိဿသိ, ဇာရိ ဘဝိဿသိ ” တို့၌ ကဲ့သို့ “ဟောဟိသိ ကိရ” ဟု အနာဂတ်ဝိဘတ်ဖြင့် ရှိသင့်သည်။] ဣတိ-သို့၊ (ဗြူဟိ)၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တဝစနံ-ကို၊ (သမ္ပဋိစ္စတိ ၌စပ်၊) ဥပါသက - ဥပါသကာ၊ သာဓု - ကောင်းပြီ၊ ဣတိဝါ - ဤသို့သော်၎င်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ (ပြောပေးမည်-ဟူလို၊) ဣတိဝါ-၎င်း၊ အာရောစေဿာ မိ-ပြောပေးအံ့၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ ယေန ကေနစိ-သော၊ အာကာရေန- ဖြင့်၊

ကတ္တာဝါ- သော်၎င်း၊ သီသကမ္မနာဒီဟိဝါ - ဥျးခေါင်းလှုပ်ခြင်း (ခေါင်း
ညိတ်ခြင်း)အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ သမ္ပုဋိစ္ဆတိ-အံ၊ ဝိမံသတိတိ- ကား၊
ဝေံ, ပဋိဂ္ဂဏိတွာ - လက်ခံပြီး၍၊ တဿာ ဣတ္ထိယာ - ၏၊ သန္တိကံ ဂတ္တာ
တံ သာသနံ- ထို နှုတ်မှာစကားကို၊ အာရောစေတိ-အံ။

ပစ္စာဟရတိတိ-ကား၊ တေန- ထို ရဟန်းသည်၊ အာရောစိတေ - သော်၊
သာဓုတ္ထိ-သည်၊ သာဓု- ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္ပုဋိစ္ဆတုဝါ - လက်ခံ
မူလည်းလက်ခံပစေ၊ ပဋိက္ခိပတုဝါ-ပယ်မူလည်း ပယ်ပစေ၊ လဇ္ဇာယ- ရှက်
ခြင်းကြောင့်၊ တုဏှိဝါ-မူလည်း၊ ဟောတု- ပစေ၊ ပုနအာဂဇ္ဇိာ- ပြန်လာ၍၊
တဿ, ပုရိသဿ - အား၊ တံ ပဝတ္ထိံ - ထို ဖြစ်ပုံကို၊ အာရောစေတိ - အံ၊
တ္ထောဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏာရောစန
ပစ္စာဟရဏသင်္ခါတာယ-ဝန်ခံခြင်း, ပြောပေးခြင်း, ပြန်ဆောင်ခြင်းဟုဆိုအပ်
သော၊ ဣမာယ တိဝဂ်သမ္ပတ္တိယာ - ဤအင်္ဂါ ၃ ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊
သံဃာဒိသေသော ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သာ-ထို မိန်းမသည်၊ တဿ- ထို
ယောက်ျား၏၊ ဘရိယာ-သည်၊ ဟောတုဝါ-ပစေ၊ မာ(ဟောတု) ဝါ- စေ၊
တေံ - ဤမယားဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းသည်၊ အကာရဏံ - အကြောင်း မဟုတ်၊
[သံဃာဒိသေသ်အာပတ်မသင့်ခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်။]ပန-ဆက်၊ သော-
ထိုရဟန်းသည်၊ မာတုရက္ခိတာယ-၏၊ သန္တိကံ- သို့၊ ပေသိတော-စေခိုင်းအပ်
သည်၊ (သမာနော)၊ တံ-ထိုမိန်းမကို၊ အဒိသ္မာ-မတွေ့၍၊ ဝါ-ခြင်းကြောင့်၊
တဿာ-၏၊ မာတုယာ- အား၊ တံ သာသနံ-ကို၊ သစေ အာရောစေတိ - အံ၊
(ဝေံ သတိ၊) ဗဟိဒ္ဓါ - စေခိုင်းအပ်သော မိန်းမ၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဝိမဋ္ဌိနာမ-
ချွတ်ယွင်းသော သုံးသပ်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ [ဗဟိဒ္ဓါ ဝိမဋ္ဌိနာမ
ဟောတိတိ အညတ္ထ - အခြားသျှ၊ အာရောစိတံ နာမ ဟောတိ။] တဿာ,
ဝိသဏေတံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ။

ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမတ္ထေရော - သည်၊ မာတာဝါ- သည်မူ
လည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ပိတာဝါ(ဟောတု-စေ)အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဂေဟ
ဒါသီပိ- အိမ်ကျွန်မသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ အညောဝါပိ - အိမ်ကျွန်မမှ
အခြားသူသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ယောကောစိ- သည်၊ တံ ကိရိယံ-ထို
ပြောဆိုခြင်းကိစ္စကို၊ သမ္ပါဒေသတိ-ပြီးစီးစေနိုင်လတံ၊ တဿ-ထိုသူအား၊

တံ ကိရိယံ သမ္ပါဒေသတိ။ ။ တဿာ အာရောစေတွာ-ထိုညွှန်ပြအပ်မိန်းမအား
ပြောပြ၍၊ တံ ကိစ္စံ (ထို လင်မယားဖြစ်ခြင်းကိစ္စကို) သမ္ပါဒေတုဝါ မာဝါ၊ ကိရိယာ

ဝုတ္တေပိ - သော်လည်း၊ ဝိမဋ္ဌနာမ န ဟောတိ၊ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိကာလေ - ဌ၊ အာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)၊ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိတိ- မိဟူ၍၊ ဝတ္ထုကာမော- ဆိုလို သည်၊ (သမာနော- လျက်၊)ဝိရဇ္ဈိတွာ-ချွတ်ချော်၍၊ ဓမ္မပစ္စက္ခာမိတိ-ဟူ၍၊ ဒေယျ - ဆိုမိအံ၊ သိက္ခာ- သိက္ခာသည်၊ ဝါ- ကို၊ ပစ္စက္ခာတာဝ- ပယ်စွန့် အပ်သည်သာ၊ ဝါ- ချအပ်သည်သာ၊ အဿ ယထာ - ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၎င်း၊ [သိက္ခာချခေတ်ပုဒ်ကို ဆိုမိသောကြောင့် သိက္ခာကျသကဲ့သို့၎င်း။] ပဌမံဈာနံ သမာပဇ္ဇာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုကာမော (သမာနော) ဝိရဇ္ဈိတွာ - ၍၊ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒေယျ-ဆိုမိအံ၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နောဝ- သာလျှင်၊ အဿ ယထာဝါ - ၎င်း၊ ဧဝံ- တူ၊ ဣဒံ သမ္ပဒံ - ဤ ဥပမာနနှင့် ပြည့်စုံသောဥပမေယျကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)နန - မဟုတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ ပန- ဆက်၊ တံ ဧတံ - ထို မဟာသုမထေရ် ဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ပေ၊ သံဃာဒိသေသဿာတိ - ဟူသော၊ ဣမိနာ- ဤပါဠိတော် စကားနှင့်၊ သမေတိ-ညီညွတ်၏၊ တဿာ-ကြောင့်၊ သုဘာသိတံ- ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားတည်း။ [ပဋိဂ္ဂဏှာတိ- လက်ခံအံ၊ အန္တောဝါသိ- အနီးနေတပည့်ကို၊ ဝိမံသာပေတွာ- စုံစမ်းစေ၍၊ အတ္တနာ- ကိုယ်တိုင်၊ ပစ္စာ ဟရတိ- ပြန်ဆောင်အံ၊ သံဃာဒိသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)။]

စ-ဆက်၊ မာတုရက္ခိတံ ဗြူဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တဿ- ပြောအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဂတိန္ဒာ-ပြီး၍၊ တဿာ-ထိုမာတုရက္ခိတာမိန်းမအား၊ အာရောစေတံ-တဆင့် ပြောခြင်းငှါ၊ သမတ္တာနံ - စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ မာတာဒိနိပိ - တို့အားလည်း၊ ဝဒတော- ပြောသော ရဟန်း၏၊ ဝိသင်္ကေတော - သည်၊ နတ္ထိ ယထာ - သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဟောဟိသိကိရ၊ပေ၊ခနက္ခိတာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗေ-ဆိုထိုက် လျက်၊ ဝါ - ဆိုလိုလျက်၊ ဟောဟိသိ၊ပေ၊ ဆန္ဒဝါသိနိတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ ပါဠိယာ- ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တေသု-န်သော၊ ဆန္ဒဝါသိနိအာဒိသု - ကုန်သော၊ ဝစနေသု - တို့တိုင်၊ အညတရဝသေနဝါ - အမှတ်မထား တပါးပါးသော စကား၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း၊ အဝုတ္တေသုပိ-ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မမူအပ်

သမ္ပါဒနေ (ပြောခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌၊) ယောဂျတံ - သင့်လျော်သူ၏အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ (“တံကိရိယံ သမ္ပါဒေသတိ”ဟု ဆိုအပ်ပြီ) ။

ဣမိနာ၊ပေ၊သုဘာသိတံ။ ။ ကိုယ်တိုင် မစုံစမ်းဘဲ အနီးနေတပည့်ကို အစုံစမ်း ခိုင်းပြီးလျှင် မိမိက ဖြစ်၍ပြောရာ၌ ဝိသင်္ကေတ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထိုမိန်းမအား ကိုယ်တိုင် မပြောဘဲ သူ၏ အမိစသူကို တဆင့်ပြောစေရာ၌လည်း ဝိသင်္ကေတ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် မဟာသုမထေရ် စကားသည် သုဘာသိတဖြစ်သည်။

ပါကုန်သော်လည်း၊ ဟောဟိသိကိရ ဣတ္ထန္တာမဿ ဘရိယာ၊ ဟောဟိသိ ကိရ ဣတ္ထန္တာမဿ ဇာယာ ၊ ပေ၊ ဟောဟိသိကိရ ဣတ္ထန္တာမဿ ပရိစာရိကာတိ ဝေမာဒိသု - ပရိစာရိကာ ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ သံဝါသပရိဒီပကေသု- ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြတတ်ကုန်သော၊ ဝစနေသု - စကားတို့တွင်၊ အညတရ ဝသေနဝါ- သော်၎င်း၊ ဝဒန္တဿာပိ - ၎င်းလည်း၊ ဝိသင်္ကေတော နတ္ထိ၊ ပေ၊ [ယံရဏီ - အိမ်ကိုဆောင်တတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား၊ ယရံ + နယတီတိ ယရဏီ၊ နိဓာတ် , အပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်း၊ ရကြောင့် န ကို ဣ ပြန်၊ ဘတ္တရန္ဓိကာ- ထမင်းချက်တတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား၊ သုဿုသိ ကာ- လင်၏စကားကို နားထောင်တတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား၊ ပရိစာရိ ကာ- ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သော မိန်းမ၊ ဝါ-မယား။]

ပန-ဆက်၊ မာတုရက္ခိတံဗြူဟိတိ-ဟူ၍၊ ပေသိတဿ-ဖြစ်၍၊ ဂတိန္ဒာ-၍၊ အညာသု-န်သော၊ ပိတုရက္ခိတာဒိသု-တို့တွင်၊ အညတရံ-တယောက်ယောက်ကို၊ ဝဒန္တဿ - ၎င်း၊ ဝိသင်္ကေကံ (ဟောတိ)၊ ပိတုရက္ခိတံ ဗြူဟိတိ အာဒိသုပိ- တို့၌လည်း၊ သေနယော-တည်း၊ ဟိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဘွယ်အထူးကား၊ ကေဝလံ, ဧတ္ထ-ပိတုရက္ခိတံဗြူဟိ အစရှိသော စကားတို့၌၊ ကေမူလ ဒုမူလ ကာဒိဝသေန-ကေမူ ဒုမူအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ [ပေယျာလဘေဒေါ ဌ်စပ်၊ ဤကေမူလက ပေယျာလ, ဒုမူလကပေယျာလ အပြားကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။] ပုရိသဿ ၊ ပေ၊ ပဟိဏတီတိ ဝေမာဒိနံ-န်သော၊ မူလဋ္ဌာနံ- အရင်းမူလ အစဉ်တည်သော ပုရိသဿ မာတာ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊ ဝသေနစ - ၎င်း၊ ပေယျာလဘေဒေါ ယေဝ - ပေယျာလ အပြားသည်သာ၊ ဝိသေ သော-၏၊ သောပိ - ထို အထူးကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ - ကြောင့်၊

မူလဋ္ဌာနဉ္စဝသေန။ ။ ပုရိသဿ မာတာ ဘိက္ခု ပဟိဏတိ-သည် ယောက်ျား၏ အဓိက သူ့သားအတွက် မယားရဘို့ရန် ရဟန်းကို စေခိုင်းပုံတည်း၊ ဤခိုင်းပုံ၌ ပုရိသဿ မာတာသည် မူလဋ္ဌာ-နှုတ်မှာ စကားကိုပို ခြင်း၏ အရင်းအစဉ် တည်သူတည်း၊ “မာတု ရက္ခိတာယ မာတာ ဘိက္ခု ပဟိဏတိ”သည် သမီး၏ မိခင်က မိမိသမီးကို တိုက်ရိုက် မပြောချင်၍ ရဟန်းကို အပြောခိုင်းသော စကားတည်း၊ ထိုခိုင်းပုံကို ပါဠိတော်မှာ ကြည့်ပါ။ [ဋီကာ၌ သားမက်လုပ်မည့်သူအား တိုက်ရိုက် မပြောချင်၍ ရဟန်းအား ခိုင်းပုံကိုလည်း ပြသေး၏။] ပိတုစသူတို့လည်း ဤနည်းအတိုင်း သမီးစသူထံ သွား၍ ပြောဘို့ရန် ရဟန်းကို ခိုင်းကြသည်၊ ထိုသို့ ခိုင်းရာ၌ မာတုရက္ခိတာ၏ မာတာစသူတို့ကို မူလဋ္ဌဟု ဆိုသည်၊ [မူလဋ္ဌာနဉ္စဝသေနာတိ ဧတ္ထ ပုရိသဿ မာတုအာဒယော (တို့ကို)၊ သာသနပေသနေ (နှုတ်မှာစကားကိုပို ခြင်း၌) မူလဘူတတ္တာ မူလဋ္ဌာတိ ဝုစ္စန္တိ။]

[ပဌမသံဃာဒိသေသေ ဝုတ္တနယတ္တာ။] ပါဠိအနုသာရေနေဝ - ပါဠိတော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဇာနိတုံ သက္ကာ၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အဿ- ထိုပေယျာလ အပြား၏၊ ဝိဘာဝ်-ကို၊ ဒသေတုံ-ငှါ၊ အာဒရံ-အလေးဝရကို၊ န အကရိမှ-မပြုကုန်တော့ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ အာဒိသု-နသော၊ စတုက္ကေသု-တို့တွင်၊ ပထမစတုက္ကေ-၌၊ အာဒိပဒေန-အစဖြစ်သော ပဋိဂ္ဂဏှာ တိ၊ ပစ္စာဟရတိဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ-ဝါကျဖြင့်၊ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသော၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဒွိဟိ(ပဒေဟိ)-တို့ဖြင့်၊ ပေ၊ အန္တေ-၌၊ ဧကေန (ပဒေန)-ဖြင့်၊ အင်္ဂါဘာဝတော-အင်္ဂါ၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ။ [အာဒိ ပဒေနစသည်၌ တပုဒ်ကိုသာ မယူဘဲ၊ ဝါကျကို ယူရပုံကို ပါဠိတော်အသွား ကြည့်၍ သိနိုင်သည်။]

တတ္ထ-ထို စတုက္ကတို့၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ-ကား၊ အာဏာပကဿ-စေခိုင်း သူ၏၊ သာသနံ - နှုတ်မှာစကားကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ - လက်ခံအံ့၊ ဝိမံသတိတိ- ကား၊ ပဟိတဋ္ဌာနံ-စေခိုင်းအပ်ရာအရပ်သို့၊ ဂတိံ-၍၊ တံ-ထိုနှုတ်မှာစကား ကို၊ အာရောစေတိ - ပြောအံ့၊ ပစ္စာဟရတိတိ-ကား၊ ပုန-ဖန်၊ အာဂတိံ- ပြန်လာ၍၊ မူလဋ္ဌဿ - အရင်း၌တည်သော စေခိုင်းသူအား၊ အာရောစေတိ- အံ့၊ န ပစ္စာဟရတိတိ-ကား၊ အာရောစေတွာ-ပြီး၍၊ ဧတ္ထောဝ-ထို စုံစမ်းရာ အရပ်မှသာလျှင်၊ ပက္ကမတိ - အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားအံ့၊ [ပုန အာဂတိံ အာဏာပကဿ အနာရောစေတွာ တတောယေဝ(ထိုစုံစမ်းရာအရပ်မှသာ) ပက္ကမတိ။] ပဋိဂ္ဂဏှာတိ နဝိမံသတိတိ-ကား၊ ပုရိသေန-သည်၊ ဣတ္ထန္တာမံ-ဤ အမည်ရှိသော မိန်းမကို၊ ဂတိံ-၍၊ မြူဟိ-လော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုစ္စမာနော- ပြောအပ်သော်၊ သာရံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ တဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ သာသနံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ-၍၊ တံ-ထိုနှုတ်မှာစကားကို၊ ပမုဿိတွာဝါ - မေ့၍သော်၎င်း၊ အပမုဿိတွာဝါ-မမေ့ဘဲသော်၎င်း၊ အညေန-စုံစမ်းခြင်းကိစ္စမှတပါးသော၊ ကရဏီယေန - ကြောင့်၊ တဿာ- ၏၊ သန္တိကံ ဂတိံ , ကိဉ္စိဒေဝ - သော၊ ကယံ- ကို၊ ကထေန္တော - လျက်၊ နိသီဒတိ-အံ့၊ ဧတ္ထောဝတာ - ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသောစကားကို လက်ခံ၍ ထိုင်နေခြင်းဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ နဝိမံသတိ နာမာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ အထ - ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌၊ နံ- ထို ရဟန်းကို၊

အညေန၊ ပေ၊ န ဝိမံသတိနာမ။ ။ “အညေန ကရဏီယေန-သွားစဉ်က စုံစမ်း လိုသောကြောင့် သွားခြင်းမဟုတ် , အခြားကိစ္စကြောင့်သွား၏” ဟူသော စကားကို မူလသွားခြင်းက စိတ်သန့်ရှင်းကြောင်း ပြလို၍ ဆိုသည်။ စုံစမ်းလိုသော စိတ်ဖြင့် သွားသော်လည်း မစုံစမ်းဖြစ်လျှင် “နဝိမံသတိ”ပင်တည်း။

သာ ဣတ္ထိ - သည်၊ သယမေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ [ရဟန်းက မမေးဘဲ။]
 ဝဒတိ-၏ (ကိ)၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဥပဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေး
 ဒါယကာသည်၊ မံ - တပည့်တော်မကို၊ ဂဟေတုကာမော - ယူလိုသည်၊
 (ဟောတိ) ကိရ - ဖြစ်သတဲ့ ဟု ကြားရပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ)၊ ဧဝံ-သို့၊
 ဝတ္တာစ-လည်း၊ အဟံ-တပည့်တော်မသည်၊ တဿ- ထို အရှင်ဒါယကာ၏၊
 ဘရိယာ, ဘဝိဿာမိ - ပါအံ၊ ဣတိဝါ- ဤသို့ သော်၎င်း၊ န ဘဝိဿာမိ-
 မဖြစ်လိုပါ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ ဝဒတိ-ပြောအံ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တဿာ-
 ၏၊ ဝစနံ -ကို၊ အနဘိနန္ဒိတွာ - နှစ်လည်း မနှစ်သက်မူ၍၊ (ဘဝိဿာမိ-ဟု
 ပြောသောစကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ဘဲ၊) အပ္ပဋိက္ခောသိတွာ - တား
 လည်း မတားမြစ်မူ၍၊ (န ဘဝိဿာမိ ဟု ပြောသောစကားကို “ဒီလို မပြော
 ပါနှင့်” ဟု တားလည်း မတားဘဲ၊) တုဏှိဘူတောဝ(ဟုတွာ)၊ အာသနာ-မှ၊
 ဥဋ္ဌာယ- ၍၊ တဿ ပုရိသဿ-၏၊ သန္တိကံ, အာဂတိော-ပြန်လာ၍၊ အာရော
 စေတိ - အံ၊ ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြန်ပြောခြင်းဖြင့်၊ န
 ဝိမံသတိ ပစ္စာဟရတိနာမာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ န ဝိမံသတိ နပစ္စာဟရတိတိ-
 ကား၊ ကေဝလံ - သက်သက်၊ သာသနာရောစနကာလေ - နှုတ်မှာစကားကို
 ပြောရာအခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိယေဝ-လက်ခံရုံသာလျှင် လက်ခံအံ၊ ပန-ကား၊
 ဣတရံ - လက်ခံခြင်းမှ အခြားသော၊ ဒွယံ - ဝိမံသန, ပစ္စာဟရဏ ၂ ပါး
 အပေါင်းကို၊ န ကရောတိ-မပြုအံ။

န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝိမံသတိ ပစ္စာဟရတိတိ-ကား၊ ကောစိ-သော၊ ပုရိသော-
 သည်၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဌိတဋ္ဌာနေဝါ-ရပ်နေရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ နိသိန္ဒဋ္ဌာနေ
 ဝါ-ထိုင်နေရာအရပ်၌သော်၎င်း၊ တထာရူပိ - ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ [မိန်းမ
 ကို ပြောပေးစေလိုသော သဘောရှိသော၊] ကထံ ကထေတိ-၏၊ ဘိက္ခု-သည်၊
 တေန-ထိုယောက်ျားသည်၊ အပ္ပဟိတော-မစေခိုင်းအပ်သည်၊ (သမာနော)
 ပိ, ပဟိတောဝိယ-စေခိုင်းအပ်သူကဲ့သို့၊ ဟုတွာ၊ ဣတ္ထိယာ-၏၊ သန္တိကံ ဂတိော,
 ဟောဟိသိ ကိရ၊ ပေအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝိမံသိတွာ, တဿာ-၏၊
 ရူစိဝါ- ကြိုက်ခြင်းကို၎င်း၊ အရူစိဝါ-ကို၎င်း၊ ပုနအာဂတိော, ဣမဿ-ဤ
 ယောက်ျားအား၊ အာရောစေတိ-အံ၊ တေနေဝ နယေန-ဖြင့်ပင်၊ ဝိမံသိတွာ,
 အပစ္စာဟရန္တော - ပြန်မဆောင်သော ရဟန်းကို၊ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝိမံသတိ
 နပစ္စာဟရတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေနေဝ နယေန-ဖြင့်ပင်၊ [“အပ္ပဟိတောပိ
 ပဟိတော ဝိယ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်ပင်။] ဂတော- သွားပြီး
 သည်၊ (ဟုတွာ) အဝိမံသိတွာ-၍၊ တာယ-ထိုမိန်းမသည်၊ သမုဋ္ဌာဝိတံ-စ၍

ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ-စ၍ပြောအပ်သော၊ ကထံ သုတွံ၊ ပဌမစတုတ္ထဿ-၏၊
 ဟတိယပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယေန- ဖြင့်၊ [သော တဿာ ဝစနံ အနဘိနန္ဒိတွာတိ
 အာဒိနာ ဝုတ္တနယေန၊] အာဂတံ၊ ဣမဿ- ဤယောကျ်ားအား၊ အာရော
 စေန္ဒော - ပြောသောရဟန်းကို၊ ပေ၊ ပါကဋာယေဝ - သာ။ [သမ္ပဟုလေ
 တိက္ခူ အာဏာပေတိဝတ္ထု၌ မာတုဂါမ တယေဝံထည်းသော ဝတ္ထုကြောင့်
 ရဟန်းအများ သံဃာဒိသေသ်သင့်ကြသည်။]

ပန-ဆက်၊ သမ္ပဟုလာပိ- များစွာသောရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဧကဝတ္ထု
 မှိ-တခုသောမာတုဂါမဝတ္ထု၌၊ (အာပတ္တိံ - သို့)၊ အာပဇ္ဇန္တိယထာ- ကဲ့သို့၊
 ဧဝံ-တူ၊ ဧကဿပိ- ရဟန်းတပါး၏လည်း၊ သမ္ပဟုလဝတ္ထုသု - တို့၌၊ သမ္ပ
 ဟုလာ-န်သော၊ အာပတ္တိယော- တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- န်၏၊ ကထံ-နည်း၊ ပုရ
 သော-သည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အာဏာပေတိ-အံ၊ (ကိံ) ဘန္တေ, ဝစ္ဆ- လော၊
 အသုကသ္မိံ နာမ ပါသာဒေ-၌၊ သဗ္ဗိမတ္တာ-ခြောက်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်
 သော၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊ ဌိတာ- တည်နေပါကုန်၏၊ တာ- ထိုမိန်းမတို့ကို၊
 ဟောဟိထကိရ ဣတ္ထန္ဓာမဿ ဘရိယာယောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒေဟိ-ပြောပေးပါ
 လော၊ ဣတိဝါ- ဤသို့သော်၎င်း၊ သတ္တတိမတ္တာ - ခုနစ်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်
 ရှိကုန်သော၊ [(တနည်း) သတမတ္တာ - တရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊]
 ဣတ္ထိယော ဌိတာ၊ တာ-တို့ကို၊ ဟောဟိထ၊ ပေ၊ ဘရိယာယောတိ-ဟူ၍၊ ဝဒေ
 ဟိ-လော၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ အာဏာပေတိ- အံ၊ [“ဣတ္ထန္ဓာ
 မဿ-ဤမည်သောယောကျ်ား၏၊ ဘရိယာယော-တို့သည်၊ ဟောဟိထကိရ-
 ဖြစ်ကုန်လတံလောတံ”ဟု ပေး။]သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သမ္ပဋိန္ဒိတွာ-လက်ခံ
 ၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဝတံ-၍၊ အာရောစေတွာ-ပြီး၍၊ ပုန-ဖန်၊ တံ သာသ
 နံ-ကို၊ ပစ္စာဟရတိ-ပြန်ဆောင်အံ၊ ယတ္ထကာ-န်သော၊ ဣတ္ထိယော-တို့သည်၊
 (သန္တိ-န်၏) တတ္ထကာ-န်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

ဟိ-သာဓကကား၊ ပရိဝါရေပိ-၌လည်း၊ ပဒဝိတိဟာရ မတ္တေန၊ ပေ၊ စိန္တိ
 တာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤ ဝါထာစကားကို၊ (သံဂိတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊
 [ပဒဝိတိဟာရမတ္တေန - ခြေလှမ်းကာမျှဖြင့်၎င်း၊ ဝါစာယ - နှုတ်ဖြင့်၊ ဘဏိ
 တေနစ-ပြောခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သဗ္ဗာနိ-န်သော၊ ဝရုကာနိ-ဝရုကဖြစ်ကုန်သော၊
 သပ္ပဋိကမ္မာနိ-ကုစားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုသဋ္ဌိ - ၆၄ ပါးသော၊
 အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်နိုင်၏၊
 သောပဉ္စာ-ကို၊ ကုသလေဟိ-ဝိနည်းကျမ်းကျင် ပညာရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ-
 ကြံဆအပ်ပြီ... [“သဗ္ဗာနိစသည်ကို စတုသဋ္ဌိ အာပတ္တိယောနှင့်အရတူသော

ကြောင့် လိင်္ဂဝိပလ္လာသ ” ဟု ကြံပါ။] ဣမံ အတ္ထဝသံ - ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ် အထူးကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ အယံပဉ္စော-ကို၊ ဝုတ္တောကိရ-မိန့်တော်မူအပ်သတတ်၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤပြုသနာ၌၊ ဝစနသိလိဋ္ဌတဘယ-စကားပြေပြစ်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအကျိုးငှါ၊ [ဂါထာတဲအောင်- ဟုလို။] စတုသဋ္ဌိအာပတ္တိယောတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ ကရောန္တော-ပြုသောရဟန်းသည်၊ သတမ္ဘိ-အာပတ်တရာသို့၎င်း၊ သဟဿမ္ဘိ- သို့၎င်း၊ အာပဇ္ဇတိ- ရောက်နိုင်၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ ဧကေန-ယောက်ျားတယောက်သည်၊ ပေသိတဿ-သော၊ ဧကဿ- ရဟန်းတပါး၏၊ သမ္မဟုလာသု- န်သော၊ ဣတ္ထိသု- တို့၌၊ သမ္မဟုလာ- န်သော၊ အာပတ္တိဒယာ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ ဧကော-သော၊ ပုရိသော- သည်၊ သမ္မဟုလေ-န်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဧကိဿာ-၏၊ သန္တိကံ၊ ပေသေတိ- အံ၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေသံ - တို့၏၊ သံဃာဒိသေသော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧကော - ယောက်ျားတယောက်သည်၊ ပေ၊ ဣတ္ထိဂဏနာယ - ဖြင့်၊ သံဃာဒိ သေသာ ဟောန္တိ၊ သမ္မဟုလာ ပုရိသာ၊ ပေ၊ ပုရိသဂဏနာယ သံဃာဒိသေသာ (ဟောန္တိ)၊ သမ္မဟုလာ- များစွာသော ယောက်ျားတို့သည်၊ ဧကံ - တပါး သောရဟန်းကို၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ- ဝတ္ထု၊ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ သံဃာဒိ သေသာ (ဟောန္တိ)၊ [မိန်းမ ယောက်ျား အရေအတွက်ညီမျှနေလျှင် မိန်းမ ယောက်ျားအစုံအစုံ၏အစွမ်းဖြင့် အာပတ်သင့်၏၊ မညီမျှဘဲ တဘက်ဘက်က များနေလျှင် များရာဘက်လိုက်၍ အာပတ်သင့်၏။] သမ္မဟုလာ - တို့သည် သမ္မဟုလေ- ရဟန်းတို့ကို၊ ဧကိဿာ၊ သန္တိကံ ပေသေတိ၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ- ဖြင့်၊ (ပုရိသဂဏနာယ- ရှိသင့်မည်ထင်သည်။) သံဃာဒိသေသာ (ဟောန္တိ)၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ - ဝတ္ထု၊ အရေ အတွက် အားဖြင့်၊ သံဃာဒိသေသာ (ဟောန္တိ)၊ ဧကောဣတ္ထိ ဧကံဘိက္ခုတိ အာဒိသုပိ-ဝါရတို့၌လည်း၊ သေနယော [ပြခဲ့သောဝါရတို့၌ ယောက်ျားကိုမူတည်သလို၊ မိန်းမကိုမူတည်ရာ၌လည်း နည်းတူသိပါ-ဟုလို။] စ-ဆက်၊ ဣ-ဤသဉ္စရိတ္တပြုရာ၌၊ သဘာဂဝိသဘာဂ တာနာမ - သဘာဂ၏အဖြစ်၊ ဝိသဘာဂ၏အဖြစ် မည်သည်၊ [ယောက်ျား အချင်းချင်းဖြစ်လျှင် သဘာဂ၊ မိန်းမဖြစ်လျှင် ဝိသဘာဂ။] အပ္ပမာဏံ-လိုရင်း ပမာဏမဟုတ်၊ မာတာပိတုနံ - တို့၏၎င်း၊ ပဉ္စသဟဓမ္မိကာနမ္ဘိ-တို့၏၎င်း၊ သဉ္စ ရိတ္တကမ္ဘိ-အောင်သွယ်မှုကို၊ ကရောန္တဿ-၏၊ အာပတ္တိဒယဝ-တည်း။

ပုရိသော ဘိက္ခု၊ အာဏာပေတိ၊ ဝတ္ထုဘန္တေတိ-အစရှိသော၊ စတုတ္ထံ-ကို၊ အင်္ဂဝသေန - ဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထံ = အာပတ် အထူး အပြားကို

ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တဿ-ထို စတုတ္ထ၏၊ ပစ္ဆိမပဒေ-နေခံဆုံး
 ပုဒ်အပေါင်းဝါကျ၌၊ အန္တေ ဝါသီ ဝိမံသိတွာ ဗဟိန္ဒါ ပစ္စာဟရတိတိ-ကား၊
 အာဂတိွာ-၍၊ အာစရိယဿ-စုံစမ်းခိုင်းသောဆရာအား၊ အနာရောစေတွာ-
 မှ၊ ဧတ္ထောဝ-ထို စုံစမ်းရာအရပ်မှ သာလျှင်၊ ဂတိွာ-၍၊ တဿ ပုရိသဿ-
 အား၊ အာရောစေတိ-အံ၊ အာပတ္တိ ဥဘိန္နံ ထုလ္လစ္စယဿာတိ-ကား၊ အာစရိယ
 ဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာစ-လက်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊
 ဝိမံသာပိတတ္တာစ - စုံစမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဒွိဟိ - န်သော၊
 အင်္ဂေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ အန္တေ ဝါသီကဿ- ၏၊ ဝါ-
 သည်၊ ဝိမံသိတတ္တာစ- ကြောင့်၎င်း၊ ပစ္စာဟရတ္တာစ- ပြန်ဆောင်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဒွိဟိ အင်္ဂေဟိ ထုလ္လစ္စယံ၊ သေသံ-သည်၊ ပါကဋမေဝ-
 သည်သာ၊ ဂစ္ဆန္တော သမ္ပာဒေတိတိ-ကား၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိစေဝ-လက်ခံလည်း
 လက်ခံ၏၊ ဝိမံသတိစ-စုံစမ်းလည်း စုံစမ်း၏၊ အာဂစ္ဆန္တော ဝိသံဝါဒေတိတိ-
 ကား၊ န ပစ္စာဟရတိ - ပြန်၍မဆောင်၊ ဂစ္ဆန္တော ဝိသံဝါဒေတိတိ - ကား၊
 န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ - လက်မခံ၊ အာဂစ္ဆန္တော သမ္ပာဒေတိတိ - ကား၊ ဝိမံသတိ
 စေဝ-၏၊ ပစ္စာဟရတိစ-၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဥဘယတ္ထ-ရှေ့ ပုဒ်တို့၌၊ ဒွိဟိ-န်သော၊
 အင်္ဂေဟိ - တို့ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယံ (ဟောတိ)၊ တတိယပဒေ - ၌၊ အာပတ္တိ
 (ဟောတိ)၊ စတုတ္ထေ-၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

အနာပတ္တိ ၊ ပေ ၊ အာဒိကမ္ဘိကဿာတိ ဧတ္ထ - ဟူသောဤပါဌ၌၊ ဘိက္ခု
 သံဃဿ- ၏၊ ဥပေါသထာဂါရံဝါ- ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်သည် သော်၎င်း၊
 ကိဉ္စိဝါ- တစုံတခုသော အဆောက်အဦးသည် သော်၎င်း၊ ဝိပွကတံ- အပြား
 အားဖြင့် ပြုခြင်းမရှိသေးသည်၊ ဝါ-ပြီးဆုံးသေးသည်၊ ဟောတိ- အံ၊ တတ္ထ-
 ထိုသို့ မပြီးသေးရာ၌၊ ကာရုကာနံ - လက်သွားတို့၏၊ ဘတ္ထဝေတနတ္ထာယ-
 ထမင်းရိက္ခာအကျိုးငှါ၊ ဥပါသကောဝါ - သည်သော်လည်း၊ ဥပါသိကာယ-
 ၏၊ သန္တိကံ - သို့၊ ဘိက္ခု - ကို၊ ပဟိဏေယျ - စေလွှတ်အံ့၊ ဥပါသိကာဝါ-
 သည်သော်လည်း၊ ဥပါသကဿ (သန္တိကံ ဘိက္ခု ပဟိဏေယျ)၊ ဝေရူပေန-
 သော၊ သံဃဿ - ၏၊ ကရဏီယေန - ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဂစ္ဆန္တဿ - ၏၊
 အနာပတ္တိ၊ စေတိယကမ္မေ - စေတီ၏ အလုပ်ကို၊ ကယိရမာနေပိ - ပြုအပ်စဉ်
 လည်း၊ (ပဟိတဿ - စေခိုင်းအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆန္တဿ - ၏၊) ဧသေဝ
 နယော-တည်း၊ [ဂိလာနအရ သီတင်းသုံးဘော် ငါးဥျားကိုသာယူ။] ဘေသဇ္ဇ
 ထာယပိ - ငှါလည်း၊ ဥပါသကေန ဝါ - သည်သော်လည်း၊ ဥပါသိကာယ၊
 သန္တိကံ-သို့၎င်း၊ ဥပါသိကာယဝါ-သည်သော်လည်း၊ ဥပါသကဿ၊ သန္တိကံ-

သို့၎င်း၊ ပဟိတဿ-ဖေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ ဥမ္မတ္တကအာဒိကမ္မိကာ - ဥမ္မတ္တကပုဂ္ဂိုလ်၊ အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၊ ဝုတ္တနယာဝေ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိကုန်သည်သာ။...ပဒဘာဇနိ ယာဏ္ဏနာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

သမုဋ္ဌာနာဒိသု - တို့တွင်၊ ဣဒံသိက္ခာပဒံ ဆသမုဋ္ဌာနံ၊ သီသုက္ခိပနာဒိနာ- ဥးခေါင်းမောခြင်းအစရှိသော၊ (ဥးခေါင်းညိတ်ခြင်း အစရှိသော)၊ ကာယ ဝိကာရေန-ကိုယ်၏ထူးခြားသောအမှုအရာဖြင့်၊ သာသနံ ဂဟေတွာ ဂတိံ၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ-လက်ချောင်းတို့ကိုတွန့်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-လက်ချောင်းချိုးခြင်းဖြင့်၊ ဝိမံသိတွာ ပုန အာဂတိံ၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယဝေ-ဖြင့်သာလျှင်၊ အာရောစေန္တဿ- ၏၊ ကာယတော - ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ - ၏၊ အာသနသာလာယ - ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ နိသိန္ဓဿ-စဉ်၊ ဣတ္ထန္ဓာမာ-ဤအမည်ရှိသောမိန်းမသည်၊ အာဂမိဿတိ - လာပါလတံ၊ တဿာ- ၏၊ စိတ္တံ- ကို၊ [မိမိကိုသဘောကျ- မကျကို။] ဇာနေယျာထ - သိလိုက်ပါကုန်လော၊ ဣတိ - သို့၊ ကေနစိ - တစုံ တယောက်သော ယောက်ျားသည်၊ ဝုတ္တေ - ပြောဆိုအပ်သော်၊ သာရုတိ သမ္ပဋိန္ဒိတ္တာ , အာဂတံ - လာသော၊ တံ - ထိုမိန်းမကို၊ ဝတွာ, တဿ- ထို မိန်းမသည်၊ ဂတာယ-ပြန်သွားလသော်၊ ပုန, တသ္မိံ ပုရိသေ-သည် အာဂတေ- သော်၊ အာရောစေန္တဿ ဝါစတော သမုဋ္ဌာတိ၊ ဝါစာယ - ဖြင့်၊ သာရုတိ- ကောင်းပြီဟူ၍၊ သာသနံ - ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အညေန - စုံစမ်းခြင်းကိစ္စမှ အခြားသော၊ ကရဏီယေန-ကြောင့်၊ တဿာ-ထိုမိန်းမ၏ ယရံ-သို့၊ ဂတိံ- သွား၍သော်၎င်း၊ အညတ္ထ - အခြားအရပ်သို့၊ ဂမနကာလေ - ၌၊ တံ - ထို မိန်းမကို၊ ဒိသွာဝါ-မြင်၍သော်၎င်း၊ ဝစိဘေဒေနဝ-နှုတ်မြွက်ခြင်းဖြင့်သာ လျှင်၊ ဝိမံသိတွာ - စုံစမ်းပြီး၍၊ ပုန, အညေနဝ - ပြန်ပြောခြင်းကိစ္စမှ တပါး သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ကြောင့်၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ အပတ္တမ္ပ- ဖဲခဲ့၍၊ ကဒါစိဒေဝ-တရံတခါ၌သာလျှင်၊ တံ ပုရိသံ-ကို၊ ဒိသွာ, အာရောစေန္တ ဿာပိ-၏လည်း၊ ဝါစတောဝ-နှုတ်ကြောင့်သာလျှင်၊ သမုဋ္ဌာတိ-၏။

ပန-ကား၊ ပဏ္ဏတ္တိံ - ဤ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်ကို၊ အဇာနန္တ သ- သော၊ ဒီဏာသဝဿာပိ - ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သော်မှလည်း၊ ကာယ ဝါစတော-ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ (သမုဋ္ဌာ တိ)-ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊ (တနည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အဿ- ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မာတာပိတရော - မယ်တော် ခမည်းတော် တို့သည်၊ ကုဇ္ဈိတွာ - စိတ်ဆိုး၍၊ အလံဝစနိယာ-ထိုက်တန်သော ပြောဆိုဘွယ်စကား ရှိကုန်သည်။

ဝါ-အောင်သွယ်ပြောဆိုခြင်းငှါထိုက်ကုန်သည်။ ဟော ဖြူ၊ ယရံ-သို့၊ ဥပဂတံ-
 သော၊ တံ ဘိက္ခု- ထိုသားရဟန်းကို၊ ထေရပိတာ-ထေရ်၏မည်းတော်သည်၊
 ဝဒတိ - ငြီးတွား ပြောဆို၏၊ (ကိံ)၊ တာတ - သားတော်၊ တေမာတာ-
 ကိုယ်တော်၊ မယ်တော်သည်၊ မံ-ဒကာကြီးကို၊ မဟလ္လကံ- ကြီးတောင်းကြီးမှ၊
 ဆဇေတွာ-စွန့်ပစ်၍၊ ဉ္ဇတိကုလံ-သူ့ ဆွေမျိုးအိမ်သို့၊ ဂတာ-သွားပေါ့၊ ဂစ္ဆ-
 သွားပါချေ၊ နံ-ထိုကိုယ်တော်၊ မယ်တော်ကို၊ မံ-ဒကာကြီးကို၊ ဥပဋ္ဌာတုံ- ပြုစု
 လုပ်ကျွေးခြင်းငှါ၊ ပေသေဟိ- စေလွှတ်ပေးပါလော့၊ ဣတိ- သို့၊ စေ(ဝဒတိ)-
 အံ့၊ [“တဉ္ဇဘိက္ခု”၌ “တဇ္ဇေဘိက္ခု”ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းမည်။] သော-
 ထိုသားရဟန်းသည်၊ ဂတ္တာ, တံ-ထို မယ်တော်ကို၊ ဝတွာ- ပြောပြီး၍၊ ပုန,
 ပိတုနော-အား၊ တဿာ-၏၊ အာဂမနံဝါ-လာမည့်အကြောင်းကိုသော်၎င်း၊
 အနာဂမနံ - ကိုသော်၎င်း၊ စေ အာရောစေတိ -အံ့၊ (ဝေသတိ) သံဃာဒိ
 သေသော(ဟောတိ)၊ တီဏိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ-ဤကာယ, ဝါစာ, ကာယ
 ဝါစာ သမုဋ္ဌာန်တို့သည်၊ အစိတ္တကသမုဋ္ဌာနာနိ - တို့တည်း၊ (စိတ်မပါဘဲ
 သင့်ရသော သမုဋ္ဌာန်တို့တည်း)။

ပန-ကား၊ ပဏ္ဏတ္တိံ-ကို၊ ဇာနိတွာ-၍၊ ဝါ-လျက်၊ တီဟိ-န်သော၊ ဧတေ
 ဟော နယေဟိ- ဤနည်းတို့ဖြင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗရိတ္တံ - သို့၊ သမာပဇ္ဇတော-
 ရေခံသောရဟန်း၏၊ ကာယစိတ္တတော-ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဝါစာစိတ္တတော-
 ၎င်း၊ ကာယဝါစာ စိတ္တတောစ-၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ တီဏိ-န်သော၊ ဣမာနိ-
 ဤ သမုဋ္ဌာန်တို့သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိံ ဇာနနစိတ္တေန - သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်ကို
 သိသော စိတ်ဖြင့်၊ သစိတ္တကသမုဋ္ဌာနာနိ - စိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော သမုဋ္ဌာန်
 ဘို့တည်း၊ ကိရိယံ , နောသညာဝိမောက္ခံ - ဝိတိတ္တမသညာ မရှိသော်လည်း
 လွတ်မြောက်ခြင်းမရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤ သိက္ခာ
 ပုဒ်၌၊ ကုသလာဒိဝသေန-ဖြင့်၊ တီဏိ-န်သော၊ စိတ္တာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊
 [ပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်မှာ သနားခြင်းကြောင့် အောင်သွယ်ပေးရာ၌ ကုသိုလ်

အလံဝစနိယာ။ ။ မိန်းမနှင့်ယောက်ျားတို့ ကွာပြီးဖြစ်၍၊ သို့မဟုတ် သွီးခင်ပွန်း
 မဖြစ်သေး၍ အောင်သွယ်ပေးထိုက်သူကို “ အလံဝစနိယ ” ဟု ခေါ်၏။ [အလံ-
 ထိုက်တန်သော + ဝစနိယံ - ပြောဆိုဘွယ် အောင်သွယ်စကားသည် + ယေသံတိ အလံ
 ဝစနိယာ၊ ခေတ္တကွဲနေခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ စိတ်ဆိုး၍ ကွာရှင်းထားသူများကို “အလံဝစ
 နိယ”ဟု ခေါ်သည်။] ဤသဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ် ပညတ်ကို၎င်း၊ အလံဝစနိယဖြစ်ကြောင်း
 ကို၎င်း မသိသည်ဖြစ်၍ သွားပေးသောရဟန်းမှာ သိမှုစိတ်မရှိရကား ကာယသက်သက်
 ကြောင့် သင့်ရသည်၊ နှုတ်သက်သက်ကြောင့် သင့်ရာ၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။

စိတ်ဖြစ်၏။ လာဘ်ကိုလို၊ နားခြင်းစသည်ကြောင့် အောင်သွယ်ပေးရာ၌ အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကြိယာစိတ်ဖြင့် အောင်သွယ်ပေးရမည် ဖြစ်သောကြောင့် အဗျာကတဖြစ်၏။] သုခါဒိဝသေန တိသော ဝေဒနာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ ဝိနိတဝတ္ထုသု - တို့တွင်၊ အာဒိတော-၌၊ ဝတ္ထုပဉ္စကေ- ဝတ္ထု ၅ ခု အပေါင်း၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္တတ္တာ - လက်ခံအပ်ကာမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခဋီ၊ ကလဟဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ သမ္မောဒနိယံ အကာသိတိ-ကား၊ တံ-ထိုမိန်းမကို၊ သညာပေတွာ- နားလည်စေပြီး၍၊ ပုန၊ ဝေဟဂမနိယံ-ပြန်သွား ထိုက်သောအိမ်ရှိသည်ကို၊ ဝါ-အိမ်သို့ ပြန်သွားထိုက်အောင်၊ အကာသိ-ပြီ။

နာလံဝစနိယာတိ-ကား၊ န ပရိစ္စတ္တာ-မစွန့်လွှတ်အပ်သေးသော မိန်းမ တည်း၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဟိ - မှန်၊ ယာ- အကြင်မိန်းမသည်၊ ဝါ- ကို၊ ယထာ ယထာ-အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ယေသုယေသု ဇနပဒေသု-တို့၌၊ ပရိစ္စတ္တာ-အပ်သည်၊ (သမာနာ-သော်၊) [ထိုထိုအရပ်၌ လဘက်စား၍ ကွာရှင်းခြင်းမျိုးကို ဆိုသည်။] ပရိစ္စတ္တာဝ-စွန့်လွှတ်အပ်သည်သာ၊ ဟောတိ- ၏၊ ဘရိယာဘာဝံ- ကို၊ အတိက္ကမတိ- လွန်၏၊ (တေသုတေသု ဇနပဒေသု- တို့၌၊ တထာ တထာ-ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပရိစ္စတ္တာ-စွန့်လွှတ်အပ်သော၊) အယံ-ဤမိန်းမကို၊ အလံဝစနိယာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သောပန-(ကလဟဝတ္ထု လာ) ဤမိန်းမသည်ကား၊ အလံဝစနိယာ - အလံဝစနိယမိန်းမသည်၊ န - မဟုတ်၊ ကေနစိဒေဝ- သော၊ ကာရဏေန- ကြောင့်၊ ကလဟံ- ခိုက်ရန်ကို၊ ကတွာ, ဝတာ-ထွက်သွားသောမိန်းမတည်း၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ ဧတ္ထ- ဤဝတ္ထု၌၊ ဘဂဝါ, အနာပတ္တိတိ- ဟူ၍၊ အာဟ- ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ကာယသံသဂ္ဂေ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌၊ ယက္ခိယာ-၌၊ (ကာယသံသဂ္ဂံ-သို့၊ သမာပဇ္ဇတော-ရဟန်း၏၊) ထုလ္လစ္စယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ, ဒုဠုလ္လာဒိသုပိ-ဒုဠုလ္လာ သိက္ခာပုဒ်အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ [အာဒိဖြင့် သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကိုယူ။] ယက္ခိ ပေတိယော-တို့သည်၊ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထု မေဝ-ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုသာတည်း၊ ဣတိ ဝေဒိတဗျာ-န်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဋ္ဌကထာ သု-တို့၌၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းအရာကို န ဝိစာရိတံ-မစိစစ်အပ်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံး စုံသောဝတ္ထုတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ- သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဤတွင် တတိယအုပ်တခဏ်းရပ်။

မကြာမီ ရိုက်နှိပ်တော့မည့် စတုတ္ထအုပ်၌
ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပြီးပါလိမ့်မည်။

ပုံနှိပ်, ထုတ်ဝေသူ (မောင်ကျော်)။

(ကျော်) ပုံနှိပ်စက်,
၈၄-လမ်း, ကွမ်ခြံ-မန္တလေး။

